Hungarian Poster Stamps

and Similar Cinderellas

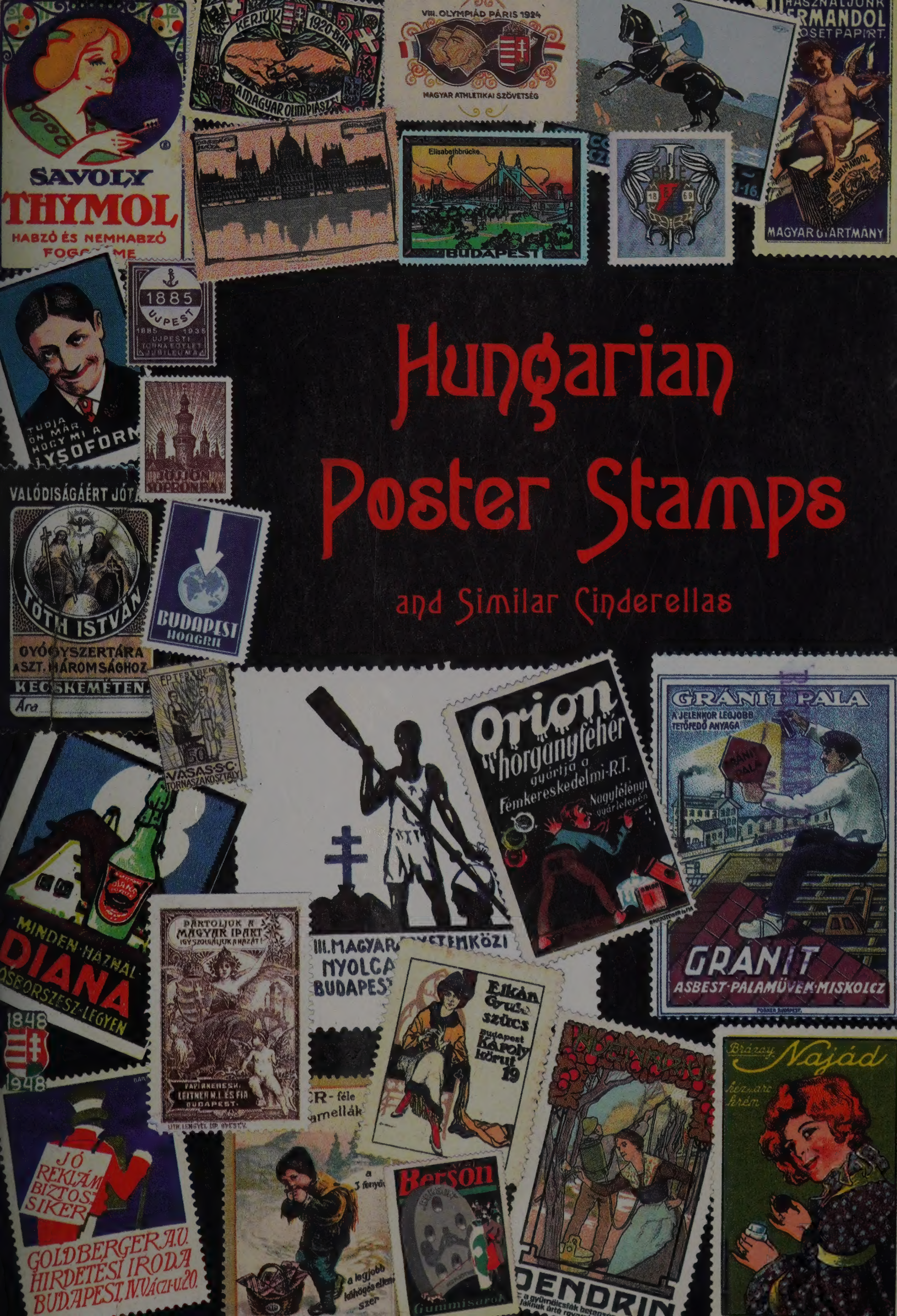
SAVOLY
THYMOL
HABZÓ ÉS NEMHABZÓ
KERJÜK 1920-BAN
A MAGYAR OLIMPIASZT
VIII. OLYMPIÁD PÁRIS 1924
MAGYAR ATHLETIKAI SZÖVETSÉG
HERMANDOL
MAGYAR GYÁRTMÁNY
Elisabethbrücke
BUDAPEST
18 69
1885
UJPEST
1885 1935
UJPESTI TORNA EGYLET JUBILEUMA
TUDJA ÖN MÁR HOGY MI A LYSOFORM
JÖJJÖN SOPRONBA!
VALÓDISÁGÁÉRT JÓT
TÓTH ISTVÁN
GYÓGYSZERTÁRA A SZT. HÁROMSÁGHOZ
KECSKEMÉTEN
BUDAPEST HONGRIE
50
VASAS SC TORNASZAKOSZTÁLY
Orion
hórganyfehér
gyártja a Fémkereskedelmi-R.T.
Nagytétényi gyártelepén
GRÁNIT PALA
A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA
GRANIT
ASBEST-PALAMÜVEK MISKOLCZ
MINDEN HÁZNÁL DIANA SÓSBORSZESZ LEGYEN
1848
1948
PÁRTOLJUK A MAGYAR IPART
III. MAGYAR
NYOLCA
BUDAPEST
Elkán Gyula szücs Budapest Károly körut 19
Brázay Najád kézápoló krém
JÓ REKLÁM BIZTOS SIKER
GOLDBERGER A. U. HIRDETÉSI IRODA BUDAPEST, IV. VÁCZI-U. 20.
Berson
Gummisarok
DENDRIN

HUNGARIAN POSTER STAMPS AND SIMILAR CINDERELLAS

A NARRATIVE AND ILLUSTRATED CATALOGUE

Compiled by [illegible]

HUNGARIAN POSTER STAMPS AND SIMILAR CINDERELLAS

A NARRATIVE AND ILLUSTRATED CATALOGUE

Compiled by Ch J Blase

"If knowing a little more about things we love makes us appreciate them a little more, then I trust that my efforts to gather together some data and information will not have been wasted for those who are interested in a pleasant tradition..."

George Buday in "The History of The Christmas Card"

MAGYAR LEVÉLZÁRÓ- ÉS PARAFILATÉLIAI BÉLYEGEK

ANNOTÁLT ÉS ILLUSZTRÁLT KATALÓGUS

Összeállította Ch. J. Blase

ISBN 1 901959 25 2
Published by World Poster Stamps
PO Box 13, Alton, Hants, GU34 4DW, U.K.
Printed in Spain

ACKNOWLEDGEMENTS

DEDICATION

For several reasons, this catalogue can be considered rather unorthodox, one of which is its unusually long acknowledgements. Long, not in terms of the length of the list of contributors but in the detail of their help. First, I would like to express my special thanks to *Charles Kiddle.* It was he, as an author of catalogues and handbooks about poster stamps, who hooked me to the idea of compiling a catalogue of Hungarian poster stamps. Also, he has provided me with continuous guidance and advice, which enabled me to adhere to my timetable of over two years, much to the 'delight' of my family and numerous business partners. Futhermore, I am grateful for his time and his skills in turning my 'Hungarian English' into 'BBC' English. Without this 'translation' this catalogue could never have been printed.

Such a catalogue as this, could never have been produced without a number of essential and willing contributors. Access to at least one definitive poster stamp collection was essential. The doyen of all Cinderella collectors, *Mr Cservinka József,* being well into his 90s, found the time and patience to introduce me to his vast collections and accumulated knowledge in the field. This access proved to be vital during the whole process of editing. There are many others but particular thanks are due to: *Mr Radnai Vilmos* for his kind help in anything to do with Esperanto; to *Mr Kassai Árpád* for his assistance in ferreting out material of interest; to *Mr Dalmadi Sándor* for access to his collection of Cinderella literature. Also, thanks are due to *Mr Örvös'* and *Mr Rampacher's* family members for personal reminiscencies and for providing photographs for the illustrations. I would be wrong not to thank *Mr Bedoe,* expert on more things than I may care to think of, for his repeated *assurances* and, most important, for not insisting I adopt his views and approach.

Last but not least, having expressed my thanks to contributors, I'd like to mention a special, a very special group of people, of whom usually there is little mention. I am full of gratitude and admiration for all publishers, artists, printers and collectors, long dead, who created this 'beautiful playground' and, more than that, cared sufficiently to preserve it for future generations. I dedicate this catalogue to them, all known and unknown Cinderella lovers - let it be a kind remembrance for them all. This volume owes them as much.

Tibor bátyámnak szeretettel

FOREWORD

In my view Mr Blase has in the 26 months or so of sustained effort it has taken to compile this catalogue undertaken a service not only to collectors of poster stamps World wide but, also, set down important aspects of the history of Hungary in the 20th Century.

It is not important whether 10 or 10,000 people collect poster stamps. What is vitally important is that they mirror and in some instance affect deeply the history of a country. Certainly, they reflect many aspects of the social history of the country. Yet, they are almost unknown. The American, H Thomas Steele, in his book ‘Lick Em Stick Em’ refers to ‘the lost art of poster stamps’. Whilst this is true, it is the very existence of poster stamps which has become lost in the latter years of the 20th Century. Whilst more people now are becoming aware of poster stamps, it is the case in most countries that the major collections have become lost. Those major collectors, researchers, writers, etc of the 1950s and 1960s whose interests were sustained by large collections have, in almost all cases died. Their collections have disappeared with them. It is seldom the case that the collections have been split up on being offered for sale. The collections have simply disappeared. Large parts of this catalogue are based upon the collection of a 93 year old collector who began his collection in 1915. On the World wide evidence, this collection will, also, be lost. As in many other countries, when collections disappear the information contained in those collections disappears. It is sad when collections disappear but it is the loss of a part of a nation’s history which is the real tragedy. There is no way in which these aspects of the early years of this Century can be recorded, made aware to future generations and scholars, etc. once the records have gone. Gradually, throughout the World there is a growing awareness of poster stamps but, in many cases, it is too late.

Against the above background, the compiler has broken unique ground. He has compiled a catalogue of a nation. There is no other such catalogue and unlikely ever to be a similar catalogue for any other country.

Charles Kiddle

ELŐSZÓ

Úgy vélem, Blase úr a katalógus összeállításának mintegy 26 hónapja alatt kemény munkát végzett, melynek során nem csupán a levélzáróbélyeg-gyűjtők nemzetközi közösségének tett szolgálatot, hanem Magyarország 20. századi történetének részleteibe is fontos bepillantást engedett.

Nem az a fontos, hogy tízen vagy tízezren gyűjtenek levélzáró bélyeget. Az a fontos, hogy ezek a bélyegek visszatükrözik az ország történetét, sőt, egyes esetekben talán némi hatással is vannak rá. Az mindenképpen igaz, hogy tükröt tartanak a társadalomtörténet elé. Mégis, ezek a bélyegek ezidáig jóformán ismeretlenek maradtak. Az amerikai H. Thomas Steele „Lick 'Em, Stick 'Em" című könyvében a „levélzáró bélyegek elveszett művészetéről" ír. Ez igaz. De éppen a levélzáró bélyegek maguk, e bélyegek léte kérdőjeleződött meg a 20. század utolsó évtizedeiben. Mert míg az utóbbi időkben egyre többen figyeltek fel a levélzáró bélyegekre, a legtöbb helyen a nagy gyűjtemények mégis végleg elvesztek. Az 1950-es, 1960-as években munkálkodó idősebb gyűjtők, kutatók, szakírók stb., akik a nagy gyűjtemények feldolgozására vállalkoztak, mára jóformán kihaltak. A gyűjtemények velük együtt tűntek el. Csak ritkán bocsátottak egy-egy ilyen nagy gyűjteményt, vagy egy részét árverésre; az esetek többségében egyszerűen elkallódtak. A jelen katalógus nagy része egy 93 éves gyűjtő anyagára épül, aki még 1915-ben kezdte a gyűjtést. A World wide úgy értesült, hogy e gyűjteményre is a fenti sors várhat. Amint az bárhol máshol is történik, ilyen esetben nem csupán a gyűjtemény kallódik el, hanem a benne felhalmozott információtömeg is menthetetlenül elvész. Szomorú dolog, ha egy gyűjtemény elvész, de még szomorúbb, igazi tragédia, ha egy nemzet történetének egy - akármilyen kis - része vész el. És ha ez megtörténik, nincs rá mód, hogy a 20. század első felének eme apró tárgyi emlékei a jövő nemzedék, a kutatók stb. rendelkezésére álljanak. A világ ugyan egyre jobban ráébred a levélzáró bélyegek jelentőségére, de jó néhány esetben ez a felismerés már túl későn jelentkezik.

Az elmondottakat figyelembe véve azt mondhatjuk, hogy a kompilátor úttörő munkát végzett.; nemzeti, ún. országkatalógust állított össze. Hasonló katalógus e különleges területen egyelőre nem létezik, és úgy tűnik, hogy sokáig nem is fog.

Charles Kiddle

INTRODUCTION

This is a special catalogue. Special for many reasons. First, it is a national catalogue of Hungarian poster stamps. It is the first general listing of such items of para-philatelic interest printed in Hungary or in Hungarian in the form of poster stamps or resembling them, from their first introduction in the late 19th Century until 1948.

Secondly, unusually, it is a narrative catalogue. It has much background information about the history and context. Third, it is a catalogue with the text in both English and Hungarian in the hope that the information can be easily understood by all the World's collectors. However, it is not a catalogue which would be recognised readily by philatelists (postage stamps collectors), because, for example, it does not detail prices nor give 'value points'. The approach in the catalogue is to use only four 'rarity ratings' : R for rare, RR for very rare, RRR for extremely rare and RRRR for the rarest, where, perhaps, only one example exists (or is known).

The catalogue includes full descriptions, including a full English translation, for every item listed. However, the illustrations are not in the traditional place i.e. beside the descriptions. Rather, they are grouped together on a CD, according to subjects and 'sub subjects' i.e. thematically. Experience has shown this to be the logical approach. The reasons are not only editorial but also practical, as well as an aesthetic approach. This CD features over 260 illustration plates in full colour. It means that about 60 % of all listed items are included on the CD accompanying the catalogue.

The text and illustrations are cross-referenced. Identification is aided by a numbering system which, hopefully, will not prove to be too complex to use. Also, assistance is given in the form of indicies i.e. an artists' and printers' list. Finally, to sum up, it is not only a special catalogue, it is likely to be considered by users of tradional 'collectables' catalogues as a very unorthodox catalogue.

Being unorthdox is the nature of poster stamps. At least, for stamp collectors in the latter half of the 20th Century. Yet, in the first years of the 20th Century, for a short time, many stamp dealers and collectors saw poster stamps and postage stamps as one. Often, it was poster stamps which influenced governments to move from drab, dreary definitive issues of postage stamps to the endless series of pictorial issues we see today. And, importantly, as the 20th Century draws to a close, both nationally and internationally, 'para-philately', social philately and 'alternative' philately are again being accorded the recognition they deserve.

As much as this is a national catalogue, it is 'international' in many aspects. One has to consider just the historical fact that Croatia went under St. Stephen's crown, i. e. it belonged to the Kingdom of Hungary between 1867 and 1918. Therefore, all Croatian stamps from the period have had to be included. Also, the category of "Hungarica" is included. 'Stamps' issued by Hungarian emigree organisations are included in the catalogue, as are 'stamps' printed outside national borders together with those with Hungarian inscriptions or with distinctly Hungarian themes. Both Croatian editions and Hungarica are the subject of separate illustration tables. 'Hungarian stamps' (printed in Hungary or commercially produced for the Hungarian market) in, typically, German but also other foreign languages, are not listed specifically as Hungarian but highlighted for what they are.

As will be appreciated, in a catalogue of this length and complexity and given the subject matter, there have been various problems of terminology, classification and dating. Many aspects remain to be clarified in more detail and others must remain open for discussion and debate. A summary of the problems is given below.

First, the period covered by the catalogue. The decision is not straightforward as to which should be THE first poster stamp and which ones should be classified as forerunners or pioneers. The main problem lies not with establishing the exact year but setting the definition. As the main period covered by the catalogue is concerned with 'classic' and early 20th Century poster stamps, the end of WWII seems to be the logical cut off point but, in fact, 1948 has been chosen. Why

1948? The answer is both political and historic. In 1948 and not in 1945 the whole Hungarian political and social system changed.

By mid 1948 all political parties were abolished except that of the united Communists / Social Democrats, together with most of the regular civilian organisations. The latter were disbanded as 'bourgouis formations' (these included not only Freemasons but all types of clubs, associations etc.). Even stamp collecting clubs were fighting a rearguard action against 'unification', under government auspicies, but even their days were numbered.

Even poster stamps have to be seen in a political context but it is poster stamps not politics which is the subject of this catalogue. As odd as it may be, as yet, in this Introduction, there is no definition of poster stamps. Here, for those who have not collected poster stamps is the nub of the problem. Most who have seen a poster stamp know is what a poster stamp is "I know one when I see one". But, the more one learns of poster stamp collecting the wider the definition needs to be. Perhaps a 'catch-all' definition of a poster stamp is anything resembling a government or locally issued postage or revenue stamp but is neither (accepting that bogus issues, fanstasies and forgeries are excluded). In other words: what is of 'para-philatelic' interest is proper to this catalogue.

In compiling this catalogue the concept was to list poster stamps as well as poster stamp like commercial or publicity prints intended to be used in postal communications - i.e. those more widely called 'Cinderellas'. In practice, there are borderline items and some overlapping of definitions, which, on balance, are considered better to be included than not. In the listing every effort has been made to stay within the definition but, there have been several occasions when an item which appeared appropriate, proved under closer study to be a postage stamp or something else outside the scope of this catalogue.

Exhibition stamps have had to be omitted as there exists an introductory catalogue (in a format for VIPs attending a 1996 International Exhibition in Hungary) about Hungarian Exhibition Cinderellas. This catalogue 'Hungarian Exhibition Cinderella 1896 - 1945' was compiled by Mr Karoly Balázs (Budapest, 1996) and a limited number of copies were available from PO Box 13, Alton, Hants, GU34 4DW, U.K.

Seals and membership stamps, represent a quite separate field and, therefore, are omitted except for some well justified exceptions. Hopefully, in the future, there will be a separate catalogue published on Hungarian seals and membership stamps.

'Seals' and 'labels' are confusing terms, used for different kinds of paper ephemera, and, therefore require some explanation. To make a long story short, these are traditional 'catch-all' terms typically used in the USA. However, 'seals' are more correctly widely recognised Christmas, Easter or charity issues and 'labels' are affixed to tins, jars, boxes, etc. 'Seals' are also appropriate to the well known 'letter seals' (Siegelmarken in German) which evolved from impressed wax seals for sealing envelopes and documents. These last ones, i. e. 'letter seals' are likely to be the subject of a planned, separate catalogue.

Within the present catalogue, special collecting fields, such as Aviation, Commercials (those issued by a trader to advertise his business or products (Reklamemarken in German), WWI, WWII etc. are listed separately as independent categories in order to assist the reader and collector. Within this format, some overlapping is inevitable but where it occurs, there is a cross reference. Also an artists' and printers' index helps the user to search and find the required items. Hopefully this "search and identify" process will not provide such a challenge for the user as it has for us in compiling the Catalogue. At the end of this 'Introduction' all that remains for us is to wish the reader and collector 'good searching' (both in the use of this catalogue and in finding the poster stamps).

Ch. J. Blase

BEVEZETÉS

Talán nem fölösleges elöljáróban leszögezni, hogy ez egy fölöttébb rendhagyó, sőt mi több, számos szempontból rendbontó katalógus. Egy katalógussal szemben különböző hagyományos elvárások támaszthatók, amelyek közül, mi tagadás, a jelen kötet a legtöbbnek nem, vagy legalábbis nem teljes mértékben felel meg. Többek között már csak ezért is rendhagyó. De hogyan is lehetne más, amikor bevallott célja, hogy a levélzáró és parafilatéliai bélyegek katalógusaként a posta-, okmány- és illetékbélyegek kivételével minden más létező bélyeget vagy bélyegre valamennyire is hasonlító kiadványt lajstromba vegyen, vagyis a levélzárók nagy családján kívül (úm. kiállítási, jubileumi, eszperantó, reklám- és propagandabélyegek) többek között érdeklődési körébe tartozónak nyilvánítja a jótékonysági (adomány-) kiadványokat, a takarék- és sorsjegybélyegeket, és még felsorolni is hosszú lenne, mi minden mást. Mindent, szó szerint mindent tárgyalni kíván, amit csak a parafilatélia igen-igen hosszúra nyújtható gumitakarója befedhet, sőt esetenként olyasmit is, ami – határeset lévén – még ez alól a jótékony lepel alól is kikandikál.

Mindezt ráadásul a katalógus összeállítója úgy teszi, hogy miközben dacosan fittyet hány alapvető gyűjtői elvárásokra és bizonyos, általánosan elfogadott gyakorlatokra, sőt megszentelt hagyományokra, jó néhány területen adós marad az egyértelmű meghatározásokkal, illetve átlátható, tiszta kategóriák használatával. Mentségére legyen mondva azonban, hogy nehéz egyértelműnek lenni és következetesnek maradni, továbbá kristálytiszta fogalmakkal operálni egy olyan témában, amelyben – legalábbis egyenlőre – sok minden bizonytalan, és egyes területeken vagy kérdésekben legalább tucatnyi megközelítés és/vagy féltucatnyi definíció lehetséges, attól függően, hogy az illető melyik kályhától és milyen irányba indul el.

Rendhagyó katalógus továbbá már csak azért is, mert bár nemzeti, illetve országkatalógus, mégis inkább angol nyelvű. Nem kétnyelvű, angol—magyar, hanem elsősorban és nagyobb részében angol. Ezt, mármint a nyelvi paritás figyelmen kívül hagyását mindenek előtt terjedelmi és – mit tagadjuk – rút anyagi meggondolások indokolták. Ezért és így alakulhatott a leíró részek aránya sokkal kedvezőbben az angol javára. Mindeközben igyekeztünk úgy kiszolgálni az angol nyelvű olvasót, hogy a lényeg, a legfontosabb adatok és információk azért a magyar anyanyelvű „felhasználó” számára is elérhetők legyenek.

A katalógus – néhány kivételtől eltekintve – nem tartalmazza a pecsét- és tagsági bélyegeket, amelyek pedig szintén a parafilatélia érdeklődési körébe tartoznak. A kiadó elképzelései szerint ezek a területek külön kötetben kerülnek feldolgozásra, remélhetőleg a nem túl távoli jövőben.

A jelen kiadványban ugyanakkor helyet kaptak nemcsak a fiumei, hanem a horvát bélyegek is. Miután a Horvát és Szlavón Királyság 1918 októberéig Szent István koronájához tartozott, szerepeltetésük mindenképp indokoltnak tűnt.

A katalógus 10 fejezetre bontva tárgyalja a több mint 3.500 tételt kitevő anyagot oly módon, hogy az egyes fejezetek, sőt esetenként alfejezetek előtt is rövid áttekintést, összefoglalást ad. Természetesen az osztályozás szempontjai már első látásra is fölöttébb szubjektívnek ítélhetők – minthogy azok is.

Szokatlan az egyes tételekhez fűzött kommentár jelenléte: ez általában rövid információt tartalmaz a bélyegről vagy a területről. A fejezetekhez, ill. alfejezetekhez kapcsolódó bevezetésekkel együtt ezek a kommentárok jelentik a tulajdonképpeni „annotációt”.

Meglepőnek tűnhet, bár semmiképp sem indokolatlan az 1948-as korszakhatár. A nemzetközi gyakorlatban inkább a II. világháború kezdetének vagy éppen befejezésének éve a szimbolikus határkő.

Minden osztályozási és korszakolási probléma eltörpül azonban a feldolgozandó anyag mérete, szó szerint tömege mellett. Meg kell vallani, ez jelentette az igazi problémát. Egyik neves szakértőnk a projektumról értesülvén – látatlanban – abbeli kétségének adott kifejezést, hogy a létező anyag egyáltalán megragadható-e ilyen módon, és hogy ez eredményezhet-e 30-40 %-nál jobb eredményt. Nincs kétségünk afelől, még a feldolgozás korlátainak ismeretében sem, hogy ez az arány ennél jóval kedvezőbb, becslésünk szerint elérheti, eléri a 70 %-ot. Afelől sincs azonban kétségünk, hogy katalógusunk – egyáltalán, bármely hasonló katalógus – sohasem lehet és sohasem lesz teljes. Ez bizony egy „never ending", soha véget nem érő vállalkozás.

Végül rendhagyónak, mégpedig valószínűleg pozitívan rendhagyónak bizonyulhat katalógusunk az illusztrációk terén is. Mindenképpen újat jelent, hogy a katalógus anyagának mintegy kétharmada eredeti formájában, mérethűen szerepel a mellékelt CD-n.

A horvát kiadású bélyegeket és a hungarikákat külön illusztrációs táblákra gyűjtöttük ki, amivel elsősorban a jobb tájékozódást, illetve a visszakeresést kívántuk elősegíteni. Ugyanezt a célt hivatott szolgálni a grafikusok és nyomdászok mutatója.

Sokáig sorolhatnánk még a bizonyítékokat katalógusunk rendhagyó volta mellett, de ez már vagy önsanyargatásnak, vagy – ami még rosszabb –, dicsekvésnek tűnne, éppen ezért ennyi kíméletlen formabontást és több mint rendhagyó megközelítést követően számunkra csupán egyetlen dolog marad hátra: jó vadászatot kívánni a Tisztelt Gyűjtőnek, és jó szórakozást a Tisztelt Olvasónak. Igen, a T. Olvasónak, mert reméljük, hogy katalógusunk a „nem gyűjtők", a csupán böngészgető kíváncsiak számára is tartalmaz néhány érdekességet.

New Hampshire, 2000. márciusa

Ch. J. Blase

THE STORY OF THE HUNGARIAN POSTER STAMPS

To date, the history and story of Hungarian poster stamps and similar Cinderellas has never been comprehensively written. Yet, as with many other European countries, poster stamps are a vital record of, particularly, the early years of 20th Century Hungarian history. In large part, the reason has been shortage of information and lack of awareness but, also, for historical events since 1914 and the unavailability to researchers, authors of substantial collections of Hungarian poster stamps. In compiling this catalogue, for the first time, full research has been undertaken of the few published materials, articles and booklets, accumulated collectors' knowledge and all major known Hungarian poster stamp collections.

Accepted wisdom is that the first Hungarian Cinderella was a commemorative seal stamp, issued for the foundation of the National Forrestry Association in December of 1866. It is importart to emphasise "commemorative". Without this distinction, the date of the first Hungarian Cinderella item could be said to be in a much earlier period perhaps, somewhere in the second half of the 1850s.

These issues are more usually allocated to the private or at least semi-official categories. These categories include the Phoenix Insurance Company's Main Representative Office in Pest stamp, taken off a letter posted in 1859. There were many private individuals, business people, firms and institutions or associations printing such stamps for their own daily use i.e. sealing letters. None were published for a special occasion, commorating an event, etc until the appearance of the Forrestry stamp.

In the second half of the 19th Century, the amount of mail showed an astonishing annual growth. The introduction of the postage stamp made its handling possible.

A MAGYAR LEVÉLZÁRÓ BÉLYEGEK TÖRTÉNETE

A szakirodalom mindmáig adós a magyar levélzáró bélyegek történetével. Ugyanakkor ez a terület - csakúgy, mint a többi európai ország esetében - nem elhanyagolható részét képezi a nemzeti művelődéstörténetnek. Azt, hogy ez a terület majdnem teljes mértékben ismeretlen maradt, elsősorban információhiánnyal magyarázhatjuk, továbbá azzal a körülménnyel, hogy a II. világháborút követően a nagy gyűjtemények egyre inkább hozzáférhetetlenné váltak a kutatók és a szakírók számára. A jelen katalógus összeállításakor első alkalommal sikerült áttekinteni a meglévő szakirodalmat és az ismert, jelentősebb kollekciókat, valamint közkinccsé tenni a felhalmozott gyűjtői ismereteket.

Gyűjtői körökben általánosan elfogadott tény, hogy az első hazai levélzáró alkalmi pecsétbélyegként látott napvilágot 1866-ban az Országos Erdészeti Egyesület kiadásában. Az „alkalmi" jelzőt nem lehet eléggé hangsúlyozni, ugyanis pecsétbélyegek nálunk is szép számban jelentek meg már korábban, még a század ötvenes éveinek második felében.

Ezek a pecsétbélyegek azonban a magán-, vagy még inkább félhivatalos kiadások közé sorolandók. Ilyen például a Phönix Biztosító Társaság Pesti Főosztályának levélzárója, amelynek borítékján 1859-es postabélyegzés található. Ekkoriban már számos magánszemély, üzletember, cég, egyesület és intézmény használt saját levélzárót postai küldeményeik lezárására. Ezek azonban még nem valamilyen különleges alkalomra - évfordulóra, jeles eseményre - készültek, az alkalmi levélzárók hosszú sorát az Erdészeti Egyesületnek ez a pecsétbélyege nyitotta meg.

A 19. század második felében a postai küldemények száma éves szinten is szédületes növekedést mutatott. Ennek az óriási tömegű küldeménynek a megfelelő kezelését

However, a small but rather awkward problem remained to be solved for the senders: how to seal their letters? The traditional method was to use wax stamps but with the increasing amount of mail it become a slow and clumsy process. Some solved the problem by using red coloured wafer stamps for the same purpose. Here, the sealing material was a ready made wafer, although it proved to be more difficult to handle then wax stamps. For example, when it dried it broke into pieces and fell off the letter. Embossed and coloured paper seals, produced as exact copies of wax sealing stamps, appeared in the 1850s. The British, inventors of the postage stamp come up with an another novelty, a rectangular printed piece of paper, the ever first commemorative sealing stamp, attached to the letter at the London International Exhibition in 1851. The World followed suit only much later, but in about a decade the idea become very popular and widely used, making the use of wax or wafer seals obsolete.

As for the Hungarian commemorative sealing stamps, the list below contains some of the earliest major examples:

többek között a postabélyeg bevezetése tette lehetővé. A feladók számára azonban továbbra is létezett egy apró, de nem elhanyagolható probléma: hogyan zárják le leveleiket? A hagyományos módszert a viaszpecsét jelentette, nagyobb tömegű levelezés esetében azonban ez lassú és körülményes megoldás. Néhány cég ezért szárazpecsétet használt. Ebben az esetben előre elkészített ostya volt a pecsét alapanyaga. Kiszáradva azonban a szárazpecsét rosszabbul viselkedett, mint a viasz: gyakran összetöredezett és lehullott a papírról. A dombornyomású, színes (litografált), a viaszpecsétre megszólalásig hasonlító levélzárók az 1850-es években tűntek fel először. Az angolok, a postabélyeg feltalálói az 1851-es Londoni Világkiállításra egy újdonsággal jelentkeztek ezen a téren, a világ első alkalmi pecsétbélyegével, amely egy szerény, téglalap alakú szövegbélyeg volt csupán. A világ többi része jó néhány éves késéssel követte a példát, de még ugyanabban az évtizedben az ötlet mindenfelé elterjedt, kiszorítva a viaszpecsét használatát.

A korai kiadású hazai alkalmi pecsétbélyegek összeállítását az alábbi táblázat tartalmazza:

Year of printing Kiadás éve	Inscription A pecsétbélyeg felirata	Description Jellemzői
1866	ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET NATIONAL FORRESTRY ASSOCIATION	circular, multicoloured litho colour litho
1870	LOGE ZUR GROSSMUTH IM ORIENT PEST 1780-1870 LODGE TO GRAND ORIENT IN PEST 1780-1870	circular, embossed
1875	TISZTI ÁRVÁK JAVÁRA RENDEZETT SORSJÁTÉK LOTTERY FOR THE BEN. OF OFFICERS' ORPHANS	circular, embossed
1876	NEMZETI ANTROPOLOGIAI, RÉGÉSZETI ÉS PREHISZTORIKUS KONGRESSZUS NATIONAL CONGRESS OF ANTHROPOLOGY, ARCHEOLOGY AND PREHISTORY	circular, embossed
1882	SZABADSÁGHARC-SZOBOR BIZOTTMÁNY COMMITTEE FOR THE STATUE OF WAR OF INDEPENDENCE	circular, embossed
1885	I. ORSZÁGOS TORNA ÜNNEPÉLY 1ST NATIONAL ATHLETIC FESTIVAL	circular, embossed
1885	ORSZÁGOS KIÁLLITÁS NATIONAL EXHIBITON	circular, embossed

In total, seven commemorative seals in two decades, eight, if the period's famous Hungarica - the Austro-Hungarian Polar Expedition stamp - is included. In 1872-74, an expedition with a crew from several nations (mainly Italians and Austrians, as well as a Hungarian doctor) circumnavigated and mapped Franz Joseph Land. They named its two poles Vienna and Pest. A set of triangular stamps was printed for the occasion by Grillparzer Verein in Vienna, showing goddess of Hungary. Eight sealing stamps were printed for special occasions - not a very high number. On the other hand, the number of ordinary (letter) seals in the same period is stated to be in excess of 1,000. Even this is a modest estimate, as by the end of the 1880s all government institutions and offices or financial institutions, as well as most of the reputable business firms and even private citizens, were using such paper seals.

It took some decades for users and printing houses to realise that seals can have other shapes than the traditional round wax like formula. A few were printed similar to postage stamps. An early example is the Italian Garibaldi stamp of 1860. Oddly this commemorative stamp was taken by the Press and collectors as a fraud, an unworthy trick played on philatelists. Several examples of such postage stamplike issues exist from that period but had not become popular enough to stir the necessary interest. As a result, their number remained low.

Then at the turn of the century a new discovery was made. Publishers began to realise the advertisement value of such productions. As this value was mostly associated with postage stamps, which were widely collected by that time, it was only logical to abandon the seal shape and turn to a postage stamp likeness. The basic function remained the same - (although self-sealing envelopes were introduced in the 1880s it become a fashion to seal an envelope with one's own seal) but a new purpose gained importance: the propaganda or advertisement stamp - in German Reklamemarken.

In this respect, Hungary has a special place. The country contributed strongly to

Egy évtized alatt összesen hét - ha a korszak híres hungarikáját, az osztrák-magyar északi-sarki expedíció híres levélzáróját is idevesszük -, nyolc alkalmi pecsétbélyeg. Erről az expedícióról tudnivaló, hogy 1872-74 között nemzetközi legénységgel (közte magyar hajóorvossal) a Ferenc-József Földet hajózta körül, és annak két fokát Bécsről, illetve Pestről nevezte el. A nevezetes esemény alkalmából a bécsi Grillparzer Egyesület adott ki háromszög alakú levélzárót, amelyen Hungária istenasszony látható. Tehát összesen nyolc alkalmi pecsétbélyeg - nem túlságosan nagy szám. Ugyanakkor az ebben az időben megjelent pecsétbélyegek száma már ezer körül járhatott. És ez nagyon is konzervatív becslés, ha azt nézzük, hogy az 1880-as években már a kormányszervek, a pénzintézetek szinte kivétel nélkül mind, a nagyobb cégek és a magánosok közül is sokan használtak saját pecsétbélyeget.

Beletelt néhány évtizedbe, amíg a felhasználók és a nyomdák ráébredtek arra, hogy levélzárók nem csupán a hagyományos (viasz)pecsét-formában és kivitelben készülhetnek. Néhány levélzáró postabélyeget utánzó kivitelben jelent meg. Ilyen korai, bélyegformájú kiadvány az1860-ban kiadott, olasz Garibaldi bélyeg. Sajnálatos módon ezt az emlékbélyeget a sajtó és a gyűjtők egyaránt csalásnak minősítették, a filatélistákhoz méltatlan trükknek. Ebből a korszakból számos bélyegformájú levélzáró ismeretes, amelyek azonban nem váltottak ki különösebb visszhangot a kortársakban.

A századfordulón azonban egy újabb felfedezés született. A kiadók kezdtek ráábredni a levélzárókban rejlő reklámlehetőségekre. Tekintettel arra, hogy a reklámérték a formát tekintve az ebben az időben már általánosan gyűjtött postabélyegekhez kapcsolódott, logikusnak tűnt, hogy a pecsétbélyeg formátumról áttérjenek a postabélyeg-formára. Az alapfunkció nem változott (mert bár az önzáró levélboríték már az 1880-as években megjelent, továbbra is divatban maradt a boríték saját pecsétbélyeggel való lezárása), azonban egy új szempont is helyet kapott. Ez pedig nem volt más, mint a - reklám. Igy született meg az ú.n. propaganda- vagy reklámbélyeg.

the emergence of the World wide Cinderella stamp. It happened with the issue of an official non postage stamp commemorating the Millenary Exhibition in Budapest in 1896. The circumstances of producing such a stamp are well known. However, its consequences are not as yet fully comprehended by collectors as these special stamps proved to be a small revolution in postal matters.

The Hungarian Minister of Trade, who had responsibility for postal matters, ordered not only the publishing of the above stamp but, for propaganda reasons,gave instructions for one to be glued on every letter or postcard mailed to any foreign country during the exhibiton period. This was put into effect, with resultant protests from many national post offices and the IPU - the International Postal Union. A heated international debate followed as to whether or not such non-postal stamps could be used. The issue was solved in a not untypical way i. e. with a compromise. Yes, such stamps were allowed to be used in international postal traffic providing they contained no hostile nor political propaganda and did not offend religious feelings or morals.

Now that international and national legal barriers were removed for the (Cinderella) poster stamps, publishers were quick to make use of the opportunity. The Germans led the new advertisement medium. The real boom started from Munich (and Passing not far from this big German city) in 1912, initiating a chain reaction of Cinderella publishing and collecting taking over most of Europe and even the USA. Thus the years from 1899 to the beginning of WWI (1914) become the golden period of poster stamp production. An unbelievable number of different designs and 100,000s of copies were produced during those years, in some cases in astonishing aesthetic beauty and printing quality. A new collecting field opened up, which - at least in the frenzy of the pre WWI years - looked like a strong candidate to overtake general philatelic interest.

After the 1896 Millennium ‘stamp’ there was a short lull in Hungarian Cinderella publishing. It gained momentum from the

E tekintetben Magyarország különleges érdemeket mondhat magáénak, ugyanis nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a levélzáró bélyeg megjelenjen és elterjedjen az egész világon. Ez elsősorban az 1896-os Millenniumi Kiállítás alkalmára kiadott emlékbélyegnek köszönhető. A bélyeg kiadásának körülményei jól ismertek, a gyűjtők és nem-gyűjtők körében azonban kevésbé ismert nemzetközi, a postatörténetben messzire mutató hatása.

A kereskedelmi miniszter, akihez ekkoriban a postaügy is tartozott, nem csupán a millenniumi levélzáró bélyeg kiadásáról rendelkezett, hanem azt is előírta, hogy a kiállítás tartama alatt a postahivatalok ezt az emlék-, illetve reklámbélyeget minden külföldre menő postai küldeményre felragasszák és lebélyegezzék. A rendelkezés ellen több ország postája és a Nemzetközi Posta Únió, az IPU is hevesen tiltakozott. Heves vita bontakozott ki, hogy használhatók-e egyáltalán ilyen nem-postai bélyegek a nemzetközi forgalomban? A kérdés végül is a szokásos módon, megegyezéssel zárult. Engedélyezték a levélzáró bélyegek használatát a nemzetközi forgalomban, azzal a feltétellel azonban, hogy nem tartalmazhatnak ellenséges, illetőleg politikai propagandát, a vallásos érzelmekbe vagy a közerkölcsbe ütköző elemet.

Ezt követően, miután elhárultak a levélzáró bélyeg előtt álló nemzeti és nemzetközi jogi korlátok, a kiadók azonnal éltek is a lehetőséggel. Az új reklámhordozó terén a németek vitték a prímet. Az igazi fellendülés a München mellett levő Passingból indult ki 1912-ben. A levélzáró bélyeg szinte láncreakciószerű gyorsasággal hódította meg az öreg kontinenst, sőt az Újvilágot is. Így válhatott a századfordulótól az első világháborúig terjedő időszak a levélzáró bélyeg igazi aranykorává. E rövid idő alatt hihetetlen mennyiségű, esetenként százezres példányszámú levélzáró jelent meg, közöttük lélegzetelállítóan szép, esztétikus kiadványok. Egy új gyűjtési terület született, amely egy ideig úgy tűnt - legalábbis az I. világháborút közvetlenül megelőző évek gyűjtői lelkesedésében -, hogy a filatélia komoly versenytársává válhat.

A millenniumi kiállítási bélyeg megjelenését követően egy időre szélcsend állt be a early 1900s, reaching its peak just before WWI. Cinderella collecting clubs were founded, magazines printed - the stage was set for serious activities. This hectic period of Cinderella publishing and collecting merits further comment.

At the time, Hungarian philately was very much influenced by Germany - both language and collecting practice. In Hungary, philately in the first two decades of the 20th Century was at least bi-lingual, German and Hungarian - in most cases in that order. Club members were recruited mostly from intellectuals of the middle or lower middle classes, city dwellers, nearly all of whom used German as the native or second language and having mostly Austrian or German connections. This, then, explains the strong influence of both German Cinderalla publishing and collecting. The special terms of the period are translated from German and many of the period's successful Hungarian stamps are modelled on German (not necesserally Austrian) examples.

The Cinderella boom, started from Munich in 1912, soon spread all over the Empire and spilt over its frontiers. The following year its effects hit Hungary. In the general Cinderella history this process is often, perhaps rightly, described as the speculative publishing fever. It was like a collecting mania, so much so that in some cases it was hard to decide who acted more crazy, publishers or collectors, and also to decide which side was having more influence on the other: demand or supply.

Surprisingly and fortuitously, the aftermath of this new collectors' craziness had a positive effect in Hungary. Collectors become more organised but not overkeen, publishers more active but not profit crazy. At the end of 1913 and the beginning of 1914 as many as three separate Cinderella collectors' clubs were founded in Budapest, two specialised dealers (one in Budapest, one in Arad) serving their sole interest. Simultaneously a Cinderella press appeared seemingly from nowhere. A closer look into the matter will show us that authors contributing to the newly arisen Hungarian

hazai levélzáró-kiadásban. A kiadók a századforduló utáni években kezdtek aktívabbá válni, hogy az I. világháború évében érjék el csúcsteljesítményüket. Ebben az évben már gyűjtői egyesületek működtek, megjelent a szaksajtó - egyszóval, minden előkészület megtörtént, hogy a levélzáró bélyeg megfelelő fogadtatásra találjon. Ez a - mind kiadói, mind pedig gyűjtői szempontból - tevékeny, lázas korszak megérdemli a közelebbi vizsgálódást.

Ebben az időben a hazai filatélia igen jelentős német hatás alatt állt mind a gyűjtés nyelvét, mind pedig gyakorlatát illetően. A huszadik század első két évtizedében a hazai bélyeggyűjtés jobbára kétnyelvű volt. Az egyesületek tagsága elsősorban a városlakó középrétegek (értelmiségiek, üzletemberek) soraiból került ki, és ezek az emberek többnyire második nyelvként használták a németet, továbbá kiváló osztrák és német kapcsolatokkal rendelkeztek. Mindez jól magyarázza a levélzáró bélyegek területén is mutatkozó erős német befolyást. A szakkifejezések rendszerint a német eredeti tükörfordításai, és a népszerű kiadványoknál is sok esetben felfedezhető a német minta, illetve hatás.

Az 1912-ben Münchenből kiinduló levélzáró-dömping igen hamar átcsapott a német határokon, és a rákövetkező évben hullámai már hazánkat is elérték. A levélzáró-történetben ez a folyamat általában - és némi joggal - spekulációs lázként szerepel. A gyűjtési láz olyan magasra csapott, hogy néha nehéz eldönteni, melyik tényezőnek volt nagyobb szerepe: a keresletnek-e, avagy a kínálatnak.

Érdekes és szerencsés módon ennek a gyűjtési mániának Magyarországon inkább a pozitív hatásai jelentkeztek. A gyűjtők egyesületekbe tömörültek, de nem vesztették el a mértéket, a kiadók igen aktívnak bizonyultak, de nem hajszolták minden áron a profitot. 1913 végén, 1914 elején három levélzárógyűjtő-szervezet is alakult a fővárosban, és két, levélzáróbélyegre szakosodott kereskedő (egy Budapesten, egy pedig Aradon) igyekezett kielégíteni az igényeket. Ugyanakkor szinte a semmiből megteremtődött a szaksajtó. Az első hazai szakírók tevékenységének közelebbi vizsgálata azt is megmutat-

Cinderella press had already more than a working knowledge of the German press. Two such well known personalities were *Mr Kölbig Ferenc* and *Mr Rampacher Pál.*

Among the first sponsors, helping the 'noble cause', two firms should be mentioned: the National Geographical Institute and the Lengyel Printing House. Understandably, the two firms had strong personal connections ,to collectors' circles, *Dr Kogutowicz Károly*, general director of the Institute and *Mr Lengyel Lipót,* the owner of the Printing House both being dedicated hobbists. Mr Kogutowicz even arranged a nationwide competition for advertisement stamp designing. 80 designs arrived to be considered by a jury, out of which 12 were given awards. Two designers were noted as contributing 'outstanding' stamps, *Mr Bokros Ferenc* and *Mr Szekeres Béla,* two young graphic artists, both of them working for the Geographical Institute.

In the spring of 1914 the first Cinderella exhibition, called "Reklámbélyeg kiállitás" (Advertisement Stamps Exhibition) was organised by the Budapest Branch of the Internationalen Propagandemarken Union, in the Hall of Industry, an exhibition pavillion in the City Park. In comparison with similar, international (i.e. German) events, it was a rather small scale event, exhibiting only some 200 stamps but it was a milestone in the hobby's history in Hungary. Six plates explained the manufacturing phases of the stamp (*Mr Kogutowicz*). Two sheets showed Hungarian advertisement stamps, one Hungarian commemorative productions, two foreign advertisement stamps, one foreign commemorative issues. One was entitled 'The Woman on Advertisement Stamps' and one plate showed military editions. The same material was shown some time later in Miskolc, an industrial town some 200 Km east of the capital at an "Exhibition of Posters and Advertisement Stamps". It was expected that more stamp exhibitions and special events would follow but as the Great War began all such plans were put on hold.

During the hectic pre-war months, most of the the interest was focused on propaganda

ja, hogy a szerzőket igen szoros kapcsolatok fűzték a német szerzőkhöz. A magyar szakírók közül elsősorban *Kölbig Ferenc* és *Rampacher Pál* munkásságát kell említenünk.

A „nemes ügyet" támogatók közül kettőt kell kiemelni: a Magyar Földrajzi Intézetet és a Lengyel Lipót-féle nyomdát. Mindkét cég vezetőit szoros kapcsok kötötték a gyűjtéshez: a Földrajzi Intézet igazgatója, *dr. Kogutowicz Károly* és *Lengyel Lipót* egyaránt lelkesedtek a levélzáró bélyegekért. *Kogutowicz* még országos pályázatot is kiíratott levélzárókra. A 80 pályamunka közül a zsüri 12-öt jutalmazott. Két bélyegtervet, *Bokros Ferenc* és *Szekeres Béla* munkáit kiválónak ítélték. Mindkét tehetséges, fiatal grafikus a Magyar Földrajzi Intézet munkatársaként adta be pályaművét.

1914 tavaszán került sor az első levélzáróbélyeg-kiállításra „Reklámbélyeg kiállítás" címmel, amelyet a Propagandabélyeggyűjtő Társaság budapesti csoportja szervezett a városligeti Iparcsarnokban. A hasonló, vagyis német rendezvényekhez viszonyítva ez ugyancsak szerény kiállítás volt az összesen 200 bemutatott bélyeggel, mégis mérföldkövet jelentett a hazai levélzáró-történetben. Hat tablón mutatták be a bélyegkészítés folyamatát (*Kogutowicz dr.*), két tabló a magyar reklámbélyegekkel foglalkozott, egy a külföldi emlékbélyegeket mutatta be. Egy másik tabló „A nő a propagandabélyegen" címet viselte, végül pedig egy tabló a katonai kiadványokat népszerüsítette. Nem sokkal később ugyanez az anyag szerepelt a miskolci „Plakát- és Reklámbélyeg Kiállítás"-on. További kiállításokat és rendezvényeket is tervbe vettek, azonban a Nagy Háború kirobbanása minden ilyen elképzelést halomra döntött.

A háború előtti hónapok lázas tevékenysége elsősorban az ún. propaganda, vagyis reklámbélyegeket érintette. Pontosabban a figyelem elsösorban az emlék- vagy alkalmi bélyegekre irányult, amelyek közé sorolták ekkoriban a kiállítási, kongresszusi, rendezvény és évfordulós kiadványokat. Miután ekkor még az egyes országok postái nem mutattak különösebb érdeklődést az alkalmi vagy emlékbélyegek kiadása iránt, magánkiadók stamps, i.e. publicity stamps. Or, more precisely, mostly on commemorative i.e. issues printed for special occasions such as fairs, congresses, festivals and jubilees. As national post offices did not seem interested in issuing such stamps, private publishers everywhere filled the vacuum and met the new demand. One of the three newly founded collectors clubs was set up just before WWI - the ELMA - was named "First Hungarian Commemorative Stamp Collecting Society". But, it was not until late 1916 that the first Hungarian commemorative postage stamp (for King Charles IV's coronation) appeared.

At this time, Welfare and charity issues were being printed in increasing numbers and were collected together with revenues (fiscals) but, mainly, these issues did not attract the interest of the commemorative stamp collector. Commercials, i.e. business advertisement stamps, maybe with the exception of those issued by stamp dealers, were an anathema for most of the 'serious' Hungarian stamp collectors at that time. Such 'stamps' were considered to be a profit making trick, unworthy of collectors' interest. *Mr Rampacher* and *Mr Kölbig*, the founding fathers of Hungarian Cinderella collecting, set the rules for future decades and paid no attention to advertisement.The few catalogues or lists appearing in print in Hungary never included them (this was not exactly the case in Germany - but that is a different story). Now, it is an irony of fate that today's collectors very much have a preference for these commercial productions - collecting interests change!

Fortunately, today, there are good supplies available of many of the Hungarian commercial poster stamps from that golden period for the modern thematic/topical collector to find. This is no surprise to those who know well poster stamps: these advertisement 'stamps' are miniatures of graphic design, often copies of posters - hence the name for the whole group - poster stamps. Poster stamps were designed in Hungary by such talented poster artists as *Bíró, Haranghy, Konecsni,* to name but a few and printed by the most up-to-date printing

igyekeztek betölteni az űrt és mihamarabb kielégíteni a gyűjtői keresletet. Az I. világháború előtti hónapokban alapított három gyűjtői egyesület közül az ELMA, az Első Magyar Alkalmibélyeggyűjtő Egyesület már nevében is jelezte ezt az érdeklődés, illetve annak irányát. Mindenesetre az első hazai alkalmi postabélyeg megjelenésére (IV. Károly koronázási emlékbélyege) 1916-ig kellett várni.

Ekkoriban egyébként egyre nagyobb számban jelentek meg a jótékonysági és segély-levélzáró bélyegek, amelyeket az okmány- és illetékbélyegekkel együtt gyűjtötték. Ezek a kiadványok azonban nem igazán mozgatták meg az alkalmi bélyegek iránt érdeklődők fantáziáját. Ugyanakkor a kereskedelmi, illetve árureklámot tartalmazó reklámbélyegek - talán egyedül a bélyegkereskedők reklámbélyegeinek kivételével - általában kívül estek a „komoly" levélzáróbélyeggyűjtők érdeklődési terén. Ezeket ugyanis ügyeskedésnek, kereskedői trükknek tartották, amelyek nem méltóak az igazi gyűjtő érdeklődésére. *Rampacher Pál* és *Kölbig Ferenc,* a hazai levélzáróbélyeg-gyűjtés és szakirodalom alapító atyái is ezt a nézetet képviselték: tekintélyükkel évtizedekre el is rendezték az üzleti reklámbélyegek sorsát. A hazai kiadású levélzárókkal foglalkozó néhány katalógus nem is említi ezeket a bélyegeket. Németországban más volt a helyzet, de ez egy másik történet. Micsoda játéka a sorsnak, hogy manapság éppen ezek az üzleti reklámkiadványok tartoznak a legkeresettebb levélzárók közé!

Szerencsére manapság elég szép számban fordulnak elő magyar kereskedelmi reklámbélyegek, és az aranykor e kiadványai közül kedvére válogathat a tematikus gyűjtő. Mindez azonban korántsem jelent meglepetést a reklámbélyegek gyűjtőinek, akik azt is jól tudják, hogy ezek a levélzárók általában plakátok miniatürizált változataiként készültek, innen származik angol elnevezésük is - plakátbélyeg (poster stamp). Levélzáró bélyegek tervezésével nálunk olyan jó nevű grafikusok foglalkoztak, mint például *Bíró Mihály, Haranghy Jenő, Konecsni György,* hogy csak néhányukat említsük, és elkészítésüknél a kor legjobb színvonalát képviselő nyomdászok, processes, in a quality which is not an economic possibility in the final years of the 20th Century.

This perceived ‘golden period’ - not only of Cinderella collecting - came to an abrupt end in August 1914. In Germany, publication of advertisement stamps was limited immediately to save precious paper, later the printing of them was even banned. This was not the case in Hungary but the number of commercial issues dropped significantly. Despite the problems, for example, a huge multi-coloured set (set of 60) about PALMA rubber heals appeared in 1915 and there are other examples from the later war years. WWI, however, resulted in the emergence of a new category of ‘Cinderellas’ i.e. war propaganda and war charity poster stamps. In Hungary, during the Great War, the latter became the dominating group, both official and semi-official editions appeared in huge numbers.

Some time after the war, by early 1919, ELMA began to get reorganised, preparing itself for the planned First Philatelist Congress, publishing a monthly magazine titled “Alkalmi Bélyeg” (Commemorative Stamp) and made plans for a national catalogue of poster stamps. Also, there was talk about uniting with the Propaganda Stamp Collectors - an idea raised by the former “competition”. Unfortunately, all such grand schemes quickly came to nothing. This was the result of political upheaval, then a deep financial crisis and the monthly magazine ceased and the catalogue was abandoned.

The Elma managed to survive the bad times, but neither the Propaganda Stamp Collectors nor the Amateurs’ survived. By 1920 unity was achieved by ELMA incorporating all former members of the two other clubs.

Surprisingly it was a private person, *Mr Rampacher,* i. e. the Propaganda Stamp Collectors’ former secretary, who published the first comprehensive national poster stamp catalogue. It was printed first time in consecutive numbers of his periodical, the “Libellus”, which came to an end in mid 1921.

nyomdák jeleskedtek. Ez olyan minőséget jelentett, amilyenről a 20. század végén legfeljebb csak álmodhatunk.

Az „aranykornak” - nem csupán a levélzárók tekintetében - hirtelen vége szakadt 1914 augusztusában. Németországban a papírtakarékosság jegyében szinte azonnal korlátozták a levélzáró bélyegek kiadását, később teljesen be is tiltották. Magyarországon más volt ugyan a helyzet, de a kereskedelmi reklámkiadványok száma nálunk is alaposan megcsappant. Azonban a háborús nehézségek ellenére, még 1915-ben is megjelentethette a PALMA Gumisarokgyár színes, hatvan darabos reklámsorozatát, és hasonló példát még a későbbi háborús években is találunk. Az I. világháború mindenesetre egy új bélyegfajtát is magával hozott, nevezetesen a háborús propaganda- és segélybélyeget. Nálunk ez utóbbi jelent meg a háború alatt legnagyobbb számban, mind hivatalos, mind pedig félhivatalos kiadványok formájában.

A háború után, 1919 első hónapjaiban az ELMA tagsága hozzáfogott az egyesület újjászervezéséhez, valamint az Első Filatélista Kongresszus előkészítéséhez, továbbá megjelentették az „Alkalmi Bélyeg” című havi lapot, és tervbe vették a magyar alkalmibélyeg-katalógus kiadását is. Számoltak ugyanakkor azzal, hogy esetleg egyesülnek a korábbi „versenytárssal”, a Propagandabélyeggyűjtő Társasággal. Sajnos, mindezek a tervek hamarosan füstté váltak. A Tanácsköztársaság, majd a bukását követő zavaros idők és az általános gazdasági helyzet egyáltalán nem kedveztek ilyen vállalkozásoknak: az újság megszűnt, és a katalógus kiadásának tervével is felhagytak.

Az ELMA-nak ugyan sikerült túlélnie a nehéz időket, a Propagandabélyeggyűjtők Társasága és a MAOE azonban megszűnt. 1920-re mégis megvalósulhatott a tervezett egyesülés: az ELMA magába szippantotta a megszűnt egyesületek tagságát.

Meglepő módon a nemzeti katalógus is megjelent, mégpedig *Rampacher Pál,* a Propagandagyűjtők Társasága egykori titkárának szerkesztésében és kiadásában. A katalógust az általa szerkesztett „Libellus” c. havilap közölte le folytatásokban. A lap azonban

At the end of WWI, Hungary was in disarray, there were revolutions, and occupation of most of the country's territory by unfriendly forces. Then, the Paris Peace Treaty, signed in Trianon for Hungary in the summer of 1920, 'mutilated' the country resulting in the loss of two thirds of its original territory and populace. This had a dramatic effect upon the whole nation for decades to come. These major changes came hand in hand with economic breakdown and social chaos. Understandably, this did not help promote collecting. Interest had fallen, and, in the main, had switched to postage stamps which retained their value during the hard postwar inflation years of 1920-1925. Against all odds, surprisingly, collectors were quick to emerge from the wreckage.

By the second half of the 1920s Hungary's stabilised politically and economically. Life slowly returned to 'normal' but Cinderella collecting never again reached its pre-war peak. However, collectors did their best to revitalize their interest: collecting received a new impetus, with the introduction of new themes and fields. During the period between the two World Wars, Hungarian Cinderella publishing and collecting showed surprising resilience. Not only had it survived the hard times but, by the 1930s, it had regained much of its lost status. Mostly as a result of a shortage of funds, it could not achieve the high artistic or printing standards of the pre WWI period but this was true of nearly every aspect of social life.Unquestionably, there was a revival and a serious development along both traditional lines (commemorative, welfare and commercial poster stamps) and new ones (aviation). Of the latter, the most characteristic and important are listed below. The order of the list has no significance:

1) Collectors clubs' and press issues
2) Budapest International Fair poster stamps and related ephemera
3) Airmail or aviation related stamps
4) Political propaganda, mainly in form of irredenta editions. The 'irredenta' editions, stamps protesting againts the country's dismembering due to the Paris (Trianon) Peace Treaty constitute a special theme among Hungarian Cinderellas, of which the reader will

hamarosan, még 1921 nyarán megszűnt.

Az I. világháború utáni zavaros politikai helyzet és a trianoni béke katasztrófális következményei érthető módon nem kedveztek a gyűjtésnek, természetesen a levélzáróbélyeg-gyűjtésnek sem. A gyűjtők körében az érdeklődés egyébként is a postabélyegek felé fordult, amelyek értékállóságát az 1920-1925 között tomboló infláció sem tudta megrendíteni. Azonban minden nehézség és akadály ellenére a levélzáró-gyűjtők meglepően hamar újra rendezni tudták soraikat.

A húszas évek második felében Magyarországon konszolidálódott a politikai és a gazdasági helyzet. Az élet lassan visszatért normális medrébe. A gyűjtés is újjáéledt, de természetesen az egykori „aranykor" már nem térhetett vissza. A gyűjtők mindent elkövettek, hogy felébresszék az érdeklődést; ezt a célt szolgálta többek között az új motívumok és az új gyűjtési területek bevezetése is. A két világháború közti időszakban a hazai levélzáró-kiadás és gyűjtés meglepően nagy aktivitást mutatott. Nem csupán a nehéz időket sikerült túlélnie, de a harmincas évekre elvesztett pozícióinak java részét is visszaszerezte. A háború előtti magas művészi színvonalat és nyomdai minőséget a kiadók ugyan semmiképp sem tudták - elsősorban anyagi okok miatt - produkálni, de a színvonalesés az élet számtalan más területén is tapasztalható volt. Kétségtelen azonban, hogy mind a hagyományos (alkalmi, jótékonysági és segély, valamint reklámbélyegek), mind pedig az új területeken jelentős eredmények születtek. Ami az utóbbiakat illeti, a legfontosabbakat az alábbi (nem értékrend szerinti) felsorolás tartalmazza:

1. Gyűjtőegyesületek és lapok bélyegei;
2. A Budapesti Nemzetközi Vásár levélzárói;
3. Légipostai és repülő levélzárók;
4. Politikai propagandabélyegek, ezen belül első sorban az irredenta kiadványok.

Az 1. pontban említett gyűjtői bélyegek szorosan véve nem tartoztak az „új" területekhez, azonban többségük olyan új filatéliai propagandaakció, mint pl. a Filatéliai Kurír által jegyzett FILPROK/FIKPROK keretében látott napvilágot. A filatéliai propaganfind a separate chapter.

Strictly, 1) above does not belong to the 'new areas' but they show new approaches such as the stamps being printed by the monthly "Filatéliai Kurir" (called FILPROK or FIKPROK stamps) within the framework of philatelic propaganda. This "philatelic propaganda" (in English read publicity) goal was served by annual Philatelic Days and other philatelic events, which proved to be excellent occasions for poster stamp publishing. Postage stamp collecting clubs throughout Hungary become very active in such publicity in the late 1930s.

The Budapest International Fair poster stamps were designed by first class poster artists and printed in a wide variety of colours and languages. They were printed in very large numbers and distributed freely. They remained one of the Fairs' substantial (and most cost-effective) publicity activities until 1942, when the event was terminated as a result of WWII. Philatelic propaganda linked to these fairs proved to be an excellent idea for the philatelist and Cinderella collectors.

Airmail was the real novelty. From 1920, there had been a growing interest in aviation and airmail related issues and the demand was met by various editors and publishers. One of them was *Mr Örvös,* the editor and publisher (a 'one man band') of the monthly "Filatéliai Kurir". He was responsible for generating most of the philatelic propaganda stamps. The majority of his poster stamps are very much private productions, not of the highest quality, but there is no doubt as to his organisational achievements and leadership skills.

Before WWI, there was little, if any, political propaganda using the medium of poster stamps, although there were some nice Social Democrat Party productions. However, all this changed during, and after the Great War. Not only political parties made use of the stamps for their own purposes but a special sub category, mentioned above, came into being, the so called "irredenta stamps". Of the political propaganda stamps issued by the political parties perhaps the most extreme are the most

dát, reklámot szolgálták többek között a Bélyegnapok és ehhez hasonló események is, amelyek mind-mind kiváló alkalmat szolgáltattak levélzárók megjelentetésére. A filatélista egyesületek is bőven éltek ezekkel a lehetőségekkel a harmincas évek második felében.

A Budapesti Nemzetközi Vásár levélzáró bélyegeinek terveit elsőrangú grafikusok tervezték; ezek a bélyegek számtalan színváltozatban, különböző nyelveken és óriási példányszámban jelentek meg, ráadásul terjesztésük ingyenesen történt. E levélzárók egészen 1942-ig, a vásárok háború miatti szüneteltetéséig a BNV egyik legfontosabb (és leggazdaságosabb) reklámhordozóját jelentették. A BNV és a bélyeggyűjtési propaganda összekapcsolása a felek, ezen belül a filatélisták és a levélzárógyűjtők számára egyaránt kiváló ötletnek bizonyult.

Az igazi újdonságot a légipostai, illetve repülős bélyegek jelentették. 1920-tól folyamatosan nőtt az érdeklődés az aerofilatélia és az ezzel kapcsolatos gyűjtési területek iránt, és ezt a keresletet számtalan kiadó és vállalkozó igyekezett kielégíteni. Közülük elsősorban *Örvös Jánost,* a Filatéliai Kurír szerkesztő-kiadóját kell említeni, aki egyszemélyes vállalkozásában mindent elkövetett a gyűjtők érdeklődésének felkeltése érdekében. Az általa megjelentetett levélzárók ugyan - finoman szólva - nem képviselik a csúcsminőséget, de *Örvös* e téren is megmutatkozó szervezői tehetségéhez és kiváló helyzetfelismeréséhez semmi kétség sem férhet.

Az I. világháború előtt a levélzáró-kiadásban a politikai propaganda ismeretlen volt, vagy csupán marginálisan létezett, első sorban a szociáldemokraták kiadványainak formájában. Ez a helyzet persze teljesen megváltozott a háború alatt - és főleg a háború után. Nem csupán a politikai pártok fedezték fel a levélzárókban rejlő propagandaértékeket, hanem a politikai propaganda egy teljesen új irányzata is jelentkezett, mégpedig az irredenta-bélyegek képében. A pártok propagandakiadványai közül a két „szélsőség", a kommunisták és a nyilasok bélyegei a legérdekesebinteresting i.e. the Communist and Fascist ones. Both these political parties realised the extensive propaganda value of poster stamps and used them extensively.

In the first years of WWII, Hungary was happy enough to live a peaceful life. The war, a World War, impacted upon life from 1943. In 1940, for instance, a wide array of poster stamps was printed for exhibitions by various publishers commemorating the Centenary of the postage stamp. The issuing of poster stamps as souvenirs changed abruptly with the coming of Total War to Hungary. Occasionally, poster stamps were printed in 1943, even in 1944, most of them published by Cinderella fanatics. Surprisingly enough, the War itself generated only a handful of poster stamps. Except in very limited numbers, neither war propaganda nor war charity issues were produced. However, from the autumn of the fateful year of 1944, the War took over all aspects of social life. Philatelists were a hardy lot even among dedicated Hungarian collectors. The Third Philatelist Propaganda Exhibition to be held in the capital was planned for 22-30 December 1945 and it was only Russian tanks encircling the Capital on Christmas Day which inhibited the fanatics from congregating for the event.

Totally devastated by the War which ranged for six months on Hungarian territory with great ferocity, the country slowly emerged from the ruins as did those surviving enthusiasts of Cinderella collecting. For today's observer it is more than fascinating to recognise the speed and vitality with which those people managed to reorganise themselves. It would appear that for many the first thing they did having clambered out of shelters was to find their collection and start collecting again! The period 1945-1948 was one of economical reconstruction - and hard political infighting. As for the political aspect, the result is only too well known - by the end of 1948 the country went under total Communist rule.

These few hectic years of jockeying for political dominance can be, of course, traced with the help of poster stamps. The

bek. Mindkét párt tudatában volt a levélzárók propagandaértékeinek, és a bennük rejlő lehetőségeket messzemenően ki is használta.

A II. világháború első éveiben Magyarországon szinte alig volt érezhető az események hatása, az, hogy háború van, csupán 1943-tól jelentkezett - egyre érezhetőbb módon - a polgárok életében. 1940-ben például még számos levélzáró is megjelenhetett, többek között kiállítások („háborús vásár” stb.) és a postabélyeg századik évfordulója alkalmából. Az egyébként majhogynem békebeli keretek között folytatott kiadói gyakorlatot csupán a háború hazai földre való érkezése szakította meg.Levélzáró bélyegek kiadása még 1943-ban, sőt 1944-ben is folyt, elsősorban persze fanatikus gyűjtők tevékenysége nyomán. Érdekes módon maga a háború kevés levélzárót eredményezett. A II. világháborús levélzárók száma nagyon kevés, alig néhány propaganda- vagy segélybélyegről beszélhetünk csupán. Bár a háború 1944 őszétől minden mást háttérbe szorított, a filatélisták még ekkor sem adták fel a küzdelmet. A III. Bélyeggyűjtési Propaganda Kiállítást december 22-30-ra hírdették meg Budapesten; megrendezését végső soron a fővárost karácsonykor gyűrűbe záró szovjet tankok akadályozták meg.

Az ország a háborúban óriási ember- és anyagi veszteségeket szenvedett. A romok között azonban szinte azonnal újraindult az élet - természetesen a gyűjtői élet is. A mai szemlélő számára elképesztő az a mód és az a gyorsaság, ahogy ez történt. A gyűjtők persze nem lettek volna gyűjtők, ha nem fogtak volna azonnal hozzá veszteségeik pótlásához, nem láttak volna neki újra a gyűjtésnek. Az 1945-48 közötti évek az újjáépítés - és a kemény politikai küzdelmek korszaka volt. Ami a politikai küzdelmeket illeti, ezek végkimenetele jól ismert: a korszak végére az ország teljes egészében kommunista uralom alá került.

E lázas évek küzdelmei természetesen igen jól nyomon követhetők a levélzáró bélyegek segítségével. Ekkoriban az MKP a legnagyobb levélzáró-kiadó, választási és pártpropaganda bélyegeinek száma messze

Communist Party become one of the main publishers, generating a high number of election campaign and publicity stamps. For collectors, clubs provided the new impetus. Inevitably, the quality of the poster stamps (including those issued by the Party) cannot be compared to those pre WWII (even less with those of the pre WWI) period. The paper quality was very poor and the printing itself was careless, even terrible. But even these poor examples are poster stamps and their number continued to grow until 1948. After that date only one category continued to expand i.e. those of political (propaganda) stamps. Nearly all of the other categories 'went extinct' in the following years as a result of Communist grasp over all aspects of life.

The post 1948 years are outside our time parameters, but passing reference is worth making of the following decades. The first half of the 1950s can be called the years of terror. After the national uprising against Communist rule in 1956, the 'Kádár regime' slowly took a new, moderate course. Communist control over Hungarian society loosened and organised collecting activities were allowed on a wider scale than before, providing they did not represent a political threat to the Communist system. However, the disbanded "societies", including ELMA, were not revived. Instead, Cinderella collectors were organised under the umbrella of a general "Ki mit gyüjt?" ("Who collects what?") movement, which meant clubs and exhibitions. Collectors could also participate in philatelic exhibitions in para-philatelic sections. The First Para-philatelic Exposition was held from 24 th September to 3rd December 1972) and, then, a second one in 1975 (from 25 th October to 9th November. At the second exhibition 76 collectors exhibited 93 collections, of which 29 belonged to the commemorative poster stamps class and two to a seals category.

Overall, there was a limited but still very important revival during the next two decades resulting in Hungary becoming the leader among the Comecom countries in Cinderella publishing. This renewed

meghaladta az összes többi kiadóét. A gyűjtőegyesületek szintén újra aktivizálódtak és egymás után jelentették meg kiadványaikat. Az ezekben az években megjelentetett levélzárók minősége természetesen nem hasonlítható a korábbiakhoz (sem a II., még kevésbé az I. világháború előttiekhez), már csak a papír- és a (néha kétségbeejtően alacsony színvonalú) nyomdaminőség miatt sem. De még ezek a szerény kiállítású darabok, ezek a rögtönzések is levélzáró bélyegeknek tekinthetők, ráadásul számuk egészen 1948-ig évenként növekedett. 1948 után azonban már csak propagandabélyegekről beszélhetünk, az összes többi kategória hosszú időre eltűnt, majdhogynem kipusztult.

Az 1948 utáni korszak ugyan nem tartozik vizsgálódásunk körébe, de talán nem érdektelen fő vonalaiban áttekinteni a fejleményeket. Az 1950-es évek első feléről nincs mit szólnunk. Az 1956-os forradalmat követő Kádár-korszak idején a viszonyok lassan konszolidálódtak. A társadalmi élet minden területét átfogó szoros ellenőrzés lassacskán fellazult, és lehetővé vált a szervezett gyűjtés újbóli megjelenése, feltéve persze, hogy ez nem jelentett ideológia-politikai kihívást a kommunista uralommal szemben. A II. világháború után feloszlatott egyesületek, köztük az ELMA feltámasztásáról persze szó sem lehetett.

A levélzáróbélyeg-gyűjtők a Ki mit gyűjt mozgalom keretében tevékenykedhettek - ez összejöveteli és kiállítási lehetőséget jelentett. A levélzáró bélyegek gyűjtői ezen kívül a filatéliai kiállítások parafilatéliai osztályaiban is kiállíthattak. Az I. Parafilatéliai Kiállítás 1972. szeptember 24 - december 3. között került megrendezésre a fővárosban, a következőt 1975. október 25 - november 9. között tartották. Ez utóbbin 76 gyűjtemény került bemutatásra, közülük 29 alkalmi levélzáró bélyegeket, 2 pedig pecsétbélyegeket tartalmazott.

Általában véve elmondható, hogy a hetvenes-nyolcvanas években általános fellendülés következett be a hazai levélzáró-kiadásban, olyannyira, hogy a KGST országok közül Magyarországon adták ki ebben az időben a legtöbb levélzáró bélyeget. E meg-

publishing activity was, most probably, the result of personal, informal ties of second or third generation collectors, who used their contacts in high positions (such as company directors, presidents of institutions or newly formed professional organisations) to publish poster stamps. In fact, this was the only way Cinderella publishing was possible in Hungary until 1990. Currently, one can see a renewed interest in Cinderella collecting in Hungary. It remains to be seen whether this renewed interest in poster stamps and Cinderellas in general is accompanied by the publishing of handbooks and catalogues - hopefully it will happen, if only for the sake of future generations of collectors.

újult kiadói tevékenység minden bizonnyal azzal magyarázható, hogy a második, de még inkább harmadik gyűjtőnemzedék olyan személyes, informális kapcsolatokkal rendelkezett (vállalati igazgatók, társadalmi-politikai testületek vezetői stb. körében), amelyek lehetővé tették számukra a levélzárók megjelentetését. Lényegében csak ilyen módon lehetett levélzárót kiadni egészen a kilencvenes évekig. Manapság újra a levélzárók reneszánszáról beszélhetünk. A jelen katalógus is részben ennek a megújult érdeklődésnek a szüleménye. Reményeink szerint nem csupán a tájékozódását segítheti, hanem további ösztönzésül is szolgálhat a levélzáró bélyegek jobb megismeréséhez.

TERMINOLOGY AND ICONOGRAPHY

In order to clarify vital points, some basic collectors' terms and the most frequent iconographical elements are discussed below. As the present catalogue clearly has its limitations (not only in space), we had to concentrate on the most important, however very subjectivelly selected and approached issues. Hopefully it will provide some assistance for the User.

In the Introduction to this catalogue passing reference is made to 'Cinderellas', the difficulties in classsification and terms such as 'seals'. It is hoped that the following explanations will assist readers.

Cinderellas

This is a 'catch-all' term understood by 'stamp' collectors throughout the World. It is a term more recognised in the second half of the 20th Century. Perhaps, earlier collectors would have, less charitably, referred to them as 'album weeds'. 'Cinderellas' is the term in the context of the well known children's story of Cinderella, Prince Charming and the ugly sisters. Cinderella could not go to the ball. These non government non postage productions were, until recent years, banned from being exhibited in both national and international philatelic (stamp) exhibitions. The term included such issues as revenues, local issues, phantoms and forgeries and poster stamps. However, until at least 1914, most 'stamp' dealers did not differentiate, produced their own poster stamps, giving equal prominence to postage and poster stamps and, at this time, many poster stamp catalogues and price lists were produced which, also, happened to include postage stamps.

(Letter) Seals

(in German Siegelmarken, in Hungarian pecsétbélyeg) were the first to be used for sealing letters and / or to authenticate documents. They were produced in an astonishing number until WWII, usually circular and embossed. With some rare exceptions, seals are not included in the catalogue. The intention is that they will be the subject of a separate catalogue.

Poster stamps

(Reklamenmarken German, Vignettes French, levélzáró bélyeg, Hungarian) Is the correct term for the collectables detailed in this catalogue. Correct as many were miniature posters, most looked like miniature posters and, equally, most looked like (commemorative) postage stamps. Certainly, one of the main purposes of poster stamps was to be affixed to a letter, etc. sometimes on the front but, more usually, on the reverse. Over the years, poster stamps have been subsumed into the 'catch-all' term of 'Cinderellas' i.e. not in current stamp catalogues or, in the USA referred to as 'labels' or 'seals'.

Commemorative stamps

(Gelegenheitsmarken/alkalmi levélzáró bélyeg) is a term from the heyday of Cinderella collecting, i. e. years preceeding WWI, used in conjunction with stamps issued for congresses, exhibitions or other important events and jubilees. In the first part of the 20th Century, both postage and nonpostage issues were covered by this category.

Frame-stamps

(Rahmenmarken, German; .... French; keretbélyeg, Hungarian) Decorative frames, often commemorating an event or for publicity purpouses, printed by private publishers, to be used together with the

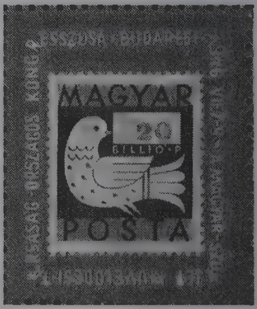

Society of Hungarian-Soviet Friendship in 1946.
Literature:
Patzer, Heinz: Was sind Rahmenmarken? In: Sammler-Dienst 1976, Heft 5, S. 331.

Labels [and seals (USA)]
'Labels' or 'vignettes' are pieces of paper printed for other purposes i.e. for boxes, for jars and similar where the 'label' is affixed to the product to describe it. 'Seals' are those, typically, much smaller issues produced to raise money for charity, especially, for Christmas, Easter, TB, etc. In many cases labels are hard to distinguish from imperforate stamps and vice versa, or their usage went both ways, which is a cause for constant discord among collectors and authors.

Membership stamps
Contribution stamps mostly regularly (monthly) paid by members of a political or social organization. There are many Hungarian membership stamps, well over a thousand kinds in the period covered by this catalogue. Membership stamps (with a few notable exeptions) are not listed in this catalogue.

Fiscals
Typically 'stamps' issued by governments to raise 'taxes' for such aspects of life such as importation of goods, legal transactions, duty, etc. According to the latest decision of the International Federation of Philately (F.I.P.), they are no more Cinderellas, they are philatelic stamps.

Locals
These are issues typically produced by local communities either for the carriage of letters where there is no national postal service or where the national government has given approval for a local, probably private, postal service. The most famous example is the Russian Zemstvos. Locals should not be confused with the modern money generating activities of 'stamps' produced for, typically, uninhabited islands.

Phantoms
Issues produced privately, perhaps as a 'spoof', by private individuals, etc where there was no valid use.

Forgeries
Stamp look alikes where the forger has sought to sell forgeries of genuine postage stamps.

HISTORY

Hungary was part of the Austro-Hungarian Monarchy (established 1867) until the end of WWI, which, nominally, as a 'great power' played a central role of the period's international politics. The so called 'Dual Monarchy', consisting of two parts, the Austrian and the Hungarian state, provided Hungary with self rule, with 'joint' or 'common' management of Foreign Affairs, Defence and Finances, which, in fact, meant the duplication of nearly all government bodies. The common state administration's annual budget was about 2:1, with Hungary paying the lesser part of it. There was the joint army, with German as its commanding language, drawn from all over the territory of the Empire, which according to the 1910 census totalled over 50 million people, and a minor Hungarian Defence Force, called Honvédség with Hungarian as its commanding language. The Austrian counterpart of this force was called 'Landsturm'.

Formally, Franz Joseph I was oficially called 'Emperor' of Austria and 'King' of Hungary. For international relations purposes, the so called 'joint state coat of arms' was used, for internal purposes the Austrian and the Hungarian national coat of arms were used.

Hungary made its own compromise with Croatia in 1868, giving the 2 million Croats (about 10 per cent of Hungary's population) a limited self rule, with which, by the turn of the century, the Croats become increasingly unhappy. The Hungarian-Croatian conflict was centred on language use and, in the main, over Fiume, the country's only significant Adriatic port (having an overwhelming Italian population) which was administered by Hungary as a "corpus separatum", i.e. a separate body, with which the Croatians were strongly opposed.

At this time, the main political conflict was not an issue: the country's population being non-Hungarians, i. e. about 50%, with the following minorities, Roumanians, Slovaks, Germans, Serbs etc., the majority of them being unsymphatic to Hungarian rule and domination. This ethnic mix proved to be a potential powder-keg at the end of WWI when the Monarchy had collapsed.

Hungary regained its independence but it paid a heavy price: the country underwent two successive revolutions, first, a burgeois one in October-November 1918, then (in March 1919) a Communist type one, which was crushed by the intervention of Czechoslovak and mainly Roumanian forces. As a result of the Paris Peace Treaties, signed with Hungary in Trianon, near Paris in 1920, the country was 'carved up' in order to satisfy the demands of the new neighbouring states. What happened was a loss of two thirds of the population and the territory of the pre-war country.

The next 25 years has been labelled as the 'Horthy-regime'. Horthy, the last admiral of the Austro-Hungarian Navy, become governor in 1920, and head of state with allied (mostly English) backing. He held power until mid October 1944. The country, desperately wanting to break out of diplomatic isolation and, by all possible means, to regain the lost territories, found an ally first with Italy, rather than a more fatal one, fascist Germany. With Germany's help, substantial parts of the territories lost after WWI returned to the Homeland. In the euphoric years of the 'reunification', between 1938 and 1941, little thought was given to the price which was to be paid for Hungary's mighthy ally (Germany).

The price was found to be terribly high. Hungary lost this war also and as Horthy's half hearted attempt to make 'separate peace' with the Allies, i. e. with the Soviets fighting on Hungarian ground in mid October 1944 ended with a takeover by the Hungarian fascists (the Arrow Cross Party), the country become devastated during the bloody rearguard action of the Wehrmacht.

ICONOGRAPHY

Heraldics and national symbols

St. Stephen's crown or the Holy Crown

St. Stephen's crown has an almost mythical meaning for the Hungarians, being a symbol of Hungarian statehood and embracing Catholicism. According to the legend, the crown was sent by Pope Sylwester I to Stephen to be crowned as King of Hungary in the year of 1000. In fact, the crown is constructed from two parts, the lower part being Byzantian, probably second half of the 11th century, the upper part, the so called 'latin' crown is slightly younger, dated before 1300. On the top a 'crooked' cross makes it more distinguished from any other shaped crowns.

Around St. Stephen's crown a whole constitutional, ideological framework has been built up over the centuries with most of historical 'rights' and 'privileges' based on the crown itself. The term 'countries under St. Stephen's crown' meant countries belonging to the Hungarian Kingdom (see next Section).

11th century, the upper part, the so called 'latin' crown is slightly younger, dated before 1300. On the top a 'crooked' cross makes it more distinguished from any other shaped crowns.

Around St. Stephen's crown a whole constitutional, ideological framework has been built up over the centuries, [Kaolory I do not understand next] leading back most of historical 'rights' and 'privileges' to the crown itself. The term 'countries under St. Stephen's crown' meant countries belonging to the Hungarian Kingdom (see next Section).

The state coat of arms

During the period of the Austro-Hungarian Monarchy (1867-1918) use of the state coat of arms was officially adopted in 1874 according to the introduction of the 'Hungarian state seal'. By order No 3755/1895. M. E. of the Prime Minister three types of the state coat of armes were authorised:

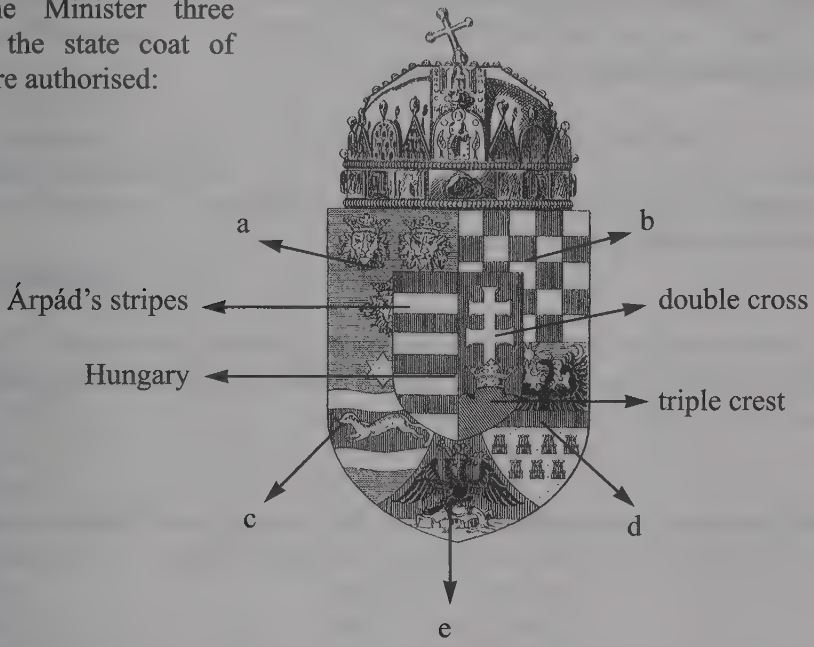

1) the 'Great State Coat of Arms', uniting the coat of arms of all territories coming under St. Stephen's crown, including countries belonging to Hungary in ancient times.

2) the united coat of arms of countries coming under St. Stephen's crown, the so called 'middle state coat of arms'. This was a great shield containing several coat of arms and a central shield, being Hungary's small state coat of arms.

The state middle coat of arms combined together all the territories belonging to St. Stephen's crown of the time. On the great shield the following countries are depicted (from left to right):

a) Dalmatia
b) Croatia
c) Slavonia
d) Transsylvania
e) City of Fiume.

In 1915 some modifications were introduced to the state middle coat of arms, including incorporation of the coat of arms of Bosnia-Hercegovina. This design was used until the dissolution of the Monarchy, when the lesser state coat of arms, without St. Stephen's crown was

Of the three mentioned types only the second and third appear on any stamps, the third one being the one most used.

The so called ''Kossuth's coat of arms'' (Kossuth-címer) means the lesser one - minus St. Stephen's crown. Kossuth, governor during the Independence War of 1848-49 initiated the downfall of the Habsburgs and introduced this version as the state coat of arms. Subsequent revolutionary governments used this 'dehapsburgized' version in 1918 and 1919, then again after WWI, until 1949 when a new constitution and a new, 'socialist' coat of arms was adopted by the Communists.

Double or patriarchal/apostolic cross

The double, i. e. 'apostolic' cross, called 'kettős kereszt' in Hungarian, was, from the XI Century, used as symbol of royal power. The cross first appeared on coins minted by King Béla III, then on the royal seal of Béla IV in the first half of the XIII Century. Also, the cross was a central motive in Hungarian political symbols.

It is seated on a

Tripple hill or crest

The tripple hill (hármas halom) with the double cross, traditionally associated with Upper Hungary, now appears in the state coat of arms of Slovakia.

Flag

The national flag, a tricolor is of red, white and green stripes, running horizontally. The national colours were formally adopted by the Parliament, Act XXI 1848. The national colours frequently feature on stamps, not only those of patriotic nature.

Turul

Mythical bird of the Hungarians, an eaglelike creature, which was supposed, among others, to lead the Hungarian tribes to the new Home land, the basin of the Carpathians.

Árpád's stripes

The Árpád's stripes (árpádsávok), two times four red and white colours were used as royal colours of the first (Árpád) dynasty and subsequently incorporated into the state coat of arms. From the late 1930s the stripes were used as one of their symbols by the Hungarian Arrow Cross Movement.

Arrow cross

The arrow cross (nyilaskereszt) become the central symbol of the extreme right in the 1930s, identified later with the movement's main current, Szálasy's infamous 'Arrow Cross Party, Hungarist Movement' (Nyilaskeresztes Párt Hungarista Mozgalom).

USEFUL HINTS FOR DATING

Form of government

Form of government	Period	Notes
Osztrák-Magyar Monarchia Austro-Hungarian Monarchy	1867-1918	
Magyar Köztársaság Hungarian Republic	1918-1919	
Magyar Népköztársaság Hungarian People's Republic	1919	Soviet type republic: 21.3.-1. 8. 1919
Magyar Királyság Kingdom of Hungary	1919-1945	So called "Horthy" period
Magyar Köztársaság Hungarian Republic	1945-1948	Called also "coalition" period after WWII
Magyar Népköztársaság Hungarian People's Republic	1949-1989	Communist rule

Currency changes

Currency	*Period*
Forint, krajcár	1867-1900
Korona, fillér	1900-1926
Pengő, fillér	1926-1946
Forint, fillér	1946-

Inflation periods		
After WWI	Korona	1919-1926
After WWII	Pengő	1945-1946

Note: In the Monarchy period, it was usual to print values bi-linguically version, i. e. in German and 'the local language'. That was the case with most WWI charity stamps and many of revenue or fiscal ones (insurance,assurance, semi-revenues and revenues). Krone stands for Korona, heller for fillér.

During the terrible Great Inflation Period after WWII, which still holds the unbeatable world record for Hungary, the money printing presses worked with an unbelievable speed: at the final period, in early summer of 1946, new '0's were added almost on a weekly basis to the set values. Thus 'million' and 'billion' Pengős were created and duely overprinted on every surviving revenue or semi revenue stamp. These markings typically appear in their shortened form, i. e. "mil" or "bil" Pengős.

Titles

In the Austro-Hungarian Monarchy, the Ruler was entitled Emperor of Austria, King of Hungary. Thus, all common Austro-Hungarian organisations used the following title:
Cs. és kir., which stands for "császári és királyi", i. e. "Imp. and roy." (K. u. K. = Kaiser und Königliche in German).

With the Monarchy falling apart at the end of WWI and after surviving two revolutions, Hungary became an independent state. The Kingdom of Hungary (in fact without a King, having admiral Horthy as governor until October 15 1944) is called Magyar Királyság, all governmental bodies and organistions using the following:

M. kir., which means "Magyar királyi", i. e. "Royal Hungarian".
Apostoli i. e. "apostolic" is in the title of I. Ferenc József (Franz Joseph I) as Apostolic King, meaning the power to spread the (Roman Catholic) faith, to which the first king of Hungary, St. Stephen, become entitled by the Pope. However, this title rarely if ever appears on stamps.

In commerce, the title of udvari szállító (purveyor to the court) sometimes appears. The title clearly had considerable marketing value if given. It was used on every conciveable material: letterheads, bills, as well as on stamps. This practice disappeared after WWI.

Ortography

Ortography can provide a clear marking for dating unknown stamps: until 1910 'cz' was used for the letter 'c'. However, there is no 100 % proof, as some organisations and most of the adult population kept using 'cz' till the late 1910s and even later but, in general, it may be taken as a dividing line.

Until 1950, Budapest districts were known by Roman numbers, i. e. I -XIV districts. At that time, with the creation of greater Budapest I-XXII. Út, utca, etc. (avenue, street) were added with a '-' like 'Andrássy-út' til the end of the 1920s.

Telephones and telephone exchange

The first telephone network was founded in 1880 having 50 users. By the end of the 19th century all big cities had constructed their own networks. Automated telephone exchanges were introduced for the first fime in Budapest in 1928. Such connections were proudly advertised on stamps, adding AUT.(OMATED) to the 'phone number.

LITERATURE/IRODALOMJEGYZÉK

Catalogues/Katalógusok

Filep László: Magyar emlékívek katalógusa 1913-1998.
(Katalog Ungarischer Privat-Vignettenblock;
Hungarian Private Commemorative Miniature Sheets). Budapest, 1998.
Flóderer István: Magyar okmánybélyegek kézikönyve.
(Handbook of Hungarian Revenues. With English and German introduction.) TÉKA, 1990.
G.(elegenheits) M.(arken) Katalog, Ungarn. Photocopied manuscript.
Publisher unknown, no date (about 1943) 47 unnumbered A/4 pages.
Kaptay Antal: A magyar városi illetékbélyegek katalógusa. Budapest, 1973.
Katalog der österreichisch-ungarischen Briefverslussmarken.
In: Weltarchiv No. 11/1914 Seite 174-179.
Magyar Posta- és Illetékbélyeg Katalógus 1998.
(Int. in English, French and German)
Philatelica Hungarica Budapest, 1998.
Mihályfi Ernő: A magyar alkalmi bélyegzések katalógusa.
MABÉOSZ, Budapest, 1988.
Rampacher Pál: A magyar alkalmi bélyegek katalógusa. In: Libellus 1919 - 1920.
Werbemarken-Katalog. 4500 ofizielle Gelegenheitsmarken und 500 Reklamenmarken. München-Giesing/Pionierverlag 1913

Periodicals/Periodikák

In Hungarian

A Bélyeg 1913-1916, 1920
A Bélyeggyűjtő 1903-1906, 1931-1944
Bélyegtőzsde Híradó 1913-1915; 1917
Filatéliai Szemle (Bélyegvilág) 1958-1998
Bélyegtőzsde Hírlap 1916
Filatéliai Kurir 1926-1939
Filatélisták Lobogója 1928-1929
Kisgrafikai Értesítő 1969-?
Magyar Bélyeg Újság (a Fil. Kur. folytatása)
Magyar Grafika 1913-1914
Philatelia 1914-1918
Reklámélet 1928-1935
Libellus. Gyüjtő, múzeumok és könyvtárak levelesládája/Briefkasten für Sammler, Museen und Bibliotheken. Budapest 1919-1920

In German

Das Blaue Blatt. Organ für Gelegenheitsmarken-Sammler. Eschweiler, 1910-1913
Die Gelegentheitsmarke. Werbusing, Klagenfurt, 1928-1930
Der Propagandamarken-Sammler. Passing bei München, 1910
Die Reklamemarke (Beilage zu „Der Bildersammler"), Jahrgaenge 1-4 (1932 - 1934)
Zeitschrift für Werbemarkenkunde. Offizielles Organ des „Internationalen Verbandes für Werbemarkendkunde. 1 Jahrgang, 1914 ä
Weltarchiv. Halbmonatschrift für Sammler, Hndler/Drucker und Verbraucher graphischer Kunsterzeugnisse. München-Pasing 1913-1914

Articles/Cikkek:

Cservinka Tibor: A levélzárók története. In: "Filatéliai Szemle" 1974. III.- IV. sz
Vejtei (Kölbig Ferenc): Alkalmi és egyéb levélzáró bélyegek. In: "Filatéliai Kurir", 1915 március - októberi számokban.
Kölbig Ferenc: Az alkalmibélyegek. In: "Filatéliai Kurir", 1929. 3-5. szám
Sipos Béla: Levélzáró bélyegek. In: "Filatéliai Szemle" 1972. X. sz. 4. old.
Szíj Rezső: A reklámbélyegek gyűjtéséről. In: "Kisgrafikai Értesítő" 1969. VIII. sz. p. 591-592.
Székely Imre: Északi-sarki expedíció. In: Filatéliai Szemle, 1972. III. 16-17. old.
dr. Szőgyéni Gyula: Magyar bélyegritkaságok. In: Bélyegtőzsde Híradó III. évf. (1915) 6. sz. 5. old.

CATALOGUE

General remarks

The Catalogue is divided into10 Chapters, numbered 0-9, which, in turn, are broken down into several sub - chapters organised in a similar way. In doing so, the criterion has been collectors' interests. Cross references are given where appropriate, including each important theme, sometimes even to an individual stamp.

To get used to the format of the catalogue it is suggested you first consult the Contents List. The Artist and Printers List provides additional background information.

For cost reasons, the illustrations, are organised separately on a CD, within groups corresponding to Chapters and important themes, and, as with other catalogues (e.g. Naudet's French aviation) may provide additional help. Over half of all listed items are illustrated, with themes considered to be particularly important as in the case with aviation, military or political chapters where the coverage is almost 100%. The ones that are illustrated are identified by bold numbers in the Catalogue listing.

In addition, reference is made to available literature, mostly Cinderella reference material and the most basic literature for each topic together with a special introduction for every chapter and important topic. It is hoped that this basic, repeat basic information will be a useful starting point for those readers wishing to undertake further research.

If, having used all the reference points, a stamp before you cannot be found, the reason is likely to be as follows: the catalogue doesn't contain it (it may be a postage or revenue stamp and outside the scope of the catalogue), the catalogue does include it but manages to conceal it very effectivelly or, finally, despite there being in excess of 3,500 listed items, you have an item which should have really been included. Postage stamp catalogues have been printed since about 1860 and even today amendments are made -

KATALÓGUS

Tájékoztató megjegyzések

A katalógus tíz, 0-9-ig számozott fejezetre oszlik. A fejezeteken belül további alfejezetek találhatók. Az egyes fejezeteknél, alfejezeteknél, illetve tételeknél hivatkozások segítik a tájékozódást.

A katalógus használatakor érdemes először áttekinteni a Tartalomjegyzéket. A grafikus művészek és nyomdászok mutatója további tájékozódásra ad lehetőséget.

A CD-n szereplő illusztrációk csoportosítása megfelel a katalógus fejezeteinek és a gyűjtői érdeklődésnek, hasonlóan ahhoz, ahogy azt más katalógusok is (pl. a Naudet-féle francia repülő-bélyegek katalógusa) alkalmazzák. A listánkon szereplő bélyegek több mint fele megtalálható az illusztrációk között. A legnépszerűbb témák esetében (mint pl. a repülésnél, a politikai propagandánál vagy a katonai kiadványok esetében) ez a megfelelés megközelíti a 100 %-ot. Az illusztrált bélyegek a felsorolásban kövérrel szedett katalógusszámmal szerepelnek.

Ezen kívül szakirodalmi tájékoztatást is adunk, természetesen elsősorban közvetlenül a levélzáró bélyegekre vonatkozó kézikönyvek körében, illetve az adott témával kapcsolatos legfontosabb munkákra vonatkozóan. Mindezt az egyes fejezetek, alfejezetek és témakörök elé beszúrt rövid áttekintés egészíti ki. Remélhetőleg ezek az alap-információk jó kiindulási pontul szolgálhatnak a témában elmélyedni kívánók számára.

Ha egy bélyeget mindezen segédeszközök használatának ellenére mégsem találnánk meg a katalógusban, akkor annak az alábbi okai lehetnek: vagy nem szerepel a katalógusban (posta-, okmány vagy illetékbélyegről van szó, illetve nem tartozik érdeklődési körünkhöz), vagy pedig sikerült valahol igen sikeresen elrejteni. Sőt, az is lehetséges, hogy olyan levélzáró bélyegről van szó, amelynek szerepelnie kellene a mintegy 3.500 tételt tartalmazó katalógusunkban, de ez előttünk mégis ismeretlen maradt. A pos-

this is the first comprehensive poster stamp catalogue and it would indeed be not surprising if, despite 26 months of gruesome work a considerable number of poster stamps have yet to come to the attention of the author.

In the catalogue the stamp's outer measuresements are given, not of the 'picture' or illustration. Given the typical non official nature of the printing of most items many size differences will be experienced between various editions or even between several stamps. Information concerning perforation measurements is only rarely incorporated. Measurements are given first horisontal and second vertical, contrary to all accepted rules and respectable catalogues.

The Use of one of the philatelicaly approved colour scale systems was considered but the idea was later abandoned. Again, given the nature of the productions, often there are many colour variations or minute shade differences making a colour listing impractical.

Full text/inscriptions, including an English translation, are given. The original text is printed in bold lettering with the English translation in plain letters. The original ortography is preserved everywhere, including even printer's errors.

In order to adhere as close as possible to the original and to prevent confusion, according to the rules of Hungarian language and local practice family i. e. surnames are given first in all the text. Foreign names, mostly German, are given in foreign text in their original form.

Addresses are not translated. Út, utca is for avenue and street, körút for boulvard, tér for square. The Roman (14) district numbers appear for Budapest addresses, such as VI., IX.

As mentioned earlier, 'rarity' is measured on a fourstep scale, R for Rare, RR for very rare and RRR for the extremely rare, RRRR for the items where one or two copies are known only. Points or values expressed in any actual currency are not given.

tabélyeg-katalógusok 1860 óta jelennek meg folyamatosan, de még ma is előfordul, hogy hiánypótlást kell közölniök. Ez bizony a mi - 26 hónapos, erőltetett ütemű munkával összeállított, illusztrált katalógusunkkal is megtörténhet.

A katalógusban a bélyegek külső méreteikkel szerepelnek, nem pedig a képméretekkel. Tekintettel arra, hogy a kiadók, illetve a nyomdák nem fordítottak különösebb figyelmet a méretek pontos tartására, az ilyen eltérések akár ugyanazon kiadások esetében is jelentősek lehetnek. A fogazással kapcsolatos információk többek között ezért is hiányoznak a bélyegek nagy többségénél. A szokásostól eltérően előbb a vízszintes, aztán a függőleges méret következik.

Felvetődött, hogy a színek meghatározásánál valamelyik nemzetközileg elfogadott színskála-rendszerrel dolgozzunk. Ezt az ötletet azonban mint gyakorlatiatlan - a levélzáró bélyegek ezernyi színárnyalatából következően eleve alkalmatlan - megoldást el kellett vetnünk.

A katalógusban szereplő tételek mindegyikénél teljes szövegleírást közlünk - angol nyelvű fordítással. Az eredeti feliratok kövér szedéssel szerepelnek, az angol fordítás alatta, normál betűkkel következik. Ragaszkodtunk a szöveghű közléshez, beleértve a sajtóhibákat is.

A félreértések elkerülése végett mindenhol megtartottuk a nevek írásának magyar rendjét, vagyis először mindig a család, utána pedig a keresztnevet közöljük, kivéve a külföldi személyekét (elsősorban német nevekről van szó).

A helységneveket, címeket sehol sem fordítottuk le, azok eredeti formájukban szerepelnek. Budapestnél az akkori közigazgatásnak megfelelő (I-XIV. kerület) beosztást tartottuk meg.

Amint azt már korábban említettük, értéket (pontokat) nem közlünk a tételeknél, csupán a bélyegek ritkasági fokát adjuk meg. Az R jelölés ritka, az RR nagyon ritka, az RRR rendkívül ritka bélyeget jelent, az RRRR pedig a fehér holló, a csupán egyetlen példányban ismeretes bélyeg jelölésére szolgál.

English-Hungarian and Hungarian-English Treasury

circular	köralakú
colour	szín
black	fekete
white	fehér
red	vörös
green	zöld
blue	kék
yellow	sárga
brown	barna
orange	narancs
off-white	fehéres
diameter	átmérő
dual (twin) stamp	ikerbélyeg
embossed	dombornyomás
frame	keretbélyeg
metal folio	fémfólia
imperforate	vágott
irregularly shaped	szabálytalan alakú
label	címke
perforation	fogazás
perforated	fogazott
printed (by)	nyomda, nyomta
proof	próbanyomat
seal	pecsétbélyeg
signed	jelzett
size	méret
variation	változat
WWI	I. vil. háb.
WWII	II. vil. háb.

Angol-magyar és magyar-angol szakkifejezések

átmérő	diameter
címke	label
dombornyomás	embossed
fémfólia	metal folio
fogazás	perforation
fogazott	perforated
ikerbélyeg	dual (twin stamp)
jelzett	signed
keretbélyeg	frame
köralakú	circular
méret	size
nyomda, nyomta	printed (by)
pecsétbélyeg	seal
próbanyomat	proof
szabálytalan alakú	irregularly shaped
szín	colour
fekete	black
fehér	white
vörös	red
zöld	green
kék	blue
sárga	yellow
barna	brown
narancs	orange
fehéres	off white
vágott	imperforate
változat	variation
I. vil. háb.	WWI
II. vil. háb.	WWII

CONTENTS

FOREWORD 7

INTRODUCTION 9

THE STORY OF THE HUNGARIAN POSTER STAMPS 13

TERMINOLOGY AND ICONOGRAPHY 26

GENERAL LITERATURE 33

CATALOGUE 34

CONTENTS 37

0 COMMEMORATIVE AND CELEBRITY STAMPS 47
  01 EXHIBITIONS 49
  02 CONGRESSES AND CONFERENCIES 54
  03 JUBILEE STAMPS 56
    031 HISTORICAL EVENTS AND SITES 56
    032 ANNIVERSARIES: SOCIAL INSTITUTIONS AND ORGANISATIONS 60
    033 ANNIVERSARIES: COMPANIES AND FIRMS 62
    034 CELEBRITIES 66
  04 CELEBRITIES (NON JUBILEE) 75

1 COLLECTORS' STAMPS 87
  10 COLLECTORS' CLUBS 97
    101 CINDERELLA CLUBS 97
    102 PHILATELISTS CLUBS 100
  11 PHILATELIst WEEKS AND DAYS 110
  12 CONGRESSES 112
  13 EXHIBITIONS: INTERNATIONAL AND NATIONAL 113
  14 EXHIBITIONS: OTHER 114
  15 FILPROK-FIKPROK STAMPS 115
  16 PROBÉK STAMPS 119
  17 DEALERS 123
    170 CINDERELLA DEALERS 123
    171 PHILATELIC SHOPS 124
  18 COLLECTORS 128
  19 PHANTASY, FORGERIES AND OTHER 131

2 ADVERTISEMENT STAMPS 135
  20 GENERAL ADVERTISEMENT 137
  21 BANKING AND FINANCE 138
    210 BANKS 138
    211 SAVING BANKS 139
    212 SAVING BANK STAMPS 140
    213 THE LUCKY NUMBER: LOTTERY STAMPS 142
    214 WELFARE LOTTERY TICKETS AND ASSIGNMENTS STAMPS 147
  22 COSMETICS, CHEMICAL PRODUCTS 149
    221 COSMETICS 149
    222 HYGIENE PRODUCTS 153

223 PHARMACIES ... 155
224 PHARMACEUTICAL LABORATORIES AND MANUFACTURERS ... 162
225 MEDICINES ... 163
226 MEDICAL APPLIANCES ... 166
227 CHEMICALS: FERTILISERS, PESTICIDES ETC ... 167
23 FASHION ... 168
231 LADIES AND GENTLEMEN'S WEAR ... 168
232 TEXTILES ... 171
233 SHOES AND SHOEMAKERS ACCESSORIES ... 171
234 TRAVELLERS' ACCESORIES ... 175
235 HOUSEHOLD ITEMS, FURNITURE ETC. ... 176
24 FOOD INDUSTRY AND GASTRONOMY ... 178
240 FOOD: GENERAL ... 178
241 DRINKS ... 180
242 COCOA, CHOCOLATE, COFFEE, HONEY, TEA ... 184
243 MEAT EXTRACTS AND SAUSAGES ... 187
244 OTHER FOODSTUFF ... 187
245 ANIMAL FOOD ... 188
25 CONSTRUCTION MATERIALS AND SERVICES ... 188
250 ”ETERNIT” ... 188
251 OTHER BUILDING MATERIALS ... 190
252 PAINTS AND LAQUERS ... 190
26 MACHINES AND TECHNICAL APPLIANCES ... 192
261 AUTOMOBILES ... 192
262 MACHINES AND INSTRUMENTS ... 194
263 TECHNICAL APPLIANCES ... 196
264 LIGHTING ... 200
265 HEAT AND ENERGY SOURCES ... 203
266 OTHER ... 204
27 MASS MEDIA AND ENTERTAINTMENT ... 205
271 THE PRESS ... 205
272 THEATRE ... 209
273 CINEMA ... 211
274 CIRCUS AND CABARET ... 213
275 ENTERTAINTMENT: GENERAL ... 214
28 PAPER AND PRINTING INDUSTRY ... 215
281 STATIONERY ... 215
282 PRINTERS ... 218
283 KNER'S ... 220
284 KOGUTOWICZ' STAMPS ... 222
285 PRINTERS' LABELS ... 225
286 BOOKBINDERS ... 227
287 CLICHÉ- AND (RUBBER)STAMP MAKERS ... 228
288 APPLIANCE MANUFACTURERS ... 229
289 OTHER PRINTER RELATED ... 229
29 SERVICES AND OTHER ... 231
291 SERVICES ... 231
292 OTHER ... 232

3 POLITICAL AND SOCIAL HISTORY ... 235
30 POLITICAL PROPAGANDA ... 237
301 GENERAL ... 237
31 PARTIES: 'THE LEFT' ... 237
311 SOCIAL DEMOCRATS ... 237
312 COMMUNISTS ... 240

313 OTHER LEFTIST PARTIES 245
32 PARTIES: 'THE RIGHT' 247
321 ON THE EXTREME RIGHT: THE ARROW CROSS MOVEMENT 247
322 ORIENTAL NOSTALGIES: THE TURANISM 253
323 ROYALISTS AND THE ANTI-HAPSBURGS 253
324 OTHER 255
33 THE CENTRE: ANYTHING IN BETWEEN 256
34 PATRIOTIC STAMPS 256
35 RECOVERING THE LOST TERRITORIES: IRREDENTA STAMPS 257
36 POLITICAL HUNGARICA 267
37 LABOUR MOVEMENT 269
371 CONGRESSES AND CONFERENCES 269
372 LABOUR: GENERAL 269
373 LABOUR: CHARITY AND WELFARE 270
374 TRADE ORGANISATIONS: GENERAL 274
375 TRADE ORGANISATIONS: CHARITY AND WELFARE 276
38 OTHER SOCIAL INSTITUTIONS AND ORGANISATIONS 279

4 RELIGION, WELFARE AND CHARITY 285
40 ROMAN AND GREEK CATHOLIC CHURCH 284
400 SAINTS 284
401 BLESSED AND OTHERS 287
402 EVENTS AND JUBILEES 287
403 CHARITY 290
404 MISSIONS 295
405 CHURCH CONSTRUCTION AND RECONSTRUCTION 296
406 PARISHES 298
407 OTHER 298
41 OTHER CHRISTIAN CHURCHES 301
410 CALVINIST CHURCH 301
411 EVANGELIC (LUTHERAN) CHURCH 303
412 BAPTISTS 303
413 OTHER 303
42 JEWISH STAMPS 304
43 RED CROSS 307
430 HUNGARIAN EDITIONS 307
431 CROATIAN EDITIONS 311
44 CHILDREN'S AND MOTHERS' CARE 312
45 EDUCATIONAL 315
46 HEALTH CARE 320
460 HEALTH PROPAGANDA 320
461 HEALTH WELFARE AND CHARITY 322
462 HEALTH SERVICE ORGANISATIONS 323
47 NATIONAL AID CAMPAIGNS 324
470 ”NATIONAL AID” 324
471 ”SAS” GENERAL AID PROJECT 324
472 OTHER GENERAL AID PROGRAMMES 325
48 OTHER CHARITY STAMPS 326
49 CROATIAN EDITIONS 330

5 SPORTS AND TOURISM; TOURISTIC PUBLICITY STAMPS 331
50 SPORTS 332
501 INSTITUTIONS AND ORGANISATIONS 332
502 EVENTS: OLYMPICS 333
503 EVENTS: INTERNATIONAL 334

504 EVENTS: NATIONAL 336
505 OTHER 337
51 TOURIST 340
510 CLUBS 341
52 TOURIST PUBLICITY STAMPS 355
521 BUDAPEST 356
522 THE COUNTRYSIDE 362
53 TOURISTS-TAXES AND FEES 373
54 OTHER 374

6 MILITARY 377
60 PRE AND POST WWI 378
600 AUSTRO-HUNGARIAN ARMY 378
601 NATIONAL ARMY 383
61 WORLD WAR I 384
610 WAR AID OFFICE 389
611 OTHER OFFICIAL AND SEMI-OFFICIAL WAR CHARITY 393
612 HUNGARICA 397
613 CROATIAN EDITIONS 399
614 WAR LOANS 400
615 WAR EXHIBITIONS AND ARTISTIC EVENTS 401
616 ARMY CHARITY (ARMY, REGIMENTAL, BATALLION LEVELS) 403
617 WAR AND ANTIWAR PROPAGANDA 409
618 REFUGEES AND P.O.W.s 413
619 LATER COMMEMORATIVES 413
62 WORLD WAR II 415

7 AVIATION 421
70 GENERAL 458
71 AIR SHOWS 458
72 FIRST FLIGHTS AND AIR MAIL 460
73 THE MAGNIFICIENT 1930s 462
730 THE ENDRESZ STORY 462
731 THE 'GIUSTIZIA' AND 'LIBERATI' STAMPS 463
732 AERO SPORT AND TOURISM 464
74 BALLOONING 466
741 PRZEMYSL BALLOON POST 466
742 BALLOON POST IN GENERAL 467
743 ZEPPELIN 467
75 GLIDING 468
76 SCOUTS IN AVIATION 469
77 CHARITY 470
78 PUBLICITY 471
79 AVIATION RELATED COLLECTORS' STAMPS 472
791 PHILATELIC CLUBS 472
792 FIKPROK-FILPROK STAMPS 474
793 DEALERS EDITIONS 476

8 SPECIAL THEMES 477
80 ESPERANTO 477
801 INTERNATIONAL CONGRESSES AND EVENTS 480
802 NATIONAL CONGRESSES AND EVENTS 480
803 JUBILEES 483
804 PUBLICITY STAMPS 484
805 OTHER 490

- 81 SCOUTS AND LEVENTE YOUTH ... 491
- 82 MUSIC ... 494
- 83 TRANSPORTATION ... 496
  - 831 SHIPS ... 496
  - 832 TRAINS ... 496
  - 833 AUTOMOBILES ... 497
- 84 INSURANCE AND ASSURANCE ... 498
  - 841 INSURANCE COMPANIES ... 500
  - 842 ASSURANCE ... 506
  - 843 PUBLICITY ... 510
  - 844 UNUSUAL INSURANCE STAMPS ... 511
  - 845 EMPLOYEES' ORGANISATIONS ... 511

9 VARIOUS ... 513

- 90 ADMINISTRATION AND MANAGEMENT STAMPS: GOVERNMENT ... 514
  - 901 CONTROL STAMPS ... 514
  - 902 CUSTOM AND FISCAL ADMINISTRATION STAMPS ... 514
  - 903 GOODS STAMPS ... 515
  - 904 PAPER MONEY OVERSTAMPS ... 515
- 91 ADMINISTRATION AND MANAGEMENT: PRIVATE FIRMS ... 515
  - 910 BUSINESS SHARES ... 515
  - 911 INVENTORY AND MANUFACTURING NUMBER STAMPS ... 517
  - 912 BARGAIN STAMPS ... 517
  - 913 ADMINISTRATION AND MANAGEMENT RELATED ISSUES ... 520
  - 914 SECURITY SERVICE STAMPS ... 520
  - 915 TRADE MARKS ... 521
  - 916 CONTROL (CONTRIBUTION) STAMPS ... 522
  - 917 OTHER ... 523
- 92 CHILDREN'S POST ... 523
- 93 GREETINGS, LOVERS MAIL AND PHOTO-PORTRAIT ... 524
  - 931 GREETINGS ... 524
  - 932 LOVERS' MAIL ... 524
  - 933 PHOTO-PORTRAIT ... 525
- 94 EX LIBRIS ... 526
- 95 TRANSPORTATION TICKET STAMPS ... 526
- 96 V/V STAMPS (VARIA VARIORUM, LOWER CASE) ... 529
- 97 X STAMPS (UNSOLVED CASES) ... 531

LIST OF ARTISTS ... 533

LIST OF PRINTERS ... 543

ILLUSTRATION VOLUME (ON CD)

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ ... 8

BEVEZETÉS ... 11

A MAGYAR LEVÉLZÁRÓ BÉLYEGEK TÖRTÉNETE ... 13

ÁLTALÁNOS IRODALOMJEGYZÉK

IRODAOMJEGYZÉK ... 33

KATALÓGUS ... 34

TARTALOMJEGYZÉK ... 42

0 ALKALMI KIADVÁNYOK ÉS HIRESSÉGEKET ÁBRÁZOLÓ BÉLYEGEK ... 47
- 01 KIÁLLÍTÁSOK ... 49
- 02 KONGRESSZUSOK ÉS KONFERENCIÁK ... 54
- 03 ÉVFORDULÓK ... 56
  - 031 TÖRTÉNELMI ESEMÉNYEK ÉS HELYSZÍNEK ... 56
  - 032 TÁRSADALMI INTÉZMÉNYEK ÉS SZERVEZETEK ... 60
  - 033 VÁLLALATOK ÉS CÉGEK ... 62
  - 034 HÍRES EMBEREK ... 66
- 04 HÍRESSÉGEK (NEM ÉVFORDULÓS BÉLYEGEKEN) ... 75

1 GYŰJTÉSSEL KAPCSOLATOS BÉLYEGEK ... 87
- 10 BÉLYEGGYÜJTŐ EGYESÜLETEK ... 97
  - 101 LEVÉLZÁRÓ-GYÜJTÉS ... 97
  - 102 FILATELISTÁK ... 100
- 11 BÉLYEGGYÜJTŐ HETEK ÉS NAPOK ... 110
- 12 KONGRESSZUSOK ... 112
- 13 NEMZETKÖZI ÉS ORSZÁGOS KIÁLLITÁSOK ... 113
- 14 EGYÉB KIÁLLITÁSOK ... 114
- 15 „FILPROK-FIKPROK” BÉLYEGEK ... 115
- 16 „PROBÉK” BÉLYEGEK ... 119
- 17 KERESKEDŐK ... 123
  - 171 REKLÁMBÉLYEG-KERESKEDŐK ... 123
  - 172 BÉLYEGKERESKEDÉSEK ... 124
- 18 GYÜJTŐK ... 128
- 19 FANTÁZIA-KIADVÁNYOK, HAMISÍTVÁNYOK ÉS EGYÉB ... 131

2 KERESKEDELMI REKLÁM ... 135
- 20 REKLÁM ÁLTALÁBAN ... 137
- 21 BANKOK ÉS PÉNZINTÉZETEK ... 138
  - 210 BANKOK ... 138
  - 211 TAKARÉKPÉNZTÁRAK ... 139
  - 212 TAKARÉK-BÉLYEGEK ... 140
  - 213 SZERENCSESZÁM: OSZTÁLYSORSJEGY-BÉLYEGEK ... 142
  - 214 JÓTÉKONYSÁGI SORSJEGYEK ÉS SORSJEGYUTALVÁNYOK ... 147
- 22 KOZMETIKUMOK, GYÓGYSZER- ÉS HÁZTARTÁSVEGYIPARI CIKKEK ... 149
  - 221 KOZMETIKUMOK ... 149
  - 222 EGÉSZSÉGÜGYI CIKKEK ... 153
  - 223 GYÓGYSZERTÁRAK ... 155
  - 224 GYÓGYSZERÉSZETI LABORATÓRIUMOK ÉS GYÁRAK ... 162

225 GYÓGYSZEREK 163
226 GYÓGYÁSZATI SEGÉDESZKÖZÖK 166
227 VEGYIPARI CIKKEK: MŰTRÁGYÁK, NÖVÉNYVÉDŐSZEREK 167

23 DIVAT 168
231 FÉRFI- ÉS NŐI DIVAT 168
232 TEXTILIÁK 171
233 CIPŐ- ÉS CIPŐKELLÉK 171
234 UTAZÁSI KELLÉKEK 175
235 HÁZTARTÁSI CIKKEK, LAKÁSBERENDEZÉS 176
24 ÉLELMISZER- ÉS VENDÉGLÁTÓIPAR 178
240 ÉLELMISZER ÁLTALÁBAN 178
241 ITALOK 180
242 KAKAÓ, CSOKOLÁDÉ, KÁVÉ, MÉZ, TEA 184
243 HÚSKIVONATOK ÉS HENTESÁRU 187
244 EGYÉB ÉLELMISZERIPARI TERMÉKEK 187
245 TÁPSZER 188
25 ÉPITŐANYAGOK 188
250 ETERNIT 188
251 EGYÉB ÉPITŐANYAGOK 190
252 FESTÉKEK ÉS LAKKOK 191
26 MŰSZAKI BERENDEZÉSEK 192
261 GÉPKOCSIK 192
262 GÉPEK ÉS MŰSZEREK 194
263 MÜSZAKI ÁRUK 196
264 VILÁGITÁS 200
265 FÜTÉS ÉS ENERGIA 203
266 EGYÉB 204
27 TÖMEGTÁJÉKOZTATÁS ÉS SZÓRAKOZTATÓIPAR 205
271 SAJTÓ 205
272 SZINHÁZ 209
273 FILM 211
274 CIRKUSZ ÉS KABARÉ 213
275 SZÓRAKOZTATÁS ÁLTALÁBAN 214
28 PAPIR- ÉS NYOMDAIPAR 215
281 IRODASZEREK 215
282 NYOMDÁSZAT 218
283 KNER 220
284 KOGUTOWICZ-BÉLYEGEK 222
285 NYOMDÁSZCÍMKÉK 225
286 KÖNYVKÖTŐK 227
387 KLISÉ- ÉS BÉLYEGZŐKÉSZÍTŐK 228
388 NYOMDÁSZATI KELLÉKEK GYÁRTÓI 229
389 EGYÉB NYOMDÁSZATI VONATKOZÁSOK 229
29 SZOLGÁLTATÁSOK ÉS EGYÉB 231
291 SZOLGÁLTATÁSOK 231
292 EGYÉB 232

3 POLITIKA- ÉS TÁRSADALOMTÖRTÉNET 235
30 POLITIKAI PROPAGANDA 237
301 POLITIKAI PROPAGANDA ÁLTALÁBAN 237
31 PÁRTOK; A BALOLDAL 237
311 SZOCIÁLDEMOKRATÁK 237
312 KOMMUNISTÁK 240
313 EGYÉB BALOLDALI PÁRTOK 245

32 PÁRTOK; A JOBBOLDAL 247
  321 SZÉLSŐJOBB: NYILASKERESZTES MOZGALOM 247
  322 NAPKELETI NOSZTALGIÁK: A TURANIZMUS 253
  323 LEGITIMISTÁK ÉS HABSBURGELLENESEK 253
  324 EGYÉB 255
33 A CENTRUM: AVAGY A KÉT SZÉLSŐSÉG KÖZÖTT MINDEN 256
34 HAZAFIAS BÉLYEGEK 256
35 IRREDENTA BÉLYEGEK 257
36 POLITIKAI HUNGARIKÁK 267
37 SZAKSZERVEZETI MOZGALOM 269
  371 KONGRESSZUSOK ÉS KONFERENCIÁK 269
  372 SZAKSZERVEZET ÁLTALÁBAN 269
  373 SZAKSZERVEZETI JÓTÉKONYSÁGI- ÉS SEGÉLYBÉLYEGEK 270
  374 KAMARÁK ÉS IPARTESTÜLETEK ÁLTALÁBAN 274
  375 KAMARAI SEGÉLY- ÉS JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGEK 276
38 EGYÉB TÁRSADALMI SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK 279

4 VALLÁSOS, JÓTÉKONYSÁGI ÉS SEGÉLYBÉLYEGEK 283
40 RÓMAI- ÉS GÖRÖGKATOLIKUS EGYHÁZ 284
  400 SZENTEK 284
  401 BOLDOGOK ÉS MÁSOK 287
  402 ESEMÉNYEK ÉS ÉVFORDULÓK 287
  403 JÓTÉKONYSÁG 290
  404 MISSZIÓS BÉLYEGEK 295
  405 TEMPLOMÉPÍTÉS ÉS ÚJJÁÉPÍTÉS 296
  406 EGYHÁZKÖZSÉGEK 298
  407 EGYÉB 298
41 EGYÉB KERESZTÉNY EGYHÁZAK 301
  410 REFORMÁTUSOK 301
  411 EVANGÉLIKUS 303
  412 BAPTISTÁK 303
  413 EGYÉB EGYHÁZAK 303
42 ZSIDÓ BÉLYEGEK 304
43 VÖRÖSKERESZT 307
  430 MAGYAR KIADVÁNYOK 307
  431 HORVÁT KIADVÁNYOK 311
44 ANYA- ÉS GYERMEKGONDOZÁS 312
45 ISKOLA-SEGÉLY 315
46 EGÉSZSÉGÜGY 320
  460 EGÉSZSÉGÜGYI PROPAGANDA 320
  461 EGÉSZSÉGÜGYI ÉS JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGEK 322
  462 EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK 323
47 ORSZÁGOS SEGÉLYAKCIÓK 324
  470 NEMZETI SEGÉLY 324
  471 „SAS”-BÉLYEGEK 324
  472 EGYÉB ÁLTALÁNOS SEGÉLYAKCIÓK 325
48 EGYÉB JÓTÉKONYSÁGI ÉS SEGÉLYBÉLYEGEK 326
49 HORVÁT KIADVÁNYOK 330

5 SPORT ÉS TURIZMUS; IDEGENFORGALMI PROPAGANDA 331
50 SPORT 332
  501 INTÉZMÉNYEK ÉS SZERVEZETEK 332
  502 OLIMPIÁK 333
  503 NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK 334
  504 ORSZÁGOS RENDEZVÉNYEK 336

505 EGYÉB ... 337
51 TURISTABÉLYEGEK ... 340
510 EGYESÜLETEK ... 341
52 IDEGENFORGALMI PROPAGANDA ... 355
521 BUDAPEST ... 356
522 VIDÉK ... 362
53 IDEGENFORGALMI ADÓ- ÉS ILLETÉKBÉLYEGEK ... 373
54 EGYÉB ... 374

6 **KATONAI BÉLYEGEK** ... 377
60 I. VILÁGHÁBORÚ ELŐTTI ÉS UTÁNI BÉLYEGEK ... 378
600 A MONARCHIA IDEJÉBŐL ... 378
601 A NEMZETI HADSEREG ÉS A M.KIR. HONVÉDSÉG BÉLYEGEI ... 383
61 I. VILÁGHÁBORÚ ... 384
610 HADSEGÉLYZŐ HIVATAL ... 389
611 EGYÉB HIVATALOS ÉS FÉLHIVATALOS SEGÉLYBÉLYEGEK ... 393
612 HUNGARIKÁK ... 397
613 HORVÁT KIADVÁNYOK ... 399
614 HADIKÖLCSÖN ... 400
615 HADIKIÁLLITÁSOK ÉS MŰVÉSZETI RENDEZVÉNYEK ... 401
616 A HADSEREG JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGEI (HADSEREG-, EZRED- ÉS ZÁSZLÓALJ-KIADVÁNYOK) ... 403
617 HÁBORUS ÉS HÁBORUELLENES PROPAGANDA ... 409
618 MENEKÜLT- ÉS HADIFOGOLY BÉLYEGEK ... 413
619 KÉSŐBBI KIADÁSÚ EMLÉKBÉLYEGEK ... 413
62 II. VILÁGHÁBORÚ ... 415

7 **REPÜLÉS** ... 421
70 REPÜLÉS ÁLTALÁBAN ... 458
71 REPÜLŐNAPOK ... 458
72 ELSŐ REPÜLÉSEK ÉS REPÜLŐPOSTÁK ... 460
73 AZOK A CSODÁLATOS HARMINCAS ÉVEK ... 462
730 AZ ENDRESZ-BÉLYEGEK ... 462
731 A GIUSTIZIA- ÉS LIBERATI-BÉLYEGEK ... 463
732 REPÜLŐSPORT ÉS TURIZMUS ... 464
74 BALLON-REPÜLÉSEK ... 466
741 A PRZEMYSLI BALLONPOSTA ... 466
742 BALLONPOSTA ÁLTALÁBAN ... 467
743 ZEPPELIN ... 467
75 VITORLÁZÓREPÜLÉS ... 468
76 REPÜLŐCSERKÉSZEK ... 469
77 JÓTÉKONYSÁG ... 470
78 REKLÁM ... 471
79 REPÜLÉSSEL KAPCSOLATOS GYÜJTŐI BÉLYEGEK ... 472
791 BÉLYEGGYÜJTŐ EGYESÜLETEK ... 472
792 FIKPROK-FILPROK ... 474
793 BÉLYEGKERESKEDŐK ... 476

8 **KÜLÖNLEGES TÉMÁK** ... 477
80 ESZPERANTÓ BÉLYEGEK ... 477
801 NEMZETKÖZI KONGRESSZUSOK ÉS RENDEZVÉNYEK ... 480
802 ORSZÁGOS KONGRESSZUSOK ÉS RENDEZVÉNYEK ... 480
803 ÉVFORDULÓK ... 483
804 PROPAGANDA ... 484
805 EGYÉB ... 490

81 CSERKÉSZ- ÉS LEVENTEBÉLYEGEK ... 491
82 ZENE ... 494
83 KÖZLEKEDÉS ... 496
  831 HAJÓZÁS ... 496
  832 VASÚT ... 496
  833 GÉPKOCSI ... 497
84 BIZTOSÍTÁS ÉS TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS ... 498
  841 BIZTOSÍTÓ VÁLLALATOK ... 500
  842 TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS ... 506
  843 BIZTOSÍTÁSI REKLÁM ... 510
  844 SZOKATLAN BIZTOSÍTÁSI FORMÁK ... 511
  845 BIZTOSÍTÁSI ALKALMAZOTTAK SZERVEZETEI ... 511

9 VEGYES TÉMÁK ... 513
90 ÁLLAMI ÜGYKEZELÉSI ÉS IGAZGATÁSI BÉLYEGEK ... 514
  901 ELLENŐRZÉSI ÉS JÓTÁLLÁSI BÉLYEGEK ... 514
  902 VÁMBÉLYEGEK ÉS PÉNZÜGYI-ÜGYVITELI BÉLYEGEK ... 514
  903 TERMÉNYFORGALMI BÉLYEGEK ... 515
  904 PAPIRPÉNZ FELÜLBÉLYEGZÉS ... 515
91 MAGÁNCÉGEK ÜGYKEZELÉSI ÉS EGYÉB BÉLYEGEI ... 515
  910 ÜZLETRÉSZ-BÉLYEGEK ... 515
  911 LELTÁR- ÉS GYÁRTÁSISZÁM-BÉLYEGEK ... 517
  912 VÁSÁRLÁSI KEDVEZMÉNY BÉLYEGEK ... 517
  913 VÁLLALATI ÜGYVITELI BÉLYEGEK ... 520
  914 ÖRZŐ-VÉDŐ SZOLGÁLATOK BÉLYEGEI ... 520
  915 VÉDJEGY-BÉLYEGEK ... 521
  916 RÉSZLETFIZETÉSI BÉLYEGEK ... 522
  917 EGYÉB ... 523
92 GYEREKPOSTA ... 523
93 KÖSZÖNTŐ- ÉS ÜDVÖZLŐBÉLYEGEK. SZERELMI POSTA ÉS ... 524
FÉNYKÉPES BÉLYEGEK ... 524
  931 KÖSZÖNTŐ- ÉS ÜDVÖZLŐBÉLYEGEK ... 524
  932 SZERELMI POSTA ... 524
  933 FÉNYKÉPES BÉLYEGEK ... 525
94 EX LIBRIS-BÉLYEGEK ... 526
95 BÉRLETBÉLYEGEK ... 526
96 V/V BÉLYEGEK (VARIA VARIORUM, NEHEZEN BESOROLHATÓ) ... 529
97 X-BÉLYEGEK (MEGOLDATLAN ESETEK) ... 531

GRAFIKUSOK MUTATÓJA ... 533

NYOMDÁSZOK MUTATÓJA ... 544

ILLUSZTRÁCIÓS KÖTET (CD-N)

0 COMMEMORATIVE AND CELEBRITY STAMPS

Commemorative stamps, i. e. stamps published for a jubilee or an important event were, for a long time, the most sought after Cinderellas. In fact, Hungarian Cinderella stamp publishing and collecting began with such a stamp, an official edition for the Millenary Exhibition held in Budapest in 1896. The story of printing this particular stamp has been detailed already in many publications, but emphasis should be made again on its international implications, as the publisher, the Ministry of Commerce, ordered all post offices to attach such a stamp to all mail leaving the country, official or private, thus promoting the exhibition. An outcry echoed throughout Europe against such a trick, which was considered to be against all known international postal regulations. The I. P. U., the International Postal Union, intervened in the case, which ended with a historical compromise, allowing member states to continue the said practice, provided some conditions were met.

The importart thing was that the Millenary stamp planted the idea to many to publish such stamps, making use of a first class advertising medium at minimal cost and no expenditure at all in distribution, typically, the most costly of all.

Commemorative stamps had an astonishing popularity in the pre WWI period. The lion's share of those stamps came from private publishers, as national post offices were as yet slow to pick up the trend and retained a conservative aloofness in their publishing policies. Not that it interfered with collectors' enthusiasm; they cared little, if at all, about the origin of the commemorative editions, called 'Gelegenheitsmarken' in German or 'alkalmi bélyeg' in Hungarian, they wanted to have them, and as many as they could. Commemorative 'stamps' collector clubs spung up all over Europe. Most of the members were recruited from people who knew only postage stamps before but, now, made no such distinction. 'Commemorative' was the war cry of the new hobby.

After WWI, this situation changed dramatically. New and powerful players appeared on the scene. By the early 1920s post offices all

0 ALKALMI KIADVÁNYOK ÉS HÍRESSÉGEKET ÁBRÁZOLÓ BÉLYEGEK

Az alkalmi, vagyis a valamely évforduló vagy esemény alkalmából kiadott bélyegek igen sokáig a legkeresettebbek közé tartoztak. A hazai levélzáróbélyeg-kiadás és -gyűjtés tulajdonképpen épp egy ilyen alkalomhoz kötődik, nevezetesen az 1896-os budapesti millenniumi kiállításra kiadott bélyeggel veszi kezdetét. E bélyeg történetét már sokan és számos alkalommal ismertették, de talán nem érdektelen újból felidézni nemzetközi hatását. Miután a kiadó, a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében *minden* külföldre menő levélre, lett légyen hivatalos vagy magánküldemény, a postahivatalokban ráragasztották ezt a bélyeget, ezzel is reklámozva az ezredéves kiállítást, egész Európán a felháborodott tiltakozás hulláma söpört végig a nemzetközi postai előírások semmibevétele miatt. Az I. P. U., vagyis a Nemzetközi Postai Unió fellépése nyomán azonban történelmi megegyezés született, amely lehetővé tette a tagállamok számára, hogy folytassák ezt a gyakorlatot, feltéve, hogy bizonyos feltételeknek eleget tesznek.

A millenniumi kiállítási bélyeg jelentősége abban rejlik, hogy ráirányította a figyelmet egy teljesen új, elsőrendű reklámhordozóra, amelynek előállítási költsége elhanyagolható volt, a címzetthez való eljuttatása pedig – a reklámtevékenység általában legköltségesebb része – semmibe sem került.

Az alkalmi bélyegek meglepően nagy népszerűségnek örvendtek az I. világháború előtti években. Java részük magánkiadásban jelent meg, mivel a posta meglehetősen lassan igazodott az új hullámhoz, és kiadói politikájában továbbra is a hűvös, konzervatív tartózkodás jellemezte. Ez persze korántsem hűtötte le a gyűjtők lelkesedését, őket nem igazán érdekelte az „alkalmi bélyeg" származása (a szó a német „Gelegenheitsmarken" tükörfordításaként honosodott meg a magyarban), sokkal inkább az, hogy minél több jelenjék meg. A kontinensen szinte a semmiből, egymás után alakultak meg az alkalmibélyeg-gyűjtő egyesületek. Tagjaik korábbi bélyeggyűjtők közül verbuválódtak, akik azonban most már nem törődtek azzal, hogy postabélyegről vagy más bélyegről van-e szó. Az „alkalmi bélyeg" lett az új gyűjtőszenvedély jelszava.

over the world woke up from their publication slumbers and decided to take over this lucrative market segment, which they did flooding the market with commemorative postage stamps during the next decades, nearly drowning it after WWII.

In the long run it proved to be too much for most of the commemorative stamp collectors. As the tide of Cinderella stamps' popularity ended by the early 1920s, many of them gave up or switched back to postage stamps. By now commemorative Cinderella stamps, including exhibition, congress or any such event related productions not only lost their top position among collectors but sunk to the 'moderately wanted' level. However, more so, year by year, the 'classic' commemorative early productions with strong graphics or low printings are very much welcomed by para-philatelists.

The bulk of the Hungarian commemorative stamps have been listed in *Mr Balázs'* catalogue on exhibition stamps published in 1996. Included in this catalogue are the ones previously omitted and they are listed in chronological order. Jubilee stamps constitute a new field, only partially touched by him or by any other authors. This jubilee sub-chapter is divided into four groups, i.e. 1) historical events, 2) celebrities, 3) institutions and organisations, 4) companies and firms.

Az I. világháború után ez a helyzet alapvetően megváltozott. Új és hatalmas szereplők bukkantak fel a színen. A húszas évek elejére a posta mindenhol felébredt kiadói tetszhalálából, és úgy döntött, hogy beszáll a nagyon is nyereségesnek ígérkező üzletbe. És így is lett. A posta a következő évtizedekben hamarosan elárasztotta a piacot alkalmi bélyegekkel, sőt a II. világháborút követő kiadványdömpingjével majdnem sikerült be is fullasztania azt.

Az alkalmibélyeg-gyűjtők számára hosszú távon mindez túl soknak bizonyult. Ahogy a húszas évek vége felé letűnni látszott a levélzáró bélyegek divatja, sok gyűjtő felhagyott a gyűjtésükkel vagy„visszaváltott"a postabélyegre. Mára az alkalmi levélzárók nem csupán korábbi vezető helyüket vesztették el, de jelentősen csökkent is a kereslet irántuk. Mindemellett a „klasszikus" alkalmi levélzárók, a korai, látványos grafikát felmutató bélyegek, vagy a korlátozott példányszámú kiadványok továbbra is megdobogtatják bármely parafilatelista szívét.

Tekintettel arra, hogy a magyar alkalmi levélzáró bélyegek java részét a kiállítási bélyegeknek szentelt Balázs-féle, nemrégiben kiadott katalógus már feldolgozta, itt csupán az általa nem tárgyalt bélyegeket szerepeltetjük. A jubileumi kiadványok új területet jelentenek, amelyet Balázs és a többi szerzők csupán felületesen érintenek. Ez a jubileumi (al)fejezet négy csoportra oszlik, úm. 1) történelmi évfordulók; 2) hírességek; 3) intézmények és végül 4) vállalatok és cégek.

Literature/Irodalom:

Cazin A.—Rochas E.: Catalogue des Timbres Commemoratifs.
Paris/La Revue Francaise des collectioneurs. 1914.
Chamboissier L.: Les Vignettes adhésives commémoratives. Paris, é. n.
Illustrierter Katalog von Offiziellen Ausstellung- und Gelegenheitsmarken. Berlin, Globus Verlag, 1914.
Rampacher Pál: A magyar alkalmi bélyegek katalógusa. In: Libellus 1919—1920.

01 EXIBITIONS/KIÁLLÍTÁSOK

As mentioned above, listed are only the stamps not catalogued by Balázs. As a result, the listing below should be considered as an Annex to the original work. Despite this new information, it is more than likely that there remain unknown stamps which may surface in the near future.

Literature/Irodalom:

Balázs, Károly: Hungarian Exhibition Cinderellas. Budapest, 1996.
Gondos, Ignác: Kiállítási és reklámbélyegek.
In: Első Magyar Országos Bélyegkiállítás Katalógusa, p. 38-41.
Kiddle, Charles: The poster stamps of the 1900 Paris International Exposition.
Published by World Poster Stamps 2000
Kölbig, Ferenc: Katalog der Ausstellungs-Reklamenmarken.
Kaposvár, Verlag „Der Stempelmarken-Sammler" 1911

01.01 **NEMZETKÖZI KERTÉSZETI KIÁLLITÁS BUDAPESTEN (VÁROSLIGET) 1900 MÁJUS 3-12-IG**
INTERNATIONAL HORTICULTURAL SHOW IN BUDAPEST (CITY PARK)
3-12 MAY 1902
Two young women collecting flowers (Két fiatal virágszedő nő)
Perforated, 35 x 53 mm, brown on white; green; lilac on white paper

01.02 **GEWERBLICHE U. LANDWIRTSCHAFTLICHE AUSSTELLUNG IN PANCSOVA 15 AUGUST - 15 SEPTEMBER 1905**
INDUSTRIAL AND AGRICULTURAL EXHIBITION IN PANCSOVA
15 AUGUST - 15 SEPTEMBER 1905
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 50 x 30 mm, red, white and green. Also with Serbian text (in Cyrillic)

01.03 **OKVETLENÜL NÉZZE MEG ÖN A VESZPRÉMI KIÁLLITÁST MELY AUGUSZTUS 28-ÁN NYILIK MEG VESZPRÉMBEN A KIÁLLITÁST RENDEZI: A VESZPRÉM-VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET**
BY ALL MEANS VISIT THE EXHIBITION IN VESZPRÉM WHICH OPENS 28 AUGUST ORGANISED BY THE ECONOMICAL SOCIETY OF VESZPRÉM COUNTY
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 50 x 30 mm, red, white and green, 1905

01.04 **MISKOLCZ ANTIK KIÁLLITÁS 1913. XII. 7.**
ANTIQUITIES SHOW IN MISKOLC 7. 12. 1913
Antique wall clock (Antik falióra)
Perforated, 45 x 55 mm, yellowish brown; brown

01.05 **TAVASZI DIVATKIÁLLITÁS A VIGADÓBAN. MÁRCIUS 24 ÁPRILIS 2. RENDEZI A MÜVÉSZETI ÉS KIÁLLITÁSI R.T. BUDAPEST VI. VILMOS CSÁSZÁR-UT 43. TEL.115-61**
SPRING FASHION SHOW AT THE VIGADÓ. 24 MARCH - 1 APRIL
ORGANISED BY ART AND EXPOSITION Co. LTD. BUDAPEST
VI. VILMOS CSÁSZÁR-UT 43. PH:115-61
Text with minimal decor (Minim. díszítéssel)
Imperforate, 45 x 45 mm, gold and black on white paper, printed by Bruchsteiner (1914)

01.06 **1321-1921 DANTE KIÁLLITÁS BUDAPEST**
1321-1921 DANTE EXHIBITION BUDAPEST
The poet in the company of two gentlemen in old Hungarian costumes
(A költő két magyarruhás úriember társaságában)
Perforated and imperforate, 33 x 45 mm, green on white paper

01.07 **A PHOTO CLUB HÁZI KIÁLLITÁSA 1926**
MAGYAR AMATÖR FÉNYKÉPEZŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE
PHOTO CLUB BUDAPEST
HOME EXHIBITION OF THE PHOTO CLUB 1926
NATIONAL SOCIETY OF HUNGARIAN AMATEUR PHOTOGRAPHERS
PHOTO CLUB BUDAPEST
Man with camera in a circle (Férfi kamerával egy körbe helyezve)
Imperforate and perforated, 42 x 55 mm, brown on off white paper

01.08 **KIÁLL. BAYER ÁGOST AQUARELLJEIVEL BUDAPEST 1927. I. 17-23.**
EXPOSITION OF BAYER ÁGOST'S WATERCOLOURS : BUDAPEST 17-23. 1. 1927
Female nudes (Női aktok)
Perforated and imperforate, 41 x 51 mm
Note: The same stamp exists with faulty date: **1927. I. 14-23.** See below.

01.09 **BAYER ÁGOST AQUARELLJEIVEL ÉS GRAFIKÁIVAL RÉSZTVESZ A NEMZETI SZALON LIII. CSOPORTKIÁLLITÁSÁN 1927 JAN. 14-23.**
BAYER ÁGOST PARTICIPATES WITH HIS WATER COLOURS AND GRAPHICS AT THE 53TH COLLECTIVE EXHIBITION OF THE NATIONAL EXHIBITION GALLERY 14-23 JAN. 1927
Three nudes in a circle (Három akt egy körbe helyezve)
Perforated and imperforate, 42 x 60 mm, blue on white paper, designed and publ. by the artist

01.10 INTERNATIONAL EXHIBITION OF BALNEOTHERAPY
Set of 2 designs. Perforated

1) **BUDAPEST FÜRDŐVÁROS 8 FILLÉR NEMZETKÖZI KIÁLLITÁS 1928 8 FILLÉR**
Budapest Town of Healing Springs. International Exhibition.
Budapest Bderstadt. Internationale Ausstellung.
Budapest La Ville des Eaux. Exposition Internationale.
Budapest La Cittá dei Bagni. Esposizione Internazionale.
Silhouette of Gellért Hill (A Gellért-hegy sziluettje)
50 x 30 mm, brown on white paper

2) **EXPOSITION INTERNATIONALE BALNEOLOGIQUE ET TOURISTIQUE BUDAPEST 1928 16 FILLÉR**
INTERNATIONAL EXHIBITION OF BALNEOTHERAPY AND TOURISM BUDAPEST 1928 16 FILLÉR
Naked goddess with a jar, Gellért Hill in the background
(Meztelen istennő korsóval, a háttérben a Gellért-hegy)
25 x 30 mm, lilac on white paper

Note: As the exhibiton was organised in Gellért Hotel and Spa, the main design of the stamps is the Gellért Hill (with the Elisabeth Bridge) itself.

01.11 **E. B. S. C. háziipari kiállitás 1928. máj. 2-4**
E. B. S. C. home industry show 2-4 May 1928
Jug, mug and plate (Kancsó, bögre és tál)
Imperforate, 40 x 50 mm, black print on red paper

01.12 Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Országos Dohánytermelési Kiállítása Debreczen 1928 ápril. 21-23.
Chamber of Agriculture of the Tiszántúl Region National Exhibiton on Tobacco Growing Debreczen 21-23 April 1928
Tobacco leaves (Dohánylevelek)
Perforated, 40 x 50 mm, brown and red on white paper, signed Inkey

01.13 **MAGYAR FORGORVOSOK KIÁLLITÁSA SZEGED 1929. VII. 6-7.**
EXPOSITION OF HUNGARIAN DENTISTS' SZEGED 6-7. 7. 1929
Devil drilling tooth (Fogat fúró ördög)
Perforated, 33 x 48 mm, green; blackish

01.14 **FÉNYKÉP KIÁLLITÁS ÉS BÉLYEGGYÜJTEMÉNY BEMUTATÓ 1932. XII. 25-26.**
PHOTO EXHIBITION AND PHILATELIC SHOW 25-26. 12. 1932
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, square shaped, 25 mm, blue and white; lilac and dark blue; silver and dark blue, light blue and dark blue

01.15 **MAGYAR TAVASZI VÁSÁR A HANGYÁBAN 1932. MÁRCIUS**
HUNGARIAN SPRING FAIR AT THE HANGYA CO-OPERATIVE MARCH1932
Peasant girl in centre of rising sun (Paraszt menyecske felkelő nap közepébe állítva)
Perforated, 35 x 30 mm, multi-coloured, printed by Bakács

01.16 **VII. IPARI VÁSÁR SZEGED 1935. V. 25. - VI. 3.**
7TH INDUSTRIAL FAIR IN SZEGED 25. 5. - 3. 6. 1935
Hand holding hammer (Kalapácsot tartó kéz)
Perforated, 45 x 60 mm, carmine; red; red on yellow paper

01.17 MAGYAR-JAPÁN KIÁLLITÁS MEGNYITÁS: 1936 MÁJUS 16
HUNGARIAN-JAPANESE EXHIBITION OPENING: 16 MAY 1936
Double cross with triple hill, golden deer, rising sun
(Kettős kereszt hármas halommal, aranyszarvas, felkelő nap)
Imperforate, 60 x 45 mm, red, white and green, **R**

01.18 PÁPAI HÉT 1936. AUGUSZTUS 30 - SZEPTEMBER 6.
IPARI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLITÁS 50 %-OS UTAZÁS
KEDVEZMÉNYES ÜNNEPI VONAT BUDAPEST-PÁPA AUG. 30.
PÁPA WEEK 30 AUGUST - 6 SEPTEMBER 1936 INDUSTRIAL AND AGRICULTURAL EXHIBITION 50 % OFF FOR (RAILWAY) TICKETS A SPECIAL TRAIN FROM BUDAPEST TO PÁPA ON 30 AUGUST
Two children carrying the town's coat of arms (Két fiú a város címerével)
Imperforate, 35 x 50 mm, red on white paper, blue on white paper

01.19 KEMIGRAFIKUS KÖR FÉNYKÉPKIÁLLITÁSA 1937 (SZOMBATHELY)
PHOTO EXHIBITION OF THE CEMIGRAPHICS' CLUB 1937
Man holding hand camera (Férfi fényképezőgéppel)
Perforated, 32 x 45 mm, black and orange on white paper

01.20 CSANÁD-VÁRMEGYEI JUBILÁRIS MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÁLLATTENYÉSZTÉSI VÁSÁR-KIÁLLITÁS MAKÓN 1862-1937 SZEPTEMBER 5-12
JUBILEE AGRICULTURAL AND ANIMAL BREEDING EXPOSITION AND SHOW OF CSANÁD COUNTY IN MAKÓ, 5-12 SEPTEMBER 1862-1937
Couple harvesting (Arató pár)
Imperforate, 40 x 55 mm, red on yellowish paper, signed Loós János

01.21 **Grafikus NYOMTATVÁNY KIÁLLITÁS 1939**
EXHIBITION OF Graphic PRINTS 1939
Lady in medieval printer's robe holding printers emblems in shields
(Hölgy középkori nyomdász-öltözékben és címerpajzsokba helyezett nyomdászjelvényekkel)
Perforated, 35 x 43 mm, green and blue on white paper, signed Richter Gy.

01.22 **ŐSZI VÁSÁR GYÜJTEMÉNY KIÁLLITÁSA BUDAPEST**
1939. VIII. 31 - IX. 11. RENDEZI: „SZTÁR" A MÜVÉSZETEK LAPJA
COLLECTION ON EXHIBITION AT THE AUTUMN FAIR BUDAPEST
31. 8 - 11. 9. 1939 ORGANISED BY "SZTÁR", MAGAZINE OF ARTS
Set of 4 designs. Perforated, 30 x 40 mm, blue on yellowish paper, signed Fery
1) Bouquet of flowers (Virágcsokor)
2) Child looking at an album (Albumot nézegető gyermek)
3) Women admiring small statue (Kisplasztikát csodáló nő)
4) Text only (Szövegbélyeg)

01.23 **ŐSZI VÁSÁR 1941. IX. 4-15.**
AUTUMN FAIR 4-15. 9. 1945
Set of 2 designs, perforated and imperforate, 40 x 45 mm, red; violet, signed Bojti
1) A jug and a rotary wheel (Korsó és fogaskerék)
2) Rotary and factory chimneys (Fogaskerék és gyárkémények)
Note: Very poor print.

01.24 **1941. III. 29 - IV. 6. A gazdasági szakoktatás kiállítása Budapesten.**
TESSEDIK SÁMUEL a gazdapallérozás atyja
29. 3. - 6. 4. 1941 Exposition of agricultural training in Budapest
TESSEDIK SÁMUEL father of farmer's training
Portrait (Arckép)
Perforated, embossed, 45 x 62 mm, in 7 colour variations, signed D.E.

01.25 **VIRÁGKIÁLLITÁS 1941. VIII. 14-28.**
FLOWER SHOW 14-28. 8. 1941
Perforated and imperforate, 40 x 55 mm, serrated, pink; blue; yellow
Note: Very poor print.

01.26 **ŐSZI VÁSÁR 1947. IX. 5-15.**
AUTUMN FAIR 5-15. 9. 1947
Set of 2 designs, the same as the previous occasion, i. e. of 1941. Brown on pink, brown on blue

01.27 **ALBART IPARI VÁSÁR SZEGED 1948 XVI**
ALBART INDUSTRIAL FAIR SZEGED 1948 XVI
Stylised 'A' and bird (Stilizált ‚A' betű és madár)
Shield shaped, 37 x 20 mm, blue metalfoil, embossed
Note: Commemorating the 16th Industrial Fair in Szeged.

01.28 **JÖJJÖN DEBRECENBE A TISZÁNTÚLI IPARI KIÁLLITÁS ÉS ÁRUMINTA VÁSÁRRA**
COME TO DEBRECEN VISIT THE INDUSTRIAL EXHIBITION AND SAMPLE FAIR OF THE TISZÁNTÚL REGION
Main entrance and buildings (A vásár főbejárata és épületei)
Perforated, 60 x 55 mm, blue or black on white paper, signed Toroczkay, late 1930's

01.29 **DEBRECENI VÁSÁR ÉS KIÁLLITÁS 1848 JUNIUS 26 - JÚLIUS 4.**
UTAZÁSI ÉS EGYÉB KEDVEZMÉNYEK
EXHIBITION AND FAIR IN DEBRECEN, 26 JUNE - 4 JULY 1848
BARGAIN TICKETS AND OTHER BENEFITS
The town's main church and a honeycake, heart shaped (Nagytemplom és mézeskalács-szív)
Perforated, 30 x 45 mm, blue and red on whitish paper
Note: Poor print.

01.30 **JUBILÁRIS X. SZEGEDI IPARI VÁSÁR 1938 JUNIUS 4-12 FÉLÁRU UTAZÁS**
10TH JUBILEE INDUSTRIAL FAIR IN SZEGED 4-12 JUNE 1938
HALF PRICE RAILWAY TICKETS
City hall's tower in a rotary (A városháza tornya fogaskerékbe helyezve)
Imperforate, 32 x 43 mm, blue and black on white paper, signed Fábián Imre

01.31 **MAGYAR-SZOVJET MŰVELŐDÉSI TÁRSASÁG**
MAGYAR SZAB. HARCOS SZÖVETSÉG KIÁLLITÁSA A B. N. V. -ON 1948
EXHIBITION OF THE HUNGARIAN-SOVIET CULTURAL SOCIETY
AND OF THE ASSOCIATION OF HUNGARIAN FREEDOM FIGHTERS AT B.I.F. 1948
Logo and shield (Logo címerpajzsban)
Embossed, serrated, 55 x 40 mm, blue; red; green; brown; orange; dark lilac

01.32 **ERDÉLYRÉSZI MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS KOLOZSVÁR**
ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYLET KOLOZSVÁR
AZ ÉRDEM ELISMERÉSÉÜL
AGRICULTURAL EXHIBITON OF TRANSYLVANIA, KOLOZSVÁR
TRANSYLVANIAN ECONOMICAL SOCIETY, KOLOZSVÁR FOR SERVICES
Miniature facsimile of the award (A kiállítás érmének kicsinyített hasonmása)
Sextagonal, embossed, 37 x 21 mm, silver, 1908

CROATIA/HORVÁTORSZÁG

01.40 **ZAGREB. ZBOR 15. KOL. - 8. RUJNA 1914**
ZABREB FAIR 15. APR. - 8. MAY 1914
Set of 2 perforated, multi-coloured stamps, 40 x 60 mm, printed Rozanovski i Drug, Zagreb

1) Woman in colourful dress (Színes népviseletbe öltözött asszony)
2) Couple at maypole (Fiatal pár májusfával)

HUNGARICA

Most collectors will include *any* exhibition Cinderella with Hungarian text to their collection. As there is an astonishingly high number (there have been many of International Fairs in other countries printing their stamps also in Hungarian, for example in Vienna, Bratislava etc., this is a major undertaking.

01.50 **VYSTAVA HASICSKYCH VYSTROJOV A PRIEMYSLU V KOSICIACH**
1922 Augusztus 12 - 25 Augusta 1922
TÜZOLTÓFELSZERELÉSEK ÉS IPARKIÁLLITÁS KOSICÉN.
FIREFIGHTERS' INDUSTRY AND EQUIPMENT SHOW IN KOSICE 12-25 August 1922
Fire brigade going into action (Bevetésre induló tüzoltó kocsi)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, **R**
Note: Event organised in Czechoslovakia.

01.51 TRGUL DE MOSTRE CLUJ ÁRUMINTAVÁSÁR MUSTERMESSE CLUJ 31 AUGUST - 14 SEPTEMVRIE 1924
FAIR CLUJ 31 AUGUST - 14 SEPTEMBER 1924
Hermes' head, Statue of Matthias king to the left, new buildings to the right
(Hermész fej, tőle balra Mátyás szobor, új épületek jobbra)
Perforated, 25 x 40 mm, printed by Lapkiadó S. A., Cluj
History: Fair organised in Cluj-Kolozsvár, Transylvania, Roumania.

01.52 HONGRIE
Hungarian National pavilion at Paris Universal Exposition 1900
(Nemzeti pavillon a Párizsi Nemzetközi Kiállításon)
Perforated and imperforate, 42 x 22 mm, red, green, violet, blue, brown
History: At the 1900 Paris Universal Exposition Hungary had her own national pavilion, which was one of the many national pavilions in a set of poster stamps privately published for the occasion by 'Emissions Bauget' in Paris .However, Type I of the stamp showed the following inscription: 'Autriche-Hongrie'. This led to a political scandal, the Hungarians demanding correction. For Type II, the inscription was changed to 'Hongrie'. This wording continued for Types III and IV. Type IV exists on different coloured papers. The image was not included in Types V and Va (VI) of the series. No one type (I - IV) is scarcer than another. (See also the catalogue 'The poster stamps of the 1900 Paris Universal Exposition' published by World Poster Stamps, PO Box 13, Alton, Hants, UK in 2000.)

01.53 **AZ 1900 ÉVI PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLITÁS M. KIR. KORMÁNYBIZTOSA**
ROY. HUNG. COMMISSIONAR TO THE INTERNATIONAL EXPOSITION PARIS 1900
State coat of arms (Állami középcímer)
Seal, diam. 42 mm, embossed, white and blue; pale blue and dark blue **RR**

01.54 **PARIS 1900 JURY HORS CONCOURS**
Goddess (Istennő)
Perforated, 35 x 60 mm, yellow on white paper, signed Bollee, printed by Posner, Budapest

01.55 IPARI ÉS KERESKEDELMI KIÁLLITÁS OSIJEK 10. - 18. OKT. 1925
INDUSTRIAL AND COMMERCIAL EXHIBITION OSIJEK 10 - 18. OCT. 1925
Silhouette of the fair (A vásár épületeinek körvonalai)
Perforated, 30 x 45 mm, black on pink paper, signed J R

02 CONGRESSES AND CONFERENCIES/KONGRESSZUSOK ÉS KONFERENCIÁK

General note: Eucharistic Congress see Nos. 402.03 - 402.08, for trade union ones see sub 371.

02.01 Artisták Világkongresszusa Wien-Budapest 1922. 20 K(orona)
Artists' World Congress Vienna-Budapest 1922 20 K(orona)
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 30 x 25 mm, black on pink paper

02.02 **Artisták Világkongresszusa Berlin - 1922. Ára 20 kor.**
Artists World Congress Berlin - 1922 Price 20 kor.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 30 x 25 mm, black on grey paper

02.03 **Tüzoltónap 1921. szept. 10-én az Állatkertben!**
Day of the Fireman, 10. September 1921 at the Zoological Garden
Fireman at work (Tűzoltó munkában)
Perforated, 35 x 44 mm, black and red brown on white paper

02.04 **Magyar Könyvhét 1930 dante kiadó**
Hungarian Week of the Book 1930 dante publishing house
Two females reading a book (Két könyvet olvasó nő)
Imperforate, 40 x 60 mm, multi-coloured
History: The first ‘Day of the Book” was organised in 1927. The event, accompanied by a very effective sales promotion, become an instant success and turned into an annual, week long event.

02.05 **CONVENTIUS UNIVERSALIS IX. SILVIS INVESTIGANDIS HUNGARIA 1936**
9TH INTERNATIONAL FORESTRY CONGRESS HUNGARY 1936
Shield with oak leaf in its centre (Pajzs, közepén tölgyfalevéllel)
Shield shaped, 25 x 35 mm, embossed, green, brown and silver

02.06 **KÖNYVNAP 1938. JUN. 9-10-11 MINDEN KÉZBE KÖNYVET!**
DAY OF THE BOOK 9-10-11 JUN 1938 LET ALL HANDS CARRY A BOOK!
Pegaz (Pegazus)
Perforated, 30 x 45 mm, blue on white paper, signed Fery

02.07 **MÁLTAI LOVAGREND KONGRESSZUSA BUDAPEST 1938. JUNIUS 12.**
CONGRESS OF THE MALTESE KNIGHTS’ ORDER BUDAPEST 12 JUNE 1938
Maltese cross (Máltai kereszt)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white paper, designed by Fery, printed by Samum Altesse

02.08 **MEZŐGAZDASÁGI IPAROK VI. NEMZETKÖZI TECHNIKAI ÉS KÉMIAI KONGRESSZUSA BUDAPEST 1939**
AGRICULTURAL INDUSTRIES’ 6TH INTERNATIONAL TECHNICAL AND CHEMICAL CONGRESS BUDAPEST 1939
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, 42 x 28 mm, red on white

02.09 **TELIVÉRTENYÉSZTŐK NEMZETKÖZI KONGRESSZUSA BUDAPEST 1939. V. 18.**
THROUGHBLOODS BREEDERS’ INTERNATIONAL CONGRESS BUDAPEST 18. 5. 1939
Horsehead (Lófej)
Perforated, 30x40 mm, with tab, blue and white on greyish paper, signed Fery, printed by Samum Altesse

02.10 **NEMZETKÖZI VÁROSKONGRESSZUS BUDAPEST 1940**
CONGRÉS INTERNATIONALE DES VILLES
INTERNATIONAL CONGRESS OF CITIES BUDAPEST 1940
CONGRÉS INTERNATIONALE DES VILLES
Globe with Budapest’s coat of arms and dove of peace
(Földgömb Budapest címerével és békegalambbal)
Imperforate, 40 x 60 mm, red; blue

02.11 **KOZMETIKUS NAPOK 1940 MÁJUS 5-6. BAEDER ILLATSZERGYÁR**
DAY OF THE COSMETICS 5-6. MAY 1940 BAEDER’S COSMETICS MANUFACTURY
Female head (Női fej)
Embossed, serrated, 34 x 42 mm, metal folio, gold on red

02.12 UJSÁGIRÓNAP ANGOL PARK 1941 AUG. 9.
DAY OF THE JOURNALIST ENGLISH(AMUSEMENT) PARK 9. AUG. 1941
Sef of 2 designs. Perforated, 42 x 36 mm, brown on whitish; brown on grey paper, signed Légrádi (Dezső)

1) Bottle of ink with pen, vase with flower (Toll és tintatartó, virág vázában)
2) Pen with oak leaves on a paper's first page (Újság címoldala tollal)

02.13 UJVIDÉKI NAPOK 1942 JUNIUS 28 - JULIUS 5
DAYS OF UJVIDÉK 28 JUNE - 5 JULY 1942
Coat of arms of the town (A város címere)
Embossed, 40 x 45 mm, white on blue

02.14 **VI. NEMZETKÖZI MEZŐGAZDASÁGI IPAM KONGRESSZUS BUDAPEST 1939**
6TH INTERNATIONAL AGRICULTURAL IPAM CONGRESS BUDAPEST 1939
Rotary and ear of wheat (Fogaskerék és búzakalász)
Perforated, 30 x 45 mm, blue and grey, printed by Samum Altesse

03 JUBILEE STAMPS/ÉVFORDULÓK

General note: Religious (Catholic, Protestant and Jewish) jubilee stamps see at the appropriate sub chapters.

031 HISTORICAL EVENTS AND SITES/ TÖRTÉNELMI ESEMÉNYEK ÉS HELYSZÍNEK

031.01 **A BURGONYA JUBILEUMA 1536-1936**
JUBILEE OF THE POTATO 1536-1936
Two monks with potato in hand, a sailing ship in the background
(Két szerzetes pap burgonyával a kezében, a háttérben vitorlás)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white, designed by Fery, printed by Samum Altesse

031.02 **BOROSJENŐ KÉTSZÁZADOS FENNÁLLÁSA EMLÉKÉRE 1696-1896**
COMMEMORATING BOROSJENŐ'S 200 YEARS OF EXISTENCE 1696-1896
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, diam. 45 mm, 4 colour variations
Note: Known from description only.

031.03 **KOPERNIKUSZ NAPRENDSZERE 1540-1940**
COPERNIC'S HELIOCENTRIC SYSTEM 1540-1940
Stylised sun (Stilizált nap)
Perforated, 30 x 45 mm, reddish, signed Fery, printed by Samum Altesse

031.04 A DILIZSÁNSZ JUBILEUMA 1839. ÁPRILIS 1-ÉN INDULT EL BUDÁRÓL BÉCSBE AZ ELSŐ GYORSKOCSI 1939
JUBILEE OF THE DELIGANCE THE FIRST POST COACH STARTED 1 APRIL 1839 FROM BUDA TO VIENNA 1939
Post coach (Delizsánsz)
Perforated, 45 x 30 mm, blue on white paper, signed Fery, printed by Samum Altesse

031.05 **BUDAVÁR VISSZAFOGLALÁSÁNAK ÜNNEPE 1686-1936**
COMMEMORATING RETAKING OF BUDA CASTLE 1686-1936
Double cross secured on turkish flags (Kettős kereszt török zászlók fölött)
Perforated, 30 x 45 mm, brown and blue on white paper, signed Fery, printed by Samum Altesse

031.06 BUDA RECUPERATA 1686-1936
BUDA RETAKEN 1686-1936
Siege scene (Ostromjelenet)
Perforated, 35 x 35 mm, black on red paper
History: Buda Castle, former residence of the Hungarian Kings was retaken from the Turks after a three month bloody siege. The victory was celebrated all over Christian Europe.

031.07 **DEB.(RECENI) IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK MILLENIUM EMLÉKÉRE 1896**
INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK IN DEB.(RECEN)
COMMEMORATING THE MILLENARY 1896
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, 56 x 38 mm, 7 colour variations, **R**

031.08 **DEBRECENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK ALAPITTATOTT 1869-IK ÉVBEN SOUVENIR 1896 MILLENIUM 1896 EMLÉKÉRE**
INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK IN DEBRECEN FOUNDED 1869
SOUVENIR 1896 COMMEMORATING MILLENARY OF 1896
The bank's building (A bank épülete)
Embossed, serrated, 57 x 37 mm, blue and white, **RR**

031.09 **KISKUNHALAS VÁROS 500 ÉVES ÜNNEPE 1936**
THE TOWN OF KISKUNHALAS CELEBRATING ITS 500 YEARS 1936
Lacework showing a couple (Emberpárt ábrázoló csipke)
Perforated, 45 x 30 mm, with stamp butt, white, black and red. Signed Fery, printed by Samum Altesse

031.10 NEMZETI NAGYLÉTÜNK NAGY TEMETŐJE MOHÁCS 1526-1926
THE BIG BURIAL PLACE OF OUR NATION BEING A GREAT POWER
People paying their respect at the monument of Mohács (Tiszteletadás a mohácsi emlékműnél)
Triangular, 65 x 47 mm, colour variations: blue frame, red centre; blue frame, green centre; blue frame, brown centre; red frame, brown centre; red frame blue centre; red frame, green centre
History: At this settlement a decisive battle was lost against the Turks which began a 150 years of Turkish wars and power.

031.11 MOHÁCS 1687-1937 KÜLÖNTÖLTÉS
A II. MOHÁCSI CSATA 250 ÉVES ÉVFORDULÓJÁNAK EMLÉKÉRE
MOHÁCS 1687-1937 COMMEMORATING THE 250TH ANNIVERSARY OF THE SECOND BATTLE AT MOHÁCS
Soldier with flag and Turk's head on a sabre (Zászlós katona, szablyája hegyén török fejjel)
Imperforate, embossed, 45 x 25 mm, red and white; blue and white
History: The second battle of Mohács was fought in 1687 close to the original site. A minor engagement, nevertheless it signalled the end of Turkish rule over Hungary.
Note: The stamp was circulated during the Budapest International Fair offering car owners a "special" i. e. bargain petrol.

031.12 **A MÁSODIK MOHÁCSI CSATA EMLÉKÉRE 1687-1937**
COMMEMORATING THE SECOND BATTLE OF MOHÁCS 1687-1937
Set of 5 designs, perforated, 45 x 25 mm, horizontal and vertical format blue; carmine

1) Lotharingiai Károly (Charles of Lotharingia)
2) Hussars stampeding turkish infantry (Huszárok legázolják a török gyalogságot)
3) Hussar and spahi (Huszár és szpáhi)
4) Hussar (Huszár)
5) Savoyai E.(ugen) (Jenő herceg)

031.13 **MOHÁCS FELSZABADULÁSÁNAK EMLÉKÉRE 1686-1936**
COMMEMORATING LIBERATION OF MOHÁCS 1686-1936
Set of 5 designs. Details as above
1) Radanay M. (Radanay M. portréja)
2) Hussar with flag (Zászlós huszár)
3) Soldier with Turkish head and flag (Gyalogvitéz, szablyáján török fejjel)
4) A view of the town (Mohács látképe)
5) Soldier with horn and flag (Vitéz kürttel és zászlóval)

031.14 **PÉCS FELSZABADULÁSÁNAK EMLÉKÉRE 1686-1936**
COMMEMORATING LIBERATION OF PÉCS 1686-1936
Hungarian hussar fighting a Spahi (Szpáhival küzdő huszár)
Perforated, 30 x 45 mm, brown and blue on white paper, signed Fery, printed by Samum Altesse
History: Pécs, an important city situated in Southern Hungary, was liberated from Turkish occupation in 1686.

031.15 SZIGETVÁR TÖRÖKTŐL VALÓ VISSZAVÉTELÉNEK 250-IK ÉVFORDULÓJÁRA 1689-1939 ZRINYI MIKLÓS +MDLXVI
FOR THE 250TH ANNIVERSARY OF RETAKING SZIGETVÁR CASTLE FROM THE TURKS 1689-1939 ZRINYI MIKLÓS +MDLXVI
Portrait of Zrínyi (Zrínyi arcképe)
Embossed, 32 x 53 mm, red on white; black on white

031.16 A KÖNYVNYOMTATÁS ÖTSZÁZ ÉVES
500 YEARS OF BOOK PRINTING
Set of 4 designs, perforated, 48 x 52 mm, multi-coloured, signed Csizmazia (1940)
1) Printer's letter on tripple hill (Betű hármas halmon)
2) Printer's press (Sajtó)
3) Book (Könyv)
4) Globe with printer's tools (Földgömb nyomdászszerszámokkal)

031.17 **A KÖNYVNYOMTATÁS FELTALÁLÁSA 1436-1936 JOANNES GUTENBERG**
INVENTING BOOK PRINTING 1436-1936 JOANNES GUTENBERG
Portrait (Arckép)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white, signed Konecsni, printed by Samum Altesse

031.18 **KÖNYVNYOMTATÁS FELTALÁLÁSA 1436-1936**
INVENTION OF BOOK PRINTING 1436-1936
Printing machine with a printer and patron (Sajtó nyomdásszal és megrendelővel)
Perforated, 30 x 45 mm, brown and blue on white paper, signed Fery, printed by Samum Altesse

031.19 1848-1949 SZABADSÁG EGYENLŐSÉG TESTVÉRISÉG
1848-1948 LIBERTY, EGALITY, FRATERNITY
Monument with lion, coat of arms of the city of Esztergom in the right upper corner (Oroszlános emlékmű, a jobb felső sarokban Esztergom városának címere)
Perforated, 50 x 45 mm, blue on white paper, signed Bajor Ágost

History: Revolution and shortly after an independence war against the Habsburgs broke out on 15 March 1848. The hundred year's anniversary was celebrated among strong political controversies.

031.20 **CENTENÁRIUM 1848-1948 NEGYVENNYOLC SZELLEMÉBEN A JOBB MAGYAR JÖVŐÉRT**
CENTENARY 1848-1948
IN THE SPIRIT OF FORTY NINE FOR A BETTER HUNGARIAN FUTURE
Petőfi's portrait in a shield with national colours
(Petőfi portréja nemzeti színekkel osztott címerpajzsban)
Perforated, 70 x 95 mm, multi-coloured, published by the Organisational Committee for the Jubilee. Licence nr 3733/1947.

3 Forint	-	with brownish background
5 Forint	-	with blue background

Note: Large size but with poor printing.

031.21 **SZABAD SAJTÓ 1848 MÁRC. 15. 1938**
FREE PRESS 15 MARCH 1848 1938
Crowd in front of a printing house (Tömeg Landerer nyomdája előtt)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white paper, designed Fery, printed by Samum Altesse
History: Revolution broke out in the capital on that day. The first step was to abolish censorship.

031.22 PILVAX KÁVÉHÁZ EMLÉKTÁBLA LELEPLEZÉS 1927. OKTÓBER 6.
PILVAX COFFEE SHOP INAUGURATION OF COMMEMORATIVE PLAQUE 6 OCTOBER, 1927
Petőfi's portrait (Petőfi arcképe)
Perforated and imperforate, 26 x 38 mm, signed Dr K.G., brown; lilac on white, issued by the ELMA
Text variations:
a) with the above text
b) **EMLÉKTÁBLA LELEPLEZÉS PILVAX KÁVÉHÁZ 1927. OKTÓBER 6.**
c) with or without **ELMA** on the bottom

History: Cradle of the revolution 15 March 1848. 6 October 1849 is a dark date in Hungarian history. On that day 13 generals were executed by the Austrian authorities.

031.23 **1864-1939 75 GENFI EGYEZMÉNY**
1864-1939 75 (YEARS OF THE) GENEVE CONVENTION
Red cross in blue circle (Vöröskereszt kék körben)
Perforated, 32 x 45 mm, printed by Samum Altesse

031.24 **MAGYAR-SZOVJET MÜVELŐDÉSI TÁRSASÁG EMLÉK KIÁLLITÁS 30 ÉVES A FELSZABADITÓ SZOVJET-UNIÓ 1917-1947**
HUNGARIAN-SOVIET CULTURAL SOCIETY COMMEMORATIVE EXHIBITON
30 YEARS OF THE LIBARATOR SOVIET UNION 1917-1947
Set of 2 designs:

1) The society's logo and a pen (A társaság logója és egy toll)
   Embossed, serrated, 40 x 55 mm, wine-red; red; blue; light blue; green
2) Soviet monument on Gellért-hill (A Gellért-hegyi szovjet emlékmű)
   Embossed, serrated, red and gold; brown; blue; green; lilac; wine-red; red

031.25 **SZÁZÉVES A PESTI KORZÓ 1839-1939**
HUNDRED YEARS JUBILEE OF THE PROMENADE IN PEST 1839-1939
Walking couple (Korzózó pár)
Perforated, 30 x 45 mm, blue and grey, signed Fery, printed by Samum Altesse

031.26 **MAGYAR EBTENYÉSZTŐK ORSZ. EGYESÜLETE JUBILEUMA 1899-1939**
JUBILEE OF THE ASSOCIATION OF HUNGARIAN DOG-BREEDERS 1899-1939
National coat of arms and the society's logo (Országcímer és az egyesület jelvénye)
Perforated, 30 x 45 mm, blue and grey, signed Fery, printed by Samum Altesse

031.27 **GYÖNGYÖS 600 ÉVES 1339-1939**
600 YEARS OF THE TOWN GYÖNGYÖS 1339-1939
The town's view (A város látképe)
Perforated, 30 x 45 mm, signed Fery, printed by Samum Altesse

031.28 **AZ INDIAI TEA JUBILEUMA**
JUBILEE OF THE TEE FROM INDIA
Tea-schooner (Teaszállító szkúner)
Perforated, 30 x 45 mm, printed by Samum Altesse

031.29 **VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY MIKLÓS KORMÁNYZÓSÁGÁNAK 20. ÉVFORDULÓJA 1919-1939**
HORTHY MIKLÓS' OF NAGYBÁNYA 20 YEARS OF HIS GOVERNORSHIP 1919-1939
Portrait (Arckép)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white paper, printed by Samum Altesse

032 ANNIVERSARIES: SOCIAL INSTITUTIONS AND ORGANISATIONS/ ÉVFORDULÓK: TÁRSADALMI INTÉZMÉNYEK ÉS SZERVEZETEK

General note: Religious (Catholic, Protestant, Jewish and Baptist) stamps see appropriate subchapters.

032.01 AZ ALSÓDOMBORUI OLVASÓKÖR 40 ÉVES FENNÁLLÁSÁNAK EMLÉKÉRE 5 FILLÉR
COMMEMORATING 40 YEARS OF THE READING CIRCLE IN ALSÓDOMBORÚ 5 FILLÉR
Goddess of Fortune throwing coins (Fortuna istenasszony pénzérméket szór szét)
Perforated, 30 x 35 mm, green on white paper; green on pink paper. (1906)
History: Alsódomború, a small village in Western Hungary, had about 3,500 inhabitants at the time, so it is a reasonable guess to estimate the number of printed copies at around 2-3,000. It is not known who originated the idea.
Note: Probably a lottery stamp being reused.

032.02 **DOSZ 1907-1942**
DOSZ 1907-1942
Tobacco leaves and Kossuth's coat of arms (Dohánylevelek és Kossuth-címer)
Perforated, 33 x 45 mm, black and brown on bluish paper, published by the Dohánytermesztők Országos Szövetsége (National Association of Tobacco Planters)

032.03 SZÁZESZTENDŐS A NEMZETI SZINHÁZ 1837-1937
100 YEARS OF THE NATIONAL THEATRE 1837-1937
Set of 6 designs, perforated, 32 x 46 mm, red and brown on white paper, signed Fery and Konecsni, printed by Samum Altesse

1) **PAULAY EDE 1836-1936**
Two masks and laurel wreath (Két maszk és babérkoszorú)
Signed Konecsni
Note: This stamp is also under listing No. 034.28.

2) **BÁNK BÁN NEMZETI SZINHÁZ**
Scene from the Bánk Bán, played at the National Theatre
(Bánk és Tiborc jelenete)
Signed Fery

3) Coat of arms (Címer)

4) **CSONGOR ÉS TÜNDE**
Scene (Jelenet)
Signed Fery

5) **NEMZETI SZÍNHÁZ**
Actress with classical mask (Színésznő álarccal)
Signed Fery

6) **NEMZETI SZÍNHÁZ**
Building of the National Theatre (A Nemzeti Színház épülete)
Signed Fery

032.04 KIR. MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT 1841-1941
ROY. HUNG. SOCIETY OF NATURAL SCIENCIES 1841-1941
Set of 2 designs. Perforated, 40 x 55 mm, black and brown on white paper, signed Fery

1) Goddess with sphinx and St. Stephen's crown
(Hungária sfinx-szel és Szt. István koronájával)

2) **AZ ALAPÍTÓ Bugát Pál**
THE FOUNDER Bugát Pál, wine-red; red; blue; light blue; green

032.05 **100-ÉME ANNIVERSAIRE DE LA FOUNDATION**
DE MUSÉÉ NATIONAL HONGROIS
100 YEARS ANNIVERSARY OF THE HUNGARIAN NATIONAL MUSEUM
BUDAPEST, 26 NOVEMBER 1902
Set of 4 (original) photostamps, serrated, 40 x 30 mm, off white paper, **R**

1) The Museum's building in art nouveau frame
(A Múzeum épülete szecessziós keretben)

2) The same building, no frame (Az épület, keret nélkül)

3) Portrait of the founder, Széchenyi Ferenc (Az alapító arcképe)

4) Front view of the building (Az épület a szoborral)

Note: The set exists also in Hungarian language variation, inscribed:
A MAGYAR NEMZETI MUZEUM 100 ÉVES 1902. XI. 26.

32.06 NISI ENIM ESSET ARS LABOREM QUIS POSSET TOLERARE SZT. GELLÉRT 1030
AZ ORSZ. MAGYAR MŰSZAKI MÚZEUM MEGNYITÁSA EMLÉKÉRE
KASSA 1943. XI. 11.
NISI ENIM ESSET ARS LABOREM QUIS POSSET TOLARARE SAINT GERARD 1030
COMMEMORATING OPENING OF THE HUNGARIAN NAT. TECHNICAL MUSEUM
KASSA, 11. 11. 1944
St. Gerard and his assistant, Walter, watching a Hungarian girl singing whilst working
(Szt. Gellért és kísérője egy fiatal szolgálót figyel, aki munka közben énekel)
Perforated, 57 x 45 mm, pinkish and brown on white paper, signed, signature undeciphered
History: The Latin sentence comes from the Saint's Legendarium. The Museum, opened in the very middle of WWII in Kassa, today's Kosice, did not survive the war's end. Moved to the capital in 1944, it has a site in Budapest, but as yet no building.

032.07 **M. KIR. HONVÉD TÉRKÉPÉSZETI INTÉZET 1919-1944**
Budapest, II., Olasz-fasor 7-9. sz.
ROY. HUNG. MILLITARY MAPPING INSTITUTE 1919-1944
Budapest, II., Olasz-fasor 7-9.
Medieval knight holding a shield with globe (Vitéz címeres pajzzsal, benne földgömb)
Perforated, 45 x 30 mm, grey and yellow off white paper

032.08 **KOSSUTH MÚZEUM 25 ÉVES**
25 YEARS OF KOSSUTH'S MUSEUM
Portrait (Arckép)
Perforated, 23 x 25 mm, red on white paper, 1906

032.09 **ORSZ. IPAREGYESÜLET 1842-1932**
NAT. INDUSTRIAL CHAMBER 1842-1932
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, oval shaped, 34 x 20 mm, at least 10 colour variations

032.10 ORSZÁGOS BÍRÓI ÉS ÜGYÉSZI EGYESÜLET 1907-1932 25 ÉVES JUBILEUMA
NATIONAL JUDGE'S AND ATTORNEY ASSOCIATION 1907-1932 25 YEARS JUBILEE
Justitia with her attributes (Justitia mérleggel és karddal)
Embossed, serrated, 35 x 40 mm, 7 colour variations, printed by Szeiler, Budapest

032.11 **100 ÉV EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM 1940**
100 YEARS OF THE 'EÖTVÖS JÓZSEF' LYCEE 1940
Coat of arms (Címer)
Imperforate, 90 x 115 mm

033 ANNIVERSARIES: COMPANIES AND FIRMS/ ÉVFORDULÓK: VÁLLALATOK ÉS CÉGEK

033.01 **A „KÉK CSILLAGHOZ" 1826-1926 CÉGÜNK 100 ESZTENDŐS**
TO THE "BLUE STAR" 1826-1926 OUR FIRM HAVING 100 YEARS
Star (Csillag)
Imperforate, embossed, 40 x 27 mm, blue and white
History: One of the well known pharmacies in Budapest.

033.02 **ELSŐ MAGYAR SZÖVŐ ÉS KÖTŐGYÁR R. T. VÁC**
50 ÉVES JUBILEUMA 1885-1935
FIRST HUNGARIAN WEAVING AND KNITTING FACTORY LTD. AT VÁC
50 YEARS JUBILEE 1885-1935
The factory building (A gyárépület)
Triangular, imperforate, 55 mm, multi-coloured

033.03 **ESZTERGOMI TAKARÉKPÉNZTÁR R. T. 1844-1944**
SAVING BANK Co. LTD. IN ESZTERGOM 1844-1944
Set of 4 designs, perforated, 38 x 45 mm, red, blue and white
1) Coat of arms with floral design, on top of it a beehive
(Címer virágos díszítéssel, rajta kaptárral)
2) The same design with a "100" in a circle (U. az, „100" egy körbe helyezve)
3) Coat of arms in the right lower corner (Címer a jobb alsó mezőben)
4) **STRANDFÜRDŐ** (OPEN BATH)
Spring and coat of arms (Forrás és címer)

033.04 **50 ÉV FAG 1883-1933**
50 YEARS FAG 1883-1933
Wreath of oak leaves (Babérkoszorú)
Perforated, 35 x 35 mm, gold on light green

033.05 **FRISCH IGNÁCZ 50 ÉV A MEGBIZHATÓSÁG JEGYÉBEN 1889-1938 BUDAPEST, VII. RÁKÓCZI-ÚT 50.**
FRISCH IGNÁCZ 50 YEARS OF RELIABILITY 1889-1938
BUDAPEST, VII.RÁKÓCZI-ÚT 50.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, 35 x 55 mm, red and gold; black and gold; blue and white

033.06 **1892-1942 FELTEN ÉS GUILLEAUME RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 50 ÉV**
1892-1942 FELTEN AND GUILLEAUME LTD. 50 YEARS
The firm's emblem (A cég jelvénye)
Imperforate, embossed, 33 x 33 mm, blue and white
History: Large cable manufacturerer in Budapest.

033.07 **GAMMA 1921-1941**
Set of 4 designs, perforated, designed by Légrády Sándor, printed by Stephaneum. Also on special sheet with the following colours: wine red and green; green and red; red and blue; blue and brown. Inscription on the sheet:
„GAMMA" FINOM- ÉS OPTIKAI MŰVEK R. T. A JUHÁSZ-FIVÉREK GYÁRIGAZGATÁSÁNAK 20 ÉVFORDULÓJÁRA
"GAMMA" PRECISION AND OPTICAL TOOLS MANUFACTURING CO. LTD.
20 YEARS OF MANAGEMENT UNDER THE JUHÁSZ BROTHERS

1) **GAMMA JUHÁSZ**
The firm's building (A gyárépület)
40 x 40, dark red
2) Two engineers studying blueprint (Két mérnök terv fölé hajol)
50 x 30 mm, bluish grey
3) Two engineers measuring (Két mérnök méréseket végez)
See as above
4) Engineer with family (Mérnök családjával)
See as above

033.08 **Hajdú Budapest, V. VISEGRÁDI-U. 15. TELEFON**
Hajdú's Budapest, V. VISEGRÁDI-U. 15. PHONE
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 45 x 50 mm, black and green on white paper

033.09 **HEREND CENTENÁRIUM 1839-1939**
HEREND'S CENTENARY 1839-1939
The firm's trade mark (Védjegy)
Imperforate and perforated, 36 x 44 mm, blue on white; blue on yellowish paper
History: Hungary's leading china manufacturer of international reputation, founded in 1826.

033.10 **100 ÉVES Herendi porcellán 1839-1939 HEREND**
A 100 YEARS of the Herend made china 1839-1939 HEREND
Set of two designs, perforated, 30 x 45 mm, red and blue on white paper, printed by Samum Altesse
1) Factory mark (Gyári jel)

2) With slightly altered text
100 ÉV 1839-1939 HERENDI PORCELLÁN
100 YEARS 1839-1939 CHINA MANUFACTURE IN HEREND
A vase (Váza)

033.11 **Dr. HELVEY TIVADAR VEGYÉSZETI GYÁR 60 ÉV 1882-1942 BUDAPEST**
Dr TIVADAR HELVEY'S CHEMICAL WORKS 60 YEARS 1882-1942 BUDAPEST
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, serrated, 30 x 40 mm, gold on green

033.12 **„HERMES" MAGYAR ÁLTALÁNOS VÁLTÓÜZLET 50 ÉV 1893-1943**
"HERMES" HUNGARIAN GENERAL BILL HANDLING OFFICE 50 YEARS 1893-1943
Hermes' head (Hermész-fej)
Perforated, 36 x 46 mm, blue on white; brown on white paper, published by ifj. Stremnitzer Konrád, printed by Révai

033.13 **LÁSZLÓ ÉS FEKETE 1912-1937 25 év a közönség szolgálatában**
LÁSZLÓ AND FEKETE 1912-1937 25 years serving the consumers
Mercury with textiles (Merkur textiliákkal)
Imperforate, 40 x 55 mm, blue and silver on white, signed, printed by Athenaeum, Budapest

033.14 **100 év óta modern!**
100 év előtt alapította Thonet Mihály a hajlított fabútor ipart 1830-1930
Has been modern for 100 years!
100 years of foundation of bent wood industry by Mihály Thonet 1830-1930
The firm's emblem (A cég emblémája)
Imperforate, 45 x 35 mm, black and blue on white paper. Also in German

033.15 **MAGYAR FATERMELŐK, FAIPAROSOK- FA ÉS TÜZELŐANYAGKERESKEDŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE 50 ÉV 1893-1943**
NATIONAL SOCIETY OF HUNGARIAN FORESTERS, WOOD AND FUEL DEALERS 50 YEARS 1893-1943
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, irregularly shaped, 50 x 40 mm, gold on green

033.16 **SIPŐCZ SZERECSEN PATIKA PÉCS 1697-1947**
SIPŐCZ' PHARMACY TO THE NEGRO IN PÉCS 1697-1947
Negro's head (Négerfej)
Perforated, 45 x 35 mm, multi-coloured on white paper, signed Kiss L.

033.17 **STERMANN IGNÁCZ BUDAPEST V. VILMOS CSÁSZÁR ÚT 66**
FUVARLEVÉL FELÜLVIZSGÁLÁSI IRODÁJA 1889-1919
30 ÉVES FENNÁLLÁSÁNAK EMLÉKÉRE
STERMANN IGNÁCZ' BUDAPEST V. VILMOS CSÁSZÁR ÚT 66
FREIGHT BILL SUPERVISING OFFICE 1889-1919 COMMEMORATING ITS
30 YEARS OF EXISTENCE
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate and perforated, 50 x 60 mm, green and black on white; wine red and black

033.18 **SZABÓ IMRE BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-U. 2.**
20-3-33 TELEFON SZ. 1901 30 ÉV 1931
SZABÓ IMRE BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-U. 2. PHONE 20-3-33
1901 30 YEARS 1931
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, triangular, 40 mm, blue; pink

033.19 **SZEILER J. VÉSNÖKI INTÉZET DOMBOR NYOMDA 25 ÉV**
SZEILER J. ETCHING AND EMBOSSING PRINTING SHOP 25 YEARS
Text with floral decoration (Virágos díszítés)
Imperforate, embossed, 20 x 33 mm, red and white
History: Szeiler was very active in producing embossed stamps for various occasions and firms between the two World Wars.

033.20 **TICHLER JÁNOS PAPIRÁRÚGYÁRA BUDAPEST 1897**
TICHLER JÁNOS' STATIONERY MANUFACTURE BUDAPEST 1897
Text only (Szövegbélyeg)
Set of two designs, imperforate, 35 x 40 mm, multi-coloured on white paper
1) **35 ÉV 1897-1932.**
35 YEARS 1897-1932.
2) **NEGYVEN ÉVES JUBILEUM 1897-1937**
FORTY YEARS JUBILEE 1897-1937

033.21 **10 ÉVES A MAGYAR OLAJTERMELÉS 1937-1947**
TEN YEARS OF THE HUNGARIAN OIL PRODUCTION 1937-1947
Oil rig (Fúrótorony)
Perforated, 60 x 40 mm, multi-coloured, signed Polonyi, printed by Klösz R.T.
History: Oil exploration started in Hungary as an American-Hungarian joint venture.

033.22 **100 ÉVES A ZWACK GYÁR**
100 YEARS OF ZWACK'S FACTORY
Trumpeter (Kürtös)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, signed B, 1940, **R**
Note: A rare stamp cited by the handbook on the industry's history (A magyar élelmiszeripar története. Mezőgazdasági Kiadó Budapest, 1986 p. 472) about the unknown date of the plant's foundation, stating that the 100 Year's jubilee stamp, printed in 1940 is the only 'real' proof supporting the above date.

033.23 **KULPIN ÁRUHÁZ BÉKÉSCSABA 50 ÉV 1880-1930**
KULPIN'S DEPARTMENT STORE IN BÉKÉSCSABA 50 YEARS1880-1930
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, oval shaped, ? mm, gold and bronze
Note: Known from description only.

033.24 **MECHLE KŐFARAGÓ CÉG 100 ÉVES JUB. SOPRON 1935**
MECHLE'S STONE CUTTER FIRM 100 YEARS JUBILEE SOPRON 1935
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, ? mm, red
Note: Known from description only.

033.25 **JUBILEUMI BÉLYEG A GYÁRIPARI KOVÁCSOK ÉS ROKONSZAKMÁK JUBILEUMÁRA 1929 50 FILLÉR**
JUBILEE STAMP FOR THE JUBILEE OF INDUSTRIAL SMITHS' AND RELATED JOBS 1929 50 FILLÉR
Two workers holding hands, factory building in the background
(Két, egymásnak kezet adó munkás, a háttérben gyárépület)
Perforated, 25 x 30 mm, red on blue paper

034 CELEBRITIES/HÍRES EMBEREK

034.01 ADY 1877

Set of 3 designs, issued for the 50th anniversary of the poet's birthday. Perforated, 42 x 52 mm, signed G. Sz. K., made as an original woodcut. Colour variations: black on white; black on green; black on orange; blue on green; blue on white; blue on yellow; wine-red on white; wine-red on yellow; wine-red on green; red on pink

1) Portrait (Portré)
2) Ady's name with flowers with citation:
   "IFJU SZIVEKBEN S MINDIG TOVÁBB"
3) Ady's name with chrysanthemum and meadow sage
   "PARASZT ZSÁLYAKÉNT ALUDT EL,
   S BUS KRIZANTÉM-FÜRTTEL ÉBREDT"

History: Ady Endre (1877-1919), poet, journalist, leading figure of modern poetry with deep empathy for the 'have nots'and the need for social changes.

Note: A reprint was published by the Debrecen Branch Office of the Hungarian Post in 1997. Black print on yellow paper, number of copies unknown.

034.02 ARANY 1882-1932

Man killing a wolf with an another one (Toldy a farkasokkal)

Perforated, 30 x 40 mm, yellow on white paper, signed Balkay R.

History: "The" poet for many generations. Author of the national epic "Toldi" (the illustration is taken from it). The stamp was printed for the 50th anniversary of his death.

Note: The stamp was printed in a pair with the Haydn stamp, No. 034.15.

034.03 ARANY JÁNOS MAGYAR KÖZMÜVELŐDÉSI EGYESÜLET 1 DINÁR

ARANY JÁNOS HUNGARIAN CULTURAL SOCIATY 1 DINAR

Portrait in a hearth shaped frame (Arany portréja szívalakú keretben)

Perforated, 25 x 30 mm, red on pinkish paper

Note: Hungarica. Issued by the Hungarian Cultural Society in Yugoslavia, 1932.

034.04 ÁGAI ADOLF 1836-1936

ÁGAI ADOLF 1836-1936

Child in national costume holding laurels over the author's head

(Magyar ruhás gyerek babérkoszorút tart a szerző feje fölé)

Perforated, 30 x 45 mm, brown and blue on white paper, signed Fery, printed by Samum Altesse

History: Mr Ágai, a celebrated novelist, was born in 1836.

034.05 HARRY HILL BANDHOLTZ TÁBORNOK SZOBORLELEPLEZÉS 1936. AUGUSZTUS 23-ÁN.

GENERAL HARRY HILL BANDHOLTZ

INAUGURATION OF HIS MONUMENT ON THE 23RD OF AUGUST, 1936

The general's statue with American and Hungarian flags

(A tábornok szobra amerikai és magyar zászlóval)

Perforated, 38 x 48 mm, multi-coloured, **R**

History: The general was stationed in Budapest as head of the American Allied Military Mission. After the revolution, in 1919, when the capital was occupied by the Roumanian army, he prevented the not too friendly forces from looting the National Museum (among others). His statue was removed during the Communist regime and reinstated in the time of President Bush's visit to Hungary in 1990. The statue now stands on the original site.

Note: Mis-spelling in text: Bandholtz. Should be Bandholz.

Literature: *Bandholz, Harry Hill: An Undiplomatic Diary. New York 1933*

034.06 **BERZSENYI DÁNIEL 1776-1836 1936**
BERZSENYI DÁNIEL 1776-1836 1936
Portrait (Arckép)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white, designed by Fery, printed by Samum Altesse
History: A soldier and celebrated poet of the first half of the 19th Century.

034.07 EGYETEMI KÖR ATTILA-ÉVI EMLÉKE 436-1936
UNIVERSITY CLUB SOUVENIR FOR THE ATTILA YEAR 436-1936
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, 40 x 10 mm, gold on black
History: Attila, the Hun had been for centuries seen as a next of kin by Hungarians. The scientific proof about the Nation's origin connecting the Hungarians with the Finns did not put an end to old pro Hun sympathies.
Note: A real clasification difficulty! Designed in a curious form and unclear function it was labelled at the time as a 'commemorative issue' but its status is open to much debate by many collectors.

034.08 DANTE ALEGHIERI 1265-1321 BUDAPEST 1921
Portrait of the poet with floral decoration and angels' heads
(A költő arcképe virágdíszekkel és putto-fejekkel)
Perforated and imperforate, 34 x 50 mm, several shades of brown and blue, signed Örkényi
Note: There is also an exhibition stamp depicting Dante, but of much less artistic quality.The designer is unknown. See under 01.03.

034.09 100 Deák Ferencz 1803 OKT. 17. 1903
Portrait in oval frame (Arckép ovális keretben)
Perforated, 40 x 65 mm, black and gold on white paper
History: Deák Ferenc (1803-1878) politician and statesman, called the "wise man of the Motherland" was in fact the main builder from the Hungarian interest of the historical compromise reached with Austria in 1867, on which basis of the dual Monarchy was begun.

DUNANT, J. HENRY
See under 034.55.

034.10 ERZSÉBET KIRÁLYNÉ EMLÉKMŰVÉNEK FELAVATÁSA BUDAPEST, 1932. SZEPTEMBER 25.
INAUGURATION OF QUEEN ELISABETH'S MONUMENT
BUDAPEST, 25TH SEPTEMBER 1932
Rotunda
Embossed, imperforate, 28 x 30 mm, light blue on dark blue; pink on dark blue
History: Elisabeth (1837-1898), wife of Franz Joseph I, one of the most beautiful and popular ladies of the time, a real "people's queen" was assassinated by an Italian anarchist in Geneva. Many monuments and a museum were erected throughout the country commemorating her beloved person. The rotunda, housing her statue did not survive the troubled period after WWII. The statue itself is re-erected at the Elisabeth bridge, Buda side.

034.11 SZOBORLELEPLEZÉS 1932 SZEPTEMBER 10
INAUGURATION OF STATUE 10 SEPTEMBER 1932
Portrait with floral designs (Arckép virágos díszítéssel)
Perforated, 35 x 35 mm, 8 colour variations

History:The "Viribus Unitis" was a Vienna based TBC charity organisation under the patronage of the Emperor.
Note: Overprint of the original Austrian edition from 1898 (VIRIBUS UNITIS KAISERIN ELISABETH with at least 8 colour variations (red, brown, blue, orange etc.), overprint in blue or red.

034.12 **ERZSÉBET KIRÁLYNÉ 1837-1937**
QUEEN ELISABETH 1837-1937
Set of two designs, perforated, 30 x 45 mm, red on white, designed by Fery, printed by Samum Altesse
1. Portrait (Arckép)
2. "E" combined with crown, two pigeons
(„E" betűvel kombinált korona, két galamb)

FÁY ANDRÁS
See under 034.55.

034.13 I. FERENC JÓZSEF (FRANZ-JOSEPH I)
Éljen a Király 1848-1898
God save the King 1848-1898
Portrait with Austrian and Hungarian national coat of arms
(Arckép Ausztria és Magyarország címereivel)
Perforated, 33 x 46 mm, black on white, creamy paper
History: Jubilee stamp, commemorating 50 years of Franz-Joseph's coronation.

034.14 **GRÓF HADIK ANDRÁS SZOBORLELEPLEZÉS 1937**
COUNT HADIK ANDRÁS INAUGURATION OF HIS STATUE 1937
Hadik's equesterian statue (Hadik lovasszobra a Várban)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white paper, designed by Fery, printed by Samum Altesse
History: Hadik was a hussar general in the service of Maria-Theresia. His statue stands in Buda Castle.

034.15 **HAYDN JÓZSEF 1732-1932**
HAYDN JOSEPH 1732-1932
A harp (Hárfa)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, signed Balkay E.
Note: Printed in a pair with the Arany stamp, No. 034.02.
History: The famous composer had been conductor to Count Esterhazy Miklós József's orchestra between 1761 and the Count's death in 1790.

034.16 **HERSCHEL F. V. CSILLAGÁSZ 1738-1822 1938**
HERSCHEL F. V. ASTRONOMER 1738-1822 1938
The Zodiac (A zodiakus)
Perforated, 30 x 45, brown and blue, designed by Fery, printed by Samum Altesse

034.17 MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓJÁNAK 75. SZÜLETÉSNAPJA 1943. VI. 18.
75TH BIRTHDAY OF HORTHY MIKLÓS, GOVERNOR OF HUNGARY 18. 6. 1943
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 50 x 40 mm, red on pink paper
Note: Publisher unknown, probably an overzelous private person. **R**
History:Horthy Miklós, last admiral of the Austro-Hungarian Navy become governor of Hungary in 1920, reigning until 15 October 1944. He died in exile in Estoril, Portugal. See also at 034. 17 and 034.55.

034.18 **MAGYARORSZÁG KORMÁNYZÓJÁNAK 75. SZÜLETÉSNAPJÁRA 1943. junius 18.**
FOR THE 75TH BIRTHDAY OF GOVERNOR OF HUNGARY 18 June 1943
Portrait (Arckép)
Perforated, 48 x 62 mm, red; red on blue; red on yellow paper
Note: Poor print.

034.19 **HUMMEL JÁNOS 1937 1778 POZSONY 1937**
HUMMEL JÁNOS 1937 1778 POZSONY 1937
Hummel's bust in Pozsony (Hummel pozsonyi mellszobra)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white paper, designed by Fery, printed by Samum Altesse
History:Composer and piano player, very popular his time. A German speaking citizen of the Kingdom of Hungary. Died in Weimar, Germany.

034.20 **IRINYI JÁNOS 1836-1936**
IRINYI JÁNOS 1836-1936
Waitress giving lighted match to a gentleman with pipe
(Pincérnő gyufával tüzet ad egy pipázó úrnak)
Perforated, 30 x 45 mm, brown and blue on white paper, signed Fery, printed by Samum Altesse
History: Irinyi invented matches in 1836.

034.21 1825-1925 JÓKAI CENTENARIUMA PETŐFI TÁRSASÁG
1825-1925 JÓKAI CENTENARY HELD BY THE PETŐFI ASSOCIATION
Bard (Bárd)
Triangular, perforated, 60 mm, brown; green; violet; orange; blue signed Szege S.
History: Jókai Mór (1825-1904), a romantic story teller, probably the most read novelist of all time in Hungary.
Note: These stamps were also sold on a printed piece of paper at 1000 Korona each, a moderate sum in the end phase of the post-war inflation. If an example could be found on original price tag: **R.**
A miniature variation (30 x 20 x 20 mm) exists. Poor print.

034.22 JÓKAI CENTENÁRIUMA 1825-1925 PETŐFI TÁRSASÁG
JÓKAI CENTENARY 1825-1925 PETŐFI ASSOCIATION
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 25 x 18 mm, several shades of brown; green on white paper, as well as on a translucent base. Variations: a) text without denomination
b) text with denomination of 1000 K(orona)

034.23 **JÓKAI ÉS VÖRÖSMARTY CENTENNÁRIS EMLÉKÜNNEPÉLY DUNABOGDÁNY 1925. NOVEMBER RENDEZI A BOGDÁNYI KASZINÓ**
CENTENARY MEETING FOR JÓKAI AND VÖRÖSMARTY IN DUNABOGDÁNY NOVEMBER 1925 ORGANISED BY THE LOCAL CLUB
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated and imp., 50 x 50 mm, language variatons: German and Hungarian. Colour variations: red and black print on white paper; orange and black on white; black on white; black on light green; black on yellow; black on light blue; black on orange paper
Note: German language variations with shortened text (no mention of the organising body).
A double centenary of a novelist and a poet.

034.24 JÓKAI MÓR A JÓKAI KÖZM. ÉS MUZEUM EGYES. KOMÁROM
JÓKAI MÓR JÓKAI CULTURAL AND MUSEUM ASSOC. IN KOMÁROM
Portrait (Arckép)
Triangular, 80 x 55 x 55 mm, dotted, light brown on whitish paper, printed by Spitzer, Komárno, Czechoslovakia..
Note: A Hungarica. Issued in Jókai's birthplace, which, from 1919 was in Czechoslovakia.

034.25 IV. K. 1922. FUNCHAL IV. 1.
Cross with St. Stephen's crown (Kereszt a Szent Koronával)
Perforated, 35 x 40 mm, black on white
History: Károly (Charles) IV was crowned king of Hungary 30 December 1916 (crowned emperor of Austria as Karl I), after WWI went into exile. He made two attempts to return to the Hungarian throne (March and October 1921, He was detained by the English to Majorca where he died in 1922.
Note: Published by Mr Rampachner's monthly magazine , 'the Libellus'.

034.26 1922. IV. 1.
Portrait of Charles IV on a postage stamp (IV. Károly arcképe postabélyegen)
Note: A commemorative stamp but, in fact, a fabrication / forgery of the original postage stamp.

034.27 **KISFALUDY SÁNDOR 1788-1830 1938**
KISFALUDY SÁNDOR 1788-1830 1938
Portrait (Arckép)
Perforated, 30 x 45 mm, red and blue on white paper, designed by Fery, printed by Samum Altesse

34.28 **50 ÉVE HALT MEG KOCH RÓBERT**
A T. B. C. MA MÁR MEGELŐZHETŐ GYÓGYITHATÓ
50 ANNIVERSARY OF THE DEATH OF ROBERT KOCH
TUBERCOLOSIS NOW CAN BE PREVENTED TREATED
A flower (Virág)
Perforated and imperforate, 48 x 66 mm, chamois. Published by the Anti-tuberculosis League

034.29 KOSSUTH FERENC 1841-1914 A TEMETÉS NAPJÁN FORGALOMBA HOZTA A MAGYAR PROPAGANDABÉLYEG TÁRSULAT
KOSSUTH FERENC 1841-1914. SOLD ON THE DAY OF HIS BURIAL BY THE HUNGARIAN PROPAGANDA STAMP COLLECTING ASSOCIATION
Text with floral frame (Virágos díszítéssel)
Perforated, 45 x 55 mm, black on white paper
History:Engineer, politician, Minister of Transportation, second son of the great patriot, Kossuth Lajos.
Note: The stamp was ment to be used as a "porte timbre" for postage stamps.
If used as such on envelope or postcard with postal cancellation, **R.**

034.30 Kossuth's set. Commemoration set of 3 stamps, printed in 1902, perforated, 60 x 42 or 42 x 60 mm, dark blue on rose; dark brown on green; dark blue on light blue; red brown on rose; red brown on on green; red brown on light brown; red brown on pinkish; dark blue on pinkish paper

1) **Kossuth ünnep 1902** (Kossuth celebrations 1902)
Facsimile of 100 Forint banknote (100 Ft-os bankó facsimiléje)
2) **1802-1902 KOSSUTH LAJOS**
Portrait (Arckép)
3) 1802-1902
Kossuth's statue, Hungaria presenting him with laurels, honvéd and peasant in front of the pedestal, Petőfi's ghost rising from the right side
(Kossuth szobor, Hungária babérkoszorút nyújt át neki, a szobor előtt honvéd és paraszt, Petőfi szelleme jelenik meg jobbról)

History: Kossuth Lajos (1802-1894), lawyer, politician, leader of the country in the War of Independence in1848-1849, afterwards remaining in exile. Died in Torino, Italy. Symbol of democratic and patriotic best virtues, remains the most adored personality in Hungarian history.
Note: Poor printing.

034.31 KÖLCSEY FERENC 1790-1938
Peasant family in field of wheat, extract from the national hymn over the picture:
"ÉRTÜNK KÚNSÁG MEZEJÉN ÉRT KALÁSZT LENGETTÉL"
Perforated, 30 x 40 mm, red and brown on white paper, printed and issued by Samum Altesse
History: Poet, critic, organisor of literary life (1790-1838), author of the National Hymn.

034.32 **KÖLCSEY FERENC 1790-1838 1938 SZÁND MEG ISTEN A MAGYART...**
KÖLCSEY FERENC 1790-1938 1938 HAVE MERCY ON THE HUNGARIAN, LORD...
Kneeling warrior with national coat of arms and broken sword
(Térdeplő harcos nemzeti címerrel és törött karddal)
Perforated, 30 x 45 mm, red and white, designed by Fery, printed by Samum Altesse
Note: Text includes a line from the hymn.

034.33 KÖLCSEY FERENC születésének 150. évfordulója emlékére
„ISTEN ÁLDD MEG A MAGYART"
For the 150th anniversary of KÖLCSEY FERENC "GOD BLESS THE HUNGARIANS"
Portrait of the poet (A költő arcképe)
Perforated and imperforate, 40 x 30 mm, multi-coloured, signed Légrády Dezső, 1941.
Published for 5th Philatelic Propaganda Exhibition at Budapest International Fair, 1941 as a dual stamp. Also imperforate and 2,000 numbered copies. Its pair, Haydn, see under 034.09.
Note: In the text an extract from the National Hymn.

034.34 LAVOTTA JÁNOS 1820-1920 HALÁLA ÉVFORDULÓJÁRA
ANNIVERSARY OF DEATH OF LAVOTTA JÁNOS 1820-1920
Young woman lying over a violin (Fiatal nő hegedűre borúlva)
Serrated, 52 x 35 mm, red and light brown on white, signed Ház Miklós
History: Lavotta János (1764-1820), master violinist, composer, incorporating folk music into his compositions.

034.35 **LISZT FERENC 1811-1886 1936**
LISZT FERENC 1811-1886 1936
Frame (Keretbélyeg)
Perforated, 40 x 45 mm, dark blue

034.36 **LISZT HÉT BUDAPESTEN 1932**
LISZT-WEEK AT BUDAPEST 1932
LISZT-WOCHE IN BUDAPEST 1932
SEMAINE-LISZT A BUDAPEST 1932
Portrait on a medal (Arckép érmen)
Perforated (dotted), 40 x 55 mm, in English, French, German and Hungarian, each one in separate colour
History: Liszt Ferenc (1811-1886) virtuoso violinist and composer), one of the most celebrated musicians of his time. President of the National Academy of Music in Budapest from 1875.

034.37 LÓRÁNTFFY ZSUZSANNA 1600-1660
Portrait (Arckép)
Perforated and imperforate, 28 x 35 cm, mono colour, publisher unknown, pre WWI
History: Born to the family of a magnate(1600-1660),wife to Prince of Transylvania, Rákóczy György I, great supporter of the Calvinist cause in Transylvania and Upper Hungary.

034.38 **MADÁCH 1823-1923**
MADÁCH 1823-1923
Portrait (Arckép)
Perforated and imperforate, 35 x 40 mm, blue on white; blue on blue paper
History: Jubilee stamp; the great dramatist, Madách Imre was born 1823.

034.39 **MARKOVITS IVÁN CENTENÁRIUMA 1838-1938**
CENTENARY OF MARKOVITS IVÁN 1838-1938
Pen as stylized bird (Írótoll, stilizált madárként ábrázolva)
Perforated, 30 x 45 mm, red and blue on white paper, designed by Fery, printed by Samum Altesse
History: Markovits was the founding father of Hungarian stenography.

034.40 **MÁTYÁS KIRÁLY**
KING MATTHIAS
Set of unknown number of designs, probably 6, perforated, 30 x 40, signed Fery, printed by Samum Altesse, printed 1940
History: King Matthias "The Just" (reigning 1458-1490), younger son of Hunyady János, one of the greatest rulers, hero of many folk tales for his unwavering sense of justice.
Note: Known from descpription only.

034.41 **MÉSZÖLY GÉZA 1937 1844-1887**
MÉSZÖLY GÉZA 1937 1844-1887
Fishermen at Lake Balaton (Balatoni halászok)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white paper, printed by Samum Altesse
History: Commemorating the great painter of realism.

034.42 **MIKES KELEMEN 1690-1762**
Portrait in an oval shaped frame (Arckép ovális keretben)
Perforated, 68 x 75 mm, brown and blue on white paper, pre WWI
History: As a young man followed his master, Rákóczi Ferenc II into exile to Turkey. Made his name with his fictitous "letters" full of longing and love toward the lost Homeland.

034.43 PAULAY EDE 1836-1936
Two masks with laurels (Két maszk babérágakkal)
Perforated, 30 x 45 mm, black and red on white paper, signed Konecsni, printed and issued by Samum Altesse
History: Celebrated actor (1836-1894), director of the National Theatre.
Note: This stamp also appears under listing No. 032.03.1.

034.44 **PUSKIN A. SZ. 1799-1837 1937**
PUSHKIN A. S. 1799-1837 1937
A lyre on a classical column (Lant klasszikus oszlopon)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white paper, designed by Fery, printed by Samum Altesse

034.45 **1906 RÁKÓCZI 1906**
Portrait (Arckép)
Perforated, 75 x 50 mm, on off white paper, portrait in brown, blue; red
History: Rákóczi Ferenc II (1676-1735), leader of a national upprising against the Hapsburgs, a devout catholic, died in exile in Turkey. His remains were taken home and buried with great reverence in 1906.

034.46 Történelmi ünnepi játékok II. Rákóczi Ferenc kora 1735-1935
Szabadtéri előadások Pestszentlőrincen, 1934 szept. 6-7-8-án
Historical celebrity show The age of Rákóczi Ferenc II. 1735-1935
Open air performances at Pestszentlőrinc, 6-7-8 Sept. 1934
Portrait (Arckép)
Perforated, 40 x 57 mm, blue and white; yellow and blue

034.47 **SAVOYAI JENŐ 1736-1936**
EUGEN SAVOY 1736-1936
The general on horsback, leading his troops, in the background a fortress
(A tábornok lóháton csapatai élén, a háttérben egy erőddel)

Perforated, 30 x 45 mm, brown and blue on white paper, signed Németh N., printed by Samum Altesse
History: E. Savoy was a most successful general in the service of Austria, defeating the Turks in many great battles.

034.48 **A LEGVITÉZEBB HUSZÁR SIMONYI JÓZSEF 1777-1837 1937**
THE BRAVEST HUSSAR SIMONYI JÓZSEF 1777-1837 1937
Simonyi on horseback (Simonyi a lovát ugratja)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white, designed by Fery, printed by Samum Altesse
Note: Spelling mistake in English text:'HUSAR'.

034.49 Széchenyi's jubilee set of 2 designs for the 150th anniversary of his birthday issued by the Bélyeggyűjtési Propaganda. Perforated, 40x55 mm
1) Portrait (Arckép)
Gróf SZÉCHENYI ISTVÁN
Blue on yellowish paper
2) Family coat of arms (Családi címer)
SZÉCHENYI CSALÁD CÍMERE
History: Count Széchenyi István (1791-1860), reformer, politician, called by Kossuth, his political opponent "the greatest Hungarian".

034.50 THALY KÁLMÁN CENTENÁRIUMA 1839-1939 KURUC LOVAS
THALY KÁLMÁN'S CENTENARY 1839-1939 HORSMAN OF THE KURUC PERIOD
18th Century horseman (Kuruc lovas)
Perforated, 25 x 40 mm, blue and red on white, signed Fery
History: Historian and politician (1839-1909), an authority on the "kuruc", i. e. period of national struggle against the Hapsburg oppression at the end of 17th, beginning of 18th century.

034.51 GRÓF TISZA ISTVÁN 1861-1918 AZ ALFÖLDI MAGYAR KÖZMÜVELŐDÉSI EGYESÜLET ALAPITÓJÁNAK EMLÉKÉRE 10 (FILLÉR)
COUNT TISZA ISTVÁN 1861-1918 COMMEMORATING THE FOUNDER OF THE CULTURAL SOCIETY OF THE HUNGARIAN PLAINS 10 (FILLÉR)
Portrait (Arckép)
Perforated and imperforate, 38 x 48 mm, black and grey on white paper, signed Biczó. Colour variations: greenish or bluish background
History: Statesman, Premier, blamed by revolutionaries for initiating the Great War, of which in fact he was very much opposed in the Monarchy's Crown Council.He was assasinated by a group of revolutionaries in the first days of the October revolution in 1918.
Note: Different shades of the portrait's background.

034.52 TÓTH EDE CENTENNÁRIUM 1844 -1944 PUTNOK
TÓTH EDE'S CENTENARY 1844-1944 PUTNOK
Portrait (Arckép)
Perforated, 35 x 45 mm, brown and green on white paper, signed Fery A., printed by Samum Altesse
History: Actor, dramatist (1844-1876).

034.53 TRATTNER JÁNOS TAMÁS CENTENÁRIUMÁRA 1789-1824 PALLAS IROD. ÉS NYOMDAI R.T. BUDAPEST, V., HONVÉD-U. 10.
FOR THE CENTENARY OF TRATTNER JÁNOS TAMÁS 1789-1824
PALLAS LITERAT. AND PRINTING CO. LTD. BUDAPEST, V., HONVÉD-U. 10.
Portrait (Arckép)

Perforated and imperforate, 30x40 mm, black and brown (several shades) on white, 1924
History: Printer and book dealer, sponsor to the Hungarian language literature.

034.54 **TRATTNER JÁNOS KÖNYVNYOMTATÓ 1789-1924**
PRINTER TRATTNER JÁNOS 1789-1924
Portrait (Arckép)
Perforated, 30 x 45 mm, blue and grey, printed by Samum Altesse

034.55 **BÁRÓ WESSELÉNYI MIKLÓS 1838. MÁRC. 13. - 1938. MÁRC. 13.**
BARON WESSELÉNYI MIKLÓS 13 MARCH 1938 - 13 MARCH 1938
Set of two designs, perforated, 30 x 40mm, coloured, printed by Samum Altesse

1. Portrait, in the background scene of the great flood
   (Arckép, a háttérben a pesti árvíz jelenetével)
2. **BÁRÓ WESSELÉNYI MIKLÓS 1838 MÁRC. 13. 1938. MÁRC. 13.**
   Az árvizi hajós
   BARON WESSELÉNYI MIKLÓS 13 MARCH 1838 13. MARCH 1938
   Boatman of the great flood
   Red on white paper, signed P.(ammer) I.

History: 13 March 1838 a great flood destroyed much of Pest city,i.e. the left side of the capital. Wesselényi rescued many of people with his boat.

034.56 'TRIPLE JUBILEE BLOCK'
Jubilee set for the Hungarian Red Cross and Fáy András, father of the saving banks' idea in Hungary. Also a "side jubilee" for Horthy's 20 years of governorship. Printed as a block in 1939, it contains four separate stamps (two stamps of each design) and depicts four people and a symbolical monument. Perforated, outer perforation size 110 x 118 mm, multi-coloured, printed by Hornyánszky V.(iktor), signed Fery.

1) **1839-1939 PESTI HAZAI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR-EGYESÜLET**
PREMIERE UNION DE CAISSE D'EPARGNE NATIONALE DE PEST
FÁY ANDRÁS, AKI A TAKARÉKPÉNZTÁRAK LÉTESITÉSÉNEK ESZMÉJÉT MAGYARORSZÁGON FELVETETTE
ANDRE DE FÁY, PERE DE L'IDEE DE FONDATION DES CAISSES D'EPARGNE EN HONGRIE
1839-1939 FIRST UNION OF SAVING BANKS IN PEST FÁY ANDRÁS THE FATHER OF THE IDEA TO FOUND SAVING BANKS IN HUNGARY
Portrait (Arckép)

2) **J. HENRY DUNANT 1828-1910 MAGYAR VÖRÖSKERESZT 1864-1939 TIZ FILLÉR**
J. HENRY DUNANT 1828-1910 HUNGARIAN RED CROSS
1864-1939 TEN FILLÉR
Young man helping wounded soldier, to the right coat of arms of the Hungarian Red Cross
(Fiatal férfi sebesült katonának nyújt segítséget, jobbra a Magyar Vöröskereszt címere)

3) **1879-1939 MAGYAR VÖRÖSKERESZT HUSZ FILLÉR**
1879-1939 HUNGARIAN RED CROSS TWENTY FILLÉR
Elisabeth's photo portrait with the Hungarian Red Cross' coat of arms
(Erzsébet portréja a Magy. Vöröskereszt címerének társaságában)

4) Text as above (A szöveg megegyezik az előző bélyegével)
Photo portrait of governor Horthy and his wife
(Horthy és felesége arcképe)

History:Stamp No. 1: The text speaks for itself. Stamp No. 2: The young Swiss witnessed the bloody aftermath of the battle at Solferino fought between the Austrians and the allied French-Italian troops. The horrific sight prompted him to create the Red Cross organisation. Stamp No. 3: Empress Elisabeth was the first patron of the Hungarian Red Cross. Stamp No. 4: Horthy become governor in 1919.

Note: It is a most unusual linking of jubilees on a block. The block itself is **R.**

034.57 1919-1939 VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY MIKLÓS KORMÁNYZÓSÁGA JUBILEUMA
1919-1939 VITÉZ HORTHY MIKLÓS OF NAGYBÁNYA
JUBILEE OF GOVERNORSHIP
Horthy knighting some 'vitéz' (A kormányzó vitézeket avat)
Perforated, 30 x 40 mm, blue on white, signed Fery, printed by Samum Altesse
Note: For 'vitéz' see No 96.10.

034.58 **ÉLJEN A KIRÁLY 1848-1898**
LONG LIVE THE KING 1848-1898
The kings' portrait with Austrian and Hungarian state coat of arms
(Ferenc József arcképe az osztrák és a magyar közös címerrel)
Perforated, 32 x 46 mm, 2 colour variations, **R**

04 CELEBRITIES (NON-JUBILEE) HÍRESSÉGEK (NEM-ÉVFORDULÓS BÉLYEGEKEN)

04.01 Hungarian Portrait Stamps (Magyar Arcképbélyegek Gyűjteménye) Historical set, containing portraits of kings, national heroes and celebrities of the 19th Century. Series of about 160 designs (with many second printings), exact number unknown. Perforated, 28 x b0 mm, red on white; green on white; blue on white; lilac on white; brown on white paper, published by Wiesner J. Emil., from 1898 to 1914. Illustrator unknown

History: The idea was taken from a German original from the end of the 19th century. The details were copied, down to the outer and inside measurements of the stamps. The first set / edition was printed in 1898 with a planned first printing of 60 portraits, but this was never fully realised. Several later editions (at least three), printed in sets of 30 are known, all of them with somewhat differing portraits and in some cases, but not always, with altered side decorations. As many reprints were made, with mixed designs, it is near impossible to sort out the original, intended basic large set in its true form. It is of some help to have the album printed for these stamps, of which the fourth edition from 1909 contains 160 preprinted empty boxes. However, as collectors have happily glued in what they had, there clearly is no guarantee that these were the original set. The album, which is **RR** was published by *Wiesner J.* Emil (Magyar arczképbélyegek gyűjteménye. A magyar történet, irodalom és művészet legnagyobb alakjainak arczképei. Budapest,1898.), a colourful personality: maitre, author of a popular cookbook, secretary to the National Institute of Women's Education, who planned to extend his "Hungarian Portrait Stamps" series to several hundred items, including stamps of architectural monuments, inventions etc. Only a small part of his original project had been completed, such as a small set of historical castles or the 14 stamp Passio set. All in all, the Hungarian Portrait Stamps series and the said two small 'appendages' to it total more than 160 stamps.

Note: English abbreviation used by collectors for the set is HPS, in Hungarian MAGY.
The Passio or Calvary set is to be found in Chapter 4, No 407.24

List of persons depicted in the HPS-set
A sorozatban ábrázolt személyek felsorolása

I. Chieftains /Vezérek

Attila	d/6
Álmos	d/7
Árpád	a/1,
Előd	d/8
Huba	d/9
Kund	d/10
Ond	d/12
Tas	d/11
Töhötöm	d/13

II. Rulers/Uralkodók

Szent István	a/2
Péter	e/1
Aba Sámuel	e/2
I. Endre	e/3
I. Béla	e/4
Salamon	e/5
Szent László	c/8
Könyves Kálmán	c/9
II. (Vak) Béla	c/10
II. Géjza	c/11, e/6
II. László	e/7
III. István	c/12
IV. István	b/1
III. Béla	b/2
I. Imre	b/3
III. László	b/4, c/13
II. Endre	e/8
IV. Béla	a/3, c/14
V. István	b/5, c/15
IV. László	c/16
III. Endre	b/6
Vencel	b/7
Ottó	b/8
Mária	b/9
II. Károly	b/10
Károly Róbert	c/17
Nagy Lajos	a/4, c/18
Zsigmond	b/11
Albert	b/12
I. Ulászló	b/13
V. László	b/14
Mátyás	a/5
II. Ulászló	b/15
II. Lajos	b/16
I. Rudolf	c/23
I. Ferdinánd	b/17
Miksa	c/19
II. Mátyás	b/18, c/20
II. Ferdinánd	c/21
III. Ferdinánd	c/22
I. Lipót	b/19, c/24
III. Károly	a/20
Mária Terézia	d/15
I. József	c/25
II. József	c/26
II. Lipót	c/27
I. Ferenc	c/28
V. Ferdinánd	c/29
I. Ferenc József	a/24, c/30

Erzsébet királyné	a/11

Princes of Transylvania

Báthory István	d/5
Bocskay István	a/28
Bethlen Gábor	a/13
II. Rákóczy Ferenc	a/9

II. Celebrities/Hírességek

Andrássy Gyula	a/6
Anonymus	d/3
Arany János	a/23
Aulich Lajos	e/15
Bajza József	b/27
Balassa Bálint	d/20
Batthyányi Lajos	e/10
Bem apó	e/9
Berzsenyi Dániel	d/1
Czuczor Gergely	d/24
Csokonay Vitéz Mihály	c/1
Damjanich János	e/11
Dessewfy Arisztid	e/17
Deák Ferenc	a/25
Dobó István	a/10
Dugonics András	a/21, d/27
Eötvös József	a/18, c/2
Fáy András	b/26
Gaál József	b/22
Garay János	b/25
Szent Gellért	d/28
Hunyady János	a/7, d/2
Jókai Mór	a/12, c/3
Jósika Miklós	d/25
Jókainé Laborfalvy R.	b/24
József nádor	d/16
Kazinczy Ferenc	c/4
Kemény Zsigmond	b/30
Kinizsi Pál	a/8
Kisfaludy Károly	b/28
Kisfaludy Sándor	a/19, b/29
Kiss Ernő	e/22
Klapka György	d/22
Knézics Károly	e/20
Kossuth Lajos	a/29
Kölcsey Ferenc	a/20
Lahner György	e/13
Lázár Vilmos	e/21
Leiningen-W. Károly	e/12
Liszt Ferenc	a/26
Madách Imre	c/5
Martinuzzi F. György	d/19
Mikes Kelemen	d/23
Mikszáth Kálmán	c/6
Munkácsy Mihály	a/27
Nagy Sándor József	e/18
Pálffy Miklós	d/17
Pázmány Péter	d/4
Petőfi Sándor	a/21
Rozgonyi Cicelle	d/18
Pöltenberg Ernő	e/23
Schweidel József	e/19
Széchenyi István	a/17
Tinódy L. Sebestyén	a/16
Tompa Mihály	c/7
Tóth Ede	d/26
Tóth Kálmán	b/23
Török Ignác	e/14
Vécsey Károly	e/16
Verbőczi István	a/15
Vörösmarty Mihály	a/22
Wesselényi Miklós	d/21
Zrínyi Miklós	a/30
Zrínyi Ilona	a/14

04.01a First Series. Set of 30 designs, 28 x 60 mm, green on white paper, 1898

1. **Árpád, a honalapító. Születési helye és éve ismeretlen. Megh. 907-ben.**
   Árpád, founder of the homeland. Time and place of birth unknown. Died in 907.
2. **Szent István az első magyar király, Szül. 977 táján állítólag Esztergomban. Megh. 1038-ban Székes-Fehérvárt.**
   Saint Stephen, first king of Hungary, born about 977, probably in Esztergom. Died 1038 in Székes-Fehérvár.
3. **IV. Béla a haza második megalapítója. Szül. 1206-ban. Megh. 1270-ben.**
   Béla IV., second founder of the Homeland. Born 1206, Died 1270.
4. **Nagy Lajos Magyar- és Lengyelország királya.**
   Szül. 1326-ban. Megh. 1382-ben Nagy-Szombatban.
   Ludowik the Great, king of Hungary and Poland.
   Born 1326. Died 1382 in Nagy-Szombat.
5. **Mátyás király az igazságos. Szül. 1440. Kolozsvárt. Uralk. 1458-1490.**
   King Mathias the Righteous. Born 1440 in Kolozsvár. Ruled 1458-1490.
6. **Andrássy Gyula gr államférfiu. Szül. 1823-ban Kassan**
   Megh. 1890-ben Voloskában.
   Count Andrássy Gyula. Born 1823 in Kassa Died 1890 in Volosca.
7. **Hunyady János a legnagyobb magyar hős. Szül. 1387. Erdélyben.**
   Megh. 1456-ban Zimonyban.
   Hunyady János the greatest Hungarian hero. Born 1387 in Transylvania. Died in 1456 in Zimony.
8. **Kinizsy Pál a kenyérmezei hős. Szül. a XV. sz. elős felében, valószínüleg Kinizsen. Megh. 1494-ben.**
   Kinizsy Pál, hero of battle at Kenyérmező. Born in the first half of the XVth Century in Kinizs. Died 1494.
9. **II. Rákóczy Ferenc Erdély fejedelme; a szabadság hőse. Szül. 1676. Borsiban Megh. 1735. Rodostóban.**
   Rákóczy Ferenc II prince of Transylvania; hero of the war for freedom. Born 1676 in Borsi. Died 1735 in Rodostó.
10. **Dobó István Eger védője. Szól. éve ismeretlen. Megh. 1572-ben a szeredi várban.**
    Dobó István, defender of Eger castle. Year of birth unknown. Died 1572 in the castle of Szered.
11. **Erzsébet Magyarorsz. apost. királynéja. Magyar királynévá koronázták 1867. junius 8. Megh. 1898-ban Genfben.**
    Elisabeth, apostolic Queen of Hungary. Crowned Queen of Hungary on 8 June 1867. Died in 1898 in Geneva.
12. **Jókai Mór a magyar írók fejedelme. Szül. 1825. Komáromban**
    Jókai Mór, prince of Hungarian novelists. Born 1825 in Komárom
13. **Bethlen Gábor Erdély fejedelme. Szül. 1580. Maros-Illyén. Megh. 1629. Gyulafehérvárott.**
    Bethlen Gábor, prince of Transsylvania. Born 1580 in Maros-Illye. Died 1629 in Gyulafehérvár.
14. **Zrinyi Ilona**
    (text not available)
15. **Verbőczy István a Hármas könyv szerz. Szül. 1470 körül Verbőczön.**
    Megh. 1541-ben Budán.
    Verbőczy István, author of Tripartitum. Born about 1470 in Verbőcz, died 1541 in Buda.
16. **Tinódy Lantos Sebestyén az utolsó lantos diák.**
    Szül. 1505. Szikszón. Megh. 1554-ben.
    Tinódy Lantos Sebestyén, the last bard. Born 1505 in Szikszó. Died 1554.
17. **Széchenyi István gr. a legnagyobb magyar Szül. 1791. Bécsben**
    Megh. 1860. Döblingben.

Széchenyi István count, the greatest Hungarian. Born 1791 in Vienna
Died 1860 in Döbling (Austria).

18. **Eötvös József br. a nagy magyar gondolkodó. Szül. 1813. Budán. Megh. 1871, Bpesten.**
Eötvös József baron, great Hungarian thinker. Born 1813 in Buda. Died 1871 Budapest.

19. **Kisfaludy Sándor a „Himfy” költője. Sz. 1772 Sümegen. Meghalt 1844. ugyanott.**
Kisfaludy Sándor author of the poem ”Himfy”. Born 1772 in Sümeg. Died there in 1844.

20. **Kölcsey Ferenc a Hymnus költője. Szül. 1790. Sződemeteren. Megh. 1838. Csekén.**
Kölcsey Ferenc author of the National Hymn. Born 1790 in Sződemeter. Died 1838 in Cseke.

21. **Petőfi Sándor a szabadság költője. Szül. 1823. jan. 1. Kis-Kőrösön. Elesett 1849-ben.**
Petőfi Sándor poet of Freedom. Born 1 January 1823 in Kis-Körös. Fell in action 1849.

22. **Vörösmarty a Szózat költője. Szül. 1800. P.-Nyéken. Megh. 1855. Pesten.**
Vörösmarty author of the second Hungarian National Anthem. Born in 1823in Nyék. Died 1855 in Pest.

23. **Arany János a „Toldi” költője. Szül. 1817-ben Nagy-Szalontán. Megh. 1882-ben Budapesten.**
Arany János author of the epic etitled ”Toldi”. Born 1817 in Nagy-Szalonta. Died 1882 in Budapest.

24. **I. FERENC JÓZSEF Magyarország apost. királya. Szül. Schönbrunnban, 1830. aug. 18. Magyar királylyá koronázt. 1867. jun. 8-án**
FRANZ JOSEPH I apostolic king of Hungary. Born in Schönbrunn, 18. Aug. 1830. Crowned King of Hungary 8 June 1867.

25. **Deák Ferenc a haza bölcse Szül. 1803. Söjtörön Megh 1876 Budapesten.**
Deák Ferenc ’the wise man’ of the country. Born 1803 in Söjtör Died 1876 in Budapest.

26. **Liszt Ferenc a zongorakirály Szül. 1811. Doborján, Sopronmegye. Megh. 1886-ban.**
Liszt Ferenc king of the piano. Born 1811 in Doborja, Sopron county. Died 1886.

27. **Munkácsy Mihály a legnagyobb festő Szül. 1846. Munkácson Mgh. 1900, máj 1.**
Munkácsy Mihály the greatest painter Born 1846 in Munkács Died 1 May 1900.

28. **Bocskay István, a szabadságharcok kezdője. Szül. 1557. Megh. 1606. Kassán**
Bocskay István, started wars for freedom. Born 1557. Died 1606 in Kassa.

29. **Kossuth Lajos a szabadság apostola. Szül. 1802. Monokon. Megh. 1894.Turinban.**
Kossuth Lajos, apostle of Freedom. Born 1802 in Monok. Died 1894 in Torino.

30. **Zrínyi Miklós a szigetvári hős. Szül. 1508. Megh. 1566. Szigetvár ostrománál.**
Zrínyi Miklós, hero of Szigetvár. Born 1508. Died 1566 at the siege of Szigetvár.

04.01b Second set of 30 designs. Sizes as above. Green; red; brown

1. **IV. István magyar király. Uralk. 1161-1173.**
Stephen IV, king of Hungary. Ruled 1161-1173.

2. **III. Béla magyar király. Uralk. 1173-1196.**
Béla III king of Hungary. Ruled 1173-1196.

3. **Imre magyar király. Uralk. 1196-1204.**
Imre king of Hungary. Ruled 1196-1204.

4. **III. László magyar király. Uralk. 1205.**
Ladislaus III, King of Hungary. Ruled 1205.

5. **V. István magyar király. Uralk. 1270-1271.**
Stephen V, King of Hungary. Ruled 1270-1271.

6. **III. Endre az utolsó Árpádházi király. Uralk. 1290-l301.**
Endre III, the last king from the Árpád Dynasty. Ruled 1290-1301.

7. **Venczel magyar király. Uralk. 1301-1304.**
   Venceslaus, king of Hungary. Ruled 1301-1304.
8. **Ottó magyar király. Uralk. 1304-1308.**
   Otto, king of Hungary. Ruled 1301-1304.
9. **Mária magyar királynő. Uralk. 1382-1385.**
   Maria queen of Hungary. Ruled 1382-1385.
10. **II. vagy Kis Károly magyar király. Uralk. 1385-1387.**
    Charles II or Charles the Little, King of Hungary. Ruled 1385-1387.
11. **Zsigmond magyar király. Uralk. 1387-1437.**
    Sigismund, king of Hungary. Ruled 1387-1437.
12. **Albert magyar király. Uralk. 1437-1439.**
    Albert King of Hungary. Ruled 1437-1439.
13. **I. Ulászló magyar király. Uralk. 1440-1444.**
    Wladyslaw I King of Hungary. Ruled 1440-1444.
14. **V. László magyar király. Uralk. 1444-1457.**
    László V King of Hungary. Ruled 144-1457.
15. **II. Ulászló magyar király. Uralk. 1490-1516.**
    Wladyslaw II King of Hungary. Ruled 1490-1516.
16. **II. Lajos magyar király. Uralk. 1516-1526. Mohácsnál a Csele-patakba veszett.**
    Lajos II King of Hungary. Ruled 1516-1526. Drowned at Mohács in the Csele-stream.
17. **I. Ferdinánd magyar király. Uralk. 1526-1564.**
    Ferdinand I King of Hungary. Ruled 1526-1564.
18. **II. Mátyás magyar király. Uralk. 1606-1619.**
    Matthias II King of Hungary. Reigned 1606-1619.
19. **I. Lipót magyar király, budavár visszafoglalója. Uralk. 1657-1705**
    Leopold I., King of Hungary who reconquered Buda Castle. Ruled 1675-1705.
20. **III. Károly a Temesvidék visszafoglalója. Uralk. 1711-1740.**
    Charles III, reconquered the Temes region. Reigned 1711-1740.
21. **Dugonics András magyar író. Szül. 1740. Szegeden. Megh. 1818. ugyanott.**
    Dugonics András Hungarian novelist. Born 1740 in Szeged. Died 1818 in the same town.
22. **Gaál József a „Peleskei nótárius" írója. Szül. 1811. Nagy-Károlyban. Megh 1866. Budapesten.**
    Gaál József, author of the "Notar of Peleske". Born 1811 in Nagy-Károly. Died 1866 in Budapest.
23. **Tóth Kálmán magyar dalköltő. Szül. 1813. Baján. Megh. 1881. Bpest.**
    Tóth Kálmán Hungarian lyrical poet. Born 1813 in Baja. Died 1881 in Budapest.
24. **Jókainé Laborfalvy Róza a nagy magyar színésznő. Szül. 1817. Miskolcon, Megh. 1886. Bpesten.**
    Laborfalvy Róza Neé Jókai, great Hungarian actress. Born 1817 in Miskolc. Died 1886 in Budapest.
25. **Garay János „Az Obsitos'" költője. Szül 1812 Szegzárdon. Megh. 1853. Bpesten.**
    Garay János, poet of "The Veteran". Born 1812 in Szegzárd. Died 1853 in Budapest.
26. **Fáy András magyar mesemondó. Szül. 1786 Kohányon. Megh. 1864. Bpesten**
    Fáy András, great Hungarian storyteller. Born 1786 in Kohány. Died 1864 in Bpest.
27. **Bajza József magyar költő. Szül. 1804. Szücsiben. Megh. 1858, Budapesten.**
    Bajza József, Hungarian poet. Born 1804 in Szücsi. Died 1858 in Budapest.
28. **Kisfaludy Károly a magyar vígjáték megteremtője. Szül. 1788. Téten. Megh. 1831. Pesten.**
    Kisfaludy Károly, founder of the Hungarian comedy. Born 1788 in Tét. Died 1831 in Pest.
29. **Kisfaludy Sándor a „Himfy" költője. Sz. 1772 Sümegen. Meghalt 1844 ugyanott.**
    Kisfaludy Sándor, poet of the "Himfy". Born 1772 in Sümeg. Died there in 1844

30. **Báró Kemény Zsigmond magyar író. Szül. 1816. Magyar-Kapudon Megh. 1875. Puszta-Kamaráson.**
Baron Kemény Zsigmond Hungarian novellist. Born 1816 in Magyar-Kapud. Died 1875 in Puszta-Kamarás.

01.04c Third set of 30 designs. Details as above.

1) **Csokonay Vitéz Mihály magyar költő. Szül. 1773. Debrecenb. Megh. 1805. ugyanott**
Csokonay Vitéz Mihály Hungarian poet. Born 1773 in Debrecen. Died there in 1805.
2) **Eötvös József báró a nagy magyar gondolkozó. Szül. 1813. Budán Megh 1871. Budapesten.**
Eötvös József baron great Hungarian thinker. Born 1813 in Buda Died 1871 in Budapest.
3) **Jókai Mór a magyar irók fejedelme. Szül. 1825. Komáromban. Megh. 1904. május 5.**
Jókai Mór, king of the Hungarian novelists. Born 1825 in Komárom. Died 5 May 1904.
4) **Kazinczy Ferenc a nagy nyelvujító, magyar költő, Szül. 1759-ben Ér-Semlyén. Megh. 1831. Széphalmon.**
Kazinczy Ferenc great language reformer, Hungarian poet. Born 1759 in Ér-Semlye. Died 1831 in Széphalom.
5) **Madách Imre Az Ember Tragédiája költője. Szül. 1823. Alsó-Sztregován. Megh. 1864. ugyanott.**
Madách Imre poet of "The Tragedy of Man". Born 1823 in Alsó-Sztregova. Died 1864 in the same village.
6) **Mikszáth Kálmán a legnagyobb élő magyar író. Szül. Szklabonyán, 1849. január 16.**
Mikszáth Kálmán the greatest living Hungarian novelist. Born in Szklabonya, 16 January 1849.
7) **Tompa Mihály a virágok és a természet dalnoka. Szül. 1819. Rimaszombaton. Megh. 1868. Hamván.**
Tompa Mihály poet of flowers and nature. Born 1819 in Rimaszombat. Died 1868 in Hamva.
8) **Szent László magyar király, a kereszténység vezére. Szül. 1045 körül Lengyelországban. Uralk. 1077-1095.**
Saint Ladislav King of Hungary, leader of christianity. Born around 1045 in Poland. Ruled 1077-1095.
9) **Könyves Kálmán a bölcs király. Uralk. 1095-1114.**
Koloman the Learned, the wise king. Ruled 1095-114.
10) **II. (Vak) Béla magyar király. Uralk. 1131-1141.**
Béla (The Blind) II King of Hungary. Ruled 1131-1141.
11) **II. Géjza magyar király, a szászok betelepítője. Uralk. 1141-1161.**
Géza II King of Hungary, settler of the Saxons in Transsylvania. Ruled 1141-1161.
12) **III. István magyar király, a görögök ellen a függetlenség védője. Uralk. 1161-1173.**
Stephen III King of Hungary, defender of independence against the Greeks. Ruled 1161-1173.
13) **III. László magyar király. Uralk. 1205.**
László III. King of Hungary. Ruled 1205.
14) **IV. Béla a haza második megalapítója. Uralk. 1235-1270.**
Béla IV second founder of the country. Ruled 1235-1270.
15) **V. István magyar király. Uralk. 1270-1272.**
Stephen V King of Hungary. Ruled 1270-1272.
16) **IV. Kun László magyar király, a stillfriedi hős Uralk. 1272-1290.**
László IV the Cuman, King of Hungary, hero of Stillfried. Ruled 1272-1290.

17) **Károly Róbert az Anjou-házból a magyarok első királya. Uralk. 1308-1342.**
Charles Robert, first King of Hungary from theAnjou line. Ruled 1308-1342.

18) **Nagy Lajos Magyar- és Lengyelország királya. Szül. 1326-ban. Megh. 1382-ben Nagy-Szombatban.**
Ludowik the Great King of Hungary and Poland. Born 1326. Died 1382 in Nagy-Szombat.

19) **Miksa magyar király, Zrínyi Miklósnak, a szigetvári hősnek kortársa. Uralk. 1564-1576.**
Miksa King of Hungary. Contemporary of Zrínyi Miklós, the hero of Szigetvár. Ruled 1564-1576

20) **II. Mátyás magyar király. Uralk. 1608-1619.**
Mathias II King of Hungary. Ruled 1608-1619.

21) **II. Ferdinánd magyar király, Bethlen Gábornak, a nikolsburgi béke kivívójának kortársa. Uralk. 1619-1637.**
Ferdinand II King of Hungary. Comtemporary of Bethlen Gábor, the signateur of the Treaty of Nikolsburg.

22) **III.Ferdinánd magyar király. Az ő idejében vívta ki I. Rákóczy György a linzi békét. Uralk. 1637-1657.**
Ferdinand III King of Hungary. In his time, Rákóczy György I succeeded signing the Treaty of Linz. Ruled 1637-1657.

23) **Rudolf magyar király. Az ő idejében vívta ki Bocskai a bécsi békét. Uralk. 1576-1608.**
Rudolf King of Hungary. In his time Bocskay succeeded signing the Treaty of Vienna. Ruled 1576-1608.

24) **I. Lipót magyar király. Visszavette Buda Várát. Uralk. 1657-1705.**
Leopold I King of Hungary. Retook Buda Castle. Ruled 1657-1705.

25) **I. József magyar király. Az ő nevében kötötték meg a szatmári békét. Uralk. 1705-1711.**
Joseph I King of Hungary. In his name the Treaty of Szatmár was signed. Ruled 1705-1711.

26) **II. József Uralk. 1780-1790.**
Joseph II Ruled 1780.1790.

27) **II. Lipót magyar király az alkotmány és a vallásszabadság visszaállítója. Uralk. 1790-1792.**
Leopold II king of Hungary. Returned the constitution and freedom of religion. Ruled 1790-1792.

28) **I. Ferencz magyar király. Uralk. 1792-1835.**
Ferencz I King of Hungary. Ruled 1792-1835.

29) **V. Ferdinánd magyar király. Az 1848. alkotmány szentesítője. Uralk. 1835-1848.**
Ferdinand V King of Hungary. Sanctified the Constitution of 1848. Ruled 1835-1848.

30) **I. Ferencz József magyar király.**
Franz-Joseph I King of Hungary.

04. 01d Fourth set of 30 designs. Parameters as above. Brown

1) **Berzsenyi Dániel magyar költő. Szül. 1776. Hetyén. Megh. 1836. Nikán.**
Berzsenyi Dániel Hungarian poet. Born 1776 in Hetye. Died 1836 in Nika.

2) **Hunyady János a legnagyobb magyar hős. Szül 1387. Erdélyben. Megh. 1456-ban Zimonyban.**
Hunyady János the greatest Hungarian hero. Born 1387 in Transsylvania. Died 1456 in Zimony.

3) **Béla király névtelen jegyzője (Anonymus) a honfoglalás történetírója.**
Unknown scribe to king Béla (Anonymus), Historian of the Hungarian Conquest.

4) **Pázmány Péter a legnagyobb magyar egyházi szónok. Szül. 1570. Nagyvárad. Megh. 1637. Pozsonyban.**
Pázmány Péter greatest Hungarian Church orator. Born 1570 in Nagyvárad. Died 1637 in Pozsony.

5) **Báthory István Erdélyország fejedelme és Lengyelország királya. Szül. 1533. Megh. 1586. Grodnóban.**
Báthory István, prince of Transsylvania, King of Poland. Born 1533. Died 1586 in Grodno.

6) **Attila az Isten ostora**
Attila, God's whip

7) **A hét vezér. 1. Álmos**
The seven chieftains. 1 Álmos

8) **A hét vezér. 2. Előd.**
The seven chieftains. 2 Előd.

9) **A hét vezér. 3. Huba.**
The seven chieftains. 3 Huba.

10) **A hét vezér. 4. Kund.**
The seven chieftains. 4 Kund.

11) **A hét vezér. 5. Tas.**
The seven chieftains. 5 Tas.

12) **A hét vezér. 6. Ond.**
The seven chieftains. 6 Ond.

13) **A hét vezér. 7. Töhötöm.**
The seven chieftains. 7 Töhötöm

14) **?**

15) **Mária Terézia magyar királynő. Uralk. 1740-1780.**
Maria Theresia Queen of Hungary. Ruled 1740-1780.

16) **József Nádor Magyarország félszázados nádora. Sz. 1776 Firenzében. Megh. 1847. Budán.**
Palatin Joseph Viceroy of Hungary for half a Century. Born 1776 in Florence. Died 1847 in Buda.

17) **Pálffy Miklós a győri hős. Szül. 1550-ben. Megh. 1600-ban.**
Pálffy Miklós, hero of Győr. Born 1550. Died 1600.

18) **Rozgonyi Cicelle a galambóci hősnő. Élt Zsigmond király idejében 1430 körül.**
Rozgonyi Cicelle, heroin of Galambóc. Lived during King Sigismund's time, c. 1430.

19) **Martinuzzi Fráter György a XVI. század legnagyobb államférfia. Szül. 1480. Megh. 1551. Alvincen.**
Martinuzzi 'Brother' György, greatest politician of the 16th Century. Born 1480. Died 1551 in Alvinc.

20) **Balassa Bálint a XVI. század legjelesebb költője. Szül. 1521-ben. Megh. 1684(!)-ben.**
Balassa Bálint, greatest poet of the 16th century. Born 1521, died 1684(!).

21) **Wesselényi Miklós báró Szül. 1796 Zsibón. Megh. 1850. Pesten.**
Wesselényi Miklós baron Born 1796 in Zsibó. Died 1850 in Pest.

22) **Klapka György Komárom hős védője. Szül. 1820. Temesvárott. Megh. 1892.**
Klapka György, heroic defender of Fortress Komárom. Born 1820 in Temesvár. Died 1892.

23) **Mikes Kelemen a „Törökországi Levelek" írója. Szül. 1690. Zágonban. Megh. 1762. Rodostóban.**
Mikes Kelemen, author of "Letters from Turkey". Born 1690 in Zágon. Died. 1762 in Rodostó (Turkey).

24) **Czuczor Gergely magyar költő. Szül. 1800. Andódon. Megh. 1866. Pesten.**
Czuczor Gergely Hungarian poet. Born 1800 in Andód. Died 1866 in Pest.

25) **Jósika Miklós báró a magyar regényirodalom megalapítója. Szül. 1794. Tordán. Meghalt 1865. Brüsszelben.**
Jósika Miklós baron, founder of the Hungarian novel.
Born 1794 in Torda. Died 1865 in Brussels.

26) **Tóth Ede**
(Text missing)

27) **Dugonics András magyar író. Szül. 1740. Szegeden. Megh. 1818. ugyanott.**
Dugonics András Hungarian writer. Born 1740 in Szeged. Died there in 1818

28) **Szent Gellért püspök keresztény vértanu, Szül. 977 táján Lombardiában. Megh. 1046. szept. 24. a pesti révnél.**
Saint Gerard bishop, christian martyr, born about 977 in Lombardy. Died 24 Sept.1046 at the ferry of Pest.

29) **?**

30) **?**

04.01e Fifth set of 30 designs. Parameters as above

1) **Péter magyar király. Uralk. 1038-1041, és 1044-1046.**
Peter, King of Hungary. Ruled 1038-1041 and 1044-1046.

2) **Aba Sámuel magyar király. Uralk. 1041-1044.**
Aba Sámuel, King of Hungary. Reigned 1041-1044.

3) **I. Endre magyar király, a kereszténység helyreállítója. Uralk. 1047-1061.**
Endre I, King of Hungary, re-established christianity. Ruled 1047-1061.

4) **I. Béla magyar király, a németek legyőzője. Uralk. 1061-1063.**
Béla I, King of Hungary, victor over the Germans. Ruled 1061-1063.

5) **Salamon magyar király. Uralk. 1063-1074.**
Solomon, King of Hungary. Ruled 1063-1074.

6) **I. Géjza magyar király, a szt. korona alsó részének megszerzője. Uralk. 1074-1077.**
Géjza, King of Hungary, had the lower part of the Holy Crown. Ruled 1074-1077.

7) **II. László magyar király. Uralk. 1161-1162.**
Ladislaus II, King of Hungary. Ruled 1161-1162.

8) **II. Endre, a jeruzsálemi, magyar király, az aranybulla kibocsájtója. Uralk. 1205-1235.**
Endre II, King of Jerusalem, King of Hungary, undersigned the Golden Bull.
Ruled 1205-1235.

9) **Bem (József) apó 1848/49-iki szabadsághős. Szül. 1795. Tarnowban (Galicia). Mh. 1850. Aleppoban.**
'Daddy' Bem (Joseph), hero of the independence war of 1848/49. Born in Tarnow (Galicia). D. 1850 in Aleppo.

10) **Batthyányi Lajos gr. Magyarország első miniszterelnöke, a szabadság vértanúja. Szül. 1809. Pozsony Kivégezték 1849. október 6. Pesten**
Count Batthyányi Lajos, first premier of Hungary, martyr of liberty. Born 1809 in Pozsony. Executed 6 October 1849 in Pest

11) **Damjanich János a szabadság vértanuja. Szül. 1804. Stazán. Kivég. 1849. okt. 6**
Damjanich János, martyr of liberty. Born 1804 in Staza. Exec. 6 Oct. 1849

12) **Leiningen-W. Károly gróf a szabadság vért. Szül. 1819. Hessen nagyhercegségben Kivég. 1849. okt. 6**
Count Leiningen-W. Károly, martyr of liberty. Born 1819 in the Great Dutchy of Hessen. Exec. 6 Oct. 1849

13) **Lahner György a szabadság vértanuja. Szül. 1795. okt. 6. Besztercebányán. Kivég. 1849. okt. 6.**
Lahner György, martyr of liberty. Born 6 Oct. 1795 in Besztercebánya.
Exec. 6 Oct. 1849.

14) **Török Ignác a szabadság vértanuja. Szül. 1795. Gödöllőn. Kivég. 1849. okt. 6.**
Török Ignác, martyr of liberty. Born 1795 in Gödöllő. Exec. 6 Oct. 1849.

15) **Aulich Lajos, a szabadság vértanuja. Szül. 1792. Pozsonyban. Kivégeztetett 1849. október 6-án.**
Aulich Lajos, martyr of liberty. Born 1792 in Pozsony. Executed 6 October 1849.

16) **Vécsey Károly gróf a szabadság vértanuja. Szül. 1809. Pesten. Kivég. 1849. okt. 6.**
Count Vécsey Károly, martyr of liberty. Born 1809 in Pest. Exec. 6 Oct. 1849.

17) **Dessewfy Arisztid a szabadság vértanuja. Szül. 1802 Csákányban. Kivég. 1849. okt. 6.**
Dessewfy Arisztid, martyr of liberty. Born 1802 in Csákány. Exec. 6 Oct. 1849.

18) **Nagy Sándor József a szabadság vértanuja. Szül. 1804. Nagyváradon. Kivég. 1849. okt. 6.**
Nagy Sándor József, martyr of liberty. Born 1804 in Nagyvárad. Exec. 6 Oct. 1849.

19) **Schweidel József a szabadság vértanuja. Szül. 1796. Zomborban. Kivég. 1849. okt. 6.**
Schweidel József, martyr of liberty. Born 1796 in Zombor. Exec. 6 Oct. 1849.

20) **Knézics Károly a szabadság vértanuja. Szül. 1808. Veliki Gyergyavecen (Határőrvidék). Kivég. 1849. okt. 6.**
Knézics Károly, martyr of liberty. Born 1808 in Veliki Gyergyavec (Kraina). Exec. 6 Oct. 1849.

21) **Lázár Vilmos a szabadság vértanuja. Szül. 1815. Nagybecskereken. Kivég. 1849. okt. 6.**
Lázár Vilmos, martyr of liberty. Born 1815 in Nagybecskerek. Exec. 6 Oct. 1849.

22) **Kiss Ernő a szabadság vértanuja. Szül. 1800. Temesvárott. Kivég. 1849. okt. 6.**
Kiss Ernő, martyr of liberty. Born 1800 in Temesvár. Exec. 6 Oct. 1849.

23) **Pöltenberg Ernő a szabadság vértanuja. Szül. 1813. Bécsben. Kivég. 1849. okt. 6.**
Pöltenberg Ernő, martyr of liberty. Born 1813 in Vienna. Exec. 6 Oct. 1849.

24-30) ?

04.01f Set of "Historical Castles" of 5 designs. Integral part of the 'Celebrities' series. Parameters as above, green; brown; red. Printed just before WWI.

1) **ÁRVA VÁRA A 15. században rablóvár volt. 1556-ban a Thurzó család kezére került.**
CASTLE OF ÁRVA Castle of robber barons in the 15th Century, in 1556 taken over by the Thurzó's.

2) **RÁKÓCZY VÁR SÁROSPATAKON Itt tartotta Rákóczi Ferenc esküvőjét Zrínyi Ilonával 1666-ban.**
RÁKÓCZY CASTLE AT SÁROSPATAK Here Rákóczi Ferenc married Zrínyi Ilona in 1666.

3) **TRENCSÉN VÁRA Itt élt Csák Máté, 14 vármegyének, 30 várnak ura.**
CASTLE OF TRENCSÉN Here lived Csák Máté, lord of 14 counties, 30 castles.

4) **VISEGRÁD VÁRA László király itt tartotta fogva Salamont.**
CASTLE OF VISEGRÁD Salamon was jailed here by King Ladislaus.

5) **MURÁNYVÁR E várnak volt szépséges urnője Széchy Mária, „a murányi Vénusz"**
CASTLE OF MURÁNY Its beautiful lady was Széchy Mária, called "the Venus of Murány"

04.02 **AZ ÉRDEKES UJSÁG AJÁNDÉKA**
PRESENTED BY THE ÉRDEKES ÚJSÁG
Set of unknown number of photostamps of foreign and Hungarian celebrities, perforated, 45 x 58 mm, bluish on white paper, about 1917
1) **Ady Endre** 2) **gr. Apponyi Albert** 3) **Ferdinánd cár** (Tzar of Bulgaria) 4) **GÁRDONYI GÉZA** 5) **GRECSÁK KÁROLY** 6) **KÁROLY KIRÁLY** 7) **KISS JÓZSEF** 8) **MEHMET SZULTÁN** (Turkish Sultan) 9) **SZÉP ERNŐ** 10) **Br. SZURMAY SÁNDOR** 11) **VILMOS CSÁSZÁR** (Wilhelm II. of Germany) 12) **WEKERLE SÁNDOR** 13) **Gr. ZICHY ALADÁR** 14) **ZITA KIRÁLYNÉ** (Queen Zita)

HUNGARICA

04.50 HPS - Hungarica. In the German set from the end of the 19th Century some foreign celebrities were depicted. Of the Hungarians the following one is known:
GRAF LUDWIG BATTHYANY UNGAR. STAATSMANN GEB. 1/Jan. 1806 erschossen 6. Okt. 1849.
COUNT LUDWIG BATTHYANY HUNG. STATESMAN BORN 1. Jan. 1806 shot 6 Oct. 1849.

04.51 KURFÜRST ARDAG
COUNT ARDAG
Warrior's full standing figure (Harcos teljes, álló alakja)
Perforated, 28 x 60 mm, multi-coloured, printed in Germany, publisher unknown, c. 1900, **R**
History: Peculiar title ('Kurfürst') for the commander in chief of the Hungarian tribes entering the Carpathian Basin in 896 it shows a fatal but most interesting printers' error. The inscription should read "ÁRPÁD". Picture taken from Dolinay's "Magyar Történelmi Arczképcsarnok" Budapest 1898.

NOTES / JEGYZETEK

1 COLLECTORS' STAMPS

Within this Chapter three main types of stamps are listed: stamps published by collectors' clubs for various occasions, such as philatelic events, including not only exhibitions but friendly gatherings or any such "commemorative" editions; second, dealers, and, third, collectors' stamps. All of these types are mostly related and overlap to other categories and themes, such as commemorative stamps to the extent that it could be referred to as a 'a fraternity of publishers and stamps alike'. Also, this special field covers in one place the whole story of Hungarian Cinderella publishing and collecting.

Early Cinderella collecting

The very first Hungarian Cinderella collectors, of about 20 enthusiasts, gathered around the Germany based 'international' collectors clubs, notably the I.P.U, the I.S.V. and the Globus. Of the three, the I.P.U. was the first to open a Budapest Branch of its own. The I.P.U., the International Propagandastamp Union (Internationale Propagandamarken Union), was a club based at Passing, near Munich. The Union was founded and led by a *Mr* A *Meindl,* a printer and publisher in Passing at Munich, who, together with *Mr* C *Hartl* had, for some time, been building up a collectors' market very succesfully on an international scale, having 'united' about 500 members at the time and having branches in many big cities, such as London, Paris, Vienna and Prague, also on the American Continent (in Chicago and New York) and, from 1912, featuring a magazine entitled "Der Propagandamarkensammler" (The Propaganda stamp Collector), later to be renamed "Weltarchiv". The I.P.U.'s Budapest Branch was founded in January 1913. For the first anniversary a "commemorative" stamp was published.

The I. S. V., the Internationaler Sammler-Verein (International Collectors' Union), was founded in Hamburg in 1908 did not limit its interest to Cinderellas. Members were interested in all kind of printed ephemera and collectables in general. The I. S. V. also had a branch of its own in Budapest from 1913, under the presidency of a young barrister, a *Mr Szögyéni Gyula.* Members

1 GYŰJTÉS

Ebben a fejezetben a gyűjtéssel kapcsolatos kiadványok három csoportba sorolva szerepelnek: először is ide tartoznak a gyűjtőegyesületek bélyegei, beleértve mind a kiállítási, mind pedig a legkülönbözőbb alkalmakra, mint például baráti összejövetelekre, találkozókra megjelentetett bélyegeket, másodszor a kereskedők, és harmadszor a gyűjtők által kiadott bélyegek. Mindezek a bélyegek az esetek többségében szoros kapcsolatban állnak egymással és egyéb témákkal, olyannyira, hogy akár a kiadók és a kiadványok nagy baráti társaságáról is beszélhetnénk. Ugyanakkor ez a fejezet egyben a magyar levélzáróbélyeg-kiadás és -gyűjtés történetét is felöleli.

1. A levélzáróbélyeg-gyűjtés kezdetei

Az első hazai levélzáróbélyeg-gyűjtők, összesen mintegy húszan, a németországi központtal működő nemzetközi gyűjtőegyesületek, nevezetesen az IPU, az ISV és a Globus körül csoportosultak. A három egyesület közül az IPU nyitotta meg először budapesti osztályát. Az IPU (Internationale Propagandamarken Union) a München melletti Passingban rendezte be központját. Alapítója egy *A. Meind* nevű helybéli kiadó és nyomdász volt, aki társával, *C. Hartl* -al az évek során igen sikeresen építgette a levélzáróbélyeg-piacot. Tette pedig mindezt valóban nemzetközi méretekben: az 1910-es évek elejére már mintegy 500 tagot „egyesített" szervezetében, amelynek osztályai működtek több európai nagyvárosban, többek között Londonban, Párizsban, Bécsben és Prágában, sőt az Egyesült Államokban is (Chicagóban és New Yorkban). Az IPU 1912-től jelentette meg a „Der Propagandamarkensammler" című lapját, amelyet később „Weltarchiv" néven adtak ki. Budapesti osztálya 1913 januárjában alakult meg. Első évfordulója alkalmára már levélzáró bélyeget adott ki.

Az ISV (Internationaler Sammler-Verein) 1908-tól működött Hamburgban. Ez az egyesület azonban nem csupán levélzáró bélyegekkel foglalkozott, hanem a papírrégiségekkel általában, továbbá más régiségek gyűjtésével is. Az ISV budapesti osztálya is 1913-ban alakult meg, vezetője egy fiatal ügyvéd, *Szőgyéni Gyula* volt. A tagok minden péntek délután az EMKE-kávéházban gyűltek össze.

congregated each Friday afternoon in the Emke coffee shop, a well known place in the city centre. The "Globus", the International Correspondence and Exchange Society (Internationale Korrespondenz und Tausch-Vereinigung), based in Berlin Nowawes was the third German collectors club which was active in Hungary. The members corresponded with each other using a specially coded exchange vocabulary, translated into 13 languages. This special treasury become an example for many more similar systems introduced later. The club's magazine, "Der Kurir" was circulated twice yearly. It is to be said that "Globus" also had a Budapest branch, although this was not founded until 1915. This Club also produced its own stamp.

The first Hungarian Cinderella collectors' clubs

By early 1914, Hungarian Cinderella collectors were numerous and felt active enough to found their own independent organisations. At the turn of 1913/1914, two Cinderella stamp clubs were founded: the Propaganda Stamp Collectors Club (Propagandabélyeggyűjtők Társasága), which, earlier, was the Budapest Branch of the I.P.U and the First Hungarian Society for Commemorative Stamp Collecting (Első Magyar Alkalmibélyeggyűjtő Egyesület, called generally ELMA). The MAOE (Magyar Amatőrök Országos Egyesülete), Hungarian Amateurs National Association (by "Amateurs" meaning collectors) was founded in 1913 had a general interest in all kinds of collectables and pastimes, having its philatelic-paraphilatelic section and also producing its own Cinderella stamps.

All together, the above mentioned organisations, the two Cinderella collecting clubs and the MAOE totalled about a hundred enthusiasts. They catered for all the 'back of the book' stamp collecting of the period in Hungary. Most of them had had, large or small, some philatelic experience before, shifting their interest from postage stamps to this new, attractive field.

ELMA

The very first special club to be founded was the ELMA. In fact, the difference was only a few days between the foundation of the ELMA and the rival organisation, the Propaganda Stamp

A Globusnak (Internazionale Korrespondenz und Tausch-Vereinigung) Berlin Nowawes kerületében volt a központja. A nemzetközi levelezési és csereegyesületnek magyar tagjai is voltak. A tagok egymás közti levelezésükben, illetve cserekapcsolataikban egy különleges kódot használtak, amely 13 nyelven volt hozzáférhető. Ez a különleges „szótár" a későbbiekben számos hasonló rendszer számára szolgált mintául. Az egyesület lapja, a „Der Kurir" évente két alkalommal jelent meg. Megjegyzendő, hogy a Globus budapesti csoportja alakult meg legutoljára – 1915-ben. Természetesen a Globus is megjelentette saját levélzáró bélyegét.

Az első hazai levélzáróbélyeg-gyűjtő egyesületek

1914-ben a hazai gyűjtők már elég számosan voltak ahhoz, hogy saját egyesület alapítására gondoljanak. 1913/14 fordulóján két levélzáróbélyeg-gyűjtő egyesület is alakult: a Propagandabélyeggyűjtők Társasága (korábban az IPU budapesti csoportja), és az ELMA, vagyis az Első Magyar Alkalmibélyeggyűjtő Egyesület. A MAOE, a Magyar Amatőrök Országos Egyesülete már korábban, még 1913-ban létrejött. Az „amatőr" ebben az időben a gyűjtő szinonimáját jelentette. A MAOE a gyűjtés legkülönbözőbb ágazataival és a sporttal egyaránt foglalkozott, ugyanakkor külön filatéliai és parafilatéliai szakosztállyal rendelkezett.

Ez a három szervezet, a két levélzáróbélyeggyűjtő egyesület és a MAOE együttesen mintegy száz tagot számlált. Gyakorlatilag e három szervezet egyesítette és szolgálta ki a kor parafilatéliai gyűjtőit Magyarországon. A tagok többsége már korábban is foglalkozott bélyeggyűjtéssel, azonban érdeklődésük a postabélyegekről egyre inkább az új, látványos terület, a levélzáró bélyegek gyűjtése felé mozdult el.

Az ELMA

Az Első Magyar Alkalmibélyeggyűjtő Egyesület tekinthető – amint az nevében is szerepel – a legelső hazai levélzáróbélyeg-gyűjtő egyesületnek. Ez az elsőség csupán néhány napot jelentett az ELMA és (vetély)társa, a Propagandabélyeggyűjtők Társasága között. 1913 december 22-én, az ELMA alakuló ülésén részt vevő urak közül négyet ismerünk név szerint is: *Akantisz Viktor*t, *Gondos Ignác*ot, *Kilicsán Miklós*t és *Kölbig Fe-*

Collectors Society. The fact is proudly displayed in the club's name: 'First Hungarian Association for Commemorative Stamp Collecting'. Four members are mentioned by name who gathered on 22 December 1913 to discuss the foundation of the new club: *Mr Akantisz, Mr Gondos, Mr Kilicsán* and *Mr Kölbig*. Thanks to their preparatory work, 30 founding fathers gathered in the Hungarian capital in January the next year to enact the historical act. The first governing body was constituted with the president, *Mr Kilicsán Miklós,* a notary of the local city council in Székesfehérvár. A printer, *Mr Gondos Ignác* become secretary, the treasurer was a *Mr Kölbig Ferenc,* a civil servant from the Ministry of Finances. Later, in the 1930s, *Mr Kölbig* become president of the ELMA. He had been editor of the German speaking twice monthly, the "Gelegentheitsmarken-Sammelwesen und Siegelmarkenkunde", constituting the annex to the famous "Blaue Blatt". *Mr Kölbig* remained faithful to his lifetime hobby after WWI, working in Graz, Austria.

Unfortunately, there is little information about the setting up of the club and the following events as all related archive material including files of collectors' organisations from the years of 1896 - 1930 were destroyed in WWII. All that remains to assist with the historical record is philatelic literature, advertisements, announcements etc. and personal reminiscences.

The fact should not be lost that, at the time "commemorative stamps" covered a wide range of topics. The subtitle of the cited "Gelegenheitsmarken-Sammelwesen", included such topics as exhibitions, jubilees, military etc. stamps, and, it must be remembered that in collectors' circles little, if any, distinction was made between postage and non postage issues. At the time, national post offices issued only a few 'commemoratives' and, therefore, most of the those included were Cinderellas.

The ELMA grew fast: by the end of 1914 membership increased to 42. Meetings were organised every second week at the Hotel Paris. The club quickly took over a freshly published monthly magazine, started in October in Nyíregyháza, the "Philatelia", thus acquiring its official medium. Surprisingly, all this happened during the first hectic year of WWI.

The club proved to be very active on the field of stamp publishing. The first ELMA series consisted of four designs, printed in two colours,

rencet. Hála az alapító atyák gondos előkészítő munkájának, 1914 januárjában 30 taggal sor kerülhetett az Egyesület bejegyzésére. Az első vezetőség a következő tagokból állt: *Kilicsán Miklós* székesfehérvári városi jegyző – elnök, *Gondos Ignác* nyomdász – titkár, *Kölbig Ferenc* pénzügyminisztériumi tanácsos – pénztáros. Kölbig később átvette az elnöki tisztséget. Ő egyébként a németországi kiadású „Blaue Blatt" mellékleteként kéthetente megjelenő, meglehetősen hosszú nevű „Gelegenheitsmarken-Sammelwesen und Siegelmarkenkunde" című lap szerkesztője is volt. Kölbig élete végéig hű maradt szenvedélyéhez, és az I. világháború után Grácban szerkesztett hasonló szaklapot.

Sajnálatos módon alig áll rendelkezésre adat az egyesület megalapításával és az azt követő eseményekkel kapcsolatban. Ez elsősorban annak tudható be, hogy az Országos Levéltárnak az 1896 - 1930 közötti évekre vonatkozó egyesületi anyaga megsemmisült a II. világháborúban. Csupán a filatéliai sajtó, a hirdetések és a személyes visszaemlékezések nyújtanak e téren némi segítséget.

Nem szabad elfeledkeznünk egy dologról: az „alkalmi bélyeg" kifejezést ekkoriban elég tágan értelmezték. A már idézett „Gelegenheitsmarken-Sammelvesen" alcímében a következők szerepeltek: kiállítási, évfordulós, katonai stb. bélyegek. Ugyanakkor a gyűjtők nem vagy csupán alig tettek különbséget e téren a postai és a levélzáró bélyegek között. Persze az is igaz, hogy ezekben az években az egyes országok postái még alig-alig adtak ki alkalmi bélyegeket, az alkalmi kiadványok döntő többsége levélzáró bélyeg volt.

Az ELMA igen gyorsan növelte taglétszámát: 1914 végén már 42 taggal rendelkezett. Összejöveteleiket minden második héten a Paris Szállóban tartották. Az egyesület hamarosan átvette az év októberében Nyíregyházán indított folyóiratot, a „Philatelia"-t, amelyet a továbbiakban saját lapjaként jelentetett meg. Mindez az I. világháború első hónapjaiban történt.

Az egyesület igen aktívnak bizonyult a bélyegkiadás területén is. Az első ELMA-sorozat négy bélyegből állt. A kétszínnyomású bélyegek még nem túl bonyolult nyomdatechnikával jelentek meg. A szerény sorozat díszítő elemei között feltűnt a tulipán (a tulipán 1906-tól az ún. tulipánmozgalom, az újjáélesztett védegylet jelképeként szerepelt) és a napraforgó. Az egyik bélyegen pedig földgömb volt látható – ezzel is a gyűjtés nemzetközi jellegét kívánták hangsúlyozni. A követ-

using uncomplicated printing technology. The modest series showed some interesting decorative elements, such as a tulip and a sunflower on one of the stamps (the tulip being something of a symbol for national feelings, having a slight political background). The other featured a globe portraying the international character of the hobby. The next stamp commemorated the tenth anniversary. There was only one stamp signed *R. K.* (the artist is unknown). This had more artistic elaboration. It was in four colours. It showed an old tree resting its roots on a letter box and having two triple shields (traditional symbols for arts and artistry) among the leaves. The symbols are further enhanced by the Roman ”X” in the centre of the rising sun. The artistically most advanced design, signed *”P”* appeared at the 15th anniversary. The two coloured stamp (green and brown) on white was decorated with stylisied elements of Hungarian folk art.

The ELMA had managed to survive the ‘hard times’ of WWI and the years after, partly due to its growing philatelic interest. Cinderella collecting remained a strong current among members even in the 1930s but postage stamps gained in importance after the end of WWI.

The Propaganda Stamp Collectors’ Club

The IPU had an international membership, having, just before WWI, branches in big cities like Dresden, Magdeburg, New York, Vienna etc. As mentioned earlier, the IPU’s Budapest Branch already existed a full year before its formal foundation, commenced 28 January 1913.

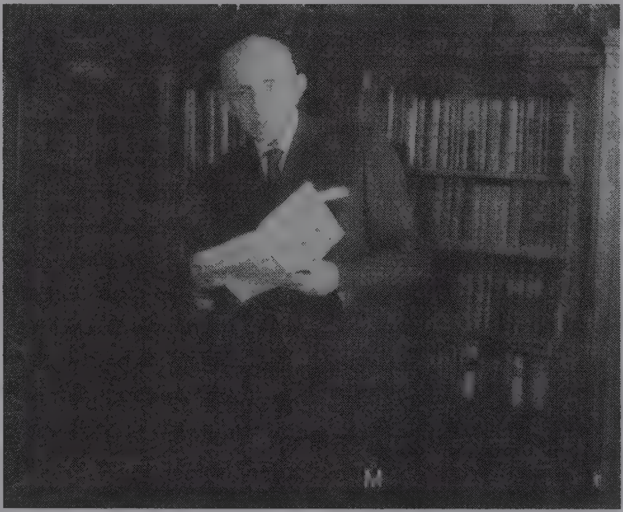

The Budapest Branch was founded by 11 members, the first president elected in the person of *Mr Rampacher Pál,* a young barrister, who started serious collecting a year before. By November of 1913 membership had risen to 19, nearly doubling their numbers, meeting first in the ‘Westend’, later in the

kező bélyeg az egyesület tízéves évfordulója alkalmából jelent meg. Az *R. K.* szignóval ellátott bélyeg már négyszínnyomással készült, és egy öreg fát ábrázolt. A szimbólumrendszerhez tartozott a római X-es, továbbá a középpontba helyezett felkelő nap. A művészi szempontból legjobban kidolgozott bélyeg a tizenötödik évfordulóra készült el. A kétszínnyomású (zöld és barna fehér papíron) levélzárót tervezője népművészeti elemekkel díszítette.

Az ELMA-nak sikerült túlélnie az I. világháborút és az azt követő nehéz éveket, nem utolsósorban annak köszönhetően, hogy tagjai egyre inkább a filatéliai gyűjtés felé fordultak. Mert bár igaz, hogy a levélzáró bélyegek gyűjtése még a harmincas években is nagy erőkkel folyt, de az I. világháború után már az ELMA soraiban is egyre inkább a filatéliai érdeklődés vált meghatározóvá.

A Propagandabélyeggyűjtő Társaság

Az IPU, a München melletti Passingban levő központjával igazi nemzetközi gyűjtőegyesületként működött, amelynek többek között Drezdában, Magdeburgban, New Yorkban és Bécsben voltak csoportjai. A budapesti csoport már hivatalos megalakulása, 1913. január 23-a előtt is létezett egy laza gyűjtői csoportosulás formájában.

Az IPU budapesti csoportját tizenegyen alapították, első elnökük egy fiatal jogász, *Rampacher Pál* lett, aki a levélzárógyűjtéssel akkor már több mint egy éve komolyan foglalkozott. 1913 novemberére a taglétszám tizenkilencre nőtt, vagyis az osztály majdnem megduplázta a létszámát. A tagok havonta két alkalommal jöttek össze, először a Westend, később a Statisztika kávéházban. Az ismert tagok: *Akantisz Viktor, Gondos Ignác, Hollaender György, Kátai Ernő, Kogutowicz Károly, Kótai Lajos, Lengyel Lipót, Rampacher Pál.* A kilencből 4 nyomdász, 2 jogász, 2 üzletember és

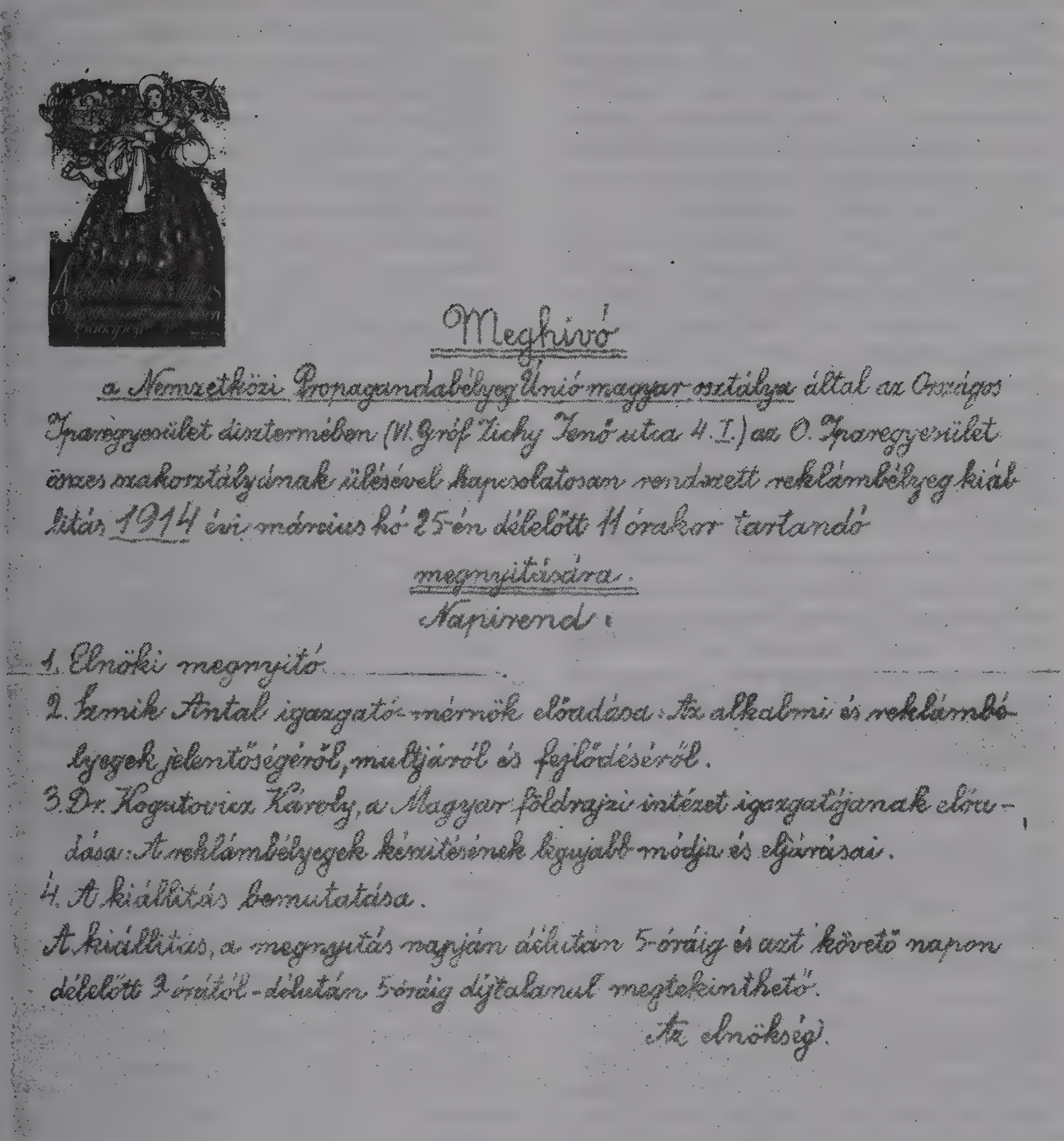

Meghivó

a Nemzetközi Propagandabélyeg Unió magyar osztálya által az Országos Iparegyesület dísztermében (VI. Gróf Zichy Jenő utca 4. I.) az O. Iparegyesület önzes szakosztályának ülésével kapcsolatosan rendezett reklámbélyeg kiállitás 1914 évi március hó 25-én délelőtt 11 órakor tartandó

megnyitására.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Szmik Antal igazgató-mérnök előadása: Az alkalmi és reklámbélyegek jelentőségéről, multjáról és fejlődéséről.
3. Dr. Kogutovicz Károly, a Magyar földrajzi intézet igazgatójának előadása: A reklámbélyegek készítésének legujabb módja és eljárásai.
4. A kiállitás bemutatása.

A kiállitás, a megnyitás napján délután 5-óráig és azt követő napon délelőtt 9 órától-délután 5-óráig díjtalanul megtekinthető.

Az elnökség.

Invitation for the IPU exhibition

'Statisztika' coffee shops twice a month. Known members include: *Akantisz Viktor, Gondos Ignác, Hollander György, Kátai Ernő, Kogutowicz Károly, Kótai Lajos, Lengyel Lipót, Rampacher Pál, Szmik Antal.* Of these nine, by profession there were : 4 printers, 2 lawyers, 2 managers and a literature critic. Some of them were also members of the ELMA, the 'rival' organisation.

The main organising force behind the new, independent club, called "Propagandabélyeggyűjtő Társaság" (Propaganda Stamp Collecting Society) was *Mr Rampacher,* one of the greatest Cinderella collectors of all time (A separate subchapter details his activites), who in August of 1914 took over the responsibilities of secretary, with the presidentship passing to *Mr Szmik Antal.* The club, officially founded in January 1914 may had been second in the field by a few days but it certainly succeeded with its publishing activities. Its magazine, "A Propaganda Bélyeg" (The Propaganda Stamp) become the very first Hungarian Cinderella publication. It was published from 30 January 1914. The first edition was just two pages, with another page or two with advertisements and announcements. The magazine was issued as an annex to the well know philatelic monthly, the "Bélyegtőzsde Híradó".

The club was responsible for organising the first Cinderella only stamp exhibition in Hungary in the first half of 1914. The same material was exhibited at two sites: first in the capital, during the Budapest International Fair, and, secondly, in Miskolc, a provincial city. For both occasions a separate, coloured poster stamp was issued, printed at the Geographical Institute's modern printing shop. At this point, we need to detail the well known people in Hungarian cartography. The director of the Institute, *Mr Kogutowicz Károly,* who was not only very much aware of the advertising potential of the Cinderella stamps but was also a member of the club's leadership. He was ready to provide technical support for the new collecting interest, including offering the talents of his two artist, *Mr Szekeres Béla* and *Mr Bokros Ferenc.*

During the WWI years the club and its magazine fought a heroic battle for survival but, unfortunately, its activities ceased.

MAOE

The Hungarian Amateurs National Association was founded some time *before* ELMA, in the last months of 1913. However, as it was interested in nearly all fields of collecting, seeing it as a special

egy irodalomkritikus. Közülük többen az ELMA-ba, a „rivális" egyesületbe is beléptek.

A IPU budapesti osztályának létrehozásában döntő szerepe volt *Rampacher Pál*nak, minden idők egyik legnagyobb levélzáróbélyeg-gyűjtőjének (e tevékenységével egy külön alfejezet foglalkozik), aki az 1914 elején megalakult Társaság első elnökeként tevékenykedett, majd augusztustól a titkári teendőket vette át (az elnöki posztot *Szmik Antal* foglalta el). Bár a Társaság néhány nappal később alakult meg, mint az ELMA, bizonyos, hogy elsőként adott ki szaklapot. A Társaság lapjának, „A Propaganda Bélyeg"-nek az első száma 1914. január 30-án jelent meg. Az első szám csupán két oldalból állt, további két oldalát a hirdetések töltötték meg. A négyoldalas kiadvány az ismert havilap, a „Bélyegtőzsde Híradó" mellékleteként látott napvilágot.

A Társaság szervezésében került sor az első hazai levélzáróbélyeg-kiállításra 1914 első felében. Ugyanaz a kiállítási anyag két helyen is szerepelt: először a Budapesti Nemzetközi Vásáron, majd Miskolcon. Ez utóbbi helyszínen plakát- és levélzáróbélyeg-kiállítás keretében. Mindkét alkalomra kiadtak külön bélyeget is. A színes bélyegek a Magyar Földrajzi Intézet Rt. korszerű nyomdájában készültek. Az Intézet igazgatója, *dr. Kogutowicz Károly* nagyon is tudatában volt a bélyegek reklámértékének, ugyanakkor ő maga is lelkes tagja volt a Társaságnak, amelynek vezetőségi tagjaként nem csupán technikai támogatást nyújtott az egyesületnek, de az Intézet két tehetséges, ifjú grafikusát, *Szekeres Bélát* és *Bokros Ferencet* is mozgósította az ügy érdekében.

Az I. világháború alatt a Társaság és lapja heroikus küzdelmet folytatott az életben maradásért, mégsem sikerült túlélniük a nehéz időket.

A MAOE

A Magyar Amatőrök Országos Egyesülete nem sokkal az ELMA megalakulása előtt, 1913 decemberében már létezett. A MAOE azonban – amely a gyűjtést német mintára „sportként" (vö. ném. „Sammelsport") kezelte, és a gyűjtés minden ágát egyesíteni kívánta saját keretein belül – nem szólhatott bele az elsőség kérdésébe a levélzáró bélyegek gyűjtését illetően. A MAOE bélyeggyűjtő szakosztályának tagjai minden hét szerdáján a Miramare kávéházban gyűltek össze. Ma már lehetetlen megmondani, hogy a tucatnyi filatelista közül hányan érdeklődtek levélzárók

"sports activity" (Sammelsport in German), it was not in a position to challenge the priority issue of Cinderellas. Members of its philatelic section met every Wednesday in the Miramare coffee shop but, today, it is impossible to judge how many of the 12 or so members who attended were solely or mainly interested in Cinderella stamps. One member's name may sound very familiar: it is *Mr Flóderer Jenő,* who's Hungarian Revenues' Catalogue is a 'must' for revenue collectors.

Some time later the association had its own magazine. The "Gyűjtők Lapja" was published between 1917 and the Spring of 1919. A particular feature was an Esperanto section. The indications are that it was probably *Mr Flóderer* behind the pseudonym "Curious" which was frequently found on its pages. *Mr Rampacher* and *Mr Hollaender* also belonged to the club.

MAOE issued a series of club stamps and started the long standing practice of issuing excursion stamps in late Spring of 1914, when 4,000 copies were printed. These were for the occasions of excursions organised by and for its members. Unfortunately, the club did not survive the post war general apheaval and inflation.

Dealers

Just before WWI, philately enjoyed an unprecedented boom and from a collector's point of view the appearance of a strong Cinderella market was considered to be an attempt to meet rising demand rather than to create a market. These activities need to be considered against a background of a rather conservative estimate of least 100,000 different postage stamps being printed throughout the World by WWI. At the same time, it is estimated that at least 50,000 different Cinderella stamps (mostly German) were printed.

In Hungary philatelic collectors' number ranged between 4-5,000. Inevitably, this can be only an estimate or an educated guess. The evidence is of the period's philatelic press and considering the number of dealers, which varied between 40 and 50, most of the philatelic shops being in Budapest. The "Bélyegtőzsde Híradó" (Philatelic Stock Exchange News), in its first issue during the summer of 1913, quoted a print run of 5,000 copies, which was probably a vast overestimate. But the fact that the market did bear half a dozen philatelic magazines and three to four dozen dealers suggest that 5,000 should be

iránt is. Mindenesetre egyikük neve ismerősen csenghet: *Flóderer Jenőé*, akinek „Magyar okmánybélyeg katalógus"-a a nélkülözhetetlen kézikönyvek között szerepel.

Némi időbe telt, mire az egyesület el tudta indítani saját lapját. A „Gyűjtők Lapja" 1917-től 1919 tavaszáig jelent meg, állandó eszperantórovattal. Minden jel arra mutat, hogy a lapban „Curious" álnéven közölt cikkek szerzője nem volt más, mint *Flóderer Jenő. Rampacher Pál* és *Hollaender György* szintén az egyesület tagjai között szerepelt.

Természetesen a MAOE is szorgalmas bélyegkiadónak bizonyult, sőt 1914 tavaszán útjára indította az első, ún. „kiránduló-bélyeget", amelyet 4.000 példányban nyomtak. Ezt a kiadói gyakorlatot később számosan követték. Sajnos, a MAOE-nek sem sikerült túlélnie a háború utáni nehéz, zavaros időket.

Kereskedők

Az I. világháborút megelőző években a bélyeggyűjtés igen nagy népszerűségnek örvendett, és a gyűjtő számára a levélzáró bélyegek megjelenése sokkal inkább örvendetes újdonságnak, új lehetőségnek tűnt, mint kereskedői fogásnak, piacépítési trükknek. Összehasonlításképp jegyezzük meg, hogy az I. világháború kirobbanásáig – becslések szerint – összesen mintegy 100.000 postabélyeg jelent meg, ugyanakkor viszont legalább 50.000 levélzáró bélyeget adtak ki (elsősorban német kiadók).

Magyarországon ebben az időben körülbelül 4-5.000 ember foglalkozhatott bélyeggyűjtéssel. Ez természetesen csak becsült szám a filatéliai sajtóban megjelent adatok és a kereskedések száma alapján (az utóbbiakból ekkoriban 40-50 lehetett az országban, többségük a fővárosban működött). A „Bélyegtőzsde Híradó" első számában, 1913 nyarán ötezres példányszámról adott hírt – ezt a számot azonban óvatosan kell kezelnünk. Az a tény azonban, hogy a korabeli piac tucatnyi szaklapot és közel félszáz kereskedőt tudott eltartani, arra utal, hogy a filatelisták száma – felső határon – 5.000 lehetett.

A levélzáró bélyegek ára valamivel – de csak valamivel – alacsonyabb volt a postabélyegekénél. Az egyik budapesti bélyegkereskedő, *Kókai Lajos* például 1914-ben 1.000 db „szép propagandabélyeg-csomagokat" kínált 5-7 korona közötti árban, 1, 2, illetve 3 filléres egységáron, akkor, the upper limit of estimated numbers of collectors during these early years.

Selling prices for Cinderellas were, typically lower, but not much lower, than for postage stamps. In 1914, one of the Budapest dealers, *Mr Kókai* offered a 1,000 piece package of "nice advertisement stamps" for as low a sum as 5-7 Korona, 1, 2, or 3 fillérs apiece, when the smallest unused postage stamp value was 2 fillér. Well sought after Cinderella stamps rarely exceeded the price of 20 fillérs a piece.

Typical printing totals were about 2-4,000 copies printed per stamp. Anything less than that average was looked upon suspiciously as "speculative". Many of the Budapest based dealers thought it worth issuing their own advertising stamps, distributing them free among patrons or would be buyers, typically the younger generation. There is little evidence of just how many of them were actually dealing in Cinderellas and the actual total may never be established. Perhaps, only a few. Two specialised Cinderella dealers are mentioned by name, *Mr Kókai Lajos* in Budapest, and *Mr Urai János* in Arad. Of course, both of them had their own special poster stamps made for promoting Cinderella collecting.

Mr Kókai, an antiquarian and a founding member of ELMA, rightly declared himself to be the first, and for some time, the only Cinderella dealer in Hungary. On his classic dealer's stamp his venture (located in the old city hall, in his second hand bookshop) was advertised as the "First Hungarian Propaganda Stamp Shop", being first not only in Hungary but propably also East of Vienna in the whole Austro-Hungarian Monarchy. Not only that, but his shop also served as the meeting place for Esperanto activists. *Mr Kókai* was a well known and beloved person among book collectors and philatelist alike. When he died in 1916, his epitaph, an appropriate four liner, was written by *Kozma Miklós,* which stated that the old antiquarian left "in old age but still too early".

Although Budapest has been the centre of most activities (not only in philately but in nearly everything else) for the last 100 years, at the time, i.e. before WWI, these matters were 'more balanced'. Some of the big provincial cities had more than a say in philately and para-philately. *Urai János,* an engineer by profession and a Cinderella dealer in Arad (today's Oradea in Roumania) kept a well stocked shop, going to

amikor a legkisebb értékű postabélyeg a 2 filléres volt. A ritka levélzáró bélyegek ára sem haladta azonban meg a 20 fillért.

Az átlagos példányszámok 2-4.000 körül mozogtak, az ennél alacsonyabb példányszámot gyanakvással fogadták, mert spekulációt sejtettek mögötte. Sok budapesti bélyegkereskedő saját levélzárót nyomatott, és ezt ingyen kínálta vevőinek, rendszerint a fiatalabb nemzedék tagjainak. Arra nézve nincs adat, hogy a bélyegkereskedők közül hányan foglalkoztak levélzáró bélyeggel is. Valószínű, hogy csak nagyon kevesen. Két levélzáróbélyeg-kereskedőt ismerünk név szerint, akik csak és kizárólag ilyen bélyeggel foglalkoztak: a budapesti *Kókai Lajos*t és az aradi *Urai János*t. Természetesen mindketten jelentettek meg saját levélzáró bélyeget is.

Kókai Lajos antikvárius az ELMA alapító tagjai közé tartozott. Büszkén és jogosan hirdette magát Magyarország első (és jó ideig) egyetlen levélzáróbélyeg-kereskedőjének. A régi városháza épületében működött antikváriuma és benne levélzáróbélyeg-kereskedése, amely valószínűleg a legelsők közé tartozott a Monarchiában – Bécstől keletre. Antikváriuma ugyanakkor az eszperantisták találkozóhelye is volt. Személye jól ismert volt mind a könyvgyűjtők, mind pedig a bélyeggyűjtők körében. Amikor 1916-ban elhunyt, *Kozma Miklós* négysoros versben búcsúztatva azt írta róla, hogy az öreg antikvárius „idős korban, mégis túl korán" távozott ebből a világból.

Habár Budapest a 20. század során majd minden területen meghatározó szerepet játszott, a tízes évek első felében a fővárosnak ez a túlsúlya még nem volt olyan egyértelmű. A nagy vidéki városok számos vonatkozásban, többek között a bélyeggyűjtés területén is lépést tartottak vele. *Urai János* mérnök Aradon nyitott jól felszerelt levélzáróbélyeg-kereskedést. Vállalkozását saját bélyegei segítségével is igyekezett reklámozni. Saját védjegye volt, amelyet „Reklámbélyegek főraktára" és „Gyűjtsünk reklámbélyeget" feliratú bélyegein is szerepeltetett. Számos reklámbélyeget készített aradi üzletek, vállalkozások számára is.

Kókai halálával, illetve a világháború eseményeinek nyomán mindkét vállalkozás megszűnt, és azóta sem nyílt újabb levélzáróbélyeg-kereskedés.

A bélyegkereskedők közül – a szenioritás és a hírnév jogán – elsőként *Szekula Bélát* kell említenünk. A Szekula-testvérek idősbike antikvámuch expense to advertise it, including publishing his own poster stamp. The text indicates "Main shop for advertisement stamps" and "Let's collect advertisement stamps". *Mr Urai* even secured a trade mark for his advertising venture, which must have been succesful, judging from the various publicity stamps printed for his clients in Arad.

With *Mr Kókai*'s death and events of the war, both Cinderella shops went out of existence and since that date no other ones have existed.

By right of celebrity and seniority, *Szekula Béla* deserves to be mentioned first among the philatelic dealers. The older of the Szekula brothers, he started his career as an employee in a secondhand book shop in the capital. Then, not much later, he opened a philatelic shop, having two employees looking after English and French correspondance. Thus, having started a serious business at the turn of the century he became one of the most famous international philatelic dealers in the first decades of the 20th century. From 1901 he had published a three language (French, German and Hungarian) monthly magazine, also he published beautiful embossed stamps, which were amongst the earliest dealers' productions, all of which were only some of his many methods he introduced for promoting stamp collecting. After WWI he settled in Switzerland and continued his activities at a high level, having a whole palace in Lucerne and about 50 employees working for his international auction house and wholesale department.There are several Szekula editions but one in particular, the "Szekula stamp" is embossed, advertising his International Philatelist Association (in fact a mail order business) "Genf" in Budapest at the very beginning of the twentieth century.

Philatelic clubs

Philatelic clubs were quick to realise the publicity value of Cinderella stamps and published their own stamps in great numbers. Moreover, there was hardly a club, which did not print at least a stamp or two, as such activities become something of a status symbol by the early 1930s.

There are many club stamps, not only 'commemorative' ones printed for jubilees or exhibitions, but many of them issued for excursions, friendly gatherings etc. If any qualify, these latter ones are the true collectors stamps, designed with such love and such humour (using gentle irony and sarcasm) which impress the

riussegédként kezdte pályáját a fővárosban. Nem sokkal később már saját bélyegkereskedése volt két alkalmazottal, akik angol és francia nyelvű levelezőként dolgoztak nála. Az 1890-es évek végén indított vállalkozása komoly, széles körű nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező céggé nőtte ki magát a 20. század első éveire. 1901-től háromnyelvű (francia—német—magyar) folyóiratot adott ki. Dombornyomású reklámbélyegei a legkorábbi és legszebb ilyen hazai kiadványok közé tartoznak. Az I. világháború után Svájcban telepedett le, Lucerne-ben egy egész palotát foglalt el a mintegy 50 embert foglalkoztató árverező-háza és bélyeg-nagykereskedése. Bár számos levélzáró bélyeget adott ki az idők során, „Szekula-bélyeg"-ként a 20. század első éveiben Budapesten, a „Genf" Nemzetközi Filatéliai Szövetség (ezen a néven szerepeltette bélyegküldő szolgálatát) felirattal ellátott kiadványát jegyzik.

Filatéliai egyesületek

A bélyeggyűjtő egyesületek igen hamar ráéreztek a levélzáró bélyegekben rejlő reklám értékére, és nem haboztak kiadóként jelentkezni ezen a területen. Az 1930-as évekre a saját bélyegkiadás majdhogynem státuszszimbólummá vált, úgyhogy ekkorra már alig találunk olyan filatéliai egyesületet, lett légyen akármilyen kicsi is, amelyiknek ne lett volna saját levélzárója.

Ezek az egyesületi kiadványok nem csupán hagyományos alkalmi (kiállítási, évfordulós stb.) bélyegeket jelentettek, hanem az egyesületi összejövetelekre, kirándulásokra készített levélzárókat is. Ez utóbbiak tartoznak az igazi „gyűjtői" bélyegek sorába, ezeket a bélyegeket oly sok szeretettel, humorral (néha nem kevés öniróniával) tervezték és kivitelezték, hogy fél évszázad távlatából is felmelegítik a gyűjtő szívét. Különösen a LEHE, a Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesületének bélyegei okoznak heves szívdobogást gyűjtői körökben.

FIKPROK/FILPROK-bélyegek

A fenti betűszavak a Filatéliai Kurir Propaganda Kiállítása és a Filatéliai Propaganda Kiállítás elnevezésű, alapjában véve egy és viewer from a distance of over half a century. Particular examples are those of the LEHE stamps.

FIKPROK/FILPROK stamps

The above abbreviations stand for the "Filatéliai Kurir" Propaganda Kiállítása and Filatéliai Propaganda Kiállítás, basically covering the same event, organised by a *Mr Örvös János,* publisher and philatelist. His far reaching activities are detailed at the "Aviation" Chapter. Here, in this area of his activities, he combined philatelic publicity with his own monthy, the "Filateliai Kurir" advertisement campaigns, organising the philatelic exhibitons in association with the Budapest International Fairs. He made use not only of all possible occasions to promote philately, but, also, to this end, he published a significant number of Cinderellas.

ugyanazon a rendezvényt jelölik. E rendezvénysorozat mögött *Örvös János* lapszerkesztő és bélyeggyűjtő állt, akinek a tevékenységét részletesen a 7. fejezetben (Repülés) ismertetjük. Örvös a FIKPROK/FILPROK égisze alatt tulajdonképpen saját vállalkozásainak, a Budapesti Nemzetközi Vásár keretében megrendezett bélyegkiállításnak (és vásárnak) és lapjának, a Filatéliai Kurirnak a reklámját kombinálta általános filatéliai reklámmal. Tevékenysége során igyekezett minden lehetőséget felhasználni a bélyeggyűjtés propagálására, többek között e célt szolgálta széles körű levélzáró-kiadói gyakorlata is.

Literature/Irodalom:

Monographies and other philatelic publications/Monográfiák és egyéb filatéliai jellegű publikációk

A Pannónia Bélyegegyesület jubiláris kiállításának és a 19. bélyegnap útmutatója. Budapest, 1942.

Békés István: Az első debreceni bélyegkiállítás emlékkönyve. Debrecen, 1927.

Hungária Magyar Bélyeggyűjtők Köre emlékkönyve 1899—1939. Budapest, 1939.

„Jubilehe". A Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete ötvenéves fennállásának emlékére rendezett 2. Országos Bélyeg Kiállítás. Budapest, 1934.

Juhász László: A magyar bélyegnapok története. Salgótarján, 1992.

Keveházy Lajos: A Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete ötödik jubiláris kiállításának emlékkönyve. Debrecen, 1935.

Örvös János: A vidéki filatélia könyve. Budapest, 1935.

Örvös János: A II. Magyar Fialtelista Nap emlékkönyvecskéje. Budapest, 1925.

Articles/Cikkek

Cservinka Tibor: Fantáziabélyegek. In: Filatéliai Szemle 1974. VIII—IX. sz.

Curiosus: Az alkalmi propaganda bélyegekről. In: Gyűjtők Lapja, 1918. 5. sz. 59—61. old.

Curiosus: Értékes magyar alkalmi propaganda bélyegek. In: Gyűjtők Lapja, 1918. 8—9. sz. 96—97. old.

Magyar filatéliai emlékek a bélyeg születésének 101. évfordulójáról. In: Filatéliai Szemle 1974. XI. 8—10. old. (Translated from English, ISCA 1974/1.)

Óriási siker mellett zajlott le a Jubilehe II. Országos Bélyegkiállítás. In: Filatéliai Kurir IX. (1934) évf., 5. szám.

Sipos Béla: Levélzáró bélyegek. In: Filatéliai Szemle, 1972. X. 4. old.

Székely Imre: Északi-sarki expedíció. In: Filatéliai Szemle, 1972. III. 16—17. old.

dr. Szőgyéni Gyula: Magyar bélyegritkaságok. In: Bélyegtőzsde Híradó III. évf. (1915) 6. sz. 5. old.

10 COLLECTORS' CLUBS/BÉLYEGGYÜJTŐ EGYESÜLETEK

101 CINDERELLA CLUBS/LEVÉLZÁRÓBÉLYEG-GYÜJTŐK

101.01 ELMA ELSŐ MAGYAR ALKALMIBÉLYEG-GYÜJTŐK EGYESÜLETE BUDAPEST 1913
ELMA FIRST HUNGARIAN COMMEMORATIVE STAMP COLLECTORS' SOCIETY BUDAPEST 1913
"Foundation" set of 4 designs, perforated, 40 x 55 mm, combinations of orange, white and blue. Printed 1915 on a special sheet, containing alltogether 12 stamps. As for the 'co-opted' designs, short of Printers Exhibition, Budapest 1915 see No. 289.02

1) Stylised tulips around the text (Stilizált tulipánok a szöveg körül)
2) Globe tied with ribbon (Földgömb, széles szalaggal átkötve)
3) Rose (Rózsa)
4) Sunflower (Napraforgó)

Note: Other stamps: 031.22, 19.02 and 19.22. After WWI the ELMA published also some irredenta stamps. See No 35.03.

101.02 1913-1923 ELMA
Tree roots over a mailbox, rising sun with an "X" in it
(Levelesládán gyökerező fa, felkelő nap, benne „X"
Perforated, 22 x 25 mm, brown; bluish; grey. Signed R. K., **R**

101.03 ELMA KIRÁNDULÁSA BUDAPEST-SZÉKESFEHÉRVÁR 1927. aug. 15.
ELMA EXCURSION BUDAPEST-SZÉKESFEHÉRVÁR 15. Aug. 1927
Text with minimum decor (A szöveg mellett min. virágdísz)
Imperforated, 50 x 40 mm, brown and white, printed on carton paper, **R**

101.04 1913-1928 Elma ELSŐ MAGYAR ALKALMIBÉLYEGGYŰJTŐK EGYESÜLETE
1913-1928 Elma
FIRST HUNGARIAN COMMEMORATIVE STAMP COLLECTORS' SOCIETY
Ornamental decoration only (Ornamentális díszítés)
Perforated, square shaped, 45 mm, white, yellow and blue; white, brown and green

101.05 ELMA Exhibiton, set of 2 designs, imperforate and perforated, 45 x 60 mm, black and red on white paper

1) **BUDAPEST 1930. DECEMBER 7-8. ELMA KIÁLLITÁS VII. BÉLYEGGYÜJTŐK NAPJÁN**
BUDAPEST 7-8. DECEMBER 1930 ELMA EXHIBITION AT 7TH PHILATELIST DAY
Winged bell, blacked out stamps and postal cancellation
(Szárnyas harang, bélyegek és postai bélyegzések)

2) **VII. BÉLYEGGYÜJTŐ NAP FILATELISTA NAP 1930. DECEMBER 7-8**
7TH STAMP COLLECTORS' DAY PHILATELIST DAY 7-8 DECEMBER1930
Locomotive and ship at full speed (Száguldó vonat és hajó)

Note: The set was distributed in blocks of four.

101.06 ELMA BUDAPEST JUBILEO 1913-1938
Lookout tower at Jánoshegy (Jánoshegyi kilátó)
Perforated and imperforated, 45 x 65 mm, pink, blue and white, Esperanto, signed Fery

101.07 ELSŐ MAGYAR ALKALMI BÉLYEGGYÜJTŐK EGYESÜLETE
BUDAPEST 1913-1943
FIRST HUNGARIAN COMMEMORATIVE STAMP COLLECTORS' SOCIETY BUDAPEST 1913-1943
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, 40 mm, oval shaped, blue and white

108.08 AZ ELSŐ MAGYAR ALKALMIBÉLYEG GYÜJTŐK EGYESÜLETE
AZ V. ORSZÁGOS BÉLYEGKIÁLLITÁSON BUDAPEST, 1948. IX. 5-12.
A BÉLYEGGYÜJTÉS MINDEN ÁGÁT BEMUTATJA
THE FIRST HUNGARIAN COMMEMORATIVE STAMP COLLECTORS' SOCIETY AT THE 5TH NATIONAL PHILATELIC EXHIBITION BUDAPEST, 5-12. 09. 1948
PRESENTS ALL BRANCHES OF PHILATELY
Text only (Szövegbélyeg)
Serrated, embossed, 45 x 30 mm, blue on white; dark blue on light blue; light blue on dark blue; black on red, **R**

101.09 1913 I. P. U. 1914 BUDAPEST
Girl examining a giant stamp with a candle, at her feet a clearly shocked cat
(Leány gyertyafény mellett bélyeget vizsgál, lábánál rémült macska)
Perforated, 42 x 60 mm, blue; red, **R**
History: The Union's Budapest Branch, called in Hungarian Propagandabélyeg Társulat (Society of Propaganda Stamps), was founded January 1913.
Note: Other stamps issued by the IPU Budapest see at Nos. 034.29 and 034.49.

101.10 Facsimile pages from the "A Propaganda Bélyeg" and "Bélyegtőzsde Hiradó". Set of 4 designs. Perforated, 37 x 53 mm, lilac; brown on white paper, **R**

1) Title page of **"A Propaganda Bélyeg"** (1914)
2) **„Bélyegtőzsde Híradó" Az első magyar bélyegkatalógus**
3) **„Bélyegtőzsde Híradó" Bélyeggyüjtők!**
4) **"Markenbörse Anzeiger"** (German mutation)

101.11 M. A. O. E. 1913
"Foundation" set of 6 designs. Perforated, 30 x 30 mm, black on white

1) Owl and book (Bagoly könyvvel)
2) Several sport activities in small circles (Sportágak emblémái)
3) Flag with tripple hill and rising sun (Zászló hármas halommal és kelő nappal)
4) Bat, hammer, miners' lamp, rope (Denevér, kalapács, bányászlámpás, kötél)
5) Man with stamp album, magnifier in hand (Nagyítóval bélyeget vizsgáló gyűjtő)
6) Camera and laboratory (Fényképezőgép és fotólabor)

101.12 M. A. O. E. 1913.
Two hands, over them three pictures symbolising several collecting fields
(Két kéz, fölöttük három, az egyes gyüjtői területeket szimbolizáló festmény)
Perforated, 45 x 55 mm, red on grey paper; lilac on grey paper

101.13 M. A. O. E. 1913
Flag and sun rising among triple hills
(Zászló és felkelő nap hármas halommal)
Perforated, 22 x 25 mm. Colours: orange; yellow; blue; green

101.14 MAGYAR AMATÖRÖK ORSZÁGOS EGYESÜLETE BÉLYEGGYÜJTŐ ÉS ESPERANTO SZAKOSZTÁLYÁNAK KIÁLLITÁSA BUDAPESTEN 1918 ÁPRILIS 13-15 20 FILLÉR

EXHIBITION OF PHILATELIST AND ESPERANTO SECTION OF THE HUNGARIAN NATIONAL SOCIETY OF AMATEURS BUDAPEST 13-15 APRIL 1918 20 FILLÉR

Set of 6 designs, imperforate and perforated (ordinary), multi-coloured

1) With the above text, ornamental decoration (Ornamentális dísz)
2) Abbreviation and the above text with ornamental decor (Ornamentika)
3) Boy examining stamp, text shortened for MAOE kiállitása
(Fiú kezében nagyítóval bélyeget vizsgál, rövidített szöveg)
4) Shortened text, ornamental decoration (Rövidített szöveg, ornamentika)
5) Star and orn. decor with the following Esperanto text (Csillag és felirat)
Lando Asocia hungaraj amatoroj Ekspozicio de la sekcio esperanta Budapest 1918. IV. 13-15.
6) Shortened text as at No. 2, ornamental decoration at the bottom left side
(A 2. sz. bélyegen levő szöveg rövidített változata, ornamentális díszítés a bal alsó sarokban)

Note: The set was distributed in small sheets.

History: As a 'joint' edition of the philatelist and esperanto section, the set's text is in Esperanto.

101.15 M.A.O.E.

Excursion stamp (Kirándulási bélyeg). Known only from the literature. 1914. 4,000 copies.

101.16 Reklámbélyegkiállitás az Országos iparegyesületben Budapest 1914. márcz. 25-26.

Exhibition of Advertisement Stamps at the Nat.Industrial Chamber Budapest 25-26 March 1914
Lady in 19th century dress with parasol (Hölgy krinolinban, esernyővel)
Perforated, 40 x 60 mm, chromolitho, English, French, German, Hungarian, signed by Szekeres-Bokros, printed by (Magyar) Földrajzi Intézet

a) Date in the upper left corner, placed into a wreath
b) Kossuth's coat of arms placed to the same wreath

Note: Colour shades exist.

101.17 Reklámbélyeg kiállitás rendezi a Magyar Propaganda Bélyeg Társ. a IX. Tavaszi vásáron. Budapest 1914. ápr. 30. - máj. 6.

Exhibition of Advertisement Stamps organised by the Society of Hungarian Advertisement Stamp Collectors at the 9th Spring Fair. Budapest 30. Apr. - 6. May 1914
Turul with a shield (Turul címerpajzzsal)
Perforated, 40 x 40 mm, green; brown; red on white paper, printed by Lengyel Lipót

101.18 Plakát és reklámbélyeg kiállitás Miskolcz 1914 ápril. 12-18.

Exhibition of Posters and Advertisement Stamps Miskolcz 12-18 April 1914
Girl and boy holding shield with text (Címerpajzsot tartó fiú és lány)
Perforated, 60 x 44 mm, chromolitho, signed Szekeres-Bokros, printed by (Magyar) Földrajzi Intézet

101.19 **GLOBUS**

A globe (Földgömb)
Known from literature only. About 1915.

102 PHILATELISTS CLUBS/BÉLYEGGYŰJTŐ EGYESÜLETEK

Stamp collectors' number rose between World War I and II, totalling about 3-4,000, with a population of one third of the pre-war period. Futhermore, it become a far more 'democratic hobby' in comparasion to the pre WWI period. Also, during the 1930s, many clubs encouraged young collectors, guaranteeing a steady growth in philatelic interest and future membership. Even the Second World War could not break the philatelic fervour for too long (the last Wartime exhibition of any importance was held in 1943, the first post war one in 1946), philatelists were among the first social groups to be reorganised. In the post war political setting, Communist goals increasingly saturated this special field of social life and unification become the slogan of the time. Even so, philatelists were among the last societies to give in to the 'unification' onslaught: the MABÉOSZ (Magyar Bélyeggyüjtők Országos Szövetsége - National Association of Hungarian Philatelist) was founded in 1952, the clubs retaining at least some of their organisational framework as territorial units of the new superstructure.

BUDAPEST BASED CLUBS

102.01 **DANUVIA BÉLYEGKIÁLLITÁS 1943 X. 20-24.**
DANUVIA STAMP EXHIBITION 20-24. 10. 1943
The club's emblem in a red circle (Az egyesület jelvénye vörös körben)
Perforated, 40 x 30 mm, red on white paper
History:The Danuvia Club was based in the capital's Zugló district, a well-to-do, middle class suburl
Note: A rather spartan edition, in the very middle of WWII.

102.02 **II. EÖTVÖS BÉLYEGKIÁLLITÁS BUDAPEST 1940. II. 2-4.**
2ND EÖTVÖS STAMP EXHIBITION BUDAPEST 2-4. 2. 1940
Set of two designs, perforated

1) Budapest coat of arms with the collage's name written around it
(Budapest címere, körülötte a szöveg)
Perforation, 30 x 40 mm, yellow on white paper; red on white; green on white, blue on blue
2) Shield of the college (A középiskola jelvénye)
Serrated, 30 x 42 mm, red; yellow; green on white paper, signed Békési

History:Published by the Eötvös József College in Budapest, one of the elitist high schools in the capital for the Postage Stamp Centenary. A commemorative sheet titled "A 100 éves bélyeg emlékére" (For the 100 Years Anniversary of the Postage Stamp) was also published by the college.

102.03 **XVI. BÉLYEGNAP. BUDAPEST 1939 VI. 3-4.**
HUNGÁRIA MAGYAR BÉLYEGGYÜJTŐK KÖRE 1899-1939
16TH PHILATELIC DAY. BUDAPEST 3-4. 6.1939 HUNGÁRIA HUNGARIAN PHILATELISTS CLUB 1899-1939
The club's emblem (Az egyesület jelvénye)
Embossed, serrated, 35 x 50 mm, green; red
History: One of the most prestigious clubs in the country, founded in 1899 by collectors breaking away from the LEHE. Around the turn of the Century it had 70 members - which was the highest membership level at that time. The club organised the first national exhibition in 1909.

102.04 **HUNGÁRIA magyar bélyeggyüjtők köre gyüjtemény bemutatásai 1933 XII 10 és 12.**
HUNGÁRIA hungarian stamp collectors' club presentations of collections 10. and 12. 12. 1933
Set of 2 designs. Perforated, 37 x 45 and 52 x 42 mm, Csík B.
Text with floral decor (Virágdíszítéssel ellátott szöveg)

1) Horizontal design blue on white paper; red on white paper
2) Vertical design, centre in blue, sides in red; vice versa

102.05 HUNGÁRIA MAGYAR BÉLYEGGYÜJTŐK KÖRE BÉLYEGKIÁLLITÁSA 1934.XII. 8-9.
STAMP EXHIBITON OF HUNGÁRIA HUNG. STAMP COLLECTORS CLUB 8-9. 12. 1934
Set of 2 designs, perforated and imperforated, 45 x 50 mm, blue on pink, brown and orange on white paper; brown and orange on blue paper; blue on white paper; blue on blue paper; blue on yellow paper; brown and orange on yellow paper; signed R. Schuller 934

1) Pigeon and postal horn (Postagalamb és kürt)
2) Emblem in a triangle (Embléma háromszögbe helyezve)

102.06 LEHE 1884 16 FILLÉR
Embossed, serrated, romboid shaped, 25 mm, with the club's shield placed on an altered 16 fillér stamp, pink. Printed for the 30th anniversary.
History: The LEHE remained the most prestigious stamp collectors' club until 1948, the time of politically generated unification of the clubs in MABÉOSZ. Membership rose from the original 23 to 150 by the early 1920s, in 1943 it was 319. Of the many Cinderellas published by the LEHE over half a century, special interest should be paid to the so called "excursion-stamps".

102.07 LEHE A MAGYAR BÉLYEG FÉLSZÁZADOS EMLÉK ÜNNEPÉRE 1871-1921
LEHE FOR THE HALF A CENTURY JUBILEE OF THE HUNGARIAN STAMP1871-1921
Set of 2 designs. Perforated, one vertical and one horisontal, brown on white, light green on white; blue on white

1) Text only (Szövegbélyeg)
2) Frame (Bélyegkeret)
With the above parameters in various shades.

102.08 A FÉLSZÁZADOS MAGYAR LEVÉLBÉLYEG EMLÉKKIÁLLITÁSA 1871-1921 RENDEZI A LEVÉLBÉLYEGGYÜJTŐK ELSŐ HAZAI EGYESÜLETE BUDAPEST, 1921 IX 23-27
COMMEMORATIVE EXHIBITION OF THE HALF A CENTURY OLD HUNGARIAN POSTAGE STAMP 1871-1921 ORGANISED BY THE FIRST POSTAGE STAMP COLLECTORS SOCIETY IN THE COUNTRY BUDAPEST, 23-27. 9. 1921
Two post trumpets with the years of 1871-1921 (Két postakürt, 1871-1921-es évszámokkal)
Perforated, 48 x 58 mm. Design in brown (colour variations: light and dark brown), text printed with green on white paper. Languages: Hungarian, German and French

102.09 L.E.H.E. MAGYAR ORSZÁGOS BÉLYEGKIÁLLITÁS 1927. MÁJUS 1-9. A PESTI VIGADÓBAN
L.E.H.E.HUNGARIAN NATIONAL STAMP EXHIBITION 1-9. MAY 1927
IN THE VIGADÓ BUILDING IN PEST
Carrier pigeon bringing letter to kneeling woman with sheets/frames
(Postagalamb kezében kiállítási keretet tartó nőnek levelet hoz)
Perforated, 45 x 55, red on white; bordo on white; green on white paper. Signed L. J.
Also with the following inscription:

A L.E.H.E. Váczi Propaganda kirándulása 1930. VI. 1.
L.E.H.E.'s Publicity excursion to Vác, 1. 6. 1930
Overprint (in black or gold):
Levélbélyeggyüjtők Első Hazai Egyesülete V. BÉLYEGKIÁLLITÁSA
Bpest, 1927. május 1-4. Vasuti és Hajózási Club
First Postage Stamp Collectors' Society 5TH STAMP EXHIBITION
Bpest, 1-4. May 1927 Railway and Shipping Club
Design and text variation:

a) The same lady holding a beer mug, no pigeon
(Ugyanaz a nőalak, söröskorsó és galamb nélkül)
A L.E.H.E. Kőbányai söröző estje 1930. VI. 12.

LEHE's beer drinking evening party at Kőbánya, 12. 6. 1930
Brown on pink paper, **R**

History: Kőbánya is a Budapest district, the traditional beer part of the country, where most of the big breweries are to be found. LEHE collectors found it interesting, as they visited it a second time, publishing a separate stamp for the occasion. See below.

b) Same design, with slightly altered text: **"szőröző estje"** which is on the lines of a witticism in Hungarian, instead of a 'beer evening' something of a 'bear evening'. **R**

102.10 Levélbélyeggyüjtők Első Hazai Egyesülete Esztergomi kirándulása 1928. évi junius hó 3.
Excursion to Esztergom conducted by the First Postage Stamp Collectors' Society 3 June 1928
Facsimile of the Hungarian postage stamp with the letter design
(A magyar „levélborítékos" postabélyeg facsimiléje)
Perforated, 30 x 38 mm

102.11 BÉLYEG KIÁLLITÁS NAGYMAROSON 1928. JULIUS HÓ 15-16. FILL. ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁG
STAMP EXHIBITION AT NAGYMAROS 15-16. JULY 1928 5 FILL. PREPARATION COMMITTEE
The village view (A község látképe)
Imperforate and perforated, 60 x 48 mm, blue and brown on white paper
Text variation:
L.E.H.E. KIRÁNDULÁS NAGYMAROSRA 1931. SZEPTEMBER 13-ÁN
L.E.H.E. EXCURSION TO NAGYMAROS ON 13TH OF SEPTEMBER 1931
Same design, no denomination

102.12 LEHE II. SÖRÖZŐ ESTJE 1932. X. 27.
LEHE'S SECOND BEER DRINKING EVENING PARTY 27. 10. 1932.
Collector happily studying mug of beer with a magnifier
(Söröskorsót nagyítóval tanulmányozó, elragadtatott gyűjtő)
Imperforate and perforated, 40 x 50 mm, black on yellow; blue; pink; green; grey paper, signed P.

102.13 BUDAFOK 1930. OKTÓBER 2 KIRÁNDULÁS MAGY. KIR. ÁLLAMI PINCEGAZDASÁG MEGTEKINTÉSE
BUDAFOK 2 OCTOBER 1930 EXCURSION
VISITING THE CELLARS OF THE ROY. HUNG. STATE OWNED WINERY
A sampling tube and a post trumpet with the club initials
(Lopó és postakürt az egyesület kezdőbetűivel)
Perforated and imperforate, 27 x 27 mm, imperforate 37 x 37 mm. Red and dark brown on white paper

102.14 LEVÉLBÉLYEGGYÜJTŐK ELSŐ HAZAI EGYESÜLETÉNEK II. ORSZÁGOS BÉLYEGKIÁLLITÁSA BUDAPEST 1934
2ND NATIONAL STAMP EXHIBITION OF THE FIRST POSTAGE STAMP COLLECTORS' SOCIETY IN THE COUNTRY BUDAPEST 1934
The club's emblem with the years 1884-1934 (Az egyesület jelvénye évszámokkal)
Perforated, 35 x 45 mm, multi-coloured
Overprint:
M B SZ X. FILATÉLISTA NAP
M B SZ 10TH PHILATELISTS' DAY

102.15 JUBILEHE II. ORSZÁGOS BÉLYEGKIÁLLITÁS BUDAPEST, 1934. V. 6-13.
JUBILEE 2ND NATIONAL STAMP EXHIBITION BUDAPEST, 6-13. 5. 1934.
18th century courier on horseback sounding post trumpet (Kuruc lovas futár postakürttel)
Perforated, 35 x 55 mm, blue; green; brown; grey on white paper. Also in French and German
History: The 2nd National Stamp Exhibition was held for the 50th anniversary. For the occasion, the first Hungarian postage stamp block named "JUBILEHE" and various Cinderellas were printed, of which the present set bears the same name.

102.16 LEHE BÉLYEGGYÜJTŐ NAP SZÉKESFEHÉRVÁR 1931 JUNIUS
LEHE PHILATELIC DAY SZÉKESFEHÉRVÁR JUNE 1931
Facsimile of 1 fillér postage stamp with LEHE cancellation
(1 filléres postabélyeg facsimiléje LEHE-bélyegzéssel)
Imperforate, 40 x 30 mm, blue on pink paper

102.17 **PANNONIA BÉLYEGEGYESÜLET**
PANNONIA STAMP SOCIETY
Rising sun with the globe and the Turul (Földgömb, felkelő nap és Turul)
Perforated, 45 x 33 mm, colour variations: Signed Vécsei Gy. Overprint in red:
VIII. Bélyeggyüjtőnap 1931. december 6-7.
8th Philatelists' day 6-7 December 1931

102.18 **PANNONIA BÉLYEG EGYESÜLET VIII. BÉLYEGGYÜJTŐNAP 1931 XII 6-7**
PANNONIA PHILATELIC SOCIETY 8TH PHILATELISTS' DAY 6-7. 12. 1931
Frame only (Keretbélyeg)
Embossed, long octagonal shape, 43x 60 mm, green and white; blue and white; red and white, printed by Geduldiger

102.19 pannonia bélyeg egyesület 1917-1937. XIV. bélyegnap május 8-9.
Pannonia Stamp Society 1917-1937 14th philatelist day 8-9 May
Post horn (Postakürt)
Perforated (ordinary), 65 x 50 mm, red on grey, signed Vécsey Gy.

102.20 PANNONIA BÉLYEG EGYESÜLET 1917-1942
PANNONIA STAMP SOCIETY 1917-1942
On the left Turul, on the right Holy Crown, post horn and letter
(Balra turul, jobbról Szentkorona, levélboríték és postakürt)
Perforated, 30 x 45 mm. Signed Szathmáry (István), printed by Klösz. Published by Dr. Pászthy Károly

102.21 **B. SZ. K. R. T. BÉLYEGGYÜJTŐ SZAKOSZTÁLY M. K. A. SZ.**
B. SZ. K. R. T. PHILATELIST SECTION M. K. A. SZ.
Postal horn, letter and winged wheel (Postakürt, levélboríték és szárnyaskerék)
Perforated, 23 x 23 mm, black on pinkish paper, 1930s
Note: Issued by Budapest Transport Co. Ltd.'s philatelists.

102.22 **TERÉZVÁROSI TORNA CLUB BÉLYEGGYÜJTŐ SZAKOSZTÁLYA TTC**
STAMP COLLECTING SECTION OF THE ATHLETIC CLUB IN TERÉZVÁROS
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, serrated, red and white

102.23 MUNKÁS BÉLYEGGYÜJTŐK KÖZPONTJA BUDAPEST, VIII., FIUMEI ÚT 4 1.80 P CONFERENCE SYNDICALE MONDIALE PARIS 1945
WORKERS' STAMP COLLECTORS' CENTRE BUDAPEST, VIII., FIUMEI ÚT 4. 1.80 P CONFERENCE SYNDICALE MONDIALE PARIS 1945
Hammer and rotary on anvil (Kalapács és fogaskerék üllőre helyezve)
Imperforate, 60 x 50 mm, red on whitish paper, signed Konecsni György
History: Founded in September 1945 with Unions' backing with about 600 members. Membership quickly rose in about two years to over 3,000.
Note: One of the first Cinderellas printed after the War. Estimated number of copies printed about 5.000. Poor print.

102.24 **BÉLYEGBARÁTOK ORSZ. EGYESÜLETE 1945**
PHILATELISTS' NATIONAL SOCIETY 1945
Two stamps with letter B and a globe (Két B-betűs bélyeg és földgömb)
Imperforate, 35 x 52 mm, blue on white paper
Note: Probably a cut-out only.

NON-BUDAPEST BASED CLUBS

102.50 1927 X. 22-23. ELSŐ DEBRECENI BÉLYEG KIÁLLITÁS
1927 22-23. 10. FIRST STAMP EXHIBITION IN DEBRECEN
Carriage drawn by five horses in front of main Calvinist church in Debrecen (Debreceni ötösfogat a Nagytemplom előtt)
Perforated, 65 x 50 mm, signed G. Sz. K. Colour variations: blue on rose paper; green; red text on yellow paper; brown text on white paper; blue text on yellow paper; white text on dark blue paper
History: The Stamp Collectors Society in Debrecen was founded in 1925. Many of the local Dürer'society, a graphic artists' club, were engaged in stamp collecting which helped to generate half a dozen Cinderella stamps, designed and printed as woodcuts.

102.51 MÁSODIK DEBRECENI BÉLYEGKIÁLLITÁS 1928 XII. 9-10.
SECOND STAMP EXHIBITION IN DEBRECEN 9-10. 12. 1928
Two designs, perforated, 45 x 30 mm

1) "Debrecen" carriage drawn by two horses in motion (Kétlovas kocsi)
Blue on yellow; blue on pink

2) Main university building (Az egyetem főépülete)
Red on white, green on grey paper

102.52 Debreceni bélyegkiállitás 1934. jun.
Stamp Exhibition in Debrecen June 1934
"Debrecen" carriage drawn by two horses: same stamp as above
Perforated, 45 x 30 mm. Text printed in black, many colour variations: green on yellow paper; brown on yellow; red on yellow; green on white paper; brown on white; lilac on white; blue on white; lilac on green paper; lilac on grey. Signed G. Sz. K.

102.53 DEBRECENI BÉLYEGGYÜJTŐ EGYESÜLET JUBILEUMI KIÁLLITÁSA 1925-1935 1935. X. 20-21.
JUBILEE EXHIBITION OF THE DEBRECEN PHILATELIC CLUB 1925-1935 20-21. 10. 1935
Set of 4 designs, perforated, 50 x 40 mm, blue on grey; blue on yellow; blue on green; blue on greyish blue paper, signed Várkonyi

1) Post coach in Debrecen (Postakocsi Debrecenben)

2) Plane flying over the main university building (Repülőgép az egyetem fölött)

3) Carriage with two horses and two passengers (Delizsánsz két utassal)
4) Postman blowing horn (Debreceni postás kürttel)

102.54 YMCA Jubilee Philatelic Exhibition in Debrecen. Set of 4 designs. Perforated, 40 x 50 mm, black on white, black on blue, black on orange, black on pink paper, blue; brown on the above coloured papers. Signed Lehmann S.

1) **A MAGYAR KIE 50 ÉVES MÁSODIK DEBRECENI KIE BÉLYEGKIÁLLITÁS**
   50 YEARS OF THE HUNGARIAN YMCA 2ND KIE PHILATELIC EXHIBITION
   John's evangelism in a circle (János evangéliuma)
2) **MÁSODIK BÉLYEGKIÁLLITÁS YMCA 1935 DEBRECEN KIE**
   SECOND PHILATELIC EXHIBITION YMCA 1935 DEBRECEN KIE
   Post coach driving toward Debrecen (Postakocsi Debrecen felé halad)
3) **II-IK DEBRECENI KIE BÉLYEGKIÁLLITÁS**
   YMCA CVJM 1935. II. 17-18. LÉGI POSTA KIE
   2ND KIE PHILATELIC EXHIBITION IN DEBRECEN
   YMCA CVJM 17-18. 2. 1935. AIR MAIL KIE
   Double winged aeroplane (Kétfedeles repülőgép)
   16 colour variations, signed Lehmann
4) Text as above
   Shepherd on the Hortobágy puszta happily smoking a pipe
   (Pipázó hortobágyi gulyás)

Note: KIE stands for KERESZTÉNY IFJÚSÁGI EGYLET (BÉLYEGGYÜJTŐ KÖRE)
Stamp No. 2 was used for the next year's exhibition, also labelled "second".
MÁSODIK BÉLYEGKIÁLLITÁS YMCA CVJM 1936 Debrecen KIE
SECOND STAMP EXHIBITION YMCA CVJM 1936 Debrecen KIE
Post carriage, to the right silhouette of the town
(Postakocsi, jobbra a város körvonala)
Perforated, black on pink paper, signed Lehmann S.

102.55 PIARISTA IFJÚSÁGI BÉLYEGGYÜJTŐK KÖRE DEBRECEN, 1937
YOUNG PIARIST PHILATELISTS' CLUB IN DEBRECEN, 1937
Set of 4 designs, perforated, 35 x 45 mm, lilac; red-brown on silver¸blue on gold; brown on white; green on white; grey on white paper, signed Vermes Vik(tor)

1) Emblem in shield (Címer, oldalt kopjafás díszítéssel)
2) Piarist with children (Piarista gyermekkel)
3) Madonna
4) Balloon with the club's emblem landing on globe
   (A kör jelvényével ellátott léggömb a földgolyóra száll le)

102.56 DUNÁNTÚLI BÉLYEGGYÜJTŐK EGYESÜLETE 1936-1941
TRANS DANUBIAN SOCIETY OF STAMP COLLECTORS 1936-1941
The old castle with the cathedral in Győr and the society's shield
Perforated and imperforate, 35 x 45 mm, blue; brown; red-brown on white paper, signed Piczek Zoltán

History: The club was based in Győr, an important town 130 km west of the capital, and it tried to unite fans from the Trans-danubian country. Membership never exceeded 200, of which only a small proportion become active in any club matters.

Note: The remaining stock (quite substantional, up to several hundred pieces each) was used after WWII for a philatelic exhibiton as follows:

a) Perforated and imperforated block of four in the mentioned colours, overprint showing a two engined aircraft
   Északdunántuli MSzMT - DUBE Bélyegkiállitás 1947. márc. 8-11.

North Trans-danubian Hungarian-Soviet Cultural Society - DUBE
Philatelic Exhibition 8-11 March 1947
Note: On that overprint see also under No. 791.06 at the Aviation Chapter.
b) Block with the above text, no aeroplane
c) Individual stamps showing the above text, no aeroplane

102.57 BÉLYEG KIÁLLITÁS FELVIDÉKI EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE BUDAPEST 1939 AUGUSZTUS 15-25.
ASSOCIATION OF PHILATELIC CLUBS IN UPPER HUNGARY STAMP EXHIBITION BUDAPEST 15-25 AUGUST 1939
Set of 4 designs, perforated and imperforate, 40 x 50 mm, light green; light red on white paper, signed Makláry István

1) Two coat of arms held together by the Holy Crown
(A Szentkorona által összefogott két címer)
2) Coat of arms of Upper Hungary with the club's initials
(A Felvidék címere a Szövetség nevének kezdőbetűivel)
3) Castle of Huszt (A huszti vár)
4) Castle of Krasznahorka (Krasznahorka vára)

History: The club organised its stamp exhibition in conjunction with the returning of some of the lost territories in 1938 and 1939.
Note: Poor print. Also on a commemorative sheet.

102.58 Ifj.(úsági) Bélyeggyüjtők Orsz.(ágos) Szaklapja
Magazine of the Young Philatelists' or
I. Szegedi Ifj. Bélyegegyesület
1st Youth Philatelists' Club
Set of 3 designs, perforated, 40 x 50 mm, green or blue, signed Bozó. Published in the Spring 1940.

1) National coat of arms, open book and inscription IBOSZ
(Koronás országcímer, nyitott könyv és IBOSZ felirat)
2) Wooden headboard (Kopjafa)
3) City Hall's tower with a plane circling it and throwing out letters; rising sun and double cross
(A városháza tornya fölött köröző repülőgép leveleket szór ki, a háttérben felkelő nap kettős kereszttel)

History: The abbreviation 'IBOSZ' stands for two organisations: National Association of Philatelic Youth in the Schools and for the Association magazine, titled Nationwide Philatelic Magazine for the Philatelic Youth. Both were centered on its charismatic leader, *Matolcsy László,* who was president of the local philatelic youth's organisation, the 1st Youth Philatelic Society in Szeged (I. SZEGEDI IFJÚSÁGI BÉLYEGEGYESÜLET). Thanks to Mr Matolcsy's efforts, the IBOSz generated the two following sets in one year (1940) only.

102.59 AZ IBOSZ ORSZÁGOS KÖRÚTJA 1940 NYARÁN
IBOSZ SUMMER TOUR AROUND THE COUNTRY IN 1940
Set of 9 designs, with the exception of stamp No. 2 all bearing the above inscription.
Perforated and imperforate, 40 x 50 mm, in the following colour variations:
a) vignette sheet and perforated stamps in light red on white paper
b) light red on yellowish paper, perforated
c) brown red on yellowish paper, imperforate

1) **A KÖNYVNYOMTATÁS FELTALÁLÁSÁNAK 500-IK ÉVFORDULÓJÁN**
ON THE 5OOTH ANNIVERSARY OF BOOK PRINTING
Gutenberg's monument, printing machine (Gutenberg-szobor, sajtó)

2) **IBOSZ SZEGED 1940 ISKOLAI BÉLYEGGYÜJTŐK SZÖVETSÉGE**
IBOSZ SZEGED 1940 ASSOCIATION OF PHILATELIC YOUTH IN SCHOOLS
National coat of arms, open book and inscrp. IBOSZ (Állami címer) (designed by Bozó) The same as No 1 of the first IBOSZ series.

3) **MÁTYÁS KIRÁLY SZÜLETÉSÉNEK 500. ÉVFORDULÓJÁN**
ON THE 500TH BIRTHDAY OF KING MATHIAS
Portrait of the king (A király arcképe)

4) **MOTORKERÉKPÁROS ALKALMI MOZGÓPOSTA**
SPECIAL MOBILE MAIL BY MOTORCYCLE

5) **VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY MIKLÓS ORSZÁGLÁSÁNAK 20. ÉVFORDULÓJA**
20TH ANNIVERSARY OF HORTHY MIKLÓS NAGYBÁNYA' REIGN
Family coat of arms (Családi címer)

6) **OKTATÓ VÁNDOR KIÁLLITÁS**
ITINERARY INSTRUCTIVE/ECUCATIONAL EXHIBITION
Stamps under magnifying glass (Bélyegek nagyító alatt)
Signed Bozó

7) **a bélyeg 100 éves**
100 years of stamps
Stamps (Bélyegek)
(designed by Bozó)

8) **TRIANON HALOTT! 1918-1940**
TRIANON IS DEAD! 1918-1940
Angel signalling rising of old Hungary, triple hills with cross inscribed Trianon (Angyal Mo feltámadását hírdeti, hármas halom Trianon feliratú kereszttel)

9) **A PUSZTITÓ MAGYAR ÁRVIZ EMLÉKEZETÉRE AZ 1940-IK ÉVBEN**
TO COMMEMORATE THE DESTRUCTIVE FLOODS IN HUNGARY IN THE YEAR OF 1940
Angel saving baby from the flooded contryside
(Angyal gyermeket ment az árvízből)

Note: Poor print.

102.60 **A TANULÓIFJÚSÁGOT ÉS A KEZDŐKET - A MŰKEDVELŐ BÉLYEGGYŰJTŐKET TÁMOGATÓ IGAZ, ÖNZETLEN BARÁT a bélyeg -**
AZ IFJUSÁGI BÉLYEGGYÜJTŐK ORSZÁGOS SZAKLAPJA
SZERK.-KIADÓHIV.: SZEGED, RÉVAI U. 7.
POSTATKP. FSZL: 2468. MATOLCSY LÁSZLÓ TANÁR, SZEGED
A REAL, UNSELFISH FRIEND ASSISTING STUDENTS AND BEGINNERS - ALL THE AMATEUR STAMP COLLECTORS - is "a bélyeg" (the stamp) -
THE NATIONWIDE MAGAZINE FOR YOUNG PHILATELISTS
EDITED AND PUBLISHED OFF.: SZEGED, RÉVAI U. 7.
BANK ACOUNT: 2468. MATOLCSY LÁSZLÓ TEACHER, SZEGED
Contours of some stamps on the left side (Bal oldalt néhány bélyeg körvonala)
Imperforate, 65 x 50 mm, red or green on white paper

102.61 MISKOLCI HÉT ELSŐ BÉLYEGKIÁLLITÁS MISKOLC 1934 AUG. 5-12
MISKOLC WEEK FIRST STAMP EXHIBITION MISKOLC 5-12. AUG. 1934
Set of 5 designs, perforated, 35 x 45 mm, multi-coloured, printed by Meilinger.

1) Mary's statue (Mária szobor)
2) Raven with letter and Holy Crown (Holló levéllel és a Szent Koronával)
3) Caveman with text on the sides: **ŐSEMBER A BÜKKBEN**
(CAVEMAN IN THE BÜKK MOUNTAINS)

4) Frog on a plate (Béka kocsonyás tányéron)
5) Old church on the Avas (Az avasi öregtemplom)

Note: Number ”28” on stamp No 2 and 4 remains a mystery.

MISKOLCI HÉT
MISKOLC WEEK
Set of 6 designs, basically a tourism related edition, but also published and sold at the philatelic exhibition. Full description see under 522.30.

102.62 A SZENT ISTVÁN ÉV ALKALMÁBÓL RENDEZETT III. MISKOLCI BÉLYEGKIÁŁLITÁS 1938. JULIUS 3-10.
A SZENT JOBB MISKOLCON, 1938. JULIUS 4-ÉN
THIRD PHILATELIC EXHIBITION IN MISKOLC ORGANISED FOR THE OCCASION OF SAINT STEPHEN'S YEAR, 3-10 JULY 1938
THE SAINT'S RIGHT HAND AT MISKOLC, 4 JULY 1938
Coat of arms with St. Stephen's portrait in it (Szt. István portréja címerbe helyezve)
Imperforate, multi-coloured, 35 x 40 mm, **R**
History: St. Stephen's reliquary with the king's right hand was taken on a nationwide tour by train in a special wagon made especially for the occasion.
Note: Originally a commemorative sheet, from which the stamps were subsequently privately ‘manufactured’.

102.63 OROSHÁZA KÖZSÉG 200 ÉVES FENNÁLLÁSA EMLÉKÉRE 1744-1944
OROSHÁZI BÉLYEGGYÜJTŐK EGYESÜLETE
COMMEMMORATING 200 YEARS OF OROSHÁZA 1744-1944 PHILATELISTS SOCIETY IN OROSHÁZA
Coat of arms of the town (A város címere)
Imperforate and perforated, 48 x 35, signed Dr. Szemenyei B. Green on grey; green on green; green on whitish paper; green on yellow; lilac on grey; lilac on oragne; lilac on blue; blue on pink; blue on white; blue on green; green on blue, green on yellow; green on green paper.
History: The local club would have had no more than 24 members in the 1940s, issuing a commemorative stamp on their own during the final phase of WWII.

102.64 STRIGONIUM BÉLYEGGYÜJTŐ EGYESÜLET ESZTERGOM GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁS BÉLYEGNAP 1947. XII. 21.
STRIGONIUM PHILATELIST SOCIETY IN ESZTERGOM
EXHIBITION OF COLLECTIONS PHILATELIC DAY 21. 12. 1947.
Set of 2 designs, perforated, 35 x 45 mm, brown on yellow; brown on pink paper
1) Both sides of the globe (Földgömb mindkét fele)
2) Carrier pigeon, national coat of arms, Esztergom's on the right (Postagalamb, baloldalt országcímer, jobbra Esztergom város címere)

History: The club founded in the late 1920s was in the small but culturally important town.

102.65 II. SZOLNOKI BÉLYEGKIÁLLITÁS 1937. X. 3.
A VÁRMEGYEI STEFÁNIA JAVÁRA
2ND STAMP EXHIBITION IN SZOLNOK 3. 10. 1937
FOR THE STEFANIE(FUND) OF THE COUNTY
Coat of arms of Szolnok County (Megyei címer)
Embossed, serrated, 38 x 52 mm, gold; silver; gold on wine red; gold on red; silver on wine red; yellow on red (a/ coat of arms - full yellow, b/ coat of arms' contours in yellow); blue on wine red; blue on green; white on red (a/ and b/); pink on red; gold; silver
History: A rare example of a collectors' exhibition stamp converted into charity. The exhibition was organised jointly by local philatelists and the Budapest based FÉBE-club (Fővárosi és Vidéki Bélyeggyűjtők Egyesülete), one of Mr Örvös' many foundations.

102.66 UJPESTI BÉLYEGGYÜJTŐK PROPAGANDA BÉLYEGKIÁLLITÁSA 1932. III. 27-28.

STAMP COLLECTORS IN UJPEST PROPAGANDA STAMP EXHIBITION 27-28. 3. 1932
The exhibition site in Ujpest with floral frame decor (A kiállítás épülete, virágdíszítés)
Imperforate and perforated (11,5), signed B. Schuller (printed by Fodor Árpád). Colours: cherry red and blue on light blue paper. Two variations: blue frame and red central part or vica versa. Copies printed: 600. **R**

History:The Philatelists' Club in Ujpest was founded in 1931 by 13 ardent collectors. Membership increased steadily and by the mid 1930s the total reached about 70. The Institute for Social Politics (Országos Szociálpolitikai Intézet) in Újpest, then a separate city, did not belong to Budapest but became their operational base, giving a home to their successive exhibitions as both the institute's leading personality, *Dr Erődi-Harrach Béla*, a university professor and the mayor of the city, a *Dr Semsey Aladár* were philatelists. The ever present *Mr Örvös* had excellent connections with the club leadership. For all the three exhibitions Cinderella stamps were issued.

Note: Also in blocks of four, with two of each colour variations, facing each other. These stamps were sold during the exhibition at 10 fillér a piece. The remaining 240 pieces were overprinted with black (line formed by stars) to blot out the text and were sold for 2 fillér a piece. Many proofs, misprints, etc. were manufactured for the specialist collectors.

102.67 UJPESTI BÉLYEGGYÜJTŐK KLUBJA
II. PROPAGANDA BÉLYEGKIÁLLITÁS 1933. ÁPR. 16-17

STAMP COLLECTORS CLUB IN UJPEST
2ND PROPAGANDA STAMP EXHIBITION 16-17 APR. 1933
Philatelist explaining stamp to children at the exhibition, city shield on the right
(Bélyeggyüjtő gyermekeknek magyaráz a kiállításon, jobbra a város címere)
Perforated (ordinary 10.5) and imperforate, 38 x 42 mm, brownish red on green-yellowish paper, brownish red on orange-yellow paper. Signed P.(arecco), **R**

History: An interesting, and an amusing background. The organisators planned to have only 400 copies, half imperforated, half perforated. The printers young assistant made a mistake and all the copies were perforated, so an order was placed for an extra 100 pieces, all of them imperforated. The batch was duely printed, but on an another - orange-yellow paper. The same young assistant was charged with the delivery. On his way to deliver the new stamps to the club he noticed that the stamps were not perforated, so returned to the shop and finished the job. The second order of 100 imperforated safely reached the Club. According to reliable sources, there were some consequences: the young assistant was reprimanded but not fired. It is worth noting that the whole process, i. e. ordering, reordering, printing, perforating and cutting took only two days, including delivery.

Note: Stamps printed on green-yellowish paper constitute the 1st edition in 400 pieces.
Stamps printed on orange yellow paper are of the 2nd edition, of which 100 perforated and an another 100 are imperforate. Imperforate ones are **RR.** No proofs, some misprints (without date).

102.68 UJPESTI BÉLYEGGYÜJTŐK III. PROPAGANDA KIÁLLITÁSA UBK 1934. IV. 1-2

STAMP COLLECTORS (CLUB) IN UJPEST 3RD PROPAGANDA EXHIBITION
UBK 1-2. 4. 1934
Site of the exhibition, floral decoration at the sides
(A kiállítás helyszíne, virágdíszítés a kép oldalain)
Perforated, 55 x 65 mm, signed Brossek M. Colour and perforation variations:

a) red-lilac frame, yellow central part on thin, greyish paper, gummed and ungummed, perforated 10,5, also imperforated, totaling 600 copies
b) grey-bluish frame, red central part printed on thick white paper, perf. 11,5, 60 copies

Note: Proofs, phase prints, fail prints in great variation and numbers.

102.69 UJPEST 1935 VIBOK

Anchor, as in the Ujpest coat of arms
(A város címerében szereplő horgony)
Embossed, serrated, 30 x 40 mm. 7 colour variations
Number of copies printed is under 1,000.
History: The VIBOK (Vidéki Bélyeggyüjtők Első Országos Kiállitása - First National Exhibition of Philatelists from the Country) was organised between 25-29 December 1935 mainly due to the organisational talents and efforts of the ever present Mr Örvös. The production was linked to the 12th Philatelists Day events.

11 PHILATELIST WEEKS AND DAYS/BÉLYEGGYÜJTŐ HETEK ÉS NAPOK

The LEHE organised its Philatelists Week as a nation wide event in 1922. The 1st Hungarian Philatelists' Day was held two years later, which become a regular yearly event. From 1937 it was called "Bélyegnap" (Day of the Stamp, a metaphrase coined by *Hans von Rudolphi*, the well known German philatelist). Also, it become a tradition that the year's main events were organised by different clubs. Naturally these Philatelists' Days served as a prime opportunity to issue Cinderella stamps.

General note: Description of stamps for the 2nd and 3rd Philatelist Days see Aviation Chapter, No. 791.01.

11.01 BÉLYEGGYÜJTŐK HETE BUDAPEST 1922 SZEPT. 24-30 KIÁLLITÁS ELŐADÁSOK VÁSÁR

PHILATELISTS' WEEK BUDAPEST 24-30 SEPT. 1922 EXHIBITION LECTURES FAIR
Set of 3 designs, imperforate and perforated, 50 x 37 mm, blue; brown; blue and brown on white paper, signed Jaschik

1) **Gr. DESSEWFFY MIKLÓS**
Portrait of the Count (Arckép)
2) Site of the event (Az esemény helyszine)
3) Post carriage (Postakocsi)
Overprint in black or red:
a) **II. Orsz. Bélyeggyüjtők HETE Bpest, 1923. dec. 20-22. Iparm. Museum**
2nd Nat. Philatelists' Week Budapest, 20-22 Dec.1923 Mus. of Appl. Arts
b) **MAGYAR LEBETÜZÉS KIÁLLITÁS 1933. I. 7-8.**
NATIONAL EXHIBITION OF CANCELLATIONS 7-8. 1. 1933

History: Count Dessewffy Miklós (? -1916), philatelist, who was commemorated with both a set of LEHE Cinderellas and by a meeting of the Hungarian Acadamy of Sciencies for his merits on editing the first Hungarian postage and press stamp catalogue and studying the printing variations (reused chiché) krajcár-stamps with coloured values from the years of 1874-81.
Note: The event was organised by the LEHE, its initials are included in the design if somewhat 'concealed'. Various overprints exist.

(791.01) Listed in the Aviation Chapter!
II. MAGYAR FILATELISTA NAP BUDAPEST 1925
2ND PHILATELIST DAY BUDAPEST 1925
Black raven with letter flying over Vajdahunyad Castle
(Holló, csőrében a levéllel a Vajdahunyad vár fölött)
Perforated and imperforate, 36x56 mm, unsigned, designed by prof. Haranghy
Colour variations:
i/ brown and yellow
ii/ brown on white
Overprints: (in various colours)
a) a plane printed in black below the raven's image with the following text:
II. MAGYAR FILATELISTA NAP LÉGIUTJA
BUDAPEST-MISKOLCZ 1925
2ND HUNGARIAN PHILATELIST DAY'S FLIGHT
BUDAPEST-MISKOLCZ 1925
b) **III. Magyar Filatélista Nap 1926. dec. 19.**
3rd Hungarian Philatelist Day 19 Dec. 1926
c) **BUDAPEST-GYŐR**
same stamp, overprinted for the 4th Philatelist Day and airmail to Győr.
Brownish print, Turul in black on white off paper.

History: The 2nd Philatelist Day was held in Budapest on 12-14 December 1925, for which occasion a round trip airmail flight was scheduled on the Budapest-Miskolc route. For the occasion three designs were made, the second listed under 72.04, the third commemorating the Przemysl ballon flight (see 741.01). As the flight never materialised, they exist only on regular mail cancelled by a roller of „II. Magyar Filatelista Nap" (Second Hungarian Philatelist Day). When on mail, **R.** Stamp 791.01 designed by professor Haranghy was overprinted for the 3rd and 4th Philatelist Day.

11.02 IV. MAGYAR FILATELISTA NAP BUDAPEST 1927 MÁJUS 1-4
4TH HUNGARIAN PHILATELISTS' DAY BUDAPEST 1-4 MAY 1927
Carrier on horseback holding a letter (Lovasfutár levéllel a kezében)
Perforated, 33 x 40 mm, brown and white, signed ifj. (jun.) Richter
Note: Also sheets of 9 stamps, of which 3 with "white horse".

11.03 V. MAGYAR FILATELISTA NAP BUDAPEST 1928
5TH HUNGARIAN PHILATELISTS' DAY BUDAPEST 1928
Holy Crown over letter and post horn, all surrounded with laurel wreath
(Levél és postakürt babérkoszorúval övezve, felette a Szentkorona)
Perforated, 40 x 30 mm, red; blue; green; Languages: Esperanto; Hungarian; German

11.04 VI. BÉLYEGGYÜJTŐ NAP PHILATELISTA NAP 1929. DECEMBER 7-8
6TH STAMP COLLECTORS' DAY PHILATELIC DAY 7-8 DECEMBER 1929
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated (ordinary), 40 x 47mm, brown and green on white paper

VII. BÉLYEGGYÜJTŐ NAP
7TH STAMP COLLECTORS' DAY
See No. 102.16.

VIII. BÉLYEGGYÜJTŐ NAP
8TH STAMP COLLECTORS DAY
Set of 2 designs.
1) Overprint only. See under 102.17, at Pannónia stamps
2) Frame only. See under 102.18, at Pannónia stamps

XIV. bélyegnap
14th philatelic day
See No. 102.19, at Pannónia stamps.

11.05 **LEVÉLBÉLYEG NAPJA 1937**
DAY OF THE POSTAGE STAMP 1937
Two halves of the globe, in between a letter (Két félgömb, közötte levél)
Imperforate, 85 x 90 mm, blue on white paper

11.06 **XVI. BÉLYEGNAP 1939 VI. 3-4**
16TH PHILATELIC DAY 3-4. 6. 1939
Dove and post horn in an embossed circle (Galamb és postakürt dombornyomású körben)
Perforated, embossed, 38 x 50 mm, 16 colour variations
Embossed inscription in the circle:
HUNGARIA MAGYAR BÉLYEGGYÜJTŐK KÖRE 1899-1939
HUNGARIA HUNGARIAN PHILATELIST CLUB 1899-1939

11.07 **BÉLYEGNAP 1947 DECEMBER HÓ 21**
PHILATELIC DAY 1947 21 DECEMBER 1947
Stylised letter, contours of a stamp in the middle
(Stilizált levélboríték, középen bélyeg körvonala)
Perforated, 55 x 35 mm, red; blue
Note: Poor print and paper quality.

11.08 **XVII. BÉLYEGNAP**
17TH PHILATELIC DAY
?
Imperforate and perforated, brown; blue; brownish-lilac; green; light green; redish-lilac; red
History:Event organised by the MABOE.
Note: Also imperforate, with numbers. Total of numbered stamps is unknown, but, probably, about 400.

XXI. BÉLYEGNAP 1948 OKT. 16-19 BUDAPEST
21ST PHILATELIC DAY BUDAPEST, 16-19. OCT. 1948
Together with the 5th National Philatelic Exhibition, inscription about the philatelic day of the exhibition stamp. See 13.07.

12 CONGRESSES/KONGRESSZUSOK

12.01 **I. ORSZÁGOS BÉLYEGGYÜJTŐ KONGRESSZUS MAFIKT BUDAPEST 1947. IX. 7-8.**
1ST NATIONAL PHILATELIC CONGRESS MAFIKT BUDAPEST 7-8. 9. 1947
Set of 2 designs, 40 x 50 mm, brown on blue; brown on orange; brown on white; brown on off white; brown on green paper, signed Kamarás
1) Magnifier and stamp (Nagyító és bélyeg)
2) Radio station and stamp (Rádió állomás és bélyeg)

13 EXHIBITIONS: INTERNATIONAL AND NATIONAL/ NEMZETKÖZI ÉS ORSZÁGOS KIÁLLITÁSOK

13.01 Ie EXPOSITION PHILATELIQUE CROATIE 1-8 IX 1907 A ZAGREB CROATIA PRVA HRVATSKA FILATELISTIKA IZLOBA 1.-8 IX 1907 ZAGREB 4 f
FIRST CROATION PHILATELIC EXHIBITION 1-8 9 1907 ZAGREB 4 f
Lady with child and coat of arms of Croatia, in the background the exhibition building
(Nő gyermekkel és a horvát címerrel, a háttérben a kiállítási épület látható)
Perforated, 38 x 65 mm, orange; light orange; light blue; dark blue; green on white paper, signed Philippovic
History: First 'national' philatelic exhibition held in the Kingdom of St. Stephen. The next similar national ('Hungarian') event was held two years later in Budapest (see below).

13.02 1909 MÁRC. 7-14. ELSŐ MAGYAR ORSZ. BÉLYEGKIÁLLITÁS BUDAPEST
7-14. MARCH 1909 FIRST HUNGARIAN NATIONAL STAMP EXHIBITION BUDAPEST
Three stamps over the Holy Crown resting on a pillow, floral decor on the sides
(Párnán nyugvó Szent Korona, fölötte három bélyeg. A széleken virágdíszítés)
Perforated, Size variations: a) 25 x 40 mm b) 32 x 47 mm, with wide margins
a) 1st edition: red; bluish-lilac; greyish green; brown; grey on white paper; the same colours on yellow; on lilac paper
b) 2nd edition: green; blue; brown; red; grey on white paper
Note: Many shade variations exist for both editions.

13.03 MAGYARORSZÁG IPOSTA 1930 1930. OKT. 19.
HUNGARY IPOSTA 1930 SHOW 19. OCT. 1930
Seal and Brandenberg Gate in Berlin (Pecsétbélyeg és a branderburgi kapu)
Perforated and imperforate, 35 x 38 mm, red, white and green
History: The international show was held in various locations in Central Europe and, in September that year, it was held in Berlin.

13.04 SZEGEDI II. ORSZÁGOS BÉLYEGKIÁLLITÁS 1929. V. 9-12
2ND NATIONAL PHILATELIC EXHIBITION IN SZEGED 9-12. 5. 1929
The municipial museum, two women in folk costumes at the sides
(A Városi Múzeum, két oldalt népviseletbe öltözött lányok)
Perforated and imperforate, 58 x 36 mm, green on white paper, signed Szklányi

13.05 BUDAPEST 1938 MÁJUS 22-30. III. ORSZÁGOS MAGYAR BÉLYEGKIÁLLITÁS.
BUDAPEST 22-30 MAY 1938 3RD NATIONAL HUNGARIAN STAMP EXHIBITION.
St. Stephen on stained glass panel (Szt. István lóháton, ólomüveg-ablakon ábrázolva)
Perforated, 35 x 60 mm, colour variations according to design and text part (at the bottom). Blue/ blue; blue/yellow; red/yellow; red/pink; red/white; red/orange; green/orange; green/green; yellow/white; multi-coloured/orange; multi-coloured/green; multi-coloured/pink; pink/pink; pink/yellow etc., in total 18 colour variations

13.06 MAGYAR BÉLYEGGYÜJTŐ EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGE IV. ORSZÁGOS BÉLYEG KIÁLLITÁS 75 ÉVES A MAGYAR BÉLYEG
NATIONAL ASSOCIATION OF HUNGARIAN PHILATELIC SOCIETIES
4TH NATIONAL STAMP EXHIBITION 75 YEARS OF THE HUNGARIAN STAMP
Post horn and letter with floral decor (Postakürt és boríték virágdíszítéssel)
Perforated, 28 x 34 mm, blue; brown. Also in blocks of four.

13.07 V. ORSZ(ÁGOS) MAGYAR BÉLYEGKIÁLLITÁS XXII BÉLYEGNAP 1948 OKT. 16-19 BUDAPEST
5TH NAT.(IONAL) HUNGARIAN STAMP EXHIBITION 12TH PHILATELIC DAY 16-19 OCT. 1948 BUDAPEST
Crowd at the exhibition (Tömeg a kiállításon)
Perforated, 50 x 38 mm, red; green; blue on white paper

13.08 **V. ORSZÁGOS MAGYAR BÉLYEGKIÁLLITÁS BUDAPEST 1948 OKTÓBER 16-19**
5TH NATIONAL HUNGARIAN STAMP EXHIBITION BUDAPEST 16-19 OCTOBER1948
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 40 x 30 mm, red; green; blue; brown

14 EXHIBITIONS: OTHER/EGYÉB KIÁLLITÁSOK

14.01 KÜLÖNLEGES BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEK KIÁLLITÁSA BUDAPEST 1921. SZEPT. 23. VI. ANDRÁSSY-ÚT 25. SZ.
EXHIBITION OF SPECIALIST STAMP COLLECTIONS
BUDAPEST 23 SEPT. 1921 VI. ANDRÁSSY-ÚT NO. 25.
Ornamental decoration (Ornamentika)
Perforated, multi-coloured, in two sizes: a) 47 x 34; b) 60 x 45 mm
Basic colour variations: brown; green; blue

14.02 IFJUSÁGI BÉLYEGKIÁLLITÁS VESZPRÉM 1927. IX. 25
YOUNG PHILATELISTS' EXHIBITION VESZPRÉM 25. 9. 1927
Hungaria with state coat of arms (Hungária a kiscímerrel)
Perforated, 35 x 42 mm, red; blue; Signed ifj. (jun.) Pálinkás I.

14.03 dr. Schmidt József bélyeg gyüjtemény KIÁLLITÁSA BUDAPEST MAGYAR NEMZETI MUZEUMBAN BAROSS UTCA 13 1931 NOVEMBER 8
Dr Schmidt József's stamp collection EXHIBITED BUDAPEST
IN THE HUNGARIAN NATIONAL MUSEUM BAROSS UTCA 13 8 NOVEMBER 1931
Mr Schmidt's photo portrait and an album (Schidt fényképe bélyegalbummal)
Imperforate, 50 x 60 mm, red and blue on white paper, signed P.

14.04 HIRÖS HÉT BÉLYEGKIÁLLITÁS KECSKEMÉT 1936
FAMOUS WEEK STAMP EXHIBITION IN KECSKEMÉT 1936
Goat standing on triple hill (as seen in the town's coat of arms)
Embossed, serrated, 40 x 55 mm, signed. Colours: red; blue; green; grey; lilac, gold; silver

14.05 SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK BÉLYEG KIÁLLITÁS
OPEN AIR FESTIVAL IN SZEGED STAMP EXHIBITION
Turul carring letter with the cathedral, two planes in the sky above them
(Levelet vivő Turul és a dóm, fölöttük két meredeken emelkedő repülőgép)
Perforated (ordinary) and imperforate, 40 x 60 mm, green; red; blue. Signed Fábián J., printed by Szeged Városi Nyomda
Note: Designer's and printer's name is not included on the imperforate stamps.

14.06 I. FALUSI BÉLYEG KIÁLLITÁS ALBERTI-IRSA 1941 XII. 7-8.
1ST COUNTRYSIDE STAMP EXHIBITION ALBERTI-IRSA 7-8. 12. 1941
Shield of the main organisator (A szervező jelvénye)
Embossed, serrated, 40 x 50 mm, red; blue; green
History: The MOVE (Magyar Véderő Egyesület), a right wing organisation ventured into philately, being aware of its propaganda value. They sponsored the entire exhibition.

14.07 **II. PAX IFJÚSÁGI BÉLYEGKIÁLLITÁS BUDAPEST 1936. IV. 12-13.**
2ND PAX YOUTH STAMP COLLECTORS' EXHIBITION BUDAPEST 12-13. 4. 1936
Crowned shield (Pajzs koronával)
Embossed, serrated, 25 x 35 mm, red and white

14.08 **III. PAX IFJUSÁGI BÉLYEGKIÁLLITÁS BUDAPEST 1937. I. 1-3.**
3RD PAX YOUTH STAMP COLLECTORS' EXHIBITON BUDAPEST 1-3. 1. 1937
Shield with crown (Pajzs koronával)
Embossed, serrated, 25 x 35 mm; brown and white; brown and yellow; green
Text variation:
a) with additional text over an altered shield:
BÉLYEG GYÜJTŐ NAP
PHILATELST' DAY
Note: Design is the same as above. Size may vary by 2-5 mm.

14.09 **IV. PAX IFJUSÁGI BÉLYEGKIÁLLITÁS BUDAPEST 1938. I. 1. ÉS 2.**
4TH PAX YOUTH STAMP COLLECTORS' EXHIBITION BUDAPEST AND 2. 1. 1938
Same illustration as above (Az illusztráció megegyezik az előzővel)
Perforated, 30 x 40 mm, dark blue on light blue paper, signed Fery

15 "FIKPROK-FILPROK" STAMPS/„FIKPROK-FILPROK" BÉLYEGEK

The abbreviation stands for Filatéliai Kurir Propaganda Kiállitása - Filatéliai Propaganda Kiállitás (Filaltéliai Kurir's Propaganda Exhibition - Philatelic Propaganda Exhibition), events organised around Mr Örvös philatelic monthly, the Filatéliai Kurir, and linked to Budapest International Fairs from 1930.
Mr Örvös, a charismatic philatelist and his activities are described in more detail in the Aviation Chapter together with his aviation related stamps. Due to his unending enthusiasm and organisational talents and energies all the FIKPROK-FILPROK stamps were printed with philatelic topics and symbols. Only the impending war curtailed his publishing activities.The last FILPROK stamp was printed for the tenth "exhibition" in 1940, corresponding to the 100 years anniversary of the postage stamp.
Note: More FIKPROK-FILPROK editions see at the Aviation Chapter, sub 17.

15.01 **A FILATÉLIAI KURIR PROPAGANDA KIÁLLITÁSA**
BUDAPEST 1930 MÁRCIUS 25-25.
L'EXPOSITION DE PROPAGANDE DU FILATÉLIAI KURIR
BUDAPEST DU 23-25 MARS 1930
PROPAGANDA EXHIBITION OF FILATÉLIAI KURIR BUDAPEST, 23-25. MARCH 1930
Postman on horse back, blowing horn, jumping through a quill
(Lovaspostás a kürtjét fújja, miközben egy tollon ugrat át)
Perforated and imperforate, 40 x 50 mm, blue on white; blue on yellow, blue on red; blue on pink etc. paper, totalling 14 colour variations

15.02 A FILATÉLIAI KURIR PROPAGANDA KIÁLLITÁSA BUDAPEST 1931 ÁPRILIS 5-8
L'EXPOSITION DE PROPAGANDE DU FILATÉLIAI KURIR
BUDAPEST DU 5-8. IV. 1931
PROPAGANDA EXHIBITION OF FILATÉLIAI KURIR BUDAPEST 5-8 APRIL 1931
Set of 2 designs, perforated, 30 x 35 mm, green; blue, red, lilac, all in all 14 colour variations

1) The same as for 1930 (I. mint fent)

2) **II. FIKPROK**
Carrier pigeon with exhibition sheet in its beak, towing an inscribed ribbon
(Postagalamb, csőrében kiállítási tablóval, feliratos szalagot húzva maga után)
Size variation, imp. 70 x 55 mm, red and green on white paper

Note: On some stamps (blue on white paper) etching marks appear at the left and right bottom corners.

2nd printing: The exhibition was declared a success and extended until 12th April. For that occasion an overprinted (on the wide margins) text appeared on the stamps as follows:
A magyar filatélia diadala április 12-ig meghosszabbítva!
A triumph for Hungarian philately extended until 12th April!

15.03 Set of 2 designs, perforated, 50 x 33 mm

1) **III. FIKPROK BUDAPEST 1932. V. 5-16.**
FILATÉLIAI KURIR Budapest 82, Pf. 152
3RD FIKPROK BUDAPEST 5-16. 5. 1932
FILATÉLIAI KURIR Budapest 82, P.B. 152
Aeroplane and post carriage, ornamental frame
(Repülőgép és postakocsi, ornamentika)
Perforated (ordinary), green and reed; red and green;
Overprint in black: **1933. Május IV. (FIKPROK BUDAPEST)**
The remainder of the text was cancelled with a thick black line. On some of the overprinted stamps text was applied with a rubber stamp in lilac ink:
ÖRVÖS JÁNOS SZERKESZTŐ-REDAKTEAUR
BUDAPEST 62, Póstafiók 152

2) **III. FIKPROK BÉLYEGVÁSÁRA.**
VI. ANDRÁSSY-UT 69. 1932. MÁJUS 5-16.
3RD FIKPROK STAMP FAIR. VI. ANDRÁSSY-UT 69. 5-16. MAY 1932
Emblem of Budapest International Fair (A BNV jelvénye)
Embossed, serrated. Colours: red on white; black; blue on white.
Signed Berény (Róbert), made by Szeiler, Budapest

Note: Commercial documents with the Fair's logo were custom printed by Szeiler's according to the client's wishes. Some stamp dealers also made use of the opportunity (see at 17.15)

15.04 Set of 3 embossed, serrated designs, 50 x 40 or 40 x 50 mm, in red or blue

1) **A FILATÉLIAI KURIR IV. PROPAGANDA KIÁLLITÁSA A NEMZETKÖZI VÁSÁRON IV. FIKPROK**
BUDAPEST 1933 MÁJUS 8-15
4TH PROPAGANDA EXHIBITON OF THE FILATÉLIAI KURIR
AT THE INTERNATIONAL FAIR 4TH FIKPROK BUDAPEST
8-15 MAY 1933
Postman on horseback, blowing post horn (Lovaspostás kürtjét fújja)

2) **A FILATÉLIAI KURIR IV. PROPAGANDA KIÁLLITÁSA**
IV. FIKPROK BUDAPEST 1933 MÁJUS 8-15
4TH PROPAGANDA EXHIBITION OF THE FILATÉLIAI KURIR
4TH FIKPROK BUDAPEST 8-15 MAY 1933
Globe and post horn (Földgömb és postakürt)

3) **IV. FIKPROK DU 6-15. V. 1933 L'EXPOSITION DE PROPAGANDE DU FILATÉLIAI KURIR BUDAPEST**
Balloon and locomotive (Léggömb és mozdony)
Vertical

15.05 Set of 3 designs, perforated and imperforated, black on grey-green; red on yellow etc., totalling 12 colour variations

1) **BNV. - V. FILPROK V. 3-13.**
BNV. - 5TH FILPROK 3-13. 5.
The FILPROK pavilion at the Budapest International Fair
(FILPROK pavillon a BNV-n)
Imperforate and perforated, 55 x 50 mm

2) **V. FILPROK BUDAPEST 1933 MÁJ. 3-13**
5TH FILPROK BUDAPEST 3-13 MAY 1933
Courier on horsback, train crossing his path (Lovaspostás útját vonat keresztezi)
Imperforate and perforated, 33 x 37 mm,
Size variations: a) 33 x 33 mm; b) 55 x 80 mm

3) **1676-1735 ÉL MÉG RÁKÓCZI SZELLEME! BNV V. FILPROK**
1676-1735 RÁKÓCZI'S SPIRIT IS STILL LIVING! BNV 5TH FILPROK
Rákóczi's house in Tekirdag, Turkey (A rodostói Rákóczi-ház)
Imperforate and perforated, 40 x 60 mm

15.06 Set of 3 designs for the 6th exposition, embossed, in 12 colour variations

1) **VI. FILPROK L'EXPOSITION DU PROPAGANDE DU FILATÉLIAI KURIR BUDAPEST, DU 8-18. V. 1936**
A postman on horseback (Lovasfutár)
Embossed, serrated, 33 x 37mm

2) **A FILATÉLIAI KURIR VI. PROPAGANDA KIÁLLITÁSA BUDAPEST 1936. MÁJUS 8-18.**
VI. PROPAGANDA EXPOZICIO DE „FILATÉLIAI KURIR" EN BUDAPEST 8-18 MAJO 1936
6TH PROPAGANDA EXHIBITION OF THE FILATÉLIAI KURIR BUDAPEST 8-18 MAY 1936
Courier jumping through a radiating writing pen (Lovasfutár tollon ugrat át)
Embossed, serrated, 28 x 33 mm
Note: Reprint of stamp No 15.01.

3) **A FILATÉLIAI KURIR VI. PROPAGANDA KIÁLLITÁSA ORSZÁGOS FILATÉLISTA TALÁLKOZÓ MÁJUS 10-ÉN**
6TH PROPAGANDA EXHIBITION OF THE FILATÉLIAI KURIR PHILATELISTS' MEETING 10TH MAY
Note: The same as stamp 15.02.2, reusing the old cliché
(Az 1930-as postagalambos bélyeg újravésve)

15.07 Set of 2 designs for the 7th exhibition. Reprints of previous stamps with altered text.

1) **A FILATÉLIAI KURIR VII. PROPAGANDA KIÁLLITÁSA BUDAPEST 1937 - AUG. 19-22**
VII. PROPAGANDA EKSPOZICIO DE „FILATÉLIAI KURIR" EN BUDAPEST 19-12 (!) - AUG. 1937.
7TH PROPAGANDA EXHIBITION OF THE FILATÉLIAI KURIR BUDAPEST 19-22 AUG. 1937
Same stamp as the previous year, No 2 (Az előző év 2. sz. bélyege)
Note: A serious fault occured with the date.

2) **A FILATÉLIAI KURIR VII. PROPAGANDA KIÁLLITÁSA BUDAPEST 1937 AUG. 19-22. ORSZÁGOS FILATÉLISTA TALÁLKOZÓ AUGUSZTUS 21-ÉN**
7TH PROPAGANDA EXHIBITION OF THE FILATÉLIAI KURIR
BUDAPEST 19-22. AUG. 1937
NATIONAL PHILATELIST MEETING ON 21ST OF AUGUST
Carrier pigeon with stamp exhibition panel (Postagalamb kiállítási kerettel)
Embossed, serrated. The same as 15.02.2., also having the same colour variations.

VIII. FILPROK
8TH FILPROK
See the Aviation Chapter.

Note: A set of B/5 size commemorative sheets featuring portraits of two royal celebrities and a facsimile of the famous 'Crowned Madonna' postage stamp was also printed for the occasion. Some of these engraved sheets were used on the Esztergom-Budapest-Esztergom air mail flight. However, this special (limited edition) set of commemorative sheets would hardly be taken for Cinderellas. Below copies printed are given:

1)	Charles IV	-	500 copies
2)	Qeen Zita	-	500 copies
3)	Crowned Madonna	-	1000 copies

Publisher: 'Libellus', i. e. Mr Rampacher.

15.08 IX. FILPROK BÉLYEG KIÁLLITÁS BUDAPEST 1940 III. 24.-IV 7. 1840-1940 SZÁZ ÉVES A BÉLYEG

9TH FILPROK STAMP EXHIBITION BUDAPEST 24. 3. - 7. 4. 1940
1840-1940 HUNDRED YEARS OF THE STAMP
One penny stamp (Egy pennys bélyeg)
Embossed, serrated, 40 x 48 mm, gold on blue; white on brown; white on red; white on dark blue

15.09 X. FILPROK 1941. IX. 13-22. BÉLYEG KIÁLLITÁS 1791-1941 RENDEZI A „FÉVBE"

10TH FILPROK 13-22. 9. 1941 STAMP EXHIBITION 1791-1941
ORGANISED BY "FÉVBE"
Széchenyi's portrait in a post horn (Széchenyi képe postakürtben)
Embossed, serrated, 40 x 48 mm. Colours: black; blue; red; brown; etc., totalling 12 colour variations. Also variation in picture: same picture, aeroplane the right upper corner, a post carriage in the left lower corner
History: The last event was organised by the FÉVBE, a relatively new philatelist club, one of Mr Örvös umbrella organisations.

16 ”PROBÉK” STAMPS/„PROBÉK” BÉLYEGEK

The PROBÉK, i. e. Philatelic Propaganda Exhibition stamps, designed for publicity purposes, were issued for the first time in 1937. They were very similar both in genesis and intention as the FIKPROK-FILPROK stamps, which were their competitors. They were linked to the Budapest International Fair and related shows (for example the autumn fairs for consumer goods) but they were used for any other convenient event or anniversary. 1940 was an excellent year for such purposes, as events included the centenary of the first postage stamp (the U.Ks 1d black), the 500th anniversary of book printing, and the 20th year of regent Horthy's nomination for governor.The publisher of the PROBÉK stamps was a Mr *Légrády Dezső,* another charismatic figure of the Hungarian philatelic movement, he published the monthly ”Bélyeggyűjtők Lapja” and an annual periodical, the „Bélyeggyüjtők Zsebkönyve” (Philatelists Pocketbook). In several cases, Mr Légrády was also the stamp designer.

Mr Légrády remained active after WWII and during the Communist era. In 1945 he founded the monthly ”Bélyegbarát” and later had to take the only option, moving to the Communists “workers” philatelic movement.

16.01 BÉLYEGGYÜJTŐK LAPJA PROPAGANDA TÁRLATA A NEMZETKÖZI VÁSÁRON BUDAPEST 1937 ÁPRIL. 30. - MÁJ. 10

PROPAGANDA SHOW OF THE BÉLYEGGYÜJTŐK LAPJA AT THE
INTERNATIONAL FAIR BUDAPEST 30 APRIL - 10 MAY 1937
Carrier pigeon with letter (Postagalamb levéllel)
Imperforate, green on white paper, with black print. Signed Makláry I.

16.02 II. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA TÁRLAT A NEMZETKÖZI VÁSÁRON BUDAPEST 1938 SZENT ISTVÁN ÉVÉBEN

2ND PHILATELIC PROPAGANDA SHOW AT THE INTERNATIONAL FAIR
BUDAPEST 1938 IN THE YEAR OF SAINT STEPHEN
Courier on horse back, above a double cross and St. Stephen's crown
(Kuruc lovasfutár, előtte kettős kereszt és a Szent Korona)
Perforated, 33 x 43 mm, black print on pink; on blue paper. Signed Makláry I.

16.03 III. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA A NEMZETKÖZI VÁSÁRON 1939. IV. 28 V. 8.

3RD PHILATELIC PROPAGANDA AT THE INTERNATIONAL FAIR 28. 4. - 8. 5. 1939.
Set of 4 designs, perforated, 25 x 33 mm, red on white paper, signed Mudroch B.

1) Aeroplane spilling letters (Leveleket szóró repülőgép)
2) Postal cancellation stamp and letters. On the stamp the inscription reads: **Gyüjtsön lebélyegzést** (Collect cancellations)
3) Carriage (Hintó)
4) Kossuth's coat of arms breaks the chain of Trianon (Kossuth címer széttöri a trianoni láncot)

Note: A commemorative sheet (no inscription) was also produced for the occasion.This is **R.**

16.04 IV. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA B.N.V. 1940. IV. 26. - V. 6.

4TH PHILATELIC PROPAGANDA B.I.F. 26. 4. - 6. 5. 1940
Set of 6 designs, perforated and imperforate, signed Bojti, red and brown on white; on yellowish paper, varying sizes

1) **1440-1950 500**
King Mathias' portrait (Mátyás király arcképe)

2) **100 ÉVES A BÉLYEG**
100 YEARS OF THE STAMP
Facsimile of the Penny Black stamp, aeroplane and post carriage
(1 pennys bélyeg facsimiléje, repülőgép, postakocsi)

3) **A KÖNYVNYOMTATÁS 500 ÉVES**
500 YEARS OF BOOK PRINTING
Printing letter (Nyomdabetű)

4) **A PRZEMYSL-I LÉGIPOSTA 25. ÉVE**
25 YEARS OF THE PRZEMYSL AIRMAIL
Balloon and planes flying over one of the fortress gun turrets
(Léggömb és repülőgépek erődágyúk fölött)

5) **VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY MIKLÓS ORSZÁGLÁSÁNAK 20. ÉVFORDULÓJA**
20TH ANNIVERSARY OF HORTHY MIKLÓS OF NAGYBÁNYA' REIGN
Text only (Szövegbélyeg)

6) **A BÉLYEG NEMZETI VAGYON GYÜJTSD!**
STAMPS ARE NATIONAL PROPERTY COLLECT THEM
Fruits, wheat and factory chimneys on a stamp
(Gyümölcs, búzakalász és kémények bélyegen)

Note: The set appears also on a commemorative sheet, entitled **"Emlékezzünk..."** (Let us remember...), imperforate, with special cancellation, published by Bélyeggyüjtők Zsebkönyve. Stamp No 4 is included also in the Aviation Chapter, see No 741.04.

16.05 1941 V. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA
1941 5TH PHILATELIC PROPAGANDA (EXHIBITION)
Set of 2 designs, trianglar, perforated (ordinary), 65 mm, signed Légrády D.(ező), background colours: blue; green

1) **GYÜJTSÜNK ALKALMI BÉLYEGZÉST**
LET US COLLECT COMMEMORATING CANCELLATIONS
Part of a letter with fancy cancellation (Boríték különböző bélyegzésekkel)

2) **GYÜJTSÜNK FRANKOTYP BÉLYEGZÉST**
LET US COLLECT FRANKOTYPE CANCELLATIONS
Part of a letter with King Matthias portrait and frankotype cancellation
(Borítékrészlet Mátyás király arcképével és frankotíp lebélyegzéssel)
Overprinted with a rubber stamp, blue ink: 1948.

16.06 V. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA A NEMZETKÖZI VÁSÁRON
5TH PHILATELIC PROPAGANDA AT THE INTERNATIONAL FAIR
Set of 3 stamps, imperforated, 72 x 40 mm, red, white and green. Signed Légrády Dezső

1) **BNV 1941 A BÉLYEG NEMZETI VAGYON!**
BIF 1941 STAMPS REPRESENT A NATIONAL ASSET!
Factory with chimneys (Gyár és kémények)

2) **SZERESD A MAGYAR KATONÁT!**
Note: Listed separately in the WWI chapter, see under 62.04.

3) **V. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA BNV. 1941. V. 2-12.**
5TH PHILATELIC PROPAGANDA BIF 2-12. 5. 1942
Frame, 50x 65 mm, brick red on yellowish paper

16.07 **V. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA NEMZETKÖZI VÁSÁR 1941 MÁJUS 2-12**
5TH PHILATELIC PROPAGANDA INTERNATIONAL FAIR 1-12 MAY 1941
Post horn with an inscription: **BÉLYEGGYÜJTŐK ZSEBKÖNYVE ALAPITVA 1938**
PHILATELISTS' POCKET BOOK FOUNDED IN 1938, folklore motives at the sides
(Postakürt a fenti körirattal, kétoldalt magyaros motívumok)
Perforated and imperforate, 48 x 30 mm, multi-coloured, signed Légrády Dezső

Note: Printed in a pair with the Kölcsey jubilee stamp (see under 034.20). The two stamps appear also on numbered "BNV 1941" (BIF 1941) small sheets. Probably 2000 copies were printed.

16.08 VI. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA B. N. V. 1942. VIII. 14-24

6TH PHILATELIC PROPAGANDA B.I.F. 14-24.8. 1942

Set of 2 designs, perforated and imperforated, square shaped, 40 mm, brown on yellow; brown on blue; green on white; red on blue; red on grey; red on orange; red on pink; green on yellow; green on pink; green on green; blue on white paper

1) Hermes' baton (Hermész szárnyas pálcával)
2) Young man admiring stamps in an album with a magnifying glass
(Fiatalember nagyítóval bélyegalbumot nézeget)

Note: The set was printed also in a special large format, with the middle third (between the two poster stamps) being left blank for a postage stamp and a commemorative cancellation. These are **R** (whether cancelled or not). All are signed FERY.
A commemorative card was published for the occasion, entitled "ÜDVÖZLET A VÁSÁRRÓL" (Greetings from the Fair) by the Bélyegtudakozó Közp.(ont), on which various stamps could be attached and the fair's special cancellation applied.

16.09 PROBÉK BÉLYEGKIÁLLITÁS SOPRON 1938. SZEPT. 11-20.

PROBÉK BÉLYEGKIÁLLITÁS SOPRON 11-20 SEPT. 1938

Set of 2x2 designs, 30 x 40 mm, perforated, brown. Signed Fery

1) Watch tower (Hűség Tornya)
2) Museum building (Múzeum)
3) **PROBÉK BÉLYEGNAP 1938. IX. 18. SOPRON**
PROBÉK PHILATELIC DAY 18. 09. 1938 SOPRON
Letter connecting the halves of the globe
(A földgömb két féltekéjét összekötő postai levél)
4) **KÉZMŰIPARI KIÁLLITÁS 1938 IX. 8-20. SOPRON**
EXHIBITION OF DOMESTIC INDUSTRY 8-20. 09. 1938 SOPRON

16.10 IV. NEMZETKÖZI SPORTHÉT PROPAGANDA BÉLYEGKIÁLLITÁS 1938. VIII. 28. - IX. 4.

4TH INTERNATIONAL SPORTS WEEK PHILATELIC PROPAGANDA EXHIBITION 28. 8. - 4. 9. 1938

Imperforate, 45 x 70 mm, basically only a frame. Coloured illustration, oval shaped, showing bathing woman with inscription: SIÓFOK. The Illustration was glued to the centre. Dark blue on yellow; lilac

16.11 III. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA KIÁLLITÁS BUDAPEST 1945. XII. 22-30.

3RD PHILATELIC PROPAGANDA EXHIBITION BUDAPEST, 22-30. 12. 1945

Set of 4 designs, perforated and imperforate, 22 x 35 mm, blue on grey; brown on grey; brown on pink; brown on off white paper, printed by Samum Altesse

1) **OFIT BÉLYEGBARÁTOK ORSZ. EGYESÜLETE**
OFIT PHILATELISTS' NAT. SOCIETY
St. Stephen's crown and postal horn in a stamplike design
(A Szent Korona és egy postakürt bélyegen)
Note: Also in big size, 50 x 70 mm.
2) **GYÜJTEMÉNY BEMUTATÓ VERSENY XII. 26**
CONTEST OF COLLECTIONS 26. 12
Hand holding stamp album (Bélyegalbumot tartó kéz)
3) Envelope joining two half globes (Két fél földgömböt egyesítő boríték)
4) Carrier pigeon (Postagalamb)

16.12 ŐSZI VÁSÁR BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA

AUTUMN FAIR PHILATELIC PROPAGANDA

Set of 4 designs, perforated and imperforate, square shaped, 35 mm, lilac; orange; brown; green; red; blue on white paper

1) Classical building, inscription over the entrance: **NYUGOT** (WEST) (Klasszicista épület, bejárata fölött felirat)
2) Circle and triangle in a shield (Pajzsba helyezett körző és háromszög)
3) 6 f postage stamp with cancellation (6 filléres postabélyeg, lebélyegezve)
4) Main entrance, globe (Főbejárat, földgömb)

History: The stamp was published for the Autumn Fair, 31. 8. -11. 9. 1939. Stamps No 1 and 2 are believed to have Freemason symbols.

16.13 ŐSZI VÁSÁR BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA BUDAPEST 1942. X. 3-12.

AUTUMN FAIR PHILATELIC PROPAGANDA BUDAPEST, 3-12. 10. 1942

Set of 4 designs, perforated, 30 x 45 mm, pink; greenish, brownish, signed Mogyoróssy

1) Main entrance to the Fair (A vásár főbejárata)
2) Globe with Hermes' baton (Földgömb Hermész-pálcával)
3) Grapes (Szőlőfürt)
   Note: Text altered for **GYÜMÖLCSKIÁLLITÁS** (FRUIT SHOW)
4) Fruit bowl (Gyümölcstál)

Note: Stamp No 1 is the same as the year before, No. 16.12.4.

16.14 VI. BÉLYEGGYŰJTÉSI PROPAGANDA 1942. VIII. 14-24

6TH PHILATELIC PROPAGANDA 14-24. 8. 1942

Facsimile of the 10 kr postage stamp (A 10 krajcáros postabélyeg hasonmása)

Imperforate, 35 x 40 mm, blue; green; brown on white paper

16.15 ORSZÁGOS PARASZTNAPOK 1946 „IPAR A MEZŐGAZDASÁGÉRT” XV. BÉLYEGGYŰJTÉSI PROPAGANDA OFIT

NATIONAL PEASANTS' DAYS 1946 "INDUSTRY FOR THE AGRICULTURE"

15TH PHILATELIC PROPAGANDA BY OFIT

Dancing couple (Táncoló pár)

Imperforate, 45 x 38 mm, black on white; yellow; green paper

17 DEALERS/BÉLYEGKERESKEDŐK

There were about 30 philatelic dealers in the capital just before WWI. In the early 1920s their number had nearly doubled (with about 50 dealers), due to heavy investing to 'convertible'postage stamps during the postwar inflation years. In 1930 there were again about 30 dealers in Budapest, their number rising slowly by the end of the decade. Some of these dealers published Cinderella stamps of their own. These 'dealers stamps' are very much sought after nowodays. The so called 'Szekula stamps', published by the Szekula brothers belong to the most popular dealers' stamps in collectors' circles.

170 CINDERELLA DEALERS/REKLÁMBÉLYEG-KERESKEDŐK

As far as it is known, there were only two Cinderella dealers in the country: Mr Kókai, being the first in the capital and country alike and a Mr Urai the provincial town of Arad, some 300 kilometres Southeast of Budapest. Mr Kókai opened his shop in the early months of 1914, which he had for nearly three years, until his death in 1916. Both of them were interested only in Cinderella stamps. (However, Mr Kókai was a secondhand book dealer *and* an ardent Esperantist as well), neither had postage stamps in their stocks.

Mr Urai entered business at about the same time, catering for a town on the Hungarian Plains which prided herself in being 'modern' in every sense. There is no information about how long Mr Urai remained in the business but all mention of him ceases after WWI broke out. Naturally, both Cinderella dealers issued their own stamps, which are considered both beautiful and colourful.

170.01 KÓKAI LAJOS BUDAPEST IV. KAMMERMAYER-U. 1.
ELSŐ MAGYAR PROPAGANDA-BÉLYEGKERESKEDÉS
KÓKAI LAJOS BUDAPEST IV. KAMMERMAYER-U. 1.
FIRST SHOP IN HUNGARY DEALING IN PROPAGANDA STAMPS
Standing griff holding shield like form (Pajzstartó griff)
Imperforate, 25 x 50 mm, green and white. Printed by Lengyel L., Budapest, 1913, **R**
Note: The very first Hungarian Cinderella dealer stamp.

170.02 KÓKAI LAJOS 1873-1914 Első Magyar Propaganda-Bélyeg Kereskedése
Budapest, IV., Kamermayer Károly-u. I. szám
KÓKAI LAJOS 1873-1914 First Shop in Hungary dealing in Propaganda stamps
Budapest, IV., Kamermayer Károly-u. I. szám
Gentleman reading in an antiquarian bookshop (Antikváriumban olvasó úr)
Perforated, 70 x 50 mm, chromolitho, **R**
Note: Probably a preprinted, German made stamp, well coloured but not expertly drawn, judging by the position of the hands. Dated '1873-1914' but this is a bit missleading as it indicates the bookshop's foundation year. The stamp was printed in 1914.

170.03 TÖRV. VÉDVE 1914 REKLÁMBÉLYEG FŐRAKTÁR URAI J.
ARAD FORRY-.U GYÜJTSETEK REKLÁMBÉLYEGET
TRADE MARK 1914 MAIN WAREHOUSE FOR PROPAGANDA STAMPS
URAI J. ARAD FORRY-.U COLLECT ADVERTISEMENT STAMPS
Flying angel, holding an open stamp album (Angyal, repülés közben nyitott albumot tart)
Perforated, 40 x 55 mm, litho, red on green, white edges, **R**
Note: On Urai's stamps see also No. 242.43.

170.04 **Bélyeg főraktár URAI JÁNOS ARAD, FORRAY-U. 1.**
Gyűjtsön reklámbélyeget.
Main warehouse of advertisement stamps URAI JÁNOS ARAD, FORRAY-U. 1.
Collect advertisement stamps.
Gentleman carrying bass (Brácsát cipelő férfiú)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI
Note: German stamp with Hungarian text "custom made", probably printed by Urai himself.

170.05 **Cégeknek nélkülözhetetlen a reklámbélyeg. URAI JÁNOS, ARAD**
Advertisement stamps are a must for firms. URAI JÁNOS, ARAD
Child with a gramaphone (Gramafont tekerő gyerek)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI
Note: See previous stamp. No. 242.33 was printed also by Urai.

171 PHILATELIC SHOPS/BÉLYEGKERESKEDŐK

171.01 ABONYI JENŐ Budapest, IV., Váci-utca 45. 1902. 1932.
Set of unknown number of fantasy stamps, printed over in black or red. Every stamp has the inscription "Magy.(ar) Kir.(ályi) Posta (Royal Hungarian Post) and most have denominations in fillérs. Perforated, 22 x 26 mm, colour variations: lilac, orange, blue, green, red

1) St. Stephen's crown, floral and ornamental decoration, no face value (Szent Korona, virág- és orn. díszítés, érték nélkül)
2) Holy Crown radiating downwards, below three hills with double cross, no value (Sugárzó Szent Korona, alatta hármashalom kettős kereszttel, érték nélkül)
3) Holy Crown in a circle, ...fillér (Szent Korona kör közepén, ... fillér)
4) National coat of arms, floral decoration ... fillér (Kiscímer, virágdísz, ..fillér)
5) Young woman, on the left the Holy Crown, ... fillér (Fiatal nő, balra a Szent Korona, ... f)
6) Turul flying over Holy Crown, ... fillér (Turul a Szent Korona fölött, .. fillér)
7) Holy Crown in a circle, stylised flowers 6 fillér (A Szent Korona körbe helyezve, stilizált virágdíszekkel 6 fillér)
8) Holy Crown with floral design, face value in a circle, 6 fillér (Ua., értékkel)
9) Holy Crown in a triangle, 8 fillér (A Szent Korona egy háromszögben, 8 fillér)
10) Holy Crown with laurels at the sides, 10 fillér (A Szent Korona,oldalt babárágakkal, 10 fillér)
11) Queen (Elisabeth?) holding royal insignia 10 fillér (Erzsébet királyné a királyi felségjelvényekkel 10 fillér)
12) King (St. Stephen?), 10 fillér (Szt. István 10 fillér)
13) Queen (Elisabeth?) 20 fillér (Erzsébet királyné 20 fillér)
14) Holy Crown, double cross and triple hills 20 fillér (A Szent Korona, hármashalom kettős kereszttel 20 fillér)
15) National coat of arms, to the left stylisied flowers 30 fillér (Kiscímer, balra stilizált virágok 30 fillér)
16) Holy Crown radiating 1 Korona (Sugárzó Szent Korona 1 Korona)
17) Holy Crown, floral design 1 Korona (Szent Korona, virágdíszítés 1 Korona)
18) Hungaria, holding a letter (Hungária, kezében levéllel)

Note: Overprint in black for the 30 years' anniversary. Address is also given.
History: Abonyi opened a shop 1902 in the capital. Also, earlier he had a shop in Temesvár which, probably, he kept after moving to Budapest. He was one of the most prestigeous and established dealers.

171.02 Abonyi bélyegkereskedés Briefmarken Handlung Temesvár
Abonyi's philatelic shop Temesvár
The dealer's portrait in a stamp (A kereskedő arcképe bélyegbe helyezve)
Embossed, irregularly shaped, 35 x 50 mm, red and white. About 1905

171.03 AMATÖRÖK FORGALMI SZÖVETKEZETE BUDAPEST IV. MAGYAR U. 1 MEGNYITÁS ALKALMÁRA 1920. II. 20
AMATEURS' SALES CO-OPERATIVE BUDAPEST IV. MAGYAR U. 1
FOR COMMEMORATING THE OPENING AT 20. 2. 1920
Collector examining a stamp under a magnifying glass (Gyűjtő nagyítóval bélyeget vizsgál)
Imperforate, 35 x 50 mm. Brown and green printed on pergamen (translucent paper)

171.04 BÁTORI ARTUR EMIL BPEST, IV. VÁROSHÁZ-U. 14.
B.U.B.O. (BUDAPESTI) UJDONSÁG BESZERZŐ OSZTÁLY
GOBÁT BÉLYEGALBUMOK KIADÓJA PHIL-BÁT KÜLDEMÉNY FORGALOM
BÁTORI ARTUR EMIL BPEST, IV. VÁROSHÁZ-U. 14.
B.U.B.O. (BUDAPEST) NOVELTY ACQUIRING DEPARTEMENT
PUBLISHER OF GOBÁT STAMP ALBUMS PHIL-BÁT EXCHANGE-CIRCULARS
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, triangular, 40 mm, red on white
History: Used to be glued to the back cover of albums or any other parts of philatelic hardware supplied by Bátori for identification and advertisement purposes. In fact not a stamp but but a label. Still accepted by some specialised collectors as such.

171.05 **BENEDEK BUDAPEST VI. SZONDY-UTCA 63. TELEFON: 122-952.**
BÉLYEG BRIEFMARKEN TIMBRES POSTES POSTAGE STAMPS
BENEDEK BUDAPEST VI. SZONDY-UTCA 63. PHONE: 122-952. POSTAGE STAMPS
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, serrated, 35 x 27, blue and white, mid 1930'ies

171.06 **BUDAPESTI BÉLYEGTŐZSDE KOSSUTH LAJOS-U. 7. AUT. 890-63.**
STAMP STOCK EXCHANGE IN BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS-U. 7. AUT. 890-63.
Carrier pigeon like creature with letter, below a plane over globe, post horn at the base
(Postagalamb, csőrében levéllel, alatta repülőgép és földgömb, a sarokban postakürt)
Imperforate, 30 x 40 mm, brown; grey; green, late 1920'ies
History: First and only known design with a plane in any Hungarian dealers production. **R**
Note: "AUT." stands for automated telephone.

171.07 BUDAPESTI BÉLYEG TŐZSDE 1910-1930 BUDAPESTER BRIEFMARKENBÖRSE
STAMP STOCK EXCHANGE IN BUDAPEST 1910-1930
20 fillér value in a triangle with laurels (20 fillér értékjelzés háromszögben)
Imperforate, 50 x 30 mm, brown and white, text in German and Hungarian
History: A well organised business venture, origanally founded as a stamp attesting station. Issued for the firm's 20th anniversary, the stamp was worth 20 fillér bonus on anything purchased in the shop over 2 Pengő value. One stamp for one occasion only.

171.08 BBB BUDAPESTER BRIEFMARKENBÖRSE BUDAPESTI BÉLYEGTŐZSDE BUDAPEST V. DOROTTYA-UTCA 3.
BBB STAMP STOCK EXCHANGE IN BUDAPEST V. DOROTTYA-UTCA 3.
Perforated, embossed, 30 x 40 mm, pre WWI

171.09 Nicht so! NON COSI! NOT THIS WAY! PAS COMME CA!
NE ÍGY! GAMMA PHILATELIA BUDAPEST 112.
Hand forcefully cancelling stamp (Vadul bélyegző kéz)
Perforated, 35 x 60 mm, picture in red; orange; blue, about 1925

171.10 IKARUSZ BÉLYEGÜZLET BUDAPEST IV. KOSSUTH LAJOS U. 17.
IKARUS PHILATELIC SHOP BUDAPEST IV. KOSSUTH LAJOS U. 17.
Ikar(us)
Embossed, irregular shape, 18 x 25 mm, red and white, c. 1925
Note: More of a die-cut than a Cinderella.

171.11 MAGY. BÉLYEG OTTHON BUDAPEST JÓZSEF KÖRUT 9.
HUNG. PHILATELIC HOME BUDAPEST JÓZSEF KÖRUT 9.
Patrona Hungariae
Perforated, 42 x 52 mm, blue, 1920
History: Probably Székely's shop, opened early summer 1914 originally at an another location, i. e. at Dohány u. 1. The picture is the facsimile of the famous 50 K Madonna-stamp.

171.12 S. MATTARAS BRIEFMARKENHANDLUNG BUDAPEST IV. KÁROLY-KÖRUT 10.
MATTARAS S. STAMP SHOP BUDAPEST IV. KÁROLY KÖRÜT 10.
Facsimile of 3 kr postage stamp with Franz-Joseph's head
(3 krajcáros, királyfejes bélyeg facsimiléje)
Circular, embossed, 45 mm, green and white, about 1914
History:First known postage stamp 'forgery' made from a Cinderella. Reported by collectors in the press in 1915. The unknown forger cut out the postage stamp facsimile and sold them as originals to inexperienced collectors. **R**

171.13 1920 Február 1. PÁTKAI JENŐ BÉLYEGÁRUHÁZA
VII. Rákóczi út 14. szám. VII. Dohány utca 11 szám
1 February 1920. PÁTKAI JENŐ'S DEPARTMENT STORE OF STAMPS
VII. Rákóczi út No. 14. VII. Dohány utca No. 11
Carriage drawn by two horses with 3 Kr stamp at its side
(Két lovaskocsi, a kocsi oldalán a 3 Kr bélyeg képével)
Imperforate, 65 x 50 mm, black on red; green on white, signed H(aranghy)

171.14 PHILATELIA BUDAPEST 1921
Set of unknown number of stamps, the so called "Castles" series. Name of actual castle in a ribbon floating over the circular design. Perforated, 20 x 30 mm. Blue; green; red; lilac; green; brown; light yellow. Designed by Haranghy. Known designs:
Árvavára, Budatin, Huszt, Saskővár, Trencsén, Vajda Hunyad

171.15 Philatelia Veres Pálné utca 37 sz. Ujból megnyilik 1919 Nov. 1-én Olvassa a „Libellus"-t!
Philatelia Veres Pálné utca 37. sz. Reopens on the 1st of Nov. 1919 Read the "Libellus"!
Set of 2 designs. Perforated, 40 x 58 or 58 x 40mm, blue; green on white paper, signed

1) Jack in box in the form of a collector jumping out of box to examine a stamp (Kelfjeljancsi mint gyüjtő dobozból kiugorva bélyeget vizsgál)
2) Sphinx (Szfinx)

History: This set is linked to Mr Rampacher, whose monthly magazine is being advertised on the stamps. At the time, Mr Rampacher lived next door to the shop. The shop moved to a new address in 1922, also in the downtown area (IV., Semmelweis-u. 7.).
The "Philatelia" is taken by Mr Patzer - wrongly - for the monthly of the same title.

171.16 UNTERNEHMUNG „INTERNATIONALE PHILATELISTEN"
BÉLA SZEKULA BUDAPEST UNGARN-HONGRIE
VERLAG: UNGARISCHER BRIEFMARKEN SAMMLER.
VENTURE "INTERNATIONAL PHILATELISTS" BÉLA SZEKULA
BUDAPEST HUNGARY PUBLISHER: HUNGARIAN POSTAGE STAMP COLLECTOR.
Knight with flag, facsimiles of 1 kr and two pence postage stamps
(Lovag zászlóval, 1 kr és két penny-s bélyegek fakszimiléi)
Embossed, imperforate, 90 x 37 mm, left side irregular shape. White on green, in German. **R**
History: The Szekula Brothers made their name in stamp collecting early in the 20th century. The more famous of them, Béla, after the initial ground work (among others the "Genf" Int. Philatelist Society and publishing a bi-lingual monthly) for an international, big business venture moved to Switzerland and his firm become a most successful auction and wholesale firm based in Lucerne.

171.17 BÉLA SZEKULA BUDAPEST UNGARN-HONGRIE
INTERN. PHILATELISTEN VERBAND „GENF" IN BUDAPEST
BÉLA SZEKULA BUDAPEST HUNGARY
INTERN. PHILATELISTS' SOCIETY "GENF" IN BUDAPEST
Young woman examining stamps, to the right a facsimile of a postage stamp
(Fiatal nő bélyegeket vizsgál, tőle jobbra postabélyeg fakszimiléje)
Embossed, irregular shape, 33 x 50 mm. Coloured (with many shades) with facsimile stamps of many variations, in total at least 24. Colours: red, dark blue, blue, lilac, yellow, blackish.
Facsimile varies according to colour. Facsimiles:

- **a)** Hungarian 10 fillér "Turul" stamp
- b) Liberia, One cent
- c) Liberia, Two cent
- d) French Indochina 1 C(entime)

Note: Probably the earliest dealer's stamp in Hungary, printed before the end of the 19th Century. **R**

171.18 BUDAPESTI VÁSÁR 1936 MÁJUS 8-18 SZÉKELY SÁNDOR BÉLYEGKERESKEDŐ
BUDAPEST, TERÉZ KRT. 1.B. TEL. 28-8-77
BUDAPEST INTERNATIONAL FAIR 8-18 MAY 1936 SZÉKELY SÁNDOR
STAMP DEALER BUDAPEST, TERÉZ KRT. 1.B. PH.: 28-8-77
Logo of the fair (A BNV azévi logója)
Embossed, serrated, 30 x 55 mm, red; blue; black
Note: Such commercials were custom made, i. e. the patron's name and address was indicated but they were produced by Szeiler's Chliché Manufacturing and Printing Shop. Hungarica.

171.19 PHILATELI BRIEFMARKENHANDLUNG E. SZÉCSI SUBOTICA
PHILATELIC SHOP E. SZÉCSI SUBOTICA
Facsimile of Liberian one dollar postage stamp
(Libériai egy dolláros bélyeg fakszimiléje)
Embossed seal, 48 mm, lilac on white paper, about 1925. Hungarica, **R**
History: Mr Széchy opened his shop before WWI, continuing his business also under the Yugoslav regime till to the 1930s. Hungarica.

171.20 **Philatelia BUDAPEST IV. GRÓF KÁROLYI U. 26. TÖRV. VÉD.**
Philatelia BUDAPEST IV. GRÓF KÁROLYI U. 26. REG. TRADE M.
Eagle holding stamp (Csőrében bélyeget tartó sas)
Imperforate, 22 x 26 mm, blue on white, c. 1920, **R**
Note: Also appears on photo-postcards as imprinted poster stamp.

171.21 **A. WALDER Co. ARAD BRIEFMARKENHAUS**
A. WALDER Co. ARAD HOUSE OF STAMPS
Text only (Szöveges pecsétbélyeg)
Embossed seal, circular, 35 mm, black and red, about 1905

OVERPRINTED ADVERTISEMENT STAMPS/
FELÜLNYOMOTT REKLÁMBÉLYEGEK

An interesting sub-group of dealers' advertisement stamp. The original stamp (mostly German) were either overprinted with Hungarian text or such text added to it. A typical example is Majo's stamp which was supplied by the Schwaneberger firm, producing albums and other philatelic accessories. Such "common" stamps served well their advertisement goal for both parties. The other example is of the "Freimarke Postverein Baden" (Free Stamp Postal Society in Baden) overprinted by Kelen and Co., a less colourful or attractive item. Only these two examples are given as "their number is legion".

171.50 MAJO SÁNDOR bélyegkereskedése Budapest, IV., Károly-körút 10.
MAJO SÁNDOR's philatelic shop Budapest, IV., Károly-körút 10.
Open stamp album (Nyitott bélyegalbum)
Perforated, 35 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI

171.51 S. KELEN Co. BUDAPEST
Coat of arms (Címer)
Perforated, 35 x 35 mm, brown on greyish paper, pre WWI
Note: Overprinted on the stamp of the "FREIMARKE POSTVEREIN BADEN".

18 COLLECTORS/GYÜJTŐK

18.01 VELENCZEI UTAM 1914. ÁPR. 14-18 Dr. HOLLAENDER
COMMEMORATING MY JOURNEY TO VENICE 14-18 APRIL 1914 Dr HOLLAENDER
Campanile in San Marco (Harangtorony a Szent Márk téren)
Serrated "frame", 45 x 45 mm, red on yellowish paper; on light blue; light brown paper
History: Mr Hollaender (1882 - ?) opened his lawyer's office in 1907 in Budapest. The young lawyer was among the founding fathers of the first Hungarian Cinderella Club, the Budapest Branch of the IPU, being its treasurer. As a dedicated collector he ventured also into the field of catalogues, publishing in 1928 (together with Mr Kölbig) the famed "Hungarian Revenues" (A magyar okmánybélyegek) and other valuable volumes.
He was the first private person in Hungary to use a "stamp frame" on the occasion of his tour to Venice frame. If this item is found on an envelope complete with cancellations - **RR.**

18.02 **Dr. HOLLAENDER GYÖRGY ÜGYVÉD BUDAPEST, V. WEKERLE SÁNDOR-U. 11.**
Dr HOLLAENDER GYÖRGY LAWYER BUDAPEST, V. WEKERLE SÁNDOR-U. 11.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, 60 x 20 mm, white on blue, pre WWI.

18.03 HOLLAENDER GYÖRGY DR 1882 - 1932
Head in profile, silhouette in laurel wreath (Férfi profilja babérkoszorú sziluettjével)
Perforated, black on white paper, square shaped, 30 or 40 mm
Note: 50 years jubilee stamp, publisher unknown. Probably by ELMA.

18.10 VERLAG LIBELLUS BUDAPEST VIII. GYULAI P. U. 16. Briefmarken, Gelegenheitsmarken, Münzen, Medaillen, Notgeld, Kriegs-Graphik u. Stiche
LIBELLUS PUBLISHING BUDAPEST VIII. GYULAI P. U. 16.
Postage stamps, Commemorative stamps, Monies, Medals, Money of necessity, War graphics and Engravings
Man holding old books and antiques, in the backround graphic printers symbol
(Régi könyveket és régiségeket kezében tartó ember, a háttérben nyomdász-eszközök)
Perforated, 45 x 65 mm, multi-coloured, signed. Languages: English, German, French.
Also in blocks of four, whereas 2 German and 1-1 English and French lang. var. are to be found. **R**
History: Mr Rampacher was one of the earliest Cinderella collectors in Hungary and,perhaps, the greatest ever collector of commemorative stamps on a world scale. Stamps printed by him can be categorised into the following sub-groups:

1) stamps connected with his short living monthly, the “Libellus”
2) greeting stamps, printed for his extensive correspondence
3) stamps commemorating his collections.

Of the last sub-group, two stamps (text only, with French inscription) are known, one printed in 1937, the other published for the 50th anniversary in 1962. As to the latter one, due to its year of printing it is not listed below but is included among the illustrations. Of the three sub- groups, the first one is the most interesting for the international collector, both for their graphic values and for their rarities. The graphic artist remains unknown.
More about Mr Rampacher’s activities can be found in the Introduction and the Aviation chapter. His short biography and a selected literature list follow below.
Biography: Born 29. 3. 1881 in Vienna, died in Budapest, 6. 7. 1972. Secondary school attended in Pozsony, today’s Bratislava, then completed his legal studies at Budapest University. In 1905 he received his first assigment at Budapest Court of Justice, being nominated as a judge in 1922. From 1930, to his forced retirement after WWII, he had been a judge at the Royal Hungarian Court of Patents. His vast Cinderella collection of commemorative stamps totaling 50,000 in some 50 folio size albums was auctioned by Hagedorn Co. of Limburg, Germany in March 1978. The catalogue of this auction is now, itself a rarity.

Literature/Irodalom:

a) his publications

Katalog der Ausstellungs- und Gelegenheitsmarken der Schweiz
Katalog der Vignetten zu den Olympischen Spielen
Catalogue des timbres commémoratifs de la Hollande. Edition Vos
“Libellus” 1919-1920 (bilingvical, German-Hungarian periodical). Budapest
A Second Hungarian Raphsody.
In: ”Cinderella Philatelist” vol. 4 p. 49, July 1964
Die schwedischen Flaggenmarken.
In: ”Der Sammler-Dienst”, Coburg. Heft 21/1955
Der Werdegang einer bullgarischen Markenausgabe.
In: ”Der Sammler-Dienst” Coburg, Heft 13/1958
Die Soldatenmarke. In: ”Der Sammler-Dienst” Coburg, Heft 18/1955
Die Geschichte der Bistra-Post. In: Merkur, Nr. 109/10, November 1958
Die Weltpostmarke. In: ”Der Sammler-Dienst” Coburg, Heft 17/1955
Jewish Private Post in Turkey. In: ”Cinderella Philatelist” vol. 5. p. 3. January 1965

b) published on him

Horst Hille: Paul Rampacher. In: ”Sammler Express” Heft 22/1990
Paul F. Rampacher, 80 Jahre alt. In: ”Der Sammler-Dienst” Coburg, Heft 7/1961
Zum 80. Geburtstag von Paul F. Rampacher. In: ”Merkur” Düsseldorf, Heft 2/1961
Paul F. Rampacher, 85 Jahre alt. In: ”Der Sammler-Dienst” Coburg, Heft 7/1966
Paul F. Rampacher, 88 Jahre alt. In: ”Der Sammler-Dienst” Coburg, Heft 7/1969
Patzer, Heinz: Paul F. Rampacher - ein Sammler und seine Werken.
In: ”Erinnophilie International”, Vereinsnachrichten No 126, 15/3 1999
Balázs Károly: Rampacher Pál. In: ”Műgyűjtő”, 1999. január

Note: Other stamps published by Mr Rampacher includ Nos. 034.15, 034.25 and 171.12. See also No. 171.15.

18.11 **Libellus Briefkasten für Sammler, Museen und Bibliotheken**
Budapest, VIII. Gyulai Pál-utca 16
Libellus Postbox for Collectors, Museums and Libraries Budapest, VIII. Gyula Pál-utca 16
Same as No 18.20 (A 18.20. számmal megegyező rajz)
Imperforate, signed. Also in French, **R**
Note: The stamp's illustration appeared also on the address side of the postcard published by Mr Rampacher announcing the "Libellus". This stamp or any of those listed below ones found on flown correspondence are **RR**.

18.12 MINDEN GYÜJTŐT ÉRDEKLI A LIBELLUS
MEGJELENIK 1919. OKT. 15. KIADÓHIV. VIII., GYULAI PÁL U 16.
EVERY COLLECTOR INTERESTED IN LIBELLUS
PUBLISHED 15 OCT. 1919 PUBLISHING OFF. VIII., GYULAI PÁL U. 16.
Set of 2 designs, imperforated, 44 x 60 mm, black on yellow; red paper, signed. **R**
1) The publisher himself sitting on old books, pointing at his paper
(A kiadó régi könyveken ülve saját lapjára hívja fel a figyelmet)
2) Collector-centaur examinating something with magnifying glass
(Gyűjtő-kentaur nagyítóval vizsgál egy tárgyat)
Note: See also the so called „Philatelia" stamp, No. 171.15, advertising the Libellus.

18.13 Türnitz, 25. VII. - 8. VII. 1933. Zum andenken v. R. s. F.
Türnitz, 25. 7. - 8. 7. 1933. Greetings from R. F.
Alpin house (Hegyvidéki ház)
Perforated, 48 x 46 mm, black print on white paper, signed
History: Mr Rampacher spent a summer holiday with his family, staying in Türnitz, Austria, for which occasion he had a stamp designed and printed probably "in situ".
Note: If found on postcard or letter, **R.**

18.14 B. U. É. K. 1939 RAMPACHER PÁL
HAPPY NEW YEAR 1939 RAMPACHER PÁL
Two children in folk costume collecting flowers
(Nemzeti viseletbe öltöztetett gyermekpár virágot szed)
Perforated and imperforate, 35 x 45 mm. Brown on yellow; brown on pink. Signed Fery. Also in English, French and German

18.15 B. U. É. K. 1942 RAMPACHER PÁL
HAPPY NEW YEAR 1942 RAMPACHER PÁL
Double cross on triple hill in "V" with floral wreath
(Kettős kereszt hármas halmon „V" betű szárai között, virágdíszítés)
Imperforate, 30 x 40 mm, dark blue and white. Signed Fery A.

18.16 B. U. É. K. RAMPACHER PÁL 1943
HAPPY NEW YEAR RAMPACHER PÁL 1943
Slightly modified design of the previous year (Az előző évi rajz némileg módosított változata)
Perforated, 30 x 40 mm, green on white paper, signed Fery A.

18.17 B. U. É. K. RAMPACHER PÁL BUDAPEST
A HAPPY NEW YEAR RAMPACHER PÁL BUDAPEST
Children dancing around a lady (Pálmaágat tartó nő körül táncoló gyermekek)
Dotted, 65 x 46 mm, black on white paper, signed Fery A.

18.18 **1946 B. u. é. k. RAMPACHER PÁL Budapest**
1946 Happy New Year RAMPACHER PÁL Budapest
Young peasant woman with horn of plenty (inscription: Béke - Peace)
(Fiatal parasztlány bőségszaruval)
Perforated, 40 x 48 mm, orange and white
Note: Unsigned, probably designed by Fery

18.19 **COLLECTION OF COMMEMORATIVE LABELS 1912-1937.**
P. F. DE RAMPACHER BUDAPEST
RAMPACHER P. F. BUDAPEST
ALKALMI LEVÉLZÁRÓBÉLYEG GYÜJTEMÉNYE 1912-1937
Text with floral decor and St. Stephens crown in the background
(A szöveg mellett virágdísz, háttérben a Szentkoronával)
Perforated, 45 x 25 cm, multi-coloured, also in German and French

18.20 **IMPERATOR POST INTERNATIONAL EXCHANGE- and KORRESPONDENT WORLD-CONNECTION. Dipl. Ing. Zimányi L. Budapest, VI., Podmaniczky-u. 77. Hungary**
Liberty statue to the left, Eiffel tower to the right
(Balra a Szabadság-szobor, jobbra az Eiffel-torony)
Perforated, 45 x 35 mm, lilac on brown paper, about 1920
History: Mr Zimányi, a civil engineer was the leading personality of the few Hungarian members belonging to the Imperator Post.

19 FANTASY, FORGERIES AND OTHER/ FANTÁZIABÉLYEGEK, HAMISÍTVÁNYOK ÉS EGYÉB

It appears that Hungarians had no interest in making forgeries, at least in respect of Cinderellas. On the other hand, 'fantasy stamps', some beautifuly concieved appear before and after WWI. Mr Abonyi's dealer set may well be classified as a fantasy set. The best examples are connected to the popular 'harvesting couple' postage stamp's 10 years jubilee.

Literature/Irodalom:
Cservinka Tibor: Fantáziabélyegek. In: "Filatéliai Szemle" 1974. VIII-IX. sz. 30-31. old.

FANTASY/FANTÁZIABÉLYEGEK

19.01 **POSTA 1909 FEBR. 13.**
POST OFFICE 13. FEBR. 1909
Two post horns, national coat of arms (Két postakürt, kiscímer)
Perforated, 25 x 25 mm, red
History: Printed for postmen's meeting in Temesvár (held 1909) in the early 20's.

19.02 **MAGYAR KIR. POSTA 1916 (1926)**
HUNG. ROY. POST 1916 (1916)
"Harvesting couple" Set of 3 designs commemorating the so called "harvesting" postage stamp Perforated and imperforate, 20 x 28 mm, black; rose; green on white paper, published by the ELMA, signed. Artist unknown. **R**

- **1)** Facsimile (Fakszimile)
- **2)** Harvesting couple having lunch in a field (Arató pár búzamező közepén ebédel)
- **3)** Harvesting pair saying goodbye (Búcsúzik az arató-pár)

History: The orginal 'harvesting stamp' is one of the most common postage stamps, remaining in circulation between 1916-1926. The designer was a Mr Tull Ödön, a young artist, killed in action in 1915, a full year before his design came into being. The stamp proved to be so immensely popular that at its withdrawal the ELMA decided to commemorate it with a special Cinderella. Three stamps were printed: a twin stamp, of which one was a facsimile, the second being a new design, showing a harvesting couple departing from the field, waving good by to collectors. The third stamp showed the same couple enyojing lunch on the field.

Note: Of the stamps No 1 is large, 45 x 45 mm and exists with the following inscription:
Mezőgazdasági és Ipari kiállitás Nyíregyháza, 1910 szeptember 2-11.
Agricultural and Industrial Exhibition, Nyíregyháza 2-11. September 1910
Can also be classified as a 'phantom'stamp. This exhibitional harvesting Cinderella was made by an unknown perpatrator/joker some time in the 1920's. On the blown up picture the text relates to a much earlier event. Stamps No 1 and 3 were printed in pairs. Stamp Nr 2 is **RR.**

19.03 **1874-1924**
Somewhat altered copy of the 1874 postage stamp
(Az 1874-es levélboríték-rajzú postabélyeg megváltoztatott mintája)
Jubilee stamp of the first Hungarian Postage stamp. Perforated, 18 x 25 mm, blue; green; brown; red on white paper
History: Publisher unknown, probably an Abonyi advertising gimmick.

19.04 **POSTA BÉLYEG ...... ÉS LEVELEZŐLAP KIÁLLITÁSOK MAGYARORSZÁGON ÉS BOSZNIÁBAN 1903 IGAZGATÓSÁG BUDAPEST, V. AKADÉMIA U. 1.**
EXHIBITONS OF POSTAGE STAMPS AND POSTCARDS IN HUNGARY AND BOSNIA 1903 DIRECTION BUDAPEST, V. AKADÉMIA U. 1.
Silhouette of Buda Castle (A Vár sziluettje)
Perforated, 38 x 52 mm, signed Hatay A., **R.** Language and colour variations:
a) Hungarian - pinkish; b) German - blue; orange; greenish
History: First Hungarian fantasy stamp. The details of both the publisher and artist remains a mistery.

General note: Abonyi's fantasy set also should be included here. See at Dealers Chapter, under 171.01.

FORGERIES/HAMISÍTVÁNYOK

The only item worthy of mention is the one using Mattaras' stamp. See under 171.10.

19.20 **GYÜJTSÖN FRANKOTYP BÉLYEGZÉST!**
COLLECT FRANKOTYPE CANCELLATIONS!
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 50 x 20 mm, green, mid 30'ies

19.21 **OKVETLEN JÖJJÖN EL AZ ORSZÁGOS BÉLYEGVÁSÁRRA**
BUDAPEST, 1921. IX. 23-26. KIÁLLITUNK:
COME BY ALL MEANS TO THE NATIONAL STAMP FAIR
BUDAPEST, 23-26. 9. 1921. WE EXHIBIT:
Set of 4 designs with facsimiles of Hungarian stamps, imperforate and perforated (ordinary), 45 x 60 mm. Known dealers' addresses figuring on the stamps:
Budapesti Bélyegtőzsde, Kelen S. és Társa, Kemény Jenő, Schwartz Vilmos
History: National Stamp Fair in 1921, organised by dealers and clubs in Budapest was the only event of a nationwide and very much business like character, due to the large stamp 'boom' following WWI. A commercial set was printed for the occasion with the names and addresses of the dealers.

19.22 1871-1921
Facsimile of the 1871 lithographed stamp for the 50 years jubilee
(Az 1871-es kőnyomatos bélyeg hasonmása az 50. évforduló alkalmából)
Originally in sheets, pairs and singles were made out of the sheets, imperforate and perforated, 20 x 25 mm, blue, probably published by the ELMA. **R**
Note: Also exists in a big size, engraved, limited edition (1000 copies only) variation.

19.23 **A FÉLÉVSZÁZADOS MAGYAR LEVÉLBÉLYEG EMLÉKÜNNEPSÉGEI.**
BUDAPEST, 1921. IX. 22 - 27. V., ANDRÁSSY-UT 25.
COMMEMORATING HALF A CENTURY OF THE HUNGARIAN POSTAGE STAMP
BUDAPEST, 22 - 27. 5. 1921. V., ANDRÁSSY-UT 25.
State coat of arms with facsimiles of 5 kr and 50 korona stamps
(Állami címer az 5 krajcáros és az 50 koronás postabélyeg facsimiléjével)
Perforated, green and red on white paper

19.24 **SZÁZ ÉVES A LEVÉLBÉLYEG 1840-1940**
100 YEARS OF THE POSTAGE STAMP 1840-1940
Facsimile of the One Penny stamp (Az egypennys bélyeg fakszimiléje)
Imperforate and perforated, 40x30 (40x5) mm, brown and green on white paper. Published by Samum Altesse
History: Although a firm not dealing directly in stamps, the Samum Altesse did have some interesting philatelic aspects. The above set was an integral part of the firm public relations campaign. The 'tabs' were accepted as bargain receipts at appointed dealers.
Note: Perforated stamps did have a 'tab' with the following inscription:
SAMUM ALTESSE R. T. BÉLYEGSZELVÉNYE

19.50 PROPAGANDA MARKEN SAMMLER VEREIN MÜNCHEN 1912-1937
PROPAGANDA STAMP COLLECTORS' SOCIETY MUNICH 1912-1937
Set of 4 designs, imperforate, 44 x 60 mm, blue; yellow, signed by Fery

1) Mary's Church in Munich (Mária-templom)
2) Young girl throwing stamps to the wind (Fiatal lány bélyegeket szór szét)
3) Postman holding envelope sealed with stamp (Postás levélzárós borítékkal)
4) Brother holding up stamp, having beer mug in the other hand
(Levelet felmutató barát. A másik kezében söröskorsót tart)

History: 25 years jubilee set of the club. Fery, the artist was reportedly approached via Mr Rampacher to take up the order for the design.

19.51 1 1/2 RÖTT ÖRE TILL MINNE AV STADENS "GRÖNKÖPING I BUDAPEST" GRUNDLAEGGNING DEN 30/4 - 37
1 1/2 RED PENNIES FOR MY MAIL "GRÖNKÖPING TO BUDAPEST" CONDUCTED 20. 4. '37
Man chasing postbus with letter in hand (Induló postabuszt kezében levéllel üldöző ember)
Perforated, 45 x 35 mm, green on white paper, **R**

History: Private edition of an unidentified Swedisch collector. Some experts maintain that it would be a Mr Sven Öberg, a well known Swedish collector and author of the time, living in Göteborg.

2 ADVERTISEMENT STAMPS

In the golden period of Cinderella collecting, i. e. in the early years of the 20th Century to WWI, collectors were only moderately interested in commercial stamps. In fact serious collectors sought only "commemorative stamps" linked to some event.

The commercials, having been looked down on for so long a time, made up in prestige manyfold during the last twenty years of the 20th Century. Thanks mainly to thematic/topical collecting and a growing interest in the artistic value of these productions, as well as interest in both in advertising and industrial history. At the time this catalogue is published commercials are some of the most sought after items.

Posters were a novelty at the turn of the 19th and 20th Century. This artistic advertising novelty had great impact. The first advertising pillars (pillars, as yet there were no boards) appeared in the capital in 1906. A few years later they were a common sight everywhere, in every city.

Poster stamps followed fairly quickly. The early 1910s had seen the triumphal march of these miniaturised posters, i.e. of poster stamps. The art/printing method of posters remained until the end of WWI the same, i.e. lithography. One method is also the case with the overwhelming majority of poster stamps - they were published in so called "chromolitho".

Unfortunately, this is where most of the borderline cases and overlapping are to be found. In line with the general approach, the policy has been to include rather than to exclude. Therefore, within the catalogue are included all the stamps with Hungarian inscriptions even if they happen to advertise a foreign product. The dividing line is: if the indicated firm was in business in Hungary and produced its stamps in the mentioned language, then they are incorporated into the catalogue.

In the Annex there are short biographies about the Hungarian artists who designed poster stamps. There is no information about either non Hungarian, especially German artists and printers. However, there are many instances where Hungarian firms ordered their commercial stamps from major German or Austrian printing houses. Typically, these were preprinted designs where only the firm's data had to be added,

2. KERESKEDELMI REKLÁM

A levélzáróbélyeg-gyűjtés aranykorában, vagyis a századunk elejétől az I. világháborúig terjedő időszakban a gyűjtők csupán mérsékelt érdeklődést mutattak a kereskedelmi reklám iránt. A komoly gyűjtőket tulajdonképpen csak az „alkalmi", vagyis a valamilyen eseményhez, rendezvényhez kapcsolódó levélzárók érdekelték.

Az oly sokáig lenézett reklámbélyegek az utóbbi húsz évben többszörös jóvátételben részesültek. Hála a tematikus gyűjtés divatjának és a művészeti értékek iránt megnyilvánuló fokozott érdeklődésnek, manapság ezek a bélyegek a legkeresettebbek közé tartoznak.

A plakát a századfordulón született. Ez a reklámtalálmány azonnal meghódította az utcát. Budapesten az első hirdetőoszlopok (egyelőre csak hirdetőoszlopok, nem táblák) 1906-ban jelentek meg. Néhány év múlva már minden nagyobb városban, majd minden forgalmasabb helyen találkozni lehetett velük.

A reklámbélyegek valamivel ezt követően tűntek fel, majd pedig a tízes évek elején indultak hódító útjukra miniatürizált plakátok formájában. A plakátok esetében a nyomdatechnika a kőnyomás volt egészen az I. világháborúig. Hasonlóan kőnyomással készült a reklámbélyegek döntő többsége is. Ezeket a gyűjtők csak „kromolitó"-ként emlegetik.

Sajnos, a reklámbélyegek területén rengeteg a határeset és az átfedés. Nehogy egyetlen bélyeg is kimaradjon, azt az elvet követtük (esetenként jobb meggyőződésünk ellenére is), hogy minden magyar felirattal ellátott bélyeget – ha külföldi terméket reklámozott is – szerepeltessünk katalógusunkban.

A Mellékletben közöljük a magyar művészek rövid életrajzát. A külföldi, jobbára német, illetve osztrák-német illusztrátorok ebben az összeállításban nem szerepelnek. Ugyanígy kihagytuk a külföldi nyomdászok adatait a nyomdászéletrajzok közül. A nyomdákról szólva meg kell említenünk, hogy a korszak szabad versenyes piaci körülményei között számos magyar kiadó rendelt bélyeget német vagy osztrák nyomdáktól, többnyire „előnyomott" formában, amikor is csupán a cég nevét és adatait nyomták rá az egyébként már kész bélyegre. Jóllehet ilyen előnyomott bélyegekkel nálunk jóval ritkábban találkozhatunk, mint pl. a németeknél, ahol ez mindennapos gya-

usually in a blank panel within the design. Such examples are often rare. Certainly, this is the case compared to the use of such designs within Germany. Any such instances are noted and listed in the appropriate categories. Between the two World Wars a few Hungarian printers living and working in neighbouring countries, such as Czechoslovakia, Roumania and Yugoslavia were comissioned, probably on the basis of personal ties to the clients in Hungary.

As a result of the limited early collectors' interest, commercials are, as yet, not very well researched and many discoveries remain to be made by the researcher and collector.

korlatnak számított, az előforduló eseteket az egyes alfejezetekben igyekeztünk megfelelően rögzíteni. A két világháború között számos, az utódállamokban működő, magyar tulajdonban levő nyomda is kapott hazai reklámbélyegre megrendeléseket, nyilvánvalóan a meglévő személyes kapcsolatok révén.

Mivel a kezdetekben csak lanyha érdeklődés mutatkozott e terület iránt, az bizonyos, hogy ha nem is beszélhetünk terra incognitáról, a gyűjtőt még számtalan váratlan és kellemes meglepetés érheti a reklámbélyegekkel kapcsolatban.

Literature/Irodalom:

About poster stamps
Az Országos Magyar Királyi Iparmüvészeti Iskola 1912-1913. évkönyve.
Szerkesztette Czakó Elemér igazgató. Budapest, 1913.
Az Országos Széchenyi Könyvtár grafikai plakátjai 1914-ig.
Leíró katalógus. OSZK Budapest, 1961.
A Magyar Könyv- és Reklámművészek Társasága bemutatkozó kiállításának katalógusa.
Budapest Kner, 1930.
Dr. Erdődi A. - Kner Endre: A magyar postabélyegek árjelző kézikönyve különös tekintettel a vízjelekre, fogazásokra és színkülönbségekre. Gyoma, 1925.
Ernyey Gyula: Made in Hungary. The Best of 150 Years in Industrial Design.
Rubik Innovation Foundation, Budapest, 1993.
Koós Judith: Kozma Lajos munkássága. Grafika, iparművészet, építészet.
Akadémiai, Budapest, 1975.
Kozma Lajos, az iparművész (1884-1948)/Lajos Kozma, the Designer. Iparművészeti Múzeum/Museum of Applied Arts. Kiállítási katalógus/Exhibition Catalog. Budapest, 1994.
Magyar plakát-történeti kiállítás 1885-1960. Műcsarnok. Kiállítási katalógus. Budapest, 1960.
Modern magyar litográfia. Modern Hungarian Lithography 1890-1930.
Szerkesztette/edited by Bajkay Éva. Miskolci Galéria, 1989.
Szántó Tibor: A magyar plakát. Corvina, 1986.
100 plusz 1 éves a magyar plakát. A magyar plakátművészet története 1885-1986. Kiállítási katalógus.
Műcsarnok, Budapest, 1986. (Introduction and Summary in English)

General
Bácskay Miklós: Magyar Gyárak és Iparvállalatok Címtára 1906-1907. Budapest, 1907.
Budapesti Czim- és Lakásjegyzék 20-30. Évf. Franklin Társulat
I. T. Berend - Gy. Ránki: The development of the manufacturing industry in Hungary (1900-1944)
Studia Historica Academiae Scientiarum Hungaricae Akadámiai Kiadó, Budapest 1960
Ipari Címtár 1930. Összeállította Dr. Koffler Károly.
A Magyar Kereskedelmi Intézet kiadása, Budapest, 1930.
Gazdasági, pénzügyi és tőzsdei kompasz I-XII. évf. A Pesti Tőzsde kiadása. Budapest, 1924-1936
Magyarország kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági címtára. Budapest, 1931.
Nagy Magyar Kompass 1937-1938 I-II. Budapest, 1937.
Országos Ipari Címtár. Industrie-Adressen-Verzeichniss von Ungarn. Budapest, 1940.
Révai Kereskedelmi, pénzügyi és ipari lexikona I-IV. Budapest, 1931.

20 GENERAL ADVERTISEMENT/REKLÁM ÁLTALÁBAN

20.01 **A CZIMZÉST ÉS SZÉTKÜLDÉST VÉGZI A FŐVÁROSI CZIMIRODA BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 26**
ADDRESSING AND DISTRIBUTING UNDERTAKEN BY ADDRESS OFFICE IN THE CAPITAL BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRÚT 26
Lady with globe and telegraph pole, throwing letters
(Hölgy leveleket szór szét, földgömb és távírópóna látható még a képen)
Perforated, 27 x 45 mm, red, white, green on white paper, about 1905

20.02 BALOG MIHÁLY ÉS TSA REKLÁMVÁLLALAT BUDAPEST 1919
BALOG MIHÁLY AND PARTNER'S ADVERTISING COMPANY BUDAPEST 1919
White Russian officer (Fehérorosz tiszt)
Perforated, 25 x 30 mm, light red on white paper, **R**
Note: "Adopted" from a White Russian WWI stamp.

20.03 **BALOGH MIHÁLY ÉS TÁRSA REKLÁMVÁLLALAT BUDAPEST**
BALOGH MIHÁLY AND PARTNER ADVERTISING COMPANY BUDAPEST
Set of 3 "pirated" stamps, made from postage stamps, perforated, 25 x 30 mm, early 1930s.
1) American Jubilee 2 cent stamp, 1492-1892
2) Polish 10 groszy stamp, a hetman (commander in-chief)
3) Hong Kong (?) 3 cent stamp
Note: Poor printing.

20.04 BRUCHSTEINER BÁDOGPLAKÁT
BURCHSTEINER'S TIN POSTER
Set of 6 large size designs, perforated, 70 x 80 mm, multi-coloured, signed Gebhardt, mid 1930s
1) **Áruját eladja a..**
Your goods will be sold by..
2) **Vevőt vonz a..**
Costumers are magnetised by..
3) **Megfogja a vevőt!**
It gets the costumer!
4) **Áruját jól kinálja**
It makes a good offer for your goods
5) **Eredményes reklám!**
Successful advertising!
6) EGY JÓ BÁDOGPLAKÁTNAK Ereje van!
A GOOD TIN POSTER has Power!

20.05 GRAFIKAI REKLÁM VÁLLALAT BUDAPEST VII CSENGERY-U. 5.
GRAPHIC ADVERTISING COMPANY BUDAPEST VII CSENGERY-U. 5.
Monogram
Perforated, 30 x 53 mm, dark brown on pink paper, about 1910

20.06 JÓ REKLÁM BIZTOS SIKER
GOLDBERGER A. V. HIRDETÉSI IRODA BUDAPEST, IV. VÁCZI-U. 20.
GOOD ADVERTISING GUARANTEES SUCCESS
GOLDBERGER A.V. ADVERTISEMENT OFFICE BUDAPEST, IV., VÁCZI-U. 20.
Advertising man (Szendvicsember)
Perforated, 35 x 45 mm, multi-coloured, signed Barta E.

20.07 **MEISEL K. Budapest VI Podmaniczky utca 61**
czimke minden kivitelben modern plakátok és üvegraktár Telefon 158-57
MEISEL K. Budapest VI Podmaniczky utca 61
labels of all kind, modern posters and stock of glass advert Telefon 158-57
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 60 x 45, multi-coloured, pre WWI

20.08 PÁRTOLJUK A MAGYAR IPART IGY SZOLGÁLJUK A HAZÁT!
PAPIRKERESK. LEITNER M. I. ÉS FIA BUDAPEST
PATRONIZE HUNGARIAN INDUSTRY THAT'S HOW YOU SERVE OUR CONTRY!
PAPER SHOP LEITNER M. I. AND SON BUDAPEST
Hungaria with attributes of industry (Hungária az ipar jelképeivel)
Perforated, 30 x 45 mm, brown; blue; gree; grey, lithographed by Lengyel Lipót, 1896

20.09 PÁRTOLJUK A MAGYAR IPART
PATRONIZE HUNGARIAN INDUSTRY
Published by the Industrial Chamber of Debrecen. Also listed under 374.10, data see there.

21 BANKING AND FINANCE/BANKOK ÉS PÉNZINTÉZETEK

Literature/Irodalom:
Holbesz Aladár: A magyar hitelszervezet története. Budapest, é. n. (1939)

210 BANKS/BANKOK

210.01 TAKARÉKOSKODJUNK! BETÉTEKET LEGELÖNYÖSEBBEN
KAMATOZTAT AZ ANGOL-MAGYAR BANK
LET US SAVE! DEPOSITS HAVE THE THE BEST INTEREST
IN THE BRITISH-HUNGARIAN BANK
Set of four designs, multi-coloured, perforation 11.5, 45 x 55 mm, printed by Globus

1) Big tree, small family houses around it
(Nagy fa körül kis családi házak); vertical design
2) Beehive (Kaptár); horizontal design
3) Wheat stack (Búzakalász)
4) Beehive and the bank's building (Kaptár és a bank épülete)

History: The British and Hungarian Bank Ltd. was founded in 1890 and had always belonged to one of the large, prestigeous banking houses. Of the 14 districts in Budapest, 10 had branch offices and others were in the main provincial towns. The set was intended to advertise the Bank's new saving accounts campaign in the early 1930s.

210.02 **ÖSSZES BANKÜGYLETEK LEBONYOLITÁSA GAZDÁK HITELINTÉZETE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KRÁLOVSKY-CHLUMEC SZLOVENSZKÓ**
ALL KIND OF BANK SERVICES HOLDERS' CREDIT INSTITUTE Co. LTD.
KRÁLOVSKY-CHLUMEC IN SLOVAKIA
The bank building (A bank épülete)
Imperforated, embossed photostamp, 45 x 30 mm, red and white, early 1920s. **R**
Note: A rare financial Hungarica.

210.03 **GURRÉ FERENC BUDAPEST INGATLAN ÉS JELZÁLOG-FORGALMI INTÉZET**
GURRÉ FERENC' ESTATE AND MORTGAGE INSTITUTE, BUDAPEST
Monogram
Embossed, serrated, 18 x 30 mm, red; lilac; brown on white paper, about 1905

210.04 VEGYEN 4 %-OS ERDÉLYI SORSJEGYET MAGAS KAMATOZÁS, SOK HUZÁS MILLIÓS NYEREMÉNYEK MINDEN SORSJEGY NYER LEGKISEBB NYEREMÉNY: A BEFIZETETT ÖSSZEG MAGYAR LESZÁMITOLÓ- ÉS PÉNZVÁLTÓBANK BUDAPEST, V., DOROTTYA-U. 6. 15 FIÓK BUDAPESTEN GYŐR, KASSA DEBRECEN
BUY TRANSYLVANIAN, 4 % LOTTERY HIGH PERCENTAGE MANY DRAWING PRIZES IN THE MILLIONS EVERY TICKET A WINNER SMALLEST PRIZE: THE PRICE OF YOUR TICKET HUNGARIAN DISCOUNTING AND EXCHANGE BANK BUDAPEST, V., DOROTTYA-U. 6. 15 OFFICES IN BUDAPEST, GYŐR, KASSA, DEBRECEN
National coat of arms (Állami kiscímer)
Imperforate, romboid shape, 65 mm, red, green and white, 1940

210.05 A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK AJÁNLJA TAKARÉKBETÉTJEIT, PÉNZTÁRJEGYEIT ÉS DOLLÁRZÁLOG- LEVELEIT
THE HUNGARIAN COMMERCIAL BANK IN PEST OFFERS ITS SAVING ACCOUNTS, TREASURY NOTES AND MORTGAGE-BONDS IN DOLLARS
St. Stephens crown (Szent Korona)
Oval shape, serrated, 45 mm, multi-coloured on green paper, mid 1930s

210.06 **DEBRECENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK ALAPITTATOTT 1869-IK ÉVBEN MILLENIUM 1896 EMLÉKÉRE SOUVENIER.**
INDUSTRIAL AND TRADING BANK IN DEBRECEN FOUNDED 1869 COMMEMORATING THE MILLENARY 1896 SOUVENIR.
The banks' building (A bank épülete)
Perforated, 56 x 38 mm, 7 colour variations, **RR**

211 SAVING BANKS/TAKARÉKPÉNZÁRAK

211.01 BETÉTEKET LEGELŐNYÖSEBBEN KAMATOZTAT A MAGYAR TAKARÉKPÉNZTÁR TABI FIÓKJA R.T. TAKARÉKOSKODJUNK
DEPOSITS HAVE THE BEST INTEREST IN THE HUNGARIAN SAVING BANK CO. LTD. BRANCH OFFICE IN TAB LET US SAVE
Heads of corn (Búzakalász)
Perforation 11.5, 30 x 45 mm, red on white paper

211.02 NEMZETI TAKARÉKPÉNZTÁR R.T. 1893
NATIONAL SAVINGS BANK CO. LTD. 1893
The bank's logo (A bank jelvénye)
Imperforated, embossed, square shaped, 30 mm, black and red, 1930s

211.03 TAKARÉKOSKODJUNK! TAKARÉKBETÉTEKET ELŐNYÖSEN KAMATOZTAT A VÁRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR R.T. SZOMBATHELY FIÓK KÖRMENDEN
LET US SAVE! SAVING ACCOUNTS HAVING BEST INTEREST RATE AT THE COUNTY SAVING BANK CO. LTD. SZOMBATHELY, BRANCH OFFICE, KÖRMEND
The company's headquarters with rising sun above it in the form of beehive
(A vállalati épület, fölötte kaptár formájában fölkelő nappal)
Perforated, 45 x 55 mm, multi-coloured, pre WWI

212 SAVING BANK STAMPS/TAKARÉKBÉLYEGEK

Saving banks were eager for business, introducing their own ‘saving stamps’ before the turn of the century. These stamps, originally called saving tickets (takarékjegy) were purchased for a ‘penny or two’ a piece and, then, were glued into booklets or just a sheet and when ‘a serious sum’ was accumulated, the total was either introduced to a saving account or cashed in.

212.01 Aradi ipar és népbank ARAD SZABADSÁGTÉR 19. SZ. TAKARÉK 10 KR BETÉT
Industrial and peoples’ bank in Arad ARAD, SZABADSÁGTÁR No 19. SAVINGS 10 KR
Floral decor (Virágdísz)
Perforated, 25 x 30 mm, red on white paper, before 1900

212.02 **BUDAPESTI ÁLTALÁNOS HITELSZÖVETKEZET ÉRTÉKE 2 KORONA**
GENERAL CREDIT CO-OPERATIVE IN BUDAPEST VALUE OF 2 KORONA
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 28 x 15 mm, black print on pink paper, about 1905

212.03 **BUDAPESTI KÖLCSÖNÖS TAKARÉK ÉS HITELSZÖVETKEZET ... KORONA**
MUTUAL SAVING AND CREDIT CO-OPERATIVE IN BUDAPEST ... KORONA
Text only (Szövegbélyeg)
Perforation 11, 40 x 35 mm, light green, denominations not fully known, **R**
History: Money stamp for internal use only. After payment it was cancelled with a rubber hand stamp "**PÉNZTÁRNÁL FIZETVE**" (PAID AT CASHIER’S DESK) and date.
Két KORONA 2 - blue
Négy KORONA 4 - pinkish
Hat KORONA 6 - green
Tíz KORONA 10 - orange

212.04 **BUDAPESTI ÖNSEGÉLYZŐ TAKARÉKPÉNZTÁR KÖZP. SZÖVETKEZET PÉNZTÁRJEGY**
SELF HELP SAVING BANK CENTRAL CO-OPERATIVE IN BUDAPEST
TREASURY NOTE
a) Hermes baton (Hermész szárnyas pálcája)
Imperforate, 30 x 25 mm, red on white paper, with denominations of 1, 5, 10, 15 and 20 KORONA, pre WWI
b) 30 x 20 mm
1 KORONA - blue
5 KORONA - grey

212.05 BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROSI TAKARÉKSZÖVETKEZET TAKARÉKJEGY ... pengő
BUDAPEST CAPITAL CITY SAVING CO-OPERATIVE SAVINGS TICKET .... pengő
Set of 2 designs, perforated, 25 x 30 mm, multi-coloured, late 1920s
1) Soldier hurling giant coin (Katona hatalmas pénzérmét görget)
2) Young girl’s head (Fiatal lány feje)
Note: Stamp No 1 was made altering the cliché of the war bond stamp Nr 614.02

212.06 BUDAPESTI KISIPARI HITELINTÉZET R.T. TAKARÉKJEGYE 20 fillér
HANDCRAFTS’ CREDIT BANK CO. LTD. IN BUDAPEST SAVING TICKET 20 fillér
Beehive and coat of arms of the capital (Kaptár és a főváros címere)
Perforated, 25 x 33 mm, blue on white paper, pre WWI

212.07 Budapesti Kölcsönös Takarék és Hitelszövetkezet ... kor. Csömöri út 36.
Mutual Savings and Crediting Coo-perative in Budapest. .... kor. Csömöri út 36.
Text with min. decor (Szövegbélyeg)
Perforated, about 1900
a) 40 x 30 mm
2 kor - white
4 kor - green
b) 42 x 42 mm
2 kor - white
4 kor - green
6 kor - bluish
10 kor - brick red

212.08 HAZAI LESZÁMITOLÓ ÉS TAKARÉKSZÖVETKEZET
.. KORONA ÁT NEM RUHÁZHATÓ
HUNGARIAN DISCOUNT AND SAVINGS CO-OPERATIVE
.. KORONA NOT TRANSFERABLE
Monogram
Perforated, 23 x 25 mm, about 1900, only three denominations known:
2 KORONA - green
4 KORONA - blue
5 KORONA - blue

212.09 **KUNSZENTMIKLÓS-DABAS VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR**
10 kr TAKARÉK BETÉT
SAVINGS BANK OF KUNSZENTMIKLÓS-DABAS AND SURROUNDINGS
10 kr SAVINGS
Geometrical decor (Geometrikus díszítés)
Perforated, 25 x 20 mm, black on blue paper, before 1900

212.10 LIPÓTVÁROSI BANK M.(INT) SZ.(ÖVETKEZET) ... KORONA
BANK OF LIPÓTVÁROS AS A CO-OPERATIVE .... KORONA
Perforated and imperforate, 30 x 35 mm, about 1900
2 KORONA - green
3 KORONA - red
5 KORONA - yellow
10 KORONA - light red
20 KORONA - orange-brownish

212.11 MAGY. ÁLT. TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZV. TÁRSASÁG.
BUDAPEST JÓZSEF TÉR 8 SZ. TAKARÉK BETÉT 10 kro. é.(rték)
HUNGARIAN GEN. SAVINGS BANK Co. LTD. BUDAPEST JÓZSEF TÉR No 9
SAVINGS WORTH OF 10 kro. v.(alue)
Beehives at the corners (A sarkokban kaptár)
Perforated, 25 x 20 mm, black on pink paper, about 1900

212.12 M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR 10 f
HUNG. ROY. POST SAVING BANK 10 f
St. Stephen’s crown, below a beehive, at the sides a floral decor
(Szent Korona, alatta kaptár, oldalt virágdíszítés)
Perforated, 20 x 25 mm, 1916

212.13 MAGYAR TAKARÉK SZÖVETKEZET NAGYVÁRAD

HUNGARIAN SAVINGS CO-OPERATIVE IN NAGYVÁRAD
Stylized apple (Stilizált alma)
Perforated, 20 x 20 mm, pre WWI with the following denominations:

1 KORONA	-	red
2 KORONA	-	brown

212.14 ORSZÁGOS KORONA TAKARÉKPÉNZTÁR MINT SZÖVETKEZET ÉRTÉKE .. KORONA

NATIONAL KORONA SAVINGS BANK AS A CO-OPERATIVE VALUE ... KORONA
Embossed bee in white circle (Dombornyomású méh fehér körben)
Perforated, 43 x 15 mm, denominations: 1 and 3 KORONA, green on white paper, about 1910

212.15 ORSZÁGOS KÖZPONTI FILLÉR SZÖVETKEZET PÉNZJEGY ... FILLÉR

NATIONAL CENTRAL PENNY CO-OPERATIVE TREASURY NOTE .... FILLÉR
Values in every corner, minimal decor (Értékjelzés a sarkokban)
Perforated, 30 x 15 mm, about 1900

40 fillér	-	red
80 fillér	-	green
360 fillér	-	brownish
800 fillér	-	dark green
1000 fillér	-	brown

212.16 SZATMÁR-NÉMETI-I IPARI ÉS GAZDASÁGI HITELSZÖVETKEZET 40 FILLÉR

INDUSTRIAL AND COMMERCIAL CREDIT CO-OPERATIVE IN SZATMÁR-NÉMETI 40 FILLÉR
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 30 x 25 mm, grey on white paper, pre WWI

212.17 SZÉCHENYI TELEPI FILLÉR BETÉT EGYLET

PENNY SAVINGS ASSOCIATION AT SZÉCHENYI TELEP
Girl's head (Leányfej)
Perforated, 22 x 30 mm, blue and red on whitish paper, pre WWI
Note: Printed by using an old cliché of a lottery ticket stamp.

213 THE LUCKY NUMBER: LOTTERY STAMPS/ SZERENCSESZÁM: OSZTÁLYSORSJEGY BÉLYEGEK

Class lottery was introduced to Hungary in 1897 as a state monopoly. However, organisational work including all logistics (distribution, sales etc) was left, then and for the years that followed, to a selected few 'licenced' banks. Those financial institutions undertook their own publicity / advertisement campaigns, including "lucky numbers" stamps, i. e. they organised a 'pre-lottery run' of their own. The 'lucky number' stamps quickly proved to be popular and, as a result, they were printed in great variety by all those involved.

For some time there has been a heated discussion among collectors as to whether these stamps really were intended for sealing envelopes. Such envelopes sealed with such a stamp are very rare (more so if they have a cancellation) but the inscription on a sheet printed by Gorzó és Társa Bank "HASZNÁLJUK A SZERENCSECSILLAGOKAT A LEVELEK LEZÁRÁSÁHOZ'' (USE THE LUCKY STARS FOR SEALING ENVELOPES) seems to the author to settle the matter. After WWI new themes were introduced to the stamps including international (mostly American) movie stars. As with many other things, WWII put an end to the activity.

Literature/Irodalom:

A sorsjáték Magyarországon. Feldolg. és kiadja a Hermes Magyar Általános Váltóüzlet R.T. alapításának 50. évfordulója alkalmából. Budapest, 1943.

213.01 BELVÁROSI SORSJEGY TÁRSASÁG 40 FILLÉR
DOWN TOWN LOTTERY CLUB 40 FILLÉR
Geometric decor (Geometrikus díszítés)
Imperforate, 20 x 25 mm, black on grey paper, about 1900

213.10 **BENKŐ SORSJEGYE BANKÓ BENKŐ BANK R. T. BUDAPEST ANDRÁSSY ÚT 60.**
BENKŐ'S LOTTERY'S YOUR TICKET BENKŐ BANK Col. LTD. BUDAPEST ANDRÁSSY ÚT 60.
Tri-colour with red and white checkered shield of Croatia
(Magyar nemzeti színű zászló horvát címerrel)
Perforated, 35 x 40 mm, multi-coloured, pre WWI

213.11 **BENKŐ SORSJEGYE BANKÓ**
Series of national flags, WWI edition. Set of 5 designs. Imperforate, 40 x 25 mm, multi-coloured on white paper. About 1915. Flags of the Central Powers.
1) Germany; 2) Austria; 3) Hungary; 4) Turkey, 5) Bulgaria

213.12 BENKŐ SORSJEGYE BANKÓ BENKŐ BANK A.G. BUDAPEST ANDRÁSSY ÚT 60.
National flags and coat of arms. Set of 6 designs (in blocks of 8, Hungary's and Croatia's stamps appeared twice), 35 x 40 mm, multi-coloured on white paper, about 1915. Also in German and Croatian
1) Hungary; 2) Croatia; 3) Austria; 4) Germany; 5) Bulgaria; 6) Turkey

213.20 DÖRGE FRIGYES BANK R.T. BUDAPEST
DÖRGE FRIGYES BANK CO. LTD. BUDAPEST
Goddess of fortune, with horn of plenty (A szerencse istenasszonya bőségszaruval)
Circular, 25 mm, silver and white, numbers printed in red, pre WWI
History: Dörge's bank (Dörge Frigyes) was established in 1908 and had been involved in the state run lottery (K.u. K. Klassenlotterie) until the end of WWI. The firm was based in Vienna, maintaining offices in the administrative and financial centres of the Monarchy, including Budapest.

213.21 DÖRGE A LEGSZERENCSÉSEBB OSZTÁLYSORSJEGYEKET ADJA EL. PRÓBÁLJA MEG NEM BÁNJA MEG! BUDAPEST KOSSUTH LAJOS-U. 4.
DÖRGE SELLS THE LUCKIEST NUMBERS TRY IT BE LUCKY!
BUDAPEST KOSSUTH LAJOS-U. 4.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 30 x 35 mm, red on white, pre WWI

213.22 **Zsemjédet edd meg Sorsjegyet vedd meg!**
DÖRGE FRIGYES BUDAPEST KOSSUTH LAJOS-U. 4.
Brother, 'ere's your ticket,You'll be lucky with it
DÖRGE FRIGYES BUDAPEST KOSSUTH LAJOS-U. 4.
Text only (Szövegbélyeg)
Oval shape, scalloped, 35 mm. Red and white, pre WWI

213.23 **DÖRGE BANK R. T.**
DÖRGE BANK Co. LTD.
Alphabet series. Photostamps with ladies portraits, 30 x 30 mm, grey on white creamy paper, pre WWI

213.24 Dörge - Lucky objects series. Set of 18 designs. 25 x 35 mm, violet on white; green on white paper. Pre WWI
1) horseshoe 2) pig 3) cat 4) bird with its nest 5) trefoil 6) ladybirds 7) hand ful of money 8) bees 9) alarm clock 10) chimney sweep 11) carrier pigeon 12) Cupid 13) horn of plenty 14) yoke 15) two rings and a heart 16) dwarf sitting under a mushroom 17) hand holding lottery ticket 18) money letter sent by **Dörge Bpest 100,000 Korona**
(1) patkó 2) malac 3) macska 4) madár fészkével 5) lóhere 6) katicák 7) pénzzel teli kéz 8) méhek 9) ébresztőóra 10) kéményseprő 11) postagalamb 12) Ámor 13) bőségszarú 14) zsoké 15) két gyűrű és egy szív 16) gomba alatt ülő törpe 17) lottószelvényt tartó kéz 18) pénzesutalvány)

213.25 DÖRGE
Goddess of fortune emptying her horn over Budapest
(Fortuna bőségszarujának tartalmát Budapestre zúdítja)
Perforated, 35 x 42 mm, green and white, about 1910, **R**

213.30 **GORZÓ ÉS TÁRSA SZERENCSEHÁZA BUDAPEST**
Octagonal star with various colour combinations (16 combinations) of the same design.
(Nyolcszögű csillag, különböző színkombinációkban, összesen 16 változatban)
Perforated, 30 x 30 mm, pre WWI
History: Banking House, founded in 1898.

213.31 **GAEDICKE-BANKHÁZ**
Facsimiles of lottery tickets (Lottószelvények fakszimiléi)
Imperforate, 60 x 35 mm, in various colour shades. Pre WWI
History: Known as Gaedicke Bankház Rt. (Gaedicke Banking House Co. Ltd.), established in 1896 mainly dealing in class lottery business.

213.40 HECHT BANKHÁZNÁL SZERENCSÉS LESZ
YOULL BE LUCKY WITH HECHST’BANK
Childrens’ heads with different christian names
(Gyermekfejek különböző keresztnevekkel)
Set of 35 designs. Perforated, 25 x 30 mm, grey; blue; green; orange; lilac; brown on white paper. Pre WWI
History: Founded as Hecht Bankház (Hecht Banking House) in 1893, Co. Ltd. From 1903, the firm dealt only with class lottery.

213.41 **HECHT BANKHÁZNÁL SZERENCSÉS LESZ**
Childrens’ portraits with two christian names (Gyermekportrék, bélyegenként két keresztnévvel)
Set of 35 designs. See as above

213.42 **HECHT BANKHÁZNÁL SZERENCSÉS LESZ**
Ladies portraits (Hölgyportrék)
Set of 35 designs. See as above

213.43 **HECHT BANKHÁZNÁL SZERENCSÉS LESZ**
WWI heroes (Első világháborús hősök)
Photostamps of 35 soldiers' portraits with doubled christian names
See as above. About 1915

213.44 Serie of "Fox Stars". Set of 30 photostamps with doubled christian names, no names of the artists indicated. Perforated, 25 x 30 mm, lilac; blue; green; brown; grey on white. About 1930

213.45 Hecht Serie of Movie Stars. Names indicated. Serrated, 25 x 35 mm, blue on white
Names: Joan Crawford, Una Merkel, Marsha Hunt, Cecilia Parker, Judy Garland, Ilona Massey, Greta Garbo, Ruth Hussey, Margaret Sullivan, Hedy Lamarr, Rosalind Russell, Norma Shearer, Greer Garson, Fay Holden, Ann Rutherford, Myrna Loy, Virginia Bruce, Joann Sayers, Spencer Tracy, Robert Young, Robert Donat, James Stewart, Ian Hunter, Franchot Tone, Ray Bolger, Robert Taylor, Nelson Eddy, Johnny Weismüller, Lew Ayres, Clark Gable.

213.46 Metro-Goldwin-Mayer's stars (Mozicsillagok)
Set of 30 photoportraits, no names of the stars indicated. Doubled christian names and the lucky number

213.47 FOX stars (Fox-sztárok)
See as above

213.48 Paramount stars (Paramount-mozicsillagok)
Set of 42 designs. See as above

213.49 ANGELO-SET
Set of 42 photoportraits of celebrities, perforated, 25 x 30 mm, brown on white paper, 1930s
History: Portraits were made by the famous Hungarian (fashion and celebrity) photographer, Angelo.

213.50 **KERN BANKHÁZ**
KERN BANKING HOUSE
Turul bringing a money sack in its beak (Turul csőrében pénzeszsákkal)
Perforated, 18 x 20 mm, red; blue; green; brown on white paper, pre WWI
Note: The whole design resembles the "Turul" postage stamp and bears a fake postage cancellation.

213.60 KISS SZERENCSÉJE NAGY
KISS' TICKET IS LIKE LUCK'S KISS
Three sets with female names (paired), each containing about 30 designs. Perforated, 20 x 26 mm, pre WWI

1) Smiling angel (Mosolygó angyal)
   Dark green, numbers in red
2) Female portraits, 6 kinds (Női portrék, hat gyermek)
   Colours: numbers printed in red
3) Female portraits, photoprint, (Női portrék)

213.61 KISS SZERENCSÉJE NAGY
KISS' TICKET IS LIKE LUCK'S KISS
Money sack and quarterfoil (Pénzeszsák és négylevelű lóhere)
Circular, serrated, diam. 40 mm, multi-coloured, pre WWI

213.62 **KISS SZERENCSÉJE NAGY SZERENCSE BÉLYEG**
KISS' TICKET IS LIKE LUCK'S KISS
Fortuna with horn of plenty (Fortuna bőségszarúval)
Perforated, 20 x 30 mm, doubled female christian names, blue on white paper, numbers printed in red, about 1905

213.65 SUCHTÁR-BANK BUDAPEST, VII. ÜLLŐI-ÚT 6. SZ.
Lucky number series. Set of 12 designs. Perforated, 30 x 35 mm, lilac; green; blue on. 1920s.
1) horseshoe (patkó) 2) camel (teve) 3) trefoil (lóhere) 4) Bonzo, the dog (Bonzó kutya)
5) Mickey Mouse (Miki egér) **6)** chimney sweep (kéményseprő) 7) piglet (malac) 8) spider (pók)
9) ladybird (katica) 10) star (csillag) 11) mushroom (gomba) 12) ?

213.66 **SUCHTÁR BANK BUDAPEST, VIII., ÜLLÖI-UT 6. SZ. SZERENCSE SZÁM**
SUCHTÁR BANK BUDAPEST, VIII., ÜLLÖI-UT NO. 6. THE LUCKY NUMBER
Charms in a circle (Szerencsejelek körben)
Perforated, 25 x 35 mm, green on white paper, numbers in red
Note: Essentially a variation of the above set.

213.67 **SUCHTÁR BANK BUDAPEST, VIII. ÜLLŐI ÚT 6. .... ARANYSZÁM**
SUCHTÁR BANK BUDAPEST, VIII. ÜLLŐI ÚT 6. .... GOLDEN NUMBER
Embossed gold coin in the centre of the stamp
(Dombornyomású aranykulcs a bélyeg középrészén)
Perforated, 25 x 35 mm, red on white paper, numbers in green, pre WWI
Note: Every fourth stamp on the sheet has the inscription:
Válasszon a Bankház számot
(Let the Banking House choose a number) printed in green

213.70 SZÜCS PÁL BANK
SZŰCS PÁL'S BANK
Lucky charms (Szerencsejelek)
Perforated, 25 x 30 mm, green on white paper, numbers in red. Number of designs unknown

213.75 TÖRÖK SZERENCSÉJE ÖRÖK
TÖRÖK'S LUCK'S NO MUCK
Set of Hungarian Celebrities, 24 designs. Perforated, 20 x 30 mm, blue on white paper, numbers printed in red. About 1910
1) Garay János 2) Petőfi Sándor 3) Tóth Kálmán 4) Arany János 5) Kisfaludy Sándor
6) Kemény Zsigmond 7) Tompa Mihály 8) Fáy András 9) Jósika Miklós báró 10) Kazinczy Ferenc 11) Dugonics András12) Tinódy Sebestyén 13) Mikes Kelemen 14) Berzsenyi Dániel 15) Kölcsey Ferenc16) Czuczor Gergely **17) Jókai Mór** 18) B. Eötvös József 19) Gaál József 20) Vörösmarty Mihály 21) Verbőczy István 22) Kisfaludy Károly 23) Tóth Ede 24) Bajza József
History: Founded in 1906 as "Török A. és Társa Bankház Rt." (Török A. and Partner's Banking House Co. Ltd.), advertised as the "biggest" lottery agent. In fact it had the biggest slice of the lottery agent business.

213.76 **TÖRÖK BANKHÁZ BUDAPEST SZERENCSESZELVÉNY...**
TÖRÖK'S BANKING HOUSE BUDAPEST THE LUCKY TICKET...
Facsimile of a lottery ticket (Lottószelvény hasonmás kiadása)
Set with the alphabet letters. Perforated, 45 x 25 mm, black on white paper. Pre WWI

UNIDENTIFIED/AZONOSÍTATLAN

213.80 Lottery stamps with double numbers and four female christian names, different illustrations
Perforated, lilac on white paper, 20 x 30 mm

213.81 Lottery stamps with photoportrait of young females, two names on each stamp
Perforated, 22 x 30 mm, numbers in red. Green on white paper; dark grey on white

213.82 Female portrait with two names on each stamp
Perforated, 20 x 30 mm, numbers in red, brown on white paper

213.83 Ladies portraits. Set of 18 photostamps, perforated and imperforated, 27 x 35 mm, grey; blue; brown on off white, creamy paper. Publisher unkown. Pre WWI

213.84 Photostamps, publisher unknown. Set of 30 designs (portraits, sights etc). Scalloped, 20 x 35 mm, brown on off white paper, lottery numbers in red. Pre WWI

CROATIAN EDITIONS/HORVÁT KIADVÁNYOK

213.90 **BANKA A. PL. RATKOVICH, ZAGREB**
RATKOVICH' A PL BANK IN ZAGREB
Set of 6 designs, all of them ships of the Austro-Hungarian Navy, sporting the croatian national colours with lottery numbers in the flag. Perforated, 55 x 30 mm, on white paper, about 1915
1) **VELEBIT** 2) **WARASDINER** 3) **DALMACIJA** 4) **ZAGREB** 5) **BOSNA** 6) **SOKOL**
Note: Only the names of the ships differ, otherwise the design remains unchanged.

214 WELFARE LOTTERY TICKETS AND ASSIGNMENTS/ JÓTÉKONYSÁGI SORSJEGYEK ÉS SORSJEGYUTALVÁNYOK

Lotteries with prizes in cash or goods could be organised only if licensed by the Home Office. Many such lotteries were held for charity reasons in the early 1920s and in later years. Some of the organisations went to great trouble with their publicity, issuing, for example, 'lottery ticket assignments' thus promoting the business. Such assignments tickets were usually valid for one free lottery ticket when handed in at the counter. Conditions of use could be printed on the reverse of the ticket which usually served as an advertising forum.

214.01 **Nyukosz Sorsjegy**
Főnyeremények: 1 csukott 6 üléses turaautomobil
1 nyitott 4 üléses turaautomobil
1 kétszobás komplett berendezett főbérleti lakás a főváros belterületén
és még 1040 különféle nyeremény
Sorsjegy ára: 10.000 k. HUZÁS OKT. 31. SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK
Nyukosz Lottery ticket
Main prizes: 1 touring automobile, a 6 seat sedan
1 touring automobile, a 4 seat sedan
1 two room completely furnished appartment in the downtown area of
the capital and 1040 other prizes
Price for a ticket: 10,000 k. Draw 31 Oct. Tickets can be obtained 'everywhere'.
Miniature version of the original poster (Az eredeti plakát miniatürizált változata)
Imperforate, 50 x 70 mm, multi-coloured, 1925
History: The Nyugalmazott Közalkalmazottak Országos Szövetsége (Retired Civil Servants' Association) entered a grand scale welfare campaign in the worst year of post war inflation in order to provide financial aid to its members. The lottery was intended to be the main profit earning vehicle.

214.02 MENTŐK/FIRST AID SOCIETY
Mindnyájunkat érhet baleset, ez esetben szerencse
Ember segíts társadon, ezúttal magadon
SZERENCSEJEGY Ára 1000 korona I. sorozat szám.......
A Mentő Sorsjáték nyereményeinek összértéke 1.000,000.000 K egymilliárd korona.
Engedélyezve a magyar királyi pénzügyminisztérium 104.228/1925. sz. alatt
Húzás nov. 14.
Everyone may have an accident, in this case luck
Man, help your colleague, this time help yourself
LOTTERY TICKET Price 1000 korona First series No. ....
The First Aid Lottery prize has a total of 1,000,000,000 K one billion korona.
Permit given by the Hungarian Royal Ministry of Finances No 104.228/1925.
Double cross with triple hill (Kettős kereszt és hármas halom)
Perforated, 50 x 32 mm, red on white paper, 1925

214.03 **Sorsjegyutalvány az OMIKE jótékony és szociális intézményei javára 2000 korona.**
5 db. utalvány ellenében ingyen kap 1 db sorsjegyet Budapest, VIII, Rákóczi 17.
Érvényes a húzás napjáig.
Lottery assignment for the OMIKE welfare fund and social institutions worth 2000 korona.
If you hand in 5 assignment tickets you will have 1 lottery ticket at Budapest,VIII, Rákóczi ut 17
Valid until the day of the draw.
Hanuka candelier (Hétágú gyertyatartó)
Perforated, 25 x 35 mm, blue and white, about 1922
Note: A similar, text only, horizontal design stamp exists.
History: The Országos Magyar Izraelita Kulturális Egyesület National Hungarian Jewish Cultural Society was founded in 1909.

214.04 **SZERENCSE UTALVÁNY 1000 KOR. 5 DARAB ILYEN SZERENCSEUTALVÁNY ELLENÉBEN INGYEN KAP 1 DRB. ZSÓFIA-SORSJEGYET 1925. ÉVI DEC. 30-IG A SORSJEGYINTÉZŐSÉGNÉL. BUDAPEST V., ZRINYI-UTCA 14. TÖRV. VÉDVE**
LOTTERY TICKET ASSIGMENT 1000 KOR.
HANDLING IN 5 PCS OF THE PRESENT LOTTERY TICKET ASSIGNMENT
UNTIL 30TH DEC. 1925 AT THE MANAGEMENT YOU WILL HAVE 1 PIECE OF SOPHIE
LOTTERY TICKET FREE OF CHARGE
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated and imperforate, blue on white paper. Size variations:

a) 23 x 27 mm
b) 28 x 22 mm
Note: With shortened text.

214.05 **PROTESTÁNS SZERETETHÁZ SORSJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA**
PROTESTANT HOSPICE LOTTERY FOR CHARITY
Embossed seal, diam. 41 mm, printed in Kolozsvár, 1897, **RR**
History: The stamp was printed for a charity lottery, held in 1897 and 1898. Rampacher lists it in his catalogue as No. 11/a.

22 COSMETICS AND CHEMICAL PRODUCTS/ KOZMETIKUMOK, GYÓGYSZER- ÉS HÁZTARTÁSVEGYIPARI CIKKEK

221 COSMETICS/KOZMETIKUMOK

221.01 “Brázay”s. Set of 2 designs, perforated, 36 x 55 mm, multi-coloured, with green background. Printed by Bruchsteiner, pre WWI

1) **Brázay Najád kéz és arc krém**
Brázay’s Najad hand and face cream
A lady with cream, just before applying it
(Egy hölgy épp a krémet készül használni)

2) **Perfumerie Brázay Budapest**
Perfumerie Brázay Budapest
A lady in oriental robes in front of her cosmetic set
(Keleti ruhákba öltözött hölgy a termékkel)

History: Brázay Kálmán opened his spice shop dealing ‘en gross’ in 1865 at Országút 23, Budapest. The firm grew very rapidly and by the end of the century was one of the leading cosmetics manufacturing and retailing companies. Brázay had an unprecedented success with his alcoholic rub (see below), around which he built up a large scale publicity campaign.

221.02 **BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ NÉLKÜLÖZHETETLEN HÁZISZER KAPHATÓ MINDENÜTT. NAGY ÜVEG ÁRA 2 KORONA. KIS ÜVEG ÁRA 1 KORONA. HASZNÁLATI UTASITÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN GYÁR ÉS SZÉTKÜLDÉSI RAKTÁR BUDAPESTEN**
BRÁZAY’S ALCOHOLIC RUB A MUST IN HOUSEHOLDS ON SALE EVERYWHERE BIG BOTTLE COSTING 2 KORONA. SMALL ONES PRICE 1 KORONA. DIRECTIONS FOR USE ATTACHED TO EVERY BOTTLE FACTORY AND FORWARDING DEPOT IN BUDAPEST
Man rubbing the liquid onto another’s shoulders (Úr másik úr hátát masszírozza a szerrel)
Imperforate, 35 x 55 mm. Multi-coloured, with wide margins.Printed by Bruchsteiner, pre WWI

221.03 **BRÁZAY SÓSBORSZESZ EGYETLEN BIZTOS HATÁSÚ HÁZISZER KAPHATÓ MINDENÜTT**
BRÁZAY’S ALCOHOL RUB IS THE ONLY EFFECTIVE HOUSEHOLD ITEM ON SALE EVERYWHERE
Man putting on the rub to colleague’s shoulder (Úr másik úr hátát masszírozza a szerrel)
Perforated, 35 x 55 mm, multi-coloured on green background with white frame. German, Polish. Printed by Bruchsteiner and Son, pre WWI

221.04 BRÁZAY SÓSBORSZESZ SZAPPAN
BRÁZAY’S ALCOHOLIC RUB SOAP
Two young men playing with soap in river (Két fiatalember szappannal a folyóban)
Perforated, 35 x 55 mm, multi-coloured. German, Polish. Printed by Bruchsteiner, pre WWI

221.05 BRÁZAY MENTHOL SZESZ
BRÁZAY’S MINT ALCOHOL
Man with advertising flag (Úr reklám-zászlóval)
Perforated, 35 x 55 mm, multi-coloured, printed by Bruchsteiner and Son, pre WWI

221.06 **BRÁZAY MÁRVÁNY SZAPPAN**
BRÁZAY’S MARMOR SOAP
Butterfly (Lepke)
Embossed, forming a stilizied butterfy, diameter 32 mm. Lilac, pre WWI

221.07 KALOGÉN Brázay fogkrém és szájvíz
KALOGEN Brázay's toothpaste and mouth wash
Young woman in red hat and tie smiling benevolently
(Ifjú hölgy veres kalapban és nyakkendőben, jóindulatú mosollyal)
Perforated, 35 x 55 mm, multi-coloured with green background. Printed by Bruchsteiner, pre WWI

221.08 SALUS GYŐZ! A BRÁZAY SALUS FERTŐTLENITŐ ÉS BŐRSZÉPITŐ HATÁSÚ SZAPPAN KAPHATÓ MINDENÜTT DARABJA 70 FILLÉR
SALUS IS VICTORIOUS! BRÁZAY'S DESINFECTING AND SKIN CARE SOAP IS SOLD EVERYWHERE 70 FILLÉR A PIECE
Jockey jumping over a fence, well ahead of others (Lovas akadályverseny)
Perforated, multi-coloured, 38 x 58 mm, also in Czech, German, Italian and Polish, printed by Bruchsteiner, pre WWI

221.09 VIGYÁZZ! NE TÉVEDJ! /MÁRVÁNY A NEVE, /PILLANGÓ A JEGYE A HABZÓ BRÁZAY MÁRVÁNY ÉS ILLATOS SZAPPANNAK. A PILLANGÓ JEGYÜ BRÁZAY MÁRVÁNY SZAPPAN KAPHATÓ MINDENÜTT.
WATCH OUT! DON'T MAKE A MISTAKE!/MARMOR IS THE NAME, BUTTERFLY MARKING THE TRADE FOR THE FOAMING BRÁZAY'S MARMOR SCENTED SOAP. BRÁZAY'S MARMOR SOAP WITH THE BUTTERFLY TRADE MARK SOLD EVERYWHERE
Dwarfed peasant standing on top of a bar of soap with dominant woman
(Szappanon álló törpe-paraszt egy hölgynek magyaráz)
Perforated, 35 x 55 mm, multi-coloured, printed by Bruchsteiner and Son, pre WWI

221.10 **Bronzolaj MOLNÁR ÉS MOSER DROGISTÁK BUDAPEST, IV. PETŐFI S. U. 11.**
Bronz oil MOLNÁR AND MOSER DRUGISTS BUDAPEST, IV. PETŐFI S. U. 11.
Man in bathing suit standing on a boat, sun shining from the right
(Fürdőruhás úr csónakban, a nap jobbról)
Imperforate, 42 x 60 mm, multi-coloured, 1930s

221.11 PROF. Dr. MATZENAUER R. EGYET. TANÁR ELŐIRÁSA SZERINT KÉSZÜLT EBAGA Zsirtalan bőr- és Toilette créme mint nem látható bőrápoló felülmúlhatatlan
PRODUCED BY THE RECIPE OF Dr MATZENAUER R. UNIV. PROF.EBAGA
Fat free skin and toilet creme as an invisible skin tonic is unsurpassable
Lady proudly holding the product (Hölgy a termékkel)
Perforated, 55 x 35 mm, multi-coloured, pre WWI

221.12 EGLEO
Set of 5 designs, perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, printed by Papir- és Bádognyomóipar, Budapest, also in German, signed by Pötsch, 1913

1) **EGLEO LAVANDULA FÜRDŐ SÓ élvezet**
EGLEO LAVANDEL BATHING SALT joy
2) **Fenyő fürdő só használata üdít.**
Fenyő bathing salt refreshes.
3) **Használjunk Egleo fogpasztát a fogak és a szájür ápolására**
Use Egleo toothpaste for teeth and mouth care
4) **Petrol Egger megóvja a hajzatot**
Petrol Egger saves your hair
5) **A LEGJOBB ERÖSITŐ SZER EGGER SYRUP**
BEST STRENGHTENER EGGER SYRUP

221.13 NEM RITKA MÁR A FEHÉR HOLLÓ! A MIÓTA „HOLLÓ" SZAPPAN MINDENÜTT KAPHATÓ GYÁRTJA: HAIDEKKER PÁL KAPOSVÁR
THE WHITE RAVEN IS NOT A RARE BIRD ANYMORE! AS THE "RAVEN" SOAP HAS BEEN ON SALE EVERYWHERE. MANUFACTURED BY HAIDEKKER PÁL KAPOSVÁR
Raven washing her young with soap (Holló mossa a fiát)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, printed by Grafikai Int. R.T., Budapest, pre WWI

221.14 "Kerpel" set. Set of 3 designs. Perforated and imperforate, 50 x 40 mm, multi-coloured, designed by Faragó Géza (1) and Weiss Antal, printed by Weiss L. és K., Budapest, pre WWI

1) **KERPEL KÉZFINOMITÓ ARCFINOMITÓ**
BUDAPEST V., LIPÓT-KÖRÚT 28.
KERPEL HAND- AND FACE SOFTENER
BUDAPEST V., LIPÓT-KÖRÚT 28.
Priest with devilish smile washing his hands
(Pap sátáni mosollyal mossa a kezeit)

2) **HASZNÁLJON KERPEL ARCFINOMITÓT**
BUDAPEST V. LIPÓT-KÖRUT 28.
USE KERPELS' HAND AND FACE SOFTENER
BUDAPEST V. LIPÓT-KÖRUT 28
Lady in front of a mirror (Hölgy tükör előtt)
Red and black on white paper
3) **KERPEL KÉZFINOMITÓ BUDAPEST V. LIPÓT-KÖRUT 28**
KERPEL'S HAND SOFTENER BUDAPEST V. LIPÓT-KÖRUT 28
Lady with flowers (Hölgy virággal)
See as above

History: Kerpel maintained a large pharmacy in the city centre, he also manufactured and sold some hygienic goods. See No. 225.21.

221.15 **MONTE CHRISTO SZAPPAN OLCSÓ ÉS KITÜNŐ MOSÓERŐ.**
Csak akkor valódi ha „Monte Christo" préssel van
MONTE CHRISTO SOAP CHEAP AND EXCELLENT WASHING POWER
Original only if "Monte Christo" is impressed
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 43 x 65 mm, green and red on white. Printed by Apollo, Bécs (Vienna), pre WWI

221.16 **Petrol Neruda Kitünő hajvíz NERUDA NÁNDOR BUDAPEST, IV.**
Petrol Neruda Excellent hair tonic NERUDA NÁNDOR BUDAPEST, IV.
Young girl with parted hair (Középen elválasztott hajú kisasszony)
Perforated, 32 x 50 mm, in brown, blue; brown; grey, pre WWI
History: Neruda based his business on products made of medical herbs extracts, and exported them to all countries of the Monarchy and Germany.

221.17 **Eau Dentifrice Neruda Kiváló szájvíz. NERUDA NÁNDOR BUDAPEST, IV.**
Eau Dentifrice Neruda Excellent mouth water. NERUDA NÁNDOR BUDAPEST, IV.
Smiling lady in fancy hat (Mosolygó hölgy fura kalapban)
Same sizes and colours as above, pre WWI

221.18 "Savoly" set, of 8 designs. Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, signed by B., early 1910s

1) **JOVIAL A LEGKITÜNŐBB HAJVIZ**
JOVIAL THE BEST HAIR WATER

2) **THYMOL HABZÓ ÉS NEMHABZÓ FOGCRÉME**
THYMOL FOAMING AND NON FOAMING TOOTHPASTE

3) **KYX**
KYX

4) **KULTUR CHLOR-NATRIUM SZÉNSAVAS FOGPASZTA**
KULTUR TOOTHPASTE WITH CHLOR-NATRIUM AND CARBON ACID

5) **KULTUR ARCCRÉME PUDER SZAPPAN LEGKITÜNŐBB BIZTOS HATÁSÚ SZÉPÍTŐSZEREK**
KULTUR FACE CREAM POWDER SOAP
BEST EFFECTIVE BEAUTY ARTICLES

6) **HONEY JELLY**
HONEY JELLY

7) **RUHA ILLATOSITÓK KÜLÖNFÉLE ILLATOKBAN KITÜNŐ MINŐSÉG!**
SCENTS FOR CLOTHING BEST QUALITY IN MANY SCENTS!

8) **PARFÜMERIE SAVOY LEGFINOMABB ILLATSZEREK ÉS PIPERESZAPPANOK GYÁRA**
PARFÜMERIE SAVOY MANUFACTURER OF MOST DELICATE COSMETICS AND COSMETIC SOAPS

History: Products of Savoly Illatszer- és Pipereszappagyárai Rt. (Savoly Perfume- and Toilette Soap Manufacturing Co. Ltd) in Budapest. No 4, "KYX" used to be a face cleaning cosmetic material.

221.19 **SCHICHT**

"Horn of plenty" set. Unknown number of designs, part of the large Schicht's series. Perforated, 52 x 35 mm, multi-coloured, signed R, pre WWI

1) **Schicht áruk jók s olcsók!**
Schicht's goods are good and cheap!

2) **Schicht Elvíra Savon-Parfum**
Schicht's Elvíra Savon-Parfume

History: A German manufacturer of cosmetics as well as food, having a high profile in the pre WWI Hungarian market. Sets, both in Hungarian, both in German.

221.20 Soap set. Set of unknown number of designs. Perforated, 35 x 53 mm or vice versa, multi-coloured, pre WWI

1) **Schicht Szappan a legjobb.**
Schicht's Soap the best.
White cat cleaning herself (Mosakodó fehér macska)

2) **Figyelmeztetés! Schicht szarvas szappan valódi csakis Szarvas jegygyel és Schicht**
Warning! Schicht's deer soap original only with Deer mark and Schicht
White deer jumping (Ugró fehér szarvas)
Note: Less that obvious text.

3) **Szarvas mosószappan a legjobb**
Deer soap the best
Jumping deer and Schicht's emblem as they appear on the soap
(Schicht embléma az ugró szarvassal)

4) **Hattyú-Szappan Schicht szilárd káliszappana gyapot- gyapjú- és selyemszövetekhez.**
Swan Soap Schicht's stable cali soap for cotton, wool and silk materials.
White swan (Fehér hattyú)

221.21 **K(ORONA) 25.000 SUNLIGHT SZAPPAN JÓTÁLLÁS TISZTASÁGÉRT**
K(ORONA) 25000 SUNLIGHT SOAP GUARANTEE FOR CLEANLINESS
Box of the soap (Szappan dobozban)
Perforated, 40 x 35 mm, 1926

221.22 NACCSÁGA!! ÉN CSAK MÁTRA SZAPPANNAL MOSOK
MADAM, I DO WASHING ONLY WITH 'MÁTRA' SOAP!!
Launderess in action (Mosónő munkában)
Perforated, 33 x 42 mm, multi-coloured, signed Kozmáné R. Margit, 1923

221.23 **PETROVICS DROGERIA ILLATSZERTÁR BUDAPEST. IV.**
PETROVICS' DRUGSTORE BUDAPEST. IV.
Flowers in a vase (Virág vázában)
Imperforate, 25 x 20 mm, green on white paper, pre WWI

221.24 CAPITOL RIVIERA FOGKRÉM
Man cleaning his teeth (Fogát mosó férfi)
Imperforate, 40 x 55 mm, multi-coloured, signed S '23, printed by Bruchsteiner

221.25 **THE JOLLY JOKER. HAJRÖGZÍTŐ**
THE JOLLY JOKER. HAIR STABILIZER
The Jolly Joker (Jolly Joker)
Imperforate, 33 x 41 mm, multi-coloured, about 1910, **R**
Note: Label?

221.26 „ISIS" EMAIL DE VISAGE RAJEUNI ET FRAICHIT LA PEAU
"ISIS" FACE JELLY REJUVENIATES AND REFRESHES THE SKIN
Young female with flower (Fiatal nő virággal)
Imperforate, 55 x 80 mm, on pink and yellow paper, signed Szücs

221.27 „IKSIA GYÖNGYE" ARC- ÉS KÉZÁPOLÓ SZER
BEAUFORT & CIE PARIS. BUDAPEST.
"PEARL OF IKSIA" LOTION FOR FACE AND HANDS
BEAUFORT & SONS PARIS. BUDAPEST
A cock and two little black boys (Kakas és két négerfiú)
Imperforated, 45 x 35 mm, multi-coloured, pre WWI, **R**

222 HYGIENE PRODUCTS/EGÉSZSÉGÜGYI CIKKEK

222.01 HASZNÁLJUNK HERMANDOL CLOSET PAPIRT. MAGYAR GYÁRTMÁNY
USE HERMANDOL TOILETTE PAPER. MADE IN HUNGARY
Angel sitting on the product, candle, keys to the closet and some paper in her hand
(A terméken ülő angyal, kezében papír, gyertya és klozettkulcs)
Perforated, 30 x 50 mm, multi-coloured, about 1910

222.02 **IGAZI DÁMA ZOZÓ TOILETTE SZEREKET HASZNÁL KÉSZITI A HUNNIA GYÓGYSZERTÁR LABÓRATÓRIUMA BUDAPEST ERZSÉBET KÖRÚT 56. KAPHATÓ MINDENÜTT!**
A REAL LADY USES ONLY ZOZÓ TOILETTE PRODUCTS MADE BY LABORATORY OF THE HUNNIA DRUGSTORE BUDAPEST ERZSÉBET KÖRÚT 56. SOLD EVERYWHERE!
A seemingly shocked lady with many of the products
(Láthatóan meghökkent hölgy a csomagolt termékkel)
Perforated, 32 x 40 mm, multi-coloured, pre WWI

222.03 OVAKODJUNK A MOLYOKTÓL SYST. KATZER FÉLE R.T. KATZER BUDAPEST Ó-UTCA 44.
BEWARE OF MOTHS SYST. KATZER CO. LTD. KATZER BUDAPEST Ó-UTCA 44.
Two black cats, many moths (Két fekete macska, köröttük rengeteg moly)
Imperforate, 35 x 55 mm, multi-coloured. Printed by Márton and Vad, Budapest, c. 1910, **RR**
History: A most interesting (and unusual) plagarised piece. The original poster is from the early years of the 20th century from France, under the title "Tourné du chat Noir avec Rodolphe Salis, (printed by) Charles Verneau, Paris.

222.04 TUDJA ÖN MÁR MI A LYSOFORM?
DO YOU ALREADY KNOW WHAT LYSOFORM IS?
Smiling dandy (Mosolygó uracs)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, in 6 basic colour shades, also in Czech, French, German, Greek
History: A much advertised disinfecant liquid in the preWWI period. The slightly idiotic smile proved to be an advertisement hit. One of the more important designs in advertising history but the poster stamp is rather common.

222.05 **Eredeti „SCHWAPP" legjobb LÉGYFOGÓ**
Original "SCHWAPP" best FLYCATCHER
Set of 2 designs, perforated, 42 x 60 mm, multi-colured, pre WWI
1) Dwarf with the product (Törpe légyfogóval)
2) Devil with the product (Ördög légyfogóval)

222.06 MAGIC RUHAMOSÓ SZEREK A LEGJOBBAK
MAGIC WASHING MATERIALS ARE THE BEST
Imperforate, 30 x 40 mm, multi-coloured, pre WWI

223 PHARMACIES/GYÓGYSZERTÁRAK

ON PHARMACY STAMPS AND ETIKETTES/
A GYÓGYSZERTÁRI REKLÁMBÉLYEGEKRŐL

Stamps or etiquettes issued by pharmacies used in correspondence but, also, had another purpose. They were glued to the products and were used as semi-official "trade marks", signalling the manufacturing source of the given medicant. These small prints served primarily for closing paper packaging such as tiny bags for pills, powders etc. Some appeared on bottles or boxes. Few examples survived so.If they exist, they are **R**. Any found on original packaging material are **RR**. Interestingly, in the pre WWI period many of such stamps were printed in several languages. There is a fine example fom 1910, which is a product of a local printing shop in Deta, a small town in Southern Hungary, populated by German, Hungarian, Roumanian and Serbian citizens. The "St. Anne"'s Pharmacy's print featured inscriptions in four languages as well a having a small illustration topped with gold (No 223.54).

Literature/Irodalom:
Dr. Sztankay István: A gyógyszerészetre és a budapesti gyógyszertárakra vonatkozó adatok. Budapest, 1935.

General note: See also jubilee stamp Nos 033.01 and 033.16, also trade mark stamps Nos.
The pharmacist weekly, "Új Auróra" is to be found at No. 271.21.

223.01 **BALATONI FARKAS IGNÁCZ ÉS DR. FARKAS BÉLA GYÓGYSZERÉSZ KECSKEMÉTEN**
BALATONI FARKAS IGNÁCZ AND DR FARKAS BÉLA PHARMACISTS IN KECSKEMÉT
Coat of arms (Családi címer)
Embossed, scalloped, 30 x 35 mm, dark green and white; light green and white, pre WWI, **R**

223.02 Dr. BÍRÓ GÉZA GYÓGYSZERTÁRA KOLOZSVÁR
TÖRV. VÉDJEGY MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 6
Dr. BÍRÓ GÉZA'S PHARMACY IN KOLOZSVÁR
TRADE MARK MÁTYÁS-SQUERE 6
Set of 3 designs, perforated, pre WWI, **R**

1) Child's photographic portrait (Gyermekportré)
   Size 30 x 40 mm.Yellow or brown frame, brownish on white paper
2) King Mathias' statue (Mátyás szobor a Főtéren)
   35 x 45 mm, green on white
3) Lady with cosmetics (Hölgy kozmetikumokkal)
   Additional text**: "Dr. BÍRÓ-féle HAVASI GYOPÁR CREME**
   Dr BÍRÓ'S EDELWEISS-CREME
   35 x 45 mm, lilac on white paper

Note: Dr Biró never registered his trade marks but on every stamp there was printed the inscription "törv. védjegy" (trade mark). That is one of the reasons for his stamps being listed under the Pharmacy sub-chapter and not with other of the trade marks.

223.03 BOZÓ GÉZA „TEREMTÉS" GYÓGYSZERTÁRA BUDAPEST, I., ALKOTÁS-UTCZA 34
BOZÓ, GÉZA'S "CREATION" PHARMACY BUDAPEST, I., ALKOTÁS-STREET 34
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 25 x 33 mm, red on white paper, pre WWI, **R**
History: The stamp served for sealing recipe bags or as a label for all kind of drugs made or sold in the pharmacy. A white box on the bottom part of the stamp was for coded messages.

223.04 **CS.(ÁSZÁRI) K.(IRÁLYI) U.(DVARI) gyógyszertár a „Kigyó'"-hoz**
Budapest, Ferenciek-tere 9.
IMP. ROY. PURV. pharmacy to the "Snake" Budapest, Ferenciek-tere 9.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 70 x 35 mm, multi-coloured, pre WWI

223.05 **DANUBIUS GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST VI. VÁCZI-UT 123.**
DANUBIUS PHARMACY BUDAPEST VI. VÁCZI-UT 123.
Snake and cornet (Kígyó és tölcsér)
Perforated, 28 x 35 mm, red and white, pre WWI

223.06 **DEMETER KORNÉL GYÓGYSZERÉSZ SZÁSZVÁROS**
DEMETER KORNÉL PHARMACIST IN SZÁSZVÁROS
Lady's head (Hölgy portréja)
Imperforate, 35 x 42 mm, lilac and gold, about 1900
History: Mr Demeter later moved to the capital and opened a pharmacists laboratory.
See under 224.02.

223.07 **DROGERIA A SASHOZ SZOLNOKON.**
DRUGSTORE TO THE EAGLE IN SZOLNOK.
Eagle (Sas)
Imperforate, 30 x 35 mm, green on white paper, pre WWI, **R**

223.08 **FARKAS IGNÁCZ GYÓGYSZERÉSZ KECSKEMÉTEN**
FARKAS IGNÁCZ PHARMACIST IN KECSKEMÉT
Family coat of arms (Családi címer)
Perforated, 30 x 35 mm, blue, about 1910, **R**
History: The older of the (balatoni) Farkas brothers, opened his own shop.

223.09 **FRANKL ANTAL GYÓGYSZERTÁRA A SZT. GYÖRGYHÖZ**
SZEGED FELSŐVÁROS
FRANKL ANTAL'S PHARMACY TO ST. GEORG IN SZEGED, UPPER TOWN
St. George in hussar uniform killing the dragon
(Szt. György huszáregyenruhában és a sárkány)
Perforated, 35 x 40 mm, red and black with gold frame, about 1905, **R**

223.10 **GONDA MIHÁLY ANGYAL GYÓGYSZERTÁRA NYIREGYHÁZA,**
SZÉCHÉNYI- ÚT 1.TELEFON 522. NYÍRÁZ PALOTA
GONDA MIHÁLY'S PHARMACY TO THE ANGEL IN NYIREGYHÁZA,
SZÉCHÉNYI-ÚT 1. PHONE 522. NYÍRÁZ PALACE
Angel (Angyal)
Imperforate, embossed, 42 x 18 mm, red and white, pre WWI

223.11 **GÖRÖGH PÉTER IMRE GYÓGYSZERTÁRA AZ ŐRANGYALHOZ KÁPOLNÁN.**
GÖRÖGH PÉTER IMRE'S PHARMACY TO THE ANGEL CUSTODIAN IN KÁPOLNA.
Custodian angel with child (Őrangyal kisgyermekkel)
Perforated, 30 x 40 mm, blue and gold on yellowish paper, about 1905, **R**

223.12 **GRUBER ÁRPÁD „URÁNIA" GYÓGYSZERTÁRA**
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 7.
GRUBER ÁRPÁD'S PHARMACY "URANIA" BUDAPEST, V., LIPÓT KÖRUT 7.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, 55 x 18 mm, white and blue, about 1910

223.13 GUTORI FÖLDES KELEMEN GYÓGYSZERÉSZ ARADON
FÖLDES KELEMEN OF GUTOR PHARMACIST IN ARAD
Family coat of arms in a circle (Családi címer körbe helyezve)
Perforated, 30 x 37 mm, light blue on whitish paper, about 1900, **R**
Note: Several later editions exist. However, their designs are not as delicate as the first edition. Black on orange; dark blue on blue paper, about 1910 and after.

223.14 **GYŐRFFY MÁTYÁS Gyógyszerész KISKUNMAJSÁN**
GYÖRFFY MÁTYÁS Pharmacist in KISKUNMAJSA
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 30 x 37 mm, red, pre WWI

223.15 **GYÓGYSZERTÁR A NÁDORHOZ Budapest Dr. Egger Leó és Egger J.**
PHARMACIE AU NÁDOR BUDAPEST Dr. L. Egger J. Egger
PHARMACY NÁDOR (PALATINE) Budapest Dr Egger Leó and Egger J.
Head of black panther with the inscription: **MARQUE DEPOSEE VÉDJEGY**
Perforated, 35 x 20 mm, dark blue on off white paper
Note: The same stamp exists for the Egger Brothers Chemical Factory in Budapest with Hungarian and German incsription:
„DR. EGGER LEO ÉS EGGER J. VEGYÉSZETI GYÁRA BUDAPEST"

223.16 **Gyógyszertár a SEGITŐ MÁRIÁHOZ BUDAPEST** Gyár utcza 17.
Pharmacy to the MARIE THE HELPER BUDAPEST Gyár utcza 17.
Text with minimum floral decor (Szövegbélyeg)
Perforated, 25 x 33 mm, lilac and white, about 1910

223.17 **Gyógyszertár a szt. Rókushoz SZEGEDEN, Budapesti sugárút Ára....**
Pharmacy to St. Rok in SZEGED, Budapesti sugárút Price....
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 25x30 mm, lilac on white paper, about 1910

223.18 **GYÓGYSZERTÁR A VÖRÖS KERESZTHEZ**
BUDAPEST Andrássy út 84. Védjegy
PHARMACY TO THE RED CROSS BUDAPEST Andrássy út 84. Trade mark
Red cross in a circle (Vöröskereszt körbe helyezve)
Imperforate, 40 x 55 mm, red on yellow, about 1905

223.19 **GYÓGYSZERTÁR AZ ŐRANGYALHOZ KISUJSZÁLLÁS KOSSUTH LAJOS U.-12.**
PHARMACY TO THE ANGEL CUSTODIAN KISUJSZÁLLÁS KOSSUTH LAJOS U.-12.
Angel with child (Őrangyal kisgyermekkel)
Perforated, 26 x 33 mm, blue on yellow paper, about 1910, **R**

223.20 **GYÓGYSZERTÁR AZ ŐRANGYALHOZ NAGYVÁRADON**
PHARMACY TO THE ANGEL CUSTODIAN IN NAGYVÁRAD
Angel with child (Őrangyal kisgyermekkel)
Perforated, 35 x 40 mm, blue on white paper, printed by J. G. B., about 1905, **R**

223.21 GYÓGYSZERTÁR „BÁRÓ WESSELÉNYIHEZ"
BUDAPEST VII., WESSELÉNYI-UTCZA 30.
PHARMACY TO "BARON WESSELÉNYI" BUDAPEST VII., WESSELÉNYI-UTCZA 30.
Portrait (Arckép)
Perforated, 23 x 30 mm, light brown on white paper, about 1910, **R**

223.22 **GYÖRFFY MÁTYÁS Gyógyszerész KISKUNMAJSÁN.**
GYÖRFFY MÁTYÁS Pharmacist in KISKUNMAJSA.
God's eye (Isten szeme)
Perforated, 27 x 35 mm, black on red, pre WWI, **R**

223.23 **HERGATT PÉTER GYÓGYSZERTÁRA A SZENT MÁRIÁHOZ NAGYZSÁM**
St. Mary with child Jesus (Szűzmária a Kisdeddel)
Circular, scalloped, 35 mm, pink; green, pre WWI, **RR**

223.24 HERZOG ISTVÁN GYÓGYSZERTÁRA A „SASHOZ" UJVIDÉK TEMERIN-UTCZA
HERZOG ISTVÁN'S PHARMACY TO THE "EAGLE" IN UJVIDÉK, TEMERIN-UTCZA
Eagle (Sas)
Embossed, scalloped, 25 x 33 mm, red on white paper, about 1905, **R**

223.25 **ILLÉS ANTAL GYÓGYSZERTÁRA A VÖRÖS KERESZTHEZ SZABADKÁN FŐPOSTÁNAK ELLENÉBEN**
ILLÉS ANTAL"S PHARMACY TO THE RED CROSS IN SZABADKA
OPPOSITE TO THE MAIN POST OFFICE
Red cross (Vöröskereszt)
Embossed, scalloped, 30 x 40 mm, red and white, pre WWI, **R**

223.26 IRGALMASREND GYÓGYSZERTÁRA PÉCSETT.
SISTERS OF CHARITY'S PHARMACY IN PÉCS.
Pomegranate with cross on the top (Gránátalma, tetején kereszttel)
Perforated, 28 x 33 mm, red, gold and white, about 1905, **R**

223.27 **JENCS VILMOS BUDAPEST II. fő-utcza. Ezen tárgy valódiságáért kezeskedem.**
JENCS VILMOS BUDAPEST II. fő-utcza.
This is a guaranteed, original product.
Shield showing a castle, bear sitting before it (Várkastély pajzsban, előtte ülő medve)
Perforated, 25 x 35 mm, blue on white paper, about 1905, **R**

223.28 J. H. WEBER'S APOTHEKE "ZUM LÖWEN" SCHAESSBURG-SEGESVÁR. PAECHTER AUGUST SALMEN
J. H. WEBER'S PHARMACY "TO THE LION"
SCHAESSBURG-SEGESVÁR. RENTED BY AUGUST SALMEN
Male lion with rather human face (Emberarcú hímoroszlán)
Perforated, 35 x 40 mm, red and gold, text in white, about 1910, **RR**
Note: As the small town of Segesvár had a German speaking majority at the time, most of the printed material was written in German, which was often the case for the other 'German'municipalities.

223.29 **KARCSAY ALADÁR GYÓGYSZERÉSZ KISKUN DOROZSMA SZENT ISTVÁN GYÓGYSZERTÁR**
KARCSAY ALADÁR PHARMACIST IN KISKUNDOROZSMA
PHARMACY TO SAINT STEPHEN
St. Stephen (Szent István)
Circular, 40 mm, blue on white paper, pre WWI, **R**

223.30 KERESZTÉNY JÁNOS GYÓGYSZERTÁRA AZ ŐRANGYALHOZ PÉCSETT KOSSUTH UTCZA 29
KERESZTÉNY, JÁNOS' PHARMACY "TO THE GUARDIAN ANGEL"
IN PÉCS, KOSSUTH STREET 29
Custodian angel with child crossing a stream in the woods

(Angyal erdei patakon átkelő kisgyermek fölött őrködik)
Perforated, 30 x 40 mm, green and red on white, with green frame, pre WWI, **R**

223.31 KORONA GYÓGYSZERTÁR BALÁZSOVICH SÁNDOR SEPSISZENTGYÖRGY A GYÓGYSZER VALÓDISÁGÁT IGAZOLÓ VÉDJEGY
KORONA PHARMACY BALÁZSOVICH, SÁNDOR, SEPSISZENTGYÖRGY
TRADE MARK, GUARANTEEING THE DRUG'S ORIGINALITY
St. Stephan's crown on a double level table (Szentkorona kétszintes asztalon)
Embossed, with imitation perforations, 30 x 40 mm, red and white, pre WWI, **R**

223.32 LEINZINGER GYÓGYSZERÉSZ SZEGED.
LEINZINGER PHARMACIST IN SZEGED.
Holy trinity (Szentháromság)
Perforated, 23 x 25 mm, green, about 1900, **R**

223.33 LEMLE JÓZSEF „ERZSÉBET KIRÁLYNÉHOZ" CZIMZETT GYÓGYSZERTÁRA SZEGED
LEMLE JÓZSEF'S PHARMACY TITLED TO "QUEEN ELISABETH" IN SZEGED
Female portrait (Női portré)
Perforated, romboid shaped, 25 mm, blue on white paper, about 1900, **R**

223.34 **MEGVÁLTÓ GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST RÁKÓCZI-UT 12 SIP UTCZA SAROK**
SAVIOUR PHARMACY BUDAPEST RÁKÓCZI-UT 12 ON THE CORNER OF SIP-UTCZA
Jesus Christ (Jézus Krisztus)
Perforated, 27 x 35 mm, red, pre WWI, **R**

223.35 MEGYEI GYÓGSZERTÁR A SASHOZ ESZTERGOMBAN
COUNTY PHARMACY TO THE EAGLE AT ESZTERGOM
Eagle (Sas)
Embossed, scalloped, 25 x 28 mm, white on purple, pre WWI, **R**

223.36 **NERUDA NÁNDOR CS. ÉS KIR. SZÁLLITÓ GYÓGYÁRU-KERESKEDÉSÉBŐL BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS U. 7.**
FROM NERUDA NÁNDOR IMP. AND ROY. PURVEYOR'S DRUGSHOP
BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS U. 7.
Coat of arms of Hungary, beehive (Kiscímer, kaptár)
Imperforate, 25 x 35 mm, litho, black and gold on grey, about 1905

223.37 **OPERA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 26**
OPERA PHARMACY BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 26
The Opera (Az opera)
Embossed, oval shaped, 50 mm, yellow and blue, pre WWI

223.38 **PETROVICS GYÓGYSZERTÁR A SZT. HÁROMSÁGHOZ ALAPITVA 1806 N.(AGY) SZT. MIKLÓS TELEFON 35. ÁRA:**
PETROVICS' PHARMACY TO THE HOLY TRINITY IN NAGY SZT. MIKLÓS
FOUNDED 1806 PHONE 35. PRICE:
Holy trinity (Szentháromság)
Imperforate and perforated, 35 x 45 mm, black on reddish paper; black, red on white, c. 1900

223.39 **PHARMACIE METH PÖSTYÉN**
PHARMACY METH IN PÖSTYÉN
Text with minimal geometric decor (Szövegbélyeg)
Imperforate, romboid shaped, 30 mm, green on white paper, about 1910

223.40 **RAITS PÁL GYÓGYSZERTÁRA ZÓLYOM-SZLIÁCS**
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, scalloped, 25 x 30 mm, wine red and white, pre WWI

223.41 **ROTHE KREBS APOTHEKE VÖRÖS RÁK GYÓGYSZERTÁR POZSONY PHARMACIE AI ECREVISSE ROUGE**
PHARMACY RED CRAB IN POZSONY
Crab (Rák)
Perforated, 37 x 20 mm, red on white paper, about 1900, **R**

223.42 **Dr. SIMON ERNŐ GYÓGYSZERÉSZ KESZTHELYEN**
Dr SIMON ERNŐ PHARMACIST IN KESZTHELY
Coat of arms (Címer)
Perforated, 25 x 30, blue, about 1910, **R**

223.43 SZABADY JÁNOS ÁRPÁD FEJEDELEM GYÓGYSZERTÁRA BUDAPEST VII., Aréna-út 7.
SZABADY JÁNOS' PHARMACY TO CHIEFTAIN ÁRPÁD BUDAPEST VII., Aréna-út 7.
Chieftain Árpád on horseback (Árpád vezér lóháton)
Imperforate, 27 x 33 mm, blue on white paper, printed by Fodor K., Budapest, c. 1905

223.44 **SZIKSZAY GUSZTÁV GYÓGYSZERTÁRA A MAGYAR KORONÁHOZ ERZSÉBETFALVÁN**
SZISZAY GUSZTÁV'S PHARMACY TO THE HUNGARIAN CROWN IN ERZSÉBETFALVA
Crown of St. Stephen (Szentkorona)
Perforated, 30 x 35 mm, green on white paper, about 1905

223.45 **SZT. GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST VI., TERÉZKÖRÚT 39. K. .... F. .....**
ST. GEORGE PHARMACY BUDAPEST VI., TERÉZKÖRÚT 39. K. .... F. .....
St. George (Szt. György)
Perforated, 27 x 34 mm, blue on white paper, about 1910

223.46 SZT. JÓZSEF gyógyszertár BUDAPEST VIII. Mária Terézia-tér A józsefvárosi templom mellett
ST. JOSEPH pharmacy BUDAPEST VIII. Mária Terézia-tér
Next to the church of the Józsefváros disctrict
St. Joseph with child Jesus (Szent József a Kisjézussal)
Perforated, 30 x 38 mm, green and white, about 1905, **R**

223.47 URSZINYI ARNOLD GYÓGYSZERTÁRA A SZENTLÉLEKHEZ VÁCZON
URSZINYI ARNOLD'S PHARMACY TO THE HOLY SPIRIT IN VÁCZ
Pigeon (Galamb)
Embossed, scalloped, 40 X 30 mm, white and lilac, pre WWI, **R**

223.48 VALÓDISÁGÁÉRT JÓTÁLL TÓTH ISTVÁN GYÓGYSZERTÁRA A SZT. HÁROMSÁGHOZ KECSKEMÉTEN. ÁRA
IT IS THE REAL THING. GUARANTEED BY TÓTH ISTVÁN'S PHARMACY TO THE HOLY TRINITY IN KECSKEMÉT. PRICE
Holy trinity (Szentháromság)
Perforated, 30 x 43 mm, multi-coloured, about 1905, **R**

223.49 VASVÁRY ELEMÉR GYÓGYSZERÉSZ GYÓGYSZERTÁR A MAGYAR KIRÁLYHOZ HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN
VASVÁRY ELEMÉR PHARMACIST PHARMACY TO THE HUNGARIAN KING IN HÓDMEZŐVÁSÁRHELY
King on horseback in the act of the traditional "four cuts"
(Király lóháton, a „négy vágást" végzi)
Embossed, scalloped, 37 x 47 mm, blue and white, about 1900, **RR**
History: According to tradition and ceremony the newly crowned king has to make four "cuts with his sabre, meaning that he is ready to defend the country against any attack coming from any direction, north, south, west or east. A very rare iconographic piece.

223.50 **VÁROSI DROGÉRIA FODOR DEZSŐ MISKOLCZ**
CITY DRUGSTORE FODOR DEZSŐ MISKOLCZ
Green cross in red circle (Zöld kereszt vörös körben)
Perforated, 32 x 35 mm, green, red and black on white paper, about 1910, **R**

223.51 **VÖRÖS KERESZT GYÓGYSZERTÁR Dr. FLITTNER JENŐ BESZTERCEBÁNYA**
RED CROSS PHARMACY Dr FLITTNER JENŐ, BESZTERCEBÁNYA
Two lions supporting a shield with red cross
(Vöröskereszt pajzsban, pajzstartó oroszlánokkal)
Perforated, 27 x 25 mm, gold and red on grey, pre WWI, **R**

223.52 ZAKAR SÁNDOR GYÓGYSZERÉSZ SZEGEDEN.
ZAKAR SÁNDOR PHARMACIST IN SZEGED.
St. Stephen's crown (Szentkorona)
Perforated, 35 x 35 mm, blue, printed by Fodor K., Budapest, about 1910, **R**

223.53 **Zoltán Béla örökösei „Szüz Mária Isten Anyja"' gyógyszertára Alapítva 1848. Budapest, V. Wekerle Sándor u. 21.**
Zoltán Béla's successors' Pharmacy to "Mary the Virgin, Mother of God" Founded 1848.
Budapest, V. Wekerle Sándor u. 21.
Coat of arms (Címer)
Perforated, 25 x 25 mm, green on white paper, 1930s

223.54 **SZT. ANNA GYÓGYSZERTÁR DETA**
ST. ANNE' PHARMACY DETA
Figure of St. Anne (Szt. Anna ábrázolása)
Imperforate, inscription in German, Hungarian, Roumanian and Serbian, 1910
Note: See in the subchapter's introduction.

223.55 **Melkuhn Dezső drogueriája az „Arany Csillaghoz" NAGYBECSKEREK**
Melkuhn Dezső's drugstore to the "Golden Star" in NAGYBECSKEREK
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 50 x 42 mm, multi-coloured, pre WWI

242.56 BALÁZS FERENCZ GYÓGYSZERTÁRA A „VÉDANGYALHOZ" TORDÁN
BALÁZS FERENCZ' PHARMACY TO THE "ANGEL GUARDIAN" IN TORDA
Guardian angel with child (Őrangyal gyermekkel)
Perforated, 30 x 50 mm, lilac and gold on white paper, printed by Sonnenfeld, Nagyvárad, About 1905, **R**

224 PHARMACEUTICAL LABORATORIES AND MANUFACTURERS/ GYÓGYSZERÉSZETI LABORATÓRIUMOK ÉS GYÁRAK

General note: See also jubilee stamp No 033.16.

224.01 CHINOIN GYÓGYSZER ÉS VEGYÉSZETI TERMÉKEK GYÁRA R. T.
(Dr. KERESZTY ÉS Dr. WOLF) UJPEST
CHINOIN MEDICANTS AND CHEMICAL PRODUCTS MANUFACTURING
CO. LTD. (Dr KERESZTY AND Dr WOLF) UJPEST
Hand grabbing a snake by the throat over factory building (Kígyót fojtogató kéz, gyárépülettel)
Imperforate, 25 x 45 mm, multi-coloured, printed by Bakács, Budapest

224.02 **DEMETER KORNÉL első magyar gyógyszerészeti műlaboratóriuma**
BPEST, IX., Lónyai-utcza 15
DEMETER KORNÉL'S first hungarian pharmaceutical laboratory
BPEST, IX., Lónyai-utcza 15
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 37 x 37 mm, black print on dark red paper, pre WWI

225 MEDICINES/GYÓGYSZEREK

225.01 **Az influenza prophylacticuma és therapeuticuma Acitophosan**
Phrohpylacticum and therapeuticum for the flu: Acitophosan
A tube with the pills (A termék)
Imperforate, 67 x 47 mm, multi-coloured, late 1930s

225.02 **BIROBIN ROBORANS CHINOIN ÉLETERŐ EGÉSZSÉG!**
BIROBIN ROBORANTS BY CHINOIN: POWER OF LIFE, HEALTH!
Man fighting a bull; a naked woman tied to its back
(Férfi bikával küzd, a bíka hátára kötözve egy mezetelen nő)
Perforated, 55 x 42 mm, multi-coloured on white paper, late 1930s

225.03 DEMALGON LÁZCSÖKKENTŐ FÁJDALOMCSILLAPITÓ
DEMALGON TEMPERATURE AND PAIN KILLER
The pills themselves (A pirulák)
Imperforate, greyish overtones, text in black and white on red. White frame. Signed Gebhardt, about 1935

225.04 **„Docteur" nátha elleni Créme. „UNION" gyógyszerészeti szükségletek gyára, társaság korlátolt felelősséggel Berlin S. W. 68 és Tetschen Elba/m.**
"Docteur" cream for colds. Produced by "UNION" medical appliances, co. ltd.
Berlin S. W. 68 and Tetschen at the Elba
Man applying the product to his nose (Férfi az orrát krémezi a termékkel)
Perforated, 40 x 60 mm, black and lilac, pre WWI

225.05 **EGGER SYRUP A LEGJOBB ERŐSITŐ SZER**
EGGER'S SYRUP IS THE BEST INVIGORATING ONE
Lady giving the syrup to a patient (Hölgy a szirupot egy betegnek adja be)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, pre WWI

225.06 **ETOVAL Hatásos altató és átaltató szer**
ETOVAL The pill putting you successfully to sleep
Sleeping girl's head with a package of the pills
(Alvó leány, mellette a pirulák)
Imperforate, 67 x 47 mm, bluish, late 1930s
Note: Product of the Richter Gedeon Co.

225.07 ÉVA Szenzációs hólyagújdonság felülmúlja az eddigi óvszereket ITT KAPHATÓ
EVA Sensational bladder novelty surpassing all existing condoms HERE TO HAVE
Gentleman chasing a lady, with Eros aiming his target in the centre
(Hölgyet követő úr, mellette Ámor céloz íjával)
Perforated, 65 x 40 mm, multi-coloured, about 1910, **RR**
Note: This large size stamp served also as a sticker at pharmacies. See also No.225.22.

225.08 **FEJFÁJÁS FOGFÁJÁS IDEG ÉS MENSTRUATIÓS FÁJDALMAK ELLEN LEGJOBB A DEMALGON TABLETTA**
AGAINST HEADACHE, TOOTHACHE, NERVE AND MENSTRUAL PROBLEMS BEST TO TAKE DEMALGON PILLS
Silhouette of a men in an agitated state (Láthatóan feldúlt állapotban levő úr)
Imperforate, 32 x 53 mm; unsigned (about 1935) black, white and red on dark blue.
Note: Black figure difficult to see against a dark background

225.09 KAISER-féle mell-karamellák a „3 fenyővel" a legjobb köhögés elleni szer
KAISER'S caramels with the "3 pines" mark are the best against catching colds
Child enjoying the product (Karamellát fogyasztó gyermek)
Perforated, 35 x 50 mm, multi-coloured, pre WWI
History: A German made product, widely advertised in the countries of the Monarchy at the time. Original stamp in German, about 1905

225.10 KI VAN ZÁRVA! A SPANYOL NÁTHA HA AEROTONNAL FERTŐTLENITI LAKÁSÁT GYÁRTJA „RENESZÁNSZ" LABORATORIUM I. BERTALAN 26.
OUT OF QUESTION TO GET THE SPANISH FLU IF YOU DISINFECT YOUR FLAT WITH AEROTON PRODUCED BY "RENAISSANCE" LABORATORIES
I. BERTALAN U. 26.
Man locking out the flu, desinfector burning in the left corner, early 1920s, **R**
(A náthát kizáró férfi, fertőtlenítő a sarokban)
Perforated, 35 x 55 mm, brown on white paper

225.11 **KOPROL PURGATIV DE CIOCOLATA ABFÜHRMITTEL HASHAJTÓSZER**
KOPROL PURGATIV DE CIOCOLATA ABFÜHRMITTEL PURGATIVE
Gentlemen in nightgown with candle and key in hand happily advancing
(Pizsamás úr, kezében gyertyával és kulccsal boldogan siet a reterátra)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, printed by Helicon, Timisoara (Roumania), 30'ies, **R**
Note: Hungarica.

225.12 **Migraine-pastilla „Isteni gondviselés" gyógyszertár VI., Király-utca 86**
Migraine pills Pharmacy "To the Divine dispensation" VI., Király-utca 86
Set of at least of 12 numbered stamps, with blank place for the client's text. Probably German, 1910s. This set, showing playing children in colour, is signed by IPW on the right top corner.

225.13 MINDEN HÁZNÁL DIANA SÓSBORSZESZ LEGYEN
LET'S HAVE DIANA ALCOHOL RUB AT EVERY HOME
The product with a village home at the background (A termék, háttérben egy családi házzal)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, designed by Kónya Zoltán, pre WWI
History: Produced by pharmacist Erényi from 1905, proposed for over 60 (!) illnesses it became a huge success. See also at Brázay's.

225.14 MINDENÜTT RÉTHY-FÉLE PEMETEFŰ CUKORKÁT KÉRJEN
ASK EVERYWHERE FOR RÉTHY'S MARRUBIUM SWEET PILLS
A man suffering from the flu, riding on the tram (Náthás ember a villamoson)
Perforated, 40 x 50 mm, multi-coloured. Signed KB, about 1935
History: Réthy Béla's Laboratories and Medical Sweets Manufactoring Plant in Békéscsaba employed about 50 workers in the 1930s.

225.15 **Oroszlán Menthol SÓSBORSZESZ A Legjobb.**
Lion Mint ALCOHOL RUB THE Best.
Set of 12 designs, perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI, also in Czech and German.
A bottle of the product appeared in every design

1) Boxing (Ökölvívók)
2) Wrestling (Birkózók)
3) Lion (Oroszlán)
4) Horse racing/jumping (Lóugratás)
5) Hunter (Vadász)
6) Rowing (Evezősök)
7) Tennis (Tenniszezők)
8) Jockey (Zsoké)
9) Weight throwing (Súlylökő)
10) Running (Futók)
11) Football (Labdarúgók)
12) Cycling (Kerékpáros)

215.16 PANAFLU CHINOIN INFLUENZÁNÁL
PANAFLU CHINOIN FOR INFLUENSA
Men with umbrella with a bad cold (Esernyős ember, láthatóan nagyon megfázott)
Perforated, 35 x 45 mm, multi-coloured on bright blue. Printed by Klösz, about 1935

215.17 **PURGÓ AZ IDEÁLIS LAXANS**
PURGÓ IS THE IDEAL LAXANS
Lady taking the pill (Hölgy beveszi a tablettát)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI

225.18 ROZSNYAI M. CHININ CUKORKÁI ARAD, SZABADSÁG-TÉR
ROZSNYAI'S CHININ TABLETS ARAD, SZABADSÁG-TÉR
A train travelling around the globe (A földgömböt megkerülő vonat)
Perforated, 43 x 55 mm, multi-coloured, printed by Urai, pre WWI

225.19 **Stearfield SVÉD MENTHOL-EUCALYPTUS CZUKORKÁK „UNION" gyógyszerészeti szükségletek gyára, társaság korlátolt felelősséggel Berlin W. W. 68 és Teschen, Elba/m**
Stearfield's SWEDISH MINT EUCALYPTUS SWEETS made by "UNION" Pharmaceutical Appliances Manufacturing Co. Ltd. Berlin W. W. 68 and Teschen, Elba/m
Packages of the product (A csomagolt termék)
Perforated, 40 x 60 mm, red, white and grey, pre WWI

225.20 **Levendula MAYER HUGÓ BUDAPEST IV. PETŐFI SÁNDOR-U. 3.**
Lady with the product (Hölgy a termékkel)
Imperforate, 35 x 50 mm, multi-coloured, late 1920s

225.21 **KERPEL GYÓGYSZERTÁR Budapest V. Lipót-körút 28**
Használjon KERPEL KÉZFINOMITÓT egy üveg 1 kor.
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 33 x 40 mm, red on pink paper, pre WWI

225.22 Jel Sigi törv. óv. Eredeti GUMMI Különlegessék (!) MINDENŰTT KAPHATÓ
Maid in inviting pose (Szobalány, hívogató gesztussal)
Perforated, 60 x 85 mm, multi-coloured, printed by Papír és Bádognyomda-Ipar, Budapest, pre WWI, **R**
Note: Condom advertisement. There are two known stamps of the kind. See also No. 225.07.

225.23 **ENERGIN TRADE MARK CHOCOLATE OIL UECOR ASELL**
SZIGETI Dr. SZILÁRD ENERGIN COMP. PÉCS
Young woman with an oil lamp, to the right naked child with flag and box on a sea fish
(Fiatal nő olajlámpával, jobbra ruhátlan gyermek zászlóval és tengeri halra helyezett dobozzal)
Imperforate and perforated, multi-coloured, about 1905. Imp. variation 22 x 36 mm. Also in German. Perforated variation 35 x 50 mm, perforation varies at sides
History: It was produced by a pharmaceutical plant in Pécs, also distributed by Mr Szigethy Frigyes pharmacy to the "Remény" ("Hope"). The receipe was the following: Emulsion olei Jecoris asselli 54 %, Pasta cacaotina comp. 44 %, Calc. phosphoric. 2%. Distributed in tablets.

225.24 GYERMEKEKNEK CSODAHATÁSU A KININ-CUKORKA
KÉSZITI ROZSNYAY M. GYÓGYSZERTÁR ARADON
KININ-CANDIES WITH MAGIC EFFECT FOR CHILDREN
MANUFACTURED BY ROZSNYAY'S PHARMACY IN ARAD
Children playing (Játszó gyermekek)
Perforated, 55 x 45 mm, multi-coloured, printed by Urai, c. 1913

226 MEDICAL APPLIANCES/GYÓGYÁSZATI SEGÉDESZKÖZÖK

226.01 KELETI J. ORVOS-SEBÉSZI MÜ- ÉS KÖTSZER-GYÁROS
BUDAPEST IV. KORONAHERCZEG U. 17.
KELETI J. MANUFACTURER OF MEDICAL APPLIANCES AND BANDAGES
BUDAPEST IV., KORONAHERCZEG U. 17.
Men with elastic bandages and crutches (Mankós ember, bepólyált végtagokkal)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, printed by Bakács Műintézet, Budapest, pre WWI, **R**

226.02 **Kemény Sándor GYÓGY-TECHNIKAI ORVOSI MÜSZER**
KÜLÖNLEGESSÉGEK BUDAPEST
Kemény Sándor SPECIALIST IN THERAPEUTICAL AND
MEDICAL APPLIANCES BUDAPEST
In the centre: a hand holding a hypodermic needle (Injektiós tűt tartó kéz)
Imperforated, ? mm, white on dark blue, around 1930

226.03 **JÓ ÉS SZÉP FOGAK AZ ARCZOT NEMESÍTIK**
KROJANKA DE PARIS FOG MŰTERME ALAPITTATOTT 1887.
ERZSÉBET-KÖRUT-17 BARCSAY-UTCA SAROK BUDAPEST. VII
HEALTHY AND BEAUTIFUL TEETH MAKE A FACE NOBLE
KROJANKA DE PARIS DENTAL ATELIER FOUNDED 1887.
ERZSÉBET-KÖRUT-17 CORNER OF BARCSAY-UTCA BUDAPEST. VII
Lady pointing to her teeth, two gentlemen admiring from the sides
(Fogára mutató hölgy, két úr csodálja szélről)
Embossed, irregularly shaped, 45 x 60 mm, green; lilac; about 1900, **R**

226.04 **LEGJOBBAN AJÁNLHATÓ KROJANKA FOG-MÜTERME**
ERZSÉBET KÖRÚT 17 SZ BUDAPEST, VII.
BEST TO BE RECOMMENDED KROJANKA DENTAL SHOP
ERZSÉBET KÖRÚT 17 SZ BUDAPEST, VII.
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, 35 x 28 mm, white on red, about 1930

226.05 TÖKÉLETES CSAK A SZEMGÖDÖRHÖZ FORMÁLT TÖRV. VÉDETT „ORBITALIS" PÁPASZEM LEHET
"ORBITAL" THE ONLY PERFECT GLASSES TRADE MARKED SHAPED
TO FIT YOUR EYE SOCKETS
Head with glasses (Férfifej pápaszemmel)
Embossed, imperforate, 47 x 15 mm, black and silver, pre WWI, **R**

227 CHEMICALS: FERTILISERS, PESTICIDES ETC./ VEGYIPARI CIKKEK: MŰTRÁGYÁK, NÖVÉNYVÉDŐSZEREK

227.01 AVENARIUS DENDRIN a gyümölcsfák betegségeinek és a fáknak ártó rovaroknak leküzdésére
AVENARIUS DENDRIN to fight off deseases of fruits and insects harming fruit trees
Two people spraying trees with the product in an orchard
(Ketten egy gyümölcsösben permeteznek)
Perforated, 40 x 58 mm, multi-coloured, pre WWI

227.02 **AVENARIUS CARBOLINEUM Egyedül valódi s több mint 35 év óta bevált eredeti gyártmány. Tartós, olcsó famáz**
AVENARIUS CARBOLINEUM The only original product, has been proved for 35 years.
A lasting, inexpensive wood lacquer
Hand painting (Mázoló kéz)
Perforated, 58 x 36 mm, multi-coloured, pre WWI

**227.03 HINTSÜNK MAGYARÓVÁRI MŰTRÁGYÁT!
MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI VEGYIPAR R.T.**
SAW FERTILISERS MADE IN MAGYARÓVÁR!
HUNGARIAN AGRICULTURAL CHEMICAL Co. LTD.
Peasant using the product (Földmíves műtrágyát szór szét)
Perforated, 55 x 40 mm, multi-coloured, from the late 1930s

227.04 **péti só A TÖKÉLETES MAGYAR NITROGÉN MŰTRÁGYA**
"salt from Pét" IS THE PERFECT NITROGEN BASED HUNGARIAN FERTILISER
Man distributing fertiliser on the land (Férfi műtrágyát szór szét)
Perforated, 40 x 50 mm, multi-coloured, 1930s

227.05 **Ratopax néhány óra alatt öl Emberre és háziállatra veszélytelen!**
Ratopax kills in hours. Not dangerous for humans and house animals!
Dead rats and alarm clock (Döglött patkányok vekkerrel)
Imperforate, 45 x 50 mm, black and red on white paper, late 1930s

227.06 **PERMETEZZEN HIGITOTT KUSKUTANNAL KIIRTJA AZ ARANKÁT
CHINOIN UJPEST**
SPRAY DILUTED KUSKUTAN IN ORDER TO DESTROY DODDER
CHINOIN Co. IN UJPEST
Farmer spraying (Permetező földműves)
Imperforated, 40 x 55 mm, blue on white paper, signed Gebhardt, late 1930s, **R**

227.07 **UNIVERSAL PERMETEZŐK WEISS MANFRED CSEPEL**
UNIVERSAL SPRAYERS WEISS MANFRED'S CSEPEL
Sprayer working on an apple tree (Almafát permetező gazda)
Perforated, 33 x 50 mm, multi-coloured, printed by Bruchsteiner és Fia, about 1925

23 FASHION/DIVAT

231 LADIES AND GENTLEMEN'S WEAR/FÉRFI- ÉS NŐI DIVAT

231.01 **TELEFON: 147-38 ANGOL ÉS AMERIKAI ÚRI DIVAT KÜLÖNLEGESSÉGEK „BLACK WHITE" BUDAPEST VI ANDRÁSSY-ÚT 47**
PHONE: 147-28 ENGLISH AND AMERICAN GENT'S FASHION SPECIALITIES "BLACK WHITE" BUDAPEST VI ANDRÁSSY-ÚT 47
Black and white gentlemen pointing to each other (Fehér és néger egymásra mutat)
Imperforate, 75 x 35 mm, black and white, pre WWI

231.02 **A. M. Birnbaum Teplitz.**
Set of 4 designs, perforated, 45 x 65 mm, multi-coloured, pre WWI

1) **A legkellemesebb nadrágtartó**
Man showing off his suspenders (Férfi nadrágtartójával büszkélkedik)
2) **Viselni a legkellemesebb férfi harizsnyatartó**
Man with sock suspenders (Férfi harisnyatartóval)
3) **Harizsnyatartó Nadrágtartó**
Man with both products (Férfi mindkét termékkel)
4) **A. Birnbaum féle harizsnyatartó tarthatósága ezer és ezer embert leköt.**
A crowd tied together with giant suspender
(Óriás nadrágtartóval összefogott tömeg)

231.03 **Bodó Gusztáv utódai Mihálkovics és Szemere Budapest, IV., Ferencziek-tére (!) 2.**
Bodó Gusztáv's successors Mihálkovics and Szemere Budapest, IV., Ferencziek-tére 2.
Fashion shop's window (Kirakat)
Perforated, 60 x 45 mm, multi-coloured. 56/2 printed in the right bottom corner. Pre WWI
Note: The stamp is a typical early example of pre-printed poster stamps, most probably product of an Austrian or German printing shop, of which the mispelt Hungarian text bears witness.

231.04 Elkán Gyula szücs Budapest Károly körut 19
Elkán Gyula furrier Budapest Károly körut 19
Lady taking off her leather gloves (Kesztyűjét lehúzó hölgy)
Perforated, multi-coloured, 35 x 45 mm, signed Bardócz, printed by Kellner and Morhluder, pre WWI
History: Leading firm in furs, employing 40 workers in 1930, exporting to Italy and South America.

231.05 ELKÁN ÉS GERŐ SZÜCSÖK BUDAPEST, VI. PETŐFI-U. 5. ÉS ANDRÁSSY-ÚT 27.
ELKÁN AND GERŐ FURMAKERS BUDAPEST,VI.PETŐFI-U. 5., ANDRÁSSY-ÚT 27.
Set of 2 designs, perforated, litho, multi-coloured, 40 x 65 mm, printed by Grafikai Intézet

1) The fur makers main shop and the building at Petőfi u. (Főüzlet)
2) Lady with fur and two dogs (Prémes hölgy két kutyával)

History: Joint venture, founded in the early 1910s.

231.06 **ELKÁN ÉS GERŐ SZÜCSÖK BUDAPEST, VI. PETŐFI-U. 5. ÉS ANDRÁSSY-ÚT 27.**
ELKÁN AND GERŐ FURMAKERS BUDAPEST,VI.PETŐFI-U.5.AND ANDRÁSSY-ÚT27
Set of 10 designs, showing animals with fur. Perforated, 70 x 45 mm, printed by Grafikai Intézet R.T., Budapest, pre WWI
1) **MARMOTA** (MARMOT) 2) **MÓKUS** (RED SQUIRREL) 3) **KŐNYEST** (STONE MARTEN) 4) **JEGESMEDVE** (POLAR BEAR) 5) **TIHBETI KECSKE** (TIBETIAN GOAT) 6) **BORZ** (BADGER) 7) **VIDRA** (OTTER) 8) **LEOPÁRD** (LEOPARD) 9)**PÉZSMA** (MUSK)10) **FANYEST CZOBOLY** (BEECH MARTEN COBOLY)

231.07 Fibroflex NADRÁGTARTÓ
Fibroflex SUSPENDER
Man in front of big mirror, dog pulling on his braces
(Férfi tükör előtt, egy kutya a nadrágtartójába kapaszkodik)
Perforated, 42 x 48 mm, yellow and black, mid 1930s

231.08 GUTTMANN BÉLA R.T. HARISNYA, KEZTYÜ, SPORTRUHÁZATI CIKKEK BUDAPEST, IV., KORONAHERCZEG-UTCZA 6.
GUTTMANN BÉLA CO. LTD. SOCKS, HAND GLOVES, SPORTSWEAR
BUDAPEST, IV., KORONAHERCZEG-UTCZA 6.
Lady trying on gloves (Hölgy kesztyüt húz fel)
Imperforate, 45 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI
History: Family venture, mid size fashion manufacturer with good reputation.

231.09 Holzer
Set of 10 designs, imperforate and perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, designed by Faragó Géza, about 1910
1) divatház (fashion house) 2) **confectió** (ready made clothes) 3) **fehérnemü** (underwear) **4) estélyi köpeny** (evening pelerin) 5) **bakfisch** (today's teenager) 6) **pongyola blouz** (nightgown blouse) 7) **szőrme** (furs) 8) **kalap** (hats) **9) harisnya, keztyü** (socks, gloves) 10) **divat-áruház** (fashion department store)
History: Holzer had been the leading fashion dealer for ladies' wear in the pre WWI period in the capital, employing over a 100 workers. Holzer founded the first department store. His advertising stamps appeared in the monthly "Magyar Grafika" as original illustrations, in 1913 and 1914.

231.10 Koh-i-noor NYOMÓGOMBOK MADE IN AUSTRIA.
Koh-i-noor DRESS FASTENERS MADE IN AUSTRIA
Set of 12 designs, 40 x 55 mm, perforated, also with English and German text, multi-coloured, signed F. F(iala). With curious numbering, somewhat different in Hungarian and English text

1) **0 vékony kelmékre.**
Size 000 Muslins.

2) **00 gázok (!) és csipkeblúzokra.**
Size 0000 Gauze and Lace Blouses.

3) **000 fátyolra és tüllre.**
Size 00000 Veilings.

4) **1 nyári ruhákra.**
Size 0 Summer Summer Blouses, Skirts, Light Costumes.

5) **2 átmeneti ruhákra.**
Size 1 Dresses of Heavy Material.

6) **3 aljakra és kis szőrmékre.**
Size 2 Taylormade...?

7) **4 téli ruhákra.**
Size 3 Heavy Winter and Tourists' Coats.

8) **5 kabátokra.**
Size 4 Mantles and Theatre Coats.

9) **6 szörmékre.**
Size 5 Heavy Furs.

10) **7-8 függönyökre, áthuzatokra.**
Size 7-8 Hangers and Covers?.

11) **9 a legjobb ruhafogó.**
Size 9 Skirt Fitts.

12) **10 selymekre és könnyű anyagokra.**
Size 00 Silks and thin washing materials

Note: The set was probably printed in Austria, mispelt No 3 tends to confirm it. The set is known to exist with English and German text, but, probably, with other languagues including those of the Monarchy.

231.11 ÉRTÉSKES (!) JUTALMAK ELSŐRANGU VILÁGCIKK. NYOMÓKAPCSOK Koh-i-noor
VALUBLE (!) PRIZES FIRST CLASS FAMOUS PRODUCT. PATENT BUTTONS Koh-i-noor
Females of all ages making a circle and applying the product on each other
(Különböző korú hölgyek körben állva nyomókapcsot helyeznek fel egymásra)
Perforated and imperforate, 40 x 55 mm, multi-coloured, about 1910

231.12 özv. Pataky Lászlóné Budapest. IV. Váci-u 23. Női kalapok
Wid.(owed) Mrs Pataky Lászlóné Budapest, IV. Váci-u. 23. Ladies' hats
Young girl with two hat boxes (Fiatal lány két kalapdobozzal)
Perforated, 47 x 70 mm, multi-coloured, signed Örkényi 1915, **R**

231.13 PÖLZL KÁLMÁN BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR 8. BLÚZOK ÉS PONGYOLAKÜLÖNLEGESSÉGEK
PÖLZL KÁLMÁN BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR 8. SPECIALIZES IN BLOUSES AND NIGHTGOWNS
Young lady dressed in fancy blouse (Blúzos hölgy)
Perforated, 45 x 65 mm, blue and yellow, figure in brownish overtone. Printed by Lengyel L.

231.14 Wilhelm set of 4 designs. Perforated, 45 x 80 mm, multi-coloured on white paper, signed Kiss, pre WWI, **R**

1) **Die modernsten Damen u. Kinder Hüte bei Joh. Wilhelm Temesvár In Hunyadistr. 11**
Most fashionable ladies' and children's hat at Hoh. Wilhelm Temesvár, Hunyadi str. 11
Heads of two ladies (Két női fej)

2) **A legujabb női kalapok párisi és bécsi modellek Wilhelmnél Temesvár In Hunyadi ut 11**
Newest ladies hats, Parisienne and Viennese models
Lady carrying hat box (Kalapdobozt vivő hölgy)

3) **Pariser und Wiener Modell-Hüte bei Hoh. Wilhelm Temesvár**
See as at stamp No 2
Two ladies wearing hats (Két, kalapot viselő hölgy)

4) **Wilhelm Temesvár női kalapok**
Wilhelm's, Temesvár ladies' hats
A lady admiring a shop window (Kirakatot néző hölgy)

231.15 **NAGYOBBITOTTUNK ÉS ÁTKÖLTÖZKÖDTÜNK VI. VILMOS-CSÁSZÁR-ÚT 7-BŐL AZ 5-BE REFORM RUHÁZATI RÉSZVÉNY TÁRSASÁG**
WE HAVE EXPANDED AND MOVED FROM VI. VILMOS-CSÁSZÁR-ÚT No 7 TO No 5 REFORM CLOTHING COMPANY LIMITED
Two workers moving materials for clothes (Két szállítómunkás ruhaanyagokkal)
Imperforate, 42 x 50 mm, multi-coloured, 1930s

231.16 **6 NAGYODOS DOBOZ Koh-i-noor NYOMÓKAPCSOK**
6 PACKAGES IN THE BOX Koh-i-noor PATENT BUTTONS
Box with woman's head (Doboz női fejjel)
Perforated, 55 x 40 mm, multi-coloured, pre WWI
Note: Hungarian variation of a German stamp.

231.17 **G. B. Borsalino fu Lazzaro e C**
Ezen védjegyű kalap az idény mérvadó divatja.
G. B. Borsalino fu Lazzaro e C
Hat with this trade mark is this season's most fashionable hat.
Perforated, 48 x 62 mm, green, pink and black on white, Hungarian variation of an Italian stamp, about 1913

232 TEXTILES/TEXTILIÁK

232.01 **KARDOS LÁSZLÓ FEHÉRNEMÜ KELENGYE VÁSZON DEBRECEN KOSSUTH U. 9. 1831**
KARDOS LÁSZLÓ' UNDERWEAR DOWRY LINEN
DEBRECEN KOSSUTH U. 9. 1831
The product (Egy vég vászon)
Imperforate, 40 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI

232.02 PANNONIA SZÖVŐDE ARAD
PANNONIA WEAVING MILL ARAD
Hungaria with the trade's shield (Hungária címerpajzzsal)
Imperforate, 75 x 40 mm with a detachable tab bearing the same text. Blue on white, printed by Lengyel Lipót, Budapest. Pre WWI

232.03 Vedd az én selymem, nem érhet csalódás
Take my silk, you won't be disappointed
Silk worm with crown on leaf (Koronás selyemhernyó eperfa levélen)
Perforated, 22 x 35 mm, multi-coloured. Signed Pólya T., printed by Athenaeum, pre WWI

233 SHOES AND SHOEMAKERS' ACCESORIES/CIPŐ- ÉS CIPŐKELLÉK

233.01 "Berson" set, multi-coloured set of 7 designs, perforated, 40 x 52 mm. Text only on first stamp. About 1912, **R**

1) **Az uj Berson Gummisarok**
   The new Berson rubber heel
   Crowd admiring a giant heel (Tömeg óriás gumisarkot bámul)
2) Ship steaming in front of a giant heel (Gőzhajó óriás gumisarok előtt)
3) The globe tied with a ribbon made of heels, on top BERSON's factory
   (A földgömbön átkötött, sarkokból készített szalag, rajta a gyárépülettel)
4) People dancing in circle on top of heel (Körtánc óriás gumisarkon)
5) Desert arabs worshipping giant heel (Beduinok óriás cipősarkot imádnak)
6) Giant leg with heel moving in front of factory building
   (Óriás láb g. sarokkal gyárépület előtt)
7) Giant heel on the roof of a factory (Óriás cipősarok gyárépület tetején)

History: The Berson rubber shoe heels were trade marked in September 1912 when it introduced its advertising campaign in Hungary. Berson fought a sales and an advertising war with GALA, the leading producer.

233.02 Berson
Factory building, giant heel, Hermes' head (Gyárépület, gumisarok, Hermész-fej)
Imperforate, 60x40 mm, blue, black and gold on white paper, signed K. L., about 1912

233.03 **„Berson"**
Set of 12 numbered designs, indicating a story. Perforated, 40 x 58 mm, multi-coloured, signed EB, pre WWI
Note: Taken from a German series.

233.04 HAJDUSKA ÉS TSA BUDAPEST IV., KORONA-UTCA 2.
KIZÁRÓLAGOS GYERMEK-CIPŐ KÜLÖNLEGESSÉGEK
HAJDUSKA AND PARTNER'S BUDAPEST IV., KORONA-UTCA 2.
EXCLUSIVE CHILDREN SHOES SPECIALISTS
Set of 4 designs, perforated, 40 x 58 mm, multi-coloured, pre WWI

1) Schoolgirl walking (Sétáló iskoláslány)
2) Schoolboy walking (Iskolásfiú)
3) Baby's shoe (Kisgyerek cipő)
4) Bear with white star inscribed: **THE BEAR SHOES** (Medve és fehér csillag)

233.05 KRAMMER CZIPŐHÁZA KIRÁLY-UTCZA 52
KRAMMER'S SHOE HOUSE KIRÁLY-UTCZA 52
Set of 5 designs, made in Germany. Perforated, 40 x 58 mm, multi-coloured, about 1910, **R**

1) **Krammer-czipőben járni be jó**
Áldlak érte te drága, te jó
Krammer's shoes for a walk! Really
A feat. Be blessed, honey, for the idea.
A lady being presented with shoes by her man
2) **Kifüzheted... befüzheted**
Krammer-czipő mindig remek
Tied or untied, they remain the same,
With Krammer's shoes you gain.
Gentlemen tying a knot on lady's shoe
3) **Mit gondolsz te, hova indul**
Ez a szép család?
Krammerhez, ki csudafinom
Czipőt ád reád.
What'd you think, this happy
Family's going to do?
Well, buying some Krammer's
Top of the art shoes.
Family happily advancing toward Krammer's
4) **Ahhoz, hogy feltétlen**
Elegánsak legyünk,
Fő, hogy Krammernél
Lakk-czipőt vegyünk
To be real elegant,
The only thing you'd want
Is to buy
Krammer's pumps
Dealer in miniature showing shoes to lady ten times bigger than (his) size
5) **Füle van a falnak.**
Szava van a szélnek,
De Krammer czipői
Legszebben beszélnek.
Walls have ears,
The wind sings a tune,
But, pray, what speaks
For itself? Krammer's shoes.

233.06 KRAMMER KIRÁLY-UTCA 52.

"Head set" of 3 designs, perforated, 60 x 40 mm, multi-coloured, with caricature heads and advertising verses, about 1910, **R**

1) **BOLDOGGÁ LETTEM/MERT CIPŐMET/**
KRAMMER-NÁL VETTEM
KRAMMER'S MADE ME/WITH THEIR SHOES
JUST ALIVE AND HAPPY
Man smiling (Mosolygó férfi)
2) **GYÖNYÖRŰ ÉS BÁJOS LEHET,**
DE CSAK KRAMMER CIPŐ FELETT
FULL OF BEAUTY, FULL OF GRACE,
ONLY IF IT IS BY KRAMMER'S MADE.
Woman's head (Női fej)
3) **IGY HARAGSZIK AKI BÁNJA.**
MERT NEM VISELT KRAMER CIPŐT
FELESÉGE ÉS LEÁNYA
SO ANGRY AND SO RESENTFUL BROTHER,
WHY DIDN'T YOUR WIFE AND DAUGHTER?
WEAR KRAMMER'S SHOES
Angry man (Dühös ember)

233.07 **Liparin felülmulhatatlan tisztitószer cipőkre és csizmákra.**
C. M. MÜLLER Co. BERLIN S.W. 19
LIPARIN unsurpassable cleaning material for shoes and boots.
C. M. MÜLLER Co. BERLIN S. W: 19
Hussar cleaning his boots (Huszár csizmáját tisztítja)
Perforated, 45 x 60 mm, multi-coloured, about 1910, **R**

233.08 NOXIN CRÉME A LEGJOBB Látta már a Bőripari kiállitást a Technológiai Iparmuzeumban? 1910 jan. 16 - ápr. 15.
NOXIN PASTE THE BEST Have you seen the Leather Industry Exhibition at the Museum of Industrial Technology? 16 Jan. - 15 Apr. 1910
Bell boy with freshly cleaned shoes (Cipőt tisztító londíner)
Imperforate, 33 x 72 mm, multi-coloured
Note: Text concerning exhibition overprinted on the two edges in black.

233.09 PALMA

Set of 10 multi-coloured designs - at least five different colour combinations. Perforated, 44 x 60 mm. Signed H(aranghy), c. 1910, **R**

1) Man with rucksack (Hátizsákos ember)
2) Dancing couple (Táncoló pár)
3) Lady on a swing (Hintázó nő)
4) Running man losing his top hat, palm tree at rear
(Futó ember elveszti a cilinderét, mögötte pálmafa)
5) Man admiring giant heel (Kövér ember egy hatalmas cipősarkot bámul)
6) Leg, shoe and flying heels (Láb, körötte nagy cipőtalpak)
7) Negro child climbing a palm tree (Négergyerek pálmafára mász)
8) Palma heel and shoe polish (Pálma cipősarok és cipőkrém)
9) Train head on, its front lights in the form of two heels
(Szembejövő mozdony fényszórói cipősarkot formáznak)
10) A young man carrying a large heel (Inas óriás cipősarkot cipel)

233.10 "Countries and towns" set of 60. Perforated, 60 x 40 mm, printed in 1915, numbered. Multi-coloured, on the bottom panel there is the name of a country and /or town. Complete set **RR** 1) **ROMA ITALIA** 2) **NAPOLI ITALIA** 3) **PALERMO ITALIA** 4) **FIRENZE ITALIA** 5) **PISA ITALIA** 6) **GENOVA ITALIA** 7) **MILANO ITALIA** 8) **VENÉZIA ITALIA** 9) **BERNE SUISSE BERN SCHWEIZ** 10) **ZÜRICH SCHWEIZ SUISSE** 11) **BAELA SUISSE BASEL SCHWEIZ** 12)**GENÉVE SUISSE SCHWEIZ** 13) **LAUSANNE SUISSE SCHWEIZ** 14) **MONTREUX SUISSE SCHWEIZ** 15) **INTERLAKEN SCHWEIZ SUISSE** 16) **LUCERNE SUISSE LUZERN SCHWEIZ** 17) **ST. MORITZ SUISSE SCHWEIZ** 18) **LUGANO SVIZZERA SUISSE** 19) **WIEN AUSTRIA** 20) **LINZ A/D AUSTRIA** 21) **PRAG AUSTRIA PRAHA CESKY** 22) **PRAG AUSTRIA PRAHA CESKY** 23) **OLMÜTZ AUSTRIA OLOMOUC MORAVY** 24) **TROPPAU SCHLESIEN AUSTRIA** 25) **KRAKÓW GALICJIA KRAKAU AUSTRIA** 26) **LEMBERG GALIZIEN LWÓW GALYCIA** 27) **CZERNOWITZ BUKOWINA AUSTRIA** 28) **TRIESTE AUSTRIA** 29) **ZARA DALMATIA AUSTRIA** 30) **LAIBACH KRAIN LJUBLJANA AUSTRIA** 31) **KLAGENFURT KAERTNEN AUSTRIA** 32) **INNSBRUCK TIROL AUSTRIA** 33) **BREGENZ TIROL AUSTRIA** 34) **SALZBURG AUSTRIA** 35) **GRAZ STEIERMARK AUSTRIA** 36) **BUDAPEST MAGYARORSZ. HONGRIE** 37) **SZEGED MAGYARORSZ. HONGRIE** 38) **TEMESVÁR MAGYARORSZ. HONGRIE** 39) **ARAD MAGYARORSZ. HONGRIE** 40) **NAGYVÁRAD MAGYARORSZ. HONGRIE** 41) **DEBRECEN MAGYARORSZ. HONGRIE** 42) **KASSA MAGYARORSZ. HONGRIE** 43) **MISKOLCZ MAGYARORSZ. HONGRIE** 44) **POZSONY MAGYARORSZ. HONGRIE** 45) **ESZTERGOM MAGYARORSZ. HONGRIE** 46) **PÉCS MAGYARORSZ. HONGRIE** 47) **SZOMBATHELY MAGYARO. HONGRIE** 48) **KOLOZSVÁR MAGYARORSZ. HONGRIE** 49) **BRASSÓ ERDÉLY MAGYARORSZ. HONGRIE** 50) **ZAGREB CROATIA** 51) **SARAJEVO BOSNIE** 52) **MOSTAR HERCEGOVINE** 53) **BELGRADE SERBIE** 54) **BUCAREST ROUMANIE BUCURESTI ROMÁNIA** 55) **SOFIA BULGARIE SOPHIA** (IN CYRILLIC) 56) **CONSTANTINOPLE TURQUE** (ALSO IN ARABIC) 57) **ATHÉNES GRÉCE** (ALSO IN GREEK) 58) **ALEXANDRIA EGYPTE** 59) **LE CAIRE EGYPTE CAIRO EGYPTEN** 60) **JERUSALEM PALESTINE** (ALSO IN HEBREW)

233.10 TURUL CIPŐGYÁR R.T.

TURUL SHOES FACTORY Co. LTD.

Set of 10 designs. Imperforate and perforated, 45 x 62 mm, multi-coloured, 1913. Artist Fritz SALENDER. **R**

1) **TURUL Kitünő turistacipő**
TURUL Excellent tourist shoes
Man on skis(Síelő)

2) **Kedvenczeink részére a legjobb lábbeli a TURUL-CIPŐ**
For our loved ones best are the TURUL SHOES
Young girl admiring a big shoe (Fiatal lány nagy cipővel)

3) **Kényelmes és kitünő minőségü TURUL CIPÖ**
Comfortable and of the best quality TURUL SHOES
Lady's head with shoe (Hölgyportré cipővel)

4) **Meghodittoták (!) a világot TURUL CIPŐK**
They have conquered (!) the world TURUL CIPÖK
Pilot in front of his plane (Pilóta gépe előtt)

5) **A cipőipar diadala a TURUL-CIPÖ**
Shoemaking industry's victory: the TURUL SHOES
Mercury riding an eagle, holding a shoe (Merkur sason lovagol, kezében cipő)

6) **TURUL-CIPÖK sportcélokra utolérhetetlenek**
TURUL SHOES are unbeatable for sport activities
Two men on sledge (Kétszemélyes szán)

7) **Az előkelő világ TURUL-CIPÖT VISEL**
High circles WEARING TURUL SHOES
Gentleman resting in a comfortable armchair (Úr karosszékben)

8) **Tangohoz TURUL TÁNCCIPŐT**
It takes TURUL DANCING SHOES to tango
Dancing couple (Táncoló pár)

9) **Kiválván (!) elegáns és olcsó**
Ekstremel (!) elegant and cheap
Lady's head with shoe (Hölgy feje és cipő)

10) horiz. design. Text only in black name and address of 'TURUL'manufacturer (only seen with German text)

History: A Hungarian Trade Mark related to the mythical Turul. The company was based originally in Temesvár but had branches in Berlin and other big cities. The series exist also with text in 1) German, 2) Czech and possibly other languages. The stamps also appeared as detachable illustrations in the monthly "Magyar Grafika", year 1913-14.
After WWI the company's plants remaining in Roumania retained the name. They were reorganised in 1920 with English money (thanks to Anglo-International Bank Ltd.). The resusticated Hungarian Turul was bankrupted in 1934.

233.11 „Tükör" cipőkrém a legfinomabb cipőtisátitoszer (!)
Gyártják: Reichenthal Testvérek Budapest VIII
"Tükör" (Lustre) cream is the finest cleaning material for shoes
Produced by: Reichenthal Brothers Budapest VIII
Dwarf holding up the product (Törpe a cipőkrémmel)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, signed by Böttcher, pre WWI, **R**
Note: There is a serious language error in the Hungarian text. The original German set consisted of 6 stamps.

233.12 GALA
Two men pointing to their heels (Két fickó cipősarkát mutogatja)
Perforated, 60 x 40 mm, multi-coloured, signed J.P.S. c. 1910
Note: German stamp, probably produced in Munich.

234 TRAVELLERS ACCESSORIES/UTAZÁSI KELLÉKEK

234.01 HELLER BÖRÖNDÖS BUDAPEST,
KOSSUTH LAJOS UTCZA 21 ASTORIA SZÁLLODA ÉPÜLETÉBEN
HELLER LUGGAGE MAKER BUDAPEST,
KOSSUTH LAJOS UTCZA 21 IN THE HOTEL ASTORIA
Black boy carrying luggage (Néger fiú bőröndöket cipel)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured. Pre WWI, **R**

234.02 UTAZÁSI CIKKEK CSÁNGÓ HENRIK BŐRÖNDÖSNÉL BUDAPEST CSAK MUZEUM-KÖRÚT 5 A CZIM FONTOS MERT FIÓKÜZLET NINCS!
TRAVELLERS' ACCESSORIES AT CSÁNGÓ HENRIK BAG MAKER BUDAPEST MUZEUM-KÖRÚT 5 ADDRESS IS IMPORTANT, BECAUSE THERE ARE NO BRANCH SHOPS!
Perforated, 62 x 48 mm, black and brown on white, about 1910

235 HOUSEHOLD ITEMS, FURNITURE ETC./ HÁZTARTÁSI CIKKEK, LAKÁSBERENDEZÉS

235.01 ÁGYNEMÜRE A LEGJOBB
FOR BED CLOTHES IS THE BEST
The product's emblem with the inscription: **ARANYEGYPT** (EGYPT GOLD)
TRADE MARK FINEST QUALITY
Perforated, 30 x 45 mm, multi-coloured, pre WWI

235.02 **BUDAPESTI MŰHELY**
BUDAPEST ATELIER
Set of 4 designs, perforated and imperforate, designed by Kozma Lajos, early 1920s, **R**

1) **SZABADSÁG TÉR VÉCSEY U. SAROK BUTOR LÁMPA SZÖVET**
CORNER OF SZABADSÁG TÉR AND VÉCSEY U. FURNITURE LAMPS TEXTILES
Text with minimum decor (Min. díszítés)
Perforated, 60 x 35 mm, dark brown and orange
2) **BM SZABADSÁG TÉR VÉCSEY U. SAROK**
BM CORNER OF SZABADSÁG TÉR AND VÉCSEY U.
Text only (Szövegbélyeg)
Serrated, 35 x 55, black on white paper
3) **BÚTOR LÁMPA KERÁMIA BM**
FURNITURE LAMPS CERAMIC BM
Silhouettes of the above objects (A fenti tárgyak árnyképe)
4) **B M**
Furniture at open window (Bútor nyitott ablaknál)

History: The unsigned, bland set was designed by one of the best graphic artists of the period. The "BM" was founded in 1913 by Kozma Lajos. The Workshop's logo was very similar in style to the stamps' design but a more elaborate one comes from the early 1920. It is likely that the stamps were designed just before WWI.
Note: Full inscription only on stamps No 1 and 2.

235.03 FILAKOVO
Set of 2 designs, imperforate, 43 x 60 mm, multi-coloured, signed Márton Imre, 1930s

1) **LA BATTERIE DE CUSINE ÉMAILLÉE DE FÜLEK N' A PAS SA PARAILLE**
THE ENAMELLED IRON WARE OF FÜLEK IS UNEQUALLED
Woman in local wear bringing in the merchandise
(Népviseletbe öltözött asszony a kérdéses árukkal)
2) **LA BATTERIE DE CUSINE EMAILÉE DE FÜLEK AVEC LA MARQUE COQ N' A PAS SA PARAILLE**
THE ENAMELLED IRON WARE OF FÜLEK WITH THE TRADE MARK "COCK" IS UNEQUALLED
The cock sitting on the merchandise (Kakas az árukon)

History: Hungarica. The Email Works in Fülek, a small city in Czechoslovakia, situated on the border with Hungary was founded and run by local Hungarians.

235.04 TELEFON: 59-56 HANDELSMAN ARNOLD KÉP KERETEZÉS ÜVEG, EDÉNY, LAMPA KONYHA FELSZERELES ÉS DISZMÜ ÁRUK NAGY RAKTÁRA BUDAPEST, VII. ker. Rottenbiller utcza 54. Damjanich utcza sarok. ALAPITTATOTT 1888. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR CHEQUE SZÁMLA 18937
PHONE: 59-56 HANDELSMAN ARNOLD FRAMING BIG SHOP FOR GLASS, UTENSILS, LAMPS KITCHENWARE AND FANCY GOODS BUDAPEST, Rottenbiller utcza 54. Corner of Damjanich utcza. Founded in 1888. Post Spare Bank Cheque no. 18937
Pretty woman with all the wares (Szépasszony a termékkel)
Perforated, 40 x 70 mm, green on white paper. About 1900

235.05 **Ha PROTOS darálóval öröl zamatosabb a kávéja**
Using PROTOS hand mill for your coffee will make it more enjoyable
Coffee mill (Kávédaráló)
Imperforate, 40 x 55, green on white, late 1930s

235.06 korszerü háztartásba: ALUMINIUM EDÉNYT
to a modern household: UTENSILS MADE OF ALUMINIUM
Aluminium utensil 'walking' (Aluminiumedényed felvonulása)
Perforated, 28 x 42 mm, blue on white paper. Late 1930s

235.07 MAGYAR KOSÁRFONÓGYÁR BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRÚT 3.TELEFON 92-96.
HUNGARIAN BASKET WEAVING FACTORY BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRÚT 3.
PH: 92-96.
Weaved products of the factory (A gyár termékei)
Trianglar, 55 x 50 mm, embossed, colour variations: red and blue. Pre WWI.

235.08 **MEZEY ÉS TÁRSA SZEGED VAS-SZERSZÁM ÉS HÁZTARTÁSI CZIKKEK KIGYÓ ÉS FEKETESAS U. SAROK**
MEZEY AND PARTNER'S METAL, TOOL AND HOUSEWARE SHOP
SZEGED, CORNER OF KIGYÓ AND FEKETESAS STR.
Housewife with Meteor iron oven (Háziasszony Meteor vasalóval)
Perforated, 40 x 70 mm, red and white on blue, printed Lerch és Kulcsár, Szeged, pre WWI

235.09 MIELŐTT LAKÁSÁT FESTETI KÉRJE FESTŐJÉTŐL A PICTURA SABLONGYÁR MINTA LEGUJABB KÖNYVÉT BUDAPEST VII. CSOBÁNC U. 8.
BEFORE STARTING PAINTING YOUR FLAT PLEASE ASK FOR PICTURE
PATTERN MAKING SHOP'S NEWEST SAMPLE BOOK
BUDAPEST VII. CSOBÁNC U. 8.
Set of 7 designs of various size. Perforated, red or lilac on white paper

1) Owner's portrait (A tulajdonos arcképe), 34 x 48 mm
2) Lady with child (Hölgy kisgyermekkel), 48 x 34 mm
3) Two small angels carrying a third one (Két puttó viszi a harmadikat), 25 x 30
4) Lady with sample book (Hölgy mintakönyvvel), 26 x 40 mm
5) Lady consoling putto (Hölgy puttót vigasztal), 30 x 25 mm
6) Tapestry worker on a ladder (Tapétázó létrán), 30 x 25 mm
7) Griffin with tapestry (Griff tapétával), 30 x 25 mm

235.10 **prohászka csőbútor VI. GRÓF ZICHY JENŐ-U. 46. FIÓK: ÜLLŐI-ÚT 9.**
prohászka's tubular steel-furniture VI. GRÓF ZICHY JENŐ-U.46. BRANCH OFFICE.: ÜLLŐI-ÚT 9.
Chair (Szék)
Perforated, 60 x 40 mm or 42 x 58 mm, red and black on white paper, 1930s

235.11 **STEIN PERZSA SZŐNYEGEK BUDAPEST IV. FERENCZIEK TERE 9.**
STEIN'S PERSIAN RUGS BUDAPEST IV. FERENCZIEK TERE 9.
Lady bargaining for a rug in an oriental bazaar (Hölgy szőnyegre alkuszik a bazárban)
Perforated, 50 x 70 mm, multi-coloured, about 1905, **R**

235.12 MW CSEPEL

Set of 4 designs with the Csepel Works' logo and name only: Perforated, 55 x 40 mm, multi-coloured, signed i(rsay), printed by Athenaeum, late 1930s

1) Bath (Fürdőkád)
2) Sewing machine (Varrógép)
3) Gas cooking oven (Gázkályha)
4) Iron oven (Vaskályha)

History: The Weisz Manfréd Steel Works on Csepel Island (south to the capital, today part of Budapest) was one of the main Hungarian industrial centres and an important armament manufacturer during WWI. Some of its peaceful products were advertised with the help of poster stamps.

235.13 WESTEND RÁDIÓ ÉS CSILLÁRHÁZ VI., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 33.

WESTEND RADIO AND GIRANDOLE SHOP VI., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 33.
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, oval shaped, 55 x 20 mm, green and white, pre WWI

24 FOOD INDUSTRY AND GASTRONOMY/ÉLELMISZER- ÉS VENDÉGLÁTÓIPAR

There are many well known poster stamps and, without a doubt, many others which are unknown (and which may be discovered). In addition, there were various borderline productions (etiquettes and labels).

Literature/Irodalom:
A magyar élelmiszeripar története. Mezőgazdasági Kiadó Budapest,1986.

240 FOOD: GENERAL/ÉLELMISZER ÁLTALÁBAN

240.01 Schicht set of unknown number of designs, perforated, 35 x 53 mm or vice versa, multi-coloured, pre WWI

1) **Hol kaphatók a hírneves „Schicht" áruk? Minden kereskedőnél!**
Where to buy those famous "Schicht" goodies? At every shop!
Salesmanlike figure making the point, i. e. showing the direction to the next shop (Kereskedő magyráz, kezével a legközelebbi bolt felé mutat)

History: Schicht's was a large food manufacturer and sales chain, being present all over the Monarchy. The Schicht stamps were originally printed in German, then translated into the main languages of the Empire. The Austro-German origin can be traced not only in the inscriptions but also in the iconology, such as the figure of Little Red Hood or Jack and Jill. The company had been engaged very heavily in buying out Hungarian firms. Examples are "Hutter's'' and other vegetable oil producing firms during the years preceeding WWI.

240.02 Schicht's "cooking fat" set of unknown number of designs. Data as above.

1) **Schicht Ceres-zsír mesésen süt!**
Schicht's Ceres fat makes wonderful cooking !
Jester with a bag of baked potatoes (Bohóc egy csomag sültkrumplival)

2) **A szerelem útja a gyomron át visz át,**
azért főzzetek és süssetek kizárólag
„Ceres" ételzsírral.
Love's path leads through his stomach,
So use only "Ceres" fat all the time,

even for cooking a spinach
Young couple standing on red heart, in it's centre a box of Ceres
(Fiatal pár egy szíven áll, amelynek közepében Ceres-doboz található)

3) **Jancsi szerencséje**
Schicht „Ceres" kíméli az erszényemet és a gyomromat.
Jack is being lucky
Schicht's "Ceres" spares my purse and pulse
Jack waving his hat, carrying a large box of the product
(Jancsi kalaplengetve távozik a termékkel)

4) **Asztalka, terülj! Schicht „Ceres"-ételzsíros gombóc a kedvenc ételem!**
Little table, spread up! Noodles made with Schicht's "Ceres" are my favorite!
Jack at magic spread table (Jancsi a terüljasztalkámmal)

240.03 Schicht's "Margarine'' set of 6 designs; data as above

1) **Domino növény margarin**
„Legyen öreg vagy fiatal,
Mind „Dominós" kenyeret akar.
Tudja azt mind, nincs kivétel,
Hogy ez jó, egészséges étel!"
Domino vegetable margarine
"Let them be old or young,
All of them are very hung
ry for Domino margarine.
Thus it is common knowledge,
Bread with it is better than porridge!"
Child with puppet and big slice of bread and margarine
(Srác kutyával és nagy karéj margarinos kenyérrel)

2) **Schicht „Domino" növény margarin az összes nyelveket rohammal hódítja meg!**
Schicht's "Domino" vegetable margarine melts away all mouth resistance!
Child waving flag with "Long live Domino" inscription (Zászlót lengető srác)

3) **Pirossapka Schicht „Ceres" mindenütt kivánatos!**
Little Red Hood Schicht's "Ceres" is welcome everywhere.
Little Red Hood, the Wolf and a bottle of Ceres (Piroska, a farkas és a termék)

4) **Schicht „Domino" növény-margarin kitünően ízlik! Domino növény-margarin**
Schicht's "Domino" vegetable margarine tastes really good! Domino vegetable margarine
Dwarf, raven and margarine (Törpe, holló és egy csomag margarin)

5) Text same as stamp No 4
Jack sitting on a big box of Domino and eating bread and margarine, dog in front of him, wanting to join the feast
(Jancsi Dominón ül, és margarinos kenyeret eszik, előtte egy kutya)

6) ?

GASTRONOMY

Surprisingly not a well developed theme. Only three restaurant-stamps are known, one of them a Judaica (see No. 42.12). For the second stamp see No. 292.14.

240.50 THALYSIA RESTAURANT VEGETARIEN BUDAPEST VII. KIRÁLY-ú. 35-37. I.
THALYSIA VEGETARIAN RESTAURANT BUDAPEST VII. KIRÁLY-ú. 35-37 1st floor
Vegetable plate (Zöldségtál)
Perforated, 55 x 38 mm, black and green on white paper, pre WWI

241 DRINKS/ITALOK

BEERS AND BREWERIES/SÖRÖK ÉS SÖRFŐZDÉK

241.01 DRÉHER ANTAL SERFŐZDÉI R.T. Ő CSÁSZÁRI ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSÉGE KAMARAI SZÁLLITÓJA
DREHER, ANTAL BREWERS CO. LTD. COURT PURVEYOR BY APPOINTMENT TO HIS IMPERIAL AND APOSTOLIC ROYAL MAJESTY
The brewery's shield supported by two griffins (A sörgyár címere, amelyet két griff tart)
Imperforate, 33 x 45 mm, yellow, red, brick-brown and white on black, pre WWI

241.02 EXCELSIOR Tápsör DRÉHER ANTAL SERFÖZDEI R.T. BUDAPEST- KŐBÁNYA
EXCELSIOR Nutritive beer DRÉHER ANTAL BREWERIES CO. LTD. BUDAPEST-KŐBÁNYA
Mother with child and glass of the product in hand (Anya gyermekével és tápsörrel)
Perforated, 30 x 55 mm, multi-coloured, pre WWI

241.03 Fővárosi sör
Capital city beer
Man sitting on a beer cask, the capital's silhouette in the background
(Söröshordón ülő férfi, a háttérben a főváros sziluettje)
Imperforate, 42 x 50 mm, multi-coloured, printed by Bruchsteiner, mid 1920s

241.04 **HIRSCHFELD SÖRGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, PÉCS VÉDJEGY „PANNONIA SÖR" FOLYTON EMELKEDŐ FORGALMUNK TITKA GYÁRTMÁNYAINK KIVÁLÓ MINŐSÉGE**
HIRSCHFELD'S BREWERY Co. LTD., PÉCS TRADE MARK "PANNONIA SÖR" QUALITY IS OUR SECRET FOR EVER GROWING SALES
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 45 x 45 mm, blue and red on pink; on white; on green paper, printed by Posner, pre WWI

241.05 Szt. István Duplamaláta SÖR Utolérhetetlen KŐBÁNYAI POLGÁRI SERFŐZŐ R.T. Védjegy.
St. Stephan's Double Malt Beer Unsurpassable
Civic Breweries Co. Ltd. in Kőbánya Trade Mark.
Bottle and glass of beer with Trade Mark (Védjegyes söröskorsók és poharak)
Perforated, 60 x 40 mm, red; violet; green; blue, pre WWI
Note: See also No 917.02, a "beer-token stamp" used in the same brewery.

241.06 Mindenütt hódit az uj kőbányai sörfőzde. Fővárosi sörfőző r.t. KŐBÁNYÁN.
The new Kőbánya brewery conquers everywhere. Fősárosi brewery Co. Ltd. in KŐBÁNYA.
Knight on horseback, brewery in the background (Lovag, a háttérben a gyárépület)
Imperforate, 42 x 65 mm, multi-coloured, signed Bér, printed by Weiss L. and F., pre WWI

241.07 **Gloria DUPLA MALÁTASÖR A TORDAI SÖRGYÁR R.T. KÜLÖNLEGES GYÁRTMÁNYA CSAKIS EREDETI GYÁRI KITÖLTÉSBEN KAPHATÓ**
Gloria DOUBLE MALT BEER PRODUCED BY THE TORDA BREWERY Co. LTD. A SPECIAL PRODUCT SOLD ONLY IN ORIGINAL BREWERS' BOTTLES
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 40 x 30 mm, red and gold on white paper, about 1910

241.08 DUPLA MALÁTA CORVINSÖR ELSŐRANGÚ TÁPANYAG TEMESVÁRI POLGÁRI SÖRFŐZDE R. T.
DOUBLE MALT CORVIN-TYPE BEER SUPERB NUTRITION
CIVIC BREWERIES IN TEMESVÁR CO. LTD.
A bottle of the product (Egy üveg sör)
Perforated, 40 x 52 mm, multi-coloured, printed by Papír- és Bádognyomda-Ipar, c. 1910

SPIRITS/TÖMÉNY SZESZESITALOK

241.10 Barones SOCIÉTÉ ANONYME BARÓT BUDAPEST
Clown (Bohóc)
Perforated, 25 x 35 mm, black and brown on white paper.
History: Barones was also a product: a liquor.

241.11 Liquers Bogsza
Set of 2 designs, perforated, 37 x 55 mm, multi-coloured, signed Szilágyi, Cluj, printed Lith. Sidon, Lugos, late 1920s, **R**

1) Clown balancing a bottle on his nose (Orrán üveget egyensúlyozó bohóc)
2) Hand grabbing four bottles (Kéz négy üveget fog össze)

Note: Hungarica.

241.12 CZUBA COGNAC CZUBA-DUROZIER cie DESTILLERIE FRANCAISE FOURNISSEURS DE LA COUR IMPle ET ROYALE BUDAFOK FONDÉE ON 1884
CZUBA COGNAC CZUBA DUROZIE SONS FRENCH DESTILLERIES
PURVEYORS TO THE IMP. AND ROYAL COURT BUDAFOK FOUNDED IN 1884
Bottle and glass with the company's shield (A gyártó címerével ellátott üveg és pohár)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, frame yellow or light blue, pre WWI

241.13 DIETRICH-FÉLE BRAZILIAI RUM CSAK EGYEDÜL EREDETI
DIETRICH'S BRAZILIAN RUM IS THE ONLY ORIGINAL
A bottle of rum (Egy üveg rum)
Perforated, 30 x 55 mm, multi-coloured on white paper, pre WWI

241.14 EGÉSZSÉGI COGNAC GOTTSCHLIG ÁGOSTON BUDAPEST KŐBÁNYA
MEDICAL COGNAC OF GOTTSCHLIG ÁGOSTON BUDAPEST KŐBÁNYA
Nurse filling a cup from a bottle (Kedvesnővér üvegből konyakot tölt pohárba)
Perforated, 20 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI

241.15 GOTTSCHLIG LIKÖR GOTTSCHLIG ÁGOSTON R.T. BUDAPEST
GOTTSCHLIG LIQUER GOTTSCHLIG, ÁGOSTON CO. LTD. BUDAPEST
The company's logo: golfer (A vállalat logója: golfozó férfi)
Perforated, 30 x 40 mm, grey and red, lower part black, pre WWI

241.16 GOTTSCHLIG ÁGOSTON
GOTTSCHLIG AUGUSTIN
A bottle of the product (Egy üveg likőr)
Circular, diam. 50 mm, red and blue, pre WWI

241.17 HUNNIA KESERŰ KAUFMANN JAKAB LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK GYÁRA BUDAPEST
HUNNIA BITTER KAUFMANN, JAKAB DESTILLERY OF LIQUER SPECIALITIES, BUDAPEST
Lighthouse lighting a bottle of Hunnia on the sea (Hunnia keserű mint világítótorony)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, signed MV, printed by Meisel K., Budapest, pre WWI

241.18 3 RÉGI SZÓ ALTVATER GESSLER JAEGERNDORF
3 ÚJ SZÓ ALTVATER GESSLER BUDAPEST
3 OLD WORDS ALTVATER GESSLER JAEGERNDORF
3 NEW WORDS ALTVATER GESSLER BUDAPEST
Old Gessler holding the bottle with the miraculous liquid
(Az öreg Gessler a csodálatos ital egy üvegjével)
Perforated, 30 x 44 mm, dark blue and light green on white; brown and yellow; blue and yellow; blue and light green on white paper. Printed by Berger, A., Vienna, VIII. (district) Signed H. Kalmsteiner
History: Popular, Austrian made product. The original stamp has German text.

241.19 UTOLÉRHETETLEN A RÉTHY-féle ESSZENCIÁVAL KÉSZITETT LIKÖR
AN UNSURPASSABLE LIQUOR MADE WITH RÉTHY'S ESSENCE
Steward serving the unsurpassable liquid (Az utólérhetetlen likőrt felszolgáló lakáj)
Perforated, 42 x 50 mm, multi-coloured, pre WWI

241.20 „MEGGYLELKE" FINOM ASZTALI LIKŐR KÜLÖNLEGESSÉG
SCHRANK-GYÁR ESZTERGOM
"SOUL OF CHERRY" FINE TABLE LIQUOR SPECIALITY
SCHRANK'S DESTILLERY IN ESZTERGOM
A bottle of the product (Egy palack lélek)
Perforated, 27 x 35 mm, red on yellow paper, pre WWI

241.21 **Bikavérlikőr Kardináliskeserű KLEIN JÓZSEF ÉS ADOLF BUDAPEST**
Bulls' blood liquor Cardinal bitter KLEIN JÓZSEF AND ADOLF BUDAPEST
Two bottles of the product and glasses (Két palack ital poharakkal)
Perforated, 50 x 68 mm, multi-coloured, c. 1910

MINERAL WATERS AND SOFT DRINKS/ÁSVÁNYVIZ ÉS ÜDITŐITAL

241.30 Ceres Apple Juice set of 6 designs. Perforated, 55 x 37 mm, multi-coloured, pre WWI

1) **Így élni jó, így élni jó,**
ha ihatunk kedvünkre alkoholmentes és egészséges Schicht
„Ceres" almanedvet
Life is beauty, life is full
when there's plenty of Schicht's alcohol free and healthy "Ceres" apple juice
Young man with a bird and a glass of the juice, sitting on musical notes
(Fiatalember madárral és egy pohár almalével. Mindketten kottán ülnek)

2) **Schicht Ceres almanedv!!!**
Schicht's apple liquid!!!
Child clothed in flowers with sickle, drinking the liquid from a large bottle
(Virágba öltözött gyerek sarlóval, nagy üvegből almalevet iszik)

3) **Ceres alkoholmentes gyümölcsnedvek. Schicht Aussig, Ringelshain**
Ceres alcohol free fruit juices. Schicht Aussig, Ringelshain
Happy young girl clothed in fruits hugging a large Ceres bottle
(Kislány gyümölcsruhában, hatalmas Ceres-üveget ölel át)

4) **Mi csakis Schicht „Ceres-t vásárolunk.**
We buy only Schicht's "Ceres"
German couple with a bottle of Ceres in her shopping bag
(Német pár, a hölgy bevásárló kosarában nagy üveg Ceres-szel)

5) **Szerencsés, aki Schicht „Ceres"-t ismeri!**
Lucky the one to be acquinted with Schicht's "Ceres"!
Smiling Jill, clearly being acquinted (Mosolygó Juliska)

6) **Hozzáértők csak Schicht „Ceres” almalét isznak.**
Connoisseurs drink only Schicht's apple juice.
He is just doing it (Éppen azt teszi)
Note: Series also in German and other languages.

241.31 **Még kisgyermek is tudja,**
hogy a hosszú élet titka
Málnási Siculia
Even a child knows the secret:
One drinks Málnási's Sicula,
And he will never regret.
Young girl with two bottles of Siculia and bouquet of flowers
(Fiatal lány két üveg Siculiával és virágcsokorral)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, printed by Bruchsteiner és fia, pre WWI

241.32 **mióta Paptamási vizet iszom nincsen semmi bajom**
Főraktár: Brázay Kálmán Budapest.
As I've been drinking Paptamási Water, I'm getting well - and even better
Main warehouse: Brázay, Kálmán, Budapest
Old gentleman holding glass (Poharát emelő öregúr)
Perforated, 38 x 58 mm, multi-coloured. Printed by Bruchsteiner és fia, pre WWI

241.33 **KRISTÁLY SZT. LUKÁCSFÜRDŐI HEGYIFORRÁS**
KRISTÁLY MOUNTAIN SPRING WATER FROM ST. LUCAS BATH
Redhead in yellow dress drinking mineral water (Vöröshajú, sárgaruhás nő vizet iszik)
2 size variations:
a) 43 x 30 mm, perforated
Additional text in white text box in Hungarian, German, Spanish
b) 20 x 55 mm, perforated
with the following text: **LEGJOBB SAVANYUVIZ** (BEST MINERAL WATER) or: **HYDROCARBONAT ÁSVÁNYVIZ** (HYDROCARBONATED MINERAL WATER)
Note: The original poster was designed by Márk Lajos in 1901.

241.34 **MUSCHONG BUZIÁSI GYÓGYFÜRDŐJE SAVANYUVIZ-FORRÁSAI**
ELSŐRANGÚ GYÓGY- ÉS ASZTALI-VIZ
MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB SZÉNSAVIPARTALEPE.
TERMÉSZETES SZAGTALAN SZÉNSAV. VÉDJEGY
MINERAL WATER SPRINGS OF MUSHONG SPA IN BUZIÁS
FIRST CLASS MEDICAL AND TABLE WATER
BIGGEST HYDROCARBONATE BOTTLING PLANT IN HUNGARY.
NATURAL NO SMELL HYDROCARBONATE. TRADEMARK
Holy Crown with the above mentioned trademark (Szent Korona a védjegy fölött)
Imperforate, 40 x 60 mm, green and red on white paper, pre WWI

241.35 **SAXLEHNER'S BITTERQUELLE HUNYADI JÁNOS**
SAXLEHNER'S MINERAL WATER CALLED HUNYADY JÁNOS
Medieval knight in full armour with Turkish flag and with a bottle of the famous mineral water (Hunyady János teljes fegyverzetben, zsákmányolt török zászlóval és egy üveg keserűvízzel)
Perforated, 45 x 65 mm, grey, red and green. Also with Hungarian text, pre WWI

241.36 VALÓDI EZÜST KAZÁNBAN KIFŐZÖTT DEUTSCH-FÉLE MÁLNALÉ DEUTSCH ZSIGMOND CSÁSZ. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓ OLBERSDORF OSZTRÁK-SZILÉZIA
DEUTSCH RASPBERRY JUICE BREWED IN A REAL SILVER KETTLE
DEUTSCH, ZSIGMOND PURVEYOR BY APPOINTMENT TO HIS MAJESTY
OLBERSDORF, AUSTRIAN-SLESIA
Cook generously adding soda water to glasses with raspberry juice, held on a plate by a boy (Szakács szódavizet tölt a pikkolófiú által tartott tálcán lévő málnavizes poharakba)
Perforated, 42 x 52 mm, multi-coloured, signed by Joseph Schönflug. Printed by Meisel K., c. 1910

HUNGARICA

241.50 Kissinger Rakoczy KISSINGER BITTERWASSER SOLE UND MAXBRUNNEN
Kissinger's Rakoczy KISSINGER MINERAL WATER FROM SOLE AND MAX SPRINGS
A bottle of the product (Egy üveg keserűvíz)
Perforated, 45 x 65 mm, multi-coloured on white; on pink paper, pre WWI

242 COCOA, CHOCOLATE, COFFEE, HONEY, TEA/ KAKAÓ, CSOKOLÁDÉ, KÁVÉ, MÉZ, TEA

COFFEE/KÁVÉ

242.01 MEINL KÁVÉ
MEINL COFFEE
Set of 12 designs. Imperforate, 45 x 70 mm, multicoloured, unsigned, late 1930s

1) Jin coming out from a cup of coffee (Kávéscsészéből előjövő dzsinn)
2) Lady drinking a cup of coffee (Kávét ivó hölgy)
3) Lady holding a cup of coffee (Kávéscsészét tartó hölgy)
4) Meinl's emblem (Meinl embléma)
5) Negro girl with cup of coffee (Négerlány kávéscsészével)
6) Sailing ship (Vitorláshajó)
7) Negro boy with coffee cup (Négergyerek kávéscsészével)
8) Cup of coffee (Csésze kávé)
9) Lady filling a cup (Kávét kitöltő hölgy)
10) Negro angel with cup of coffee (Néger angyal egy csésze kávéval)
11) Hand with coffee box and cup (Kéz doboz kávéval és kávéscsészével)
12) ?

History: Meinl's was an Austrian company, having a Monarchy wide chain, one of the biggest of its kind. Julius Meinl specialised in colonial wares, making his fortune with roasted coffee, which was introduced to the market by him. Just before WWI Meinl had 8 big coffee roasting plants. Meinl returned to the Hungarian market in the early 1990s, sold out to a Belgian chain and left in 1999.

242.02 A KÖZTISZTVISELŐK KÁVÉJA IGAZÁN JÓ
CIVIL SERVANTS COFFEE TASTING REAL GOOD
Civil servant drinking coffee (Köztisztviselő kávét iszik)
Imperforate, multi-coloured on black, pre WWI. In two sizes:

a) 30 x 40 mm
b) 40 x 50 mm

242.03 Kathreiner Kneipp maláta kávéja
szerencsét hoz minden házra
Kathreiner's Kneipp type malt coffee
is such a find for everybody
Little Red Hood with ladybird hat and a box of the product
(Piroska pöttyös kalapban és egy csomag malátakávéval)
Perforated, 35 x 50 cm, multi-coloured, pre WWI
Note: From a German original, around 1910.

242.04 Még sincs jobb a GASTRONOMIA pörköltkávéknál csak drágább.
Győződjön meg Ön is róla.
There is no better coffee as GASTRONOMIA, maybe more expensive ones. Check it out.
Two cooks with the coffee (Két szakács a kávéval)
Perforated, 35 x 55 mm, black and red on white paper, signed R.Vermes Lilly, printed by Klösz, Budapest. Pre WWI

242.05 **OVOMALTINE A LEGEGÉSZSÉGESEBB REGGELI**
OVOMALTINE THE HEALTHIEST BREAKFAST
Lady enjoying her breakfest (Reggeliző hölgy)
Imperforate, 55 x 50 mm, multi-coloured, pre WWI

242.06 **OVOMALTINE**
Woman's head (Női fej)
Perforated, 25 x 30 mm, multi-coloured, pre WWI
Note: A very common stamp.

242.07 **SZULTÁN PÖRKÖLT KÁVÉ KAPHATÓ CSAK SZIMON ISTVÁN-NÁL BUDAPEST**
SULTAN COFFEE SOLD ONLY BY SZIMON ISTVÁN, BUDAPEST
Gentleman at his breakfest, reading a newspaper (Úr reggelizés közben újságot olvas)
Imperforate, 35 x 55 mm, multi-coloured, printed by Vas Tivadar, Budapest, pre WWI
Note: A stamp exists with the same design but a different inscription as follows
SZIMON ISTVÁN FÉLE GYÓGYEREJÜ SÓSBORSZESZ
MINDENÜTT KAPHATÓ
SZIMON ISTVÁN'S MEDICAL ALCOHOL RUB ON SALE EVERYWHERE

242.08 VALÓDI PATRIA PÓTKÁVÉ A LEGJOBB
REAL PATRIA COFFEE SUBSTITUTE IS THE BEST
Set of 2 designs, imperforate and perforated, 25 x 50 mm, multi-coloured, pre WWI
1) Little girl drinking the liquid from baby feeder
(Kislány cumisüvegből Pátriát iszik)
With altered text (Also in German):
KEDVENCZEINK ELEDELE HYGIEA PATRIA PÓTKÁVÉGYÁR
2) Child reading a newspaper and enjoying the real substitute
(Kisfiú újságolvasás közben kávézik)
Note: No. 1 is **R.**

HONEY/MÉZ

242.20 **ELSŐRENDÜ CSEMEGE MÉZ KISS PÁL FARKASVÖLGYI MÉHÉSZETÉBŐL**
TÖBB ÉREMMEL ÉS DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETVE
FIRST QUALITY DELICATE HONEY AT KISS PÁL'S BEE FARM AT
FARKASVÖLGY HOLDER OF MANY EXHIBITION MEDALS AND AWARDS
Beehive (Kaptár)
Embossed, scalloped, 55 x 75 mm, white on red, pre WWI

242.21 **VARGA PÁL MÉHÉSZETE JÁSZ A. SZENT-GYÖRGYÖN**
VARGA PÁL'S BEE FARM AT JÁSZAPÁTI SZENT-GYÖRGY
Bee hive, above two angels holding St. Stephen's crown (Kaptár, fölötte a Szent Korona)
Heart shaped, 55 mm, embossed, white on dark blue, pre WWI

242.22 **ZITA-MÉZ szavatolt tiszta minőségben ólompecsétes üvegekben minden előkelőbb élelmiszerkereskedésben kapható.ORSZÁGOS MAGYAR MÉHÉSZETI EGYESÜLET Vezérképviselet: BUDAPEST IX., BORÁROS-TÉR 6. TELEFON: József 13-05**
ZITA HONEY in guaranteed fine quality, distributed in lead sealed bottles found at every elegant foodshop. HUNGARIAN NATIONAL BEE KEEPING SOCIETY Main representative: BUDAPEST IX.. BORÁROS-TÉR 6. PHONE: József 13-05
Bear advancing towards honey pot (Mézesbödön felé tartó medve)
Imperforate, 55 x 70 mm, multi-coloured, pre WWI

COCOA AND SWEETS/KAKAÓ ÉS ÉDESSÉGEK

242.30 Mit mond a fonográf?
A STOLLWERCK-FÉLE CSOKOLÁDÉ ÉS CACAO POMPÁS ITALOK
What is the phonograph saying?
STOLLWERCK'S CHOKOLATE AND COCOA ARE FINE DRINKS
Old peasant listening to a phonograph (Öreg paraszt fonográfot hallgat)
Imperforate, 62 x 62 mm, multi-coloured, about 1900

242.31 BONBON STÜHMER
STÜHMER'S BONBON
Chick sitting on a basket full of eggs (Egy vékányi tojáson álló csirke)
Perforated, 42 x 42 mm, multi- coloured, about 1930

242.32 **KUMMER-FÉLE torta finom összetételü kész tortaanyag**
KUMMER'S cake is ready made, having the finest ingredients
Lady with a cake (Hölgy tortával)
Imperforate, 35 x 42 mm, multi-coloured, pre WWI

242.33 MIHÁLYI GYULA CUKRÁSZ CONFISERIE CHOCOLATERIE
FONDÉ 1862 ARAD DEÁK FERENCZ U. 42. SZÁM
MIHÁLYI GYULA SWEET SHOP CHOCOLATE SHOP
FOUNDED IN 1862 ARAD DEÁK FERENCZ U. 42.
Palais de Culture (Palace of Culture)
70 x 48 mm, roughly perforated, multi-coloured, printed by Urai J., Arad
History: An interesting production. Urai was a printer in Arad, engaged in the production of Cinderella items, who was the only one in the pre WWI period outside the capital selling preprinted designs to interested parties. **R**
Note: On Urai's stamps see also Nos. 170.03-05.

243 MEAT EXTRACTS AND SAUSAGES/HÚSKIVONATOK ÉS HENTESÁRU

243.01 **MAGGI-féle húsleves-kocka a legjobb!**
MAGGI bullion extract the best!
A pack of the product (A termék)
Perforated, 30 x 45 mm, multi-coloured, signed U, pre WWI

243.02 **MAGGI Maggi levesek ízesítésére ERŐ- ÉS HÚSLEVES TÖKOK FRANCZIA LEVESEK GLUTEN-KAKAÓ**
MAGGI To prepare Maggi soups use BULLION EXTRACTS FRENCH SOUPS GLUTEN COCOA
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 40 x 25 mm, red and blue on white paper, pre WWI

243.03 **MAGGI-FÉLE IZESITŐ a kereszt-csillaggal Kereszt-csillag**
MAGGI'S EXTRACT with the crossed star Crossed star
Young cook with a bottle of the product (Kukta hátán egy üveg Maggival)
Perforated, 30 x 45, multi-coloured, pre WWI

243.10 **Gyulai hentesárúban Nagy vezet NAGY JÓZSEF SZALÁMI ÉS HÁZIHENTESÁRU ÜZEME GYULA**
Nagy leads the market with 'Gyulai sausages' NAGY JÓZSEF'S SALAMI AND HOME MADE SAUSAGES IN GYULA
Sausage as a racing car (Kolbász mint versenyautó)
Imperforate, 35 x 50 mm, red on white paper, early 1920s, **R**

243.11 **PICKFEIN SZEGED-UNGARN ERLAA BEI WIEN**
PICKFEIN SZEGED-HUNGARY ERLAA AT VIENNA
Playing card king holding up slice of salami (Kártya-király egy rúd szalámival)
Perforated, 40 x 50 mm, multi-coloured, pre WWI
History: Pick's was one of the leading companies, having also a branch in Austria. This stamp was intended for export promotion, i. e. with German inscriptions.

244 OTHER FOODSTUFF/EGYÉB ÉLELMISZERIPARI TERMÉKEK

244.01 **GAZDASÁGOS HIGIÉNIKUS OLCSÓ A CSOMAGOLT ASZTALI-SÓ**
HYGENIC, CHEAP, MEANS RESULT, YOUR PREPACKED TABLE SALT
The packaged product (A csomagolt termék)
Imperforate, 40 x 58 mm, multi-coloured, printed by Globus R.T., Budapest, pre WWI

244.02 **Stella SÜTŐPOR BACKPULVER PROSZEK DO PIECZYWA**
Stella BAKING POWDER
Lady with cake and anchor (Hölgy kuglóffal és horgonnyal)
Perforated, 72 x 42 mm, multi-coloured, printed by Kellner és Mohrlüder, Budapest, about 1910
Note: The goods were designed for export, hence the German and Polish text on the stamp.

244.03 **Guszto Vanillin**
Essentially the same stamp as No 244.02. Red on white paper.

245 ANIMAL FOOD/TÁPSZER

245.01 Schicht's animal food set ("Victoria") of unknown number of designs. Perforated, 57 x 37 mm, multi-coloured, signed R, pre WWI

1) **Nem hoz hasznot az állattenyésztés „Victoria" állattápsó nélkül.**
There is no profit in breeding without using "Victoria" mix for animals
Happy pig with Victoria in both trotters standing in a black star
(Fekete csillagba helyezett disznó, kezében tápsóval)

2) **Victoria állattápsó!!!**
Victoria mix for animals!!!
Kid riding a pig (Disznón lovagló gyerek)

3) **Schicht takarmánylepényei táplálják az állatot és növelik a tejhozamot**
Schicht's animal cakes feed the cow and heighten milk production
Master, cake and cow (Gazda, takarmánylepény és tehén)

Note: Also with German text. See also No. 241.30.

245.02 Dr. Egger-féle Kola Granulée IDEGTÁPSZER
Dr Egger's Kola Granular ANIMAL FOOD
Bird singing (Éneklő madár)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured. Designed by Pötsch, pre WWI

25 CONTRUCTION MATERIALS AND SERVICES/ ÉPITŐIPARI ANYAGOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Surprisingly, roof slates are the subject of the majority of the commercials in this sub-category. It would appear that and advertising war was being waged in the pre WWI period. During those years, a construction boom hit the country and especially in the capital. Why slate manufacturers were the ones to enter competition with the help of stamps remains unresolved and will likely remain the case. Special mention is due to the "eternit", a slate material containing asbestos. The product was an instant success as at the time (and, indeed, until the 1960s) no one suspected its health hazard.

250 "ETERNIT"

250.01 **ETERNIT-PALA (HATSCHEK SZABADALMA) A LEGJOBB TETŐJE**
KÖNNYÜ, TARTÓS, TÜZBIZTOS FAGY ÉS VIHARÁLLÓ
ETERNIT MÜVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.
ETERNIT SLATES (TRADE MARK BY HATSCHEK) IS THE BEST ON YOUR ROOF
LIGHT, DURABLE, RESISTS FIRE, FROST AND STORMS
HATSEK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.
Man working on a roof with the product (Háztetőn a termékkel dolgozó mester)
Imperforate, 67 x 55 mm, red and green on white paper, pre WWI

250.02 GRÁNIT PALA A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA
GRÁNIT ASBEST PALAMÜVEK MISKOCZ
GRANITE SLATES BEST ROOF COVERING MATERIAL OF OUR AGE
GRANITE ASBESTOS SLATES WORKS IN MISKOLCZ
Worker on the roof with the product (Mester a tetőn a termékkel)
Perforated, 50 x 70 mm, multi-coloured, printed by Posner, Budapest, pre WWI

250.03 Javításmentes tetőfedések bármily időjárásnak ellenálló falburkolások Eternit PALÁBÓL Csak akkor valódi, ha az Eternit törv. védszó minden egyes lapon látható. ETERNIT MÜVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 33. KÉRJEN MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET!
No repair roof covering resisting all kinds of weather made of Eternit SLATE It is an original only if the Eternit trademark can be seen on every piece.
ETERNIT WORKS HATSCHEK LAJOS BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 33.
ASK FOR A SAMPLE AND PRICE LIST!
Workman with Eternit slate in hand (Munkás, kezében eternittel)
Embossed, imperforate, 55 x 65 mm, red and white, pre WWI

250.04 Ujlaki Asbest Pala a legjobb Ezt feljegyzem magamnak Fagyellenálló Tüzellenálló UJLAKI TÉGLA ÉS MÉSZÉGETŐ R.T. BUDAPEST
Asbestos Slates from Ujlak are the best I'm going to use them.
Frost resistant Fire resistant BRICK AND LIME WORKS CO. LTD., BUDAPEST
Prospective client making notes (Leendő vevő jegyzetel)
Perforated, multi-coloured, 40 x 60 mm, printed by Bruchsteiner and Son, about 1910, **R**

250.05 **Ujlaki Müpala a legjobb UJLAKI TÉGLA- ÉS MÉSZÉGETŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Artificial slate made in Ujlak is the best BRICK MANUFACTURING AND LIME PROD. Co.
Text only (Szövegbélyeg)
Circular, diam. 57 mm, blue, pre WWI

250.06 „ZENIT" ASBEST PALA a legjobb mégis a legolcsóbb „ZENIT" ASBESTPALAGYÁR R.T. PUHO BUDAPESTI IRODA ERZSÉBET KÖRUT 7. TELEFON JÓZSEF 31-25.
"ZENIT" ASBESTOS SLATES the best and cheapest
"ZENIT" ASBESTOS SLATES CO. LTD. IN PUHO BUDAPEST OFFICE
ERZSÉBET KÖRUT. 7. PHONE JÓZSEF (central) 32-25.
Eagle and man's hand with the product (Sas és emberkéz a termékkel)
Perforated, 44 x 70 mm, green, gold and white. Printed by Zinner, Budapest, pre WWI

250.07 **VALÓDI ZIMONYI PORTALANIT A JELENKORI LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB TETŐFEDŐANYAG ASZBESZTPALA „PORTALANIT" GYÁR ZIMONYBAN.**
REAL PORTALANIT MANUFACTURED IN ZIMONY BEST AND CHEAPEST ROOF COVERING MATERIAL AT THE PRESENT ASBESTOS SLATES "PORTALANIT" MANUFACTURED IN ZIMONY
Manufacturer's logo (A gyártó logója)
Perforated, 35 x 47 mm, red and white, pre WWI

250.08 **Rennerit Asbest-Pala Renner Gáspár és fiai Párkány (Esztergom/m.)**
Rennerit Asbestos Slates Renner Gáspár and Sons at Párkány (Esztergom county)
Elephant dancing on a roof covered with the product (Táncoló elefánt a tetőn)
Trianglar, 55 mm, black on white paper, pre WWI

251 OTHER BUILDING MATERIALS/EGYÉB ÉPITŐANYAGOK

251.01 Barna Gábor Fiai parketta és palagyára Gyöngyös.
Barna Gábor Sons' manufacturers of parquetry and slate in Gyöngyös.
Men working with slate and parquet flowing (Munkások a fenti termékekkel)
Perforated, 50 x 70 mm, multi-coloured, printed by Sigmund Spear, Nürnberg, pre WWI
Note: A typical "prefabricated" advertising stamp.

251.02 **BITUMEN ÉS KÁTRÁNY UTÉPITŐ BERENDEZÉSEK Burghardt Emil**
BITUMEN AND TAR SURFACED ROAD BUILDING MACHINERY Burghardt Emil
Landscape with road (Táj úttal)
Perforated, embossed, 45 x 35 mm, blue on white creamy paper, 1920s

251.03 DRÓT KERITÉS STADLER MIHÁLY BUDAPEST VACI KÖRUT 39.
WIRE FENCE STADLER MIHÁLY BUDAPEST VACI KÖRUT 39.
Bull charging wire fence (Bika drótkeritést rohamoz)
Perforated, 45 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI, **R**

251.04 KOLLARIT-BŐRLEMEZ KAUCSUK KOMPOSITIOVAL BEVONT SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ (EREDETI CIMKÉJE)
KOLLARIT LEATHER SHEETS COATED WITH RUBBER COMPOSITE MATERIAL FOR ROOF COVERING NO ODOUR (ITS ORIGINAL LABEL)
Man working on a roof with the product (Tetőn dolgozó munkás)
Imperforate, red and white; blue and white, pre WWI
Size variations:
a) 50 x 70 mm
b) 30 x 40 mm
Note: Contrary to some opinions this is *not* a label, it shows how the original label should look.

251.05 MENZEL K. C. POZSONY-SZOMBATHELY
POZSONYI FEDÉLLEMEZ FACEMENT ÉS ELSZIGETELŐLEMEZ GYÁR
MENZEL K. C. POZSONY-SZOMBATHELY COVER MATERIALS WOOD CEMENT AND INSULATING SHEETS MANUFACTURE IN POZSONY
Worker carrying a roll of the product (Munkás egy tekercs lemezzel)
Perforated, 30 x 45 mm, multi-coloured, pre WWI, **R**

251.06 **SEENGER BÉLA KŐFARAGÓ MESTER**
BUDAPEST, II., KIS RÓKUS-UTCA 21-13. TELEFON: 43-68
SEENGER BÉLA MASON BUDAPEST, II., KIS RÓKUS-UTCA 21-13. PHONE: 43-68
The master working on a nude (A mester egy akton dolgozik)
Imperforate, 52 x 77 mm, black and white, signed KD, mid 1920s

252 PAINTS AND LAQUERS/FESTÉKEK ÉS LAKKOK

252.01 ZOMÁNCZFESTÉKEK LAKKGYÁR Eisenstaedter testvérek
ENAMEL PAINTS MANUFACTURE OF LACQUERS EISENSTAEDTER BROS
Rainbow over St. Stephens cathedral silhouette in Vienna
(Szivárvány a bécsi Szt. István templom felett)
Perforated, 44 x 62 mm, multi-coloured, pre WWI

252.02 **MOSHATÓ EGLASINE PADLÓ LAKK**
EISENSTAEDTER TESTVÉREK LAKK ÉS FESTÉKGYÁRÁBÓL
WASHABLE EGLASINE FLOOR LACQUER FROM
EISENSTAEDTER BROTHERS' MANUFACTURE OF LACQUERS AND PAINTS
Canned product (A termék)
Perforated, 45 x 63 mm, multi-coloured, pre WWI

252.03 KRAYER E. ÉS TSA Lakkgyár - Lackfabrick BUDAPEST.
KRAYER E. AND PART.'S Lacquer manufacturing BUDAPEST.
Set of 6 designs, perforated, 70 x 45 mm, multi-coloured, pre WWI. All stamps indicate the firm's name and address.

1) **„Krayer Linoleum” padlólakk.**
“KRAYER LINOLEUM” floor lacquer.
Man working over floor (Munkás padlót fest)

2) **KRAYER-LAKK Borostyánkő padlómáz**
KRAYER-LACKIER Amber floor lacquer
Young boy with the product (Fiú a termékkel)

3) **„KRAYER PARKETTVIASZK”**
”KRAYER PARQUET WAX”
Two babies waxing the floor with their bottoms and the product
(Két csecsemő a hátsójával vixeli a padlót)

4) **„Krayer” Email**
Young man walking with the product in his hand (Fiatalember a termékkel)

5) **„PATIN” rozsdavédő festék.**
“PATIN” anti-corrosion paint.
Death sawing away a bridge (Hidat fűrészelő csontváz)

6) **„Raabolin” japan Lack**
“Raabolin” japanese lackier
White raven resting on a box of the product (Fehér holló a termékkel)

252.04 KRAYER FESTÉKUDVAR
KRAYER'S PAINTS COURT
The company's headquarters with shops (A vállalat központja üzletekkel)
Perforated, 70 x 45 mm, multi-coloured, pre WWI
Note: Krayer's trade mark see under 915.07.

252.05 Orion horganyfehér gyártja a Fémkereskedelmi R. T. Nagytétényi gyártelepén
Orion zinc white paint produced by Fémkereskedlemi R. T. at Nagytétény branch
Boy painting wall with the product (Fiú falat fest)
Perforated, 35 x 53 mm, multi-coloured, printed by Bruchsteiner and Son, pre WWI

252.06 OLCSÓN ÉS JÓL FEST OTTHON PAPAGÁJ RUHAFESTÉKKEL
CHEAP AND GOOD IS TO PAINT AT HOME USING PARROT TEXTILE PAINTS
Smiling sun with textile flags flying (Mosolygó nap, textil-zászlók lobognak)
Perforated, 40 x 50 mm, multi-coloured, pre WWI

252.07 ÓLOMMENTES MOSHATÓ VIZÁLLÓ BELSŐ ÉS KÜLSŐ MÁZOLATOKHOZ LEGJOBAN (!) BEVÁLT PEF PORCELÁN EMAIL FESTÉK...
LUTZ EDE ÉS TÁRSA FESTÉKGYÁRAK BUDAPEST, VII ŐRNAGY U. 4....
UNLEADED WASHABLE WATERPROOF BEST FOR INTERIOR AND EXTERIOR PAINTING PEF PORCELAIN ENAMEL PAINT...
LUTZ EDE AND PARTNER'S PAINT MANUFACTURERS BUDAPEST, VII ŐRNAGY U. 4...
Child painting his pal's face (Ebadta a társa képét mázolja be a festékkel)
Perforated, 30 x 45 mm, multi-coloured, pre WWI. Variation: gold background, in German

252.08 **DANUVIA Legjobb porcellán-zománc minőség Ia MAGYAR GYÁRTMÁNY**
DANUVIA Best china enamel quality paint Ia HUNGARIAN PRODUCT
Logo of the product (A gyártmány logója)
Perforated, 35 x 48 mm, multi-coloured, printed by Grafikai Int. R. T., Budapest, pre WWI

26 MACHINES AND TECHNICAL APPLIANCES/ GÉPEK ÉS MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

261 AUTOMOBILES/GÉPKOCSIK

This sub-chapter contains not only stamps where the car is the theme but anything related to it e.g. engines, parts, fuel, repair services etc. There is a separate sub-chapter on cars (see under 833) which deals particularly with car racing and touring.

Literature/Irodalom:
*Adámy András: A magyar kőolajfeldolgozóipar története az államosításig.*Manuscript 1968.

261.01 BENZ
BENZ
Set of 10 designs. Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, signed Weiss Antal. Printed by Weiss L. F., Budapest, **R**

- **1)** Benz engine, three aeroplanes flying over it (Benz motor, fölötte három repülőgép)
- 2) **„DIESEL"** - huge machinery (Hatalmas motor)
- 3) Diesel locomotive (Diesel mozdony)
- 4) **„FRAM"** polar expedition ship (Északi sark expedíciós hajó)
- 5) Large power wheel (Nagy lendítőkerék)
- 6) Fire brigade at work with fire engine (Tűzoltókocsi és tűzoltók bevetésen)
- **7)** Lorry in front of factory building (Teherautó gyárépület előtt)
- 8) Wheat machine with transmission wheel (Cséplőgép meghajtó-szalaggal)
- **9)** Power boat on a lake (Motorcsónak tavon)
- **10)** A lady grasping a toy Benz model (Hölgy nagy Benz-modellt szorít magához)
- 11) Benz automobile (Benz gépkocsi)
- 12) Benz coach (Benz autóbusz)
- **13)** Benz racing car (Benz versenyautó)
  - **13a)** The stamp was overprinted in 1920 for the inauguration of the mountain racing track between Budakeszi-Budapest. Text reads: BENZ HEGYI VERSENY. See also under 833.05.

History: The set was ordered by the "Benz Magyar Automobil és Motorgyár" (Benz Hungarian Automobile and Engine Manufacturing Co.) in 1913.

261.02 GARANTÁLT AMERIKAI AUTÓ OLAJ HAZAI KŐOLAJ IPAR R.T. BUDAPEST
GUARANTEED AMERICAN CAR OIL HUNGARIAN OIL CO. LTD. BUDAPEST
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 100 x 45 mm, multi-coloured, 1930s

261.03 **HUNGÁRIA-BÉRAUTÓK V., SZIGET-UTCA 20. TELEFON 157-29 ÉJJEL NAPPAL**
HUNGARIA RENT A CAR V., SZIGET-UTCA 20. PHONE 157-29 DAY AND NIGHT
Stylised tyre (Stilizált kocsikerék)
Embossed, circular, diam. 40 mm. Colour variations: red and blue. 1930s

261.04 **icarus budapest gödöllő**
icarus budapest gödöllő
Icar (Ikarusz)
Imperforated, embossed, ? mm, red and white, late 1930s

261.05 **KORÁNYI MÁRTON BUDAPEST, IV. FERENCZIEK-TERE 3. AZ UDVARBAN.**
KORÁNYI MÁRTON BUDAPEST, IV. FERENCZIEK-TERE 3. IN THE COURTYARD.
Set of 4 designs, perforated, 65 x 45 mm, the car in green; gold; red on bluish base with white borders. Pre WWI, **R**

1) **ACCUMULÁTOROK GYÁRTÁSA ÉS JAVITÁSA**
   MANUFACTURE AND REPAIR OF ACCUMULATORS
   Car with its reflectors on (Gépkocsi felgyújtott reflektorokkal)
2) **ACCUMULÁTOROK**
   ACCUMULATORS
3) **VILLAMOS LÁMPÁK ACCUMULÁTOR ÉS SZÁRAZELEMEK**
   ELECTRIC LAMPS ON ACCUMULATORS AND BATTERIES
4) **ACCUMULÁTORRAL ÉS SZÁRAZELEMMEL VILLAMOSLÁMPÁK BESZEREZHETŐ...**
   ELECTRIC LAMPS ON ACCUMULATORS AND BATTERIES TO BE OBTAINED AT..

261.06 **LAURIN CLEMENT R.-T. AUTOMOBILOK MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE BUDAPEST**
LAURIN CLEMENT AUTOMOBILES GENERAL REPRESENTATIVE TO HUNGARY, BUDAPEST
Automobile (Gépkocsi)
Embossed, irregularly shaped, 55 x 40 mm, blue and white, about 1910, **R**

261.07 **MESTRE BLATGÉ AUTOMOBIL ÉS AVIATIKAI ALKATRÉSZ BUDAPEST VI. LISZT FERENC-TÉR 9. TELEFON 128-05**
MESTRE BLATGÉ SPARE PARTS FOR AUTOMOBILES AND AEROPLANES BUDAPEST VI. LISZT FERENC-TÉR 9. PHONE 128-05
Driver with spare parts of automobile (Gépkocsivezető tartalék alkatrészekkel)
Perforated, 45 x 53 mm, grey on white paper, pre WWI. ”Import” printed on the lower right corner of the stamp. 1920s, **R**

261.08 PURFINA AUTÓOLAJ ÉS BENZIN
PURFINA AUTOMOBILE OIL AND PETROL
A box of the product (A termék)
Perforated, 65 x 35 mm. Multi-coloured, 1930s

261.09 RENOVA AUTOGUMMI JAVITÓ VÁLLALAT BUDAPEST, V., SZABADSÁG-TÉR 1. TELEFON:75-57.
RENOVA TYRE REPAIRING COMPANY BUDAPEST,V.,SZABADSÁG-TÉR 1.PH.75-57.

Red devil mending a punctured tyre (Vörös ördög gumiköppenyt javít)
Perforated, 45 x 60 mm, multi-coloured, about 1910, **R**

261.10 Semperit Pneu HART ANDRÁSSY-UT 8 SZ
Semperit Tyres HART ANDRÁSSY-UT No 8
Two racing cars and a big tyre (Két sportkocsi és egy óriási kerék)
Perforated and imperforate, 67 x 55 mm, multi-coloured, signed by Weiss Antal, printed by Weiss L. and F., Budapest, about 1910, **R**

261.11 HASZNÁLJUNK TÉLEN-NYÁRON SHELL MOTOR-OLAJAT!
USE ALL AROUND THE SEASON SHELL MOTOR OILS!
Shell figure carrying canisters of oil (Shell-figura olajkannával)
Perforated, 40 x 50 mm, multicoloured, 1930s
History: Shell had been present on the Austro-Hungarian market before WWI. In the early 1930s the company built a modern refinery in Csepel, covering most of Hungary's needs in motor oils.

261.12 **SHELL KŐOLAJ R. T. BUDAPEST, ALKOTMÁNY-U. 18.**
SHELL OIL Co. LTD. BUDAPEST, ALKOTMÁNY-U. 18.
Tractor (Traktor)
Perforated, 32 x 38 mm, multi-coloured, 1930s

261.13 **SHELL különleges KENŐSERVICE**
SHELL special SMEARING SERVICE
Shell's emblem (Embléma)
Imperforate, octagonal label, ? mm, multi-coloured, 1930s

261.14 **SHELL TOURING CSONKA MAGYARORSZÁG AUTOTÉRKÉPE**
ÁRA 2 PENGŐ SHELL KŐOLAJ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SHELL TOURING AUTOMOBILE MAP OF RUMP HUNGARY
PRICE 2 PENGŐ SHELL OIL COMPANY LTD.
Cover of the map (A térkép borítója)
Imperforate, 30 x 50 mm. Red and yellow, text printed in black, 1930s

261.15 **SHELL KŐOLAJ R. T. BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY-U. 18.**
SHELL OIL CO. BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY-U. 18.
Shell's embleme and an automobil (Shell embléma és egy gépkocsi)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, 1930s

262 MACHINES AND INSTRUMENTS/GÉPEK ÉS MŰSZEREK

262.01 **ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST V., ZRINYI-UTCA 1.**
GENERAL TECHNICAL CO. LTD. BUDAPEST V., ZRINYI-UTCA 1.
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, serrated, 40 x 25 mm, blue on white paper, 1920s

262.02 HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
BENZIN- ÉS NYERSOLAJMÓTOROK A LEGJOBBAK
HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH'S
BENZINE AND OIL ENGINES THE BEST
Set of 5 designs, perforated, 60 x 38 mm, red and black on pink, pre WWI, **R**

1) **EKÉK** (PLOUGHS)
2) **DARÁLÓK** (MILLS)
3) **CSÉPLŐGÉPEK** (THRESHERS)
4) **BENZIN- ÉS NYERSOLAJMÓTOROK** (BENZINE AND OIL MOTORS)
5) **VETŐGÉPEK** (SEEDERS)

History: Originally an Austrian company, having its headquarters in Vienna. The Hungarian plant opened in 1900 in Kispest, the Hung. Co. Ltd. (Hofherr és Schrantz Magyar Gépgyári Művek) established in 1908 and four years later merged with its competitor becoming the above company.

262.03 PRECIZIÓS MOTOROK MINDEN ÉGŐANYAGRA
GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA BUDAPEST V. KOHÁRY-U. 4.
FINE CALLIBRATED ENGINES FOR ALL KINDS OF FUEL
GELLÉRT IGNÁCZ AND PARTNER'S BUDAPEST V. KOHÁRY-U. 4.
Globe with an engine on the north pole, man reaching for it
(Földgömb, az északi sarkon egy motorral. A motorért egy ember nyújtja ki a kezét)
Imperforate and perforated, 35 x 55 mm, multi-coloured, printed by Weiss L. és F., pre WWI

262.04 GEITTNER ÉS RAUSCH BUDAPEST.
GEITTNER AND RAUSCH'S BUDAPEST.
Set of 4 designs, circular labels, diam. 45 mm, multi-coloured with red margins, printed by Kellner and Mohrlüder, Budapest, pre WWI, **R**

1) **A „JOHN" féle HÁZI GŐZMOSÓGÉP...**
   "JOHN" HOME STEAM WASHING MACHINE...
2) **A „JOHN" féle SZAB. KÉMÉNYTOLDÓ...**
   "JOHN" CHIMNEY EXTENSION TRADE MARK...
3) **A „MÉLOTTE" TEJFÖLÖZŐGÉP...**
   "MÉLOTTE" MILK SEPARATOR...
4) **A „THERMOS" PALACZK...**
   "THERMOS" CONTAINER...

262.05 L.H. Lorch mosoda- és ágytolltisztitó-gépek BUDAPEST IX Ráday utca 31.
L. H. Lorch washing down and cleaning machines BUDAPEST IX Ráday utca 31.
Giant worker holding a hammer and admiring a laundress standing on his palm
(Óriás munkás kapapáccsal, a kezében tartott mosónőt nézegeti)
Perforated (ordinary), 53 x 67 mm, multi-coloured, printed by Reklamekunst, Stuttgart. Also in German. Pre WWI
Note: Originally a German stamp.

262.06 **TÖREKROSTA CSÉPLŐGÉPEKHEZ GRAEPEL HUGÓ SZABADALMA**
SIEVE FOR THRESHING MACHINES GRAEPEL HUGÓ'S PATENT
Sieve (Rosta)
Imperforate, 75 x 55 mm, grey and red on white paper, pre WWI
History: Mr Graepel was an engineer and a successful entrepreneur, general agent of the English Marshal Machine Producing Co. Mr Graepel later founded his own firm, the Graepel Gépgyár (Graepel's Machine Manufacture).

262.07 ORENSTEIN ÉS KOPPEL BUDAPEST
ORENSTEIN AND KOPPEL BUDAPEST
Railway track building machinery (Vasúti pályaépítő gépek)
Imperforate, 40 x 60 mm, colour litho, pre WWI, **R**

263 TECHNICAL APPLIANCES/MŰSZAKI ÁRUK

CAMERAS, PHOTO-OPTICAL GOODS, PHOTOGRAPHERS/ FÉNYKÉPEZŐGÉPEK, FOTOOPTIKAI CIKKEK, FÉNYKÉPÉSZEK

263.01 **A legnagyobb fogadtatásra mindenütt az „Agfa" photo-czikkek találnak**
Act. Ge. für Anilin-Fabrikation Berlin S. O 36
Most welcome are everywhere the "Agfa" photo appliances
Silhouette of building in Berlin (Berlini sziluett)
Perforated, 25 x 40, red on white paper, about 1900
History: The original version was printed in Germany. Used also for closing photo-paper packages.

263.02 **a váci KODAK papirok elsőrendü magyar készitmények használjátok! terjesszétek!**
KODAK photo papers from Vác are Hungarian products of the highest quality
use them! distribute them!
An arrow pointing to the city's silhouette (A városra mutató nyíl)
Imperforate, 60 x 75 mm, red on white; bluish-lilac on white paper, 1930s

263.03 **FELVÉTELEIT KIDOLGOZZA FERNBACH LÁTSZERÉSZ**
KISPEST ÜLLŐI-UT 132.
YOUR PHOTOS DEVELOPED BY OPTICIAN FERNBACH KISPEST ÜLLŐI-UT 132.
Two arrows pointing down to the text (A szövegre mutató két nyíl)
Imperforate, 23 x 37 mm, blue and white, pre WWI

263.04 **„FOTÓ" FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLET**
BUDAPEST RÁKÓCZI-ÚT 80. NAGYBAN-KICSIBEN.
"PHOTO" PHOTOGRAPHIC SHOP BUDAPEST RÁKÓCZI-ÚT 80. ALL SIZES
Photographer with camera (Fényképész a masinájával)
Imperforate, embossed, white and red, about 1925
Size variations:
a) 40 x 70 mm
b) 22 x 35 mm, also in wine red and black

263.05 **MTI FOTO REKLÁM-FOTO STUDIO**
BUDAPEST, I. FÉM-UTCA 5-7 T.: 159-290/229-490
MTI FOTO ADVERTISING PHOTO STUDIO BUDAPEST I. FÉM-UTCA 5-7.
Photo studio with model (Fényképész műterem modellel)
Imperforated, 43 x 35 mm, black on white paper, late 1930s
History: The studio belonged to the Hungarian Press Agency.

263.06 **PEJTSIK FŐHERCZEGI UDVARI SZÁLLITÓ FOTÓCIKKEK ÜZLETE**
BUDAPEST IV. VÁROSHÁZ-U. 4.
PEJTSIK PURVEYER TO THE ARCHDUKE PHOTOGRAHPIC ARTICLES
BUDAPEST IV. VÁROSHÁZ-U. 4.
Young girl with camera in studio (Kislány kamerával)
Imperforate, black and white, printed by Rigler R.t., Budapest, 1913, **R**
Three sizes:
a) 30 x 45 mm
b) 47 x 65 mm
c) 33 x 46 mm
Slightly modified text:
PEJTSIK KÁROLY FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK
BUDAPEST. IV. VÁROSHÁZ-U. 1.

PEJTSIK KÁROLY PHOTOGRAPHIC ARTICLES
BUDAPEST. IV. VÁROSHÁZ-U. 1.
Black on green paper
History: Pejtsik had the leading optical and photo shop in the capital both before and after WWI.

263.07 RÉSZLETFIZETÉSRE HÁZI-MOZIGÉP. MOZGÓSZINHÁZAK TELJES BERENDEZÉSE. Thomas A. Edison MOZGÓKÉPELŐADÁSOK KÖZPONTI INTÉZETE BUDAPEST, VI., Andrássy-út 27. I. em.
HOME MOVIE PROJECTOR FOR RATES. FULL FURNISHING FOR MOVIE THEATRES. Thomas A. Edison CENTRAL INSTITUTE FOR MOVIES BUDAPEST, VI., Andrássy-út 17. 1st floor.
Edison with his projector (Edison a vetítőjével)
Imperforate, 37 x 57 mm, multi-coloured, printed by Bruchsteiner és fia, pre WWI, **R**

263.08 **VERES MŰVÉSZETI FÉNYKÉPÉSZ V. HARMINCAD-UTCA 3.**
VERES ART PHOTOGRAPHER V. HARMINCAD-UTCA 3.
Lady with dog (Kutyás hölgy)
Imperforate, 45 x 55 mm, black on white paper, pre WWI, **R**

263.09 **Zeiss Ikon FIZESSEN ELŐ A FOTOÉLETRE**
Zeiss Ikon PRENUMARATE FOTOÉLET
Cameras (Fényképezőgépek)
Set of two stamps, perforated, 30 x 45 mm, carmine red; yellow; 1930s
1) Maximar
2) Contax (horisontal)
History: Monthly.

263.10 Czeglédy Sándor MODERN FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME BUDAPEST VIII. BAROSS-U.77. LIFT
Czeglédy Sándor's MODERN PHOTO STUDIO
BUDAPEST VIII. BAROSS-U. 77. ELEVATOR
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, irregular shaped, 20 x 35 mm, pink on dark lilac, pre WWI
Note: More a label than a Cinderella. Similar labels were glued to the back of framed pictures but not as widely used as binders' or printers' labels.

HUNGARICA

263.11 POLITZER IGNÁCZ FOTOÁRUHÁZA CAREII-MARI VIDÉKI SZÉTKÜLDÉS ALAPITVA 1896 ÉVBEN
POLITZER IGNÁCZ' PHOTO DEPARTMENT STORE IN CAREA MARE PACKAGES SENT BY POST FOUNDED 1896
Kid with hand camera (Fényképező fiú)
Imperforate, embossed, 40 x 60 mm, lilac, white and green, early 1920s, **R**
Note: Hungarica from Nagykároly, Roumania.

RADIOS/RÁDIÓ

263.20 ORION RÁDIÓ TANULJ, SZÓRAKOZZ, RÁDIÓN
ORION RADIO LEARN, ENJOY YOURSELF BY RADIO
Orion's emblem: the triple head (Orion logo: hármas fej)
Perforated, 30 x 35 mm, lilac and brown; green and blue on white paper, signed, 1930

263.21 Standard Radio ÉPITETTE LAKIHEGYEN AZ ÓRIÁSADÓT ÉS AZ ORSZÁG RELÉADÓIT. HALLGASSA Standard Rádióval
Standard Radio HAS BUILT THE GIANT TRANSMITTER AT LAKIHEGY
AND THE RELAY STATIONS ALL OVER THE COUNTRY
LISTEN TO BY Standard Radio
Giant antenna (Lakihegyi adó)
Perforated, 55 x 40 mm, multi-coloured, signed D. ?, printed by Athenaeum, early 1930s
History:The modern Radio Station at Lakihegy, in fact the second one on that site, south to the capital was completed by the American Standard Co. in 1933. See also below.

263.22 AZ ÚJ LAKIHEGYI ÓRIÁSADÓT A RÖVIDHULLÁMU SZÉKESFEHÉRVÁRI AMERIKAI ADÓT ÉS A 4 RELÉADÓT Standard Radio ÉPITETTE
THE NEW GIANT TRANSMITTER AT LAKIHEGY THE SHORT WAVE AMERICAN TRANSMITTER AT SZÉKESFEHÉRVÁR AND THE 4 RELAY STATIONS
ARE BUILT BY Standard Radio
Transmitter with electric arch (Adó elektromos ívvel)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, signed, printed by Globus, about 1934

263.23 VATEA The Perfect Radio Valve.
Parrot sitting on the company's emblem, valve to the right
(A vállalati emblémán ülő papagály, rádiólámpa jobbra)
Perforated, 36 x 46 mm, multi-coloured, signed Székely '925. Printed by Czettel-Deutsch and Partner.

SEWING MACHINES/VARRÓGÉP

263.30 AFRANA Biesoft Lacke FEHÉR ANDOR BUDAPEST IV
AFRANA Biesof Lacke FEHÉR ANDOR BUDAPEST IV
Sewing machine in a big "A" (Varrógép nagy „A" betűben)
Imperforate, embossed, 35 x 50 mm, green and white, pre WWI, **R**

263.31 **EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK**
ORIGINAL SINGER SEWING MACHINES
Set of 3 designs, perforated and imperforate, multi-coloured, pre WWI

1) Sewing machine (Varrógép)
   45 x 55 mm
2) Sewing machine (Varrógép)
   35 x 45 mm
3) Lady with sewing machine (Hölgy varrógéppel)
   35 x 45 mm

WRITING MACHINES/IRÓGÉP

263.40 MEGHÓDITOTTUK A VILÁGOT UNDERWOOD LÁTHATÓ IRÁSU IRÓGÉP GEREBEN BÉLA KRISTÓF TÉR 2.
WE HAVE CONQUERED THE WORLD UNDERWOOD THE TYPING MACHINE WITH VISIBLE TEXT GEREBEN BÉLA KRISTÓF TÉR 2.
Bonaparte with an typewriter on a table (Napóleon egy túlméretezett írógép társaságában)
Perforated, 20 x 30 mm, red on white paper, printed by Kazi, Budapest, pre WWI, **R**

263.41 **Régi vágyam a Stoewer record Lukács Rezső, VI., TERÉZ-KÖRÚT 38.**
My old dream is to have a Stoewer record Lukács Rezső, VI., TERÉZ-KÖRÚT 38.
Scribe dreaming about a typewriter (Kistisztviselő írógépről álmodik)
Imperforate, 35 x 55 mm, multi-coloured, pre WWI, **R**

BICYCLES/KERÉKPÁR

263.50 **ES-KA KERÉKPÁROK**
ES-KA BICYCLES
Set of 6 designs, perforated, 35 x 48 mm, multi-coloured, pre WWI
With the exception of the No 1 (Flag) stamp, each has a large, red E letter within the design, **R**

1) **Kastrup és Swetlik EGER (CSEHORSZ.)**
Évi gyártmány kb. 30.000 kerékpár
Man on wheels, carrying ES-KA flag (Férfi keréken, zászlóval)
2) **A LEGGYORSABB KERÉKPÁR**
FASTEST CYCLE
Champion cycling (Kerékpárbajnok)
3) **A LEGBIZTOSABB KERÉKPÁR**
THE SAFEST CYCLE
Baker on cycle (Kerékpározó pék)
4) **A LEGMODERNEBB KERÉKPÁR**
THE MOST MODERN CYCLE
Lady with cycle (Biciklis hölgy)
5) **A LEGFINOMABB KERÉKPÁR**
THE FINEST CYCLE
Smoking dandy cycling (Dohányzó, kerékpározó ficsúr)
6) **AZ ELPUSZTITHATATLAN KERÉKPÁR**
Chimney sweep on cycle (Kéményseprő kerékpáron)

263.51 **PREMIER egyedüli világmárka PREMIER WERKE, EGER (Csehország)**
PREMIER the only world classic PREMIER WERKE, EGER (Bohemia)
Man cycling accross the globe (Földgömbön kerékpározó ember)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI, **R**

OTHER/EGYÉB

263.60 **FEGYVERGYÁR BUDAPEST FROMMER BABY CAL. 7.65 9 MM.**
KATONAI PUSKA A MELLÉNY-ZSEBBEN
LE FUSILE DE GUERRE DANS LA POCHE DU GILET
THE MILITARY RIFLE IN THE WAISTCOAT POCKET
DAS MILITAER-GEWEHR IN DER WESTENTASCHE
Hand gun (Pisztoly)
Circular, imperforate, 55 mm, red, green, blue, gold on white paper, **R**
Note: Designed for the export trade (text in four languages).

263.61 **OTTOVAY KÁROLY ÉS FIA VAS-SZERSZÁM ÉS MÜSZAKI ÜZLET SZEGED**
OTTOVAY KÁROLY AND SON METAL TOOLS AND TECHNICAL APPLIANCES SHOP IN SZEGED
Blacksmith, manufacture with smoking chimneys in the background
(Kovács, háttérben gyártelep és füstölgő kémények)
Perforated, 40 x 65 mm, multi-coloured, pre WWI

263.62 **TECHNISCHES BUREAU GUNSZT ÉS SZÉKELY MÉRNÖKI ÉS MŰSZAKI IRODA BUDAPEST VII. DAMJANICH-UTCA 36.**
ENGINEERING OFFICE GUNSZT AND SZÉKELY'S
BUDAPEST VII. DAMJANICH-UTCA 36.
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, scalloped, 40 x 30 mm, blue on white paper, pre WWI

263.63 **ZWARG JÓZSEF ÉS TÁRSAI MÉRLEGGYÁR WAAGENFABRIK BUDAPEST, III. SZÉPVÖLGY-U. 8.**
ZWARG JÓZSEF AND PARTNERS MANUFACTURERS OF BALANCES BUDAPEST, III. SZÉPVÖLGY-U. 8.
2 designs, both of their trade marks, perforated, 60 x 45 mm, multi-coloured, pre WWI

1) **KUBUS VÉD-JEGY SCHUTZ MARKE**
   Cube (Kocka)
2) **GRANAT VÉD-JEGY SCHUTZ MARKE**
   Pomegranate (Gránátalma)

263.64 Kis unokám csendesen/Most már hallok rendesen...
SIEMENS Phonophor AZ UJ VILLAMOS KÉSZÜLÉK NAGYOTHALLÓKNAK MAGYAR GYÓGYTECHNIKAI IPAR R.T. BUDAPEST Andrássy-út 28. Tel.: T. 68-16,T. 37-041
Easy, darling, easy/I can hear you fully...
SIEMENS Phonophor THE NEW ELECTRIC DEVICE FOR THE DEAF HUNGARIAN MEDICAL APPLIANCES MANUFACTURING CO. LTD. BUDAPEST Andrássy-út 28. Phone: T. 68-16,T. 37-041
Grandad lecturing grandaughter (Nagypapa unokájával)
Perforated, 42 x 60 mm, chromolitho, signed Virág 1926, printed by MFI, **R**

264 LIGHTING/VILÁGITÁS

CANDLES AND OIL LAMPS/GYERTYA ÉS OLAJMÉCSES

264.01 APOLLO set of 6 designs. Perforated, 37 x 55 mm, multi-coloured. Pre WWI.

1) **APOLLO GYERTYÁK MINDEN KÉSZITMÉNY KÖZÖTT A LEGJOBBAK**
   APOLLO CANDLES BEST OF ALL SIMILAR PRODUCTS
   Three burning candles (Három égő gyertya)
2) Text as above
   Servant with candles (Lakáj gyertyatartóval)
3) **APOLLO gyertyák**
   APOLLO candles
   Burning candle with two red bats (Égő gyertya két vörös denevérrel)
4) **Apollo gyertyák az összes fajták között a legfinomabbak**.
   Apollo candles the best among all the existing ones
   Ali Baba with candle and a moth (Ali Baba gyertyával és éjjeli lepkével)
5) **Apollo Éjjeli mécs. Pohárban való égetéshez**
   Apollo oil lamp. To be burnt in glass
   Smiling half moon with oil lamp (Mosolygó félhold olajlámpással)
6) **Apollo gyertyák minden házban.**
   Apollo candles in every home.
   A lighted cottage at night (Kivilágított ház éjjel)
   Signed R

History: Austro-Geman trade mark.

264.02 **„TURUL" GYERTYA BUDAPEST TURUL GYERTYA HAZAI GYÁRTMÁNY**
"TURUL" CANDLE BUDAPEST TURUL GYERTYA MADE IN HUNGARY
Turul bird and a hand with candle (Turul és gyertyát tartó kéz)
Imperforate, 30 x 50 mm; grey on red background, pre WWI

264.03 **HASZNÁLJUNK TURUL GYUFÁT! ZSEBBEN KÖNNYEN HORDHATÓ LEÉGÉS UTÁN NEM IZZIK. LUXUS KIÁLITÁSÚ ÁRA UGYANAZ, MINT A SVÉD GYUFÁÉ: A FOGYASZTÓNAK IS CSAK 6 FILLÉR**
USE TURUL MATCHES! EASY TO CARRY IN YOUR POCKET AFTER BURNING IT WON'T GLOW. LUXURY MADE THE SAME PRICE AS SWEDISH MATCHES: FOR THE CUSTOMER ONLY 6 FILLÉR
Open box of matches (Nyitott gyufásdoboz)
Serrated, multi-coloured, 45 x 58 mm, printed by Globus R.t., Budapest.

264.04 **MAGY. ÁCETILEN LÁMPA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST VII., THÖKÖLY-UT 57. IGAZGATÓ: JERÉMIÁS JENŐ**
HUNG. ACETYLENE LAMPS CO. LTD.
BUDAPEST VII., THÖKÖLY-UT 57. DIRECTOR: JEREMIÁS JENŐ
Young man smiling with the product (Mosolygó fiatalember a termékkel)
Perforated, 65 x 100 mm, multi-coloured, also in German, about 1905
Note: Probably the largest poster stamp ever printed in Hungary.

264.05 **NAPPALI VILÁGOSSÁG CSAK AZ ACETYLÉNBŐL ÁRAD. A MOSTANI KÉSZÜLÉKEK SZERKEZETE MEGFELEL VESZÉLYTELEN ÉS LEGOLCSÓBB VILÁGITÁSI CÉLOKNAK**
DAYLIGHT COMES FROM ACETYLENE ONLY.
TODAY'S DEVICES ARE THE SAFEST AND CHEAPEST WAYS OF LIGHTING
Night watchman admiring an acetylene lamp (Éjjeliőr acetilén-lámpát csodál)
Perforated, 25 x 35 mm, multi-coloured, pre WWI
History: German product and German stamp design about 1911. Earliest Hungarian variation from 1912.

ELECTRICAL LIGHTING/VILLANYVILÁGITÁS

264.10 **ELIX**
Bulb (Izzó)
Perforated, 30 x 35 mm, blue on white creamy paper, 1920s

264.11 **FERROWATT IZZÓLÁMPÁK**
FERROWATT BULBS
Figure (Figura)
Perforated, 45 x 65 mm, black and red on white paper, 1920s

264.12 **„FEUERHAND" SZABAD. VIHARLÁMPÁK**
"FEUERHAND" STORM LAMPS TRADE MARK
Three lamps and a hand holding fire (Három lámpa és tüzet tartó kéz)
Imperforated, 65 x 75 mm, multi-coloured, pre WWI
Note: German trade mark, as the product name (Feuerhand - Firehand) suggests.

264.13 **JACOBUS A legjobb lefelé-égő belső és külső világításra.**
JACOBUS Best for downward exterior and interior lighting.
Street lamp lighting up the whole factory premises
(Utcai lámpa, az egész gyár környékét bevilágítja)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, pre WWI

264.14 **Metallum DRÓTLÁMPA**
Metallum WIRE BULB
Man holding a bulb over a city's silhouette (Férfi az izzót egy város sziluettje fölé tartja)

Perforated, 37 x 50 mm, multi-coloured, pre WWI
Note: A German trade mark.

264.15 ORION
Set of 6 designs, perforated, multi-coloured, 40 x 45 mm, early 1930s

- **1)** An Orion bulb (Izzó); unsigned
- **2)** Bulb (Izzó); signed B
- 3-6) ?

264.16 TUNGSRAM D
A bulb and its silhouette (Izzó és árnyképe)
Perforated and imperforate, 40 x 55 mm, red, blue and white, signed Cs, 1930s

264.17 **Tungsram KRYPTON**
Man holding giant bulb (Férfi óriás izzóval)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, signed H P, pre WWI

264.18 **TUNGSRAM**
Lady with black cat looking into the sun (Macskás hölgy napba néz)
Perforated, 45 x 65 mm, multi-coloured, designed by Faragó Géza, pre WWI, 1906, **RR**
History: Tungsram is the trade name for the United Electric and Lamp Co., founded in 1872. It introduced its new product, the tungsten lamp in 1906. The poster designed by G. Faragó is one of the classics of the period.

264.19 TUNGSRAM
Bulb (Izzó)
Embossed, serrated, oval 30 mm, blue and silver, 1920s

264.20 Wotan
Set of 8 designs of Wotan bulbs and lamps. Perforated, 36 x 56 mm. The German company's commercial set was produced around 1910, first printed in German. All designs feature the mark "Wotan" and the advert "húzott világító drótszállal" (with drawn wire filament), the firm's novelty. Printed on black in white and red with a white frame. Pre WWI. Exists in several languages and variations of the same language

- 1) **Gyertya Lámpák húzott világító drótszállal**
  Candle shaped lamps with drawn wire filament
- 2) **Drót Lámpák**
  Wire lamps
- 3) **Nagy Lámpák**
  Large lamps
- 4) **Verico Lámpák**
  Verico lamps
- 5) **Kivilágítási Lámpák**
  Lamps for illumination
- 6) **Auto Lámpák**
  Automobile lamps
- **7)** **Vasuti Lámpák**
  Railway lamps
- 8) **Szofilla Lámpák**
  Sofilla (tube like) lamps

264.21 **SIRIUS MÜVEK AKKUMULÁTOR ÉS ELEMGYÁR R. T.**
SIRIUS ACCUMULATOR AND BATTERIES MANUFACTURING Co. LTD.
Manufacturers logo and the products (A gyártó logója és termékei)
Perforated, 35 x 55 mm, multi-coloured, 1930s

264.22 **SYSTEM RENDSZER MM TYP. 67/50**
SIRIUS MŰVEK AKUMULÁTOR ÉS ELEMGYÁR R.T.
SYSTEM LAYOUT MM TYPE 67/50
SIRIUS WORKS ACCUMULATORS AND BATTERIES MANUFACTURING CO. LTD.
Electric bulb (Villanyégő)
Imperforate, 60 x 65 mm, multi-coloured, pre WWI, **R**

265 HEAT AND ENERGY SOURCES/HŐ- ÉS ENERGIAFORRÁSOK

265.01 **AJKAI KŐSZÉNBÁNYA hardmuth kandalló tüzifa**
Hand putting a log to the fire (Kéz hasábfát rak a tűzre)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, pre WWI

265.02 Gas Works of Budapest. Set of 4 designs, perforated, 38 x 54 mm, multi-coloured, 1913, probably Bíró, **R**

1) **BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS GÁZMÜVEI**
Valamikor réges-régen!... Ma már másképp van egészen!
Boldog vagyok mióta gázzal világítok, fütök, sütök, főzök és vasalok
BUDAPEST METROPOLITAN GAS WORKS
As it used to be in old times!... Today it has completely changed!
I'm so happy ever since using gas for lighting, heating, cooking and ironing
Two ladies, one with gas oven (Két hölgy, az egyik gázkályhával)

2) **FÁNÁL A LÉGSZESZ MELEGEBB,-**
JÁNOS, MÁR KELMED ELMEHET!
NO MORE WOOD, MAN! I HAVE GAS
HERE, IT IS MUCH BETTER, I GUESS
Lady dismissing woodman (Úrhölgy kirugja a fűtőt)

3) **KI KOPOG? MI KOPOG?**
EGY FEKETE HOLLÓ!
KÁLYHA MELLETT, HOGYHA GÁZ,
MELEGEDNI OLY JÓ!
WHO'S THERE? WHO'S KNOCKING?
A RAVEN, A BLACK ONE!
SO NICE IT IS SITTING
BESIDE A GAS OVEN!
Child and dog in front of gas oven, raven looking through the window
(Gyerek és kutya a gázkályha előtt, a holló az ablakon át nézi őket)
Note: The advertising verse is a paraphrase of a well known poem.

4) **5 perc alatt kész meleg fürdőt kapunk, ha melegítéshez Gázt használunk**
It takes five minutes to have a hot bath if you use some gas for heating
Two young girls in bath tub (Két fiatal lány a fürdőkádban)

265.03 **GÁZ BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS GÁZMÜVEI**
GAS BUDAPEST METROPOLITAN GAS WORKS
Gas light burning (Gázláng)
Perforated, multi-coloured, 38 x 48 mm, printed by Fővárosi Házinyomda

265.04 fütsünk salgó és dorogi brikettel
let us use salgó and dorogi brickets for heating
Trade mark (Védjegy)
Perforated, 50 x 33 mm, multi-coloured, 1930s

265.05 Kérjen ajánlatot Verlangen Sie Offerte
Magyar fém- és lámpaárugyár részvény társaság Budapest.
Ungarische Metallwaaren- u. Lampen-Fabrics Actioen Gesellschaft Budapest.
Ask for a price quotation from Hungarian Metalware and Lamp Manufacturing Co., Ltd., Budapest
Spirit burner (Spirituszégő)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, pre WWI

265.06 TERTA SZESZGÁZ FÖZŐ VASKERESKEDÉSEKBEN KAPHATÓ
TERTA SPIRIT BURNER SOLD AT METALWARE SHOPS
Spirit burner (Spirituszégő)
Imperforate, 30 x 40 mm, multi-coloured, about 1925

265.07 **WIENI GÁZKOKSZ A legjobb és legolcsóbb fütőanyag vezérképviselete**
COKING GAS COAL FROM VIENNA
Main representative of the best and cheapest heating material
Perforated, 30 x 40 mm, black and wine red on white paper, 1920s

266 OTHER/EGYÉB

266.01 **ÉKSZEREK, MŰTÁRGYAK ARANY KÁROLY SZEGED**
JEWELS, OBJECTS OF ART ARANY KÁROLY'S SZEGED
Lady with jewels (Felékszerezett hölgy)
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI, **R**

266.02 Schicht's Solarin set of unknown number designs. Perforated, 35 x 55 mm, multi-coloured, pre WWI

1) **Schicht Solarin fémtisztító**
Schicht's Solarin metal cleaner
Medieval helmet (Középkori sisak)

2) **SOLARIN Solarin, folyékony fémtisztítószer fényhatásban utolérhetetlen.**
Szavat.(oltan) méreg- és savmentes
SOLARIN Solarin, liquid metal cleaner unsurpassable in providing best polish. Guar.(anteed) free of poisons and acids
Black devil on red blackground running away with a bottle of the product
(Szurokfekete ördög, kezében egy üveg Solarinnal menekül)

3) **Fényes élet Schicht-féle Solarin**
A legkiválóbb fémtisztítószer. Szavat. méreg- és savmentes
Bright (in your) life Schicht's Solarin
Best metal cleaner. Guar. free of poisons and acids
Figure in black with bright crown and a bottle of the cleaner
(Feketébe öltözött alak fényes koronával és egy üveg tisztítóval)
Signed R

266.03 **Csin FÉMTISZTITÓ POR FORGALOMBA HOZZA: MERCUR MŰVEK ELADÁSI KÖZPONTJA BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 33.**
Csin METAL CLEANING POWDER DISTRIBUTED BY: MERCUR WORKS SALES CENTRE BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 33.
Box of the product with metal utensils (Egy doboz tisztító konyhaeszközök társaságában)
Perforated, 40 x 50 mm, multi-coloured, late 1930s

266.04 MARX ÉS MÉREI Tudományos müszerek gyára BUDAPEST VI. Bulcsu-utca 7.
MARX AND MÉREI Manufacturers of scientific instruments
BUDAPEST VI. Bulcsu-utca 7.
Manometer (Manométer)
Imperforate, 45 x 62 mm, multi-coloured, signed WA, 1930s

266.05 **TÖKÉLETES MUNKÁHOZ DUREX CSISZOLÓ ÁRUT VÉGY**
FOR PERFECT JOB BUY DUREX POLISHING MATERIALS ONLY
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 25 x 40 mm, red on beige, 1930s

266.06 **„VERDUN" WORKS CO. LTD. BUDAPEST HUNGARY**
Lock (Lakat)
Imperforate, 45 x 75 mm, multi-coloured, signed K, 1930s

27 MASS MEDIA AND ENTERTAINTMENT/MÉDIA ÉS SZÓRAKOZTATÁS

271 THE PRESS/A SAJTÓ

Literature/Irodalom:
A magyar időszaki sajtó 1867-től 1910-ig. Budapest, 1912.
Magyarország időszaki sajtója 1911-től 1920-ig. Összeáll. Kemény György. Budapest, 1942.
A magyar időszaki sajtó a román uralom alatt. 1919-1940. Összeállította Monoki István. Budapest, 1941.

271.01 A KOR ismeretterjesztő képes családilap Legkitünőbb kiállitású folyóiratunk. E mellett olcsó: 1/4 évre csak 4 kor. Egyes száma 70 f. Mutatványszámot a kiadóhivatal küld: BUDAPEST, VI. Eötvös-utca 42 szám.
"A KOR" (THE AGE) popular science family magazine. Most elegantly printed monthly of ours. Furthermore cheap, also: for 1/4 a year 4 kor. Only. Single issues 70 f. each. Sample copies sent by the publisher's office: BUDAPEST,VI. Eötvös-utca No 42
Young lady writing with pen, in the background the Parliament building
(Úrhölgy ír, a háttérben az Országháza)
Perforated, lithographed, 54 x 82 mm, designed by Leidenfrost Sándor, printed by Magyar Földrajzi Intézet r.t., pre WWI, **R**
History: Published from 1907.

271.02 MINT A BOMBA UGY HAT AZ ÜZLET MINDEN EGYES SZÁMA BUDAPEST VI., PODMANICZKY UTCA 57.
LIKE A BOMB GOES OFF EVERY NUMBER OF "AZ ÜZLET"
BUDAPEST VI., PODMANICZKY UTCA 57.
Bomb blowing up (Felrobbanó bomba)

Imperforate, embossed, 47 x 50 mm with rounded edges, red on white; blue on white paper, c. 1910
History: Founded 1906.

271.03 KEDVES PAJTÁSOK! HA BEJÁRJÁTOK HETEDHÉTORSZÁGOT SEM TALÁLJÁTOK A PÁRJÁT AZ ÉN UJSÁGOM CZIMŰ, PÓSA BÁCSI MESEMONDÓ UJSÁGJÁNAK...
DEAR CHILDREN! YOU MAY LOOK EVERYWHERE, BUT THERE IS NOTHING LIKE THE ÉN UJSÁGOM, UNCLE PÓSA'S FAIRY WEEKLY...
Little Red Hood standing on a chair (Széken álló Piroska)
Imperforate, 45 x 50 mm, multi-coloured, about 1910

271.04 **DISZITŐ MŰVÉSZET MÜVÉSZI TERVEZETEK, MINTÁK, MŰHELYRAJZOK, MAGYAROS MUSTRÁK, ÉS SZAKSZERŰ ÚTMUTATÁSOK TANULÓK, TANITÓK, RAJZOLÓK, KÉZIMUNKÁZÓK, IPAROSOK, IPARMŰVÉSZEK ÉS MÜKEDVELŐK SZÁMÁRA. SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCZA 31. KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, V., RUDOLF-TÉR 6. SZÁM. ÁRA EGÉSZ ÉVRE (10 FÜZET) 15 KORONA EGY FÜZET ÁRA 2 KORONA A LAP EREDETI NAGYSÁGA 26X21 CM. MUTATVÁNYSZÁMOT MEGTEKINTÉSRE SZIVESEN KÜLD A KIADÓHIVATAL.**
DISZITŐ MÜVÉSZET ARTISTIC DESIGNS, MODELS, BLUEPRINTS, HUNGARIAN MUSTERS, PROFESSIONAL GUIDANCE FOR STUDENTS, TEACHERS, DRAWERS, HANDICRAFT MAKERS, CRAFTSMEN, ARTISANS OF APPLIED ARTS AND AMATEURS. REDACTION: BUDAPEST, IX., KINIZSI-UTCZA 31. PUBLISHING OFFICE: BUDAPEST, V., RUDOLF-TÉR 6. ANNUAL PRICE (10 NUMBERS) 15 KORONA ONE NUMBER 2 KORONA ORIGINAL SIZE 26X21 CM. SPECIMEN COPY WILL BE READILY SENT BY THE PUBLISHER
Lady writing (Iró hölgy)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, printed by Magyar Földrajzi Intézet, about 1912
History: Founded in 1914, it survived the War but not its aftermath.

271.05 ERDÉLYI ÉLET POLITIKAI- TÁRSADALMI- MŰVÉSZETI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP REDAIA I ADMINISTRAIA ARAD SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL Szerkeszti: GELLER ÖDÖN
ERDÉLYI ÉLET A POLITICAL-, SOCIAL-, ART- AND ECONOMICAL WEEKLY EDITORS' AND PUBLISHERS OFFICE IN ARAD Edited by GELLER ÖDÖN
News vendor (Rikkancs)
Imperforate, embossed, 50 x 60 mm, blue and white, printed by "Perfect", Arad, c. 1925, **R**
Note: Hungarica.

271.06 ESTI KURIR Főszerkesztő: RASSAY KÁROLY
Az első szám szombaton, szeptember 15-én jelenik meg
ESTI KURIR Editor in chief: RASSAY KÁROLY
First copy to be published on the 15th September
Logo of the daily (A napilap fejléce)
Imperforate, 70 x 40 mm, red on light brownish paper
History: A popular evening daily, founded 1923, published until 1944.

271.07 FRISS UJSÁG a legjobb budapesti lap Ára 1 krajczár - 2 fillér. 200,000 példány naponkint
FRISS UJSÁG (FRESH PAPER) the best daily in Budapest Price 1 krajczár - 2 fillér. 200,000 copies daily
News boy selling the Friss Ujság (Rikkancs a lapot árulja)
Imperforate, 32 x 54 mm, multi-coloured, signed by Szmrecsányi, printed in 1903, **R**

History:The daily was founded in 1896. The stamp is an "historical piece" for two reasons: It is included in every significant early catalogue as an excellent artistic design. Also, it depicts a street paper seller, the first in Hungarian history of the media.

271.08 FRISS UJSÁG Naponta millio ember olvassa Ára 2 fillér
FRISS UJSÁG read daily by a million people Price 2 fillér
Young woman reading the daily paper (A lapot olvasó mosolygós menyecske)
Perforated, 40 x 60 mm, colour litho, signed Biczó, printed by Magyar Földrajzi Intézet, c.1912

Grafikai Szemle - see printers' subchapter No. 289.02.

271.09 KIS UJSÁG 250.000 PÉLDÁNY
KIS UJSÁG 250,000 COPIES
Man reading the paper (Az újságot olvasó úr)
Imperforate, multi-coloured, 38 x 50, about 1910
History: Illustrated daily, founded 1887.

MAGYARSÁG
See at 321.28

271.10 MOLNÁROK LAPJA EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
MOLNÁROK LAPJA FOR THE WHOLE YEAR 8 KORONA
PUBLISHED EVERY SATURDAY
Windmills and industrial mills (Szélmalmok és malomépületek)
Perforated, 45x30 mm, blue on white paper, about 1910
History: Full title is "Molnárok és Malommunkások Lapja" (Millers' and Milling Industry Workers' Paper). The weekly was published between 1906 and 1918.

271.11 MAGYAR VASUTAS ELŐFIZETÉSI NYUGTA 2 Kor
MAGYAR VASUTAS RECEIPT FOR PRENUMERATION 2 Kor
Winged wheel (Szárnyaskerék)
Perforated, 20 x 20 mm, green on white paper, pre WWI
History: The railwayman's paper was published during the years 1904-1921.

271.12 NÉPSZAVA 25 ÉVES JUBILEUMI SZÁMA MEGJELENIK MÁJUS 1-ÉN
NÉPSZAVA ITS 25 YEAR JUBILEE ISSUE TO BE PUBLISHED ON 1ST MAY
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 40 x 20 mm, black on green; on blue; on pink paper
History:The daily paper "Népszava" ("People's Voice") was the central organ of the social democrats. The first edition was printed 1904.

271.13 Más mint a többi! 8 ÓRAI ÚJSÁG
It is different from the others! 8 ÓRAI ÚJSÁG
Couple and old man reading the daily paper (A lapot olvasó pár és öregúr)
Imperforate, 44 x 64 mm, blue on white paper, signed Vasi. About 1930
History: Popular evening paper in between the two World Wars, founded 1915.

271.14 ÖSSZETARTÁSBAN AZ ERŐ ORSZÁGOS KÖZPONTI
HITELSZÖVETKEZET NAPTÁRA 1915
UNITY MAKES STRENGTH NATIONAL C ENTRAL CREDITING
CO-OPERATIVE'S CALENDAR FOR 1915
People holding up triple hill and double cross
(Egy csoport ember hármashalmot és kettőskeresztet emel magasra)
Perforated, 40 x 65 mm, brown on white paper, signed Földes, **R**

271.15 PESTI HIRLAP 1878-1928
First page of the paper (Az újság első oldala)
Perforated, 33x48 mm, multi-coloured
History: A respectable and popular daily.

271.16 A PESTI HIRLAP AJÁNDÉKA
PRESENTED BY PESTI HIRLAP
With floral decor around the edges (A széleken virágdíszítéssel)
Circular, scalloped, 50 mm, blue on yellow. Probably printed for the jubilee in 1928
Note: Properly classified as ephemera, as it was designed as an underplate for glasses.

271.17 150. 1913 PRESSBURGER ZEITUNG
First page, first number of the German speaking "Pressburger Zeitung" in facsimile, all around art nouveau floral decorarion and the Pozsony's silhouette below
(A „Pressburger Zeitung" első számának címoldala szecessziós díszítéssel és a város árnyképével)
Perforated, 40 x 55 mm, light green, white and black, signed Völkel D.
History: Its first copy was printed in 1764, a milestone in Hungarian media history.

271.18 SZINHÁZI ÉLET Szerkeszti Incze Sándor. Kotta- és levelezőlap melléklettel
SZINHÁZI ÉLET Edited by Incze Sándor. Having free musical notes and postcards
Artists in a paper bag (Színészek zacskóban)
Perforated, 42 x 58 mm, multi-coloured, printed by Kunossy Műintézet, Budapest, about 1910
History: Illustrated weekly published 1913-1939.

271.19 **A „SZINHÁZ ÉS ÉLET" a legszebb hetilap. Száma 24 f.**
THE ''SZINHÁZ ÉS ÉLET'' is the most beautiful weekly. 24 F a number.
Lotus flowers (Tavirózsák)
Seal, 44 mm, blue on white, about 1905
History: Published 1904-1908.

Typographia
See No 289.03.

271.20 Tündérujjak 50 FILLÉR 1936 (JANUÁR-DECEMBER)
Tündérujjak 50 FILLÉR 1936 (JANUARY-DECEMBER)
A needle and a 'T' (Varrótű és „T'' betű)
Perforated, 40 x 48 mm, green and black on white paper, signed Iskai
History: Published from1926 till 1940.

271.21 **Terjesszétek az UJ AURORÁT**
Distribute the NEW AURORA
Carrier pigeons flying out from a cage, rising sun to the right
(Postagalambok röppenek ki egy kalitkából, jobbra felkelő nap)
Perforated, 35 x 40 mm, lilac on white paper, about 1910, **R**
History: Pharmacists' weekly, published 1898-1914.

271.22 **ÚJ SZÓ SZOCIALISTA MUNKÁSSZEMLE SAJTÓ ALAPJA 10 FILLÉR**
ÚJ SZÓ SOCIALIST WORKERS' REVIEW FOR THE PRESS FOUND 10 FILLÉR
Text only (Szövegbélyeg)
Serrated, 30 x 45 mm, red on yellowish paper, about 1930
History: Leftist review, published 1929-1933 in Bratislava-Pozsony, Czechoslovakia.

271.23 **PESTI TÜKÖR MEGJELENIK MÁRC. 3.**
PESTI TÜKÖR IN PRINT BY 2 OF MARCH
Oval, 65 x 44 mm, 1913
Note: Known only from a description.

271.24 **Kincses Kalendárium 1903 A gyakorlati élet általános útmutatója**
Kincses Kalendárium 1903 A general guide for everyday life
Facsimile of the front page (A címoldal fakszimiléje)
Perforated, 32 x 52 mm, multi-coloured

272 THEATRE/SZINHÁZ

Literature/Irodalom:
Alpár Ágnes: A fővárosi kabarék műsora 1901-1944. Magyar Színházi Intézet, Budapest, 1978.
Magyar Színművészeti Lexikon I-IV. Országos Színészegyesület és Nyugdíjintézete, Budapest, 1929-1931.

272.01 **DELA LIPINSKAYA A TERÉZVÁROSI SZINPADON**
DELA LIPINSKAYA AT THE TERÉZVÁROS THEATER
Portrait (Arckép)
Circular, diam. 82 mm, blue, 1932
History: Russian singer, wife to Boris Nevolin, theatre director in Vienna.

272.02 DZSINGULI JULIUS 3-TÓL A KRISZTINA VÁROSI FŐVÁROSI NYÁRISZINHÁZBAN IGAZGATÓ: KRECSÁNYI IGNÁC GRÓSZ ALFRÉD FRIESER ÉS SCHEER OPERETTJE FORDÍTOTTA KOMOR GYULA
JINGULI FROM JULY 3RD IN THE SUMMER MUNICIPIAL THEATRE
DIRECTOR: KRECSÁNYI IGNÁC AN OPERETTA OF GRÓSZ ALFRÉD
FRIESER AND SCHEER TRANSLATED BY KOMOR GYULA
Two negro heads, facing each other (Egymással szembenéző négerfejek)
Perforated, 60 x 40 mm, multi-coloured, signed Bardócz. Printed by Radó Jenő and Gyula, **R**

272.03 Intim szinház megnyilik szept. 15-én VIII Sándor tér
Előadások mindennap csakis délután 3-7-ig
Intim theatre opens 25th of September VIII (district) Sándor tér
Perfomances every day only p.m. 3-7
Lady in fancy hat and dress (Hölgy fura ruhában és kalapban)
Imperforate, 35 x 50 mm. Brown, yellow and beige. Signed Farkas? Rezső, 1907, **R**
History: The theatre, in fact a cabaret, opened 12th October 1907. It did not survive until the next season.

272.04 **Ez a Tányértalpu Mackó koma névjegye Nov. 8. és 15, vasárnap délelőtt 3/4 11 órakor MESESZINHÁZ (Magyar Színház)**
This is Big Foot Bear about 8 and 15 of Nov., sunday a. am. 10.45
THEATRE OF TALES (Magyar Theater)
The bear (Mackó koma)
Imperforate, 60 x 70 mm, black print on red paper, c. 1910, **R**

272.05 **MAJOMSZINHÁZ - VIGSZINHÁZ**
MONKEY THEATRE - COMEDY THEATRE
Child's head (Gyermekfej)
Circular, diam. 65 mm, 1926

272.06 **UJ SZINHÁZ TÜZEK AZ ÉJSZAKÁBAN**
NEW THEATRE FIRES IN THE NIGHT
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, diam. 56 mm, white on red; white on blue paper, 1928

272.07 **UJ SZINHÁZ DYBUK**
NEW THEATRE DYBUK
Text only (Szövegbélyeg)
Circular, diam. 45 mm, dark blue

OPEN AIR THEATRE/SZABADTÉRI JÁTÉKOK

Literature/Irodalom:
Czenner Mihály: A magyarországi szabadtéri színházak története. Budapest, 1991.

General note: See also stamp No. 034.36.

272.10 BUDAPEST MARGITSZIGET 1938 JUN SEPT SZIGETI SZABAD SZINPAD
BUDAPEST MARGITSZIGET 1938 JUN SEPT OPEN AIR THEATRE
Water tower and the open air theatre under it on Margaret Island
(Víztorony és alatta a Szabadtéri Színpad a Margit-szigeten)
Imperforate, 35 x 40 mm, multi-coloured, signed R M, languages: English, French, German, Hungarian, Italian
History: The theatre was built in 1938, destroyed in 1945, subsequently rebuilt.

272.11 Szegedi Szabadtéri Játékok Madách: Az ember tragédiája 1934 augusztus 4-15
Open Air Festival in Szeged The Tragedy of Man by Madách 2-15 August 1934
Set of 3 designs. Imperforate and perforated, 35 x 40 mm, multi-coloured, language variations: English, German, Hungarian, French, Italian, printed by Athenaeum, Budapest

1) The Dom Square of Szeged, site of the Festival (Dómtér)
2) Adam and Eve, scene from the Tragedy (Ádám és Éva az Ember tragédiájából)
3) Guillotine, scene from the Tragedy (Nyaktilós jelenet az Ember tragédiájában

History:The theatre was set in the courtyard of the cathedral, which provided romantic scenery.
Note: On the Szeged Open Air Festival see also No 791.04, designed by Fábián, listed in the Aviation Chapter.

272.12 SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK 1938 JULIUS 23 AUGUSZTUS 15
OPEN AIR FESTIVAL IN SZEGED 23 JULY - 23 AUGUST 1938
The Cathedral and the scene before it (A Dóm és előtte a színpad)
Imperforate, 45 x 60 mm, red and black on white, signed Fábián 1938

272.13 SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK 1938
OPEN AIR FESTIVAL IN SZEGED 1938
Theatre mask over the Dom's facade (Színházi maszk a Dóm homlokzatára helyezve)
Perforated, 30 x 42 mm, red and wine red on white paper, signed Fery, printed and published by Samum Altesse R.T., Budapest
Note: Also unsigned examples exist.

273 CINEMA/FILMMŰVÉSZET

This 'new form' of entertainment arrived in Hungary at the very beginning of the 20th Century. At first, as everywhere else in the continent, short movies were shown in coffee houses and cabarets. The first real movie theatre, the "Projectograph" opened in 1906 in Budapest. Just before WWI, the capital had one of the highest per capita movie theatre indices in Europe. In between the two WW, Hollywood and German companies dominated the local theatre, with Hungarian moviemakers having a significant proportion from the early 1930s.

Literature/Irodalom:
Új Filmlexikon Volumes I-II. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1971.

Note: On the movie titled "Titans on the Sky" see No. 78.05.

273.01 „ATLANTIS" Gerhart Hauptmann filmdrámája
"ATLANTIS" A drama on film by Gerhart Hauptmann
Set of 8 multi-coloured designs, perforated, 48 x 70 mm, 1930s, **R**

1) Crowd trying to escape from a ship (Hajó belsejéből menekülő tömeg)
2) Ship sinking, boats rowing away from it (Süllyedő hajó mentőcsónakokkal)
3) M/s Roland (A Roland gőzhajó)
4) Passengers crowding on deck (Utasok a fedélzeten)
5) Launching a boat (Mentőcsónak leeresztése)
6) Passengers and officers on the sun deck (Utasok és tisztek a napozófedélzeten)
7) Crowd fleeing (Tömeg hágcsókon menekül a fedélzetről)
8) Man's portrait (Férfiportré)

273.02 **ATLANTIS KIRÁLYNŐJE RENDEZŐ: G. W. PABST. - KORONA FILM**
QUEEN OF ATLANTIS DIRECTED BY G. W. PAGST. DISTRIBUTED BY KORONA
Set of 2 designs, imperforate, embossed, 56 x 46 mm, gold on black, early 1930s

1) The queen on a sofa (A királynő egy heverőn)
2) A warrior with a gun (Puskás harcos)

273.03 **A NAGY ATTRAKCIÓ RICHARD TAUBER KORONA FILM**
THE GREAT ATTRACTION BY RICHARD TAUBER KORONA MOVIES
Trampoline (Trambulin)
Imperforate, embossed, 56 x 46 mm, gold on red, early 1930s

273.04 **CINABAR! KORONA FILM**
CINABAR! KORONA MOVIES
Cowboys (Kovbojok)
Perforated, 50 x 40 mm, multi-coloured (lithographed), pre WWI, **R**

273.05 **CEZARINA**
EMPRESS
Russian Empress on her throne (A cárnő trónusán)
Perforated, 46 x 50 mm, lithographed, printed by Posner, Budapest, early 1920s

273.08 **Danubius Film**
Danubius Movies
The Parliament (Országház)
Embossed, serrated, 52 x 36 mm, late 1920s

273.07 **DICKENS COPPERFIELD DAVID**
DICKEN'S DAVID COPPERFIELD
Embossed, 45 x 60 mm, white on red, 1928

273.08 GYERÜNK AZ EDISON MOZGÓBA! PAZARUL ÁTALAKITVA a Fővárosi orfeum mellett NAGYMEZŐ-U. 21. Automata buffet olcsó árak.
LET'S GET TO THE EDISON MOVIE! LUXORIOUSLY REFURNISHED, next to the Metropolitan Orpheum NAGYMEZŐ-U. 21. Automated buffet cheap prices.
Happy couple going to the movie (Boldog pár a moziba menvén)
Perforated, 38 x 58 mm, coloured litho, signed Bíró, printed by Magyar Földrajzi Intézet R.t., pre WWI, **R**

273.09 K.(ISKUN)SZENTMÁRTONBAN DECEMBER HÓ VÉGÉN A KÖRÖS SZÁLLODÁBAN MOZI NYILIK MEG!!!
IN K.(ISKUN)SZENTMÁRTON END OF DECEMBER AT THE KÖRÖS HOTEL A MOVIE THEATRE WILL BE OPENED!!!
Village drummer (Kisbíró)
Imperforate, 22 x 50 mm, multi-coloured, early 1910s, **R**

273.10 MAGYAR-SZOVJET MÜVELŐDÉSI TÁRSASÁG A SZOVJET FILM ÜNNEPE 1948 UJ VILÁG - UJ MŰVÉSZET
HUNGARIAN-SOVIET CULTURAL SOCIETY FESTIVAL OF THE SOVIET MOVIES 1948 A NEW WORLD - A NEW ART
The Kremlin's clocktower (A Kreml óratornya)
Embossed, serrated, 40 x 55 mm, red and white

273.11 TRADER HORN Metro-Goldwin-Mayer
Set of 8 designs, scenes from the movie. Perforated, 25 x 30 mm, red on white paper, 1931

1) Rhino (Orrszarvú)
2) Elephant charging hunters (Vadászokat támadó elefánt)
3) Native (Bennszülött)
4) Male lions fighting (Küzdő hímoroszlánok)
5) Man threatened by two crocodiles (Két krokodil által fenyegetett vadász)
6) Native chief (Bennszülött főnök)
7) Wounded lion (Sebesült oroszlán)
8) Trader Horn

History:The set was printed for the Hungarian premier of the movie, which was held on the 30th October 1931 in the capital, in the Forum and the Radius movie theatres.
Note: A special cancellation was provided at the movie theatres on a basis one ticket one cancellation. Stamps with such cancellation, especially showing full cancellation stamp are **R.**

273.12 **TUNISZI KALAND HUSZÁR PUFI - ELLEN RICHTER KORONA FILM**
ADVENTURE IN TUNIS HUSZÁR PUFI - ELLEN RICHTER DISTRIBUTED BY KORONA
Camel (Teve)
Imperforate, embossed, 55 x 40 mm, gold on green, 1931
History: Huszár Pufi (Fatty) (1884-1940) played comical roles in many UFA and Hollywood made films as a fat character. The movie's original title was "The adventuress from Tunis", shot in Berlin in 1931.

273.13 UFA-set
Set of 6 designs, perforated, 50 x 72 mm or 48x68 mm, multi-coloured, printed by Thália-Kultura R.t., 1929. All the designs bear the UFA emblem

1) **Magyar rapszódia**
ERICH POMMER PRODUKCIÓ RENDEZTE: HANNS SCHWARZ
Hungarian rhapsody
A production of Erich Pommer Directed by Hanns Schwarz

Landscape from the Plains (Alföldi táj gémeskúttal)
Signed G I

2) **AZ ÁGYUK SZIMFÓNIÁJA**
SYMPHONY OF THE GUNS
Sentry, barbed wire in the background (Őr, a háttérben szögesdrótakadályok)

3) **LOOPING THE LOOP A „VARIETÉ" TESTVÉRFILMJE FŐSZEREPLŐK: WERNER KRAUSS, JENNY HUGO UFA**
LOOPING THE LOOP TWIN MOVIE OF "VARIETE"
IN THE MAIN ROLES: WERNER KRAUSS, JENNY HUGO UFA
Text only (Szövegbélyeg)

4) **Spion! THEA V. HARROU MONUMENTÁLIS FILMREGÉNYE RENDEZTE: FRITZ LANG UFA**
Spy! THEA V. HARROU'S MONUMENTAL MOVIE NOVEL
DIRECTED BY FRITZ LANG UFA
Text only (Szövegbélyeg)

5) **Kelet titkai (SEHEREZADE) ALEXANDER WOLKOFF TÜNEMÉNYES SZÉPSÉGŰ FILMJE UFA**
Secrets of the Orient (SEHREZADE) A BEAUTIFUL NEW FILM OF ALEXANDER WOLKOFF UFA

6) **Világháború Rendezte Leo Lasko**
World War Directed by Leo Lasko
Plane flying over trenches (Repülő lövészárkok fölött)

History: The set is advertising the UFA, a big German owned movie making company.

274 CIRCUS AND CABARET/CIRKUSZ ÉS KABARÉ

274.01 **14.-30. MAERTZ BUDAPEST V. FALK-MIKSA UTCA KÖNYÖT BROTHERS GREAT AMERICAN CIRCUS WILD WEST AND CARNEVALS SHOW**
Indian riding on a horse in front of wigwams (Vágtató indián, mögötte wigwamok)
Perforated, 70 x 70 mm, multi-coloured, 1914, **R**
History: The Könyöt Brothers toured Europe in the first half of 1914. Their tour was interrupted by WWI.
Note: Interesting design, with German-Hungarian (in the address)-English text. Designer and printer unknown. The Hungarian National Library has a text poster of the Könyöt Circus (cat. No. 271/é.n.) but not the original poster of the stamp.

274.02 **CIRCUS WILD WEST 1914. MÁRC. 14. - 30.**
CIRCUS WILD WEST 14-30. MARCH 1914
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 72 x 72 mm, **R**
Note: Printed as hand outs for the opening of the above show.

275 ENTERTAINTMENT: GENERAL/SZÓRAKOZTATÁS ÁLTALÁBAN

Note: Kner's and Seenefelder's printers party stamp see at Nos. 289.10 and 289.11.

275.01 **Konstantinápoly Budapesten**
Constantinople in Budapest
Half moon and star (Félhold és csillag)
Perforated, 22 x 25 mm, red on white paper, about 1896
History: Advertising stamp for a tourist gastronomic attraction with Turkish "delights" at the turn of the century, opened for the time of the millenium exhibition and other related events.

275.02 **1930 képzőművészeti bál**
1930 party for artist of fine arts
The three shields representing arts (A művészetek hármas címerpajzsa)
Imperforate, 55 x 75 mm, gold and blue on white paper

275.03 **azonnal váltsa meg jegyét A CSAK SZOROSAN ESTÉLYÉRE! 1935 február 16. Erzsébet krt. 41. I. MŰSOR ZENE TÁNC VACSORÁK**
get your ticket immediately for HAVE IT TIGHT EVENING PARTY! 16 February 1935
Erzsébet krt. 41. I. PROGRAMME MUSIC DANCING DINNER SERVED
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 47 x 50 mm, yellow; red; green
History: Neither a cabaret nor an artistic show but a fancy evening party which was banned by the police after the first evening.

HUNGARICA

275.50 **MAGY. BÁL BERLIN ESPLANADE 14. FEBR. 1925 UNG. BALL**
HUNG. PARTY BERLIN ESPLANADE 14 FEBR. 1925
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 37 x 44 mm, black on light blue paper

275.51 **BALL DER UNGARN AM 9. DEZ. 1928**
HUNGARIAN PARTY ON 9TH DEC. 1928
Dancing couple (Táncoló pár)
Imperforate, 35 x 40 mm, black and red on white paper

275.52 **BALL DER UNGARN BERLIN 23. NOV. 1929**
HUNGARIAN PARTY BERLIN, 23 NOV. 1929
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 35 x 44 mm, black on white paper, stripes in national colours

28 PAPER AND PRINTING INDUSTRY/PAPIR- ÉS NYOMDAIPAR

281 STATIONERY/IRODASZEREK

281.01 **DÉNES JÓZSEF PAPIRKERESKEDÉSE RÁKOSSZENTMIHÁLY**
DÉNES JÓZSEF STATIONERY SHOP IN RÁKOSSZENTMIHÁLY
Text only (Szövegbélyeg)
Irregularly shaped, embossed, blue and white, about 1905

281.02 **HARDTMUTH L. ÉS C. BUDAPEST**
HARDTMUTH L AND C BUDAPEST
2 sets, each with 6 designs, perforated, 60 x 25 mm, blue, greenish, orange, wine red, pre WWI
a) **I. SOROZAT 1. KÉP PALAVESSZŐVEL RAJZOLVA**
"KOH-I-NOOR"-IRON 17 KEMÉNYSÉGBEN
1ST SERIES 1ST PICTURE DRAWN BY GRAPHITE PENCIL
"KOH-I-NOOR" PENCIL IN 17 GRADES OF HARDNESS
Young man in renassiance robes drawing (Reneszánsz öltözetű ifjú rajzolás közben)
I. SOROZAT 2. KÉP GRAFIT PALAVESSZŐVEL MÁSOLVA
"KOH-I-NOOR" MÁSOLÓ IRON ELÉRHETETLEN GYÁRTMÁNY
1ST SERIES 2ND PICTURE DRAWN BY GRAPHITE PENCIL
"KOH-I-NOOR" COPYING PENCIL'S UNSURPASSABLE
Artist working with pencil (Művész ceruzarajzon dolgozik)
I. SOROZAT 3. KÉP RENDES IRONNAL RAJZOLVA "KOH-I-NOOR"
TÁRCZA IRON EGYSZERI PROBA ÁLLANDÓ KERESLET
1ST SERIES 3RD PICTURE DRAWN BY REGULAR PENCIL "KOH-I-NOOR"
BRIEFCASE PENCIL ONCE TRIED, WILL WANT IT FOR EVER
Man in baroque robes writing a letter (Férfi 18. századi öltözetben levelet ír)
I. SOROZAT 4. KÉP RENDES IRONNAL RAJZOLVA
"KOH-I-NOOR" CSAVARIRON ELSÖRENDÜ MINŐSÉG
2ND SERIES 4TH PICTURE DRAWN WITH REGULAR PENCIL
"KOH-I-NOOR" AUTOMATIC PENCIL IS OF FIRST QUALITY
Young man in baroque robes writing (Fiatalember 18. századi öltözetben ír)
I. SOROZAT 5. KÉP "KOH-I-NOOR" IRONNAL RAJZOLVA
"ELEFÁNTMÉZGA" MINDEN KÖVETELÉSNEK MEGFELEL
1ST SERIES 5TH PICTURE DRAWN BY "KOH-I-NOOR" PENCIL
"ELEPHANT" GUM RESIN MEETS ALL REQUIREMENTS
Artist drawing in the open air (Művész szabadban rajzol)
I. SOROZAT 6. KÉP KOH-I-NOOR MÉGIS A LEGJOBB
"KOH-I-NOOR" DOBOZOK DISZES KIVITELBEN
1ST SERIES 6TH PICTURE KOH-I-NOOR STILL THE BEST
"KOH-I-NOOR" BOXES IN LUXORIOUS FINISHING
Two small angels handling laurels over the firm's emblem
(Két angyalka babérkoszorút helyez a cég jelvényére)
Note: The original German inscription remains in the emblem
"KOH-I-NOOR" Bleistifts bleibt der Beste.
b) **II. SOROZAT 1. KÉP EGYIPTOMIAK IRÁSA**
WATERMAN "IDEAL" TÖLTŐTÖLL LEGJOBB GYÁRTMÁNY
2ND SERIES 1ST PICTURE EGYPTIAN WRITING
WATERMAN'S "IDEAL" FOUNTAIN-PEN IS THE BEST
An Egyptian chiselling on a wall (Egyiptomi faliképet vés)
II. SOROZAT 2. KÉP Ó KOR IRÁSA
WATERMAN "IDEAL" BIZTONSÁGITOLL
BÁRMILYEN HELYZETBEN HORDHATÓ

2ND SERIES 2ND PICTURE HISTORICAL FIGURE WRITING WITH WATERMAN’S ”IDEAL” SECURE PEN YOU CAN CARRY IT IN ANY POSITION
Roman writing a letter (Római levelet ír)
II. SOROZAT 3. KÉP KÖZÉPKOR IRÁSA
WATERMAN ”IDEAL” TÖLTÖTOLL ISMERT AZ EGÉSZ VILÁGON
2ND SERIES 3RD PICTURE WRITING IN THE MIDDLE AGES
WATERMAN’S “IDEAL” FOUNTAIN PEN KNOWN ALL OVER THE WORLD
Man writing in a book (Könyvbe bejegyzést végző férfi)
II. SOROZAT 4. KÉP NAP BIRODALOM IRÁSA
WATERMAN ”IDEAL” TÖLTŐTOLL FELÜLMULHATATLAN
2ND SERIES 4TH PICTURE WRITING IN THE EMPIRE OF THE RISING SUN WATERMAN’S “IDEAL” FOUNTAIN PEN IS UNSURPASSABLE
Fountain pen (Golyóstoll)
II. SOROZAT 5. KÉP UJ KOR IRÁSA
WATERMAN ”IDEAL” TÖLTŐTOLL LEGJOBBNAK BIZONYULT
2ND SERIES 5TH PICTURE WRITING OF THE NEW AGE
WATERMAN’S “IDEAL” FOUNTAIN PEN HAS PROVED TO BE THE BEST
Older gentleman writing (Idős úr ír)
II. SOROZAT 6. KÉP AZ ”IDEAL” TÖLTÖTOLL DIADALA WATERMAN ”IDEAL” TÖLTŐTOLL MINDEN PAPIRKERESKEDÉSBEN KAPHATÓ
2ND SERIES 6TH PICTURE VICTORY OF THE “IDEAL” FOUNTAIN PEN
WATERMAN’S “IDEAL” FOUNTAIN PEN CAN BE BOUGHT AT EVERY STATIONER’S SHOP
Lady with the pen (Hölgy töltőtollal)
History:Hardtmuth was a well known German firm.
Note: Original German text in emblem.

281.03 Leonhardi’s set of 10 designs. Perforated, 35 x 50 mm, multicoloured, pre WWI

1) **A Leonhardi tinták a legjobbak**
Leonhardi’s inks are the best
Child spilling ink into the sea (Kisgyerek tintát önt a tengerbe)

2) **A LEONHARDI’ FÉLE SYNDETIKON mindent ragaszt.**
LEONHARDI’S SYNDETIKON glues everything.
Neptune with his entourage and a tube of the glue (Neptun kíséretével és ragasztóval)

3) **LEONHARDI ÁGOST BODENBACH AZ ELBE MELLETT**
A legfinomabb pecsétviaszok gyára.
LEONHARDI AUGUST BODENBACH AT THE ELBE
Manufacturer of finest seal waxes.
Box of the product (Egy doboz viasz)

4) **LEONHARDI FÉLE GYÖNGY GLOBUS TUSS.**
LEONHARDI’S PEARL GLOBUS CHINESE INK.
A bottle of the product (Egy üveg tinta)
NOTE: ”TUSS” (INK) mispelled

5) **A legfinomabb folyékony Arabsgummi.**
LEONHARDI ÁGOST BODENBACH az Elbe mellett
Finest liquid glue. LEONHARDI AUGUST BODENBACH am ELBE
A bottle of the product (Egy üveg gumiarábikum)

6) **LEONHARDI FÉLE ANTRACENTINTA**
LEONHARDI’S SPECIAL INK
A bottle of the product (Egy üveg tinta)

7) **A Leonhardi tinták a legjobbak**
Leonhardi’s ink is the best

Girl embracing a bottle of ink (Kislány magához ölel egy üveggel)

8) **LEGJOBB MÁSOLÓ TINTA LEONHARDI ÁGOST AZ ELBA MELLETT**
BEST COPYING INK LEONHARDI AUGUST AT THE ELBE
A bottle of the product (Egy üveg tinta)

9) **Hallo! Küldjön nekem kizárólag Leonhardi féle Antracentintát.**
Hallo! Send me only Leonhardi's Antracen ink.
Man ordering by telephone (Telefonrendelés)

10) **ÉN CSAK LEONHARDI...**
I USE ONLY LEONHARDI'S...
Lady with child (Hölgy gyerekkel)

History: Also a German company. It's stamps were probably printed in Germany. Evidence is in several mis-spellings and non Hungarian characters used in prints.

281.04 Leonhardi Ág. Bodenbach a/Elbe Tinták, Túsok, Ragasztók és, Pecsetviasz
Leonhardi Aug. Bodenbach a/Elbe Inks, Chinese inks, Glues and Sealing wax
Young boy with a Leonhardi bottle (Fiatal fiú Leonhardi tintásüveggel)
Perforated, 30 x 50 mm. Background colour varies: blue, green, violet or red.
Note: Two mis-spellings and an ortographical error just in one line of text which indicates foreign printing.

281.05 Legjobb a Roedl tinta,/ azt minden gyermek tudja.
ROEDL F. író és másolótenták vegyigyára PRÁGA-WEINBERGE alapítva 1861.
There's no such thing/ as the Roedl ink.
ROEDL F. writing and copying inks manufacturing PRAGUE-WEINBERGE founded 1861.
18th century official using Roedl ink (18. századi hivatalnok Roedl-tintát használ)
Perforated, 50 x 56 mm, multi-coloured, printed by M. Schulz, Prague
History: The original stamp appeared in 1914 on the sheet published by the daily paper 'Prager Tageblatt' and printed by M. Schulz in German. The Hungarian language variation was printed the same year, just before the outbreak of WW1.

281.06 SCHULER MAGYAR GYÁRTMÁNY
SCHULER MADE IN HUNGARY
Imperforate, 36 x 48 mm, multi-coloured, printed by Rigler R.t. Bpest, pre WWI
Three pencils with the Parliament building (Három ceruza az Országházzal)

281.07 Száll a dal túl a hegyen.../ TOLLAT IRÓNT CSAK MAGYART VEGYEN!
SCHULER JÓZSEF R.T. ACÉLIRÓTOLLAI ÉS IRÓNJAI tökéletesek
A song is flying over the hill.../ PENS PENCILS WE'LL BE BUYING ONLY MADE IN HUNGARY!
Steel pens and pencils made by SCHULER JÓZSEF CO. LTD. are just perfect
Two birds singing with pencils (Két madár a Schuller-ceruzák dicsőségét zengi)
Imperforate, 35 x 47 mm, multi-coloured. Signed W. Post, pre WWI

281.08 **SCHULHOF KÁROLY KÖNYV ÉS PAPIR KERESKEDÉSE SZEGEDEN**
SCHULHOF KÁROLY'S BOOK AND STATIONARY SHOP IN SZEGED
Text only, empty space in the middle line (Szövegbélyeg)
Imperforate, 42 x 26 mm, green and white; red and white, pre WWI

281.09 Töltőtoll toll nélkül! másolatot is ír a National STYLOGRAPH
próbálja meg Ön is! Csakis a National STYLOGRAPH-ot kérje!
A fountain pen without a pen! Even copying is possible with National STYLOGRAPH
Check it out! Ask only for National STYLOGRAPH!

The product in use (A termék használat közben)
Perforated, 45 x 65 mm, blue on yellowish paper, signed Bárt, 1930s

281.10 **VIDÉKI FÉLIX PAPIRKERESKEDÉS ÉS KÖNYVNYOMDAI MÜINTÉZETE BUDAPEST, DOHÁNY U. 1/B.**
VIDÉKI FÉLIX' STATIONERY SHOP AND BOOK PRINTING INSTITUTE
BUDAPEST, DOHÁNY U. 1/B.
Text with minim. decor (Szövegbélyeg min. díszítéssel)
Embossed, irregularly shaped, 50 x 15 mm, red; wine red; blue; black; lilac; blue-lilac on white paper, about 1910
Note: Also 30 x 35 mm, embossed, irregularly shaped, blue and white, about 1910.

282 PRINTERS/NYOMDÁSZAT

General note: On printing shops see also Printers' List at the end of the Catalogue.

282.01 BAKÁCS KŐ ÉS KÖNYVNYOMDAI MŰINT.
BUDAPEST SZERECSEN U. 23 TELEFON 18-46
BAKÁCS' LITHOGRAPHIC AND ART PRINTING SHOP
BUDAPEST SZERECSEN U. 23 PHONE 18-46
Set of 7 designs, perforated, 45 x 60 mm, multi-coloured, pre WWI

1) **ÉRTÉKPAPIROK**
SECURITIES
2) **LEVÉLPAPIROK**
STATIONERY
3) **PLAKÁTOK**
POSTERS
4) **ÜZLETI KÖNYVEK**
BUSINESS BOOKS
5) **NÉVJEGYEK MEGHIVÓK**
BUSINESS CARDS INVITATION CARDS
6) **CIMKÉK**
LABELS
7) **reklám BÉLYEGEK**
ADVERTISMENT STAMPS

282.02 **Bakács Budapest VI. Szerecsen u. 23. kő- és könyvnyomdai müintézet**
Bakács' Budapest VI. Szerecsen u. 23. lithography and art book printing shop
Printer's lion with shield in its hand (Oroszlán, mancsai közt címerpajzzsal)
Perforated, 45 x 60 mm, black and grey on white paper, pre WWI

282.03 **BIRÓ ÉS SCHWARCZ KÖNYVNYOMDAI MÜINTÉZETE, BUDAPEST IX, RÁDAY-UTCZA 26. TELEFON „JÓZSEF"' 29-33**
BIRÓ AND SCHWARCZ ART PRINTING SHOP
BUDAPEST IX, RÁDAY-UTCZA 26. PHONE "JOSEPH" (TEL. CENTR.) 29-33
Set of 4 designs, perforated, square shaped, 40 mm, orange and blue on white paper, 1915
Paper variations: a) normal; b) creamy

1) Text only in circle (Szöveg kör közepén)
2) Printer's letters (Betüdúcok)
3) Printer's symbol (Oroszlán ny. eszközökkel)
4) Text in square frame (Szöveg négyzetben)

Note: Printed on a special sheet, together with stamps of Grafikai Szemle (see No. 289.02), Printers Exhibition, Budapest and ELMA (See No. 101.01).

282.04 **LITOGRÁFIAI MÜINTÉZET BRUCHSTEINER ÁRMIN ÉS RICHÁRD BUDAPEST**
LITHOGRAPHY INTSTITUTE BRUCHSTEINER ÁRMIN AND RICHÁRD BUDAPEST
Turul over globe with the brothers' name on it (Turul földgömb fölött)
Imperforate, 30 x 25 mm, grey and white, about 1900

282.05 **DREXLER SZOLNOK**
Open book with monogram (Nyitott könyv monogrammal)
Imperforate, 60 x 80 mm, black and yellow on white paper, 1930s

282.06 **FARAGÓ SÁNDOR KÖNYVNYOMDÁJA SZOLNOK TELEFON 145**
PAPIRÁRUHÁZ KÖNYVKÖTÉSZET
FARAGÓ SÁNDOR' BOOK PRINTING SHOP IN SZOLNOK PHONE 145
STATOPMARY DEPARTMENT HOUSE BOOKBINDING SHOP
Master printer and his young assistant at work (Gutenberg és inasa munka közben)
Imperforate, 45 x 55 mm, black on pink; blue on yellow; lilac on grey paper, 1930s

282.07 **HORVÁTH ANTAL GRAFIKAI MÜINTÉZETE MINDSZENT**
MÜVÉSZI NYOMTATVÁNYOK GYÁRTÁSA
HORVÁTH ANTAL'S GRAPHIC ART PRINTING SHOP IN MINDSZENT
MANUFACTURING ART PRINTS
Open book with printer's hand (Nyomdász kezében nyitott könyv)
Imperforate, embossed, 36 x 52 mm, blue on white paper, pre WWI, **R**

282.08 LENGYEL LIPÓT LITHOGR. ÉS KÖNYVNYOMDAI MÜINTÉZETE
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 3.
LENGYEL LIPÓT'S LITHOGRAPHY AND PRINTING HOUSE
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-U. 3.
Young woman with an apple tree (Fiatal nő almafával)
Imperforate, reddish, with gold frame, about 1910
History: The stamp was overprinted for several events and occasions, also variation exists with the lower part of the stamp cut off.

282.09 KÉRJEN AJÁNLATOKAT! RÖTTIG GUSZTÁV ÉS FIA SOPRON
NYOMTATVÁNYOK SZÉPEN GYORSAN OLCSÓN!
AKS FOR OFFERS! RÖTTIG GUSZTÁV AND SON IN SOPRON
PRINTS NICELY, QUICKLY AND CHEAPLY!
Red devil working over a business book (Veres ördög üzleti könyvbe ír be)
Perforated, red and white on black background, with red margin, pre WWI, **R**

282.10 CHROMOLITOGRAFIA Seidner PLAKÁT ÉS CIMKEGYÁR BUDAPEST.
CHROMOLITOGRAPHY Seidner POSTER AND LABEL MAUNFACTURE BUDAPEST.
Man heating wax for stamping (Férfi pecsétviaszt melegít)
Perforated, square shaped, 75 mm, multi-coloured lithography, signed Biró, about 1910, **R**

282.11 **WEINWURM A. MÜINTÉZET BUDAPEST KÁROLY-UTCZ (!) 3.**
WEINWURM A. ART PRINTING SHOP BUDAPEST KÁROLY-UTCZ (!) 3.
Tulip (Tulipán)
Imperforate, 45 x 60 mm, colour litho, pre WWI, **RR**
Note: Last letter, "A" missing. Considering Weinwurm's reputation, the quality is poor.

283 KNER'S/KNER

Kner Izidor opened his small printing shop in Gyoma, in the very centre of the country, with excellent access to the whole country. All this was an important factor in his decision to choose this small town on the Hungarian Plains. His main business was ephemera, which was prints and forms for government officies and companies. As the venture proved to be a success, Kner invested some money and much more artistic talent in publishing books and art prints, and organised a small team of book designers and graphics team of his own, among them his son, Imre. Kners' books and prints are among the most valued of the period. The Kner's interest in publicity stamps is mainly due to the 'family philatelist', Endre, who was known as one of the serious collectors of the time. Kner Endre even published a Handbook (with the co-authoring of Dr Erdődi) On Stamp Prices, printed in the family shop.

Kner published three set of commercial Cinderellas, advertising his own ventures. The first set, hich appeared in 1913 was designed by Richárd, Geiger, a 'family artist', the second by Örkényi, a young and successful designer, the third one by György Kaesz, a brilliant book designer and a family member. The first set is rare, the other two sets are more common but all of them very much sought after.

Literature/Irodalom:

Haiman György: A Kner család és a magyar könyvművészet 1882-1944. Corvina, 1979.

283.01 "Party invitations" set (No 1) of 8 designs, 36 x 41 mm, multi-coloured, signed by Richárd Geiger, 1913, **RR.** The set depicts couples in historical costumes.

1) **EGYPTOM BÁLI MEGHÍVÓKAT A KNER-NYOMDÁBAN RENDELJÜNK GYOMÁN**
   EGYPT ORDER YOUR INVITATION CARDS FROM KNER PRINTING HOUSE IN GYOMA
2) **BABYLON A KNER-FÉLE BÁLI MEGHIVÓK A LEGSZEBBEK**
   BABYLON KNER'S PARTY INVITATION CARDS ARE THE MOST BEAUTIFUL
3) **GÖRÖGORSZÁG BÁLI MEGHIVÓK A GYOMAI KNER NYOMDA KÜLÖNLEGESSÉGE**
   GREECE PARTY INVITATATION CARDS ARE KNER'S IN GYOMA SPECIALITY
4) **KÖZÉPKOR MÜVÉSZI BÁLI MEGHIVÓKAT KÉSZIT KNER I. GYOMÁN**
   MEDIEVAL AGE ARTISTIC INVITATION CARD PRINTED BY I. KNER IN GYOMA
5) **RENAISSANCE BÁLI MEGHIVÓK KNER IZIDOR, GYOMA**
   PARTY INVITATION CARDS IZIDOR KNER, GYOMA
6) **ROKOKO KNER FÉLE BÁLI MEGHIVÓK A LEGSZEBBEK**
   ROKOKO KNER'S PARTY INVITATION CARDS ARE THE NICEST
7) **Biedermeier Müvészi báli meghívókat készít Kner Izidor, Gyoma**
   Biedermeier Party invitation cards made by Izidor Kner, Gyoma
8) **JELENKOR BÁLI MEGHIVÓK KNER IZIDOR, GYOMA**
   MODERN TIMES PARTY INVITATION CARDS BY IZIDOR KNER, GYOMA

Note to Nr 7: Biedermeier, a German art term may be described as classicism of the petty burgeois.

283.02 "Örkényi" set of 8 designs, perforated, 38 x 41 mm, multi-coloured, early 1930s, **R**

1) **MÜVÉSZI MEGHIVÓT SZÁLLIT KNER**
ARTISTIC INVITATION CARDS BY KNER
Dancing couple, a square in each corner of the design (Táncospár)
Note: Two different colour combinations.

2) **a gyomai kner nyomdában rendeljünk BÁLI MEGHIVÓT**
order your INVITATION CARDS FOR PARTIES at Kner's printing shop
Young girl in colourful outfit (Fiatal lány színes ruhában)

3) **MŰVÉSZI MEGHIVÓKAT SZÁLLIT KNER IZIDOR KÖNYVNYOMDÁJA GYOMA**
ARTISTIC INVITATION CARDS BY IZIDOR KNER'S PRINTING HOUSE IN GYOMA
Three young girls conversing (Három beszélgető lány)

4) **báli meghívók Kner Izidor Gyoma**
party invitation cards by Izidor Kner, Gyoma
Women with bird (Nő madárral)

5) **BÁLI MEGHIVÓK KNER IZIDOR GYOMA**
PARTY INVITATION CARDS BY IZIDOR KNER, GYOMA
Young peasant dancing (Táncoló parasztlegény)

6) **müvészi meghívókat a gyomai Knernél rendeljünk**
artistic invitation cards for parties should be ordered at Kner in Gyoma
Three girls forming a circle and singing (Három lány körtánca)

7) **Báli meghívók Kner Izidor Gyoma**
Party invitation cards by Izidor Kner, Gyoma
Young woman in national colours (Fiatalasszony nemzeti viseletben)
Note: Two different colour combinations.

8) **BÁLI MEGHIVÓKAT A GYOMAI KNER NYOMDÁBAN RENDELJÜNK**
ORDER YOUR INVITATION CARDS FOR PARTIES AT KNERS' PRINTING HOUSE IN GYOMA
Dancing couple (Táncoló pár)
Note: Two different colour combinations.

282.03 "Kaesz" set of 8 designs, perforated, 37 x 43 mm, multi-coloured, early 1930s, **R**

1) **KÖZIGAZGATÁSI NYOMTATVÁNYOK KNER I. GYOMA**
PRINTS FOR CIVIL ADMINISTRATION BY I. KNER IN GYOMA
Paragraph and rolled up document (Paragrafus és dokumentum-tekercs)

2) **KNER KÖNYVKIADÓ GYOMA**
KNER PUBLISHING HOUSE, GYOMA
Hand holding a book with Kner's initials (Nyitott könyv Kner kezdőbetűivel)

3) **BÁLI MEGHIVÓK KNER I, GYOMA**
PARTY INVITATION CARDS BY I. KNER, GYOMA
Happy couple with sun (Boldog pár, a nap leragyog rájuk)

4) **meghívók KNER I. GYOMA**
invitation card by I. KNER, GYOMA
Two ceremonial guards in front of entrance to ballroom (Két ajtónálló)

5) **ÜZLETI KÖNYVEK KNER, GYOMA**
PRINTS FOR BOOKEEPING BY KNER, GYOMA
Bookkeeper's book (Főkönyv)

6) **KNER KÉSZIT RÉSZVÉNYEKET GYOMÁN**
KNER IN GYOMA PRINTS SHARES
Package of shares, weighted down by Kner's shop (Részvény-csomag)

7) **könyvkötések KNER I., GYOMA**
book bindings by KNER I., GYOMA
books under the binding press (Könyvek a présben)

8) **KNER NYOMDA GYOMA**
KNER PRINTING HOUSE, GYOMA
Printers press (Sajtó)

284 KOGUTOWICZ STAMPS/A KOGUTOWICZ BÉLYEGEK

MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET R.T.

The Hungarian Geographical Institute Co. Ltd. issued several dozen beautifully printed stamps in the first half of the 1910s which belong to the most interesting artistic and professional productions. In collectors' circles these stamps are known as 'Kogutowicz' stamps, remembering that the general director of the institute, Dr Kogutowicz Károly, a top cartographer and an ardent collector of Cinderellas (one of the founding members of the ELMA). The institute, not only had state of the art printing machines but two excellent artist designers at its disposal: Mr Szekeres and Mr Somfai.

The Institute become the first in Hungary to issue commercials with detachable tabs in order to encourage collecting and boost sales. This was done for the 1st and 2nd series of the World Atlas, the greatest cartographic publishing event of the period. The Institute took on Cinderella orders for other parties, such as the Association of Schools (Iskolaegyesület) as well as printing stamps for the first Cinderella exhibitions.

Here, mention should be made of the connection of Mr Szekeres, who, as artist designer and assistant professor to the Hung. Roy. National School of Applied Art, introduced Art Nouveau style to the series issued by the Institute. Four of Mr Szekeres designs were published in original colours in the Schools Yearbook for the year of 1912/13, illustrating activities of the Graphic Workshop led by the young assistant professor. The same Workshop made the designs for 30 Art Nouveau postcards published by one of the leading postcard manufacturers and publishers, which were highly thought of abroad but not in Hungary. Below are to be found only the Institute's own issues, all the other ones are listed under the subsequent publishers name, see the Printers' Index.

284.01 M(AGYAR). F(FÖLDRAJZI). I(NTÉZET). - 1890
M. F. I. (MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET) - 1890
Winged lion with globe on its shoulders (Szárnyas oroszlán, vállán földgömbbel)
Imperforate and perforated, 44 x 47 mm, multi-coloured, about 1910, **R**

284.02 **KOGUTOWICZ ATLASZAIT MINDENÜTT HASZNÁLJÁK KIADJA A MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET, BUDAPEST V. RUDOLF TÉR**
KOGUTOWICZ'S ATLASES ARE IN USE EVERYWHERE PUBLISHED BY THE HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE, BUDAPEST V. RUDOLF TÉR
Same design as above (Az előző rajzzal azonos)
Perforated, multi-coloured, 47 x 52 mm, about 1910, **R**

284.03 **KOGUTOWICZ MAGYARORSZÁG TÉRKÉPEI A MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET KIADÁSÁBAN BUDAPEST V. RUDOLF TÉR**
KOGUTOWICZ'S MAPS ON HUNGARY PUBLISHED BY THE HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE BUDAPEST V. RUDOLF TÉR
Globe on a stand (Állványos földgömb)
Perforated and imperforate, 42 x 75 mm, black and white on grey background, pre WWI. Also in German

284.04 ”World Atlas” set of 6 designs, 39 x 52 (+39 x 13) mm. In fact two sets, each consisting of 3 designs. Signed Sz(ekeres) B(éla)with detachable tabs. **R.** The insription on the tabs is as follows:
„Az I. sorozat 1-3 szelvényéért küldjük a II. sorozatot.
10 darab levélen elhasznált Világatlasz bélyegért 20 db különféle bélyeget küldünk.”
“In exchange for 1 - 3 tabs of the 1st series, 2nd series will be sent.
For 10 World Atlas stamps used on covers 20 separate stamps will be sent.”

a) First set

1)	**1. sorozat 1. szám** 1 set No 1	**Nemcsak dísz, hanem szükséglet a világatlasz** It is not only a decoration, the world atlas is a must The World Atlas in its full glory (A Világatlasz teljes valójában)
2)	**1. sorozat 2. szám** 1 set No 2	**A világatlaszt kiadjuk! BUDAPEST 1911. XII. 23.** We are going to publish the world atlas BUDAPEST, 23. 12. 1911 Columbus and his partners egxamining a globe (Kolombus és társai egy földgömböt vizsgálnak)
3)	**1. sorozat 3. szám** 1 set No 3	**Térképfölvétel a Világatlaszhoz** Mapping for the World Atlas

b) Second set

1)	**II. sorozat, 1. sz.** 2 set No 1	**VILÁGATLASZ KŐBE VÉSÉSE** DRAWING THE WORLD ATLAS TO STONE Artist working over stone (Rajzoló a kövön dolgozik)
2)	**II. sorozat, 2. sz.** 2 set No 2	**A világatlasz nyomása** Printing the world atlas
3)	**II. sorozat, 3. sz.** 2 set No 3	**A világatlasz készítői** Makers of the world atlas Group of men in front of the Institute’s building (Emberek csoportja az Intézet előtt)

284.05 The World Atlas “Art Nouveau set” of 5 designs. Size of stamps differs. Perforated and imperforate, multi-coloured litho. Signed SzB. **R**

1) **VILÁGATLASZ SZERKESZTŐSÉGE BUDAPEST V. RUDOLF-TÉR**
WORLD ATLAS’ EDITORIAL BOARD, BUDAPEST V. RUDOF TÉR
Man with world map, on the right a christmas tree with the Institute’s initials
(Férfi a Világtérképpel, jobbra karácsonyfa az Intézet monogrammjával)
60 x 42 mm

2) Text as above (Szöveg m. fent)
Easter egg with a ribbon (Szalaggal díszített húsvéti tojás)
50 x 43 mm

3) **MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET VILÁGATLASZA SZERKESZTŐSÉGE BUDAPEST V. RUDOLF TÉR**
HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE EDITORIAL BOARD OF THE WORLD ATLAS BUDAPEST V. RUDOLF TÉR
Burning oil lamp (Olajmécses)
50 x 50 mm

4) **VILÁGATLASZ SZERKESZTŐSÉG BUDAPEST V. RUDOLF TÉR**
WORLD ATLAS EDITORIAL BOARD BUDAPEST V. RUDOLF TÉR
Hands holding a globe (Földbömböt tartó kezek)
28 x 54 mm

5) **VILÁGATLASZ SZERKESZTŐSÉGE BUDAPEST V. RUDOLF TÉR**
EDITORIAL BOARD OF THE ATLAS BUDAPEST V. RUDOLF TÉR
Man rolling out world map (Férfi kiteríti a Világatlaszt)
28 x 54 mm

284.06 World Atlas “Continents and Countries” set of 6 designs. Perforated and imperforate, 40 x 54 mm, multi-coloured litho, with black and red frame, signed SzB, **R**

1) **VILÁGATLASZ AFRIKA**
WORLD ATLAS AFRICA
Arab on camel (Tevés arab)

2) **VILÁGATLASZ AUSZTRÁLIA**
WORLD ATLAS AUSTRALIA
Two aborigines in front of the map of Australia
(Két benszülött a kontinens térképe előtt)

3) **VILÁGATLASZ BRAZILIA**
WORLD ATLAS BRAZIL
Indian on horse (Lovas indián)

4) **VILÁGATLASZ ÉSZAKAMERIKA**
WORLD ATLAS NORTH AMERICA
Negro picking cotton (Gyapotgyűjtő néger)

5) **VILÁGATLASZ JAPÁN**
WORLD ATLAS JAPAN
Rickshaw (Riksa)

6) **VILÁGATLASZ INDIA**
WORLD ATLAS INDIA
Native on elephant, map of India

284.07 **MOST JELENT MEG: Dr KOGUTOWICZ ÉS Dr LITTLE VILÁGATLASZ**
ELSŐRANGU DISZMÜ 130 NAGY LAPON
MÜVELT EMBER NEM NÉLKÜLÖZHETI RÉSZLETFIZETÉSRE IS KAPHATÓ
MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET R.T. BUDAPEST V., RUDOLF TÉR.
JUST PUBLISHED: Dr KOGUTOWICZ’S AND Dr LITTKE’S WORLD ATLAS
FIRST CLASS DECORATIVE EDITION ON 130 BIG SIZE PAGES
A MUST IN AN EDUCATED MAN’S HOME SOLD FOR RATES TOO
HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE CO. LTD BUDAPEST V., RUDOLF TÉR.
Man in armchair with world map, dog in front of him
(Karosszékben ülő férfi az atlasszal és kutyával)
Perforated, 68 x 50 mm, multi-coloured, about 1912, **R**

284.08 **FÖLDGÖMBÖT MÁR KÉT KORONÁÉRT SZÁLLIT**
A MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET
GLOBES FROM 2 KORONA SUPPLIED BY
THE HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE
Horse drawn carriage transporting huge globe (Lovaskocsi óriás földgömböt szállít)
Perforated, 55 x 55 mm, multi-coloured, signed Somfai, about 1912, **R**

284.09 **KIVÁNJUK A FÖLDRAJZOKTATÁS REFORMJÁT!**
WE ARE FOR REFORMING EDUCATION OF GEOGRAPHY!
Class before map of Hungary (Egy osztály Mo. térképe előtt)
Perforated, 70 x 50 mm. Multi-coloured litho, signed by Szekeres B., **R**

284.10 **KOGUTOWICZ ZSEBATLASZ 1914**
KOGUTOWICZ POCKET ATLAS 1914
Set of 2 designs, Perforated and imperforate, 50 x 35 mm, multi-coloured litho. Sizes may vary slightly

1) Man pocketing the atlas (Férfi zsebreteszi az Atlaszt)
2) Hand holding open atlas (Kéz nyitott zsebatlaszt tart), **R**

284.11 **KOGUTOWICZ FÖLDRAJZI ISKOLAI ATLASZ**
KIADJA A MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET R.T. ÁRA 2 KORONA 30 FILLÉR
KOGUTOWICZ'S GEOGRAPHICAL ATLAS FOR SCHOOLS PUBLISHED BY THE HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE CO. LTD. PRICE 3 KORONA 30 FILLÉR
Atlas holding the globe (Atlasz földgömbbel a vállán)
Perforated and imperforate, 40 x 54 mm, grey, inscription in brown, pre WWI

284.12 **KOGUTOWICZ K. MÁRTON B. KERESKEDELMI ISKOLAI ATLASZ**
KIADJA A MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET R.T. ÁRA 3 KORONA
KOGUTOWICZ K. MÁRTON B. ATLAS FOR COLLEGES OF COMMERCE PUBLISHED BY THE HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE CO. LTD. PRICE 3 KORONA
Same design as above (l. mint fent)
Perforated, 40 x 57 mm, blue, pre WWI

Postcards for Elementary Schools (Advert stamp)
See under 44.21.

General note: As mentioned above, the Institute obtained many of orders just before WWI. Any other issues are to be found at Printers Index, under the Institute name.

285 PRINTERS' LABELS/NYOMDÁSZCIMKÉK

There is a special sub-category, the "printers label", which tends to overlap several neighbouring groups. Items which belong to this in-between category remained in use until the end of the 1940s. Usually, they were printed as embossed, small size etiquettes containing only text and rarely if any illustration. Typically they were glued to the right bottom corner of the inside of the back cover, their primary function being advertising the products or the printers/bookbinders shop. Due to the above function and taking into consideration any graphics, some collectors are of the view that they are proper to a Cinderella collection, some other experts vehemently differ. The subject remains open and the debate continues. To recognise their existence, the catalogue incorporates *some*, i. e. the most impressive and common.

285.01 **„Globus" müintézet különlegessége: üzleti könyvek gyára**
"Globus" art printing shop's speciality: manufacturing business prints
Bookbinders press (Könyvkötő prés)
Imperforate, 40 x 55 mm, multi-coloured, pre WWI

285.02 HORNYÁNSZKY VIKTOR CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI UDVARI KÖNYVNYOMDÁJA BUDAPESTEN
HORNYÁSZKY VIKTOR IMP. AND ROY. PRINTER'S SHOP IN BUDAPEST
Coat of arms of Austria and Hungary held by two griffins with an Art Liberty frame
Embossed, irregularly shaped, about 40 x 55 mm, large size etiquette, brown and white.
Pre WWI

285.03 **LADING JÁNOS könyv- és műnyomdája, könyvkötészete papíráruraktára és hírlapkiadó vállalata, Kisujszállás**
LADING JÁNOS' printing and graphic shop, bookbinding, paperware magazine and newspaper publishing, Kisujszállás
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated on two sides, 48 x 18 mm, black on greenish paper

285.04 **POPPER ERNŐ KÖNYVNYOMDÁJA KÖNYVKÖTÉSZETE MONOR PEST M.**
POPPER ERNŐ'S BOOK PRINTING AND BOOKBINDING SHOP IN MONOR, PEST COUNTY
Books (Könyvek)
Imperforate, 55 x 75 mm, green on white paper, 1920s

285.05 Posner, Budapest
Registers, on the right corner Posner's trade mark
(Nyilvántartó könyvek, jobbra védjegy)
Perforated, multi-coloured, pre WWI, **R.** Size and text variaton as follows:
Imperforate, 36 x 52 mm, multi-coloured, with the following text:
Posner, Budapest Szám: ..... Egy hasonló könyv megrendelésénél elegendő a fenti szám közlése. (Five digit number... When ordering a similar book just send in the above number.)
Note: This label was glued to the inside of the front or back cover of registers and other business books manufactured by Posner.
History:Posner Károly Lajos excelled not only with these productions. He introduced artistic bookbinding on an industrial level to the home market. For his distingquished services he was knighted.

285.06 PROPPER LEO ÉS FIA KÖNYVNYOMDÁJA ÉS IRODAI CIKKEK RAKTÁRA BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 28. TELEFON JÓZSEF 30-10.
LEO PROPPER AND SON'S PRINTING SHOP AND MAGAZINE OF STATIONERY ARTICLES BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 28. PHONE JÓZSEF 30-10.
Printers griffin with instruments of the trade in hand (Nyomdász-griff a mesterség eszközeivel)
Irregularly shaped, embossed etiquette of about 25 x 45 mm, colours: lilac; brownish, pre WWI
History: Propper and Son's was a medium size printing and wholesale shop in Budapest in the pre WWI period, declining in the following years.

285.07 **CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓ RIGLER JÓZSEF EDE PAPIRNEMÜ-GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST V. ERZSÉBET-TÉR 19.**
IMP. AND ROY. PURVEYOR RIGLER JÓZSEF EDE STATIONARY MANUFACTURING Co. LTD BUDAPEST V. ERZSÉBET-TÉR 19.
Austrian and Hungarian coat-of-arms, supported by two griffins
(Osztrák és magyar állami címer két címertartó griffel)
Embossed, serrated, 35 x 47 mm, red on white creamy paper, pre WWI
History: Rigler began his business with a small stationary shop in the 1870s, building it up to a large venture by the end of the century, becoming a "purveyor" to the court, a significant title at the time.

286 BOOKBINDERS/KÖNYVKÖTŐK

BOOKBINDERS' LABELS
Similar in its function to printers' labels, seldom ever illustrated, it is a very difficult subcategory, a typical borderline Cinderella. These small size labels were glued to the inside bottom part of the back cover. The practice lessened after WWI and all but disappeared by the end of the 1940s. Below a few examples are given as the total number would likely be several hundred pieces.

286.01 KÉSZÜLT MENTSIK FERENC KÖNYVKÖTÉSZETÉBEN
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCA 6. TELEFON: 127-22.
MADE IN MENTSIK FERENC'S BOOKBINDING SHOP
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCA 6. PHONE: 127-22.
Bookbinders' press and open book (Sajtó és nyitott könyv)
Imperforate, 38 x 51 mm, pale brown, signed Kotaszek, pre WWI, **R**
Note: Exceptionally *illustrated and signed.*

286.02 PETRÓ LÁSZLÓ KÖNYVKÖTÉSZETE ÉS VONALAZÓ INTÉZETE
MISKOLC HORTHY M. TÉR 7
PETRÓ LÁSZLÓ'S BOOKBINDING SHOP AND LINE-DRAWING INSTITUTE
MISKOLC HORTHY M. TÉR 7
Text only (Szövegbélyeg)
Irregularly shaped, embossed etiquette of about 20 x 25 mm, red on white paper. 1930s.

BOOKBINDERS PUBLICITY STAMPS/KÖNYVKÖTŐK REKLÁMBÉLYEGEI

286.50 VÁCI KÖNYVKÖTÉSZET, VÁC
2 stamps with size, perforated, text and colour variations

1) **VÁCI KÖNYVKÖTÉSZET VÁC**
VÁCI'S BOOKBIDING SHOP IN VÁC
A hermit with a deer (Remete és szarvas)
a) 45 x 71 mm, perforation
b) 32 x 48 mm
c) 25 x 36 mm
On some stamps a) and c) additional text: „BOLDOG VÁCZ REMETE"
(Blessed hermit Vácz)

2) **VÁCI GYÖRGY KÖNYVKÖTÉSZETE**
VÁC GÉZA KIRÁLY TÉR 12 TELEFON: 11-147
VÁCI GYÖRGY'S BOOKBINDING SHOP
IN VÁC GÉZA KIRÁLY SQUERE 12 PHONE: 11-147
Deer with fine bindings (Szarvas bőrkötésű könyvekkel)
36 x 48 mm

286.51 **WICHNER ÉS FIA MÜKÖNYVKÖTÉSZETE**
BUDAPEST IV., ARANYKÉZ-UTCA 4. TELEFON: 78-66
WICHNER AND SON'S ARTISTIC BOOKBINDING SHOP
BUDAPEST IV., ARANYKÉZ-UTCA 4. PH: 78-66
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, 22 x 12 mm, brown and white; pre WWI

287 CLICHÉ- AND (RUBBER)STAMP MAKERS/KLISÉ ÉS BÉLYEGZŐKÉSZITŐK

287.01 **ALTLECHNER KÁROLY BUDAPEST, IV. RÉGI POSTA U. 11.**
VÉSNÖK ÉS DOMBORNYOMÓ RUGGYANTABÉLYEGZŐK PECSÉTCIMKÉK
ALTLECHNER KÁROLY BUDAPEST, IV. RÉGI POSTA U. 11.
GRAVURING AND EMBOSSING RUBBERS STAMPS AND PAPER SEALS
Text only (Szövegbélyeg)
Irregularly shaped, embossed, 62 x 35 mm, red, blue and white, about 1910

287.02 **ELSŐ MAGYAR BÉLYEGZŐ GYÁR RUGGYANTABÉLYEGZŐ FESTÉK**
KLASSOHN A. BUDAPEST VIII. FUTÓ U. 7. TELEFON JÓZSEF 4-02
FIRST HUNGARIAN STAMP MANUFACTURING CO. INKS FOR RUBBER STAMPS
KLASSOHN A. BUDAPEST VIII. FUTÓ U. 7. PHONE JÓZSEF EXCH. 4-02
State coat of arms (Állami címer)
Imperforate, embossed, 30 x 40 mm, white on green, about 1900

287.03 **FELSENFELD IGNÁCZ VÉSNÖK BUDAPEST**
FELSENFELD IGNÁCZ GRAVIER BUDAPEST
Text in circle, floral decor around it (Virágos díszítés)
Irregularly shaped, embossed, 30 x 45 mm, red, white and green. About 1900

287.04 **FELSENFELD IG. VÉSNÖKI MÜINTÉZET BUDAPEST**
FELSENFELD IG.' CLICHÉ-MAKING INSTITUTE BUDAPEST
Text in ornamented frame (A szöveg díszes keretben)
Embossed, scalloped, 45 x 30 mm, blue and brown on white paper, about 1910

287.05 **FELSENFELD RUDOLF PECSÉTBÉLYEGGYÁR, VÉSŐ- ÉS DOMBORNYOMÓ**
INTÉZET BUDAPEST V. BÁLVÁNY-U. 16. TELEFON: AUT. 103-94
FELSENFELD RUDOLF'S SEAL MANUFACTURING CO., GRAVURE AND
EMBOSSING INSTITUTE BUDAPEST V. BÁLVÁNY-U. 16. PHONE: AUT. 103-94
Minim. decor framing the text (Szövegbélyeg)
Imperforate, 55 x 73 mm, blue, black and white, about 1910

287.06 Geduldiger Hugó BÉLYEGZŐ GYÁR VÉSNÖKI MÜINTÉZET
DOMBORNYOMDA ZOMÁNCTÁBLÁK IRODAI ÉS IRÓGÉP KELLÉKEK
BUDAPEST VI. VILMOS CSÁSZÁR UT 17.
Geduldiger Hugó MANUFACTURING STAMPS AND PRINTERS PLATES
EMBOSSING ENAMELED BOARDS APPLIANCES FOR BUREAUS AND
WRITING MACHINES BUDAPEST VI. VILMOS CSÁSZÁR UT 17.
Lady pointing to the text, floral frame (A szövegre mutató hölgy, virágdíszítés)
Imperforate, 70 x 40 mm, embossed, white and green, pre WWI

287.07 **KÖNIG ÉS BAZER MÉG MA! EZ A JÓ KLISÉ!**
KÖNIG AND BAZER'S THIS VERY DAY! THIS IS THE BEST CLICHÉ!
Master with the good cliché (Mester a jó klisével)
Perforated, 30 x 25 mm, blue and red on white paper, 1930s

287.08 **RÉVÉSZ IMRE VÉSNÖKI MÜHELY DOMBORNYOMDA**
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS-U 12
RÉVÉSZ IMRE'S CLICHÉ MAKING AND EMBOSSING SHOP
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS-U. 12
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, 45 x 28 mm, blue on white paper, 1920s

287.09 **RUGGYANTA BÉLYEGZŐ GYÁR, VÉSŐINTÉZET DOMBORNYOMDA ÉS PECSÉTBÉLYEGGYÁR BUDAPEST VÁCZI KÖRÚT 17.**
RUBBER STAMP MANUFACTURING, CLICHÉ MAKING INSTITUTE
EMBOSSED PRINTS AND SEALS MANUFACTURING BUDAPEST VÁCZI KÖRÚT 17.
Shop window of the institute (Az Intézet kirakata)
Embossed, irregularly shaped, diam. 80 mm, blue; red; orange; green; wine red; pre WWI
History: Design made from original photo of Geguldiger's shop at the indicated address.

287.10 **VÉSNÖKI MÜTEREM SCHUBAUER J. ARAD SALACZ UTCZA 3. RUGGYANTA BÉLYEGZŐ KÉSZITŐ**
GAVIERS ATELIER SCHUBAUER J.
IN ARAD, SALACZ UTCZA 3. MANUFACTURER OF RUBBER STAMPS
Coat of arms of the arts (A művészetek címere)
Embossed, scalloped, 33 x 37 mm, red and white, about 1905

287.11 **MEISEL K. Budapest VI. Podmaniczky utca 61 czímke minden kivitelben modern plakátok és üvegraktár Telefon 158-57**
MEISEL K. Budapest VI. Podmaniczky utca 61 labels in every form modern posters stock of all kinds of glass Phone 158-57
Perforated, 60 x 47 mm, multi-coloured, about 1925

288 APPLIANCE MANUFACTURERS/NYOMDÁSZATI KELLÉKEK GYÁRTÓI

288.01 Gleitsmann E. T. könyv- és nyomdai festékgyárak Budapest, VII., Akáczfa-u. 50.
Gleitsmann E. T. manufacturer of paints for books and prints Budapest, VII., Akáczfa-u. 50.
”Joh. Gutenberg” (Gutenberg portré)
Perforated, 42 x 60 mm, portrait in oval frame with red background, pre WWI

288.02 **JOHANN KURZWEIL Co. DRUCKFARBEN-FABRIK BUDAPEST IX. MÁRTON-UTCZA 19.**
JOHANN KURZWEIL Co. PRINTING PAINTS MANUFACTURER
BUDAPEST IX.MÁRTON-UTCZA 19.
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 45 x 35 mm, brown on white paper, pre WWI

289 OTHER PRINTER RELATED/EGYÉB NYOMDÁSZATI VONATKOZÁS

PRINTERS’ PRESS/SAJTÓ

289.01 Ha még nem tagja a szakkörnek saját érdekében cselekszik, ha a tagok sorába lép Ingyen szaklap Ingyen tanfolyamok Elnökség: Budapest Conti utcza 4
If You are not yet member of the professional circle it is in your interest to join us
Free monthly Free courses Presidency: Budapest Conti utcza 4
Printers’ letters and characters in small circles (Nyomdabetűk és jelek kis körökben)
Perforated, 52 x 38 mm, yellow and green on black with white margine. Printed by Magyar Földrajzi Intézet (1913?)
Note: Published for the Printers’ Club.

289.02 Set of the ”Grafikai Szemle” consisting of 4 designs, perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, printed by Magyar Földrajzi Intézet, 1915. Printed on a sheet containing also a) 4 designs for Biró and Schwartz Printing Shop, b) 4 designs for Printers’ Exhibition, Budapest 1915 and c) of the ELMA (see No. 101.01 and 282.03)

1) **1891 1915 GRAFIKAI SZEMLE**
Havi folyóirat a grafikai iparágak számára. Megjelenik havonként. Felelősszerkesztő Wanko Vilmos. A Magyarországi Könyvnyomdászok és Rokonszakmabel.(iek) **Szakkörének kiadása 1891 1915**
1891 1915 GRAFIKAI SZEMLE (GRAPHIC REVIEW)
A monthly for the graphic industries. Published every month. Responsible editor Wanko Vilmos. Published by Club of Hungarian Printers and Workers of Related Jobs 1891 1915
Rose, in several shades with dark red letters (Rózsa vörös színű betűkkel)

2) **1891-1915**
Two stylisied pages of the monthly (A lap két stilizált oldala)

3) **1891 1915 GRAFIKAI SZEMLE**
Text only (Szövegbélyeg)
Text as above

4) **Grafikai Szemle.. 1891-1915**
Guttenberg’s roughly drawn portrait (Gyenge Guttenberg arckép)
Text as above

5) Text only (Szövegbélyeg)

289.03 TYPOGRAPHIA 1869-1919
Printers press (Sajtó)
Perforated, 28 x 38 mm, multi-coloured
Note: Printers monthly. Jubilee stamp for the 50th anniversary.

PRINTERS ORGANISATIONS AND CHARITY/
NYOMDÁSZ SZERVEZETEK ÉS JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGEK

289.10 Grafikai munkások (SENEFELDER) KABARÉ ÉS TÁNCMULATSÁGA az özvegyek és árvák javára 1925 március 14-én
CABARET AND DANCE PARTY of graphic industry’s workers for the benefit or widows and orphans 14th March 1925
Chorus line girl on the top of an advertisement column (Táncosnő egy hírdetőoszlop tetején)
Perforated and imperforate, 30 x 45 mm, blue on white; brown on white paper, **R**

289.11 NYOMDÁSZBÁL 1924 FEBRUÁR 3 KNER
PRINTERS’ PARTY 3 FEBRUARY 1924 KNER
Printers’ griffin with Kner’s initials (Nyomdász-griff, körme között Knerék kezdőbetűivel)
Perforated, 30 x 45, blue on blue; blue on yellowish paper, **R**

289.12 GRAFIKUS MŰVEZETŐK EGYESÜLETE
SOCIETY OF FOREMAN OF THE GRAPHIC INDUSTRY
Young man pouring water into a large vase (Vázába vizet töltő ifjú)
Imperforate, 25 x 35 mm, brown on whitish paper, about 1910

289.13 **Magyarországi Könyvnyomdászok és Betü-öntők Segélyző Egyesülete KÜLDÖTTGYÜLÉS Budapest, 1920 október 31.**
Association of Mutual Aid of Hungarian Book printers and Typecasters
CONFERENCE OF DELEGATES Budapest, 31 October 1920
Printers press (Sajtó)
Perforated, 33 x 60 mm, brown on greenish paper

289.14 MAGYAR NYOMDÁSZAT 10 FILLÉR
HUNGARIAN TYPOGRAPHY 10 FILLÉR
Griffin with printers' tools in ornamental frame
(Griff nyomdász-szerszámokkal díszes keretben)
Perforated, 45 x 35 mm, green and reddish brown on white paper, signed, pre WWI
History: Fund raising stamp for the monthly „Magyar Nyomdászat" printed between 1911- 1920.

289.15 HALLÓ ÚJ TELEFONSZÁMUNK JÓZSEF 302-85 SOKSZOROSÍTÓ IPAR R.T.
SOKSZOROSÍTÓ IPAR R.T. HALLO OUR NEW PHONE NUMBER IS JOSEF 202-85
Monkey telephoning (Telefonáló majom)
Imperforate, 40 x 45 mm, brown on white paper, designed by Pinterits Tibor in 1927, **R**

289.16 NYOMDATULAJDONOSOK 5. NEMZETKÖZI KONGRESSZUSA BUDAPEST 1937 AUG. 24-26
PRINTING SHOP OWNERS' 5TH INTERNATIONAL CONGRESS
BUDAPEST 1937 24-26. AUG.
Griffin with printers' tools (Griff nyomdászjelvényekkel)
Perforated, 36 x 50, red on white paper

29 SERVICES AND OTHER/SZOLGÁLTATÁSOK ÉS EGYÉB

291 SERVICES/SZOLGÁLTATÁSOK

291.01 Czeizel és Elischer szobafestő és diszitőfestő mázoló és ércfényező mühely. Bp. Heltai Ferencz utca 8.
Czeizel and Elisher painting and decorative painting and metal polishing shop.
Bp. Heltai Ferencz utca 8.
Painter at work (Szobafestő munkában)
Imperforate, 50 x 85 mm, orange brown on light yellow paper. Signed Örkényi.

291.02 KOVALD PÉTER ÉS FIA TÖRV. BEJ. VÉDJEGY KOVALD FEST, TISZTIT
KOVALD PÉTER AND SON TRADE MARK KOVALD PAINTING AND CLEANING
Young woman with flowers, rainbow in the background
(Fiatal nő virággal, a háttérben szivárvány)
Imperforate, 50 x 50, multi-coloured litho. Printed by Bruchsteiner and Son, pre WWI

291.03 MANIKÜR Teréz Körut 12 Andrássy ut sarok Utcai bejárat
MANICURE On the corner of Teréz Körut 12 Andrássy ut Entrance from the street
Lady with muff (Muffos hölgy)
Imperforate, 50 x 65 mm, multi-coloured, pre WWI

291.04 PAX CIÁNOZ FEST TAKARIT VI., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 17. TELEFON: 261-06.
PAX FUMIGATING WITH GAS PAINTING CLEANING
VI., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 17. PHONE: 261-06
Three men with ladders (Három munkás létrával)
Imperforate, embossed, 50 x 75 mm, red and white; blue and white, printed by Geduldiger, pre WWI

291.05 TEL: 268-2-70 „ZENIT" Ciánoz Dr. Jámbor. Vegyészmérnök Bpest. I. Lenke út 73. sz.
PHONE: 268-2-70 "ZENIT" Fumigating Dr. Jámbor chemical engineer. Bpest.I. Lenke út 73.
Text in map of Old Hungary (A szöveg Mo. térképébe írva)
Imperforate, 65 x 45 mm, black on pink, late 1920s

292 OTHER/EGYÉB

292.01 FANTASZTIKUS KÖNYVTÁR SZERKESZTI PAJZS ELEMÉR TEVAN-KIADÁS
LIBRARY OF THE FANTASTIC EDITED BY PAJZS ELEMÉR TEVAN PUBLICATIONS
Set of 6 designs, perforated, 42 x 52 mm, multi-coloured, unsigned, printed by Tevan Andor, Békéscsaba, pre WWI, **R**

1) Golem carrying books (Könyveket cipelő gólem)
2) Devil at Golem's bed (Az ördög a gólem ágyánál)
3) Golem reading, sitting on giant skull (Koponyán ülve olvasó gólem)
4) Golem juggling with skull and two heads (Gólem koponyával és fejekkel zsonglőrködik)
5) Golem walking (Sétáló gólem)
6) Golem with torch, skeleton and devil following as its shade (Gólem fáklyával, árnyékként követi egy csontváz és az ördög)

History: Tevan Andor, printer from Békéscsaba, began publishing his ”Tevan Library” in 1911. The booklets, in cheap paperback, represented a high artistic quality. The ”Library of the Fantastic”, a novelty theme, appeared just before WWI.

292.02 MÜKERESKEDÉS állandó képkiállítás az I. emelet összes termeiben Portréfestés Javitás Részletfizetési rendszer KÖNYVKERESKEDÉS EGGENBERGER KÖNYV- ÉS MÜKERESKEDÉS BUDAPEST,IV., Kecskeméti-utca 3
ART GALLERY standing art exhibition in all the rooms on the first floor
Portrait painting Restoration Part payment system BOOKSTORE
EGGENBERGERS’ BOOKSTORE AND ART GALERY BUDAPEST,IV.,Kecskeméti-utca 3
Two ladies with flower basket, to the right the shop (Két hölgy virággal, jobbra az üzlet)
Perforated, multi-coloured, 58 x 78 mm, printed by U. Levi, Stuttgart, about 1912
Note: A smaller (photographic) version of the same stamp exists.

292.03 **HOFFMANN FERENC KÉPKERESKEDŐ-KERETGYÁROS**
HOFFMANN FERENC ART DEALER-FRAME MANUFACTURER
Hoffmann’s trade mark in floral frame (Védjegy virágos keretben)
Perforated, 28 x 34 mm, colour variations: green on white paper; red; orange on white paper. Mid 1930s.

292.04 HORTUS MAGKERESKEDELMI R. T. BUDAPEST 41/115
HORTUS SEED COMMERCIAL Co. LTD. BUDAPEST 41/115
Perforated, set of 2 designs, 72 x 72 mm, multi-coloured, signed H(aranghy), pre WWI

1) Flowers in vase (Virág vázában)
2) Young man with vegetables (Legény zöldséggel)

292.05 Olvassa el Ön is CSILLE JENŐ Porszem a viharban HUMOROS REGÉNYÉT
Read CSILLE JENŐ’S HUMORISTIC NOVEL titled Piece of dust in a storm
Laughing man (Nevető ember)
Perforated, 37 x 50 mm, black on orange, signed Dery, about 1930

292.06 Örkényi Müterem BUDAPEST I CSABA U 7b OKTATÁS NŐKNEK RAJZOLÁS FESTÉS TERVEZÉS DISZITŐMÜVÉSZET HIMZÉS SZÖVÉS BATIKOLÁS BŐRMUNKA
Örkényi Atelier BUDAPEST I CSABA U 7b TRAINING WOMEN IN DRAWING PAINTING, DESIGNING, DECORATIVE ARTS, EMBROIDERY WEAVING, BATIQUE, LEATHER WORKS
Young woman in folk dress (Népviseletbe öltözött fiatal nő)
Perforated, 45 x 65 mm, multi-coloured, signed Örkényi

292.07 RESCHOFSZKY MAGYAR GONDÜZŐ SZIVARKAPAPIRJA
VERGÉ ÖNÉGÖ HAMU MENTESS
RESCHOFSZKY'S HUNGARIAN HAPPY CIGARETTE PAPER
VERGÉ SELF BURNING NO ASHES
The devil and the moon smoking (Önfeledten dohányzó ördög és hold)
Perforated, 33 x 38 mm, lilac on white paper, printed by Lith. Bakács, Budapest
Note: Spelling error in text (Mentess instead of mentes)

292.08 Szelnár virág
Szelnár's flowers
Child carrying plate of flowers (Tálcán virágot vivő gyermek)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, pre WWI
History: Szelnár had a large flower plant just outside Budapest's administrative borders, supplying most of the elegant florists shops in the capital as well as "exporting" its products to Vienna.

292.09 **Vegyen házhelyet a vecsési Halmy telepen Budapesttől 20 km.**
Prospektust kérjen: Vecsés, Halomi-ut 6.
Buy your building ground at Halmy's in Vecsés, 20 km from Budapest..
Ask for leaflets at: Vecsés, Halomi-ut 6.
Family house (Családi ház)
Imperforate, 35 x 45 mm, multi-coloured, late 1930s

292.10 ZUBEK BERTALAN ÉS TÁRSA FEGYVER ÉS SPORT-ÁRUHÁZA
BUDAPEST IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZÁM
ZUBEK BERTALAN AND PARTNERS'S DEPARTMENT STORE FOR
SPORT ARTICLES AND WEAPONS BUDAPEST IV., MUZEUM-KÖRÚT No. 29
Set of 3 designs, Imperforate, 60 x 65 mm, black on green; rosy; light blue paper, c. 1900, **R**
1) Children playing football (Focizó srácok)
2) Dogs reading an advertisement (Hirdetést olvasó tacskók)
3) Angler (Horgász)

292.11 MINDEN KAPHATÓ A PÁRISI NAGY ÁRUHÁZBAN BUDAPESTEN
EVERYTHING TO BE HAVE AT THE PARISIENE
GRAND DEPARTMENT STORE IN BUDAPEST
Silhouette of a family shopping (Bevásároló család árnyképe)
Perforated, 58 x 44 mm, multi-coloured, about 1910

292.12 KERTÉSZ II. SPORTCIKKEK, KÖTÖTT ÉS SZÖVÖTTÁRUK NAGYÁRUHÁZA
BUDAPEST, VI. NAGYMEZŐ U. 22-24.
KERTÉSZ II. LARGE DEPARTMENT STORE OF SPORT GOODS, WOVEN AND
KNITTED ARTICLES BUDAPEST, VI. NAGYMEZŐ U. 22-24.
Footballer (Labdarúgó)
Perforated, 32 x 56 mm, blue on white paper, signed Kövesi, pre WWI, **R**
History: A one time popular footballer, Kertész II, become a succesful businessman in the early 1910s.

292.13 MAGYAR KIRÁLYI DOHÁNYJÖVEDÉK
ROYAL HUNGARIAN TABAC MONOPOL
Turul
Perforated, 28 x 40 mm, multi-coloured, about 1910
History: Used to seal cigar boxes.

292.14 **Putnoki István vendéglője VIII., József-utcza 26. sz.**
Putnoki István's restaurant VIII., József-utcza 26.
Text with geometrical decor (Szöveg geom. díszítéssel)
Perforated, 63 x 18 mm, blue on white paper, early 1920s

292.15 **MÁRTON ILONA TÜLLRÁTÉT MUNKÁK SZEGED GIZELLA TÉR 4.**
MÁRTON ILONA'S TULLE-APPLICATIONS SZEGED GIZELLA TÉR 4.
Girl in folk costume with tablecloth (Népviseletbe öltöztetett lány asztalterítővel)
Imperforate, 40 x 60 mm, green on white paper, late 1930s, **R**
History: Márton's manufacture had substantional exports to Germany and to the U. S.

292.16 **Nagyobbítottunk és átköltöztünk a VI. Vilmos Császár-út 7-ből az 5-be**
REFORM RUHÁZATI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
We have extended our shop and moved from No 5 to No 7, VI. Vilmos Császár-út
REFORM GARMENT MAN. AND SALES CO. LTD.
Two men pushing stacks of materials (Két ember több vég anyagot mozgat)
Imperforated, 41 x 51 mm, multi-coloured, about 1925

292.17 **FISCHER EMIL BUDAPEST 1903 MÁJUS HAVÁTÓL BÉCSI ÉS HAJÓ UTCA SARKÁN KRISTÓF TÉRREL SZEMBEN**
FISCHER EMIL BUDAPEST FROM MAY 1903 ON THE CORNER OF BÉCSI AND HAJÓ STREETS VIS A VIE KRISTÓF TÉR
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, 35 mm

292.18 **EDUARDO SCHAMBIK FIUME CORSO 13**
GALANTERIE MUSCHL U. JAPANWAREN LAGER
EDUARDO SCHAMBIK FIUME CORSO 13
FANCY-ARTICLES SEA-SHELLS AND JAPANESE GOODS ON STOCK
Empty centre with horizontal shield like form, oak-leaves on both sides (Címerpajzsos díszítés)
Perforated, 27 x 33 mm, blue on white paper, printed by Lengyel Lipót, Budapest, about 1910

CROATIAN STAMPS

292.51 **NARAVNA MINERALNA VODA VLASNIK VERA LJEKOVITA I STOLNA VODA V. LOVRENI ZAGREB**
FINE MINERAL WATER REAL FINE TABLE WATER V. LOVRENCIC ZAGREB
Silhouette of the cathedral (A székesegyház sziluettje)
Perforated, 40 x 60 mm, orange and black on white paper, printed by V. Rozanowski i Drug, Zagreb, about 1910

The Social Democrats Party was the first to issue political propaganda and election fund raising stamps at the beginning of the 20th Century. The example was not lost on the others but, curiously enough, the 'centre', the moderate, bourgeois parties in contrast to the 'extremes' did not venture into this field, so there is not much to be shown in intervening years.

Then in more recent years, the crop is rich on both flanks: the Communists, especially in the hectic years of the power struggle in 1945-1948, produced many interesting designs, as did their adversaries, the Arrow Cross movement which produced poster stamps from a slightly earlier period. Indeed, at both 'extremes' there are immensely interesting pieces to be found, such as the 'Red Aid' stamps of the 1920s and 1930s or the vicious anti-Jewish propaganda productions of the Hungarian Nazis. There is no place for political sentiment in any of the catalogued propaganda stamps: they are history, therefore there are collected - sine ira et studio.

In respect of political propaganda, special mention has to be made of the so called 'irredenta stamps' which were printed within the framework of the propaganda campaign in between the two World Wars against the Paris (in Hungary's case Trianon) Peace Treaty. As a result of the 'Peace' signed in 1920, Hungary lost about two thirds of her territory and population, and, understandably, emotions ran high against it in all quarters of the country and society. Not that neighbouring countries, the new owners did not produce similar issues, defending, as they saw it, their just and rightful possessions. An example is the Roumanian stamp having an inscription 'Not an inch' (of land) but Hungarian issues surpassed all others both in designs and numbers.

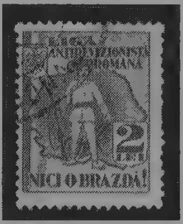

Pro- and anti-Hapsburg issues constitute the next group. Immediately after WWI, the Hapsburg issue became a very sensitive political matter. Charles IV, successor to Franz Joseph, tried to regain the Hungarian throne and twice entered the country, provoking an international upheaval and, on the second occasion, even a skirmish between his and government troops ending in some fatalities and his detention by

A hazai politikai pártok közül a Magyarországi Szociáldemokrata Párt jelentkezett elsőként propaganda- és választásialap-bélyegeivel a 20. század első éveiben. Mindez nem maradt észrevétlen a többiek előtt, mégis, nehezen érthető módon a „közép", vagyis a mérsékelt, polgári pártok nem éltek a politikai propaganda eme kézenfekvő lehetőségével. Nem így a szélsőségesek, akik az évek során nagy számban adtak ki propagandabélyegeket.

Különösen a II. világháború és az azt követő évek időszakában volt ez így. A kommunisták 1945—1948 között, a koalíciós küzdelmek időszakában, a nyilasok valamivel korábban jeleskedtek e téren. Mind a két szélső póluson számos rendkívül érdekes levélzáróval találkozhatunk, különös érdeklődésre tarthatnak számot például a húszas-harmincas évek „vörös" vagy akár a nyilasok antiszemita kiadványai. A katalógusban szereplő politikai propagandakiadványokkal kapcsolatban persze hiba lenne érzelmi alapon állást foglalni – ezek a levélzárók ma már történelmünk részét képezik, éppen ezért gyűjtésük is ‚sine ira et studio' képzelhető csupán el.

A politikai propaganda körébe tartoznak az irredenta levélzárók is. Az ország területének kétharmadát elcsatoló Trianoni Békeszerződés ellen általános volt a felháborodás az országban, az egész társadalomban; e tiltakozás jegyében számtalan kiadvány született. Nem mintha jó szomszédaink mentesek lettek volna az effajta propagandától, védvén újonnan szerzett, jogosnak érzett tulajdonukat. Erre kiváló például szolgálhat az „Egy barázdát se!" feliratú román *irredentaellenes* levélzáró bélyeg. A magyar irredenta kiadványok természetesen mind számukat, mind pedig kivitelezésüket illetően felülmúlják az előbbieket.

A Habsburg-párti és Habsburg-ellenes levélzárók alkotják a következő csoportot. A 20. század húszas éveinek első felében a Habsburg-restauráció kérdése egyik központi témája volt a magyar – és a nemzetközi, közép-európai – politikának. IV. Károly kétszer is megpróbálkozott a visszatéréssel, a második alkalommal nem csupán nemzetközi politikai feszültséget okozván, hanem a „budaörsi csata" néven ismeretes fegyveres összetűzést is csapatai és a kormányerők között. Miután az antant-hatalmak döntése nyomán Károlyt deportálták, a kérdés lekerült a napirendről.

the Allied Powers.

Labour Union poster stamps are listed under the 'political' chapter, which seems to be the logical place. Of course they are different than the political ones, especially the various fund raising issues which, arguably, may well belong to the charity or welfare groups. In this area, there are many productions to be found, often with not too attractive designs and difficult to decipher abreviations. Within this general area there is much overlapping and many borderline cases for inclusion.

As mentioned above, membership stamps are not listed in this catalogue. But there is a problem with the small sized fund raising stamps, usually glued into the union membership card or to the, separate 'Emléklap' (Commemorating Card) which was kept in a membership card, such as the 'Headquarters Fund Commemorating Stamp' of the Free Hungarian Union of Non Government Employees. On balance, the decision has been to include below all such stamps, apart from membership ones.

A politikai kiadványok között kaptak helyet a szakszervezeti bélyegek is – ez tűnt ugyanis a legjobb megoldásnak. A szakszervezeti levélzárók természetesen igen különböző természetűek lehetnek: igen sok például az egyes alapokkal kapcsolatos, és ezért akár a következő fejezetben szereplő segélybélyegek közé is besorolhatóak lennének. Ezen a területen egyébként számos kifejezetten szegényes kiállítású, nehezen feloldható rövidítéseket tartalmazó levélzáróval találkozhatunk, nem is szólva a határesetet képező kiadványokról.

Amint azt már korábban említettük, a tagsági bélyegek nem szerepelnek katalógusunkban. Felmerült azonban a kérdés, hogy mit tegyünk az ezekhez néha – mind méretükben, mind pedig megjelenésükben – nagyon is hasonló „alap"-bélyegekkel, amelyeket ráadásul nem ritkán a tagsági igazolványba vagy az abban hordott, különálló „Emléklap"-ra ragasztottak, mint amilyen például a Magánalkalmazottak Szakszervezetének „SZÉKHÁZ-ALAP" emléklapja. Végül is úgy döntöttünk, hogy ezeknek a bélyegeknek helyet kell biztosítani a katalógusban.

Literature/Irodalom:

A. Friedmann: Politische Werbemarken. In: Weltarchiw, 3. Jahrg. (1914) Nr. 2. p. 17—18.
Munkásmozgalmi Lexikon. Kossuth, 1976.
Társadalmi Lexikon. Budapest, Népszava-Könyvkereskedés, 1928.

30 POLITICAL PROPAGANDA/POLITIKAI PROPAGANDA

301 GENERAL/ÁLTALÁBAN

301.01 BUDAPEST 1918 OKTOBER 31
BUDAPEST 31 OCTOBER 1918
Fist with broken chain (Ököl széttört lánccal)
Perforated, 35 x 44 mm, black on white; black on red paper
History: Revolution took over Hungary on 31 October 1918, the First Republic was declared somewhat later.

301.02 VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK! EGYESITETT CIMFESTŐ IPAR BUDAPESTI KÖZPONTJA ÜNNEPÉLYE 1919 JUN. 26.
WORKERS OF THE WORLD, UNITE! UNITED DECORATIVE PAINTERS' UNION
BUDAPEST HEADQUARTER'S FESTIVAL 26 JUNE 1919
Muscular worker holding pinsel and shield palatte
(Izmos munkás ecsettel és pajzs-palettával)
Perforated and imperforate, 43 x 50 mm, red on yellowish; red on greyish; red on white, **R**
Note: Imperforate stamps bear face value of 3 KOR(ONA).

301.03 **MAI 1908 BUDAPEST RECHT, WAHRHEIT**
MAY 1908 BUDAPEST RIGHTS, JUSTICE
Allegorical figure (Allegórikus nőalak)
Imperforate, 30 x 41 mm, printed by Jean Holze, Hamburg, **R**

301.04 **1912 MÁRCIUS 4.**
4TH OF MARCH 1912
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 11 x 32 mm, litho, **RR**
History: Printed for the manifestation for free and general elections.

301.05 **AZ ŐSI JEL 1939**
THE ANCIENT SIGN 1939
Double cross (Kettős kereszt)
Perforated, 28 x 38 mm, red and green on white paper. Publisher unknown

31 PARTIES: "THE LEFT"/PÁRTOK: A „BALOLDAL"

311 SOCIAL DEMOCRATS/SZOCIÁLDEMOKRATÁK

The Hungarian Social Democrat Party (SzDP) had a long tradition in politics and publicity work. Its central publicity figure, the 'man with a hammer' visible on nearly every print issued by the party was designed by a talented, young graphic artist, Bíró Mihály in 1911. Although the Social Democrats had maintained a very strong influence on the workers movement between the two Wars, after WWII gradually, bit by bit they lost the bitter competition with the revived Communists until, in 1948 they "united" with the Communist Party.

ELECTION CAMPAIGN ISSUES/VÁLASZTÁSI BÉLYEGEK

311.01 20 FILLÉR A MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT VÁLASZTÁSI ALAPJÁRA
20 FILLÉR FOR THE ELECTION FUND OF THE HUNGARIAN SOCIAL DEMOCRAT PARTY

A worker hammering away at the buorgeois parliament
(Kalapácsos ember szétveri a burzsuj parlamentet)
Perforated and imperforate, 35 x 45 mm, multi-coloured, denominations of 10, 20 and 50 fillér.
Signed Bíró, printed by Seiler, Budapest, c. 1918, **R**

311.02 **VÁLASZTÁSI ALAP 20 FILLÉR MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT**
ELECTION FUND 20 FILLÉR HUNGARIAN SOCIAL DEMOCRAT PARTY
Worker with hammer (Kalapácsos ember)
Perforated, 40 x 27, black print on red paper

311.03 SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT VÁLASZTÁSI ALAPJA 50 K(ORONA) 1922
ELECTION FUND OF THE SOCIAL DEMOCRAT PARTY 50 K 1922
Two miners (Két bányász)
Perforated, 50 x 30 mm, red on pale orange, **R**

311.04 SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT VÁLASZTÁSI ALAPJA 1922 20 K
ELECTION FUND OF THE SOCIAL DEMOCRAT PARTY 1922 20 K
Peasant couple at work on a wheat field (Arató pár)
Perforated, 45 x 30 mm, wine red on light blue paper, **R**

311.05 **2000 K Szociáldemokrata községi választási alapra. Kispest 1925**
2000 K For the community election fund of the Social Democrats. Kispest, 1925
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 38 x 25 mm, blue print on greyish paper

311.06 SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT VÁLASZTÁSI ALAPJÁRA 5000 K 1926
FOR THE ELECTION FUND OF THE SOCIAL DEMOCRAT PARTY 5000 K 1926
Peasant in front of chimneys, a giant hand with torch, with an inscription: **CSAK AZÉRT IS** (FOR ALL THAT)
(Földmíves gyárkámények előtt, hatalmas kéz fáklyát tart, felirat)
Perforated, 27 x 45 mm, black on blue paper, **R**

311.07 20 fillér 1930 SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT KÖZSÉGI VÁLASZTÁS
20 fillér 1930 SOCIAL DEMOCRATIC PARTY COMMUNITY ELECTION
A castle on the right, sign showing the way to the Capital
(Jobboldalt vár, tábla mutatja az utat a főváros felé)
Perforated, 40 x 25, black on rosy paper
Note: Exists also in denomination of 1 Pengő.

311.08 SZAVAZZ A 7-ES LISTÁRA
VOTE FOR THE 7TH LIST
Man with hammer (Kalapácsos ember)
Imperforate, 40 x 50 mm, red and white, **R**
History: Printed for the general election in 1947, used as a mini poster all over the country, glued onto practically all accessible surfaces.

311.09 **Országos Pártnap 1947 aug. 19.**
Nation wide Party Day 19 August 1947
Worker with hammer (Kalapácsos ember)
Imperforate, 30 x 40 mm, red print on off white carton paper

311.10 SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT VÁLASZTÁSI ALAPJA 1926 20.000 K CSAK AZÉRT IS
ELECTION FUND OF THE SOCIAL DEMOCRAT PARTY 1926 20,000 K FOR ALL THAT
Miner working (Bányász munka közben)
Perforated, 30 x 42 mm, black on white paper

311.11 SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT VÁLASZTÁSI ALAPJA 1926 10.000 K CSAK AZÉRT IS
ELECTION FUND OF THE SOCIAL DEMOCRAT PARTY 1926 10,000 K FOR ALL THAT
Hands breaking prisons' bars (Börtönrácsot szétfeszítő kéz)
Perforated, 45 x 30 mm, black on yellow

311.12 SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT VÁLASZTÁSI ALAPJA 1922 100 K
ELECTION FUND OF THE SOCIAL DEMOCRAT PARTY 1922 100 K
Agitator speaking to a crowd (Tömeg előtt beszélő agitátor)
Perforated, 45 x 30 mm, red on yellow

311.13 1904-1934 EGER 10 FILLÉR
1904-1934 EGER 10 FILLÉR
Man with hammer (Kalapácsos ember)
Perforated, 25 x 38 mm, black on red

CHARITY AND WELFARE/SEGÉLY- ÉS JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGEK

311.20 A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT OTTHONT ÉPIT 2 Ft
THE SOCIAL DEMOCRAT PARTY BUILDS A HOME 2 Ft
The home in construction (Az építendő otthon)
Perforated, 35 x 20 mm, red on white paper, signed CHY-DER, about 1946

311.21 XIV. pártszervezet Otthona javára 2000 Korona
For the Home of the party organization of the XIV district 2000 Korona
The building (Az épület)
Perforated, 44 x 24 mm, blackish on blue paper, about 1925

311.22 SZOCIÁLDEMOKRATA KERESKEDŐ EGYESÜLET 1947 5 Ft
SOCIETY OF SOCIAL DEMOCRAT SALESMEN 1947 5 Ft
Worker with hammer, Mercur's batton (Kalapácsos ember és Merkur-pálca)
Perforated, 30 x 40 mm, red on white paper

311.23 Sz. D. P. 5000 P(ENGŐ)
Sz. D. P. 5000 P(ENGŐ)
Baby (Csecsemő)
Perforated, 18 x 22 mm, black on blue paper

The Communist Party in Hungary underwent several changes in the 20th Century, constantly accomodating its aims, structure and its name to the new conditions. In about 75 years it had seven different names. In order to give the English language reader some bearings in the rather confusing array of names of, essentially, one and the same party in the a "name list" is to be found below. The list is far from being complete, reproducing only the Communist main stream. Minor or short lived players are omitted and, as a general approach, only the names and formations revelant to poster stamp publishing are included in the summary.

Name/Név	Year/Év
Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP) (Communist Party of Hungary)	1918
Magyarországi Szocialista Párt (MSZP) (Hungarian Socialist Party)	1919
Kommunisták Magyarországi Pártja (second run)	1920
Magyarországi Szocialista Munkáspárt (MSZP) (Hungarian Socialist Workers Party)	1925
Békepárt (Party of Peace)	1943
Magyar Kommunista Párt (MKP) (Hungarian Communist Party)	1944
Magyar Dolgozók Pártja (MDP) (Hungarian Workers Party)	1948
Magyar Szocialist Munkáspárt (Hungarian Socialist Workers Party) (MSZMP)	1956

The founding fathers of the Communist Party of Hungary arrived from revolutionary Russia in November 1918 as former P.O.Ws., being dedicated Communists.

The Socialist Party in Hungary, founded originally by a merger of Social Democrats and Communists on 21 March 1919, became the leading force of the short lived Hungarian Soviet Republic. It retained its name only until mid June of the same year. Outlawed, it worked under the name of KMP between the two World Wars.

The MSZP is generally accepted as the cradle to the long Communist Party formations' line of MSZP-KMP-MKP-MDP-MSZMP, overlapping 75 years of rather hectic political activity.

In the mid 1920s the underground party totalled about 120 - 150 members, with perhaps ten times this number of sympathisers ready to contribute to the cause. Membership rose to 400 -450 by the 1930s.

In the final phase of WWII, Rákosi, the General Secretary, arrived from Moscow with 300 faithful to reorganise the Party. He succeeded quickly, raising membership to unprecedented levels of several hundred thousands. After the merger in 1948 the Hungarian Workers Party totalled some 800.000 members.

MAGYARORSZÁGI SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT/ HUNGARIANS SOCIALIST WORKERS PARTY

"Red Aid" Stamps/„Vörös Segély" bélyegek

The Party was founded in 1925 as a front for the abolished Communist Party. Among other activities, it collected funds and provided aid for jailed Communists. This activity went on within the framework of the so called "Red Aid", for which most of the listed stamps had been first printed in Austria, in the 1920-1930s. As these poster stamps were supposed to be torn up immediately after being purchased, all such are in the extremely rare category. 'Hand made' primitive rubber stamp improvisations, are well known but many dangerous forgeries exist.

312.01 **MAGYARORSZÁGI SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT ÁRA 1 PENGŐ**
HUNGARIAN SOCIALIST WORKERS PARTY PRICE 1 PENGŐ
Prisoner's hand in window with bars (Rab keze a börtönrácsnál)
Perforated, 40 x 40 mm, black print on red paper. Size varies considerably (by 5-7 mm), **RRR**

312.02 FORRADALMI PROLETÁR SZOLIDARITÁS 10 (FILLÉR)
REVOLUTIONARY PROLETARIAT SOLIDARITY 10
Prison's bars prised open by two hands (Két kéz börtönrácsot feszít fel)
Perforated, 25 x 30 mm, red print on white paper, **RRR**

312.03 FASISZTAELLENES EGYSÉG-FRONT 10 f(illér)
ANTI-FASCIST FRONT 10 f
Three men with big hammers (Három férfi nagykalapáccsal)
Perforated, 25 x 30 mm, red print on white paper, **RR**

312.04 SZOLIDARITÁS MUNKÁS-SEGÉLY 10 f.
SOLIDARITY WORKERS AID 10 f.
Worker with hammer in front of factory buildings (Kalapácsos munkás gyárépület előtt)
Perforated, 25 x 30 mm, red print on white paper, **RR**

312.05 MAGYARORSZÁGI SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
HUNGARIAN SOCIALIST WORKERS PARTY
Worker in pain (Szenvedő munkás portréja)
Imperforate, 22 x 22 mm, black print on red paper, **RR**
Note: The stamp was used also as a party membership fee stamp.

312.06 **STRAND ALAP V. I. 5 FILL**
BEACH FUND V. I. 5 FILL
Tent in a rotary wheel (Sátor fogaskerékben)
Imperforate, 30 x 40 mm, black on red paper. Handstamped pieces, about 1930, **RR**
Note: These stamps were used for the Red Aid.

MAGYARORSZÁGI SZOCIALISTA PÁRT (MSZP)
HUNGARIAN SOCIALIST PARTY (MSZP)

312.20 20 MSZP
Rising sun, well, factory building (Felkelő nap gémeskúttal és gyárral)
Imperforate, embossed, 45 x 55 mm, red and pink

MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT (MKP)
HUNGARIAN COMMUNIST PARTY (MKP)

GENERAL/ÁLTALÁBAN

312.50 Dolgozók felszabadulása 1945 május 1.
Workers' liberation 1 May 1945
Perforated, 45 x 30 mm, yellow on white paper; red on white, signed K E

312.60 DOLGOZÓK A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRTÉRT

WORKERS FOR THE HUNGARIAN KOMMUNIST PARTY
Party flag (Pártzászló)
Perforated, romboid shaped, 35 mm, 1935

10 P(engő) - red on off white paper
20 P(engő) - red on bluish paper
50 P(engő) - red on pink paper

312.61 VÁLASZTÁSI ALAP 1945 100 PENGŐ

ELECTION FUND 1945 100 PENGŐ
Locomotive on a restored bridge and party flag
(Vonat újjáépített hídon halad át, felette a párt zászlaja)
Serrated, 30 x 35 mm, grey on off white paper, flag in red

312.62 VÁLASZTÁSI ALAP

ELECTION FUND
Rákosi's portrait with the party flag (Rákosi portréja a párt zászlajával)
Perforated, 35 x 45 mm, 1945

20 P - blue on white paper
50 P - carmine
100 P - green
500 P - lilac
1000 P - pink
2000 P - shade of brown

Overprints: In early 1946, due to inflation, the stamps had been overprinted by "EZER" (THOUSAND) thus adding three zeros to the original values. The additional text: "NÉPÜNKÉRT! PÁRTUNKÉRT!" (FOR OUR PEOPLE! FOR OUR PARTY!) signalled a new propaganda approach, but, as yet, a modest one. In later propaganda slogans the Party had always to be mentioned first.

Further overprints:

50 P - 50 ezer (50,000)
100 P - ezer
500 P - ezer
1000 P - egymillió (1,000,000)
2000 P - kétmillió

312.63 JÓLÉTÉRT, RENDÉRT, FÜGGETLENSÉGÉRT

FOR WELLBEING, ORDER, INDEPENDENCE
Happy family with MKP flag (Boldog család MKP zászlóval)
Perforated, 30 x 35 mm, 1947

50 fill. - grey
1 Ft - red
2 Ft - blue
10 Ft - lilac
100 Ft - yellow-brown, **R**

312.64 M.K.P. KÖZPONTI HADIFOGOLY IRODA A HADIFOGLYOKÉRT

M.K.P. CENTRAL BUREAU FOR PRISONERS OF WAR
2 designs, perforated, 30 x 35 mm

1) 50 fillér
POWs marching home, the MKP flag shining over them
(Hazatérő hadifoglyok, fölöttük MKP zászló)

Red on white paper; red on bluish paper; 1946

2) 1 Ft
Prisoner of war returning home (Hazatérő hadifogoly)
blue on white paper

History:The Communist Party opened its POW Information Bureau in 1946, using its Soviet connections as a valuable asset in the forthcoming elections in 1947. It suggested to people that the Party is the only political organisation capable to bring home prisoners of war. A big campaign was organised for the above purpose with many types of propaganda material.

312.65 MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT III. KONGRESSZUSA 1946. IX. 1.

3RD CONGRESS OF THE HUNGARIAN COMMUNIST PARTY, 1. 9. 1946
Book, head of corn and hammer in the centre of a star
(Csillagba helyezett, nyitott könyv, búzakalász és kalapács)
Perforated, 30 x 35 mm, signed Konecsni

1 Ft - red on white paper
2 Ft - blue
5 Ft - lilac
10 Ft - yellow-brown

312.66 MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT IX. KER. SZERVEZET TÉGLAALAPJA 5 Ft MKP 1947

HUNGARIAN COMMUNIST PARTY ORGANISATION OF THE 9TH DISTRICT BRICK FUND 5 Ft MKP 1947
Hand laying a brick on a bastion (Téglarakó kéz bástyát épít)
Perforated, 40 x 45 mm, red on white paper

312.67 MKP FALUJÁRÓ

MKP VILLAGE VISITOR
Worker and peasant holding hands (Munkás-paraszt kézfogó)
Perforated, 25 x 35 mm, signed (1947)

50 FILL. - brown
1 FORINT - red
5 FORINT - blue

History: After WWII the MKP organised teams consisting of skilled mechanics who visited the villages helping, on a free of charge basis, individual farmers mending machinery etc. The move proved to be a very successful propaganda campaign, resulting in very much needed votes at the 1947 general elections.

312.68 ELISMERVÉNY A SZOVJET HŐSÖK SZOBORALAPJÁRA 5 FORINT

RECEIPT FOR THE SOVIET HEROES MEMORIAL FUND 5 FORINTS
Soviet and Hungarian soldier supporting each other, flags and red star in the background
(Szovjet és magyar katona, a háttérben zászlókkal, középen sugárzó vörös csillag)
Imperforate, 55 x 40 mm, orange (1948)

SOLIDARITY STAMPS/SZOLIDARITÁSI BÉLYEGEK

These represent early editions andd were officially published by the Magyar Partizánok Bajtársi Szövetsége (Association of Comrades in Arms of the Hungarian Partisans) a front for such publications but there is little doubt as to their real origin. There are no data available for the actual solidarity funds or expenditure and little is known about the issues themselves.

It is estimated that each of these stamps were printed by the 100,000s, with higher values being far scarcer.

312.80 FELSZABADULTAK AZ ELNYOMOTTAKÉRT

LIBERATION FOR THE OPPRESSED
Man pushing open closed doors, in front of him map of Spain covered with crosses
(Börtönkaput szétfeszítő ember, lába előtt a keresztekkel teleszórt Spanyolország térképe)
Perforated, 25 x 40 mm, grey/blue, about 1947

1 forint - dark grey, value in gold
2 forint - red, value in black
5 forint - brown, value in black

Note: Imperforate, red, no value variation exists. **R**

312.81 SEGÍTSÉGET A GÖRÖG NÉPNEK!

HELP THE GREEK PEOPLE!
Greek partisan with rifle (Görög partizán puskával)
Perforated, 30 x 40 mm, signed Tedesco A., 1948

1 Ft - purple red
3 Ft - grey
5 Ft - green
10 Ft - lilac, **R**

312.82 SZABAD NÉP

(FREE PEOPLE)
Building of the party's daily paper (A napilap székháza)
Perforated, 35 x 25 mm, about 1947

2 Ft - red
5 Ft - blue
50 Ft - grey
100 Ft - brown, **R**

History: The Party's central organisation had its huge headquarters in the Budapest downtown area. A massive donation / collection was started in 1947 for its construction.

RELATED ORGANISATIONS/KAPCSOLÓDÓ SZERVEZETEK

312.90 MADISZ II. ORSZÁGOS KONGRESSZUS 1946 X

MADISZ 2ND NATIONAL CONGRESS 1946 OCTOBER
Two proud young mens head in profile (Két büszke ifjú portréja)
Perforated, 20 x 30 mm

50 FILLÉR - blue on white paper
1 FORINT - red, green and grey on white paper

History: The Association of Hungarian Democratic Youth (Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség) was founded in December 1944 on a Communist initiative as a 'non-party' youth organisation but, essentially, it remained a Communist umbrella organisation until its dissolution in 1948. Its first congress was held in September 1945, featuring representatives of about 300,000 members.

312.91 A MAGYAR-SZOVJET MÜVELŐDÉSI TÁRSASÁG ORSZÁGOS KONGRESSZUSA BUDAPEST, 1946 VII. 7-9
NATIONAL CONGRESS OF THE HUNGARIAN-SOVIET CULTURAL SOCIETY BUDAPEST, 7-9. 7. 1946
Frame for postage stamp with the society's logo (Bélyeg-keret a Társaság logójával)
Perforated, 35 x 40 mm, greyish blue; brick red; mustard brown. Printed in blocks of four
History: Not a political party but certainly an organisation with profound political means and goals. It was founded in January 1945, when the Red Army was still involved in bloody fighting for the capital and the Western part of the country. In 1948 it was renamed 'Magyar-Szovjet Társaság' (Hungarian-Soviet Society). In 1956 it was dissolved, being recreated in 1957 under the name of 'Magyar-Szovjet Baráti Társaság' (Hungarian-Soviet Friendship Society). The society's logo remained the same throughout the period, but with membership and friendship having undergone some substantial changes.

MAGYAR-SZOVJET MÜVELŐDÉSI TÁRSASÁG EMLÉK KIÁLLITÁS 30 ÉVES A FELSZABADITÓ SZOVJET-UNIÓ 1917-1947
HUNGARIAN-SOVIET CULTURAL SOCIETY COMMEMORATIVE EXHIBITON 30 YEARS OF THE LIBERATOR SOVIET UNION 1917-1947
See 03.06.

312.92 MAGYAR-SZOVJET MÜVELŐDÉSI TÁRSASÁG 1848-1948 EMLÉKÉRE A KIÁLLITÁS ÉS VÁSÁR CENTENÁRIUM ÉVÉBEN
HUNGARIAN-SOVIET CULTURAL SOCIETY COMMEMORATING 1848-1948 EXHIBITION AND FAIR IN THE YEAR OF THE CENTENARY
Logo
Two variations:

1) Imperforate, embossed, 100 x 90 mm, green
   Inscription: **DEBRECEN-SZOMBATHELY-PÁPA** means the cities where the exhibition took place (short of the capital)
2) Shortened text, 55 x 40 mm, red

313 OTHER LEFTIST PARTIES/EGYÉB BALOLDALI PÁRTOK

313.01 F. M. D. P. BALOGH PARRAGI
The party's emblem; double cross with golden wheat and national colours
(Pártjelvény; aranykalász kettős kereszttel, nemzetiszínű szalaggal átkötve)
Imperforate, 35 x 45 mm, multi-coloured
History:The 'Független Magyar Demokratapárt' (Independent Hungarian Democratic Party) was led by a former catholic priest, a Father Balogh, a more than dubious political figure of the 'coalition period' with Mr Parragi as second-in-command. The short lived party served his purpose as an ally to the Communists.

313.02 NEMZETI PARASZTPÁRT DÓZSA A NÉP SZABADSÁGHŐSE ÉS VÉRTANÚJA A „PARASZTKIRÁLY" 1541
NATIONAL PEASANTS' PARTY DÓZSA, THE PEOPLE'S HERO AND MARTYR "THE PEASANT KING" 1541
Dózsa's portrait (Dózsa arcképe)
Perforated, 30 x 40 mm, brown on off white paper, about 1946
History: Dózsa György, leader of a big-scale peasant uprising in 1541 was executed in a most cruel way. His name become a rallying cry for leftists in the political power struggle.

The National Peasants' Party, a typical leftist formation of this period naturally saw in him a popular hero-figure.

313.03 National elections set of 2 (?) designs. Imperforate, 40 x 60 mm, 1947, **R**

1) **Feketéző nem szavaz a NEMZETI PARASZTPÁRTRA**
Black marketeers do not vote for the NATIONAL PEASANTS' PARTY
Fat black marketeer smoking a big cigar (Kövér feketéző nagy szivarral)
Black and lilac on white paper

2) **Reakciós nem szavaz a NEMZETI PARASZTPÁRTRA**
Reactionaries do not vote for the NATIONAL PEASANTS' PARTY
Fat man in full reactionary dress (Kövér reakciós zergetollas kalappal)
Black and pink on white paper

313.04 Sz. P. 1941 FÖLD ÉS SZABADSÁG
Sz. P. 1941 LAND AND FREEDOM
Two hands holding each other, above a sheaf of wheat (Kézadás, fölötte buzakalász)
Perforated, 22 x 20 mm, multi-coloured, about 1946
History:The Szabadság Párt (Party of Freedom) was founded in December 1946, originating its programme on a political act in 1941. As a break-away faction of the Smallholders Party, the leading opposition force of the time, the new party played only a minor role in the post war coalition struggles.

313.05 VÁLASZTÁSÉRT! ALAG 1947 1 FORINT SZ. P.
FOR THE ELECTIONS! ALAG 1947 1 FORINT SZ. P.
Hand holding a torch (Fáklyát tartó kéz)
Perforated, 30 x 30, red on white paper

321 ON THE EXTREME RIGHT: THE ARROW CROSS MOVEMENT/ SZÉLSŐJOBB: A NYILASKERESZTES MOZGALOM

The extreme right in Hungary began to emerge in the early 1930s. Several political formations under different names and leaders existed until 1938, when a new charismatic, leader, Szálasi, a retired staff officer in the rank of major, emerged on the scene and successfully united all pro-fascist elements. The Party had about 300.000 members in 1940 and the previous year had a surprisingly high percentage of the vote (16.2%) at the national elections.

Szálasi and his Arrow Cross Party grabbed political power after Horthy’s doomed attempt to make separate peace on the 15th October 1944. The “national leader” and his government members were tried as war criminals in 1946 and received death sentences.

The table below details the most important data of the extreme right parties associated with the Arrow Cross movement.

Name of the party Elnevezés	Time span Időtartam	Leader Vezető
Kaszáskeresztesek (Scythe-Cross)	1931-1936	Böszörmény Zoltán
Magyar Nemzeti Szocialista Párt (Hungarian National Socialist Party)	1933-1938	Festetics Sándor
Egyesült Nemzeti Szocialista Párt (United National Socialist Party)	1933-1944	Pálffy Fidél
Nemzeti Front (National Front)	1936-1938	Salló János
Nemzeti Akarat Pártja (Party of National Will)	1935-1938	Szálasi Ferenc
Nyilaskeresztes Párt (Party of the Arrow Cross)	1938-1945	Szálasi Ferenc
Nyilaskeresztes Párt Hungarista Mozgalom (Party of the Arrow Cross Hungarist Movement) *Note: Final version of the Party’s name.*		Szálasi Ferenc

The movement’s leaders understood the role of propaganda and learned their lesson well.The party produced a surprisingly high number of political poster stamps (a total of 34) which was, by far, the highest number for any political party of the period). They were published by the various fascist organisations within a period of a decade and the most important publisher was *Szálasi’s* Hungarist Movement.

As to the iconography, the usual party symbols and motives (arrow cross, Árpád-stripes, uniformed party-activist) are commonplace among the numerous stamps. Rabid anti-semite and war propaganda themes were typical.

Literature/Irodalom:

Lackó Miklós: Nyilasok, nemzetiszocialisták 1935-1944. Budapest, 1966.

321.01 BERLIN-RÓMAI TENGELY Levélzáró bélyeg.
BERLIN-ROME AXIS Sealing stamp.
Andrássy Avenue in Budapest symbolising the Axis, the Party Headquarters in the middle
(Az Andrássy út mint a Tengely jelképe, középen a Hűség Házával)
Imperforate, 65 x 55 mm, black, red and green on white. Publisher: Bitskey M. Printed by Held nyomda. **RRR**

321.02 BÖSZÖRMÉNY MOZGALOM BUDAPEST IV. ARANYKÉZ U. 4.
BÖSZÖRMÉNY MOVEMENT BUDAPEST IV. ARANYKÉZ U. 4.
Turul with sabre and swastika (Turul szablyával és horogkereszttel)
Imperforate, 32 x 50 mm, black print on yellowish paper, **RRR**
Note: Poor print
History: Böszörmény Zoltán journalist, politician (1893-?) was a self made man and an upstart. In 1931 founded the so called "scythe-cross movement", the forerunner of any Hungarian fascist organisations. In the following year he published a "National Socialist Manifesto", resulting in a jail sentence of two months.

321.03 EL AZ UTBÓL!
GET OUT OF THE WAY!
Giant wheel with arrow cross inside going to stampede small plutocrat
(Óriási kerék, közepén nyilaskereszttel; épp elgázolni készül egy törpe plutokratát)
Imperforate, 37 x 47 mm, black and white, printed by Szentes, Budapest, **RR**

321.04 ÉLETRE HALÁLRA
FOR LIFE AND DEATH
Skull with sabre and wooden headboard (Halálfej szájában szablyával, mögötte kopjafa)
Imperforate, 45 x 68 mm, green; blue, 1944, **RR**

321.05 EZEKNEK EGY FILLÉRT SE!
NOT A PENNY FOR THESE!
Two Jewish profiles (Két zsidó profil)
Imperforate, embossed, square shaped, 28 x33 mm, black on red; on yellow; on brown paper; red on white paper, **RR**

321.06 EZ ELLEN KÜZD A HOROGKERESZT Budapest IX. Ráday-u. 5.
AGAINST THAT THE SWASTIKA IS FIGHTING Budapest IX. Ráday-u. 5.
Rich Jew sitting on the shoulders of a peasant, an intellectual and a worker
(Gazdag zsidó egy paraszt, egy értelmiségi és egy munkás hátán)
Perforated, 40 x 55 mm, pink; yellow; greenish blue; orange-brown, about 1935, **RR**

321.07 **HOL A HELYED? A NEMZETI TÁBORBAN! MAGYAR SZOCIÁLISTA MOZGALOM BUDAPEST V., MÚZEUM-KÖRÚT 13.**
WHERE IS YOUR PLACE? IN THE NATIONAL CAMP! HUNGARIAN SOCIALIST MOVEMENT BUDAPEST V., MÚZEUM-KÖRÚT 13.
Double cross, a sword placed on it (Kettős keresztre helyezett kard)
Imperforate, 45 x 60 mm, red and black on white paper, publ. by Szűcs Iván, printed by Szalay-nyomda. About 1935

321.08 GYŐZELEM
VICTORY
National coat of arms in a V (V-betűbe helyezett címer)
Imperforate, 40 x 55 mm, signed Légrády S., printed by Athenaeum. Published by Dr. Molnár Sándor, **RR**

321.09 GYŐZÜNK
WE SHALL OVERCOME
Arrow cross with the letter "H" (Nyilaskereszt, H-betűvel)
Perforated, 33 x 38 mm, red, white and green, (1938), **R**

321.10 GYŐZÜNK
WE SHALL OVERCOME
Arrow cross and Árpád's stripes (Nyilaskereszt és Árpád-sáv)
Perforated, 40 x 55 mm. Imprint on the bottom: Muzi and Gyertyánszky (printers), **R**

321.11 MESKÓ'S SLOGAN-STAMPS for the 1932 general elections; 2 sets

a) Set No 1 of 4 text-stamps with various text, each stamp with arrow cross and '1932'. Imperforate, embossed, various sizes, printed by Szeiler, **R**

1) **VESSZEN A ZSÁKMÁNY KAPITALIZMUS! TULAJDONT SZERZŐ MUNKABÉRT! IV. KIRÁLYI PÁL-U. 7. Dr. MESKÓ**
DOWN WITH THE ROBBER CAPITALISM! (GIVE US) LOANS SECURING PROPERTY! IV. KIRÁLYI PÁL-U. 7. Dr. MESKÓ
blue; red

2) **NEM VAGYUNK KIS ORSZÁG: UJ MAGYAR BIRODALMAT! IV. KIRÁLYI PÁL-U. 7. Dr. MESKÓ**
WE ARE NOT A SMALL COUNTRY: LET'S HAVE A NEW HUNGARIAN EMPIRE! IV. KIRÁLYI PÁL-U. 7. Dr. MESKÓ
Blue

3) **KISGAZDÁK! FÖLDMUNKÁSOK! AKI SZÁNT-VET MAGÁNAK ARASSON! BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL-U. 7.**
SMALL HOLDERS! PEASANTS! HE WHO WORKS THE FIELDS SHOULD HAVE THE CROPS! BUDAPEST, IV., KIRÁLYI PÁL-U. 7.

4) IV., KIRÁLYI PÁL-U.7. KORLÁTOZOTT FELELŐS MAGÁNTULAJDONT! 1932 K. F. M. Dr. MESKÓ
IV., (DISTRICT) KIRÁLYI PÁL-U.7. LET US HAVE LIMITED, RESPONSIBLE PRIVATE PROPERTY! 1932 K. F. M. Dr. MESKÓ
Note: The K. F. M. stands for the "Korlátozott..." etc.

b) Set No 2, consisting of text-stamps, with an arrow-cross. Imperforate, embossed, printed by Szeiler

1) **MAGYAR NEMZETI SZOCIALISTA FÖLDMÜVES ÉS MUNKÁSPÁRT BUDAPEST IV. KIRÁLYI PÁL-U . 7. MESKÓ ZOLTÁN Dr. DAJKOVICH SÁNDOR, RÓVÓ FERENC JÖVÜNK! BÁTORSÁG!**
HUNGARIAN NATIONAL SOCIALIST PEASANTS' AND WORKER'S PARTY BUDAPEST IV. KIRÁLYI PÁL-U. 7. MESKÓ ZOLTÁN Dr. DAJKOVICS SÁNDOR, RÓVÓ FERENC WE ARE COMING! HAVE COURAGE!
green; light green; red

2) **MESKÓ ZOLTÁN JELÖLTJE DAJKOVICH SÁNDOR PÁRTUNK ORSZÁGOS FŐÜGYÉSZE BÁTORSÁG! GYŐZÜNK!**
MESKÓ ZOLTÁN'S CANDIDATE IS DAJKOVICH SÁNDOR, GENERAL ATTORNEY OF OUR PARTY HAVE COURAGE! WE SHALL OVERCOME!

History: Meskó Zoltán (1883-1959), MP, one of the leaders of the Smallholders' Party, founded June 1932 one of the first Hungarian Nazi parties, the Hungarian Socialist Peasants' and Workers' Party, were the first to use the swastika, the green-shirt and black trousers as party symbol and uniform.

321.12 KITARTÁS! GYŐZÜNK!
HOLD ON! WE SHALL OVERCOME!
Arrow cross in romboid, background with Árpád-stripes
(Rombuszba helyezett nyilaskereszt, Árpád-sávos háttérben)
Imperforate, 40 x 55 mm, red and green on white paper, printed by Held Nyomda, published by Bitskey M., **R**

321.13 KITARTÁS JÖVÜNK
HOLD ON WE ARE COMING
Worker with fascist salute, hammer in other hand, behind him arrow-cross flag with shield
(Munkás, egyik karja nyilas köszöntésre lendül,a másikban kalapácsot tart. Mögötte zászló)
Imperforate, 40 x 55 mm, black and red on white. Sender and Publisher: Bitskey, M.; Printed by Held nyomda, **RR**

321.14 LEVÉLZÁRÓBÉLYEG MAGYAR PÉNZT CSAK MAGYARNAK
SEAL STAMP HUNGARIAN MONEY ONLY FOR HUNGARIANS
Portrait of a man, probably Mr Böszörmény (Portré, minden valószínűség szerint Böszörményé)
Imperforate, 55 x 60 mm, black on white paper, published by Lőcsey Ferenc, printed by Held János könyvny., II., Mecset-u. 8., about 1934, **R**

321.15 LEVÉLZÁRÓJEGY SORSOD KENYERED JÖVŐD
SEALING VIGNETTE YOUR FATE YOUR BREAD YOUR FUTURE
With party shield in green (Zöld pártjelvény)
Imperforate, 35 x 50 mm, green on white paper; red on white paper
Published by Rapcsányi, László; Printed by Centrum Rt, (1938), **R**

321.16 LEVÉLZÁRÓJEGY sorsod kenyered jövőd
SEALING VIGNETTE your fate your bread your future
With party shield in red (Piros pártjelvény)
Perforated, 37 x 50 mm, **R**

321.17 MAGY.(AR) NEMZ.(ETI) SZOC.(IALISTA) PÁRT HUNGARISTA MOZGALOM KITARTÁS! GYŐZÜNK!
HUNG.(ARIAN) NAT.(IONAL) SOC.(IALIST) PARTY HUNGARIST MOVEMENT HOLD ON! WE SHALL OVERCOME!
Green arrow-cross in white circle, with "H" in the middle
(Zöld nyilaskereszt fehér körben, H-betűvel a középén)
Perforated, 33 x 42 mm, **R**
Imprint variation (on the right, bottom part): KINCS, E., probably the publishers name

321.18 **MAGYARSÁG A magyar néppel a magyar népért az új Európa útján!**
MAGYARSÁG With the Hungarian people for the Hungarian people on the road to New Europe!
Title page of the daily with Arrow Cross activists in uniform in the foreground
(A napilap címoldala, nyilaskeresztes pártszolgálatossal az előtérben)
Perforated, 32 x 45 mm, red, white and green, **R**

321.19 MAGYARSÁG
MAGYARSÁG
Party activists with the movement's flag (Pártszolgálatos zászlóval)
Perforated, 50 x 55 mm, red, white and green, signed Moór, **R**

321.20 **MAGYARSÁG AZ EGYETLEN NEMZETI SZOCIALISTA NAPILAP**
MAGYARSÁG THE ONLY NATIONAL SOCIALIST DAILY PAPER
Arrow cross (Nyilaskereszt)
Imperforate, 45 x 55 mm, red, white and green, Published by Sándor I., printed by Nagy V., **R**

321.21 **MAGYARSÁG**
Various illustrations (Különböző képek)
The stamps were either signed V V. Z. or unsigned, the illustrator remains unknown. All stamps are in varying mono-colour on white carton paper, 10 fillér values with picture size of 20 x 25 mm, 20 fillér of 27 x 44 mm.
History: A monthly paper published in between the two WWs sold mostly by subsription. Sheets containing 12 designs in two sizes (according to value, i. e. 10 and 20 fillér were printed for each year and were to be distributed among readers who in turn could and would use them as bargain stamps at selected shops. This publicity campaign went on for several years during the mid 1930s.

321.22 mégis - GYŐZÜNK!
after all - WE SHALL OVERCOME!
Pine trees marching to the sun (A fenyvesek a napba mennek)
Imperforate, 37 x 54 mm, black on white paper, **R**
Published by Fiala, Ferenc, Printed by Szentes-ny(omda), signed K

321.23 Miki EGÉR? NEM! ZSIDÓ PATKÁNY!
Micky MOUSE? NO! A JEWISH RAT!
Micky mouse (anti)semitised (Szemita mikiegér)
Imperforate, 43 x 60 mm, black on green paper; blue on blue paper, **RR**

321.24 **M. N. Sz. P. ESZTERGOMI FŐKERÜLET 5O fill. PROPAGANDA ALAPJA**
M. N. Sz. P. MAIN DISTRICT IN ESZTERGOM 5O fill. PROPAGANDA FUND
Arrow cross and an automobile (Nyilaskereszt és gépkocsi)
Embossed, serrated, 40 x 60 mm, red and white; red and black; green and white, c. 1932, **RR**

321.25 NEMZETI FRONT HARC!
NATIONAL FRONT FIGHT!
Activist with a torch, pointing forward, to party emblem
(Pártszolgálatos fáklyával a pártjelvényre mutat)
Imperforate, 35 x 38 mm. Colour variations: black, red and green on white. Published by Haranghy, printed by Szeiler ny. **RR**

321.26 NYILASKERESZTES PÁRT GYŐZÜNK!
ARROW-CROSS PARTY WE SHALL OVERCOME!
Party member saluting in front of arrow cross (Párttag nyilaskereszt előtt szalutál)
Perforated, 40 x 55 mm. Published by Konrád, Gy., printed by ? Printing House, 1939, **R**

321.27 PROGRAMUNKBAN EZT ADJUK HUNGARISTÁK
THIS IS WHAT WE GIVE BY OUR PROGRAMME - HUNGARISTS
Heart and arrow-cross on open hands (Nyitott tenyérben tartott szív és nyilaskereszt)
Poorly printed, multi-coloured production, 35 x 50 mm. Published by Székely, M.;
Printed by Szentes, **R**

321.28 1938 SZÁLASI!
1938 SZÁLASI!
The leaders' portrait in grey circle, background in red (Portré)
Perforated, 30 x 40 mm, red on white paper, **R**

321.29 Szebb jövő felé vezet az Ifjúsági szervezet egyetemi törzs IV., Szerb u. 9. I. e.
Toward a brighter future leads the Youth Organisation University branch
IV., Szerb u. 9. First fl.
Student turned toward rising sun with arrow cross complete with double cross and triple crest
(A felkelő nap felé forduló egyetemi hallgató. Nyilaskereszt, kettőskereszt, hármashalom)
Imperforate, 45 x 55 mm, black on blue paper, **RR**

321.30 TÁMAGASD FAJTÁDAT!
SUPPORT YOUR RACE!
Arrow cross (Nyilaskereszt)
Imperforate, 35 x 55 mm, pink; yellowish, **R**

321.31 TESTVÉR! VÁR A NYILASKERESZTES PÁRT PÁRTELNÖK HUBAY KÁLMÁN ORSZ. GY. KÉP.
BROTHER! THE PARTY OF THE ARROW-CROSS WAITS FOR YOU
PRESIDENT: HUBAY, KÁLMÁN MEMBER OF PARLIAMENT
Castle (Vár)
Imperforate, 40 x 50 mm, black on white paper. Published by Fiala, Ferenc; Printed by Szentes-ny(omda); signed K, **RR**

321.32 TÖRJÜK LE A ZSIDÓ SAJTÓT!
BREAK THE JEWISH PRESS!
Turul with sabre (Turul szablyával)
Imperforate, 40 x 60 mm, black on white paper, published by Dr. Szabó Gyula, printed by Centrum R.T., **RR**
History: Most of the above prints were used as "stickers", during the big propaganda campaign in 1938 and 1939, glued by party activists to handy surfaces such as glass (shop windows or even better, railway and tram windows).

321.33 No text (Szöveg nélkül)
Worker with arrow cross-flag (Munkás nyilaskeresztes zászlóval)
Perforated, 40 x 60 mm, black; green, **R**

321.34 No text (Szöveg nélkül)
Arrow cross in a circle with letter H (Nyilaskereszt körbe helyezve, H betűvel)
Imperforate, 43 x 50 mm, red. Published by Kavas D. Bánsági, Kispest, **R**
Note: Poor print.

321.35 Jön a nagy leszámolás!
The great showdown is coming!
V-1 and V-2 striking (V-1 és V-2)
Dotted, 36 x 48 mm, brown on white paper, 1944

322 ORIENTAL NOSTALGIES: THE TURANISM/ NAPKELETI NOSZTALGIÁK: A TURANIZMUS

TURÁNI VADÁSZOK/HUNTERS OF THE TURAN
This small right wing political organisation belonged to the "Turan" movement, which strongly believed in the Hungarians oriental origin and between the two World Wars tried to return to these traditions. As there could only have been a few hundred members and a limited number of the poster stamps printed, all Turan editions are R.

322.01 Set of 2 designs. Perforated, 35 x 50 mm, black and white, poor print, about 1930

1) **MINDENT A HAZÁÉRT! csatlakozz! TURÁNI VADÁSZOK FERENC JÓZSEF RAKPART 23**
EVERYTHING FOR THE MOTHERLAND! join up! TURAN HUNTERS FERENC JÓZSEF EMBANKMENT NO 23
Bottyány the Blind with naked sabre (Vak Bottyán kivont szablyával)

2) **ÖRKÖDÜNK! TURÁNI VADÁSZOK IV., FERENCZ-JÓZSEF RAKPART 23. I.**
WE ARE ON GUARD! TURAN HUNTERS FERENCZ-JÓZSEF EMBAKMENT. No 23. I. 23.
Man with sword (Férfi karddal)

322.02 TURÁNI-ÜNNEPSÉG BUDAPEST 1935 Május 28
ATTILA REX HUNNORUM 455-1935
TURAN-CELEBRATIONS BUDAPEST 28 May 1935
ATTILA REX HUNNORUM 455-1935
Naked man with Attila's sword (Meztelen harcos Attila kardját az ég felé emeli)
Perforated, 37 x 55 mm, blue on white paper

323 ROYALISTS AND ANTI-HAPSBURGS/ LEGITIMISTÁK ÉS HABSBURG-ELLENESEK

The Hapsburg issue had been a major political issue during the first half of the 1920s. Károly IV made two attempts to return and take the throne but these ambitions were thwarted by the Allied Powers and especially by neighbouring countries, who watched rather warily the possibility of a Hapsburg restoration. Czechoslovakia even threatened war if it were to have happened. After the second attempt of Charles to return to the Hungarian throne, which ended with skirmishes between royalist troops and Horthy's forces in Budaőrs (a small settlement adjacent to the capital), the ex-king was taken into custody. Later he was transported by a British gunboat, the Glow Worm, to the Black Sea, then onwards to Mallorca, the place of his exile.

The royalists, called "legitimists" and the anti-Hapsburgs, both representing parties with low memberships, led a virulent propaganda war against each other, producing among others some poster stamps of their own, which are R.

323.01 **MAGYAR NEMZETI KIRÁLYSÁG PÁRTJA VIII. ESZTERHÁZY-U. 30.**
PARTY OF THE HUNGARIAN NATIONAL KINGDOM VIII. ESZTERHÁZY-U. 30.
Otto in uniform of a Hungarian general (Ottó magyar tábornoki díszegyenruhában)
Imperforate, 35 x 40 mm, colour variations: red and pink; dark brown and blue; red and lilac.
First half of the 1920s. **R**
History: Called also The Party of the Hungarian Kingdom, a small royalist political movement become active on the field of political propaganda in the first half of the 1920s. The party later adopted the adjective "Nemzeti" (National) stressing the need for electing a Hungarian for the throne, not a Hapsburg. Total membership is unknown but probably did not exceed 1000.

323.02 MAGYARORSZÁG NEM VOLT HANEM LESZ MAGYAR KIRÁLYSÁG PÁRTJA
HUNGARY IS NOT PAST, SHE IS THE FUTURE PARTY OF THE HUNGARIAN KINGDOM
Two angels holding St. Stephen's crown (Két angyal tartja Szt. István koronáját)
Imperforate, embossed, irregularly shaped, diam. 40 mm, dark brown and white; light brown and white; brown and white; blue and white; bluish-grey and white; dark blue and light; greyish blue and white. Early 1920s. **R**
History: The first line is quoted from Széchenyi, the great statesman and builder of the 19th century.

323.03 MAGYAR KIRÁLYSÁGÉRT 20 FILLÉR
FOR HUNGARIAN KINGDOM 20 FILLÉR
Two soldiers with sword and shield in front of map of old Hungary
(Két vitéz keresztbetett karddal, oldalukon pajzzsal a történelmi Magyarország térképe előtt)
Imperforate, 45 x 35 mm, green on white paper, about 1920, **R**

323.04 **NEMZETI LEGITIMISTA NÉPPÁRT BUDAPEST, IV., PETŐFI SÁNDOR-U. 10. I.**
NATIONAL LEGITIMISTS' PEOPLE'S PARTY IV., PETŐFI SÁNDOR-U. 10. I.
Double cross in a shield, both of them placed on St. Stephan's crown
(Kettős kereszt címerpajzsban, mindez a Szent Koronára helyezve)
Imperforate, 76 x 56 mm, red and green on white paper. Published by Berzeviczy Albert jun., printed by Ekstein nyomda. 20'ies, **R.** Text variations:

1) **II. OTTÓ - REVIZIÓ**
OTTO II - REVISION (OF NATIONAL BORDERS)
2) **II. OTTÓ - MUNKAALKALOM**
OTTO II - JOBS

History: An off-shoot of the various royalist mini-parties in the first half of the 1920s.

ANTIHAPSBURG MOVEMENT/HABSBURGELLENES MOZGALOM

323.10 ORSZ.(ÁGOS) HABSBURGELENES LIGA
NAT.(IONAL) ANTIHAPSBURG LEAGUE
Set of 15 designs (all stamps with the League's name). Perforated, 48 x 42 mm (size greatly varies), brown on greyish paper; black on off white paper; black on pale blue-green paper. Printed by Hoffmann, Budapest. **R**

1) **A HABSBURG PROPAGANDA MÉREG, ÖL, BUTIT, NYOMORBA DÖNT!**
HAPSBURG PROPAGANDA IS A POISON, IT KILLS, STUPIFIES, PUSHES YOU TO POVERTY!
2) **SOHA TÖBBÉ HABSBURGOT! KUFSTEIN**
NEVER AGAIN A HAPSBURG! KUFSTEIN (a prison in Austria)
3) **NEM AJÁNLJUK!**
WE DO NOT RECOMMEND IT!
4) **MINDENT MEGGONDOLTAM, MINDENT MEGFONTOLTAM SOHA TÖBBÉ HABSBURGOT!**
I HAVE EVERYTHING THOUGHT OVER, EVERYTHING WAGED NEVER AGAIN A HAPSBURG!
Note: The first sentence is a citation: Franz Josef's. words before going to war with Serbia, which led to WWI.
5) **SOHA TÖBBÉ HABSBURG!! 1914-1918**
NEVER AGAIN A HAPSBURG!! 1914-1918
6) **JÁRMOT AKARTOK?**
YOU WANT A YOKE?

7) **„BIZALMAM AZ ŐSI ERÉNYBEN" SOHA TÖBBÉ HABSBURGOT!!**
"I TRUST THE OLD VIRTUES" (Franz Joseph's motto)
NEVER AGAIN A HAPSBURG!!

8) **400 ÉV! SOHA TÖBBÉ HABSBURGOT!**
400 YEARS! NEVER AGAIN A HAPSBURG!

9) **FERENC FERDINÁNDÉRT. SOHA TÖBBÉ HABSBURGOT!**
FOR FRANZ FERDINAND. NEVER AGAIN A HAPSBURG!
Note: The crown prinz, assasinated in Sarajevo.

10) **1849 október 6 SOHA TÖBBÉ HABSBURG**
6 October 1849 NEVER AGAIN A HAPSBURG!
Note: The day when 13 Hungarian generals were hanged.

11) **ELÉG VOLT!**
WE HAVE HAD ENOUGH!

12) **FIÚK! A „LEGITIMIZMUS" SZOLGASÁG!**
BOYS! "LEGITIMISM" MEANS SERVITUDE!

13) **HA OTT NEM KELL, MI SEM ERESZTJÜK BE!**
IF HE IS NOT NEEDED IN THERE (in Austria), WE ARE NOT GOING TO LET HIM IN EITHER!

14) **haynau SOHA TÖBBÉ HABSBURG!**
Haynau NEVER AGAIN A HAPSBURG!
Note: The Austrian general signing the death sentences in 1849.

15) **SOHA TÖBBÉ HABSBURGOT! A "LEGITIMIZMUS": ÜZLET**
NEVER AGAIN A HAPSBURG! "LEGITIMISM": BUSINESS

History: The Anti-Hapsburg League was founded in 1920, in conjunction with King Charles IV's several attempts to return to the Hungarian throne. The League had been rather active in the first half of the 1920s with its propaganda campaign, issuing much material, such as leaflets, postcards and, last but not least, unique, for this sort of issue, a large set of its own poster stamps.

324 OTHER/EGYÉB

324.01 MÉP

Double cross on triple hill (Kettős kereszt és hármas halom)
Imperforate, romboid-shaped, 60 mm, in national colours, printed by Klösz, Budapest, c. 1932
History: Founded as a government backing party by the premier minister (Gömbös) adapted the name of Magyar Élet Pártja (Party of Hungarian Life), expressing by that its national(listic) character.

324.02 NEP

NEP
Rotary with corn (Búza fogaskerékben)
Imperforate, 15 x 15 mm, brown on whitish paper, 1930s
History: Stamp of the Nemzeti Egység Pártja (Party of National Unity).
Note: Probably a membership stamp without denomination.

324.03 No text (Szöveg nélkül)
Rotary with corn (Búza fogaskerékben)
Perforated, 10 x 15 mm, brownish on white paper, 1930s
Note: Probably also a membership stamp.

33 THE CENTRE: ANYTHING IN-BETWEEN/ A CENTRUM, AVAGY A KÉT SZÉLSŐSÉG KÖZÖTT MINDEN

33.01 SZOCIÁLIS IPARGAZDASÁG PÁRTJA

PARTY OF SOCIAL INDUSTRIAL ECONOMICS
Worker carrying big hammer (Nagykalapácsot vivő munkás)
Perforated, 20 x 25 mm

2 KORONA	-	red
6 KORONA	-	green

History: A short lived party, founded in the early 1920s.

34 PATRIOTIC STAMPS/HAZAFIAS BÉLYEGEK

34.01 HAZÁDNAK RENDÜLETLENÜL LÉGY HÍVE ÓH MAGYAR

BE TRUE TO YOUR COUNTRY STEADFASTLY, OH, MY HUNGARIAN
Hero's Square in Budapest with the historical monuments (Hősök tere)
Perforated, 28 x 38 mm, multi-coloured, late 1920s

34.02 MAGYARORSZÁG A MAGYAROKÉ!

HUNGARY IS FOR THE HUNGARIANS!
Soldier ready to defend historical Hungary
(Az ország védelmében szablyát rántani kész kuruc vitéz)
Perforated, yellow; pink; green, published by Rácz Sándor, signed Pataky, printed by Szalay, Kender u. 39, 1920s. Size variations:

a) 35 x 52 mm
b) 50 x 72 mm

34.03 1848-1948

Kossuth' coat of arms (Kossuth címer)
Shield shaped, embossed, multi-coloured
Note: More a decorative ephemera item than a stamp, however, some collectors accept it as a 'borderline case'.

35 RECOVERING THE LOST TERRITORIES: IRREDENTA STAMPS/ IRREDENTA BÉLYEGEK

As a result of the terms of the peace treaty signed in Trianon in 1920, Hungary became a small, impoverished country, having lost more than two thirds of her pre-war territory and population. There was not much she could do but protest during the coming decades, relying upon propaganda activities both within the country and internationally. Typically, these stamps are called "protest stamps" in the German literature.

Immediately after the war so called 'irredenta' societies were founded with the sole aim of leading a publicity campaign against dismembering the country and keeping the issue open at least within the country. Understandably, not only the irredenta societies but nearly all political and social organisations took part in the anti-Trianon publicity campaign using all available methods of political propaganda, including issuing stamps.

Among the 'irredenta stamps' of the period some interesting, if bizarre, pieces can be found such as the 'irredenta-Jewish-stamp' as it is known by collectors. As the Jews were blamed for the lost war and the Soviet type revolution, typically being labelled as unpatriotic, the League of Hungarian Jews issued its own irredenta stamp with the inscription "We are Hungarians!" (full description at Jewish Stamps section, No 42.05)

The ELMA, the club of Cinderella collectors also published its own anti-Trianon editions. These were poorly printed because of the post-war conditions, but they exist in many colour variations.

A big boost to the irredenta cause was the publicity support of the English Press tycoon, Lord Rothermere. Lord Rothermere published articles in his Daily Mail with a new approach, i. e. the Hungarian view, pointing out the great injustices to this country by the peace treaty. Two of such articles resulted in a special response in Hungarian society, reverbarating throught the whole country, becoming something of a rallying cry. The first was titled "Justice for Hungary" and the second "Hungary's Place Under the Sun".

In the late 1930s, due to the changing political climate, the growing influence of the Third Reich, Hungary received back some of the lost territories. In the main, this was achieved peacefully, as a result of the Vienna Arbitrages in 1938 and 1940. The southern territories returned after the fall of Yugoslavia, against which the Hungarian Army led a limited campaign in April 1941.

All stamps commemorating the 'return' of the lost territories belong to the irredenta category but are labelled 'revisionist', meaning the revision, redrawing of the Trianon frontiers.

35.01 CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG..

RUMP-RUMP-HUNGARY IS NOT A COUNTRY..
Map of historical and Trianon borders, with St. Stephans crown above
(A történelmi Mo. térképe a trianoni határokkal és a Szentkoronával)
Embossed, irregularly shaped, scalloped on the edges, diam. 30 mm, blue and white, 1920s

35.02 DICSÉRTESSÉK A JÉZUS KRISZTUS NEM, NEM, EZT SOHASEM FOGJUK TÜRNI! ISTEN MINKET ÚGY SEGÉLJEN! AMEN!

JESUS CHRIST TO BE PRAISED
NO, NO, WE WILL NEVER TOLERATE THAT! GOD SO HELP US! AMEN!
Two hands carving up Hungary (Magyarországot szétszaggató kezek)
Imperforate, 65 x 55 mm, black on yellow paper, about 1919. **RR**
Exists also in Slovak with the same text:
POCHVALEN PAN JEZIS KRISTUS NIE, NIE TOTO NIKDY NEBUDEME TRPET! NECH NÁM TAK PÁN BOH POMAHÁ! AMEN!

35.03 ELMA

ELMA

1) Map of Old and Rump of Hungary
   Inscription on the left hand corner in a box: **ELMA 1920**
   Perforated and imperf., 60 x 35 mm, red, white and green; pink with black dots green on greyish paper; green on light green paper; dark grey on pink paper; green on yellow paper; green on light pink paper
   - a) SOHA!
   - b) NIE (insc. over the map: UNGARN)
   - c) JAMAIS! (HONGRIE)
   - **d)** NEVER! (HUNGARY)

2) Sheet containing 6 stamps, 3 of them with Hungarian, 3 with French inscriptions. Perforated, black and white, signed ELMA at the left bottom, outside the picture
   Map of Old and Rump-Hungary (A tört. és Csonka-Mo. térképe)
   - **a) Neuilly. 1920. január 15. Igazság ez?**
     Neuilly. 15 January 1920. Is this justice?
   - b) **Neuilly. 1920. január 15. Soha!**
     Neuilly. 15 January 1920. Never!
   - c) **Neuilly. 1920. január 15. Meggondoltátok?**
     Neuilly. 15 January 1920. Have you thought it over?
   - d) **Neuilly. 15. Janvier 1920 Oú est la justice?**
     Neuilly. 15 January 1920. Is this justice?
   - e) **Neuilly. 15. Janvier 1920 Jamais!**
     Neuilly. 15 January 1920. Never!
   - f) **Neuilly. 15. Janvier 1920 Y'ávez vous réfléchi?**
     Neuilly. 15 January 1920. Have you thought it over?

History: The stamp collecting club ELMA was among the first to issue stamps protesting against Trianon, in that particular case against the peace conditions proclaimed in Neuilly.Two sheets were printed in 1920, both of them having the same basic design, inscriptions in several European languages.

Note: Poor quality of printing.

EREKLYÉS ORSZÁGZÁSZLÓ

The central irredenta monument was built in the capital (Szabadság tér) in 1924. The centre of the design includes the so called Country's flag with the relics in front of it with a flower, map of Greater Hungary, and behind it in four segments of a semi-circle four symbolical statues of the lost territories. The monument was demolished after WWII, and, on its site, was erected a monument for the Red Army.

There are two sets (35.04 and 35.05) concerned with this central monument.

35.04 'Márton' set. Set of 8 designs, perforated, 30 x 42mm, brown; yellowish; blue, signed Márton L(ajos).

1) **IGY VOLT IGY LESZ! EREKLYÉS ORSZÁGZÁSZLÓ**
   IT WAS LIKE THAT, IT WILL BE LIKE THAT!
   THE COUNTRY'S FLAG WITH RELICS
   The flag with sun shining over it (Az Országzászló napsütésben)
2) **AZ ORSZÁGZÁSZLÓ TALAPZATA**
   PEDESTAL TO THE COUNTRY'S FLAG
3) **AZ ORSZÁGZÁSZLÓ FELIRATAI ÉS CIMEREI**
   INSCRIPTIONS AND COAT OF ARMS OF THE COUNTRY'S FLAG
4) **NAGYMAGYARORSZÁG VIRÁGSZÖNYEG**
   FLOWER CARPET OF GREATER HUNGARY
   Map made of flowers, more irredenta inscriptions over it (Virágtérkép)

5) **ÉSZAK. Az elrabolt ország szobra.**
NORTH. Monument of the stolen country.
6) **KELET. Az elrabolt ország szobra.**
ORIENT. Monument of the stolen country.
7) **DÉL. Az elrabolt ország szobra.**
SOUTH. Monument of the stolen country.
8) **NYUGAT. Az elrabolt ország szobra.**
WEST. Monument of the stolen country.

35.05 'Schuller' set of 8 designs. Perforated, 50 x 60 mm, signed P. Schuller 932. Colour variations: green and red on white paper; brown and lilac on white paper; blue on white paper; orange and dark brown. The first four stamps show statues symbolising the lost territories, the remaining four depicting maps and crosses. Also in French, designed for international publicity use.

1) **LA STATUE DES RÉGIONS ORIENTALES ARRACHÉES, Á BUDAPEST**
2) **LA STATUE DES RÉGIONS MÉRIDIONALES ARRACHÉES, Á BUDAPEST**
3) **LA STATUE DES RÉGIONS OCCIDENTALES ARRACHÉES, Á BUDAPEST**
4) **LA STATUE DES RÉGIONS SEPTENTRIONALES ARRACHÉES, Á BUDAPEST**
5) **TRIANONTRIA NON NEM! NEM! SOHA! NON! NON! JAMAIS!**
6) **IGAZSÁGOT MAGYARORSZÁGNAK! JUSTICE FOR HUNGARY!**
7) **MAGYARORSZÁG HELYE A NAP ALATT. HUNGARY'S PLACE IN (!) THE SUN.**
8) **HUNGARIA CRUCIFIXA**

Also in a large size, 55 x 45 mm, blue on white. An imperforate variation exists, with a separate design showing scouts saluting the flag. This latter variation is **R.** Text:
ŐRSÉG TISZTELEG AZ ORSZÁGZÁSZLÓ ELŐTT
GUARDS SALUTING THE FLAG OF THE NATION

35.06 **ORSZÁGZÁSZLÓ FELAVATÁSA BUDAFOK 1937 V. 30.**
INAUGURATION OF THE FLAG OF THE NATION BUDAFOK 1937 V. 30.
Perforated, 40 x 50 mm, two colour variations: a) frame in blue, picture in red b) vice versa. Signed Parocco. **R**
History: The illustrator worked as a clerk in Budafok at the time. He was also the one to initiate printing the stamp. For biographical details see at Artists Index.
Note: Also on a small sheet (block of four with basic and frame's colours changing, perforated and imperforate; red decoration on the sides, picture blue and vica versa), with the following inscription:
A FELAVATÁS EMLÉKÉRE KIADTA: ORSZÁGOS FRONTHARCOS SZÖVETSÉG BUDAFOKI FŐCSOPORTJA
(PUBLISHED FOR THE INAUGURATION BY NATIONAL ASSOCIATION OF COMBATANTS, MAIN SECTION IN BUDAFOK)

35.07 Nemzeti Hiszekegy (National Credo). Set of 2 designs. Embossed, irregularly shaped. Contains the text of the so called 'National Credo', an irredenta prayer/ poem from 1920.

1) **HISZEK EGY ISTENBEN, HISZEK EGY HAZÁBAN,**
HISZEK EGY ISTENI ÖRÖK IGAZSÁGBAN,
HISZEK MAGYARORSZÁG FELTÁMADÁSÁBAN AMEN
I BELIEVE IN GOD, I BELEIVE IN MY COUNTRY,
I BELIEVE IN GOD'S ETERNAL TRUTH,
I DO BELIEVE IN HUNGARY'S RESURRECTION, AMEN

2) **HISZEK MAGYARORSZÁG FELTÁMADÁSÁBAN**
I BELIEVE IN HUNGARY'S RESSURECTION
Map of Hungary with historical and Trianon borders
(A történelmi és Csonka-Magyarország határai)
Several language and colour variations as follows:
a) languages: English, Esperanto
Note: Foreign language sets bear the inscription: JUSTICE FOR HUNGARY!
b) colour: black, dark blue, green

35.08 **HELPU AL RUINIGITA HUNGARUJO!**
HELP RUINED HUNGARY!
Map of historical and rump of Hungary (Térkép)
Imperforate, embossed, 25 x 35 mm, red on white; red on light green; wine red on lilac; red on orange; red on white. Text only in Esperanto

35.09 **HISZEK EGY ISTENBEN...**
I BELEIVE IN GOD...
Map of Historical Hungary, St. Stephen's crown , text of the National Credo
(Térkép, Szent Korona, a Nemzeti Hiszekegy teljes szövege)
Imperforate, 50 x 20 mm, red, white and green with white cross

35.10 IGAZSÁG EZ? IS THIS JUSTICE? JUSTICE THE ONLY GUARANTEE FOR PEACE AND PROSPERITY
Map of Historical and Rump of Hungary (Térkép)
Legend to black colour: **HUNGARY AS IT WAS FOR MORE THAN 1000 YEARS**
Legend to green colour: **HUNGARY AS IT IS SINCE TRIANON**
Circular, 65 mm, black and green on white paper. Size and language variation: Hungarian version, 50 mm, **R**

35.11 IGAZSÁGOT MAGYARORSZÁGNAK! PESTI HIRLAP LÉGRÁDY TESTVÉREK
JUSTICE FOR HUNGARY! PESTI HIRLAP LÉGRÁDY BROTHERS
Historical Hungary on a cross (A keresztre feszített történelmi Magyarország)
Circular, embossed, 50 mm, blue on white
History: Issued by the famous Légrády Bros Publishing and Printing Co. Ltd.

35.12 IGY VOLT IGY LESZ! Hiszek Magyarország feltámadásában!
IT WAS LIKE THAT IT'LL BE LIKE THAT! I believe in Hungary's resurrection!
Turul with sword flying over map of Rump and Old Hungary, triple hills and double cross
(Karmai közt kardot tartó Turul a történelmi és Csonka-Magyarország fölött)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, two colour variations:
a) green background;
b) orange background. **R**

MAGYAROK VAGYUNK! ZSIDÓ MAGYAROK!
See in the Jewish stamps chapter, No. 42.05.

35.13 MAGYARORSZÁG ELDARABOLÁSA A BÉKE HALÁLA
HUNGARY'S CARVING UP IS THE DEATH OF PEACE
Broken national coat of arms, dove of peace fatally wounded with arrow
(Összetört országcímer, mellette halálra nyilazott békegalamb)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, designed by Haranghy, 1919

35.14 MAGYAR VOLT MAGYAR LESZ KIADJA: A MAGYAR NEMZETI SZÖVETSÉG
IT WAS HUNGARIAN IT WILL BE HUNGARIAN
PUBLISHED: BY THE HUNGARIAN NATIONAL ASSOCIATION
Set of 21 perforated photostamps, 28 x 40 mm. Black on white paper with the view of the following Transsylvanian towns.
ARAD, BRASSÓ, CSIKSZEREDA, DÉS, GYULAFEHÉRVÁR, KOLOZSVÁR, MÁRAMAROSSZIGET, MAROSVÁSÁRHELY, NAGYBÁNYA, NAGYENYED, NAGYSZALONTA, NAGYSZEBEN, NAGYVÁRAD, SEGESVÁR, SEPSISZENTGYÖRGY, SZATMÁR, SZÉKELYUDVARHELY, TEMESVÁR, TOROCKÓ, VAJDAHUNYAD, ZILAH
Note: Poor quality printing.

35.15 **MAGYAR VOLT MAGYAR LESZ! SZABADKA**
IT WAS HUNGARIAN IT WILL BE HUNGARIAN! SZABADKA
Building of the Casino, in front of it monument of War of Liberation
(A városi kaszinó épülete, előtte az 1848-49-es emlékmű)
Perforated, 50 x 55 mm, red, white and green, signed P. Schuller '932

35.16 NEM! NEM! SOHA!
NO! NO! NEVER!
Map of Old and Rump-Hungary (Térkép a történelmi és a trianoni határokkal)
Perforated and imperforate, 25 x 37 mm, red on white paper; rose on red; blue on red, about 1930. The same picture as at stamp No 35.08
Note: The imperforate versions are embossed. Also in Esperanto with different text:
NE LASU DISPECIGI HUNGARUJON!
(DO NOT LET HUNGARY GET DISMEMBERED!)

35.17 NEM NEM SOHA! NIE NIE NIEMALS! NO NO NEVER! NON NON JAMAIS!
Set of four designs showing the lost territories on the map of Hungary. Perforated, 45 x 30 mm, with at least four colour variations

1) **NYUGATMAGYARORSZÁG WESTUNGARN** (WESTERN HUNGARY)
2) **FELVIDÉK OBERUNGARN** (UPPER HUNGARY)
3) **ERDÉLY SIEBENBÜRGEN** (TRANSSYLVANIA)
4) **HORVÁTORSZÁG KROATIEN** (CROATIA)

35.18 PRO INTEGRITATE HUNGARIAE
FOR THE INTEGRITY OF HUNGARY
Fallen man laying on map of old Hungary, vulture tearing it apart
(Súlyosan sebesült férfi a történlmi Mo. térképén, amelyet keselyű marcangol)
Imperforate, 80 x 70 mm, multi-coloured, signed Bíró, printed by Radó Budapest, Szemere u.19., **RR**

35.19 ROTHERMERE A NEMES LORD TISZTELETÉRE UTÁNNYOMÁS TILOS.
ROTHERMERE SALUTING THE NOBLE LORD REPRINT PROHIBITED
The Lord's portrait in floral frame (Portré virágos keretben)
Perforated, 30 x 45 mm, blue on white paper, **R**

35.20 **SAVE HUNGARY**
MENTSÉTEK MEG MAGYARORSZÁGOT
Map of historical Hungary (A történelmi Magyarország térképe)
Perforated, 53 x 33 mm, black on white paper. Also in embossed version. Red on gold; green on gold; dark lilac on gold paper
Note: Same picture as of stamps Nos 35.08 and 35.16

35.21 SZEPESSÉG MAGYARORSZÁGÉ
SZEPESSÉG BELONGS TO HUNGARY
Map of historical Hungary with the Szepesség in it, all placed in a shield
(A Történelmi Mo. és a Szepesség térképe címerpajzsba helyezve)
Perforated, 23 x 33 mm, multi-coloured, **R**

35.22 'Tary' set, consisting of designs, name derived from the designer. Set of 6 designs, perforated, 48 x 54 mm, signed Tary 1920. At least 6 colour variations. Also in size 60 x 75 mm, grey and dark brown on white paper. The latter size variation is **R.** Language variation: German

1) **1 K VÉRÜNKKEL SZENTELT FÖLD ARAD!**
1 K WITH OUR BLOOD THE EARTH OF ARAD BECOME HOLY!
With the memorial and names of the 13 martyr generals executed in 1849
(Az aradi vértanúk emlékműve és neveik)

2) **1 K HAGYJUK-E KOMÁROMOT? KOMÁROM 1849-BEN**
SHALL WE GIVE UP KOMÁROM? KOMÁROM IN 1849
Fortress of Komárom (Komárom vára)

3) **2 KOR SZENT LÁSZLÓ VÉDI NAGYVÁRADOT!**
ST. LADISLAUS PROTECTS NAGYVÁRAD!
St. Ladislaus (Szt. László)

4) **2 K ÉLETÜNKET ÉS VÉRÜNKET ÁLDOZZUK POZSONYÉRT!**
2 K OUR LIFE AND BLOOD WE SACRIFICE FOR POZSONY!
Maria Theresia's monument (Mária Terézia pozsonyi emlékműve)

5) **5 KOR KURUCOK, ELŐRE.. KASSÁRA!**
5 KOR KURUC', FORWARD.. TO KASSA!
Rákóczi Ferenc II on horseback (II. Rákóczi Ferenc lóháton)
Note: Kuruc was the name for revolutionary soldiers fighting against the Hapsburg rule in 17-18th Centuries)

6) **5 KORONA MÁTYÁS MÉG ŐRT ÁLL KOLOZSVÁRON!**
5 KORONA MATHIAS STILL STANDS GUARD IN KOLOZSVÁR!
Monument of King Matthias (Mátyás király kolozsvári emlékműve)

35.23 **TRIANON**
Torch (Fáklya)
Embossed, serrated, 30 x 35 mm. Gold on black; white on black. Published by the TESZ
Note: The torch figures are also on the die cuts versions.

35.24 BUDAPESTI EGYESITETT VÁROSI VASUTAK NEM NEM SOHA
Csonka Magyarország nem ország! Egész Magyarország mennyország!
UNITED ELECTRICAL CITY TRAMS CO. BUDAPEST NO NO NEVER
Rump Hungary is no country! Whole Hungary is a paradise!
Map of Greater and Rump Hungary (Térkép)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, about 1925

35.25 **POZSONY MAGYARORSZÁGÉ**
POZSONY BELONGS TO HUNGARY
Pozsony castle on the map of historical Hungary, all placed on a shield
(A pozsonyi vár a történelmi Magyarország térképében, mindez címerpajzsba helyezve)
Perforated, 25 x 30 mm
Note: Design and sign very similar to No 35.21.

35.26 **CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENNYORSZÁG MAYER MÓR FIA SZOMBATHELY**
RUMP HUNGARY IS NOW COUNTRY WHOLE HUNGARY IS A PARADISE
MAYER MÓR'S SON SZOMBATHELY

Map of historical Hungary, Kossuth's coat of arms
(A történelmi Magyarország térképe Kossuth-címerrel)
Perforated, 55 x 33 mm, multi-coloured, about 1925

SLOVAK STAMPS

A special subcategory. As Czechoslovakia seemed to be the weakest piece in the chain of the 'successor states' and as in Slovakia a strong anti-Czech feeling had been rising among the population from the 1920s, several stamps were printed in Slovak language. Initially, there were some language problems.
See also No 35.02.

35.50 'Back to' set, of the same design, printed in three separate language versions as follows:
Triple hill with apostolic cross with rising sun
(Hármas halom kettős kereszttel és felkelő nappal)
Perforated, 30 x 35 mm, red, white and green. Signed by Tary, 1920. **R.** Three text variations:

1) **VISSZA A MAGYAROM!**
BACK TO HUNGARY!
Inscription in Hungarian, faulty
2) **NASAD KU MAGYAROM!**
Inscription in Slovak, faulty
3) **NASPAT KU MAGYAROM!**
Inscription in Slovak, correct

35.51 GYERE VELÜNK TESTVÉR SZEREZZÜK VISSZA HAZÁNKÁT.
BRATRE, POD'S NAMI ZISKAJME SI SPIATKY NASU VLAST.
COME WITH US, BROTHER, LET US RETAIN OUR HOMELAND.
Hungarian and Slovak holding hands (Magyar és szlovák kezet ad egymásnak)
Imperforate, 50 x 70 mm, black print on grey paper, **RR**

35.52 SLOVÁCI ZOBUTE SA!
SLOVAKS, WAKE UP!
A family and a 18th Century soldier / trumpeter, Árva-castle and double cross with St. Stephen's crown
(Szlovák család és kuruc lovas kürtös, Árva-vára, kettős kereszt és a Szentkorona)
Imperforate, 50 x 70 mm, black on white paper, **R**

REVISIONIST STAMPS

'Revisionism' is an euphemism for irredentism. In the Hungarian political slang of the period 'revisionism' means the same activities and goals as for the irredenta, revision standing for accomplished irredenta, i.e. changing the existing borders. This 'succesful' period means the years of 1938-1941, when Hungary managed, mostly with the Third Reich's diplomatic or 'undiplomatic' assistance, to recover a considerable part of the lost territories.

35.60 "Samum Altesse'' revisionist sets. The Samum Altesse was a cardboard manufacturing company in the capital. It issued many of its own publicity sets, including three 'revisionist ones as follows.

35.60.1 First set. Set of 10 designs, perforated, red and brown on white paper, 30 x 40 mm, signed P(ammer). I.(imre), with the following text:
REVIZIÓS NAGGYÜLÉS 1938. SZEPT. 21-ÉN.
REVISIONIST GENERAL MEETING 21. SEPT. 1938, **R**

1) Warrior of the conquest time with torch (Honfoglaláskori vitéz fáklyával)
2) Peasant in traditional clothes holding his hat (Földmíves levett kalappal)
3) Peasant with plough and rising double cross
(Paraszt ekével, mögötte kettős kereszt)
4) National coat of arms and text:
1938 REVIZIÓ Isten áldd meg a magyart
5) Woman holding up child. Text: REVIZIÓ 1938
6) Hand holding torch (Fáklyát tartó kéz)
7) Peasant greeting rising sun (Paraszt köszönti a felkelő napot)
8) Peasant family in front of historical Hungary on cross
(Paraszt család a keresztre feszített történelmi Magyarország előtt)
9) Peasant kneeling in front of map of historical Hungary
(A történelmi Magyarország térképe előtt térdeplő földműves)
10) 18th Century mounted soldier (Kuruc lovas)

35.60.2 Second revisionist set of 10 designs. Parameters as above, red and green on white paper, artist unknown. **R**

1) **REVIZIÓ 1938. OKT. 11 SÁTORALJAUJHELYI ÁLLOMÁS**
REVISION 11 OCT. 1938 STATION AT SÁTORALJAUJHELY
Soldier waving national flag (Honvéd nemzetiszínű zászlót lenget)
2) **IPOLYSÁGI BEVONULÁS 1938. OKT. 11.**
ENTERING IPOLYSÁG 11 OCTOBER 1938
Girl handing bouquet of flowers to a soldier (Leány honvédnek virágcsokrot ad)
3) **KOMÁROMI BEVONULÁS 1938. NOV. 6.**
ENTERING KOMÁROM 6 NOV. 1938
City hall (Városháza)
4) **LÉVAI BEVONULÁS 1938. NOV. 9.**
ENTERING LÉVA 9 NOV. 1938
Ruins of a castle (Várrom)
5) **LOSONCI BEVONULÁS 1938. NOV. 1O.**
ENTERING LOSONC 10 NOV. 1938
Main square in Losonc (Losonci főtér)
6) **RIMASZOMBATI BEVONULÁS 1938. NOV. 1O.**
ENTERING RIMASZOMBAT 10 NOV. 1938
Main square (Főtér)
7) **ROZSNYÓI BEVONULÁS 1938. NOV. 8.**
ENTERING ROZSNYÓ 8 NOV. 1938
Church tower (Templomtorony)
8) **KASSAI BEVONULÁS 1938. NOV. 11.**
ENTERING KASSA 11 NOV. 1938

The cathedral in Kassa (Kassai dóm)
9) **MUNKÁCSI BEVONULÁS 1938. NOV. 1O**
ENTERING MUNKÁCS 10 NOV. 1938
Munkács castle (Munkácsi vár)
10) **UNGVÁRI BEVONULÁS 1938. NOV. 1O.**
ENTERING UNGVÁR 10. NOV. 1938
Cathedral in Ungvár (Székesegyház)

35.60.3 Third set. Same as at the first set, signed Fery (Antal), brown and green on white paper, **R**
1939 KÁRPÁTALJA HAZATÉRT
1939 THE SUBCARPHATIANS HAVE RETURNED
1) **A BESZKIDI HATÁROSZLOP**
BORDER SIGN AT BESKID PASS
2) Hungarian and Pole shaking hands on the frontier region
(Magyar és lengyel kezet nyújt egymásnak a határon)
3) St. Stephen's crown (Szt. István koronája)
4) **MÁRAMAROS**
The country's coat of arms (A megye címere)
5) **BEREG**
The country's coat of arms (A megye címere)
6) **AZ UZSOKI HÁGÓ**
PASS AT UZSOK
7) **A VERECKEI SZOROS**
VERECKE PASS
8) Cottages (Házak)
9) **A HUSZTI VÁR**
HUSZT CASTLE
10) **UNG**
The country's coat of arms (A megye címere)

35.61 **HISZEK MAGYARORSZÁG FELTÁMADÁSÁBAN KIADJA: A MAGYAR NEMZETI SZÖVETSÉG**
I DO BELIEVE IN HUNGARY'S RESURRECTION PUBLISHED
BY THE HUNGARIAN NATIONAL ASSOCIATION
Map of Hist. Hungary and Hungary including the territories recovered from Czechoslovakia
(Térkép a történelmi és az 1939-es magyar határokkal)
Perforated, 35 x 25, black; green; blue; red on white paper (1939)

35.62 **Követell (!): Damjanich-u. 58 ERDÉLYT VISSZA**
Demandes: Damjanich-u. 58. (GIVE) BACK TRANSSYLVANIA
Coat of arms of Transsylvania (Erdély címere)
Perforated, blue on white paper, poor perforation. Publisher: Bonhér Gy. és Némethy A, **R**
Note: A stamp with potential for confusion. Probably a private edition (of Mr Némethy) in 1940 when the topic was high on the political agenda. Perhaps, either a product of patriotic fervour or a salesman's idea. It includes a particualarly bad example of misspelling (Követell insted of követel). It is not known if it was a misspelling or, perhaps, a printer's error.

35.63 **ERDÉLY VISSZATÉRT 1940**
TRANSYLVANIA HAS RETURNED
Coat of arms of Transylvania (Erdély címere)
Circular embossed, 35 mm, red and green on white paper

35.64 **ERDÉLY FELSZABADULÁSÁNAK EMLÉKÉRE 194O. VIII. 3O**
ÉLJEN MAGYARORSZÁG ÉLJEN HORTHY
COMMEMORATING LIBERATION OF TRANSYLVANIA 30. 8. 1940
LONG LIVE HUNGARY LONG LIVE HORTHY
National coat of arms in the middle (Országcímer)
Oval shaped, red, white and green, 48 x 64 mm

35.65 **ERDÉLY VISSZATÉRT 194O HAMLET TÜKÖRGYÁR MAROSVÁSÁRHELY**
TRANSYLVANIA HAS RETURNED 194O HAMLET FACTORY OF MIRRORS
AT MAROSVÁSÁRHELY
Coat of arms of Transylvania (Erdélyi címer)
Embossed, circular, 58 mm, red, white and green, **R**

35.66 **VISSZATÉRT A DÉLVIDÉK 1941 Ápr. 13.**
THE SOUTH HAS RETURNED 13 Apr. 1941
National colours (Nemzeti színek)
Circular, 30 mm, red, white and green
Note: Exists also as an oval.

35.67 **UJVIDÉK VISSZATÉRT**
UJVIDÉK HAS RETURNED
Text only (Szövegbélyeg)
Circular, red, white and green, 15 or 12 mm

CHARITY AND WELFARE/JÓTÉKONYSÁGI ÉS SEGÉLYBÉLYEGEK

35.70 **ÁRVIZKÁROSULTAKÉRT Kolozsvár hazatárásának napján**
FOR FLOOD VICTIMS On the day of Kolozsvár's returning to the motherland
Text only (Szövegbélyeg)
Circular, 40 mm, red and green print on white paper, **R**

35.71 **MAGYAR A MAGYARÉRT A FELVIDÉKÉRT ADAKOZOTT**
HUNGARIANS FOR HUNGARIANS CONTRIBUTION FOR UPPER HUNGARY
Shield of Upper Hungary, forming a heart (A Felvidék szivet formázó címere)
Perforated, 45 x 60 mm, red, white and green, printed by Stádium R.t. (1938)

35.72 **ERDÉLYÉRT ADAKOZOTT**
CONTRIBUTED FOR TRANSYLVANIA
St. Stephen’s crown radiating over small village in Transylvania
(A Szent Korona beragyog egy kicsiny erdélyi falut)
Perforated, 35 x 50 mm, multi-coloured, printed by Pallas (1940)

36 HUNGARICA

Politically, 'Hungarica' included all foreign published stamps related to the 20th Century.They include those about Hungarian history, including charity issues, such as the German productions before or after WWI. This part of the catalogue is less than complete but research continues in neighbouring countries and publications from there are expected which should increase knowledge of this aspect.

36.01 FÜR' DEUTSCHE KIND IN SIEBENBÜRGEN 6 HELLER

FOR GERMAN CHILDREN IN TRANSYLVANIA 6 HELLER
Coat of arms of Transylvania (Erdély címere)
Perforated, 25 x 33 mm, colour (with gold), about 1913, **R**

36.02 Verein zur Elhaltung des Deutschtums in Ungarn. Volkspende. Hier stirbt der Deutsche nicht - darauf vertraut! 2 h(aller)

Society for Saving the German Minority in Hungary. Peoples' contribution. The German here will not die - You may be sure of that! 2 h(aller)
Two German peasants holding hands, coat of arms in both lower corners
(Egy erdélyi és egy bánáti német paraszt kezet ad egymásnak, az alsó sarkokban címerpajzs)
Perforated, 25 x 33 mm, multi-coloured, 21 colour variations, three editions (1909-1911)

Edition I:	1909	10 colour variations Text printed in black on 1) rose; 2) rose-yellow-reddish; 3) white; 4) pale yellow; 5) yellow; 6) pale green; 7) dark green; 8) brownish-green; greyish brown; 9) lilac paper
Edition II:	1909	11 colour variations as follows: on rose; red; carmine; pale yellow; orange; pale green; dark blue; pale blue; lilac; bluish-grey, white paper
Edition III:	1911	12 colour variations. Same picture, centre of the design remains white

History: The Association was founded in 1907 in Austria but soon became active in Germany, which, in due course, became the centre of the activities. At the time there were about 1,000,000 ethnic Germans living in Hungary (about 5% of the population), for whom the Association vowed to provide assistance in their fight "against Magyars, Roumanians and Croats" in order to keep German national identity.

These stamps may be seen as the continuation of the so called "Wehrschatz" category, i.e. welfare and donation stamps issued by Austrian cultural organisations for funds of German minorities in the countries belonging to the Austrian part of the Monarchy.

Note: Colour variations of the first edition Nos. 2, 4, 7, 8 and 9 are **R.**

Literature/Irodalom:

Sammel-Buch für deutsche Schutzmarken. Herausg. von "Deutschen Schutzmarken-Verein in Kassel. Verlag W. L. Schütze, Hadersleben (c. 1913)

Verzeichnis/Katalog der wichtigsten Deutschen Vehrschatz-Marken. Spenden-Marken für nationale Zwecke. Herausg. von "Deutschen Schutzmarken-Verein" in Kassel. Zweite, stark veränderte Ausgabe, 1913

36.03 V.(erein) z.(u) Erhaltung des Deutschtums in Ungarn ... Heller

Society for Saving the German Minority in Hungary ... Heller
Coat of arms with in a cirle with floral decor (Körbe helyezett címer, körötte virágdísz)
Perforated, multi-coloured, 3 colour variations, probably printed in 1913

5 Heller	-	30 x 40 mm
2 Heller	-	26 x 32 and 18 x 22 mm

History: The stamps were published by the Society's 'branch organization' in Bosnia and Herzegovina.

36.04 **VEREIN FÜR DAS DEUTSCHTUM IN AUSLAND 2 Pf**
SOCIETY OF GERMANS LIVING ABROAD 2 Pf
Set of 12 perforated designs, multi-coloured, 1912. Of the 12 stamps No 7 and 8 are Hungarica
Views of German castles and cities in Germany and abroad
1) Burg Hohhenzollern 2) Marienburg 3) Wartburg 4) Heidelberg 5) Burg Persen
6) Burg Hohensalzburg 7) *Siebengürger Kirchenburg* 8) *Bauernburg Rosenau*
(Siebenbürgen) 9) Schwarzhäupterburg (Riga) 10) Dorpat 11) Reval
12) Rathaus in Löwen (Flandern)
History: The Society was founded in 1881, being based in Berlin. There were 50,000 members.
Note: Known only from description.

36.05 **V.(erein des) D.(eutschtum in) U.(ungarn) Deutsche Volkshilfe Kinder aufs Land**
Society of Germans in Hungary German People's Aid Children from the Country
Children in a railway carriage (Gyermekek vonaton)
Photostamp in black and white, perforated, 30 x 45 mm, published by Dr. A. Schlitt, 1920s
History: The V. D. U., was an organisation with mild political character in the 1920s and was taken over in the mid 1930s by pro-national socialist elements. After WWI, until 1946, there had been about half a million ethnic Germans living in Hungary, many of them in the villages of South-West regions of the country, in the so called Schwäbische Türkey (Saxons' Turkey).

36.06 **MAGYAROK! SZAVAZZATOK AZ EGYESÜLT ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIALISTA ÉS MAGYAR NEMZETI PÁRTRA!**
HUNGARIANS! VOTE FOR THE UNITED NATIONAL CHRISTIAN SOCIALIST AND HUNGARIAN NATIONAL PARTY!
Flagbearer (Zászlótartó)
Imperforate, 50 x 60 mm, green on white paper, signed Nemesszeghy. Published by Egyesült Párt, Bratislava Ventur-u. 15. I., printed by Lit. J. Romwalter, Bratislava, c. 1930, **R**
History: Stamp printed for the election campaign of two Hungarian political parties in Czechoslovakia.

37 LABOUR MOVEMENT/SZAKSZERVEZETI MOZGALOM

Below will be found the stamps published by labour unions and job-related organisations. Most of them have some face value, thus they fit into the charity or welfare category, especially in view of the self financing nature of the organisations. However, membership stamps, as indicated several times in the text, are not within the scope of this catalogue. They exist in such numbers that even if an editorial decision had been taken to include them, an additional volume would have been necessary to accommodate them. In addition, often those membership stamps exist as 'miniatures', where both the printing and the abbreviations are nearly unreadable. Examples of membership stamps which are of a reasonable size and can be deciphered are those of the Christian Socialist Construction Workers' Association from the 1920s having a value of 3 Korona, together with the national coat of arms. The stamp of the "Janitors National and Economic Association" shows no denomination but has very interesting graphics. It is considered a classical membership stamp.

Apart from membership stamps this Chapter is very much a 'catch all'. Those included are: any kind of charity or welfare, including the so called 'defence' fund ones, which privided financial support for would be strikers etc., or the 'solidarity' stamps, providing financial aid for those newly unemployed - and many more.

All these clearly indicate on the stamp that it is a membership one, or not, as is the case with the stamps published by the Association of Clerks Employed by Private Firms from 1910. As a group, it is very complex.

It is worth noting that there is a trend for this category of stamps to be collected on original documents, which include membership cards, and, today, such documents are difficult to find.

To summarise. This is a very special and complex field, not only for various overlappings and connections to other themes but for both its very subject and collecting methods. Finally, the rather optimistic estimate is that about one quarter of all those issued are listed below.

371 CONGRESSES AND CONFERENCES/KONGRESSZUSOK ÉS KONFERENCIÁK

371.01 KERESZTÉNYSZOCIALISTA SZAKSZERVEZETEK SZÖVETSÉGI KONGRESSZUSA BUDAPEST, 1924. DEC. 7-8.
OVERALL CONGRESS OF CHRISTIAN SOCIALIST TRADE UNIONS
BUDAPEST, 7-8 DECEMBER 1924
Worker's figure in a shield (Munkás pajzzsal)
Perforated, 40 x 55 mm, red on white paper

372 LABOUR: GENERAL/SZAKSZERVEZETEK ÁLTALÁBAN

372.01 A SZAKSZERVEZET A MUNKÁS VÁRA
THE TRADE UNION IS THE WORKER'S CASTLE
Textile workers centre in a shield (Textilesek pajzs közepébe helyezve)
Perforated, 25 x 35 mm, signed Kádár, about 1946

1 Ft	-	blue
2 Ft	-	light red

372.02 DOLGOZÓK KÖNYVTÁRA ALAPJA 1 FORINT
WORKERS' LIBRARY FUND 1 FORINT
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 40 x 30 mm, grey, about 1947

372.03 SZAKSZERVEZETEK KÖZPONTI ISKOLÁJA
CENTRAL SCHOOL OF TRADE UNIONS
The school (Az iskolaépület)
Perforated, 25 x 35 mm, about 1947
50 fill. - red
1 Ft - brown
2 Ft - green

373 LABOUR: CHARITY AND WELFARE/ SZAKSZERVEZETEK: JÓTÉKONYSÁGI ÉS SEGÉLYBÉLYEGEK

373.01 A KISPESTI MUNKÁSOTTHONALAP JAVÁRA 50 KORONA
FOR THE WORKERS' HOME FUND AT KISPEST 50 KORONA
The building (Az épület)
Perforated, 38 x 22 mm, blue, about 1922

373.02 BŐRIPARI MUNKÁSOK OTTHONA 50 KORONA
HOME FOR THE WORKERS OF THE LEATHER INDUSTRY 50 KORONA
The buildings' silhouette (Az épület sziluettje)
Perforated, 18 x 18 mm, black on orange paper, about 1922

373.03 **BPESTI KISIPARI KOVÁCSOK ÉS KOCSILAKATOS MUNK. VÉDELMI ALAPJA 2 KOR.**
DEFENCE FUND OF SMITHS' AND CARRIAGE SMITHS IN BUDAPEST 2 KOR.
Anvil and two hammers (Üllő és két kalapács)
Imperforated, 55 x 30 mm, about 1905

373.04 **Épületlak. és rokonszakmák Segítsd a munkanélkülit! Karácsonyi segély 50 fillér 1927**
Locksmiths of the construction industry and related jobs Help the unemployed!
Chrismas aid 50 fillér 1927
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 40 x 30 mm, black on blue paper

373.05 SZÉKHÁZAT ÉS TUDÁST A DOLGOZÓ PARASZTSÁGNAK
A HEADQUARTERS BUILDING AND KNOWLEDGE TO THE WORKING PEASANTRY
Peasant reading a book, the FÉKOSZ building in the background
(Könyvet olvasó paraszt, a FÉKOSZ épületével a háttérben)
Perforated and imperforate, 40 x 35 mm, about 1947
50 f - grey
1 Ft - blue
2 Ft - purple red
5 Ft - lilac

History: The National Association of Peasants and Small Holders (FÉKOSZ - Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége) was formed immediately after WWII under strong Communist influence. In mid 1948 it had almost 500,000 members. By the end of the same year, after the Communist political takover its purpose had come to an end and it was disbanded.

373.06 **JUBILEUMI BÉLYEG A GYÁRIPARI KOVÁCSOK ÉS ROKONSZAKMÁK JUBILEUMÁRA 1929 5O FILLÉR**
JUBILEE STAMP FOR THE INDUSTRIAL SMITHS' AND WORKERS OF RELATED JOBS IN 1929 50 FILLÉR
Two workers holding hands, factory buildings in the background
(Két munkás kézfogása, a háttérben gyártelep)
Perforated, 24 x 28 mm, red on greenish paper

373.07 Gyáripari lakatosok Segitsd a munkanélkülit. Karácsonyi segély .... 1 Pengő
Industrial smiths Help the unemployed. Christmas charity ..... 1 Pengő
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 37 x 27 mm
1926 - greenish
1927 - carmine
1928 - orange

373.08 Kisipari kovácsok és kocsilakatos munkások védelmi alapja
Defence fund of smiths and coach locksmiths working as craftsman
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 24 x 14 mm
1920 - light-lilac
1926 - green
1929 - greyish-lilac
1930 - greyish-lilac
1932 - red

373.09 K. P. D. SZ. SZ. SZOLIDARITÁS A MUNKANÉLKÜLIEKKEL
K. P. D. SZ. SZ. SZOLIDARITÁS A MUNKANÉLKÜLIEKKEL
Hermes' batton with two snakes embracing it (Hermész-pálca két rátekeredő kígyóval)
Perforated, 25 x 35 mm, 1947
5 Ft - blue
10 Ft - brown
20 Ft - pinkish

373.10 MAGYARORSZÁGI FAMUNKÁSOK OTTHONA ALAP JAVÁRA 50 KORONA
FOR THE HOME FUND OF HUNGARIAN WORKERS OF THE WOOD INDUSTRY 50 KORONA
The building (Az épület)
Perforated, 40 x 28 mm, dark red on pink paper, about 1923

373.11 ÜVEG- ÉS PORCZELLÁN KERESKEDŐK ÉS ÜVEGESEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE 1 FILLÉRT SZAKMÁNK ELSZEGÉNYEDETT TAGJAINAK SEGÉLYEZÉSÉRE
NATIONAL SOCIETY OF GLASS AND CHINA MERCHANTS AND GLASS INDUSTRY WORKERS 1 FILLÉR FOR IMPOVERISHED MEMBERS OF OUR BRANCH
Glass houseware (Üvegárú)
Perforated, 30 x 25 mm, lilac, about 1905, **R**

373.12 LANDESFERBAND DER UNG. GLASER, GLAS- UND PORCELLANHAENDLER. 1 HELLER FÜR HILFSBEDÜRFTIGE!
NATIONAL SOCIETY OF GLASS AND CHINA MERCHANTS AND GLASS INDUSTRY WORKERS 1 FILLÉR FOR THE ONES IN NEED!
Glass blower (Üvegfúvó munkás)
Perforated, 25 x 33 mm, red; blue; text in German, about 1900, **R**

373.13 SOLIDARITAS KGA ... FILLÉR
Wheat (Búzakalász)
Perforated, 20 x 20 mm, denominations (10, 20, 50 fillér) overprinted in black, greyish-green, late 20'ies

373.14 SOLIDARITAS P. T. O. E.
Head radiating in front of it two hands holding each other
(Sugárzó emberfej, előtte két kéz fonódik egymásba)
Perforated, late 1920s
Size variations:
a) 22 x 22 mm, red on white paper
b) 30 x 40 mm, blue on white paper
History: Fund raising stamps for the "Defence Fund" of the Pénzügyi Tisztviselők Országos Egyesülete (Finantial Clerks' National Association), described in detail in their monthly "Pénzintézeti Tisztviselők Lapja" 1913. ápr. p. 24-25.

373.15 VASAS, NE HAGYD MAGAD! 10.000 K A munkanélküliek karácsonyi segélyére 1924
METAL WORKER, DON'T GIVE UP! 10,000 K For the Christmas charity of unemployed 1924
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, square shaped, 33 mm, black on blue paper

373.16 VASAS OTTHON ALAP 10 FILLÉR
METAL WORKERS' HOME FUND 10 FILLÉR
The building with a crowd in front of it (Az épület, előtte tömeg)
Perforated, 20 x 18 mm, blue on white paper, early 1930s

373.17 **VAS ÉS RÉZESZTERGÁLYOSOK ÉS GÉPMUNKÁSOK A FONYÓDI ÜDÜLŐ-TELEP JAVÁRA 1 KORONA**
METAL AND COPPER LATHE OPERATORS AND MACHINE OPERATORS FOR THE BENEFIT OF THE BEACH HOLIDAY CENTRE AT FONYÓD
Serrated, 60 x 35 mm, lilac on white paper, about 1910

DEFENCE FUNDS

'Defence funds' stamps were contributions for hard times fund, i. e. for strikes. These stamps were numerous between 1910 and 1914, by now are rather scarce. All illustrated ones belong to the R category.

373.18 Esztergályosok védelmi alapja
Lathe operators' defence fund
Tools (Mérőműszerek)
Perforated, 20 x 20 mm, brownish red, about 1910

373.19 Gépkocsivezetők védelmi alapja
Drivers' defence fund
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 23 x 23 mm, black print on brick red, about 1912

373.20 Gépipari lakatosok videlmi alapja 1 kor.
Locksmiths of the machine industry defence fund 1 kor
Value placed on triple crest (Az érték hármas halmon)
Perforated, 16 x 20 mm, blue on white paper, about 1910
Note: Serious misspelling in text (videlmi instead of védelmi).

373.21 Magyarorsz. Bádogosok Védelmi alapja
Hungarian Tinkers' Defence fund
Floral decor (Virágos díszítés a széleken)
Perforated, 22 x 22 mm, brown on white paper, about 1910

373.22 Műszerészek védelmi alapja 100
Technicians' defence fund 100
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 20 x 20 mm, black on white, about 1910

373. 23 ÖNTÖDEI MUNKÁSOK VÉDELMI ALAPJA
FOUNDRY WORKERS' DEFENCE FUND
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 25 x 25 mm, blue on white paper, about 1910

373.24 ÖNTÖDEI MUNKÁSOK VÉDELMI ALAPJA 50 FILL.
FOUNDRY WORKERS' DEFENCE FUND 50 FILL.
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 20 x 20 mm, blue on white paper, about 1910

373.25 VASIPARI GÉP- ÉS SEGÉDMUNKÁSOK VÉDELMI ALAPJA
OPERATORS AND UNSKILLED WORKERS OF THE MACHINE INDUSTRY DEFENCE FUND
Worker with his job's tools (Munkás szerszámokkal)
Perforated, 20 x 20 mm, red on white, about 1910

373.26 Villamosok és községi munkások védelmi alapja 1 Korona
Electrical and municipiality worker's defence fund 1 Korona
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 25 x 25 mm, about 1910

373.27 Víz-, gáz- és gőzfűtészszerelők védelmi alapja
Geometrical decor (Geometrikus díszítés)
Perforated, 22 x 22 mm, green, about 1910
Note: Very similar in design to stamp No. 373. 21.

373.28 GÁZ- GŐZFŰTÉSZSZERELŐK ÉS AZOK SEGÉDMUNKÁSAINAK VÉDELMI ALAPJA 1 KORONA
GAS- AND STEAM-HEATING INSTALLATORS' AND THEIR ASSISTANCES' DEFENCE FUND
Value placed in a circle (Körbe helyezett értékjelzés)
Perforated, 20 x 20 mm, red on white, about 1910

374 TRADE ORGANISATIONS: GENERAL/ KAMARÁK ÉS IPARTESTÜLETEK ÁLTALÁBAN

TRADE CHAMBERS/KAMARÁK

Literature/Irodalom:
dr. Radó Rezső - dr. Diczig Alajos: A kereskedelmi és iparkamarák hazánkban és külföldön.
Debrecen, 1938.

374.01 A MAGYAR ÁRUÜGYNÖKÖK KÖZPONTI EGYESÜLETÉNEK TAGJA
MEMBER DE L'ASSOCIATION CENTRALE D'AGENTS DE COMMERCE HONGROIS
MITGLIED DES CENTRAL-VEREIN UNGARISCHER WAAREN-AGENTEN
MEMBER OF THE CENTRAL SOCIETY OF HUNGARIAN COMMERCIAL AGENTS
Parliament, floral decor in the corners (Az országház, a kép sarkaiban virágdíszítés)
Perforated, 50 x 35 mm, red and green on white paper, printed by Posner, Budapest, c. 1910
Note: Not a membership stamp, not in the sense of a stamp glued to a membership card. The stamp was used by agents of the association in their official correspondence to seal business letters. If on such letter, **R.**

374.02 A BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROSI FOGTECHNIKUSOK IPARTESTÜLETE
CHAMBER OF DENTAL TECHNICIANS IN BUDAPEST CAPITAL CITY
Female technician pointing to tools of her craft (Technikusnő foglalkozása kellékeivel)
Perforated, 30 x 40 mm, about 1910
1 Kor. - green
4 Kor. - brown
10 Kor. - red
20 fillér - pink

374.03 AUSLAGEN-AUFWAND DEUTSCH-UNGAR. HANDELSKAMMEMMER BUDAPEST
SUPPLY - DEMAND GERMAN-HUNG. CHAMBER OF COMMERCE BUDAPEST
Elisabeth bridge in Budapest (Erzsébet-híd)
Perforated, black on white paper, frame and value in red. About 1930
50 FILLÉR
1 PENGŐ

374.04 **BPEST SZÉKESF. SZOBAFESTŐ STB. IPARTESTÜLET 3 KOR.**
BPEST CAPIT. CITY CHAMBER OF HOUSE PAINTERS ETC. 3 KOR.
Text with minimum geographical decor in the corners (Szövegbélyeg)
Perforated, 25 x 33 mm, blue on white paper, about 1910

374.05 **BUDAPESTI FÉRFI RUHA-KÉSZÍTŐ IPARTESTÜLET**
EGY FORINT KETTŐ KORONA
GENTLEMEN'S TAILORS CHAMBER IN BUDAPEST ONE FORINT TWO KORONA
The trade's tools in a circle (A szakma szerszámai egy körben)
Perforated, 25 x 35 mm, multi-coloured, 1900, **R**
Note: A very rare example of double currency value stamp. In 1900 the new currency, the Korona, was introduced but for a short period the old currency remained valid.
Further denominations:
40 NEGYVEN KORONA - green, 1922
150 SZÁZÖTVEN KORONA - dark blue, 1924
Also overprints up to 10,000

374.06 **A BUDAPESTI SZÉKESFŐVÁROSI CZIPÉSZ IPARTESTÜLET**
INDUSTRIAL CHAMBER OF SHOE-MAKERS IN BUDAPEST CAPITAL CITY
Value in shield, with St. Stephen's crown over it (Szentkorona a pajzsba helyezett érték fölött)

1, 2 KORONA - blue
4 KORONA - green
6 KORONA - lilac (in several shades)
10 KORONA - red
1,2,4 PENGŐ - green

Note: There were many denomination overstamps with rubber stamp during the Korona inflation period.

374.07 **DEBRECZENI IPARTESTÜLET**
INDUSTRIAL CHAMBER IN DEBRECZEN
Value in a circle, shield like decor (Az értékjelzés egy körben, pajzsszerű díszítés)
Perforated, 30 x 40 mm, about 1900

1 KORONA - red on white paper
2 KORONA - blue on white paper

374.08 **PÁRTOLJUK A MAGYAR IPART DEBRECZENI IPARTESTÜLET**
LET US SUPPORT THE HUNGARIAN INDUSTRY INDUSTRIAL CHAMBER IN DEBRECZEN
Floral decor (Virágos díszítés)
Perforated, 30 x 40 mm, reddish on white paper, about 1900, **R**

374.09 MAGYAR MAGKERESKEDŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE
NATIONAL ASSOCIATION OF HUNGARIAN SEED-DEALERS
Trefoil (Lóhere)
Perforated, 30 x 40 mm, green; red, signed Shuller '28

374.10 KRONSTÄDTER GEWERBE-VEREIN
INDUSTRIAL CHAMBER OF KRONSTADT
Set of 2 designs. Perforated, 30 x 38 mm, blue; red; green; dark lilac; orange-yellow, printed by Jensen and Schwiedernoch, 1910, **R**

1) **APPOLONIA HIRSCHER STIFTERIN DES KAUFHAUSES 1545**
APPOLONIA HIRSCHER FOUNDER OF THE MERCHANTS' HOUSE 1545
Woman's portrait (Női portré)

2) **PETER TRAUGOTT LANGE V. BERGENKRON, GRÜNDER DES VEREINS 1841**
PETER TRAUGOTT OF BERGENKRON, FOUNDER OF THE CHAMBER 1841

2222 Note: Listed in Wehrschatz-Catalogue 1913, p. 32

374.50 Berlini Magyar Kereskedők és Iparosok Egyesülete b. e. 1898-1925
OTTHON ALAP 10 DEUTSCHES REICHSPFENNIG
Association of Hungarian Merchants and Craftsmen 1898-1925
HOME-FUND 10 DEUTSCHES REICHSPFENNIG
Hermes head with factory buildings and chimneys in the background
(Hermész-fej gyárépületekkel és kéményekkel a háttérben)
Perforated, 40 x 60 mm, green and lilac on white paper, printed by Selmar Bayer, Berlin. Also in German, **RR**

375 TRADE ORGANISATIONS: CHARITY AND WELFARE/ KAMARAI SEGÉLY- ÉS JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGEK

375.01 ADOMÁNY A MISKOLCI IPARTESTÜLET SEGÉLY- ÉS KULTURALAPJA JAVÁRA
DONATION FOR THE BENEFIT OF THE CULTURAL AND AID FUND OF THE INDUSTRIAL CHAMBER IN MISKOLC
Slight decor (Minim. díszítés)
Imperforate, with faked perforations, 35 x 45 mm, about 1930
20 FILLÉR - brown
50 FILLÉR - blue
1 PENGŐ - pink

375.02 **BALASSAGYARMATI KERESKEDŐK EGYESÜLETE SEGÉLYALAPJÁRA TÁMOGATÁSRA SZORULÓ KARTÁRSAINK SEGÉLYEZÉSÉRE**
FOR THE AID-FUND OF MERCHANTS' ASSOCIATION IN BALASSAGYARMAT SUPPORTING OUR COLLEAGUES IN NEED
Hermes head and baton (Hermész-fej és pálca)
Perforated, 30 x 20 mm, late 1920s
10 FILLÉR - blue
20 FILLÉR - red
Note: Denominations printed in black in a circle.

375.03 **ADOMÁNY A MISKOLCI IPARTESTÜLET SEGÉLY- ÉS KULTÚRALAPJA JAVÁRA 50 FILLÉR**
DONATION FOR THE AID AND CULTURAL FUND OF THE INDUSTRIAL CHAMBER AT MISKOLC 50 F
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 35 x 45 mm, light blue

375.04 A BARCSI IPARTESTÜLET SZÉKHÁZA JAVÁRA ... f
FOR THE HEADQUARTERS OF THE INDUSTRIAL CHAMBER IN BARCS ... f
The building is in an oval frame (Az épület ovális keretben)
Perforated, 30 x 40 mm, signed K A, 1930s
10 f(illér) - red on white paper
50 f(illér) - green on white paper

375.05 **BUTOR ÉS ROKONSZAKMAI KÉPVISELŐK 20 FILLÉR**
REPRESENTATIVES OF THE FURNITURE AND RELATED INDUSTRIES 20 FILLÉR
Hermes head (Hermész-fej)
Perforated, 25 x 35 mm, blue on white paper, about 1930

375.06 FŐPINCÉREK ORSZÁGOS EGYESÜLETE SZANATÓRIUM ÉS ÜDÜLŐTELEPE JAVÁRA 2 f(illér)
NATIONAL SOCIETY OF HEADWAITERS SANATORIUM AND WEEKEND CENTRE FUND 2 f(illér)
Waiter holding up plate of food (Pincér tálcával)
Imperforate (with fake perforation), 30 x 35 mm, blue on white paper, about 1930, **R**

375.07 MAGÁNTISZTVISELŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE ELLENTÁLLÁSI ALAPJÁRA 1 KORONA
FOR THE DEFENCE FUND OF NATIONAL ASSOCIATION OF CLERKS EMPLOYED BY PRIVATE FIRMS 1 KORONA
Clerk working, man defending him with a shield made from a 1 Korona piece
(Dolgozó tisztviselő, előtte valaki egy 1 Koronás érméből készült pajzzsal védelmezi)
Perforated, 25 x 25 mm, red on white paper, about 1910

375.08 **M. C. O. E. MAGYAR CIPŐKERESKEDŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE 30 ÉV 1902-1932**
M. C. O. E. HUNGARIAN SHOE-DEALERS NATIONAL ASSOCIATION
30 YEARS 1902-1932
Vase with flowers and logo (Virágok vázában és az egyesület logója)
Perforated, 27 x 33 mm
10 FILLÉR - brown on yellowish paper
20 FILLÉR - blue on pink paper
50 FILLÉR - dark green on light green paper

375.09 **Miskolci Kereskedelmi Testület székháza**
Headqarters building of the Commercial Chamber in Miskolc
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 20 x 24 mm, about 1930
10 fillér - blue; yellow

375.10 **M P SZ MAGYAR PEDAGÓGUSOK SZÖVETKEZETE**
M P SZ COOPERATIVE OF HUNGARIAN TEACHERS
Text on three ribbons (A szöveg három szalagon)
Perforated, 20 x 25 mm, light brown, text in wine red; yellow, text in bright red, late 1930s

375.11 MIMOSZ MOLNÁR KULTURÁÉRT
MIMOSZ FOR MILLERS' CULTURE
Water mill (Vizimalom)
Perforated, 33 x 25 mm, green on white paper, pre WWII
Note: MIMOSZ stands for Malomipari Munkások Országos Szövetsége (National Association of Millers)

375.12 **SEGITSÜK A TÖNKREMENT ÉS MEGROKKANT KERESKEDŐKET 20 KORONA A MISKOLCZI KERESKEDELMI TESTÜLET SEGÉLY ALAPJA**
HELP THE BANKRUPTED AND INVALIDED MERCHANTS 20 KORONA
AID FUND OF THE COMMERCIAL CHAMBER IN MISKOLCZ
Text with min. decor (Szövegbélyeg)
Perforated, 30 x 40 mm, brown on white paper, printed by Posner, Budapest, about 1918

375.13 **Szekszárdi Kereskedők Székházára 20 fillér. Köszönettel**
For the Merchants Headquarters in Szekszárd 20 fillér. With thanks
Minimal floral decor for the frame (Virágdíszítés a szöveg kereténél)
Perforated, 25 x 30 mm, black print on orange paper, about 1930

375.14 SZÁLL.(ITÓ) KÖZLEK.(EDÉSI) SZÖVETSÉG ÜDÜLŐHÁZALAP FELSŐGÖD 20 FILLÉR
ASSOCIATION OF TRANSPORTATION WORKERS WEEKEND HOUSE FUND FELSŐGÖD 20 FILLÉR
The weekend house (Az üdülőház)
Perforated, 28 x 34 mm, green, about 1935

375.15 RIBÁRY CSOPORT AZ ÜGYVÉDI SZOLIDARITÁS JEGYÉBEN
RIBÁRY GROUP IN THE SPIRIT OF LAWYERS SOLIDARITY
Logo of the group, floral decor in the corners (Logó, virágdíszítés)
Perforated, square shaped, 25 mm, about 1930

375.16 ÜGYVÉDEK SZILÁGYI DEZSŐ KÖRE 4 fillér
LAWYERS' SZILÁGYI DEZSŐ GROUP 4 fillér
Lawyer resting hand on codex (Kezét a törvénykönyvön nyugtató ügyvéd)
Perforated, 40 x 33 mm, green and black on white paper, signed dr. Elcsei (?), about 1930

375.17 SOMOGYMEGYEI ÜGYVÉDEK SEGÉLYALAPJA 50 f
LAWYERS' WELFARE FUND IN SOMOGY COUNTY 50 f
Justitia
Perforated, 24 x 28 mm, red on white, about 1930

375.18 **VASKERESKEDŐK ÉS VASIPAROSOK SZÉKHÁZ ALAPJA GYARAPITÁSÁRA 5 FILLÉR**
FOR THE METAL MERCHANTS AND CRAFTSMEN HEADQUARTERS' FUND 5 FILLÉR
The building (Az épület)
Perforated, triangular, 50 mm, dark grey on white paper, after 1926

38 OTHER SOCIAL INSTITUTIONS AND ORGANISATIONS/ EGYÉB TÁRSADALMI SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK

There is a high number of such institutions. Many of them ventured into the field of stamp publishing. After WWII the Communists began their struggle to liquidate those organisations, knowing only too well that they were important 'bourgeois' social structures.

In July 1946, 261 social organisations were banned by a decree of the Home Office, among many others nearly all sharp shooting and hunting clubs were banned as were more than a 1,000 religious organisations. Almost without exception, by 1948 these organisations were banned by decree and had ceased to exist. For the historian the sad fact that the National Archives material of these organisations were burnt in WWII makes research particularly difficult about this promising field.

38.01 BALATONI SZÖVETSÉG 1904
BALATON ASSOCIATION 1904
Sailing ship with a church in the background (Vitorlás, háttérben a Tihanyi templom)
Imperforate, 40 x 40 mm, multi-coloured, pre WWI
Colour variations: a) Text with red background b) Text with green background

38.02 DÉLMAGYARORSZÁGI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET
HUNGARIAN CULTURAL SOCIETY OF SOUTHERN-HUNGARY
National coat of arms, flowery decor (Országcímer, virágos díszítés)
Perforated, 30 x 35 mm, multi-coloured, about 1905

2 (fillér)	-	yellow circle around the coat of arms
10 (fillér)	-	green circle around the coat of arms, **R**

38.03 LIPTÓVÁRMEGYEI MÚZEUM RÓZSAHEGYEN 1913 2 f
MUSEUM OF LIPTÓ COUNTY IN RÓZSAHEGY 1913 2 f
Perforated, 25 x 35 mm, brown on white paper

38.04 LÓCZY-ALAP Magyar expedíciók támogatására
LÓCZY'S FUND For sponsoring Hungarian expeditions
The globe with the Hungarian national flag (Földgömb magyar zászlóval)
Perforated, 40 x 55 mm, chromolitho, printed by Magyar Földrajzi Intézet, pre WWI

38.05 MAGYAR ADRIA EGYESÜLET BUDAPEST
HUNGARIAN ADRIA SOCIETY BUDAPEST
Caravella (Karavella)
Perforated, 40 x 55 mm, chromolitho, printed by Magyar Földrajzi Intézet, pre WWI

38.06 MAGYAR ADRIA EGYESÜLET FÖLDRAJZI PÁLYÁZATA
GEOGRAPHICAL COMPETITION OF THE HUNGARIAN ADRIATIC SOCIETY
Seabird flying in front of sun and ship's signals, stamps marked 1-9
(Sirály nap és jelzőzászlók előterében az 1-9. sz. bélyegen)
Perforated, 30 x 38 mm, brown on white paper, 1930s

a) Numbering block in white, sun in light brownish colour
b) Numbering block and sun in pinkish brown

38.07 MAGYAR EX LIBRIS GYÜJTŐK EGYESÜLETÉNEK ESZTERGOMI KIRÁNDULÁSA 1931 VI. 28.
SOCIETY OF HUNGARIAN EX LIBRIS COLLCETORS EXCURSION TO ESZTERGOM 28. 6. 1931
Set of 2 designs, perforated, 35 x 44 mm, lilac on white paper, signed P(ata)ky, **R**

1) Man walking, ex libris spilling out of his rucksack
(Gyalogoló turista, hátizsákjából ex-librisek hullanak ki)

2) Map of the excursion route (A túra útvonala)
Altered text

History: The MEGE was founded in 1930 or 1931, membership never exceeded 140. Not surprisingly, among the presidium was Mr Rampacher. Other members include Bajor Ágost and Lux Gyula, both of them designers of Cinderellas. The MEGE functioned rather as a table society, meeting once or twice a month in coffee-shops and organising excursions, on which occasions various ephemera, incl. stamps were produced. It is likely that for these productions there were printed in the region of 2 - 3,000 for each MEGE-stamp.

Note: The stamp was sold also in blocks of four for 40 fillér by dr. ARADY KÁLMÁN Budapest, IX., Kinizsy-u. 10.

38.08 MEGE angolparki kirándulása 1934 IX. 5.
MEGE visiting the lunapark 5. 9. 1934
Members on a flying carpet, monkey holding a MEGE sign
(Tagok repülő szőnyegen, egy majom tartja a MEGE-táblát)
Imperforate and perforated, 30 x 40 mm, signed Szűcs R., **R**

38.09 M. E. G. E. SZEGEDI NAPJA 1934. VIII. 15
Serpent offering ex libris to Eve, the cathedral in the background, Adam sitting under the tree with ex libris leaves
(A kígyó ex-librist kínál Évának. Háttérben a dóm, Ádám ex-libris fa alatt üldögél)
Imperforate and perforated, 35 x 40 mm, blue on bluish paper; blue on white paper; red on grey paper; red and blue on whitish paper

38.10 A MEGE 10 éves MAGYAR EX LIBRIS-GYÜJTŐK ÉS GRAFIKABARÁTOK EGYESÜLETE
MEGE 10 years of the HUNGARIAN EX LIBRIS AND COLLECTORS AND LOVERS OF THE GRAPHIC ARTS
Text with oak leaves (Babérág)
Serrated, 35 x 40 mm, brown on off white paper
St. Stephen's Year 1938
St. Stephan's portrait. Stamp published by the MEGE, see No 400.06.

38.11 ORSZÁGOS ÜGYVÉDI MUZEUM AZ O.(RSZÁGOS) Ü.(GYVÉDI) SZ.(ÖVETSÉG) ALAPITVÁNYA
NATIONAL LAWYERS' MUSEUM FOUNDATION OF THE N.(ATIONAL) L.(AWYERS') A.(SSOCIATION)
Title page of a 16 Century book (A Tripartitum címlapja)
Perforated, 30 x 45 mm, brown on yellow paper, printed by Bakács, about 1930
a) Size and text variation:
ERDŐS JÓZSEF hír**detési iroda részéről 10 fillér**
Adomány az Ügyvéd Múzeum javára lerovatott.
Donation of 10 fillér paid by Mr Erdős József's Advertisement office.
Imperforate, 49 x 80 mm
Note: Erdős' stamp see also No. 48.05.

38.12 **50. Stiftungfest Budapestia am 3 u 4 CHRISTMOND A(NNO) U(HU) 73. von Willy Baly ERB KANZELLAR**
50th Founding Feast of Budapestia on 3rd and 4th December in the 73th Year of the UHU (signed) by Willy Balg, Proto-Chancellor
Triumfal biga driven by winged Nike with owl getting a ride, rising sun with insc. SCHLARAFFIA
(Bigát hajtó szárnyas Nike a kocsin gubbasztó fülesbagollyal, felkelő nap balról be)

Imperforate, 90 x 55 mm, black on yellow paper, signed B(ayer) Á, (1932), published by the Budapest Branch of "Schlaraffia", **R**
History:The "Schlaraffia", a table company of good-humored, German speaking intellectuals was founded in Prague. The society's members declared aim was to make fools of themselves by way of general drinking sessions whilst fighting verbal duels with each other. The society had its own ceremonial rules and robes, including a jester's headwear, headwear, titles and nicknames, a calendar, badges and medals, etc., all the fancy paraphernalia. The Schlaraff movement quickly spread all over the Monarchy and Germany, establishing its branches in most big cities with German speaking population, it spread also to London and the USA, having several thousand members (!) by WWI. The Budapest Branch, which at the time of publishing the stamp counted about 90 members, did not survive the years after WWII. Willy-Balg (son of Bacchus) was a Mr Flóderer, general director of the Meinl Co. in Budapest, a well known philatelist, celebrated author of the Hungarian Catalogue of Revenues. The designer himself, Mr Bayer was not a member but a sympathiser and a personal acquintance of Willy-Balg, Son of Bacchus. So he got the job- and did it well.
Note: A most interesting piece, definitely used on envelopes and postcards (**RR**).
Literature/Irodalom:
Allschlaraffische Stammrolle. Anno Uhui 71/72. Edieret von Allmutter Praga.Verlag der allschlaraffischen Veröffentlichungen, Carl Ziegenhirt in Leipzig

38.13 **NYELVÉBEN ÉL A NEMZET MAGYAR EGYESÜLET**
THE NATION LIVES IN ITS LANGUAGE HUNGARIAN SOCIETY
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 53 x 33 mm, black on white, about 1890, **R**

38.14 PARKVEREINS GAERTNEREI WERSCHETZ
Text placed to shield (Címerpajzsba helyezett szöveg)
Embossed, irregularly shaped, 21 x 27 mm, green on black

38.15 **MAGY. KIR. KERESKEDELMI MUSEUM PÁRTOLJUK A HAZAI IPART!**
ROY. HUNG. TRADE MUSEUM SUPPORT THE HUNGARIAN INDUSTRY!
Lady with laures pointing to tools of trade
(Hölgy baljában babérágat tart, jobbjával szerszámokra mutat)
Imperforate, 46 x 31 mm, multi-coloured, designed by Helbing Ferenc, printed by Werbőczy nyomda, c. 1912
Note: Proofs only.

38.70 HRVATSKI PROSVJETNI KLUB ZAGREB I. GUNDULIĆ
CROATIAN CULTURAL CLUB ZAGREB I. GUNDULIĆ
Portrait (Arckép)
Perforated, 25 x 30 mm, orange on white paper, about 1910
History: Ivan Gundulic (1588-1638) famous Croatian poet and politician.

38.71 DRUSTVO PRIJATELJICA MLADICH DJEVOJAKA ZAGREB
SOCIETY OF YOUNG GIRLS' FRIENDS ZAGREB
A young couple (Fiatal pár)
Perforated, 30 x 35 mm, wine red and bluish-green on white paper, signed TN, pre WWI, **RR**
Note: A most interesting and mysterious stamp; definitely *not* a charity issue. Nothing similar is to be found among the stamps of the period. Probably printed by young Zagreb artists' and intellectuals for their own amusement.

38.72 **HRVATSKI PROSVJETNI KLUB STJEPAN I ANTE RADIĆ**
CROATIAN CULTURAL CLUB STJEPAN AND ANTE RADIĆ
Portrait of the two polititians (A két politikus arcképe)
Perforated, 32 x 22 mm, blue on white paper, pre WWI

4 RELIGION, WELFARE AND CHARITY

More than two thirds of Hungarians are members of the Catholic Church. There is a strong Protestant church (Calvinist Church) with Debrecen on the Great Hungarian Plains as its traditional centre. Lutherans constitute about five per cent of the population and there are, among others, about a hundred thousand Jews who survived the Holocaust. The Catholic Church has traditionally been by far the most important Cinderella publisher of all the Churches in Hungary, producing a wide array of charity and publicity stamps, as well as some semi-official revenues.

Welfare and charity stamps constitute a separate theme. It is a very colourful mix, labour union stamps, Red Cross stamps, all kind of social institutions charity and fund raising stamps, you name them. A real gold mine for the collector - and a nightmare for classification purposes.

4 VALLÁSOS, JÓTÉKONYSÁGI ÉS SEGÉLY-BÉLYEGEK

A magyar népesség több mint kétharmada katolikus. Az erős Református (Kálvinista) Egyház hagyományos központja az alföldi nagyváros, Debrecen. A luteránusok mintegy 5 %-át teszik ki a lakosságnak, és mintegy 100.000, a vészkorszakot túlélt mózesvallású polgárról beszélhetünk.

A Katolikus Egyház hagyományosan a legnagyobb levélzáróbélyeg-kiadónak számít a hazai egyházak közül; mind segély- és jótékonysági, mind pedig reklám-, valamint félhivatalos illetékbélyegeket is szép számmal adott ki.

A jótékonysági és segélybélyegek különálló témát képeznek. Rendkívül színes csoportosítás ez, egyaránt megtalálhatóak benne a szakszervezeti, a vöröskeresztes bélyegek, de a legkülönbözőbb szervezetek segélybélyegei is. Ez a terület igazi aranybányát jelent a gyűjtőnek, de ugyanakkor állandó fejfájást a rendszerezés számára.

40 ROMAN AND GREEK CATHOLIC CHURCH/ RÓMAI ÉS GÖRÖG KATOLIKUS EGYHÁZ

The Hungarian Catholic Church was founded at the time of the first Millennium, St. Stephen, the apostolic king, founder of the Hungarian Kingdom completing the country's christianisation, not without some resistance from hardheaded heathen countrymen.

Of the Greek Catholic Church in Hungary, less known to the English reader some information may be helpful. The Austrian rulers traditionally supported the Catholic Church perceived as a 'state religion'. In the 18th Century the "Greek Catholic Church", something of an 'affiliate church' was created in order to incorporate the Ortodox population of the Empire (in case of Hungary mostly Roumanians, Ruthens and Serbs) to the Catholic Church.

Literature/Irodalom:

Katholikus Budapest. Kalauz azok számára, akik Budapest katholikus intézményei iránt érdeklődnek. Kiadja a Regnum Marianum. (1910).
Katolikus Közlöny. Az Országos Katolikus Szövetség Hivatalos Lapja. A katolikus intézmények és egyesületek címtára. X. évf. Budapest, 1915.
Puskely Mária: Keresztény szerzetesség. Történelmi kalauz I-II. Bencés Kiadó, 1995.

400 SAINTS/SZENTEK

SAINTS OF THE ÁRPÁD-DYNASTY/ÁRPÁDHÁZI SZENTEK

The first dynasty, the Árpád-House (1000-1301) resulted in a surprisingly high number of saints to the Catholic Church (St. Stephan, St. Emery, St. Ladislaus, St. Elisabeth and St. Margaret). Although the last of them, St. Margit (Margaret) become cannonised as late as 1944. Five saints from one just royal line is quite exceptional. 1931 was proclaimed the Year of Prince Emery, 1938 for the year of his father, St. Stephen. St. Kinga was cannonised in 1999.

400.01 SZT. ISTVÁN NAPJA BUDAPESTEN MUZEUMOK, KÉPTÁRAK, SZINHÁZAK, ÁLLATKERT, MOZI, KIÁLLITÁS, LÓVERSENY, LÉGHAJÓS- ÉS GÉPKOCSIVERSENY KEDVEZMÉNYES UTAZÁS

ST. STEPHEN'S DAY IN BUDAPEST MUSEUMS, GALLERIES, THEATRES, ZOOLOGICAL GARDEN, MOVIES, SHOWS, HORSE RACING, BALLOONING AND CAR RACING BARGAIN TRANSPORTATION TICKETS
St. Stephen on horseback (Szt. István lovasszobra)
Imperforate and perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured. Also in Croatian and German
History: The event, organised on 20th August 1913 was sponsored by the Budapest City Council, and combined with many kinds of entertainment, hence the prevailing advertising nature of the stamp.

St. Stephan, (997-1038) the apostolic king, founder of the Hungarian Kingdom became canonised 50 years after his death. St. Stephen's day (20th August) has always been an important religous and public holiday. The 900th anniversary of his death in 1938 was declared St. Stephen's year. In addition, it was linked to the great internat.catholic event of the year, the 33rd Eucharistic Congress.

400.02 SZENT ISTVÁN NAP ESZTERGOM 1928.

SAINT STEPHEN'S DAY IN ESZTERGOM 1928.
View of the towns, clouds forming a double cross over it (A város látképe felhőkkel)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured

400.03 HUNGARIA SZENT ISTVÁN ÉVÉBEN 1038-1938 IM JAHRE ST. STEPANS L'ANNEE DU ROI SAINT ETIENNE SAINT STEPHEN'S YEAR NELL' ANNO DE SANTO STEFANO

St. Stephen's monument (Szt. István szobor)

Embossed, serrated, 30 x 40 mm, published and printed by Gamma R.T., Budapest. Red and yellow; green and silver; green and wine red

400.04 1038-1938 SZT. ISTVÁN ÉV
1038-1938 ST. STEPHEN'S YEAR
St. Stephen, overall floral decoration (Szt. István, körötte virágdísz)
Perforated, 30 x 42 mm, several shades of green, designed by Légrády Sándor, printed by Rigler
Overprint in wine red: a) **Propaganda Bélyegkiállítás Siófokon 1938. VIII. 28 - IX. 4-ig.**
Publicity Philatelic Show in Siófok, 28. 8. - 4. 9. 1938
b) **Balatoni Repülőnap Siófok, 1938. aug. 28. Bélyegkiállítás**
Aviation Show in Siófok, 28. Aug. 1938. Philatelic exhibition
c) **Bélyeggyűjtők Lapja Propaganda Bélyeghét**
Siófok, VIII. 28 - IX. 4-ig.
Bélyeggyűjtők Lapja Philatelic Publicity Week
Siófok, 28. 8. - 4. 9.
Note: It was the official commemorative production, published by the Organisation Committee, distributed in A4 covers containing 10 sheets (20 stamps a sheet) to redistributors. Estimated number of copies: over 500,000.

400.05 **POR MEMORO DE LA UNUA HUNGARA REGO SANKTA STEFANO 1038-1938**
COMMEMORATING THE FIRST HUNGARIAN KING ST. STEPHEN 1038-1938
St. Stephen's monument at Fishermen's Bastion (Szt. István szobor)
Perforated photostamp published by the Hungarian Esperanto Federation, 40 x 60 mm, text printed in red on the following paper colours: blue with white edges; blue; green; pink, blue with yellow edges
Note: Poor printing.

400.06 ST. STEPHANUS R.(EX) HUNG.(ARIAE)
MAGYAR EXLIBRISGYÜJTŐK ÉS GRAFIKABARÁTOK EGYESÜLETE
ST. STEPHANUS R. HUNG. HUNGARIAN EX LIBRIS COLLECTORS AND GRAPHIC ARTS LOVERS' SOCIETY
The king showing a codex to his people (A király törvénykönyvet mutat fel népének)
Perforated, 30 x 35 mm, brown, signed Ravasz L.

400.07 1038-1938 SZENT ISTVÁN ÉVÉBEN
1038-1938 IN SAINT STEPHEN'S YEAR
The king's portrait (A király arcképe)
Imperforate, embossed, 30 x 37 mm, silver on blue (metal folio)

400.08 SZENT ISTVÁN ÜNNEPSÉGEK ESZTERGOM 1038-1938
ST. STEPHEN'S JUBILEE IN ESZTERGOM 1038-1938
The cathedral and ruins of the old royal castle in Esztergom
(A székesegyház és az egykori királyi palota romjai Esztergomban)
Perforated, 30 x 40 mm, printed by Samum Altesse R.T., Budapest. With detachable tabs for free stamps by the company. Red and wine red on white paper. Signed Fery.

400.09 SZENT ISTVÁN MEGDICSŐÜLÉSE 1038-1938
ST. STEPHEN'S GLORIFICATION 1038-1938
Set of 3 designs. Perforated, 30 x 40 mm, signed Fery, published and printed by Samum Altesse R.T., Budapest. Colour variations: yellow and green; brown and yellow on white paper
1) **St. Stephen's statue in Buda Castle** (Szt. István lovasszobra Budán)
2) St. Stephen's reliquary with his right hand (A Szent Jobb)
3) Cross on triple crest with shields and the Holy Crown
(Kereszt hármas halmon, címerpajzsok és a Szent Korona)

400.10 **SZENT ISTVÁN ÜNNEPSÉGEK SZÉKESFEHÉRVÁR 1038-1938**
ST. STEPHEN'S JUBILEE IN SZÉKESFEHÉRVÁR 1038-1039
St. Stephen (Szent István)
Perforated, 30 x 40 mm, with detachable tabs. Red and wine red on white paper, printed by Samum Altesse

400.11 **Szent István hét 1939**
St. Stephen's week 1939
Double cross (Kettős kereszt)
Imperforate, embossed, 24 x 24 mm, red, white and green

400.12 **Külön töltés Szent Istvánra 1940**
Special (petrol) offer for St. Stephen's Day 1940
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, 35 x 25 mm, dark blue and white; light blue and white
History: As part of a publicity campaign, there were bargain petrol offers for motorists on St. Stephen's Day.

400.20 Anno S. Emerico 1930-1931
Saint Emery's portrait with cross and lillies (Arckép kereszttel és liliommal)
Perforated, 37 x 50 mm, signed Balkay Éva
Portrait and text in brown, decorative frame in blue; portrait in blue, frame in grey
History: Prince Emery, only son to St. Stefan was killed in a hunting accident. Although married he took a chastity vow and led a very religious life. Between the two WWs he become the model (and patron) for Hungarian scouts.

400.21 SZENT IMRE 1030-1930
The prince's statue (Szt. Imre szobra)
Perforated, 37 x 52 mm, white on metal grey with gold frame

400.22 1930-1931 SZENT IMRE KÖNYÖGÖRGJ ÉRETTÜNK!
1930-1931 SAINT EMERY PRAY FOR US!
Portrait of the Saint (Szt. Imre arcképe)
Embossed, serrated, 30 x 40 mm. Colour variations: red and white; gold and green, green and white, green and light green; blue and white; red and yellow; red and black

400.23 ST. EMERICUS 1930-31
Emery's bust with two shields and the Holy Crown
(Mellkép két címerpajzzsal és a Szent Koronával)
Embossed, basically oval shaped, 35 x 50 mm, gold on green

400.30 1226-1926 SZ. FERENC HALÁLÁNAK EMLÉKÉRE
1226-1926 COMMEMORATING ST. FRANCISCUS DEATH
Franciscus lying in state, his brothers and sisters mourning
(Szt. Ferenc kiterítve, körötte testvérek és nővérek)
Perforated, 60 x 50 mm, brown; blue; green on white paper
History:The Franciscan order has a special role in Hungarian history. The Franciscans were the ones who cared for the people during the troubled times, i. e. in territories remaining under Turkish occupation for about 150 years.

400.31 **FOUMER SZENT PÉTER KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK**
ST. PETER OF FOUMER PRAY FOR US
The saints' statue (A szent szobra)
Photostamp, 33 x 44 mm, black on yellowish paper, late 1930s

401 BLESSED AND OTHERS/BOLDOGOK ÉS MÁSOK

401.01 BOLDOG ALEXIA KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK!
BLESSED ALEXIA PRAY FOR US!
Alexia in nurse's dress with cross in hand (Alexia beöltözve, kereszttel a kezében)
Perforated, 30 x 40 mm, black on pinkish paper, about 1930

401.02 BOGNER MÁRIA MARGIT 1905-1933 IMÁDKOZZUNK SZENTTÉAVATÁSÁÉRT
BOGNER MÁRIA MARGIT 1905-1933 LET US PRAY FOR HER CANNONISATION
Two photostamps showing Mária Margit in civilian and nurse's clothing
(Két fényképbélyeg, polgári öltözetben és apácaruhában ábrázolja Mária Margitot)
Perforated, 30 x 40 mm, red; brown, blue on off white paper

401.03 IMÁDKOZZUNK SZENTTÉAVATÁSÁÉRT KASZAP ISTVÁN 1916-1935
LET US PRAY FOR HIS CANNONISATION KASZAP ISTVÁN 1916-1935
2 photostamps, perforated and imperforate, 30 x 40 cm. Colours: blue; red; wine red; grey; greenish grey

1) Kaszap in "civilian" cloths (Polgári ruhában)
2) Kaszap as a novice (Noviciusként)

History: A Jesuit novice in Székesfehérvár, who led an exemplary life and died of a fatal illness bearing all the pains with stoical patience. A whole movement, including a monthly published solely on him evolved to beatify then possibly cannonise him. During WWII bombing raid prayers offered through him reportedly "turned away" a big allied airwing from the city.

Note: Imperforate stamps were used on postcards together with his minute relics (miniature pieces of cloths etc, published and distributed by the above mentioned monthly, the "Kaszap István Lapja"). Such stamps are **R.**

401.04 LIEZEN-MAYER SÁNDOR 1839-1898-1939
St. Elisabeth helping the poor, in the background clerics
(A szegényeket segítő Szt. Erzsébet, a háttérben klerikusok)
Perforated, 30 x 40 mm, red and blue on white paper, printed by Samum Altesse

402 EVENTS AND JUBILEES/ESEMÉNYEK ÉS ÉVFORDULÓK

402.01 CE JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD 1935 BUDAPEST AUGUST 2-7
CE LET IT BE YOUR COUNTRY 1935 BUDAPEST 2-7 AUGUST
Young man receiving God's blessing opening his arms
(Fiatalember széttárt karokkal Isten áldását fogadja)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured

402.02 ANNO SANTO 1936
SAINT YEAR 1936
Cross with text (Kereszt)
Imperforate, arch shaped at the upper part, 20 x 40 mm, embossed, gold on black

402.03 A CHICAGOI EUCHARISZTIKUS VILÁGKONGRESSZUS FILMEN
EUCHARISTIC WORLD CONGRESS IN CHICAGO SHOWN IN A MOVIE
Monstrantia, saints and bishops lining up below (Úrmutató, mögötte szentek és püspökök sora)
Perforated, 35 x 45 mm, multi-coloured, about 1910

402.04 **EUCHARISTICUS SZENTÉV 1937-1938**
HOLLY YEAR OF THE EUCHARISTY 1937-1938
Cross (Feszület)
Imperforate, arched, embossed, 20 x 40 mm, gold on black
Note: Made by reuse of cliché of stamp No. 402.02

402.05 **ANDENKEN XXXIV. INTERNATIONAL EUCHARISTISCHEN KONGRESS IN BUDAPEST 25-29 MAI 1938**
COMMEMORATING THE 34TH INTERNATIONAL EUCHARISTIC CONGRESS IN BUDAPEST, 25-29 MAY 1938
Monstrancy and chalice (Monstrancia és kehely)
Imperforate, embossed, 30 x 45 mm, upper part arched, gold on black

402.06 INTERNATIONALIS CONGRESSUS EUCHARISTICUS BUDAPEST 1038-1938
2 designs, perforated, 45 x 88 mm, brown on white paper. Signed Abbaye du Maredret

1) St. Stephen offering the crown to Mary the Virgin
(Szt. István felajánlja a koronát Szűz Máriának)
2) St. Stephen and St. Mary, Patron Saint of Hungary praying together
(Szt. István és Szűz Mária, az ország védszentje együtt imádkoznak)

EUCHARISTIKUS Gyermek szövetség postája
Mail of the EUCHARISTIC ASSOCIATION OF CHILDREN
See also sub heading 'Children's Mail', Nos 92.01.04.

402.07 EUCHARISTIA VINCULUM CHARITATIS BUDAPEST 1938
Set of 2 designs with denomination of Öt (Five) FILLÉR. Perforated, 40 x 30 mm. Colours: wine red; dark blue; green; orange, red

1) Chain Bridge and the Eucharisty (Lándhíd az Oltári Szentséggel)
Note: This was the official logo of the Congress
2) St. Stephens monument (Szt. István lovasszobra)
Value with years in Roman numbers (MXXXVIII-MCMXXXVIII) only

402.08 XXIV. NEMZETKÖZI EUCHARISTIKUS KONGRESSZUS BUDAPEST 1938 MAJ. 25-29
24TH INTERNATIONAL EUCHARISTIC CONGRESS BUDAPEST 25 MAY 1938
Set of 5 designs, perforated, 30 x 45 mm, multi-coloured, brownish and blue; yellowish and blue, signed Fery, printed by Samum Altesse. Nr 1-4 horizontal design.

1) Church bells with pigeons (Harangok galambokkal)
2) Monstrancy placed on the globe (Úrmutató földgömbön)
3) Christ holding chalice and holy bread (Jézus Krisztus kehellyel és ostyával)
4) Cross and dome of St. Stephen's church (Kereszt a bazilika kupolájával)
5) Pilgrims with church flags (Zarándokok templomi zászlókkal)

NATIONAL CONGRESSES/ORSZÁGOS KONGRESSZUSOK

402.20 XII. ORSZ.(ÁGOS) KATH.(OLIKUS) NAGGYÜLÉS 1913. NOV. 8-11.
12TH NAT. CATH. CONGRESS 8-11 NOVEMBER 1913
Double cross with pigeons flying around it (Kettős kereszt galambokkal)
Perforated, 37 x 50 mm, multi-coloured, printed by Magyar Földrajzi Intézet R.T.

402.21 **IV. ORSZ. KATH. NAGGYÜLÉS BUDAPEST 1921. XI. 6-8.**
14TH NAT. CATH. CONGRESS BUDAPEST 6-8. 11. 1921
The same design as above but mono-coloured (light blue on white paper).
Overprint in black: **Budapest 1922 október 8-10**

402.22 **XXVIII. ORSZ. KATHOLIKUS NAGGYÜLÉS BUDAPEST, 1939. V. 17-21.**
28TH NAT. CATHOLIC CONGRESS BUDAPEST, 17-21. 5. 1939.
Same design as for the 12th Congress (l. mint fent)
Imperforate, 30 x 40 mm, blue, grey and white. Printed by Samum Altesse

OTHER EVENTS/EGYÉB RENDEZVÉNYEK

402.30 BUDAFOK RÓZSAVÖLGYI KÁPOLNA HARANGSZENTELÉS 1940. JUNIUS 9.
BUDAFOK CHAPELL OF RÓZSAVÖLGY BLESSING THE BELLS 9 JUNE 1940
Cross and a bell on wings over roses (Feszület és szárnyas harang rózsakoszorú fölött)
Imperforate and perforated, 40 x 55 mm. Colour variations: blue; green; blue on white paper; blue on yellow paper, **R**
Note: Designed by Parecco.

402.31 1642-1942 MAGYAR PIARISTÁK
1642-1942 HUNGARIAN PIARISTS
The order's emblem among heavenly clouds (A rend jelképe felhők között)
Perforated, 43 x 31 mm, signed S. K. jun., printed by Kösz. Colours: red; orange; green; blue
History: The Piarists were especially engaged in education - in all levels. They arrived in Hungary from Poland in the second half of the 17th Century, spreading throughout the country within a hundred years and greatly contributing to the building up of the Hungarian public education system.

402.32 **KÖNYÖRGŐ KÖRMENET A KATOLIKUS SAJTÓEGYESÜLET JAVÁRA 1915 MÁJ. 30. 2 FILLÉR**
PROCESSION FOR THE BENEFIT OF THE CATHOLIC PRESS SOCIETY
30 MAY 1915 2 FILLÉR
Set of 24 photostamps. Serrated, 60 x 45 mm. Low quality printing. Black frame with five basic colours (brown; blue; red; yellow; lilac) with two shade variants per sheet. A sheet contained 120 stamps, a half-sheet 60, priced 2.40 or 1.10 Korona - cash only and paid in advance at that.
History: Advertised as the 3rd set of the Catholic Press Society. As for 1st and 2nd set see stamp No 403.10.
Note: Poor print. Kölbig mentions it (rightly) among WWI charity stamps.

402.33 1947. IX. 19. 20. 21. EGER 20 f NAGYBOLDOGASSZONY ÜNNEPSÉGEK
1947 29. 20. 21. 09. EGER 20 f FEASTS OF OUR LADY THE VIRGIN
Mary with child (Mária a kisdeddel)
Perforated, 30 x 35 mm, blue on white

History: Cardinal Mindszenthy declared the year of 1947/1948 to be the year of "Nagyboldogasszony", consecrating it to Our Lady the Virgin. In the post WWII political climate it had had a special meaning for both believers and non believers.

Note: There are cases when the stamp was accepted for *postage*. Such items exist on flown envelopes or postcards are **RR**.

402.34 **JÉZUS TÁRSASÁG 1540-1940 OMNIA AD MAIOREM DEI GLORIAM**
SOCIETY OF JESUS 1540-1940 OMNIA AD MAIOREM DEI GLORIAM
The IHS monogram in a circle (Az IHS-monogram egy körbe helyezve)
Perforated, 30 x 45 mm, green on white, signed Fery, printed by Samum Altesse

403 CHARITY AND WELFARE/JÓTÉKONYSÁGI- ÉS SEGÉLYBÉLYEGEK

403.01 KALOCSAI EGYHÁZMEGYEI ACTIO CATHOLICA
SEGITSÜNK SZEGÉNYEINKEN SZT. ISTVÁN
ACTIO CATHOLICA AT KALOCSA BISHOPRY HELP OUR POOR ST. STEPHAN
The Holy Cross at the left, St. Stephan holding a cross at the right
(Baloldalt kereszt, jobbra feszületet felmutató Szt. István)
Imperforate, embossed, 35 x 50 mm, dark blue and white; red and white, pre WWI
History: The Actio Catholica was founded in 1932 with the aim of assisting the clergy in apostolic missions.

403.02 KATOLIKUS ELLÁTÁSI AKCIÓ
CATHOLIC CHARITY ACTION
Set of 4 designs, multi-colour, imperforate and perferforated, various sizes, signed Márton L(ajos), with denomination in Pengő and Fillér, about 1930

1)	5 PENGŐ	-	St. Franciscus and child Jesus giving away bread (Szt. Ferenc és a Kisjézus)
2)	2 PENGÓ	-	St. Elisabeth with bread and roses (Szent Erzsébet kenyérrel és rózsával)
3)	1 PENGŐ	-	St. Gellért (Szt. Gellért)
4)	50 FILLÉR	-	Cross made of wheat and hearts, pink and blue (Búzakalászból és szivekből készített kereszt)
	10 FILLÉR	-	Same design, pink and green

Note: The stamps were later used as receipts for prenumerated papers belonging to the Central Catholic Press Co. These numbers were printed on the reverse of the stamp: „Központi Sajtó Vállalat ... fill. elismervénybélyeg előfizetési kedvezményre". The black space was also sometimes used for advertising magazines published by the company.

403.03 EGER. Set of 10 designs, 40 x 50 mm, with perforated tabs (40 x 10 mm) having the following text:
10 FILLÉRES TÉGLAJEGY AZ EGRI SZENT IMRE KOLLÉGIUM JAVÁRA
BRICK-TICKET 10 FILLÉR FOR THE BENEFIT OF ST. EMERICUS COLLEGE IN EGER
Designs in blue with an ornamental frame. Blue frame, brown illustration; green and brown; wine red and blue; blue and lilac; brown and blue. Printed by Egri Nyomda

1) **SZENT IMRE HERCEG**
ST. EMERIC PRINCE

2) **CISZTERCITA TEMPLOM**
CISTERCITE CHURCH

3) **ÉRSEKI LYCEUM**
ARCHBISHOP'S ACADEMY
4) **FŐSZÉKESEGYHÁZ**
MAIN CATHEDRAL
5) **MINORITA TEMPLOM**
MINORITE CHURCH
6) **DOBÓ SZOBOR**
DOBÓ'S MONUMENT
7) **VÁR**
CASTLE
8) **MINARET**
MINARET
9) **GÁRDONYI SIRJA**
GÁRDONYI'S TOMB
10) **SZT. ISTVÁN SZOBRA**
ST. STEPHAN'S MONUMENT

403.04 **AZ EMERICANA MAGYAR BETLEHEMESEINEK KIADÁSA**
ISSUED BY THE HUNGARIAN WAITS (CHRISTMAS CAROL SINGERS AND PLAYERS) OF THE EMERICANA
Angels dancing round Christ's cradle (Angyalok táncolnak a Kisjézus bölcsője körül)
Imperforate, embossed, 40 x 50 mm, blue and white, 1930s, **R**
History: The "Emericana" was a catholic students' organisation. Although the stamp had no indicated denomination, it was sold as a charity for small donations set by the buyer.

403.05 **FERENCVÁROSI KARITÁSZ**
CHARITY OF FERENCVÁROS
Cross in a shield (Pajzsba helyezett kereszt)
Perforated, 17 x 17 mm, red on white paper, 1930s
Note: Ferencváros is a well known district in the capital.

403.06 **KATHOLIKUS HÁZIASSZONYOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGE**
CHARITY STAMP OF CATHOLIC HOUSEWIFE'S NATIONAL ASSOCIATION
Young housemaid entering "Home for Catholic Maids"
(Fiatal lány belép a „Katolikus Cselédotthon" feliratú épületbe)
Perforated, 25 x 45 mm, green; light brown; multi-coloured, about 1910
2 FILL. - blue; brown; green
5 FILLÉR - multi-coloured, 36x60 mm
1 KOR(ONA) - multi-coloured, 36x40 mm, **RR**
History: Founded in 1907 for educating and caring young maids, also preventing them from entering prostitution.

403.07 **KATHOLIKUS MUNKÁSNŐK EGYESÜLETE 10 fillér**
SOCIETY OF CATH0LIC WORKING WOMEN 10 fillér
Imperforate, embossed, 22 x 18 mm, blue, pre WWI
Note: Known from description only.

403.08 **KATHOLIKUS MUNKÁSNŐ EGYESÜLET 30 fillér**
SOCIETY OF CATHOLIC WORKING WOMAN 30 fillér
Perforated, 22 x 18 mm, blue, pre WWI
Note: Known from description only.

403.09. ÁRA 2 FILLÉR A KATHOLIKUS SAJTÓEGYESÜLET JAVÁRA

PRICE 2 FILLÉR FOR THE BENEFIT OF THE KATHOLIC PRESS ASSOCIATION

The Association published three slightly varied sets of its own, each of 12 designs c. 1910.

a) Set of 12 designs. Perforated, 35 x 47 mm, wine red frame, illustration in lilac; wine red and brown; green and red; dark brown and blue; blue and green;

1) **BALÁZSFALVA GÖR. KATH. SZÉKESEGYHÁZ**
GREEK KATH. CATHEDRAL IN BALÁZSFALVA
2) **BÁRTFA R. KATH. TEMPLOM**
R. CATH. CHURCH IN BÁRTFA
3) **CSORNA PREMONTREI SZÉKHÁZ ÉS TEMPLOM**
MONASTRY AND CHURCH OF THE PREMONTRIAN ORDER CSORNA
4) **DEBRECZEN GÖR. KAT. TEMPLOM**
GREEK CATH. CHURCH IN DEBRECEN
5) **EGER SZÉKESEGYHÁZ**
CATHEDRAL IN EGER
6) **EPERJES GÖR. KATH. SZÉKESEGYHÁZ**
GREEK KATH. CATHEDRAL IN EPERJES
7) **NAGYVÁRAD R. KATH. SZÉKESEGYHÁZ**
NAGYVÁRAD R. CATH. CATHEDRAL
8) **NYIREGYHÁZA GÖR. KATH. HITKÖZSÉGI TEMPLOM**
GREEK CATH. PARISH CHURCH IN NYIREGYHÁZA
9) **NYITRA SZÉKESEGYHÁZ ÉS PÜSPÖKVÁR**
NYITRA CATHEDRAL AND BISHOP'S CASTLE
10) **SZAMOSÚJVÁR GÖR. KATH. SZÉKESEGYHÁZ**
GREEK CATH. CATHEDRAL IN SZAMOSÚJVÁR
11) **SZÉKESFEHÉRVÁR SZÉKESEGYHÁZ**
CATHEDRAL IN SZÉKESFEHÉRVÁR
12) **A ZIRCZI APÁTSÁG**
ABBEY IN ZIRC

b) Set No 2. Inscription as above. Perforated, 37 x 47 mm

1) **BESZTERCEBÁNYA**
2) **GYŐR**
3) **JÁSZÓ PRÉPOSTSÁGI TEMPLOM**
ABBEY AT JÁSZÓ
4) **LUGOS SZÉKESEGYHÁZ**
CATHEDRAL IN LUGOS
5) **NAGYVÁRAD GÖR. KATH. SZÉKESEGYHÁZ**
GREEK CATHOLIC. CATHEDRAL IN NAGYVÁRAD
6) **ROZSNYÓ SZÉKESEGYHÁZ**
CATHEDRAL IN ROZSNYÓ
7) **SZATMÁR-NÉMETI RÓM. KATH. SZÉKESEGYHÁZ**
ROM. CATH. CATHEDRAL IN SZATMÁR-NÉMETI
8) **SZEPESHELY SZÉKESEGYHÁZ**
CATHEDRAL IN SZEPESHELY
9) **TEMESVÁR MILLENÁRIS TEMPLOM**
CHURCH IN TEMESVÁR BUILT FOR THE MILLENNIUM
10) **TEMESVÁR SZÉKESEGYHÁZ**
CATHEDRAL IN TEMESVÁR
11) **UGVÁR GÖR. KAT. SZÉKESEGYHÁZ**
GREEK CATH. CHURCH IN UNGVÁR
12) **VESZPRÉM RÓM. KATH. SZÉKESEGYHÁZ**
ROM. CATH. CATHEDRAL IN VESZPRÉM

c) Set No 3. Set of 12 designs, perforated, romboid shaped, cathedrals and cloisters. Red; green

PÁRTOLJUK A KATOLIKUS SAJTÓEGYESÜLETET
ÜZZÜK EL MAGUNKTÓL A GONOSZNAK SAJTÓJÁT ÁRA 2 FILLÉR
LET US SUPPORT THE CATHOLIC PRESS ASSOCIATION
CHASE AWAY THE EVIL ONE'S PRESS PRICE 2 FILLÉR

1) **VÁC**
2) **ESZTERGOM**
3) **KASSA**
4) **PANNONHALMA**
5) **BPEST SZENT ISTVÁN BAZILIKA**
   BPEST ST. STEPHAN'S CHURCH
6) **PÉCS**
7) **GYULAFEHÉRVÁR**
8) **KALOCSA**
9) **JAÁK**
10) **SZOMBATHELY**
11) **MÁTYÁS TEMPLOM BUDAPEST**
    MATHIAS CHURCH BUDAPEST
12) **APAGE SATANAS**
    Christ resisting the Evil One
    Note: This stamp exists in large size, perforated and imp., 45x45 or 50 x 50, denom. of 5 FILLÉR. R. Perforated stamps are usually metal grey coloured, imperforated show a great colour variety. Known variations: blue; green, brown, red; greyish brown; greyish blue; greyish green.

History: Advertised as the 1st set of the Catholic Press Association it was published probably in 1910, then the 2nd set containing some slight modifications in 1912 and both of them reprinted several times in the following years, colour and illustration variations making it complicated to follow. Set No 402.32 also was published by the Association, advertised as its 3rd (wartime charity) set.

403.10 NYIREGYHÁZI KATH. LEÁNYNEVELŐ INTÉZET
CATH. GIRLS BOARDING SCHOOL IN NYIREGYHÁZA
Set of 10 designs with detachable tabs (44 x 55 mm without tab), perforated, blue on white; blackish on white paper, signed Bakó L. and Ivánszky L.

1) **NYIREGYHÁZA RÓM. KATH. TEMPLOM**
   NYIREGYHÁZA ROM. CATH. CHURCH
2) **NYIREGYHÁZA RÓM. KATH. BÉRPALOTA**
   NYIREGYHÁZA ROM. CATH. APARTMENT-HOUSE
3) **JELENLEGI ZÁRDA**
   PRESENT MONASTRY-BUILDING
4) **NYIREGYHÁZA SÓSTÓI RÉSZLET**
   NYIREGYHÁZA PART OF SÓSTÓ-PARK
5) **GÖRÖG KATHOLIKUS TEMPLOM**
   GREEK CATHOLIC CHURCH
6) **SZENT JÓZSEF**
   SAINT JOSEPH
7) **NYIREGYHÁZA BESSENYEI GYÖRGY SZOBRA**
   NYIREGYHÁZA STATUE OF BESSENYEI GYÖRGY
8) **WARD MÁRIA AZ ANGOLKISASSZONYOK INTÉZET B.(EATAE) M.(ARIAE) V.(IRGINIS) ALAPITÓJA**
   MARIA WARD, FOUNDER OF INSTITUTE OF THE ENGLISH NUNS B.(EATAE) M.(ARIAE) V.(IRGINIS)
   Signed Ivánszky L.

9) **SZENT IMRE HERCEG**
PRINCE SAINT EMERIC
10) **NYIREGYHÁZA HŐSÖK SZOBRA**
NYIREGYHÁZA HERO'S MONUMENT
(WWI monument)

Inscribed on the detachable tab:
10 FILLÉRES TÉGLAJEGY A NYIREGYHÁZI KATH. LEÁNYNEVELŐ INTÉZET JAVÁRA
10 FILLÉR WORTH OF A BRICK FOR THE CATH. GIRLS BOARDING SCHOOL IN NYIREGYHÁZA
Note: Sets with intact tabs are **R.**

403.11 AZ ORSZÁGOS EGYHÁZI ZENEISKOLA JAVÁRA ÁRA 2 FILLÉR
FOR THE BENEFIT OF THE NATIONAL CHURCH MUSIC SCHOOL PRICE 2 FILLÉR
Set of 4 designs. Perforated, 35 x 45 mm, red; blue; green; brown on white paper, pre WWI
1) Organs (Orgona)
2) St. Cecilie, patron of church music, with an angel holding notes
(Sz. Cecília, az egyházi zene védszentje kottatartó angyal társaságában)
3) Angels playing musical instruments (Angyalok muzsikálnak)
4) Church (Temesvári székesegyház)

403.12 UT REGNET
LET IT REIGN (URALKODJÉK)
Set of 3 designs, perforated, 25 x 30 mm, signed Bozó Gyula, about 1936
1) Radiating heart and eucharisty over crowned globe
(Sugárzó szív és eucharistia földgömb fölött)
1 FILLÉR - brown
4 FILLÉR - red
2) Wooden cross planted on the globe (Földgömbbe plántált fakereszt)
2 FILLÉR - green
3) Hand with cross in front of globe (Földbömb előtt keresztet tartó kéz)
10 FILLÉR - blue; lilac

Note: Jesuit charity.
Literature/Irodalom:
Balázs Károly: A „Bozó-lapok”. Budapest, 1996.

403.13 ZSOLNAI KER. NŐEGYLET 2 (FILLÉR)
ASSOCIATION OF CHRISTIAN WOMEN IN ZSOLNA 2 (FILLÉR)
Set of 3 photostamps, perforated, 36 x 30 mm, brown; blue; red; lilac on white creamy paper
1) View (Látkép)
2) Main square (Főtér)
3) Bridge over River Vág (Híd a Vágon)

403.14 Children's charity meals. Set of 4 designs, imperforate, 50 x 65 mm, signed Sz.P. 1931
1) **Köszönöm a jó reggelit!**
Thank You for the nice breakfast!
Boy drinking milk (Tejet ivó kisfiú)
20 fill.; green
2) **Húsz fillérért édes tejet,/ Ma egy karéj lágy kenyeret/ Kapott egy kis szegény gyerek:/ A jó Isten fizesse meg!**
It costs only twenty pennies/To provide some milk and honey/
For a hungry, little one./ May God thank you for the act.
Boy praying over meal (Reggelije fölött imádkozó kisfiú)
20 fill; blue

3) **Harminc fillér egy vacsora ára:/ Egy szegény gyereknek adtál enni mára./ Jó szivedet nem hiába kérte/ - Megjutalmaz a jó Isten érte!**
Only thirty pennies for a dinner/ Our little friend won't be any thinner./ Your heart proved to be warm/ For that there is in heaven a reward.
Children at table (Gyerekek asztalnál)
30 fill.; landscape shape brown

4) **Ma Jézuska hozott/ Egy kicsi vendéget:/ Oly éhes szegényke!/ - Kap egy kis ebédet?**
Little Jesus brought/ In a hungry patron./
Please, feed him well/For Him and us, brother!
Little Jesus with a hungry child (Jézuska egy éhes kisgyermekkel)
50 fill.; brown

404 MISSIONS/MISSZIÓS BÉLYEGEK

404.01 A HITTERJESZTÉS MÜVÉNEK 4 FILL.
FOR THE MISSIONS' CAUSE 4 FILL.
Hand holding a cross (Keresztet tartó kéz)
Perforated, 25 x 33 mm, brown on white, about 1930

404.02 Adokozzunk Boldog Don Bosco Szalézi Misszióira
Donate for Missions of Beatus Don Bosco of the Salesians
Don Bosco's portrait (Arckép)
Set of 3 designs, perforated, 25 x 40 mm, blue; green; red; lilac on white paper
History: Don Bosco was beatified in 1929, the original set was printed for the occasion in Rome. It is certain that the printing date of the Hungarian set was about 1930 or shortly afterwards.
Note: The stamps were originally printed in Italy, the Hungarian language version appearing in the 1930s. All of them are portraits of Don Bosco from different angles.

402.03 FERENCES MISSIÓKÉRT 2 FILLÉR
FOR FRANCISCAN MISSIONS 2 FILLÉR
Set of 5 designs, perforated, 30 x 50 mm, multi-coloured

1) **SAN-FRANCISCO AMERIKA**
SAN FRANCISCO AMERICA
Harbour scene with two hands and cross in the middle
(Kikötő, a kép közepén két kéz kereszttel)

2) **KINÁBAN**
IN CHINA
Pagoda

3) **KINÁBAN MONTECORUINO JÁNOS ÉRSEK**
IN CHINA ARCHBISHOP JOHN OF MONTECORUINO

4) **INDIA**
Hand holding a cross (Keresztet tartó kéz)

5) **TATÁROK PIANCARPINOI JÁNOS PÁTER**
TATARS BROTHER JOHN OF PIANCARPINO
The good brother giving bread (A kenyeret osztó páter)

405 CHURCH CONSTRUCTION AND RECONSTRUCTION/ TEMPLOMÉPÍTÉS ÉS ÚJJÁÉPÍTÉS

405.01 A BUDAPESTI LIPÓTVÁROS LŐPORTÁRDÜLŐI ÉPITENDŐ RÓM. KATH. PLÉBÁNIATEMPLOM TÁGLÁJA 3000 KORONA
BUY A BRICK FOR THE ROM. CATH. PARISH CHURCH OF LIPÓTVÁROS DISTRICT AT LÓPŐRTÁRDÜLŐ IN BUDAPEST FOR 3000 KORONA
The good shepherd (A jó pásztor)
Perforated and imperforate, 30 x 40 mm, green on white paper, about 1925

405.02 A ROMBA DŐLT NAGYATÁDI ŐSI TEMPLOM UJJÁÉPITÁSE JAVÁRA 1 FORINT
FOR THE RECONSTRUCTION OF THE RUINED ANCIENT CHURCH IN NAGYATÁD 1 FORINT
The ruined church (A lerombolt templom)
Perforated, 30 x 37 mm, signed Benyák Jenő, about 1946

405.03 A VECSÉS-ÚJTELEPI TEMPLOM JAVÁRA 4 FILLÉR
FOR THE CHURCH AT VECSÉS-ÚJTELEP 4 FILLÉR
The church to be constructed (Az építendő templom)
Imperforate, 35 x 50 mm, grey with blue frame on white paper, signed Szekeres, printed by Magyar Földrajzi Intézet R.T., Budapest. Pre WWI.

405.04 BUDAPEST KÖZÉPFERENCVÁROSI EGYHÁZKÖZSÉG TÉGLAJEGY
BUDAPEST, MID-FERENCVÁROS (DISTRICT) COMMUNITY TICKET FOR A BRICK
The church to be constructed (Az építendő templom)
Perforated, 40 x 24 mm, printed by Hamburger and Birgholz R.T., Budapest, 1930s

10 fill.	-	blue; brownish-yellowish
20 fill.	-	bluish; greenish

405.05 DALNOK-UCCAI R. K. EGYHÁZKÖZSÉG ÉPITENDŐ TEMPLOMÁNAK TÉGLÁJA HUNGARIA BUDAPEST 5000 KORONA
FOR THE CONSTRUCTION OF THE R. C. COMMUNITY AT DALNOK-UCCA A BRICK HUNGARIA BUDAPEST 5000 KORONA
Double cross radiating in a circle, overall floral decoration (grapes)
(Sugárzó kettős kereszt körbe belehelyezve, körötte virágdíszek)
Perforated, 30 x 33 mm, green; lilac, about 1925
Note: The stamp was also sold among Hungarian emigrees in the US.

405.06 SZ. DOMONKOS RENDIEK A RÓZSAFÜZÉR KIRÁLYNÉJA TISZTELETÉRE ÉPITENDŐ TEMPLOM JAVÁRA. EGY TÉGLA 10 FILLÉR BUDAPEST, CSÖMÖRI-ÚT 56.
ST. DOMINICS' ORDER FOR THE BENEFIT OF THE CHURCH DEDICATED TO THE QUEEN OF THE ROSARY. A BRICK COSTING 10 FILLÉR BUDAPEST, CSÖMÖRI-ÚT 56.
The would be church (A leendő templom)
Imperforate, 58 x 82 mm, pinkish, about 1910

405.07 ISTENÜNKÉRT HAZÁNKÉRT VALLÁSUNKÉRT A ZAGYVAPÁLFALVI TEMPLOM JAVÁRA ... f
FOR OUR GOD, COUNTRY AND FAITH ... f
FOR THE BENEFIT OF THE CHURCH AT ZAGYVAPÁLFALVA
The church (A templom)
Perforated, 24 x 34 mm, about 1930

10 f(illér)	-	lilac; red
20 f	-	green

30 f - green
50 f - blue
1 P(engő) - carmin

405.08 JÓKEDVÜ ADAKOZÓT SZERETI AZ ISTEN
R. KAT. TEMPLOMÉPITKEZÉS SZILASBALHÁS
THE WELL HUMOURED CONTRIBUTOR IS LIKED BY GOD
CONSTRUCTION OF THE R. CATH. CHURCH IN SZILASHALHÁS
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, circular, diam. 30 mm, red on white, 1930s

405.09 NAGYKÁLLÓBAN ÉPITENDŐ GÖRÖGKATOLIKUS TEMPLOM
GREEK CATHOLIC CHURCH TO BE BUILT IN NAGYKÁLLÓ
The church in a greek cross and with a biblical citation
(Görög keresztbe helyezett templom, mellette bibliai idézet)
Perforated, 40 x 28 mm, face values of 50 fill, 1 Ft, 10 Ft, about 1946
50 fill - lilac
1 Ft - green
10 Ft - blue

405.10 PESTHIDEGKUTI r. k. egyházközség SZÉPHALMI TEMPLOM JAVÁRA
TÉGLA JEGY 10 FILLÉR 1938-AS SZENTÉV EMLÉKÉRE
R. cath. community at PESTHIDEGKUT FOR THE CHURCH AT SZÉPHALOM
TICKET FOR A BRICK 10 FILLÉR COMMEMORATING THE HOLY YEAR OF 1938
The would be church (A leendő templom)
Perforated, 50 x 30 mm, green on white paper, 1930s

405.11 REGNUM MARIANUM
The church (A templom)
Perforated, 30 x 42 mm, with the following values:
10 fillér - black on green paper
1 pengő - black on pink paper
2 pengő - black on green paper
History: The Regnum Marianum was founded as a catholic education society in 1910, their church was built at a later date in the capital. The Communists blew it up in 1950 to make a place for their parades at the City Park. Today, the church has been rebuilt on a new site.

405.12 **RÓMAI FÜRDŐ ÚJ RÓMAI KATHOLIKUS SPORTTEMPLOMA**
NEW ROMAN CATHOLIC SPORTS' CHURCH AT RÓMAIFÜRDŐ
The church (A templom)
Perforated photostamp, 25 x 30 mm, reddish
Note: The term "sports church" is rather unorthodox and needs some explanation. Rómaifürdő is a northern district of the capital with many water sports activities. The church was to be built for the sportsmen and weekenders crowding the Danube beaches in summertime.

405.13 **Tégla a Kristus Király-templomhoz Stavebn káme ku Kristovu Královskému**
Kostolu Baustein zur Christus König-Kirche 10 Halier Heller Fillér
A brick to the King Jesus Church 10 Halier Heller Fillér
St. Joseph with little Jesus (Szt. József a kisdeddel)
Perforated, 32 x 42 mm, black print on yellow paper, about 1905, **RR**
Note: Text in three languages (Hungarian-Slovak-German). Site unknown.

406 PARISHES/EGYHÁZKÖZSÉGEK

406.01 ÁRPÁDHÁZI BOLDOG MARGIT EGYHÁZKÖZSÉG

PARISH OF BEATA MARGIT FROM THE ÁRPÁD DYNASTY
The parish church (A plébániatemplom)
Perforated, 25 x 35 mm, printed by Klösz and Son, Budapest. The following values:

50 fillér - green
2 Pengő - red

406.02 SZENT ERZSÉBET EGYHÁZKÖZSÉG

SAINT ELISABETH PARISH
The parish church (A plébániatemplom)
Perforated photostamp, 32 x 38 mm with the following values:

50000 K(orona) - yellowish (about 1925)
20 fillér - green (after 1926)
3 Pengő - brown
3 P 20 f - blue
5 Pengő - red; green

407 OTHER/EGYÉB

CHURCH (SEMI-OFFICIAL) REVENUES/
EGYHÁZI KIADÁSÚ ILLETÉKBÉLYEGEK

In the years of 1938-1941, when lost territories were returned to the country and especially after the great inflation period after WWII, with the introduction of the new currency, the Forint (summer of 1946) throughout the country there was a great need for internal revenue stamps. Bishoprics tried to cope with the problem on their own, i. e. by issuing their own revenue stamps. This special field is still relatively little researched but, below, are some examples.

407.01 SANCTUS LADISLAUS DIOCESIS MAGNOVARADINENSIS 1

Portrait of St. Ladislaus (Szt. László arcképe)
Perforated, 30 x 40 mm, brownish on yellowish paper, (1940), **R**
Note: Used also as a charity stamp. The number ”1” relates to the currency, i. e. Pengő.

407.02 DIOCESIS VESZPREMIENSIS

St. Anna, patron saint of the bishopry (A püspökség védszentje, Szt. Anna)
Perforated, also embossed, 30 x 40 mm, signed (1946)

1 (Forint) - green
2 - carmine
5 - brownish
10 - bluish

Note: Embossed stamps are **R.** Perforated ones on original documents are also **R.**

407.03 DIOCESIS QUMQUE-ECCLESIAENSIS

St. Mauricius, patron saint of the bishopry (A püspökség védszentje, Szt. Mór)
Perforated, 25 x 35 mm, red on white paper (1946)
Note: Poor printing.

407.20 SÜMEG

Set of 6 perforated, multi-coloured designs on the famous place of pilgrimage in Sümeg

1) **SÜMEG MÁRIA KEGYHELY**
   SÜMEG MARY'S PLACE OF WORSHIP
2) **A SÜMEGI BÚCSÚSOK**
   PILGRIMS IN SÜMEG
3) **A SÜMEGI KEGYOLTÁR**
   MAIN ALTAR IN SÜMEG
4) **A SÜMEGI MÁRIA MEGSEGIT**
   MARY OF SÜMEG WILL HELP YOU
   The altarpiece (Főoltár)
5) **SZÜZ ANYÁNK! BETEGEK ÉGI ORVOSA TÖRÖLD LE A SZENVEDŐ BETEGEK ARCÁRÓL A FÁJÓ KÖNNYEKET**
   VIRGIN MOTHER OF OURS! HEAVENLY DOCTOR OF THE SICK CLEAN UP THOSE PAINFUL TEARS FROM THE FACE OF THE ILL
   Interior of the church with people praying (A templomban imádkozó hívők)
6) **FÁJDALMAS SÜMEGI SZÜZ MÁRIA KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK!**
   MARY THE VIRGIN, MATER DOLOROSA OF SÜMEG, PRAY FOR US!
   Francisan praying, the church and the altar piece among clouds
   (Imádkozó ferences, a felhők között a templom és az oltár tűnik fel)

407.21 "Holy Land" set consisting of 20 designs. Perforated, 28 x 40 mm, blue; yellowish-brown; reddish-brown; bluish green. Mid 1930s

1) **TÁBORHEGYI BAZILIKA**
   BASILICA ON TABOR HILL
2) **CASA-NOVA NÁZÁRETHBEN**
   CASA-NOVA IN NAZARETH
3) **BEDUINOK**
   BEDOUINS
4) **A HÁROM KIRÁLYOK KUTJA**
   WELL OF THE THREE MAGII
5) **RAMLEH - 40 VT. TORNAY**
6) **SAN SALVATORE**
7) **NÁZÁRET. AZ ANGYALI ÜDVÖZLET TEMPLOMA**
   NAZARETH. CHURCH OF THE ANNUNCIATION
8) **SIMON VARGA HÁZA**
   HOUSE OF SIMON THE SHOEMAKER
9) **SZENT SIR TEMPLOM**
   CHURCH OF THE HOLY SEPULCHRE
10) **RÁCHEL SIRJA**
    RACHEL'S TOMB
11) **MENNYBEMENETEL SZENTÉLYE**
    CHAPEL OF ASCENSION
12) **SZÜLETÉSI BAZILIKA**
    BASILICA OF NATIVITY
13) **VIA DOLOROSA**
14) **SZÜZ MÁRIA SIRJA**
    MARY'S TOMB
15) **GALILEAI TENGER**
    SEA OF GALILEA
16) **TEVEITATÁS**
    WATERING CAMELS

17) **BETHFAGA**
18) **?**
19) **?**
20) **?**

407.22 **XI. PIUS PÁPA ÁLTAL MEGSZENTELVE VATIKÁN 1936**
BLESSED BY POPE PIUS XI. VATICAN 1936
Portrait of the Pope (A pápa arcképe)
Imperforate, irregularly shaped, embossed, 30 x 45 mm, gold on dark blue

OTHER/EGYÉB

407.23 **TÉRJ MEG!**
RETURN TO YOUR FAITH!
Cross with two Tau-crosses (Kereszt két Tau-kereszt társaságában)
Shield shaped, embossed, about 30 mm, blue and white, 1930s
Note: Probably issued by the Actio Catholica.

407.24 Calvary. Set of 14 designs. Perforated, 30 x 60 mm, numbered by Roman numerals, red; green; brown on white paper. Pre WWI

1) **Jézus Pilátustól halálra ítéltetik.**
Jesus condemed to death by Pilate.
2) **A nehéz keresztet Jézus vállaira teszik.**
The heavy cross is placed on Jesus' shoulders.
3) **Jézus a kereszt terhe alatt először esik el.**
Jesus collapses for the first time under the weight of the cross.
4) **Jézus az ő keseredett szent anyjának eleibe jön.**
Jesus meets his sorrowful, sainted mother.
5) **Simon Cireneust az elerőtlenedett Jézus segítségére hajtják.**
Simon Cireneus is forced to assist Jesus to carry the cross.
6) **Veronika kendője Jézus orcájának eleven képével.**
Veronika's sudarium, showing Jesus' living face.
7) **Jézus a kereszt terhe alatt másodszor esik el.**
Jesus' second fall under the weight of the cross.
8) **Szánakozó asszonyok siránkoznak a szenvedő Jézus fölött, akiket ő szeretettel vigasztal.**
Compassionate women pity over Jesus who is kindly consoling them.
9) **Jézus a kereszt terhe alatt harmadszor esik el.**
Third fall of Jesus under the weight of the cross.
10) **Jézus megfosztatik ruháitól.**
Jesus' robe is taken off.
11) **Jézust a keresztfára szegezik.**
Jesus is nailed to the cross.
12) **A keresztre feszített Jézus a két lator között.**
Jesus crucified between the two thieves.
13) **Jézus testét anyja ölébe helyezik.**
Jesus' body is placed into his mother's arms.
14) **Jézus temetése.**
Jesus' burial.

Note: Part of the Hungarian Portrait Stamps series, described under 04.01

41 OTHER CHRISTIAN CHURCHES/KERESZTÉNY EGYHÁZAK

410 CALVINIST CHURCH/REFORMÁTUS EGYHÁZ

410.01 A REFORMÁCIÓ 400 ÉVES JUBILEUMI SZERETETHÁZA JAVÁRA 5 fil
FOR THE HOSPICE OF 400 YEARS JUBILEE OF REFORMATION
Set of 12 designs, perforated, both horizontal and vertical, 45 x 35 mm, blue; dark green; yellow; red; carmine; orange; green; lilac on white paper, signed Tary 1917

1) **LUTHER SZÜLŐHÁZA** (LUTHER'S BIRTHPLACE)
2) **A LIPCSEI VITA** (THE DISPUTE AT LEIPZIG)
3) **A PÁPAI BULLA ELÉGETÉSE** (BURNING OF THE PAPAL BULL)
4) **WARTBURG**
5) **A TORDAI ORSZÁGGYŰLÉS 1557** (PARLIAMENT AT TORDA 1557)
6) **BOCSKAY ISTVÁN 1537**
7) **LUTHER MÁRTON 1483-1546**
8) **A 95 TÉTEL KIFÜGGESZTÉSE** (DISPLAYING THE 95 POINTS)
9) **A WORMSI ORSZÁGGYÜLÉS** (PARLIAMENT AT WORMS)
10) **KÁLVIN JÁNOS MDIX**
11) **BETHLEN GÁBOR 1580**
12) **LÓRÁNTFFY ZSUZSANNA 1600-1917**

History: Concerning stamp No 5; the Parliament of the Great Duchy of Transylvania, gathered in 1557 at Torda and declared for the first time in European history the equality of religions.
Note: Some imperforate stamps are also known.

410.02 **REFORMÁTUS COLLEGIUM JUBILEUMA 1538-1938 DEBRECEN**
JUBILEE OF THE CALVINIST COLLEGE IN DEBRECEN 1538-1938
Set of 10 designs. Perforated, 30 x 40 mm, brown and lilac; brown on white paper, signed Fery, printed by Samum Altesse Rt., Budapest

1) **ORANDO ET LABORANDO**
   Open bible (Nyitott biblia)
2) Main Calvinist church in Debrecen (Debreceni Nagytemplom)
3) **REFORMÁTUS COLLEGIUM XVIII. SZD**
   CALVINIST COLLEGE 18TH C.
4) Building of the college (A kollégium épülete)
5) **Dr. HATVANY 1718-1786**
6) **MARÓTHY 1715-1744**
7) **HUSZÁR GÁL**
8) **KOMÁROMI CSIPKÉS GYÖRGY**
9) **SZENCZI MOLNÁR ALBERT**
10) **TÜZOLTÓ DEÁK**
    STUDENT FIREMAN

History: Colleges were traditionaly one of the main pillars of the Calvinist Church, the Debrecen Collage played an important part in the nation's history.

410.03 SOLI DEO GLORIA
GLORY TO GOD ONLY
Flowery decor (Virágdísz)
Perforated, 15 x 22, black; light red on white paper, c. 1910

410.04 REFORMÁTUS KÜLMISSZIÓ
CALVINIST MISSIONARY
Photoportrait of a nurse (Diakonissza portréja)
Perforated, 15 x 20 mm, blue on white paper, 1930s

410.05 A MISSZIÓÉRT MÁTÉ 28.19
FOR THE MISSION MATHEUS 28.19
Priest portrait (Lelkipásztor portréja)
Perforated, 15 x 18 mm, black on yellow paper, about 1910

410.06 IV-IK NEMZETI KIE KONFERENCIA 1935. AUG. 15-19.
4TH NATIONAL YMCA CONFERENCE 15-19. AUG. 1935
Set of 2 designs, perforated, 42 x 58 mm, black on yellow paper, signed

1) Main church in Debrecen (Debreceni Nagytemplom), signed Korda
2) Main church in Debrecen (Debreceni Nagytemplom), signed Lehmann

410.07 SÁROSPATAKI REF. FŐISKOLA
CALVINIST COLLEGE IN SÁROSPATAK
Building of the college (A kollégium épülete)
Embossed, 30 x 40 mm, in 16 colour variations

410.08 MIKULÁS VÁSÁR A REF. LEÁNYISKOLA JAVÁRA 1926. DEC. 3. 4. 5.
SANTA'S CHARITY FAIR FOR THE CALV. GIRL'S COLLEGE 3-5. DEC. 1926
Santa (Mikulás)
Perforated, 40 x 50 mm, black and red on white paper, signed Kovrig, printed by Lindner, Aiud
Note: Hungarica from Transylvania.

411 EVANGELIC CHURCH/EVANGELIKUS EGYHÁZ

411.01 BUDA VÁRBELI EVANGELIKUS EGYHÁZ 1844
EVANGELIC CHURCH IN BUDA CASTLE 1844
Crown with cross, below open Bible, Matheus V. 13. indicated
(Koronás kereszt, alatta Mát V. 13-nál kinyitott biblia)
Embossed, imperforate, 25 x 35 mm, denominations in fillér and Pengő, early 1930s.

50 fillér - white on blue
1 Pengő - white on green
5 Pengő - white on lilac
20 Pengő - white on black

Note: The 20 Pengő value was probably the highest charity sum asked at the time, corresponding to about a week's average wages.

411.02 **MISKOLCI EV. JOGAKADÉMIA MENZA ALAP**
EVANG. LAW ACADEMY AT MISKOLC CANTEEN FUND
The academy's building with two well known names on a ribbon
(Az akadémia épülete, egy szalagon Thököly és Kossuth nevével)
Imperforate, 50 x 45 mm, black on white creamy paper, signed TK, pre WWI

411.03 A DEÁKTÉRI EV. LEÁNYGIMNÁZIUM KIRÁNDULÁSA TAHI 1939. V. 31.
EXCURSION TO TAHI OF THE EVANG. GIRL'S COLLEGE 31. 5. 1939
Emblem (Embléma)
Embossed, oval shaped, 55 mm, blue and white

412 BAPTISTS/BAPTISTÁK

412.01 BAPTISTA IFJÚSÁGI KONFERENCIA 1937
BAPTIST YOUTH CONFERENCE 1937
Map of historical Hungary with indicated cities from where delegations came.
(A történelmi Magyarország térképe azon városokkal, ahonnan küldöttek érkeztek)
Oval shaped, embossed, 45 mm, gold on wine red
History: The national congress was held in Tahi(tótfalu), about 40 km north of the capital.
Note: Stamp 96.08 is probably also likely to be a baptist edition but there is no supporting proof.

413 OTHER/EGYÉB

413.01 EDDIG ILYEN HÁZBAN VOLTUNK TE MILYENHEZ SEGITESZ?
1923-1929 A DÖMSÖDI IMAHÁZ JAVÁRA
WE HAVE BEEN LIVING IN A HOUSE LIKE THAT TILL NOW. WHAT HOUSE WILL YOU HELP US TO HAVE? 1923-1929 FOR THE PRAYER-HOUSE IN DÖMSÖD
Cottage (Falusi ház)
Perforated, 48 X 40 mm, brownish

42 JEWISH STAMPS/ZSIDÓ BÉLYEGEK

Only a few productions have been printed by the other churches; the most active among them being the Jewish communities with their charity stamps. As under 'Jewish' not only the religion is meant, here some other themes are listed as well, including sports and industrial chamber issues.

Literature/Irodalom:
Zsidó Lexikon. Budapest, 1931.
General note: See also stamp No. 214.03.

42.01 B. I. H. (BUDAPEST IZRAELITA HITKÖZSÉG) ... FORINT
B. I. H. (IZRAELITE COMMUNITY OF BUDAPEST) ... FORINT
Text only with min. decor (Szövegbélyeg minimális díszítéssel)
Perforated, 35 x 50 mm, about 1946

10 FORINT	-	grey on white paper
20 FORINT	-	red on white paper

42.02 BINE (BUDAPESTI IZRAELITA NÖEGYLET) 1 PENGŐ
BINE (IZRAELITE WOMEN'S LEAUGE) 1 PENGŐ
Swallow bringing bread in its beak (Fecske csőrében kenyérrel)
Perforated, 25 x 38 mm, blue on white paper

42.03 J. C. T. MAKKABEA ÖTVEN FILLÉR
J. C. T. MAKKABEA FIFTY FILLÉR
David's star and sight of Jerusalem (Dávid csillag Jeruzsálem látképével)
Perforated, 36 x 48 mm, red on white paper, about 1910, **RRR**

42.04 JÖJJ A BNÉ AKIBA CIONISTA IFJÚSÁGI MOZGALOMBA
JOIN THE BNÉ AKIBA ZIONIST YOUTH MOVEMENT
Text with logo (Logó)
Imperforate, slightly embossed, 40 x 40 mm, blue and white. About, 1930. **R**

42.05 MAGYAROK VAGYUNK! ZSIDÓ MAGYAROK!
HAZÁJÁHOZ RENDÜLETLENÜL HŰ A ZSIDÓ MAGYAR
WE ARE HUNGARIANS! JEWISH HUNGARIANS!
THE JEWISH HUNGARIAN IS STEADFASTLY LOYAL TO HIS HOMELAND
Map of old Hungary in a circle (A történelmi Mo térképe egy körbe helyezve)
Perforated, 40 x 50 mm,in national colours, published by Havas V., printed by Schwarcz és Féderer, about 1930
History: As Jews were blamed by the right wing parties for initiating the revolution of 1918, and in particular, for the short lived 'commune' in 1919 they received most of the blame for Hungary's dismemberment. The 'Jewish Hungarians', a substantial part of the Jewish community in Hungary (at the time about half a million souls) seemed to be determined to fight the anti-Semitic propaganda by underlying their patriotic feelings.
Note: Figures also at the Irredenta subchapter without numbering.

42.06 MISKOLCI IZR. IPARTÁRSULAT 1836-1936
IZR. CHAMBER OF INDUSTRY IN MISKOLC 1836-1936
Two hands holding each other (Kézfogás)
Embossed, serrated, 20 x 25 mm, white on green; light green on green; yellow on blue; white on blue; red on black

42.07 MIZRACHI IFJAK
YOUNG MEN OF MIZRACH
Set of 4 designs, text (in Hebrew) only. Perforated, 30 x 40 mm or 40 x 30 mm, blue on white paper, pre WWI, **R**
History: The Mizráchi, a Zionist organisation also led a wide ranging social activity. Its office was situated in the 1930s in a flat in Budapest, VII., Éva-u. 17. II.

42.08 **V. KER. IZR. NÖEGYLET 19O9-1939 SEGITS HOGY SEGITHESSÜNK**
5TH DISCR. IZR. WOMENS CLUB 1909-1939 HELP US TO HELP
Mother with child at a table (Anya gyermekével étkezőasztalnál)
Imperforate, 45 x 55 mm, blue, text in brown on white paper, signed Sz. D.(ező) **R**

42.09 omzsa adj, hogy adhassunk!
omzsa give to let us give!
Stone tablets of the the ten commandments (A tízparancsolat kőtáblái)
Perforated, 38 x 45 mm, blue on white
Note: O. M. Zs. A. stands for Országos Magyar Zsidó Alapítvány (Hungarian National Jewish Fund).

42.10 P. I. H. .. FILLÉR
P. I. H. .. FILLÉR
Min. decor (Minimális dísz)
Perforated, 22 x 30 mm, value stamped in black in the horisontal oval empty space in the centre. After 1925.
Note: Charity / membership stamp of the Pesti Izraelita Hitközség (The Jewish Community in Pest).

42.11 P. I. H. IFJ. CSOPORTJAI ... PENGŐ
P. I. H. YOUTH GROUPS ... PENGŐ
Perforated, 20 x 24 mm, reddish on bluish paper, value printed in black, about 1930

42.12 RESTAURANT SCHNABL ÉTTEREM SZOMBATHELY, KIRÁLY-U. 9. KERESKEDELMI UTAZÓK TALÁLKOZÁSI HELYE VILLAMOS MEGÁLLÓHELY.
RESTAURANT SCHNABL SZOMBATHELY, KIRÁLY-U. 9.
MEETING PLACE FOR TRAVELLING AGENTS AT A STREET CAR STOP
Gentleman eating (Úr étkezik)
Imperforate, 50 x 75 mm, multi-coloured, printed by Grafikai Intézet, Budapest, pre WWI, **RR**

42.13 JÜDISCHER NATIONALFONDS HILFSMARKE
Der Erlös dieser Hilfsmarke ist für die verwudete Krieger und durch den Krieg notleidenden Familien bestimmt.
JEWISH NATIONAL FUND RELIEF STAMP
The income from these stamps has been designed to help the war invalids and families suffering from wartime poverty.
David's star (Dávid-csillag)
Perforated, 30x40 mm, red on white paper, 1915
Note: The stamp is not only an Austrian edition, but also a Hungarian one. The stamp was distributed in four cities of the Monarchy, notably in Vienna, in Lemberg, in Budapest and in Agram (Zagreb, Croatia). The stamps were sold in small booklets containing 20 pieces, priced 1 Korona per booklet.

42.14 **KÖRZETI KONFERENCIA MISK.(OLC) 5694**
REGIONAL CONFERENCE IN MISK.(OLC) 5694
Garden in Palestine (Palesztiniai kert képe)
Perforated, 30 x 35 mm, black print on reddish paper, 1934
Note: Known only from a description.

42.15 HELP THE JEWS IN HUNGARY 10 c UNJA
Young female crying out for help (Fiatal nő segítségért kiált)
Perforated, 25 x 42 mm, black, green and yellow on white paper, about 1945
Note: Printed in the USA. As such, it is also a Hungarica.

CHARITY AND WELFARE/JÓTÉKONYSÁGI ÉS SEGÉLYBÉLYEGEK

The first welfare or charity stamp was produced in New York in 1862 at the Central Fair Postage for the benefit of art teachers. Hungary's first such stamp was much later, in 1905, with a stamp supporting invalid children.

In Hungary publishing charity stamps has been possible only by having a special permit to do so. In case of semi-official, i. e. non government issued welfare productions such a permit was issued by the Ministry of Home Affairs. Most of the time the only requirement was some formalities such as registration and minimal red tape. Permits were rarely, if ever, denied. In some cases, welfare stamps would and should be applied to bills. An example is the "Sándor Pál" jubilee welfare stamp printed by the OMKE in 1927. It was supplied with the following information: "The Sándor Pál Jubilee-commemorative stamp certified by order No 153.836/1927 VIII. was included in the present bill is a voluntary tax penny paid for the OMKE fund of the Sándor Pál Home. Those pennies contributed by you will serve as a brick for the construction of the Home of the Hungarian commerce". Stamps on original bills or documents do have a special value for the collector.

Some very interesting charity stamps were produced in the pre WWI period. For example, a set of two designs for the Gendarme's Charity Fund. Later on, in between the two World Wars, (listed in the Political Chapter) the Red Aid, the Prisoners' Charity Fund stamps.

For such issues there are three main categories, Red Cross, war welfare and "other" welfare stamps. Of these categories war welfare is to be found under the WWI and WWII chapter. Of the "other" category stamps, issued by political parties and unions and tourists' welfare stamps, are included under the appropriate Chapter. All the other known welfare stamps are listed below. The list is unlikely to be complete as their number is legion.

43 RED CROSS/VÖRÖSKERESZT

The Hungarian Red Cross, called originally 'a Magyar Szentkorona Országainak Vöröskereszt Egylete' (Red Cross Society of Countries under the Holy Crown) was founded in 1879. Some years later, a separate but fully independent organisation came into being for the Kingdom of Croatia and Slavonia, based in Zagreb. Both the Hungarian and Croatian Red Cross had many branches in their territories. Surprisingly enough only a very few ever ventured to publish a charity stamp on their own. WWI and WWII Red Cross official productions are listed below, with the exception of War Exhibitions and Red Cross related charity or welfare events. The 50th nniversary passed without any commemorative stamp being issued. Then, for the 60th anniversary an embossed, circular seal (outside the scope of this catalogue) and a strange commemorative sheet (see below), were printed.

From the collector's point of view the most interesting are the WWII revenue stamps issued by municipalities, including small villages. Below will be found some detailed information about them.

Literature/Irodalom:

Irwin, Henry: Red Cross Seals of the World Catalog by 'Mosbaugh'. USA 1984
Divényi Rezső: A Magyar Vörös-Kereszt keletkezése és hatvanéves munkája 1879-1939. Budapest, 1939.
gróf Csekonics Endre - Babarczi Schwartner Ottó: A magyar szent korona országai vöröskereszt egyletének története, 1879-1904. Budapest, 1904.

430 HUNGARIAN EDITIONS/MAGYAR KIADVÁNYOK

430.01 SZEPESSZOMBAT VÖRÖSKERESZT EGYLET MENTŐHÁZ JÓTÉKONYCÉLÚ BÉLYEGE

RED CROSS SOCIETY'S AID STATION IN SZEPESSZOMBAT CHARITY STAMP
Text with red cross (Szöveg és vöröskereszt)
Embossed, shaped as a shield, 25 x 30 mm. About 1910. **R**

430.02 A MAGYAR SZENTKORONA ORSZÁGAINAK VÖRÖSKERESZT EGYLETE 1914
RED CROSS SOCIETY OF COUNTRIES UNDER THE HOLY CROWN 1914
The middle coat of arms of Hungary set in ornamental frame
(Állami középcímer díszes keretbe helyezve)
WWI set of 3 stamps with different face values and colouring. Perforation 11.5, 30 x 35 mm. Various shades and misprints exist. Denominations understood to be in fillér

1) 2 - blue and red
2) 10 - black and red
3) 10 - green and red, crown in gold

430.03 MINDENHOL MINDENKIÉRT A MAGYAR VÖRÖSKERESZT 10 f
EVERYWHERE FOR EVERYONE THE HUNGARIAN RED CROSS 10 f
Woman with Red Cross flag (Nő vöröskeresztes zászlóval)
Perforation 11.5, 20 x 25 mm. Red, white and green, mid 30'ies

430.04 WWII charity set consisting of 10 designs with detachable tabs on the upper part having the denomination of Tíz (10) fillér issued in 1941. In 1944 denominations were overprinted in black for Húsz (20) fillér. Perforation 11.25, 20 x 25 mm, red and white. Signed F.(ery) A.

1) **A VÖRÖSKERESZT MINDENKIÉRT**
THE RED CROSS FOR EVERYONE
Red Cross with Holy Crown (Vörös kereszt Szt. István koronájával)

2) **HONVÉDJEINKÉRT**
FOR OUR SOLDIERS
Soldier holding out his hand after Red Cross emblem
(Honvéd kezét segítségkérően emeli fel a vöröskeresztes jevény felé)

3) **SEBESÜLTJEINKÉRT**
FOR OUR WOUNDED
Wounded soldier (Sebesült katona)

4) **ADJ, HOGY SEGITHETSÜNK!**
GIVE TO LET US HELP
Nurse (Ápolónő)

5) **TÉGY JÓT!**
HAVE A GOOD DEED!
Nurse helping wounded to drink (Ápolónő sebesültet itat)

6) **ADJ VÉRT!**
DONATE BLOOD!
Man giving blood (Véradási jelenet)

7) **ÁPOLJUNK!**
LET'S CARE!
Nurse with patient (Ápolónő beteggel)

8) **HÁBORÚBAN, BÉKÉBEN**
IN WAR, IN PEACE
Bomber and dove of peace (Bombázó és békegalamb)

9) **SEGITS SEGITENI!**
HELP US TO PROVIDE HELP!
Hand dropping money to Red Cross collecting box
(Vöröskeresztes gyűjtődobozba pénzt dobó kéz)

10) **BAJTÁRSI RÁDIÓSZOLGÁLAT**
RADIO SERVICE FOR COMRADES OF ARMS
Soldiers listening to radio (Rádiót hallgató katonák)

Note: The MÁV, the Hungarian Railways, sold such charity stamps attaching them to railway tickets and documents. If on original ticket *and* cancelled, these stamps are **R.**

430.05 1944 A MAGYAR VÖRÖSKERESZTNEK

1944 FOR THE HUNGARIAN RED CROSS

A set of 3 designs with denominations of 20, 50 and 100 fillér, perforated and imperforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, with national coat of arms, varying ornamental decoration on the frames, signed Fery. Appeared in circulation in the summer of 1944

1) **HUSZ FILLÉR**
TWENTY FILLÉR
Perforation 10.5, red

2) **ÖTVEN FILLÉR**
FIFTY FILLÉR
Perforation 10.5, green and red

3) **SZÁZ FILLÉR**
HUNDRED FILLÉR
Perforation 11, brown and red

Note: The stamps were distributed in small sheets containing 3 x 3 stamps. The higher the denomination the rarer the stamp, those imperforate are **R**.

1944 RED CROSS MUNICIPIALITY STAMPS/
1944-ES VÖRÖSKERESZTES KÖZSÉGI BÉLYEGEK

From the collectors point of view, one controversial production, due to its overlapping, was generated by order of the Minister of the Home Office (36.509/1944/III. B. M.) entrusting the administration to use such stamps on related documents provided for citizens use (among others uses was as animal passes). Properly, these productions are **revenues.** However, it is an interesting and integral part of Hungarian Red Cross issues so they are often included in non revenue collections.

At the end of May 1944 the Hungarian Red Cross sent a circular to all municipialities asking them to provide support to its war welfare and charity actions by issuing Red Cross stamps of their own. According to the project, these stamps were to be designed and distributed by the Red Cross, with municipalities managing the most delicate part of the process, i.e. the sales. The minimum order was ten thousand stamps. Of the total income, 25 % was to be paid to the local authority and its employees to cover overtime and administrative costs, the remainder going to the Red Cross budget.

Out of the several hundred possibilities, just 32 municipalities decided to print their own Red Cross stamps (in total 25 stamps, some of the small villages banding together to share the costs.

Most stamps were designed by Mr Fery and a mysterious Mr Sujó, of whom nothing is known and whose name is unknown beyond this set.

Every design is different, in some cases not only in graphic details but also in print. A few are embossed, sometimes even luxoriously, considering the shortage of time and wartime conditions.

As answers to the circular, either positive or negative, arrived only in July, and the front arrived in Hungary in September, it is a wonder that any of these stamps were printed *and* distributed for use.

Some of the individual items are 'R', especially if an imperforated variation exists. All of the stamps are 'RR' if they could be found on documents.

Literature/Irodalom:

Okmánybélyeg. Published by the MABÉOSZ. Okmány és Illetékbélyeggyüjtők Szakosztály Közlöny. Founded by Voloncs Gábor. Edited by Szép Endre 1994/3 p. 51-56

430.06 A MAGYAR VÖRÖSKERESZTNEK 1944

FOR THE HUNGARIAN RED CROSS 1944

Set of 25 designs, all bearing the above inscription, plus the particular municipality's name and denomination in fillér (húsz = twenty or ötven = fifty), eventually slightly extended text.
Size 30 x 40 mm, with the exception of stamp No. 12. Perforated with various perforations, in some cases imperforated stamps exist. Also embossed and non embossed stamps. Most stamps red and white, some also in lilac or green. Signed (Fery and Sujó) and unsigned stamps. Stamps having cancellations: all are **R.**.

1) **BAJSA HUSZ FILLÉR**
Perforation 13, embossed, signed Sujó
2) **CSENDLAK, FERENCLAK, SZÉCSÉNKÚT, VÉGHELY HUSZ FILLÉR**
Perforation 10.5, embossed, unsigned
3) **FEGYVERNEK KÖZSÉG KÖZÖNSÉGE HUSZ FILLÉR**
Perforation 16, embossed, **R**
4) **HEVES HUSZ FILLÉR**
Perforation 11.5
5) **JÁNOSHIDA HUSZ FILLÉR**
Perforation 11
6) **JÁSSZENTANDRÁS HUSZ FILLÉR**
Perforation 12, embossed, signed Sujó, **R**
7) a) **KADARKÚT HUSZ FILLÉR**
Perforation 11, signed Fery
b) **KADARKÚT ÖTVEN FILLÉR**
Same design, perforation 11, red and lilac, signed Fery, **R**
8) **KOMÁDI 20 FILLÉR**
Perforation 10.5, lilac and red
9) **KÚNHEGYES KÖZÖNSÉGE HUSZ FILLÉR**
Perforation 11, signed Fery
10) **KUPSAFALVA HUSZ FILLÉR**
Perforation 12.5,
11) **LACFALU, BAJFALU, DIÓSHALOM, GYŐRKEFALU KÖZSÉGEK**
Perforation 10.75, embossed, unsigned
12) **MAROSVÁSÁRHELY KÖZÖNSÉGE 20 FILLÉR**
COMMUNITY OF MAROSVÁSÁRHELY 20 FILLÉR
Perforation 11, green and red, size 55x40 mm, signed Fery, **R**
13) **PÁKOZD HUSZ FILLÉR**
Perforation 11, red and lilac, signed Fery
14) **PÉTERRÉVE HUSZ FILLÉR**
Perforation 12.5, embossed, signed Sujó
15) **PÁTY KÖZSÉG KÖZÖNSÉGE HUSZ FILLÉR**
Perforation 12.5, embossed
16) **SÁROSPATAK HUSZ FILLÉR**
Perforation 11.5, lilac and red
17) **SZANISZLÓ HUSZ FILLÉR**
Perforation 11, signed Fery, **R**
18) **SZÉK ÉS KISSZÉK KÖZSÉGEK HUSZ FILLÉR**
Perforation 11, signed Fery, **R**
19) a) **SZENTGOTTHÁRDI JÁRÁS KÖZÖNSÉGE HUSZ FILLÉR**
Perforation 12, signed Fery
b) **SZENTGOTTHÁRDI JÁRÁS KÖZÖNSÉGE ÖTVEN FILLÉR**
Design slightly differs, perforation 12, green and red, signed Fery
20) **SZENTLŐRINCKÁTA 20 FILLÉR**
Perforation 12, embossed, signed Sujó

21) **SZENTPÉTERFA 20 FILLÉR**
Perforation 11.5, embossed, unsigned, **R**

22) **TAKSONYFALVA 20 FILLÉR**
Perforation 11, signed Fery

23) **TISZAFÜRED 20 FILLÉR**
Perforation 11

24) **TOKAJ KÖZÖNSÉGE HUSZ FILLÉR**
Perforation 11. Also imperforate (**RR**). Signed, artist unknown

25) **ZALALÖVŐ KÖZÖNSÉGE HUSZ FILLÉR**
Perforation 11, signed Fery

430.07 **A Magyar Vöröskeresztért 50 fillér**
For the Hungarian Red Cross 50 fillér
Red Cross (Vörös kereszt)
Perforated, 45 x 35 mm, red and brown on white paper, about 1914

430.08 **B. H.**
B(osnia) (and) H(ercegovina)
Red Cross (Vörös kereszt)
Perforated, 25 x 30 mm, red on white paper, 1915

430.09 **MAGYAR VÖRÖS KERESZT FIUMEI FIÓKEGYLETE. SEZIONA FIUMANA DELLA CROCE ROSSA UNGARICA.**
FIUME BRANCH OF THE HUNGARIAN RED CROSS
Red Cross, the middle state coat of arms held by two angels
(Vörös kereszt, fölötte a a középcímer két címertartó angyallal)
Perforated and imperforate, 35 x 45 mm, red and green on white paper, printed by Kereskedelmi Nyomda R.T., Fiume

430.10 **A MAGYAR VÖRÖSKERESZT SZERETETADOMÁNYA**
A GIFT FROM THE HUNGARIAN RED CROSS
The Saint Crown over red cross (A Szentkorona a vörös kereszt fölött)
Imperforate, embossed, 50 x 25 mm, red on white paper, signed F.(ery) A.(antal)
History: Used as an etiquette on packages distributed by the Red Cross during WWII.

431 CROATIAN EDITIONS/HORVÁT KIADVÁNYOK

General note: WWI Croatian Red Cross editions see under 613.

431.01 **U KORIST DRUSTVA CRVENOGA KRIZA KRALJEVINE HRVATSKE I SLAVONIJE. 2 FILIRA**
FOR THE BENEFIT OF THE RED CROSS SOCIETY OF KINGDOM OF CROATIA AND SLAVONIA 2 FILIRA
Red Cross in a shield (Pajzsba helyezett vörös kereszt)
Perforated, 30 x 40 mm, blue and red on white paper, printed by Lit.V. Rozanovski i Drug, Zagreb, c. 1910

44 CHILDREN'S AND MOTHERS' CARE/ANYA- ÉS GYERMEKVÉDELEM

Before WWI the Association of Patronage Societies (Patronage Egyesületek Országos Szövetsége), an umbrella organisation had 60 member organisations, which cared mostly for orphans or criminally endangered youth (also being active on the field of patronage activities over adult criminals).

Patronage Societies were organised alongside churches and / or based on a territorial basis. The patronage movement was started in Lille, Belgium, in 1905 and by the early 1910 established a strong foothold in Hungary, with the Hungarian National Patronage Society being founded in 1908. One of the most prestigeous organisations was the National League for Children s Care (Országos Gyermekvédő Liga), founded in 1906, having a nationalwide network.

Founded in 1908, the Catholic Patronage Society also had a similar network but not extending to Croatia and Slavonia. One of its leaders was a praelate, Dr Giesswein Sándor (also know in Scouting circles).

Literature/Irodalom:

Fiatalkorúak támogatására hivatott jótékonycélú intézmények Magyarországon. Összeáll. dr. Kún Béla. Budapest, Wodianer és Fiai, 1911.

Éliás Jenő: A m. kir. Posta a magánjótékonyság szolgálatában. In: "Filatéliai Kurir" 1934. 9. sz.160-161. old.

44.01 AZ ÁRVÁKÉRT

FOR THE ORPHANS

The main Calvinist church in Debrecen (Debreceni Nagytemplom)

Perforated, 20 x 30 mm, pre WWI

1)	10 fillér	-	blue
2)	20 fillér	-	zöld
3)	50 fillér	-	piros

History: Published by the National Protestant Patronage Society (Országos Protestáns Patronage Egyesület), Debrecen Branch.

44.02 AZ ELJÖVENDŐT SZERETETTEL VÁRJUK A MEGLÉVŐT SZIVÜNKBE ZÁRJUK GYERMEKMENTÉS 2 Fill.

THE COMING ONE WILL BE RECEIVED WITH LOVE THE EXISTING ONE HAS ALL OUR HEART SAVING CHILDREN 2 Fill.

Woman with two children receiving orphans (Anya két gyermekével árvákat fogad be)

Perforated, 65 x 40 mm, printed by Klösz Gy. and Son, Budapest. Publ. under off. lic. no. 251283/1928. Orange on white paper; blue on white; green on white; brown-yellow on white.

Signed Zichy Mihály

History: As an official charity production it required a permit given by the Home Affairs which had to be indicated on the stamp. 'Pronos' indicated on the bottom of the stamp is unknown - perhaps it is the organisation responsible for its publication.

44.03 GIESSWEIN SÁNDOR GYERMEKVÉDŐ EGYESÜLET 1O FILLÉR

GIESSWEIN SÁNDOR SOCIETY FOR CHILDREN'S AID 10 FILLÉR

School built by the Fundation (Az Egyesület által épített iskola)

Perforated, 45 x 30 mm, black on greenish paper, pre WWI

Note: Father Giesswein was also active in scout activities. See scout stamp No. 81.11.

44.04 GONDOLJ AZ ÁRVÁRA! LEÁNYÁRVAHÁZ VII. HUNGÁRIA-KÖZÉP-KRT 149.

THINK ABOUT ORPHANS! GIRLS ORPHANAGE

VII. HUNGÁRIA-KÖZÉP-KRT 149.

Woman with two girls (Nő két leánygyermekkel)

Embossed, serrated, 40 x 30 mm, green on white, about 1910

44.05 GYERMEKVÉDELEM ... FILLÉR TESTNEVELÉS MENTŐK
CHILDREN'S CARE ... FILLÉR PHISICAL EDUCATION HUMAN SOCIETY
Hungaria having the national coat of arms in hand inscribed HELP! Young woman supporting at the right bottom corner
(Hungária az országcímerrel, rajta SEGITSETEK! felirattal. Fiatal nő alakja jobb oldalt alul)
Perforated, 20 x 25 mm, with 8 and 50 fillér denomination, orange, 1930-1935
Note: Colour variations on translucent paper (with black etc print) exist.
According to Flóderer the 50 fillér denomination stamps were sold at railway station freight counters as charity issues. See Flóderer p. 348.

44.06 JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEG NYOMORÉK GYERMEKEK OTTHONA 5 (FILLÉR) SEGITSETEK!
WELFARE STAMP HOME FOR CRIPPLED CHILDREN 5 (FILLÉR) HELP!
Child with crutches begging (Kolduló gyermek mankóval)
Perforated and imperforate, 35 x 50 mm. Floral half-frame in brown. Colour variations: grey; green; blue; red; brown; lilac, (1905)
History: The Home was founded in 1903 (Budapest, VII., Erzsébet királyné-út 4.) with no religious discrimination for invalid boys aged 6-8 years.
Note: Size varies, 35 x 45 mm variation is known.

44.07 LÁSZLÓ GYERMEKOTTHON CIRKVENICA
LÁSZLÓ CHILDREN'S HOME IN CIRKVENICA
The building (Az épület)
Perforated, 58 x 30 mm, lilac; brown; green; red on white, creamy paper. About 1910
Note: The Home was situated at the Adriatic Coast, Croatia.

44.08 4 FILL. NAGYVÁRAD GYERMEKEINEK
4 FILL. FOR CHILDREN OF NAGYVÁRAD
Woman hand in hand with child, in the background the Town Hall
(Nő gyermekkel a karján, a háttérben a városháza)
Perforated, 30 x 43 mm, light brown; darker brown on white paper. Printed by Sonnenfeld, Nagyvárad

44.09 A SOKGYERMEKES ANYÁKÉRT ... FILLÉR
FOR MOTHERS WITH MANY CHILDREN ... FILLÉR
Set of 2 designs, perforated, pre WWI

1) Hungaria, mother with many children, over them double cross
(Hungária, anya sok gyermekkel, fölöttük kettős kereszt)
10 FILLÉR. Blue, 25 x 25 mm

2) Lilly flower (Liliom)
Value of 5 and 10 FILLÉR. Perforated, blue
5 FILLÉR - blue, 25 x 25 mm
10 FILLÉR - blue, 40 x 35 mm

44.10 OACse ORSZ. ANYA ÉS CSECSEMŐVÉDŐ EGYESÜLET
OACsE NATIONAL SOCIETY FOR MOTHERS' AND BABIES' CARE
Mother with child (Anya gyermekével)
Perforated, 22 x 25, red and green on white paper, pre WWI

44.11 **OACse ORSZ. ANYA ÉS CSECSEMŐVÉDŐ EGYESÜLET**
OACsE NATIONAL SOCIETY FOR MOTHERS' AND BABIES' CARE
Mother feeding her child, guardian angel helping them
(Gyermekét szoptató anya, őrangyal vigyáz rájuk)
Perforated, 22 x 28 mm, multi-coloured, pre WWI

44.12 ORSZÁGOS GYERMEKVÉDŐ LIGA JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEG .. fillér
NATIONAL CHILDREN'S CARE LEAGUE WELFARE STAMP ... fillér
Guardian angel with two children (Őrangyal két gyermekkel)
Perforated, 30 x 40 mm, lithographed, multi-coloured, perforated and imperforate. Signed B. E.

2 fillér - red
5 fillér - blue
10 fillér - ?

Note: Poor perforation. 10 fillér value is **R.**
History: The stamp was issued on the 1st August 1906. The 2 fillér stamp was reprinted in 1908.

44.13 ORSZÁGOS GYERMEKVÉDŐ LIGA
NATIONAL CHILDREN'S CARE LEAGUE
Mother hand in hand with a baby and three more children
(Anya csecsemővel a karján, három gyermekével)
Perforated, 20 x 25 mm, first edition with denomination of 6 fillér, later editions between 1920 - 1926. Variations according to denominations and colour:

a) 20 KORONA - green
b) 100 KORONA - blue
c) 500 KORONA - brick red
d) 6 ARANY FILLÉR - lilac

Note: The 'aranyfillér' (golden penny) stamps were printed in the early 1930's. Multiple overprints are known because of inflation between 1920-1926.

History: Count Széchenyi László (1879-?) become president of the League in 1920. He initiated a big scale aid programme for poor children. His wife, Gladys Vanderbilt donated 100.000 dollars for the fund. Stamp publishing constituted only a minor part of the campaign. Mr Széchenyi became the first Hungarian envoy to Washington after WWI, in early 1922.
Note: Listed also in Flóderer's, page 348.

44.14 SEGITSÉTEK AZ ELHAGYOTT BETEG ÉS ÁRVA GYERMEKEKET
HELP ABANDONED ILL AND ORPHANED CHILDREN
Nurse with ill child (Ápolónő és beteg gyermek)
Imperforate, 30 x 40 mm, lilac. Printed by Posner R.T., Budapest, pre WWI

44.15 SZERESD A GYERMEKET 20 fill.
LOVE THE CHILDREN 20 fill.
Mother Hungaria with two children (Hungária-anya két gyermekkel)
Imperforate, 28 x 36 mm, signed Márton, cca 1925, **R**

44.16 SZOMBATHELYI FEHÉR KERESZT EGYESÜLET GYERMEKKÓRHÁZ
WHITE CROSS SOCIETY IN SZOMBATHELY CHILDREN'S HOSPITAL
Nurse feeding hospitalised girl (Ápolonó gyermeket etet)
Perforated, 30 x 44 mm, red on white paper, pre WWI, **R**
History: The White Cross Society was founded for taking care of orphans. The Society also maintained hospitals, of which one was located in Budapest, the other in Szombathely.

44.17 VASUTASGYERMEKEKÉRT UJJÁÉPITJÜK BALATONSZABADIT
WE SHALL REBUILD BALATONSZABADI FOR RAILWAYMEN'S CHILDREN
Girl and logo (Leány és logó)
Perforated, 28 x 35 mm, about 1947, with the following denominations:

10 f(illér) - orange on white paper
50 f - as above
1 Ft - green on white paper

44.18 **SOCIETA DEGLI AMICI DELL' INFANZIA FIUME 2 CENT**
SOCIETY OF CHILDREN FRIENDS FIUME 2 CENTS
Coat of arms of the city of Fiume and two children (Fiume városának címere és két gyerek)
Perforated, 35 x 45 mm, black on white paper, about 1910
Note: Poor print.

44.19 **„HOGSZ" GYERMEKMENTŐ AKCIÓJA SZÉCHENYI ISTVÁN „MAGYARORSZÁG NEM VOLT, HANEM LESZ"**
"HOGSZ" CAMPAIGN FOR SAVING CHILDREN SZÉCHENYI ISTVÁN
"HUNGARY: IT IS NOT PAST, IT IS THE FUTURE"
Portrait of the great statesman, Széchenyi (Széchenyi arcképe)
Oval shaped, embossed, 30 x 40 mm, 7 colour variations, about 1920

45 EDUCATIONAL/ISKOLA-SEGÉLY

45.01 **ADJ TE IS 2O FILLÉRT AZ ISKOLA AKCIÓRA**
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 32 x 38 mm, light green, 1930s

45.02 **A KARCAGI NÉPI KOLLÉGIUMÉRT**
FOR PEOPLE'S COLLEGE AT KARCAG
Hand holding scythe, hammer and wheat (Sarlót, kalapácsot és búzakalászt tartó kéz)
Perforated, 30 x 40 mm, about 1946, **R**

1 Ft	-	light red on white paper
2 Ft	-	brown on pinkish paper

History: So called 'people's colleges' were formed after WWII in order to provide higher education for talented young men of the former oppressed classes, mainly peasants. The initiative was later stopped by the Communists. This is the *only* known example for such a production.

45.03 ... FILLÉR ADOMÁNY A SZEGEDI EGYETEM DIÁKJAINAK
... FILLÉR DONATION FOR THE STUDENTS OF SZEGED UNIVERSITY
Set of 3 designs, perforated, about 1930

1) The universities main building between two shield posts (Főépület)
20 fillér; perforated and imperforate, 30 x 38 mm, red and green on white paper

2) The same building (Az egyetem főépülete)
50 fillér; imperforate, 30 x 38 mm. Frame in lilac, building in black on off white paper. Building much bigger than on stamp No 1, no shield posts

3) The same building from a different angle (Ugyanaz az épület más szögből)
1 Pengő; imperforate, 42 x 28 mm, blue and red on white paper

45.04 HEVESMEGYEI ÁLLAMI TANITÓK OTTHONA ALAPJÁRA ÁLDJA MEG AZ ISTEN MIND A KÉT KEZÉVEL 2O FILL
FOR THE HOME FUND OF STATE-EMPLOYED TEACHERS IN HEVES COUNTY
MAY GOD BLESS YOU WITH BOTH OF HIS HANDS 20 FILL
Two students helping up an old man fallen in the street
(Két diák egy öregembert segít föl az utcán)
Perforated, 60 x 45 mm, greyish, pre WWI, **R**

45.05 ISKOLA-HÉT 1919. Okt. 25-31. 50 FILLÉR a proletárgyermekek iskolapadjaira
SCHOOL WEEK 25-31 Oct. 1919 50 FILLÉR for the proletar children' school chairs
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 35 x 25 mm
10 fillér - brownish, text printed in green on white paper
20 fillér - brownish, print in lilac
50 fillér - brownish, print in red, **R**

45.06 MAGYAR ISKOLASZANATÓRIUM EGYESÜLET 10 FILLÉR
HUNGARIAN SCHOOL SANATORIUM SOCIETY 10 FILLÉR
Child resting in a park, sun shining among the bushes (Napfényes parkban olvasó fiú)
Perforated, 30 x 38 mm, multi-coloured, about 1930

45.07 MISKOLCI EV. JOGAKADÉMIA MENZA ALAP
EVANGELIC LAW COLLEGE IN MISKOC CANTEEN-FUND
The Evangelic Collage in Késmárk (Késmárki evangélikus kollégium)
Imperforated, 50 x 45 mm, black on white creamy paper, about 1925, **R**

45.08 NYITRAI NAPKÖZI OTTHON
DAY CARE CENTRE FOR CHILDREN IN NYITRA
Child eating (Étkező gyermek)
Perforated, 55 x 60 mm, grey, pre WWI, **R**

45.09 MAGYAR ISKOLA EGYESÜLET
HUNGARIAN SCHOOL SOCIETY
Shield (Pajzs)
Perforated and imperforate, 25 x 33 mm, colour litho, pre WWI
Denominations: 2 and 10 (fillér)

45.10 MAGYAR ISKOLA EGYESÜLET.
HUNGARIAN SCHOOL SOCIETY.
"Sights" sets, all having the above inscription. Perforated, printed by Magyar Földrajzi Intézet R.T., Budapest, pre WWI

a) Set No 1. Set of 34 designs, perforated, 50 x 35 mm, green; bluish-green; light green; reddish brown, 1912

1) **MARGITSZIGETI VIZESÉS**
WATERFALL ON MARGARETH ISLAND
2) **II. RÁKÓCZI FERENCZ**
RÁKÓCZI FERENCZ II
3) **MARGITSZIGETI FÜRDŐHÁZ**
BATHING HOUSE ON MARGARETH ISLAND
4) **ARAD 13 VÉRTANU SZOBOR**
MONUMENT OF 13 MARTYRS IN ARAD
5) **KISS ERNŐ SZOBRA NAGYBECSKEREK**
STATUE OF GEN. KISS ERNŐ IN NAGYBECSKEREK
6) **ARAD KOSSUTH SZOBOR**
KOSSUTH'S MONUMENT IN ARAD
7) **HERKULESFÜRDŐ - REZSŐUDVAR.**
HERKULESFÜRDŐ - REZSŐ COURT.
8) **RÁNKFÜRED-GEYZIR.**
RÁNKFÜRED - GEYSIR.
9) **KORYTNICZA FÜRDŐ - POSTAÉPÜLET.**
KORYTNICZA SPA - POST OFFICE.

10) **SIOFOK-FÜRDŐ**
SIOFOK
11) **FENYŐHÁZA.**
FENYŐHÁZA.
12) **SIOFOKI RÉSZLET**
SIOFOK SCENE
13) **KORYTNICZA FÜRDŐ.**
KORYTNICZA SPA
14) **HERKULESFÜRDŐ A FÜRDŐ KÖZPONTJA.**
HERKULESFÜRDŐ. CENTRE OF THE SPA
15) **HERKULESFÜRDŐ-LÁTKÉP.**
HERKULESFÜRDŐ - VIEW.
16) **PARÁD FÜRDŐ-GYÓGYUDVAR**
PARÁD SPA - THERAPY-COURT
17) **PARÁDFÜRDŐ - SASVÁR KASTÉLY**
PARÁD SPA - CASTLE OF SASVÁR
18) **PARÁD-FÜRDŐVENDÉGLŐ**
PARÁD SPA - RESTAURANT
19) **TARPATAKI VIZESÉS A TÁTRÁBAN**
TARPATAK WATERFALL IN THE HIGH TATRAS
20) **”SZIKRA-HÁZ” UJ-TÁTRAFÜRED**
”SZIKRA-HOUSE” IN UJ-TÁTRAFÜRED, HIGH TATRAS
21-29 ?
30) **UJ-TÁTRAFÜRED**
UJ-TÁTRAFÜRED
31) **CSORBA-TÓ**
LAKE OF CSORBA, HIGH TATRAS
32) **TÁTRALOMNICZ - PALOTA SZÁLLÓ.**
PALACE HOTEL IN TÁTRALOMNICZ, HIGH TATRAS.
33) **TRENCSÉN-TEPLICZ.**
TRENCSÉN-TEPLICZ.
34) **TRENCSÉN-TEPLICZ HAMMANN FÜRDŐ.**
TRENCSÉN-TEPLICZ. HAMMANN BATH

b) Set No 2. Set of 9 designs, brownish frame with blue illustrations, brown frame with green illustrations, 1913

1) **BUDAPEST - SZENT LUKÁCSFÜRDŐ**
BUDAPEST - ST. LUCAS BATH
2) **PÖSTYÉN - ROYAL NAGYSZÁLLÓ**
PÖSTYÉN - GRAND HOTEL ROYAL
3) **PÖSTYÉN - TÉLI FÜRDŐPALOTA**
PÖSTYÉN - WINTER BATHING PALACE
4) **FENYŐHÁZA**
FENYŐHÁZA
5) **HERKULESFÜRDŐ - LÁTKÉP**
HERKULESFÜRDŐ - VIEW
6) **CSORBATÓ**
LAKE OF CSORBA, HIGH TATRAS
7) **IGLÓFÜRED - NAGY FÜRDŐHÁZ**
IGLÓFÜRED - GREAT BATHING HOUSE
8) **MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET R.T.**
BUDAPEST V, RUDOLF-TÉR
HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE, CO. LTD.
BUDAPEST V., RUDOLF-TÉR

9) **TRENCSÉN TEPLICZ-NAGYSZÁLLÓ**
TRENCSÉN TEPLICZ - GRAND HOTEL

Note: MFI stamp exists also imperforated.

c) Set No 3. Set of 6 designs, perforated, brown frame with blue illustration; with green illustration, 1913

1) **BALATON FÖLDVÁR - PART RÉSZLET**
BALATON FÖLDVÉR - PART OF THE BEACH
2) **BALATON-ALMÁDI GYERMEK-SZANATÓRIUM**
BALATON-ALMÁDI CHILDREN'S SANATORIUM
3) **BALATON FÜRED - PRIMÁSI NYARALÓ**
BALATON FÜRED - BEACHHOUSE OF THE PRIMATE
4) **SIÓFOKI RÉSZLET**
PART OF SIÓFOK
5) **A SÜMEGI VÁRROM**
RUINS OF SÜMEG CASTLE
6) **EST A BALATONON**
AN EVENING AT LAKE BALATON

45.11 MAGYAR ISKOLA EGYESÜLET

HUNGARIAN SCHOOL SOCIETY

Set of 12 designs, perforated, 40 x 55 mm, chromolitho, with a value of 2 (fillér), printed by Magyar Földrajzi Intézet, designed by Szekeres Béla, 1913, **R**

1) **HALÁSZBÁSTYA**
FISHERMEN'S BASTION
2) **KIRÁLYI VÁRPALOTA BUDAPEST**
ROYAL CASTLE IN BUDAPEST
3) **CIRKVENICA**
CIRKVENICA AT THE ADRIATIC COAST
4) **NEMZETI MUZEUM**
NATIONAL MUSEUM
5) **ORSZÁGHÁZA**
PARLIAMENT
6) **SZÉPMÜVÉSZETI MUZEUM**
MUSEUM OF FINE ARTS
7) **Vajdahunyadi várrészlet a Városligetben**
Part of Vajdahunyad Castle in the City Park
8) **Szt. Lukács fürdő**
St. Lucas bath
9) **Császár-fürdő**
Imperial bath
10) **NÉPSZINHÁZ**
PEOPLE'S THEATRE
11) **MAGYAR KIRÁLYI OPERA**
ROY. HUNGARIAN OPERA
12) **Szt Gellért**
St. Gellért

Note: The same set exists as a 10 piece imperforate. **R**

45.12 **OBERT-STIFTUNG FÜR DEN SIEBENBÜR.-SÄCHSICHEN LEHRTAG 2 H**
THE OBERT FUNDATION FOR THE DAY OF GERMAN TEACHERS IN TRANSYLVANIA 2 H
Mr Obert's portrait (Obert mellképe)
Perforated, ? mm, black and grey, 1909
Note: Known from description only.

ADVERTISEMENT/REKLÁM

45.20 HASZNÁLJA A MAGYAR ISKOLA EGYESÜLET BÉLYEGEIT, LEVELEZŐLAPJAIT Kaphatók minden könyv- és papírkereskedésben vagy az egyesületnél. Bpest IV. ker. Városháza
USE STAMPS AND POSTCARDS PUBLISHED BY HUNGARIAN SCHOOL SOCIETY Sold at every book or stationery shop or the association. Bpest IV.City Hall
Text with min. floral decor (Szöveg kevés virágos dísszel)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, signed Somfai, printed by Magyar Földrajzi Intézet, 1913

45.21 **A NÉPISKOLÁK LEGOLCSÓBB SZEMLÉLTETŐ ESZKÖZEI a MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET MADÁRKÉPES LEVELEZŐLAPJAI Jegyzéket küld a kiadó Budapest V. ker. Rudolf tér**
CHEAPEST VISUAL AIDS FOR ELEMENTARY SCHOOLS ARE THE POSTCARDS SHOWING BIRDS, PRINTED BY THE HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE
List of cards in print will be sent by the publisher Budapest V. ker. Rudolf tér
Birds and a tree (Madarak és fa)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, signed Somfai, printed by MFI, 1913

'JOINT' EDITIONS'/KÖZÖS KIADVÁNYOK

The Association had published two 'joint charity' stamps in the early 1910s with two other organisations; with its old partner, the printers of nearly all its stamps, the Geopraphical Institute and the Balaton Association, a non-profit regional development organisation. Details of that co-operation are not known only the two stamps it produced, which are identical to the previous sets.

45.30 **MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET - MAGYAR ISKOLA EGYESÜLET MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET R. T. BUDAPEST V., RUDOLF TÉR 2**
HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE - HUNGARIAN SCHOOL ASSOCIATION HUNGARIAN GEOGRAPHICAL INSTITUTE CO. LTD. BUDAPEST V., RUDOLF TÉR 2
Rudolf Square with the Institute's building (Az Intézet központja a Rudolf téren)
Perforated, 50 x 35 mm, frame in brown, picture in blue, printed by MFI, pre WWI

45.31 BALATONI SZÖVETSÉG - MAGYAR ISKOLA EGYESÜLET BALATON-ALMÁDI - GYERMEKSZANATÓRIUM 2 (FILLÉR)
BALATON ASSOCIATION - HUNGARIAN SCHOOL ASSOCIATION CHILDREN'S SANATORIUM AT BALATON-ALMÁDI 2 (FILLÉR)
Perforated, 47 x 32 mm, frame in lilac, picture in green, printed by MFI, pre WWI

45.50 A CRAIOVAI MAGYAR ISKOLA ALAPJA JAVÁRA EGY TÉGLA 10 ḄANI
FOR THE HUNGARIAN SCHOOL IN CRAIOVA ONE BRICK 10 BANI
National coat of arms (Kiscímer)
Perforated, 30 x 40 mm, red, white and green, about 1900, **RR**

46 HEALTH CARE/EGÉSZSÉGÜGY

460 HEALTH PROPAGANDA/EGÉSZSÉGÜGYI PROPAGANDA

460.01 **A BÉLYEG NYELVVEL NEDVESITÉSE TERJESZTI A FERTŐZÉST!**
TEOSZ ORSZÁGOS TUBERKOLOZIS HÉT 1943. II. 21-27.
LICKING STAMPS SPREADS DEASESES!
TEOSZ (NATIONAL LEAGUE OF ANTITUBERCULOSIS) NATIONAL
ANTI-TUBERCULOSIS WEEK 21-27. 2. 1943
The league's cross (TEOSZ-kereszt)
Imperforate, 45 x 40 mm, red (date with black) on greenish paper

460.02 **O. M. T. K. 2000 FIÓKUNK SZOLGÁLJA A KÖZÖNSÉGET**
O. M. T. K. 2000 BRANCH OFFICIES AT YOUR SERVICE
Milk refrigerator (Tejhűtő)
Imperforate, 25 x 35 mm, blue and black on white paper, mid 1930s
History: The National Hungarian Milk Cooperative Centre (Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ) was founded in 1922 with the aim of promoting milk production and the sale by small-holders throughout the country.

460.03 **A TEJ ÉLET, ERŐ, EGÉSZSÉG! ORSZÁGOS TEJPROPAGANDA BIZOTTSÁG**
MILK IS LIFE, STRENGTH, HEALTH! NATIONAL PROPAGANDA
COMMITTEE FOR DRINKING MILK
Healthy looking worker drinking milk (Egészségtől majd kicsattanó munkás tejet iszik)
Imperforate, 40 x 60 mm, multicoloured, signed Mannó Miltiades, printed by Klösz és fia, Budapest, mid 1930s, **R**

460.04 ORSZ. TEJPROPAGANDA BIZOTTS. 1/2 P HOZZÁJÁRULÁS
NAT. PUBLICITY COMMITTE OF MILK 1/1 P(ENGŐ) CONTRIBUTION
Floral design (Virágos díszítés)
Perforated, 25 x 30 mm, blue on white paper, about 1930

460.05 **Jó világitás Jobb látás Jobb munka**
Better lighting   Better visibility Better work
Lamp and glasses (Lámpa és szemüveg)
Perforated, 40 x 32 mm, multi-coloured, about 1930

460.06 BALESET ELLEN VÉDEKEZZ!
PREVENT ACCIDENTS!
Set of 2 embossed designs, various shapes, late 1930s
1) Man on crutches (Mankós ember)
Circular, 45 mm, green, black and white
2) Man with bandaged hand (Felkötött karú ember)
Trianglar, 46 mm, blue, black and white

460.07 Gondolj a családodra! Őrizkedj a balesettől!
Think about your family! Beware of accidents!
Family, factory building in the background (Család, a háttérben gyárépület)
Perforated, 35 x 45 mm, multi-coloured, late 1930s, probably a Czechoslovak production

460.08 "Prevent Street Accidents" set of 5 designs, perforated and imperforate, 33 x 45 mm, with the emblem of the Budapest Transportation Co. Ltd. (B.Sz.K.R.T.), each stamp in separate colour, printed by Klösz Rt and Seiler, 1948
1) **A KÖZLEKEDÉSI SZABÁLYOK ÓVNAK**
TRANSPORTATION RULES ARE MADE TO SAVE YOU
Giant shadow leading man by hand (Óriás árnyék kézenfogva vezet egy férfit)
2) **ÜGYELJ A JELZÉSEKRE**
MIND THE SIGNS
Traffic lights (Közlekedési lámpa)
3) **AZ ÚT NEM VERSENYPÁLYA**
THE STREET IS NO RACE COURSE
Speeding car (Száguldó gépkocsi)
4) **VÁRJ MIG A VILLAMOS MEGÁLL VAGY...**
WAIT TILL THE TRAM STOPS OR...
Man on crutches, tram in the background (Mankós ember, a háttérben villamos)
5) **KÜZDJÜNK ELLENE KÖZLEKEDÉSI BALESETEK**
LET'S FIGHT TRANSPORTATION ACCIDENTS
Rising graph (Emelkedő grafikon)

460.09 "Antialcoholic set" of unknown number of text stamps, 55 x 40 mm, red on white paper, c. 1913
1) **Az alkohol méreg, öl, butít, nyomorba dönt!**
Alcohol is a gift, it kills, stupifies, makes you miserable!
2) **Ha 16 éves korodtól kezdve az alkoholra szánt napi 30 fillért félrerakod, 60 éves korodra évi 1500 koronát kamatozó vagyonra tettél szert.**
If from the age of 16 years you save 30 fillér a day, and not spend it on drinks, by the age of 60 you will have a fortune providing you with an annual interest of 1,500 Korona.
3) **Az alkohol a lámpában, motorban, kályhában mint világító-, hajtó- s fűtőerő hasznosítható, az emberek mégis a gyomrukba töltik.**
The alcohol can be used in engines, in ovens, as lightning, for heating and for driving. Instead, people fill their stomachs with it.
4) **A szeszes italok a tüdővész ügynökei; kergessétek ki házaitokból.**
Alcoholic beverages are agents of tuberculosis - expel them from your house.

461 HEALTH WELFARE AND CHARITY/ EGÉSZSÉGÜGYI SEGÉLY- ÉS JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGEK

461.01 AESCULAP

Set of 2 designs. Embossed, serrated, 50 x 30 mm, about 1948

1) 5 FORINT, lilac
   Doctor and nurse bandaging a head wound
   (Orvos és ápolónő egy beteg fejét kötözik)
2) 10 FORINT, blue
   Ill. as on stamp No 1. (Az előbbi kép)
3) 20 FORINT, grey
   Aesculap
4) 30 FORINT, red
   Snake and chalice (Kígyó és kehely)
5) 50 FORINT, green
   As above (L. mint fent)
6) 100 FORINT, brown
   As at No 2 (U. az mint a 2. szám)

461.02 **ADJ A MENTŐKNEK SZILVESZTERKOR GYÜJTŐÍV A HÁZFELÜGYELŐNÉL**
GIVE TO THE AMBULANCE AT NEW YEAR'S EVE LIST AT THE JANITOR
Hand signing the donation list (Gyüjtőívet aláíró kéz)
Imperforate, 28 x 45 mm, red, blue and white, about 1930

History: It was a long standing tradition for the Ambulance Service, a non-profit, volunteer organisation to collect donations from the public at New Year's Eve. The stamp refers to that occasion.

Note: It also exists in an over large size - 60 x 100 mm.

461.03 **KÉT FILLÉRT AZ EGÉSZSÉGÉRT**
2 FILLÉR FOR THE HEALTH
Child with flowers, double cross at the left (Virágot szedő gyermek TEOSZ-kereszttel)
Perforated, 20 x 30 mm, red and green on white paper, 1930s, published by the Anti- tuberculosis National Association (TEOSZ)

461.04 **ÖNMAGÁÉRT CSALÁDJÁÉRT HAZÁJÁÉRT ... FILLÉR**
JÓZSEF KIR. HERCEG SZANATORIUM EGYESÜLET
FOR YOURSELF FOR YOUR FAMILY FOR YOUR COUNTRY ... FILLÉR
ARCHDUKE JOSEPH'S SANATORIUM SOCIETY
The sanatorium's building in cross-section with floral decorations all over
(A szanatórium épületének keresztmetszete, körötte virágdíszítés)
Imperforate and perforated, 30 x 35 mm. Colours vary according to denominations:

10 FILLÉR - design in blue, frame in brick red
20 FILLÉR - design in brick red, frame in blue
30 FILLÉR - design in green, frame in orange
50 FILLÉR - design in orange, frame in green

461.05 **5 forint falum egészségéért**
5 forints for my village's health
Peasant in a field (Földmíves)
Perforated, 33 x 25 mm, black on light green paper, 1948

462 HEALTH SERVICE ORGANISATIONS/EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK

462.01 A MAGYAR KÓRHÁZ EGYESÜLET
THE HUNGARIAN HOSPITAL SOCIETY
Nurse with ill child (Nővér beteg gyermekkel)
Perforated, multi-coloured, 40 x 25 mm, signed Mark, USA, late 1920s, **R**
Note: Hungarica.

462.02 GYÓGYITHATATLAN BETEGEK IRGALOMHÁZA BUDAPEST ÁRA 10 FILLÉR
CHARITY HOME FOR INCURABLES BUDAPEST PRICE 10 FILLÉR
Set of 2 designs, perforated, 60 x 40 mm, green; lilac, about 1910
1) Nurse helping fatally ill patient, home in the background
(Ápolónő súlyos beteggel, háttérben az irgalomház épülete)
2) The home with Christ's head
(Az irgalomház Krisztus-fejjel)
Note: No denomination.

462.03 **A VASVÁRI KÓRHÁZ EGYESÜLET SZENTKÚT-VASVÁR 4 (FILLÉR)**
LEAGUE FOR THE HOSPITAL AT VASVÁR SZENTKÚT-VASVÁR 4
Park and building of the hospital (A kórház épülete és parkja)
Perforated, 50 x 30 mm, bluish grey on white paper, pre WWI

462.04 **AGGOK HÁZA UJJÁÉPITÉSI ALAP JAVÁRA 100 P(ENGŐ)**
OLD PEOPLE'S HOME FOR THE RECONSTRUCTION FUND 100 P(ENGŐ)
The building (Az épület)
Perforated, 40 x 40 mm, red on white paper, about 1945

47 NATIONAL AID CAMPAIGNS/ORSZÁGOS SEGÉLYAKCIÓK

470 NATIONAL AID/NEMZETI SEGÉLY

470.01 Támogasd a NEMZETI SEGÉLYT

Support the NATIONAL AID
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 30 x 35 mm, late 1930s

20 fillér - orange
1 Pengő - greyish-green; pink; orange
2 Pengő - greyish pink

470.02 NEMZETI SEGÉLY ... P(ENGŐ)

NATIONAL AID ... P(ENGŐ)
Life-ring (Mentőöv)
Perforated, 30 x 30 mm, colour varies according to value. Between 1940-1946

1 P - green
3 P - blue
5 P - blue
10 P - wine red
20 P - yellow
50 P - grey
100 P - wine red; lilac

Note: Multiple overprints. For example, the 1 P value was overprinted in red for 10 P, then in 1948 with black for **EGY FORINT** (ONE FORINT)

470.03 NEMZETI SEGÉLY SZEGED 20 fill.

NATIONAL AID SZEGED 20 fill.
Ribbon with national colours in the middle (Nemzeti színű csík a bélyeg közepén)
Perforated, 30 x 22 mm, 1946
Note: Inscription with cyrillic: MOPR.

471 "SAS" GENERAL AID PROJECT/„SAS"-BÉLYEGEK

One of the most popular aid projects was called "SAS" and the following explanation may be of assistance. SAS - SIESS, ADJ, SEGÍTS! An English abbreviation would be, perhaps, SAVE, ASSIST, SERVE. The SAS become a popular slogan in the late 1930s, and was used also during WWII.

At that time, the same abbreviation appeared on cards calling to arms citizens aged 18-50, this time with a quite different meaning (SAS - SÜRGÖS, AZONNAL, SIESS; URGENT, NOW, BE QUICK). The SAS aid action survived even WWII, being revived in 1946.

471.01 SAS SIESS ADJ SEGITS MÁRCIUSBAN

SAS SAVE ASSIST SERVE IN MARCH
Winged hand with Kossuth's coat of arms (Szárnyas kéz, fölötte Kossuth-címer)
Dotted, 25 x 40 mm, black and red on white paper, late 1930s

471.02 SIESS ADJ SEGITS 40 fillér

SAVE ASSIST SERVE 40 fillér
Two small hearts on the sides (Egy-egy kis szív oldalt)
Perforated, 22 x 16 mm, blue, late 1930s

471.03 SAS

Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 15x20 mm, 10, 20, 50 f.(illér), WWII
History: These stamps were meant to be glued to all various membership cards,etc as receipts for contributions.

471.04 SIESS ADJ SEGITS

SAVE ASSIST SERVE
Set of 2 designs, printed in 1946

1) Open hand (Nyitott tenyér)
Perforated, 22 x 16 mm
Denominations: 10 fill. - red
20 fill. - blue
50 fill. - brownish

2) Big pair of hand helping small figure (Két hatalmas kéz elesett embert karol fel)
Perforated, 25 x 20 mm
1 FORINT - green
2 FORINT - red
5 FORINT - lilac

OTHER/EGYÉB

471.10 **ORSZÁGOS KARÁCSONYI SEGITŐ AKCIÓ 1947**

NATIONAL CHRISTMAS RELIEF ACTION 1947
Christmas tree on a double, winged heart (Karácsonyfa kettős, szárnyas szíven)
Perforated, 20 x 20 mm

10 fill	-	dark grey
20 fill	-	dark brown
50 fill.	-	red
1 frt	-	blue

472 OTHER GENERAL AID PROGRAMMES/EGYÉB ÁLTALÁNOS SEGÉLYAKCIÓK

472.01 **I. HAZAI JÓTÉKONYEGYLET**

1ST HUNGARIAN CHARITY SOCIETY
Perforated, 25 x 20 mm, value in circle, about 1900

40	-	brown
60	-	green

Note: Known from description only.

472.02 BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS NYOMORENYHITŐ AKCIÓJA

BUDAPEST CAPITAL CITY'S ACTION FOR EASING POVERTY
Set of 2 values. Perforated, about 1920

1) 1 KORONA
Woman with two children (Nő két gyermekkel)
25 x 30 mm, blue

2) 2 KORONA
Green

472.03 CIPŐT A SZEGÉNYEKNEK! ADJÁTOK NEKÜNK ELVISELT CIPŐITEKET, KIJAVITVA, A SZEGÉNYEKNEK ADJUK VISSZA AZOKAT. BUDAPESTI KÖZP. SEGITŐ BIZOTTSÁG CIPŐGYÜJTŐ OSZTÁLYA VI. ÉRSEK-UTCAI ELEMI ISKOLA ÉPÜLET FÖLDSZINT 5. TELEFON: 53-49

SHOES TO THE POOR! GIVE US USED SHOES, WE WILL GIVE THEM REPAIRED TO THE POOR. SHOE COLLECTING DEPARTMENT, CENT. COMMITTEE OF AID AT THE GROUND FLOOR NO 5 OF THE ELEMENTARY SCHOOL AT ÉRSEK-STREET. PHONE: 53-49

Lady giving shoes to a group of poor people, text in red heart
(Hölgy cipőt oszt a szegényeknek, a szöveg piros szívbe helyezve)
Perforated, 45 x 60 mm, multi-coloured, WWI, **R**

48 OTHER CHARITY STAMPS/EGYÉB JÓTÉKONYSÁGI ÉS SEGÉLYBÉLYEGEK

The following sub-chapter can best be termed ‘other charity issues’ with a great diversity of included items. Such issues as those relating to aviation, churches, military etc. have their own chapters or sub chapters. Charity editions of any other kind, i. e. of institutions’ and organisations not listed separately or above at national charity campaigns should and would be found below.

48.01 ADJUNK 2 FILLÉRT A „PETŐFI SÁNDOR” BETEGS. ÉS JÓT. EGYLET LÉTESITENDŐ ÜDÜLŐTELEPE JAVÁRA

CONTRIBUTE 2 FILLÉR FOR RESORT TO BE BUILT BY THE “PETŐFI SÁNDOR” HEALTH AND CHARITY CLUB
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 33 x 35 mm, brown on greenish paper, pre WWI

48.02 ADOTT-E MÁR EGY TÉGLÁT AZ OMKE SÁNDOR PÁL HÁZÁHOZ?

HAVE YOU GIVEN A BRICK TO THE OMKE’S SÁNDOR PÁL HOME?
Set of 4 designs, perforated, 30 x 45 mm, (1927)

1) Hand holding up a brick, two fingers to be seen
(Téglát tartó kéz, amelynek két ujja látszik)
2) Hand holding up a brick, four fingers to be seen, the building in the background is altered
(Téglát tartó kéz, amelynek négy ujja látszik. A háttérben levő épület kissé más, mint az előbbi bélyegen)
3) Hand holding up a brick in palm (Téglát tenyérben tartó kéz)
4) Arrow pointing to a brick (Téglára mutató nyíl)

Denominations:
10 fillér - blue
20 fillér - wine red
40 fillér - lilac (no hand, just a brick)
100 fillér - green

History: The OMKE (Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület) Hungarian National Traders’ Association received its stamp-licence (No BM 153.836/1927 VIII) titled ”Sándor Pál” jubilee stamps were attached to restaurant bills.The original text of the licence is as follows:

„A jelen számlára ragasztott és felszámított Sándor Pál Jubileumi Emlékbélyeg a m. kir. belügyminiszter 153.836/1927 VIII. sz. rendelete alapján szedett önkéntes adófillér az OMKE Sándor Pál Ház alapja javára.”

Note: There are stamps without any denomination to be found. Sizes may vary.

48.03 **A TISZTA JÖVEDELEM JÖVEDELEM 33 %-A A M. KIR. CSENDŐRSÉG GYERMEKINTERNÁTUSA JAVÁRA 2 (FILLÉR)**
33 % OF THE TOTAL EARNINGS GOES TO THE CHILDREN'S HOME OF THE ROY. HUNG. GENDARMERIE 2 (FILLÉR)
Set of 2 designs, perforated, 50 x 38 mm, red-brownish on white paper, pre WWI, **RR**

1) **CSENDŐR JÁRÖR ELLENŐRZÉSE**
GENDARME PATROL IN ACTION
2) **FOGOLY MEGBILINCSELÉSE**
HANDCUFFING AN ARRESTEE

48.04 **AZ ILLATSZERÉSZ OTTHONÉRT**
FOR DRUGISTS' HOME
The building in a glass container (Az épület)
Dotted, 30 x 40 mm, blue on white, 1930s

48.05 **Erdős József hirdető iroda részéről 10 fillér adomány az Ügyvéd-Muzeum javára lerovatott Verbőczy Hármas könyve első kiadásának eredeti címlapja nyomán.**
Erdős József's advertising agency has paid contribution of 10 fillér for the Laweyrs'Museum
Facsimile of the front page of a historical Code (Verbőczy Tripartitumának első oldala)
Imperforate, 50 x 80 mm, brown on yellowish paper, 1930s
Note: This stamp is also listed as a text variation, see No. 38.11.

48.06 **GENFI SZÖVETSÉG BUDAPESTI OSZTÁLY A GENFI OTTHON JAVÁRA 5**
BUDAPEST SECTION OF GENEVA ASSOCIATION FOR THE GENEVA HOME 5
Building with eagle, coat of arms on both upper sides (Épület sassal, oldalt címerpajzsokkal)
Imperforate, 45 x 35 mm, wine red on white paper, early 1930s, **RR**
Note: Freemason stamp, one of the rare Hungarian freemason productions.

48.07 **INSÉGBÉLYEG SÁTORALJAÚJHELY 6 FILLÉR**
St. Elisabeth giving bread to an old beggar (Szt. Erzsébet kenyeret ad egy öreg koldusnak)
Perforated, 40 x 25 mm, black on green paper, about 1919

48.08 **.... korona a Gyógyszerészek Székháza javára.**
.... korona for the Pharmacists' Headquarters.
The headquarters building (A székház épülete)
Perforated, 20 x 28 mm, cca 1925
100 korona - greyish blue
500 korona - pink
Note: Those stamps served as receipts for donations and were supposed to be glued to membership cards.

48.09 **LÁNCHÍD JAVÁRA**
FOR THE CHAIN BRIDGE
The stylised Chain Bridge (Lánchíd)
Perforated, 22 x 16 mm, about 1948
1) 10 f - red
2) 20 f - blue
3) 50 f - brown
History: During the siege of Budapest all bridges over the Danube were blown up. Reconstruction began immediately after the war, the oldest bridge, the Chain Bridge, was rebuilt for its centenary in 1949.

48.10 **Liptóvármegyei Muzeum Rózsahegyen 1913 2 f(illér)**
Museum of Liptó County in Rózsahegy 1913 2 f(illér)
Ruins of a castle (Árva várának romjai)
Perforated, 22 x 35 mm, brown on white paper, **R**
Note: Double listing. Also figures at No. 38.03.

48.11 MAGYAR SIKETNÉMÁK ORSZÁGOS OTTHONA
BUDAPEST, VII. NEFELEJTS-U. 62. TÉGLAJEGY 1 FORINT
NATIONAL HOME OF HUNGARIAN DEAF AND DUMB
BUDAPEST, VII., NEFELEJTS-U. NR. 62. BRICK-CARD 1 FORINT
A brick, the sun shining over it (Téglán átsütő nap)
Perforated, 36 x 21 mm, light brown, 1947

48.12 **ORSZÁGOS ÜGYVÉDOTTHON A MI HÁZUNK A MI VÁRUNK**
NATIONAL LAWYERS' HOME OUR HOME OUR CASTLE
Set of two designs, imperforate, embossed, 25 x 35 mm
1) Castle (Várkastély)
Red on white paper
2) The 'Home' (Az Otthon)
Blue on white paper

48.13 **SOMOGYMEGYEI ÜGYVÉDEK SEGÉLYALAPJA 50 f.**
AID FUND OF ADVOCATS IN SOMOGY COUNTY 50 F.
Scale of justice and codex (Mérleg és törvénykönyv)
Dotted, 22 x 28 mm, red on white paper, 1930s
Note: Double listing. Also figures at No. 375.17.

48.14 HOMOKMÉGYI KULTURHÁZ BÉLYEG 16 FILLÉR
DONATION STAMP FOR THE CULTURAL CENTRE IN HOMOKMÉGY 16 FILLÉR
"People's Home'' in Homokmégy (Homokmégyi Népház)
Perforated, 30 x 50 mm, blue on white paper, signed I. M., **R**
History: The village, about a 100 km south of the capital, some 5,000 inhabitants, decided to build its own cultural centre in the early 1930s. About the same number of stamps were printed with the slogan "every one buys a stamp''.

48.15 A MAGÁNTISZTVISELŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE GYÜJTÉSE A SZÖVETSÉGÉRT SEGITŐ ALAP ÁLLÁSSZERZÉS SZERVEZÉS A JÖVENDŐÉRT
NON CIVIL SERVANTS NATIONAL ASSOCIATION CONTRIBUTIONS FOR THE ASSOCIATION ASSIST-FUND JOBS ORGANIZATIONAL WORK FOR THE FUTURE
Hands placing money for the pillars of the Association building
(Kezek pénzérmékből alakítják ki a Szövetség tartóoszlopait)
Imperforate and perforated, 60 x 80 mm, signed Jeney, 1930s
10 fillér - red and green
20 fillér - blue and lilac

48.16 ÚJJÁÉPÍTÉS 1 PENGŐ RÁKOSSZENTMIHÁLY
REBUILDING 1 PENGŐ RÁKOSSZENTMIHÁLY
Torch (Fáklya)
Imperforate, 40 x 55 mm, blue on yellowish paper, 1945
Note: Denomination overprinted in red, 2 and 5 Pengő.
History: Issued by local municipiality it was used as a semi-official revenue stamp.

48.50 A GRÁCZI MAGYAR EGYESÜLET CZÉLJAIRA 2 FILLÉR ADOMÁNY
FOR THE HUNGARIAN ASSOCIATION IN GRAZ DONATION 2 FILLÉR
Shield and scene of the "upholding on a shield" (Pajzsraemelés)
Perforation, 33 x 44 mm, multi-coloured, about 1905, **R**
Note: A most interesting early Hungarica from Austria.

48.51 NYELVÉBEN ÉL A NEMZET Magyar Egyesület
IN ITS LANGUAGE THE NATION LIVES Hungarian Society
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 55 x 30 mm, black on white paper, pre 1900
Note: Also published by the Grácz Society.

48.52 WOHLTAETIGSKEIT-GESSELSCHAFT DER ÖSTERREICHER U. UNGARN ZÜRICH OSZTRÁK ÉS MAGYAR JÓTÉKONYSÁGI EGYESÜLET ZÜRICHBEN
AUSTRO-HUNGARIAN CHARITY ASSOCIATION IN ZÜRICH
Elisabeth's statue in Montreaux with the two national coat of arms
(Erzsébet-szobor Montreaux-ben, a két országcímerrel)
Perforated, 65 x 50 mm, green on creamy paper, about 1908

AMERICAN HUNGARIAN RELIEF/AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYAKCIÓ

After WWII the Hungarian community in the U. S. organised a relief action for the benefit of the mother country, which was called "American Hungarian Relief". Stamps were printed in 1946, designed by American-Hungarians and widely used on correspondance until 1949.
No denominations were used, stamps were sold by sheets but it is not known, how many stamps there were on a sheet. Patrons were expected to contribute at least one or two dollars per sheet, according to the stamp's size. The relief action was renewed after the 1956 revolution, also new stamps were printed.

48.53 AMERICAN HUNGARIAN RELIEF
AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYAKCIÓ
Set of 4 stamps, perforated, of various sizes, multi-coloured, about 1946. If on flown letter, **R**

1) Young girl holding small boy (Fiatal lány kisfiút tart az ölében)
Signed Pogány
2) American eagle bringing in a package for Hungary
(Amerikai sas csomagot visz Magyarországra)
Signed Ralph Fabri
3) Peasant family sitting in front of a ruined church. American and Hungarian flag on the upper left corner
(Parasztcsalád lerombolt templom előtt. A bal felső sarokban körbe helyezett amerikai és magyar zászló)
Unsigned
4) Torch with American and Hungarian flag
(Fáklya amerikai és magyar zászlóval)
Unsigned, 25 x 40 mm

49 CROATIAN EDITIONS/HORVÁT KIADVÁNYOK

49.01 HRVATSKA ZA PUCKU PROSVJETU 2 FILIRA
CROATIA FOR PEOPLE'S CULTURE 2 FILIRA
Croatia with coat of arms, rising sun on the left (Croatia címerrel, balra felkelő nap)
Perforated, 25 x 35 mm, wine red; red; orange; lilac; greyish-blue; navy-blue on white, c.1905

49.02 ZA DRUZBU SV. CIRILA I METODA 2
FOR THE SOCIETY OF ST. CYRIL AND METHOD 2
Coat of arms of Croatia (Horvát címer)
Perforated, 25 x 40 mm, red and blue on white paper, c. 1910
Note: The Society had its centre in Ljubljana, Slovenia but worked also in Croatia as a cultural organisation, mainly providing assistance in mother tongue education of Slovenian and Croatian schoolchildren.

49.03 HRVATSKA „LUČ" 2
CROATIA "LIGHT" 2
Croatia with coat of arms,(Croatia országcímerrel)
Perforated, square shaped, 27 mm, reddish, c. 1905

49.04 ZA HRVATSKE SKOLE 2
FOR CROATIAN SCHOOLS 2
Set of 6 landscape designs, perforated, 37 x 20 mm, signed

49.05 HRVATSKI RADISA U ZAGREBU
CROATIAN RADISA IN ZAGREB
Boy playing on the flute, girl making stitches, in the backround man sowing seeds (Fuvolózó fiú, hímző leány, a háttérben magvető paraszt)
Perforated, 35 x 45 mm, brown on white paper, printed by Radion, Zagreb, c. 1910

49.06 SVATKO JE KOVAL SVOJE SRECE HVATSKI RADISA U ZAGREBU
EVERY MAN IS THE MASTER OF HIS OWN FORTUNE CROATIAN RADISA ZAGREB
Smith at work (Kovács munka közben)
Perforated, 40 x 50 mm, brown; blue; red on white paper, printed by M. Peros, Zagreb, c. 1910

49.07 U JEDINSTVU NAM MOLAN SAVEZA-HRVAT. OBARTNIKA 2 (FILLIRA)
IN UNITY IS OUR STRENGTH MEMBER OF THE ASSOCIATION OF CROATIAN ARTISANS 2 (FILLIRA)
Emblem of the association (A szövetség emblémája)
Perforated, 30 x 40 mm, red; blue; brown; lilac; green on creamy paper, about 1910

49.08 HRVATSKO DRUSTVO „NAPREDAK" BOSNA I HERCEGOVINA 2 MLADA LJETA NADA SVIJETA
CROATIAN SOCIETY "FORWARD" FOR BOSNIA AND HERCEGOVINA 2
Croatia with Jajce in the background (Croatia Jajce városával a háttérben)
Perforated, 40 x 25 mm, red and blue on white paper, about 1910, **R**

5 SPORT AND TOURIST PUBLICITY

The very first Hungarian sports Cinderella is an oval shaped seal stamp, printed in German for the Rowers Club in Temesvár as early as 1872. Sports stamps can be divided into two main groups, i. e. stamps related to various sports and 'tourist' ones, the latter group including such interesting themes as mountaineering, climbing or skiing.

Many years ago, *Mr Rampacher* researched olympics stamps - of which there are some very attractive and rare Hungarian stamps - and edited a catalogue for the occasion of the Rome Olympics in 1960.

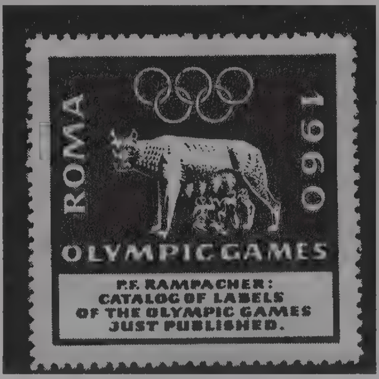

'Tourist' publicity stamps represent a very rich and attractive field. Whilst it is possible to find many common 'commercial' sets, there are also, beautifully lithographed ones designed by first class graphic artists. For the historian also, there is a rich seam with the information about these issues, as many details and data have not previously been published.

5 SPORT ÉS IDEGENFORGALMI REKLÁM

A legelső hazai sport témájú kiadvány egy ovális, németnyelvű pecsétbélyeg, amely a Temesvári Evezős Egylet számára készült 1872-ben. A sportbélyegeket két nagy csoportra osztottuk: sport- és természetjáró kiadványokra. Ez utóbbiak között szerepelnek a hegymászással, síeléssel stb. kapcsolatos bélyegek is.

Jó néhány évtizede annak, hogy *Rampacher Pál* az olimpiai levélzáró bélyegek tanulmányozására szánta el magát – az olimpiai bélyegek között számos fölöttébb tetszetős és ritka darab található –, majd az 1960-as Római Olimpiára megjelentette katalógusát.

Az idegenforgalmi reklámbélyegek külön kategóriát alkotnak. E gazdag anyagban ugyanúgy fellelhetők az igénytelen tömegtermékek, mint az elsőrangú művészek által tervezett és nagy gonddal kivitelezett, litografált sorozatok. A történész számára is tartogat új információt ez az alfejezet, hiszen számos, most először publikált adalék és adat gazdagítja.

Literature/Irodalom:

Rampacher P. F.: Katalog des Vignetten zu den Olympischen Spiele.
Hermann Bollhardt, Itzehoe, Germany 1959
Pluhár István (szerk.): Magyarországi sportegyesületek története.
Közérdekü Könyvkiadó V., é. n.
Zuber Ferenc: A Magyar Athletikai Club története 1875—1925.
Budapest, 1925.
Podolsky, Sherwin: Postal History and Vignettes of the 1932 Olympic Games.
Sepulveda, California 1977

50 SPORTS/SPORT

501 INSTITUTIONS AND ORGANISATIONS/INTÉZMÉNYEK ÉS SZERVEZETEK

501.01 COLUMBIA POSTAGALAMB SPORTEGYESÜLET BUDAPEST JUBILÁRIS KIÁLLITÁSA: 1932 NOV. 19. 20.
COLUMBIA CARRIER PIGEON SPORTS CLUB BUDAPEST JUBILEE EXHIBITION: 19/20 NOV. 1932
Pigeon carrying a letter in its beak flying over Budapest
(Postagalamb csőrében levéllel a főváros fölött)
Embossed, serrated, 50 x 30 mm, in four colour variations: red and yellow, red and white, red and pink, red and gold

501.02 5000 MTE TORNASZAKOSZTÁLYA
5000 MTE ATHLETIC SECTION
Athlete practising in front of rising sun. Inscription in the sun in Latin:
MENS SANA CORPORA SANO!
(Atléta a felkelő nap előtt edz. A napban a fenti felirat)
Perforated, 30 x 40 mm, dark brown on off white paper, value 5000 (Korona), c. 1926
Size variation: 28 x 30 mm

501.03 1885 UJPEST 1885 1935 UJPESTI TORNA EGYLET JUBILEUMA
1885 UJPEST 1885 1995 JUBILEE OF ATHLETIC CLUB IN UJPEST
Text only with an anchor (Horgony)
Embossed, serrated, 28 x 33 mm. Two variations:
a) wine red with white circle in the middle
b) full wine red

501.04 ORSZÁGOS TESTNEVELÉSI TANÁCS 1000 KORONA
NATIONAL COUNCIL OF PHYSICAL TRAINING 1000 KORONA
Young athlete with laurels and St. Stephan's crown in his hand
(Fiatal sportoló kezében babérággal és Szt. István koronájával)
Perforated, 22 x 30 mm, black and white. Printed by Globus, about 1925
Note: Listed in Flóderer's catalogue, p. 347.

501.05 ORSZÁGOS SPORT KÖZPONT 8 FILLÉR
NATIONAL SPORT CENTRE 8 FILLÉR
Greek boy receiving his helmet from father, grandfather admiring the family scene
(Görög fiú apjától sisakot kap, a nagyapa örömmel szemléli a családi jelenetet)
Perforated, 22 x 30 mm, black and white, after 1926
Note: Also listed by Flóderer, p. 347.

501.06 VASAS S.C. TORNASZAKOSZTÁLY ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK
VASAS S.C. GYMNASTICS SECTION MENS SANA IN CORPORE SANO
Sef of 2 designs, 3 denominations, 3 colours and 2 sizes. Perforated, about 1930

1) Gymnast at wall bars, anvil and hammer
   (Tornász bordásfalnál, üllő és kalapács)
   Denominations 2 and 10 (fillér), blue and green. Size 28 x 40 mm
2) Two metal workers extending a hand to each other over anvil and hammer
   (Két vasas szaki kézfogása üllő és kalapács fölött)
   Denomination: 50 (fillér). Brownish-lilac on white paper

501.07 DOROGI ATHLETIKAI CLUB
ATHLETIC CLUB IN DOROG
Perforated, 35 x 22 mm, green; light green; red on white paper. Also black on creamy paper, c. 1920
Note: Denominations overprinted in black: 5, 10, 5000 (Korona).

501.08 NEMZETI TORNA EGYLET 1863-1938
NATIONAL GYMNASTICS SOCIETY 1863-1938
Gymnast on flying rings (Tornász gyűrűgyakorlat közben)
Perforated, 30 x 42 mm, red and blue on white paper, printed by Samum Altesse

501.09 **MAGY. KERÉKPÁROS SZÖVETSÉG 1898. IX. 3-4.**
HUNGARIAN BIKERS' ASSOCIATION 3-4. 9. 1898
?
Perforated, 56 x 42 mm
Note: Printed for the session of the Association's presidency. Stamp known from description only.

501.10 **TURN-VEREIN KRONSTADT SEID FRISCH, SEID FRÖHLICH, FROMM UND FREI! ÜBT DEUTSCHE SITTE, DEUTSCHE TREU!**
ATHLETIC CLUB IN KRONSTADT BE PREPARED, BE HAPPY, BE PIOUS AND BE FREE! KEEP UP GERMAN VIRTUES, REMAIN A TRUE GERMAN!
Portrait (Arckép)
Perforated, ? mm, black; dark blue; red; green; brown, 1909, **R**
II edition: 1910, denomination 2 h, in 6 colour variations, as follows: blue, carmin; greyish-green; orange; lilac; brown. Very common stamps.
History: The stamp was published by the Transylvanian German Athletic Club in Kronstadt (Brassó), commemorating the German preacher and national leader, Stefan Ludwig Roth (1796-1849), executed for treason by a Hungarian War Tribunal.
Note: Stamp known from description only. See Wehrschatz Catalogue, 1913, p. 32

502 EVENTS: OLYMPICS/OLIMPIÁK

502.01 OLIMPIAI JÁTÉKOK STOCKHOLMBAN 1912 JUNIUS 29 - JULIUS 29
OLYMPIC GAMES IN STOCKHOLM, 29 JUNE - 29 JULY 1912
Naked sportsmen waving flags (Zászlólengető, meztelen sportolók)
Perforated, 47 x 60 mm, multi-coloured, signed O. H.
History: Hungarian language version of the infamous flag waver stamp. The artist had drawn a totally naked figure but because of public outcry he had to redesign the stamp, covering the 'offensive' part of the man's body. A total of 16 language versions had to be modified.
Note: Hungarica.

502.02 KÉRJÜK 1920-BAN A MAGYAR OLIMPIÁSZT!
WE ASK FOR THE OLYMPICS IN HUNGARY IN 1920!
Handshake with (olympic) laurels, round coat of arms of several nations
(Kézfogás olimpiai babérral és különböző nemzetek címereivel övedzve)
Perforated, 50 x 35 mm, multi-coloured, printed by the Magyar Földrajzi Intézet R. T., published by the Hungarian Olympic Committee in 1914, **R**
History: The Committee, notably their leaders, *count Andrássy Géza* and *Muzsa Gyula* started a diplomatic campaign in the early 1910s to persuade the Int. Olympic Committe to give Hungary the 7th Olympics. They had succeeded in securing the support of 21

countries out of 32 represented in the IOC assembly held in Paris, in the summer of 1914. WWI put an end to any Olympic celebrations. The 1920 Olympics was held in Antwerp, Belgium. Hungary was not invited to it.

502.03 VIII. OLYMPIÁD PÁRIS 1924 MAGYAR ATHLETIKAI SZÖVETSÉG
8TH OLYMPICS PARIS 1924 HUNGARIAN ATHLETIC ASSOCIATION
Man and woman's profile with Hungarian national coat of arms
(Férfi és nő profilja a magyar címer társaságában)
Perforated, 65 x 42 mm, multi-coloured

502.04 Xth AMERICAN-HUNGARIAN OLYMPIAD 1932 OLYMPIC COMMITTEE L.A.
X. AMERIKAI-MAGYAR OLIMPIA 1932 OLIMPIAI BIZOTTSÁG L.A.
Athlete flexing his muscles (Atléta izmait játszatja)
Perforated, 40 x 35 mm, multi-coloured, **R**
Note: Hungarica.

502.05 **OLYMPIAI JÁTÉKOK BERLINBEN 1936 AUGUSZTUS 1-16**
OLYMPIC GAMES IN BERLIN 1-16 AUGUST 1936
Olympic bell with eagle (Olimpiai harang német sassal, körme között az öt karikával)
Seal, oval shaped, 25 x 35 mm, embossed, white on red, **R**

503 EVENTS: INTERNATIONAL/NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK

503.01 CONCOURS HYPPIQUE DEBRECZEN 1914 OKTOBER 11-16
HORSE RACE DEBRECZEN 11-16 OCTOBER 1914
Two multi-coloured designs, perforated, 60 x 50 mm, signed HJ (Haranghy)1914:

1) Soldier riding a horse (Military)
2) Coach with lady driver and four horses (Kocsihajtás, hölgy hajtóval)

History: The event was cancelled because of outbreak of WWI.

503.02 **NEMZ. BOXMÉRKŐZÉS 1932 XII. 21.**
INT. BOXING MATCH 21. 12. 1932
Two boxers (Két ökölvívó)
Perforated, ? mm
Note: Known from description only.

503.03 1927 NEMZETKÖZI SAKKVERSENY Kecskeméten, jun. 25-jul. 14.
1927 INTERNATIONAL CHESS COMPETITION in Kecskemét, 25 June - 14 July
Man on horse in front of big chess table with flag. Flag features the city's shield
(Lovas zászlóval nagy sakktáblán. A zászlón a város címere látható)
Imperforate, 45 x 50 mm, green and black on white paper, **R**

503.04 **KERÉKPÁROS VILÁGBAJNOKSÁGOK**
BUDAPEST 1928 VIII. 15. 18. 19. 20.
BICYCLE CHAMPIONSHIPS BUDAPEST 15. 18. 19. 20. AUG. 1928
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 60 x 40 mm

503.05 VI. FŐISKOLAI VILÁGBAJNOKSÁG BUDAPEST 1935. VIII. 10-18.
VI. JEUX UNIVERSITAIRES INTERNATIONAUX
6TH WORLD CHAMPIONSHIP OF UNIVERSITIES 10-18. 8. 1935
Student trumpeter at the right, three shields at the left (CIE, MSZND, MFSE)

(Diák trombitás jobb oldalt, bal oldalon három címer)
Embossed, 50 x 25 mm, serrated, six colour variations: red and white, black and white, green and white, blue and white, red and black, wine-red and blue

503.06 J. U. I. BUDAPEST 1935 VI. NEMZETKÖZI FŐISKOLAI JÁTÉKOK
J. U. I. BUDAPEST 1935 6TH INTERNATIONAL UNIVERSITY GAMES
Section of tribune, national flags at base
(A lelátó egy része, országok zászlai az alsó mezőben)
Serrated, 40 x 50 mm, in three colour variations: red on white, green on white, blue on white paper. Insc. "J. U. I. BUDAPEST 1935" in black overprint.

503.07 VI. FŐISKOLAI VILÁGBAJNOKSÁG BUDAPEST 1935. VIII. 10-18.
6TH UNIVERSITY WORLD CHAMPIONSHIP BUDAPEST 10-18. 8. 1935
Shield of FMSE (FMSE-címer)
Perforated, 30 x 50 mm, red; blue on white paper

503.08 **VI. INTERNATIONAL UNIVERSITY GAMES**
BUDAPEST 10TH TO 18TH AUGUST 1935
Frame (Keretbélyeg)
Perforated, 33 x 50 mm, also in French, German and Italian. Colours: orange; blue; green

503.09 **MÁTYÁS KIRÁLY EMLÉKVERSENY 1940 VI. NEMZETKÖZI SPORTHÉT Siófokfürdő 1940**
KING MATHIAS' MEMORIAL COMPETITION 1940 6TH INTERNATIONAL SPORTS WEEK at Siófokfürdő
Set of 5 very poorly printed stamps, perforated and imperforate, 50 x 35 mm, brown; blue; orange; lilac; green on white paper

1) The settlement's view (Siófokfürdő)
2) Angler (Horgász)
3) Sunbathing beauty (Napfürdőző szépség)
4) Horse jumping (Díjugratás)
5) Portrait of King Matthias (Mátyás király arcképe)

Note: There are good quality prints of King Matthias' stamp (No 5) to be found.

503.10 **III. NEMZETKÖZI BALATONI SPORTHÉT A BTB RENDEZÉSÉBEN 1937 SZEPTEMBER 8-12**
3RD INTERNATIONAL SPORTS WEEK AT LAKE BALATON ORGANISED BY BTB 8-12 SEPTEMBER 1937
Coat of arms (Címer)
Perforated, 38 x 32 mm, blue and black

RALLYS
See sub 85 (Transportation: automobiles)

504 EVENTS: NATIONAL/ORSZÁGOS RENDEZVÉNYEK

504.01 A DEBRECENI SAKK-KÖR ORSZÁGOS SAKKVERSENYE 1913 JULIUS
NATIONAL CHESS COMPETITION ORGANISED BY THE DEBRECEN CHESS CLUB JULY 1913
Two knights fighting on horseback (Lovagi torna)
Imperforate and perforated, 55 x 48 mm. Four colour variations: black and white, grey and black, dark green and black, light green and black. Printed by Magyar Földrajzi Intézet, **R**

504.02 III. MAGYAR EGYETEMKÖZI NYOLCAS VERSENY
BUDAPEST, 1927. JUNIUS 5.
3RD HUNGARIAN INTER UNIVERSITY COMPETITION FOR EIGHT SCULLERS BUDAPEST, 5 JUNE 1927
Set of 2 designs, imperforate, brownish

1) Scullers competing (Nyolcasok verseny közben)
   75 x 46 mm
2) Sportsman with oar, double cross on triple hill and Athena's head at the side
   (Sportoló evezővel, kettős kereszt hármas halommal és Athena-fejjel)
   55 x 60 mm, signed P

504.03 **Pomázi (északi) járási községek Levente-Egyesületeinek CÉLLÖVŐVERSENYE DUNABOGDÁNY, 1931. junius 29**
SHARPSHOOTER COMPETITION of Levente organsations from the Pomáz (northern) district villages DUNABOGDÁNY, 29 June 1931
Levente youth, national coat of arms and Levente shield
(Levente, országcímer és a szervezet jelvénye)
Inscription: **SZEBB JÖVŐT** (A BETTER FUTURE)
Imperforate and perforated, 42 x 44 mm

504.04 Országos Kispuska céllövőbajnokságok Budapest, 1933 IX. 30. X. 1.
National small bore rifle Championships Budapest, 30. 9. - 1. 10. 1933
Man with rifle, double cross on triple crest with target
(Puskás ember, a cél előtt kettős kereszt hármas halommal)
Imperforate, 42 x 45 mm, brown on white paper, text being separate stamp, signed P.
Note: Sizes vary greatly.

504.05 Polgári Lövész Egyesületek országos céllövőbajnoksága Budapest, 1933 IX. 30. X. 1.
Citizens' Markmen's Associations National Championship Budapest, 30. 9. - 1. 10. 1933
St. Stephens's crown with two rifles (A Szentkorona két keresztbe rakott puska fölött)
Imperforate, unsigned, for other data see as above
Note: Sizes vary considerably.

504.06 **A „MAGYAR KERÉKPÁROS SZÖVETSÉG 1898 SZEPTEMBER 3-4-ÉN BAJNOKI VERSENYEK**
”HUNGARIAN BYCICLE ASSOCIATION 3-4 SEPTEMBER 1898 CHAMPIONSHIP
Cathedral squere (Székesegyház tér)
Perforated, 56 x 42 mm, litho, two colour variations, **RR**

504.07 **ORSZÁGOS KERÉKPÁRVERSENY PÉCS 1912**
NATIONAL BICYCLE CHAMPIONSHIP PÉCS 1912
The towns view with the castle ruins (Látkép a vár romjaival)
Perforated, dark blue on yellow paper
Note: Known from description only (Weltarchiv).

504.08 **BALATON SPORTHÉT 1941. VIII. 31-IX. 8.**
SPORTS WEEK AT LAKE BALATON 31. 8. - 8. 9. 1941
Set of 2 designs, perforated, 40 x 50 mm, brown on yellow; greyish-bluish paper, signed Bojti
1) Aeroplane (Repülőgép)
2) Horse jumping (Díjugratás)

504.09 **IX. BALATONI SPORTHÉT 1943 SZEPT. 4-8.**
9TH SPORTS WEEK AT LAKE BALATON 4-8 SEPT. 1943
See as above.

504.10 **HORTHY KUPA 1937 AUGUSZTUS 14-20**
HORTHY CUP 14-20 AUGUST 1937
The cup (A kupa)
Embossed, 40 x 30 mm with 9 or 5 x 25 mm, with 6 colour variations

505 OTHER/EGYÉB

505.01 GYERMEK Sportünnepély
A KÁROLYI PARK EGÉSZ TERÜLETÉN 1914 MÁJUS HÓ 22-ÉN
CHILDRENS Sport event ALL AROUND THE KÁROLYI'S PARK
22ND OF MAY 1914 The Károlyi's palace
Perforated, chromolitho, 37 x 52 mm, printed by Magyar Földrajzi Intézet R.T.
History: The Károlyi's, one of the wealthiest magnate families opened their estate for children. After WWII the palace become an orphans' home, from 1957 a so called "Children's Town".

505.02 M. E. C. JELMEZES ESTÉLY BUDAPEST, 1927. FEBRUÁR 26.
M. E. C. MASQUARADE BUDAPEST, 26 FEBRUARY 1927
Mask with oar and pair of compasses (Álarc evezőkkel és körzővel)
Perforated, 45 x 30 mm, with six colour shade variations: black and white, red and white, red and white, mask in purple, red, black and white, red, white and black (ornaments in black), red, white and black (mask in black overtone).
History: M. E. C. stands for Müegyetemi Evezős Club (Rowing Club of Techn. Univ.Students)

SPORT WELFARE AND SPORT FUNDS / SEGÉLY ÉS SPORTALAP-BÉLYEGEK

505.10 D. S. C. 20 Fill. Sporttelepre
D. S. C. 20 Fill. For the sport complex
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 30 x 25 mm, blue on white paper, 1930s

505.11 KÁROLY JENŐ EMLÉKÉRE 10 FILLÉR
FOR THE MEMORY OF KÁROLY JENŐ 10 FILLÉR
Footballer with ball in hand, stadium in the background
(Labdarugó hamleti pózban, a háttérben a régi Fradi-pálya)
Perforated, 43 x 33 mm, green and white (FTC club-colour) with brown on white, c.1930, **R**

505.12 **Elszámolási jegy a székesfővárosi II. kerületi ifjúsági testnevelési alap javára juttatott 100 K adományról**
Receipt for a 100 K donation given for the physical education for the youth, 2nd district
Text only (Szövegbélyeg)
Dotted, 20 x 30 mm, brown on white paper, about 1922
Variation:
Elszámolási jegy...
Receipt...
Same text as above, denomination 500 K. 30 x 20 mm, blue on white paper, c. 1925

505.13 **Sportért 1 forint Kőröstarcsa község**
For sport 1 forint Village of Kőröstarcsa
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 35 x 50 mm, red on white paper, about 1947, **R**

505.14 IFJUSÁGI TESTNEVELÉS CÉLJAIRA 100 KORONA
FOR PHYSICAL TRAINING OF THE YOUNG 100 KORONA
Double cross with triple hill and crown, over it Turul with sabre in its beak
(Kettős kereszt koronás hármas halmon, fölötte Turul, csőrében szablyával)
Imperforate, 22 x 38 mm, green on greyish paper, 1925

505.15 MUNKÁSTESTEDZŐ E. PÁLYA ALAPJA 1935
WORKERS' PHYSICAL TRAINING CLUB SPORTS FIELD FUND 1935
Worker's head with the club's flag and a stadium in the background
(Munkásfejek, egyesületi zászló valamint stadion a háttérben)
Perforated, 28 x 42 mm
20 fillér - black on yellowish-grey
50 fillér - black on orange paper

505.16 „BÁTHORI" VIZITELEP, SOPRON-FERTŐRÁKOS 1912-1937 JUBILEUMI ÉV 10 FILLÉR CSÓNAKHÁZ ALAP
"BÁTHORI" WATER SPORTS CENTRE, SOPRON-FERTŐRÁKOS 1912-1937 JUBILEE YEAR 10 FILLÉR FOR THE BOATHOUSE FUND
Sailing boats, cul-de sac and an anchor on the sides
(Vitorlások a tavon, cserkészliliom és horgony a kép szélein)
Imperforate, 50 x 33 mm, black print on yellowish paper, **R**
Note: Scout related stamp.

OTHER/EGYÉB

506.50 **BÁRÓ GLAUBITZ LOVARDA VI., Országbíró-utcza 36. TELEFON 169-18. 3 havi osztály (csoport) lovaglás 60 K, 1hóra 24 K**
BARON GLAUBITZ' RIDING SCHOOL VI., Országbíró-utcza 36. PHONE 169-18.
3 month course (group) riding 60 K, for 1 month 24 K
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 50 x 50 mm, wine red and blue on white paper, printed by Weiss L. and F., Budapest, about 1910, **R**

506.80 **SOKOLSKA IZLOŽBA 1911 II. HRV(ATSKI) SVESOKOLSKI SLET.**
SOKOL SOCIETY 1911 2ND CROATIAN ALL SOKOL MEETING.
Fancy design (Zsinóros díszítés)
Imperforate, 40 x 55 mm, red and blue on white paper
History: The "sokol" (falcon) organisations were founded as organisations for physical training in the countries of the Monarchy with slavic population. There was a Croatian, a Czech and Polish Sokol, all of which provided the necessary human resources for the political and military conflict during and after WWI.

51 TOURIST STAMPS/TURISTABÉLYEGEK

Tourist stamps were detailed by Andor *Schäffer*, himself an enthusiastic tourist and activist,for the 25th anniversary of the Magyar Turista Szövetség (Hungarian Tourist Association) in 1938. His collection received a silver medal at the 3rd National Stamp Exhibiton. The catalogue, called by him a "listing" appeared in print in the "Turisták Lapja" in 1938 containing 98 items, unfortunately with poor quality black and white illustrations. The majority of the tourist clubs at the time had, perhaps, just 200 members, in some cases less than 50. These latter ones' editions are of the most interest, including the otherwise common fund raising stamps for refuges. Although, typically, the number of printed copies is unknown, perhaps 100 stamps per club member is a resonable estimation for those concerned with fund raising.

Mr Schäffer himself become a publisher in this specialised field in 1933 generating a stamp with a text "we were here". These early "Kilroy' type stamps, especially the completed ones which were mailed, are now among the rarest tourist stamps. Probably, but only probably, as it is but a guess, he was responsible for the printing of the smallest tourist stamp on the World - some time in the 1930s.

As for the frequent refuge stamps, the circumstances in which those projects materialised needs to be known. The club responsible for a well defined territory was expected to build u up the necessary tourist infra-structure, including refuges. One third of the construction cost (but no furnishing) was covered by the Tourist Association, the rest was raised by the club itself, which was usually achieved with the help of "brick-buying" in the form of donations or stamps. Hence the great abundance of refuge stamps, which in case of smaller clubs, are rare.

Literature/Irodalom:

Budapesti Turista Egyesület Évkönyve 1910-1913. Szerk. Mervay Sándor. Pécs, 1914.
Polgárdy Géza: Harcok, munkák és küzdelmek. Tíz esztendő a magyar turista közéletben (1934-1944). Magyar Hegymászástörténeti Társaság, 1998.
Polgárdy Géza: Magyar Turista Lexikon A-Z. Budapest, 1941.
Schäffer Andor: Magyar turista bélyegek. In: Turisták Lapja, 1938 p. 251-358.

510 CLUBS/EGYESÜLETEK

510.01 ANONYMUS TURISTÁK 1908. VI. 10.
ANONYMOUS TOURISTS 10. 6. 1908
Tourist with rucksack (Hátizsákos turista)
Imperforate, 30 x 50, multi-coloured, **R**
History: Published by Debrecen based tourists.

510.02 1923 „BUDAPEST" SPORTEGYESÜLET TURISTASZAKOSZTÁLYA
1923 "BUDAPEST" SPORTS CLUB TOURIST SECTION
Coat of arms with the club initials, double cross seated on triple crest and crown over it
(A klub kezdőbetűi a főváros címerében, fölötte kettős kereszt hármas halmon, koronán)
Imperforate, embossed, 33 x 47 mm. Colour variations: multi-coloured; black and red on orange paper; black and red on yellow; black and red on blue; black and red on green; black and red on red; black and red on pink, brown and blue on white, brown on white, brown on pink, brown and blue on pink, blue on white paper
History: Founded mainly by civil servants in the capital. In the 1930s membership varied between 150 and 220.

510.03 BBTE 1869
The Club's emblem
(Az egyesület jelvénye)
Perforated, 40 x 44 mm, also embossed. Colour variations: green on silver; black on red; lilac on white; red on white; brown on white paper, about 1930
History: The Club's Tourist Section was founded in 1904. Membership never exceeded 150.

510.04 BUDAPESTI EGYETEMI TURISTA EGYESÜLET
UNIVERSITY STUDENTS TOURIST CLUB IN BUDAPEST
Student in climbing gear in the High Tatras
(Egyetemista sziklamászó felszereléssel a Magas Tátrában)
Perforated, 30 x 40 mm, blue on white; dark blue; brown; red on white; signed Berán N., c. 1910, **R**
History: Founded in 1909, it was very active in all tourist fields but never mustering more than 80 members.

510.05 **TÉGLAJEGY A BUDAPESTI ORVOSOK TURISTA EGYESÜLETÉNEK MENEDÉKHÁZA JAVÁRA LEFIZETETT 1 PENGŐRŐL**
TICKET FOR A BRICK TO THE REFUGE OF THE PHYSICIANS TOURIST ASSOCIATION IN BUDAPEST PAID 1 PENGŐ
Tourist in the High Tatras, with a town in the foreground, the Club's emblem on the left
(Turisták a Magas Tátrában, az előtérben Poprád látképe az egyesület jelvényével bal oldalt)
Perforated, 60 x 40 mm, brown and blue
History: Founded in 1927 totalled over 300 members. Between 1933-34 the club built a refuge at Nagyvillám.

510.06 BUDAPESTI TURISTA EGYESÜLET ARÁNYI MENEDÉKHÁZ JAVÁRA 2
TOURIST CLUB IN BUDAPEST FOR THE REFUGE AT ARÁNY 2
Tourist admiring the planned refuge, mountains in the background
(Hegymászó a leendő menedékházat csodálja, a háttérben hegycsúcsok)
Perforated, 45 x 40 mm, green on yellowish-greyish paper. Value in Korona. About 1911, **R**
History: Founded in 1911, from 1923 it had the name of Budapesti Turista Egyesület Turista Szakosztály. The "Arányi Ignác" refuge was inaugurated 22nd June 1913. Membership varied between 150 and 400.

510.07 **BUDAPESTI TURISTA EGYESÜLET „DR. GYŐZŐ DEZSŐ" MENEDÉKHÁZ**
BUDAPEST TOURIST SOCIETY '„DR GYŐZŐ DEZSŐ'" REFUGE
Refuge (Menedékház)
Embossed, serrated, 40 x 28 mm, gold and lilac; gold and black; gold and blue; gold and red; gold and green, gold and brown

510.08 **BUDAPESTI TURISTA EGYESÜLET JUVENTUS ASZTALA ORSZÁGZÁSZLÓ 1936 TURISTA HIT ÉS TURISTA AKARAT/ ELÉR MINDEN CSÚCSOT/ A MAGYAR ÉG ALATT (ZSITVAY)**
JUVENTUS TABLE OF THE BUDAPEST TOURIST ASSOCIATION NATIONAL FLAG 1936 TOURISTS WILL AND TOURISTS MIGHT/ REACH EVERY PEAK/ UNDER HUNGARY'S SKY
Triple crest with national colours and silhouette of historical Hungary
(Hármas halom nemzeti színekben és a történelmi Magyarország körvonalával)
Perforated, 32 x 45 mm, multi-coloured, **R**
History: Table society of younger intellectuals. Membership unknown but unlikely exceeded 25.

510.09 **„BUDAPEST" SPORT CLUB TURISTA SZAKOSZTÁLYA 1923**
"BUDAPEST" SPORTS CLUB TOURIST SECTION 1923
Set of 3 designs for the 20th anniversary of the club
The club's emblem (A klub jelvénye)

1) Star like forms (Csillagszerű formák)
   5 colour variations: black on red; black on grey; black on green; black on yellow; black on white paper, coat of arms multicolour. Year and B.S.E. in the embleme printed in red.
2) Imperforate, embossed, 35 x 47 mm, green and silver; black and red; brown and white; red and white; lilac and white
3) Circular, embossed, year: **1923-1943,** 43 mm blue and white; red and white; green and white

510.10 **DSC TÁJÉKOZÓDÁSI TEREPGYAKORLAT 1938. III. 13.**
DUNA SPORTS CLUB ORIENTATION PRACTICE ON THE FIELD 13. 3. 1938
Tourist with map, the club's emblem to the right
(Természetjáró térképpel a kezében, a klub jelvénye jobb oldalt)
Embossed, serrated, 40 x 30 mm, with the following colours: gold, gold and blue, gold and red, gold and green, silver and blue, silver and red, silver and green; light blue and blue; red and white, green and white, blue and white, yellow and white, dark blue and white, grey and white, white, dark brown and white, chamois and white
History: Founded in 1930 with 43 members in the first year. During the decade this number rarely exceeded 80. The Club was the first to organise orientation practices or trainings which quickly become a regular event.

510.11 SPORTTAL A HAZÁÉRT DUNA SPORTKLUB 20 FILLÉR
WITH SPORT FOR THE HOMELAND 20 FILLÉR
The club's emblem with a skier and a tourist
(A klub jelvénye síelővel és természetjáróval)
Perforated and imperforate, 46 x 30 mm
Text variations without denomination in the following colours: blue on white paper; black on yellow; pink; grey; red; orange; green; pink. Overprints at the bottom or on the picture:

a) **Pilisszentkereszti vándorgyülés 1931. X. 11.**
   Itinerary congress at Pilisszentkereszt 11.10. 1931
   Imperforate and perforated in the following colour variations: black on blue; black on yellow; black on pink paper

b) **Pilisszentkereszti vándorgyülés 1932. X. 23.**
Overprint with rubber stamp, light or dark brown

c) **Körmöcbányai túra, 1931 karácsony**
Tour to Körmöcbánya Christmas 1931
Imperforate and perforated. Black on chamois; black on bright yellow; black on orange-yellow; black on pink; black on red; black on green; black on blue

d) **Fotópályázat 1936**
Photo competition 1936
Black on white; black on chamois; black on yellow paper

e) **Fotókiállitás 1936**
Photo Exhibition 1936
Same colours as at d)

510.12 **DUNA SPORTCLUB fénykép pályázata és kiállitása 1936**
DUNA SPORTS CLUB photo competition and exhibition 1936
Frame (Keretbélyeg)
Perforated, size and colours as at above stamp

510.13 DUNA SPORT CLUB BÜKKI TÚRÁJA 1932. PÜNKÖSD
DUNA SPORT CLUB TOUR TO BÜKK MOUNTINS PENTACOST 1932
Set of 3 designs, 51 x 62 mm, imperforate and perforated. Signed P. Schuller '934. Brown; blue; brown frame, design in blue; blue frame, design in brown

1) **LILLAFÜRED**
Hotel Palace
2) **EGER MINARET**
3) Refuge in Bánkút (Bánkúti menedékház)

510.14 SPORTTAL A HAZÁÉRT DUNA SPORT CLUB 1929 1939
Terepgyakorlat 1939. IV. 2.
WITH SPORT FOR THE HOMELAND Field practice 2. 4. 1939
Club's emblem with tourist scenes (A klub jelvénye turista emblémák társaságában)
Perforated, 35 x 28 mm, blue on off white paper

510.15 **SPORTTAL A HAZÁÉRT DSC 1929-1939**
WITH SPORT FOR THE HOMELAND DSC 1929-1939
Emblem, peak, ski and oar (A klub jelvénye, csúcs, sí, evező)
Perforated and imperforate, 40 x 50 mm, blue on white paper

510.16 **DSC TÁJÉKOZÓDÁSI TEREPGYAKORLAT 1938. III. 13.**
DSC ORIENTATION FIELD PRACTICE 13. 3. 1938.
Tourist with map, club's emblem (Turista térképpel, a klub jelvénye)
Embossed, serrated. Colours: green with embleme in light blue; dark blue with light blue; red with dark blue; green with dark blue; yellow with dark blue; brown with dark blue; black with dark blue

510.17 DUNA SPORT CLUB MENEDÉKHÁZA HONT (IPOLYSÁG MELLETT)
DUNA SPORTS CLUB REFUGE HONT (NEAR IPOLYSÁG)
The refuge, national flag and the club's emblem (A menedékház, zászló és a klub jelvénye)
Imperforate and perforated, 37 x 30 mm, blue on white paper (1940)

510.18 MENEDÉKHÁZAT A HARGITÁRA!
AZ E. K. E. CSÍKSZÉKI OSZTÁLYA 1 P(ENGŐ)
BUILD A REFUGE ON THE HARGITA! E. K. E. CSÍKSZÉK REGION 1 P(ENGŐ)
Refuge based on a heart, broken chains on both sides
(Szívre helyezett menedékház, kétoldalt széttört bilincsek)
Perforated, 35 x 45 mm, multi-coloured, signed Izsák Elek, printed by Klösz, 1941, **R**
History: E. K. E. stands for Erdélyi Kárpát Egyesület (Carpathian Society in Transylvania. Hungary received back Northern Transylvania by arbitration in 1941. Hungarian tourist organisations, closed by Roumanian authorities after 1919 began immediately to be reorganised.

510.19 **Encián Turisták 1914**
Gentian Tourists 1914
Stylised gentian (Stilizált encián)
Trianglar, 40 mm, multi-coloured
History: Founded in 1914, at the southern part of the Börzsöny mountains, it had about 60 but never more than 100, active members. The Zebegény refuge was one of the best furnished in the country.

510.20 MENHÁZ ALAPUNK JAVÁRA „ENCIÁN TURISTÁK 1914"
FOR OUR REFUGE FUND "GENTIAN TOURISTS 1914"
Set of 2 multi-coloured designs, imperforate and perforated, 45 x 35 mm
1) Refuge in the hills (Menedékház a hegyek között)
2) Man picking gentians (Enciánt szedő turista)

510.21 Fővárosi Turista Kör Menedékház bélyege 1 (KORONA)
Tourist Club in the Capital Refugee stamp 1 (KORONA)
Tourist with flag on a peak (Hegymászó zászlóval a hegycsúcson)
Perforated and imperforate, 30 x 50 mm, multi-coloured, about 1910, **R**
History: Not much is known about the Tourist Club in the Capital; founded around 1910 it had a rather low membership (about 50), mainly of Budapest intellectuals. The club ceased to exist after WWI.

510.22 GYÓGYSZERÉSZEK TURISTA TÁRSASÁGÁNAK MENEDÉKHÁZ ALAPJA BUDAPEST 1941
PHARMACISTS' TOURIST CLUB REFUGE FUND BUDAPEST 1941
Two shields and an emblem (A társaság jelvénye két címer társaságában)
Perforated, 38 x 50 mm, multi-coloured
History: The Pharmacists' Tourist Club was founded in 1941 with about 50 members in the first year. Their refuge was never built as a result of the war restrictions.

510.23 **CSIKÓVÁRALJAI MENEDÉKHÁZ GYOPÁR TURISTA EGYESÜLET**
REFUGE AT CSIKÓVÁRALJA EDELWEISS TOURIST CLUB
The refuge (A menedékház)
Perforated, 42 x 32 green; blue
Overprint: **1912 - jubileumi év - 1932** (1912 - jubilee year - 1932)
History: Founded in 1912 it had about 200 members in the 1930s. The refuge was built in 1925.

510.24 **GYOPÁR TURISTA EGYESÜLET**
EDELWEISS TOURIST CLUB
Edelweiss (Havasi gyopár)
Circular, embossed, ? mm
Note: Known from description only.

510.25 **K.A.O.E. TURISTA OSZTÁLYA**
SALESMEN'S NATIONAL ASSOCIATION TOURIST SECTION
Three young tourists on tour in the mountains (Három fiatal természetjáró a hegyek között)
Perforated, ? mm, blue, 1930s
Note: Known from description only.
History: The Tourist Section of "KERAK", an abbreviation well known among devoted tourists in between the two world wars, meant Kereskedelmi Alkalmazottak OrszágosEgyesülete (Commercial Employees National Organisation). The club belonged to the newly founded but popular ones. Membership varied but did not exceed 100. K.A.O.E., K.A.T.E. and KERAK all stand for the same organised group of tourists.

510.26 K A T E MAGASHEGYI KILÁTÓ 1 Ft
K A T E OBSERVATION TOWER AT MAGASHEGY 1 Ft
The tower (A kilátó)
Perforated, 25 x 38 mm, brown on bluish paper, about 1948

510.27 **KERAK**
Silhouette of a refuge in a circle, together with the above abbreviation
(Menedékház és az egyesület nevének kezdőbetűi egy körbe helyezve)
Perforated, 32 x 36 mm. Multi-coloured. Overprint:
a) **Forrásavatás 1932. május 14.**
Inauguration of our fountain, 24 May 1932

510.28 **KOLOZSVÁRI GYOPÁR TURISTA EGYESÜLET**
GYOPÁR TOURIST CLUB IN KOLOZSVÁR
Set of 2 designs, triangular, 85 x 62 mm, poor print
1) **SZENT JÁNOS KÚT 1941**
SAINT JOHN'S WELL 1921
Green
2) **ERZSÉBET KIRÁLYNÉ FORRÁS 1941**
QUEEN ELISABETH'S SPRING
Red

510.29 **MAGÁNALKALMAZOTTAK SPORTEGYESÜLETE**
SPORT CLUB OF NON GOVERNMENT EMPLOYEES
Set of 6 landscape designs. Perforated, 35 x 50 mm. Signed Sil 1912
Colour variations: green; brown; lilac. Overprinted with red rubber stamp:
EGY KORONA Menedékház alapra
(ONE KORONA for the Refugee-fund)
1) Winter landscape (Havas táj)
2) Mountains (Hegyes táj)
3) **SZTRECSNÓ VÁR** (SZTRECSNÓ CASTLE)
4) Bridge over a valley (Völgyhíd)
5) Stream in the mountains (Hegyi patak)
6) Landscape. At the right bottom refuge
(Tájkép. A képkeretben, jobb alsó oldalon menedékház)
History: Founded in 1934 it was called in the tourist jargon the "MABI-mob". MABI here stands for Magánalkalmazottak Biztosító Intézete (Non Government Employees Insurance Institute). Membership was recruited mainly from among insurance clerks, numbers unknown.
Note: Rather poor print.

510.30 MAGÁNALKALMAZOTTAK TURISTA EGYESÜLETE
TOURIST CLUB OF NON GOVERNMENT EMPLOYEES
Tourist in the hills (Turisták a hegyekben)
Perforated, 35 x 42 mm, multi-coloured

510.31 **M. H. E.**
Peaks in winter, in the foreground climbing gear
(Téli csúcsok, az előtérben hegymászó felszerelés)
History: The Magyar Hegymászók Egyesülete (Society of Hungarian Mountain Climbers) was founded in 1918 as an elitist club, mainly of young free lancers, university students and other young intellectuals. In 1939 the club was officially disbanded because of administrative irregulaties. Membership never exceeded 50.

510.32 **MAGYAR HEGYMÁSZÓK EGYESÜLETE**
HUNGARIAN CLIMBERS' CLUB
The club's emblem with a pair of skiis (Az egyesület jelvénye sítalpak társaságában)
Imperforate, ? mm.
Note: Known from description only.

510.33 **MAGYAR HEGYMÁSZÓK EGYESÜLETE**
HUNGARIAN CLIMBERS' CLUB
High mountains in winter, double cross, Edelweiss and climbers axe
(Magas hegység télen, kettős kereszt, havasi gyopár és hegymászó fokos)
Perforated, ? mm, blue; green; red, printed by Klösz and Son, Budapest
Note: Known from desrcription only.

510.34 **M. K. E. MAGYARORSZÁGI KÁRPÁT-EGYESÜLET SÍ- ÉS HEGYMÁSZÓ OSZTÁLYA BUDAPEST S. H. O.**
M. K. E. CARPATHIAN SOCIETY OF HUNGARY SKIING AND MOUNTAINERING SECTION BUDAPEST S. H. O.
Peak (Hegycsúcs)
Perforated, 35 x 75 mm, green on white paper, pre WWI

510.35 M.M.T.E. 10 fillér MENEDÉKHÁZ ALAP
M.M.T.E. 10 fillér REFUGE FUND
Refuge (Menedékház)
Perforated, 40 x 30 mm, brown, about 1930, **R**
History: The Hungarian Workers's Tourist Club was founded in 1924, worked in the Vértes Mountains. The refuge at Várgesztes was inaugurated in 1932 and later extended several times. Membership went up from 50 to close to 200 by 1940.

510.36 MAGYAR MUNKÁSOK TURISTA EGYESÜLETE
Gesztes vára menedékházavatás 1932 Pünkösd
HUNGARIAN WORKERS' TOURIST CLUB
Inauguration of refuge at Gesztes castle Pentacost 1932
Set of 3 designs showing the castle refuge from different angles. Perforated, 40 x 55 mm, brown; greyish; green, signed by Kelemen

510.37 MAGYAR TURISTA EGYESÜLET A TÁTRAI MENTŐ ÜGYÉRT 4 (FILLÉR)
HUNGARIAN TOURIST SOCIETY FOR THE RESCUERS (FUND) IN THE TATRAS 4 (FILLÉR)
The association's emblem (Az egyesület jelvénye)
Perforated, 30 x 40 mm, red, white and green with gold at the borders. Overprint: text overprinted with green.

History: The Hungarian Tourist Society was founded in 1888 and became one of the biggest and best organised clubs. From the end of the last century several divisions and sub-groups came into being, many of them publishing their own stamps. These organisations are listed below.

Note: Printed in 1913 as the first tourist stamp published by the Tourist Society. The stamp was also included in the montly "Turisták Lapja" (year of 1913) in an article escribing the foundation of the "TÖMB" (Tátrai Önkéntes Mentő Bizottság).

510.38 1888-1928 MAGYAR TURISTA EGYESÜLET
1888-1928 HUNGARIAN TOURIST SOCIETY
Set of 10 designs for the 40th anniversary. Perforated, 40 x 50 mm, black on white paper, no explanation or text except of HUNGARIAN TOURIST SOCIETY and 1888-1928 on most stamps

1) Emblem (Edelweiss and national coat of arms)
2) Observation tower; photostamp (kilátó)
3) Refuge in wintertime (menedékház télen)
4) Refuge (menedékház)
5) "Téry's Refugee" in the High Tatras (Téry menedékház a Magas Tátrában)
6) Refuge (menedékház)
7) Déry's portrait (Déry arcképe)
8) Refuge (menedékház)
9) **Dobogókő 700 m Br. Eötvös L. Mh.**
(Dobogókő 700 m Refugee "Baron Eötvös L.")
10) ?

510.39 **MAGYAR TURISTA EGYESÜLET**
HUNGARIAN TOURIST SOCIETY
Emblem (Egyesületi jelvény)
Imperforate, embossed, ? mm, green and yellow on silver paper; green and red on silver

510.40 MTE 1935 KÉKESCSOPORT 1940
MTE 1935 KÉKES BRANCH 1940
Tourist walking among hills, into the rising sun
(Turista a hegyek között a napba gyalogol)
Embossed, triangular, serrated, 40 mm. Known colour variations: pinkish and blue; green, red and white; green, red and yellow; dark blue with yellow and white; blue and greenish

510.41 **M. T. E. KÉSMÁRK CSOPORT 1937**
M. T. E. KÉSMÁRK SECTION 1937
Edelweis and double cross in shield (Gyopár és kettős kereszt címerpajzsban)
Triangular, 35 x 33 mm, embossed, serrated

510.42 **MAGYAR TURISTA EGYESÜLET MEDIKUSOK CSOPORTJA BUDAPEST, VIII. BAROSS U. 40.**
HUNGARIAN TOURIST SOCIETY MEDICS' GROUP
BUDAPEST, VIII. BAROSS U. 40.
The club's emblem and a tourist in the mountains (Egyesületi jelvény és turista a hegyekben)
Imperforate, ? mm, blue
History: Founded in 1933, it become active on the northern slopes of the Börzsöny Mountains. Membership about 50.

510.43 MTE mentőcsoport
MTE mountain rescue team
Rescuer holding wounded figure (Hegyimentő sebesültet támogat)
Perforated, 30 x 40 mm, red on blue paper, about 1930
Note: MTE stands for Magyar Turista Egyesület (Hungarian Tourist Society)

510.44 **PÚPOSOK**
HUMPBACKS
Tourist with rucksack (Hátizsákos turista)
Imperforate and perforated, ? mm, multi-coloured, about 1930
History: A table society, founded during a rainy tour in 1926 by 10 tourists, who had to wear their special pellerin raincoats thus looking like a group of "humpbacks". Membership never exceeded 30 of well to do, mostly of enthusiastic tourists of the Gyöngyös region.

510.45 **SZÖGESEK**
SPIKED ONES
?
History: Founded in 1908 by 5 young men, taking their name from the spiked shoes. In the 1930s *Schmidt* Nándor led about 30 members on frequent tours every year.
The stamp was issued for the 30th anniversary.
Note: Known from description only.

510.46 MAGYAR TURISTA SZÖVETSÉG SOPRONI VÁNDORGYÜLÉSE 1932. X. 16.
HUNGARIAN TOURIST ASSOCIATION'S ITINERARY CONGRESS IN SOPRON 16.10. 1932
National coat of arms (Országcímer)
Embossed, serrated, 30 x 40 mm. 26 colour variations as follows: red and silver; light scarlet and gold; red and gold; dark green and gold, green and gold, light green and silver; blue and silver; gold on gold; gold and silver; black and gold; red and light green; red and white; red and pink; red and yellow, red and blue; green and yellow; green and white; green and light green; blue and white; black and white; dark brown and gold; brown and gold; dark blue and gold; dark blue and pink; black and pink; lilac and white
Text variation: **1913-1933**
History: Founded in 1913 as an umbrella organisation, supposed to unite all tourist clubs.

510.47 A MAGYAR TURISTA SZÖVETSÉG JUBILÁRIS VÁNDOR-GYÜLÉSE A NAGYVILLÁMON 1913-1933. X. 8.
HUNGARIAN TOURIST ASSOCIATION JUBILEE ITINERARY CONGRESS AT NAGYVILLÁM 1913-1933 OCT. 8.
Refuge at Nagyvillám (Nagyvillámi turistaház)
Embossed, serrated, 28 x 48 mm, 16 colour variations: Dark blue and pink; blue and white; dark brown and pink; navy blue and white; red and light blue; dark grey and white; red and white; red and pink; green and yellow; green and white; green and light green, green and blue; green and green; black and gold; dark blue and gold; lilac and white

510.48 1934. OKT. 7. MAGYAR TURISTA SZÖVETSÉG VÁNDORGYÜLÉSE BÉLAPÁTFALVÁN
7 OCT. 1934 HUNGARIAN TOURIST ASSOCIATION'S ITINERARY CONGRESS AT BÉLAPÁTFALVA
Hilly landscape and the association's emblem (Hegyvidéki táj a szövetség jelvényével)
Two stamps with the same design, one horizontal, the other one vertical. Perforated and imperforated, 30 x 60 and 60 x 30 mm, 90 x 44 mm, red; green; red ornamental frame with green design; green design, red frame, signed Lux

Size variations: a) 30 x 60 mm
b) 60 x 30 mm
c) 90 x 44 with colours: red frame, green design; green design, red frame

Note: An etiquette (52 x 52 mm) exists with the same text and the Associations shield, black on off white paper.

510.49 A 25 ÉVES MAGYAR TURISTA SZÖVETSÉG SZT. ISTVÁN TURÁJA 1938-BAN.
25 YEARS' ANNIVERSARY HUNGARIAN TOURIST ASSOCIATION'S ST. STEPHAN TOUR IN 1938
The association emblem and Hungary's map with the tour's route
(A szövetség jelvénye és a túra útvonala Magyarország térképén)
Perforated and imperforate, 45 x 35 mm, red and blue on white paper; red and blue on chamois; red and blue on yellow, signed N N

History: The route has 885 km length running throughout the whole country, taking the most scenic routes. It consists of a Western and an Eastern part, both of them ending at the oldest refuge home of rump Hungary, Dobogókő.

Note: The imperforate stamps exist with many more colour shades and variations. Also there are many unsigned ones, both perforated and imperforate.

510.50 MAGYARORSZÁGI KÁRPÁT EGYESÜLET FÁTRA OSZTÁLYA 1917-1927
CARPATHIAN ASSOCIATION IN HUNGARY FÁTRA BRANCH 1917-1927
Winter scene in the Fátra Mountains with the organisation's emblem
(Téli Táj a Fátrában, az egyesület jelvényével)
Two stamps, i. e. the same design - one horizontal and one vertical. Perforated, 25 x 32 mm, blue; brown; lilac

History: The very first tourist club in Hungary, founded in 1873 in the High Tatras. In its peak, in the years preceding WWI the MKE had about 3000 members. After WWI all the terrritory was lost and the original organisation, with Hungarian and German members, was renamed "Karpathenverein", the Hungarian part retaining the old name but not much more. Reorganisation of the MKE began in the 1920s with new sections and refuge construction programmes.

510.51 **MAGYARORSZÁGI KÁRPÁT EGYESÜLET SI ÉS HEGYMÁSZÓ OSZTÁLYA M.K.E. S.H.O**
CARPATHIAN ASSOCIATION IN HUNGARY SKI AND CLIMBING SECTION C.A.H. S.C.S.
Peak in the High Tatras (Hegycsúcs a Magas Tátrában)
Perforated, 35 x 77 mm, green

510.52 **M. K. E. KRIVÁN**
M. K. E. KRIVÁN
Edelweiss (Havasi gyopár)
Imperforate, 30 x 42 mm, blue and green; blue and red; blue and grey

510.53 SZEPESIEK
(TOURISTS) OF SZEPES COUNTY
Peak in the High Tatras (Hegycsúcs a Magas Tátrában)
Perforated, 30 x 45 mm, light green on white paper, about 1900

510.54 **M. K. E. TÁTRAALJI OSZTÁLYA**
M. K. E. TÁTRAALJA SECTION
Grouping of peaks in the Hight Tatras (Magas Tátra-i hegycsúcsok)
Imperforate, ? mm, bluish

Note: Known from description only.

510.55 **M. K. E. SALGÓTARJÁNI OSZTÁLY**
M. K. E. SALGÓTARJÁN SECTION
Portraits of the section's leaders (Az osztály vezetősége)
Circular, scalloped, ? mm, blue
Note: Known from description only.

510.56 SALGÓTARJÁNI OSZTÁLY 10 FILLÉR SALGÓ MENEDÉKHÁZ
SALGÓTARJÁN SECTION 10 FILLÉR SALGÓ REFUGE
The refuge (A menedékház)
Perforated, 40 x 28 mm, blue; red; green
History: The refuge was built in 1936 by the Salgótarján Section (founded in 1923).

510.57 MÁV GÉPGYÁRI SPORTKÖR TURISTA OSZTÁLYA 1909
MAGYARKÚTI KÁPOLNA AVATÁS 1939. IV. 25.
MÁV MANUFACTURE OF MACHINES' SPORTS CLUB TOURIST SECTION
1909 INAUGURATION OF CHAPEL AT MAGYARKÚT 25. 4. 1939
The section's shield (Az osztály jelvénye)
Embossed, serrated, 30 x 44 mm, red on yellow paper. Text variations:
- a) **NÓGRÁDI MENEDÉKHÁZ JAVÁRA 10 FILLÉR**
  FOR THE REFUGE AT NÓGRÁD 10 FILLÉR
  Blue on white paper; blue on yellow paper
- b) **NÓGRÁDI MENEDÉKHÁZ AVATÁSA 1934. JÚNIUS 3.**
  INAUGURATION OF REFUGE AT NÓGRÁD 3 JUNE 1934
  Green on white; green on blue; green on yellow; green on green, green on pink

510.58 MUNKÁS TESTEDZŐ EGYESÜLET TURISTA OSZTÁLYA
WORKERS' PHYSICAL TRAINING CLUB TOURIST SECTION
Tourist admiring scenic landscape (A tájat élvező turista)
Perforated, 51 x 38 mm, brown and blue
History: Founded in 1908. In 1931, their best year, there were close to 500 members, which later dropped below 200.

510.59 MUNKÁS TESTEDZŐ EGYESÜLET TURISTA OSZTÁLYA
WORKER'S PHYSICAL TRAINING CLUB TOURIST SECTION
Skier with high mountains and industrial plant in the background
(Sielő, a háttérben magas hegyek és gyárépület kéménnyel)
Perforated, 41 x 56 mm, blue, green and white, printed by Magyar Földrajzi Intézet

510.60 **MINDENT EGY MENEDÉKHÁZÉRT PILIS T. E.**
EVERYTHING FOR A REFUGE PILIS T. E.
The club's emblem with two flowers (Az egyesület jelvénye két virággal)
Imperforate, square shaped, 44 mm, dark blue on light blue. Overprint: **20 fillér**
History: Founded in 1928, but, after some months, it ceased to exist. Their refuge was never built. Membership estimated about 50.

510.61 **RIGLER SPORT CLUB TURISTA OSZTÁLYA**
RIGLER'S SPORTS CLUB TOURIST SECTION
The club's shield (A klub jelvénye)
Imperforate, embossed, ? mm, red on white paper; red on blue; red on green; red on pink
History: *Rigler* József Ede was the owner of a big stationery manufacturing and commercial firm, featuring a well sponsored sports club. Its Tourist Section was founded in the 1930s.

510.62 ÖNMAGÁN SEGIT AKI NEKÜNK ADAKOZIK. 10
DER UNS GESPENDETE HELLER KOMMT IHNEN ZUGUTE. 10
WITH YOUR DONATION YOU HELP YOURSELF
Landscape in the High Tatras the Committee's emblem
(Magas Tátra-i tájkép a Bizottság jelvényével)
Perforated and imperforate, 58 x 37, multi-coloured, lithographed on white paper, about 1913, **R**
History: Founded 23rd December 1913 as a volunteer emergency aid organisation, based upon local activists. With WWI, it ceased to exist as a Hungarian organisation. The first TÖMB stamp was published as a fundraising event by the MTE, the stamp of their own was printed in the Spring 1914.

510.63 **TERMÉSZETBARÁTOK TURISTA EGYESÜLETE MENEDÉKHÁZ-ALAP**
NATURE LOVERS' TOURIST CLUB REFUGE FUND
The refuge (A menedékház)
Embossed, serrated, 50 x 30 mm, metalfoil: gold; silver; black on gold; yellow on gold; red on gold; brown on white, black on green, red on silver. Text variation:
1928 PÜNKÖSD (1928 PENTACOST)
Only in two colours: gold and silver
History: Founded in 1910 mostly by printers. Membership ranged from 1500 to 2,650 in the 1930s. The refuge at Újhuta was built in 1933.

510.64 TERMÉSZETBARÁTOK TURISTAEGYESÜLETE
NATURE LOVERS' TOURIST CLUB
The club's emblem with ornamental decoration and two birds
(A klub jelvénye virágdíszekkel és két madárral)
Perforated, 25 x 40 mm, black and green; dark and light blue; dark and light grey, printed by Weiss Gy.

510.65 TERMÉSZETBARÁTOK TURISTAEGYESÜLETE
NATURE LOVERS' TOURIST CLUB
The club's emblem with peaks in the background
(Az egyesület jelvénye hegycsúcsokkal a háttérben)
Perforated, 30 x 38 mm, green and light blue; dark green and blue

510.66 **Barátság! TERMÉSZETBARÁTOK T. E.**
Friendship! NATURE LOVERS T. C.
Man on skis, greeting nature with his hat, pre WWI, **R**
(Sielő, kalapjával köszönti a természetet)
Perforated, 30 x 38 mm, multi-coloured litho
History: The stamp was taken (probably with full knowledge) from the Austrian Tourist Club's (”Die Naturfriende” - ”Nature Lovers”) original edition, also the colours were 'freshened up'. The Hungarian stamp was printed probably about 1910.

510.67 TERMÉSZETBARÁTOK TURISTA EGYESÜLETE
NATURE LOVERS' TOURIST CLUB
Climber with rope on a peak (Hegymászó a csúcson, kötéllel)
Embossed, serrated, 30 x 50 mm, red on light green, black on white, **R**

510.68 1910 1935 TTE 25 ÉVES JUBILEUMÁRA 6 F MENEDÉKHÁZALAP
1910 1935 TTE 25 YEARS' JUBILEE 6 F REFUGE-FUND
With the club's emblem (Az egyesület jelvényével)
Perforated, 25 x 33 mm, dark blue on pink paper; dark blue on pink; dark blue on blue paper

510.69 **T. T. E. MMSz Osztály 10 (fillér) menedékház alapra**
T. T. E. MMSz Section 10 (fillér) for the refuge fund
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, ? mm, black on pink paper
Note: Known from description only.

510.70 **T. T. E. P.T.O.E. O(SZTÁLY)**
Refuge (Menedékház)
Perforated, ? mm, green
Note: Known from description only.

510.71 TERMÉSZETBARÁTOK TURISTAEGYESÜLETE MISKOLCI CSOPORT UJHUTAI MENEDÉKHÁZ ... FILL.
NATURE LOVERS TOURIST CLUB MISKOLC GROUP REFUGE AT UJHUTA .. FILL
The club's emblem in romboid shaped decoration
(A csoport jelvénye rombuszalakú díszítésben)
Perforated, 30 x 35 mm. Denominations of 10, 20 and 50 fillérs
10 fill - dark blue on light green
20 fill - dark blue on chamois, value in red
50 fill - dark brown on light brown, value in dark blue

510.72 **TERMÉSZETBARÁTOK T. E. PESTERZSÉBETI CSOPORTJA TURISTASEGÉLY-ALAPJA JAVÁRA**
NATURE LOVERS' T. C. PESTERZSÉBET SECTION FOR THE TOURIST WELFARE FUND
Tourist in the mountains (Turista a hegyek között)
Perforated, 30 x 40 mm, green, about 1930

510.73 TERMÉSZETIMÁDÓK TÁRSASÁGA KISINÓCI MENEDÉKHÁZA A BÖRZSÖNY HEGYSÉGBEN 20 fill.
SOCIETY OF NATURE LOVERS' REFUGE AT KISINÓC IN THE BÖRZSÖNY HILLS 20 fill.
The refuge (A menedékház)
Perforated, 35 x 45 mm, multi-coloured, printed by Bakács, Budapest

510.74 Téglajegy. Természetimádók Társasága Menedékház alapja 40 fill.
Ticket for a brick. Society of Nature Lovers' Refuge fund 40 fill.
Fortified church in Transylvania (Erdélyi erődtemplom)
Perforated, 40 x 60 mm, blue on white paper, signed Szalai, about 1940
History: The Society was founded in the 1920s, and later adopted the name of Turisták Inóci Társasága. Their refuge was built in 1929-30 in the Börzsöny Mountains.

510.75 **MENEDÉKHÁZ ALAP 20 FILLÉR**
REFUGE-FUND 20 FILLÉR
Young tourist constructing a building, the club's emblem below
(Falat rakó fiatal turista, alul az egyesület jelvényével)
Perforated, 22 x 36 mm, black on white paper, about 1930
Note: Nature Lovers' edition.

510.76 **TURISTASÁG ÉS ALPINIZMUS**
TOURISM AND ALPINISM
Twin peaks in the High Tatras (Kettős csúcs a Magas Tátrában)
Imperforate, 36 x 58 mm, black on yellowish paper; black on blueish paper

History: Founded in 1910 as a publishing house and a monthly publication, it was connected to the BETE, the Budapesti Egyetemista Turista Egyesület (University Students Tourist Club in Budapest), organising mountain climbing mainly in the High Tatras before WWI.

510.77 **AZ URÁNIA SIELÖ ÉS TURISTA TÁRSASÁG FÉNYKÉPKIÁLLITÁSA 1936 febr. 28 - márc. 6-ig.**
URANIA SKIING AND TOURIST SOCIETY'S PHOTO EXHIBITION
Between 28 Febr. 6 March 1936
The society's emblem (A társaság jelvénye)
Imperforate, ? mm, black on yellow paper
History: Founded in 1929. Membership never exceeded 150.

510.78 **UTE 1885 MENEDÉKHÁZALAP 1939**
UTE 1885 REFUGE FUND 1939
Edelweiss (Gyopár)
Perforated, 22 x 44 mm, red, blue on white paper

510.79 VÁNDOROK TURISTA EGYESÜLETE SIKÁROSI TAGAVATÁS 1933. IV. 30.
WANDERER'S TOURIST SOCIETY ACCEPTING NEW MEMBERS 30. 4. 1933
Stylised human figure (Stilizált emberalak)
Imperforate, embossed, 26 x 40 mm, red on gold paper; red on white paper. **R.**
Variation: **10 fillér;** Dark blue on yellow paper
History: Founded in 1931. A small club, with a membership not exceding a 100 tourists nor having its own "territory" or refuge.

510.80 ITT JÁRTUNK S. B. T. 1933 ....
HERE WE WERE S. B. T. 1933
A tourist (Turista)
Imperforate, 27 x 36 mm, black, designed probably by P. Schuller. **R**
History: Mr Schäffer's edition for his company. S. B. T. stands for Schäffer Bandi Társasága. The company's members sent letters or postcards from the various destinations using the above stamp, filling in the actual date. Intact letters or postcards with the Cinderella are **RR**.

510.81 Szívélyes üdvözlettel. 1932 Schäffer Andor
With kind regards. 1932 Schaeffer Andor
Tourist with a large mug of beer (Turista nagy korsó sörrel)
Imperforate, 45 x 55 mm, black on white paper, signed P. Schuller, **RR**
Note: Mr Schäffer used this label on envelopes and postcards. On letters **RRR.**

510.82 No name no text stamp (Szöveg nélkül)
Tourist walking on with rucksack (Túrázó hátizsákkal)
Triangular, embossed stamp, 10 mm, black and white. Mid 1930s, most probably designed by P. Schuller. **RR**
Note: Probably the smallest tourist stamp ever printed and judging from the design the publisher is likely to be Mr Schäffer and his company.

510.83 **VIVÓ ÉS ATLÉTIKAI CLUB TURISTA SZAKOSZTÁLY VIZITELEP 1940**
FENCING AND ATHLETIC CLUB TOURIST SECTION BASE AT THE LAKE 1940
Tourist cabin with flagpole to the right (Faház, jobbra zászlórúddal)
Dotted, 40 x 64 mm, blue on white paper
Note: Poor print.

510.90 ÁLLITSUNK METEROLOGIAI OBSZERVATORIUMOT A MAGAS TÁTRÁBAN
LET US BUILD A METEOROLOGICAL OBSERVATORY IN THE HIGH TATRAS
The observatory (A meteorologiai állomás)
Imperforate, 40 x 55 mm, colour litho, printed by Magyar Földrajzi Intézet, (1914), **R**
History: The M.K.E. initiated the project which was abandoned at the outbreak of WWI.

Tourist publicity stamps were produced in the pre WWI period in Hungary in relatively large numbers, but less than in German speaking areas of the Monarchy or Germany itself and concentrated mainly on favoured sites. Some beautiful series on Budapest exist, of which the so called 'view' series or the Gellért Hotel set should be mentioned. In addition, there are many attractive designs publicising country resorts. Among other sets there is a very beautiful small set publicising a small provincial town, Nagybánya.The two stamps in question were designed probably in the early 1910s and as an artist colony existed in the town, it is likely that the designs were made by one of the participiants. In the main, under this chapter, there is much 'second or third grade' material such as, for example, the so called 'monster' series, modelled on Austrian or German cheap sets consisting of between 5 to 60 designs, sometimes even in excess of one hundred, usually photostamps in poor colour print and a uniform, approximately 65 x 45 mm in size. These Hungarian 'monsters' were printed mainly but not exclusively by Austrian publishers and sold to interested firms and companies as promotion material. They, in turn decided whether to add or not their name and address at the lower edges. Whilst of poor quality, they are, nevertheless, attractive for the local collectors and historians. (For an example see No. 522.53.)

Listing of the monster sets
A „böszme" sorozatok összesítője

Series' title A sorozat címe	Number of stamps Bélyegek száma	With text Szöv.	Without text Szöveg nélkül	Note Megjegyzés
Agram (Zágráb)	15		x	
Balatonfüred	?	?		
Budapest	10	x		
Budapest	25	x		
Czegléd (Cegléd)	10		x	
Érsekújvár	5		x	
Esztergom	10		x	
Fiume	15	x		
Fünfkirchen (Pécs)	15	x		No text on No 12
Herkulesbad (Herkulesfürdő)	10	x		
Hermannstadt (Nagyszeben)	15	x		
Hohe Tatra (Magas-Tátra)	15	x		No text on No 1
Hortobágy	5		x	
Klausenburg (Kolozsvár)	10	x		
Komárom	10		x	
Kronstadt (Brassó)	10	x		
Nagyvárad	5		x	
Orsova	10	x		
Pöstyén	10	x		
Pressburg (Pozsony)	10	x		
Schässburg (Segesvár)	5		x	
Szegedin (Szeged)	5		x	
Temesvár	10	x	x	Mixed
Trencsén-Teplicz	?			
Zágráb	15		x	
Folklore (Int. Costume)	33?		x	

Note: Advertisement inscriptions (i.e. the trader's name and/or address and / or the advertised product) can be found on some of the above or any other sets, including foreign countries, cities, costumes etc. Below is given a short list of such firms from the pre WWI period:

"Contratussin" Bayer Gyógyszertár Bp. VI. Andrássy-ut 84
Divatáruház A Kék Csillaghoz, Szeged
Edelmann Jakab, Budapaest IV., Kammermayer Károly-u. 3.
"Gamma Szájvíz tabletta" megvéd ragályos betegségek ellen
Kafka Emil Fortuna drogéria, Budapest III., Tavaszi-utca 8.
Kirchknopf és Ádám, Budapesten (one of the earliest insriptions on lithographed stamps)
Kiss Jenő „Sanitas" gyógyszertára Bp. IV.Lónyai-u. 46. Bakáts-u. sarkán. Telef.:József 31-31
KOTÁNYI PAPRIKA
Srkanek Ágoston, festék-kereskedő, Pécs, Király-utca 34

The revival of tourist publicity stamps took place in the mid 1930s, when the National Tourist Board began its publicity campaign, using a wide selection of advertisement media, including other stamps. The publicity efforts were concentrated again on the capital and Lake Balaton. The Puszta, in the official tourist publicity campaigns, held as a quintessence of anything Hungarian, appears in a local edition from Debrecen, where a small and enthusiastic group of master woodcutters produced many interesting graphic designs.

Literature/Irodalom:

Lebrecht, Paul: Die Fremdenverkehrsmarken aus aller Welt. Verlag der Gelegenheitsmarke, 1927

521 BUDAPEST

521.01 BUDAPEST'S SIGHTS, set of 10 multicoloured, lithographed stamps. Perforated, 70 x 40 mm. Signed Bokros and Szekeres, there exist also unsigned examples. Printed by Magyar Földrajzi Intézet R.T. The set appeared in 1913, also on postcards and they belong to the most sought after sets among those of Budapest. **R**

1) **ORSZÁGHÁZA. BUDAPEST 1913**
PARLIAMENT. BUDAPEST 1913
Signed Bokros
2) **BUDAPEST. 1913 TÖRTÉNELMI UDVAR BEJÁRÓJA**
BUDAPEST. 1913 GATE TO VAJDAHUNYAD CASTLE
Unsigned
3) **MARGITSZIGETI FÜRDŐ. BUDAPEST**
BATH ON MARGARET ISLAND. BUDAPEST
Signed Szekeres
4) **Budavári koronázó templom. 1913.**
Coronation church in Buda Castle. 1913.
Signed Szekeres
5) **VÁROSLIGETI TÓ ANNO: MCMXIII**
POND IN CITY PARK ANNO: MCMXIII
Unsigned
6) **SzT. ISTVÁN TEMPLOMA. BUDAPEST.**
St. STEPHAN'S CHURCH. BUDAPEST.
Unsigned
7) **HALÁSZBÁSTYA. BUDAPEST. 1913**
FISHERMEN'S BASTION. BUDAPEST. 1913
Unsigned
8) **NEMZETI MUZEUM. BUDAPEST**
NATIONAL MUSEUM. BUDAPEST
Signed Szekeres-Amberg

9) **ANONYMUS GLORIOSISSIMI BELAE GREGIS NOTARIUS**
ANONYMOUS SCRIBE TO MOST VICTORIOUS KING BELA
Unsigned

10) SZ. GELLÉRT
ST. GERARD
Signed Szekeres

521.02 **BUDAPEST**
Set of 10 coloured photostamps on white creamy paper. Perforated, 65 x 45, pre WWI

1) **Országház.** (Parliament)
2) **Andrássy ut.** (Andrássy Avenue)
3) **Lánczhíd.** (Chain Bridge)
4) **Basilika.** (St. Stephen's church)
5) **Dunai részlet.** (Section of the Danube embankment)
6) **Királyi vár.** (Royal Palace)
7) **Margitsziget.** (Margaret Island)
8) **Halász bástya.** (Fishermen's Bastion)
9) **Keleti pályaudvar.** (Eastern Railway Terminal)
10) **Erzsébethíd.** (Elisabeth Bridge)

521.03 Set of 12 black and white photostamps, perforated, 45 x 32 mm, pre WWI

1) **KIR VÁR ÉS VÁRBAZÁR**
ROYAL PALACE AND PALACE-BAZAAR
2) **UJ ORSZÁGHÁZ**
NEW PARLIAMENT BUILDING
3) **MUZEUM KÖRUT**
4) **LÁNCZHID**
CHAIN BRIDGE
5) **VÁRKERT RAKPART ÉS KIR. VÁR**
VÁRKERT EMBANKMENT AND ROY. PALACE
6) **PETŐFI SZOBOR ÉS GÖRÖG TEMPLOM**
PETŐFI'S STATUE AND GREEK CHURCH
7) **HONVÉD SZOBOR**
HONVÉD STATUE
8) **GELLÉRTHEGY**
GELLÉRT HILL
9) **KIR OPERAHÁZ**
ROYAL OPERA
10) **BUDAPEST**
11) **SZÉCHENYI SZOBOR**
SZÉCHENYI'S STATUE
12) **ANDRÁSSY UT.**
ANDRÁSSY AVENUE.

521.04 BUDAPEST
Set of unknown total of attractive multi-coloured designs, printed by Knackstedl & Co., Hamburg with German text. Perforated, 60 x 42 mm, artist unknown, pre WWI

1) **Kgl. Burg**
Roy. Palace
2) **Sct. Stefan Kathedrale**
St. Stephen's Cathedral
3) Elisabethbrücke
Elisabeth Bridge

521.05 **BUDAPEST**

Set of 12 low quality photostamps. Perforated, 50 x 35 mm, reddish on white paper, early 1930s

1) Parliament
2) Fontana, in the background St. Gellért's monument (Szökőkút, a háttérben a Szt. Gellért szobor)
3) Opera (Operaház)
4) National Bank (Nemzeti Bank)
5) St. Gellért Hotel (Szt. Gellért szálló)
6) Redoubt, photographed from Buda (A Vigadó Budáról felvéve)
7) Redoubt, close up (Vigadó, közeli kép)
8) Danube corso (Dunakorzó részlete)
9) Intersection of Rákóczi street and Grand Bulevard (A Rákóczi út és a Nagykörút kereszteződése)
10) National Museum (Nemzeti Múzeum)
11) National Museum, closeup (Nemzeti Múzeum, közeli felvétel)
12) Margareth Bath (Margit fürdő)

521.06 SERIE BUDAPEST, set of 25 numbered, perforated, 66 x 42 mm, multi-coloured photostamps with German inscriptions, pre WWI

1) **Juzstizpalast.** (Palace of Justice; Igazságügyi Palota)
2) **Königl. Burg und Burgbazar**. (Royal Castle and Castle's Bazaar; Kir.vár és várbazár)
3) **Quelle d. Margareteninsel.** (Spring on Margaret Island; Margitszigeti forrás)
4) **Kettenbrücke.** (Chain Bridge; Lánchíd)
5) **Westbahnhof.** (Western Railway Station; Nyugati Pályaudvar)
6) **Kossuth-Lajosgasse.** (Kossuth Lajos street; Kossuth Lajos utca)
7) **Königl. Oper.** (Roy. Opera House; Kir. Operaház)
8) **Königl. Hofmarschallamt.** (Roy. Court-marshall's Office; Udvarnagyi hivatal)
9) **Fisher-Bastei.** (Fishermen's Bastion; Halászbástya)
10) **Josefsring** (Joseph's Boulvard; József körút)
11) **Kettenbrücke m. Burg.** (Chain Bridge with the Palace; Lánchíd a Várral)
13) **Klinik.** (Clinics; Klinikák)
14) **Nationaltheater.** (National Theatre; Nemzeti Színház)
12) **Franz-Josef Brücke.** (Franz-Joseph Bridge; Ferenc-József híd)
15) **Margaretheninsel-Badehaus.** (Margaret Is.-Bathing House; Margitszigeti fürdőház)
16) **Blick n. d. Theresienring.** (Teréz Boulvard; Terézkörút)
17) **Lustspiel-Theater.** (Theatre of Comedy; Vígszinház)
18) **Hotel Hungaria.** (Hotel Hungaria; Hungaria Szálloda)
19) **Königl. Burg m. Burgbazar.** (Royal Castle with Castle Bazaar; K.Vár és várbazár)
20) **Margaretheninsel-Caféhaus.** (Coffee shop, Margaret Island; Margitszigeti kávéház)
21) **Parlament.** (Parliament; Országház)
22) **Gizellaplatz.** (Gizella Squere; Gizella tér)
23) **Burgbazar.** (Castle Bazaar; Várbazár)
24) **Elisabeth-Brücke** (Elisabeth Bridge; Erzsébet-híd)
25) **Tunnel in Ofen.** (Tunnel in Buda; Budai alagút)

Note: Typical 'monster' set.

521.07 **BUDAPEST.** Set of 10 perforated, 58 x 45 mm, colour photostamps with Hungarian inscriptions. All stamps bearing the capital's name on the lower part of the stamp. Printing house not indicated. No numbering. Pre WWI

1) **Országház.** (Parliament)
2) **Erzsébethíd.** (Elisabeth Bridge)
3) **Keleti pályaudvar.** (Eastern Railway Terminal)
4) **Halász bástya.** (Fishermen's Bastion)
5) **Margitsziget.** (Margaret Island)
6) **Királyi vár.** (Royal Castle)
7) **Dunai részlet.** (Danube embankment)
8) **Bazilika.** (St. Stephan's church)
9) **Lánczhíd.** (Chain Bridge)
10) **Andrássy ut.** (Andrássy Avenue)

IBUSZ EDITIONS/IBUSZ KIADVÁNYOK

IBUSZ, a travel agency founded in 1909, become the national agency by the 1930s, responsible for such things as national tourist publicity activities. In due course the IBUSZ generated some attractive poster stamps for promotion and publicity purposes. It's logo, a globe carried by the Turul, featured the national coat of arms. The company's name sometimes appears on these issues.

521.20 COME FOR 3 DAYS TO SEE BUDAPEST

Pleasure boat in front of the illuminated sight of Matthias Church and Fishermen's Bastion
(Sétahajó a kivilágított Mátyás templom és a Halászbástya előterében)
Perforated, 35 x 55 mm, multi-coloured, English, German, French, Italian
History: One of the most successful packages of IBUSZ during the 1930s was a three day tour of the Capital.For this, an attractive coloured stamp was printed in the main European languages.

BUDAPEST MUNICIPAL TOURIST BOARD'S STAMPS/ BUDAPESTI IDEGENFORGALMI HIVATAL BÉLYEGEI

521.30 BUDAPEST DAS STADTISCHE FREMDENVERKEHSAMT ERTEILT KOSTENLOS AUSKUNFTE BUDAPEST, IV. HARIS BAZÁR NO 1 ECKE VÁCI UTCA

BUDAPEST THE CITY'S TOURIST BUREAU PROVIDES FREE INFORMATION
BUDAPEST, IV. HARIS BAZÁR NO 1 CORNER OF VÁCI STREET
Cruise ship with the Buda side view in the background
(Sétahajó a budai oldal látképével a háttérben)
Perforated, 40 x 52 mm, multi-coloured, 1930s

521.31 WIEN BUDAPEST

VIENNA BUDAPEST
An arrow pointing from Vienna to Budapest with indicated travelling times
(Bécsből Budapestre mutató nyíl különböző utazási időkkel)
Perforated, 50 x 40 mm, blue; red; green, 1930
History: Called the "arrow" stamp by contemporaries, published as a publicity-promotion stamp for the opening of the Vienna Office in 1930. Printed in several hundred thousand copies, of which 45,000 were distributed in Vienna in the first year alone.

521.32 BUDAPEST
Arrow pointing from above to a globe
(Felülről földgömbre mutató nyíl)
Perforated, 35 x 50 mm, colour varying according to language but basically four colours such as: black; blue; brown, lilac, about 1930
HONGRIE - blue
HUNGARY - brown
UNGARN - brown
History: Utilising the same 'arrow' design, also printed in several hundred thousand copies.

OTHER/EGYÉB

521.40 Zoo set of 10 poster stamps, which were miniature posters. 40 x 60 mm, 30 x 45 and 30 x 40 mm, cromolitho, signed and unsigned stamps, printed by Magyar Földrajzi Intézet

1) **ÁLLATKERT PÁLMAHÁZ AKVÁRIUM KÁVÉHÁZ VENDÉGLŐ TEJCSARNOK JUNIUS 1-TŐL ESTÉNKÉNT SZIMFONIKUS HANGVERSENY NYITVA ÉJFÉLUTÁNIG**
ZOOLOGICAL GARDEN PALMARY AQUARIUM COFFEE-SHOP RESTAURANT DAIRY SHOP FROM 1ST OF JULY SYMPHONIC ORCHESTRA PLAYING EVERY EVENING OPEN PAST MIDNIGHT
Black panther (Fekete párduc)
Large size

2) **SZÉKESFŐVÁROSI ÁLLATKERT...**
THE ZOOLOGICAL GARDEN OF THE CAPITAL CITY...
Aquarium fish (Melegtengeri halak)
Smaller size, text slightly modified

3) **SZÉKESFŐVÁROSI ÁLLATKERT...**
THE ZOOLOGICAL GARDEN OF THE CAPITAL CITY..
Vulture (Keselyű)
Medium size (30 x 45 mm), text as above. Also imp.. Designed by Bíró. **R**

4) **SZÉKESFŐVÁROSI ÁLLATKERT NYITVA REGGEL 8-TÓL...**
THE ZOOLOGICAL GARDEN OF THE CAPITAL CITY
OPEN FROM 8 A. M...
Penguins (Pingvinek)
Small size, text altered. Designed by Voit Ervin, 1912, **R**

5) **SZÉCHENYI GYÓGYFÜRDŐ BUDAPEST, VÁROSLIGET...**
SZÉCHENYI THERMAL BATH BUDAPEST, CITY PARK...
Small size

6) **TÉLI SPORT AZ ÁLLATKERTBEN JÉGPÁLYA SZÁNPÁLYA RÓDLIPÁLYA Buffet Melegedő Csatoló Rekeszbérlet**
WINTER SPORT IN THE ZOO ICE RINK BOBSLEIGH
Buffet Warming hall Skate fixing Boxes for rent
Old man with snowy beard (Öregember, szakálla volt kender, hóesésben)
Large size. Designed by Timár-Thein Miksa, **R**

7) **BUDAPEST SZÉK. FŐV. ÁLLATKERT**
Vulture (Keselyű)
Large size

8) Text and size as above
Gorilla (Gorilla)

9) Text and size as above
Artificial rocks and animals' house (Állatkerti szikla és állatházak)

10) **ÁLLATKERT TÉLISPORT**
ZOOLOGICAL GARDEN WINTER SPORTS

Children with sledges (Ródlizó gyerekek)
Small size. Designed by Timár-Thein Miksa, **R**

History: The competition for Zoo posters was published in 1912 by the municipality authorities. At a later date the Zoo was privatized, so the posters and poster stamps printed the following year advertised a private venture with a wider selection of amusements. These poster stamps belong to the 'competition' circle and the dates when they were designed is uncertain.

521.41 Gellért Spa. Set of 12 coloured designs, lithographed, Perforated and imperforate, 40 x 60 mm, multi-coloured, 1930s. Signed VÁRADY. Vertical and horizontal format, separate sets with English, French, Hungarian or German text. **R.** English language variation as follows:
ST. GELLÉRT MINERAL BATH AND HOTEL OF THE CITY OF BUDAPEST

1) No text. (Bridge and hotel at night)
2) **HYDROTHERAPY** (HYDROTERÁPIA)
3) **ELECTRIC TREATMENT** (VILLANYKEZELÉS)
4) No text. (Young lady with dog sitting in an armchair in front of the Hotel)
5) **SUN BATHS** (NAPFÜRDŐK)
6) **MUD PACKS** (ISZAPPAKOLÁS)
7) **QUARTZ THERAPY** (KVARCOLÁS)
8) **HOT AIR TREATMENT** (FORRÓ LEVEGŐ)
9) **INHALATORY PNEUMATIC CHAMBER** (INHALATÓRIUM)
10) **CARBON ACID BATHS** (SZÉNSAVAS FÜRDŐK)
11) **MECHANICAL THERAPY** (MECHANIKAI TERÁPIA)
12) **LABORATORY** (LABORATÓRIUM)

b) Second series, set of 9 designs, modified version, perf. and imp., 40 x 60 mm, multi-coloured, in three languages (English, German, Hungarian; also one language stamps) 1930s, complete with 'main stamp' (45 x 70 mm) (perforated, 10 x 70 mm, no text, the hotel building and coat of arms of Budapest).

1) **Mud packing** (Iszappakolás)
2) **Inhalatorium. Pneumatikus kamra** (With Hung. text; Magyar szöveggel)
3) **Altitudinal sun-treatment** (Hegyi napfürdő-kezelés)
4) **Carbonic acid baths** (Szénsavas fürdő)
5) **Sun baths** (Napfürdő)
6) **Electric treatment** (Villanyos kezelés)
7) **Mechanical therapy** (Fizikoterápia)
8) **Laboratory** (Laboratórium)
9) 'Main stamp' ('Főbélyeg')

521.42 **BUDAPEST HOTEL CARLTON**
Elisabeth Bridge and Gellért hill (Erzsébet-híd és Gellért hegy)
Perforated, 40 x 25 mm, black and red on white paper

521.43 **Bellevue I. ATTILA-ucca 53.**
The hotel (A szálló)
Imperforate, 37 x 55 mm, multi-coloured, signed Bardócz, mid 1930s, **R**

521.44 **KIRÁLY FÜRDŐ GŐZFÜRDŐ TÖRÖK MELEG MEDENCZÉJE ÉPÜLT 1556-BAN**
KÁROLY TURKISH BATH. ITS HOT WATER BASIN WAS BUILT IN 1556
The building (Az épület)
Perforated, grey, 35 x 45 mm

521.45 SEE BUDAPEST THE PEARL OF THE DANUBE HOTEL HUNGARIA
NÉZZE MEG BUDAPESTET, A DUNA GYÖNGYÉT HUNGÁRIA SZÁLLÓ
Goddess Hungaria with shield and sword at the Danube embankment, Parliament in the background
(Hungária istenasszony pajzzsal és karddal a Dunaparton, a háttérben az Országház)
Perforated, 35 x 50 mm, green on white paper; carmine on white paper, pre WWI
Note: The same stamp exists also in a smaller, horizontal format variation.

522 THE COUNTRYSIDE/VIDÉK

AGRAM (See Zágráb)

522.01 ARAD. Set of 2 photostamps. Perforated,42 x 22 mm, black and white
1) **ARAD Uj Polgári iskola**
ARAD New school
2) **Gép waggongyár és vasöntöde Arad**
Machine, railway carriage and steel works Arad

522.02 BALATON
View of the Lake with the Tihany Peninsula
(Balatoni látkép a Tihanyi félszigettel)
Perforated, 35 x 50 mm, multi-coloured, 1930s

BRASSÓ
522.03 **Serie Kronstadt.** Set of 10 numbered, colour photostamps with German inscriptions.
1) **Infanterie-Kaserne.** (Infantry barracks; Gyalogsági laktanya)
2) **Stadthaus.** (City Hall; Városháza)
3) **Finanzdirektion.** (Finance Directory Building; Pénzügyigazgatóság)
4) **Kgl. ungar. Staats-Oberrealschule.**
(Roy. Hung. College; M. kir. Főgimnázium)
5) **Klostergasse.** (Kolostor utca)
6) **Villa Kertsch.** (Kertsch's villa; Kertsch villa)
7) **Totalansicht.** (General view, Általános látkép)
8) **Totalansicht.** (General view; Általános látkép)
9) **Villenpartie.** (Villas; Villanegyed)
10) **Elysium.**

522.04 BRASSÓ KRONSTADT
Set of 4 stamps. Perforated, 40 x56 mm, green on white paper, signed Randl, pre WWI. Two types of sets, one with the Hungarian and German name of the town (BRASSÓ/KRONSTADT), the other one with full Hungarian text. The Hungarian variation is given below:
1) **BRASSÓ KRONSTADT** (Old Tower gate)
2) **BÁSTYA ÉS FEKETE-TEMPLOM** (Bastion and Black Church)
3) **NAGYKŐHAVASI MENEDÉKHÁZ** (Refuge at Nagykőhavas)
4) **BRASSÓ. KATALIN-KAPU** (Catharine gate)

522.05 **Serie Czegléd.** Set of 10 perforated, numbered colour photostamps without any inscriptions
1) Main Square (Fő tér)
2) View of city centre (A belváros látképe)
3) Synagogue (Zsinagóga)
4) City Hall (Városháza)

5) Kossuth Square (Kossuth tér)
6) Main church (Nagytemplom)
7) College (Gimnázium)
8) Part of the Main Square (Főtéri részlet)
9) Kossuth's monument (Kossuth szobor)
10) Catholic church (Katolikus templom)

522.06 Debreceni hét 1934. VI. 2-10.
Debrecen Week 2-10. 6. 1934
Gingerbread heart with "d h" letters (Mézeskalács szív „d h" betűkkel)
Perforated, 35 x 50 mm, red and white on blue.

522.07 Id. forg. Debrecen -Hortobágy
Tour. Debrecen - Hortobágy
Horses on the Puszta (Lovak a pusztán)
Perforated, 65 x 53 mm, blue on yellowish-grey paper, 1930s. Variation:
IDEGENFORGALOM DEBRECEN-HORTOBÁGY
TOURISM DEBRECEN-HORTOBÁGY
Horses (Lovak)
Perforated, 30 x 25 mm, green on yellow paper, woodcut, mid 1930s, designed by G. Sz. B.

ERDÉLY
522.08 **Aus Siebenbürgen**
(From Transylvania)
Set of unknown number of photostamps with German text. Probably a local German edition. Perforated, 55 x 38 mm, brown-grey on off white paper, pre WWI
1) **Büffelherde im Eichenwalde**
Herd of buffalos in the young forest (Bivalycsorda)
2) **Kuhherde vor der Stina**
Herd of cows in front of the mountain shepherds' site (Tehenek az esztenán)

522.09 **Serie Esztergom.** Set of 10 unnumbered colour photostamps
1) The Cathedral from the Danube (a Székesegyház Párkány felől)
2) The Cathedral (a Székesegyház a Szabó-hegy felől)
3) The Cathedral (a Székesegyház főhomlokzata)
4) Street scene (Utcai jelenet)
5) Water town district with the Cathedral in the background (Vizivárosi részlet,háttérben a Székesegyházzal)
6) Monument (Emlékmű)
7) Cathedral (A Székesegyház a Püspökszigetről)
8) The Cathedral form the Danube (A Székesegyház a Püspöksziget felől)
9) ?
10) The small bridge (A kis-híd)

522.10 **Esztergom**
Set of 6 designs. Perforated, 35 x 40 mm, black and red on white paper, mid 1930s
1) **Festői fekvésű ESZTERGOM STRAND fürdőjének vize 29 Co meleg. Ránduljunk ki weekendre!**
Beautifully situated ESZTERGOM OPAN-AIR BATH has 29 Co water. Visit it at the weekend!
Text only (Szövegbélyeg)
2) **A LEGSZEBB KIRÁNDULÁS ESZTERGOM STRANDFÜRDŐ**
ESZTERGOM OPEN AIR BATH NICEST EXCURSION TO BE HAD

3) **ARTÉZI STRANDFÜRDŐ ESZTERGOM A LEGJOBB KIRÁNDULÓHELY**
SPRING WATER BATH IN ESZTERGOM BEST EXCURSION
Cathedral (Székesegyház)

4) **NÉZZE MEG ESZTERGOM NEVEZETESSÉGEIT**
VISIT ESZTERGOM'S SIGHTS
Sights (Nevezetességek)

5) **JÖJJÖN EL SOKSZOR AZ ESZTERGOMI ARTÉZI STRANDRA**
COME TO ESZTERGOM'S SPRING WATER OPEN AIR BATH
Cathedral, in front of it bathing beauties
(Fürdőző szépségek a székesegyház előtt)

6) **ARTÉZI STRANDFÜRDŐ ESZTERGOM A LEGJOBB KIRÁNDULÓHELY**
SPRING WATER OPEN-AIR BATH IN ESZTERGOM THE BEST PLACE TO VISIT
The cathedral with rising sun and bird
(A székesegyház felkelő nappal és sirállyal)

522.11 **Serie Érsekújvár.** Set of 5 unnumbered, colour photostamps without inscription. Perforated, pre WWI, part of a 'monster'series about the Monarchy.

FÜNFKIRCHEN (See at PÉCS)

FELSŐBÁNYA

522.12 TURISTÁK, NYARALÓK GYERTEK FELSŐBÁNYÁRA POMPÁS VIDÉK! POMPÁS VIZ, LEVEGŐ!
TOURISTS, HOLIDAYMAKERS, COME TO FELSŐBÁNYA EXCELLENT PLACE! EXCELLENT WATER, EXCELLENT AIR!
Set of 2 designs. Perforated, 55 x 55 mm, colour lithograph, signed, printed by Magyar Földrajzi Intézet, published by the local city council, pre WWI, **R**

1) View of the city (A város látképe)
signed SzB

2) Main church (Főtemplom)
signed Bokros

522.13 **Serie Fiume.** Set of 15 numbered, colour photostamps in German.

1) **Hafen.** (Port; Kikötő)
2) **Kl. Hafen**. (Roy. Port; M. kir. kikötő)
3) **Molo.** (Quay; Rakpart)
4) **Molo Adamich.** (Adamich's Quay; Adamich rakpart)
5) **Molo.** (Quay; Rakpart)
6) **Panorama.** (View; Panoráma)
7) **Kl. Hafen.** (Roy. Port; M. kir. kikötő)
8) **Strandgebäude.** (Beach building; A strand épülete)
9) **Corso.** (Corso; Korzó)
10) **Via Adamich.** (Adamich street; Adamich utca)
11) **Piazza. Elisabeth.** (Elisabeth Square; Erzsébet tér)
12) **Molo.** (Quay; Rakpart)
13) No number indicated. View (Számozás nélkül. Látkép)
14) **Panorama.**
15) **Corso.** (Corso; Sétálóutca)

Note: No. 8 - error in text. The actual building is the Governor's Palace, quite a distance from the scene.

GIZELLA TELEP

522.14 **HOL NYARALJUNK? GIZELLA TELEP-FÜRDŐN (PEST M.) MODERN VIZGYÓGYINTÉZET. REMEK HELY. NAGYMAROSRÓL KÜLÖN HAJÓKÖZLEKEDÉS.**
WHERE TO SPEND YOUR HOLIDAY? AT GIZELLA TELEP BATH (PEST COUNTY) MODERN HYDROTHERAPEUTICAL INSTITUTE. A JOLLY GOOD PLACE. SHIPS FROM NAGYMAROS.
Set of 5 designs, perforated, multi-coloured, 70 x 40 mm, 1912, artist unknown, **R**

1) A small steamer on the Danube, Visegrád Mountains in the background
(Propeller a Dunán, a háttérben a Visegrádi Hegységgel)
Perforated, 70 x 45 mm, red and green on white paper
2) Couple in a boat (Csónakázó pár)
Perforated, 65 x 50 mm, yellow and green on white paper
3) Site of the settlement (A nyaralótelep látképe)
4) Lady with lorgnone (Lorgnyonos hölgy)
5) Lady with lorgnone, vertical pos., 40 x 70 mm, with many colour variations
Note: This stamp was made by altering the cliché of the stamp designed for the Photographic Exhibition in 1905.

522.15 GYŐRI VÁROSHÁZ
CITY HALL IN GYŐR
Imperforate, 27 x 20 mm, brown on white paper, pre WWI, **R**

522.16 **GYŐR**
Set of 14 low quality photostamps, no text. Perforated, 50 x 30 mm, blue on white; olive green on white paper

522.17 HAJDUSZOBOSZLÓ 73°-OS ÉS 78°-OS HŐFORRÁSAI
HAJDUSZOBOSZLÓ'S 73° AND 78° THERMAL SPRINGS
Thermal spring in front of a red building, to the right man with crutches
(Gyógyforrás, tőle jobbra mankós ember)
Perforated, 25 x 42 mm, multi-coloured, basic colour: blue; green, second half of the 1930s

HERMANNSTADT (See NAGYSZEBEN)

HOHE TATRA (See MAGAS TÁTRA)

HERKULESFÜRDŐ

522.18 **Serie Herkulesbad.** Set of 10 perforated, 60 x 45 mm, numbered, colour photostamps with German inscriptions

1) **Szapárybad.** (Szapáry Bath; Szapáry-fürdő)
2) **Szapárybad mit Csernafluss.**
(Szapáry Bath with the Cserna river; Szapáry-fürdő a Cserna-patakkal)
3) **Herkulesplatz.** (Hercules Square; Herkules tér)
4) **Herkulesbad, von Schneller Anhöhe.**
(Hercules Bath from the "Schneller" Hill; H.fürdő a Schneller magaslatról)
5) **Kursalon und Rudolfshof.** (Gyógyterem és Rudolfudvar)
6) **Kurpark.** (Üdülőpark)
7) **Elisabeth- und Charlotte-Bad.**
(Elisabeth and Charlotte Bath; Erzsébet- és Sarolta-fürdő)
8) **Mittelpunkt.** (Centre point; Középpont)
9) **Csernabrücke**. (Bridge over the Cserna; Cserna-híd)
10) **Mittelpunkt.** (Centre Point; Központ)

522.19 **Serie Hortobagy.** Set of 5 perforated, 65 x 45 mm, numbered, coloured photostamps without text

1) Carriage drawn by six grey cattle (Hatökrös szénásszekér)
2) Five horse “Debrecen” coach (Debreceni ötösfogat szálfát szállít)
3) Csikós’, one of them on horseback (Csikósok a pusztai kútnál)
4) “Racka” sheep in front of a stall (Racka nyáj az akol előtt)
5) “Mangalica” pigs, in the background buildings (Mangalica konda)

522.20 **KASSAI EMLÉK**
SOUVENIR FROM KASSA
The cathedral (A székesegyház)
Imperforate, 30 x 25 mm, blue and white, pre WWI

KECSKEMÉT
522.21 ÜDVÖZLET A HIRÖS VÁROSBÓL
GREETINGS FROM THE F’MOUS CITY
The town’s sights with fruits in the centre, below a scene from the Puszta
(A város nevezetességei, középütt gyömölcsökkel díszített pajzs, alatta pusztai életkép)
Perforated, 38 x 45 mm, lithographed, multi-coloured, mid 1930s, **R**

KISMARTON
522.22 **SZÉPITŐ-EGYLET KISMARTON-EISENSTADT**
VERSCHÖNERUNGSVEREIN (2 FILLÉR)
IMPROVEMENT COMMISSION OF KISMARTON 2 (FILLÉR)
Set of 3 designs. Perforated and imperforate, text in Hungarian and German, about 1910, **R**

1) **HERCZEG ESZTERHÁZY VÁRKASTÉLYA**
   SCHLOSS DES FÜRSTEN ESZTERHÁZY
   CASTLE OF COUNT ESZTERHÁZY
   Serrated, 53 x 40 mm, olive green on white creamy paper
2) No text.The castle from a different angle
   (Szöveg nélkül. A kastély más látószögből)
   See as above, lilac on white creamy paper
3) **WALLFAHRTSKIRCHE**
   PILGRIMS’ CHURCH
   Oval shaped, 53 mm, lilac; brown on white creamy paper

KLAUSENBURG (See KOLOZSVÁR)

522.23 KIRÁLYERDŐ 7 KM ÉLET-ERŐ
KIRÁLYERDŐ 7 KM VITAL & IMPULSE
An Arrow starting from Parliament building pointing to stylised forest with crown
(A Duna mint nyíl a Parlamenttől a koronával jelzett Királyerdő felé mutat)
Serrated, 31 x 48 mm, red on white, blue on white paper, early 30’ies
History: The Királyerdő or Kamaraerdő had been state (royal) property. Situated some 7 km to the south of the capital. It had always been a popular site for excursions.

KOLOZSVÁR
522.24 **Serie Klausenburg.** Set of 10 perforated, 65 x 45 mm, numbered, colour photost. in German

1) **Marianum.**
2) **Marianum.**
3) **Theatre.** (Theater; Színház)
4) **Theologie im Magyargasse.** (Theology at Magyar str; Magyar u. teológia)
5) **Theatre.** (Theater; Színház)

6) **Hotel Central u. Banffy-Haus.**
(Hotel Central and the Bánffy house; Centrál szálló és a Bánffy-ház)
7) **Gewerbekammer.** (Guilde House; Iparkamara)
8) **Gebursthaus des Königs Matyas.**
(Birthplace of King Mathias; Mátyás király szülőháza)
9) **Kirche.** (Church; Szt. Mihály templom)
10) **Matyas-Denkmal.** (King Mathias´ monument; Mátyás király emlékmüve)

522.25 **Serie Komárom.** Set of 10 perforated, 65 x 45 mm, numbered, colour photostamp, no text
1) Kikötő (Port)
2) Szálloda (Hotel)
3) Víztorony (Water Tower)
4) Főtéri részlet (Part of the Main Square)
5) Városháza (City Hall)
6) Parkrészlet (Park)
7) ?
8) Országúti kápolna (Roadside chapel)
9) 48-as emlékmű (Monument)
10) Főutca (Main Street)

522.26 KŐSZEG
JÖJJÖN A JURISICH JUB. ÉVBEN KŐSZEGRE 1531-1931
COME TO KŐSZEG IN JURISICH' JUBILEE
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, 30 x 15 mm, yellow on dark blue paper
History: Jurisich was the commander of Kőszeg castle, which put up a heroic stand against overwhelming Turkish forces in 1531.

522.26 **LILLAFÜRED**
Palace-Hotel
Imperforate, embossed, 35 x 40 mm, gold on green. Late 1920s

MAGAS-TÁTRA
522.27 **Serie Hohe Tatra.** Set of 15 perforated, 65 x 45 mm, numbered and coloured photostamps with German inscription
1) **Belaer Alpen und Matlerenau.**
(Bela Mountains and Matlárháza; A Bélai Havasok és Matlárháza)
2) **Kohlbacher Tal.** (Tarpatak Valley; Tarpataki völgy)
3) Without inscription. Printer's error. (Szöveg nélkül. Nyomdahiba)
4) **Grand Hotel.**
5) **Höhlenhain. Schutzhütte.** (Barlangliget. Menedékház)
6) **Neu-Schmeks. 1004 m.** (Újtátrafüred)
7) **Grüner See und Tal.**
(Lake Green and Green Valey; Zöld tó és Virágvölgy)
8) **Hotel Mory.** (Hotel Mory - at Lake Csorba)
9) **Alt-Schmeks. 1018 m.** (Ótátrafüred)
10) **Kohlbacher Tal. Hotel Gemse. 1286 m.**
(Tarpatak Valley. Hotel Chamois; Tarpataki völgy. Zerge szálló)
11) **Csorba See.** (Lake Csorba; Csorba-tó)
12) **Belaer Tropsteinhöhle. Eingang.**
(Dripstone Cave in Szepesbéla. Entrance; Szepesbélai cseppkőb. Bejárat)
13) **Czorber See.** (Lake Csorba; Csorba-tó)
14) **Fisch-See.** (Halastó)

15) **Mengsdorfer Spitze und Fischsee.**
(Menguszfalvi Peak and Fisch Lake; Menguszfalvi csúcs és a Halastó)

522.28 **Tatra**
Mountains of the High Tatra
Perforated, 40 x 60 mm, multi-coloured, signed Böttcher 1914
Note: The stamp comes from Böttcher's mountain series printed in 1914. Hungarica, **R**

522.29 **MAGYARÓVÁR**.
Set of 2 low quality photostamps. Perforated, 50 x 30 mm, blue on white; olive-green on white, pre WWI
1) Entrance to the fortress (Az erőd bejárata)
2) Secondary school building (A gimnázium)

522.30 MISKOLCI HÉT
MISKOLC'S WEEK
Set of 6 designs, Perforated, 35 x 45 signed by Czokoly I.
1) **BORS. MISK. MUZEUM**
MUSEUM OF BORSOD COUNTY IN MISKOLC
2) **AVASI TORONY**
THE OLD TOWER ON AVAS HILL
3) **SÖTÉT-KAPU**
THE DARK GATE
4) **VELENCE MISKOLCON**
VENICE IN MISKOLC
5) **SZENT IMRE TÉR**
ST. IMRE SQUARE
6) ?

Note: There are hand coloured pieces to be found of this set (**R**). On the top and bottom section of the stamps there are empty boxes for subsequent overprinting.
In lower box: **1934 AUG. 3-12.** (3-12 AUG. 1934), indicating duration of the local philatelic exhibition.
Most of the copies were distributed for the occasion of the Philatelic exhibition in Miskolc, 1932 and also overprinted accordingly. See under 102.61a.

522.31 **Jöjjön filléres gyorssal október 13-án A MÓRI BORNAPRA**
Come to the WINE DAY IN MÓR on the 13th of October
Grapes (Szőlőfürt)
Perforated, 40 x 47 mm, green and black on white paper, printed by Kner I., Gyoma, 1930s

NAGYSZEBEN

522.32 **Serie Hermannstadt.** Set of 15 numbered, perforated, 65 x 45 mm, colour photostamps with German inscriptions
1) **Theatre.** (Theater; Színház)
2) **Huetplatz mit Bischof-Teutsch-Denkmal.**
(Huet Square and Bishop Teutsch's memorial; A tér Teutsch szobrával)
3) **Stadtpark mit Sanatorium.**
(City Park with Sanatorium; Városliget a szanatóriummal)
4) **Grosser Ring.** (Main Square; Főtér)
5) **Grosser Ring.** (Main Square; Főtér)
6) **Heltauergasse.** (Heltai Street; Heltai utca)
7) **Neue-Brücke.** (New Bridge; Az Újhíd)
8) **Bretter-promanade.** (Bretter promanade; Bretter sétány)
9) **Hundsrücken.** (Dog's shoulder - an old district; Kutyahát)

10) **Kleiner-ring.** (Old Main Square; Régi főtér)
11) **Sanatorium.**
12) **Schewissgasse.** (Schewiss Street; Schewiss utca)
13) **Kavallerie-Kaserne.** (Cavalry barracks; Lovassági kaszárnya)
14) **Hermannsplatz.** (Hermann Square; Hermann tér)
15) **Hallerwiese.** (Haller's field; Haller-rét)

522.33 **Serie Nagyvárad.** Set of 5 perforated, 65 x 45 mm, numbered, colour photostamps, no text

1) City centre (Városközpont)
2) Theatre (Színház)
3) City Hall (Városháza)
4) Unidentified (Ismeretlen)
5) Cathedral (Szt. László székesegyház)

NYÍREGYHÁZA (A catholic edition. See at chapter 4.0)

522.34 **Serie Orsova.** Set of 10 perforated, 65 x 45 mm, numbered, multi-coloured photostamps in German

1) **Eisernes Tor.** (Iron Gate; Vaskapu)
2) **Partie aus dem Kazan.** (Section of Kazan-Straits; Kazánszorosi részlet)
3) **Széchenyi-strasse.** (Széchenyi street; Széchenyi-út)
4) **Partie im Kazan.** (Section of Kazan; Kazánszorosi részlet)
5) **Kazan. Széchenyitafel.**
(Kazan Straits. Széchenyi's memorial; Kazánszoros. A Széchenyi emléktábla)
6) **Kazan. Ausgang.** (Kazan. Exit; Kazánszoros. Kijárat)
7) **Bazar.** (Bazaar on Ada Kaleh Island; Bazár Ada Kaleh szigetén)
8) **Röm. Gedenktafel a. d. unt. Dunau b. Dyerdap a. serb. Ufer.**
(Roman memorial plate on the Lower Danube, at Dyerdap, on the Serbian side; Tabula Trajana az Aldunánál, Djerdapnál a szerb oldalon)
9) **Eisernes Tor.** (Iron Gate; Vaskapu)
10) **Begó-Türke.** (Local Turk; Helyi török)

PÉCS

522.35 **Serie Fünfkirchen.** Set of 15 perforated, 65 x 45 mm, numbered, multi-coloured photostamps in German

1) **Platz.** (Square; Tér)
2) **Kastell.** (Castle; Vár)
3) **Hauptplatz.** (Main Square; Főtér)
4) ?
5) **Domkirche.** (Cathedral; Székesegyház)
6) **Totalansicht.** (General view; Látkép)
7) **Stadthausplatz.** (City Hall Square; Városház tér)
8) **Franziskanergasse.** (Franciscans' Street; Ferencesek utcája)
9) **Bishofs-Palais.** (Bishop's residency; Püspöki palota)
10) **Theater.** (Theatre; Színház)
11) ?
12) **Stadthaus.** (City Hall; Városháza)
13) **Bahnhofs-Strasse.** (Vasút utca)
14) **Kossuth-Denkmal.** (Kossuth's statue; Kossuth-szobor)
15) **Szolnay-Denkmal.** (Zsolnay's statue; Zsolnay szobor)

522.36 **PÉCS**

A series of unknown number of low quality photostamps, perforated, black on light green paper, pre WWI. Only one item is known:

1) **Zsolnay Vilmos szobra**
   Zsolnay Vilmos' statue

POZSONY

522.37 JÖJJETEK POZSONYBA! MAGYARORSZÁG HAJDANI KORONÁZÓ VÁROSA! TÖRTÉNELMI EMLÉKEK! GYÖNYÖRÜ VIDÉK!
COME TO POZSONY! LATE CORONATION TOWN OF HUNGARY! HISTORICAL MONUMENTS! A BEAUTIFUL LANDSCAPE!
St. Martin's cathedral with the Castle in the background
(Szent Márton székesegyház, a háttérben a várral)
Perforated, 38 x 45 mm, colour litho, also in French, about 1910, **R**
History: One of the earliest tourist publicity stamps, published by the local Tourist Board.

522.38 **Pozsony.** "Universal" City-view series. Set of 12 photostamps, perforated, 42 x 28 mm, grey on white paper

1) **Főherczegi palota** (The palace of the Archduke)
2) **Domtemplom** (Cathedral)
3) **Mária Terézia szobor** (Monument of Maria Theresia)
4) **Mihály-utcza** (Main street in Old Town)
5) **Városi szinház** (Municipal Theatre)
6) **Mária Terézia szobra** (Statue of Maria Theresia)
7) **Főtér** (Main Square)
8) No text. View from the other side of the Danube
   (A város látképe Ligetfalu felől)
9) **Városház** (City Hall)
10) **Ujtelep** (New district)
11) No text. Site from the hillside (Szöveg nélkül. Látkép a Kecskehegyről)
12) **András király tér** (Square of King Andrew)

History: Published by Hardmuth E. in Pozsony, registered under "Universal" Trade Mark. c. 1912. The whole set was offered for 12 fillér, about the price of a 'continental breakfast'.

522.39 **Serie Pressburg.** Set of 10 numbered colour photostamps with German inscriptions.

1) **Blumenthaler Kirche und Apotheke.**
   (Blumenthal Church and Pharmacy; Blumenthal templom és gyógyszertár)
2) **Königl. Post u. Telegr.-Gebäude.**
   (Roy. Post Office and Telegraph Building; M. kir. Posta- és Távirda)
3) **Dreifaltigskeitskirche.**
   (Church of Holy Trinity; Szentháromság templom)
4) **Städt. Theater.** (Municipial Theatre; Városi Színház)
5) **Waisenhaus „Maria-Schutz".**
   ("Maria Patrona" Orphanage; „Oltalmazó Szüzmária" Árvaház)
6) **Fischertor.** (Fishermen's Gate; Halászkapu)
7) **Erzherzog-Friedrich-Palais.**
   (Archduke Friderick's Palace; Frigyes főherceg palotája.)
8) **St. Josepfs-Säule.** (St. Joseph's column; Szt. József oszlop)
9) **Domkirche.** (Cathedral; Székesegyház)
10) **St. Martins-Statue.** (St. Martin's statue; Szt. Márton szobor)

522.40 **POZSONYI EMLÉK**
SOUVENIR FROM POZSONY
Statue of Maria Theresia (Mária Terézia szobor)
Imperforate, 30 x 25 mm, red and white, pre WWI

522.41 **Serie Pöstyén.** Set of 10 perforated, 65 x 45 mm, numbered, multi-coloured photostamps with German inscriptions, pre WWI

1) **Franz-Josef-Bad.** (Franz-Joseph Bath; Ferenc-József fürdő)
2) **Königszeile.** (King's quarters; Királyfürdő)
3) **Infanterist.** (Infantryman i. e. trolley-puller; Infanteriszt)
4) **Park-Partie.** (Park's section; Parkrészlet)
5) **Partie vor dem Bahnhof.** (Scene with the Railway Station; P. u. környéke)
6) **Schlampackung.** (Mud treatment; Iszappakolás)
7) **Híd-Vágbrücke.** (Bridge over the Vág; A Vág hídja)
8) **Arbeiterpensionat.** (Workers' boarding house; Munkáspanzió)
9) **Packung.** (Packing; Pakolás)
10) **Csejte.** (Village Csejte; Csejte)

SCHAESSBURG (See SEGESVÁR)

SEGESVÁR

522.42 **Serie Schässburg.** Set of 5 perforated, 65 x 45 mm, numbered, multi-coloured photostamps without text, views of the old town from different angles, pre WWI

522.43 **SELMECZBÁNYA. Szentháromságtér**
Perforated, 58 x 40 mm, multi-coloured, pre WWI

522.44 JÖJJÖN SOPRONBA!
COME TO SOPRON!
The watch tower and the old city's view
(A Hűség Tornya és kilátás az Óvárosra)
Perforated, 30 x 40 mm, brown; blue; green, about 1930

PRESSBURG (See POZSONY)

522.45 SZEGED
The Dom with the Open Air Theatre
(A Dóm a Szabadtéri Színpaddal)
Imperforate, 27 x 35 mm, blue and white, mid 1930s

Stamps on the Open Air Theatre Festival held in Szeged see under 272.11-13.

522.46 **SZENTELEK TÁRSASKÖR ÉS SZÉPÍTŐ EGYLET 4 (FILLÉR)**
SZENTELEK CLUB AND COMMITTEE FOR IMPROVEMENT 4 (FILLÉR)
View of the village (A község látképe)
Perforated, 33 x 42 mm, lilac on white paper, printed by Schwiedernoch, Vienna, c. 1910, **R**
History: A small village in Western Hungary (Vas county), at the time having a population of about 3000.

522.47 **SZOVÁTA GYÓGYFÜRDŐ GYÖNYÖRÜ VIDÉKE KITÜNŐ GYÓGYHATÁSÚ OLCSÓ ÁRAK**
SZOVÁTA SPAA'S BEAUTIFUL SURROUNDINGS HAVING
THERAPEUTICAL POWER CHEAP PRICES

Lady in front of the spa's lake and central building
(Hölgy az üdülőhely központi épülete és csónakázó-tava előtt)
Perforated, 63 x 50 mm, colour litho, green and blue on white paper, printed by Magyar Földrajzi Intézet R.T., signed Szekeres-Bokros, pre WWI, **R**

522.48 1934. SZEPTEMBER 1-10. ÜNNEPI HÉT SZOMBATHELY
SEPTEMBER 1-10 1934 WEEK OF CELEBRATION SZOMBATHELY
The cathedral, between its two towers with the double cross
(A székesegyház, ikertornyai között kettős kereszttel)
Perforated, 38 x 60, black and white. Signed Pálinkás 1934

SZEGED
522.49 **Serie Szegedin.**
Set of 5 perforated, 65 x 45 mm, numbered multi-colour photostamps with German inscriptions, pre WWI

1) **An der Theissbrücke.** (On the Tisza Bridge; A Tisza-hídon)
2) **Park.**
3) **Ringstrasse.** (Boulevard; Körút)
4) **Kossuthplatz.** (Kossuth Square; Kossuth tér)
5) **Denkmal.** (Monument; Vásárhelyi szobra)

522.50 **Serie Temesvar.** Set of 10 perforated, 65 x 45 mm, numbered, multi-coloured photostamps, pre WWI

1) Without text. (Szöveg nélkül)
2) Without text. (The synagogue; Zsinagóga)
3) **Losonczy-Platz.** (Losonczy Squere; Losonczy tér)
4) Without text. (Szöveg nélkül)
5) Without text. (The Sinagogue; Zsinagóga)
6) Without text. (Szöveg nélkül)
7) **Hauptstrasse.** (Main street; Fő utca)
8) **Domplatz.** (Cathedral Square; Székesegyház tér)
9) **Kossuth-Platz.** (Kossuth Squere; Kossuth tér)
10) **Millennium-Kirche.** (Millennium Church; Millenneumi templom)

522.51 ÚJTÁTRAFÜRED EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA
ÚJTÁTRAFÜRED OPEN ALL YEAR ROUND
Winter landscape in in the High Tatras (Téli táj a Magas Tátrában)
Imperforate and perforated, 53 x 47 mm, colour litho. Printed by Lengyel Lipót, c. 1910

522.52 **Ujvidék.** Set of 3 photostamps. Perforated, 42 x 28 mm, black and white, pre WWI

1) **Artézi Jódosfürdő**
   Hot iodine spring water bath
2) **Artézi Jódosfürdő Előcsarnok**
   Hot iodine spring water bath Lobby
3) **Artézi Jódosfürdő** (The same building from a different angle)
   Hot iodine spring water bath

TRENCSÉNTEPLIC
522.53 Serie Trencsén-Teplitz.
Set of Trencsén-Teplitz.
Unknown number of multi-coloured and numbered photostamps. No text. Perforated, 65 x 45 mm, pre WWI
Note: A typical monster-set.

522.54 Magyarország
Hungary
Unknown number of multi-coloured and numbered photostamps. Grey picture with dark frame on white paper, 63 x 42 mm, pre WWI. Must have been a large set, probably about 60 stamps with city views.

CROATIA - ZAGREB/HORVÁTHORSZÁG-ZÁGRÁB

522.60 **Serie Agram.** Set of 15 perforated, 65 x 45 mm, numbered, multi-coloured photostamps without text
Note: Agram is the German name of Zagreb, the Croatian capital.

53 TOURISTS-TAXES AND FEES/ IDEGENFORGALMI ADÓ- ÉS ILLETÉKBÉLYEGEK

53.01 GYÓGYHELYI DIJ

SPA TAX
Waterfall (Vízesés)
Perforated, 20 x 25 mm, 1934

2 FILLÉR	-	blue on white paper
4 FILLÉR	-	brown on white paper
6 FILLÉR	-	green on white paper
8 FILLÉR	-	red on white paper

Note: Listed by Flóderer, p. 180.

53.02 ELADÁSI ÁRA .... fill. REKLAMÁCIÓ: IBUSz BUDAPEST V. KÁDÁR-UCCA 4.

SALE'S PRICE .... fill. COMPLAINTS: IBUSz BUDAPEST VO. KÁDÁR-UCCA 4.
The company's logo and national coat of arms (Az rt. logója és az állami címer)
Perforated, 16 x 22 mm, blue and greenish-grey on white paper, 1930s, **R**
Variations:
a) Turul with globe and national coat of arms (Turul földgömbbel és állami címerrel)
b) Turul with giant wings, globe and national coat of arms
(Óriás szárnyú Turul, földgömb és állami címer)
c) The company's logo and national coat of arms. No Turul
(Az rt. logója és állami címer. Turul nélkül)
Note: Shortened text: "Complaints" and full address missing.
Known denominations (either printed or overprinted): 20, 23, 28, 48, 50 fill(ér).
History: The purpose of these stamps is still not clear. They were printed by the national tourist agency, probably used as a sales tax but it is not clear where and for what purpose.

54 OTHER/EGYÉB

FOLKLOR/NÉPMÜVÉSZET

524.01 **Internationale Trachten. Ungarn.**
International Costume. Hungary.
Set of unknown number of multi-colour photostamps, 40 x 60 mm, no text, pre WWI

1) Two young girls (Két fiatal lány)
2) Young couple (Fiatal pár)
3) Folk orchestra (Népi zenekar)
4) Gypsy beggar with child on his back (Cigány koldús gyerekkel a hátán)
5) Two women sitting, man standing on the left (Két ülő nő, balra álló férfi)
6) Young woman with child on hand, flanked by two men (Nő karján gyerekkel két férfi között)
7) Gypsy couple (Cigány pár)
8) Four women (Négy nő)
9) Young lad sitting (Ülő legény)
10) Women standing (Álló nő)
11) Young women standing, older one sitting (Ülő fiatal, álló idős nő)
12) Three women (Három asszony)
13) Six horse carts from the Hung. Plains (Hatosfogat az Alföldről)
14) Same cart unloaded (U. az a hatosfogat üresen)
15) Young woman holding tambourine (Fiatal nő tamburinnal)
16) Young woman with flower in hand (Fiatal nő virággal)
17) A couple, man holding his hat (Pár, a férfi kezében tartja a kalapját)
18) Young woman with flowers and ribbons (Fiatal nő virággal és szalagokkal)
19) Two shepherds in special coats (Két szűrt viselő pásztor)
20) A proud sheperd (A büszke pásztor)
21) Csikós (herdsman) on horseback, another one pointing directions (Két csikós, egyikük éppen irányt mutat)
22) Old shepherd with his dog (Öreg pásztor kutyájával)
23) Young female with jug in hand (Menyecske köcsöggel a kezében)
24) Young female with handkerchief in hand (Menyecske keszkenővel)
25) Young man, hands on hips (Kezét csipőre tevő legény)
26) Female with flower, other hand on hip (Nő virággal, másik keze a csipején)
27) Young man holding stick on shoulders (Legény bottal a vállán)
28) Old shepherd with three lads (Számadó három bojtárral)
29) Shepherd in great sheepskin (Gulyás gubában)
30) Shepherd in shorter sheepskin (Pásztor rövid bundában)
31) Five horse carriage from Debrecen (Debreceni ötösfogat)
33) Three women at the river (Három asszony a folyónál)

Note: Stamps with firms' advertisement such as "Brüder Wildbanner, Land(wirtschaftliche) Machinen Radenhein-Kärnten" are quite difficult to find. Most of the images of the stamps are "copied" from postcards, such as the Hortobágy-scenes. (No. 21, 22, 28 etc.)

54.02 **Bosznia-Herczegovina**

Set of photostamps on local folklore, number of designs unknown. Perforated, blue-grey on white paper with dark blue frame, 65 x 45 mm/45 x 65 mm, c. 1910. Publisher unknown

1) **Török és bosnyák népviselet**
Turkish and Bosnian folk dresses
Street sceen before a mosque

2) **Bosnyák viselet**
Bosnian wear
Couple in local dress, man with rifle

History: Bosnia-Hercegovina was occupied by the Monarchy in 1878, annexed in 1908. It was odd in that it was not attached to either the Austrian part, or the Hungarian one but remained governed by the common Ministry of Finances until 1915. This common interest may suggest that either Austrian or Hungarian publishers were responsible for any series on that particular subject regardless of the language of the inscriptions.

NOTES / JEGYZETEK

6 MILITARY STAMPS

Stamps with military themes have always enjoyed great popularity among collectors. Hungarian military stamps are well represented both in quantity and quality in the period of WWI, otherwise the total is small. This is true especially for the WWII years, a surprising fact considering the propaganda war being fought on all fronts and by every means possible.

There are classification problems which are not easy to resolve in the case of the Austro-Hungarian productions. When in doubt, we have tried to remain on the safe side and incorporate rather than leave out any important items. In line with this editorial approach any bi- or trilingual ones showing Hungarian inscriptions are included, as well as stamps showing Hungarian themes (e.g. a founder of a regiment, war hero etc) or clearly Hungarian related are included.

Dating is no problem with these military productions. All periods are very clearly separated: pre WWI, WWI, the ‘national army’ and the later, so called ’honvédség’ period, inc. the peacetime years in between the two wars and, lastly, WWII. As WWI editions make up the bulk of these stamps, for practical reasons this period has been split, introducing the sub-chapter entitled “Pre- and post WWI editions”, meaning the publicity which preluded was subsequent to the Great War i.e. the years before and after 1914 - 1918. We hope this split will help the reader.

Archprincess Augusta in fundraising action / Auguszta főhercegnő gyűjtés közben

6 KATONA-BÉLYEGEK

A katonai témájú bélyegek mindig is nagy népszerűségnek örvendtek a gyűjtők körében. Az I. világháborús magyar katonabélyeg-kiadás mind a mennyiség, mind pedig a minőség tekintetében előkelő helyet foglal el a nemzetközi összehasonlításban, más területeken viszont említést is alig érdemel. Különösen áll ez a II. világháború időszakára, ami annál is meglepőbb, mivel a felek kemény propaganda-háborút is folytattak egymás ellen.

Az osztrák-magyar bélyegek esetében, ha a rendszerezés során bármilyen kétség merült fel, igyekeztünk bebiztosítani magunkat, és inkább felvettük, mint kihagytuk a problémás kiadványt. E szerkesztési elveknek megfelelően a katalógusban szerepel minden olyan két-, illetve háromnyelvű bélyeg, amelynek feliratában magyar szöveg is található, továbbá minden, valamilyen módon történelmünkhöz kapcsolódó kiadvány.

Ami a korszakolást illeti, e téren szerencsére nincs különösebb probléma. A korszakhatárok egyértelműek: osztrák-magyar hadsereg, I. világháború, nemzeti hadsereg illetve m. kir. honvédség, II. világháború. Miután az első világháborús bélyegek teszik ki az anyag java részét, e rész elé és mögé egy-egy alfejezet került (I. világháború előtti és I. világháború utáni kiadványokként). Ez remélhetőleg nem zavarja majd a katalógus használatát.

General note:
For military-related stamps see also the following issues at chapter 0: Harry Hill Bandholz, WWI American general 034.05; count Hadik, Hungarian Hussar general 034.17; Eugen Savoy, Austrian general 034.47; Simonyi, the bravest Hungarian Hussar 034.48- See also soldiers' portraits among the HPS series, No. 04.01.

60 PRE- AND POST-WWI EDITIONS/ I. VILÁGHÁBORÚ ELŐTTI ÉS UTÁN BÉLYEGEK

600 AUSTRO-HUNGARIAN ARMY/A MONARCHIA IDEJÉBŐL

Pre-war regimental editions of the Austro-Hungarian Army were modelled on the Italian (semi - official) regimental stamps. The Ministry of War ordered the stamps at the well known printing house of Schwiedernoch in Vienna in early 1910s, probably in 1911-12. Schwiedernoch used his favorite creamy-white paper for the stamps, a novelty of the time and very much the firm's speciality. However, this special paper made multi-coloured printing impossible so the Austro-Hungarian regimental stamps of the period, i. e. of the early 1910s undoubtedly belong to the 'novel' method of printing but cannot be compared with the colourful Italian productions.

Among these stamps there is none with text only in Hungarian. This is only to be expected, as the Ministry which catered for so called 'joint' or 'common' units, usually drawn from several nationalities but with the German as the language of command. Bilingual - i. e. German-Hungarian, German-Czech etc. etc. are numerous, there are even tri-lingual ones, such as German-Hungarian-Rumanian.

The outbreak of the War effectively stopped the Ministry's publishing project but then a new publishing 'boom' took place, when the war was in progress, when, in great numbers, the regiments and even batallions started to produce their own charity stamps.

INFANTRY REGIMENTS/GYALOGEZREDEK

600.01 K. U. K. INFANTERIE REGIMENT NR 5 CS. ÉS . 5. SZ. GYALOGEZRED
Episode aus der Schlacht von Solferino. 24. Juni 1859 Jelenet a solferinói csatából - 1859 junius 24-én
IMP. AND ROY. INFANTRY REGIMENT No 5 Battle scene at Solferino, 24 June 1859
Perforated, 60 x 45 mm, red on white creamy paper, printed by Schwiedernoch
History: The battle was fought between the Austrians and the allied forces of Bonaparte III and the Italians. A very bloody encounter (a total of 42,000 killed or wounded), which was won by the allies. As a result of which Austria had to give up Lombardy.

600.02 G. d. J. GÉZA Freih. v. FEJÉRVÁRY de Komlos-Keresztes
INHABER des k. u. k. I Reg. No. 46
Baron Géza FEJÉRVÁRY de Komlós-Keresztes,
OWNER of the imp.and roy. I. Reg. No 46
Photoportrait in frame made of oak leaves (Fénykép portré babérleveles keretben)
Perforated, 45 x 63 mm, black and green on white creamy paper, about 1910
History: Baron Fejérváry Géza, general, politician, died in Vienna, April 1914. From 1912 commander of the Hungarian Guards at the Court.

600.03 K. u. K. INFANTERIEREGIMENT ERZH. FRANZ FERDINAND Nro 19
A Ferenc Ferdinand Főherceg nevét viselő cs. és kir. 19. sz. gyalogezred
Imp. and Roy. Archduke Franz Ferdinand Infantry Regiment No. 19
Portrait of the Archduke in uniform (A főherceg egyenruhás arcképe)
Perforated, 30 x 40 mm, blue on whitish paper, printed by Schiedernoch, Vienna. About 1910

History: Franz Ferdinand, crown prince, overseer of the Austro-Hungarian Army, known of pro-Czech and anti-Hungarian sentiments. Assassinated in Sarajevo.

600.04 **K. u. K. I. R. No 25 Errichtet 1672 Cs. és K. 25. gy. e. 1672-évb. alapittatott**
FM. JOHANN CARL CF. SERÉNYI - Erster Inhaber - Első ezredtulajdonos
Imp. and Roy. Inf. Reg. No 25 Founded 1672 First Owner CF. SERÉNYI
Portrait of the count in oval frame (Portré ovális keretben)
Perforated, in two sizes, blue on white paper. Size variations:
a) 45 x 60 mm
b) 35 x 50 mm
History: A noble family, with impressive military tradition, having a lineage back to the 15th Century. János Károly served in the rank of lieutenant general, later become President of the War Council.

600.05 **VITAM ET SANGUINEM K. U. K. INF. REG. MARIA THERESIA No 32**
CS. ÉS KIR. 32. MÁRIA TERÉZIA GYALOGEZRED
VITAM ET SANGUINEM IMP. AND ROY. MARIA THERESIA INF. REG. No 32
Maria Theresia statue in Pozsony (A pozsonyi Mária Terézia szobor)
Perforated, 30 x 50 mm, blue on white creamy paper
History: The famous motto "Vitam et sanguinem" has its own history: Hungarian noblemen cried out in unison at the Parliament of Pozsony (naturally in Latin) offering "Our life and blood'' to Queen Maria Theresia in her war with Frederick the Great, thus in fact saving her and the empire.

600.06 Schlacht bei Vizakna, 4. Febr. 1849. K. u. K. F. K. R. No. 36
Battle at Vizakna, 4 of Febr. 1849 Imp. and Roy.
Gun train moving on battlefield (Lovastűzérség előnyomulása)
Perforated, 50 x 30 mm, brown on white creamy paper, printed by Schwiedernoch
History: Battle fought in Transylvania during the Independence War between the imperial troops and the Hungarians. The Hungarian side lost the battle and 300 killed in action.

600.07 MALER HERZL DEM I. R. No 38 GEWIDMET. PARIS 1886 NINCSEN PÁRJA M0LLINÁRY BAKÁNAK
ARTIST HERZL PRESENTS IT TO INF. REG. No 38. PARIS 1886
THERE IS NONE OTHER SUCH AS THE MOLLINÁRY 'TOMMY'
Common soldiers in an inn enjoying themselves (Ivóban mulató bakák)
Perforated, 50 x 40 mm, brown on white cream paper, printed by Engel and Son,Vienna
History: Baron Mollinary Antal (1820-1804), lieutenant general, born in Italy, made his name famous as a young officer in 1848 fighting in Lombardy against his countrymen. The regiment, drawn from Kecskemét and the surrounding region adopted his name in 1867.

600.08 K. u. K. INFANTERIE No. 48 SCHLACHT BEI NOVI AM 15. AUG. 1799
CSATA NOVI-NÉL, 1799 AUGUSZTUS 15-ÉN
Imp. and Roy. Infantry Reg. No 48 Battle at Novi, 15 AUG. 1799
Perforated, 60 x 35 mm, picture in brown, green frame on white paper, printed by Schwiedernoch
History: Multiple battle scene with the Turks, of which the battle in 1799 was the third and the last.

600.09 K. u. K. INF.-REGT. No 51 1702 errichtet als Bagosyhayduken
GABRIEL FREIHERR VON SPLÉNYI 'Unverzagt und unverdrossen'
Imp. and Roy. Inf. Reg. No 51 Founded 1702 as Bagósy's Hajduks
Baron Splényi Gábriel 'brave and never tired'
Portrait in oval frame (Portré ovális keretben)

Perforated, 35 x 50 mm, blue on white creamy paper, printed by Engel and Schwiedernoch, Vienna, about 1905

History: The regiment, founded by Colonel Bagossy Pál (? - 1710) went into action first in the Italian theatre in 1703. Later in Hungary, Bagossy went over to the rebels, i. e. serving under Rákóczi II.

600.10 **Erster Inhaber des k. u. k. Infant.-Regimts. Nr 60 A cs. és kir. 6o. gyalogezred első tulajdonosa F. Z. M. Ignaz Graf Gyulai 1801 - 1835 Gróf Gyulai Ignácz táborszernagy**

First owner of the imp. and roy. Inf. Reg. Nr 60 Count Gyulai Ignác 1801-1835 field general

Portrait (Portré)

Perforated, 30 x 40 mm, olive green on creamy paper, printed by Schwiedernoch

History: Count Gyulay (1763-1831), President of the War Council (1830), was one of the most decorated generals of the army.

600.11 **K. u. k. I. R. LUDWIG PRINZ VON BAYERN No 62 STANCZY ŐRMESTER 62 ESEK MINDIG CSAK „ELŐRE" FELDWEBEL STANCZY 62 TOTDÉUNA INAINTE! FELDWEBEL STANCZY GYŐR, 14. JUNI 1809. „62 IMMER VORAN"**

Imp. and Roy. Inf. Reg. LUDWIG PRINCE OF BAVARIA No 62

SERGEANT STANCZY 62ND'S ALWAYS "FORWARD" GYŐR, 14. JUNE 1809

Perforated, 60 x 40 mm, olive green on white creamy paper, printed by Schwiedernoch

History: The Austrian army fought and lost a battle against the French at Győr, Western Hungary in 1809 where sergeant Stanczy distinguished himself.

600.12 **1866 24/6 K. u. k. i. r. Nr. 65. Cs. és k. 65. gy. e.**

1866 24. 6 Imp. and roy. inf. reg. No 65

Perforated, 60 x 45 mm, picture in grey; brown; frame in red on creamy paper, printed by Schwiedernoch, Vienna

History: The regiment put up a heroic stand against the Prussians in the lost battle of Königraetz.

600.13 **Monument für die Gefallenen des K. u. K. Inf. Regiments No. 68 in Szolnok**
A 68. gyalogezred elesetteinek emlékszobra Szolnokon
K. u. K. INFANTERIE REGIMENT FREIHERR V. REICHER No. 68
Cs. és Kir. 68. sz. VON REICHER GYALOGEZRED

Monument of the fallen Imp. and Roy. No 68 Inf. Regiment in Szolnok

IMP. and ROY. VON REICHER INFANTRY REGIMENT

The monument with two soldiers (Az emlékmű, kerítésénél több katonával)

Perforated, 35 x 55, lilac on white creamy paper, printed probably by Schwiedernoch

History: The regiment was traditionally drawn from Szolnok and surroundings, the central region of the Great Hungarian Plains. The regiment suffered high losses at Königraetz in 1866.

600.14 **K.u.K. I. R. FREIHERR v. LEITHNER No 69. GEMSEBERG 22. JULI 1866.**

IMP. AND ROY. INFANTERY REGIMENT VON LEITHNER No 69

GEMSEBERG 11 JULY 1866

Battle scene (Csatajelenet)

Perforated, 62 x 45 mm, black picture with blue ornamental frame on creamy paper, printed by Schwiedernoch

History: Not a well known battle, in a fact skirmish between Austrian and Prussian troops.

600.15 K. UND K. INFANTERIE REGIMENT FREIHERR V. DRATHSCHMIDT No. 101. CS. ÉS KIR. 101. GYALOGEZRED

IMP. AND ROY. INFANTRY REGIMENT VON DRATSCHMIDT No. 101
IMP. AND ROY. INFANTRY REGIMENT No. 101
Set of two designs, perforated, 55 x 40 or 40 x 55 mm, black and yellow on white, creamy paper, printed probably by Schwiedernoch

1) Unit in a hilly position, prepared to open fire (Egység hegyoldalban, tüzelésre készen)
2) Infantry attacking under flag (Gyalogsági roham, zászlóval)

CROATIAN REGIMENTS/HORVÁT EZREDEK

600.16 K.u.K. Infanterieregiment Graf Daun Nr. 56
Leopold Josef Maria Graf von und zu Daun, Fürst von Thiano. Feldmarschall
Roy. and Imp. Infantry Regiment No 56 count Daun
Leopold Josef Maria Count Daunt, Prince of Thiano. Field Marshall
Portrait in flowery frame (Arckép virágos kerettel)
Perforated, 20 x 30 mm, black on creamy paper

600.17 OTTOČANER INF. REG. GRAF JOSEPH JELLAČIĆ No 79.
SCHLACHT UND ERSTÜRMUNG DER MONTI BERICI AM 10. JUNI 1848.
INF. REG. No 79 OF COUNT JOSEPH JELLACIC, OTTOCAC
BATTLE AND ATTACK ON MONTI BERICI 10 JUNE 1848.
Battle scene (Csatajelenet)
Perforated, 50 x 30 mm, brown on creamy paper

CAVALRY/LOVASSÁG

600.20 **K. u. k. HUSARENREGIMENT KAISER No 1**
A cs. és kir. első huszár ezred tulajdonosa I. Ferencz József császár és király
Imp. and Roy. Hussar Regiment No. Owner: Ferencz József I emperor and king
Portrait of the ruler from 1848 and 1912 (Az uralkodó arc képe 1848 és 1912-ből)
Perforated, 60 x 40 mm, multi-coloured on white creamy paper, printed by Schwiedernoch

600.21 REGIMENTSINHABER ANDREAS GRAF VON HADIK GRÓF HADIK ANDRÁS EZREDTULAJDONOS K.u.K. HUSARENGREGIMENT
OWNER OF THE REGIMENT COUNT HADIK ANDRÁS
IMP. AND ROY. HUSSAR REGIMENT
Portrait of the Count (A gróf arcképe)
Perforated, 45 x 60 mm, blue on creamy paper, printed by Schwiedernoch
History: Count Hadik András (1710-1790), field marshal, started his career as a commoner. In the Seven Years War he became one of the most successful cavalry generals of Maria Theresia's forces against Frederik the Great, his feats included raiding Berlin (for a day), the Prussian capital.

600.22 K.u.K. HUSARENGREGIMENT No 12 Errichtet als Palatinhusaren. 1800
ERZHERZOG JOSEF PALATIN, Inhaber vom Jahre 18.10. 1847
IMP. AND ROY. HUSSAR REGIMENT No 12 Founded as Palatin-Husars in 1800
Viceroy Joseph, owner of the regiment from 18. 10. 1847
Portrait of the Viceroy (József nádor arcképe)
Perforated, 45 x 60 mm, blue and black on creamy paper
History: The Palatin or Nádor Hussars were stationed in Buda Castle.

600.23 K. u. K. Husaren-Regiment von Tersztyánszky Nr. 8
Oberst Paul Deák de Mihály Errichter des Regiments 1696
Imp. and Roy. Hussar Regiment of Tersztyánszky No. 8
Major Paul Deák de Mihály founder of the Regiment in 1696
The founder leading his regiment (Az alapító huszárezrede élén)
Perforated, 30 x 40 mm, blue and red on white paper, printed by Schwiedernoch
History: The regiment bears the name of Colonel General Tersztyánszky Károly (1854-1921), the leading cavalry expert of the Monarchy in the pre-WWI period. In 1917 he was nominated as Commander of the Imperial Horse Guard.

AUSTRO-HUNGARIAN NAVY/OSZTRÁK-MAGYAR HADITENGERÉSZET

The Austro-Hungarian Navy main base was at Pola (todays Pula in Croatia). The navy had a mixed officers corps and crew, mainly Austrian Germans, Dalmatian Croatians and Hungarians. For political reasons, clearly to please the Hungarian side, some of the bigger ships had typical Hungarian names.

600.30 K. k. oesterr.-ungar. Flotte
Imp. and roy. aust.-hung. Navy
Set of 10 designs. Perforated, colour litho, 70 x 50 mm, signed Böttcher, designed between 1912-1914, printed 1915 in Germany. With the ships' names as follows:

1) **Viribus unitis**
2) **Ofenpest**
3) **Panzerkreuzer St. Georg**
4) **Szamos**
5) **Habsburg**
6) **kl. Kr. Admiral Spaun**
7) **Unterseeboot U 3**
8) **Torpedozerstörer**
9) **Erzherzog Karl**
10) **Erzherzog Franz Ferdinand**

601 NATIONAL ARMY AND THE HUNG. ROY. HONVÉDSÉG/ A NEMZETI HADSEREG ÉS A M. KIR. HONVÉDSÉG

The "National Army" had been formed in Southern Hungary, in Szeged from right wing elements, mainly officers and young intellectuals opposing the Soviet type Republic declared on the 21st March 1919. The number of the troops grew steadily and became the only important force in nationalist hands after the collapse of the Soviet Republic, enabling the commander in-chief, Admiral Horthy, to occupy the capital and take political power. The reorganised army, henceforth officially called Royal Hungarian Honvédség (Army) fought to the bitter end in WWII, finishing it on German (mostly Austrian) soil.

Literature/Irodalom:
Dombrády Lóránd - Tóth Sándor: A Magyar Királyi Honvédség 1919-1945. Zrínyi, 1987.

601.01 Adakozzunk a Nemzeti Hadseregnek!
Give donations to the National Army!
Tri-coloured flag (Nemzeti színű zászló)
Perforated, 30 x 20 mm, about 1920

601.02 MAGYAR NEMZETI HADSEREG 1920
HUNGARIAN NATIONAL ARMY 1920
St. Stephen's crown, below Turul with sword (A Szent Korona, alatta kardos Turul)
Perforated, 30 x 35 mm, light brown on off white paper

601.03 **M. KIR. HONVÉD TÉRKÉPÉSZETI INTÉZET 1919-1944**
HUNG. ROY. HONVÉD MAPMAKING INSTITUTE 1919-1944
The Institute's building (Az intézet épülete)
Perforated, 48 x 35 mm, print in lilac on white paper, signed Bokros K
Note: See also No. 032.07.

601.04 MAGYAR KATONAI TÉRKÉPEZŐ CSOPORT
HUNGARIAN MILITARY MAP MAKING TEAM
Turul over map of historic Hungary and national coat of arms
(Turul a történelmi Magyarország térképe és az állami címer fölött)
Perforated, 55 x 40 mm, black print on white paper, printed of the basis of original etching, late 1930s, **R**

It is difficult to establish the exact number of Hungarian WWI issues. First, because there is overlapping due to the complex organisational structure of the Monarchy's armed forces. This results in great difficulty in classification for the collector.

For example, in the armed forces of the Austro-Hungarian Monarchy everything was duplicated. There was the bulk of the defence forces, the so called imperial and royal (kaiser und königliche, k.u.k.) "common" army, recruited from all parts of the Empire with its German commanding language, and the much smaller force of the Austrian "Landwehr" and Hungarian "Honvéd" units, a kind of a national guard or territorial units in the Austrian and the Hungarian part of the Monarchy. To complicate things further, in Hungary there were some Croatian "domobran" regiments with their own command language - Croatian.

The Croatian "domobran" regiments belonged to the organisational structure of the Hungarian "Honvéd" forces, regiments raised in Bosnia-Herzegovina, a province with a mixed Serb-Croat-Muslim population. These were organised on a separate basis, excluded from the common structure but under the command of the common armies. Of the 8 Bosnian-Herzegovinian regiments, the 1st and 3rd was stationed in Budapest and the 4th in Győr.

All of this massive and extremely intricate structure, including a navy, cavalry, artillery units etc. produced a vast array of stamps during the Great War at all organisational levels and in nearly all main languages spoken in the Monarchy's army, Croatian, Czech, German, Hungarian, Italian, Polish, Roumanian, Ruthenian, Serbian, Slovene and Ukranian.

As far as possible, we list not only "full-blooded" Hungarian productions but all stamps with Hungarian or mixed - German-Hungarian - inscriptions. The listing attempts to bring some logic to this vast array: regiments or batallions belonging to the common organisational structure, where the majority or a substantional part of soldiers were of Hungarian origin, issued their stamps in bilingual form: in the official German and the practical Hungarian language. There are many such examples, mainly war charity stamps of the frontline units. It is interesting to note that there appears to be a relative scarcity of war propaganda issues in comparison to German stamps. War welfare issues (military and civilian) dominate every other category during the whole period, and they include both official and semi-official productions.

The listing below shows the status of "common" army regiments, including numbering, nationality and depot by the end of WWI, i. e. 18th October 1918 and indicates all known stamps with Hungarian inscriptions. Honvéd formations and batallion level organisations of the common formations are not included. Depots in Hungary and regiments of fully or mixed Hungarian nationals are marked in **bold lettering.**

Regimental structure of the Austro-Hungarian Army in WWI / Osztrák-magyar ezredek az I. világháborúban

Reg. no Ezr.sz.	Nationality Nemzetiség	Depot Állomáshely	Known stamps Ismert bélyegek
1	German-Czech	Bennish	
2	**Roumanian-Hungarian**	Prague	1
3	Czech	Brünn (Brno)	
4	German-Czech	Vienna	
5	**Hungarian-Roumanian**	**Szatmárnémeti**	
6	Serbian-Croatian-German	**Pécs**	1
7	German-Slovene	Klagenfurt	
8	Czech	**Nagyszeben**	
9	Ukranian	uranica	
10	Polish-Ukranian	Neu Sandec (Nowy-Scz)	
11	Czech	**Gyula**	
12	**Slovak-Hungarian**	**Nagybecskerek**	
13	Polish	Olmütz	
14	German	Linz	
15	Polish-Ukranian	Lemberg (Lwów)	
16	Serb-Croat	**Bjelovar**	
17	Slovene-Roumanian	Feldbach	
18	Czech	Leipa	
19	**Hungarian**	**Körmend**	8
20	Polish	Tarnów	
21	Czech	Eger	
22	Serb-Croat	**Gyulafehérvár**	
23	**Hung.-German-Serb-Croat**	**Zombor**	1
24	Ukranian	Kolomea	
25	**Hungarian-Slovak**	**Losonc**	
26	**Hungarian-Slovak**	**Esztergom**	1
27	German	Graz	
28	Czech-Polish	Bruck an der Mur	
29	Mixed	**Komárom**	
30	Polish-Ukranian	Zamo	
31	**German-Hung.-Roumanian**	Nova Padova and Batajnica	
32	**Hungarian**	**Budapest**	1
33	**Roum. -Hungarian-German**	**Arad**	
34	**Hungarian-Slovak**	**Kassa**	1
35	Czech	?	
36	Czech	?	
37	**Hungarian-Roumanian**	**Hajdúböszörmény**	
38	**Hungarian-Roumanian**	**Budapest**	
39	**Hungarian-Roumanian**	Königgrtz (Hradec Kralove)	
40	Polish-Ukranian	Sternberg	
41	Roumanian-Ukranian-German	Czernovitz (Cernovci)	
42	German-Czech	Theresienstadt (Terezin)	
43	Roumanian-Serb-Croat	**Fehértemplom**	
44	**Hungarian-German**	**Kaposvár**	1
45	Polish-Ukranian	Przemyl	
46	**Hungarian**	**Békéscsaba**	
47	German-Slovene	Marburg	
48	Hungarian	Pilsen (Plzen)	
49	German	Vienna	
50	**Roumanian-Hungarian**	**Hódmezővásárhely**	
51	**Roumanian-Hungarian**	Prague	
52	**Hungarian-German**	**Budapest**	
53	**Croatian**	**Zagreb** (Agram, Croatia)	1

54	Czech-German	Sanok	
55	Czech-Ukranian	Bielitz (Bielsko-Biaa)	
56	Polish	Kielce	
57	Polish	Prerau	
58	Ukranian-Polish	Lublin	
59	German	Salzburg	
60	**Hungarian**	Kuttenberg	1
61	German-Roumanian	**Temesvár**	
62	**Hungarian-Roumanian**	**Marosvásárhely**	
63	**Hungarian-Roumanian**	**Kolozsvár**	1
64	Roumanian	Vienna	
65	**Hungarian-Ruthenian**	**Munkács**	
66	**Hung.-Ruthenian-Slovak**	**Ungvár**	1
67	Slovak	**Eperjes**	
68	**Hungarian**	Prague	9
69	**Hungarian**	Pilsen	3
70	Serb-Croat	**Nagyvárad**	
71	Slovak	**Beszterce**	
72	**Hungarian-Slovak**	**Pozsony**	
73	German	Vrsovice (near Prague)	
74	Czech-German	Kaaden	
75	Czech	**Debrecen**	
76	**Hungarian-German**	Vienna	
77	Ukranian-Polish	Jaroslaw	
78	Croatian	**Eszék**	
79	Serb-Croat	**Otocac** (Croatia)	
80	Ukranian-Polish	**Rimaszombat**	
81	Czech	Iglau	
82	**Hungarian**	**Szászváros**	
83	**Hungarian-German**	Vienna	2
84	German	Vienna	
85	Ruthenian-Roumanian	**Balassagyarmat**	
86	**Hungarian-Serb-Croat**	**Szabadka**	3
87	Slovene	Cilli	
88	Czech	**Szolnok**	
89	Ukranian-Polish	Rzeszów	
90	Polish	Jicin	
91	German-Czech	**Királyhida**	
92	German	Komotau	
93	German-Czech	Radom	
94	German-Czech	**Kecskemét**	
95	Ukranian-Polish	Stanislau	
96	Serb-Croatian	**Karlovac**	
97	Italian-Slovene	**Székesfehérvár**	
98	Czech-German	Radkersburg	
99	German-Czech-Polish	Znaim	
100	Polish-Czech	Piotrków	
101	**Hungarian**	Neuhaus	
102	Czech	Hartberg	
103	**Roumanian-Hungarian**	(raised off reg. 63 and 85)	
104	German	(reg. 4 and 84)	
105	Hungarian-German	(reg. 44, 52, 69)	
106	Hungarian-German	(reg. 83 and 76)	
107	German	(reg. 59 and 7)	
108	Czech-German-Polish	(reg. 8, 89, 99)	
109	Ukranian-Polish	(reg. 9, 45, 77)	
110	Polish-Ukranian	(reg. 40 and 10)	
111	Czech	(reg. 11, 88, 35)	

112	Hungarian-Slovak	(reg. 71 and 72)
113	Polish	(reg. 13 and 20)
114	German	(reg. 14 and 39)
115	Ukranian-Polish	(reg. 95 and 15)
116	Serb-Croat	(reg. 78 and 16)
117	Slovene	(reg. 17, 97, 87)
118	Czech	(reg. 21, 98, 18)
119	German-Czech	(reg. 54, 3, 93)
120	Polish-Czech-German	(reg. 100 and 1)
121	German-Czech	(reg. 94 and 74)
122	Serb-Croat-Slovene	(reg. 97 and 22)
123	Hungarian-Serb-Croat	(reg. 23 and 86)
124	Ukranian-Polish-German	(reg. 24, 41, 58)
125	Hungarian-Slovak	(reg. 25, 60, 67)
126	Hungarian-Slovak	(reg. 12, 19, 26)
127	German-Slovene	(reg. 47 and 27)
128	Hungarian-Roumanian	(reg. 62 and 51)
129	German-Roumanian	(reg. 61 and 29)
130	Ukranian-Polish	(reg. 30, 80, 89)
131	Hungarian	(reg. 82 and 31)
132	Hungarian	(reg. 68 and 32)
133	Hungarian-German	(reg. 33, 46, 101)
134	Hungarian-Ruthene-Slovak	(reg. 34 and 65)
135	Serb-Croat	(reg. 53 and 96)
136	Czech	(reg. 102, 75, 10)
137	German	(reg. 42 and 92)
138	Roumanian-Hungarian	(reg. 50 and 64)
139	Hungarian-Roumanian	(reg. 37 and 39)
203	(reg. 3, 34, 70, 78)	
204	(reg. 45, 86, 78)	

Composite Orient Corps Regiment

Honvéd-regiments

1	Hungarian-Slovak	Budapest	
2	Hungarian	Gyula	
3	Hungarian	Debrecen	
4	Hungarian-Roumanian	Nagyvárad	
5	Hungarian	Szeged	
6	Serb-Hungarian-German	Szabadka	
7	Serb-Rumanian-German	Versec	
8	Roumanian	Lugos	
9	Hungarian-Slovak	Kassa	
10	Hungarian-Ruthenian	Miskolc	
11	Hungarian-Ruthenian	Jászberény	
12	Hungarian-Rumanian	Eger	
13	Slovak-Hungarian	Pozsony	
14	Slovak-Hungarian	Nyitra	
15	Slovak	Trencsén	
16	Roumanian	Besztercebánya	
17	**Hungarian**	**Székesfehérvár**	1
18	Hungarian-German	Sopron	
19	**Hungarian-Serb-Croat**	**Pécs**	1
20	Hungarian	Nagykanizsa	
21	Roumanian-Hungarian	Kolozsvár	
22	Roumanian-Hungarian	Marosvásárhely	
23	Roumanian-Hungarian	Nagyszeben	

24	Roumanian-Hungarian	Fogaras	
25	Croatian-Serb	Agram (Zagreb, Croatia)	
26	Croatian-Serb	Karlovac (Croatia)	
27	**Croatian-Serb**	**Sisak** (Croatia)	1
28	Croatian-Serb	Eszék (Esseg, Croatia))	
29	Hungarian-Roumanian	Budapest	
30	Hungarian-Roumanian	Kecskemét	
31	Hungarian	Veszprém	
32	Roumanian-Hungarian	Dés	
300	Roumanian	(reg. No 8)	
301	Serb-Roumanian-German	(reg. 7)	
302	Hungarian	(reg. 5)	
305	Hungarian	(reg. 2)	
306	Hungarian-Roumanian	(reg. 23 and 30)	
307	Hungarian-Roumanian-Slovak	(reg. 13 and 23)	
308	Hungarian	(reg. 2 and 10)	
309	Hungarian-Roumanian	(reg. 8, 11 and 18)	
310	Hungarian-Roumanian-German	(reg. 2, 21and 24)	
311	Croat-Serb	Nova Gradiska	
313	Hungarian-Roumanian	(reg. 12,16, 32)	
314	Mixed	(reg. 7 and 15)	
315	Hungarian-Roumanian-Slovak	(reg. 4, 9, 12)	
316	Roumanian-Hungarian	Pécs	

Honvéd regiments 25, 26, 27 and 28 were raised from the territory of the Kingdom of Croatia and Slavonia, forming an integral part of Hungary until mid October 1918. These units were called "Croatian" regiments, but of course many ethnic Serbs living in Croatia also served in these "domobran" regiments. "Domobran" in Croatian means "defender of the homeland", a Hungarian word coined for soldiers of the new army during the independence war. In that war, Hungarians and Croatians were fighting on the opposite sides. On the basis of the Croatian-Hungarian compromise reached in 1868, later it become possible to organise these "domobran" regiments in the framework of the Honvéd-regiments, under the command of the Hungarian Ministry of Defence.

The 42nd "Domobran" division in Varasd issued its own stamp in about 1915.

"Népfölkelő ezredek"

There were also the so called "népfölkelő ezredek", equivalent of the Austrian Landsturm formations. This formations, a sort of 'national guard', consisted of 16 regiments, were formed of older age groups and mostly of mixed nationalities. As none published any stamps, their listing is not included.

On WWI military publishing activities

During the War every regiment organised its own charity. It took many forms, depending on the actual situation on the front and the unit's posting. Such charity included field shows etc. and a wide range of publications: albums, postcards and stamps were printed of great variety. Most of them were in the 'penny business' category, as the common soldiers' daily payment ammounted to just 16 heller or fillér only, less than 1 (one) penny. This was not enough even for a breakfast at a coffee shop. As the price of a postcard was about 10, postage 2 heller/fillérs, war charity stamps were sold for about 2-5 heller/fillér a piece. Many, if not most of them, were fully or partly self made, i. e. designed and even printed by the regiment itself, relying on army manpower and facilities.

Literature/Irodalom:

Róka Enikő: A magyar litográfia az I. Világháborúban. In: Modern magyar litográfia 1890-1930. Miskolci Galéria 1998. p. 95-112

Kölbig Ferenc: Az osztrák-magyar hadsereg háborus jótékonysági bélyegei. In: "Alkalmi Bélyeg" I. évf. 2. sz. 1919. március p. 5-6.

Kölbig, Ferenc: Die Kriegsmarken der Zentralmächte. Klagenfurt, Verlag "Werbusieg" 1926

610 MAGYAR KIRÁLYI HONVÉDELMI MINISTERIUM HADSEGÉLYEZŐ HIVATALA

WAR AID OFFICE OF THE ROYAL HUNGARIAN WAR MINISTRY

The Office was formed in the first year of the War with the aim of co-ordinating and managing war charity activities, including the of raising funds. Inevitably, there was a similar and totally separate organisation created in the same time with its seat in Vienna for the Austrian part of the Empire. The Hungarian War Ministry's Office's administration, a relatively small body was in the Parliaments' building relied on government bureaucy and a huge crowd of activists all over the country. The Office worked also as a think tank, dreaming up various fund raising campaigns, including 'smokeless' then, some time later, 'meatless days' etc. Publishing charity stamps constituted an important and nearly continous part of these activities. From the outbreak of the hostillities to the bitter end there were various editions and reprints, the total number of which, not counting variations is about 12. The number of copies is unknown but it likely that every edition totalled at least a 100,000, in many cases exceeding 1,000,000.Therefore, most of these stamps are common.The stamps were distributed en mass to 'retailers' mostly in detachable booklets or by sheets.

Many of the perforated ones were issued in small detachable booklets, containing usually about 100 -1,000 stamps with varying values but never totalling less than 1 Korona each. Upper and middle class people were expected to buy and use them freely, businesemen, mostly restaurant owners and shopkeepers were asked to contribute and help with the distribution. In such cases the stamps or seals were used as receipts for the donations. Their value ranged from a few pennies to 12 Korona - a substantional sum - about a week's pay for many people.

610.01 Stamps and seals with the inscription:

VITÉZ HARCOSAINK S AZ ELESETTEK ÖZVEGYEI ÉS ÁRVÁI JAVÁRA.
M. KIR. HONVÉDELMI MINISTERIUM HADSEGÉLYEZŐ HIVATALA
FOR OUR BRAVE SOLDIERS AND FOR THE WIDOWS AND ORPHANS
OF THE FALLEN. WAR AID OFFICE OF THE R. HUNG. WAR MINISTRY

All stamps and seals featured the Hungarian coat of arms, supported with two angels.

a) red, imperforate, 45 x 22 mm, 2 fillér (1914)

b) perforated, 48 x 30 mm, 4 fillér (1914), 5 fillér (1914 and 1918) and 10 fillér (1918)

4 fillér - blue, red, green and yellow
5 fillér - blue, red, green and grey
5 fillér - greyish (1918). All examples have a printer's error „HODV." instead of HONV.
10 fillér - blue, red, green and grey

Each value with the following perforations: 10, 11.5, 11.5x12.5x, 21.5

c) perforated, without denomination

History: This stamp was used to seal playing card packages, for which a special war welfare tax was introduced some time in 1918.

d) 1916 2 FILLÉR, imperforate, 85 x 60 mm, red on white paper.

Value in the centre with Kossuth's coat of arms on both sides

History: This large size vignette was sold and used as seals on packets containing sweets sent as gifts for soldiers serving on the frontline.

e) War Aid Office's letter seal. No denomination

f) seal with value

4 fillér - blue, red, green and yellow
10 fillér - blue, red, green and grey

Diameter varies in between 39 to 42.5 mm. Signed Basch Árpád

Note: All these stamps, even the unsigned ones, were designed by Árpád *Basch*, leader of the Artistic Department of the Office.

610.02 Stamps and seals with the following inscription:
HADSEGÉLYZŐ HIVATAL 1915 KATONAI ÁRVÁK ÉS ÖZVEGYEK JAVÁRA
WAR AID OFFICE 1915 FOR THE BENEFIT OF WAR ORPHANS AND WIDOWS

a) seal with value, imperforate, diam. 50 mm, ungummed. Printed by Szénásy Béla, Budapest
History: These seals served as receipts for voluntary contributors at cinema ticket offices.

2 fillér - black
4 fillér - green
6 fillér - blue
10 fillér - red

b) stamp featuring a Hungarian honvéd with the national flag. In 9 values, all of the value tablets in different colours, all of them in both Hungarian and Croatian (not Serbo-Croatian, as it didn't exist at the time). 25 x 33 mm, multi-coloured
1, 2, 3, 5, 10, 20, 30, 50 and 100 FILLÉR (FILIR in Croatian).
These stamps were issued in booklets containing 30 of each of the 1, 2 and 5, 20 each of the 3 and 10. Also 10 each of higher denominations and they cost 25 Korona altogether.

History: The official name for these stamps was "For Self-Taxing of Commercial Transactions" and patrons were expected to indicate their tax contribution in the shops, paying for the given stamps.

610.03 ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK JAVÁRA 10 FILLÉR M. KIR. HONVÉDELMI MINISTERIUM HADSEGÉLYEZŐ HIVATALA
WAR AID OFFICE OF THE ROY. HUNG. WAR MINISTRY
FOR THE BENEFIT OF WIDOWS AND ORPHANS 10 FILLÉR
Embossed seal, small size with value, scalloped edges, diam. 25 mm, (1917), black on red with white or red background

1) St. Stephens crown, value indicated below (Szent Korona, alatta értékjelzés)
2) Stylised national coat of arms (Stilizált országcímer)

610.04 A HADISEGÉLYEZŐ HIVATAL BÉLYEGE A HADI ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK JAVÁRA 1915 5 FILLÉR
STAMP OF THE WAR AID OFFICE FOR THE WAR WIDOWS AND ORPHANS 1915 5 FILLÉR
Set of 5 designs, each of them in 10 different bi-coloured combinations.
Perforation 11.5, 35 x 27 mm, multi-coloured

1) Wounded soldier, widow and orphan around a grave
(Sebesült katona, özvegy és árva katonasír körül)
2) Horse by a fallen soldier with women and children
(Elesett katona lovával, mellette nő gyermekkel)
3) Woman and children weeping at soldier's field grave
(Katonasírnál zokogó asszony és gyermekei)
4) Standard bearer being hit by artillery fire, in the background woman praying
(Zászlóvivő srapnelltűzben, a háttérben imádkozó asszony)
5) Allegorical figure of Hungaria protecting woman and child
(Hungária egy nőt és egy gyermeket védelmez)

History: These stamps were issued in numbered booklets of 100, costing 5 Korona. Each booklet contained 2 of the designs in all 10 frame colour combinations (orange, yellow, brown-lilac, yellow-green, red-lilac, violet, pale rose, blue, lilac-red, blue-green). Stamp 5 was reprinted in mono-colour in 1918. For deatails see stamp No 610.05.

610.05 A HADISEGÉLYEZŐ HIVATAL BÉLYEGE A HADI ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK JAVÁRA ... FILLÉR

STAMP OF THE WAR AID OFFICE FOR THE WAR WIDOWS AND ORPHANS ... FILLÉR
Allegorical figure of Hungaria protecting woman and child
(Hungária egy nőt és egy gyermeket védelmez)
Reprint of stamp 610.05.5 in mono-colour, with 4 new values, year of issue 1918:

2 fillér	-	red
4 fillér	-	blue
6 fillér	-	yellow or red
10 fillér	-	green

History: These stamps were mainly used as receipts of a war tax on theatre tickets.

610.06 A VILÁGHÁBORÚ EMLÉKÉRE 1916. A HADSEGÉLYEZŐ HIVATAL KIADVÁNYA. .. FILLÉR

COMMEMORATING THE WORLD WAR 1916.
ISSUED BY THE WAR AID OFFICE .. FILLÉR
National coat of arms, supported by two honvéds (Országcímer két címertartó honvéddal)
Perforation 11.5, 35 x 30 mm, 6 denominations:

4 fillér	-	black and pale blue
10 fillér	-	black and green
20 fillér	-	black and brown-yellow
50 fillér	-	black and violet
1 korona	-	black and red-brown, **R**
1 korona	-	black and pale rose, **R**

History: These stamps were used in school reports, with the pupils' parents funding the costs. All were supposed to buy stamps, according to the family's financial status. Distribution was undertaken by teaching staff.

610.07 SZÁLLODAI S VENDÉGLŐI JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEG A HADI ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK JAVÁRA 10 FILLÉR

HOTEL AND GUEST HOUSE CHARITY STAMP FOR THE BENEFIT OF WAR WIDOWS AND ORPHANS 10 FILLÉR
Train and the Office's logo (Mozdony és a Hivatal jelvénye)
Perforation 11.5, 40 x 40 mm, reddish-purple and grey
History: This stamp served as a receipt for voluntary contributions at checking into hotels and inns. If found on on original document, **R.**

610.08 1914/1915 HÁBORÚBAN ELESETTEK ÖZVEGYEI JAVÁRA HASZNÁLJUNK HADISEGÉLY BÉLYEGET

1914/1915 FOR THE BENEFIT OF THE FALLEN ONES' WIDOWS
LET US USE WAR AID STAMPS
Text stamp (Szövegbélyeg)
Perforated, 64 x 32 mm, black on red

610.09 A Hadisegélyező Hivatal elismeri, hogy ezen öntvény árából 20 % részesedést felvett az elesettek özvegyei és árvái javára. Csak ilyen címkével ellátott példány szolgálja a jótékony célt. Ára 12 korona.

The War Aid Office acknowledges the receipt of 20% of the price of cast iron souvenirs for the benefit of the fallen ones' widows and orphans. Only copies having this label served charity purposes. Price 12 korona.

Rectangular label with national coat of arms in the middle, **R**
(Köralakú címke országcímerrel a közepén)
Diam. 45 mm, scalloped edges, red print on white paper

History: Cast iron and metal war souvenir items were sold at high prices to support the war aims, 20% of the fixed prices were deducted for the Office. To prevent fraud the present labels were attached to the cast pieces.

610.10 A BE NEM VÁLTOTT CIMLETEK ÉRTÉKE A HADSEGÉLYEZŐ HIVATAL ÖZVEGY- ÉS ÁRVAALAPJÁNAK MARAD.

VALUES NOT CASHED IN WILL REMAIN IN THE WIDOWS' AND ORPHANS' FUND OF THE WAR AID OFFICE.

Charity paper money (may well be described as minimum value war bonds) with denominations of 2, 4, 6, 8, 10, 12 fillér, printed by the Globus Printing House, Budapest. Imperforate, 27 x 40 mm, with values in gold. Colours vary according to the indicated value. On the back there was a guarantee for cashing in after the war, signed by a liutenant colonel and a commanding general, October 1916.

2 fillér - green
4 fillér - pinkish
6 fillér - light blue
8 fillér - yellow
10 fillér - red
12 fillér - violet

610.11 E CIKK ÁRÁBÓL A HADSEGÉLYEZŐ HIVATAL ÖZVEGY- ÉS ÁRVAALAPJA RÉSZESEDIK. CIMKE NÉLKÜLI PÉLDÁNY NEM SZOLGÁJA A JÓTÉKONY CÉLT.

THE WIDOW AND ORPHANS' FUND OF THE WAR AID OFFICE WILL RECEIVE ITS PART OF THE PRICE OF THIS ARTICLE. GOODS WITHOUT THE LABEL DO NOT SERVE BENEFICIARY GOALS.

Text only (Csak szöveg)

Embossed, imperforate, oval shaped, 25 x 20 mm, white on lilac

610.12 KATONA GARAS 1914

A m. kir. Honvédelmi Ministérium Hadsegélyző Hivatala

SOLDIER'S PENNY 1914

Roy. Hung. Ministry of Defence War Aid Office

State coat of arms supported by two angels (Állami címer, két címertartó angyallal)

Circular with detachable butt on the lower end, diam. 32 mm, pale green

611 OTHER OFFICIAL AND SEMI-OFFICIAL WAR CHARITY/ EGYÉB HIVATALOS- ÉS FÉLHIVATALOS HADISEGÉLY-BÉLYEGEK

611.01 GYORS SEGÉLY AUGUSZTA ALAP A NYOMOR ÉS BÁNAT ENYHÍTÉSÉRE 2 FILL.

AUGUSTA EMERGENCY AID FOR ALLEVIATION OF NEED AND SUFFERING 2 FILL.
Hungaria on horseback, in the background a burning village
(Lovas Hungária, a háttérben egy égő falu)
Perforated, 47 x 27 mm, perforation 10,25, multi-coloured. Signed by Tuszkay, printed by Athenaeum
History: Archprincess Augusta usefully involved herself in war charity and Red Cross activities during the war. A special, so called "Emergency Aid" programme was named after her and "Augusta-pennies" (see below) were circulated. According to contemporary gossip she provided personal aid for selected wounded officers, presenting such happy young gentlemen with silver cigarette cases bearing her name and personalised inscriptions.

Any personal correspondence from that period bearing Augusta stamps *and* the Archprincess signature is considered to be **RRR.**

611.02 Gyorssegély-Auguszta alap a nyomor és a bánat enyhítésére

Augusta Emergency aid for alleviation of need and suffering
Hungaria on horseback in front of burning buildings
(Lovas Hungária, a háttérben egy égő falu))
Imperforated, 44 x 52 mm, red; blue on white paper, signed Tuszkay
Note: The stamp's design constitutes the central part of stamp 611.1.

611.03 Auguszta-garas .. fillér Beváltás után eltépni

Augusta-penny .. fillér After cash-in tear it up
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 32 x 22 mm, perforation 11.25. With the following denominations:

2 fillér - black or red on orange-brown
4 fillér - black or red on grey
10 fillér - black on drab
20 fillér - black on flesh

Variation: Same text stamps without value. Red on orange, wine red on green; wine red on greyish blue
Note: Sizes may vary greatly.
History: These stamps served as theatre ticket tax receipts. Several variations exist, with added text:
"A bánat és nyomor enyhítésére" or "Auguszta-gyorssegély-alap" printed on the back. The various shades of printing paper and prints are not detailed here.

611.04 AUGUSZTA ALAP ÉREM-OSZTÁLYA BUDAPEST VII. KÁROLY-KÖRÚT 3.

AUGUSTA FUND DEPARTMENT OF MEDALS
BUDAPEST VII. KÁROLY-KÖRÚT 3.
Soldiers and a gun (Katonák és ágyú)
Seal, embossed, 45 mm, brown and yellow

611.05 AUGUSZTA ALAP GYORSSEGÉLY BUDAPEST VII., KÁROLY-KÖRÚT 3.

AUGUSTA FUND EMERGENCY AID BUDAPEST VII. KÁROLY-KÖRÚT 3.
Text only (Szövegpecsét)
Seal, embossed, 45 mm, red, yellow and white

611.06 KÜZDJ ÉS BÍZVA BÍZZÁL. ”URANIA” N. O. E. SEGÉLYEZÉSI AKCIÓJA JAVÁRA 2 FILL.
FIGHT ON AND HAVE FAITH. FOR THE BENEFIT OF THE ”URANIA” WOMEN’S LEAGUE WELFARE SERVICES 2 FILL.
Hussars attacking. (Huszárroham)
Perforated, 30 x 40 mm, perforation 12.5x11.5, black on white paper. Printed by Lith(ography) Bakács, Budapest
History: Attack of the “Red devil” hussars at Gorodok, August 1914, which was a well publicised moment from the early period of the war.

611.07 M. kir. belügyminiszter 162367/1914. VI/a sz. engedélyezve József főherczeg védnöksége alatt álló Alföldi Magyar Közmüvelődési Egyesület (Budapest, Korona-herczeg-u. 16) köszönettel nyugtázza a hadbavonult katonák gyermekei javára juttatott ... fillér adományt.
Authorised by the R. Hung. Minister of Internal Affairs under law No. 162367/1914 VI/a. The Hungarian Cultural Society on the Plains under the patronage of Archduke Joseph acknowledges with thanks your donation of .... fillér for the benefit of children of soldiers called up for war.
Children going to school (Iskolába igyekvő gyermekek)
Perforated, 60 x 33 mm, perforation 11.25; values: 2, 3, 4 and 10 (**R**) fillérs.
Note: The stamp was printed and designed by the Kner Printing House in Békéscsaba. An imperforate, larger sized (40x60 mm) variation with national coat of arms at the upper left corner stamp exists with a 2 fillér denomination. This variation is **R.**

611.08 JÓZSEF FŐH. VÉDNÖKSÉGE GR. TISZA ISTVÁN - GR. ZICHY JÁNOS ELNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ ALFÖLDI MAGYAR KÖZMÜVELŐDÉSI EGYESÜLET BUDAPEST A HADBAVONULT KATONÁK GYERMEKEI JAVÁRA
HUNGARIAN CULTURAL SOCIETY ON THE PLAINS UNDER THE PATRONAGE OF ARCHD. JOSEPH AND PRESIDENCY OF COUNT TISZA ISTVÁN - COUNT ZICHY JÁNOS FOR THE BENEFIT OF CHILDREN OF SOLDIERS CALLED UP FOR WAR
Children going to school, part of the above design (Az előbbi kép központi része)
Embossed seal with scalloped edge (1914), with the following values: 2, 4, 10 and 20 fillér, diam. 35 mm, white on red. The 10 fillér value is gold. All variations **R.**

611.09 OTTOKÁR HADIÁRVAHÁZ JAVÁRA 1915-1916
FOR THE BENEFIT OF OTTOKAR WAR ORPHANS HOME 1915-1916
Set of 3 designs, perforated, perforation 10, multi-coloured. The full set is **R**
2 fillér - Orphans reading (Olvasó árvák); 40 x 53 mm
5 fillér - Guardian angel with orphans (Őrangyal árvákkal); 30 x 45 mm (1916)
Four colour variations on flesh: blue, brick red, blue-green, light brown
10 fillér - Nestlings in bush (Kismadarak fészekben); 30 x 45 mm (1917)
History: Charity stamp for war orphans’s home with private funding.

611.10 **BIHARVÁRMEGYE KÖZPONTI JÁRÁSAINAK HADIÁRVÁIT SEGÉLYZŐ ALAPJA**
WAR ORPHANS SUPPORT FUND IN CENTRAL DISTRICTS OF BIHAR COUNTY
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, ? mm, 1917
20 fillér - green and red
1 korona - green and red
Note: Known from description only.

611.11 KATHOLIKUS PATRONAGE EGYESÜLET. BUDAPEST/1916 HADIÁRVÁK JAVÁRA 10 fillér
CATHOLIC PATRONAGE SOCIETY. BUDAPEST/1916 IN AID OF WAR ORPHANS 10fillér
Woman with two children (Asszony két gyermekkel)
Perforated, perforation 11.5, multi-coloured. Signed Weiss Antal 16, printed by Weiss L. and F., Budapest

611.12 A GYŐRI VASHONVÉD. A ROKKANTAK KERTVÁROSA JAVÁRA .. FILLÉR
THE IRON SOLDIER OF GYŐR. FOR THE BENEFIT OF THE INVALIDS' GARDEN CITY .. FILLÉR
Embossed, imperforate, die cut

2 fillér	-	blue
4 fillér	-	red
10 fillér	-	green

611.13 AZ ERDÉLYI PÁRTFOGÓ EGYESÜLET A HADIÁRVÁKÉRT 1914-1916
THE TRANSYLVANIAN PATRONAGE SOCIETY FOR WAR ORPHANS 1914-1916
Set of 2 designs, 3 values. Perforated, 30 x 40 mm, perforation 10.5

1)	2 fillér	King Matthias on horseback (Mátyás király szobra); red
2)	5 fillér	Two orphans (Két árva); orange, dated 1914-1915 1915-1916
3)	10 fillér	Same as the 5 fillér stamp (U. az mint az 5 filléres bélyeg); violet, **R**

611.14 NAGYKANIZSAI KÖZPONTI JÓLÉTI IRODA A SEBESÜLTEK JAVÁRA
CENTRAL WAR WELFARE OFFICE, NAGYKANIZSA FOR THE BENEFIT OF WOUNDED
Text only (Szövegbélyeg)
Stamp and seal. Embossed, imperforate. The circular ones have a diameter of 50 mm, the imperforate ones measure 40 x 30 mm

2 FILLÉR	-	blue (seal in various shades of red)
4 FILLÉR	-	silver
10 FILLÉR	-	red
10 FILLÉR	-	gold; blue

Note: 10 fillér value in blue was printed as the first edition, 2, 4 fillér and gold 10 fillér denominations came as second edition, circular shaped, embossed seals.

611,15 PÉNZINTÉZETEK HADIKÓRHÁZA 1914-1915
FINANCIAL INSTITUTES' WARTIME HOSPITAL 1914-1915
Cross in red floral decor (Kereszt virágos, köralakú keretben)
Circular shaped, 40 mm, black and red on white paper
History: The hospital was built in Budapest (on the ground opposite to the Austro-Hungarian Bank, on the corner of Szabadság-tér and Wekerle-utca). By the late 1970s the building had been demolished.

611.16 1916 FEBR. 12. DIÁK-ESTÉLY A TORDAI ROKKANT ALAP JAVÁRA 10 FILLÉR
12 FEBR. 1916 STUDENTS EVENING PARTY FOR THE INVALIDS' FUND TORDA 10 FILLÉR
Soldier on crutches (Mankóval közlekedő katona)
Perforated, 58 x 62 mm, red and black on white; yellowish; light brown; green; lilac paper. Signed Neurig
Note: Giant war charity stamp, the biggest of all Hungarian WWI productions.

611.17 **ZOMBOR SZ. KIR. VÁROS .. FILLÉR**
ROY. PRIV. CITY OF ZOMBOR .. FILLÉR
Perforation 11.25. Gummed, dark blue
With denominations of 1, 3, 5, 15 and 70 fillér. Printed by Szénásy Béla, Budapest.
History: The stamp was for the paying of a municipal entertainment tax introduced in 1915 and continued throughout the war. It is included in Flóderer's Catalogue.

611.18 6 fill. A mi katonáink szegénységet szenvedő családjai javára
6 fill. For the benefit of our soldiers' needy families
Flag showing the national colours (Nemzeti színű zászló)
Perforated, 30 x 40 mm, red and green on white paper, **R**
History: According to Kölbig this stamp was the first and only war fraud, as an unknown person pocketed all proceeds from its sale.

611.19 MIKULÁS NAP 1915 A NEMZET HÁZA JAVÁRA
SANTA'S DAY 1915 FOR THE BENEFIT OF THE NATION'S HOME
Santa with toy soldier in his sack (Mikulás, zsákjában játékkatonákkal)
Perforated, 40 x 50 mm, perforation 11.5; two denominations:

10 fillér	-	red and black
20 fillér	-	deep blue and black

Note: Published probably by the Augusta-fund.

611.20 KATONÁK KARÁCSONYÁRA 1915
FOR SOLDIERS CHRISTMAS 1915
Soldier smoking a pipe besides a Christmas tree (Karácsonyfa alatt pipázó katona)
Perforated, 32 x 46 mm. Printed in Hungarian and Croatian by Szénásy Béla

1 fillér	-	blue on pale yellow
2 fillér	-	violet on blue
10 fillér	-	blackish-green on magenta

Note: There are a multitude of perforation variations.

611.21 KÁROLY CSÁSZÁR ÉS KIRÁLY HADIGONDOZÓ ALAP KÁROLY HÉT 1918
EMPEROR AND KING CHARLES WAR CHARITY FUND CHARLES WEEK 1918
Set of 2 perforated and imperforate stamps, 65 x 45 mm, signed by Molzer Hermann, also in German, printed by Lehmann, Brassó (in Transylvania)
1) Turul sitting on a rock (Szirten pihenő Turul)
2) A couple beside their ruined home (Házaspár lerombolt háza előtt)
Note: The German variation of stamp No 1 features a double headed Turul, a clear snub at Hungarians traditionally disliking anything double headed, especially the imperial eagle. The presumption is more than justified as the artist was a member of the Transylvanian German community, which had remained pro-Hapsburg and had been opposed to any form of Hungarian supremacy. The double headed variant is **R.**

611.22 **Kórház-segély 50 fillér**
Aiding a hospital 50 fillér
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 20 x 15 mm, green on white paper, about 1915
Note: Published for an unidentified WWI hospital.

611.23 20 fill. Koll. és hadi s.
20 fill. War and coll. aid
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 12 x 15 mm, black on pink paper, about 1915, publisher unknown

611.24 **Gyáripari lakatosok hadbavonultjai karácsonyi segélyezésére 1 Korona**
For industrial locksmiths called up to arms. Christmas charity 1 Korona
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 35 x 25 mm, black print on blue paper, about 1916. Also overprinted for 1917 or 1918

FORGERY/HAMISÍTVÁNY

611.50 **B. K. H. BETEG KATONÁK HOSPITIUMA**
B. K. H. DISEASED SOLDIERS' HOSPITAL
Two crossed sabres, the monogram and three canon balls
(Két keresztbetett szablya, a monogramm és három ágyúgolyó)
Note: Known from description only but undoubtedly a forgery, most probably cut out from a letterhead or envelope.

611.51 **Lábadozó Sebesülteket Elhelyező Bizottság Műhelyei.**
Workshops of the Committee for Reconvalescing Invalids.
Crippled soldier as shoemaker in a circle with red cross
(Nyomorék katona mint suszter egy kör közepén, vörös kereszttel)
Perforated, 40 x 40 mm, black and red on white paper, 1914
Note: Envelopes with the above picture printed on them were in use in the period. Any such Committee-stamps are cut-out of these envelopes made for official correspondence.

612 HUNGARICA/HUNGARIKA

612.01 PHILADELPHIA COMMITTEE FOR AIDING THE FAMILIES OF HUNGARIAN SOLDIERS 1 CENT
PHILADELPHIAI BIZOTTSÁG A MAGYAR KATONÁK CSALÁDJAINAK MEGSEGITÉSÉRE 1 CENT
Wounded on the battlefield (Sebesült katona a csatatéren)
Perforated, 42 x 32 mm, red, white and green, 1915, **R**

612.02 HELP TO LESSEN THE BURDEN OF WAR NATIONAL AID SOCIETY 50 UNION SQ. NEW YORK
SEGÍTS CSÖKKENTENI A HÁBORÚ TERHEIT ORSZÁGOS SEGÉLY EGYLET 50 UNION SQ. NEW YORK
Mother with her children, in the background burning cottage
(Anya gyermekeivel, a háttérben égő ház)
Perforated, 25 x 30, red, white and green, printed about 1915, **RR**
Note: Proofs in red only.

612.03 AUSTRIA OESTERR. U. UNGAR. HILFSVEREIN FRANKFURT A. MAIN
AUSTRIA AUST. AND HUNG. CHARITY ASSOCIATION IN FRANFURT AM MAIN
Young woman holding up coat of arms of Austria and Hungary
(Fiatal nő kezében az osztrák és a magyar állami címerrel)
Perforated, 45 x 55 mm, multicoloured, signed K. R. D., 1914, **R**
Note: A beautiful and rare example of a Art Nouveau charity stamp. The Hungarian coat of arms is depicted in a rather unorthodox way but the cross is actually crooked.

612.04 BENEFICENCIA = AUSTRO-HUNGARICA 10 CENTAVOS
AUSTRO-HUNGARIAN CHARITY 10 CENTAVOS
Officer with drawn sabre leading his troops in attack
(Tiszt kezében kivont karddal rohamra vezeti a csapatát)
Perforated, 35 x 53 mm, red on white paper, **RR**
History: A charity stamp published by Austro-Hungarian emigrees in Argentine.
Note: Inscription on the frame: **VIRIBUS UNITIS REPUBL ARGEN**
As the ”Viribus unitis” (With common / joined efforts) was the Monarchy’s official motto, attaching it to the Republic of Argentine was rather a bold and politically risky act.

KRIEGSFÜRSORGE-STAMPS

The ”Offizielle Kriegsfürsorge” stamps were the Austrian equivalent of the Hungarian War Aid Office-stamps. If and when any of these stamps contained a Hungarian motive, such as coat of arms etc., they are to be considered WWI Hungarica. Below an example is given: stamps taken from the ”Coat of Arms of the Austro-Hungarian States and Provinces” series, published 1915. Kölbig discusses these editions in the chapter ”Kriegsfürsorgeamt des k.u.k. Kriegsministerium” of his catalogue, Nos 5 and 9, page 48 and 50.

612.10 KL. GEM. WAPPEN OFF. KRIEGSFÜRSORGE
ROY. COATS OF ARMS OFF. WAR AID
Coat of Austria and Hungary (Osztrák és magyar címer)
Perforated, 35 x 30 mm, multi-coloured
Variation: a) Ribbons’ text in frame

612.11 UNGARN OFFIZIELLE KRIEGSFÜRSORGE
HUNGARY OFFICIAL WAR AID
Kossuth’s coat of arms (Kossuth-címer)
Perforated, 30 x 35 mm, multi-coloured
Variation: a) More pointed bottom of the coat of arms.
Note: Most surprising use of Kossuth’s coat of arms, an anathemy to the Austrian authorities, in an official Austrian stamp.

613 CROATIAN EDITIONS/HORVÁT KIADVÁNYOK

Croatia, an autonomous part of the Kingdom of Hungary under St. Stephens Crown between 1867-1918 in the framework of the Monarchy was entitled to maintain a limitednumber of her own armed forces with Croatian as their commanding language. These units were called "Domobran", which is the equivalent of "honvéd" (defender of the Homeland), a word coined in Hungary during the Independence War of 1848-1949, when Croatians and Hungarians found themselves fighting on the opposite side. For practical reasons, all Croatian WWI stamps are listed , including not only war charity, wartime red cross editions but also regimental stamps.

613.01 ZA RATNU PRIPOMOĆ 2 FILIRA
FOR THE WAR AID 2 FILIRA
Soldier with double headed eagle (Austrian) on standard leading advancing troops
(Kétfejű sasos címeres zászlót vivő katona rohamra induló egység élén)
Perforated, 36 x 52 mm, perforation 11.5. Brown and yellowish-buff, probably printed in Zagreb

613.02 **ZA RATNE INVALIDE IZ KRALJEVINE HRVATSKE I SLAVONIJE CIJENA 1 KRUNA**
FOR THE WAR INVALIDS' BENEFIT OF THE KINGDOM OF CROATIA AND SLAVONIA PRICE 1 KRUNA
Two invalids watching farm workers (Két sebesült katona dolgozó parasztokat néz)
Perforated, ? mm, about 1915
History: The stamp served as a tax on the local (Fiume based) lottery, the Contocorrento. Stamps had a perforated stub at the base containing the face value and futher text. Intact they are **R.**

613.03 ZA SIROČAD POGINULIH JUNAKA HRVATA. 1914-1917
42. DOMOBRANSKA VRÁZDJA DIVIZIJA
FOR THE BENEFIT OF FALLEN YOUNG CROATIAN SOLDIERS' ORPHANS.
42TH DOMOBRAN DIVISION OF VARASD
Eagle over shield with Croatian coat of arms (Horvát címer fölött ülő sas)
Perforated, 35 x 50 mm, blue on white paper

613.04 FÜR DEN INVALIDEN: WITWEN- U. WAISENFOND
DES K. u. K. INF. REG. DANKL No 53
FOR THE INVALIDS: WIDOWS' AND ORPHANS' FUND
OF THE IMP. AND ROY. INF. REG. DANKL No 53
Flag bearer with flag, in the background Jellasich' statue
(Zászlótartó, a háttérben Jellasics zágrábi szobra)
Perforated, 30 x 40 mm, wine red

613.05 ZA UDOVE I SIROČADI SISAČKE 27. DOMOBR. PUKOVINJE.
FOR WIDOWS AND ORPHANS OF THE 27TH DOMOBR. REGIMENT OF SISAK
Flag bearer, in the background war monument (Zászlóvivő, a háttérben háborús emlékmű)
Perforated, 35 x 40 mm, wine red on white paper

613.06 BOLNICE CRV. KRIŹA U ZAGREBU 10 (FILIRA)
RED CROSS HOSPITAL IN ZAGREB 10 (FILIRA)
Nurse feeding wounded soldier (Sebesült katonát etető nővér)
Perforated, 30 x 40 mm, red on white paper

613.07 HRANITE NAM OBITELJI! U KORIST DRUSTVA PREHRANA I VOJNICKI DOM 10 FILIRA
DEFEND OUR FAMILIES! FOR THE BENEFIT OF THE ORPHANAGE AND SOLDIERS' HOME 10 FILIRA
Woman and child with wounded soldier (Asszony és gyerek sebesült katonával)
Perforated, 30 x 35 mm, black and red

614 WAR LOANS/HADIKÖLCSÖN

A few official and semi-official war loan advertisement stamps are known from the last two years of WWI. After the war these bonds very quickly became worthless, financially ruining many middle and lower middle class families. The stamps below were probably designed by Haranghy.

614.01 JEGYEZZÜNK HADIKÖLCSÖNT
SUBSCRIBE TO THE WAR LOAN (1917)
Soldier on horseback attacking golden idol, two women at right
(Lovaskatona aranyborjúval küzd, jobbról két asszony)
Perforated, 35 x 30 mm, perforation 12. Blue and green; red and orange

614.02 JEGYEZZÜNK HADIKÖLCSÖNT
SUBSCRIBE TO THE WAR LOAN (1918)
Soldier rolling a giant 100 Korona (gold) coin
(Óriási 100 Koronás érmét görgető katona)
Perforated, 30 x 35 mm, perforation 12. Red and black

614.03 HADIKÖLCSÖN HOZZA A BÉKÉT
THE WAR LOAN BRINGS PEACE (1918)
Dove of peace flying over barbed wire
(Szögesdrótakadály fölött szálló galamb)
Perforated, 30 x 35 mm, perforation 12. Red and black

614.04 **A WIENER KOMMERZIAL BANK FIÓKJA JEGYEZZÜNK HADIKÖLCSÖNT!**
(BUDAPEST) BRANCH OF THE KOMMERZBANK IN VIENNA SUBSCRIBE TO WAR LOANS!
Text only (Szöveg-pecsétbélyeg)
Seal, embossed, diam. 45 mm, red, white and green

614.05 **M. KIR. PÉNZÜGYMINISZTERIUM HADIKÖLCSÖN PROPAGANDA**
ROY. HUNG. MINISTRY OF FINANCIES WAR LOAN PROPAGANDA
National coat of arms (Középcímer)
Seal, embossed, diam. 45 mm, red and black

614.06 **HONFITÁRSAK! JEGYEZZÜNK HADIKÖLCSÖNT! MAGYAR KERESKEDELMI BANK R.T. BUDAPEST**
FELLOW CITIZENS! SUBSCRIBE TO THE WAR LOAN!
HUNGARIAN COMMERCIAL BANK LTD., BUDAPEST
An advertising column with the above text (Hírdetőoszlop)
Private edition, black, grey and red, die cut type, 1918. Definitely not a stamp. Included here for reference as it is listed in many catalogues.

615 WAR EXHIBITIONS AND ARTISTIC EVENTS/ HADIKIÁLLITÁSOK ÉS MŰVÉSZETI RENDEZVÉNYEK

During the years 1914-1917 there were numerous events to raise funds. All such events had to be licensed by the authorities. The Red Cross was behind most, but not all, of these actions. If it was involved it was clear from the inscription or the Red Cross on the stamp.

615.01 HARCTÉRI KIÁLLITÁS NAGYVÁRAD 1914 10 FILLÉR

FRONT LINE EXHIBITION IN NAGYVÁRAD, 1914 10 FILLÉR
The city centre with crowd and national flags, Red Cross on the right bottom part
(A városközpont, tömeg nemzeti zászlókkal, vöröskereszt a jobb alsó sarokban)
Perforated, 25 x 43 mm, multi-coloured. Signed B. I 1914
History: The exhibition was held in October, incomes forwarded to the Red Cross.

615.02 Zsófia kir. hercegnő védnöksége alatt BABA-KIÁLLITÁS 1914. dec. 6 - 1915. jan. 8. Lloyd Kaszinó dísztermében a hadbavonultak hátrahagyott gyermekei javára. Mindenféle gyermekmulatságok d.e. 9-1-ig és d.u. 3-7-ig.

Dolls' Show under the patronage of Duchess Sophia 6 Dec. 1914 - 8 Jan. 1915 for the benefit of the children of men called up to arms. All kinds of children's entertainments a. m. 9-1 and p. m. 3-7.
Set of 4 designs, perforated, 52 x 35 mm, blue on white; blue on rose red; red on white; red on rose; blue on yellow; blue on green; red on yellow; red on green

1) Girl with flowers in the background (Kislány virággal)
2) Naked girl with bucket of flowers (Ruhátlan kislány egy csokor virággal)
3) A couple, the man having flowers in his hand
(Pár, a férfi virágot tart a kezében)
4) A couple in historical costume facing each other
(Egymás felé forduló pár)

Note: Text is either shortened or extended in comparision to that of stamp No. 1.

615.03 ORSZÁGOS MOZINAP 1915 MÁJUS 19. AZ ÖSSZES BEVÉTELEK A VÖRÖSKERESZT ÉS AZ AUGUSTA ALAP CÉLJAIT SZOLGÁLJÁK

NATIONAL MOVIE DAY 19 MAY 1915 ALL INCOMES SERVING RED CROSS AND THE AUGUSTA-FUND'S PURPOSES
Hussar blowing trumpet (Huszár kürtös)
Perforated, 45 x 60 mm, black on carmine paper. Any other colour variations are proofs. Designed by Bortnyik Sándor

615.04 HADI KIÁLLITÁS DEBRECEN 1915 OKTOBER

WAR EXHIBITION IN DEBRECEN, OCTOBER 1915
Hussar with national flag (Huszár nemzeti zászlóval)
Perforated, 42 x 57 mm, multi-coloured
History: The stamp's story is fully told by Balázs. In short, the exhibition was organised by the local War Aid Office and the Red Cross but at first no stamp was planned. Although, when it was published by a local Cinderella philatelist, the Red Cross representative demanded the symbol of its organisation be placed on the stamp.Thus, of the total of 5,000 copies printed 4,500 featured the Red Cross but 500 already had been sold without it.
Note: There exist 500 pieces where the Red Cross is missing **R**.
Of the 4,500 with the Red Cross symbol 300 are on on chamois paper (**R**), 300 on rosy paper (**R**). The rest on white paper. Sheets of 25. Sheets with the Red Cross sign are **R,** sheets of stamps with no sign **RR.**

615.05 BEVONULT MÜVÉSZEK KIÁLLITÁSA TRENCSÉN 1915.
EXHIBITION OF ARTISTS GONE TO WAR TRENCSÉN 1915.
Sitting nude (Ülő akt)
Perforated, 40 x 48 mm, black on white; red; yellow; pink paper

615.06 Bér háborús kiállítása a Könyves Kálmán
SZALONJÁBAN MEGNYILIK ÁPRILIS 12.
Exhibition of Mr Bér's war caricatures to be opened in the
Könyves Kálmán ROOM 12 APRIL.
The Russian Tzar as an invalid, the French president with bandaged head, the Italian king holding an umbrella
(Az orosz cár mint hadirokkant, a francia elnök bekötözott fejjel, az olasz király esernyővel)
Perforated, 44 x 67 mm, multi-coloured, signed Bér, 1915.
Note: Small sheets of 6.

615.07 HADIFÉNYKÉP KIÁLLITÁS AZ ELESETT HŐSÖK ÖZVEGYEI ÉS ÁRVÁI JAVÁRA Budapest 1916
EXHIBITION OF WAR PHOTOGRAPHY FOR THE BENEFIT OF FALLEN HEROES' WIDOWS AND ORPHANS Budapest 1916
Soldier with camera, on the right a big mortar
(Katona fényképezőgéppel, jobbra 42-es mozsár)
Perforated, 43 x 53 mm, black; violet

615.08 FATIME PANTOMIME VAGYON GÉZÁTÓL: A SEBESÜLT KATONÁK KARÁCSONYÁRA RENDEZI DECEMBER 2. 3. 5. S 6.-ÁN DR. BAÁN ENDRÉNÉ.
FATIME A PANTOMIME BY VAGYON GÉZA: PUT ON THE STAGE 2, 3, 5 AND 6 DECEMBER BY MRS DR BAÁN ENDRÉNÉ.
Young woman in oriental robes in the centre of stylised flowers
(Fiatal nő keleties öltözetben, stilizált virágdíszítés közepében)
Imperforate, 46 x 68 mm, black on white, signed Ágoston (Sopron, 1916), **R**

615.09 ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK HETE 1917
WIDOWS' AND ORPHANS' WEEK 1917
Dove shot by arrow (Nyíllal átlőtt galamb)
Perforated square shaped, 65 mm, red and black on white paper

615.10 ORSZÁGOS HADIGONDOZÓ KIÁLLITÁS
NATIONAL WAR CHARITY EXHIBITION (1916)
Stylised national coat of arms with Red Cross on it
(Stilizált országcímer vöröskereszttel)
Seal, diam. 33 mm, black print on white paper

615.11 ORSZÁGOS HARCTÉRI KIÁLLITÁS
NATIONAL FRONT LINE EXHIBITION
Soldier attacking with bayonet, double cross and triple hill in the background
(Szuronyrohamra induló katona, a háttérben kettős kereszt hármas halommal)
Seal, diam. 43 mm, red on white, 1916
History: The open air exhibition, complete with trenches and all kind of field fortifications, was organised in the Buda Hills, inside the capital's administrative borders.

615.12 GROSSE VOLKSFEST mit Confettischlacht, Feurwerk und Tanz
b. MASCHINENGEWEHRKURS KORONKA Am 16. Donnerstag, um 3 Uhr.
GREAT CITIZENS' PARTY including a Confetti battle, fireworks and dancing
at THE MACHINE GUNNERY TRAINING CENTRE IN KORONKA
Thursday, 16th, 3 p. m.

Target sign and fireworks combined together (Céltábla és tűzijáték stilizált kombinációja)
Imperforate, 35 x 42 mm, red on yellow paper, (1917) **RR**
History: The Army maintained from 1916 a machine gunnery training centre at this small settlement of about a thousand people in Transylvania, Hungary. The party was organised by the said training unit, probably in the spring of 1917.

615.13 HADIREPÜLŐGÉP KIÁLLITÁS BUDAPESTEN ÁPRILIS 20 MÁJUS 29 A VÁROSLIGETI IPARCSARNOKBAN
WAR PLAN SHOW IN BUDAPEST 20 APRIL 29 MAY INDUSTRY HALL IN THE CITY PARK
Aeroplane flying over warships (Repülőgép hadihajók fölött)
Perforated, multi-coloured, poor printing. Signed Moldován Béla. Printed by Globus, (1917)
Note: The event is also listed in the Aviation Chapter, No 70.02.

616 ARMY CHARITY (ARMY, REGIMENTAL, BATALLION LEVELS)
A HADSEREG JÓTÉKONYSÁGI KIADVÁNYAI (HDS., EZRED, ZALJ)

ARMIES/HADSEREG-SZINT

616.01 **Witwen und Waisenwoche bei der 2. Armee Özvegyek és árvák hete a 2. hadseregnél**
Widows' and Orphans' Week at the 2nd Army
Widow with baby in hand and two children at side in front of a cross
(Özvegy csecsemővel és két kisgyermekével egy kereszt előtt állva)
Imperforate, 40 mm, oval shaped, brown on white paper

616.02 DIE K. U. K. VIERTE ARMEE A CS. ÉS KIR. 4. HADSEREG DEN WITWEN UND WAISEN GEFALLENER KAMERADEN AZ ELESETT BAJTÁRSAG ÖZVEGYEINEK ÉS ÁRVÁINAK
THE IMP. AND ROY. 4TH ARMY FOR THE WIDOWS AND ORPHANS OF FALLEN COMRADES
Perforated, 28 x 38 mm. Bi-lingual edition of two photostamps with denominations of 2 and 4 heller. Colours: brown; blue; red; violet on white paper. Signed Weiss im Felde (on the field) 1917. Printed by Schwiedernoch, Karl, Vienna

2	Crown Prince Otto (Ottó főherceg); 2 heller; blue; lilac; brown; red
4	Queen Zita (Zita királyné); 4 heller in the above colours

Note: Mis-spelling in Hungarian text (bajtársag instead of bajtársak)

REGIMENTAL/EZREDBÉLYEGEK
INFANTRY REGIMENTS/GYALOGEZREDEK

616.10 CS. ÉS K. 2. GY. EZR. VEGYETEK HADIALBUMOT AZ ÖZVEGY ÉS ÁRVA ALAP JAVÁRA 5 H(ELLER)
IMP. AND ROY. INF. REG. NO. 2 BUY A WAR ALBUM FOR THE BENEFIT OF THE WIDOW'S AND ORPHANS' FUND 5 H
Woman with children (Asszony gyermekekkel)
Perforated, 40 x 45 mm, in the following colours: olive grey; grey; lilac on white

616.11 1914 1915 1916 CS. ÉS KIR. 6. GY. E. HÁZIEZREDÜNK JAVÁRA
1914 1915 1916 FOR THE BENEFIT OF OUR IMP. AND ROY. INF. REG.No 6
Soldier killing the dragon with bayonet (Szuronyos katona legyőzi a sárkányt)
Embossed, 35 x 40 mm, upper part slightly arched, red and white, with imitation perforations

616.12 K. u. K. I. R. 19. INVALIDENFONT A CS. ÉS KIR. 19. GY. E. ROKKANTJAI JAVÁRA
FOR THE INVALID'S FUND OF THE IMP. AND ROY. INT. REG. NO. 19.
Also with the following text:
A cs. és kir. 19. gy. ezred Rokkantjai javára
For the invalids of the imp. and roy. inf. regiment No 19
Set of 8 designs, of which 3 bears Hungarian, 4 German and 1 German/Hungarian inscriptions. Perforated, values given in f(fillér) and/or h(heller), according to language version.Some of the stamps (mostly the Hungarian versions) signed B. A.
Size 30 x 45 mm or 45 x 35 mm if vertically positioned.

1) 4 fillér - Soldier on guard duty; brown (Őrtálló katona); Hungarian
2) 4 - Soldiers throwing hand grenades (Kézigránátot dobó katonák); brown; German
3) 6 - Soldier helping wounded (Sebesültnek segítő katona); green; red; Hungarian
4) 6 - Soldier on the picket line (Katona a tűzvonalban); green; red; bilingvical
5) 6 - Soldier in the trenches (Katona lövészárokban); green; red; German
6) 6 - Old soldiers in the trenches (Öreg katonák a lövészárokban); green; red; German
7) 10 fillér - Soldiers attacking (Rohamozó katonák); blue; violet; Hungarian
8) 10 - Hand with sword (Kardot tartó kéz); blue; violet; German

616.13 FÜR DIE WITWEN WAISEN U. INWALIDEN DES I. R. Nr. 23. 2 HELLER A 23. GY. E. ÖZVEGYEI, ÁRVÁI ÉS ROKKANTJAI JAVÁRA 2 FILLÉR
FOR THE BENEFIT OF WIDOWS, ORPHANS AND INVALIDS OF THE I.R. 23
In a frame, embossed on white:
INF. R.G.T. 23 1914-1916
Below the white embossed inscription the regimental owner's name and title, white on red:
MARKGRAF VON BADEN
Soldier using his rifle in hand to hand fighting (Kézitusában puskáját ütésre emelő katona)
Embossed, with simulated perforations, 30 x 45 mm. Colours: red; red-lilac

616.14 PRO PATRIA. K. u. K. I. R. 26. CS. ÉS KIR. 26. GY. E. ROKKANTAKNAK
PRO PATRIA. IMP. AND ROY. INF. REG. NO. 26. FOR THE INVALIDS
Invalid writing a letter (Levelet író hadirokkant)
Perforated, 30 x 35 mm, brown-lilac

616.15 NR 32 A CS. ÉS KIR. BUDAPESTI HÁZIEZRED EMLÉKBÉLYEGE
NO 32 COMMEMORATIVE STAMP OF THE IMP. AND ROY. BUDAPEST REGIMENT
Soldiers attacking, the commander's portrait on the left. Above names of victorious battles among oak leaves
(Rohamozó katonák, a parancsnok arcképe bal oldalt. Fölötte a győztes csaták helységnevei babérágok között)
Perforated, 55 x 35 mm, in two colour variations: black, blue and reddish brown; black, blue and yellowish brown

616.16 34-ES VILMOS BAKÁK ÖZVEGYEINEK ÁRVÁINAK ÉS ROKKANTJAINAK
FOR THE WIDOWS ORPHANS AND INVALIDS OF THE 34TH WILHELM'S COMMONERS
Two moustached soldiers' portraits (Két bajszos baka arcképe)
Perforated, 40 x 42 mm, wine red on white paper, signed
Note: A slightly bigger, wine red and greyish-green coloured variation exists. **R**

616.17 CSAK ELŐRE ROSSEBB K. u. K. 44. I. R. 5 FILLÉR
FORWARD ONLY DAMNED IMP. and ROY. I. R. 5 FILLÉR
Sword with oak leaves wreath, tied with Austrian and Hungarian national colours; in the background silhouette of attacking regiment
(Kard babérkoszorúval, egyesített osztrák-magyar állami címer, a háttérben a rohamra induló ezred)
Perforated, 55 x 40 mm, multi-coloured. Signed O.v(on) F. 1917
History: The regiment was traditionally recruited from Somogy county, where the phrase "rossebb" (damned) comes from, as soldiers used it on every occasion. **RR.**

616.18 1798 1918 CS. ÉS KIR. 60. GY. EZR. EMLÉKBÉLYEGE.
1798 1918 COMMEMORATIVE STAMP OF THE IMP. AND ROY. INF. R. No 60
Soldiers attacking enemy positions (Ellenséges állásokat rohamozó katonák)
Perforated, 62 x 48 mm, multi-coloured, printed by Egri Nyomda R.T., Eger.
Note: In the frame names of various battlefields of the Napoleonic Wars and WWI where the regiment excelled.

616.19 FÜR DEN WITTWEN U. WAISENFOND D. K. u. K. INF.-REGTS No. 63. 4 h
A CS. ÉS KIR. 63. GY. E. ÖZVEGY ÉS ÁRVAALAPJA JAVÁRA 4 f
FOR THE WIDOWS AND ORPHANS FUND OF THE IMP. AND ROY. INF. REG. No 63. 4 h
Soldier with hand grenade in front of barbed wire fence (Katona kézigránáttal drótakadály előtt)
Perforated, 30 x 40 mm, red on white paper

616.20 I. R. 66 FÜR WITWEN UND WAISEN. 66. GY. E. HADI ÁRVÁK ÉS ÖZVEGYEKNEK 5 (HELLER)
INF. R. NO. 66 FOR WAR ORPHANS AND WIDOWS 5 (HELLER)
Two soldiers (Két katona)
Perforated, 53 x 39 mm, multi-coloured

616.21 1914 1917 I.(NFANTERIE) R.(EGIMENT) 68 FÜR WITWEN UND WAISEN FOND ÖZVEGY ÉS ÁRVAALAP JAVÁRA
1914 1917 I.(NFANTRY) R.(EGIMENT) NO 68 FOR THE WIDOWS AND ORPHANS' FUND
Bi-lingual edition, set of four designs, with face value of 2 (heller or fillér). Perforated, 30 x 30 mm. Colour variations according to paper, of which many grey shades exists: brown on light green paper, pink, on blue, on yellow, on carmin, on olive-green brown on white paper. Plenty of proofs. Imprint at the base: 1917 Aglion

1) Ornamental decoration (Ornamentika)
2) Soldier aiming rifle in kneeling position (Térdeplő helyzetben célzó katona)
3) Soldier on guard duty, in the background Belgrade
(Őrtálló katona, a háttérben Belgrád körvonalai)
4) The regimental numbers in a wreath (Az ezredszám koszorúban)

Note: An irregularly shaped, die cut (embossed, with a gold-plated coat of arms in its midde) exists with the following inscription:
ROKKANTAK ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK JAVÁRA JÁSZ KUNOK ELŐRE! K. u. K. INF. REG. 68
FOR THE INVALIDS', WIDOWS' AND ORPHANS' BENEFIT JAZYG-CUMANS FORWARD! IMP. AND ROY. INF. REG. 68
Definitely not a stamp but properly belongs to this set.

616.22 I. R. 68. FÜR WITWEN UND WAISENFOND. ÖZVEGY ÉS ÁRVAALAP JAVÁRA 2 (HELLER/FILLÉR)

I. R. NO. 68. FOR THE WIDOWS' AND ORPHANS' FUND 2

Set of 5 designs, perforated, square shaped, 30 x 30 mm, brownish-grey on white creamy paper, signed N. L.

1) Trumpeter signalling (Trombitás)
2) Sword with ribbon with the Reg. No on it (Kard az ezredszámmal)
3) Infantry attacking under flag (Rohamozó gyalogság zászlóval)
4) 1914-17 soldier aiming in lying position (Fekvő helyzetből tüzelő katona)
5) 1914-1917 Soldier decorating his hat with flowers (Sapkájára virágot tűző katona)

616.23 **K. u. K. INFANTERIE REGIMENT VON HINDENBURG No. 69 1914-16 CSAK ELŐRE!**

IMP. AND ROY. INFANTRY REGIMENT VON HINDENBURG No 69 1914-14 ALWAYS FORWARD!

Soldier poised to strike down with rifle held up over his head
(Puskáját feje fölött ütésre emelő katona)
Circular, diam. 22 mm, multi-coloured

616.24 Hatvankilenczes előre! K. u. K. INFANTERIEREGIMENT von HINDENBURG No 69 ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK JAVÁRA 5 FILLÉR

Sixty niners, forward! Imp. and Roy. Infantry Regiment von HINDENBURG No 69 FOR THE BENEFIT OF WIDOWS AND ORPHANS 5 FILLÉR

The regiment's owner in full general's dress (Az ezredtulajdonos teljes tábornoki díszben)

Perforated, 45 x 50 mm, multi-coloured, signed by Weiss Antal 1916. Printed by Weiss and Son

Note: German text variation exists with 5 HELLER value. A sheet consisted of 20 German and 30 Hungarian stamps, with only one 50 FILLÉR/HELLER stamp positioned at the right upper corner of every sheet. According to reliable sources a total of 50 sheets, i. e. 2,500 stamps were printed, of which the 50 'errors' are **RR.** Also some overprints in black: "Árvaalap 50" (Orphans fund) (**R**).

616.25 RENDELJE MEG A HINDENBURGI BAKÁK KALENDÁRIUMÁT. ÁRA 35 ÉS 45 KOR.

ORDER THE HINDENBURG' COMMONERS' CALENDAR. PRICE 35 AND 45 KOR.

Portrait of Hindenburg (Hindenburg portréja)
Imperforate, 30 x 40 mm, black on olive green with white borders

Note: A marginal candidate for inclusion here as a commercial and war charity stamp, as proceeds from the album's sales went into the regiment's fund. **R.**

616.26 A CS. ÉS KIR. 83. GY. E. ROKKANTJAI ÖZVEGYEI ÉS ÁRVÁI JAVÁRA 5 FILLÉR
5 HELLER FÜR DIE INWALIDEN, WITWEN UND WAISEN DES I. R. 83.

FOR THE BENEFIT OF INVALIDS, WIDOWS AND ORPHANS OF THE I. AND R. I.R. No. 83

Soldier's wife with child asking for help (Katonafeleség karján gyermekkel segítséget kér)
Perforated, 40 x 35 mm, brown on white paper

616.27 I. R. 86. GY. E. SZABADKA. FÜR WITWEN UND WAISEN ÖZVEGYEK ÉS ÁRVÁK JAVÁRA!

I. R. No 86 SZABADKA. FOR THE BENEFIT OF ORPHANS AND WIDOWS!

Battlefield scene in a frame made of pylons, Turul flying over it
(Csatakép oszlopokból képzett keretben, a csatamező fölött Turul)

Perforated, 65 x 45 mm, grey-brown on white paper, **R**
Note: Poor print.

616.28 A 86.IK SZABADKAI GYALOG EZRED ÖZVEGYEI ÉS ÁRVÁI JAVÁRA
FOR THE BENEFIT OF WIDOWS AND ORPHANS OF THE 86TH INFANTRY REGIMENT FROM SZABADKA
Soldier meeting his family under blossoming trees
(Katona virágzó fák alatt családjával találkozik)
Serrated, multi-coloured, 40 x 60 mm, **R**

616.29 **83**
83
The reg. number in a flag (Az ezredszám zászlóban)
Imperforate, oval shaped, 35mm, multi-coloured, about 1915

616.30 HŐSEIÉRT A 6-OS VÁRT. EZRED
FOR ITS HEROES THE FORT. ART. REGIMENT No. 6
Man with sabre in front of cross, floral decor at the sides
(Katona szablyával egy kereszt előtt, oldalt virágdíszítés)
Perforated, 30 x 35 mm, multi-coloured with red borders, **R**

HONVÉD REGIMENTS/HONVÉD EZREDEK

616.40 M. KIR. 17 HONVÉD GYALOG EZRED ÖZVEGY ÉS ÁRVA ALAPJA 1917
HUNG. ROY. 17TH HONVÉD INFANTRY REGIMENT' WIDOW AND ORPHANS FUND 1917
Hungaria with children (Hungária gyerekekkel)
Circular, 35 mm, embossed, scalloped, white on red

616.41 **19. M. KIR. HONVÉD GYALOG EZRED 1914-1915-1916-1917**
KIRÁLYÉRT ÉS HAZÁÉRT
HUNG. ROY. HONVÉD INFANTRY REGIMENT No 19. 1914-1915-1916
FOR KING AND FATHERLAND
Soldier killing a bear with a battle axe, St. Stephan's crown over the scene
(Katona csatabárddal medvével küzd, a jelenet fölött a Szent Korona)
Embossed, irregularly shaped (nearly oval), 40 mm, white die cut **R**

616.50 K. U. K. FELDJAEGERBATAILLON 26 1915-1917
CS. ÉS KIR. 26-OS TÁBORIVADÁSZZÁSZLÓALJ
IMP. AND ROY. RIFLEMAN BATTALION No 26 1915-1917
Soldier with bayonet, above him names of countries and territories where the batallion had fought
(Szuronyos katona, fölötte a zászlóalj által vívott csaták nevei)
Imperforate, square shaped, 55 mm, green and black on white paper, **R**

616.51 32 ZU GUNSTEN d. KRIEGSFÜRSORGERFONDES d. K. u. K. FELDJAEGERSBATAILLONS NR. 32
A CS. ÉS KIR. 32. TÁBORIVADÁSZ ZÁSZLÓALJ HADSEGÉLYALAPJÁRA
32 FOR THE WAR CHARITY FUND OF THE IMP. AND R. RIFLEMAN BATTALION No 32
Silhouette of helmeted soldier in the field (Rohamsisakos katona profiljának a körvonala)
Perforated, 30 x 40 mm, light green on off white paper
Note: The stamp exists in two denominations, i. e. 2 and 5 H(ELLER)

616.52 **ARZ JAEGER Özvegyeknek és árváknak Pentru Vaduve si orfani 2 h**
ARZ'S JAEGERS For widows and orphans 2 h
Soldier with girl and woman in front of a cottage
(Katona, kislány és özvegy egy falusi ház előtt)
Perforated, 40 x 50 mm, green on white paper, secondary insc. in Hungarian and Roumanian
History: The regiment was drawn from southern parts of Transylvania, of territories with mixed German, Hungarian and Roumanian population.

616.53 FÜR DEN WITWEN u. WAISENFOND Des k. u. k. Sapeur Ers. Baon Szeged I.
2 h(eller) ÖZVEGY ÉS ÁRVAALAP JAVÁRA A CS. ÉS KIR. ÁRKÁSZ PÓT ZÁSZLÓALJ SZEGED I.
FOR THE WIDOW AND OPRHANS' FUND OF THE IMP. AND ROY. SAPPER BATTALION, SZEGED I. 2 h(eller)
Sappers opening path for attacking soldiers with explosives through enemy fortifications
(Utászok robbantással nyitnak utat az ellenséges tábori erődítményen a rohamosztagnak)
Perforated, 30 x 36, blue on white paper, **R**

616.54 AZ ELESETT HŐSÖK ÖZVEGYEINEK ÉS ÁRVÁINAK A BUDAPESTI CS. ÉS KIR. HIDÁSZ ZÁSZLÓALJ 10 (FILLÉR)
FOR THE FALLEN HEROES' WIDOWS AND ORPHANS IMP. AND ROY. BRIDGE BUILDING BATTALION IN BUDAPEST 10 (FILLÉR)
Soldiers rebuilding a broken bridge (Katonák lerombolt hidat építenek újjá)
Perforated and imperforate, 50 x 38 mm, green on white creamy paper, **RR**

616.55 PIONEER INVALIDEN FOND 6 HELLER ROKKANT HIDÁSZ-ALAPRA 6 FILLÉR
FOR THE BRIDGE BUILDERS' INVALID FUND 6 HELLER/FILLÉR
Pioneers in pontoon on the Danube at Pozsony (Hidászok pontonon Pozsonynál)
Perforated, 40 x 30 mm, blue; brown on white paper, **R**

617 WAR AND ANTIWAR PROPAGANDA/ HÁBORÚS- ÉS HÁBORÚELLENES PROPAGANDA

WAR PROPAGANDA/HÁBORÚS PROPAGANDA

617.01 KIRÁLYUNK IMÁJA A VILÁGHÁBORÚ EMLÉKE 1914
OUR KINGS' PRAYER COMMEMORATING WORLD WAR 1914
Franz Joseph praying, with the prayer's text in verses below
(Ferenc József imájába mélyedve. Az ima szövege a bélyegen)
Perforated, in two sizes (35 x 53 and 33 x 48 mm), brown; green; blue; red on white creamy paper, both in Hungarian and German

617.02 ISTEN BÜNTESSE ANGOLORSZÁGOT GOTT STRAFE ENGLAND
GOD PUNISH ENGLAND
Text only (Szöveg-pecsétbélyeg)
Embossed seal, scalloped, 35 mm, with bi-lingual inscription (upside-down mirrored text), red on, pink paper, about 1915

617.03 ISTEN BÜNTESSE ANGLIÁT 1914-1915
GOD PUNISH ENGLAND 1914-1915
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, scalloped, 30 x 35 mm, red and white

617.04 ISTEN VERJE ITÁLIÁT!
GOD PUNISH ITALY!
Ship in a bullet (Hajó ábrája töltényben)
Bullet shaped, embossed, 37 x 15 mm, green, about 1915
Note: More a die cut than a Cinderella.

617.05 VERD MEG ISTEN ITÁLIÁT 42 CM
GOD PUNISH ITALY 42 CM
Running rabbit (Futó nyúl)
Shell shaped, embossed, 16 x 28 mm, lilac and dark blue, about 1915
History: 42 cm is a clear snub to the Monarchy's biggest calibre gun the "Fat Bertha".

617.06 ISTEN VERD MEG ITÁLIÁT
GOD PUNISH ITALY
Hyena, symbolising the Italian's (a former ally) treacherous attack
(Hiéna. Az olasz orvtámadás jelképe)
Embossed, irregularly (bullet) shaped, 30 x 15 mm, in red, white and green

617.07 ISTEN BÜNTESSE ITÁLIÁT
LET GOD PUNISH ITALY
Monitor sinking (Süllyedő monitor)
Embossed, irregularly shaped, 30 x 15 mm, red

617.08 **I.(sten) V.(erd) M.(eg) I.(táliát)**
God Punish Italy
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, square shaped, 22 mm, in many colour variations

617.09 I. V. M. I. 1915-1916
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforated, embossed, square shaped, 22 mm, red; red and grey; blue and white; orange and dark blue; brown and yellow

617.10 K. D. BUDAPEST

Set of unknown number of stamps. Perforated, 40 x 60 mm, perforation 11.25. Poor quality colour print with Hungarian and German text. WWI variation of peacetime tourist 'monster'series.Text printed black on red background. 1914

1) **A hadba vonuló katonák megvendégelése/Durchziehende Soldaten werden gelabt**
Soldiers going to the front are served food and drinks by charity activist ladies
2) **Két magyar határőr átuszik a Drinán és elvágja a szerb távbeszélő-vezetéket/Zwei österr.-ung. Grenzjaeger durchschwimmen die Drina und zerstören eine serbische Telephonleitung**
Two Hungarian border troop soldiers swim through the Drina and cut Serbian telephone lines
3) **Drina melleti győzelmes csata/Entscheidender Sieg unserer Armee an der Drina**
Victory at Drina river
4) **Magyar csapatok Valjevonál egy szerb zászlót zsákmányolnak/Österr.-ung. Infanterie erbeutet bei Valjevo eine serbische Fahne**
Hungarian troops taking a Serbian flag at Valyevo
5) **Belgrád ostroma monitorokkal és ágyukkal/Belgrad unter doppeltem Feuer durch die Monitore und Geschütze**
Warships and guns besieging Beograd
6) **Az osztrák-magyar csapatok legyőzik a kozákokat Olkusznál/Die österr.-ung. Truppen schlagen die russischen Kosaken bei Olkusz**
Victory of Austro-Hungarian troops over Kosacks at Olkusz
7) **A magyar csapatokat Wolbromban (Oroszország) ünnepélyesen fogadják Die österr.-ung. Truppen werden in Wolbrom (Russland) begrüsst**
Greeting Hungarian troops when entering Wolbrom (in Russia)
8) **Osztrák-magyar ulánusok orosz ágyukat zsákmányolnak 29.VIII. 1914/ Österr.-ung. Ulanen erobern russische Geschütze**
Austro-Hungarian Ulans taking Russian guns 29. 08. 1914
9) **Fraktirörök orvtámadása Lüttich mellett/Franktireure bei Lüttich**
Franctireure's attack at Lüttich
10) **A győző német tüzérség üldözi a menekülő francziákat Metznél. 21.VIII. 1914/ Die siegreiche deutsche Artillerie feuert auf die flüchtende Franzosen bei Metz**
Victorious German artillery shoot over the running French at Metz 21.08.1914
11) **A győző német lovasság Metznél/Die siegreiche deutsche Kavallerie bei Metz. 21. VIII. 1914**
Victorious German cavalry at Metz 21. 08. 1914
12) **Bei Huczwa ergibt sich ein russischer Armeeteil und wird entwaffnet/ Huczwa mellett egy orosz hadosztály megadja magát és lefegyvereztetik 2. IX. 1914**
A Russian division surrenders at Hutzwa and gives up its weapons

Note: Hungarian and German text slightly differ. English transcription is based on Hungarian text. At publisher's imprint Törv. védve/Ges. gesch. means Copyright.

617.11 VILÁGHÁBORÚ 1914 EMLÉKBÉLYEG
WORLD WAR 1914 COMMEMORATIVE STAMP
Franz Joseph and Kaiser Wilhelm facing each other
(Ferenc József és Vilmos császár portréi egymásnak szembe fordítva)
Embossed, die cut with scalloped edges, 25 x 35 mm, portraits in uncoloured embossing.
Blue; brown; green; red; grey-black; green on rose etc. All in all 16 colour variations

617.12 VILÁGHÁBORÚ 1914 EMLÉKBÉLYEG
WORLD WAR 1914 COMMEMORATIVE STAMP
Portraits of Franz Joseph and Wilhelm within wreath
(Ferenc József és Vilmos császár portréi koszorúban)
Perforated, embossed, 25 x 35 mm, with die cut imitation, 16 colour variations as well as proofs on yellow paper, proofs
Note: Stamps with inscription “Törv. véd.” (Trade marked) and without also exists.

617.13 1914 1916 MAGYAR KÜZDJ ÉS BIZVA BIZZÁL!!
HUNGARIANS, FIGHT ON AND HAVE FAITH!!
St. George killing the dragon (Szt. György legyőzi a sárkányt)
Triangular, imperforate, 80 mm, black, grey and red. Signed Antal Weiss, printed by Weiss
History: Published by St. George Guilde (Antique Collectors Club) in Budapest.

617.14 TREUBUND-KOHLEPAPIER für Schreibmashinen Unübertreffliche Qualität Erzegt von der Ung. chem. Papier u. Papierwarenfabrik A. G. Budapest VI/56
TRIPLE ALLIANCE COPY PAPER for writing machines. Top Quality. Produced by the Hung. Chem. Paper and Stationary Manufacturing Co., Ltd. Budapest VI/56
Flags of the Central Allied Powers (A Központi Hatalmak nemzeti zászlói)
Perforated, 45 x 70 mm, multi-coloured, also in Hungarian. Printed by L. and F. Weiss, Budapest. Also in Hungarian
Note: Rare example of commercial war propaganda on stamps. **R**

617.15 EGYESÜLT ERŐVEL 1915 HOGY A KÁRPÁTOK AZ OROSZOKTÓL MEGTISZTULTAK.
WITH UNITED POWERS 1915 THE CARPATHIANS BEING CLEARED OF RUSSIANS
Sword seated on triple hill with rising sun (Hármas halomra állított kard a felkelő nappal)
Imperforate and perforated, 37 x 50 mm, dark grey on white paper; blackish on pinkish paper. Also proofs. **R**

617.16 MAGYARORSZÁG: TISZTA AZ ELLENSÉGTŐL! 1915
HUNGARY: CLEARED OF THE ENEMY! 1915
Sword with St. Stephen’s crown (Kard és Szent Korona)
Imperforate and perforated, data as above. **R**

ANTIWAR PROPAGANDA/HÁBORÚELLENES PROPAGANDA

During the war censorship was maintained for all non-official, i.e. non-government printed materials, so there was little room left to protest against the war. Patriotic fervour made it impossible in the first phase of the Great War. Nothing is known about the only organization, Committee for Lasting Peace, which produced such a stamp in 1915, as the publisher of this private publication (with minimum text but expressive picture), cannot have been censored, it also remains unknown.

617.31 A MAGYAR BÉKE TEMPLOM JAVÁRA

FOR THE BENEFIT OF THE HUNGARIAN PEACE CHURCH

Set of 12 stamps, perforated, 40 x 50 (also vertical), red; blue; brown; chocolate brown; lilac, signed Tary

1) Map of Hungary (Magyarország térképe)
2) Farm girl with sheaf and sickle (Parasztlány búzakévével és sarlóval)
3) The old church in Ják (Jáki templom)
4) Virgin Mary and infant Jesus on throne, inscription reads: PATRONA HUNGARIAE
   (Mária a kisdeddel trónuson, a felirat: PATRONA HUNGARIAE)
5) **SZT. JOBB** (St. Stephans right hand in relikviary)
6) **SZENT LÁSZLÓ** (St. Ladislaus)
7) **EZER ÉV** (One thousand years)
8) Jesus with cross, standing on a rock (Jézus kereszttel egy sziklán állva)
9) Prince Árpád, King Stephen, King Mathias and King Franz Joseph with the holy crown (Árpád, Szt. István, Mátyás és Ferenc József a Szent Koronával)
10) **HÁGA BÉKEPALOTA** (Palace of Peace in The Hague)
11) Soldier carrying banner past two women and child
   (Zászlóvivő katona, két nő és egy gyerek)
12) The same as No 4 but vertical (Ua. mint a 4. sz., csak álló elrendezésben)

Note: 1916 is on stamps but the set was issued a year later. Intact sheets are **R.**

617.32 VILÁGHÁBORU. 1914-1917

WORLD WAR. 1914-1917

Double cross on triple hill, black blackground with tiny white spots for stars
(Kettős kereszt hármas halmon, fekete háttér, csillagként szereplő apró, fehér pontokkal)
Imperforated, about 35 x 30 mm, black on white paper. Publisher and printer unknown.
Most probably an amateur anti-war edition. **R**

a) Slightly smaller size, no stars

617.33 A 18 évesek

The 18 years old

Officer exercising regruits (Tiszt újoncokat gyakorlatoztat)
Perforated, 40 x 28 mm, black off white, translucent paper, signed Holzinger Rezső, 1916

Note: A "private" production, probably drawn and made at a military training centre by an amateur soldier artist. Only proofs on thin paper are known. **RRR**

618 REFUGEES AND P.O.Ws/MENEKÜLT- ÉS HADIFOGOLY BÉLYEGEK

618.01 MENEKÜLTEKET VÉDŐ SZÖVETSÉG FŐVÉDNÖK: JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG

LEAGUE DEFENDING REFUGEES MAIN PATRON: ARCHDUKE JOSEPH

Set of six designs, perforated, 22 x 25 mm

1) 50 fillér, blue - Transylvanian church-fortress (Erdélyi erőd-templom)
2) 1 korona, green - King Mathias on horseback (Mátyás király lovasszobra)
3) 2 korona, red - St. Stephen on horseback (Szt. István lovasszobra)
4) 2 korona, brown - Refugees (menekültek)
5) 5 korona, orange - Árva castle (Árva vára), **R**
6) 10 korona, lilac - Fortress of Munkács (Munkács vára), **R**

History: The first waves of WWI refugees arrived in the country after Roumania, a former ally of the Central Powers, invaded Transylvania in 1916. Many more followed in 1918-1920 from territories lost to neighbouring countries. It is assumed that this set was issued as early as 1918, a second edition of the 2 Korona denomination (red-brown) was printed in late 1920 or early 1921.

618.02 HADIFOGOLYNAP

PRISONERS OF WAR DAY

Prisoner of war in Russian headdress returning to his village
(Oroszországból falujába hazatérő hadifogoly)
Perforated. Signed Byssz R(obert) 1920. Variations in text and sizes:

a) 40 x 45 mm
Hadifogolynap 1920. május 5
Prisoners of war day 5 May 1920
Ivgyüjtés hadifoglyok részére 1920. aug. 20-23.
Collecting on streets for the P.O.W.'s 20-23 Aug. 1920
In five different colours

b) 60 x 67 mm
HADI FOGOLYNAP 1920 IX. 2.
PRISONER OF WAR DAY 2 9 1920

619 LATER COMMEMORATIVES/ KÉSŐBBI KIADÁSÚ EMLÉKBÉLYEGEK

619.01 1918-1938 SZÉKELY HADOSZTÁLY ERDÉLYÉRT

1918-1938 SECLER DIVISION FOR TRANSSYLVANIA

Two Seclers standing guard, one in uniform, the other in national costume with shield
(Őrtálló székelyek, egyikük egyenruhában, a másik hagyományos székely viseletben)
Perforated and imperforated, 35 x 55 mm, blue on greenish paper, black on orange.
4 stamps with the same design but different names and dates of battles

1) **CSUCSA 1919. JANUÁR 20-28.**
2) **ZILAH 1919. FEBRUÁR 24.**
3) **HADAD, HARAKLÁNY 1919. ÁPRILIS 16.**
4) **MÁTÉSZALKA, KOCSORD 1919. ÁPRILIS 20.**

History: After the dissolution of the Monarchy and revolution in Hungary the Roumanian Army entered Transylvania taking by force what was earlier promised to them by the Allies in a secret treaty. The only unit capable of opposing them at the time was the Sekler Division, which put up a rearguard fight in the first four months of 1919. The division later put down its weapons on 'honourable conditions', i. e. which included the promise of a safe conduct home. Nonetheless, many officers, 'noncoms' and even common soldiers were afterwards detained for long periods.

619.02 IX. (FRONTHARCOS) TALÁLKOZÓ 1937. OKT. 2. 3-ÁN
9TH MEETING (OF COMBATANTS) 2-3 OCT. 1937
Double cross seated on crown, below coat of arms of combatants organisation
(Koronára ültetett kettős kereszt, alatta a frontharcosok címere)
Perforated, 33 x 40 mm, black print on yellow; blue; green; grey paper, signed Makláry I. and B. L.

619.03 FRONTHARCOS DÍSZTÁBOR ESZTERGOMBAN 1038-1938 1938. JULIUS 3.
COMBATANTS JUBILEE JAMBOREE IN ESZTERGOM 1038-1938 3 JULY 1938
St. Stephen and two combatants holding coat of arms
(Szt. István és címer két címertartó frontharcossal)
Perforated, 33 x 40 mm, black print on greyish paper

619.04 **TÁBORI KÜLDÖNCJÁRAT**
FIELD MESSENGER MAIL
Same picture as on stamp No. 619.02, double cross and sword seated on triple hill with the following additional inscription in latin (motto of the 18th century national uprising against the Hapsburgs: **PATRIA ET LIBERTATE**
(Kettős kereszt karddal hármas halmon, a következő felirattal: PATRIA ET LIBERTATE)
Perforated, 28 x 36 mm, in various denominations, 1936?

1 fillér	lilac on bluish-lilac paper
4 fillér	green on light green paper
6 fillér	red on white paper, 1938?

History: The "Field Messenger Mail" was organised for the first time in 1936 and continued for the later gatherings. Data concerning stamps are scarce but it is supposed that the 6 fillér stamp was printed in 1938, for the Jubilee Jamboree. Details on the Mail to be found in „Filatéliai Kurir" 1936. 8. sz. 137. old.

619.05 LIMANOVA 1914-1939
Hussars attacking (Huszárroham)
Perforated, 44 x 32 mm, red and blue on white, signed Fery, printed by Samum Altesse
History: At Limanova (a small, Polish village in Galicia) a Hungarian Hussar Regiment performed a succesful but suicidal mass attack against dug-in Russian infantry.

Surprisingly, there are only a few stamps from WWII and, most surprisingly, no official ones, neither charity nor war propaganda. The propaganda machine, including an Office of War Newsmen (Haditudósító Iroda) already made free use of most of the other means such as posters, postcards etc. but, perhaps, forgot about stamps. In Fascist Germany, it was just the opposite, with many National Socialist and war propaganda on stamps. For once, the German example was not followed.

Literature/Irodalom:

Magyarország a második világháborúban. Lexikon A-Z. Magyar Hadtudományi Társaság - PETIT REAL Könyvkiadó, 1996.

62.01 SZEGÉNYEK INGYEN GÁZÁLARCA KÉT FILLÉR LÉGOLTALMI LIGA ORSZÁGOS NŐI BIZOTTSÁGA

FREE GAS MASK FOR THE POOR TWO FILLÉR
ANTI- AIRCRAFT LEAGUE NATIONAL COMMITTEE FOR WOMEN
Man in gas mask (Gázálarcos portré)
Perforated, 30 x 47 mm, orange and brown on white paper, signed Fery, printed by Klösz, c. 1940

a) Miniaturised version, 20 x 20 mm. **R**

History: The Anti-arcraft Leauge was founded in 1937 as a civilian, voluntary organisation. It sponsored the gas mask campaign, collecting funds and helping in distribution.

62.02 HONVÉDKARÁCSONY 1942

SOLDIERS CHRISTMAS 1942

Set of 6 designs, perforated, 38 x 50 mm, signed Légrády Sándor. Stamp No 1 is the central motive of the set, being on every other stamp, which indicated the co-operation and contribution of the para-military youth organisation, the Levente.

1) **LEVENTEIFJÚSÁG HONVÉDKARÁCSONYA 10 f**
LEVENTE YOUTH FOR SOLDIERS' CHRISTMAS 10 f
Double cross seated on heart shaped triple hill with cross, burning candle
(Szívalakú, koronás hármashalomra ültetett kettős kereszt égő gyertyával)
Red; green (no value)
Note: The only stamp of the set with a separate text.

2) 20 f - pale green
Soldiers in the trenches, angel playing the violin above them. Central motive
(Honvédek a lövészárokban, fölöttük angyal hegedül. Központi motívum)

3) 50 f - wine red
Soldier on guard duty, tank in the background. Central motive at the bottom
(Őrtálló katona, mögötte tank. Központi motívum balra lent)

4) 2 f - blue
Mother with two children in front of a Christmas tree. Central motive at the bottom right
(Anya két gyermekével karácsonyfa előtt. Központi motívum jobbra lent)

5) 1 f - lilac
Soldier on guard, christmas tree and baby in cradle. Central mot. to the right
(Őrtálló katona, karácsonyfa és gyerek bölcsőben. Központi mot. jobbra)

Note: The set was sold also on special decorative sheets. Although these stamps are rather common, if on sheets and in good condition, they are valued 10 times higher than single ones.

62.03 ÉLJEN A MAGYAR HONVÉDSÉG 1941

LIVE THE HUNGARIAN ARMY 1941

So called 'twin' stamp, one of them containing text only. Perforated, 35 x 44 mm, lilac on pale greyish; lilac on pink paper

a) "V" with St. Stephen's crown ("V" betű, szárai közt a Szentkoronával)

b) **Hiszek**
egy Istenben
Hiszek
egy hazában
Hiszek
egy isteni
örök igazságban
Hiszek
Magyarország
feltámadásában
Amen
I do beleive
In God, the one only
I do beleive
In my country
I do believe
In justice
eternal and divine
I do believe
in Hungary
resurrected.
Amen

History: This is the so called "National Credo", cited and sang everywhere in the country for patriotic events and occasions in between the two World Wars. Written by Papp-Váry Eleméméné, composed by Szabados Béla. First in print 21 March 1921, published by Védő Ligák Szövetsége. The text of the official English translation is the following:
I believe in one God; / I beleive in the Unity of my Country, /
I beleive in one Eternal Divine Justice, / I beleive in the resurrection of Hungary! /
Amen.

62.04 SZERESD A MAGYAR KATONÁT! V. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA A NEMZETKÖZI VÁSÁRON BNV 1941

LOVE THE HUNGARIAN SOLDIER! 5TH PHILATELIC PUBLICITY (SHOW) AT THE INTERNATIONAL FAIR BNV 1941

Soldiers attacking under cover of a tank (Páncélos fedezetében előrenyomuló katonák)
Perforated, 45 x 65 mm, multi-colured, signed Légrády D(ező), **R**

History: A most unusual stamp. The Italian Minister of War, Mr Vare said some time in the mid 1930s that "The Italian soldier is the most lovable of all soldiers on the world". The text clearly has its origin in those pre WWII famous words but totally out of context of anything considered to be Hungarian. The stamp was designed and published by an enthusiastic philatelist, publisher of Philatelic Yearbooks, Légrády Dezső, for the so called Philatelic Publicity Show (Bélyeggyüjtési Propaganda Kiállítás) organised by him at the Budapest International Fair 1941, being the last one for the duration of the war. Mr Légrády survived the war and continued to love philately, when he concentrated his interest on a new subject: workers philatelic activities

Note: Listed also separately under a 2 stamp philatelic set. See at 16.06.2.

62.05 A HONVÉDEKÉRT 6 f
FOR OUR SOLDIERS 6 f
Man's head in helmet with red cross in shield
(Rohamsisakos fej és címerbe helyezett vörös kereszt)
Perforated, 55 x 50 mm, green on white paper; brown on white paper, signed Szalay J.

62.06 HADIGONDOZÁS CEGLÉD 10 f
WAR RELEIF CEGLÉD 10 f
The city's coat of arms (Városi címer)
Perforated, 22 x 28 mm, green on white paper, about 1943

62.07 101. GK. TANEZRED 1942
101TH DRIVERS' TRAINING REGIMENT 1942
Steering wheel and pine trees combined together
(Kormánykerék és fenyőfák)
Circular, embossed, diam. 38 mm, light green; carmine; pink; orange; pale yellow;
white with black print and picture
History:The Hungarian Army had been fortifying the so called "Árpád's line" on the Eastern Carpathians between 1942-1944, which meant building up huge transportation capacities. The 101th with its lorry drivers took active part in the fortification programme. The stamp was published by their staff unit stationed this time in Huszt.

62.08 V
Simbol of Victory with oak and laure-leaves
(A Győzelem V-betűje tölgyfa- és babérlombokkal)
Embossed, circular, scalloped, diam. 38 mm, green and white; silver and green, about 1942
Size variation: diam. 24 mm, in eight colour combinations

62.09 TE IS TEDD MEG KÖTELESSÉGEDET!
YOU TOO DO YOUR DUTY!
Soldier with rifle pointing to you (Puskás katona rád mutat)
Imperforate, 45 x 58 mm, multi-coloured, signed Légrády S.(ándor), printed by Klösz Gy. és fia, Budapest, 1942, **R**
Note: A rare example of an artistic war poster stamp.

REMEMBER ALSO IN PEACETIME.../EMLÉKEZZÉK MAJD BÉKEIDŐBEN...
A very special subcategory. Some time in 1942 such stamps were printed first by some suppliers as a patriotic-publicity novelty. The stamps were usually glued to bills. In fact they are impossible to identify without the bills bearing background data. If on bills, **RR**

62.10 **EMLÉKEZZÉK MAJD BÉKEIDŐBEN ARRA, HOGY HÁBORÚS IDŐKBEN IS HŰ SZÁLLÍTÓI VOLTUNK!**
WILL YOU PLEASE REMEMBER ALSO IN PEACETIME THAT WE HAVE BEEN YOUR LOYAL SUPPLIERS IN TIME OF WAR!
Text only (Szövegbélyeg)
Serrated, embossed, 65 x 30 mm, green on white paper, about 1942, **R**

62.11 **NE FELEDKEZZÉK MEG BÉKÉBEN, HOGY HÁBORÚ ALATT HŰ SZÁLLÍTÓJA VOLTAM**
DON'T FORGET IN PEACETIME THAT I HAVE BEEN YOUR LOYAL SUPPLIER IN WARTIME
Floral design (Virágos díszítés)
Perforated, 30 x 40 mm, blue on white paper, about 1942, **R**

62.12 **EMLÉKEZZÉK MAJD BÉKEIDŐBEN ARRA, HOGY HÁBORUS IDŐKBEN IS HŰ SZÁLLÍTÓJA VOLTAM**
WILL YOU PLEASE REMEMBER ALSO IN PEACETIME THAT I HAVE BEEN YOUR LOYAL SUPPLIER IN WARTIME
Text in shieldlike, decorative frame, on the top of it family coat-of-arms
(Pajzsba helyezett szöveg, fölötte családi címer)
Imperforated, 40 x 50 mm, wine red on pink paper, published by Piry József wine merchant, Budapest, XII., Nagyenyed utca 2., about 1942, **R**

62.20 **IMÁDKOZZUNK A BÉKÉÉRT 1940**
LET US PRAY FOR PEACE 1940
Set of 10 designs, perforated and imperforate with dettachable tabs, 30 x 40 mm, red and brownish-grey on white paper, signed Fery, printed by Samum Altesse

1) Woman with dove of peace (Nő békegalambbal)
2) Angel with palm leave (Angyal pálmaággal)
3) Soldier's head in helmet (Sisakos katonafej)
4) Tree of life with shields of art (Életfa a művészetek három címerpajzsával)
5) Mother with child (Anya gyermekével)
6) Rebuilding ruined settlement (Lerombolt település újjáépítése)
7) Giant Hermes figure assisting transportation (Óriás Hermész-alak a közlekedést irányítja)
8) Soldier with his family (Katona családjával)
9) Man with microscope, angel behind him (Ember mikroszkóppal, mögötte angyallal)
10) Man sowing seeds (Magvető)

62.21 **20 f adomány a hazatért hadifoglyok segélyezésére és a szegénysorsú paraszt- és munkásifjúság iskoláztatásának elősegítésére. VÉSZTŐI NEMZETI BIZOTTSÁG**
20 f donation for the returned prisoners of war and for the tuition of poor peasant and worker youth. NATIONAL COMMITTEE IN VÉSZTŐ
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 30 x 35 mm, black print on yellowish paper, about 1945, **R**
History: In Vésztő, a village of about 10,000 inhabitants on the Great Hungarian Plains, the National Committee formed some time in late September 1944 proved to be very active in reorganising social life, publishing, among others, relief stamps of its own.

62.22 **A PERLAKI HŐSI EMLÉKMŰRE ... FILLÉR**
FOR HEROE'S MONUMENT IN PERLAK ... FILLÉR
Text only, with min. decor on the frame (Szövegbélyeg, szerény keretdísszel)
Perforated, 22 x 32 mm, about 1944, **R**

10 FILLÉR	-	pale green; green
20 FILLÉR	-	pink
50 FILLÉR	-	off white

SERVICE FOR COMRADES OF ARMS/BAJTÁRSI SZOLGÁLATOK

The so called services for comrades of arms were organised in various cities between 1942 and 1943 with the aim of building a war relief network on a social basis thus also helping the war effort. Most of the funds collected were spent for assisting wounded soldiers returning from the Eastern Front or supporting families of the fallen ones. Stamps, mostly showing the same design, i. e. of a helmet were printed for the fundraising campaigns in several cities; known examples are listed below:

City/Admin. region	Description of stamp	Date	Denominations
Abonyi és Tiszai alsó járás	Helmet (Rohamsisak)	1943	10 fill.
Baja thj. város	Helmet (Rohamsisak)	1943	10, 50 fill.
Kiskunhalas	Helmet (Rohamsisak)	1942	2, 10 fill.
Pécs város	Soldier defending his family against red monster (Honvéd a vörös rém ellen védelmezi a családját)	?	6 f.
Szolnok város	Helmet (Rohamsisak)	1943	2, 4, 10 fill.
Újvidék	Soldiers' head and double cross (Honvéd fej kettős kereszttel)	?	10 fillér
Újvidék	Coat of arms with dove of peace (Címer békegalambbal)	?	40 fillér

62.51 **BAJTÁRSI SZOLGÁLAT ABONYI ÉS TISZAI ALSÓ JÁRÁS 1943 10 fill.**
SERVICE FOR COMRADES OF ARMS IN ABONY AND LOWER TISZA ADMINISTRATION DISTRICT 1943 10 fill.
Helmet (Rohamsisak)
Embossed, serrated, 25 x 30 mm, white and blue

62.52 **BAJA THJ. VÁROS BAJTÁRSI SZOLGÁLATA**
SERVICE FOR COMRADES OF ARMS IN BAJA CITY
See as above. Denominations of 10 and 50 fillérs.

62.53 **BAJTÁRSI SZOLGÁLAT KISKUNHALAS 1942**
SERVICE FOR COMRADES OF ARMS IN KISKUNHALAS 1942
See as above, green and white

62.54 **PÉCS VÁROS BAJTÁRSI SZOLGÁLATA ÖZVEGYEKNEK ÉS ÁRVÁKNAK 6 f**
SERVICE FOR COMRADES OF ARMS IN PÉCS FOR WIDOWS AND ORPHANS 6 f
Soldier defending his family against red devil rising from flames
(A vörös rém ellen családját elszántan védelmező katona)
Perforated, 40 x 28 mm, red abd black, about 1942, **R**

62.55 **SZOLNOK VÁROS BAJTÁRSI SZOLGÁLATA 1943**
BROTHER-IN-ARMS SERVICE IN THE TOWN OF SZOLNOK 1943
Helmet (Rohamsisak)
2 fill. - Embossed, 25 x 30 mm, white, blue and yellow; white and blue
4 fill. - as above, white and blue; white and red
10 fill. - as above, white and blue

62.56 BAJTÁRSI SZOLGÁLAT UJVIDÉK
SERVICE FOR COMRADES OF ARMS IN UJVIDÉK

a) **10 fillér**
Soldiers head with double cross (Sisakos katonafej kettős kereszttel)
Perforated, 26 x 32 mm, green on white paper, about 1942

b) **40 fillér**
The city's coat of arms with dove of peace (Városi címer békegalambbal)
Perforated, 26 x 32 mm, brown on white paper, about 1942

Note on post WWII Hungarica:
Among post WWII Hungarica **American Hungarian Relief** stamps are the most known ones. Issued shortly after the war they figure frequently on mail sent to Hungary in the period of 1946-1949. They are to be found at No. 48.53.

7 AVIATION

Hungarian aerophilately is a well researched field. Many of the internationally well known specialists have works published in English, including *V. G. Berecz jun., S. Short,* and *J. J. Latham.* In addition to these foreign based private collectors and experts, such philatelic institutions as the Hungarian Philatelic Society of Great Britain and The American Air Mail Society have had a special interest in the subject, and have provided help.

Early interest in collecting and research included, not surprisingly, Hungarian collectors. One of the best known international Cinderella experts and collectors, *P. F. Rampacher,* was an ardent aerophilatelist as well as having a diverse range of collecting interests, being interested in the subject as early as from 1910 to 1919. The very first listing of aviation related commemorative Cinderellas was edited by *Kölbig Ferenc* and published in a German paper in the first half of 1915. The list contained about 50 stamps from all over the world. Then, in between the two World Wars *Mr János Örvös,* editor/publisher of the “Filateliai Kurir” proved to be a charismatic aerophilatelist as well as an excellent organiser. In that period, notably in 1935, a special Air Mail Album was published in Budapest by Pinterits Sándor, which is a rare and much sought after publication. More recently, *L. Alföldi - S. Tálas,* two expert authors completed a special catalogue (published first in German, and more recently in Hungarian), covering most of the wide range of Hungarian aerophilately. What has not been fully covered, and what remains still a relatively unknown field, is aero-paraphilately - the aero-Cinderellas of Hungary.

The obvious question is why, given all this other attention, they have not been covered? It is most unusual, given the general interest in all things aviation related. It is generally accepted that for most countries these aero-Cinderellas pre-date official airmails, being the forerunners of them. In fact, the explanation is quite simple: aero-Cinderellas always have been what their name already suggests - Cinderellas. ‘Stamps’ considered by many to have a rather dubious pedigree. But, now, valuation of these aero-Cinderellas is undergoing major changes. If they are not yet ‘next of kin’, they are ‘family’ now, if, perhaps, only of a distant ‘relation’.

Collectors recognise three kinds of the aero-

7. REPÜLÉS

A magyar aerofilatélia alaposan feltárt területnek számít. Számos neves külföldi szakember publikált e tárgyban, többek között *V. G. Berecz junior, S. Short és J. J. Latham.* E külföldi magángyűjtőkön és szakírókon kívül külföldi filatéliai szervezetek, úgymint a Nagy-Britanniai Magyar Filatéliai Társaság és az Amerikai Repülőposta Egyesület is érdeklődést mutatott a kérdés iránt, megfelelő támogatást biztosítva a kutatásnak.

A repülés hőskorában a levélzáró-gyűjtés és kutatás terén számos magyar gyűjtő jeleskedett. Az egyik nemzetközileg legismertebb levélzáróbélyeg-gyűjtő, *Rampacher Pál* egyebek között repülőpostával is foglalkozott 1910 és 1919 között. A világon az első alkalmi repülős levélzáróbélyeg-lista 1915 első felében jelent meg *Kölbig Ferenc* összeállításában. A szerény lista egyébként több mint félszáz tételt tartalmazott - a világ minden részéről. A két világháború közti időszakban pedig a Filatéliai Kurir” szerkesztője, *Örvös János* bizonyult az aerofilatélia terén karizmatikus vezetőnek és kiváló szervezőnek. Ebben az időben, nevezetesen 1935-ben jelent meg Budapesten *Pinterits Sándor* Légiposta Albuma, amely mindmáig ritka és keresett kiadványnak számít a gyűjtők körében. Az utóbbi években két szakíró, *Alföldi László* és *Tálas Sándor* állított össze speciálkatalógust (a katalógus előbb németül, később magyarul is megjelent), amely felöleli a magyar aerofilatélia területének java részét. Ami mindeddig nem került teljes körű feldolgozásra, ami mindmáig aránylag ismeretlen területnek számít, az nem más, mint a hazai aero-parafilatélia, mindenek előtt a repüléssel kapcsolatos levélzáró bélyegek.

A kérdés magától adódik: mindemellett hogyan történhetett, hogy ezek a bélyegek mindmáig nem kerültek feldolgozásra? Meglehetősen furcsa, hogy így alakult, különösen, ha tekintetbe vesszük a repülés iránt megnyilvánuló kiemelt érdeklődést. Általánosan elfogadott nézet, hogy az országok többsége esetében a repüléssel kapcsolatos levélzáró bélyegek korábban kerültek kibocsájtásra, mint a repülőposta-bélyegek, vagyis tulajdonképpen előfutároknak tekinthetők.

A feltett kérdésre aránylag egyszerű a válasz: a repüléssel kapcsolatos parafilatéliai kiadványok mindig is azok voltak, amit a nevük sugall: nem postai bélyegek. Vagyis bizonytalan származású „mégsem-bélyegek”. Manapság azonban ezeknek a „mégsem bélyegeknek” növekvőben van az ázsiójuk.

Cinderellas, these are: 1) semi-official airmail labels or stamps, 2) aero poster stamps (in France ‘vignettes’, seals (USA) or advertising labels (printed for air shows etc.) and 3) related Cinderellas with aviation or airmail themes, topics or motifs. The last category could be referred to as mixed, serving as an ‘others’ category for a wide variety of aero-Cinderellas, from those for stamp exhibitions to those issued for welfare purposes.

Looking at the history of the subject, credit for being the first in the field goes to the Italians: the very first aero poster stamp was issued in Italy in 1875, commemorating Captain Godard’s catastrophe with his balloon the “l’Unnivers”. Hungary joined the aeronautical poster stamps publishers’ list rather late, i.e. in 1910 to print a stamp for the International Air Competition held in Budapest that year.

Aero-Cinderellas were created by collectors for collectors. They belong to the vast array of ‘semi-officials’, often being issued by sponsoring organisations. The classical period of aero-Cinderellas can be said to come to end with the start of WWI. Those stamps issued by collectors, for collectors were in their heyday between the two World Wars. During this ‘boom’period much artistic and enterpreneurial invention and energy, as well as some money went into producing them. In Hungary, money remained an important factor but never the most important one. Typically, publishers managed to make do with budgets which appear to be very small at today’s costs and prices and, even at the time of publication, the costs were minimal. This low cost is especially worthy of comment against the background of how much money is currently in all aspects of aero-Cinderellas. Whilst money was not a prime reason for these issues, for those who have collected these issues over some decades, current prices are now considerably higher.

An obvious question is what was the scale of this small scale publishing activity. How many of these aero-Cinderellas were issued? Beginning with the International Airplane Competition in 1910 in Budapest to WWII, which effectively stopped such publishing activities, i.e. a period of just over 30 years, nearly a hundred different airmail related poster stamps were printed (ignoring those with the same image but printed in a wide range of colours).

A gyűjtők általában háromféle repülős levélzárót különböztetnek meg: 1) félhivatalos jellegű légi-levélzárókat, illetve levélzáró bélyegeket; 2) repülő-reklámbélyegeket, és végül 3) a repüléssel kapcsolatos, valamilyen repülőmotívumot tartalmazó levélzáró bélyegeket. Ez utóbbi kategóriát akár „vegyes”-ként is felfoghatjuk, hiszen ide a legkülönbözőbb kiadványok tartoznak, a kiállításiaktól a jótékonysági bélyegekig.

A kérdést történetileg kezelve mindjárt le kell szögeznünk, hogy az elsőség dicsősége az olaszokat illeti: a világon a legelső légi-levélzáró kiadására Olaszországban került sor 1875-ben, Godard kapitány és léggömbje, az „l’Univers” katasztrófájának állítva emléket. Magyarország aránylag későn iratkozott fel a kiadói listára, mégpedig 1910-ben, amikor is a Budapesten megrendezett Nemzetközi Repülőverseny alkalmából jelent meg reklámbélyeg.

A repülős levélzárókat a gyűjtők találták ki gyűjtők számára. E bélyegek többsége a nagy számban előforduló félhivatalos kiadványok közé tartozik, a kiadók között pedig gyakran találkozunk az adott rendezvény támogatóival. A repülős levélzárók klasszikus korszaka az I. világháborúval zárul. A „gyűjtőktől gyűjtőknek” típusú bélyegek aranykora a két világháború közti időszakra esik. E felfelé ívelő szakaszban igen sok művészi és vállalkozói ötletet, energiát – és ráadásul némi pénzt is – sikerült befektetni ebbe a területbe. Nálunk a pénz mindig is lényeges tényező maradt, de sohasem a legfontosabb. A kiadók általában igen alacsony költségvetéssel dolgoztak, különösen, ha a mai árakat vesszük figyelembe, de a korabeli viszonyokat tekintve is azt mondhatjuk, hogy kiadásaik a lehető legalacsonyabb szinten maradtak. Ez az alacsony költség-vonzat különösen akkor figyelemre méltó, ha meggondoljuk, hogy manapság micsoda összegek forognak a légipostai, illetve repülős bélyegek bármely területén. Míg akkoriban a pénz nem volt meghatározó e téren, kétségtelen, hogy a kortárs gyűjtemények mára már értéküket tekintve is „beértek”.

Magától adódik a kérdés, hogy milyen mérvű volt ténylegesen ez a „kisvállalkozásként” űzött kiadói tevékenység? Kezdve az 1910-ben Budapesten megrendezett Nemzetközi Repülőversenytől a II. világháborúig, amely véget vetett a kiadói gyakorlatnak, három évtized alatt közel száz levélzáró bélyeg született, csupáncsak az „alapbélyegeket” véve számba.

Early Airmail Postage and Revenue

During 1918., the last year of World War I, a commerial airmail line was maintained between Budapest, Vienna, Cracow and Lemberg. Some experts believe this line to be the first commercial airmail service in the World. It is worth noting that the line was operated by the Austro-Hungarian army but ávailable for civilian mail. The first leg of this commercial line, from Budapest to Vienna was opened on 4 July 1918. A two seater Brandenburg type biplane was flown with a two member crew: an Austrian, Captain *Raft-Marwill* and a Hungarian, Lieutenant *Varga*. For the airmail a special surcharge was paid by overprinting "Parliament" postage stamps. The blue 75 fillér stamp was overprinted with carmine to be the new 1,50 Korona value, the old 2 Korona stamp was overprinted with a value of 4,50 Korona. Thus, these overprinted stamps are surely the first Hungarian airmail stamps.

Another overprinted "Parliament" stamp, this time the 10 Korona value went into circulation in 1920 It was first used for the Aviation Day (in fact an airshow) at Rákos Airfield, opening the Budapest-Szombathely local air route. The first real airmail series, containing two stamps, was printed seven years later. One of the two stamps, designed by Professor *Haranghy Jenő,* was overprinted commemorating the Zeppelin visit to Hungary in 1931. These are in two denominations (1 and 1 Pengő), expressively for the airmail carried by the Zeppelin. Inevitably, these stamps and the associated postal history are much sought after by collectors - with typical Zeppelin related prices.

The 1933 series (four stamps and nine denominations) resulted in some international furores because of the message contained in the inscription "Giustitia per l'Ungheria" (in English "Justice for Hungary"). The Czechoslovak Post refused to handle the 20 and 40 fillér stamps and returned them to senders. The next series in 1936 (three stamps with ten denominations), designed by *Légrády Sándor,* a well established stamp artist, resulted in much international interest, happily with a positive outcome. The series received an artistic award the same year in Tampa, Florida.

In 1940 the first "Aviation Fund" series (Repülőalap) was printed (three stamps with three denominations), with a surcharge for a special fund to finance Hungary's aviation. More

Korai légipostabélyegek és légiforgalmi illetékbélyegek

1918-ban, a világháború utolsó évében kereskedelmi jellegű repülőjárat működött Budapest—Bécs—Krakkó és Lemberg között. Több szakíró úgy véli, hogy esetünkben a világ első kereskedelmi repülőjáratáról van szó. Mindenesetre megjegyzendő, hogy a (futár)járatot a hadsereg üzemeltette, de a repülők légipostát is szállítottak. A járat első, Budapest—Bécs közötti szakaszát július 4-én nyitották meg. A kétüléses Brandenburg-típusú, duplaszárnyas repülőgéppel ketten repültek: az osztrák *Raft-Marvill* százados és a magyar *Varga* hadnagy. A légipostai pótdíjat felülbélyegzett „Parlamentes" bélyegekkel rótták le. A kék, 75 filléres bélyegre kárminvörös felülnyomással 1,50 korona, a 2 koronásra 4,50 korona értékjelzés került. Ezek a felülnyomott bélyegek tulajdonképpen az első magyar légipostabélyegeknek tekinthetők.

A következő felülnyomott „Parlamentes" bélyeg, ezúttal 10 koronás új értékben, még 1920-ban került forgalomba. Első alkalommal a Rákosmezőn tartott Repülőnapon használták, jelesen a Budapest—Szombathely járat megnyitásakor. Az első igazi, két bélyegből álló légiposta-forgalmi sor csupán hét évvel később jelent meg. A két bélyeg közül az egyiket, a *Haranghy Jenő* által tervezett bélyeget később a Zeppelin 1931-es látogatása alkalmából felülnyomással látták el, 1+1 pengő értékben, és ezeket a felülnyomásos bélyegeket kizárólag a Zeppelin által szállított küldemények bérmentesítésére használták.

Az 1933-as légiposta sor (4 bélyeg, 9 érték) nemzetközi botrányt kavart, mert egyes bélyegek feliratában szerepelt a „Gustitia per l'Ungheria" (Igazságot Magyarországnak). A Csehszlovák Posta megtagadta a 20 és 40 filléres bélyegekkel ellátott küldemények kézbesítését, és azokat visszaküldte a feladónak.

A következő, 1936-ban kiadott sor bélyegeit (három bélyeg, három érték) *Légrády Sándor* tervezte. A nemzetközileg is elismert grafikus bélyegei igen kedvező fogadtatásra találtak, még ugyanazon évben díjat nyertek a floridai Tampában.

1940-ben jelent meg az első „Repülő Alap" sor (három bélyeg, három érték), amely a magyar repülés ügyét szolgáló alapba befizetendő pótdíjat tartalmazott. Hamarosan újabb hasonló sorok következtek. A második „Repülő Alap" sor még ugyanebben az évben látott napvilágot (négy

were to follow. The second Aviation Fund series was issued the following year (four stamps with four denominations), and a third in 1942 (four stamps with four denominations). In 1942, the son of admiral Horthy, serving as a pilot in the Air Force was killed in a fatal accident in Ukraine, and, for this sad event, a commemorative stamp was issued. The fourth Fund series appeared in 1943, with the usual set of four stamps and four denominations. The fifth and the last such series was only one stamp, the Horthy jun. stamp reprinted in a new colour.

According to *Mr Berecz,* the Hungarian Post was one of a very few postal organisations of the time which in the early days of commercial aviation rather discouraged airmail, using an unfavourable tarif for such deliveries. Whilst the official tarif was high, it is without doubt true that in terms of artistic design the Hungarian Post did its best, employing first class graphic artists such as Professor *Haranghy* or *Légrády Sándor* for its airmail designs.

Finally, there is one other special category to be included in this Chapter, and this is the airmail revenue stamps. These stamps were introduced and used on an experimental basis for airfreight packages in 1931. The idea emerged a year earlier from MALÉRT, the Hungarian Air Traffic Co. Ltd. at an Air Traffic Association conference about such subjects as the purchase, timetables, tarifs and accounting, with the general purpose of making the complicated final fee-accuntancy between the interested national air companies easier and simpler. MALÉRT issued stamps of 5, 10, 50 fillér and 1, 5, 10 Pengő in different colours for each value. These remained in circulation for the London-Berlin-Wien-Budapest line for some time. Three airlines were interested in the process, but, despite the tangible interest it ended as only an experiment. Considering the international nature of the experiment, these stamps fit well into any collection of the indicated countries.

bélyeg, négy érték), majd a 1942-ben következett a harmadik sor (szintén négy bélyeggel és négy értékkel). 1942 tavaszán *ifj. Horthy Miklós* repülőfőhadnagy halálos balesetet szenvedett Ukrajnában, a tragikus eset kapcsán emlékbélyeg kiadására került sor. A negyedik „Repülő Alap" sor 1943-ban jelent meg, a már hagyományosnak tekinthető négy bélyeg – négy érték összeállításban. Az ötödik, és egyben utolsó sorozat csupán egyetlen bélyegből állt, az ifj. Horthy-emlékbélyeg eltérő színekkel történő újranyomásaként.

Berecz szerint a Magyar Posta azon kevés posták közé tartozott a világon, amelyek a polgári repülés hajnalán magas díjszabásaikkal kifejezetten elbátortalanították a légiposta használóit. Lehet, hogy a Posta légipostai tarifái magasak voltak, de az is bizonyos, hogy bélyegei tervezéséhez elsőrendű grafikusokat alkalmazott, többek között *Haranghy Jenőt* és *Légrády Sándort.*

Végezetül még egy különleges bélyegkategóriáról kell szólnunk: a légiforgalmi illetékbélyegekről. Ezeket a bélyegeket kísérleti jelleggel vezették be 1931-ben a légi teheráru-szállítás területén. Az ötlet egy évvel korábban született a MALÉRT-nél, a Nemzetközi Légiforgalmi Szövetség konferenciáján a légiforgalmi vállalatok közti bonyolult teherárudíjak nyilvántartásának, kezelésének és elszámolásának egyszerűbbé tétele érdekében. A MALÉRT 5, 10, 50 fillér, valamint 1, 5 és 10 pengő értékben nyomatott bélyegeket, minden egyes címlet esetében különböző színben. A bélyegeket a London—Berlin—Bécs—Budapest járaton használták egy ideig. Három légiforgalmi társaságot (a magyart, az osztrákot és a németet) érintett a kísérlet, amely azonban, a biztató kezdet ellenére végül is csak kísérlet maradt. Tekintetbe véve a kísérlet kiterjedését és nemzetközi jellegét, azt mondhatjuk, hogy e bélyegek bármely érintett ország légipostai gyűjteménye között helyet kaphatnak.

Early aero-Cinderellas

Balloons appear in many advertisement prints, including Cinderellas. Ballooning was important and popular at the end of the 19th century and, as a result, many exhibition Cinderellas typically feature a balloon as one of the main attractions. The 1896 Millenary Exhibition in Budapest had a

Korai repülős parafilatéliai bélyegek

A léghajózás nagyon népszerű volt a századfordulón, ennek megfelelően számos kiállítási levélzárón tűnik fel a nagy látványosság, a léggömb. Az 1896-os Ezredéves Kiállításon szerepelt a Godard-féle léggömb, bélyeg azonban nem, csupán képeslap készült róla.

Goddard Balloon but no stamps. Only postcards were printed for the occasion.

Some time later came the new attraction, the flying machine, the greatest sensation of the early 20th century. The new airplanes were the attraction for the brave, the rallying cry was flying, under which the believers congregated. These aviation events were known by several names, such as meetings. These airshows, many of which had an international participation, had been successfully organised in Heliopolis (Egypt), Cannes, Nice, Berlin, St. Petersburg and Reims. In 1909 Bleriot had his show in the Hungarian capital which was an unparalleled success with 200,000 visitors, which prepared the ground for a large scale flying show the next year.

On 5 - 15 June 1910, an International Flying Competition, something between an airshow and a sports event, was organised by the Hung. Aero Club at Rákos field in Budapest. The event was based on the Reims meeting held the year before. According to the records, 16 French, 5 German, 3 Austrian, and a Belgian, Briton, Pole, Italian, Russian and 12 locals participated. For the occasion a rather poorly printed colour poster stamp was issued, which has the honor of being the first Hungarian aero-Cinderella stamp. The stamp was, typically, a miniature verson of the official poster of the event. A temporary post office was set on the airfield and care was taken to please collectors, including special cancellation as well as the stamp. Only a very few of the stamps were flown on postcards or letters. The number of copies printed is unknown.

The "Warplane Exhibition"

The next stamp is an exhibition Cinderella, surprisingly issued during WWI. The Warplane Exhibition was held from 29 April until 1st July 1917 in Budapest, City Park, Hall of Industry. The exhibitors were aeroplane manufacturers interested in army orders. The event become an instant success among civilian visitors. For the said event Cinderellas were printed by Globus Printing House in Budapest. Whilst there is no hard facts about this stamp, there are some speculations. A theory exists that it was *Mr P. Rampacher*, the internationaly known philatelist and leading expert on Cinderellas, who persuaded

Valamivel később megjelent az újabb szenzáció – a repülőgép, a 20. század egyik legnagyobb csodája. A repülés a bátrak sportja volt, a haladás zászlaját a repülőgép vitte. A repüléssel kapcsolatos rendezvényeket különböző névvel illették, nálunk a „repülőnap" kifejezés honosodott meg a légi bemutatók elnevezésére. Ezek a – számos esetben nemzetközi részvétellel rendezett – légi bemutatók Heliopoliszban, Cannes-ban, Nice-ben, Berlinben, Szentpétervárott és Reimsben kerültek megrendezésre. 1909-ben Bleriot Budapesten tartott bemutatót, ahol addig hallatlan számú közönség, 200.000 ember volt kíváncsi repülésére. Ez a bemutató mintegy megalapozta, előkészítette a következő évben tartott nagyszabású rendezvényt.

1910. június 5—15. között került sor a Nemzetközi Repülőverseny lebonyolítására a Rákosmezőn. A Magyar Aero Club által rendezett esemény a repülőnap és a sportverseny sajátos keveréke volt. A program összeállításakor az 1909-es reimsi versenyt vették mintának. A feljegyzések szerint 16 francia, 5 német, 3 osztrák és egy-egy belga, angol, olasz, lengyel és orosz, valamint 12 magyar repülő vett részt a versenyen. Az alkalomra egy meglehetősen szerény kiállítású, színes bélyeget nyomtattak – az első hazai repülős levélzárót. A bélyeg jellemző módon a verseny hivatalos plakátjának kicsinyített mása volt. A repülőtéren, mármint a mezőn ideiglenes postahivatal működött, és persze igyekeztek egyébként is a gyűjtők kedvében járni: az alkalmi bélyegen kívül alkalmi bélyegzést is használtak. Csak kevés „futott" bélyeg található levélen vagy levelezőlapon – számuk, valamint az alkalmi bélyeg példányszáma egyaránt ismeretlen.

A „Hadirepülőgép Kiállítás"

A következő bélyeg kiállítási levélzáróként látott napvilágot, mégpedig meglepő módon az I. világháború alatt; a Hadirepülőgép Kiállításra 1917. április 29. és július 1. között került sor Budapesten, a városligeti Iparcsarnok épületében. A kiállítók a megrendelésekre pályázó hadiszállító cégek közül kerültek ki. A kiállítás nagy sikert aratott a békés közönség körében. Az esemény alkalmából a Glóbus Nyomdában levélzáró bélyeg készült. A bélyeggel kapcsolatos történeti adatok hiányoznak, de annál több körötte a találgatás. Tartja magát az az elképzelés, miszerint az ismert

the organisators to issue such a stamp, at the time called a "propaganda stamp". Whatever the facts, the organisators did everything possible to please collectors, introducing a special cancellation and the first Hungarian airmail registration etiquette. Finally, on the very last day of the prolonged exhibition a short mail carrying flight was made over Budapest, landing in Pilótaújfalu (as Rákos was called that time). Some experts consider it to be the first Hungarian airmail flight. No flown postcards or letters have yet been reported carrying the event's Cinderella stamp but it would not be a surprise if some came to light.

The following year, most of the planned philatelic events came to an abrupt halt. The War was lost and, shortly afterwards, a revolution took place, quickly followed by another, a Communist one. Real peace came only after some turbulent times and even this period of peace could not compare to the pre-war years. Despite this unsettled background, the early 1920s resulted in a new beginning for all in every aspect, including Cinderella publishing.

The beginnings of commercial aviation

Commercial aviation in Hungary started in the early 1920s, growing out of the ruins and sorry experiments of the Great War. In order to start domestic air services the government purchased eight former warplanes from the Austrians. These were Phoenix C-I biplanes with 230 hp Hiero engines and these together with 12 home built Phoenixes as well as with some smaller aircraft proovided the service. On 11 February the MAEFORT, Magyar Aeroforgalmi Rt. (Hungarian Air Traffic Co. Ltd.) was founded to provide services to Szombathely, Miskolc, Szeged and Székesfehérvár.

Chechoslovakia, being rather wary of any Hungarian 'suspicious moves', i. e. the build up of future airpower capacities, soon accused Hungary of violating the Treaty of Trianon, reasoning that the MAEFORT was nothing but a front for military aviation activities. As a result of the Trianon Peace Treaty regulations, the Allied Powers authorities successfully shut down for a period the whole of Hungarian aviation - in fact the result was a flying ban. One result of these Regulations was that all airplanes had to be dismantled, even engines

levélzáróbélyeg-gyűjtő és -szakértő, *Rampacher Pál* beszélte rá a szervezőket arra, hogy adjanak ki egy ilyen – akkoriban propagandabélyegnek hívott – levélzárót. Bármiképp is volt, a szervezők valóban mindent elkövettek, hogy a gyűjtők kedvére tegyenek; alkalmi bélyegzést használtak, sőt, elkészítették az első magyar alkalmi légipostai ajánlási ragjegyet is. Végül pedig a meghosszabbított kiállítás utolsó napján még légipostai járatot is indítottak: a „postarepülő" egy kört téve a főváros felett Pilótaújfalun (Rákosmezőt keresztelték át erre a hangzatos névre) landolt terhével. Több szakíró ezt a repülést tartja az első magyar légiposta-repülésnek. Ez idáig egyetlen, a kiállítás alkalmi levélzáró bélyegével ellátott „futott" levélről vagy levelezőlapról sincs tudomásunk.

A következő évre tervezett filatéliai rendezvények többsége elmaradt. A háborút elvesztettük, és nem sokkal utána kitört a forradalom, amelyet aztán egy újabb követett. Mindezen nehézségek ellenére 1920 és a rákövetkező évek új kezdetet jelentettek minden szempontból, többek között a repülős levélzáró bélyegek kiadása tekintetében is.

A polgári repülés kezdetei

A polgári repülés Magyarországon a húszas évek elején indult meg, a Nagy Háború romjain és tapasztalataiból építkezve. A kormány nyolc hadirepülőgépet vásárolt az osztrákoktól a polgári repülés megindítására. Ez a nyolc 230 LE-s motorral felszerelt, kétszárnyú Phönix C-I-es és a hazai gyártásból származó további tizenkét Phönix, valamint néhány kisebb repülőgép alkotta a repülőparkot. 1920. február 11-én alakult meg a MAEFORT, a Magyar Aeroforgalmi Részvénytársaság, amely a főváros és Szombathely, Miskolc, Szeged és Székesfehérvár útvonalon indította meg rendszeres járatait.

Csehszlovákia gyanakodva figyelte e lépéseket, és azzal vádolta a magyar kormányzatot, hogy megsérti a Trianoni Békeszerződés idevonatkozó rendelkezéseit, miután a MAEFORT-ot csupán fedőszervként használja a jövőbeni magyar légierő kiépítésére. Ennek nyomán az Antant hamarosan jó időre megszüntette a magyar repülést; lényegében repülési tilalmat rendelt el. Ráadásul a gépeket leszerelték, még a motorokat is eltávolították belőlük. A rövid életű polgári repülés azonban így is jó alkalmat biztosított az earofilatelistáknak, akik ezalatt több alkalremoved and secured. In the event, the short lived existence of commercial lines become too good an opportunity for fans of aerophilately to miss, who were very quick to publish new commemorative stamps. They were timed for the Rákosi Repülő Nap (Aviation Day), which was held at the old and only airfield of the Capital, on Sunday 7th of November, 1920. It became the inauguration day for the Budapest - Szombathely airmail service line, beginning with three planes. There was much publicity including Cinderella stamps. Three stamps were produced for the show itself, one circular and two rectangular.

As the ban was enforced there was nothing for aerophilatelists in Hungary for some time. First, the ban was eased, then by the end of 1922 the ban was lifted, and a first international flying agreement was signed. Even so, there was little flying activity, certainly not internationally.

The first international airline started between Vienna and Budapest on 30 June 1923 with a daily return flight between the two Capitals. MALERT flew six Fokker III planes, carrying five passangers.

There was one other air company, the German based AEROEXPRESS which used a six seater hydroplane, a converted Junkers F 13. No stamps were printed for these flights, nor mail carried. The real boom in Cinderella printing reached its peak some time later, in the early 1930s as a result of new technical developments in aviation and as the concurrent expectations and activities of a new kind collectors - the aerophilatelists.

Aero-philatelists and their Cinderellas

As flying become a more serious business in the mid 1920s, philatelists were quick to realise and among the first to utilise the new possibilities offered by air mail. Soon, apart from official mail postage stamps, a wide array of collectors' ephemera was seen, including postmarks, fancy private cancellations, commemorative sheets, blocks, etc. and aero-Cinderellas. All of them generated by the demand from collectors. One is left to wonder at the ingenuity of the philatelists, who with their meager resources, by their own efforts succeded not only in promoting airmail related flights, organised special exhibitions but

mi bélyeggel jelentkeztek. Ezeknek a bélyegeknek a megjelenése a Rákosi Repülőnapra (1920. november 7., vasárnap) volt időzítve, amikor a Budapest—Szombathely légipostai járat avatására is sor került. Az útvonalon három gépet közlekedtettek. A repülőnapot nagy hírverés kísérte, többek között három bélyeg is napvilágot látott a jeles alkalomra, mégpedig egy kör és két téglalap alakú kiadvány.

A repülési tilalom alatt nem nyílott alkalom bélyegkiadásra. A tilalmat azonban nem sokkal később enyhítették, 1922 végén pedig feloldották, majd sor került az első nemzetközi légiforgalmi szerződés aláírására. Ennek ellenére továbbra sem lehetett szó jelentősebb légi forgalomról, főleg nem nemzetközi járatok indításáról.

Az első nemzetközi járat Bécs és Budapest között indult meg 1923. június 30-án. A Magyar Légirorgalmi Rt. hat Fokker III. típusú gépet állított be a forgalomba (a Fokker öt utast szállított); a járat naponta egyszer indult, oda-vissza.

A másik légitársaság, a német tulajdonban levő AEROEXPRESS átalakított, Junkers 13 típusú hatüléses hidroplánokat indított a főváros és a Balaton fölötti körrepülésekre. Ezek a gépek postát nem szállították, levélzáró bélyeg sem őrzi emléküket.

A repülős levélzáró bélyegek aranykora valamivel később, a harmincas évek elején jött el, a repülőtechnika fejlődésével párhuzamosan, és – nem utolsósorban – a gyűjtők egy új, lelkes csoportjának, az aerofilatelistáknak a jelentkezésével.

Az aerofilatelisták és az ő levélzáró bélyegeik

Amint a repülés a húszas évek közepére egyre komolyabb tevékenységgé vált, a bélyeggyűjtők szinte azonnal felismerték a repülőpostában rejlő hatalmas lehetőségeket. A légipostai bélyegeket nem számítva, hamarosan a repüléssel és légipostával kapcsolatos legkülönbözőbb gyűjtői kiadványok és csinálmányok kerültek forgalomba, ideértve a levélzáró bélyegeket, kezelési és alkalmi bélyegzéseket, emlékíveket, (képes) levelezőlapokat stb. Mindezek a gyűjtői érdeklődés kielégítését voltak hivatottak szolgálni. Nem lehet eléggé csodálni a bélyeggyűjtők találékonyságát, akik a maguk szerény anyagi eszközeivel, saját erőből képesek voltak nem csupán a repülőpostajáratok támogatására, kiállítások szervezésére, hanem magas színvonalú marketing- és reklámtevéhad maintained an on going high level PR activity for the sake of aerophilately.

Philatelists' Days

In part, collectors took over organising the supply of ephemera: in Hungary first it was within the framework of the "Philatelists Weeks", later retitled "Philatelists Days". These annual feasts were organised by collectors clubs and every opportunity was taken to promote aerophilately by such clever means as organising air postal drops, issuing commemorative stamps etc. to generate more and more collectables. In all these two interested parties, the aviation enthusiasts and stamp collectors happily met each other, capitalising not only on the advertising success of the events but sharing some other fringe benefits as well, including for example, small dividends.

The First Philatelist Day was held on 23 September 1924 in Budapest. There were round trip airmail flights to Esztergom using hydroplanes on the Danube. These seaplanes belonged to a Junkers affiliate, the Aeroexpress Co. Ltd. Commemorative cancellations and official postcards were provided, but no Cinderella stamps - as yet. However, many were soon to be seen. The first semi official issue was printed for the Első Bélyeghét Szegeden (First Stamp Week in Szeged) event held between 7-14 April 1925. A round trip flight between Budapest and Szeged, an important town and flying centre in Southern Hungary commenced on 13 April, taking air mail decorated with commemorative stamps printed for the occasion.

These stamps which were intended to cut the cost of the event, were to be affixed on any airmail next to the postage stamps as a surtax. For postcards the 'fee' was 1,000 Korona, and for letters 2,000 Korona - only on a voluntary basis! Official airmail rates for this special flight were set by postal order No 8607/X respectively at 7,000 and 12,000 Koronas. The semi officials were designed by *Professor Haranghy,* a well known and reputed graphic artist and professor of the Academy of Fine Arts with experience in designing stamps. As the Post Office objected to the value inscription on the stamps, they had to be changed - for the second printing three zeros were put on the upper right corner to replace the original value marking. Some stamps from

kenység kialakítására is az aerofilatélia érdekében.

Bélyeggyűjtő Napok

A gyűjtők részben saját kezükbe vették az alkalmi nyomtatványok, illetve bélyegek kiadását: ez az ún. Bélyeggyűjtő Hetek (később Bélyeggyűjtő Napok) keretében történt. Az évenként megtartott rendezvények házigazdái a bélyeggyűjtő egyesületek voltak, és ezek minden alkalmat megragadtak arra, hogy postai járatok, ledobások szervezésével, alkalmi levélzárók kiadásával stb. minél több gyűjthető anyagot produkáljanak. Ebben a folyamatban az érdekeltek, a repülés és a bélyeggyűjtés megszállottjai boldogan találtak egymásra; nem csupán a rendezvények erkölcsi sikerét mondhatták magukénak, hanem azok szerény nyereségén is megosztoztak.

Az Első Bélyeggyűjtő Napra 1924 szeptember 23-án került sor. A fővárosból hidroplán vitte a légipostát Esztergomba és vissza az Aeroexpress gépével. Alkalmi bélyegző használatára került sor, továbbá képes levelezőlap is készült, levélzáró bélyeg kiadása egyelőre nem került szóba. Erre azonban már nem sokáig kellett várni. Az első félhivatalos levélzáró az 1925. április 7—14. között Szegeden megrendezett Első Bélyeghétre készült el. A főváros és Szeged között légipostát szerveztek, a postagép április 13-án szállt fel, fedélzetén az alkalmi levélzárókkal díszített küldeményekkel.

Ezeket a levélzárókat a rendezvény költségeinek fedezésére adták ki, és segélybélyegként szerepeltek. A levelezőlapokra 1000, a levelekre 2000 korona értékű bélyeget kellett ragasztani – természetesen szigorúan csak önkéntes alapon. A 8607/X. sz. postai rendelet értelmében a küldeményeket 7.000, illetve 12.000 korona értékű postabélyeggel kellett ellátni. A levélzáró bélyeget *Haranghy Jenő,* a Képzőművészeti Főiskola tanára tervezte, aki már korábban is foglalkozott bélyegtervezéssel, nem sokkal később pedig megalkotta a nevezetes Zeppelin repülőpostabélyeget.

Miután a Posta kifogásolta az értékjelzést a bélyegeken, azt megváltoztatták, és a második kiadás már a jobb felső sarokban látható értékjelzés helyén három nullával jelent meg. Az eredeti változatból azonban mégis forgalomba került néhány bélyeg, amelyeknek az értékjelzéssel ellá-

the first printing were "tied", resulting in the offending denomination being torn off by postal officials. Such copies on letters or postcards are very rare and expensive.

Another event, the II. Magyar Filatelista Nap (2nd Hungarian Philatelists' Day) was held on 12 - 14 December in the same year at Budapest. A postcard and three airmail Cinderellas were printed for the occasion. One commemorated the Przemysl balloon post (see the Chapter entitled "Balloon Post and the Zeppelins in Hungary"), the other two were designed by *Prof. Haranghy*. One appears to be an eagle-like bird but, in fact it is a black raven, holding in its beak a letter. The other is a biplane - flying above a mail coach. The advertisement on this stamp reads as follows: "Stamp exhibiton, fair, exchange, auction, air mail, lottery free of charge". In short: everything which encourages a devoted collector to attend. The event and related features proved to be successful, and, as a result, these continued as did many more aero-Cinderellas.

Among collectors there has been a heated debate as to whether these stamps belong to a serious collection, and the debate has widened to include or not *any* philatelic related Cinderellas with an aviation theme. It is for each collector to decide what he or she wishes to collect and the Editor has decided to incorporate all of them in chronological order - albeit in a separate Chapter at the end of the Catalogue.

LEHE leading the aerophilatelist troops

From the very beginning the First Hungarian Association of Postage Stamp Collectors, was one of the most respectable collectors' clubs in the country and was the one to lead the way in the field of aeorphilately. In fact, LEHE was the first among Hungarian philatelic organisations to promote aviation by its stamp publishing and sponsoring activities, and having the funds to finance it through its leadership maintaining excellent connections with both aviation and postal authorities, remaining by and large the main force behind aerophilately.

It was the LEHE which initiated the "Aviation Days" at Rákos airfield in 1920. It was the LEHE which formed subsequently an Aerophilatelists' Section from among its members. It was the LEHE which sponsored partly or exclusively several aviation events These included the "Round

tott részét a postahivatalban eltávolították, letépték. Az ilyen küldemények (levelek, levelezőlapok) igen ritkák és értékesek.

A következő gyűjtői eseményre, a II. Magyar Filatelista Napra még ugyanebben az évben, december 12—14-én került sor. Erre az alkalomra egy képes levelezőlap és három levélzáró készült. Ezek egyike a Przemysli Ballonposta tízéves évfordulójára jelent meg (l. a Ballonposta fejezetet), a másik két levélzáró bélyeget *Haranghy Jenő* tervezte. Az egyiken holló látható, csőrében levéllel. A másikon egy kétszárnyú repülőgép szerepel egy postakocsi társaságában. Ennek reklámfelirata a következő: „Bélyegkiállítás, vásár, csere, árverés, légiposta, tombola". Egyszóval: minden, ami a gyűjtőt boldoggá teheti. A rendezvény igen sikeresnek bizonyult, és folytatása nem maradt el, csakúgy, ahogy a levélzárók kiadása is rendületlenül folyt tovább.

Gyűjtői körökben az utóbbi időben erős vita bontakozott ki, hogy ezeknek az alkalmi és légipostai levélzáróknak helyük van-e komoly aerofilatéliai gyűjteményekben. Ezzel kapcsolatban csupáncsak azt mondhatjuk, hogy ezt minden gyűjtőnek magának kell eldöntenie. Mindenesetre az elvárásoknak eleget téve ezeket a bélyegeket is felvettük katalógusunkba, időrendi sorrendben, külön alfejezetbe rendezve megtalálhatók a fejezet végén.

A LEHE a bélyeggyűjtők élén

A LEHE, a Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete az ország egyik legtekintélyesebb gyűjtői szervezeteként az aerofilatélia terén is zászlóvivőnek bizonyult. Legelsőként támogatta és propagálta az aerofilatéliát, ugyanakkor pedig vezetőségének a repülési, valamint postai szervekhez fűződő kiváló kapcsolatai, továbbá anyagi eszközei révén valóban hatékony támogatást tudott biztosítani.

A Levélbélyeggűjtők Első Hazai Egyesülete kezdeményezte a rákosi Repülőnapok szervezését 1920-ban. Ugyancsak a LEHE volt az, amely tagjai körében megszervezte az aerofilatéliai szakosztályt. És szintén a Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete szponzorált részben vagy egészben több repülőrendezvényt, amelyek közé számíthatjuk a „Budapesti körrepüléseket" is. Ezekre a Mátyásföldi repülőtéren, 1930. október

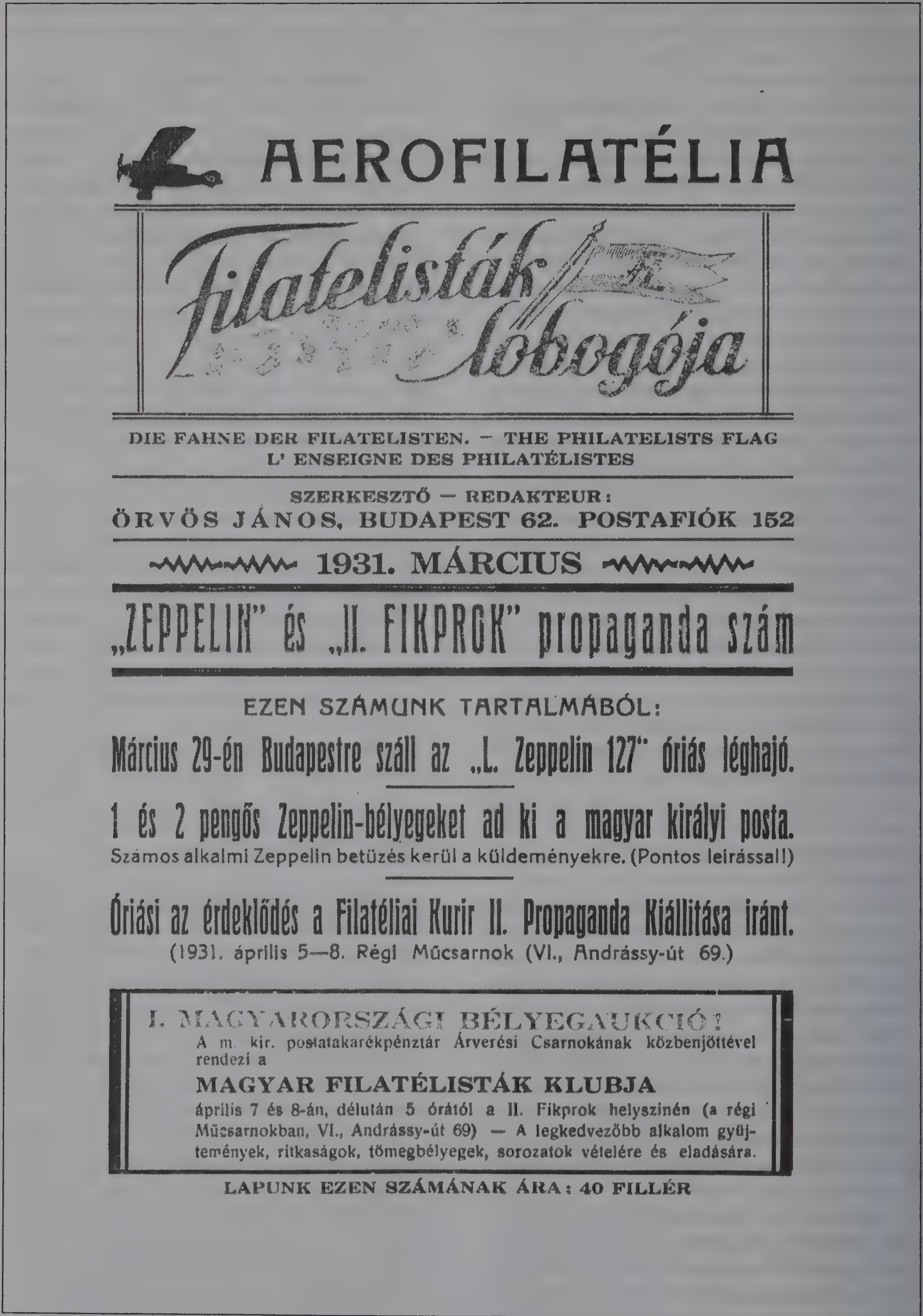

AEROFILATÉLIA

Filatelisták Lobogója

DIE FAHNE DER FILATELISTEN. – THE PHILATELISTS FLAG
L' ENSEIGNE DES PHILATÉLISTES

SZERKESZTŐ – REDAKTEUR:
ÖRVÖS JÁNOS, BUDAPEST 62. POSTAFIÓK 152

1931. MÁRCIUS

„ZEPPELIN" és „II. FIKPROK" propaganda szám

EZEN SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

Március 29-én Budapestre száll az „L. Zeppelin 127" óriás léghajó.

1 és 2 pengős Zeppelin-bélyegeket ad ki a magyar királyi posta.
Számos alkalmi Zeppelin betüzés kerül a küldeményekre. (Pontos leírással!)

Óriási az érdeklődés a Filatéliai Kurir II. Propaganda Kiállítása iránt.
(1931. április 5–8. Régi Műcsarnok (VI., Andrássy-út 69.)

I. MAGYARORSZÁGI BÉLYEGAUKCIÓ!
A m. kir. postatakarékpénztár Árverési Csarnokának közbenjöttével rendezi a
MAGYAR FILATÉLISTÁK KLUBJA
április 7 és 8-án, délután 5 órától a II. Fikprok helyszinén (a régi Műcsarnokban, VI., Andrássy-út 69) — A legkedvezőbb alkalom gyüjtemények, ritkaságok, tömegbélyegek, sorozatok vételére és eladására.

LAPUNK EZEN SZÁMÁNAK ÁRA: 40 FILLÉR

Mr. Örvös' aerophilatelic monthly

flight over Budapest", organised from Mátyásföld Airfield on 4 October 1930, which is a good example of the sort of activity arranged. For most of these sponsored events an appropriate Cinderella stamp or stamps were printed and thanks to their aesthetic, scarcity and aviation related historical interest these LEHE stamps are eagerly sought by collectors.

Getting organised - and united

By the 1930s the airmail collecting market became not only established but fast growing. On the technical side all the necessary requirements were met. In 1928-29 most of the airfields were completed and the first test flights between the Capital and the provincial cities had already been completed. The first regular commercial airmail line went into operation on 1st October 1928, maintaining six flights in a week to and from the capital and Szombathely. The first home passenger line opened later, on 15th April 1930. Economic crises hit the country but despite this, the prospects for aero philately seemed to be promising. Everything was set for the boom which followed, so it was time for the airmail fans to get organised.

Before that date, aerophilatelists worked without their own organisation, remaining under the LEHE umbrella. Although *Mr Örvös* had founded the Airmail Stamp Collectors' Club in the second half of the 1920s, it remained only a rather loose organisation, mainly a place for only the exchange of stamps and information. Most of the "airmail activists", the real doers, were members of the LEHE. The "movement" itself, informal and unorganised as it was at the very beginning, grew in numbers and by 1930 its membership may have totalled 100-200 enthusiastic collectors. Airmail related news and short news coverages were printed regularly in the collectors' press, mainly in the "Filatéliai Kurir" and "Bélyeggyűjtők Lapja". However, there was neither enough interest nor funding to keep alive a regular paper for the aerophilatelists. Despite these difficulties, from March 1931 a monthly newsletter was published with a fancy title, the "Aerofilatelia - Filatelisták Lobogója" (Aerophilately - Philatelists' Flag). The paper was edited and published by the ever present *Mr Örvös*, but it proved to be short lived.

4-én került sor. Ezekre a rendezvényekre az esetek többségében alkalmi levélzáró bélyegek is készültek, amelyek – hála esztétikus megjelenésüknek és gazdag repüléstörténeti vonatkozásaiknak – nagyon, sőt rendkivül keresettek a gyűjtők körében.

Az önszerveződés és egyesülés útján

Az 1930-as évekre a repülőpostagélyeg-gyűjtés nem csupán bevett, hanem gyors növekedést mutató ágazattá vált. A kérdés technikai oldalát tekintve minden lehetséges akadály elhárult a gyűjtők elől. 1828-29-re kialakult az országos repülőtér-hálózat, és sor került az első kísérleti járatok megindítására a főváros és nagy vidéki városaink között. Az első állandó légipostajárat Budapest és Szombathely között 1928. október 1-jén indult meg heti hat repüléssel. Az első utasszállító járat indítására valamivel később került sor: 1930. április 15-én. Bár a gazdasági világválság hulláma az országot is elérte, úgy tűnt, hogy ez nem zavarja az aerofilatélia fejlődését. Minden készen állt arra, hogy ezen a téren bekövetkezzen a nagy előrelépés, az idő megérett arra, hogy az aerofilatelisták szervezetet alakítsanak.

Korábban az aerofilatelistáknak nem volt önálló szervezetük, csupán a LEHE keretein belül működtek. Bár *Örvös János* a kilencszázhúszas évek második felében létrehozta a Aerofilatélisták Klubját, ez csupán laza gyűjtői tömörülés maradt, ahol jobbára csupán bélyeg- és információcsere folyt. Az aerofilatelista aktivisták, az igazi szervezők java része a LEHE tagja volt. A „mozgalom" a maga kezdeti szervezetlen és informális módján azonban egyre több érdeklődőt vonzott, és 1930-ra már mintegy 100-200 gyűjtőt tömörített. Légipostai vonatkozású hírek és rövid tudósítások rendszeresen láttak napvilágot a filatelista sajtóban, elsősorban a „Filatéliai Kurír" és a „Bélyeggyűjtők Lapja" hasábjain. Egyelőre azonban az érdeklődés és az anyagi eszközök kevésnek bizonyultak arra, hogy egy tisztán aerofilatéliai irányú lapot eltartsanak. Minden nehézség ellenére is 1931 márciusától sor került egy aerofilatéliai havilap, az „Aerofilatélia – Filatelisták Lobogója" c. lap kiadására, amely mögött a mindenhol jelenlevő *Örvös János* állt. Sajnos, a kiadvány nem bizonyult hosszú életűnek.

On the right route

The Zeppelin's visit to Hungary in 1931 was a major event and provided further impetus for airmail enthusiasts to take joint action. In the Spring 1931 at *Mr Örvös'* suggestion members of the "Filatelisták Klubja" (Club of the Philatelists) all joined the Magyar Aero Szövetség (Hungarian Aero Association), forming a temporary body of their own, called MASz aerofilatéliai bizottsága (MASz Aerophilatelic Commission). By the end of 1932 airmail fans made it clear that they wanted to have their own club, airing their opinions in "Filatéliai Kurir" (1933, No 8, p.139-140) in a lenghty article titled "What do Hungarian aerophilatelists want?" (Mit kívánnak a magyar aerofilatélisták?) The outcome was the one they wanted - or most of it. An Aerophilatelic Section was formed at the LEHE, but the idea of founding a separate club was rejected. However, the formation managed to please and unite most of the airmail enthusiasts. The elected president of the new section was Count Grotta-Grottenegg.

The most important task for the aero-philatelists was to promote air shows and airmail flights, thus ensure the flow of more collectables. There were several ways to reach the set goal, one of them organising the well proven Aviation days, (in fact air shows) as well as the first flights. One other successful method was the tying of aerophilatelic events to the Budapest International Fairs, held during the Spring each year, which provided the best advertisement background for aerophilatelic activities. This approach continued during the 1930s within the framework of the FIKPROK, later changed to FILPROK. The abbrevation stands for Philatelic Propaganda Exhibition, which had its own pavilion at the Int. Fairs from 1933. Another possiblity for promoting aerophilately, especially for Cinderellas came some time later, during the second half of the 1930s, making use of the sport of aviation and tourism. These years many domestic and international ariel tours and round flights were organised.

The Post Office already tolerated the use of labels and stamps on those air mail routes and the organisators were quick to capitalise on it producing a wide array of such editions.

The collector, however, should be careful with such stamps and labels appearing on flown mail, as many 'semi-falsifications' exist. It doesn't take much to attach a label to a flown letter or postcard.

The aerophilatelists wish to use as many as

Tovább a megkezdett úton

A Zeppelin léghajó 1931-es látogatása nem csupán nagy eseményt jelentett, hanem a gyűjtőket közös akcióra is ösztönözte. 1931 tavaszán *Örvös János* javaslatára a Filatelisták Klubja testületileg belépett a Magyar Aero Szövetségbe, amelynek keretében megalakították a MASz aerofilatéliai bizottságát. 1932 végére a gyűjtők világossá tették, hogy saját egyesületet akarnak, és e szándékuknak a Filateliai Kurír hasábjain adtak kifejezést (1933. 8. sz. 139—140. old.) a „Mit kívánnak a magyar aerofilatélisták?" című cikkben. Az aerofilatelisták végül is megkapták, amit kívántak, vagy legalábbis majdnem mindent. A Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete keretében aerofilatelista szakosztály alakult, de az önálló egyesület igénye nem teljesülhetett. Az így létrejött szervezet azonban láthatóan megfelelt az aerofilatelisták többségének. A szakosztály elnökévé gróf Grotta-Grottenegget választották meg.

A gyűjtők előtt álló legfontosabb feladatot a repülőnapok és a légipostajáratok támogatása jelentette, hogy ilyenformán biztosítani lehessen a gyűjthető anyag folyamatos utánpótlását. A repülőnapok és az első repülések szervezése jelentette az egyik ilyen lehetőséget, a másikat pedig a Budapesti Nemzetközi Vásárhoz való kapcsolódás. A tavaszi vásárra látogató tömeg kiváló közeget biztosított az aerofilatéliai propaganda és reklám számára. Ez a tevékenység a harmincas években elsősorban a FILPROK, későbbi nevén FIKPROK keretében folyt. A betűszó mögött a Filatéliai Propaganda Kiállítás, illetve a Filatéliai Kurír Propaganda Kiállítása állt, mindkettő természetesen a mindenütt jelenlevő *Örvös János* vállalkozása volt. A Filatéliai Propaganda Kiállítás 1933-tól külön pavilonnal rendelkezett a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Az aerofilatélia, ezen belül pedig a repülős levélzárók propagálásának valamivel később, a harmincas évek közepétől további lehetőséget biztosítottak a repülősporttal és idegenforgalommal kapcsolatos rendezvények. Ekkoriban számos repülőtúrára és körrepülésre került sor, amelyek mindegyikét szorosan hozzákapcsolták az aerofilatéliához.

A Posta engedékenynek bizonyult a levélzáró bélyegek használatát illetően, és a légiposták szervezői nem is haboztak a lehető legteljesebb mértékben kihasználni ezeket a lehetőségeket.

possible cancellations was mostly fulfilled - at the time collecting air postmarks and handling marks was something of a novelty and much sought after. Because, on occasions, the Post Office proved to be a rather unwilling partner, it was decided to take matter into their own hands. The number of airmail cancellations rose dramatically from that time until the outbreak of WWII, numbering over a hundred, the overhelming majority designed and used by the new collectors organisation.

An airmail exhibition, the first one held in Hungary, was organised by the LEHE on the 2nd April 1933. There were an unprecendented seven exhibitors. There is no record of the number of visitors but the event was declared a success. The event was next repeated after WWII.

The FIKPROK - FILPROK stamps

From the begining of the 1930s another philatelic organisation by a strange name FIKPROK (later changed to FILPROK) became more and more engaged in aerophilately. The two name variations signal a slight change in the acronym and more important changes in the financial funding. FIKPROK stands for Filatéliai Kurir Propaganda Kiállítása (Propaganda Exhibition of the monthly "Filatéliai Kurir"), both ventures being a one man show of the famous editor, *Mr Örvös.* The latter modification to FIKPROK (Filatéliai Propaganda Kiállitás - Philatelic Propaganda Exhibition) came when it become finally tied to the Fairs, acquiring a pavilion on its own and sponsoring first flights and accepting airmails during the exhibition. This represented a quantum leap forward rather than a small step in aerophilatelic related advertisement activities. Additional funding first came from philatelic clubs, notably from the LEHE, then latter on from the MAESz.

This activity continued with some interruptions from 1932 until 1940. Huge crowds visited the Fairs, totalling over a million people each year, of which, according to *Mr Örvös'* data, 400,000 called into the FILPROK pavilion in the first year. Aerophilately received its fair share of publicity in the Fairs, assisted by a special event from 1935 in the form of a more or less standing aviation exhibit, including planes of various types. These exhibits were organised mainly by the the aviation enthusiasts, subsidised by various manufacturers and organisations. For

A gyűjtőnek azonban felettébb óvatosnak kell lennie ezen a téren, mivel a futott levelezőlapok és levelek esetében igen sok az ún. „félig hamisított", vagyis az olyan példány, amely valóban részt vett a postai forgalomban, csupán a levélzárót ragasztották rá utólag.

Az első aerofilatéliai kiállításra 1933. április 2-án került sor a Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete szervezésében. Hét kiállító jelentkezett, mindegyiküket éremmel jutalmazták. A látogatók száma ugyan sohasem vált ismertté, de a szervezők mindenesetre jelentős sikerről beszéltek. Hasonló rendezvényre ezek után már csak a második világháborút követően került sor.

A FIKPROK – FILPROK-bélyegek

Az 1930-as évektől jelentkezett a furcsa nevű FIKPROK (később FILPROK) filatéliai szervezet, amely egyre inkább elkötelezte magát az aerofilatélia iránt. A betűszavak mögött a már többször említett *Örvös János* állt, a névváltoztatást anyagi okok indokolták, nevezetesen a vállalkozásnak a Budapesti Nemzetközi Vásárhoz való kapcsolása. A FILPROK-nak saját pavilonja volt a vásáron, első repüléseket támogatott, és légipostát szervezett a vásár ideje alatt. Mindez jóval többet jelentett, mint csupán egy lépést az aerofilatéliai propaganda terén. A finanszírozást először a bélyeggyűjtő egyesületek, elsősorban a Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete, később a Magyar Aero Szövetség biztosították.

Ez a tevékenység kisebb megszakításokkal 1932 és 1940 között folyt. A BNV-t hatalmas tömeg, évente több mint egy millió ember látogatta, közölük pedig – *Örvös János* adatai szerint – már az első évben mintegy 400.000-en keresték fel a FILPROK-pavilont. Az aerofilatélia tehát igen jó reklámot kapott a Budapesti Nemzetközi Vásáron, ráadásul 1935-től külön Repülő-Pavilonban repülőgép kiállítás is várta az érdeklődőket.

1933-ban történt, hogy a FILPROK először légipostai motívumot szerepeltetett egyik bélyegén. Ettől kezdve viszont alig múlt el év, hogy ilyen bélyeg kiadására sor ne került volna. Két évvel később *Örvös* főszerkesztői minőségében megállapodást írt alá az Aero Szövetséggel a Budapesti Nemzetközi Vásáron folytatott „légi-them philately was a very much welcome publicity, so both parties profited from the Fairs.

It was in 1933 that FILPROK first included an airmail motif in its stamp. From that time on, however, seldom a year went by without airmail related stamps. Two years later, *Örvös* as editor-in chief, signed an agreement with the Aero Association for promoting "propaganda for airmail" during the fairs. With that new funding it became possible for the 5th FILPROK in 1935 to sponsor spectacular events, such as airmail flights connected with the 20th anniversary of the Przemysl air mail and 200th anniversary of Rákóczy II death in Rodostó, Turkey. Mail could be forwarded for those commemorative flights direct from FILPROK pavilion at the fair. Unfortunately, FILPROK remained rather short of funds and its issues remained, with few exceptions, of poor quality. According to the opinion of *Mr Berecz,* only the Miskolc Stamp Club editions, especially the 1934 issue, surpassed them in bad taste. Further, the FILPROK tended to go 'over the top' with its stamps in order to make as many variations as possible. For example, one of the three stamps issued for the 4th FILPROK, in 1933, was issued in 16 different colour shades, with two of them printed on different paper. The result was, with perforated and imperforated variants, 36 stamps to collect. Arguably, one should not pass an adverse judment on the FILPROK stamps designs and printing quality. *Mr Örvös* had rather meagre resources and it is a wonder that these stamps were ever printed. According to *Mr Örvös* son, the whole operation, including the publishing of the famous "Filatéliai Kurir" was something of a family venture, i.e. sponsored mostly from its budget and sometimes going clearly against their members' interest.

Assuming some 5 - 600 copies of the monthly were printed, it is impossible even to estimate, the extent of the budget as "there was never a calculation made by my father. We were just managing from one issue and event to the next". But it is of interest to know that in order to cut costs desperate measures were taken. Printing was undertaken by a small shop in Keszthely, 3 hours by train (each way) from the Capital, followed by an hour long walk through the woods. The editor /publisher personally carried home the printed material in a big suitcase, with close family members assisting in packaging and posting. Printing cliches were made "at the smallest and cheapest

postai propaganda" támogatására. Ezzel a pénzügyi támogatással vált lehetővé, hogy az V. FILPROK-on, 1935-ben légiposta szervezésére kerüljön sor a Przemysli repülőposta tizedik, valamint II. Rákóczi Ferenc halálának 200. évfordulója alkalmából. A két alkalmi repülőpostára küldeményeket a vásár FILPROK-pavilonjában lehetett feladni. Sajnos, a FILPROK állandó alaphiánnyal küszködött, ezért kiadványai, kevés kivétellel igen rossz minőségben láttak napvilágot. *Berecz* azon a véleményen van, hogy ezeket a levélzáró bélyegeket csupán a Miskolci Bélyeggyűjtők kiadványai múlják felül a rossz ízlést illetően. A FILPROK igyekezett a kiadói tervet mindenképpen túlteljesíteni, a lehető legtöbb változatot produkálva. Így például az 1933-ban megrendezett IV. FILPROK-ra kiadott három levélzáró bélyeg mindegyike 16-féle színváltozatban készült, ráadásul közülük kettő esetében más-más színű papírt használt a nyomda. Miután vágott bélyegek is készültek, a színváltozatokkal együtt bélyegenként legkevesebb 36-féle változatról volt szó. Persze nem ítélhetünk túl szigorúan a FILPROK-bélyegek tervezéséről és nyomdaminőségéről. Ne feledjük, hogy *Örvös*nek nagyon szerény eszközök álltak csak rendelkezésére, és már az is csoda, hogy ezek a bélyegek egyáltalán megjelenhettek. *Örvös* fiának visszaemlékezése szerint az egész kiadói tevékenység, beleértve a Filatéliai Kurír megjelentetését is, családi vállalkozás keretében folyt, vagyis a költségeket *Örvös* a családi kasszából finanszírozta, nemritkán a kosztpénzt kurtítva meg.

Feltételezhetjük, hogy a lap 5-600 példányban jelent meg, azonban a kiadói költségeket még megbecsülni sem tudjuk, miután – a fiú szavaival – „apám sohasem készített költségvetést. Egyik számtól a másikig, egyik rendezvénytől a következőig éltünk." Érdemes azonban tudnunk, hogy a költségmegtakarítás jegyében milyen elkeseredett lépésekre került sor. A lapot egy kis keszthelyi nyomdában nyomták, ez mintegy három órás vonatozást jelentett (persze visszafelé is), amelyet még egy egyórás gyalogút követett az erdőn keresztül. A kiadó-szerkesztő saját kezűleg cipelte haza a hajóbőröndnyi anyagot, ahol aztán a családtagok végezték a csomagolást és postázást. A bélyegek tervei és kliséi „a lehető legkisebb és legolcsóbb helyen – Sandler bácsi üzemében készültek". A tervezőt és a klisékészítőt *Örvös* barter keretében fizette, vagyis a gyűjteményéből származó postabélyegekben és saját kiadású levélzáróiban.

possible place, in Uncle Sandler shop". The cliché maker and designers - illustrators were paid on a bartering basis - i.e. stamps - both postage and Cinderella stamps from *Mr Örvös* private collection.

Despite of all these burning financial troubles, FILPROK at the 8th Stamp Exhibit in 1938, made airmails a major theme of the exhibition. It sponsored not only a domestic airmail flight - Budapest-Esztergom-Budapest but managed to help four flights to Czechoslovakia and Roumania carrying plenty of collectors' material. The foreign flights of course were referred to as 'first flights'. For these events, the stamps were of higher quality.

Whilst short in quality, the list of FILPROK stamps is a long one, totaling two dozen or so stamps with aero motifs. The total includes events and editions beginning in 1932, the year when, for the first time, the stamp included an airmail motif.

Minden anyagi gond ellenére a FILPROK az 1938-as Bélyegkiállításra a légiposta-levélzárókat állíthatta a figyelem központjába. Nem csupán egy belföldi légipostajáratot, a Budapest—Esztergom—Budapest járatot finanszírozta, de támogatást nyújtott további négy Csehszlovákiába és Romániába indított járat számára is, amelyek mindegyike nagy mennyiségű légipostai küldeményt vitt magával. Ezek a külföldi repülőutak természetesen mint „első repülések" szerepeltek, és a különleges alkalomra jobb minőségű levélzárók készültek.

Lehet, hogy minőségük nem volt mindig rendben, de a FILPROK légipostai bélyegeinek listája meglehetősen hosszúra nyúlik, számuk két tucat körük van. A repülőmotívummal ellátott levélzáró bélyegek legelső darabja 1932-ben jelent meg, az utolsót pedig 1940-ben adták ki.

Other publishers

From 1937 a new publisher showed up on the field, bringing more than a bit of competition to *Mr Örvös János* enterprises. The publisher was a *Légrády Dezső,* editor and publisher of a special yearbook, the „Bélyeggyűjtők Zsebkönyve" (Philatelists' Pocketbook). *Mr Légrády* was also an ardent collector. Among his stamps some are related to aviation, such as the one printed for the 25th anniversary of the Przemysl balloon mail.

On stamps printed by philatelist clubs for the occasion of exhibitions the aeroplane is a frequent motif. On a few occasions even a special airmail (usually an unmanned balloon flight) service accompanied the event.

Of the provincial philatelist exhibitions a special mention is due to the Debrecen show in 1934, as a negative example - at least in the eyes of the authorities. On 14 July 1934 the Debrecen Stamp Collectors' Club sponsored an airmail flight on the following route: Budapest -Miskolc - Nyíregyháza - Debrecen. The exhibition in Miskolc was organised between 5-12 August. The local club organised its own airmail service called "Experimental Airmail Flight."

Egyéb kiadók

1937-től egy új kiadó jelentkezett *Örvös* versenytársaként. Ez a valaki pedig nem volt más, mint *Légrády Dezső,* az évenként megjelenő Bélyeggyűjtők Zsebkönyvének szerkesztő-kiadója, ismert filatelista. Az általa kiadott levélzárók között több repülős vonatkozásút találunk, mint például a przemysli ballonposta 25. évfordulójára kiadott bélyeget.

A bélyeggyűjtő egyesületek kiállítási levélzáróin gyakran tűnik fel repülőgép. Előfordult, hogy az eseményre külön légipostát is szerveztek (általában irányítás nélküli léggömb alkalmazásával).

A vidéki bélyegkiállítások közül az egyik legnagyobb szabású a Debrecenben 1934. július 14-én megrendezett kiállítás volt, amelyhez Budapest—Miskolc—Nyíregyháza—Debrecen útvonalon közlekedő légipostát is csatlakoztattak. A kiállításra és a légipostajáratra külön-külön is több levélzáró készült. Augusztus 5 – 12 között került sor a miskolci kiállításra, amelyre a helyi egyesület saját légipostát indított „Kísérleti Légiposta-járat" néven.

Flying high. The flying boom of the 1930s

As mentioned earlier, the aviation boom of the 1930s in Hungary resulted in a growth of both Cinderella publishing and collecting. To put these activities into the context of the period, several other aspects are relevant. There was the controversy between the far reaching goals of the authorities and their meagre and always unsufficient funding; between the outstanding talents of designers and pilots and the limited possibilities open to them, as well as the high propaganda value given to and expected from aviation in general.

On this last and important point, aviation had been considered to be a major asset in national defence and every kind of propaganda effort was made to popularise it as well as the need to support meager government funding from the very beginning of the decade. The same value was attached to aviation propaganda as one of the most effective means of highlighting Hungary on the international stage. This is the reason why main aviation events and attractions become tied

Magasan szárnyalva. A repülés hősei a harmincas években

A repülés terén a harmincas években tapasztalható óriási fejlődés természetesen a levélzáró bélyegek kiadásában és gyűjtésében is nyomon követhető. Ahhoz azonban, hogy a történéseket kellően értékelhessük, több tényező figyelembevételére van szükség. Létezett ugyan egy nagyszabású, messzire tekintő kormányzati repülésfejlesztési elképzelés, amelyhez viszont nem álltak rendelkezésre megfelelő alapok, ugyanakkor számos kiváló repülőgép-tervező és pilóta küszködött a földhözragadt valósággal, az állandó eszközhiánnyal, miközben mindenki tisztában volt a repülésben rejlő reklám- és propaganda-lehetőségekkel.

Ez utóbbi szemponttal kapcsolatban megjegyzendő, hogy a repülés hangsúlyos helyet kapott a nemzetvédelmi politikában, és a kormányzat a harmincas évektől mindent elkövetett, hogy egyrészt propagálja, másrészt segélyalapok létrehozásával támogassa a repülés ügyét. Ugyanilyen nagy jelentőséget tulajdonítottak a repülésnek az

directly or indirectly to the main propaganda lines, among other to the “irredenta” issue, i. e. Hungary’s quest to regain lost territories after WWI. This is the reason why Mr Endresz’s transatlantic flight was made in a plane named “Justice for Hungary”.

The Endresz story

Endresz György (1893 - 1932), the hero of the first Hungarian transatlantic flight, who was killed some time after at Rome Airport, is well known in the country. As a young lieutenant, he served as pilot in WWI - like almost all Hungarian aviators of the period. After the Great War he emigrated to the United States where he was fascinated by the challenge of transatlantic flight. After one and a half years’ preparations and overcoming all the obstacles, including shortage of funds and well entrenched beaurocracy, he started his historical flight in his Lockheed Sirius monoplane with his copilot, *Magyar Sándor* (also previously known as *Alexander Wilczek*) from Harbour Grace, Newfoundland. They crash landed at a small city, Bicske, in Hungary on the 15th July 1931, after 25 1/2 hours in the air. In his efforts *Endresz* was helped by a special joint Hungarian-American Translatlantic

ország nemzetközi propagandájával kapcsolatban is. Ezzel magyarázható, hogy a fontosabb rendezvényeket közvetlenül vagy közvetetten, de minden esetben összekapcsolták a főbb irányzatokkal, többek között az irredenta propagandával. Többek között ez állt Endresz György óceánrepülése mögött is, aki „Igazságot Magyarországnak” nevű gépével tette meg nevezetes útját.

Az Endresz-történet

Endresz György (1893—1932), az első magyar óceánrepülés hőse a római repülőtéren szenvedett halálos balesetet, nem sokkal nevezetes útját követően. Az első világháborúban fiatal pilótaként, hadnagyi rangban szolgált – mint sokan mások a magyar repülés későbbi nagy alakjai közül. A Nagy Háború után az Egyesült Államokban élt, ahol nem tudott ellenállni az óceánrepülés kihívásának. Másfél évig tartó előkészületek után, leküzdve az anyagi nehézségeket és a mindenütt jelenlévő bürokrácia akadékoskodását, Lockheed Sirius típusú, egyszárnyas gépével, *Magyar Sándor* (alias *Alexander Wilczek*) segédpilótával a Newfoundland-i Harbour Grace-ből nekivágott a nagy repülésnek. Huszonöt és fél órás repülőutat követően a gép 1931. július 15-én kényszerleszállással ért földet Bicske határában. *Endresz* vállalkozását egy közös Magyar-Amerikai Óceánrepülési Szervező Bizottság segítette, amely

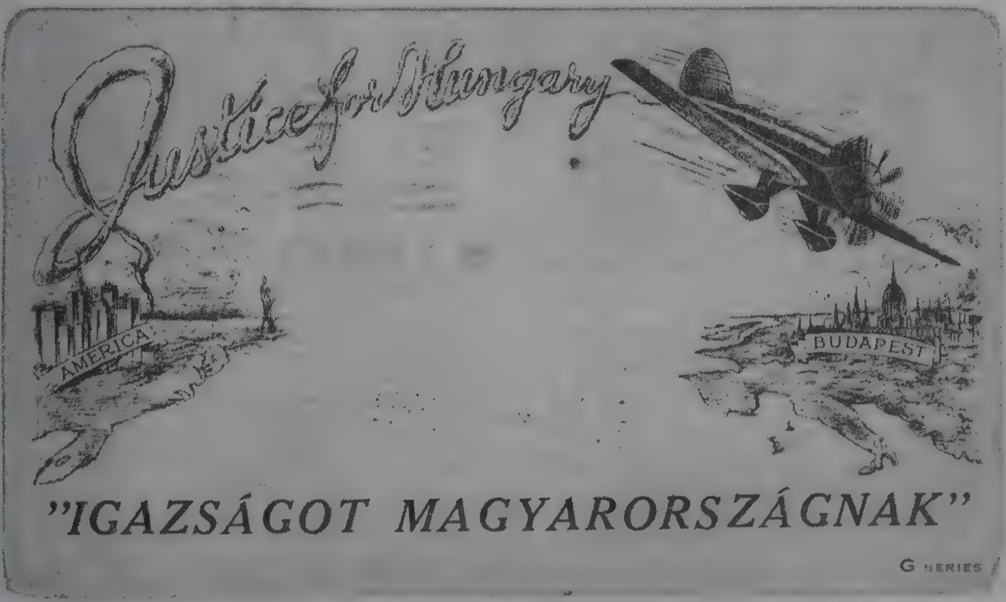

Endresz’ Postcard Side A

Flight Organisation Committee, initiated by the Hungarian Aero Association and founded mainly by American citizens of Hungarian origin. The main contributor was *Szalay Emil,* a well to do meat packer from Flint, Michigan.

To help the fund raising a special private post card with an imprinted stamp, of $1 value and "Detroit - Budapest" inscription, was printed for the flight. An amazing number, 30,000 copies were printed. Only a small part - 4.600 - were sold and flown. On arrival, all the flown cards had neither the official special cancellations nor the private handstamps. The circular, backdated bilingual markings were applied three days after arrival. During the days after the flight all mail was stopped as it took a long time to impress the postmark.

The flight was well publicised in the media. The plane's name, "Justice for Hungary", was a slogan given by the English press tycoon *Lord Rothermere,* publisher of the "Daily Mail" in response to the perceived injustice of the Trianon Peace Treaty. Thus, Hungary, appeared on the front pages on all the newspapers. It is worth mentioning *Lord Rothermere's* offer of a prize of £2,000 to the first non stop transatlantic flight landing in Europe as well as sponsoring *Endresz's* attempt.

In May 1932 the International Congress of Transatlantic Fliers was held in Rome, Italy,

a Magyar Aero Szövetség kezdeményezése nyomán alakult meg, és anyagi hátterét az amerikai magyarok biztosították. A repülés legfőbb támogató *Szalay Emil,* egy michigani húsnagykereskedő volt.

A szervezők külön díjjegyes alkalmi levelezőlapot készítettek 1 dollár értékben, „Detroit-Budapest" felirattal, amelyből 30.000 darab készült, azonban csupán 4.600 került eladásra és postázásra. A gép megérkezése után a levelezőlapokra még nem kerültek rá sem a postai, sem a magánhasználatra szánt kezelési bélyegzések. A kétnyelvű, kör alakú, visszadátumozott alkalmi bélyegző csak három nap múlva került használatba – ennyi időbe került ugyanis a küldemény feldolgozása.

A repülés kiváló sajtót kapott. A repülő neve, az „Igazságot Magyarországnak" az angol sajtómágnás, a Daily Mail kiadója, *Rothermere lord* nevezetes cikkére utalt, amelyben a Trianoni Békeszerződés igazságtalanságaira mutatott rá. Magyarország a repülés kapcsán a világon mindenütt az újságok első oldalán szerepelt. Megjegyzendő továbbá, hogy *Rothermere lord* 2.000 fontos díjat ajánlott fel az első európai óceánrepülőnek, és *Endresz* útját külön is támogatásban részesítette.

1932 májusában került sor Rómában az Óceánrepülők Kongresszusára, ahová *Endresz* saját gépével utazott el. Május 21-én szállt fel a Mátyásföldi repülőtérről, navigátora és rádiósa, *Bittay*

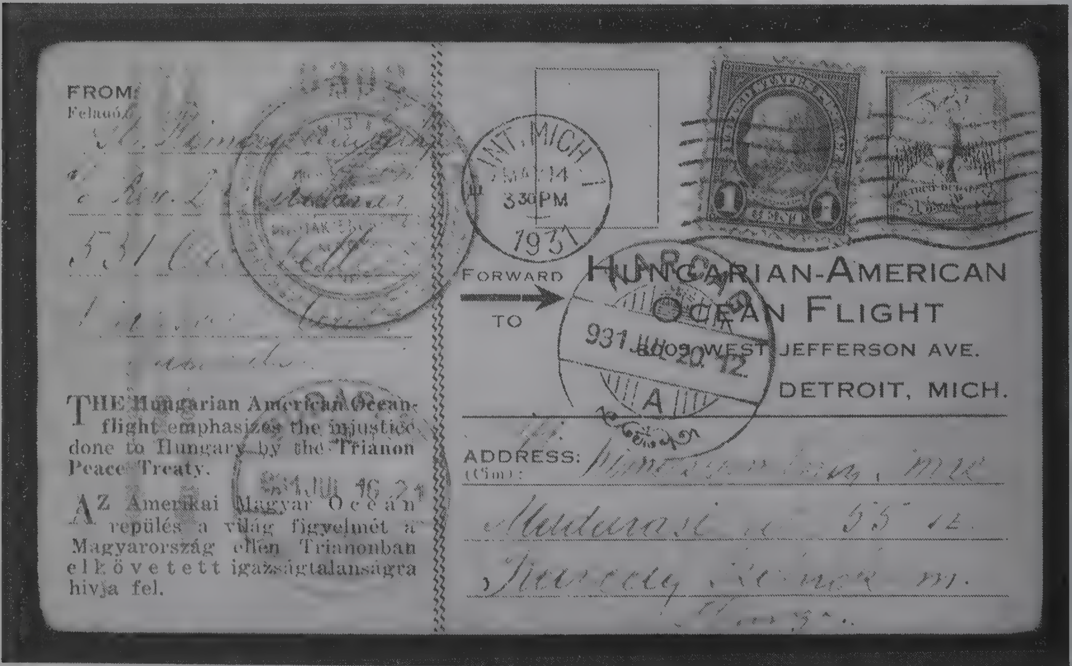

FROM:
Feladó:

THE Hungarian American Ocean-flight emphasizes the injustice done to Hungary by the Trianon Peace Treaty.

AZ Amerikai Magyar Oceán repülés a világ figyelmét a Magyarország ellen Trianonban elkövetett igazságtalanságra hivja fel.

FORWARD → TO

HUNGARIAN-AMERICAN
OCEAN FLIGHT
8009 WEST JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH.

ADDRESS:
(Cím):

DET. MICH
MAY 14
330 PM
1931
931 JUL 20 12
A

Endresz' Postcard Side b

where *Endresz* flew his plane. He took off on 21st May from Mátyásföld airport with his navigator and radioman, *Mr Bittay.* On landing at Rome Airport, where some earthworks were being dug, the plane's wing touched the ground. The machine cartwheeled and burnt out. Both aviators died at the scene. The transatlantic flight and *Endresz*'s and his companion's tragic death a year later generated a very wide range of stamps, etc. both in Hungary and abroad, some of which have an interesting history. Within this catalogue it is not possible to relate the whole story but the following are some of the more important aspects.

First, there is the above mentioned "Detroit stamp", a semi-official fund raising stamp. Then several Cinderellas were printed through the efforts of *Mr Örvös,* who acted as the representative of the Aero Association for the *Endresz*' story. These Cinderellas are known to collectors as the "Justice for Hungary" stamps. The Aero Association issued both an expensive commemorative post card and stamp, costing together 1 Pengő. The profit was intended to aid aviation sport. The cards and the stamps were sold by the MALÉRT and the Sport Fliers Association. The Hungarian Post prepared a commemorative cancel but the availability was very limited: any postal item could be sent only to Italian addresses. This limitation caused much consternation, almost panic among collectors. Only a very few smart people came up with the obvious solution of addressing the mail to "Poste Restante", in order to claim it back.

Another commemorative postcard was designed by *Sáry Béla Ádám* and professor *Haranghy Jenő.* The latter designed also the decorative frame of the address side. The postcard was known as the postcard for the First Budapest - Rome Flight. The postcard's frame was used to produce the *Endresz* commemorative block, reserving one square for Endresz's photograph, and the three empty ones for *Endresz, Bittay* and the transatlantic fliers. The block of four was printed on 9 shades of paper with perforations and on 8 shades with imp. stamps. Thus 72 variations (!) were produced of the same issue. After all this preparation, fate changed everything. All of the postcards and stamps were burned with the plane in the crash. Only the yellow coloured ones survived in

Gyula társaságában. A római repülőtéren a leszállásnál, ahol a leszállópálya mentén földmunkákat végeztek, gépének szárnya a földbe akadt, átfordult és kigyulladt. A két repülő a helyszínen életét vesztette.

Endresz óceánrepülése, majd az egy évvel később bekövetkezett, a két pilóta halálát okozó tragikus baleset sok emlékkiadvány témája volt mind az országban, mind pedig külföldön. Különös történet több ilyen kiadványhoz is kapcsolódik. A katalógus keretein belül nincs mód az egész történet közlésére, az alábbiakban csupán a fontosabbakat emeljük ki.

Először is a nevezetes „Detroit-bélyeget" kell említenünk, amely tulajdonképpen segélydíjjegyesként látott napvilágot. Aztán az Örvös-féle levélzáró bélyegekről kell szólnunk. *Örvös* a Magyar Aero Szövetség részéről és felhatalmazásával ügyködött az Endresz-kiadványok kapcsán. Ezeket a levélzárókat a gyűjtők „Justice"-bélyegek néven ismerik. Az Aero Szövetség az óceánrepülés alkalmából alkalmi képes levelezőlapot és levélzárót adott ki, a kettő együttes ára 1 pengő volt – nem elhanyagolható összeg azokban az években. A befolyt összeget a repülősport támogatására kívánták fordítani. Az értékesítést a MALÉRT és a Sportrepülő Szövetség végezte. A Posta emlékbélyegzőt készíttetett, ezzel a bélyegzéssel azonban csupán az Olaszországba feladott küldeményeket látták el, minek nyomán kisebb pánik tört ki a gyűjtők körében. Csak kevesen jöttek rá a kézenfekvő megoldásra, és látták el küldeményüket „Poste Restante" címzéssel.

Egy másik alkalmi képes levelezőlap tervezője *Sáry Béla Ádám* és *Haranghy Jenő* tanár volt. *Haranghy* tervezte a címoldal díszkeretét. Ez a képes levelezőlap a Budapest—Róma Első Repülés-lapként ismeretes. Díszkeretét az Endresz-emléklap, illetve négyes blokk készítéséhez is felhasználták, amelyen az egyik négyzetbe *Endresz* fényképét helyezték, a többibe pedig *Endresz, Bittay* és valamelyik külföldi óceánrepülő aláírása került volna. A négyes blokk fogazott változata 9 különböző színű papírra lett nyomva, a vágottak pedig 8 színárnyalatban szerepeltek. Ennek megfelelően a blokk 72-féle (!) változatban jelent meg. Azonban ember tervez, Isten végez. A postaküldemény teljesen elégett a gép balesetekor. Csak a sárga papírra nyomott blokkok maradtak meg Budapesten. Ezeket felülnyomással látták el – *Endresz* és *Bittay* neve, valamint *Endresz* fényképe, és az 1932. május 24—25. dátum (ekkor szállították a pilóták földi

Hungary. These stamps were overprinted with *Endresz*'s and *Bittay*'s name and *Endresz*'s photo, with the date of 24 - 25th May 1932, which was the date the pilots' remains were returned by special train to the Hungarian capital. Many of those "sorrow-stamps" were used on airmail posted from Budapest on 25th May; when collectors paid their last respects.

Mr Örvös, the every present editor, organised the *"Endresz György"* Asztaltársaság ('Table Society', something of the aero collector knights of the round table) in May shortly after the accident. He also organised, on behalf of the Table Society, a joint *Endresz* Commemorative Exhibition with the Aero Association in Budapest from 15 to 24 October. As part of the mentioned event a commemorative flight was scheduled on 24 October on the Budapest-Vienna route. In fact it took place a week later, on 31st October, as the exhibition was extended by a whole week. Some experts consider it to be the last of the "Star Flights" as the flight was made by the aeroplane "Giustizia". During the two weeks, the exhibition was visited by over 25,000 people. Although the organisators expected at least 50,000 visitors, the event was declared a success. Two Cinderella stamps were printed for the exhibition. The Table Society produced a triangle shaped, embossed one. The Aero Association produced one in a

The two aviators on a postcard

maradványait különvonaton Budapestre) került a négyzetekbe.

Ezek közül a „gyászlevélzárók" közül sokat ragasztottak föl a gyűjtők május 25-én légipostai küldeményeikre, ezzel is tisztelegve a magyar repülők emléke előtt.

Nem sokkal a balesetet követően, még ugyanezen év májusában a mindenütt jelenlevő *Örvös* szerkesztő létrehozta az *„Endresz György"* Asztaltársaságot, az aerofilatelista lovagok kerekasztalát. Az Asztaltársasággal és a Magyar Aero Szövetséggel közösen pedig október 15—24 között megrendezte az Endresz Emlékkiállítást. A kiállítás kísérő rendezvényeként, október 24-én emlékrepülést terveztek Budapest—Bécs útvonalon. A repülésre végül is egy héttel később, október és a kiállítás utolsó napján került sor, tekintettel arra, hogy a kiállítást egy héttel meghosszabbították. Számos szakíró ebben a repülésben a „Csillagtúrák" (l. a Giustizia- és Liberati-bélyegek c. alfejezetet!) utolsó repülését véli felfedezni, miután erre a „Giustizia"-val került sor. Két hét alatt a kiállítást mintegy 25.000 látogató kereste fel. Bár a szervezők eredetileg ennek a számnak legkevesebb a kétszeresével számoltak, a kiállítást mégis sikeresnek könyvelték el. A kiállításra két levélzáró bélyeg készült. Az Asztaltársaság egy háromszög alakú, dombornyomású levélzáróval jelentkezett, az Aero Szövetség a hagyományosabb négyzetfor-

more traditional squere format. Both exhibition stamps were printed in many colours. Stamps were issued also for the commemorative flight itself, with inscriptions in four languages. The Table Society produced also a real-photo postcard a showing the"Justice for Hungary" heading for Rome.

The "Giustizia" or "Liberati" stamps

Mussolini, the Italian dictator, presented an airplane for Hungarian aviation in 1932. This aeroplane was to be handed over on St. Stephan's Day, 20th of August. As a result of the fatal crash in Rome in May, *Mussolini* ordered his Aviation Minister, *Italo Balbo,* to speed up delivery of the Fiat BR-3 type monoplane, which in fact was a converted bomber. As a result, the Italian present was named "Giustitia per l'Ugheria" after *Endresz'* "Justice for Hungary" and arrived in Budapest on 15th June. The new plane created a sensation and was well publicised. Among others an embossed stamp, in nine separate colours, was printed immediately with the names of her Italian aviators, pilot *Major Liberati* and his navigator, *Lieutenant Constanzi.* The stamp proved to be not only an aerophilatelic sensation but sold in rather large numbers, earning the nickname from

mát választotta. Levélzárók készültek a repülőútra is – négy különböző nyelven. Az Asztaltársaság ezenkívül egy eredeti fényképes levelezőlapot is kiadott, amelyen a Róma felé tartó "Igazságot Magyarországnak" látható.

A "Giustizia" vagy "Liberati" levélzáró bélyegek

Mussolini 1932-ben egy repülőgépet ajándékozott a magyar repülőknek. A gép átadását Szt. István-napra tervezték. A májusi halálos római baleset azonban felgyorsította az eseményeket, illetve a küldemény átadását. *Mussolini* utasította repülésügyi miniszterét, *Italo Balbót,* hogy minél előbb szállítsa le a Fiat BR-3 típusú (egyébként bombázóból) átalakított, *Endresz* emlékére "Giustizia per l'Ungheria" névre keresztelt gépet, amely június 15-én meg is érkezett Budapestre. Az új gép nem kis szenzációt keltett, és óriási sajtót kapott. Természetesen levélzáró is készült emlékére, a dombornyomású bélyeg kilenc színben jelent meg, rajta az olasz pilóta, *Liberati* őrnagy és navigátora, *Constanzi* hadnagy nevével. A bélyeg nagy sikert aratott az aerofilatelisták körében, akik a nagy példányszámban megjelent levélzárót

STELLA DI SAVOIA TOUR

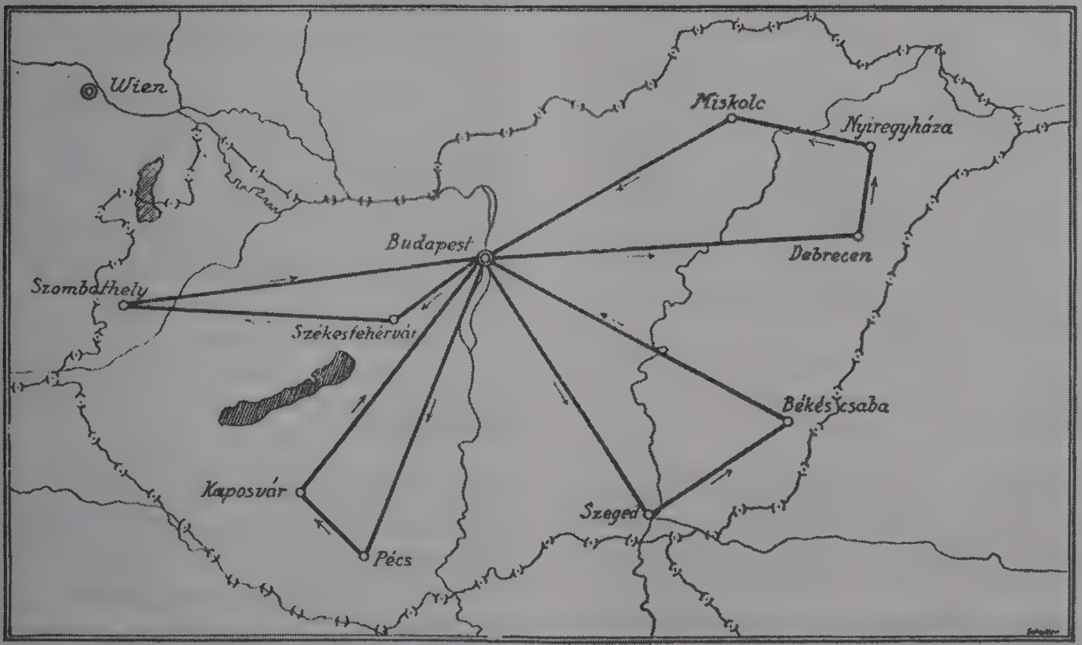

enthusiastic collectors of ”Giustizia” or ”Liberati” stamp.

Star flights and the “Phoenix” stamp

More were to follow. During September the ”Gustitia” went for a “star-flight” from Budapest’s Mátyásföld airport, calling at 10 provincial cities. The tour was officially named ”Star of Savoy Tour”, after the royal emblem of of the King of Italy. Collectors more usually know the flights as the Star Flights. In total, six of those tours were made, the last leg added in early October. This time the Hungarian Post was more helpful: agreeing to use separate cancellations. In addition, a handstamped cachet was prepared for each of the tour’s legs. In addition, well known collectors, especially aero philatelists from the capital, proved to be very active in connection with these Star Flights. They took an active part in the preparation and organisation of the tour itself. As a result of their actions a ”Star Flights” stamp in green, decipting a phoenix was issued, designed by *Prof. Haranghy*. The Star Flights’ phoenix stamp exists in two different sizes. The larger one was printed in a very limited number. The smaller stamps included the appropriate city’s name printed in its margin: Budapest, Pécs, Kaposvár, Békéscsaba, Szeged, Debrecen, Székesfehérvár, Szombathely, Nyíregyháza, or Miskolc.

Soon, airmail collectors outside Budapest started to react and capitalise on the occasion. The Stamp Collectors’s Club planned to publish a stamp and this was aborted only as a result of a shortage of funds. In Kecskemét an attractive item was printed showing the city hall and the ”Giustitia” flying over it. The artist is unknown. The cliché was reportedly made in the capital, with the printing completed in Szeged. Only some 30 copies were mailed on postcards, and, as a result, they are very rare. It should be noted that several overprints exist.

First flights

This Section is concerned with first airmail flights and first commercial flights or first flights in general, without mail. The distinction has to be made, as many of these ”first flights” were not only the first flight but also the only flight, usu-

„Giustizia” vagy „Liberati”-bélyegnek nevezték el.

A Csillagtúra és a „Főnix”-bélyeg

A Giustizia-bélyegeknek lett folytatásuk. A géppel szeptemberben a Mátyásföldi repülőtérről 10 vidéki várost felkereső csillagtúrára indultak a pilóták. A túra hivatalos elnevezése az olasz királyi ház címerképére utaló „Szavojai csillagtúra” volt, a gyűjtők azonban inkább „Csillagtúra” néven ismerik. Összesen hat repülésre került sor, az utolsóra október első napjaiban. Ezúttal a Posta sokkal segítőkészebbnek bizonyult: repülésenként külön bélyegző használatát engedélyezte, valamint kezelési bélyegzők is készültek. A gyűjtők is aktivizálódtak, különösen a fővárosiak, és jócskán kivették részüket mind az előkészületi munkákból, mind pedig a túrarepülések lebonyolításából. *Haranghy Jenő* tervezte a zöld tónusú, főnix madarat ábrázoló csillagtúrabélyeget, amely kétféle méretben készült. A nagyméretű levélzáró korlátozott példányszámban látott napvilágot. A kisméretű bélyeg ívszéleire a csillagtúra által érintett városok nevei kerültek: Budapest, Pécs, Kaposvár, Békéscsaba, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely, Debrecen, Nyíregyháza és Miskolc városáé.

Hamarosan a vidéki gyűjtők is felismerték a nagy lehetőséget. A Bélyeggyűjtők Klubja alkalmi levélzáró bélyeg kiadását vette tervbe, azonban erről anyagi fedezet hiányában le kellett mondania. Kecskemét viszont egy látványos levélzáróval jelentkezett, amelyen a városháza fölött szálló Giustizia volt látható. A bélyeg tervezője ismeretlen. A klisé Budapesten készült, a nyomdai munkákat Szegeden végezték. Csupán harminc darab levelezőlapon futott példányról van tudomásunk, ezek a legritkábbak közé tartoznak. Megjegyzendő továbbá, hogy ennek a levélzárónak több felülnyomása is létezik.

Első repülések

Ebben a bekezdésben az első légiposta-repülésekről és az első forgalmi járatokról, illetve általában légiposta nélküli első repülésekről esik szó. A különbségtétel nem véletlen, hiszen számos „első repülés” egyben az utolsónak is ally organised purely for aerophilatelic puposes. Most of the so called 'first flights' were organised for special occasions and served philatelic events. This is the case for most of the domestic first airmail flights, which were typically sponsored by and serviced for aerophilatelists. From 1933 on FILPROK, participating in Budapest Fairs, did everything to boost philatelist propaganda by these means. For the FILPROK airmail flights, mail was received at their pavilion at the Fairs.

Understandably, these first flights, either mail or commerial ones, are very well endowed with Cinderella stamps and, in fact, they constitute an important sub group to aero-Cinderellas and are keenly collected. We do not have the space to discuss all of them or to go into detail, but a brief mention follows, expecially concerning the ones with an interesting history. For these airmail flights, the very first Cinderella was printed in 1920, for the Budapest-Szombathely airmail flight. An interesting example is the first airmail flight on the Budapest - Gyöngyös route in 1933. This flight is special for many reasons: it was organised in connection with the Aviation Day in Gyöngyös, it is connected to gliding and as a result of a famous accident.

The first commercial airmail flight organised on the Budapest-Debrecen line began on 1st July 1934. An attractive Cinderella stamp was printed for the event, showing a monoplane greeted by a Csikós - a herdman of the Great Plains. The 1st Airmail Flight on the 100 kilometer Budapest - Szolnok route was organised and sponsored by the 7th FILPROK exhibition at the Budapest Int. Fair. Several Cinderellas were printed for the flight.

Among the genuine first flights, i.e. the opening of a commercial passanger line there was much anticipation of the opening of the Szeged-Budapest route in 1925. Again, an attractive stamp was issued which has a well known history as it had an unauthorised value marking.

The Budapest-Miskolc-Budapest first flight took place on 1 August 1932. Two metal foil stamps were printed for this event, one showing the routing map, the other the brand new luxury hotel in Lillafüred, near Miskolc (in fact built from League of Nations' loans 'borrowed' for the purpose), with a plane overflying it. The next event, the Debrecen-Miskolc round flight started on 14 July 1934. Two Cinderellas, showing a biplane, were printed for this occasion.

Of the international first flight, the Paris-

bizonyult, mivel csak és kizárólag aerofilatéliai vagy egyéb különleges szempontok indokolták indítását. Ez történt a belföldi légipostajáratok többségénél is, amelyeket az aerofilatelisták pénzeltek és vettek igénybe – saját örömükre. 1933-tól a FILPROK minden tőle telhetőt elkövetett, hogy ezen az úton is növelje propagandájának hatékonyságát: a FILPROK-légipostajáratokra a Budapesti Nemzetközi Vásáron levő pavilonjában lehetett feladni küldeményeket.

Az első repülésekkel kapcsolatban, lett légyen szó akár polgári járatról, akár légipostáról, érthetően számos levélzárót adtak ki. Ezek a levélzárók az aerofolatéliai gyűjtők érdeklődését is felkeltették. Sajnos, nincs helyünk részletesen tárgyalni ezt a rendkívül érdekes témát, de a legfontosabb adatokat igyekszünk közölni. A légipostai levélzárók közül elsőként a Budapest-Szombathely járat bélyege jelent meg. Nagyon érdekes az 1933-as, Budapest-Gödöllő útvonalon indított légiposta, amely a Gyöngyösi Repülőnap keretében került megszervezésre, és szoros kapcsolatban állt a vitorlázó repüléssel, valamint egy sajnálatos balesettel.

Az első forgalmi légipostajárat indítására 1934. Július 1-jén került sor a Budapest—Debrecen útvonalon. Az alkalomra jó grafikájú levélzáró bélyeg készült, amelyen egy csikós üdvözli kalaplengetve a fölötte szálló gépet. A Budapest-Szolnok első postajáratot a Budapesti Nemzetközi Vásár pavilonjában rendezett VII. FILPROK keretében bonyolították le. Ebből az alkalomból több levélzáró is készült.

Az igazi első repülések, vagyis utasszállító járatok indítása kapcsán nagy várakozás előzte meg 1925-ben a Szeged-Budapesti vonal megnyitását. Természetesen ez alkalomra is készült egy igen látványos levélzáró, amelynek története jól ismert gyűjtői körökben. Ez a bélyeg értékjelzéssel készült, amelyet viszont a Posta nem ismert el.

A Budapest-Miskolc-Budapest első repülésre 1932 augusztus 1-én kerül sor. Két fémfóliás levélzáró készült erre az alkalomra. Egyiken a repülés útvonala, a másikon pedig a lillafüredi Palota Szálló új épülete látható, amely fölött éppen egy repülőgép száll át. A Debrecen-Miskolc útvonalon szervezett visszatérő járat 1934 július 14-én indult útjára. Az erről készült két levélzáró bélyegen egy-egy kétszárnyú repülőgép tűnik fel.

A nemzetközi első repülések között a Párizs-

Budapest first flight stamp from August of 1933 can be a bit misleading. In fact it was not at all an international first flight, but an advertisement trick, signalling a merger of several companies to form Air France and thus providing improved services. One of the two stamps shows the Triumphal Arch in Paris, the other the Millenary Monument in Budapest - both of the monuments have a plane flying over them. In 1938 there was a large scale international event organised in Hungary, the Eucharistic Congress, linked with St. Stephan's 900 years' anniversary. The 8th FILPROK very much capitalised on the event having organised a first commercial flight on international routes (Budapest - Arad and Budapest - Prague) to two neighbouring countries. A stamp was published showing St. Stephan on horseback (a famous statue) and a plane flying over it. The Budapest-Arad-Bukarest first flight also had its own stamp.

Ballooning. The Przemysl airmail and commemorative balloon flights

Przemysl is a small town in what is today Eastern Poland. During WWI it was a heavily fortified strategic town, defended mostly by Hungarian honvéd units against an overwhelming Russian force. After several month of siege, it finally surrendered on 22nd March 1915.

During the long siege, communication was possible with the help of a "regular airmail flight" as well as a "balloon post", which had the sole purpose of assisting the troops in corresponding with their families. The special "balloon post" was organised in January 1915, using unmanned balloons, each able to carry about 2 kg of mail.

In 1925, for the 10th anniversary of the Przemysl balloon post, the organisators of the 2nd Philatelist Day issued a commemorative stamp. In addition, during an airmail flight on the Budapest - Miskolc - Budapest route small balloons were used to carry mail. These balloons were not at all ideal being of the type used by meteorological stations but they were launched from the airplane.

The next anniversary was in 1935. This time the Hungarian Aero Association was the main organisator of the events, which centred around two flights. One was a commemorative flight to Rodostó (Tekirdag in Turkey), where the leader of the national uprising, *Ferenc Rákóczy II,* died

Budapest járat megnyitására 1933 augusztusában került sor. Ez az első repülés egy kissé problematikus gyűjtői szempontból, ugyanis korántsem volt szó járatindításról, csupáncsak egy reklámfogásról, amely több légiforgalmi társaságnak az Air France-ba való beolvadásához kapcsolódott. A két bélyeg egyikén a párizsi Diadalív, a másikon pedig a budapesti Ezredéves emlékmű látható, felettük repülőgéppel.

1938-ban került sor a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra Budapesten, amelyet összekapcsoltak Szent István halálának 900. évfordulójával. A VIII. FILPROK keretében e jeles alkalomra Budapest-Arad és Budapest-Prága útvonalon nemzetközi repülőpostát szerveztek Romániába, illetve Csehszlovákiába. Az alkalomra készült bélyegen Szent István lovasszobra és fölötte egy repülőgép látható, a Budapest-Arad-Bukarest útvonalra külön bélyeg is készült.

Léggömbrepülés. A przemysli légiposta és a léggömb-emlékrepülések

Przemysl kis város Kelet-Lengyelországban. Az első világháború alatt az erődöt többségükben magyar alakulatok védték a túlerőben levő oroszok ellen. Több hónapos ostrom után az erőd 1915. március 22-én megadta magát.

Az ostrom alatt a várban levők „rendszeres légiposta járatokkal", továbbá léggömbökkel tartották a kapcsolatot a külvilággal. A postaléggömböket 1915 januárjában használták, a kezelő nélküli ballonok mindegyike kb. 2 kilogrammnyi postát vitt magával.

1925-ben, a przemysli léggömbposta tízéves évfordulójára a II. Bélyeggyűjtő Nap szervezői emlékbélyeget bocsájtottak ki. Ezen kívül a Budapest - Miskolc - Budapest légijárat gépeiről kis meteorológiai léggömböket bocsájtottak fel, amelyek postát szállítottak.

A következő évforduló 1935-ben jött el. Ez alkalommal a Magyar Aero Szövetség volt a fő szervezője a megemlékezéseknek, amelyek keretében két emlékrepülésre került sor. Az egyik a Rákóczi-emlékrepülés volt Rodostóba, a másik pedig a przemysli léggömbposta 20. évfordulójához kapcsolódott. A rodostói *II. Rákóczi Ferenc* emlékjárat tervezett útvonalát végül is megváltoztatták, helyette belföldi repülésre került sor a Budapest - Sárospatak - Budapest útvonalon, a przemysli évforduló alkalmából

in exile two hundred years earlier. The other was Przemysl Balloon's 20th anniversary balloon flight. In the said event, the memorial flight was altered to a local one (flying on the route: Budapest - Sárospatak - Budapest), the balloon flight went according to plan.

For the Przemysl' 20th anniversary, numerous Cinderella stamps were issued. Five years later, for the next anniversary, during WWII, philatelists again printed a stamp for the Przemysl airmail, making use of the FIKPROK exhibition at the Fair. The stamp depicts a fortress gun and a soldier on guard duty with a plane and a balloon flying over the scene. The designer is unknown.

The Zeppelin's visit to Hungary

In 1931 the Zeppelin arrived on a well publicised visit to Hungary, majestically soaring straight into postal history with the commemorative stamps issued by the Hungarian Post. The Graf Zeppelin left Friedrichshafen at 11 p.m. on March 28 and arrived at Budapest at 8.30 am on the next day. The Zeppelin landed on Csepel Island, at the airfield of the Manfred Weiss Airplane Factory. A round flight was begun on the same day, with planned mail drops in several big provincial cities. Unfortunately, as a result of strong winds only the Debrecen drop was possible. In the late afternoon the Zeppelin left Budapest for its return voyage to Friedrichshaven. For the local airmail collectors' the Zeppelin's short visit was a first class sensation. Everything possible was undertaken in the limited time available to meet the expectations. The Post Office issued a "Zeppelin stamp" (earlier designed by *Prof. Haranghy* as an airmal stamp and overprinted for the occasion) and the only aerophilatelic paper, the "Lobogó" welcomed the event with a special issue. The "usual" postcard and Cinderella stamp were also designed for the occasion by Professor Haranghy, which showed the same picture. All the philatelist activity was organised by the Club of Hungarian Philatelists', led and publicised by the ever present *Mr Örvös.*

szervezett léggömbposta viszont rendben lebonyolódott.

A przemysli léggömbposta 20. évfordulójára levélzáró bélyegek kibocsájtására is sor került. Öt évvel később, a negyedszázados évfordulóra a bélyeggyűjtők a IX. FIKPROK keretében a przemysli légipostára emlékező újabb levélzárót jelentettek meg a Budapesti Nemzetközi Vásár idején. A bélyegen erődágyú, őrtálló katona, valamint fölöttük átrepülő repülőgép és egy léggömb látható. A bélyeg tervezőjét nem ismerjük.

A Zeppelin magyarországi látogatása

1931-ben került sor a Zeppelin kormányozható léghajó előre jól beharangozott látogatására. A léghajó méltóságteljesen bekormányozta magát a hazai postatörténetbe a látogatása alkalmából használt felülbélyegzett postabélyegek segítségével. A Graf Zeppelin március 28-án 23.00 órakor indult Ludwigshafenből, és másnap 8.30-kor érkezett Budapest fölé. A léghajó Csepelen, a Weiss Manfréd Repülőgépgyár repülőterén szállt le. A tervek szerint a rákövetkező nap körrepülésre került volna sor, melynek során a léghajó a nagyobb vidéki városok fölött postát dobott volna le. A hirtelen támadt, erős szél miatt azonban postaledobásra csupán Debrecennél került sor, a Zeppelin még aznap késő délután Budapestről visszaindult Ludwigshafenbe.

A hazai légiposta-gyűjtők számára a Zeppelin látogatása természetesen kiváló lehetőséget jelentett arra, hogy a rendelkezésre álló rövid idő alatt minden elképzelhető alkalmi kiadványra szert tegyenek. A Magyar Posta Zeppelin-bélyeget adott ki. Ez a kiadás a Haranghy Jenő által korábban tervezett repülőposta-bélyeg felülnyomását jelentette. A „Lobogó", az egyetlen repülőbélyeggyűjtő lap különszámot szentelt az eseménynek. Természetesen sor került a szokásos alkalmi képes levelezőlap és az ugyanazt az illusztrációt tartalmazó levélzáró bélyeg (tervező: *Haranghy Jenő*) kiadására is. A filatelista megemlékezések motorja ezúttal is *Örvös János,* illetve szervezete, a Magyar Bélyeggyűjtők Klubja volt.

The First Hungarian Balloon Post

The first balloon postal flight was organised on 18th May 1933 by the MAESz. Its balloon "Hungária" was used. In order to publicise the event as well as collecting funds, four Cinderella stamps were printed and sold for 20 fillér. One of the Cinderella designs also appeared on a post card.

The First Youth Balloon Flight

A stamp exhibition, organised by young collectors, took place in Budapest on 1-3 January, 1937. In connection with the stamp exhibition a balloon mail was organised, using the "Sólyom" (Falcon) unmanned balloon. The balloon started on the 7th January from an unknown location in Budapest and landed somewhere in the Buda mountains. The mail was posted at Remete-Kertváros, a small settlement with a post office adjacent to Budapest, which is the likely landing site. Two Cinderellas were printed for the occasion, both of them rather crude in design and execution. An equally crude pink cachet was used for the mail.

Gliding

Gliding became the major activity between the two WWs. The reasons were not only because of its relative low cost and training capacities, but for its truely sportsmanship qualities. In the early 1930s, Hungary excelled not only in the glider sport but in design and construction. According to international statistics, Hungarian gliders were second only to the Germans in all gliding records: flying time, distance and height.

The "Gyöngyös 33"

The first serious event in the history of Hungarian gliding airmail is undoubtedly the "Gyöngyös 33" gliders' flight in 1933 on the route Budapest-Gyöngyös-Budapest. The "Gyöngyös 33" was one of the most advanced gliders of the time. Alhough the Post agreed an airmail delivery for the inaguration of the long distance glider

Az Első Magyar Léggömbposta

Az első léggömbpostára a MAESz szervezésében került sor 1933. május 18-án. E célra a Szövetség „Hungária" nevű léggömbjét használták. Az esemény propagálására, nem kevésbé a megfelelő pénzügyi alap előteremtése céljából négy levélzárót bocsájtottak ki darabonként 20 filléres áron. Az egyik bélyeg ábrája képes levelezőlapra is felkerült.

Az Első Ifjúsági Ballonposta

1937. január 1-3. között Budapesten rendezték meg a Fiatal Bélyeggyűjtők Kiállítását. Erre az alkalomra pilóta nélküli postaléggömb-repülést is szerveztek a Sólyom nevű ballonnal. A léggömb január 7-én szállt fel Budapesten, egy közelebbről meg nem határozott helyről, és nem sokkal később a budai hegyekben landolt. Az általa szállított postát Remete-Kertvárosban adták fel, vagyis a leszállás valahol a környéken történhetett. Az alkalomra két levélzáró bélyeg készült, mindkettő elég szerény kivitelben. A rózsaszínű alkalmi bélyegzés szintén egyszerűre sikeredett.

Vitorlázórepülés

A vitorlázórepülés a két világháború közti években nagy népszerűségnek örvendett. Ezt a népszerűséget elsősorban a vitorlázórepülés alacsony költsége és oktatásbeli előnyei indokolták. A magyarok nem csupán a vitorlás sportban, hanem a vitorlázó repülőgépek tervezésében is szép sikereket mondhattak magukénak. Ekkoriban a hazai vitorlázórepülés a nemzetközi mezőnyben közvetlenül a németek után következett minden fontosabb teljesítmény: a repülési idő, a távolsági repülés és a magassági rekordok tekintetében is.

A „Gyöngyös 33"

A hazai vitorlázórepülő-posta történetében az első igazán fontos esemény kétségtelenül a „Gyöngyös 33" 1933-as, Budapest-Gyöngyös-Budapest útvonalon végrehajtott repüléséhez kapcsolódik. A „Gyöngyös 33" az akkori idők egyik legkorszerűbb vitorlázórepülője volt. A hosszútávú repülésre felkészített gép az eredeti tervek szerint postát vitt volna, erre az

"Gyöngyös 33'", the flight did not carry mail. There was a sad reason for this: at the opening, during the air show, a fatal accident happened with *Mr Porkoláb*'s motorplane, which crashed from about 300 metres, killing the pilot. The Aero Association had issued a stamp for the "Gyöngyös 33'" flight and a commemorative cancellation was used.

Other events

Between 14-19 July 1933, the WIPA organised its "Vierländerflug", i. e. a glider flight through four countries, starting from Kronfeld, Austria. Hungarian mail was officially accepted for all four legs of the "WIPA 33" flight The first gliding tour was organised by the Hungarian Aero Association in spring of 1935, named "Rákóczi Commemorative Flight" on the route Budapest - Sárospatak - Budapest, on which occasion a commemorative postmark was used.

Aerotow flights

Experimenting with aerotow flights began in May 1933 with the well coordinated co-operation of the flyers of the Association (MAESz), the Aviation Authority and the University all taking their share of the project. The first aerotow demonstration took place at the Gyöngyös show on 4th June 1933. On 23-25th June 1934 the first glider flight commenced between Zalaegerszeg and Budapest. Mail was reportedly carried by a towed glider, named "Karakán". The pilot was *Rotter Lajos*. The flight was organised by the LEHE, which had its 50th anniversary, called JUBILEHE, and wanted to commemorate it not only with the usual stamp exhibiton but also with a special feature. The stamp designed for the occasion shows a post carriage and a glider and, as such, qualifies as a glider item. In addition, there was a special handling mark.

The first double aerotow flight from Budapest to Vienna was completed on 24th May 1936. In fact, some days earlier, on 19th May, mail was flown in from Austria with two Austrian gliders participating in the ISTUS (International Study Commission for Motorless Flight) Conference, held in Budapest from 18 to 24 May 1936. The return flight to Vienna was made by only one of the Rhönsperber gliders. The other, *Bruno*

engedélyt a Posta meg is adta, azonban légipostai szállításra végül is nem került sor. Ennek oka egy tragikus balesetben keresendő, amely a repülőnap megnyitóján történt *Porkoláb Ferenc* egymotoros gépével. A gép 300 méteres magasságból zuhant le, pilótája szörnyethalt. Az Aero Szövetség a „Gyöngyös 33" repülésére alkalmi levélzáró bélyeget bocsájtott ki, és emlékbélyegzőt is készíttetett.

Egyéb események

1933. július 14-19 között került sor a WIPA által szervezett „Vierlaenderflug"-ra, vagyis a négy országot érintő vitorlázórepülésre. A postát is szállító gép vontatójával az ausztriai Kronfeldről indult. Az útvonal mind a négy állomására Magyarországról is lehetett küldeményeket feladni. Az első hazai vitorlázó turarepülésre 1935 tavaszán került sor „Rákóczi Emléktúra" néven a Budapest-Sárospatak-Budapest útvonalon. Az alkalomra pecsétzáró bélyeg készült.

Vontatott vitorlázó repülések

A vitorlás-vontatással 1933 májusában kezdődtek az első kísérletek, amelyek a MAESz, a Repülési Felügyelet és a Műegyetem szakembereinek együttműködésének keretében folytak. Az első bemutatkozásra a Gyöngyösi Repülőnapon került sor 1933. június 4-én. 1934. június 23-24-én került sor az első hosszabb repülésre Zalaegerszeg és Budapest között. A „Karakán" névre hallgató vontatott vitorlás (pilótája *Rotter Lajos*) postát is vitt. A repülésre a LEHE szervezésében került sor, az egyesület fennállásának 50. évfordulója, a JUBILEHE néven ismert évforduló alkalmából. Az eseményt nemcsak kiállítással, hanem vitorlázó postarepüléssel is meg kívánták örökíteni. Az erre az alkalomra tervezett levélzárón postakocsi látható vitorlázó repülőgép társaságában. Mindehhez alkalmi bélyegzés járult.

Az első páros vontatásos vitorlázó repülésre Budapest és Bécs között került sor 1936. május 24-én. Ennek a repülésnek a postáját azonban már néhány nappal korábban, május 19-én elhozta két, a Budapesten május 28-24. között tartott ISTUS (a Motornélküli Repülést Tanulmányozó Nemzetközi Bizottság) tanácskozáson résztvevő osztrák vitorlázó repülő. Bécsbe a két osztrák Rhönsperber típusú gép közül azonban már csak az egyik repülhetett vissza, ugyanis idefelé az

Gumpert had an off field landing in neighbouring Czechoslovakia and his plane was held by the Czechoslovak authorities for too long to make the return trip in time. So the return towed flight became a single glider event and began not as advertised on 23rd May but on the 24th.

Of the two Cinderellas produced for that event the one issued by the Airmail Collectors' Club (acting as the Airmail Section of the LEHE) deserves more attention, if only because of its rarity. The stamp shows a sky train configuration and the Soaring Society's symbol. It became an instant and a much sought after rarity due to limited numbers and method of its use. In total, 140 perforated and 10 imperforated stamps in blue were produced, all the latter ones were used on flown cards. The total of the flown postcards were 71 and 161 letters. The other stamp (vignette) with "Greetings from the First Double Towed Flight's Air Mail" inscription shows the returning train over the Parliament Building. The Hungarian Airmail Collectors Club issued its own vignette, connecting it with the Budapest International Fair and the Sixth FILPROK, as well as its own commemorative postcard. The design lacks professionalism and the designer's name is unknown.

egyik pilóta, Bruno Gumpert kényszerleszállást hajtott végre Csehszlovák területen, és a hatóságok akadékoskodása miatt nem készülhetett fel időben a visszaútra. A visszaúton a párosból egyes lett, és a repülés is egy nap késést szenvedett, egy nappal később indult.

Az alkalomra készült két levélzáró közül az egyiket a Magyar Aerofilatélisták Klubja (a LEHE Aerofilatélista Szakcsoportja) jelentette meg; ez a bélyeg már csak ritkasága miatt is különös figyelmet érdemel. A bélyeg egy páros vontatásos repülést ábrázol a Vitorlázórepülő Szövetség jelvényének társaságában. A kiadvány nagy sikert aratott a gyűjtők körében, nem csupán a korlátozott példányszám, hanem a felhasználás módja miatt is. Összesen 140 fogazott és 10 vágott bélyeget nyomtak kék színnel, a vágottakat levelezőlapon futtatták. A repülőposta 71 levelezőlapot és 161 levelet szállított. A másik levélzárón az „Üdvözlet az első páros vontatott vitorlázó repülőposta útján" felirat olvasható, a bélyegképen az Országház fölött repülő vonta látható. Az Aerofilatélisták Klubja egy harmadik, a BNV-hez és a VI. FILPROK-hoz kapcsolódó alkalmi levélzárót és egy képes levelezőlapot is kiadott. Ezek tervezője ismeretlen, művészi színvonaluk pedig számos kivánnivalót hagy maga után.

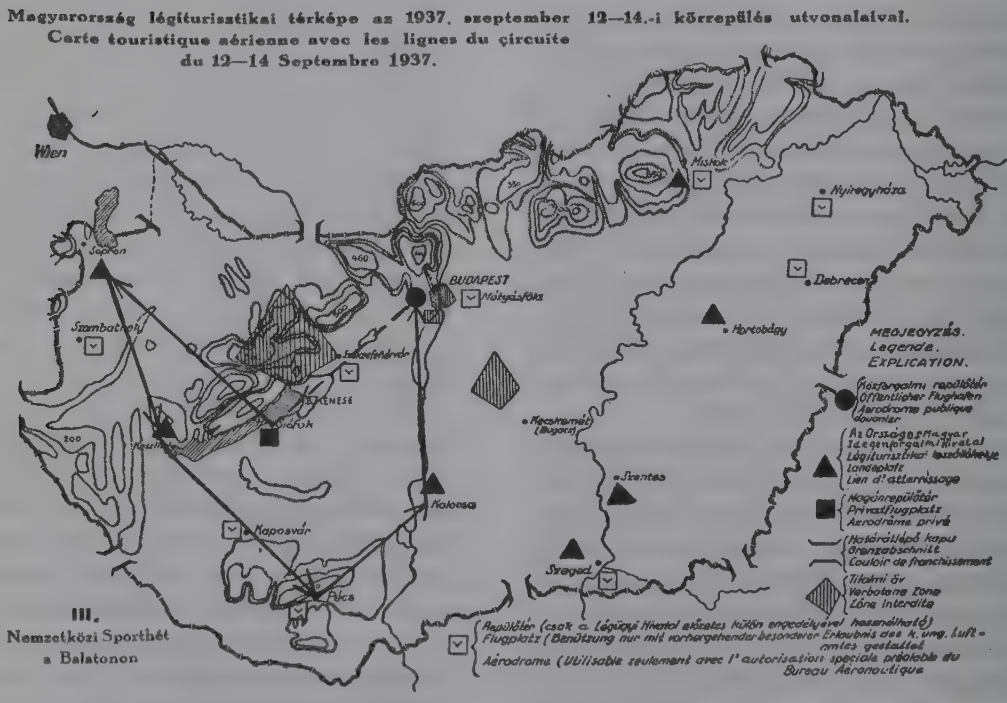

Magyarország légiturisztikai térképe az 1937. szeptember 12—14.-i körrepülés utvonalaival.
Carte touristique aérienne avec les lignes du circuite du 12—14 Septembre 1937.

Wien
Sopron
Szombathely
Keszthely
Siófok
Kenese
Székesfehérvár
Budapest
Mátyásföld
Kaposvár
Pécs
Kalocsa
Kecskemét (Bugac)
Szentes
Szeged
Hortobágy
Debrecen
Nyíregyháza
Miskolc
460
200
MEGJEGYZÉS.
Legende.
EXPLICATION.
Közforgalmi repülőtér
Öffentlicher Flughafen
Aérodrome publique douanier
Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal Légiturisztikai leszállóhelye
Landeplatz
Lieu d'atterrissage
Magánrepülőtér
Privatflugplatz
Aérodrome privé
Határátlépő kapu
Grenzabschnitt
Couloir de franchissement
Tiltott öv
Verbotene Zone
Zone interdite
Repülőtér (csak a Légügyi Hivatal előzetes külön engedélyével használható)
Flugplatz (Benützung nur mit vorhergehender besonderer Erlaubnis des k. ung. Luftamtes gestattet)
Aérodrome (Utilisable seulement avec l' autorisation spéciale préalable du Bureau Aéronautique
III. Nemzetközi Sporthét a Balatonon

Air tourism and rallys

Air tourism at the Lake Balaton

Individual flying in the 1920s was a dangerous and somewhat eccentric activity but during the 1930s it become the favourite pastime of the sporting rich. With a new wave of tourism, exclusive air tourism reached the Lake Balaton area in the mid 1930s. In the main these foreign flyers were British travelling throughout Europe, who were keen to pick up any challenge with their sporting planes.

The Hungarian Tourist Board enterprisingly became aware of the trend and was quick to take advantage from the early 1930s, providing assistance and sponsoring air contests in the framework of the "Sporting Weeks at the Lake Balaton". The main organising body of the aviation events was the MAESz (Hungarian Aero Association) and the old and respectable organistion, the MAC (Hungarian Automobil Club) but the Tourists' Board contribution was very useful. The first Balaton round flight, with international participation, took place in 1936, the next, again in 1936 on 4 and 5th September. In the same year, a national star tour was organised from Siófok-Balatonkiliti airport. A year later, in September, the second one was organised in which 42 planes participated.

The 2nd International Air Rally was organised by the Hungarian Automobile Club. On that occasion, three stamps as well as three postcards were printed. The planes carried airmail which totalled 1,306 pieces.

The Balaton International Sport Weeks Flights held from September 11 to 15 1937 were, in fact, an air rally, named the Third International Sports Weeks. The organising committee issued special stamps made of metal foil for each of the cities visited. These Balaton tours quickly became very popular with both local and foreign private aviators and, generally, were organised twice a year until September 1939. At that date WWII broke out, terminating international participation but not the event itself. Organisors insisted on continuing with it as peacefully as ever: the last of these aviation Balaton tours was held in September of 1941, the Sport Weeks managed to survive until 1943.

Repülőturizmus és csillagtúrák

Repülőturizmus a Balatonnál

A repülés az 1920-as években még meglehetősen veszélyes és csodabogaraknak való dolognak tűnt, a harmincas évekre azonban már a sportos gazdagok kedvenc időtöltésévé vált. Az idegenforgalom fejlődésével jelentkezett ez az új hullám, amely a Balaton partjait a harmincas évek közepén érte el. Ezeknek a sportrepülőknek a többsége angol volt, akik szívesen vettek részt minden eseményen.

A Magyar Idegenforgalmi Hivatal jól mérte fel a helyzetet és időben, gyors választ adott a kihívásra. Már az évtized elejétől hathatós segítséget nyújtott a „Balatoni Sporthetek" szervezéséhez, amelynek keretében repülőversenyekre is sor került. Ez utóbbiak fő szervezőji a MAESz és a MAC (Magyar Automobil Club) voltak, de fontos szerepet vitt benne az Idegenforgalmi Hivatal is. Az első, nemzetközi részvétellel meghírdetett balatoni körrepülésre 1936-ban került sor, sőt, még ugyanazon év szeptember 4-5-én egy második körrepülést is szerveztek. Ugyancsak 1936-ban indították el az országos repülő-csillagtúrát, amely Siófok-Balatonkilitiről startolt. A második csillagtúrán, a rákövetkező év szeptemberében már 42 gép szállt fel.

A II. Nemzetközi Repülő Csillagtúra fő szervezője a MAC volt. Erre az alkalomra három levélzáró bélyeg és három képes levelezőlap készült. A gépek postát is vittek, összesen 1306 küldeményt.

A Nemzetközi Balatoni Sporthét repüléseire 1937. szeptember 11-15. között került sor. Ez tulajdonképpen nemzetközi részvétellel megszervezett csillagtúra volt, amely a III. Nemzetközi Sporthét néven is szerepelt. A szervező bizottság az alkalomra fémfóliás levélzárót adott ki - a csillagtúra célállomásai között szereplő helységek neveivel. Ezek a balatoni repülőtúrák igen hamar nagyon népszerűvé váltak mind a hazai, mind pedig a külföldi sportrepülők körében. Általában évente kétszer, tavasszal és ősszel kerültek megrendezésre, egészen 1939 szeptemberéig. A II. világháború kitörése természetesen nem csupán a külföldieket tartotta távol, az egész rendezvénysorozatot veszélyeztette. A rendezők mindent megtettek a folytatás érdekében: az utolsó balatoni túrarepülésre 1941 szeptemberében került sor, a Sporthetek 1943-ig éltek.

Circum-Mediterranean Flight by the ”Gerle 13”

”The Gerle 13” was a small biplane designed by one of its co-pilots, *Bánhidy Antal,* and built by the Sport Flying Association of Budapest Technical University. The two young sportsman, *Bánhidy* and *Bisits Tibor* initially wanted to beat the non-stop flight World record in their category of engine. The record stood at 1300 km. However, in the meantime, the French had set in a new record and they switched to an alternative plan, deciding instead to circum navigate the Mediterranean. Their Circum Mediterranean Flight was planned for a distance of 1,450 km during 100 flying hours. In the event, the flight took 100 hours and 22 minutes during 34 days (19 February - 24 March 1933). It become not only a new record, but also an aerophilatelic sensation.

Most of the mail carried has a special commemorative stamp showing the flight’s map and an inscription in Hungarian and English: “First Hungarian Mediterranean Circular Flight”. As usual, not only was the flight meticiously prepared technically, but also from the airmail collectors’ viewpoint. The flight had a special commemorative postcard issued by the daily ”Budapesti Hírlap” and several postmarks in many languagues.

Jamborees

Fourth Boy Scout Jamboree at Gödöllő

This large scale event was held between 1 and 16 August 1933 in Gödöllő, the former royal hunting estate, located some 20 kilometres from the Budapest city centre. More than 20,000 scouts were present, from 48 countries. A special Boy Scout Airmail Service was maintained as a separate organisational unit in the Boy Scout Postal Service at the camp. The airmail flights, some of them gliders, were operated by four pilots on a daily basis, handling both domestic and international mail. Two stamps were issued for the event.

The Pax Thing

The Pax Thing, i. e. the Girl Scouts 3rd Jamboree, a much smaller and less advertised

A „Gerle-13” Földközi-tengeri körrepülése

A „Gerle-13”-at, ezt a kis, kétfedelű sportgépet egyik pilótája, *Bánhidy Antal* tervezte. Megépítésének költségeit a Budapesti Műszaki Egyetem Repülőszövetsége fedezte. A két repülő, *Bánhidy Antal* és *Bisits Tibor* először azt tervezte, hogy megdöntik a maguk gépkategóriájában a leszállás nélküli repülés világcsúcsát, amely akkoriban 1.300 km volt. Tekintettel azonban arra, hogy időközben a franciáknak sikerült ezt a rekordot megdönteniök, a két magyar úgy határozott, hogy inkább a Földközi tenger körberepülésére vállalkozik. A körrepülést 1450 km távolságra, 100 repülőóra időtartamra tervezték. Ténylegesen 100 óra 22 percet töltöttek a levegőben 34 nap alatt (1933. február 19 - március 24. között). Repülésük nem csupán új rekordot, hanem aerofilatéliai szenzációt is jelentett.

A feladott lapok és levelek nagyobb részére magyar és angol nyelven rákerült a „Első Magyar Földközi-tengeri Körrepülés” felirattal ellátott levélzáró bélyeg. A repülést gyűjtői szempontból is igen jól előkészítették; a Budapesti Hírlap alkalmi képes levelezőlapot adott ki, továbbá idegen nyelvű feliratokkal ellátott bélyegzőket is használtak.

Cserkésztalálkozók

A IV. Jamboree Gödöllőn

A nagyszabású rendezvényre 1933. augusztus 1-6. között került sor Gödöllőn. A világtalálkozón 48 országból több mint 20.000 cserkész vett részt. Külön cserkész légiposta szolgálat működött, a tábor cserkészpostájának önálló részlegeként. A rendszeres, napi négy repülőpostát, amelynek szállításában vitorlásgépek is résztvettek, négy pilóta közreműködésével bonyolították. Mind belföldre, mind pedig külföldre címzett küldeményeket felvettek. Az esemény alkalmából két levélzáró bélyeg készült.

A Pax Thing

A Pax Thing, vagyis a Lánycserkészek Budapesten 1937. január 1-3. között megrendezett III.

event than the Boy-Scouts in the previous year, was held on 1 - 3 January 1937 in Budapest. For the occasion a philatelic exhibition was held with a balloon post, for which two stamps were printed with the inscription "First Youth Balloon Post January 1937". A private postmark was added to the two Cinderellas already printed (see in more detail at the Balloon chapter).

For the Hungarian Aviation...

Aviation clubs were always short of funds so, understandably, issuing welfare stamps was one of the approved ways of collecting funds. Several such stamps are known. The Aviation Club in Debrecen was one of the first to issue such a stamp - just prior to WWI - with the attractive slogan "One krajcár for the aviation". The Aviation Club in Szolnok in the 1930s asked for 4 fillérs for the same purpose, which, taking into account current inflation, resulted in nearly the same value as the Debrecen stamp.

The MSrE, the Budapest Technological Institute Aviation Club, issued a fund collecting stamp, which looked very much like any membership stamp, which were so common in this period. The MSrE asked for a reasanable 10 Fillér contribution - a substantional rise in comparison to the former contributions. This stamp is a miniature, measuring a mere 15x8 mm. The stamp went into circulation some time in the late 1930s, and there is insufficient information to date it more exactly. The IBUSZ, the national travel agency company, helped to collect the MSrE funds - the railway ticket holders, issued by the agency were supplied with a pre-printed box for the miniature stamps. Travellers were asked for donations - on a one traveller, one stamp basis.

This practice was maintained even after WWII, when the Esztergom Club, issued its miniature "rebuilding stamp" in 1947.

Jamboree-je jóval szerényebb méretű rendezvénynek bizonyult, és sokkel kevesebb nyilvánosságot is kapott. Az esemény kísérő rendezvényeként bélyegkiállítás nyílt, amelyhez ballonposta csatlakozott. A ballonposta kapcsán két levélzáró bélyeg készült a következő felirattal: „Első Ifjúsági Ballon Posta 1937 január". A levélzárókhoz alkalmi bélyegzőt használtak (részletes adatok a ballon-repülések fejezetben).

A magyar repülés javára...

A hazai repülőegyesületek sohasem dúskáltak a javakban, így érthető, hogy a segélybélyegek kibocsájtása általános volt körükben. Több ilyen bélyeg ismeretes, ezek mindegyike a repülős levélzárók közé sorolható. A debreceniek jelentkeztek elsőként segélybélyegükkel, amelyen az „Egy krajcárt a repülésért!" felszólítás szerepelt. A szolnokiak a kilencszázharmincas években bélyegenként 1 fillért kértek hasonló célra, ami ugyanolyan jelképes összegnek számított, mint az 1 krajcár.

Az MSrE segélybélyege hasonlított a korszak egyesületi tagsági bélyegeire azzal a különbséggel, hogy miniatür bélyeg volt (mérete 15 x 8 mm). Ez a repülőegyesület már 10 filléres névértékű bélyeget nyomatott. Valószínűleg a harmincas évek második felében volt forgalomban, a rendelkezésre álló adatok nem teszik lehetővé közelebbi datálását. Az IBUSZ azzal sietett a repülés, illetve az egyesület segítségére, hogy a vasúti menetjegyfüzetein levő előnyomott kockákba ragasztotta az önkéntes adományokat tanusító bélyegeket - mégpedig egy utas, egy bélyeg alapon.

Ez a gyakorlat a második világháborút követő években is fenmaradt; 1947-ben az esztergomi egyesület jelentetett meg hasonló miniatür bélyeget az „újjáépítésre".

The Works...
...and the Players

Men of (aerophilately) action

In the main, the aerophilatelic activities of the period centred around some charismatic leaders, every one of whom was not only a dedicated collector but had to be an organisator and /or an author, in short a ‘doer’. The following names regularly surface at any aviation or airmail related event, publication or action of some significance during the 1930s:

Count Grotta-Grottenegg Frigyes(?-1937), by right of birth the well positioned President of the LEHE Aerophilatelist Section. He provided the much needed connections to higher and official circles. He become active in the philatelic press, especially for many airmail related articles in the „Bélyeggyűjtő”, under his nom de plume *Gregg.*

Dr Rákosi György, a retired general (1881-1935), served during the last phase of WWI at the military aviation. In peacetime he became the first general director of the Légügyi Hivatal (Aviation Authority) and a dedicated airmail collector earning the honorable title the “greatest aerophilatelist” by his contemporaries. As Vice President of the LEHE, he was the one who initiated and organised the LEHE aviation days.

Special mention needs to be made of *Örvös János* (Debrecen 1898 - Budapest 1972), who was not only a colourful personality but, as well, an ever present organisator and devoted collector. He started his career as a journalist, then became editor of a small publishing house, remaining at this post during the short lived Hungarian Soviet Republic. After 6 years spent in ‘exile’ in Chechoslovakia, working as a journalist for ”Kassai Munkás” and a year in Vienna, working for the “Magyar Hírlap”, he returned to Budapest, only to be engaged in the philatelic press and aviation activities. As the charismatic publisher-editor in chief of the “Filatéliai Kurir” he was the main policy maker and organisor behind most of the aerophilatelic events. His famous Przemysl airmail collection, in fact his only earthly posession, he donated to the Stamp Museum.

Örvös had much to do with the problems of financing to fund his projects. His flat served as the office for editing a well as packaging of the ”Filatéliai Kurir”. Clichés were made by uncle *Salzer,* the “smallest cliché maker venture in

A tettek - és a tettek emberei

Az aerofilatélisták

Általában véve elmondható, hogy a korszak aerofilatéliai eseményei, történései néhány karizmatikus vezető személyéhez kapcsolódtak. Ezek a vezéregyéniségek természetesen nemcsak kiváló szervezők, szerkesztők, a tett emberei voltak, hanem egyben szenvedélyes gyűjtők is. Az alábbi nevek rendszeresen ismétlődnek az 1930-as évek majd minden repülős/légipostai eseményénél:

Grotta-Grottenegg Frigyes gróf (†1937), a LEHE aerofilatéliai szakosztályának elnöke, aki rangjánál fogva is kiváló társadalmi kapcsolatokkal rendelkezett. A gróf „felső” kapcsolatait hasznosította is a gyűjtők érdekében, ezen kívül aerofilatéliai szakíróként tevékenykedett; a „Bélyeggyűjtő” hasábjain *Gregg* álnéven jelentette meg cikkeit.

Dr. Rákosi György (1881-1935) nyugalmazott tábornok az I. világháború utolsó szakaszában a repülőknél szolgált. A béke beköszöntével a Légügyi Hivatal első igazgatója lett, kortársaitól pedig kiérdemelte a „minden idők legnagyobb aerofilatélistája” megtisztelő címet. A LEHE elnökhelyetteseként ő kezdeményezte a LEHE-repülőnapok szervezését.

Örvös János (Debrecen, 1898 - Budapest, 1972) tevékenységének bemutatása külön fejezetet érdemelne. A színes egyéniségű *Örvös* mindenütt jelenlevő szervezőként és lelkes gyűjtőként egyaránt beírta nevét az aerofilatélia történetébe. Pályáját újságíróként kezdte, majd szerkesztőként folytatta. A Tanácsköztársaság alatt is megmaradt ezen a posztján. Hat éves emigrációt követően, amelynek során öt évet töltött a „Kassai Munkás” c. lapnál és egy évet Bécsben a „Magyar Hírlap”-nál, visszatért Budapestre és itt a „Filatéliai Kurír” kiadó-szerkesztőjeként dolgozott tovább. Hosszú éveken át fő szervezőként ő állt a legtöbb aerofilatéliai esemény mötött. Híres przemysli légiposta-gyűjteményét, jószerént egyetlen vagyonát a Bélyegmúzeumnak adományozta.

Örvösnek nem kis gondot okozott nagyszabású kiadói terveinek finanszirozása. Lakása a „Filatéliai Kurir” szerkesztőségeként és speditúrájaként működött. A nyomdai kliséket (a levélzáróékét is) *Salzer* bácsinál készíttette, a „város legkitown", on a barter basis, i. e. *Mr Örvös* paid him with stamps. The same payment method was used for nearly every other business partner. The Filatéliai Kurir was printed in Keszthely by *Mr Nádai Ferenc*'s small company and taken by the editor in chief in person by train as his luggage. Most probably the train fare was the only expenditure to be paid in cash. Even to date, no one knows the cost of printing the monthly publication or even if it ever made a profit - *Mr Örvös* never bothered to separate out the family budget from his business expenditure.

Pinterits Sándor, a well known Budapest stamp dealer, edited and published one of the first airmail preprinted collectors albums in Europe. During WWII he served as a Captain, but after 1945 not much is known about him. The album was printed in 1935, with 48 pages of which 3 pages contained postage stamps, the rest were divided between Cinderellas and airmail cancellations.

Rampacher Pál, a jurist and a well known collector, not only of postage and Cinderella stamps but of many other objects (such as posters and coins). In fact he become one of the leading international specialists of Cinderellas as early as the 1920s and 1930s. He maintained very close ties with all Cinderella publishers, including aerophilatelists. It has been suggested that as a Red Cross official during WWI he was the one to persuade organisators of the Airplane Exhibition in 1917 to print their Cinderella stamp.

Philatelist organisations

LEHE Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete (Postage Stamp Collectors' First Association in Hungary)

Founded in 1884, LEHE remained the leading Collectors Club until WWII. Its members totalled about 200 in the period between the two World Wars and thay contributed to many of important reference books in the cause of Hungarian philatelics and participated in all major philatelic events. Their special emphasis was on aerophilately, such as the first Aviation Days, of which LEHE was the most important sponsor.

Hungarian Philatelists' Club

Founded in 1931, it was a rather loose philatelic formation, under the leadership of

sebb vésnöki műhelyében", akit természetesen barter-alapon foglalkoztatott, vagyis bélyegben fizetett ki. Ugyanilyen módon fizette majd minden más szállítóját. A lapot *Nádai Ferenc* kis üzemében nyomták Keszthelyen, ahonnan a főszerkesztő úr személyesen, egy nagy utazóbőröndben hozta el vasúton a friss példányokat. Az útiköltség nem jelenthetett problémát, miután szerkesztőként éves ingyenjegye volt. Mind a mai napig homály fedi, hogy mibe került a Kurir nyomdaszámlája, de azt sem lehet tudni, hogy a lap állandó ráfizetést jelentett-e, vagy voltak esetleg jobb, nyereséges évei is, miután Örvös sohasem törődött a családi és a szerkesztőségi költségvetés szétválasztásával.

Pinterits Sándor jónevű fővárosi bélyegkereskedő állította össze és adta ki az első légipostai előnyomott albumot Európában. A II. világháború alatt századosi rangban szolgált, 1945 utáni sorsáról azonban alig tudunk valamit. Albuma 1935-ben jelent meg 48 oldalon, amelyből 3 oldalt tettek ki a postabélyegek, a többin levélzárók és alkalmi bélyegzések szerepeltek.

Rampacher Pál jogászként kereste a kenyerét, de neve elsősorban gyűjtőként ismert. Nem csupán a postabélyegek és levélzárók gyűjtése terén alkotott maradandót, de több más területen (numizmatika és plakátművészet) is jelentős eredményeket ért el. A két világháború közötti időben már mint a levélzárók egyik legnagyobb gyűjtőjét és nemzetközi szaktekintélyét tartották számon. Rampachert igen szoros szálak fűzték a levélzáró bélyegek kiadóihoz, ideértve az aerofilatélistákat is. Több jel is arra mutat, hogy a nevezetes, 1917-es Hadirepülőgép Kiállítás rendezőit ő beszélte rá egy alkalmi levélzáró megjelentésére.

Bélyeggyűjtő szervezetek

LEHE Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete

Az egyesületet 1884-ban alapították, és egészen a II. világháborúig a legnagyobb hazai filatélista szervezetnek számított. A két világháború közti években taglátszáma 200 körül mozgott, és tagjai igen aktívnak bizonyultak a filatélia minden területén, többek között számos kézikönyvvel gazdagították a hazai szakirodalmat. A LEHE különös súlyt helyezett az aerofilatéliára; az egyesület állt az első repülőnapok mögött is mint fő támogató.

editor *Örvös*. Its main function was to provide moral and financial backing to *Örvös*' papers and ventures, most notably the FILPROK. In 1933, this financial support amounted to a mere 100 Pengő, which was the equivalent to about two weeks' wages of a skilled labourer. In fact, according to its statute, this was the maximum amount the organisation should and could pay.

Endresz György Hungaraian Aerophilatelists' Table Society

Another philatelic organisation founded through *Mr Örvös'* initiative and organisational talent. It was intended to unite all aerophilatelist under its banner if not table. It became very active following the tragic death of *Mr Endresz,* featuring a memorial exhibiton and publishing several stamps. By the mid 1930s the Society lost its initiative and most of its members.

Aerophilatelic press

„Filatéliai Kurir" from 1929 onwards there was a regular small aerophilately annex.

From the summer of 1929 the "Légi Posta Híradó" (Airmail News) was printed as an annex to the "Filatélisták Lobogója" (Philatelists' Banner).

"Aerophilatélia" was published under the "Filatéliai Lobogó" from December 1933.

All these magazines were edited and published by *Mr Örvös.*

The "Bélyeggyűjtő" (Stamp Collector) was the publication of the LEHE, which featured a separate airmail section from September 1933. From 1 January 1935, the paper was renamed "Légi Posta" (Airmail) but it ceased publication by 1937.

Aviation-related events and organisations

Aviation Days

The first Aviation Day, in fact air show, which was commemorated by a Cinderella stamp, was held in 1920. Then every June between 1920 and 1937 at Mátyásföld Airfield, Budapest Aviation day were organised. Also, from the early 1930s they were held at other sites, such as Szolnok or Gyöngyös. A post office was opened on site,

Magyar Filatélisták Klubja

Az 1931-ben alakult klub inkább laza gyűjtői tömörülés volt *Örvös* szerkesztő vezetése alatt. A klub fő feladata az volt, hogy morális és pénzügyi támogatást teremtsen az egyszemélyes vezetőség vállalkozásaihoz, jelesen a FILPROK-hoz. 1933-ban ez a támogatás 100 Pengőt jelentett az egész évre, ami egy jó szakmunkás félhavi bérének felelt meg. A klub alapszabálya értelmében egyébként ez volt a kifizethető legmagasabb támogatási összeg.

Endresz György Magyar Aerofilatelisták Asztaltársasága

Szintén *Örvös* szerkesztő kezdeményezésére alakult, a tervek szerint minden aerofilatélistát körébe kellett volna vonzania. A társaság különösen Endresz tragikus halálát követően vált aktívvá, amikor is megszervezte az Endresz Emlékkiállítást és több levélzárót adott ki. A harmincas évek közepére a társaság elvesztette lendületét - és tagságának javát.

Az aerofilatéliai sajtó

A „Filatéliai Kurir" 1929-től rendszeresen közölt aerofilatéliai cikkeket és színes híreket. 1929 nyarától jelent meg a „Légipostai Híradó", amely az „Aerofilatelisták Lobogója" mellékletét képezte. Az „Aerofilatélia" cím alatt továbbvitt lap 1933 decemberétől „Filatéliai Lobogó" címmel jelent meg. Mindezek a lapok és mellékleteik *Örvös* szerkeszésében és kiadásában láttak napvilágot.

A „Bélyeggyűjtő" a LEHE lapja volt, 1933 szeptemberétől külön aerofilatéliai rovattal jelent meg. 1935 január 1-vel a lapot „Légi Posta"-ra keresztelték át, és ezen a néven jelent meg egészen 1937-es megszűnéséig.

Repülő-szervezetek és repülős események

Repülőnapok

Az első olyan repülőnapra, amely alkalmából levélzáró is készült, 1920-ban került sor. A repülőnapokat, vagyis a légibemutatókat ezt követően 1920 és 1937 között minden év júniusában a Mátyásföldi Repülőtéren rendezték meg. A harmincas években ezen kívül esetenként vidé-

which was closed when the last aviation day was held on 20th June 1937. The sole reason for ending these popular aviation days was lack of funds.

Airlines

AEROEXPRESS Co. Ltd. was founded on 1 January 1923, as a Hungarian affiliate to the German Junkers. It used Junker F 13s hydroplane convertibles to service the Budapest - Geneva route (via Zurich, Innsbruck and Vienna) until 1925 under the name of Trans-Europa Union (TEU). Also, it undertook pleasure flights over Budapest and Lake Balaton.

The Aeroexpress' seaplane station in the capital was positioned between the Elisabeth and Franz Joseph bridges on the Pest side, just opposite the Gellért Hill.

Glider clubs

The MOVERO (Magyar Országos Véderő Egyesület Repülő Osztálya) was founded in 1929 by *Mátyás Bernard,* a WWI veteran pilot, as the first Hungarian glider club. Next, in the same year, the MÁV AERO was formed. Then in 1930 the SACERO, a club based in Kaposvár was founded, as well as MOVERO's Gyöngyös Branch. The Boy Scouts joined the glider enthusiasts some time later. In total, in the early years of the 1930s five clubs existed which included about 100 enthusiastic glider pilots, airplane pilots and designers. The MOVE's Esztergom Branch was founded in the mid 1930s, as well as several others all over the country. However, only theose detailed above had their own gliders. During the whole period there had been a strong competition among the clubs for the leading position both in construction and flight records but sportsmanship was never forgotten in the process.

The MAEFORT and the MALÉRT (Hungarian Air Traffic Co. Ltd.)

Immediately after lifting the Trianon Treaty limitations for airplanes the MALÉRT was formally founded on 19 November 1922. Privately owned, but heavily subsidised by the State, it become the national airline. MALÉRT's activities started in 1920 with regular air mail flights on the Budapest - Szombathely and

ken is rendeztek repülőnapokat, például Szolnokon és Gyöngyösön. Mátyásföldön postahivatal is működött, amelyet az utolsó repülőnapon, 1937. június 20-án zártak be. A nagyon népszerű repülőnapok anyagi okok miatt szűntek meg.

Repülőtársaságok

Az AEROEXPRESS RT.-t 1923. január 1-én alapították meg a német Junkers leányvállalataként. A cég a Budapest-Genf (Bécs-Innsbruck-Zürich érintésével) útvonalon átalakított Junkers F 13-as hidroplánokkal repült egészen 1925-ig; a járat neve Trans-Europa Union (TEU) volt. Az AEROEXPRESS ezen kívül sétarepüléseket indított a főváros és a Balaton fölött.

A cég hidroplánjainak állomása az Erzsébet-híd és a Ferenc-József-híd pesti oldalán, a Gellért hegy átellenében volt.

Vitorlázó egyesületek

A MOVERO (Magyar Országos Véderő Egyesület Repülő Osztálya), az ország első vitorlázó egyesülete 1929-ben alakult meg *Bernard Mátyás* egykori hadipilóta kezdeményezésére. Még ugyanebben az évben megalakult a MÁV AERO, egy évre rá pedig a kaposvári központtal működő SACERO, továbbá a MOVERO Gyöngyösi Osztálya. A cserkészek nem sokkal ezt követően kezdtek el foglalkozni a vitorlázó repüléssel. A harmincas évek elején az országban öt egyesület működött, összesen mintegy 100 lelkes repülővel - pilótával és tervezővel. A MOVE Esztergomi Osztálya az évtized közepén alakult meg, utána egymás után jöttek létre szerte az országban a különböző vitorlázó sportegyesületek. Ezek közül azonban csupán a már említettek rendelkeztek saját géppel. Az egyesületek között egész idő alatt kemény vetélkedés folyt mind a gépek tervezése, mind pedig a különböző csúcsbeállítások területén, de mindenkor a sportszerűség határain belül.

A MAEFORT és a MALÉRT (Magyar Aeroforgalmi Rt. és Magyar Légiforgalmi Rt)

A MAEFORT 1920-ban jött létre, azonban a békeszerződésre való hivatkozással az antant a következő év áprilisában betiltotta a magyar légiforgalmat, a társaság gépeit összetörette. A békeszerződés repülőtilalmának felszabadítását követően a társaság szinte azonnal, 1922.

Budapest - Szeged route, using WWI warplanes. At that time the company had a total of 22 aircraft (mostly converted warplanes), 20 training planes and about 60 dismantled but repairable ones in hangars. During the 1920s the company maintained only one international route, the one to Vienna and no mail was carried until 1923. In the mid 1930s it co-operated with five foreign airlines, flying Fokker VIII's. Typically, for all airlines in Europe at this time flying took place only between April and October.

Aviation clubs

The DRC Debreceni Repülő Club (Aviation Club in Debrecen) was one of the more important clubs, being especially active in the 1930's.

MAC Magyar Aero Club (Hungarian Aero Club); MAeSz (Hungarian Aero Association)

Founded in 1902, during the first years it was concerned mainly about balloon flights, using its only balloon the "Turul". As flyers wanted to have more action with their "dynamic" planes, opposition grew to the balloonists' domination and the conflict of interests culminated in December 1909, when the newly formed Magyar Automobile Club's Aviation Section, in its full name Motoring, Flying and Yachting Section of the Hungarian Automobile Club took over the ground and stock, keeping the original name (MAC - Hungarian Aero Club). The MAC remained the central organisation for Hungarian aviators, entering the Fédération Aeronatique International 27 October 1910. The Club changed its name for Hungarian Aero Association (MAeSZ - Magyar Aero Szövetség) just before the outbreak of World War I. The reorganised Association participated in every major aviation event between the two WWs.

MSrE Műegyetemi Sportrepülő Egyesület (Aviation Sport Club of Budapest Technical University)

Founded in 1922 it quickly became an important design and manufacturing base for planes and engines although it had only a minimum of financial funding. Led by enthusiastic young engineers (among them *Mr Rubik*'s father) and talented fliers, in the early 1930s there was tension with the professional manufacturers' interests. Despite better results in

november 19-én újjáalakult MALÉRT néven. A magánkézben levő vállalkozás komoly állami támogatást kapott, és lényegében nemzeti légitársaságként szerepelt. A MALÉRT első járatát Budapest-Szombathely és Budapest-Szeged útvonalon még 1920-ban elindította. Ekkoriban a vállalat 22 járatgéppel (egykori hadirepülőgépekkel) és 20 iskolagéppel rendelkezett, továbbá 60 gépe várt szétszerelt állapotban jobb idők eljövetelére a hangárokban. A társaság a húszas években csupán egyetlen nemzetközi járatot indított, a bécsit, amely 1923-ig nem szállított postát. A harmincas években a MALÉRT már öt külföldi társasággal közlekedtetett közös járatokat, amelyeken Fokker VIII-as gépeket használt. Ekkoriban az egész kontinensen csupán április és október között tartott a repülési idény.

Repülőegyesületek

A DRC, a Debreceni Repülő Club az egyik fontos vidéki repülő egyesületünk volt, a harmincas években különösen aktívnak bizonyult.

MAC Magyar Aero Club (MAeSz)

1902-ben alakult, az első évben elsősorban ballonrepüléseket szervezett saját léggömbjével, a „Turul"-lal. Miután egyre nagyobb nyomás nehezedett a vezetőségre a „dinamikus repülés" hívei részéről, az addig előnyt élvező ballonosokkal elkerülhetetlenné vált a szakítás, és 1909 decemberében a frissen alakult Magyar Automobil Club Motor-, Repülő- és Yacht Osztálya átvette a MAC repülőit és teljes szervezetét a régi név, a MAC megtartása mellett. A MAC 1910. október 27-én vált a Nemzetközi Repülő Szövetség, a Fédération Aeronautique International tagjává, majd 1914 januárjában nevét Magyar Aero Szövetségre (MAeSz) változtatta. Az I. világháború után újjászervezett MAeSz minden fontosabb légi esemény szervezésében tevékenyen kivette a részét.

MSrE Műegyetemi Sportrepülő Egyesület

Az 1922-ben alapított egyesület hamarosan fontos repülőgép-tervező és építő műhellyé vált - az égető anyagi gondok ellenére. Lelkes, fiatal mérnökök (közöttük Rubik Ernő apja) és repülők összefogásával igen szép sikereket ért el, ami viszont felkeltette a „hivatásos" repülőgépgyártók féltékenységét. Bár az MSrE majd min-

nearly every technical field, it soon lost the battle but not without some brave rearguard action. The MSrE was the main force behind the Aviation Days, i. e. shows from 1927, supplying most of the planes and pilots for the attractions.

Other organisations

Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal - Hungarian National Tourist Bureau. The Bureau was very much aware of the airborne tourists as important big spenders, so to faciliate and promote this international money spinner in 1936 it opened a new branch called "Department of Air Tourism". From the mid 1930s, the Departmant maintained a whole network of airfields for these purposes at the following sites: Hortobágy, Kalocsa, Keszthely, Miskolc, Szeged, and Szentes.

Shell

In the mid 1930s there was significant international sport aviation activity in the Balaton area. During this period, each year about 50-60 foreign private "tourist" planes, most of them English, landed at Siófok Balatonkiliti airport.

The Shell Company was charged with providing technical services for these airborne tourists; which included not only supplying the fuel but also maintaining the landing fields. Shell was well aware of the value of advertising and together with the M.A.E.Sz printed its own three different poster stamps some time in 1935. The artist is unknown.

den műszaki, illetve repülési paraméter tekintetében jobbnak bizonyult, ebben a versenyben mégis alulmaradt. Az egyesület azonban nem adta meg magát, szívós utóvédharcot folytatott, amit az is mutat, hogy 1927-től hosszú éveken át az MSrE adta a repülőnapokon bemutatkozó gépek és pilóták java részét.

Egyéb szervezetek

Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal

A Hivatal nagyon is odafigyelt a nagy vásárlóerőt jelentő repülőgépes-turistákra, akik számára 1936-ban létrehozta „Légi Idegenforgalmi Főosztály"-át. Ez az új részleg az évtized közepén már egész idegenforgalmi repülőtér hálózatot működtetett, amely Hortobágy, Kalocsa, Keszthely, Miskolc, Szeged és Szentes határában levő leszállóhelyeket jelentett.

Shell

A harmincas évek közepén jelentős sportrepülő forgalom bonyolódott a Balaton környékén. Ekkoriban évente mintegy 50-60 külföldi - elsősorban angol - repülő szállt le Balatonkilitin. A légiturizmus műszaki kiszolgálását a Shell végezte, ami az üzemanyagellátás mellett a repülőterek kezelését is jelentette. A vállalat nagyon is tisztában volt a reklám jelentőségével, és többek között (a MAESz-szel közösen) 1935 körül levélzáró bélyeget is kiadott. A bélyeg tervezője ismeretlen.

Literature/Irodalom:

Alföldi László - Tálas Sándor: Die ungarische Luftpost. Budapest, 1993.
Berecz Jr., Victor G.: The Pioneer Period of Hungarian Airmail. The American Air Mail Society 1996
Budapest-Arad-Bukarest légiposta alkalmi bélyegeken. In: "Filatéliai Kurir"1938. 4. sz. 71-72. old.
Csanádi-Nagyváradi-Winkler: A magyar repülés története. Műszaki Könyvkiadó, 1977
Kölbig, Ferenc: Verzeichnis der aviatischen Gelegenheits-Marken. In: Neuheiten-Liste. Red. A. Diehl. Nr 8 - 11. (April - Jun 1915)
Latham, John J.: Hungarian Airmail and Flights 1896-1976. Hungarian Philatelic Society of Great Britain, Oxford 1977 Also in Hungarian: Magyar légiposta és magyarországi repülőjáratok 1896-1978. MABÉOSZ, 1979
Levy, Sheldon S.: Philatelic Exploration of the Fourth World Scout Jamboree at Gödöllő, Hungary in 1933. In: "Linn's Weekly Stamp News", (US) June 2, 1969, pp. 19, 30, 31 and June 9, 1969 p.20, June 16, 1969 p. 21, June 23, 1969, p. 13.
Nagy József: A magyar postai repülés. In: "Filatéliai Szemle" 1974/IX. sz. p. 8-9; X. sz. p. 8-9
Pinterits Sándor: A magyar aviatikai bélyegek katalógusa. Budapest, 1935
Short, Simine: Glider Mail. An Aerophilatelic Handbook. American Air Mail Society 1987

70 AVIATION: GENERAL/REPÜLÉS ÁLTALÁBAN

70.01 Rundflug durch Öesterr. Ungarn um den SCHICHT-PREIS K. 100 000 19.-26. April 1914

Circular flight over Austria-Hungary for the special SCHICHT-PREIS OF K(ORONA) 100 000 19-26 April 1914

Set of 3 multi-coloured designs, perforated, 35 x 55 mm, signed R, **R**

1) Schicht's figure watching through glasses planes flying in a semi-circle (Schicht figura, látcsővel figyeli a félkörben repülő gépeket)
2) Pilot's head (Pilótafej)
3) Shicht's goodies, planes flying over them (Schicht termékek, fölöttük repülők)

History:Schicht's was a big Austrian food chain, with a profitable business throughout the Monarchy. The prize was a most generous sum, greatly contributing to the development of Austro-Hungarian aviation as well as gaining good publicity for the business. The three-day competition, organized over1100 kms was won by a Hungarian aviator, *Wittmann Viktor.*

70.02 HADIREPÜLŐGÉP KIÁLLITÁS BUDAPESTEN ÁPRILIS 20 MÁJUS 29 A VÁROSLIGETI IPARCSARNOKBAN

WAR PLAN SHOW IN BUDAPEST 20 APRIL 29 MAY INDUSTRY HALL IN THE CITY PARK

Aeroplane flying over warships (Repülőgép hadihajók fölött)

Perforated, multi-coloured, poor printing. Signed Moldován Béla. Printed by Globus, (1917)

Note: This stamp also figures in the WWI sub chapter. See No 615.13.

71 AIR SHOWS/REPÜLŐNAPOK

71.01 NEMZETKÖZI REPÜLŐVERSENY BUDAPEST JUNIUS 5-19

INTERNATIONAL AVIATION COMPETITION BUDAPEST 4-19 JUNE

Plane flying over St. Stephans church (Repülő a Szt. István bazilika fölött)

Perforated, 55 x 35 mm, blue on white paper; red-brownish on pink paper; blue; orange; lilac; green on white paper, 1910

71.02 Pilot Albert Ziegler

Set of 2 photostamps, perforated, 55 x 35 mm, black on white paper, about 1911, **RR**

1) **Erster Menschenflug über Hermannstadt**
   First manned flight over Hermannstadt (Nagyszeben)
   Ziegler's plane over the city (Ziegler gépe a város fölött)
2) **Ehrung durch sie schäsischen Studenten**
   Hailed by (Transylvanian) German students
   Ziegler carried on students' back (Zieglert diákok a vállokon viszik)

71.03 REPÜLŐNAP A RÁKOSON

AIR SHOW AT RÁKOS

Set of 3 designs with varying text, shape and sizes, **R**

1) **REPÜLŐNAP A RÁKOSON 1920 NOV. 7-ÉN M.A.E.Sz.**
   AVIATION DAY AT RÁKOS 7TH NOV. 0920 M.A.E.Sz
   Crowd watching an airplane flying over (A repülőt bámuló tömeg)
   Imperforate, circular, diam. 40 mm, brick red on white; lilac on white; brown on white paper

2) **REPÜLŐNAP A RÁKOSON NOVEMBER 7-ÉN**
AVIATION DAY ON 7TH NOVEMBER AT RÁKOS
A biplane circling above (Magasban köröző gép)
Imperforate, 38 x 46 mm, red on white; red on orange; red on pink; red on green; red on blue paper; same colour variations with blue

3) **NOVEMBER 7-ÉN REPÜLŐNAP A RÁKOSON**
ON THE 7TH OF NOVEMBER AVIATION DAY AT RÁKOS
Aeroplane flying over a town (Város fölött átrepülő gépmadár)
Imperforate, 45 x 35 mm, colour variations as with stamp No 2

71.04 KÖRREPÜLÉS BUDAPEST FELETT MÁTYÁSFÖLD REPÜLŐTÉR 1930. IX. 4.
CIRCUM FLIGHT OVER BUDAPEST AEROPORT MÁTYÁSFÖLD 4. 9. 1930
Aeroplane with LEHE-sign on its wings over map of Budapest
(LEHE-jelzéssel ellátott gép Budapest térképe fölött)
Imperforate and perforated, 30 x 40 mm, with the following colour variations:

a) Plane and sections of text in red, map of the capital and part of the text in blue
b) Reversed colours

71.05 LEHE II. REPÜLŐNAPJA 1932. SZEPTEMBER 1. MÁTYÁSFÖLD REPÜLŐTÉR
Lehe 2ND AVIATION DAY 1 SEPTEMBER 1932 MÁTYÁSFÖLD AIRFIELD
Set of 3 designs

1) With silhouette of an aeroplane (Repülőgép körvanalai)
Imperforate and perforated, 45 x 60 mm. Black on white; blue on yellow paper; blue on off white paper; blue on red; blue on green, signed P

2) **LEHE MÁSODIK REPÜLŐNAP MÁTYÁSFÖLD REPÜLŐTÉR 1932. SZEPTEMBER 1.**
Aeroplane (Repülőgép)
Imperforate, romboid shaped, 30 mm, black on white; black on pink paper, signed P

3) Aeroplane at the right upper corner
(Repülőgép a jobb felső sarokban)
Perforated, 40 x 55 mm, blue on yellowish paper, signed P
Also in miniature sheet of 2 inverted stamps: blue on pale yellow; black on red paper

71.06 MÁTYÁSFÖLD REPÜLŐTÉR LEHE III. REPÜLŐNAPJA 1933. SZEPT. 21.
MÁTYÁSFÖLD AIRFIELD 3RD AVIATION DAY OF LEHE 21 SEPT. 1933
Aeroplane with LEHE sign on its wings (Repülőgép LEHE-jelzéssel a szárnyon)
Imperforate and perforated, 40 x 45 mm, red on bluish grey

71.07 REPÜLŐNAP Mátyásföldön junius 14. délután fél 5 órakor
AVIATION DAY AT Mátyásföld 14 June, 4.30 p.m.
Three planes flying vertically, double cross and (Italian) fascio to the right
(Három meredeken emelkedő gép, jobbra kettős kereszt és olasz fascio)
Very poor perforation, 35 x 47 mm, green and white, with white margin, **R**

71.08 Repülőnap Mátyásföldön 1936. junius 11
Aviation Day at Mátyásföld 11 June 1936
Three planes, red, white and green flying upwards
(Három - piros, fehér, zöld - emelkedő gép)
Imperforate and perforated, 44 x 52 mm. Black background with white margin. Signed P. Schuller
Note: The show was planned to be held on the 11, which was later modified. On the stamp the date “11” is crossed out and ‘14’ added in beside it in red.

71.09 REPÜLŐNAP AZ UJ REPÜLŐTÉREN 1937. JUNIUS 20-ÁN 10 ÓRAKOR

AVIATION DAY AT THE NEW AIRFIELD 10 JUNE 1937 10 A.M.
Parachutists, bomber attacking, three other planes on the right. Burning building on the ground (Ejtőernyősök, bombatámadás, három további gép jobbról. A földön égő épületcsoport)
Imperforate, 32 x 45 black on white paper
History: A 'historical' event: first time an aerial attack was demonstrated at an airshow for civilians as a publicity stunt, during which makeshift buildings were destroyed. The bombers' attack clearly caught the unknown designer's imagination, too. The 'new airfield' mentioned was the one in Budaőrs.

71.10 SZOLNOKI REPÜLŐNAP 1938. VII. 3.

AVIATION DAY AT SZOLNOK 03. O7. 1938
Glider with wreath of oak leaves (Vitorlás tölgyfakoszorúval)
Perforated, triangular, 48 mm, metal foil: gold; silver

72 FIRST FLIGHTS AND AIR MAIL/ELSŐ REPÜLÉSEK ÉS REPÜLŐPOSTÁK

72.01 BUDAPEST-SZOMBATHELY 1920 REPÜLŐ POSTA

BUDAPEST-SZOMBATHELY 1920 AIR MAIL
Biplane, at the side floral ornament (Kétszárnyú gép, kétoldalt virágdíszítés)
Poorly perforated, 40 x 20 mm, light green and white, **R**
Note: Also vertical pairs, to be found as a miniature sheet.

72.02 1925 ÁPR. 11-17 AERO SZEGED-BUDAPEST

1925 11-17 APR. AERO SZEGED-BUDAPEST
Plane flying over the bridge at Hortobágy puszta, a peasant couple at the left watching it (A hortobágyi híd fölött átrepülő gép, bal oldalt szűrös paraszt a feleségével)
Perforated, 65 x 35 mm, signed Haranghy. Colour vary according to denomination:

a) 1000 - violet, green centre
b) 2000 - brownish red, violet centre, **R**
c) 000 - both colour combinations

Note: The stamps without denomination were in fact a second printing, as postal authorities objected to the use of value on the stamps. Only the stamps without value were to be used on mail. The airmail carried was mostly prepared by the exhibition committee, which used its own markings on the envelopes and postcards. All the postal and non-postal markings are dully listed by Mr Berecz, section 4-11 and 4-12. Use of these stamps was optional but they were included on the majority of the mail flown.

Mail flown in connection of the First Philatec Week in Szeged, 13 April 1925

Route	Hour	Letters pcs	Postcards pcs
Budapest-Szeged	11.30 a. m.	3,486	4,289
Szeged-Budapest	3.30 p. m.	2.414	5.400

72.03 BUDAPEST-MISKOLC I. LÉGIJÁRAT FIRST FLIGHT 1932. VIII. 1. PILÓTA: SPEYERS DURAND NAVIGATOR: SEGESVÁRY

Two designs:

1) Map of Hungary with a plane flying over, dotted line shows the plane's route (Repülő Magyarország térképén, szaggatott vonal mutatja a repülés útvonalát)
Embossed, serrated, 50 x 45 mm, red on deep yellow; red on blue; red on pink. Signed M. F. K.

2) **MISKOLC-BUDAPEST I. LÉGIJÁRAT...**

a) Plane flying over Palace Hotel in Lillafüred, near to Miskolc
(A lillafüredi Palota szálló fölött repülő gép)
Serrated, embossed, 38 x 45 mm, red on gold (metallic foil); red on white; red on yellow; red on pink
Overprinted variant for one of the "Giustizia" legs
GIUSTITIA PER L'UNGHERIA túra szakaszrepülése IX. 18
KÁLMÁN (tour's section 18. 9. KÁLMÁN)

b) Black overprint in a rectangular, black box,
Note: Kálmán was the pilot's name on the leg.

72.04 First flight to Paris. Set of 2 designs, imperforate, 24 x 36 mm, embossed

1) **BUDAPEST-PARIS 1933 AUGUSZTUS**
Arc de Triumph, a plane flying over it (red on white)
(Repülőgép a diadalív fölött)

2) **PARIS-BUDAPEST 1933 AOUT**
Millenary monument in Budapest with a plane overflying it (green on white)
(Repülő az Ezredéves emlékmű fölött)
Note: The return route stamp (No 2) for some reason is scarcer. **R**

72.05 **ELSŐ FORGALMI LÉGIPOSTAJÁRAT BUDAPEST-DEBRECEN 1934. JULIUS 1.**
FIRST REGULAR AIR MAIL LINE BUDAPEST-DEBRECEN 1 JULY 1934
Csikós riding on the puszta (man on horseback), raising his hat to a monoplane
(A pusztán vágtató csikós kalapjával üdvözli a fölötte szálló repülőgépet)
Imperforate, 30 x 46 mm, blue on white. Signed P(atzo)

72.06 **ELSŐ FORGALMI LÉGIPOSTAJÁRAT DEBRECEN-MISKOLC 1934. JUL. 14.**
FIRST REGULAR AIR MAIL LINE DEBRECEN-MISKOLC 14 JULY 1934
Biplane over silhouette of Miskolc (Repülő Miskolc fölött)
Imperforate and perforated, 55 x 30 mm, dark green on light green paper; dark green on yellow paper. Signed P. Schuller 1934.

72.07 **ELSŐ FORGALMI LÉGIPOSTAJÁRAT MISKOLC-DEBRECEN 1934. JUL. 14.**
FIRST REGULAR AIR MAIL LINE MISKOLC-DEBRECEN 14 JULY 1934
Biplane, hills in the background (Repülőgép, mögötte hegyek)
Imperforate and perforated, 55 x 30 mm, colours as above. Signed P. Schuller 1934.

72.08 **BUDAPEST-SZOLNOK I. LÉGIJÁRAT FIRST FLIGHT 1937. VIII. 22.**
VII. FILPROK B. S. E. KÜLÖNJÁRATA
BUDAPEST-SZOLNOK FIRST FLIGHT
22. 8. 1937 7TH FILPROK B. S. E. SPECIAL FLIGHT
Plane over map of internal flight routes (Repülőgép a belföldi járatok térképe fölött)
Imperforate, embossed, serrated, 50 x 40 mm, 7 colour variations
Note: BSE stands for Budapest Sportrepülő Egyesület (Budapest Aviation Sports Club), managing the technical side of the flight. The flight was otherwise organised in the framework of FILPROK.

72.09 **SZOLNOK-BUDAPEST I. LÉGIJÁRAT FIRST FLIGHT 1937. VIII. 22.**
VII. FILPROK B S E KÜLÖNJÁRATA
SZOLNOK-BUDAPEST FIRST FLIGHT
22. 8. 1937 7TH FILPROK B. S. E. SPECIAL FLIGHT
Basicaly same as No 72.08.

72.10 BUDAPEST-ARAD-BUKAREST 1938 MÁJUS RENDSZERES JÁRAT
BUDAPEST-ARAD-BUKAREST 1938 MAY REGULAR SERVICE
Aeroplane flying through clouds (Felhök között repülő gép)
Imperforate, 35 x 48 mm,
1) Hungarian text
2) English text
Colours include 1) deep violet on pale violet (foil); deep violet on pale blue; green on silver (foil); green on white; red on white 2) deep mauve on pale blue;; deep blue on white; deep violet on bright pale mauve (foil); blue and gold (foil)

72.11 WIPA REPÜLÉS BUDAPEST WIEN WIPA 1933 VI. 24
WIPA FLIGHT BUDAPEST VIENNA 24. 6. 1933
Plan flying over Vienna's silhouette (Repülőgép Bécs sziluettje fölött)
Imperforate, trianglar, 72 mm, orange and blue on white paper; brown and black on yellowish paper
History: A flight organised for the occassion of the International Philatelic Exhibition in Vienna.

73 THE MAGNIFICIENT THIRTIES/AZOK A CSODÁLATOS HARMINCAS ÉVEK

730 THE ENDRESZ STORY/AZ ENDRESZ-BÉLYEGEK

DETROIT - BUDAPEST 1 DOLLAR 1
Inprinted stamp on postcard
History: Specially printed postcards with preprinted 1 Dollar stamp as a fundraising move.
30,000 copies, of which only 4,600 were sold and flown.
Full story and descriptions to be found at Berecz, section 5-19 and 5-22.
Note: Stamp to be seen in the Aviation Chapter.

730.01 Budapest-Róma, I. légijárat 1932. május 21.
Budapest - Rome, 1st flight 21 May 1932
Two designs:

1) Royal Palace in Budapest, Traian's colomn in Rome, Endresz's plane flying in between
(Budai Várpalota, Trajánusz oszlopa Rómában; Endresz gépe a kettő között repül át)
Perforated, 55x40 mm, reddish brown on yellow paper; red on silver. Signed Sáry Béla Ádám
Note: The stamp exists with wide external margins, giving the appearance of a miniature sheet.

2) Block of four, all having an ornamented frame. Perforated and imperforate, 50 x 30 mm. Sizes may vary

a) **Bpest-Róma légijárat emlékére 1932. máj. 21**
(upper left) Commemorating the Bpest-Rome flight 21. May 1932
With Endresz's photo on the left (Endresz fényképe jobb oldalt)

b) **A Justice for Hungary érkezése Rómába 1932. máj. 21**
(upper right) Justice for Hungary arriving to Rome 21 May 1932
Right half left blank for autographs (A jobb mező üresen hagyva)

c) **Óceánrepülők világkongresszusa RÓMA 1932. május**
(bottom left) Ocean Flyers World Congress ROME May 1932
Right half left blank for autographs (A jobb mező üresen hagyva)

d) **Róma-Budapest I. légijárat Pilóta: ENDRESZ GY.**
(bottom right) Rome-Budapest 1st flight Pilot: ENDRESZ GY.
Right half left blank for autographs (A jobb mező üresen hagyva)

Note: After the fatal accident the remaining blocks were overprinted in black as follows:
b) ENDRESZ BITTAY
d) (lines 2 and 3 of the original text cancelled in black ink) '' added above line 1 and '1932. V. 23-25' added after line 4 ENDRESZ GY's picture now in the oriiginal blank space at the right.

730.03 ENDRESZ GYÖRGY AVIATIKAI KIÁLLITÁS. BUDAPEST, 1932. OKT. 15-24.
ENDRESZ GYÖRGY AVIATION EXHIBITION. BUDAPEST, 15-24. OCT. 1932
Set of 3 designs, all of them printed by M. kir. Térképészet (Roy. Hung. Mapmaking Inst.):

1) The Gerle plane climbing upwards with a monoplane in the lower right corner. (A meredeken emelkedő Gerle, alatta jobbról egy másik gép)
Imperforate, 35 x 55 mm, blue on white paper. Signed P(atzo)

2) Endresz's plane (Endresz gépe)
Imperforate, 55 x 35 mm, green on white paper. Signed P(atzo)

3) Two planes flying over the globe (Két repülőgép a földgömb fölött)
Imperforate, 57 x 57 mm, multi-coloured

730.04 ENDRESZ GYÖRGY AVIATIKAI KIÁLLITÁS BUDAPEST 1932
POSTAI LEDOBÁS BUDAPEST-GYŐR EMLÉKJÁRAT
ENDRESZ GYÖRGY AVIATIKAI KIÁLLITÁS BUDAPEST 1932
POSTAL DROP BUDAPEST-GYŐR MEMORIAL FLIGHT
Plane dropping mail over downtown Győr (Repülő postazsákot dob le Győr fölött)
Embossed, serrated, 40 x 45 mm, with the following colour variations: green on dark brown; light red on red; lilac on brown. Published by the M.A.E.Sz.

73.05 ENDRESZ GYÖRGY AVIATIKAI KIÁLLITÁS BUDAPEST-WIEN EMLÉKJÁRAT 1932 OKTÓBER 24
ENDRESZ GYÖRGY AVIATION EXHIBITION BUDAPEST-WIEN MEMORIAL FLIGHT 24 OCTOBER 1932
Plane flying over Vienna (Repülő Bécs fölött)
Perforated, triangular, 55 mm, embossed. Colours: yellow and dark brown; light lilac and dark lilac; yellow and lilac; light blue and dark blue; violet on white; lilac and silver; deep brown black and orange. Published by the Endesz György Asztaltársaság

731 THE 'GIUSTIZIA' AND 'LIBERATI' STAMPS/ A GIUSTIZIA- ÉS LIBERATI-BÉLYEGEK

731.01 1932 VI. 15 RÓMA-BUDAPEST LÉGIÚT EMLÉKÉRE
GIUSTIZIA PER L' UNGHERIA PILÓTA: LIBERATI NAVIGATOR: COSTANZI
15. 6. 1932 COMMEMORATING FLIGHT ROME-BUDAPEST
GIUSTIZIA PER L'UNGHERIA PILOT: LIBERATI NAVIGATOR: COSTANZI
The plane's silhouette (A repülőgép sziluettje)
Embossed, serrated, 40 x 30 mm. Colours: dark blue and yellow, dark brown and pink; of both of the former; navy blue and silver, dark and light blue; red and black; deep blue and gold; albino. Published by the 'Endresz György' Magyar Aerofilatelisták Asztaltársasága

731.02 JUSTICE FOR HUNGARY BUDAPEST-ROMA MAGGIO 1932

a) The plane flying over the Danube, in front of the Parliament building (A repülő a Duna fölött, háttérben az Országház)
Imperforate, 50 x 58 mm, green on white paper, with a frame in the national colours (red, white and green), plane in red.
Overprints:

b) BPEST-KECSKEMÉT Pilóta: KÁLMÁN 1932. Október
GIUSTIZIA PERL L'UNGHERIA
Overprint in blue. The original text short of JUSTICE FOR HUNGARY cancelled in blue. Plane's image overprinted with biplane

c) KECSKEMÉT-BUDAPEST
Rest of the overprinted text is the same as above but in red. No overprinted biplane on plane.

731.03 GIUSTIZIA PER L'UNGHERIA STELLA DI SAVIOA TURA 1932 SZEPTEMBER
GIUSTIZIA PER L'UNGHERIA STELLA DI SAVIOA TOUR SEPTEMBER 1932

a) Phoenix with plane above. At the bottom Savoy's star and double cross with triple crest
(Főnix és repülőgép. Bal sarokban szavojai csillag, jobbra kettős kereszt hármas halommal)
Imperforate and perforated, 30 x 35 mm, green on white paper
In the sheet margin below the last row the actual leg's (city) name e.g. 'Debrecen' is inscripted.

b) **'BUDAPEST-KECSKEMÉT'**
Overprint in black or blue ink

c) **'KECSKEMÉT-BUDAPEST'**
Overprint in black or blue ink

d) Same text, oversize variation
Imperforate, 50 x 60 mm

731.04 GIUSTIZIA PER L'UNGHERIA 1932 OKT. KECSKEMÉTI LÁTOGATÁSÁNAK EMLÉKÉRE
GIUSTIZIA PER L'UNGHERIA COMMEMORATING HER VISIT
TO KECSKEMÉT OCT. 1932
Biplane flying over city hall, above it, the town's coat of arms, below two other shields
(Repülő a város fölött, legfelül a város címere, alul két oldalt további két címer)
Imperforate, 40 x 47 mm, green; blue on yellowish paper
Note: Number of colour variations not known.

732 AERO SPORT AND TOURISM/REPÜLŐSPORT ÉS TURIZMUS

732.01 ELSŐ MAGYAR FÖLDKÖZITENGERI KÖRREPÜLÉS
FIRST HUNGARIAN MEDITERRANEAN CIRCULAR FLIGHT 1933. II.-III.
H.A.-A.A.I "GERLE" BISITS, BÁNHIDY
The aircraft "Gerle" with the flight's route on a map of the Mediterranean
(A „Gerle" és repülési útvonalának térképe)
Perforated, 55 x 40 mm, blue and brown on white paper, signed P(atzo)

732.02 NEMZETKÖZI SPORTHÉT A BALATONON (at bottom of poster stamp) **SIÓFOK-BUDAPEST 1936 SZEP. 5-8-IG LÉGI POSTA PAR AVION**
INTERNATIONAL SPORTS' WEEK AT LAKE BALATON SIÓFOK-BUDAPEST 1936 5-8. SEP. AIRMAIL PAR AVION

a) Map of Europe, Hungary, Lake Balaton, with a plane top right
(Európa, Magyarország és a Balaton térképe. A jobb felső sarokban egy repülő)
Embossed, serrated, 40 x 55 mm, blue on white; violet and pink violet on white (foil).

b) **BUDAPEST-SIÓFOK** is at the bottom
Same design. Colours: deep blue and gold; deep blue and emerald green (foil); red and black

732.03 NEMZETKÖZI SPORTHÉT A BALATONON RALLYE AERIEN BALATON
1937 SZEPT. 9-14. SIÓFOK-SOPRON-KALOCSA-KESZTHELY-PÉCS
LÉGIPOSTA - PAR AVION
INTERNATIONAL SPORTS' WEEK AT LAKE BALATON RALLYE AERIEN BALATON 1937 9-14. SEPT. SIÓFOK-SOPRON-KALOCSA-KESZTHELY-PÉCS
AIR MAIL - PAR AVION

a) Shield of M.A.C. and four planes in the corners
(A M.A.C. címere, a kép sarkaiban egy-egy repülép)
Embossed, serrated, 40 x 55 mm. Metal foil, red-lilac; deep blue and gold; deep violet and pink

b) Instead of 'RALLYE AERIEN BALATON' at the bottom there is **'BUDAPEST-BALATONKENESE'**
Only two planes at the upper corners Embossed, serrated, 40 x 55 mm. Deep blue on white

732.04 „RALLYE AÉRIEN BALATON" KÖRREPÜLÉS LÉGIPOSTA PAR AVION
1937 SZEPT. 12-14 .....-RÓL
"RALLYE AÉRIEN BALATON" CIRCULAR FLIGHT AIRMAIL PAR AVION
12-14 SEPT. 12-14 FROM ....
Airplane (Repülő)
Embossed, 40 x 55 mm, serrated in varying colours, according to the given leg

Note: The rally started from various airfields, so stamps were printed accordingly:

a) **KALOCSÁRÓL** - FROM KALOCSA
Black on orange; black on gold foil; black on red

b) **KESZTHELYRŐL** - FROM KESZTHELY
Red on lilac foil

c) **PÉCSRŐL** - FROM PÉCS
Red on white; red on silver foil

d) **SIÓFOKRÓL** - FROM SIÓFOK
Wine red on green

e) **SOPRONRÓL** - FROM SOPRON
Red on orange; red on pink

Nine known colour variations.

74 BALLOONING/LÉGGÖMB-REPÜLÉSEK

741 THE PRZEMYSL BALLOON POST/A PRZEMYSLI BALLONPOSTA

741.01 A PRZEMYSLI BALLONPOSTA EMLÉKÉRE 1915-1925
II. MAGYAR FILATELISTA NAP
COMMEMORATING THE BALLOON POST OF PRZEMYSL 1915-1925
2ND HUNGARIAN PHILTELISTS DAY
Soldier on guard duty, a balloon at the left flying over the fortress
(Katona őrségben, léghajó az erőd fölött)
Perforated and embossed, serrated, square shaped, 36 mm, black; brown; green on yellow paper
Note: Imperforate miniature sheet, 70 x 115 mm, in black exists (same sized picture).

741.02 **A PRZEMYSLI LÉGIPOSTA 20. ÉVFORDULÓJA EMLÉKÉRE**
1915-1935 BNV. V. FILPROK
FOR THE MEMORY OF THE 20TH ANNIVERSARY OF AIRMAIL IN PRZEMYSL
1915-1935 5TH FILPROK
Balloon flying over trenches (Lövészárkok fölött szálló léggömb)
Imperforated and perforated, 45 x 65 mm, black on yellow; on pink; on grey; red on yellow paper, also green border and violet centre. Many colour variations exists, exact number is not known.
Note: Original woodcut. The perforated variety is printed as a miniature sheet of two horizontally positioned stamps.

741.03 A PRZEMYSLI LÉGIPOSTA 20. ÉVFORDULÓJAEMLÉKÉRE
1915-1935 BNV. - V. FILPROK
FOR THE MEMORY OF THE 20TH ANNIVERSARY OF AIRMAIL
IN PRZEMYSL 1915-1935 5TH FILPROK
Photostamp showing the actual balloon (Fényképbélyeg a léggömbről)
Perforated and imperforate, 45 x 60 mm, blue with green borders on white paper; black on yellow paper
Note: Very low quality printing.

741.04 **IV. BÉLYEGGYÜJTÉSI PROPAGANDA B. N. V. 1940. IV. 26. - V. 6.**
PRZEMYSLI-i LÉGIPOSTA 25. ÉVE
4TH PHILATELIC PUBLICITY AT B. I. F 26. 4. - 6. 5. 1940
25 YEARS OF PRZEMYSL AIR MAIL
2 planes and a balloon flying over fortress guns (Két repülő és egy léggömb az erőd ágyui fölött)
Imperforate and perforated, 40 x 50 mm, red on yellow, signed Bojti, printed by Hamar Nyomda, published by Bélyeggyüjtők Zsebkönyve
Note: At least 24 colour variations exist.

741.05 A PRZEMYSLI REPÜLŐ ÉS BALLONPOSTA EMLÉKÉRE 1915-1940
IX. FILPROK BÉLYEG KIÁLLITÁS
FOR THE MEMORY OF THE AIR AND BALLOON POST IN PRZEMYSL
1915-1940 9TH FILPROK STAMP EXHIBITION
Plane and balloon over barbed wire, at bottom a fortress gun and a soldier on guard
(Repülő és léggömb szögesdrót állások fölött, erődágyú és őrkatona)
Embossed, serrated, 40 x 50 mm, pink and deep olive green; blue and white; light blue and dark blue; dark green on white paper, black on white paper, violet blue and gold.

742 BALLOON POST IN GENERAL/BALLONPOSTA ÁLTALÁBAN

General note: See also Young Piarist Philatelists' Club's stamp, No. 102.56.4.

742.01 ELSŐ MAGYAR BALLONPOSTA 1933. MÁJUS

FIRST HUNGARIAN BALLOON POST MAY 1933
Set of 4 designs, sold as miniature sheet of 4. Perforated, 30 x 45 mm, dark blue on blue paper

1) Ballon flying over mountains, double cross at left
(Léggömb hegyek fölött, kettős kereszt a bal alsó sarokban)
2) Balloon in the centre of the design (Léggömb körben)
3) Balloon angled to left (Emelkedő léggömb)
4) Balloon, below double cross on the three mountains
(Léggömb ovális keretben, alatta kettős kereszt és hármas halom)
Here additional text: **BUDAPEST**

742.02 III. PAX IFJUSÁGI BÉLYEG KIÁLLITÁS BUDAPEST 1937. I. 1-3
ELSŐ IFJUSÁGI BALLONPOSTA

3RD PAX YOUTH PHILATELIC EXHIBITION BUDAPEST 1-3. 1. 1937
FIRST YOUTH BALLOON MAIL
Set of 2 designs, serrated, 24 x 36 mm, brown on yellow paper (very crude production); red; bluish

1) **ELSŐ IFJUSÁGI BALLON POSTA 1937 JANUÁR**
FIRST YOUTH BALLON POST JANUARY 1937
Balloon and crown (Léggömb és korona)
2) Girl scouts' shield with crown on on top of it (Leány cserkészek jelvénye)

History: Mail flown by "Sólyom" (Falcon) balloon.
Note: Number of colour variations not known.

743 ZEPPELIN

743.01 A ZEPPELIN MAGYARORSZÁGI LÁTOGATÁSÁNAK EMLÉKÉRE 1931

COMMEMORATING THE ZEPPELIN'S VISIT TO HUNGARY 1931
The Zeppelin flying over the city (A Zeppelin Budapest fölött)
Perforated, 45 x 55 mm, lilac on grey; lilac on white; lilac on green; light brown on yellow; light brown on yellowish brown; lilac on pink, designed by prof. Haranghy
Note: The poster stamps were issued in miniature sheets of four with the bottom pair inverted.**R**

75 GLIDING/VITORLÁZÓREPÜLÉS

75.01 ELSŐ PÁROS VONTATÓREPÜLÉS B. N. V. VI. FILPROK BUDAPEST-WIEN 1936 MÁJUS 23
FIRST DOUBLE TOWED FLIGHT B.I.F. 6TH FILPROK
BUDAPEST-VIENNA 23 MAY 1936
Plane towing two gliders over the Parliament building (Páros vonta az Országház fölött)
Embossed, serrated, 42 x 33 mm, dark green and light green ; gold and dull green; dark green and pink.
Note: 715 pieces on flown cards (**R**), 162 on envelopes (**RR**). Total number printed unknown.

75.02 ÜDVÖZLET AZ ELSŐ PÁROS VONTATÓ REPÜLÉS LÉGIPOSTÁJA UTJÁN. BUDAPEST-WIEN 1936. MÁJUS
GREETINGS FROM THE FIRST DOUBLE TOWED FLIGHT'S AIRMAIL.
BUDAPEST-VIENNA 23 MAY 1936
Sky train over Parliament building, flying in from the right side
(Páros vonta az Országház fölött, jobb oldalról közeledve)
Serrated, 42 x 33 mm, many colour variations
Note: Text variation of stamp No. 75.01.

75.03 BUDAPEST-WIEN 1. PÁROS VONTATÁSOS REPÜLÉS 1936. V. 24.
BUDAPEST-VIENNA 1ST DOUBLE TOWED FLIGHT 24. 5. 1936
Two gliders towed by the Hung. Soaring Society's symbol
(A Magyar Vitorlázórepülő Egyesület jelvénye két vitorlázó repülőt vontat)
Imperforate and perforated, 54 x 30 mm. Multi-coloured, signed P. Schuller '936. Published by the Soaring Society.
Note: 140 perforated, 10 imperforate stamps. All imperforate ones used on flown envelopes. **RR** and **RRR.**

75.04 „GYÖNGYÖS 33" FELAVATÁSA GYÖNGYÖS-BUDAPEST 1933. JUNIUS 4.
INAUGURATION OF "GYÖNGYÖS 33" GYÖNGYÖS-BUDAPEST 4 JUNE 1933

a) Glider in the air (Vitorlázó repülő a levegőben)
Perforated, 40x 58 mm, bluish on white paper, signed P(atzo)

b) **BUDAPEST-GYÖNGYÖS 1933. VI. 4.**
Same picture. Text variation

c) **„GYÖNGYÖS FELAVATÁSA" GYÖNGYÖS-BUDAPEST 1933 JUNIUS 4**
"INAUGURATION OF THE GYÖNGYÖS" GYÖNGYÖS-BUDAPEST
4 JUNE 1933
Same picture. Text variation

History: The "Gyöngyös 33" was designed by **Molnár** Árpád, the leading expert on the field. The plane's inauguration was linked with the Budapest-Gyöngyös-Budapest first flight organised by Malért. For the occasion a commemorative hand cancellation was used.
Note: Number of flown cards with Cinderella stamp was on both legs 450 (**RR**). Total number of copies printed unknown.

General note: Scout gliding stamps are included at Nr 76.01, see below!

76 SCOUTS IN AVIATION/REPÜLŐCSERKÉSZEK

76.01 IV. JAMBOREE GÖDÖLLŐ 1933 VII. 1-16.

4TH JAMBOREE GÖDÖLLŐ 1-16. 7. 1933
Biplane over boy scout emblem over Hungarian landscape
(Repülőgép és cserkészliliom a magyar táj fölött)
Perforated, 40 x 52 mm, blue, red, brown and green all on white paper. Signed Gách '33
Note: Also in miniature sheets of four stamps.

76.02 IV. JAMBOREE GÖDÖLLŐ 1933. AUG. 1-15.

4TH JAMBOREE GÖDÖLLÖ 1-15. AUG. 1933

a) Scout flying two model planes and one glider
(Cserkész két motoros és egy vitorlázó gép modelljével)
Perforated and imperforate, 40 x 55 mm, blue and orange; pink and black; signed P(atzo), **R**

b) Basically the same picture.Brown, grey and black. Colour variation only
(Ugyanaz a kép. Színvariáció)

History: Gliding was an important feature at the Fourth Boy Scout Jamboree organised in August 1933, for which a special "gliders camp" was attached. The fact that after some withdrawals actually there were only two teams (a Hungarian and a Polish team) was naturally not advertised. In addition to some of the events mail was reportedly flown in by gliders. For the Boy Scouts Glider Aviation Day in Szentes, 21 May, 1939 no stamp was designed, only a commemorative postmark. That event was the last one of the kind until the second half of the 1950s.

PAX-THING - Girl scouts' ballon stamp see under 742.02.

77 CHARITY/SEGÉLYBÉLYEGEK

77.01 DEBRECENI REPÜLŐ CLUB EGY KRAJCÁRT A REPÜLÉSÉRT!

AVIATION CLUB IN DEBRECEN ONE PENNY FOR THE AVIATION!
Main calvinist church in town, the club's shield above it (c.1914)
(Debreceni Nagytemplom, fölötte a repülőklub jelvénye)
Perforation 11, 45 x 30 mm. Blue on white paper, Signed VK

77.02 4 FILLÉRT A REPÜLÉSNEK SZOLNOK MEGYEI REPÜLŐ EGYESÜLET

4 FILLÉR FOR THE AVIATION ASSOCIATION OF AVIATORS
IN SZOLNOK COUNTY
Hungary's map with the Association's shield radiating over the town's silhouette
(A város fölött a történelmi Magyarország körvonala az egyesület jelvényével)
Perforated, 50 x 30 mm. Brownish on white paper, about 1930

77.03 M. SR. E. 10, 20 fill. A MAGYAR AVIATIKÁNAK

M. SR. E. 10, 20 fill. FOR THE HUNGARIAN AVIATION
An aeroplane (Repülőgép)
Perforated, 15 x 8 mm. Brick red, dark green, light green, violet, black on translucent paper, early 1930s
Also: **M. SR. E. A MAGYAR AVIATIKÁNAK 1 P**

77.04 NEMZETI REPÜLŐALAP

NATIONAL AVIATION FUND
Aeroplane, with Kossuth's coat of arms behind it (Repülőgép, mögötte Kossuth címer)
Perforated, 20 x 15 mm, 1946. Colour varies according to denominations:
TIZ FILLÉR (TEN FILLÉR) - green; pale green
HUSZ FILLÉR (TWENTY FILLÉR) - red; pale red
Note: These tiny stamps could be glued to membership cards, also affixed to freight documents. If on document, at a premium (**R**). Flóderer lists them at page 331.

77.05 AZ ESZTERGOMI SPORTREPÜLÉS ÚJJÁÉPITÉSÉRE 1947

FOR THE REBUILDING OF THE SPORT AVIATION IN ESZTERGOM 1947
Stylised aeroplane with an "E" letter (Stilizált repülőgép „E" betűvel)
Perforated, square shaped, 15 mm, black on white paper
Note: The stamp was glued to membership cards.

78 PUBLICITY/REKLÁMBÉLYEGEK

78.01 **MAGYAR AERO SZÖVETSÉG Mobiloil AERO Sphinx AERO Benzin**
HUNGARIAN AERO ASSOCIATION Mobil oil AERO Sphinx AERO Benzine
Biplane (Repülőgép)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, early 1930s

78.02 **SHELL MAGYAR AERO SZÖVETSÉG** (white letters in black panel at bottom of design)
SHELL HUNGARIAN AERO ASSOCIATION

1) A biplane and Shell's emblem at right (Repülőgép, tőle jobbra a Shell jelképe)
   Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, about 1930
2) **SHELL KŐOLAJ R.T. BUDAPEST V. ALKOTMÁNY U. 18.**
   SHELL OIL CO. LTD. BUDAPEST V. ALKOTMÁNY U. 18.
   Same picture, but the bottom panel is white, inscription in black in the panel.

78.03 **MALERT BUDAPEST Utazzék repülőgépen!**
MALERT BUDAPEST Get a flight!
Twin engined aeroplane (Kétmotoros gép)
Perforated, square shaped, 35 mm, orange on white paper, about 1930

78.04 **CIDNA NEMZETKÖZI LÉGIFORGALMI R.T. BUDAPEST VÖRÖSMARTY-TÉR 2. AUT. 827-16, 827-23.**
CIDNA INTERNATIONAL AIRLINE CO. LTD. BUDAPEST VÖRÖSMARTY-TÉR 2. PH.: 827-16, 827-23.
Aeroplane zooming through clouds (Repülőgép a felhők között)
Imperforate, embossed, 55 x 40 mm, red on white, about 1930

78.05 **Nézze meg a RADIUS-ban az ÉGI TITÁNOK c. filmet és elnyerheti a CIDNA „FLÉCH D'ORIENT" járatán a BUDAPEST-PARIS-BUDAPEST jegyet!**
See the movie entitled "TITANS OF THE SKY" and win a CIDNA ticket to the "FLÉCH D'ORIENT" serviced by CIDNA on the route BUDAPEST-PARIS-BUDAPEST!
An aeroplane (Repülőgép)
Imperforate, embossed, 55 x 40 mm, blue and white, about 1930

79 AVIATION RELATED COLLECTORS STAMPS/ REPÜLÉSSEL KAPCSOLATOS GYÜJTŐI BÉLYEGEK

General note: See Esperanto stamp with aeroplane, No. 805.01. See also St. Stephen' portrait with overstamp for the Air Show in Siófok, August 1938, No. 400.04.b.

791 PHILATELIC ORGANISATIONS/BÉLYEGGYÜJTŐ EGYESÜLETEK

791.01 II. MAGYAR FILATELISTA NAP BUDAPEST

2ND HUNGARIAN PHILATELIST DAY BUDAPEST 1925
Black raven with letter flying over Vajdahunyad Castle
(Holló, csőrében a levéllel a Vajdahunyad vár fölött)
Perforated and imperforate, 36 x 56 mm, unsigned, designed by prof. Haranghy
Colour variations:

- i/ brown on yellow
- ii/ brown on white

Overprints in black:

a) **II. MAGYAR FILATELISTA NAP LÉGIUTJA**
BUDAPEST-MISKOLCZ 1925
2ND HUNGARIAN PHILATELIST DAY'S FLIGHT
BUDAPEST-MISKOLCZ 1925
A plane printed in black below the raven's image

b) **III. Magyar Filatélista Nap 1926. dec. 19.**
3rd Hungarian Philatelist Day 19 Dec. 1926
Black stagecoach added to the picture

c) **IV. MAGYAR FILATÉLISTA NAP LÉGIPOSTA BUDAPEST-GYŐR**
4TH HUNGARIAN PHILATELIST DAY AIR MAIL BUDAPEST-GYŐR
Brownish print, raven in black on white off paper. Black aeroplane plus stagecoach added.
Overprinted for the 4th Philatelist Day and airmail to Győr
Note: Exists also with the text inverted.

History: The 2nd Philatelist Day was held in Budapest on 12-14 December 1925, for which occasion a round trip airmail flight was scheduled on the Budapest-Miskolc route. For the occasion three designs were made, the second listed under 72.04, the third commemorating the Przemysl ballon flight (see 741.01). As the flight never materialised, they exist only on regular mail cancelled by a roller of „II. Magyar Filatelista Nap" (Second Hungarian Philatelist Day). When on mail, **R.**
Stamp 791.01 designed by professor Haranghy was overprinted for the 3rd and 4th Philatelist Day.

791.02 II. MAGYAR FILATELISTA NAP A PESTI VIGADÓBAN 1925 DECEMBER 12-14. BÉLYEGKIÁLLITÁS, VÁSÁR, CSERE, AUKCIÓ, REPÜLŐPOSTA, INGYEN SORSOLÁS.

2ND HUNGARIAN PHILATELIST DAY IN THE VIGADÓ, PEST
12-14. DECEMBER 1925
STAMP EXHIBITION, FAIR, EXCHANGE, AUCTION, AIRMAIL, FREE LOTTERY.
Airplane dropping mail over postcoach (Repülőgép postakocsi fölött postát dob ki)
Imperforate, 50 x 75 mm (sizes may vary), 1) blue; 2) brown (white or cream paper), designed by Haranghy

791.03 100 ÉVES A LEVÉLBÉLYEG BÉLYEGKIÁLLITÁS NAGYKANIZSA, 1937. MÁJUS 23-24.

100 YEARS OF THE POSTAGE STAMP STAMP EXHIBITION
IN NAGYKANIZSA, 23-24. MAY 1937
A post coach with a three engined plane flying over it
(Postakocsi, fölötte hárommotoros repülőgép)
Perforated, 35 x 60 mm, blue on green, red on yellow; red on white; blue on white; lilac on white paper. Signed Fekete

Note: According to the International Stamp Centenary Association (1974/1) there are 10 colour variations, of which 2 belong to the miniature sheet mentioneed below. Also in miniature sheets of 4 stamps of the same design with the inscription on the top:
'EMLÉKLAP' in large block letters and in smaller letters:
AZ ELSŐ NAGYKANIZSAI BÉLYEGKIÁLLITÁSRÓL
(FROM THE FIRST PHILATELIC EXHIBITON IN NAGYKANIZSA).
In violet; red; green; blue.

791.04 1939 SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK BÉLYEG KIÁLLITÁS

1939 OPEN AIR THEATRE FESTIVAL IN SZEGED STAMP EXHIBITION
Turul carrying letter in beak, sitting on the cathedral's emblem, two planes flying by.
(Turul csőrében levéllel a dóm jelképén ül, két emelkedő repülőgép a kép fölött)
Imperforate and perforated, perforations very poor. 40 x 60 mm, blue on pink, lilac on white paper, signed Fábián J. Printed by Szeged Városi Nyomda (Town's own printing house)

791.05 1940 MABOE XVII. BÉLYEGNAP

1940 MABOE 17TH PHILATELIC DAY
Plane with "1913 MABOE" inscription on its wings flying over Budapest, on the right St. Stephan's Crown radiating in a circle
(„1913 MABOE" feliratos gép Budapest fölött, jobb oldalt a Szt. István bazilika egy körbe helyezve)
Perforated, 60 x 40 cm, signed b. Tóth S.(ándor) - dr. Göndör L.(ászló), in 8 colour variations, published by the Association of Hungarian Philatelists

Note: Also in a miniature sheet of four stamps.

791.06 Északdunántúli MSzMT-DUBE bélyegkiállitás 1947. III. 8-11 LÉGIPOSTÁJA

MsMT North Transdanubian Branch - DUBE philatelic exhibition 8-11. 3. 1947 AIR MAIL
Aeroplane, overprinted in black (Fekete, repülőgépet ábrázoló felülnyomás)
Block of four of the Dube stamp overprinted (Felülnyomás a Dube négyes blokkján). The original Dube stamp is to be found at 102.57 .

History: The exhibition was organised jointly by the Hungarian-Soviet Cultural Society and the Philatelic Society of Transdanubia, North Branch, for which event air mail was provided. There were plans to print a stamp for the occasion but due to inadequate funding a compromise was reached: remaining blocks of Dube were overprinted and distributed.

General note: For FIKPROK stamps see also Nos 72.09, 742.02, 741.03 and 741.05.

792.01 III. FIKPROK BUDAPEST 1932. V. 5-16. FILATÉLIAI KURIR Budapest 62. Pf. 152.
3RD FIKPROK BUDAPEST 5-16. 5. 1932. FILATÉLIAI KURIR P.O. BOX 152 Budapest 62

a) Plane and postcoach with floral framing (Repülőgép és postakocsi virágos keretben)
Perforated and imperforate, 50 x 35 mm, red and blue on pinkish paper; black and blue on white paper; red and green on white paper

b) Same picture and text, frame with geometrical decor (Ugyan az, keret geom. dísszel)

c) **L'Exposition de propagande du Filatéliai Kurir Budapest, du 5-16. V. 1932**
III. FIKPROK FILATÉLIAI KURIR Budapest 62., Pf. 152.
Philatelist Propaganda Exhibition organised by the Filatéliai Kurir Budapest, 5-16. 5. 1932 3RD FIKPROK FILATÉLIAI KURIR P. O. BOX 152 Budapest 62
Same picture, with oversized stagecoach
60 x 35 mm, red and green on white paper, with French text

d) **IV. 1933. Május Szt.-István napi Filatélista találkozó Budapest, 1932. aug. 20.**
4th. Maj 1933. Philatelists' Meeting on St. Stephens Day Budapest, 20 Aug. 1932
Overprint on stamps a, b, c for the 4th FIKPROK Exhibition.

Note: Variations a, b and c were printed in a horizontal strip of three similar but slightly modified designs, where size of the coach and its position vary. Variation d: position of overprinted text varies.

792.02 III. FIKPROK BUDAPEST 1932. V. 5-16. RÉGI MŰCSARNOK VI., Andrássy-ut 69.
3RD FIKPROK BUDAPEST, 5-16. 5. 1932. OLD ART GALLERY VI., Andrássy-ut 69.
Plane and postcoach (Repülőgép és postakocsi)
Same picture, characteristics and variations as above.

792.03 **A FILATÉLIAI KURIR A NEMZETKÖZI VÁSÁRON**
IV. FIKPROK BUDAPEST 1933. MÁJUS 6-15
FILATÉLIAI KURIR ON THE INTERNATIONAL FAIR
4TH FIKPROK BUDAPEST 1933 6-15 MAY
Set of 2 designs. Embossed, serrated, totalling 24 (!) colour variations, including metal foil

1) A courier on horseback, blowing his horn with a plane to the left and a balloon to the right
(Lovaspostás kürtjelet ad. Balról repülőgép, jobbról léggömb)

2) A balloon at the upper right corner (Jobb felső sarokban léggömb képe)
Also with the following text
KÜLDJÖN ELSŐ BALLONPOSTÁT
(SEND FIRST BALLOON MAIL)

792.04 BNV A FILATÉLIAI KURIR A NEMZETKÖZI VÁSÁRON 1934 MÁJ. 4-14
BIF FILATÉLIAI KURIR AT THE INTERNATIONAL FAIR 4-14 MAY 1934
Philatelic pavilion with a plane at the upper right corner
(Bélyeggyüjtő pavillon, jobb felső sarokban repülőgép)
Inscription over the pavilion:
JUBILEHE BÉLYEGVÁSÁR FILATÉLIAI KURIR
JUBILEE STAMP FAIR FILATÉLIAI KURIR
Imperforate and perforated, 33 x 40 mm, imperforate variation in 10 colours, perforated in 16 various colours

792.05 BNV A FILATÉLIAI KURIR A NEMZETKÖZI VÁSÁRON 1934. MÁJ. 4-14
BIF FILATÉLIAI KURIR AT THE INTERNATIONAL FAIR 4-14 MAY 1934
Plane (in red) flying over mountainous landscape, sun rising in the centre
(Repülőgép hegyes táj felett, középen a felkelő nap)
Perforated, 40 x 50 mm, black on white; yellow; pink; green paper. Aeroplane in red
Note: Also in inverted pairs.

792.06 A FILATÉLIAI KURIR VI. PROPAGANDA KIÁLLITÁSA BUDAPEST 1936 MÁJUS 8-18 (at top) **LÉGIPOSTA PAR AVION** (at bottom)
6TH PROPAGANDA EXHIBITION OF THE FILATÉLIAI KURIR
BUDAPEST 8-18 MAY 1936 LÉGIPOSTA PAR AVION

a) Pigeon with exhibition sheet in its beak, trailing a ribbon with 'VI FILPROK' insc.
(Postagalamb, csőrében kiáll. tablóval, 'VI FILPROK' feliratú szalagot húz maga után)
Embossed, serrated, 35 x 30 mm, many colour variations

b) **A FILATÉLIAI KURIR VI. PROPAGANDA KIÁLLITÁSA BUDAPEST 1936 MÁJUS 8-18 LÉGIPOSTA *PER AVION***
6TH PROPAGANDA EXHIBITION OF THE FILATÉLIAI KURIR
BUDAPEST 8-18 MAY 1936 LÉGIPOSTA *PER AVION*
Same design as above
Note: An unknown number of that curious text variation were were (mis)printed and distributed. To this day the question remains open whether it was a real printing error or just a conscious move to produce more collectables. Whatever the reason, the PER AVION stamp now is **R**.

c) **ORSZÁGOS FILATELISTA TALÁLKOZÓ MÁJUS 10-ÉN**
PHILATELISTS' NATIONAL MEETING 10 May
Same design as above

792.07 AZ ÚJ MAGYAR LÉGIPOSTA SOROZAT MEGJELENÉSÉNEK EMLÉKÉRE 1936. MÁJUS 8. VI. FILPROK LÉGIPOSTA PAR AVION
COMMEMORATING THE NEW AIR MAIL POSTAGE SERIES 8 MAY 1936
GTH FILPROK LÉGIPOSTA PAR AVION
Plane and post coach (Repülő és postakocsi)
Embossed, serrated, 33 x 18 mm, green on white, green on pale green, deep red on grey; deep red on white; red on yellow; yellow on green
Note: The stamp is a replica of the 3rd FILPROK stamp, only in miniature.

792.08 VII. FILPROK 1937 LÉGIPOSTA PAR AVION
7TH FILPROK 1937 AIR MAIL PAR AVION
A courier on horseback, blowing his horn (Kürtjét fújó lovasfutár)
The stamp which is the main feature of the design is listed under No 792.03.1 In this very large poster stamp there has been added a three engined plane above it

a) (A 792.03.1 sz. alatt szereplő bélyeg képe, fölötte kétmotoros repülőgéppel)
Imperforate, 66 x 120 mm, no text at base. Red on white paper, red on pale green paper

b) **LÉGIPOSTA PAR AVION** at the bottom: dark blue on white paper; red on white paper; olive green and gold; brown and gold; orange brown and gold

Note: Although marked as an 'air mail' label it was never used as such as a result of its large size, it is in fact a miniature sheet

792.09 BUDAPEST-ESZTERGOM-BUDAPEST 1938 AUG. 15. VIII. FILPROK LÉGIPOSTÁJA SZENT ISTVÁN ÉV 1O38-1938

BUDAPEST-ESZTERGOM-BUDAPEST 15. AUG. 1938. 8TH FILPROK AIR MAIL YEAR OF ST. STEPHEN 1O38-1938

Biplane flying over Esztergom (Repülő Esztergom fölött)

Embossed, serrated, 50 x 38 mm, gold on lilac; gold on wine red; silver on blue; white on lilac; pink on red, violet and silver on white paper

792.10 VÁSÁR MESSE FOIRE FAIR FIERA FOIRO LÉGI POSTA PAR AVION BUDAPEST 1938 IV. 29 - V. 9.

VÁSÁR MESSE FOIRE FAUR FIERA FOIRO LÉGI POSTA PAR AVION BUDAPEST 29. 4. - 9. 5. 1938

a) Biplane flying very close to the top of a lightning tower (Világítótorony fölött szálló gép) Embossed, serrated, 40x50 mm, red on white paper;red on cream; deep red on blue paper red and gold (foil) on white paper; violet and mauve (foil) on white paper; red and pink (foil) on white paper; deep violet and pale violet (foil) on white paper; red and pink (foil) on white paper; deep violet on white paper; blue on white paper

b) **ÜDVÖZLET A FILATÉLIAI KURIR UTJÁN**

GREETINGS FROM THE FILATÉLIAI KURIR

Same picture and characteristics with extended text

Note: As the air mail variant clearly qualifies to the air mail sub-chapter, the text variant is considered to properly belong here.

History:The main image of the stamp, the lightning tower, was to be built at the new bridge on the Danube in the capital, being a WWI sailors' monument.

792.11 1038-1938 SZENT ISTVÁN NAPJA VIII. FILPROK BÉLYEGKIÁLLITÁS LÉGI POSTA BUDAPEST-ARAD BUCURESTI-POZSONY PRAHA-VARSÓ

1038-1938 ST. STEPHEN'S DAY 8TH FILPROK PHILATELIC EXHIBITION AIR MAIL BUDAPEST-ORADEA BUCURESTI-BRATISLAVA PRAG-WARSAW

St. Stephen's monument with a biplane over it (Repülő Szt. István szobra fölött)

Imperforate, embossed, 35 x 45 mm, red on white; wine red on blue; gold on carmine; red on pink

793 DEALERS' EDITIONS/BÉLYEGKERESKEDŐK

793.01 BUDAPESTI BÉLYEGTŐZSDE KOSSUTH LAJOS-U.7. AUT. 890-63.

STAMPS' STOCK MARKET IN BUDAPEST KOSSUTH LAJOS-U.7. AUT. 890-63.

Plane flying over the globe. Over it a bird carrying a letter, below a postman's horn. Floral decoration at sides

(Repülő száll a föld körül, fölötte madár, csőrében levéllel, alatta postakürt. Virágdísz a széleken)

Imperforate, 30 x 40 mm. Printed by Knuller B. Colours: Grey, pink etc. (About 1920)

NOTE: "AUT. 890-63" = (automated) phone number.

Note: The only known Hungarian dealer's production with aviation subject. Listed also in the Collectors' Stamp Chapter, No. 171.06.

80 ESPERANTO

The very first Esperanto stamp was printed in Paris in 1887. After an extended period, the next ones, a set of four designs, were printed for the 2nd International Congress held in Geneve, Switzerland.

The Hungarian Esperanto Society (HES - Hungara Esperanto Societo) was founded in 1905 with 100 members. The very first Hungarian Esperanto poster stamp was printed (of good design and colour) some time later, for the first National Congress held in August 1913 in Arad. The choice of the city for the Congress was more than a co-incidence as there existed a strong local organisation willing to contribute to the cause and hold the event. Futhermore, Arad was the only Cinderella collecting centre outside the capital, and as indicated, at that time Esperanto and Cinderella collecting have had close informal ties.

After WWI not only were funds more limited but being an Esperantist was looked upon by the authorities as somewhat suspicious activity.

80 ESZPERANTÓ

Az első eszperantó levélzáró bélyeget Párizsban nyomták 1887-ben. Jókora idő elteltével, a Genfben megtartott II. Nemzetközi Eszperantó Kongresszusra jelent meg a következőkiadvány, egy négy bélyegből álló sorozat.

A Magyar Eszperantó Szövetség (HES - Hungara Esperanto Societo) 1905-ben alakult meg 100 taggal. Az első magyar levélzáró eszperantó bélyeg nem sokkal ezt követően, az 1914-ben Aradon tartott Országos Kongresszus alkalmából látott napvilágot. Aradra nem véletlenül esett a választás, mivel a városban erős eszperantó szervezet működött, amely hajlandó volt részben magára vállalni a rendezvény költségeit. Ezenkívül Arad volt az egyetlen városunk, ahol a fővároson kívül nagyobb érdeklődés mutatkozott a levélzárók iránt, és – mint már említettük – ekkoriban szoros kapcsolat fűzte az eszperantistákat a levélzárógyűjtőkhöz.

Az I. világháború után nem csupán a pénzügyi alapok csappantak meg jelentős mértékben, de a

MÁV
ESZPERANTÓ
CSOPORTJA

From left to right Mr. Radnai, Mr. Király, Mr. Varró - Esperento study group, Hungarian State Railways, Miskolc, 1950's

However, there are some attractive examples of artistic value from these years, such as the stamp printed for the 21st International Esperanto Congress organised in Budapest in 1929.

Despite all troubles, political or financial, publishing and collecting stamps by Esperantists remained a hectic activity not only in between the two WWs but even during the Communist times, when most of the similar hobbyists found themselves in a difficult positon. At that time there was a strong argument supporting their continuation: the Esperantists have had close ties with the workers' movement: the Hungarian Workers Esperantists' Society (HESL - Hungarian Esperanto Societo Laborista) was founded in 1922 with 1000 members. Members of the 'great generation' of the period between the two WWs, *Baghy Gyula* (1891 -1967) and *Kalocsay Kálmán* (1891-1976) both published not only many books but stamps in Esperanto. *Takács József* (1890-1944), a dentist become publisher and editor of the "Tutmonda Asocio Kolektanta" (Worldwide Society of Collecting) and founder of the Hungara Esperanto Muzeo in Nagymaros. In fact, his villa in Nagymaros was a rallying point for Esperanto and not only Esperanto paraphilatelists. He was the one to publish the first Hungarian Esperanto Catalogue in 1934.

In respect of designs and designers, the central piece of the Esperantists' iconography, the green star is present in nearly all designs, when and if it is missing then the basic colour of the stamp is green. Most of the stamps are unsigned and there is very little information about the signed artists, usually second or third quality graphic artists or enthusiastic amateurs.

Worthy of attention are the otherwise very modest text only publicity stamps issued by esperanto clubs sponsored by the workers movement, namely the Social Democrat Party and the Unions. They are R.

The present listing contains only stamps published by Esperanto organisations or members of such organisations, i.e. only items considered genuine Esperanto issues; various exhibition or jubilee stamps printed in many languages, which included Esperanto, are not listed here. Neither are listed luggage labels, such as printed for the XXIth International Congress held in Budapest, 1929.

There are only estimates of the copies printed. As membership of the Hungarian Esperanto

hatóságok is gyanús szemmel néztek az eszperantistákra. Mindezek ellenére ebből az időből is jó néhány magas művészi színvonalat képviselő bélyeget említhetünk, mint például a Budapesti XXI. Nemzetközi Eszperantó Kongresszus levélzáróját (tervezője ismeretlen).

A politikai és pénzügyi nehézségek nem akadályozták meg az eszperantistákat abban, hogy a két világháború közti évtizedekben, sőt még a II. világháborút követő években is folytassák kiadói és élénk gyűjtői tevékenységüket. Ezekben az években a működés folyamatosságának biztosítására kiváló hivatkozási alapul szolgálhatott az eszperantisták számára a munkásmozgalommal tartott hagyományosan jó kapcsolatuk: a Magyar Eszperantista Munkások Egyesülete (HESL – Hungara Esperanto Societo Laborista) 1922-ben 1000 fővel alakult meg.

A két világháború közti időszak nagy nemzedékének tagjai, *Baghy Gyula* (1891—1967) és *Kalocsay Kálmán* (1891—1976) az eszperantista könyvkiadás és a levélzárók terén is érdekelve voltak. *Takács József dr.* (1890—1944), nagymarosi fogorvos alapította és szerkesztette a „Tutmonda Asocio Kolektanta" című lapot és hozta létre villájában a Magyar Eszperantó Múzeumot. Háza az eszperantista és parafilatéliai gyűjtők számára biztosított találkozóhelyet. Ő állította össze és adta ki az első hazai szakkatalógust 1934-ben.

Az eszperantista ikonográfia központi eleme, az ötágú zöld csillag természetesen majd minden levélzárón szerepel, de ha mégsem, akkor a bélyeg alapszíne mindenképpen zöld. A levélzárók többsége szignálatlan, és a jelzett darabok esetében sem áll rendelkezésre megfelelő információ a tervező személyéről, akik között hiába keresnénk ismert grafikusokat: többségük műkedvelő volt.

Figyelemre méltóak a munkásmozgalmi szervezetek, nevezetesen az MSZDP által támogatott eszperantó egyesületek - egyébként igen szerény kiállítású - szövegbélyegei, amelyek igen ritkán fordulnak elő.

A jelen katalógusba csupán az eszperantó szervezetek vagy ilyen szervezetek tagjai által kibocsátott levélzárókat vettük fel, vagyis a szorosan vett eszperantista kiadványokat.

A különböző idegen nyelven kiadott kiállítási vagy alkalmi bélyegeket, amelyek esetében eszperantó változat is ismert, kiadványunkban nem szerepeltetjük. Kimaradtak a bőröndcímkék is, mint például az 1929-es XXI. Nemzetközi Kongresszus alkalmából megjelentetett címke.

Association varied between 100 and 1000 in between from its foundation to the end of our period, it is reasonable to assume the minimum printed copies for any Esperanto edition was at least 1,000. According to latest data the Hungaria Esperanto Asocio features about 8,300 members, of which 527 is a 'regular', i. e. having voting powers. Esperanto stamp and ephemera publishing has been a flourishing trade in Hungary for the past decades, as three printings of *Mr Radnai*'s catalogue demonstrate (First printing in 1987, second 1990 and third 1996).

A példányszámokkal kapcsolatban csupán becslésekre szorítkozhatunk. Tekintettel arra, hogy a Magyar Eszperantó Szövetség taglétszáma alapításától máig 100 és 1000 között ingadozott, nyugodtan állíthatjuk, hogy a legalacsonyabb példányszám 1000 körül járhatott.

A legújabb adatok szerint a Szövetségnek jelenleg 8300 tagja van, közülük 527 a rendes, vagyis szavazati joggal rendelkező tag. Az eszperantó bélyegek és alkalmi nyomtatványok az utóbbi évtizedekben egyre nagyobb számban jelennek meg, amint azt *Radnai Vilmos úr* katalógusának újabb kiadásai is (az első kiadás 1987-ben, a második 1990-ben, a harmadik pedig 1996-ban jelent meg) bizonyítják.

Literature/Irodalom:

Jensen, Reinhold: Katalogo pri Porokazaj Esperanto Markoj (Glumarkoj kaj Potmarkoj). Aarhus, Bureau "Nova Espera", Silkeborg, 1962.
Radnai, Vilmos: Glumarkoj porokazaj kaj sigelmarkoj I. Volumo. Budapest, 1991. (3rd Ed.)
Saget, Georges, De: Katalogo de esperantaj glumarkoj. (About 1954)
Dr. Takács, József: Pokatalogo de la Esperantoj por Okazaj Glumarkoj. Tutmonda Asocio Kolektanta, Nagymaros, 1934. (The same catalogue in Hungarian, published in 1935.)

General note:

Stamps published in Esperanto for the Budapest International Fair are listed in Mr Radnai's catalogue at No 119 (1931), 126 (1932), 146 - 147, (1935), 154 (1936), 166 (1937), ..? (1939) and 185 (1940), but they do not figure in the present catalogue.

The important and colourful set of the M.A.O.E.'s Esperantist Group Exhibition (Budapest, 1918) figures at Chapter 1, under No 101.06. An another esperantist stamp can be found at No 101.14.

'Irredenta' esperanto stamps (with the same desing and different inscription of **HELPU AL RUINIGITA HUNGARUJO!** and **NE LASU DISPECIGI HUNGARUJON!**) are mentioned at the subsequent subchapter, Nos 35.08 and 35.16.

Some Esperanto stamps are found among religious, i. e. catholic editions, chapter 4.As for sports related stamps, see 505.16, aviation related ones see in a special sub chapter, titled 'Scouts in Aviation' (76).

801 INTERNATIONAL CONGRESSES AND EVENTS

801.01 XXI. UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO. BUDAPEST 2-9 AUG. 1929
Parliament (Országház)
Perforated, 50 x 40 mm, multi-coloured, unsigned, **R**

801.02 **X-A INTERNACIA TENDARO DE LA S. E. L. BUDAPEST 14-20 JULIO 1931**
Set of two designs, perforated, 40 x 50 mm, red and green, signed P(atzo)?

1) Triple crest with Esperanto flag, fleuer de lys and rising sun, text arranged in a circular form around the design
(Hármas halom eszperantó-zászlóval és cserkészliliommal valamint a felkelő nappal, a szöveg a kép köré rendezve)
2) Fleur de lys with national and Esp. flag, in the middle Esperanto star
(Cserkészliliom nemzeti és eszperantó-zászlóval, középütt csillaggal)

802 NATIONAL CONGRESSES AND EVENTS/ ORSZÁGOS KONGRESSZUSOK ÉS RENDEZVÉNYEK

802.01 LANDA ESPERANTISTA KONGRESO. 1913. AUG. 19.
ARAD ORSZ. ESPERANTO KONGRESSUS.
Hungaria's statue with city hall (Hungária szobra a városházával)
Perforated, 70 x 50 mm, multi-coloured, two basic colour variations: red and blue, designed by Akantisz Viktor, printed by Magyar Földrajzi Intézet R.T., **R**

802.02 3rd National Congress. Set of two designs, perforated, multi-coloured, designed by Szekeres Béla, printed by Magyar Földrajzi Intézet R.T., **R**

1) **SZEGED 1914 III. HUNGARLANDA ESPERANTISTA KONGRESO**
Turul with national coat of arms and green star
(Turul országcímerrel és zöld csillaggal)
Multi-coloured, signed SzB, 40 x 55 mm
    a) text variation with date: 11 MAJO 1 JUNIO 1914
    b) colour variations in the background (several shades of brown)
2) **III. HUNGARLANDA ESPERANTISTA KONGRESO**
Triumphal triga with a young pair driving it (Triga fiatal párral)
Multi-coloured, 50 x 32 mm, unsigned
    a) text variation with date: 31 MAJO 1 JUNIO 1914

802.03 4th National Congress. Set of two designs, perforated and imperforate, 14 colour variations

1) **IV-a LANDA KONGRESO KAJ ESPERANTISTA POSTKONGRESO BUDAPEST 1921 9-10 AUGUSTO**
Esperanto flag bearer in front of Hero's Square
(Eszperanto zászlóvvivő a Hősök Terén)
Perforated, 40 x 28 mm
2) **VENU AL LA POSTKONGRESO EN BUDAPEST 1921**
Parliament (Országház)
Embossed, serrated, 40 x 28 mm

802.04 **IV. HUNGARLANDA ESPERANTO-KONGRESO MISKOLCZ, 28-27. VIII. 1922.**
Old church on Havas Hill (Avasi öregtemplom)
Embossed, serrated, 40 x 30 mm, in various colour shades

802.05 **„I.-a datreveno 1. Januaro 1923."**
Perforated, ? mm, 18 colour variations

802.06 V. HUNGARLANDA ESPERANTISTA KONGRESO 19-21 MAJO 1923 PÉCS
Set of 3 designs, perforated, blue on white paper, blue on yellow, blue on orange, blue on beige paper, signed Szabó L.,

1) Cathedral (Pécsi székesegyház)
40 x 28 mm

2) St. Morus with the cathedral's layout
(Szt. Mór a székesegyház alaprajzával)
25 x 45 mm

3) Former Turkish church on the main square (Egykori dzsámi a főtéren)
33 x 37 mm

802.07 **VIa HUNGARLANDA ESPERANTO KONGRESO SZOMBATHELY 8-9. JUNIO 1924**
Stylised coat of arms of the city (A város stilizált címere)
Imperforate, 33 x 55 or 40 x 65 mm, green on white paper

802.08 **ESPERANTO POSTKONGRESO BUDAPEST 9-11. AUGUSTO 1931**
Esperanto star in a square (Eszperantó csillag négyzetben)
Embossed, serrated, 30 x 35 mm, colour variations: light green on grey paper, dark green on grey, dark green on pink, green on yellow, green on light blue paper; green on green etc. 12 colour variations

802.09 **IX. HUNGARA ESPERANTO KONGRESO 3. VI. 1934. DEBRECZEN**
Same design as for for the Budapest Postcongreso in 1931 (L. mint fent)
Perforated and imperforate, 30 x 35 mm, 7 colour variations, signed P.

802.10 X-a HUNGARA ESPERANTO KONGRESO BUDAPEST 16-AUG. 1936.
ELDONIS: HUNGARA ESPERANTO FEDERACIO
Esperanto star surrounded with stylised floral decoration (Eszp. csillag, körötte stilizált virágok)
Perforated, 47 x 62 mm, multi-coloured
Note: Printed as part of a three stamp set. See No 802.11 and 803.03.

802.11 ESPERANTO POSTKONGRESO BUDAPEST 15-17. VIII. 1936.
ELDONIS: HUNGARA ESPERANTO FEDERACIO
Two young men shaking hands. Esperanto star over them in the middle
(Két fiatalember, egyikük Levente, amint épp kezet fognak. Fölöttük, középen zöld csillag)
Parameters see as above
Note: Printed as part of a three stamp set. See No 802.10 and 803.03.

802.12 **XI. HUNGARLANDA ESPERANTO KONGRESO UJPEST 1937**
Esperanto star and national coat of arms with oak leaves (Zöld csillag és országcímer)
Imperforate, 50 x 50 mm, signed Preis L., green on light blue paper

802.13 **XII-a HUNGARA ESPERANTO KONGRESO PÉCS 5-6 JUNIO 1938.**
Two men holding hands with Esperanto flag, cathedral of Pécs in the background
(Két férfi kezet ad egymásnak, eszperantó-zászlóval, a háttérben a pécsi székesegyház)
Imperforate, 30 x 40 mm, colours: violet; green. Text variation:

En nomo de Dio!
Por patrolando,
Sub verda standardo
Mano en mano.
Per esperanto.
L. K. K. M N Sz. PÉCS
Márta u. 15. Hungario

Note: The variation text has been added by rather primitive copying method. In green only.

802.14 **Budapest 15. VIII. 1939 XIII-a HUNGARLANDA ESPERANTO KONGRESO**
Matthias church and Fishermen's Bastion (Mátyás templom és Halászbástya)
Perforated, 58 x 35 mm, 5 colour variations

802.15 **KALOCSA 12. V. 1940. XIV-a HUNGARLANDA ESPERANTO KONGRESSO**
Cathedral in Kalocsa with wooden burial signpost on the left side
(Kalocsai székesegyház, baloldalt kopjafa)
Perforated, 33 x 45 mm, colour variations: greenish on white; yellow; green; pale green

802.16 **VENU AL SZENTES XV. KONGRESO DE ESPERANTO.**
Man in Hungarian style clothes waving Esperanto flag
(Férfi magyaros ruhában eszperantista zászlót lenget)
Perforated, 50 x 35 mm, colour variations: green on white; pale green; yellow

802.17 **INUNDO 1941 ELDONAS LA HUNGARA-ESPERANTO FEDERACIO**
Village on the Hungarian plains (Falu a Nagyalföldön)
Perforated, 42 x 30 mm, colour variations: green on white; green on yellow, green on orange

802.18 **ESPERANTO TAGO BUDAPEST 1943 VIII 20**
Sailing ship with star and Hungarian coat of arms
(Vitorláshajó zöld csillaggal és országcímerrel)
Perforated, 32 x 45 mm, black on white; dark green on light green; green on white

802.19 **XVIa HUNGARA LANDA KAJ I-A FERVOJISTA ESPERANTO KONGRESO 1946 OROSHÁZA 18-20 AUG.**
Column, on top of it railways' symbol and Esperanto star radiating
(Oszlop tetejére helyezett vasutas jelvény és sugárzó zöld csillag)
Imperforate, 45 x 85 mm, green on yellow paper, signed Egervári
Variation: Same text without date.

802.20 **XVII-a HUNGARA ESPERANTO KONGRESO PÉCS 25-26 MAJO 1947**
City hall with Esperanto star (Városháza eszperantó-csillaggal)
Perforated and imperforate, 35 x 48 mm, colour variations: green on yellow; green on green; green on rose; green on orange

802.21 **18a hungarlanda kongreso de Esperanto GYŐR 1948. PENTEKOSTO**
Silhouette of the old town and new industrial premises combined
(Az óváros és az új ipartelep sziluettje egybeszerkesztve)
Imperforate, 45 x 30 mm, green on off white paper

802.22 **BONAN FELION Eld.(onis) ESP(ERAN)IS TAJ MINISTOJ TOKOD HUNGARIO**
Miners with truck and Esperanto star (Bányászok csillével és eszperantó csillaggal)
Perforated, 37 x 25 mm, green on white green paper, signed J. Pava
Note: Published by Miners Esperanto Group in Tokod commemorating the National Congress.

802.23 **HUNGARLANDA FERVOJISTA KONFERENCIA HÓDMEZŐVÁSÁRHELY 1947**
Set of two designs, perforated
Note: Known from literature only.

802.24 **I-A DANUBVALA ESPERANTO KONFERENCO BUDAPEST, 21-25. 7. 1948.**
Chain Bridge with Esperanto star (A Lánchíd eszperantó-csillaggal)
Imperforate, 80 x 44 mm, black on green paper, white on red; pink on red; yellow on red; blue on bordo; lilac on wine red paper

803 JUBILEES/ÉVFORDULÓK

803.01 **KAPOSVARA GRUPO DE HES. FONDIGO: 1. I. 1922**
Kaposvár in medieval times, national and city coat of arms
(A város a középkorban, ország- és városcímerrel)
Imperforate, 52 x 35 mm, green on pale green paper
a) Overprint: **Esperanto Nap 1922. november 19.**
Esperanto day 19 November 1922
9 colour variations

803.02 XV. JARA JUBILEO DE HUNGARLANDA ESPERANTO-SOCIETO 1911-1926
Block of 4 designs, 48 x 60 mm, perforated, multi-coloured (in national colours: red, white and green) on whitish paper, signed P.

1) Esperanto star, double cross, triple hills and Árpád strips combined together
(Eszperantó csillag, kettős kereszt a hármas halommal és Árpád-sávok)
2) Esperantists' flag, double cross on triple hill in a circle
(Eszperantista zászló, kettős kereszt és hármas halom egy körbe foglalva)
3) Esperanto star, double cross and triple hill in a squere
(Eszperantó csillag, kettős kereszt és hármas halom négyzetes elrendezésben)
4) Esperanto star, double cross and triple hill in double circle
(Eszperantó csillag, kettős kereszt és hármas halom kettős körben)

803.03 1911-1936 25 JARA JUBILEO DE BAGHY KAJ KALOCSAY ELDONIS: HUNGARA ESPERANTO FEDERACIO
Opened book with the portraits of the two Esperanto poets
(Nyitott könyv a két eszperantó költő arcképével)
Perforated, 45 x 65 mm, multi-coloured, published by the Hungara Esperanto Federacio
Note: Printed as part of a 3 stamp set, published for the 10th Hungarian Esperantist Congress. See No 802.10 and 802.11.

803.04 1440-1940 MATHIASO HUNYADI POR MEMORO DE LA PLEJ JUSTA HUNGARA REGO ELDONIS: HUNGARA ESPERANTO FEDERACIO
Equesterian statue in Kolozsvár (Mátyás szobra Kolozsvárott)
Perforated, 35 x 45 mm, black; blue; green, signed Fery A.

803.05 **POR MEMORO DE SZÉCHENYI 1791-1941 HUNGARA ESPERANTO FEDERACIO**
Széchenyi's book titled "VILÁG" (A „VILÁG") or "STÁDIUM" or "HITEL"
Embossed, serrated, 42 x 30 mm, dark green on light green, green on yellow, green on off white pape

803.06 **POR MEMORO DE LA UNUA REGO ST. STEFANO 1938**
Eldonis: Hungara Esp. Federacio
St. Stephan's monument (Szt. István lovasszobra)
Perforated, 42 x 56 mm, in 5 colour variations
Note: The same stamp figures at No 400.05.

804 PUBLICITY STAMPS/PROPAGANDA BÉLYEGEK

804.01 **AZ ESPERANTO SEMLEGES VILÁGNYELV ÁLTAL ÉRINTKEZÉSBE LÉPHET AZ EGÉSZ VILÁGGAL ÉS DOLGOZHAT MAGYARORSZÁG TERÜLETI ÉPSÉGE ÉRDEKÉBEN. KÜLFÖLDI ÉRTESITÉSEKET KAPHAT BÉLYEGGYÜJTÉS! KÉPESLAPCSERE VI., EÖTVÖS-U. 3. FÉLEMT. HÉTFŐ ÉS PÉNTEK D. U. 6-8.**
BY THE NEUTRAL INTERNATIONAL LANGUAGE OF ESPERANTO YOU WILL BE IN TOUCH WITH THE WHOLE WORLD AND THIS MAY WORK FOR THE TERRITORIAL INTEGRITY OF HUNGARY, HAVE MESSAGES PHILATELY! EXCHANGE OF POSTCARDS VI., EÖTVÖS-U. 3. FÉLEMT. MONDAY AND FRIDAY 6-8 P. M.
Text only (Szövegbélyeg)
Irregular shape, embossed, 50 x 65 mm, white on green paper, about 1925

804.02 **! Esperanto! Forduljon felvételért és felvilágosításért „LA VERDA STANDARDO" szerkesztőségéhez Budapest, IX. ker., Üllői-út 9. szám. Évi díj 4 korona.**
! Esperanto! Membership and general information at the editors board of "LA VERDA STANDARDO" Budapest, IX. ker., Üllői-út No 9. Annual fee 4 korona.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 60 x 40 mm, black on brown-yellowish paper, pre WWI

804.03 **ESPERANTO LA VERDA STANDARDO EGRI NYOMDA RÉSZV. TÁRS. VILÁGNYELVI NYOMTATVÁNYOK: JEGY. KÜLÖNL. GYÁRTELEPE EGERBEN.**
ESPERANTO LA VERDA STANDARDO PRINTING HOUSE CO. LTD. IN EGER. PRINTS IN ALL LANGUAGES: SPEC. PRINTS MANUFACTURING IN EGER.
Paper roll with sun on the left hand corner (Papirtekercs, balra felkelő nap)
Imperforate, 70 x 50 mm, red on blue; red on white paper, late 1930s

804.04 **LA VERDA STANDARDO MAGYAR ESPERANTO UJSÁG HUNGAR. EGER EGRI NYOMDA R. T.SÁG**
Esperanto star with insc.: ESPERANTO (Eszperantó csillag)
Imperforate, 45 or 38 mm, brown on blue; red on white; rose on white

804.05 **ESPERANTO HEROLDO**
Set of 8 designs published by the "Esperanto Heroldo" in Colonia in Esperanto and many other European languages (such as Czech, English, French, German, Italian, Polish, Spanish, Swedish etc, each of them 1-6,000 copies. Perforated, 35 x 50 mm, artist unknown, **R**

1) Gramaphon (Lemezjátszó)
2) Steamship (Gőzhajó)
3) Aeroplane (Repülőgép)
4) Train (Vonat)
5) Symbols of transportation with Esperanto star
(Közlekedési jelképek eszperantó csillaggal)
6) Three waiters with plates (Három pincér tálcával)
7) Footballers (Labdarúgók)
8) Racing car (Versenyautó)

Note: An interesting set of publicity Hungarica.

804.06 **LA PLEJ EFIKA REKLAMO ESTAS LA GLUMARKO! PLEJ MALKARE FABRIKAS RUDOLF FELSENFELD BUDAPEST (HUNGARIO) V., BÁLVÁNY-UTCA 16. ONI KORESPONDAS NUR EN ESPERANTO!**
Man with Felsenfelds' trade mark pointing to the text (Férfi Felsenfeld védjegyével)
Imperforate, 68 x 42 mm, on green paper, pre WWI, **R**

Note: A rare example of a publicity stamp issued in Esperanto by a printing shop. Felsenfeld had a succesful business venture in the capital producing first class posters and business prints as well as some poster stamps.

804.07 **Öntudatos munkás 12 hét egy-egy estéjén, nem a kocsmába, hanem ESZPERANTÓ-tanfolyamra megy! Budapest VIII, József-körút 9, I. emelet 3 és minden szak- vagy pártszervezetben**
A self-respecting worker goes not to the pub but to an Esperanto course every evening for 12 weeks! Budapest VIII, József-korút 9., first floor No 3, and in every party or union organisation
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 60 x 44 mm, black on pink, printed by Világosság rt. About 1925

804.08 **Tanulja meg a Dr. Zamenhof-féle Esperanto nemzetközi segédnyelvet, mely már az egész világon el van terjedve. Ingyen nyújt felvilágosítást a Magyar Országos Esperanto Egyesület hivatala Budapest IV., Károly-utca 1. (Kókai Lajos) Telefon 74-94**.
Learn the international language Esperanto invented by Dr Zamenhof, which is spoken all around the world. Free information at the Hungarian National Esperanto Association, Budapest IV., Károly-utca 1. (Kókai Lajos) Phone 74-94.
Green star (Zöld csillag)
Perforated, 68 x 50 mm, green on off white paper. Pre WWI.

804.09 **Tizenkét millió halottat követelt a nemzeti ellentétek által okozott világháboru. Aki őrködik saját és munkástársai élete felett, szembeszáll ezekkel az ellentétekkel és megtanulja az ESZPERANTÓ nemzetközi nyelvet! Budapest VIII, József-körut 9, I. emelet 3 és minden szak- vagy pártszervezetben**
Twelve million dead were the consequence of the World War caused by national controversies. Anyone who cares about his and his fellow workers life opposes these controversies and learns the international language of ESPERANTO! Budapest VIII, József-körút 9, 1st floor No 3 and in every party or union organisation
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 60 x 40 mm, black on blue paper, printed by Világosság rt. About 1925

804.10 **TUDJA-E, MI AZ AZ ESPERANTO? Válaszbélyeg ellenében felvilágosítást díjtalanul küld: a Kolozsvári Esperantista Klub titkári hivatala (Kolozsvár, Postapalota.) Küldjön be levélben e címre 10 filléres levélbélyeget s bérmentve kap egy kis esperanto nyelvtant ismertetéssel és 1950 szót tartalmazó szótárral.**
DO YOU KNOW WHAT IS ESPERANTO? Sending in postage stamp information will be given free by: secratariat of the Esperantists' Club in Kolozsvár (Kolozsvár, Main Post Office building.) Send in by mail to that addres a 10 fillér postage stamp and you will have free of charge a booklet on esperanto grammar and treasury with 1950 words.
Esperanto star (Eszperantó csillag)
Imperforate, 90 x 23 mm, olive green on creamy paper, pre WWI

804.11 **1887-1927 Mint semleges, nagyon könnyű, fonetikus és szép hangzású világnyelv, már praktikusan bevált az ESPERANTO. Prof. Forel. Magyar Országos Esperanto Egyesület. BUDAPEST, VI. Eötvös-u. 3.**
1887-1927 As a neutral, very easy (to learn), phonetic and pleasant sounding international language the ESPERANTO has been proved in practice. Prof. Forel. Hungarian National Esperanto Association. BUDAPEST, VI. Eötvös-u. 3.
Text in frame (Szöveg keretben)
Perforated and imperforate, 60 x 40 or 55x38 mm, black on green; black on yellow; black on grey; black on rose paper

804.12 “Labour Union” set of 3 text stamps, imperforate, 60 x 45 mm, printed by Világosság r. t., about 1948

1) **Öntudatos munkás 12 hét egy-egy estéjén, nem a kocsmába hanem ESZPERANTÓ-tanfolyamra megy!**
Budapest VIII, József-körut 9, I. emelet 3. és minden szak- vagy pártszervezetben
Self respecting worker will go not to the pub every night of 12 weeks but attend an ESPERANTO course.
Budapest VIII, József-körut 9. I. emelet 3. and at every labour or party organisation

2) **A szocializmus és a világbéke eszméje csak a világ népeinek megértésével valósulhat meg. Ezért tanuljuk az ESZPERANTÓ nemzetközi segédnyelvet!**
Ideas of socialism and world peace can be realised only with the help of all nations’ understanding. That’s why the international language ESPERANTO should be learned! Address as above

3) **A Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség hivatalos nyelve az ESZPERANTÓ! Tanulja minden öntudatos munkás!**
Szélmalomharc küzdeni a munkásszolidaritásért, míg a magyarországi, kínai, amerikai, afrikai, ausztráliai munkás egymást az ESZPERANTÓ-val meg nem érti!
ESPERANTO is the official language of the International Labour Union. Every self respecting worker learns it! It is to no avail to fight for workers’ solidarity until Hungarian, Chinese, American, African, Australian workers understand each other with the help of ESPERANTO!

804.13 Set of 2 stamps, text only, perforated, 60 x 75 mm, green on yellow paper, mid 1920s

1) **KINEK VAN IDEJE ÉS PÉNZE évekig nehéz idegen nyelvet tanulni? Az egész világon folyton terjedő ESPERANTO nyelv által már két hónapi tanulás után érintkezésbe léphet minden országgal. Felvilágosítást kaphat és tanfolyamra jelentkezhet: csütörtök kivételével minden hétköznap d. u. 6-8 a Társadalmi Múzeumban**
Budapest, VI., Eötvös-u. 3. (Esperanto Grupo)
WHO HAS THE TIME AND MONEY to learn foreign languages for years? ESPERANTO is spoken all around the world and can be learnt in two month, after which you have contact to every country. Information and subscribing for courses: every weekdays except Thursday 6-8 p. m. at the Museum of Society Budapest, VI., Eötvös-u. 3. (Esperanto Grupo)

2) **Minden nemzet egyformán beszéli és érti meg az egész világon terjedő ESPERANTO semleges világnyelvet! ....**
Every nation speaks and understands the world famous neutral and international language, ESPERANTO...
(second part as above)

804.14 LA PONTO ORIENTO KAJ OKCIDENTO BUDAPESTA SPECIMENFOIRO !CIUJARE IN MAJO!
Chain bridge (Lánchíd)
Embossed, oval shaped, 61 x 40 mm, red, 1930s

804.15 **LEARN ESPERANTO**
Set of 10 designs, imperforate, 30 x 45 mm, black on white paper, published by Preiss E., Hungarujo, inscription in several languagues, late 1930s, **R**

1) Esperanto star with flags of various nations
(Eszperantó csillag, benne különböző nemzetek zászlai)

Note: The swastika and hammer and sickle figure together with the other symbols. Most unusual for Esperanto designs.

2) Winged star (Szárnyas csillag)
3) Man holding star (Csillagot tartó férfi)
4) Dove of peace (Békegalamb)
5) Dancing people (Táncolók)
6) Black horse (Fekete ló)
7) White horse (Fehér ló)
8) Esperanto star, halfmoon and stars (Eszperantó csillag, félhold és csillagok)
9) Spider with Esperanto star on its back (Pók, hátán Eszperantó csillaggal)
10) Globe with Esperanto star (Földgömb Eszperantó csillaggal)

804.16 **Az ESZPERANTÓ lehetővé teszi, hogy a nemzetközileg szerveződő kapitalizmussal szembeszegezzük a nemzetközi munkásszolidaritás fegyverét. Tanuld! Terjeszd! Budapest VIII, József-körut 9, I. emelet 3**
The ESPERANTO is a weapon of the international worker's solidarity, capable to fight against internationally organised capitalism. Learn it! Spread it!
Budapest VIII, József-körut 9, I. emelet 3
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 60 x 42 mm, black on grey; black on green paper, printed by Világosság, mid 1930s

804.17 **16 szabály megtartásával 4 hónap alatt heti 1 órában magadévá teheted az ESZPERANTÓT!**
Budapest VIII, József-körut 9, I. emelet 9 és minden szak- vagy pártszervezetben
Using 16 rules in 4 months in 1 hour per week you can master ESPERANTO!
Budapest VIII, József-körut 9, I. emelet 9 and in every union and party organisation
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 60 x 40 mm, black on off white; black on white paper, printed by Világosság rt., mid 1930s

804.18 **Szélmalomharc: küzdeni a munkásszolidaritásért, mig a magyarországi, kinai, amerikai, afrikai, ausztráliai munkás egymást az ESZPERANTÓ-val meg nem érti!**
Budapest VIII, József-körut 9, I. emelet 3 és minden szak- vagy pártszervezetben
It is to no avail to fight for workers solidarity until Hungarian, Chinese, American, African, Australian workers can not make a common understanding using ESPERANTO!
Budapest VIII, József-körut 9, I. emelet 3 and in every union and party organisation
Text only (szövegbélyeg)
Imperforate, 60 x 40 mm, black on greenish paper, printed by Világosság rt., about 1935

804.19 **A proletárság nemzetközi harcának nélkülözhetetlen segédeszköze az ESPERANTO NEMZETKÖZI NYELV!**
Minden országban folyton terjed! Általa megértjük egymást az egész világon!
Világ proletárjai egyesüljetek - az Esperanto nyelv által!!
Tanuljátok és terjesszétek a proletárság nemzetközi nyelvét!
MAGYAR ESPERANTISTA MUNKÁSOK EGYESÜLETE, VIII., Bérkocsis-u. 1
THE INTERNATIONAL LANGUAGE OF ESPERANTO
is an indespensable aid for the proletariat in its international struggle!
It has been taken over by every country! It helps to understand each other all over the world!
Workers of the world - unite by the Esperanto!!
Learn and spread the international language of the proletariat!
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 150 x 60 mm, black on off white paper, 1919, **R**
History: Published in the early days of the Hungarian Soviet Republic, probably May 1919. More of a miniature leaflet than a Cinderella.

804.20 **ESPERANTO AZ EGYEDÜLI mindenütt terjedő NEMZETKÖZI NYELV. HIVATALOS TANFOLYAMOK A TUDOMÁNYEGYETEMEN ÉS MŰEGYETEMEN felvilágosítást nyujt: Magyarorsz. Esperantista Munkások Egyesülete KÖZPONT: Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 1.**
ESPERANTO IS THE ONLY INTERNATIONAL LANGUAGE being taught everywhere. OFFICIAL COURSES AT THE UNIVERSITY OF SCIENCES AND UNIVERSITY OF TECHNOLOGY information given by: Esperantist Worker's Association in Hungary CENTRE: Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 1.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 92 x 42 mm, black on greenish paper, about 1918

804.21 **Esperanto ügyekben felvilágosítást ad: Szűcs Lajos Szeged, Osztrovszky-u. 20. Tanulj Esperantóul!**
Esperanto nyelvkönyvek, szótárak, szépirodalmi művek és jelvények kaphatók Bartos Lipót könyvkereskedésében Szegeden
In Esperanto matters information is given by: Szűcs Lajos Szeged, Osztrovszky-u. 20.
Learn Esperanto!
Esperanto grammar books, vocabularies, books and badges to be have at Bartos Lipót's bookshop in Szeged
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, square shaped, 80 mm, black on chekered background, pre WWI

804.22 Set of 8 stamps (text only) published by 'Esperanto Grupo" at the Társadalmi Múzeum (Museum of Society), perforated, 60 x 75 mm, green print on yellow paper, early 1920s
Every stamp bearing the following text at the lower part:
Felvilágosítást kaphat és tanfolyamra jelentkezhet: csütörtök kivételével minden hétköznap d. u. 6-8 a Társadalmi Múzeumban, Budapest, VI., Eötvös-u. 3. (Esperanto Grupo)
Information and sign up for the course: every weekday, apart of Thursday, 6-9 p. m. at the Museum of Society, Budapest, VI., Eötvös-u. 3. (Esperanto Grupo)

1) **MAGYARORSZÁGNAK BARÁTOKRA VAN SZÜKSÉGE! Az egész világon folyton terjedő ESPERANTO semleges világsegédnyelv által már két hónapi tanulás után érintkezésbe léphet minden országgal és ismertetheti hazánkat!**
HUNGARY NEEDS FRENDS! With the half of the international auxiliary language ESPERANTO, being taught all over the world you will be in touch with every country only after two month's of learning and you will be able to introduce our country to foreigners!

2) **Levelezését, bélyeg és képeslap gyűjtését kiterjesztheti az EGÉSZ VILÁGRA, ha megtanulja két hónap alatt a mindenütt terjedő ESPERANTO semleges világnyelvet!**
Your correspondence, stamp and postcard collecting may become WORLDWIDE if you master in two months the international, neutral, getting to be known all over the world language, the ESPERANTO!

3) **A modern külföld állami hivatalai, világcégei, nemzetközi vásárjai, kongresszusai, kiállításai, egyesületei folyton fokozódó mértékben használják az ESPERANTO semleges világnyelvet. Mi se maradjunk el!!**
Government officies, big companies, international fairs, congresses, societies of the modern world all make more and more use of the neutral language of the ESPERANTO. We have to keep up as well!!

4) **A NÉPSZÖVETSÉG genfi székházában 1922. április 18-21-ig tartott „Nemzetközi Esperanto Oktatásügyi Konferencia", melyen 26 ország tanárai és 16 állam hivatalos képviselői vettek részt, egyhangulag a minden tekintetben alkalmasnak, célszerünek és megfelelőnek tartott ESPERANTO semleges világ-segédnyelv iskolai oktatása mellett döntött!**
The "International Esperanto Conference on Education", held 18-21 April 1922 in Geneva, in the main building of the LEAGUE OF NATIONS, with the participation of 26 teachers from 16 countries, the unanimous vote was cast to introduce the neutral, international auxiliary language of ESPERANTO to the schools.

5) **Ne tévessze össze az egész világon terjedő ESPERANTO semleges világnyelv jelvényét más jelvényekkel!**
Do not confuse the emblem of the worldwide, neutral, international ESPERANTO language with other emblems!
Esperanto star (Eszperantó csillag)

6) **Az egész világon folyton terjedő ESPERANTO semleges világ-segédnyelv nem akarja a nemzeti nyelveket megszüntetni! Minden művelt ember második anyanyelve legyen!**
The worldwide, neutral, international auxiliary language of ESPERANTO doesn't want to erradicate national languages!
(Esperanto) Should be every gentleman's second mother language!

7) **Minden nemzet egyformán beszéli és érti meg az egész világon folyton terjedő ESPERANTO semleges világnyelvet!**
ESPERANTO is spoken and understood on the whole world by every nation. A worldwide, neutral international language!

8) **Kinek van ideje és pénze évekig nehéz idegen nyelveket tanulni? Az egész világon folyton terjedő ESPERANTO nyelv által már kéthónapi tanulás után érintkezésbe léphet minden országgal.**
Who has the money and the time to learn foreign languages for years? Learn in two months ESPERANTO, the wordlwide language in order to get in touch with every country.

804.23 **Szerezzünk barátokat hazánknak, nemzetünknek!** ***Ez szent kötelességünk.*** **Tanuljuk meg az Esperanto nyelvet, mely már az egész világon el van terjedve; így mindenkinek lehet 5-10 külföldi barátja, akivel esperanto nyelven levelez, érintkezik.**
Egy 10 filléres bélyeg ellenében szótárral ellátott kis nyelvtant küld a „Magyar Esperantisták Társasága" Budapest, VII., Alpár-u. 8. sz.
Make friends for our country, for our nation! *This is our sacred duty.* Learn Espeanto, a worldwide language; that way everybody may have 5-10 foreign friends with whom to correspond in Esperanto. Send in a 10 fillér postage stamp to acquire a grammer booklet published by the "Hungarian Esperantists' Associacion" Budapest, VII., Alpár-u. 8. sz.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 90 x 35 mm, black on white paper, pre WWI

804.24 **ESPERANTO Heti összejövetelek. Bel- és külföldi lapok. Ingyen tanfolyam. Évi tagdíj 3 kor. Bővebb felvilágosítást nyujt válaszbélyeg ellenében: Kolozsvári Esperantista Klub titkári hivatala (Postapalota)**
ESPERANTO Weekly meetings. Local and foreign papers. Free language cours.
Annual membership fee 3 kor. Send in postage stamp to receive more detailed information to:
Esperantist Club in Kolozsvár, Secretariat (in the Main Post Office building)
Esperantist star (Eszperantista csillag)
Imperforate, square shaped, 50 mm, green on white paper, pre WWI

804.25 **Az ESPERANTO világsegédnyelv gyakorlati elterjedését bizonyítja a Közép-Duna MAGYAR KERESKEDELMI SZEMLE. Az Esperanto-szolgálat révén a világ minden részéből közöl kereskedelmi híreket.**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 10
The international auxilliary language, the ESPERANTO has spread all over the world, which is proved by Middle Danube (Valley) Hungarian Commercial Revue. It provides commercial related news from all parts of the world, thanks to Esperanto (news) service. Editor's and publisher's office: BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 10
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 72 x 58 mm, black print on green paper, mid 30'ies

805 OTHER/EGYÉB

805.01 FILATELISTOJ KOLEKTU POSTMARKOJN PER ESPERANTO
Julio Varró MISKOLC BARCSAI U. 4. HUNGARIA
Esperanto star shining, aeroplane flying round the globe
(Ragyogó eszperantó csillag, repülőgép földgömbbel)
Perforated, 50 x 35 mm, red and green on white paper, about 1948, second edition c. 1960
History: A most interesting stamp published by a most interesting collector, a certain Varró Gyula (1906-1981), who was a keen philatelist, become a member of the Esperanto Group of the Hungarian State Railway's Carriage Repair Shop in Miskolc in 1948. Althought never mastering Esperanto as a language as a philatelist did everything to promote the cause, publishing a stamp of his own in the very year of his initiation, using an aviation design.

805.02 LIBRO MARKO ESPERANTO KULTURPROPAGANDA INSTITUTO BUDAPEST 10 fillér
Coat of arms (Címer)
Perforated, 34 x 24 mm, green, **R**
Note: Rare example of a stamp ex libris.

805.03 ESPERANTA LIBREJO LUDOVIKO KÓKAI
BUDAPEST IV., KÁROLY-UTCA 1.
Imperforate, embossed, 26 x 16 mm, green and white, c. 1912, **R**
Note: Typical printer's or dealer's label.

805.04 **JAMBOREO 4-16. AG. 1933 GÖDÖLLŐ**
HUNGARUJO ESPERANTO KUNVENO SKOLTA
Jumping deer, fleur de sac, Esperanto star
(Ugró szarvas, cserkészliliom, Eszperantó csillag)
Embossed, serrated, 27 x 34 mm, green and yellow; green and bluish grey; green-green; pink and green; green and white

81 SCOUTS AND LEVENTE-YOUTH/ CSERKÉSZ- ÉS LEVENTE-BÉLYEGEK

SCOUTS / CSERKÉSZEK

The first scouts appeared in Hungary in 1909, and were more organised by the early 1910s. The Magyar Cserkészszövetség (Hungarian Scouts' Association), an overall body was founded 1912. By this time a national scout network was organising Scout activities. After WWI and the revolutionary period, the whole network had to be re-organised, which happened by the early 1920s. The 10th jubilee of the Association in 1922 served as a milestone for the Hungarian Scouts. The next special date is 1933, when a World Jamboree was held in Gödöllő, a small town with a former royal summer residence situated some 15 miles from the capital. After WWII, with the communist power taking over, Scouts became one of the first organisations to be banned. The movement's resurrection came by the political transition after 1989.

General note: See also stamp No. 505.16. Aviation related scout's editions are to be found at sub 76, an Esperanto stamp under No 805.04.

Literature/Irodalom:

Bodnár Gábor: A magyar cserkészet története. Püski Kiadó, 1989.
Gergely Ferenc: A magyar cserkészet története 1910-1948. Göncöl Kiadó, 1989.

81.01 Scouts ten years' anniversary set of 3 designs. Perforated, lilac on white paper:

1) **1912-1922 MAGYAR CSERKÉSZ SZÖVETSÉG**
JUBILEUMI TIZ ESZTENDŐ EMLÉKÉRE
1921-1922 HUNGARIAN BOY SCOUT ASSOCIATION
FOR THE MEMORY OF THE TEN YEARS' JUBILEE
Fleur de lys in the centre, scouts at the sides
(Cserkészliliom, kétoldalt cserkészek)
37 x 27 mm

2) **ANNO 1922 DOMINI ORSZÁGOS CSERKÉSZ KIÁLLITÁS EMLÉKÉRE**
COMMEMORATING THE NATIONAL BOY SCOUT EXHIBITION
Map of old Hungary with boy scout camp, two boys on the right pointing to it
(A történelmi Mo. térképe cserkésztáborral, két cserkész épp a térképre mutat)
Measurements as above

3) **1922 AZ ORSZÁGOS CSERKÉSZ KIÁLLITÁS EMLÉKÉRE**
1922 COMMEMORATING THE NATIONAL BOY SCOUT EXHIBITION
Two boy scouts holding hands over fleur de lys
(Két cserkész kezet ad egymásnak cserkészliliom fölött)
27 x 25 mm

81.02 **BENCÉS CSERKÉSZEK JAMBOREEJA PANNONHALMÁN**
PÜNKÖSD 1926 V. 22-25.
JAMBOREE OF BENEDICTINE BOY SCOUTS AT PANNONHALMA
PENTACOST 22-25. 5. 1926
Badge with St. Stephen's crown and fleur de lys, the monastry's tower in the background
(Cserkészliliom a Szent Koronával, a háttérben az apátság tornyával)
Perforated, 50 x 65 mm, in 5 colour variations, signed P(ammer). I.(mre)

81.03 **II. JAMBOREE 1926**
2ND JAMBOREE 1926
Scout blowing horn (Cserkész kürtös)
Perforated, 33 x 57 mm, blue and dark green

81.04 BENCÉS CSERKÉSZEK NAGYTÁBORA ESZTERGOM 1927 VI. 24-28.
GREAT CAMP OF BENEDICTINE BOY SCOUTS, ESZTERGOM 24-28. 6. 1927
Boy Scout admiring Esztergom's site with the cathedral
(Cserkész Esztergom és a székesegyház látványában gyönyörködik)
Imperforate and perforated, 58 x 70 mm, black on white paper, **R**

81.05 BENCÉS CSERKÉSZEK NAGYTÁBORA DOROG 1927
GREAT CAMP OF BENEDICTINE BOY SCOUTS, DOROG 1927
Boy Scout looking into the rising sun (Napba néző cserkész)
Perforated, 35 x 50 mm, blue and yellow; brick red and yellow on white paper, signed, **R**

81.06 Esztergomi XIV-es Hollók ZÁSZLÓAVATÁSÁNAK emlékére - 1927. VI. 26.
For the memory of dedicating the colours of 14th Ravens from Esztergom, 26. 6. 1927
Boy Scout with map of old Hungary and silhouette of cathedral in Esztergom
(Cserkész a történelmi Magyarország térképével és a székesegyház sziluettjével)
Imperforate and perforated, 45 x 50 mm, red and yellow on white paper, **R**

81.07 XIV-ES HOLLÓK ESZTERGOM 1927
14TH RAVENS ESZTERGOM 1927
Raven, in the background cathedral in Esztergom
(Holló, a háttérben az esztergomi székesegyház)
Imperforate and perforated, 60 x 65 mm, brown-red on white paper, signed H, **R**
History: Issued by Boy Scout team No 14 for the "great camp", i. e. meeting.

81.08 JAMBOREE 1933 BUDAPEST GÖDÖLLŐ
JAMBOREE 1933 BUDAPEST GÖDÖLLŐ
Scout holding up the globe (Földgömböt kezében tartó cserkész)
Perforated and imperforate, 28 x 40 mm, blue; red; brown; printed by Globus R.T.

81.09 MAGYAR CSERKÉSZET JUBILEUMA 1936
JUBILEE OF THE HUNGARIAN BOY SCOUT MOVEMENT 1936
Boy scout's hat with fleur de lys (Cserkészkalap liliommal)
Perforated, 30 x 45 mm, black and red on white paper, printed and by Samum Altesse

81.10 BUDAPEST VII. KER. ROTTENBILLER-UTCAI KÖZS. POLGÁRI FIUISKOLA CSERKÉSZ CSAPAT VEZETŐSÉGE
BUDAPEST 7TH DISTRICT MUNICIPAL SCHOOL AT ROTTENBILLER-STREET COMMAND OF THE BOY SCOUT TEAM
Fleur de lys, St. Stephen's crown (Szent Korona cserkészliliommal)
Inscription in the picture: **LÉGY RÉSEN**
Perforated, 40 x 55 mm, black on orange paper, 1930s, **R**

81.11 GIESSWEIN SÁNDOR 5 FILLÉR
GIESSWEIN SÁNDOR 5 FILLÉR
Portrait, fleur de lys (Arckép cserkészliliommal)
Perforated, 37 x 50 mm, black on bluish paper, 1920s
Note: Giesswein, a catholic priest and politician is also on stamp No 44.03.

81.12 I. PAX THING GÖDÖLLŐ 1939
1ST PAX THING GÖDÖLLŐ 1939
Set of 4 designs, perforated, 35 x 45 mm, grey and blue on white paper, with perforated tab, signed Fery, printed by Samum Altesse

1) Kossuth's coat of arms with lilly (Kossuth-címer cserkészliliommal)
2) Kossuth's coat of arms with stylised lucerne (Kossuth-címer stilizált lóherével)
3) Scout girl saluting (Tisztelgő cserkészlány)
4) Dove of peace (Békegalamb)

81.13 Cserkészfiuk
Boy-scouts
Set of unknown number of colour litho stamps, printed by Magyar Földrajzi Intézet R.t., pre WWI. Designer unknown. Known designs:

1) Scout camp, sentry in the foreground (Cserkésztábor őrtálló cserkésszel)
2) Scout blowing horn, in the background national flag and an another scout (Cserkész kürtös, a háttérben lobogó nemzeti zászló és őrtálló cserkész)
3) Scouts preparing their evening meal (Bográcsnál vacsorát készítő cserkészek)

81.14 MAGYAR CSERKÉSZ SZÖVETSÉG JÓPONT BÉLYEG 20 PONT - FILLÉR
ASSOCIATION OF HUNGARIAN SCOUTS GOOD POINTS' STAMP
20 POINTS - FILLÉR
Scouts crowding the cash desk holding their good point sacks
(Cserkészek a pénztár előtt, kezükben jópont-zsákokkal)
Perforated, 34 x 48 mm, blue on white paper, about 1930
History: 'Good points', given for special missions (such as collecting scrap metal, assisting ill and elderly people etc.) could be converted into cash.

81.15 **1933 JAMBOREE BUDAPEST-GÖDÖLLŐ**
1933 JAMBOREE BUDAPEST-GÖDÖLLŐ
Jumping deer and fleur de lys (Ugró szarvas és cserkészliliom)
Dotted, 50 x 50 mm, green on white paper

LEVENTE ISSUES/LEVENTE-BÉLYEGEK

The "Levente", a paramilitary youth organisation was founded in 1928. The original aim was to provide paramilitary training to all young males of school age in a country otherwise very much limited on the military field by the Trianon Peace Treaty.

Note: For sports related Levente stamp see No 504.03.

81.20 **LEVENTE BÉLYEG**
LEVENTE STAMP
Boy waving flag (Zászlót lengető fiú)
Perforated, 30 x 35 mm, early 1930s

4 fillér -	lilac
8 fillér -	blue
40 fillér -	lilac

81.21 **TE IS ADD ODA RONGYAIDAT MERT EZ HAZAFIAS KÖTELESSÉGED**
YOU TOO GIVE US YOUR RAGS BECAUSE IT IS YOUR PATRIOTIC DUTY
A figure of rags between city buildings and village houses
(Rongyfigura városi épületek és falusi házak között)
Perforated, 40 x 50 mm, multi-coloured, printed by Athenaeum, Budapest, about 1942
Text printed on the back:
1 KG HÁZTARTÁSI RONGY ÁTVÉTELÉT ELISMERJÜK LEVENTÉK
RECEIVED 1 KG OF HOUSEHOLD RAG LEVENTE
History: The Levente initiated a recycled material campaign in 1940 helping the war effort.
Note: This stamp is a miniature version of a poster, designed by Kocsis.

General note: See also retirement fund stamps, No. 842.14.

82.01 **Éder Antal Gyula ZONGORA ÉS HARMONIUM NAGY RAKTÁRA BUDAPEST IV., PÁRISI UTCZA TELEFON: 9-24. ALAPITTATOTT 1846.**
Lady playing the piano (Zongorázó hölgy)
Imperforate, 85 x 65 mm, black and red on white paper

82.02 CSELÉNYI JÓZSEF MAGYARNÓTA ESTJE MAGLÓDON 1934. SZEPT. 9.-ÉN
CSELÉNYI JÓZSEF'S HUNGARIAN SONGS EVENING AT MAGLÓD 9. SEPT. 1934
Singer and band on stage (Az énekes és a zenekar a színpadon)
Perforated, 50 x 40 mm, blue on white paper, signed P. Schuller, 934., **R**
Note: Published by the singer himself.

82.03 M. CZ. ORSZÁGOS EGYESÜLETE
H. G. NATIONAL SOCIETY
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 55 x 35 mm, black and white, c. 1900, **R**

82.04 M.(AMGYAR) C.(IGÁNYZENÉSZEK) O.(RSZÁGOS) SZ.(ÖVETSÉGE) 50 fill.
NATIONAL ASSOCIATION OF GIPSY MUSICIANS 50 fill.
Violin (Hegedű)
Embossed, serrated, 30 x 20 mm, red and white, 1930s

82.05 **Iparos Polgári Dalos Egylet MISKOLC 1936 20 FILLÉR**
Tradesmen's Civic Choir Society MISKOLC 1926 20 FILLÉR
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, green and brown on white paper
Note: Known from description only.

82.06 MISKOLCZI-DALÁREGYLET JUBILEUMÁRA 1854-1934
FOR THE JUBILEE OF THE CHOIR IN MISKOLC 1854-1934
The choir's badge (A kórus jelvénye)
Embossed, serrated, 30 x 38 mm, colours: red on black; light green on green; white on green; white on red; light green on red; yellow on blue. Printed by Altlechner, Budapest

82.07 OSZTROVSZKY KÁLMÁN ZONGORAKÉSZITÖ ÉS HANGOLÓ TELEFON 538 MISKOLCZ SZÉCHÉNYI UTCA 86 SZ. SZEMBEN A WEIDLICH UDVARÁVAL ZONGORÁT ELAD BECSERÉL ÁTALAKIT JAVIT ÉS HANGOL
OSZTROVSZKY KÁLMÁN PIANO MAKER AND TUNER PHONE 538 MISKOLCZ SZÉCHENYI UTCA 86 OPPOSITE THE WEIDLICH COURT SALE EXCHANGE, MODIFICATION, REPAIR AND TUNING OF PIANOS
Piano (Zongora)
Perforated, 35 x 35 mm, dark blue on pink, pre WWI

82.08 **SZENTIRMAY ELEMÉR 1836-1936 CSAK EGY KISLÁNY...**
SZENTIRMAY ELEMÉR 1836-1936 THERE'S ONLY ONE GIRL ON THE WORLD...
Young man singing, Gipsy fiddler playing for him (Éneklő fiatalember, cigányzenész kíséri)
Perforated, 40 x 30 mm, red and black on white paper, printed by Samum Altesse, Budapest
Note: Text taken from a popular song.

82.09 **Tangóharmonika Est május 14.**
Tango Harmonika Evening, 14 May
Young man playing his instrument, MARNITZ inscription on it
(Fiatal harmonikás, hangszerén MARNITZ felirattal)
Perforated and imperforate, 60 x 85 mm, woodcut, black on violet, signed Pato (1939)
History: Event sponsored by Mr Marnitz, the tango harmonika king of the 1930s. **R**

82.10 **U. D. V. MUSIK WETTSTREIT IN MOSONSZOLNOK-ZANEGG 1. VI. 1930**
U. D. V. MUSIC COMPETITION IN MOSONSZOLNOK-ZANEGG 1.6. 1930
Lyra (Lant)
Embossed, 55 x 50 mm, lyre shaped, blue and white
Note: More of a die cut than a Cinderella, but included in all main catalogues.

82.11 **vegyen homocord mester lemezeket**
buy homocord master disks
Boy pointing out the importance of buying such disks
(Fiú az ilyen lemezek vételének fontosságát magyarázza)
Perforated, 40 x 50 mm, red, black and grey on white paper, signed L. K., printed by Globus

82.12 **XII. ORSZÁGOS DALOSVERSENY DEBRECEN 1929. JUN. 29-30**
12TH NATIONAL SINGERS COMPETITION IN DEBRECEN 29-30. JUNE 1929
Set of 2 designs, perforated, 35 x 50 mm, brown on white paper; blue on yellow paper; signed, probably printed/published by Pálnagy I., **R**

1) Csokonay's statue (Csokonay szobor)
2) Lady with ribbon made of notes (Kottákból készült szalagot tartó nő)

83 TRANSPORTATION: SHIPS, TRAINS AND AUTOMOBILES/ KÖZLEKEDÉS: HAJÓZÁS, VASUT ÉS GÉPKOCSI

Now, a very popular theme, with emphasis on technical historical details. Cars are best represented. There are more related material to be found on them in chapter No 2. Stamps depicting ships were numerous before WWI, few were printed afterwards. There are no railway related stamps except of an electric train commuting between Vienna and Pozsony just before WWI.

Literature/Irodalom:

A magyar közlekedésügy monográfiája. Budapest, é. n. (1935)

Czére Béla: Magyarország közlekedése a 19. században. MÁV Rt. Budapest, 1997.

831 SHIPS/HAJÓZÁS

Note: Warships to be found at chapter 6, No. 630.01.

831.01 **MAGYAR ISKOLA HAJÓ**
HUNGARIAN TRAINING SHIP
Warship with Turul bird over it (Hadihajó, fölötte Turul)
Perforated and imperforate, 40 x 25 mm, lilac; red; green, about 1910, **R**

831.02 „ADRIA" COMP. ROYALE HONGROISE DE NAVIGATION MARITIME SOC. ANONYME, FIUME DÉPARTS RÉGULIERS SERVICE DE LUXE TRIESTE-FIUME-SICILE-MALTE-TUNIS-ALGERIE-GIBRALTAR-MAROC-ILES CANARIES-ESPAGNE
ROY. HUNG. SEA NAVIGATIONAL CO. LTD., FIUME REGULAR DEPARTURES LUXURY SERVICE TRIESTE-FIUME-SICILY-MALTA-TUNIS-ALGER-GIBRALTAR-MAROCCO-CANARY ISLANDS-SPAIN
Steamer (Gőzhajó)
Perforated, 55 x 35 mm, multi-coloured, also in Italian and German, pre WWI, **R**

831.03 MAGYAR KIRÁLYI FOLYAM ÉS TENGERHAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ROYAL HUNGARIAN RIVER AND SEA NAVIGATION COMPANY LIMITED
Set of 3 lithographed designs, perforated, 65 x 40 mm, multi-coloured, pre WWI, **R**

1) The Iron Gate on the Danube from birds eye view with the company's logo (A Vaskapu madártávlatból, a Társaság jelvényével)
   Note: Also circular.
2) Steamer passing by the Iron Gate (A Vaskapuban haladó gőzös)
3) Tabula Traiana

832 TRAINS/VASUT

832.01 VILLAMOS VASUT POZSONY-WIEN MEGNYITÁS: 1914 JAN. 25
ELECTRIC TRAMWAY POZSONY-VIENNA OPENING: 25 JANUARY 1914
Set of 2 designs, perforated, 55 x 40 mm, orange; blue; signed Amberg József, published by P.(ozsonyi) O.(rszágos) H.(elyi) É.(érdekű) V(asút)., printed by Angelmayer, Pozsony

1) Winged wheel with Pozsony's silhouette (Szárnyaskerék Pozsony sziluettjével)
2) Giant wheel with Vienna's silhouette (Óriáskerék Bécs sziluettjével)

History: A short and sorry one. By the end of WWI the line was closed never to be re-opened.

833 AUTOMOBILES/GÉPKOCSIK

The technical wonder of the turn of the 19th and 20th Century, the automobile become by now one of the most sought after themes in collectors circles, second only to aviation. Considering its popularity at the time, surprisingly few stamps were printed on that theme.

General note: Automobiles (on publicity stamps) see also under sub 261.

833.01 Tátra Adria turaut 1913 (Course Tatra-Adriatique 1913)
High Tatras - Adriatic Sea Rally 1913 (Course Tatra-Adriatique 1913)
Car, the High Tatras in the background (Gépkocsi, háttérben a Magas Tátra)
Perforated, 40 x 55 mm, multi-coloured, **R**
History: The rally was organised by the Roy. Hungarian Automobile Club (M.A.C.), which also organised the following events.

833.02 TURAUT A KÁRPÁTOKBAN KARPATENFAHRT CIRCUIT DES CARPATHES 1914. MÁJUS 24-31.
KARPATHIAN RALLY 24-31 MAY 1914
Man driving a car, on the lower left side St. Stephans crown
(Sofőr a kocsijában, a bal alsó sarokban a Szent Korona)
Inscription: **KIR. MAGYAR AUTOMOBIL CLUB**
ROY. HUNGARIAN AUTOMOBILE CLUB
Multi-coloured, perforated, 50 x 65 mm, printed by Seidner Müintézet, Budapest, **R**

833.03 HORTOBÁGY BALATONI TURAUT 1922
RENDEZI: A KIR. MAGYAR AUTOMOBIL CLUB JUNIUS 1-4-IG
HORTOBÁGY-BALATON RALLY 1922 ORGANISED BY:ROY. HUNGARIAN AUTOMOBILE CLUB 1-4 JUNE
Car racing, flag of the club waving at the left (Száguldó gépkocsi, a klub zászlója bal oldalt)
Perforated, 40 x 60 mm, signed by M. D., **R**

833.04 Az automobil félévszázada 1936
Half a century of the automobile 1936
Racing car and the first automobile (Versenyautó és az első automobil)
Perforated, 35 x 45 mm, brown and black on white paper, printed by Samum Altesse

833.05 **Hegyi versenyút Benz 1920. X. 20.**
Mountain race track Benz 20. 10. 1920
Racing car (Versenyautó)
Imperforate and perforated, 55 x 41 mm, multi-coloured, signed Weiss A., **R**
Note: Overprinted on stamp No 261.01.

833.06 HUNGÁRIA-BÉRAUTÓK V., SZIGET-UTCA 20. TELEFON 157-29 ÉJJEL-NAPPAL
HUNGARIA RENT A CAR V., SZIGET-UTCA 20. PHONE 157-29 DAY AND NIGHT
Stylised wheel (Stilizált autókerék)
Circular, perforated, 40 mm, red; blue on white, pre WWI

The New Zealand Government stamps (issued by the Life Insurance Department), of the so called "Lighthouse set" from the year of 1891 is well known among philatelists. The Hungarian Post published a "Savings and Insurance" set in 1958 of 6 designs, of which 2 stamps were related to insurance. An insurance FDC was printed for the occasion which is unique internationally.

Less is known in philatelic circles are the very numerous insurance and assurance Cinderella stamps. This is a relatively unchartered but complex field, not helped by various overlappings, such as revenues, semi-revenues and semi-officials.

Stamps used by insurance / assurance companies may roughly be categorised as follows:

1) publicity seals and stamps
2) insurance/assurance fee stamps
3) membership stamps of insurance / assurance company employees' organisations.

As for the first group, it is important to note that insurance and assurance companies were among the first to use (usually circular) seals, as early as the 1860s. These early seals were used first for authentication and, secondly, for publicity purpouses second (Note: in English letter seals and in German siegelmarken). Real publicity stamps arrived much later, i. e. around 1900.

The second group 'fee-stamps' is the most numerous category, which served as receipts for monthly insurance / assurance fees or one off fees in the transportation (life and accident or damage and theft insurance). In most cases value is indicated but there are many fee stamps without denomination.

Theoretically, these properly are revenues and as such, according to the latest decision of the FIP, fee stamps are classified as philatelic. However, there remains controversy about this special field and special catalogues, such as Mr Flóderer's Catalogue of Hungarian Revenue Stamps or the Official Catalogue of Hungarian Stamps 1988 lists only a very few of them, (such as No 842.51) mainly of assurance organisations.

Contribution or fee stamps, especially for life and accident as well as for health assurance have been used from about 1900 as the most convenient and foolproof means for conducting such business. A Hungarian expert, a Mr *Nok* Ferenc even came up in the early 1940s with the idea using *twin or doubled fee stamps* but his idea was rejected and never materialised.

Of the various insurance types a) life and accident, and b) transportation, insurance stamps are the most common, with the first one having a lead from the 1880s.

Insurance in transportation includes two kinds of insurance: for passengers (life and accident insurance) and for personal or common property (luggage and goods) on railways, roads, water and airways.

The MÁV, the Hungarian State Railways had been using insurance stamps attached to tickets since 1908. Even in 1999, a separate insurance company was founded to handle luggage loss and damages. The railways set the upper limit for life insurances at 25,000 Korona - at the time when a monthly income of 250 Korona was considered to be modest.

The MÁV's information leaflet on insurance from 1908 contains the following sentence: "The insurance contract is made valid by the passanger or expediteur buying insurance stamp. This stamp has to be glued by the carrier to the ticket or on the registration form in case of express delivery, on the second copy of freight bill or on the reverse side of cloakroom ticket."

The fare for freight was established at 1,000 th of the declared value, in case of live animals at 6 promilles (6 thousands). Theoretically, insurance was not mandatory on the railways but very soon become a routine to sell tickets with insurance stamps. As cashiers were instructed to cancel every stamp sold, ones which are not cancelled are rare on documents.

The railway passanger and luggage insurance system, based on stamps was gradually taken over by the other transportation companies. In the long distance (inter-city) coach transportation. Stamps for accident insurance were mandatory introduced by ministerial decree (5700/1937 K. M.) in 1937. The next regulation came a decade later (170.222/1947. Ip. Min.) by the Minister of Industry making insurance mandatory for *freight transportation on public roads,* designating the Európai Áru- és Podgyászbiztosító Intézet (European Freight- and Luggage Insurance Co.) for handling such deals.

Some unusual, perhaps bizarre, kinds of insurance existed before WWI, such as the Christmas insurance introduced for frequent Christmas tree fires, devastating citizens' homes. Hunters' insurance (life and accident) was introduced after WWII by ministerial decree (126.300/1946 Mez. Min.), handled by the Fonciére. This latter form of insurance remains in force.

Just before the turn of the century about 40 insurance companies were active in Hungary. Until WWI their number grew considerably, nearly tripling their total in the last peaceful year, i. e. in 1913. Slightly more than half of their numbers were owned by foreign firms, mostly Italian, Austrian, German and British. Of the foreign firms, the ones belonging to the Allied Powers cut all contacts and business with the outbreak of hostilities and had, if only temporary, 'withdrew' from the Hungarian market. The war ate up 88 % of the insurance companies' assets. Re-organisation of the totally collapsed market began in 1922, gaining impetus in 1926 with the introduction of the new currency, the Pengő, which put an end to inflation. By that time foreign investment had returned, if not to a scale as before WWI.

Most of those firms, Hungarian or foreign, had been freely using 'insurance stamps', either in their internal administration, consumer contacts or for publicity purposes. It appears that only reassurance firms did not use such stamps.

As for the assurance, it is complex in the extreme, for both the expert and collector alike. In the early period, i. e. middle and second half of the 19th century there were hundreds of mutual aid organisations being active in the field of health, burial or retirement funds, or such exotic ones as providing dowry for the lower middle class brides. Many of these organisations used contribution stamps. As a rule, most of those 'mutual aid societies' were organised either along religious or interest lines. Government related or sponsored assurance organisations started to spring up much later, in the last decades of the 19th century. Just before WWI there were two government owned health / accident assurance companies and about a dozen retirementfund raising, mainly private, ventures. To try to list and record early assurance business stamps could take years of intensive teamwork As a result, only the main items are recorded below.

The assurance business underwent basic reforms in 1927 when two big government assurance institutions, the OTI and the MABI were formed (see below), effectively covering most of the population with the blanket of health services and retirement benefits.

The insurance / assurance business in Hungary, totally devastated again by the next world war, was 'nationalised' in 1947-48, the Állami Biztosító, i. e. the State Insurance Company taking over most of the remaining assets of the insurance field. Only a few companies survived: either they were too small or neglected by the State, such as the miners' assurance circles or, as in freight insurance, had some Soviet interest invested and therefore could not be touched.

Finally, mention is necessary of the insurance / assurance employee's own organisations. Only a few in number, it is a separate and most interesting field. Stamps of this group on do belong to the category of membership stamps, but are listed separtely below.

Literature/Irodalom:

Insurance
ifj. Dr. Csury Jenő-Marosi Imre: A magyar biztosításügy története. Budapest, 1931.
Hosang, Joachim: Die Jagdfiskalwertzeichen von Ungarn. Selbstverlag, o. J.
Maxa, Vojtech: Perfins of Hungary. Publ. by David D Malyon, England é.n.
Assurance
A magyar társadalombiztosítás ötven éve 1892-1942. Kiadta az Országos Társadalombiztosító Intézet, Budapest, 1942.
Nok Ferenc: Állítsuk fel a Nemzeti Népbiztosítót az ikerbélyeg-rendszer alapján. Budapest, 1943.

ALLIANZ (SZÖVETSÉG; GIZELLA)

841.01 a)

ALLIANZ. 20 HELLER FILLÉR HALIRU HELERÓ

ALLIANZ. 20 HELLER FILLÉR HALIRU HELERÓ

Denomination in shield like form with oak leaves on both sides

(Értékjelzés kétoldalt babérlevelekkel díszített pajzsban)

Perforated, 27 x 22 mm, green on white paper, about 1892

History: A Vienna based company, founded 1892. Remained in business until 1900.

b)

"ALLIANZ" LEBENS- U. RENTEN-VERSICHERUNGS ACT. GES. IN WIEN

„ALLIANZ" ÉLET- ÉS ÉLETJÁRADÉK BIZTOSITÓ RÉSZV. TÁRS. BÉCSBEN

Min. geometrical decor at the corners (Virágdíszítés a sarkokban)

Perforated, 28 x 22 mm, bi-lingual, denomination given also in both languages, about 1892

20 FILLÉR/HELLER - red on white paper

40 FILLÉR/HELLER - brown on white paper

c)

SZÖVETSÉG ... FILLÉR

ALLIANCE ... FILLÉR

Floral decor, empty space for date imprint (Virágdísz, üres mező a dátumnak)

Perforated, 30 x 25 mm, about 1898

60 FILLÉR - red on white paper

d)

GIZELLA VEREIN

GISELLE'S SOCIETY

Text only (Szövegbélyeg)

Imperforate, 55 x 17 mm, black on green paper, about 1890

History: A subsidiary company, founded for securing dowry for girls of lower middle-class families.

ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ

841.02 a)

ÁLLAMI BIZTOSITÓ N. V. VADÁSZ SZAVATOSSÁGI BIZTOSITÁS 1948-1950 8 Ft

STATE INSURANCE N.(ATIONAL) CO. HUNTERS ASSURANCE 8 Ft

Deer's head in a circle (Körbe helyezett szarvasfej)

Perforated, 33 x 25 mm, red on white paper

History: The State Insurance Co. was founded June 1948. By the mid 1950s managed to 'incorporate' most of the insurance companies.

b)

ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ BALESET ELLEN VÉDEKEZZ!
PEDAGÓGUS HITELSZÖVETKEZET

STATE INSURANCE BEWARE OF ACCIDENTS!

TEACHERS' CREDITING CO-OPERATIVE

Schoolboy with bandaged left hand (Iskolásfiú felkötött karral)

Perforated, 38 x 48 mm, brick red on white paper, signed Gönczi, about 1948

History: A new product of the company, insurance against accidents in school, was introduced in September 1948 with the co-operation of the teaching staff.

841.03 EURÓPAI ÁRU- ÉS PODGYÁSZBIZTOSITÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST
EUROPAEISCHE GÜTER- U. GEPAECK-VERSICHERUNGS AKTIENGESSELTSCHAFT
EUROPSKO DIONIKO DRUTVO ZA OSIGUROVANJE ROBE I PUTNE PRTIJACE
COMPAGNIE EUROPÉENNE D'ASSURANCE DES MARCHANDISES ET DES BAGAGES (SOCIÉTÉ ANONYME)
EUROPEAN MERCHANDICE AND LUGGAGE INSURANCE Co. LTD BUDAPEST

a)
MERCHANDICE AND LUGGAGE INSURANCE FEE STAMPS
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, text in four languages (Hungarian, German, Croatian, French). Railway related
History: The company was founded 1907. In 1946 75 % of its shares was taken over by the Soviets. The company was able to retain its name until 1953 when it merged with the National Insurance Co.

b)
about 1907-1918
ÁRUBIZTOSITÁS AZ ÁLLOMÁSON KIFÜGGESZTETT FELTÉTELEK SZERINT KEZELÉSI DIJ 20 f(illér)
MERCHANDISE INSURANCE ACCORDING TO THE CONDITIONS TO BE SEEN ON THE WALL OF THE RAILWAY STATIONS HANDLING-FEE 20 f
37 x 22 mm, lilac-wine red on white paper
Overprint: Handling fee overprinted in black: **Kezelési díj 1 K(orona)**
Note: Inscriptions also in the remaining three languages with minuscule print.

c)
1918-1926
Perforated, 30 x 35 mm, min. floral decor on the borders, brown on white paper. In the middle white section for value insured, given in Korona. Hungarian text only.
BIZTOSITVA AZ ÁLLOMÁSON KIFÜGGESZTETT FELTÉTELEK SZERINT BIZTOSITÁSI ÖSSZEG .... KORONA BIZTOSITÁSI DIJ ..... KORONA PODGYÁSZBIZTOSITÁS
INSURED ACCORDING TO THE CONDITIONS GIVEN ON THE POSTER AT STATIONS INSURED VALUE ...... KORONA INSURANCE FEE ...... KORONA LUGGAGE INSURANCE

841.04 FONCIÉRE ÁLTALÁNOS BIZTOSITÓ INTÉZET VADÁSZ SZAVATOS BIZTOSITÁS
FONCIÉRE GENERAL INSURANCE INSTITUTE HUNTERS' ASSURANCE
Rabit (Nyúl)
Perforated, 25 x 20 mm, dark blue on light blue paper
Overprint: **1946-47 Ft ...** in red
Note: Stamps overprinted for the season 1947-1948 are known, **R**. Beware of forgeries.
History: Founded in 1874 as a purely Hungarian venture. It opened subsidiaries in the neighbouring countries having main offices in Belgrade, Bucharest and Prague.

841.07 GAZDÁK M(EZŐGAZDASÁGI) B(IZTOSÍTÓ). UNITAS
Gazdák mb. UNITAS
Turul
FARMERS AG.(RICULTURAL) INS.(URANCE) Co.
Farmers Ag. Ins. Co. UNITAS
Turul
Perforated, 30 x 38 mm, red on orange base and yellow paper; red on yellow base and white paper, in use about 1940-1944

Note: Phöenix stamps overstamped in black. Values run 3, and 6 Pengő, plus "ill.(eték) többlet" (extra revenue paid) 7 and 14 fill.(ér)
History: Founded 1899 by wealthy landowners it worked under various names until 1946. The Phöenix had a vested interest in it.

841.08 KÖZÉPEUROPAI ÉS „MINERVA" ÁLT. BIZTOSITÓ R. T.
SEGITS MAGADON ISTEN IS MEGSEGIT
CENTRAL EUROPEAN AND "MINERVA" GENERAL INSURANCE CO. LTD.
HELP YOURSELF GOD WILL HELP YOU
Guardian angel standing over child learning at a table
(Őrangyal asztalnál tanuló kisfiú fölé hajol)
Perforated, 30 x 40 mm, blue on white paper, face values (1, 2, 3, 5) in Pengő
Note: Validations for the season usually made by firm's perforations.
History: Founded 1920.

MAGYAR ORSZÁGOS (MOBIRT)
841.09 a)
MAGYAR ORSZÁGOS BIZTOSITÓ INTÉZET R. T.
HUNGARIAN NATIONAL INSURANCE INSTUTUTE Co. LTD.
Name of the company in a curved line, under it Turul, value given in the empty circles at every corner, floral decor
(Az Intézet neve hosszú ívben, alatta egy Turul, az értékjelzés üres mezőkben minden egyes sarokban)
Perforated, 40 x 25 mm, orange; light brown; poor print, value and date overprinted in black, in use between 1930-1940
Note: Many shades and size variations exist.
History: Founded 1916 as the insurance department of the famous WWI 'Augusta Fund'.
b)
„MOBIRT"
All of the „Nemzeti"-stamps overstamped in black **„MOBIRT"** as well as of value and date. In use between 1923-1924
c)
MOBIRT ... KORONA KEZELÉSI KÖLTSÉG PÓTLÉK ... K
MOBIRT .... KORONA EXTRA HANDLING FEE OF .... K
Floral decor with ''dotted'' frame (Virágdísz „pontozott" kerettel)
Perforated, 40 x 25 mm, colours varying according to value. In use between 191?-1926
Extra handling fee amounted to 10 % of the stamp value

20 FILLÉR - lilac; blue
2 KORONA - orange
10 KORONA - lilac
20 KORONA - green
40 KORONA - blue
Empty value space - red

Note: From 1923, due to the galloping inflation this stamp with empty space for value and date to be stamped was in use until mid 1926. Highest known denomination stamped in is 500 KORONA.

MAGYAR-FRANCZIA (FRANCO-HONGROISE)
841.10 a)
MAGYAR-FRANCZIA FRANCO HONGROISE 20 (krajcár)
HUNGARIAN-FRENCH (INSURANCE) 20 (krajcár)
Minimal floral decor at the corners (Virágdísz a sarkokban)
Perforated, 27 x 22 mm, light red on thin white paper, in use till 1900
History: Founded by Union Generale, Paris in 1879 incorporating also German capital. A very respectable firm with nationwide network.

b)

MAGYAR-FRANCIA FRANCO-HONGROIS ... FILLÉR/HELLER

HUNGARIAN-FRENCH FRANCO-HONGROIS ... FILLÉR/HELLER

Value in oval frame, min. floral decor (Érték ovális keretben, virágdísz)

Perforated, 30 x 25 mm, in use about 1890-1900

10 - orange; blue on white paper
20 - red on white paper

NEMZETI (NATIONAL)

841.11 „NEMZETI”

”NATIONAL”

Contribution (fee) stamps (Díjfizetés-bélyegek)

a)

Value printed in the very centre and every corner of the stamp, empty space below for date handstamping, company's name printed curved over the value

Perforated, 22 x 22 mm, values given in fillér, in use from about 1900 until 1919

20 FILLÉR - green on white paper
30 FILLÉR - brown on white paper
40 FILLÉR - red on white paper
120 FILLÉR - green on white paper (poor print)

b)

Value printed in a box, over it the company's name slightly curved, on both sides netlike decor. Below the denomination empty space for date hand-stamping

Perforated, 25 x 20 mm, in use form about 1910 till 1919

20 FILLÉR - light blue on white paper
60 FILLÉR - brown on white paper

c)

“Line-framed” (Vonal-keretes bélyegek) stamps. Denomination printed in the upper centre part and every corner of the stamp, under central value free space kept for date hand-stamped in, frame made by slightly curving lines. Perforated, in use between 1914-1920

i/ Size 27 x 21 mm

20 FILLÉR - blue
30 FILLÉR - lilac
40 FILLÉR - red
50 FILLÉR - brown
60 FILLÉR - grey
100 FILLÉR - red; green

Note: Every stamp on white paper, many shades in all denominations

ii/ Size 40 x 25 mm

100 FILLÉR - red
120 FILLÉR - green
150 FILLÉR - lilac
200 FILLÉR - pink; red
300 FILLÉR - blue

d)

“Fishlike framed’’ („Halas-keretű” bélyegek) stamps. Company’s name and denomination given in the upper central part of the stamp, value given also at every corner. Frame made rom a fishlike form, boxing in the text and denomination. Empty space kept below for date handstamped. Perforated, in use from about 1916 till 1926

i/ Size 30 x 35 mm

40 FILLÉR - orange

ii/ Size 40 x 25 mm, serrated

150 FILLÉR - lilac; brown; grey
300 FILLÉR - blue
400 FILLÉR - greyish-brown; grey

500 FILLÉR - wine red; brown
20 KORONA - brown
50 KORONA - grey-brownish

e)

"Dotted-line" („Pont-keretes" bélyegek) stamps . As above, frame made of dotted (megszakított) lines. Serrated, 40 x 25mm, in use between 1922-1926

1 KORONA - green
15 KORONA - brown
20 KORONA - brown
50 KORONA - greyish-brown

f)

Text only (Szövegbélyeg)
1919. julius 100 FILLÉR
Serrated, 25 x 22 mm, blue on brown base, poor print. **R**

History: The "Nemzeti Balesetbiztosító Rt." (National Accident Insurance Co. Ltd.) was founded in 1893, from the turn of the century active also in life and fire insurance.

Note: Printed during the Soviet Republic, a harsh time for any insurance company.

841.12 „ORION" ÁLT. ÁLLAT BIZTOSITÓ EGYLET

A m. kir. pénzügy-Minist. 1875-ik 15028 sz. rend. értelmében BÉLYEGMENTES

"ORION" GEN. ANIMAL INSURANCE SOCIETY
According to decree No 15028 of the roy. Hung. Min. of finan. of 1875 NO STAMP IS NEEDED
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 28 x 35, blue on white paper, about 1880, **RR**

History: Founded 1875 it went out of business just two years later.

Note: "No stamp needed" refers to revenue stamp, a must by law for all insurance policies completed with the exemption described by special Ministerial decree. A delightfulcase of "no stamp" text on a stamp, a curiosity in itself.

PHÖNIX

841.13 PHÖNIX ÉLETBIZTOSITÓ TÁRSASÁG

PHOENIX LIFE INSURANCE COMPANY

a)

Twin stamp for document handling
Perforated, 30 x 40 mm, left side with the letter "Ü"(gyintézés), right side with number (valu in Pengő for the given life insurance contract), as well as date and serial number printed on both stamps. Light lilac on white paper. **R**

Note: The left side of the twin stamp was attached to the company's main register book, the right side to the case file, in effect establishing a fast, foolproof filing and handling method.

b)

Fee stamps
Perforated, 30 x 40 mm, with a Turul, by some presumably a Phoenix bird, with year, month and value of the insurance, value printed in black, 1920s and 1930s

6 pengő - blue print and frame on yellow-white base
7,50 pengő - blue print and frame on orange-pink base
9 pengő - blue print and frame on light red-white base

Overprints: **Arany** (Gold) in black.

History:The firm was established in 1882 with Austrian capital. It is of interest to know that there was an other "Phoenix" company, the Phöenix Általános Biztosító Társaság (Phoenix General Insurance Company), also an Austrian firm.

On the Phönix stamps contribution value sometimes is given in 'aranypengő', i. e. 'gold pengő'. It reminds a curious form of life insurance, practised in the 1930s. The "gold Pengő" was introduced by decree No 4560 M.E. in August 1931 but was never been used as intended, remaining theoretical, accountancy means where 1 pengő equalled 1 gold pengő. It was a means to convert existing and future life insurance policies into hard currencies, mainly the US Dollar.

As the world economic crisis began to be felt, more conspicuous clients wanted to secure their insurance policies and went mainly for the dollar: in 1932 73 % of new life insurance policies were contracted in U.S. Dollars. Ironically, the Dollar produced a catastrophic 40 % drop the next year.

841.14 TURUL MOBIRT ... PENGŐ

TURUL MOBIRT ... PENGŐ
Turul, stylised flowers on both sides of the open square kept open for hand-stamped value
(Turul, középütt üres mező az értékjelzésnek, amelynek mindkét oldalán stilizált virágok láthatók)
Perforated, square shaped, 20 mm, red on white paper, first half of the 1940s
History: The "Turul Magyar Országos Biztosító Intézet Rt." (Turul Hungarian National Insurance Co. Ltd.) was established in 1917.

UNIVERSALE

841.15 a)

UNIVERSALE .... HELLER FILLER CENTESIMI HALÉRU HALERZY VINARJE
Rosetta over the comp. name, value given in the right bottom part
(Rozetta a vállalat neve fölött, értékjelzés a jobb alsó sarokban)
Perforated, 25 x 20 mm, coloured, in use until 1900. Values given in 6 languages

20 - lilac on blue base and white paper
30 - orange on blue base and white paper
50 - dark blue on blue base and white paper
100 - blue on reddish base and white paper
blue on light blue base and white paper

b)

Company's name at the upper line, value in centre, concentric cirles on both sides
(A vállalat neve a bélyeg felső részén, értékjelzés középen, mindkét oldalon koncentrikus körök)

30 - blue on white paper
50 - blue on white paper

History: The "Universal Lloyd Elemi és Szállítmánybiztosító Rt." (Universal Lloyd Freight Insurance Co. Ltd.) bankrupted in 1929.

841.16 MAHÁZ BIZTOSITÁSI DIJ 25 FILLÉR

MAHÁZ INSURANCE FEE 25 FILLÉR
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 19 x 23 mm, brown, c. 1930

SELF HELP ORGANISATIONS, RETIREMENT FUNDS, BURIAL SOCIETIES AND OTHER ASSURANCE RELATED SOCIETIES
/ ÖNSEGÉLYZŐ EGYESÜLETEK, NYUGDÍJALAPOK, TEMETKEZÉSI ÉS BETEGBIZTOSÍTÓ EGYESÜLETEK

There is a great abundance of self help organisations which qualify to this group, many of whom published their own stamps. Their number may be estimated well over 200. A problem is that most of those stamps belong to the membership / contribution category and at best constitute a bordercase. Nevertheless, examples are given for each of the important groups and subgroups.

842.01 **Brennbergi Öns. Egy. 1 Ft**
Self-help Society of Brennberg 1 Ft
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 20 x 8 mm, red on white paper, 1946
History: An assurance related organisation, founded by a small coal mining community in Western Hungary at the turn of the century, it managed to survive until mid 1950s.

842.02 BÁNYÁSZ-BALESETBIZTOSITÁS Ft 4,80
MINERS' ACCIDENT INSURANCE Ft 4,80
Miners tools (Keresztbe tett bányászkalapácsok)
Perforated, 33 x 18 mm, on yellow paper, c. 1948

RETIREMENT FUNDS/NYUGDIJEGYESÜLETEK

842.10 1936 IPAROSOK NYUGDIJ EGYESÜLETE SZOLNOK
1936 HANDICRAFTERS' RETIREMENT FUND SZOLNOK
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 30 x 48 mm, with two detachable buttons for rates paid during the year, main body yellow, tabs plain white

842.11 GONDOLJUNK MUNKAKÉPESSÉGÜNKRE ÖZVEGYEINK ÉS ÁRVÁINKRA MAGÁNTISZTVISELŐK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE BUDAPEST. BÁTHORY UTCA 5. SAJÁT HÁZ. VAGYON 5 1/2 MILLIÓ. TAGJA LEHET MINDEN MAGÁNALKALMAZOTT.
THINK ABOUT YOUR CAPACITY TO WORK LEAVING BEHIND WIDOWS AND ORPHANS NATIONAL SOCIETY OF NON CIVIL SERVANTS.
BUDAPEST, BÁTHORY UTCA 5. IN ITS OWN HOUSE. WEALTH OF 1/2 MILLION.
EVERY NON CIVIL SERVANT MAY BE ITS MEMBER.
Text with minimal floral decor (Szövegbélyeg, minimális virágdíszítéssel)
Imperforate, 28 x 40 mm, blue, printed by Márton és Vas, Budapest, about 1910

842.12 MAGYAR TÁNCTANITÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE NYUGDIJ ALAPJA JAVÁRA 30 FILL.
FOR THE RETIREMENT FUND OF THE NATIONAL ASSOCIATION OF HUNGARIAN DANCE TRAINERS 30 FILL.
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, serrated, 20 x 27 mm, blue and white, 1930s

842.13 A M. T. I. NYUGDIJEGYESÜLETE JAVÁRA
FOR THE RETIREMENT SOCIETY OF THE M. T. I.
a) 1000 KORONA; Greek column (Görög oszlop)
Perforated, 35 x 47 mm, blue on white paper, 1925, **R**

b) 10 fillér; Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, wine red on yellowish paper, about 1930

c) 1 PENGŐ; Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 35 x 22 mm, blue on pale blue paper, about 1930

History: The Magyar Távirati Iroda (Hungarian Press Agency) had about 200 employees at the time.

842.14 ZENÉSZ NYUGDIJ JAVÁRA
FOR MUSICIANS RETIREMENT FUND
Set of 2 designs, signed Márky B.

1) Portrait of Erkel (Erkel arcképe)
Perforated, 40 x 53 mm, about 1920
2 KORONA - green on white paper
5 KORONA - brown on white paper

2) Portrait of Liszt (Liszt arcképe)
Imperforate, 40 x 55 mm

842.15 **ÁLDÁS a vasutas családoknak a RUDOLF TRÓNÖRÖKÖS EGYESÜLET**
Nagy kedvezmények Csekély díjak Pénzkölcsön
THE CROWN PRINCE RUDOLF SOCIETY is a GODSEND for railwaymen's families Big premiums Low contributions Crediting in cash
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 36 x 48 mm, blue on white paper, pre WWI

842.16 MAGYAR SZINÉSZEK nyugdíjára
FOR HUNGARIAN ARTISTS' retirement fund
Two masks (Két maszk)
Perforated, 15 x 18 mm, black print on yellowish paper, about 1930

842.50 **M.A.B.I.**
M.A.B.I.
Coat of arms (Címer)
Perforated, 18 x 8 mm, red; brown; blue
History: The "Magánalkalmazottak Biztosítási Intézete" (Assurance Institute for the Self-Employed) was founded 1928, remaining active until 1949 in the capital and its vicinity.

842.51 O.M.B.I.
O.M.B.I.
National coat of arms (Országcímer)
Perforated, 22 x 8 mm, 1939, with the following denominations:

20 f	-	green
40 f	-	dark blue
1 P	-	red
2,60 P	-	lilac

Second edition, May 1944

30 f	-	light blue
1 P	-	brick red
3,90 P	-	dark blue

Note: Listed by Flóderer, p. 350.
History: The "Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet" (National Assurance Institute for the Agriculture" was founded 1939.

842.52 O.T.I.
O.T.I.
Woman's head (Női fej)
Perforated, 20 x 8 mm, multi-coloured, about 1935
History: The "Országos Társadalombiztosítási Intézet" (National Institute of Assurance) was founded 1927; its competency covered nearly the whole field, short of agriculture.

BURIAL SOCIETIES/TEMETKEZÉSI EGYLETEK

Burial societies were numerous in the 19th Century, some of them survived till the end of WWII. Most of them introduced the contribution stamp system by WWI. Those stamps normally bear no inscriptions, if there is any text, it is the following: 'Haláleseti jár(ulék). befizetés' ('Contribution for burial'), 'Tagsági díj befizetése' ('Membership fee').

On that very special field stamps are naturally collected in the original booklets, individual stamps have little or no value, besides, as usually there are no 'titles', and abbreviations are near impossible to break without the original document. These booklets come hard by, so belong to the **R** category.

842.60 **Haláleseti jár. befizetés ...**
Contribution for burial ...
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 16 x 16 mm, black print on red; black on white paper. Denomination either rubber-stamped or hand written, 1943-45
History: The stamp was printed for the Szombathely és Vidéke Ipartestület Temetkezési Biztosító Egyesülete (Burial and Assurance Society of Trade Association in Szombathely and its Vicinity).

842.70 BRAZILIAI MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ JAVÁRA
PARA CAIXA BENEFICIENTE HUNGARA
FOR THE HUNGARIAN HEALTH CARE FUND IN BRAZIL
Nurse feeding patient under palm trees (Ágyban fekvő beteget etető nővér)
Perforated, 40 x 30 mm, picture in blue, background and frame in various colours, according to denomination. Signed Vizer Géza. Late 1920s. **R**

200 REIS	-	yellow; light green
500 REIS	-	orange; greyish-yellow

Note: Hungarica.

843 PUBLICITY/BIZTOSITÁSI REKLÁM

INSURANCE LINKED TO PRE-NUMERATING MAGAZINES/
LAPELŐFIZETÉSHEZ KAPCSOLT BIZTOSITÁS

This kind of publicity stamps, i. e. insurance linked to magazines prenumerated or bought, advertised by stamps attached to the magazines appeared first in Germany before WWI. The idea was taken over by Hungarian companies relatively late, notably at the end of the 1920s and in the 1930s. Some papers, dailys, weeklys and monthly magazines featured insurance publicity stamps on their first pages providing the buyer with free of charge insurance against accidents for the duration of a week or month. One of the most popular illustrated magazines, the weekly "Tolnai Világlapja" for some time had a preprinted stamp on its cover.

According to present knowledge, the following periodicals used insurance publicity:

Title	**Specification**	**Period**
Délibáb	weekly/magazine	30'ies
Dolgozók Világlapja	montly/magazine	50'ies
Párisi Divat	weekly/fashion	30'ies
Pesti Hírlap	daily	30'ies
Szivárvány	weekly/magazine	30'ies
Tolnai Világlapja	weekly/magazine	30'ies

It is not known, with which insurance companies the magazines had been co-operating. The practice survived WWII, coming to an end with the complete 'nationalising' of the insurance business in the early 1950s.

843.01 Délibáb BIZTOSITÁSI BÉLYEG

Csakis ez a bélyeg igazolja, hogy Ön biztosítással kapcsolatos havi vevője ezen lapnak.
Ne fogadja el ezt a lapot, ha ez a bélyeg nincs rányomva!
Délibáb INSURANCE STAMP
It is certified only by this stamp that You prenumerate this weekly with linked insurance.
Do not take the paper if this stamp is not attached to it!
Woman's head with shawl (Női fej sállal)
Perforated, 40 x 45 mm, blue on white paper, 1930s

843.02 Párisi divat

Woman's head (Női fej)
Text and data see as above

843.03 DOLGOZÓK VILÁGLAPJA

Stilizied globe (Stilizált földgömb)
Imperforate, 33 x 43 mm, red on white paper, late 1940s

844 UNUSUAL INSURANCE FORMS/SZOKATLAN BIZTOSITÁSI FORMÁK

844.01 KARÁCSONY BIZTOSITÁS

CHRISTMAS INSURANCE
Christmas tree (Karácsonyfa)
Seal, 48 mm, green and white, about 1910
History: As Christmas trees were lit with candles, there were frequent accidents. A special, short term fire insurance policy was introduced sometime in the early 1910s. The christmas tree arrived from Germany in the mid 19th century, the special insurance form was also a German invention.

844.02 UTASBIZTOSITÁSA LERÓVA 8 FILLÉR

PASSANGER'S INSURANCE FEE PAID 8 FILLÉR
Bus (Autóbusz)
Perforated, 30 x 22, red
Note: Introduced by ministerial decree (5700/1937 K. M.). Intact stamps are **R,** as most of them were punctured by the conductor together with the original ticket in order to prevent reusing.

844.03 **Medgyes**
History: The stamp was printed as a revenue by municipial authorities of Medgyes, a small town in Transylvania, but used for pig insurance as contribution stamps. It remained in circulation between 1910-1914. This is the only known example of a house animal insurance stamp.
Note: Known from literature only.

845 EMPLOYEES' ORGANISATIONS/ BIZTOSÍTÁSI ALKALMAZOTTAK SZERVEZETEI

845.01 BIZTOSITÁSI TISZTVISELŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK SEGÉLY ALAPJA JAVÁRA 10 FILLÉR

NATIONAL ASSOCIATION OF INSURANCE EMPLOYEES FOR THE BENEFIT OF RELIEF FUND 10 FILLÉR
Man in tiger's skin, with sword and balance and a lion
(Férfi tigrisbőrben, karddal és mérleggel a kezében, mellette oroszlán)
Perforated, 30 x 40 mm, lilac on white paper, about 1910

845.02 EGYESÜLÉSBEN AZ ERŐ BIZTOSITÁSI TISZTVISELŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

POWER IS IN UNIFICATION NATIONAL ASSOCIATION OF INSURANCE EMPLOYEES
Resting male lion (Pihenő hímoroszlán)
Perforated, 40 x 53 mm, about 1910

50 FILLÉR	-	light green on white paper
1 KORONA	-	light red on white paper

9 VARIOUS

This Section can best be called 'OTHERS', either being borderline cases (semi-revenues) or incapable of classification. The debate surely will continue as to whether all or any are 'Cinderellas'. For example, the paper money (over) stamp or the railway ticket stamps. In the most up to date listing on Hungarian revenues, *Mr Flóderers'* catalogue contains some of these stamps (such as No 841.51 and an another one under the Insurance subchapter, No 844.13, ignoring some sports and charity related revenues or semi revenues). Knowing *Mr Flóderer*'s thoroughness, this percentage seems to support this catalogue's approach. However, the approach in this catalogue may not be considered by some to be the correct one.

9 VARIA

Ezt a fejezetet jogosan hívhatnánk "EGYÉB"-nek is, mivel vagy határeseteket (félhivatalos illetékbélyegeket) vagy pedig más osztályba nehezen sorolható bélyegeket tartalmaz. Minden bizonnyal számos esetben az is vitatható, hogy vajon parafilatéliai kiadványról van-e szó egyáltalán. Így például a papírpénz felülbélyegzésére használt bélyegnél vagy akár a vasúti bérletérvényesítő-bélyegeknél is ilyen kétség merülhet fel. A mindezidáig legteljesebb magyar okmány- és illetékbélyeg-katalógusban, a Flóderer-féle kötetben az itt felsorol bélyegek közül három is szerepel (pl. a 841,51 vagy a 844.03 számú biztosítási bélyeg), már nem is szólva a sport- és jótékonysági hivatalos és félhivatalos illetékbélyegekről. Ismerve *Flóderer* alaposságát, ez az arány katalógusunk megközelítési módját látszik igazolni. Ez persze nem jelenti azt, hogy a mi megközelítésünket tartanánk az egyedül üdvözítőnek.

90 ADMINISTRATIVE AND MANAGEMENT STAMPS: GOVERNMENT ÁLLAMI IGAZGATÁSI ÉS ÜGYVITELI BÉLYEGEK

Literature/Irodalom:

Gámentzy Gerő: Gyakorlati illetékkiszabás. Budapest, 1911.
László Pál, nagymartoni: A bélyeg és illeték iránti törvények és szabályok magyarázata. 4. kiadás. Budapest, 1900.
Révai kereskedelmi, pénzügyi és ipari lexikona I-IV. Budapest, 1931.

901 CONTROL AND GUARANTEE STAMPS/ ELLENŐRZÉSI ÉS JÓTÁLLÁSI BÉLYEGEK

Government intitutions and organisations issued their control or guarantee stamps, guaranteeing quality or originality of the given machine or product. These stamps were usually glued to the machine book or onto the surface of the product. There is a substantial difference between the government issued and privately used “control stamps”.
The private sector used ‘control’ stamps for sales in rates, these stamps being in fact *contribution stamps*, as for example the Singer Sewing Machine control stamps.

901.01 IPARÜGYI MINISZTÉRIUM IPARI ELLENŐRZŐ BÉLYEGJEGY
MINISTRY OF INDUSTRY INDUSTRIAL CONTROL STAMP TICKET
Coat of arms of the state (Országcímer)
Perforated, 25 x 20 mm, 1946

902 CUSTOM AND FISCAL STAMPS/ VÁMBÉLYEGEK ÉS PÉNZÜGYI ÜGYVITELI BÉLYEGEK

A very special sub-category, arguably more properly revenues, but there is no denomination on them. Customs stamps indicated custom clearance. Glued to the surface of the given item, only a few of them have survived so most of them are **R**. During the post WWI inflation period foreign currencies were in short supply and their circulation was regulated by the government, with the help of a so called “Devisa Centre”. This fiscal office introduced special stamps for the blanket requests for exchange of foreign currencies. Such stamps are **R**.

902.01 VÁMKEZELTETETT M. kir. fővámhivatal
CLEARED FOR CUSTOMS Hung. roy. main custom office
Coat of arms of the state (Országcímer)
Perforated, 30 x 35 mm, red on white paper, pre WWI

901.02 DEVIZAKÖZPONT DEVIZA IGÉNYLÉSI ÜRLAP BÉLYEG 1924
DEVISA CENTRE STAMP FOR DEVISA REQUESTING BLANKETS 1924
Stylised corn heads (Stilizált búzakalászokból kialakított díszítés)
Perforated, 45 x 30 mm, red on white paper, printed by Globus nyomda
Note: Listed by Flóderer, p. 327. Also mentions stamps from the year of 1923.

903 GOODS STAMPS/TERMÉNYFORGALMI BÉLYEGEK

Shortly after the Hungary entered the war in 1941, production, sales and distribution of agricultural products began to be regulated by the government, for which purpose a special ministry, the so called "Ministry of Public Supply" (Közellátási Minisztérium) was created. Later on, in 1943-44, parallel with the worsening situation on the front and due to the growing red tape so called "good stamps" had to be issued in order to convert the different products and make their administration an easier job. Farmers were obliged to deliver given amounts of basic agricultural products (wheat, corn etc) according to the size and quality of the land owned but were allowed to offset their duty with other products, such as pumpkin or, sunflower seeds. Flóderer lists all such stamps on page 323-326, but below is only one example.

903.01 ÁRUBÉLYEG 1943/44 5 kg TÖKMAG 11 BÚZAEGYSÉG

GOODS STAMP 1943/44 5 kg PUMPKIN SEED (EQUALING) 11 WHEAT UNITS
Stylised flowers on both sides (Stilizált virágdísz kétoldalt)
Perforated only on the left side, 25 x 35 mm, yellow and brown on white paper, 1944-1945, signed Cziglényi Ádám
Note: 1 kg pumpkin equalled 2,2 wheat units (a similar stamp existed).

904 PAPER MONEY OVERSTAMP

After WWII, to the summer of 1946, Hungary produced the largest inflation in the world. Several attempts very made to check the inflation, one of them using stamps to overstamp the banknotes in circulation thus providing a new denomination (in fact cutting off one zero...) for them. This step did not stop the inflation.

904.01 MAGYAR NEMZETI BANK

HUNGARIAN NATIONAL BANK
Fancy decor and letters MNB (Vegyes díszítés és MNB-betűk)
Perforated, 20 x 25 mm, red; brown-grey on white paper, 1945

91 ADMINISTRATION AND MANAGEMENT: PRIVATE FIRMS MAGÁNCÉGEK ÜGYKEZELÉSI ÉS EGYÉB BÉLYEGEI

910 BUSINESS SHARES STAMPS/ÜZLETRÉSZ-BÉLYEGEK

910.01 ÜZLETRÉSZ BÉLYEG ÁFOSZ 50 FILLÉR

BUSINESS SHARES STAMP ÁFOSZ 50 FILLÉR
Logo of the Co-operative (A Szövetkezet logója)
Embossed, 30 x 15 mm, red on white paper, 1930s?
History: ÁFOSZ, i. e. Általános Fogyasztási Szövetkezet (General Consum Cooperative) was created to help the agricultural regions and population.

910.02 ÜZLETRÉSZ BÉLYEG ÁLT.(ALÁNOS) FOGY.(ASZTÁSI) SZÖV.(ETKEZET) 50 FILLÉR

BUSINESS SHARE STAMP GEN.(ERAL) CONSUMP.(ITION) COOP.(ERATIVE) 50 FILLÉR
The Co-op's logo and floral decor (A Szövetkezet logója és virágdísz)
Perforated, 30 x 16 mm, red on white paper, late 1930s

910.03 ELŐLEG A HANGYA KÖZPONTI ÜZLETRÉSZ JEGYZÉSRE 1 PENGŐ

ADVANCE PAYMENT FOR THE HANGYA'S CENTRAL BUSINESS SHARE 1 PENGŐ

Peasant stacking wheat (Kaszáló paraszt)

Perforated, 23 x 33 mm, multi-coloured, printed by Klösz, Budapest, late 30'ies

History: The "Hangya" (The "Ant") was a successful co-operative movement, helping farmers in sales and supplies, having a nationwide structure.

910.04 HANGYA ÜZLETRÉSZRE

FOR HANGYA BUSINESS SHARES

Perforated, 33 x 40 mm,1926

a) 20 FILLÉR - floral decor, green and brown on white paper (virágdísz)

b) 50 FILLÉR - woman stacking wheat, blue and grey on white paper (kalászszedő nő)

910.05 TELEK-SZELVÉNY

GROUND SHARE STAMP

Building and logo (Épület és logó)

Perforated, 25 x 30 mm, printed by Globus R.T., Budapest, mid 1930s

5 FILLÉR - green
20 FILLÉR - red
50 FILLÉR - blue

History: Contribution stamp with property rights to the new holiday centre of the KIPSZ (Kisiparosok Szervezete - Handworkers Organisation).

910.06 KULTUR-SZÖVETKEZET

CULTURE CO-OPERATIVE

Perforated, 20 x 25 mm, early 1920s

1 EZER (Thousand korona) - lilac
5 EZER - red
10 EZER - green

Note: After 1926 values 1 EZER and 5 EZER were overprinted (in black) for 1 Pengő and 20 fillér.

911 INVENTORY AND MANUFACTURING NUMBER STAMPS/ LELTÁR- ÉS GYÁRTÁSISZÁM-BÉLYEGEK

A special category, borderline between stamps and labels. Small stamps or stamp like pieces of paper having an empty place for inventory or serial numbers, to be glued to the surface of the given item. Those stamps appeared in their 1,000s during the 1930s and later but only a few found their way to collectors' hands. In fact this subject / area is little known. Examples are given below in the hope that, as a result, more of them will surface in the future and create wider interest.

911.01 GAMMA R.T. BUDAPEST
GAMMA Co. LTD. BUDAPEST
Two designs, embossed, serrated:

1) 28 x 17 mm, black on red
2) 27 x 30 mm, blue on white, with white strip for numbers

911.02 **KIR. JÓZSEF MÜEGYETEM KÖZÉPITÉSI TANSZÉK**
ROY. JOSEPH UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
FACULTY OF PUBLIC CONSTRUCTION
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, embossed, 50 x 35 mm, red and white, with wide white field for numbers or inscriptions, pre WWI

911.03 Standard Radio
Text only (Szövegbélyeg)
Serrated only on the right side, 20 x 25 mm, blue on white paper, late 1930s

911.04 TUNGSRAM
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 25 x 30 mm, red and blue on white paper,1930s

912 BARGAIN STAMPS/VÁSÁRLÁSI KEDVEZMÉNY-BÉLYEGEK

Usually minuscule no text stamps or with minimum illustration, printed in great abundance but never considered to be worth collecting. Still, a small but devoted circle of collectors focuses on them in Hungary. Pre WWI pieces are very rarely found.

912.01 BONRING 20 FILLÉR CSAK BONON ÉRVÉNYES
BONRING 20 FILLÉR VALID ONLY IF ON BON
Floral decor (Virágdísz)
Perforated, 20 x 25 mm, blue on white paper, about 1930
Note: A 'premium' bargain stamp, used on bargain tickets providing extra benefit for customers.

912.02 BURIÁN RABATT BÉLYEG 50 FILLÉR
BURIÁN'S DISCOUNT STAMP 50 FILLÉR
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, embossed, 15 x 10 mm, blue and white, 1930s

912.03 FILLÉRBŐL PENGŐ
PENGŐ MADE FROM FILLÉRS
1 fillér coin (1filléres érme)
Serrated, 13 x 18 mm, brown on white paper, 1930s
Note: Publisher unknown.

912.04 pengője 2x annyit ér nálam
your pengő is worth two times more at my shop
1 Pengő coins (1 Pengős érmék)
Perforated, 55 x 30 mm, blue and silver on white paper, 1930s
Note: Publisher unknown.

912.05 SEMPRONIA SOPRON
SEMPRONIA SOPRON
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 15 x 10, litho, green on white paper, before 1900, **RR**

912.06 TAKARÉK RUHÁZATRA ÉRTÉKE 6 FILLÉR ORSZ.(ÁGOS) TAK.(ARÉK) R. TÁRS.
SAVINGS FOR CLOTHING VALUE 6 FILLÉR NAT. SAV. Co. LTD.
Beehive with bees (Kaptár méhekkel)
Imperforate, 25 x 20 mm, black on white paper, about 1910, **R**

912.07 UNIO Rabatbélyeg 50 f.
UNIO Bargain stamp 50 f.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate and perforated, 19 x 13 mm, pale green, about 1930

912.08 **VÁRBIT VÁSÁRLÁS ... PENGŐ BESZÁMÍT ... PENGŐ**
VÁRBIT BARGAIN AT SHOPPING ... PENGŐ CASH REDUCTION .... PENGŐ
Intricate decor (Gazdag díszítés)
Perforated, 22 x 30 mm, late 1920s
1 - 0,50 Pengő
2 - 1 Pengő

912.09 **Vásárlási Takarék-Bélyeg 20 fill. RÓNA BÉLA VII., Damjanich-u. 32.**
Saving Stamp at shopping 20 fill. RÓNA BÉLA's VII., Damjanich-u. 32.
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 30 x 30 mm, about 1910

912.10 **VÁSÁRLÁSI TAKARÉK BÉLYEG WERNER ÉS ENGELSMANN**
SAVING STAMP AT SHOPPING WERNER AND ENGELSMANN'S
Text only (Szövegbélyeg)
Imperforate, 30 x 30 mm, values: 2, 4, 5, 10, 20, 50 fill. and 1 KORONA, wine red on white; green on white paper, pre WWI, 1 KORONA **RR**

912.11 vásárlási visszatérítés .... FILLÉR HANGYA FOGY.(ASZTÁSI) SZÖV.(ETKEZET)
pay back at shopping .... FILLÉR HANGYA (THE ANT) CONSUM COOPERATIVE
Floral decor (Virágdísz)
Perforated, 18 x 18 mm, 1930s
1 FILLÉR - green
2 FILLÉR - brown
10 FILLÉR - blue
20 FILLÉR - red

912.12 vásárlási visszatérítés 2 fillér
pay back at shopping
Portrait (Bethlen Gábor arcképe)
Perforated, 18 x 20 mm, blue on white paper, 1930s
Note: Publisher unknown.

912.13 No text stamp (Felirat nélküli bélyeg)
Facade of the Paris Department Store in the capital (A budapesti Párizsi Áruház főhomlokzata)
Perforated, 13 x 20 mm, blue on white paper, about 1910, **RR**

912.14 No text stamp (Felirat nélküli bélyeg)
Praying Turkish dervish (Imádkozó dervis)
Perforated, 13 x 20 mm, blue on white paper, about 1910, **RR**
Note: Used in the same Department Store.

913 ADMINISTRATIVE AND MANAGEMENT RELATED STAMPS/ VÁLLALATI ÜGYVITELI BÉLYEGEK

A bizarre sub-category. Generally stamp like small prints used by the firms for document handling and administration purpuses. Just a few examples are given below.

RECEIPT STAMPS/NYUGTA-BÉLYEGEK

Some firms used stamp like receipts before WWI, in Germany there were even firms specialising in producing receipt stamps, such as for example the „Erste deutsche Quittungs-Marken Fabrik" of a Mr Jean Holze in Hamburg. Such receipt stamps are R, either on documents or not. They belong to the commercial related paper ephemera. As a typical borderline case, they are often collected by Cinderella specialists.

913.01 ELISMERVÉNY Korona ..... összegről MELYNEK ÁTVÉTELÉT IGAZOLJA GEITTNER ÉS RAUSCH CZÉG NEVÉBEN .... ELLENŐR ..... SZÁM
RECEIPT for the sum of ...... Korona, RECEIVED ON BEHALF OF
THE FIRM GEITTNER AND RAUSCH'S BY .... CONTROLLER NUMBER ...
Monogram of the firm (A cég monogrammja)
Perforated, 50 x 30 mm, red and black print on light green base and white paper, about 1910

ENCLOSURE STAMPS/MELLÉKLET-BÉLYEGEK

Widely used by financial institutions and various firms before and after WWI as a cheap and foolproof way of registering and managing enclosures.

913.02 Angol-Magyar Bank Részvénytársaság Csatolandó 39484 V számú melléklet.
Anglo-Hungarian Bank Co. Ltd Enclosure No 39484 V to be attached
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated on one side only, 30 x 25 mm, black on red wine paper, pre WWI
Note: The stamp had a tab with the same serial number to be glued either to the original document or to any registration / listing.

914 SECURITY SERVICE STAMPS/ŐRZŐ-VÉDŐ SZOLGÁLATOK BÉLYEGEI

Some time in the mid 1920s security service companies started to use their own stamps and labels, signalling their presence as well as advertising their services to potential clients. The practice continued until the mid 1940s.

914.01 **őrzi Borszéky vagyonörző vállalat Bp. VII., Thököly-út 46 Tel.: 226-767**
guarded by Borszéky's property security company Bp. VII., Thököly-út 46 Tel.: 226-767
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated on two sides, 20 x 15 mm, black on white paper

914.02 ŐRZIK a Hadirokkant Vagyonőrök
GUARDED by War Invalid Property Guards
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 25 x 15 mm, black on red; on blue; on yellow; on white paper, 1920s

914.03 ŐRZIK A TÜZHARC.(OS) VAGYONŐRÖK UJVIDÉK
GUARDED BY WAR VETERAN PROPERTY GUARDS
Owl (Bagoly)
Imperforate, embossed, 25 x 35 mm, green and white, signed J. A., after 1941

915 TRADE MARKS/VÉDJEGYEK

There are many advertisement stamps indicating an actual trade mark, incorporated into the stamps' design or based on the trade mark itself. This is the case with many of the pharmaceutist stamps, but examples may be be found in other subchapters as well. For some border cases see Nos. 223.15, 263.63, 265.05 Imprint "Védjegy" = Trade mark.

915.01 **BRÜDER RADANONIVITS TESTVÉREK TRADE MARK**
BROTHERS RADANONIVITS TRADE MARK
Stork with snake in its beak, holding grapes by one leg
(Gólya, csőrében kigyóval, egyik lábával szőlőfürtöt tart)
Imperforate, 25 x 35 mm, pre WWI

915.02 Dr EGGER LEÓ ÉS EGGER J. VEGYÉSZETI GYÁRA BUDAPEST MARQUE DEPOSEE VÉDJEGY Dr LEO EGGER J. EGGER CHEMISCHE FABRIK BUDAPEST
Dr EGGER LEÓ AND EGGER J.'s CHEMICAL FACTORY BUDAPEST MARQUE DEPOSEE TRADE MARK
Dog's head (Kutyafej)
Perforated, 25 x 40 mm, black and white, pre WWI
Note: A fine print, made on good quality paper exists, printed by Lengyel L., Budapest.

915.03 VÉDJEGY SCHUTZMARKE HYPOPHOSPHIT COMP. Dr. EGGER
TRADE MARK SCHUTZMARKE HYPOHPHOSPHIT COMP. Dr EGGER
Tiger lying on a capsule (Kapszulán fekvő tigris)
Perforated, 40 x 22 mm, black and yellow, pre WWI

915.04 VÉDJEGY FEKETE ANDOR GYÓGYSZERÉSZ BUDAPEST
TRADE MARK FEKETE ANDOR PHARMACIST BUDAPEST
Woman in a triga, over her head TRIUMPH inscribed on a wide ribbon
(Nő római trigában, feje fölött széles szalag „DIADAL" felirattal)
Perforated, 40x 40 mm, multi-coloured, pre WWI

915.05 VÉDJEGY CS. ÉS KIR. SZAB. HERMANECZI PAPIRGYÁR
TRADE MARK IMP. AND ROY. REG. PAPER FACTORY IN HERMANECZ
Swan (Hattyú)
Imperforate, 35 x 48 mm, multi-coloured, printed by Magyar Földrajzi Intézet, c. 1910
Note: Several colour shades exists.

915.06 VÉDJEGY HOFFMANN FERENC KÉPKERESKEDŐ, KERETGYÁROS
TRADE MARK HOFFMANN FERENC PICTURES, FRAMES
Logo placed in an arch, year of the firm's foundation 1880
(Ívbe helyezett logó, a cég alapítási éve: 1880)
Perforated, 28 x 35 mm, red, about 1930

915.07 KRAYER ÉS TÁRSA FESTÉK KENCE ÉS LAKK GYÁR BUDAPEST
KRAYER AND PARTNER MANUFACTURERS OF PAINTS, VARNISH AND LAQUERS IN BUDAPEST
Bird standing on triple crest (Madár hármas halmon)
Imperforate, 35 x 46 mm, (perforation imitated by printing), multi-coloured, pre WWI

915.08 TRADE MARK ZWACK
Four legged cock placed on a red triangle
(Négylábú kakas vörös háromszögben)
Perforated, 23 x 27 mm, black, red and white, pre WWI
History: The well known spirit manufacturers bestselling product, the bitter "Unicum" was patented in 1895.

915.09 VÉDJEGY P B MARQUE DEPOSÉ SCHUTZMARKE
TRADE MARK P B MARQUE DEPOSÉ SCHUTZMARKE
Indian with lance and giant bow (Indián lándzsával és óriás íjjal)
Perforated, 40 x 30 mm, red on light red paper, pre WWI

915.10 VÉDJEGY SCHUTZMARKE
TRADE MARK
Coat of arms (Címer)
Imperforate, 35 x 42, blue on white paper, pre WWI

915.11 MAGYAR VÉDŐ EGYESÜLET VÉDŐJEGYE HONI ÁRU
TRADE MARK OF THE HUNGARIAN SOCIETY OF DEFENCE
HUNGARIAN MADE
Double cross seated on a crown resting on triple crest
(Koronára ültetett kettős kereszt hármas halmon)
Imperforate, about 1890, **RR**

a) i) Imperforate, 47 x 55 mm, brown on whitish paper
  ii) Imperforate, 22 x 25 mm, black on grey paper

b) circular, diam. 55 mm, red and green on white paper

History: The Védegylet, a patriotic organisation was founded in with the aim of 'defending' home made products from foreign competition, among other by preferring and promoting Hungarian industry. The present 'trade marks' signalled such a patriotic preference. In fact they are not trade marks in a real sense.

916 CONTROL (CONTRIBUTION) STAMPS/RÉSZLETFIZETÉSI BÉLYEGEK

Control stamps, in fact monthly contribution stamps, were used by private firms as early as 1900. Such an example is the Singer Sewing Machine Manufacturing Co.'s stamp distributed and hand stamped by its agents. The practice was imported from Germany, via Austria, where household machinery had been sold for rate payment by this 'control stamp' method before 1900.

916.01 **SINGER Singer Co. varrógép részvénytársaság Ellenőrzési jegy .. Korona**
SINGER Singer sewing machines co. ltd. Control ticket .. Korona
Text only (Szövegbélyeg)
Serrated, 55 x 20 mm, 1910's

2	Korona	-	light brown on white paper
2.50	Korona	-	light red on white paper
3	Korona	-	yellow on white paper

Note: A typical early example of contribution stamp.

917 OTHER/EGYÉB

917.01 HANGYA ZSÁKÓVADÉK 9 PENGŐ
HANGYA SACK-TOKEN 9 PENGŐ
Stylised wheat on both sides of the value (Stilizált búzakalász az értékjelzés mindkét oldalán)
Perforated, 28 x 36 mm, red on white paper, 1930s

917.02 Kőb.(ányai) Polg.(ári) Sef.(őzde) és Szt. Ist.(ván) Tápsz.(er) Rt.
Civic Brewery and St. Stephen's Food Processing Co. Ltd.
St. Stephens head in black dotted frame and on red base
Perforated, 25 x 25 mm, pre WWI
History: All stamps bearing numbers (2, 4), which meant the number of beer bottles to which an employee was entitled to have free of charge. Stamps were glued to a special passport, then, after handling out the merchandise, cancelled them.

92 CHILDREN'S MAIL/GYERMEKPOSTA

Toy post or mail sets, complete with envelopes, postcards, cancellations and stamps appeared in Germany early in the 20th Century. The idea quickly spread over most of Europe and it remained a popular game for decades to come. It's Hungarian version called "Gyermekposta" (Children's Mail) had three sets, depending upon actual currencies, i.e. a Korona (pre WWI), Pengő (1930s) and Forint (after 1946) version.

92.01 GYERMEK POSTA .... FILLÉR
CHILDREN'S POST ..... FILLÉR
Facsimile of the so called "Turul" postage stamp (A turulos postabélyeg fakszimiléje)
Perforated, 12 x 15 mm. Values 1, 2, 5, 10 with different colours, pre WWI

92.02 GYERMEK POSTA .... FILLÉR
CHILDREN'S POST ..... FILLÉR
Child in a car, mailing a letter (Gépkocsiban ülő gyerek levelet ad fel)
See as above, 1930s

92.03 GYERMEKPOSTA ... FILLÉR
CHILDREN'S POST .... FILLÉR
Dove flying over posthorn (Postakürt fölött szálló galamb)
Perforated, 12 x 14 mm, various denominations in different colours, 1930s

92.04 EUCHARISTIKUS Gyermek szövetség postája
Mail of Eucharistic Children's Association
Perforated, 45 x 60 mm, signed Kohányi I. Denominations of 10, 9, 8, 7, 6, 5 with different illustrations, 1938

93 GREETINGS, LOVERS MAIL AND PHOTOPORTRAIT/ KÖSZÖNTŐ ÉS ÜDVÖZLŐBÉLYEGEK. SZERELMI POSTA ÉS FÉNYKÉPESBÉLYEGEK

931 GREETINGS/KÖSZÖNTŐ- ÉS ÜDVÖZLŐBÉLYEGEK

Most of the "greeting stamps" were issued for New Years Eve, either by firms with interest in the paper / printing industry or private collectors. A very interesting subcategory, altought with only a few stamps ever printed.

Note: Mr Rampacher's New Year stamps see No. 18.14 - 18.18.

931.01 **BOLDOG UJÉVET KIVÁN A SAMUM ALTESSE R.T. BUDAPEST 1939**
THE SAMUM ALTESSE CO. LTID., BUDAPEST WISHES A HAPPY NEW YEAR 1939
Flowers (Virágok)
Imperforate, embossed, 30 x 40 mm, white on rose; white on green

931.02 PROSIT BUDAPEST 1936
CHEERS BUDAPEST 1936
A lady fixing a lamp with a gentleman with champagne glasses in hand admiring her bottom.
(Létrán álló hölgy lámpát igazít, miközben pezsgőspoharakkal felszerelt urak csodálják)
Perforated, 28 x 33 mm, brown off white paper, signed Fery, **R**
Note: The only known 'saucy' stamp.

931.03 B. U. É. K. 1933 PG
H. N. Y. 1933 PG
Pine leaf (Fenyőág)
Imperforate, embossed, oval shaped, 52 mm, green and dark brown; silver metal folio
Note: Private edition, publisher unknown.

932 LOVERS MAIL/SZERELMI POSTA

Special stamps for lovebirds and love correspondance in general were sold during the 1920s and 1930s. Most of these were plain, monocolour photo-stamps with female portraitsor flowers. These stamps do not generate much interest among collectors, unless they appear on letters with postal cancellations.

933 PHOTOPORTRAITS/FÉNYKÉPES BÉLYEGEK

Photo-stamps, i. e. real photographs miniaturised into stamp form with the possible use on letters or postcards appeared well before WWI and remained in circulation in between the two WWs. The first photo-portrait stamps were published in France at the turn of the 19-20th century, a novelty introduced by professional photographers.They were not immensely popular. The stamps were usually produced by professional photographers working at well visited events but amateur self portraits are known from the period. One of the earliest professional editors of „timbre microphotographique", a Messieur Ch. Cuissard had been working since 1897 in Chateauroux, France. Such stamps preserved on original mail are considered to be R or in case of celebrities even RR and, therefore, are quite expensive if they can be found.

Literature/Irodalom:
A New History of Photography. Ed. by Michel Frizot. Köln/Könemann 1998 p. 103

933.01 MAGYAROK VILÁGKONGRESSZUSA BUDAPEST 1929
WORLD CONGRESS OF HUNGARIANS BUDAPEST 1929
Young man's portrait with roses at the corners (Fiatalember arcképe, a sarkokban rózsák)
Perforated, 25 x 25 mm, real photo

933.02 NEMZETKÖZI VÁSÁR BUDAPEST 1931
INTERNATIONAL FAIR BUDAPEST 1931
The same young man's portrait with floral decor (Ugyanaz a fiatalember, virágdíszítés)
See as above

933.03 SZALAY JÓZSEFNÉ
SZALAY JÓZSEFNÉ
Portrait of middle aged woman (Középkorú nő arcképe)
Perforated, 25 x 30 mm, 1920s

933.04 Portrait of a man (Férfi portréja)
No text, floral decor (Felirat nélkül, virágos keretben)
Perforated, 30 x 25 mm, green on white paper, pre WWI

933.05 A. NAGY
A. NAGY
Man's photo (Férfi arcképe)
Perforated, 20 x 25 mm, about 1925

933.06 MARISKA
Portrait of a young woman (Fiatal nő arcképe)
Perforated, 21 x 27 mm, 1899, **RR**
History: Husztolesz Mariska, a 17 year old girl's portrait was used by the family on printed cards to express thanks for condolences at the funeral.

94 EX LIBRIS

Stamp shaped ex libris become popular in the early 1910s, mainly in Germany and German speaking or German influenced big cities of the Monarchy, such as Vienna or Prague. Most of these ex libris-stamps were produced by book dealers to promote their trade, many of the stamps being pre-printed, i. e. the name of the shop and owner printed on the blank "promotion space" of the stamp. The most frequent theme in this category remains, naturally, the owl.

There are only two ex libris stamp known to be published in Hungary, and that is from the postwar period - with German inscriptions, clearly made to please foreign clients. The other one is an Esperanto stamp, listed under No 805.02. It is possible that other ones will surface in due course but it is highly unlikely that they will appear in big numbers.

94.01 EX LIBRIS DER BUCHHANDLUNG STEPHAN KELLNER BUDA-PEST
EX LIBRIS STEPHAN KELLNER'S BOOKSHOP BUDA-PEST
Collectors happily reading at a table (Asztalnál elmerülten olvasó gyűjtők)
Perforated, 50 x 35 mm, black and white, poor print, 1921, **RR**

92.02 **EX LIBRIS DÓCZI LÁSZLÓ BUDAPEST**
EX LIBRIS DÓCZI LÁSZLÓ BUDAPEST
Unicorn (Egyszarvú)
Imperforate, embossed, 31 x 31 mm, blue and white, about 1925

94.03 EX LIBRIS ST. CSEKEY
EX LIBRIS ST. CSEKEY
Statue of Anonymus, a royal scribe in the City Park, Budapest
(Anonymus szobra a Városligetben)
Pseudo-perforation, 35 x 30 mm, brown on white paper, signed, pre WWI, **RR**

94.04 Dr KISVÁRI ANDRÁS KÖNYVE
EX LIBRIS Dr KISVÁRI ANDRÁS
Shepherd playing on the flute (Furulyázó juhász)
Stamp like original woodcut, 50 x 75 mm, unsigned, c. 1930, **R**
Note: A borderline case.

95 TRANSPORTATION TICKET-STAMPS/BÉRLETBÉLYEGEK

95.01 MÁV-STAMPS/MÁV-BÉLYEGEK

The Hungarian State Railways had been using stamps for validating annual or monthly tickets for a long time. The stamps had to be glued to the inside of the annual/monthly card of the holder and stamped by a railway official. Below is a first ever attempt to classify such stamps.

a)
Annual cards for MÁV employees (MÁV-alkalmazottak számára)
The company's monogram, a winged wheel with St. Stephen's crown over it, decorative frame (MÁV, szárnyaskerék, Szent Korona, díszes keret)
Perforated, 35 x 35 mm, brown on white paper, 1921-192?

b)
Winged wheel, St. Stephen's crown over it, decorative frame (u. az MÁV felirat nélkül)
Perforated, 35 x 40 mm, validity (year) and serial number stamped in the center, colours varying annually
Text printed outside the frame:
MÁV (Menet)jegyiroda 22. sz. igazolványminta
MÁV ticketing office For personal cards No 22
In use between 1925-1941?

c)
Picture as above (l. mint fent)
Perforated, 20 x 25 mm, in use between 1942-1946
1942 - blue on yellow base
Note: Coat of arms in full size, filling out the frame
1943 - wine red on white paper
Note: Coat of arms on the upper central part
1944 - brown on white paper
1945 - blue
1946 - wine red

d)
MÁV
Winged wheel, floral decor and frame (Szárnyaskerék, virágdísz és keret)
Perforated, 35 x 35 mm, various shades of red, in use in 1947

e)
Annual cards for civil servants (Közalkalmazottak számára)
i/ National coat of arms with St. Stephen's crown, floral decor and frame
(Országcímer a Szent Koronával, virágdísz és keret)
Perforated, 20 x 22 mm, validity (year) and serial number printed in black
In use between 1943-1946
1943 - blue
1944 - lilac
1945 - red
1946 - orange
ii/ Kossuth's coat of arms, slightly off centre to the right
(Kossuth-címer, kissé jobb felé megdöntve)
Perforated, 35 x 38 mm, year printed in black or red
1947 - green (various shades)
1948 - yellow

MONTHLY AND WEEKLY TICKETS

Companies providing transportation services for the bigger cities were quick to introduce stamps or stamp like tickets for holders of monthly/weekly tickets, following the Railway's example - or even preceeding it. Many variations exist, due not only to the high number of such companies but also to numerous cut price or otherwise privileged monthly / weekly fares.
Much more research is needed for even simple information about this special field, which holds out the prospect of many exciting facts and pieces for both collectors and specialists alike.

95.02 BUDAPESTI EGYESITETT VÁROSI VASUTAK HETI KÁRTYA ... KORONA
UNITED CITY RAILWAYS IN BUDAPEST WEEKLY TICKET ... KORONA
The company's logo in a circle (A vállalat logója egy körbe helyezve)
Imperforate, 27 x 27 mm, black print on yellow logo and white paper, first half of the 1920s
Note: Several sub-types, according to cut prices and privileged groups. If printed **„KÖZALKALMAZOTT RÉSZÉRE''** (FOR CIVIL SERVANTS) the ticket was sold for a civil servant, entitled by law to major reductions.

95.03 B. H. É. V. (BUDAPESTI HELYIÉRDEKÜ VASÚT)
B. H. É. V. (LOCAL RAILWAY IN BUDAPEST)
a)
Havi BÉRLETJEGY
Monthly TICKET
Text with geometrical frame (Geom. díszítésű keret)
Imperforate, 30 x 35 mm, class (I, II, III) and section printed in black, serial number in red, c. 1900

b)
Tanuló havi BÉRLETJEGY
MONTHLY TICKET for students
See as above (L. mint fent)
c)
ÁTSZÁLLÓ
MULTIPLE TICKET
See as above (L. mint fent)

95.04 B. K. V. T. (BUDAPESTI KÖZUTI VASUT TÁRSASÁG)
B. K. V. T. (BUDAPEST PUBLIC RAILWAYS Co. LTD.)
a)
HAVI BÉRLET
MONTHLY TICKET
Floral decor, oval and rectangular empty space left for letter code and serial number (Virágdísz, ovális és téglalap-formájú üres mező a betűkód és sorszám bebélyegzésére) Imperforate, pseudo(in print only) serrated, 25 x 25 mm, yellow on white paper, in use until 1911
b)
HAVI BÉRLET JEGYBÁRCZA Ára K.....
MONTHLY TICKET VALIDATION PIECE Price K....
The company's logo on the base (Alul a vállalati logóval)
Imperforate, 22 x 25 mm, green, price printed in red, in use between 1911-1913
c)
1914 BÉRLETJEGY DIJA 1 hóra .... Kor.
MONTHLY TICKET PRICED for 1 month .... Kor.
Logo on the base, floral decor, empty space kept below the price for serial number
(Logó a bélyeg alján, virágdísz, alatta üres mező a sorszám bebélyegzésére)
Imperforate, 22 x 25 mm, brown on white paper
Note: Much the same design, a little altered for the years 1915, 1916 and 1917
d)
1918 HAVI BÉRLETJEGY
1918 MONTHLY TICKET
Floral decor at the upper third of the stamp, below large empty space for markings
(Virágdíszítés a bélyegkép felső harmadában, alatta nagy üres mező jelölésekhez)
Imperforate, 22 x 24 mm, blue on white paper

95.05 B. Sz. K. Rt. (BUDAPES SZÉKESFŐVÁROSI KÖZLEKEDÉSI RÉSZVÉNY TÁRSASÁG)
B. Sz. K. Rt. (BUDAPEST METROPOLITAIN TRANSPORTATION Co. LTD.)
Rosette, with geom. decor all around. Initials in the corners
(Rozetta, körötte geom. díszítés. Betük a sarkokban)
Perforated, 25 x 25 mm, date and serial number printed in black, brown on white, after WWII

95.06 BUDAPESTI VILLAMOS VASUTAK RÉSZV. T.
ELECTRIC RAILWAYS OF BUDAPEST, Co. LTD.
Wheel with electrical arrows on both sides (Kerék elektromos nyilakkal kétoldalt)
Perforated, 20 x 20 mm, blue on white paper, month printed in the lower bottom empty space. 1900-

95.07 B. V. V. V. R. T. (BUDAPESTI VÁROSI VILLAMOS VASUT RÉSZVÉNY TÁRSASÁG)
B. V. V. V. R. T. (BUDAPEST CITY ELECTRIC RAILWAYS COMPANY LIMITED)
Winged wheel on the upper part of the stamp, below the company's abbreviation, open space kept in the middle for serial numbers stamped in by hand, some geometrical decor
(A bélyegkép felső részén szárnyaskerék, alatta a vállalat neve, középen pedig némi geometrikus dísz közepette nagy, üresen hagyott rész a sorozatszám kézi bebélyegzésére)
Perforated, 23 x 23 mm, red on white paper, before WWI

95.08 **DEBRECZENI HELYIÉRDEKÜ VASUT .... KORONA 1922**
LOCAL RAILWAY IN DEBRECZEN .... KORONA 1922
Value in white circle, geometric decor on the bottom part
(Értékjelzés fehér körben, alul geometrikus díszítés)
Perforated, 28 x 32 nnm, red on white paper

95.09 F. I. V. V. R. T.
F. I. V. V. R. T.
Winged wheel with thunderbolts, empty space below in frame
(Szárnyaskerék villámokkal, alatta keretezett üres mező)
Imperforated, 35 x 30 mm, orange on white paper, before 1900

96 V/V STAMPS (VARIA VARIORUM, LOWER CASE)
V/V-BÉLYEGEK (VARIA VARIORUM, NEHEZEN OSZTÁLYOZHATÓ)

96.01 ADÓELLENŐRÖK HAJÓKIRÁNDULÁSA 1948 JULIUS 3.
TAX CONTROLLERS' EXCURSION BY SHIP
The capital's coat of arms held by two griffons, below space for participiant's name
(A főváros két griffmadár által tartott címere, alatta üres mező a résztvevő nevének)
Triangular 50 mm, embossed, white on red
History: The vignette served as a name tag during the famous excursion.

96.02 A MAGYAR HÁZIIPARÉRT 1 PENGŐ
FOR THE HUNGARIAN DOMESTIC INDUSTRY 1 PENGŐ
Woman sewing (Hímzőasszony)
Perforated, 25 x 30 mm, light green, signed Komáromi, mid 1930s

96.03 **Az új házszámtáblákért 1 Ft**
For the new house numbers 1 FT
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, 30 x 35 mm, black on yellow paper, about 1947
History: After WWII many street names were changed all over the country, which, in the capital, went hand-in-hand with the changing the numbering of houses. As it was financed by the authorities, all tried various means to reduce the cost.

96.04 VÁSÁROLJ MAGYAR ÁRUT! MAGYAR ÁRUVÉDŐ KÖZPONT 10 f.
BUY HUNGARIAN PRODUCTS! DEFENCE CENTRE FOR HUNGARIAN PRODUCTS 10 f.
Tulip with the map of Hungary (Tulipán Magyarország térképével)
Perforated, 30 x 40 mm, blue on white paper, late 1920s, **R**
History: The so called "Tulip-movement", a patriotic movement of "Buy Hungarian" started in 1906 wanted to 'defend' Hungarian goods against unfair foreign competition, leading a grand scale publicity campaign for their support, in some cases proposing also boycotting foreign producers. The movement was far from being a success. Nevertheless, it was resusticated in the late 1920s with similar effect.

96.05 MILD GYULA ÉS BALOGH EMMA ARANYLAKODALMA MAGYARÓVÁR 1925 JANUÁR 11
GOLDEN WEDDING OF MILD GYULA AND BALOGH EMMA MAGYARÓVÁR, 11 JANUARY, 1925
Mythical bird standing on triple hill (Mitológiai madár hármas halmon)
Imperforate, 40 x 50 mm, black on green paper; red on yellowish paper; blue on light blue paper; black on bluish paper. Signed M?, **R**

96.06 A „CSIN-CSIN" GÁRDA VISEGRÁDI KIRÁNDULÁSA 1922. JULIUS 16-ÁN
EXCURSION OF THE "CHIN-CHIN" GUARD TO VISEGRÁD ON THE 16 JULY 1922
Five full beer mugs (Öt tele söröskancsó)
Imperforate, 35 x 25 mm, black on yellow; black on greenish-yellow paper

96.07 **PEST-PILIS-SOLT-KISKUN VM. TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁGI TAG VÁLASZTÁS 1934**
ELECTION TO THE LOCAL AUTHORITY OF PEST-PILIS-SOLT KISKUN COUNTY 1934
Coat of arms of the county (Megyecímer)
Perforated, 38 x 35 mm, black on white paper

96.08 **ORSZÁGGYÜLÉS SZÉKESFEHÉRVÁROTT 1938**
PARLIAMENT SESSION IN SZÉKESFEHÉRVÁR 1938
Monument (Emlékmű)
Perforated, 30 x 45 mm, blue on white paper, designed by Fery, printed by Samum Altesse

96.09 **ORSZÁGGYÜLÉS SZÉKESFEHÉRVÁR 1938**
SESSION OF PARLIAMENT IN SZÉKESFEHÉRVÁR 1938
Monument in the city centre (Országalma emlékmű a városközpontban)
Perforated, 30 x 45 mm, red on white paper, signed P.(ammer) I., printed by Samum Altesse
History: In connection of St. Stephen's jubilee a commemorative session of the Parliament was held in Székesfehérvár, the capital of Hungary in Stephen's time.

96.10 VITÉZEK AVATÁSA SZÉKESFEHÉRVÁROTT 1938
AWARDING TITLE OF 'VITÉZ' AT SZÉKESFEHÉRVÁR 1938
Monument (Emlékmű)
Perforated, 30 x 45 mm, blue on white paper, designed by P(ammer) I., printed by Samum Altesse
History: The so called "Vitézi Rend" ("Braves' Order", something similar to Knighthood) was founded for people giving exceptional service for the Horthy-regime. The governor, Horthy was the great master of the Order. Belonging to the Order resulted not only in a title but also a land grant.

96.11 DRAHOS ISTVÁN SZENTES
DRAHOS ISTVÁN SZENTES
Young man holding an envelope and tools for woodcutting
(Kezében borítékot és fametsző-szerszámokat felmutató fiatal férfi)
Imperforate, 30 x 45 mm, original woodcut, signed DI, about 1935, **R** (on mail)
History: The artist's own vignette, used on his correspondence, envelopes and postcards alike.

97 X-STAMPS (UNSOLVED CASES)/X-BÉLYEGEK (MEGOLDATLAN ESETEK)

97.01 A CÉG! 1924
THE FIRM! 1924
Young man carrying a drunken artist (Fiatalember, vállán egy kissé ittas művésszel)
Perforated, 38 x 38 mm, black on white paper, signed 934, Drahos (István)

97.02 **K. Gy. Elismert versenyképességü HAZAI termék**
K. Gy. Well known on competitive markets HUNGARIAN MADE product
Text only (Szövegbélyeg)
Perforated, romboid shaped, 27 mm, red, white and green, pre WWI

97.03 **OLD AMERICAN BUDAPEST IV., EGYETEM-UTCA 7.**
Text only (Szövegbélyeg)
Embossed, 35 x 30 mm, blue on white paper, pre WWI

97.04 ORTA SZIKSZ 2 FILLÉR
Radio ham (Rádióadó)
Perforated, 20 x 30 mm, brown; blue, 1930s

97.05 OTK 1932
OTK 1932
Helmet (Sisak)
Imperforate, 42 x 65 mm, embossed, red and black
Note: The abbreviation probably stands for Országos Tüzoltó Központ (National Firefighter's Centre).

97.06 PROPAGANDA
Photographer's camera (Állványos fényképezőgép)
Perforated, 30 x 37 mm, early 1930s

10 fillér	-	red
20 fillér	-	green

97.07 SCHÖN ANTAL ÉS GÉZA, BAJA
SCHÖN ANTAL AND GÉZA, BAJA
Red devil sitting on a bale (Bálán üldögélő vörös ördög)
Perforated, 30 x 40 mm, multi-coloured, pre WWI

97.08 **SZEBB JÖVŐT! TAHITÓTFALU 1931. JUN. 21**
A BETTER FUTURE! TAHITÓTFALU 21. JUNE 1931
Man's head between two coat of arms (Férfifej két címer között)
Perforated, 42 x 42 mm, red and black
Note: Probably a baptist edition, as a small community of them lived in Tahitótfalu providing a safe harbour for the movement. On the other hand, "A better future!" used to be the Levente Movement's formal greeting. For comparision see stamp No. 412.01.

LIST OF ARTISTS/GRAFIKUSOK MUTATÓJA

Literature/Irodalom:

Károsy Pál: A kerepesi temető nagy halottai. Budapest, 1938.
Magyar Asszonyok Lexikona. Összeáll. Bozzay Margit. Budapest, 1931.
Magyar Életrajzi Lexikon I-III. Akadémiai Kiadó, 1969.
Magyar Festők és Grafikusok Adattára. Compiled by Seregélyi György. Szeged, 1988.
Magyarország Tiszti Cím- és Névtára I-XX. évfolyam.
Polgári iskolai író-tanárok élete és munkái. Deák Gyula. Budapest, 1942.
Szendrei János - Szentiványi Gyula: Magyar képzőművészek lexikona. Budapest, 1915. I. köt.

ARTISTS'INDEX
Monograms

B	Unknown	033.27, 221.18, 615.01.
B. A.	Unknown	616.12.
B. E.	Unknown	44.12.
B. I.	Unknown	
B. L.	Unknown	619.02.
Cs	Unknown	264.16.
D. ?.	Unknown	263.21.
D. E.	Unknown	01.24.
d h	Unknown	
E. B.	German artist	
F. F.	Unknown Austrian or German artist	231.10.
F. R. D.	German artist	
G. J.	Unknown	
G. Sz. K.	see **Gáborjáni Szabó,** Kálmán	
G. I.	Unknown	
H in oval/romboid frame	see **Haranghy,** Jenő	
HJ	see **Haranghy,** Jenő	
H.P.	Unknown	264.17.
i	see **Irsai**	
I. M.	Unknown	48.14.
I. P. S.	Unknown German artist	225.13.
I. P. W.	Unknown	225.12.
J. A.	Unknown	914.03.
J. G. B.	Unknown	223.20.
K	Unknown	266.06.
K. A.	Unknown	375.04.
K. B.	Unknown	225.14.
K. D.	Unknown	251.06.
Dr. K. G.	Unknown	021.22.
KE	Unknown	
K. L.	Unknown	233.02.
K. R. D.	Unknown German artist	612.03.
KS	Unknown	
L. J.	Unknown	102.09.
L. K.	Unknown	82.11.
L. S.	See **Lehmann,** Sándor	
M?	Unknown	96.05.
M. D. R.	Unknown	833.03.
M. F. K.	Unknown	72.03.
M. P.	Unknown	

M. R.?	Unknown	
M. V.	Unknown	241.17.
N. L.	Unknown	241.16.
N. N.	Unknown	510.49.
O. von F.	Unknown. Probably an officer of the regiment.	616.17.
O. H.	Swedish graphic artist	502.02.
P	There are several "possible" artists with that monogram: **Mr Parecco**, **Mr Patkó Károly**, **Mr Preis**, **Mr Patzo** and **Mr P. Schuller**. The aviation ones probably belong to Mr Patzo, the Esperanto ones to Mr Preis, but in the other cases, only a detailed style analysis could determine which stamps were designed by whom.	102.12, 14.03, 504.04, 71.05, 72.05, 730.03, 75.04, 802.09, 803.02
P. I.	See **Pammer**, Imre	
P...ky	See **Pataky**	
P.N.	Unknown	
R	Unknown Austro-German artist	221.19, 245.01.
R. M.	Unknown	272.10.
R. K.	Unknown	101.02.
S		
S. K.	Unknown	402.31.
Sz. D(ezső)	Unknown	42.08.
Sz. P.	Unknown	403.14.
T. K.	Unknown	411.02.
T.N.	Unknown Croatian artist	38.71.
U	Unknown German artist	243.01.
V. K.	Unknown	77.01.
V. V. Z.	Unknown	
WA, W.A.	See **Weiss**, Antal	

ARTISTS

Aglion (see Sassy)

Ágoston, Ernő (1889-1957)
Painter and graphic artist, working mainly in portraits and figures. Attended the Academy of Fine Arts in Budapest. From 1910 was living in Sopron, where he designed a very attractive WWI charity stamp.

Akantisz, Viktor (1864 - ?)
Writer, graphic artist, cinderella philatelist. One of the founding fathers of the movement, worked as a civil servant in museums.

Amberg, József (? - ?)
Graphic artist of German origin, living in Pozsony, today's Bratislava. 510.01.9, 832.01.

Bakó, László (1899-?)
Civil engineer, assistant professor at the Technical University. 403.10.

Bajor(Bayer), Ágost (1892-1958)
Painter and graphic artist, a talented engraver. Attended Budapest Academy of Fine Arts. Took up the position of professor of drawing at a college in Esztergom. Worked mainly in ex libris. A talented engraver. 01.09, 38.12.

Balkay, Éva (? - ?)
Graphic artist. Attended the Academy of Fine Arts in Geneva, Switzerland and completed her education in Budapest. Worked mainly in Catholic themes on posters, postcards and book illustrations.
034.15, 400.20.

Balkay, R.
No data available. 034.02.

Bardócz, Árpád (1882-1938)
Painter and graphic artist. Attented the Budapest Academy of Applied Arts. Worked as illustrator before WWI, also in commercial graphics in between the two wars. 231.04, 272.02, 521.43.

Barta, E.
No data. 20.06.

Bárt
Attended the Academy of Applied Arts, made his name before WWI with illustrations and commercial graphics. Considered as belonging to the second echelon of the trade but his compositions and coloristics place him among the most talented.
281.09.

Basch, Árpád (1873-1944)
Painter and graphic artist, connected to the Nagybánya Group. Educated in Paris, at the Julian Academy, influenced by Art Nouveau. At the beginning of the Century designed postcards. His few commercial graphics are highly valued by collectors. During WWI he worked as Head of the Art Departament of the War Aid Office. Also, he designed some war charity Cinderellas. 610.01.

Benyák, Jenő
No data. 405.02.

Berán, N.
No data. 510.04.

Berény, Róbert (1887-1953)
Poster artist. After 1919 emmigrated to Vienna, then to Berlin. Returned to Hungary in 1926. His poster for the Budapest International Fair (1932) appeared also on several Cinderellas. 15.03.2.

Bókősi
Probably a teacher of drawing at the Eötvös college.
102.02.

Bér, Dezső (1875-1924)
Painter and graphic artist, who worked almost exclusively in caricatures. Become editor of 'Borsszem Jankó', one of the leading caricature magazines in the early 1910s. Among others had an exhibition of WWI caricatures, for which occasion a colourful Cinderella stamp was printed.
241.06, 615.06.

Bíró, Mihály (1886-1948)
Graphic artist, painter and sculptor. Probably the best known Hungarian poster artist. He designed the figure of 'Man with a hammer' which become the logo of the Hungarian Social Democrat Party. During the short lived Soviet Republic he took up a leading role - become commissar for affairs of posters, an important propaganda tool for the regime. He spent 25 years in exile, in Vienna then in the USA, returning to Hungary after WWII.
265.02?, 273.08, 35.18, 521.40.3.

Biczó, András (1888-1957)
Attended the Academy of Arts in Budapest, then took up a job as teacher of drawing. Made his name in the early 1920s with book illustrations. Designer of many postcards and some commercial graphics.
034.51, 271.08.

Bojti
No data. 01.23, 16.04, 741.04.

Bokros, Ferenc (1891-1974)
As a young graphic artist who worked at the Hungarian Geographical Institute Co. Ltd., remaining its main artistic designer until the end of WWI. In addition, he conceived some beautiful Cinderellas. During the short lived Soviet Republic he took up some minor functions and also designed postage stamps. Having shown special talent in this field, he become a professional stamp designer.
101.16, 101.18, 510.01.1, 522.12, 522.47.

Bokros, Károly
No data. 601.03.

Bortnyik, Sándor (1893-1976)
Painter and graphic artist. One of the leading member of the Hungarian abstract constructivism, also connected with the Bauhaus. In between 1919-1925 he lived in Vienna as a political emigree. Returning home, he worked mainly in posters, which are among the most sought after by collectors. In 1949-1956 he was the general director of the Academy of Applied Arts. 615.03.

Bottka, Miklós (1876-1909)
Painter, graphic artist. Started his career as a teacher of drawing.

Bozó, Gyula (1913)
Painter and graphic artist, also medal designer. Born 1913 in Szeged. As a young teacher in the late 1930s he designed postcards (mostly scout themes, later greeting cards with patriotic overtones for frontline soldiers) as well as some Cinderellas for the Szeged based stamp collector club (IBOSZ) and for Catholic charity. He had close ties with the Catholic Church.
102.59, 102.60.2, 102.60.7, 403.12,

Brossek, Mór
Attended the School of Applied Art in Budapest but later worked as a bank employee. In early youth he become a philatelist, and as such, was one of the founding members of the Ujpest (then a separate town, not part of the capital) Philatelist Club, designing its stamp. 102.69.

Byssz, Róbert (1893-1961)
Caricaturist, poster and book illustration artist. Leading figure in sport caricatures in between the two World Wars. As a young artist he designed an interesting WWI refugee stamp. 618.02.

CHY-DÉR
A member of the group of Rohonyi Károly. Rohonyi (1906-?) first worked in photo-portraits, later switching his interest to posters. In 1948 he left to go to Belgium, where he continued with his financially rewarding activity. 311.20.

Cziglényi, Ádám (? - ?)
Designer of postage and revenue stamps, starting his career in the early 1940s. 903.01.

Czokoly, I.
No data. 522.30.

Csík, B.
Unknown. 102.04.

Csizmazia, Kálmán (1904-?)
Painter, educated at the Kecskemét Art Colonny between 1923-1927, later attended the Academy of Art in Budapest. Painted mostly oil landscapes of the Great Hungarian Plains but worked also in watercolours and portraits. 031.16.

Csorádi
Unknown.

Dery
Unknown. 295.05.

Divéky, József (1887-1951)
Member of the Wiener Werkstaette, then working in Switzerland (Zurich) and Belgium (Brussels). Most of his life was spent abroad. Returning to Budapest in WWI, he served in the army, and having been wounded worked as a 'professional' war painter, i.e. for the 'Press Command' (Sajtóhadiszállás), co-ordinating artistic propaganda activities from Teschen. He designed some war charity stamps (co-operating with Kners and Tevan) as well as postal ones. After the war he left again for Zurich, returning in 1942. He was a Professor at the Academy of Applied Arts.

Drahos, István (1895-1968)
Excellent ex libris artist, book illustrator, designer of postage and some Cinderella stamps. Attended teachers' training college, then Academy of Applied Arts. He worked as a teacher in Szentes between 1933-1957. 96.11, 97.01.

Egervári
No data. 802.19.

dr. Elcsei
Unknown. 375.16.

Fábián, Imre
No data. 01.30, 14.05, 272.12, 791.04.

Faragó, Géza (1877-1928)
Painter, graphic artist and designer. Educated also in Paris, in Mucha's atelier, where he spent some time as an assistant. Worked in posters, caricatures, also designed theatre costumes and settings. Characterised by grotesque, American style humour in his posters.
221.14, 231.09, 264.18.

Farkas, Rezső
Unknown. 272.03.

Fekete
Unknown. 791.03.

Fery, Antal (1908-1994)
Attended the Academy of Applied Arts, Faculty of Graphics. From the mid 1930s a very active commercial graphic artist, also an ex libris enthusiast. He was the most active poster stamp designer. He mixed volk art motives with modern trends. In his everyday work as an illustrator and ex-libris designer, he generally worked in woodcuts. In respect of 'Cinderellas' his most known and sought after are his WWII Red Cross stamps. From late 1930s he maintaned close ties with Mr Rampacher, who, again in WWII become Red Cross official, resulting in the Red Cross connection for the artist; also he designed for Rampacher his greeting stamps. In most cases he co-operated with the Samum Altesse printing house, becoming its 'house-designer', producing close to a hundred stamps for them, as it may be seen on the Samum's printing list.
01.22, 02.06, 02.07, 02.09, 031.01, 031.03, 031.04, 031.05, 031.08, 031.14, 031.18, 031.21, 031.23, 031.25, 035.26, 031.27, 032.03.2-6, 032.04, 034.04, 034.06, 034.12, 034.14, 034.15, 034.19, 034.20, 034.28, 034.32, 034.39, 034.40, 034.41, 034.43, 034.44, 034.48, 034.50, 034.52, 034.56, 034.57, 101.06, 14.09, 16.08, 16.09, 18.13, 18.14, 18.15, 19.50, 272.13, 35.60.3, 400.08, 400.09, 402.08, 402.34, 410.02, 430.04, 430.05, 430.06, 430.10, 619.05, 62.01, 62.20, 803.04, 81.12, 931.02, 96.08.

Földes Imre (1881-?)
Well known commercial graphic, poster artist. Educated in Budapest, Vienna and Berlin. In 1918 he opened his own graphic shop in the capital, in 1923 he moved to Temesvár, Roumania to take over the artistic department of the Helicon Printing Co. Ltd.
271.14.

Gách
Unknown. 76.02.

Gebhardt, Tibor (see at Gönczi)

Geiger, Richárd (1870 -1945)
According to some sources he was born in Vienna 1870. Whatever the case, he received his artist education in the Austrian capital, settled in Budapest in 1903. He excelled in ex libris and small graphics. He was linked to the Kner circle in Gyoma, for which printing house designed his îagesî set with art nouveau overtones. 283.01.

Gönczi (Gebhardt), Tibor (1902-...)
A well known poster and commercial graphic artist in the period between the two World Wars. Also, he was on the payroll of several big printing enterprises, such as the Globus, Klössz and the Földrajzi Intézet (Geographical Institute).
20.04, 225.03, 228.06, 841.02b.

dr. Göndör, László
Philatelist, amateur artist. 791.05.

Gáborjáni Szabó, Kálmán (1897-1955)
Painter, graphic artist, leading figure of the Debrecen based graphic artists, excelling in woodcut. Designer of the local club's stamps for its exhibitions (1st and 2nd). For his 100 years' anniversary Cinderella stamps designs from 1927-28 were reprinted by the Debrecen Post Office. 034.01, 102.50, 522.07.

Haranghy, Jenő (1894-1951)
Professor on the Academy of Applied Arts. Painter, graphic artist (ex libris, commercial prints etc.) - in short, a multi-talented artist. Mr Haranghy participated in the artistic contest organised for poster stamp designs at the First Hungarian Poster Stamp Exhibition organised in the Spring of 1914. He secured a third prize with his design for ladies' hats. After 1945 he was 'silenced' as a result of his WWII patriotic graphic designs. He designed both postage (the Zeppelin stamp) and many of Cinderella stamps - mainly aviation themes.
791.01, 171.13, 171.14, 233.09, 295.04, 35.13, 503.01, 614.01?, 614.02?, 614.03?, 72.02, 743.01 791.01.

Ház (pseud. **Vándor)** Miklós, (1883-?)
Studied at the Academy of Applied Arts, then in Munich and London. From 1914 worked as cartoonist in the US, for the New York World. 034.34

Helbing, Ferenc 38.15.

Holzinger, Rezső
Unknown. 617.33.

Hatay, A.
No data.

Inkey
No data. 01.02.

Iskai
No data. 271.20

Irsai, István (1896-?)
Artist of commertial graphics in the period between the two World Wars. 235.12.

Ivánszky, L.
Unknown. 403.10.

Izsák Elek
No data. 510.18.

Jaschik,Álmos(1885-1950)
An excellent painter and illustrator. Attended the Budapest Academy, then extensively travelled to almost all the Western European countries, including Italy. He opened his own school for young artists in the 1910s. He ventured also into the field of stamp designing, being the artist of the unique set for the first Philatelists' Week in 1922. 11.01.

Jeney
No data. 48.15.

Kaesz, Gyula (1897-1967)
Interior designer, architect, designer of books, furniture etc, and professor at the Academy of Applied Arts where he founded the Faculty of Industrial Design. As a book designer he was connected to the Kner circle. 283.03.

Kádár
Unknown. 372.01.

Kamarás
Unknown. 12.01.

Kelemen, Emil (1895-1975)
Painter and graphic artist. After attending the Academy in Budapest he went to Germany, Italy and France. After 1956, he emmigrated to the US, where hedied. Some tourist stamps were designed by him.
510.36.

Kiss, Lajos (1864-1947)
Teacher of drawing in Miskolc from 1894. Illustrator to weeklys in Budapest for several decades. He worked mostly in water colours and ink.
033.16, 231.14.

Kocsis, Árpád (1914- ?)
Become a student of the Academy of Arts in Budapest in the second year of WWII, starting his career as a painter but with strong inclinations to graphic arts. From 1948 he lived in Eger. In 1958 took over the design studio of the Miskolc theatre.
81.21.

Kohányi, Károly (1895-?)
He attended the Budapest Academy. He is not very well known, his first exhibition took place in 1922. He designed the Children's Mail stamps for the Eucharistic Congress in 1938. 92.04.

Komáromi
No data. 96.02.

Konecsni, György (1908-1970)
Painter, graphic artist, one of the leading personalities of the modern poster art in Hungary. He worked also as professor of applied graphics, teaching a whole generation the 'secrets of trade'. He designed several postage stamps in the 1940s and 1950s.
031.17, 032.03.1, 034.43, 102.23, 312.65.

Kónya, Sándor (1891-?)
Painter, graphic artist. Studies completed in Budapest and Italy. In 1919 emigrated to the U.S., settled in New York. 225.13

Korda
No data. 410.06.1.

Kotaszok
Unknown. 286.01.

Kozma, Lajos (1884-1948)
Architect, designer, graphic artist. Started as an architect but switched to graphics and interior design in the early 1910s. Co-operated with the Kner's between 1917-1927. Influenced by Art Nouveau and later by the Bauhaus. He worked out his own style labelled 'Kozma's baroque', based on Hungarian baroque folk art motives. 235.02.

Kozmáné, R. Margit
No data. 221.22.

Kövesi
Unknown. 295.12.

Légrády, Sándor (1906-1987)
A professional postage stamp designer with an international reputation for about half a century. Among other 'Cinderellas' , he designed the St. Stephens official commemorative stamp in 1938, also the infamous arrow cross 'Victory" stamp.
321.08, 400.04, 62.02, 62.09.

Légrády, Dezső
Philatelist, author and publisher of many philatelic publications. Designed some of his own publications.
02.12, 034.33, 16.05, 16.06, 16.07, 62.04.

Lehmann, Sándor
No data. 102.55, 410.06.2.

Leidenfrost, Sándor (1888-?)
Painter, designer of applied arts. Attended the Academy of Fine Arts, later become assistant professor at the University of Technology. Painted mostly landscapes and religious themes. In 1925 he left for New York. 270.01.

Loós János
No data. 01.20.

Lux, Gyula (? - ?)
Collector, member of MEGE, the ex libris collectors' club in the 1930s. 510.48.

Maklány, István
No data. 102.58, 16.01, 16.02, 619.02.

Mannó, Miltiades (1880-1935)
The 'last' all round sportsman and graphic artist, sculptor, a curious, blend of many talents. He attended the Munich Art Academy. He excelled at an international level in cycling, football, rowing, ice skating setting long distance records and achieving championships. As graphic artist who worked nearly exclusively in sporting themes. 460.03.

Maredret, Abbey de
No data. 402.06.

Márk, Lajos (1867-1940)
Painter and graphic artist. Educated in Munich, Paris and Budapest. After WWI he emmigrated to the U. S. where his main work was in portraits, making himself rich in the process. 241.33.

Márky, B.
No data. 842.14.

Márton, Imre
No data. 235.03.

Márton, Lajos (1891-1953)
Successful graphic artist in between the two World Wars. His two main themes were Catholic and the Boy Scouts. He was very close to both institutions, specifically for the the first one, to the Franciscans. Had his own publishing office of Boy Scout postcards. 35.04, 403.02, 44.15.

Mogyorósy, I.
Unknown. 16.13.

Moldován, Béla (1885-1967)
Professor of School of Technical Drawing, painter and graphic artist, linked to the Nagybánya Art Group. Worked mainly in portraits and decorative, realistic landscapes.
70.02.

Molzer, Hermann
A German from Transsylvania, notably from Brassó (Kronstadt). Designer of the famous "double-headed Turul". 611.21.

Moór
Unknown. 321.19.

Mudroch, B.
No data. 16.03.

Németh, N.
Unknown. 034.47.

Neurig
Unknown. 611.16.

Örkényi, István (1886-1949)
Painter, graphic artist, as well as a textile designer. As a textile designer he opened his own artistic workshop in the Budapest 'downtown' area. He was an illustrator of childrens booksas well as a designer of fancy Cinderellas. Used volk art motives combined with elegant graphic solutions of his period. 034.08, 231.12, 283.02, 291.01, 295.06.

Pammer, Imre
No data. 034.54, 35.60, 81.02, 96.09, 96.10.

Parecco, H. Vilmos (? - ?)
Para-philatelist, amateur designer of many Cinderellas. As a clerk employed by the Magyar Keleti Tengerhajózási R.T. (Orient Hungarian Seefaring Co. Ltd.) he worked in Dunabogdány until the early 1930s, when he moved to Budafok, where he represented the company. Member of the MEGE (Hungarian Ex Libris Collectors' Association). At the VIBOK exhibition in 1934 he exhibited his collection of non postal aviation commemorative stamps. 102.68, 35.06, 402.30.

P(ata)ky
Probably Pataky Ferenc (1897-?), painter, decorative graphic artist, member of the MEGE, graduate of the Academy of Arts in Budapest. First exhibition in 1927. 34.02, 38.07.

Patkó, Károly (1895-1941)
Painter and graphic artist. From the early 1920's he was more engaged in graphics and expecially in engraving. He studied tempera technics in Rome in 1929-30. 82.09

Patzo (Pato), Pál (?-?)
Designer of mostly aviation related stamps. Not much is known of that (probably amateur) artist. He is mentioned in the German literature as Patzo, Paul. 72.05, 730.03, 732.01, 75.04, 801.02

Pava, J.
Unknown. 802.22.

Pálinkás, Béla (1880-?)
Active as a painter from 1903, attended the Mintarajziskola in Budapest and spent some time in Munich at Hollósy's Art School. 522.48.

ifj. Pálinkás, I. (? - ?)
Little is known of him. As a young philatelist he designed the stamp for the Veszpém Exhibition. 14.02.

Piczek, Zoltán
No data. 102.57.

Pinterits Tibor (? - ?)
Graphic artist, collectioner. One of the founding fathers of the MEGE, the Hungarian Ex-libris Collectors Society. 289.15.

Polonyi, Elemér (1911-?)
Painter. After WWII he tried to make his living with commercial graphics. In 1947 emmigrated to Italy. 033.21.

Pólya, Tibor (1886-1937)
Painter and graphic artist. One of the successful poster and commercial graphic artist of the 1930s and 1940s. He worked also in postcards. 232.03.

Preis, L. (E?)
Unknown. 802.12, 804.15?

Randl
Unknown. 522.04.

Ravasz, L
Unknown. 400.06.

ifj. Richter, Aladár (1898-?)
Attended the Academy of Applied Arts. Becoming well known for his etchings in the 1920s, also worked as an interior designer. Founder and organisator for the Association of Hungarian Applied Artist Society in 1926. Designed a stamp for the Philatelic Day in 1927. 01.21, 11.02.

Sassy, Attila (Aglion) (1880-1967)
An important graphic artist of the Hungarian Art Noveau style but he never received much official recognition. Worked on many fields of applied graphics, including ex libris. Sadly, he designed only one set of stamps. 616.21

Sáry, Béla Ádám
No data. 730.01.1.

Schuller, Bertalan (? - ?)
Teacher of drawing at a secondary school. Designer of the Újpest exhibition stamp in 1932.
102.05, 102.67.

Schuller P. (? - ?)
Designer of tourist, releif and irredenta stamps in between the two World Wars.
35.05, 35.15, 374.09, 510.13, 510.80?, 510.81, 510.82?, 71.08, 72.06, 72.07, 75.03.

Sil
No data. 510.29.

Somfai
No data. 284.08, 45.20, 45.21.

Sorádi
No data. 035.22.

ifj. Stremnitzer, Konrád
No data. 033.12.

Sujó
No data.
He designed Red Cross stamps Nos. 430.06.1, 430.06.6, 430.06.14, 430.06.14 and 430.06.20.

Szabó, L.
No data. 802.06.

Szathmáry, István (1896-?)
Born in Debrecen, educated in Kecsemét and in Rome, where become interested mainly in medieval miniatures. From the 1920s he worked also in water coloursss and tempera paintings. He was not a well known artist, especially as he did not seek publicity.
102.20.

Szege, S. (? - ?)
Graphic artist, member of the MEGE (Society of Hungarian Ex Libris Collectors) in the 1930s.
034.21.

Szekeres, Béla (1890-?)
A young, talented graphic artist, assistant professor on the Academy of Applied Arts and also a graphic artist to the Földrajzi Intézet (Geographical Institute) in the early 1910s. In both of these activities he was a designer of several very attractive Cinderellas. He was a P.O.W. in WWI., and on returning to Budapest he switched to painting. In his early period he was influenced by Art Nouveau. His stamps are among the most sought after of the period.
101.16, 101.18, 284.04, 284.05, 284.06, 284.09, 405.03, 45.11, 510.01, 522.12, 522.47.

Székely
Probably Székely Andor (1877-?), painter and graphic artist, born in Lőcse, Upper Hungary. He excelled in pastel drawing. In 1929 he settled in Paris, where he became president of the Hungarian Society.
263.23.

Szemenyei, Béla dr.
No data. Designer of only one stamp, that is the famous Orosháza one, printed in 1944. 102.64.

Szilágyi
Artist from Transylvania. No data. 241.11.

Szklányi, Lajos (1869-1949)
Painter, at the end of the 19th Century he spent many years abroad, mainly in Western Europe, learning his trade. He is known as a representative of quiet naturalism, painting landscapes of the Tisza River or the High Tatras. Only rarely did he venture into commercial graphics. 13.04.

Szmrecsányi, Ödön (1875-1954)
Professional soldier with artistic inclinations. In 1906 he left the army to become a graphic artist. Learned his profession in Dresden, Munich and Paris. From 1910 he settled in Budapest. He was the designer of a "historical peace", notably the Friss Újság Cinderella in 1903. 271.07.

Szűcs, Pál (1906-1969)
Graphic artist, lithographer. Attended the Academy of Applied Arts, then become head of the Design Departament of the Athenaeum, one of the biggest publishing and printing houses. A multi-talented artist with strong ties to typography, he worked in posters, stamp designing and ex libris. 38.08.

Tary, Lajos (1884-?)
Well known commercial graphic artist, worked in posters, postcards etc. Designer of many stamps from the mid 1910s, including the famous 'Church of Peace' and, somewhat later, in 1920 the 'Irredenta' set. 35.22,35.50, 410.01, 617.31.

Tedesco, Anna (1903-1969)
Attended the Academy of Applied Art as he wished to become a painter. Later, he switched to graphics, designing some very suggestive political propaganda posters after WWI. In between 1945-48 he worked at the Nemzeti Segély (National Aid) as head of the Graphic Department, probably designed some of the National Aid stamps. 312.81.

Tímár-Thein, Miksa (1874-1940)
Painter, educated at the Drawing School, later at Julian's Academy in Paris. Specialized in portraits and interiors. For some time he he was owner and leader of the free school for painters and graphics.
521.40.6, 521.40.10.

Toroczkay, Oszvald (1884-1951)
Painter, Hollósi's pupil, connected to Debrecen.
01.28.

Tóth, Sándor (? - ?)
Philatelist in the period between the two wars. Amateur stamp designer.
791.05.

Tuszkay, Márton (1884-1940)
First class commercial graphic artist, one of the early Hungarian poster designers. Attended art schools in Budapest and Berlin. His first poster exhibition was held in 1913, being an instant success among the believers of the new artist trends.
611.01, 611.02.

Várady, Gyula (1866-1929)
Painter and constructor of master violins. He was educated in Munich, Germany, and he worked mostly in landscapes and city views.
521.41.

Várkonyi, K. (? - ?)
Belonged to the Debrecen woodcut makers circle. The local collectors club 10th anniversary jubilee stamp was designed by him, as well as the one for the 30th anniversary.
102.54.

Vasi
Unknown.
271.13.

Vécsey (Vécsei), Gy.
Unknown.
102.17, 102.19.

R. Vermes, Lilly
No data.
242.04.

Vermes, Viktor
No data.
102.56.

Virág
Unknown.
263.64.

Voit, Ervin (1882-1932)
Educated at the Academy of Fine Arts. Worked mainly in landscapes and genre, also for posters. From 1906 until 1932 had was professor of (theatrical) costume.
521.40.4

Völkel, D
No data.
271.17.

Weiss, Antal
His father had a printing house in the capital, so many of his design were printed as family ventures. Designer of the famous 'Benz' set and many other very attractive advertisement stamps. During WWI produced several charity and war propaganda stamps.
261.01, 261.10, 266.64, 611.11, 616.02, 616.24, 617.13, 833.05.

Zichy, Mihály (1827-1906)
A painter, one of the most talented graphic artists of the period. Most of his life was spent as a Court artist in St. Petersburg. It is not known if the illustration on the poster stamp was with or without his permission but as the stamp was due to be licenced, the first seems to be the more likely.
44.02.

Hungarian artists abroad/Külföldön működő magyar grafikusok

Fabry, Ralph
American artist of Hungarian origin.
48.53.2.

Kovrig
No data.
410.08.

Mark
Worked in the US. No data available.
462.01.

Nemesszeghy
Hungarian artist, living in Czechoslovakia between the two WW.
33.50.

Pogány
Worked in the US. No data.
48.53.1.

Vizer, Géza
Hungarian-Brazilian artist.
842.70.

Croatian artists/Horvát grafikusok

Peros, M.
49.07.

Philippovic
13.01.

Foreign artists/Külföldi grafikusok

Bollee
French illustrator.
01.54.

Böttcher, Kurt
Well known German Cinderella designer in the pre WWI period.
233.11, 522.28, 600.30.

Kalmsteiner, H. Austrian graphic artist.
241.18.

Post, W. German artist.
281.07

Pötsch, Igo German graphic artist.
221.12.

Salender, Fritz German artist.
233.11.

Salis, Rodolphe French artist, working in Paris.
222.03.

Schönpflug, Joseph Well known Austrian graphic artist & caricaturist.
241.36.

List of printing houses and printers/Nyomdák és nyomdászok listája

There are many 'Cinderella-sources': in and around the capital only there were an astonishing number of 257 printing shops at the end of WWI, employing about 4,150 skilled and unskilled workers. Needless to say, the majority of Cinderella stamps do not bear printers' name or address, making their identification hard or even impossible. The list below may provide general guidelines and be of some assistance in search.

Literature/Irodalom:
Nyomdász Évkönyv és Utikalauz X-XXI. évf.
Budapest, 1909 - 1919.

Altlechner, Budapest (IV., Régiposta u. 11.)
Chliché maker, also meeting orders for ephemera. Pre WWI.
82.06.

Angelmayer, Pozsony
A large printing shop, having over a dozen setters in the last year of WWI.
832.01.

Athenaeum Irodalmi és Nyomdai R.T., Budapest
A very large publishing and printing house, founded in 1868. One of the biggest at a national level but took on some some smaller orders including Cinderellas. After WWI it purchased other firms including Rigler's.
033.13, 232.03, 235.13, 263.21, 272.11, 321.08, 611.01, 81.21.

Bakács litográfia, Budapest (VI. Szerecsen u. 23, Paulay Ede u. 23., same address)
Prospering litoghraphy shop in the 'downtown' area, in the 1920s extended with an offset shop.
01.15, 224.01, 226.01, 282.01, 282.02, 295.07, 38.12, 510.73, 611.06.

Bíró és Schwarcz, Budapest (IX. Ráday-u. 26.)
Small shop specializing in artistic prints. Pre WWI.
282.03.

Bruchsteiner (és Fia) Litográfiai Műintézet, Bádogplakát és Címtáblagyár, Budapest
(Bruchsteiner Ármin és Richard, VII., Damjanich u. 35.) A middle sized family venture, during the 1910s and in the period between the World Wars. Their work included lithography, but also other media. They were the printer of many Cinderellas, mainly poster stamps. They printed almost all of Brázay's posters.
01.05, 221.01, 221.02, 221.03, 221.04, 221.05, 221.07, 221.08, 221.09, 221.24, 228.07, 241.03, 241.31, 241.32, 250.04, 252.05, 263.07, 282.04.

Budapest Székesfőváros Házinyomdája, Budapest
(IV., Központi Városháza)
Lithography and printing shop including bookbinding. The Capital city's own printing shop housed in the building of the city hall.
265.03.

Centrum Kiadóvállalat R.T., Budapest (VIII., Paulay Ede u. 14. and IX., Köztelek u. 1.)
A small publishing company and printing shop which was founded in 1922.
321.15, 321.22.

Czettel-Deutsch és Társa, Budapest (VI., Izabella u. 34.)
Small printing and bookbinding shop before WWI, later developed into a co. ltd. See also **Grafikai Intézet R. T.**
263.23.

Drexler, Szolnok
Small local shop in between the two WWs, making also bindings.
282.05.

Egri Nyomda R.T., Eger (Széchenyi u. 5.)
Local printing shop in Eger (biggest one of 6 shops working in the town, 1918) 130 km north east of the capital. Some stamps were printed by them during WWI.
403.03, 616.18.

Eckstein, Budapest
No data.
323.04.

Faragó Sándor, Szolnok
Small printing and stationery shop founded before WWI.
282.06.

Felsenfeld Ignác vésnök, Budapest
Graver's shop founded at the turn of the century and a manufacturer of many embossed stamps.
287.03.

Fodor, K. Budapest
"Pharmacists" printer from before the WWI period.
223.43, 223.52.

Földrajzi Intézet See **Magyar Földrajzi Intézet**

Fővárosi Házinyomda See **Budapest Székesfőváros Házinyomdája**

Gamma R.T., Budapest 400.03.

Geduldiger Hugó Bélyegző Gyár és Vésnöki Intézet, Budapest (VI., Vilmos császár út 17.)
Rubber stamp manufacturer and graver, having also some printing capacity. They were known before WWI. 102.18, 294.04.

Globus Nyomdai Műintézet R.T., Budapest (VI., Aradi u. 8.)
Founded 1903. A large company, mainly interested in large orders. Some of the government agencies stamps were printed by them including the National Physical Educational Council's semi-officials.
201.01, 244.01, 263.22, 264.03, 285.01, 501.04, 610.10, 81.08, 82.12, 901.02, 910.05.

Grafikai Intézet (és Számlakönyvek Gyára) R.T., Budapest, before WWI known as **Czettel és Deutsch**
A Graphical Institute producing business books and prints. They were well able to undertake colour printing - and some very attractive pre-WWI commercials were printed here.
221.13, 231.05, 231.06, 252.08, 42.12.

Hamar Nyomda 741.04.

Hamburger és Birgholz, Budapest (Csáky u.)
Middle sized printing shop.
405.04.

Held János, Budapest (II., Margit körút 7, later Mecset u. 8.)
Small family owned printing shop. Many of the arrow cross stamps were printed by them in the late 1930 and subsequent years. It is unkonown this happened because of political symphathies or simply for business reasons.
321.01, 321.12, 321.13, 321.14.

Hoffmann, József, Budapest (Szerecsen u. 5.)
Small printing shop with two localities in the capital. In the first half of the 1920s they printed some political propaganda stamps, such as the Anti-Hapsburg Leauges large series.
323.10.

Hornyánszky Viktor R.T., Budapest (VI., Aradi u. 14.)
First a family venture, then from 1923 a limited company, having about 200 employees on its payroll.
034.55.

Horváth Antal Grafikai Műintézete, Mindszent
Graphic and lithography shop in a village. Family venture, founded in the early 1910s, employing 5 type setters in 1918.
282.07.

J. G. B., Nagyvárad
Unknown. 223.20.

Kazi, Budapest
No data. 263.40.

Kellner és Mohrlüder, Budapest 231.04, 262.04.

Kereskedelmi Nyomda R.T., Fiume
Rather small printing company, producing mostly commercial prints, as its name suggests. 430.09.

Klösz (Klösz György és Fia), Budapest
A very respectable, family owned large printing shop. They undertook all kinds of ephemera work, such as postcards, posters, Cinderellas etc. and provided good quality at resonable prices. The founding father of this family business began his career as a photographer.
033.21, 102.20, 215.13, 242.04, 244.02, 244.03, 402.31, 406.01, 44.02, 460.03, 460.08, 510.33, 62.09, 910.03.

Kner Izidor, Gyoma
Family business, founded in central Hungary, it quickly became also an artistic workshop. Kner's son, Imre, kept up both the family and artistic traditions in the 1930s. The Knerprints are very collectable.
283.01, 283.02, 283.03, 289.11, 522.31, 611.07.

Knuller B. 793.01.

Kunossy Grafikai Műintézet, Budapest (VI., Teréz körút 38.)
Understood to be a middle sized graphic and litography shop before WWI, producing many posters. In 1932 the business was purchased by Révai. 271.18.

Lading János könyv- és műnyomdája, könyvkötészete, papíráruraktára és hírlapkiadó vállalata, Kisujszállás
A small local shop (with a long name) working between the two World Wars.
285.03.

Légrády nyomda, Budapest 35.11.

Lehmann, Brassó 611.21.

Lengyel Lipót Műintézete, Budapest (V., Visegrádi u. 3.)
One of the early Cinderella printers and publishers who published his own poster stamp in 1910. He was active until the late 1930s.
101.17, 20.08, 231.13, 232.02, 282.08, 295.50, 522,51, 915.02.

Lerch és Kulcsár, Szeged
Small pre-war printing shop. 235.09

Magyar Földrajzi Intézet R. T. (MFI), Budapest (Ujpesti Rakpart 2.)
Founded in 1901. The Hungarian Geographical Institute Co. Ltd. posessed a very up-to-date printing shop just before WWI. Thanks mostly to the interest of their General Director, Mr Kogutowicz, a famous cartographer and collector of poster stamps the Institute become a noted workshop for Cinderellas and remained active in this field until the late 1930s. 101.16, 101.18, 263.64, 271.01, 271.04, 271.08, 273.08, 284.01, 284.02, 284.03, 284.04, 284.05, 284.06, 284.07, 284.08, 284.09, 284.10, 284.11, 284.12, 289.01, 289.02, 289.04, 38.04, 38.05, 402.20, 405.03, 45.10, 45.11, 45.20, 45.21, 45.30, 45.31, 502.02, 504.01, 505.01, 510.59, 510.90, 521.40, 522.12, 522.47, 802.01, 802.02, 81.13, 915.05.

Márton és Vad, Budapest 222.03

Meilinger 102.62

Meisel K., Bp. (Podmaniczky u. 61.) 241.17, 241.36.

Muzi és Gyertyánszky, Budapest 321.10.

Nagy V., 321.20.

Pallas Irodalmi és Nyomdai R.T., Budapest (V., Honvéd u. 10.)
A large publishing and printing house, founded 1884. At the end of the 1930s Some propaganda stamps were printed by Pallas using colour offset technology. 35.72.

Papír- és Bádognyomda Ipar, Budapest
221.12, 225.22, 241.08.

Popper Ernő könyvnyomdája
Minor small family business in the vicinity of the capital. 285.04.

Posner Grafikai Műintézet (és Üzleti Könyvek Gyára), Budapest (VI., Csengery u. 31.)
Large and reputable printing house for posters, postcards etc. as well as all kind of business prints. Started as a family business (lithography shop), becoming a company in 1918. It had close to 200 employees in the 1930s. Printing of Cinderellas had been undertaken at the firm from the early 1910s. 01.54, 241.04, 250.02, 273.08, 285.05, 374.07, 375.12, 44.14.

Propper Leo és Fia könyvnyomdája és irodai cikkek raktára, Budapest (VIII., József körút 28) Family business. Did not survive the post WWI period. 285.06.

Radó Jenő és Gyula, Budapest (V., Szemere u. 19.)
Small but well prepared shop, producing posters and colour prints for the entertainment industry well before WWI. The "Jinguli" stamp, a miniaturised version of the original theatre poster was printed by them. 272.02, 35.18.

Révai Nyomda, Budapest (V., Vadász u. 16.)
Founded as small printing shop in 1895 by the 1910s it had grown into a large publishing and printing house with a book selling network. 033.12.

Rigler József Ede Papírneműgyár R.T.
A trade mark in the paper industry well before WWI, it remained in business after WWII. The initials of R.J.E. are of the founder, Rigler József Ede. In the 1930s it had about 130 workers on the payroll. St. Stephan's commemorative stamp was printed by Rigler in 1938. 263.06, 281.06, 285.07, 400.04, 510.61

Röttig Gusztáv és fia, Sopron
Middle sized printing shop, a family venture in Western Hungary. 282.09

Samum Altesse R.T., Budapest (VI., Gömb utca 22.)
Middle size carton and cigarette paper manufacturer in between the two World Wars and abeyond, employing 40 workers in the second half of the 1930s. They were the publisher/printer of many series, in fact the largest publisher of them all. In the main they worked with Fery Antal. Below is to be found the company's impressive publication list, covering 6 years and 120 stamps.

Description of stamp or set	Catalog number
1936	
Retaking Buda Castle	031.05
Retaking Buda Castle	031.06
600 years of Gyöngyös	031.27
Inventing book printing	031.07
Irinyi János	034.20
Ágai Adolf	034.04
Liberating Pécs from the Turks	031.14
Savoyai Jenő	034.47
500 years of book printing	031.18
Berzsenyi Dániel	034.06
Jubilee of potato	031.01
500 Years of Kiskunhalas	031.09
Simonyi, the bravest hussar	034.48
Boy scouts	81.09
Girl scouts, set of 4	81.12
Szentirmay Elemér	82.08
50 years of the automobil	833.04
1937	
National Theater (set of 10)	032.03

Queen Elisabeth	034.12.1
Queen Elisabeth	034.12.2
Hadik András	034.14
Hummel János	034.19
Mészöly Géza	034.41
Paulay Ede	034.43
(also figuring under No.	)
032.03.1	
Pushkin	034.44
1938	
Maltese Knights' Order	02.07
Parliament at Székesfehérvár	96.08
Parliament at Székesfehérvár	96.09
Inauguration of "vitéz"	96.10
Wesselényi Miklós	034.54.1
Wesselényi Miklós	034.54.2
Open Air Festival in Szeged	272.13
Free press 1848	031.21
St. Stephen's set, 3 stamps 400.09	
St. Stephen's day in Esztergom 400.08	
Szt. Stephen's day in Eger	400.10
24th Int. Eucharistic C.	set of 5 402.08
28th Nat. Catholic C.	402.22
Kisfaludy Sándor	034.27
Kölcsey Ferenc	034.21
Kölcsey Ferenc	034.22
Herschel F. v.	034.16
Markovits Iván	034.39
Revisionist Meeting 1st set 35.60.1	
Revisionist Meeting 2nd set 35.60.2	
1939	
Revisionist Meeting 3rd set	35.60.3
6th Nat. Econ. Cong.	02.14
Promenade in Pest	031.25
Jubilee of the stage coach	031.04
250 Year of retaking Szigetvár	031.15
Trattner János	034.54
Hungarian Dog Breeders Congr. 031.26	
Governorship of Horthy Miklós	031.29
Thoroughbreds	02.09
Jubilee of Geneve Convention	031.23
China Manufactory, Herend	033.10.1
China Manufactory, Herend	033.10.2
Liezen-Mayer Károly	401.04
Indian tee	031.28
Thaly Kálmán	034.50
Limanowa, battle of	619.05
Happy New Year	931.01
1940	
Let us pray for peace (set of 10) 62.20	
Copernic's heliocentric system	031.03
King Mathias	034.40
Jesuits	402.34
1944	
Tóth Ede	034.52

02.09, 02.14, 031.01, 031.03, 031.04, 031.05, 031.08, 031.14, 031.18, 031.21, 031.23, 031.25, 031.26, 031.27, 031.28, 031.29, 032.03, 032.04, 033.09, 034.04, 034.06, 034.12, 034.14, 034.15, 034.19, 034.20, 034.28, 034.31, 032.03, 032.04, 033.09, 034.04, 034.06, 034.12, 034.14, 034.15, 034.19, 034.20, 034.28, 034.31, 034.32, 034.39, 034.40, 034.41, 034.43, 034.44, 034.47, 034.48, 034.50, 034.52, 034.54, 034.56, 034.57, 16.11, 19.24, 35.60.1, 35.60.2, 35.60.3, 400.08,400.09, 400.10, 401.04, 402.08, 402.22, 402.34, 410.02, 501.08, 619.05, 62.01, 62.20, 81.09, 81.12, 82.08, 833.04, 931.01, 96.08, 96.09, 96.10.

Schwartz és Féderer, Budapest 42.05

Seidner (Plakát és Címkegyár), Budapest (VII., Szövetség u. 6.)
Manufacturer of posters and labels. Many of Bíró's designs were printed by Seidner, A family owned business with traditionally good links with the Social Democrats. 282.10, 833.02.

Seiler (see Szeiler)

Sonnenfeld, Nagyvárad
Large printing shop, founded at the beginning of the century and modernised in the early 1910s. 44.08.

Stádium (Sajtóvállalat) R.T., Budapest
A large publishing and printing company - one of the top five in the country between the two World Wars. 35.71.

Szalay-nyomda
321.07, 34.02.

Szeiler (József) Nyomda, Budapest VI., Teréz körút 21.
Szeiler had more to do with cliché maufacturing than printing, but some attractive embossed stamps were stamped by him. Oddly, he printed some plain, black and white propaganda stamps at the end of the 1930s.
032.10, 15.03.2, 321.11, 321.25, 460.08.

Szentes, Budapest
321.03, 321.22,321.27, 321.31.

Szénássy Béla, Budapest
A large stationery and printing shop with a nation wide network. One of the first firms to realise the importance of advertisement and publicity activities. During WWI they printed many official (government) and semi-official charity stamps.
610.02, 611.16, 611.20.

Tevan Nyomda és Könyvkiadó Vállalat, Békéscsaba
Tevan Andor was an avant garde bookprinters and publishers in the period before WWI, maintaning a prosperous and very modern design - printing shop on the Hungarian Plains in Békéscsaba, adjacent to Kner's shop in Gyoma. 295.01.

Thália Kultúra R.T., Budapest (V., Csáky u. 12-14.)
Middle sized printing house, specialising in lithographs. 273.13.

Turistaság és Alpinizmus Lap-, Könyv- és Térképkiadó R.T., Budapest (IV., Szerb u. 2. I./5.)
Founded 1910 by university tourist circles, namely the BETE (Budapesti Egyetemi Turista Egyesület). It survived the hard times after WWI but not after WWII. 510.76.

Urai János, Arad
One of the two specialized Cinderella dealers. Probably also had his own small printing shop. However, he is not included in the official printers' list in between 1913-1918.
170.03, 170.04, 170.05, 225.18, 225.24, 242.33.

Vas Tivadar, Budapest 242.07.

Világosság Nyomda, Budapest
Big printing house connected to the social democrats. Printed only Esperanto-Cinderellas.
804.07, 804.7, 804.12, 804.16, 804.17, 804.18.

Weinwurm A., Budapest (Károly u. 3.) 282.11.

Weiss, Gy., Budapest
506.50, 510.64.

Weiss Lipót és Fia (Weiss L. és F., also **Weiss L. és Károly), Budapest (V., Koráll u. 9.)**
Family printing venture, very active from the early 1910s. Some early colour litho sets (as such as the Benz set) were printed by them, with another family member, Antal creating the designs.
221.14, 241.06, 261.01, 261.10, 262.03, 506.50, 611.11, 616.24, 617.13, 833.15.

Werbőczy Nyomda, Budapest 38.15

Zinner Műintézet, Budapest 250.06.

Croatian printers

Peros M., Zagreb 49.07.

Radion, Zagreb 49.05.
Rozanski a Partner (also **Rozanski a Drug**) , Zagreb
Litography printing shop. 01.40, 295.51, 431.01.

Printers and printing shops in between WWI and WWII from the territory of historical Hungary/ A történelmi Magyarország területén az I. és a II. világháború közti időszakban működő nyomdák és nyomdászok

Helicon, Timisoara, Roumania
A large printing shop in the Western part of part of the country, close to the Hungarian border. Its Artistic Department was led by Mr Földes Imre from 1923.
225.11.

Lapkiadó S.A., Cluj, Romania
Publishing company in Kolozsvár (Cluj) for Hungarian periodicals in Roumania. 01.51.

Lindner, Aiud, Roumania 410.08.

Spitzer, Komárno, Czechoslovakia 034.24.

Perfect, Arad, Roumania 271.05.

Romwalter, J., Bratislava, Czechoslovakia 33.50.

Sidon, Lugos 241.11.

Foreign printers/Külföldi nyomdászok

Apollo, Vienna, Austria 221.15.

Bayer, Selmar, Berlin 374.50.

Berger, A., Vienna, Austria 241.18.

Engel und Sohn, Vienna, Austria 600.07.

Engel und Schwiedernoch, Vienna 600.09.

Holze, Jean, Hamburg 301.03.

Knackstedl und Co., Hamburg, Germany 521.04.

U. Levi, Stuttgart, Germany 295.02.

Reklamekunst, Stuttgart 262.05.

Schultz, M., Prague, Austria 281.05.

Schwiedernoch, Vienna, Austria 522.46, 600.01, 600.03, 600.06, 600.10, 600.11, 600.12, 600.13, 600.14, 600.20, 600.21, 600.23, 616.02.

Spear, Sigismund, Munich, Germany 251.01.

HUNGARIA
MAGYAR BÉLYEGGYŰJTŐK KÖRE
BÉLYEGKIÁLLITÁSA
1934. XII. 8-9.
Gyűjtsön Francotyp-bélye
1871 1921
A FÉLSZÁZADOS MAGYAR LEVÉL-BÉLYEG EMLÉK-ÜNNEPSÉGEL
Minden gyűjtő érdekei a
Libellus
BALATON
BUDAPEST SZÉK. FŐV. ÁLLATKERT
II. MAGYAR FILATELISTA NAP BUDAPEST 1935
THE JOLLY JOKER
HAJRÖGZITŐ
Koh-i-noor
Krojanka
UNIVERSAL
WEISS MANFRED CSEPEL
KIRÁLYERDŐ
Stella
SÜTŐPOR
BACKPULVER
ÚJTÁTRAFÜRED
TÉLI SPORT ÁLLATKERTBEN
Szeged
ÉLET-ERŐ!
Guszto Vanillin
MAGYAROK VAGYUNK!
JÖJJ A BNÉ AKIBA
CIONISTA IFJUSÁGI MOZGALOMBA
1038 * 1938 SZENT ISTVÁN ÉVÉBEN
A MAGYAR VÖRÖSKERESZTNEK
SZENTGOTTHÁRDI JÁRÁS KÖZSÉGE
SZEPESSZOMBATI VÖRÖS KERESZT EGYLET
A MAGYAR VÖRÖSKERESZT
19 44
BAJSA KÖZSÉG
HUSZ FILLÉR
A MAGYAR VÖRÖS KERESZTNEK
Libellus
Briefkasten für Sammler
VERLAG LIBELLUS
BUDAPEST VIII. GYULAI P.U. 10.
VAGY...
AZ ÚT NEM VERSENYDALYA
GYORS SEGÉLY AUGUSZTA ALAP
2 FILL.
Adakozzunk a Nemzeti hadseregnek!
NTE 75
LÁNCHID JAVÁRA
BALESET ELLEN VÉDEKEZZ!
AMERICAN-HUNGARIAN
OLYMPIC COMMITTEE
OLIMPIAI JÁTÉKOK STOCKHOLMBAN 1912
A GYŐRI VASHONVÉD
4 FILLÉR
A ROKKANTAK KERTVÁROSA JAVÁRA
World Poster Stamps

World Poster Stamps
PO BOX 13, Alton, Hants, GU34 4DW

Publishers of catalogues about poster stamps.
Different catalogues continue to be published. To date:

An introduction to poster stamps. Trains owls, Ludwig Hohlwein,
Tennis, Paris 1900 Exposition, Delandre (WWI) France 3 catalogues

Write for full details including new titles - usually three each year.
(Poster stamps purchased and sold.)